

Älənžil n-ŷisa Älmasex: Kitab Älmuqăddăs

Tamasheq 2003 Edition

This Bible is copyrighted by Wycliffe Bible Translators (Wycliffe.org) and is printed with permission by the Digital Bible Society (dbs.org) for non-commercial use.

This Bible is available for free download in a variety of digital formats at dbs.org/bibles.

Mätti	4
Marqəs	38
Luqa.....	58
Exya	91
Ijitän n-inəmmušal.....	115
Käl-Roma.....	147
1 Käl-Kurənta.....	163
2 Käl-Kurənta.....	179
Käl-Gälasya	190
Käl-İfäsus	196
Käl-Fəlibb	201
Käl-Kuləs	205
1 Käl-Təslonika.....	209
2 Käl-Təslonika.....	213
1 Timoti	215
2 Timoti	220
Titus	223
Fällyamon	225
Yäbranitän	226
Yaqub.....	238
1 Bətrus.....	242
2 Bətrus.....	247
1 Exya	250
2 Exya	254
3 Exya	255
Hudd.....	256
Tənəfalilt.....	258

Mätti

Ättarex n-Ÿisa Älmasex (Luqa 3:23-38)

- 1 Ättarex n-Ÿisa Älmasex wa n-ahäya n-ännäbi
Dawəd d-ahäya n-Ibrahim da:
- 2 Ikräš Ibrahim Isxaqq,
Isxaqq ikräš Yaqub,
Yaqub ikräš Yähuda d-ayətma-s wi iyyäḏnen.
- 3 Yähuda ənta, təkraš-as hännə-s Tamar, Faris d-Zira.
Ikräš Faris Xäšrun,
ikräš Xäšrun Aram,
- 4 ikräš Aram Aminädab,
ikräš Aminädab Nasun,
ikräš Nasun Sälmun.
- 5 Ikräš Sälmun d-hännə-s Rahab Boyaz,
ikräš Boyaz d-hännə-s Rutt Ÿubäyd,
Ÿubäyd ənta, ikräš Yasa.
- 6 Yasa ənta a oräwän ämänokal Dawəd.
Dawəd ənta, ikräš d-hännə-s n-Urya Suläyman,
- 7 Suläyman ənta ikräš Raxäbyäm,
Raxäbyäm ikräš Abya,
Abya ikräš Asaf,
- 8 Asaf, ikräš Yähušäffat,
Yähušäffat ikräš Yoram,
Yoram ikräš Uzya,
- 9 Uzya ikräš Yotam,
Yotam ikräš Axaz,
Axaz ikräš Ezekya,
- 10 Ezekya, ikräš Mänase,
Mänase ikräš Amon,
Amon ikräš Yozya,
- 11 Yozya ikräš Yäxunya d-ayətma-s wi iyyäḏnen.
Äzzäman-wen-däy a däy-əttəkfälän käl-Işrayil
s-äkall wa n-Babilun.
- 12 Ḑarät atəkfəl-wen-däy ad-ikräš Yakonya Äššälat,
Äššälat ikräš Zurubabil,
- 13 Zurubabil ikräš Abihud,
Abihud, ikräš Ilyakim,
Ilyakim ikräš Yazur,
- 14 Yazur ikräš Ässäddiq,
Ässäddiq, ikräš Yahim,
Yahim ikräš Ÿəlihud,
- 15 Ÿəlihud ikräš Ÿəlyazär,
Ÿəlyazär, ikräš Mittän,
Mittän, ikräš Yaqub.

¹⁶ Yaqub-en-däy a äshäyāwän Yusəf wa n-ähaləs n-Märyäma

ta toräwät Ÿisa wa s-itawänna Älmasex.

¹⁷ Ÿur-äzzäman wa n-Ibrahim təkəkəd äzzäman wa n-Dawəd, okäynät märawät əzzurəyaten d-əkkožät; Ÿur-äzzäman wa n-Dawəd təkəkəd äzzäman wa n-atəkfəl n-käl-Işrayil s-äkall wa n-Bäbilun, okäynät märawät əzzurəyaten d-əkkožät; Ÿur-äzzäman day wa n-atəkfəl n-käl-Işrayil s-äkall wa n-Babilun təkəkəd äzzäman wa n-tiwit n-Älmasex, märawät əzzurəyaten d-əkkožät a okäynen.

Tiwit n-Ÿisa Älmasex (Luqa 2:1-7)

¹⁸ Ənta da əmmək wa s-iwa Ÿisa Älmasex: ma-s Märyäma, ittar-tät ähaləs s-isəm-net Yusəf mäšan däy-a-wa itäj Mässinäy s-tärna n-Unfas Šäddijän, təkraš ənniyät härwa wär toher d-Yusəf isəftay. ¹⁹ Yusəf-i n-anəmmutär-net, ähaləs n-ämaydal a ämoos, inhäy a-s tanfust-den-däy ɣas, ässosäm, wär t-illa ere däy-ija isälan ed wär-irha ad-tät-ikšəf. Təssəba n-a-wen-däy a fäl t-dd-ijjāš ənniyät n-ad-hin-izjār isälan-net däy-ufär. ²⁰ Izinəzjum däy-a-wen-däy a-s has-dd änfäläl änjəlos n-Emäli däy-täharjit, inn'-as: «Yusəf Ägg-Dawəd, wär täksudäd adubən n-Märyäma fäl-a-s ənniyät wa la, Unfas Šäddijän a-s əssəbab-net, ²¹ ad-təkraš alyaq, təcəd-as isəm Ÿisa fäl-a-s ənta a madän-iyələs tamətte-net däy-ibəkkaḏän-net.» ²² A-wa iket-net ija i-ad-itbət a-wa innä ännäbi n-Mässinäy iyyän a-s innä:

«Innä Emäli:

²³ Ḑsäjdät!

Ad-təkraš tämawaḏt wärät təzzey meddən ənniyät, təkraš alyaq, iwär-t isəm Imanuwil.

Imanuwil, älmäyna-net: Mässinäy, izzäy-dd jere-näy.»

²⁴ Inkär-dd Yusəf däy-eḏəs, ämešäl a-wa has-innä änjəlos n-Emäli, izzəzläy-dd Märyäma, ²⁵ mäšan wär dər-s oher isəftay har təcraw eyäf-net, təkraš alyaq, äswär-t isəm Ÿisa.

Imusänän wi dd-fälnen ijəj, əmmaŸän i-Ÿisa

2 Äzzäman wa d-ämoos Harudəs ämänokal n-teje ta n-Älyähudəyät ad-iwa Ÿisa däy-tayrəmt ta n-Bätlehäm hät teje-ten-däy. Äzzäman-en-däy day ad-dd-osän imusänän dd-fälnen emäynäj, əkkan-dd Yärussälam, ² sastanän äddinät d-ämänokal n-käl-

Älyähud wa s-iket iwa s-ənhäyän atär-net a-s dd-izjär s-emäynäj; əlläyən-asän a-s ass ad-dd-jän i-ad-t-əybädän. ³ Isl' ämänokal Harudəs i-mäjräd-wen-däy Ʒas, iššəwwäš ənta d-käl-Yäruşsälam iket-däy-näsän. ⁴ Äsdäw-dd ɖarät-a-wen e d t-illäm ämänokal n-käl-tikutawen d-älyalim n-Ättäwrät, issəstän-tän d-edägg wa däy-mad-iwəy Älmasex. ⁵ Ənnän-as: «Bätlehäm ta häť teje ta n-Älyähudəyät a däy-mad-iwəy fäl-a-s iktab ännäbi iyyän a-s, inna Mässinäj:

⁶ «Ya Bätlehäm, kämm-i häť teje ta n-Älyähudəyät, tidət,

wär təkned təmyäre jer-tiyärmaten ti n-käl-Älyähud mäšan, kämm-i-däy əndärrät ad-dd-mad-izjär ämänokal

wa madän-izar i-tamətte-nin ta n-käl-Işrayil, isəssişəd-tät.»

⁷ Islä Harudəs i-a-wen Ʒas, ikkäs-dd imusänän-winnin s-takše, ad-tän-ikann asəstan d-əzzäman wa däy-hasän-dd-änfaläl atär wa s-ənnän ənhäyän-t. ⁸ Issəgl'en ɖarät-a-wen, däy-a-s hasän-inna: «Äkkät Bätlehäm, təknam asəstan d-alyaɖ, afäl t-təjräwäm, əqqälät-ahidd, təjəm däy-i isälän i-ad-t-äkkäy, ärkäyay-as näkk-däy.» ⁹ Əslän i-a-wa inna, əglän. A əndärrän, atär-wənin ənhäyän s-emäynäj-da-däy, äzzar-asän har tanämhala n-ehän wa iha alyad. ¹⁰ Ənhäyän atär-en, əknän tedawit. ¹¹ Əjjäşän ehän wa jənnəj-ənhäyän atär, ənhäyän alyad d-ma-s Märyäma, ärkäyän-as, ad-t-yab-bädän. Orän ɖarät-a-wen tisətwar-näsän, əkkäsän-as-dd tibəddar n-oräy d-matälxer d-telɖəɖt. ¹² Əllan-t dihen-däy a-s tän-issəlmäd Mässinäj däy-təharjit s-udaynet i-ad-əqqälän Harudəs. Jän tabarät tiyyät säł ta dd-jän, əqqälän äkall-näsän.

Ajiwəɖ s-Mişra

¹³ Əglän imusänän ənnin Ʒas, änfaläl-dd änjälös n-Emäli i-Yusəf däy-təharjit, inn'-as: «Yusəf, ənkär, əɖkəl alyad d-ma-s, jawəɖ s-äkall wa n-Mişra, təzzäyäd dihen-däy har ašäl wa d-hak mad-ännäj täddoobed ad-dd-təqqäläd fäl-a-s alyad-i, itammäy-as Harudəs i-ad-t-äny.» ¹⁴ Inkär, iɖkäl alyad d-ma-s, ähona s-Mişra ehəɖ-wen-däy, ¹⁵ izzäy dihen har äba Harudəs. Ij'-a-wen i-ad-itbət a-wa innä ännäbi iyyän a-s innä, innä Emäli:

«Əyrey-dd Rure-y i-ad-dd-izjär Mişra.»

Aratän wi issänya Harudəs

¹⁶ Ilmäd Harudəs a-s əssəs-wädän-t imusänän ed wär t-dd-olesän uyəl Ʒas, ikäf s-aɖkär. Omär älwäqq-wen-däy s-ad-ämmätän ilyaɖän wi hänen Bätlehäm d-at-tayän-net t-əllanen daw-əssin iwətyan ed täqqän-ten-däy a togdähät d-ta s-has-ənnän imusänän, änfalälän-asän-dd atär däy-s. ¹⁷ Ämoos a-wen-däy ijän a ässiit-

bätän a-wa innä ännäbi Yirmiya ^{††} a-s inna däy-əlkəttab n-Mässinäj:

¹⁸ «Ij' emäslin n-tisnant däy-ayrəm wa n-Rama,

ja tahala d-tikälelen.

A-wa Rähila hallät ilyaɖän-net,

äbä-dd a tät-isəssisumän,

ed ilyaɖän-net, ämmun iket-däy-näsän.»

Iqqäl-dd Yusəf äkall wa n-Işrayil

¹⁹ Äba Harudəs Ʒas, änfaläl-dd änjälös n-Emäli i-Yusəf däy-təharjit däy-äkall wa n-Mişra, inn'-as: ²⁰ «Əɖkəl alyad d-ma-s ämära, təqqäläd äkall wa n-Işrayil ed äd-dinät wi s-käla tattarän iji n-iman-net, äba-tän.»

²¹ Inkär Yusəf, iɖkäl alyad d-ma-s, iqqäl äkall wa n-Işrayil. ²² Mäšan, islä a-s Erkilyas ägg Harudəs a äm-nakälän däy-edägg n-ti-s fäll-teje ta n-Älyähudəyät Ʒas, igdäl-as əmməttəsü ad-tät-äkk i-ad-däy-s izzäy. Änfaläl-as-dd Mässinäj däy-təharjit, inn'-as ad-äkk teje ta n-Galila. ²³ Iwwäɖ-in teje-ten Ʒas, izzäy däy-tayrəmt s-isəm-net Nəşirät. Ija a-wen i-ad-itbət a-wa ənnän ännäbitän fäll-Yisa a-s ənnän:

«Ad-t-iwär isəm: U-Nəşirät.»

Älxuɖbät wa ija Exya wa n-Enəsselmäy

(Marqəs 1:1-8; Luqa 3:1-18; Exya 1:19-28)

3 Išilan-win-däy d-izzäy Ʒisa tayrəmt ta n-Nəşirät, ad-issəntä Exya wa n-Enəsselmäy ämaşal-net, ijanna i-äddinät däy-tenere n-teje ta n-Älyähudəyät: ² «Utabät fäl-a-s Təmmənəya n-Mässinäj, tohäz-käwän-dd.» ³ A-wen-däy išlän Exya, a däy-əssewäl ännäbi Saya, [†] a-s innä:

«Ad-t-iməl ähaləs äsiyəren däy-tenere,

ijanna i-äddinät:

«Äknät tabarät i-Emäli,

səssişədät data-s ibaran-net.»

⁴ A-s itäj a-wen-däy, ilsa Exya asälso iknan s-eläm n-amnəs warän amzadän, ijbas s-taməntəka n-eläm, id-dar s-taşwält d-torawät. ⁵ Tisən-t-dd äddinät dd-falnen ayrəm wa n-Yäruşsälam d-teje ta n-Älyähudəyät iket-net d-idäggan iket-näsän wi ohäznen ejänš wa n-Ʒurdəni, ⁶ ad-tilyun ibäkkəɖän-näsän dat-tamətte, isalmay-tän Exya däy-ejänš wa n-Ʒurdəni.

⁷ Ijräh-in Exya a-s tamətte ta t-dd-təkkät, han-tät äd-dinät äjjootnen la taggayt ta n-käl-faris d-ta n-käl-sadus ärhanen ad-tän-isəlmäy, innäɖ-dd sär-sän, inn'-asän: «Ya taşšälän-i-däy! Wädden tənnäm təmsädäm! Əyya, a tärham ad-tətəwəşəlmäyäm i-ad-təfələm daw-äşšäreya n-Mässinäj wa s-işwar fälla-wän dd-oɖa? Läyätät-ahi, mi käwän-issəlmädän s-a-wen? ⁸ Sətbətät tätubt-näwän s-timaşalen ähuuskätnen, ⁹ wär täsfäl-läm fäll-tənnä n-a-s əzzurəyät n-İbrahim a təmoosäm

^{††} A-wa ännäbi dd-əzzarän i-Ʒisa, äloläy däy-isälän-net säɖisät timaɖ n-awätay dat-tiwit-net. [†] A-wa ännäbi dd-əzzarän i-Ʒisa, äloläy däy-isälän-net əssayät timaɖ n-awätay dat-tiwit-net.

[†] Aɖutän-wi-däy, itawänn'-asän day: Miri (myrrhe däy-Təfränsit).

ed afäl täqqäl s-isälan n-əzzurəyät ʔas, Mässinäy, äd-doobät ad-isəmməskəl tihun-ti-däy hannäyäm, ixlək-dd däy-snät əzzurəyät i-İbrahim. ¹⁰ Äjät ənniyät fäl-a-s emm n-tutäla äru d-insa fäll-ikewän n-ihəškan, e d t-il-läm ahəšk wärän itirəw aratan iha älfäyda, ad-hin-ät-tänkäd, itwəjār-in däy-efew. ¹¹ Näkk, aman a däy-kāwän-salmayäy i-ad-umas a-wen ašämol n-tätubt-nāwän māšan, ilkam-ahi ähaləs hi-ijan mijraw wa-däy s-wär-änhəjjäy wäla-däy d-ad-əḏəsäy issal n-tifadəlen-net, ənta, *Unfas Šəddijän* d-efew a däy-kāwän-mad-isəlmäy, ¹² iṭṭaf tesäyt-net ta s-mad-hin-izuzzār allon-net, isədəw əttäyäm wa oläyän däy-əjänd-net, irməs ahošār wa wär-ih' älfäyda, ijar-t-in däy-efew ähijäljälän härkuk.»

Atwəsəlmay n-Ÿisa däy-aman

(Marqəs 1:9-11; Luqa 3:21-22)

¹³ Däy-a-wen-däy a dd-ifäl Ÿisa teje ta n-Galila, ikkə-dd Exya i-ad-t-isəlmäy däy-əjäns wa n-Ÿurdəni ¹⁴ māšan, unjäy Exya s-a-wen, änn-ak, inn'-as: «Näkk a ämiyatärän s-ad-hi-səlmäyäd däy-aman, ʔas əndek e-d il' əmmək n-a-s käyy a hi-dd-itakkän i-a-wen?» ¹⁵ Inn'-as Ÿisa: «Ämära-däy, əqbəl s-a-wen ed əmmək-wen-däy a-s mad-nəmašäl a-wa oḃädän, irha Mässinäy.» Ij'-as Ÿisa mäjräd-wen-däy ʔas, issəlmäy-t Exya. ¹⁶ Ätwəsəlmäy Ÿisa, diha-däy dd-izjār aman, ad-dd-ämerän isənnawän däy-təssəba-net, inhäy Unfas Šəddijän n-Mässinäy har fälla-s dd-äzzubbät däy-ännuy n-tedäbert mällät. ¹⁷ Däy-taməzäyyat-ten-däy ad-dd-ijmäḏ eməsli isənnawän, innän:
«A-wa *Rure-γ* wa əkneey tārha,
ənta a däy-äsriwän iman-in.»

Äžžurräb Iblis Ÿisa

(Marqəs 1:12-13; Luqa 4:1-13)

4 Oḃäd *Unfas Šəddijän* Ÿisa ḏarät-a-wen s-tenere i-ad-t-ižžurrəbət Iblis. ² Ija dihen əkkožät timərwən n-ehäḏ d-ašäl, äžum, wär-ikša, wär-iswa. Šämad tokay täqqän-ten-däy, ad-älluz. ³ Älwäqq-wen-däy ad-t-ohäz Iblis-i n-älmuzärrib, inn'-as:

«Šämad käyy a-s *Rure-s n-Mässinäy*, änn i-tihun-ti-däy ad-umasnät tijəlwen!»

⁴ Inn'-as Ÿisa: «Iktab däy-mäjräd n-Mässinäy a-s: «Tämudre n-ägg-adəm, wär təmdä fäl tetäte ʔas, iddäret ḏay s-e d t-illäm mäjräd dd-izjarän emm n-Mässinäy.»»

⁵ Iwwäy-t Iblis ḏarät-a-wen s-aḃrəm wa šəddijän n-Ÿarussälam, ij'-e fäll-afälla n-ehän n-ämudd wa *mäqqārän*, inn'-as:

⁶ «Šämad käyy a-s *Rure-s n-Mässinäy*, äyy iman-näk s-äkall ed iktab däy-mäjräd n-Mässinäy a-s: «Ad-sär-k dd-amär Mässinäy änjälosän-net əkbəlän-käy däy-ifassän-näsän

i-ad-wär hak-rəssəl wäla-däy tähünt tiyyät ʔas.»»

⁷ Inn'-as Ÿisa: «Iktab ḏay däy-mäjräd n-Mässinäy a-s: «Wär-e tarəməd Emäli-näk, Mässinäy.»»

⁸ Iwwäy-t ḏay Iblis s-aḏay iyyän iknan aḏkul, issəkn'-e əddəwəlän n-äddunya iket-net d-älxurmät-näsän, inn'-as ämära:

⁹ «Hakkäy-käy a-wa-däy iket-net, afäl dat-i tärkäyäd, täybädäd-ahi.»

¹⁰ Inn'-as Ÿisa: «Iblis, əjə-ahi; iktab däy-mäjräd n-Mässinäy a-s:

«Äybəd Emäli-näk Mässinäy,
ənta ʔas a fälla-k ilan älxidmät.»»

¹¹ Oyy'-e Iblis ḏarät-a-wen, osän-t-dd änjälosän äs-ḏayt-wen-däy, äxdämän-as.

Sänto n-ämašal n-Ÿisa däy-tayrəmt ta n-Qäfärnaxum

(Marqəs 1:14-15; Luqa 4:14-15)

¹² Islä Ÿisa atärməs n-Exya wa n-Enəsselmäy ʔas, ikkə teje ta n-Galila. ¹³ Izjār tayrəmt ta n-Näširät, iglä izzäy ta n-Qäfärnaxum, a-wen tayrəmt hat asälim n-əjäns wa n-Galila däy-attayän n-teje ta n-Zabilun d-ta n-Naftali; ¹⁴ ämoos a-wen a ässiitbätän mäjräd wa ija ännäbi Saya † a-s innä:

¹⁵ «Ya käl-Zabilun, ya käl-Naftali!

Käwəneḏ-i hänen asälim d-əjäns wa n-Galila,
Käwəneḏ-i hin-əllanən i-əjäns wa n-Ÿurdəni, säjdät!
Käwəneḏ-i n-käl-teje ta n-Galila əzzäyän inəzzulam, †† säjdät!

¹⁶ Tamətte ta hät tihay, ämläwläw-dd fälla-s ännur mäqqārän,
äddinät ḏay wi s-käla əzzäyän tihay ti hänen tamät-tant,
ašäl-i, äzzubbät-dd fälla-sän ännur.»

¹⁷ Ÿur-dihen-däy ad-issənta Ÿisa ämašal-net, ixaṭṭäb, ijanna i-äddinät: «Utabät fäl-a-s *Təmmənəya n-Mässinäy*, tohəz-dd.»

Inəṭṭulab n-Ÿisa wi äzzarnen

(Marqəs 1:16-20; Luqa 5:1-11)

¹⁸ Irjaš Ÿisa ašäl iyyän däy-asälim n-əjäns wa n-Galila a-s inhäy əssin ayətmatän: Simyon wa s-itawänna Bətrus d-əñḡa-s İdris, təjjarän tätart-näsän däy-aman ed iməhhuyya n-imānan a ämoosän, ¹⁹ inn'-asän: «Älkəmət-ahi, ad-kāwän-äjäy meddən sār-i dd-sadaw-nen äddinät i-ad-tän-äyləsäy.» ²⁰ Oyyän titarren-näsän älwäqq-wen-däy, əlkämän-as.

²¹ Illa-hin i-dihen, oläs ḏay Ÿisa ahänay n-əssin ayətmatän iyyäḏ: Yaqub d-əñḡa-s Exya, han turäft n-aman əntəneḏ d-abba-näsän Zäbdi, samäkrasän titarren-

† A-wa ännäbi dd-äzzarän i-Ÿisa, äloläy däy-isälan-net əssayät timad n-awätay dat-tiwit-net. †† — Ÿur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl meḃ ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḏnen iket-näsän, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

näsän; iyŕ'-en-dd s-iman-net əntāneḍ-däy. ²² Oyyän abba-näsän hakd turäft n-aman dihen-däy, əlkämän-as əlwäqq-wen-däy.

Äzozäy ʁisa imarhinän däy-teje ta n-Galila

(Luqa 6:17-19)

²³ Ällil ʁisa teje ta n-Galila iket-net, isayra äddinät däy-ihānan n-äddin wi n-käl-Älyähud, ixatṭāb isālan n-Älənžil n-Təmmənəya n-Mässinäy, izizuy äddinät däy-turhənnawen-näsän d-älyibän-näsän. ²⁴ Intäj isəmet net däy-əkall iket-net har äwwäḍ Surya. Tamawayän-dd sār-s imarhinän d-inayyabän d-iməlšan d-wi təjrāw tašəkärkärät d-inəbdan, izizuy-tän iket-däy-näsän. ²⁵ Däy-asikəl-net, təlkam-as tamətte täjjeet han äddinät dd-falnen teje ta n-Galila d-tidbi ti n-mārawät; iyyäḍ, Yārussālam d-Älyähudəyät d-illa-hin i-ʁurdəni sihen ad-dd-falän.

Älxuṭbät wa ija ʁisa fäll-afälla n-taḍayt

5 Inhäy ʁisa əjut n-tamətte ta has-təlkämät ʁas, iwwän taḍayt tiyyät, äqqima, əkkän-t-dd inəṭṭulab-net, äqqimän edes-has; ² iḍkäl mäjräd, ad-tän-isayra, ijann'-asän:

Tisundad

(Luqa 6:20-23)

³ «Tənḍəḍ i-wi äzoznen iman-näsän dat-Mässinäy ed Təmmənəya n-Mässinäy ti-näsän.

⁴ Tənḍəḍ i-wi äsninnen däy-iman-näsän ed ad-ismaḍän ulhawän-näsän.

⁵ Tənḍəḍ i-wi äzednen ha tazidert ed ad-əkusən äkall.

⁶ Tənḍəḍ i-wi inaqq laḗ d-fad n-asəṭbat n-iqqud ed ad-äyyäwänän däy-a-wa s-tammäyän.

⁷ Tənḍəḍ i-wi s-ha tāhanint ulhawän-näsän ed ad-hasän-aḍən Mässinäy tāhanint.

⁸ Tənḍəḍ i-wi s-šäddijän ulhawän-näsän ed ad-ənhəyän Mässinäy.

⁹ Tənḍəḍ i-wi n-käl-älyafyät ed ad-tän-iwä isəmet: dägg-Mässinäy.

¹⁰ Tənḍəḍ i-wi taməḍraynen däy-təssəba n-iqqud-näsän

däy-erhet n-Mässinäy

ed Təmmənəya n-Mässinäy, ti-näsän.

¹¹ Tənḍəḍ-awän e-d kəwän-gaggärän äddinät, tiyəzzəbun-kəwän, jannen fälla-wän s-bahu

e d t-illām a läbasän däy-äddimmät-in.

¹² Dəwätät, talwəm däy-iman-nəwän ed ad-ijat marušät-nəwän däy-älžännät,

älyizabät-wen-däy kəwän-säknen äddinät ašäl-i-däy, a əssəknän i-ännäbitän wi hawän-dd-əzzarnen.»

Imumənän, tesəmt d-ännur a ämoosän i-äddunya

(Marqəs 9:50; Luqa 14:34-35)

¹³ «Kəwāneḍ a-s tesəmt n-äddunya məšan, tesəmt, afäl tät-təjməḍ temḍe-net, ma s-tät-e-isəsməm əwadəm? Ad-əbas t-illa a tənfa ar ad-hin-täḍf, əfkəlfəkəlän-tät äddinät.

¹⁴ Kəwāneḍ a-s ännur n-äddunya. Ayrəm ya iwarän afälla n-aḍay wär mad-iffär; ¹⁵ äddinät, wär sərmişän tefätelt təzzar, əjən-tät daw-əkoss, änn-ak, əsaḍəf əsikakän a fäll-tät-e-siləyän i-ad-əsimäləwlaw ännur-net ehän d-a-wa t-ihän iket-net. ¹⁶ A-wen-däy a fäl, im-ləwləwet ännur-nəwän kəwāneḍ-däy, s-əmmək-en-däy, dat-äddinät i-ad-ənhəyän imärkedän-nəwän, səmyärän Abba-nəwän-i ihän isənnawän.»

Alämär wa äynayän d-wa ärəwän

¹⁷ Inn'-asän ʁisa daḗ: «Wär teyalät näkk, oseyy-dd i-ad-hin-əkkəsäy a-wa innä alämär wa n-ännäbi Mosa d-a-wa ənnän ännäbitän wi iyyäḍnen, asəṭbat-net a-s dd-osey wädden anəxas-net. ¹⁸ Äsidättey-awän a-s ad-iba isənnawän d-əkall, wär-əba wəla-däy tahnəqqet wəla tätbäqqet tiyyät ʁas däy-alämär n-Mässinäy a ikkäs wär-itbet a-wa däy-s ätwännän iket-net. ¹⁹ A-wen-däy a fäl ere änməšräyän i-alämär wa däy-sän ojarän təm-məḍrit, meḗ ittär ad-isənnəməšrəy əwadəm iyyän s-a-wen-däy, əwadəm-en, ənta a madän-umas wa ojarän iba n-təfärre däy-Təmmənəya n-Mässinäy məšan, ere itamašalän a-wa innä alämär, isalnad äddinät a-wa in-na i-ad-t-əmašälän əntāneḍ-däy, əwadəm-en, ad-umas əmizär däy-Təmmənəya n-Mässinäy. ²⁰ Əkkasäy-kəwän däy-tayḍärt n-a-s afäl wär-ojer iqqud-nəwän wa n-älyulam n-Äṭṭāwrät d-käl-faris, xəram-awän uješ n-Təmmənəya n-Mässinäy.»

Aḍkär, iji n-iman, kəssən d-tenäšše

(Luqa 12:57-59)

²¹ «Wädden, təslam a-s imyarän-nəwän wi n-ibda, ätwänn'-asän, inna Mässinäy: «Wär jed iman ed ere ijän iman däy, iwär-t uḍlem dat-Mässinäy», ²² məšan näkk, əneyy-awän a-s: ere ijjäš aḍkär fäll-əḡḡa-s däy, iwar-t uḍlem, ere innän i-əḡḡa-s: «Aməros», äniihäjja s-ad-ämawäy s-əššəreya wa məqqärän s-itawänna Sinhidrin † i-ad-itwəšräy; ere daḗ innän i-əḡḡa-s: «Təkšäfäd», äni-ihäjja d-ad-t-əkš efew wa n-zohännäma. ²³ Afäl təkked ehän n-ämudd wa məqqärän, täwwayäd takute-näk, afäl əlwäqq wa d-sänsed takute-näk fäll-tasəskärt ta n-tikutawen har dd-təkted a-s ikka hərət jere-k d-əḡḡa-k, ²⁴ wär ketäd, äyy'-et dədi-däy, əqqəl əḡḡa-k har hak-änš təzzar, təjed takute-näk i-Mässinäy.

† A-wa älzəmayät n-inušämän d-imizärän n-käl-Işrayil wa itirən äššəreya, əntāneḍ a-s əlqalṭitän, osayän daḗ tamətte d-əlxəkum d-äddin.

²⁵ Kunta irwas-käy äwadäm, išk'-ak s-əlxəkum, uf'-ak ad-där-s tənmešnäd šik iket-di d-hin-tiwəḏäm əlxəkum ed əlxəkum, afäl t-in-täwwəḏäm, ad-käy-äj ere wa käy-äsiwārän uḏlem dəy-ifassän n-əgg-äššäreya, äj'-ik ägg-äššäreya dəy-ifassän n-älgomi, äj'-ik älgomi dəy-takärmut. ²⁶ Äsidättey-ak a-s edägg-en, afäl t-təjjäššäd, wär t-dd-mad-təzjāräd a təkkeḏ wär dd-təssəmdäd timzäl n-har tämma ta käy-irwäs.»

Isälan n-əzzəna

²⁷ «Wädden, təslam a-s ätiwänna: «Wär jed əzzəna», ²⁸ näkk ənney-awän a-s ere ijän dəy-taməḏt wär-ädobän akäyad n-derhan, isälan əmdän, izn'-et dəy-ulh-net. ²⁹ Käyy, kunta tiṭṭ-näk ta n-aḡil a käy-isifun abäkkəḏ, kukkərət-tät-dd, təjrəd-tät-in fälla-k härwa wär tämešäläd abäkkəḏ-wen-dəy, ed uf'-ak, iji n-tiṭṭ təjjəššäd älzännät, uhən tətəwəjāräd-in dəy-temse təmda tayəssa-näk. ³⁰ Kunta dəy äfuss-näk wa n-aḡil a käy-isifun abäkkəḏ, ənkəḏ-t, təjrəd-t-in fälla-k härwa wär tämešäläd abäkkəḏ-wen-dəy, ed uf'-ak, iji n-äfuss təjjəššäd älzännät, uhən təjjəššäd temse təmda tayəssa-näk.»

Isälan n-aməzzi

(Mätti 19:9; Marqəs 10:11-12; Luqa 16:18)

³¹ «Təssanäm a-s ätwännä: «Ere irhän azəmməzzi n-hänne-s, äkf'-et-tät təkərḏe n-aməzzi təzzar» ³² məšan, näkk, ənney-awän: ere äzməzzäyän hänne-s s-wädden arāmas a tät-ija tikər-as, ij'-et teməznit; ere dəy wa ädobänän taməḏt dd-təmmiizzäyät, izna.»

Isälan n-tihuḏawen s-bahu

³³ Ḑarät-a-wen-dəy, inn'-asän: «Təslam a-s ätiwänna i-imyārän-nəwän wi n-ibda: «Wär mad-tärzəḏ tafləst, a-wa həḏäd s-Mässinäy s-ad-t-täjəd, äj'-e», ³⁴ məšan, näkk, ənney-awän: wär heḏäm fäw. Wär heḏäm s-išənnawän ed əntənəḏ a-s tasəqqaymut n-təmmənukəla n-Mässinäy, ³⁵ wäla s-əkall ed ənta a-s isəkkukal n-iḏarän-net wäla s-Yərussälam ed ənta a-s aḡrəm wa n-Mässinäy-i n-ämänokal məqqārän, ³⁶ wäla fäll-eyäf-näk ed wär täddobed ad-səmläläd wäla ad-səkəwäläd wäla-dəy iyyän ḡas dəy-amzadän-näk. ³⁷ E-d kəwän-issəstän äwadäm d-härät, ännät-as: «Yya» i-tidət, tənnəm: «Äbo» i-bahu, a təssewəḏäm fäll-a-wen-dəy, Iblis a dd-ifal.»

Ukəs n-eyä d-älxär

(Luqa 6:29-30)

³⁸ Inn'-asän dəy: «Təslam a-s ätiwänna: «Tiṭṭ a təzžälät tiṭṭ, esen a itəzžälän esen», ³⁹ məšan, näkk, ənney-awän: əlyənät i-ere hawän-irhan a läbasän; afäl hak-istäy äwadäm fäll-täjomäst-näk ta n-aḡil, səgdəl-as dəy ta iyyäḏät. ⁴⁰ Afäl hak-iška äwadäm s-əlxəkum dəy-

təssəba n-tanəkəbbat-näk, äyy-as-in dəy anəkəbba-näk i-ad-wär-ija a-wen, ⁴¹ afäl käy-äššäššäl ägg-əlxəkum aḏkul n-äzuk har əḏḏəkuḏ n-kelumetär, awəy-as-t har əssin kelumetärän; ⁴² ere käy-idälän, təkḑəd-t, wär tənneḏäd fäll-ere dəy-k ittarän ämarwas.»

Ärhät äddinät

(Luqa 6:27-28, 32-36)

⁴³ «Təslam a-s ätiwänna: «Ärh änhäraj-näk, təknešäd aššanjo-näk» ⁴⁴ məšan, näkk, ənney-awän: ärhät išənjanəwän. [Äjät älhimmät i-wi hawän-tajjänen terk tittar, äjät a olayän i-wi där-wän okəḏnen], ädəläṭ Mässinäy i-wi kəwän-saməḏraynen, tiyəzzəbun-kəwän. ⁴⁵ Dihen, ad-itbət a-s aratän n-Abba-nəwän-i ihän išənnawän a tämoosäm; ənta, isajmaḏ-dd təfukt-net fäll-äddinät wi läbasnen hakd wi oləyänen, isasaway-dd akäsa-net fäll-imayḏälän hakd inäməšrayän. ⁴⁶ Afäl wär tärhem ar imärhan-nəwän, ma kəwän-ibḏan d-äddinät wi iyyäḏnen, əndek marušät-nəwän? Inarmasän n-tiwse-dəy, a-wen, tajjän-t. ⁴⁷ Afäl wär təjjəm isofan ar i-ayətma-wän, ma kəwän-izlayän d-äddinät wi iyyäḏnen? Wädden inəzzulam †-dəy, a-wen, tajjän-t. ⁴⁸ Umasät äddinät əmdanen, wär iwer əlyib ed Abba-nəwän-i ihän išənnawän, imda, wär t-illa əlyib t-iwarän.»

Isälan n-tikutawen

6 «Äjät ənniyät, wär-itumaset iqqud-nəwän i-Mässinäy a jam i-ad-kəwän-in-əjrahän äddinät ed afäl a-wen-dəy a tajjäm, wär mad-təkərsäm marušät ḡur-Mässinäy-i n-Abba-nəwän ihän išənnawän. ² E-d təkkatäd, wär wetäd təsinsəyṭ data-k šund a-wa təjjän älmunafeyän dəy-ihənan n-äddin wi n-käl-Älyähud d-tišarriten i-ad-tän-aməlän äddinät; äsidättey-awän a-s marušät-nəsän, imdä-dd ḡur-təmmal-ten-dəy tän-tajjän äddinät. ³ A änihäjjän a-s, käyy, e-d təkkatäd, äj'-e dəy-ufär, wär-ilämmädet wäla-dəy äfuss-näk wa n-täšälje a-wa ikfa wa n-aḡil, ⁴ dihen, ad-tumas takute-näk a ištärän, äkf'-ik Mässinäy-i n-Abba-näk ihannäyän wäla a-wa ištärän, timzäl n-emärked-näk.»

Tamädilt n-Mässinäy

(Luqa 11:2-4)

⁵ «E-d təddaläm Mässinäy, wär tolehäm d-älmunafeyän-i s-e-d tumadän, təjraz-asän tebadde dəy-ihənan n-äddin wi n-käl-Älyähud d-ammas n-tišarriten i-ad-tän-in-əjrahän äddinät. Äsidättey-awän a-s marušät-nəsän, imdä-dd ḡur-təmmal-ten-dəy tän-tajjän äddinät. ⁶ Käyy, e-d təddaläd Mässinäy, əjjəš ider n-ehän-näk, təyḑäläd-t-dd fäll-iman-näk, təḑləḏ Abba-näk-i ättunkälän ed Abba-näk-i ihannäyän wäla a-wa

† — ḡur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-nəsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-dəy a fäl tiwsaten ti iyyäḏnen iket-nəsän, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-dəy, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

ijän däy-atunkəl, ad-hak-äj erhet-näk. ⁷ E-d tæddaläd Mässinäy, wär täsjätäd mäjräd wärän infa härät šund a-wa täjjän inəzzulam [†] -i yur-ija a-s asjət n-mäjräd-endäy a dd-madän-isəmmənənnəđ äfuss n-Mässinäy, äkf-en a-wa däy-s ettärän. ⁸ Wär dār-sän tolehäm, a-wa s-tämiyatäräm, issan-t Abba-näwän iket-net härwa wär däy-s t-tætteräm.»

Älmital n-tamädilt n-Mässinäy

⁹ «E-d tæddaläm Mässinäy, ännät:
 ‹Abba-nänäy-i ihän išənnawän,
¹⁰ səmyärnet äddinät isəm-näk wa šäddijän.
 Taset-dd *Təmmənəya*-näk,
 äjet erhet-näk fäll-ārori n-äkall,
 s-əmmək wa s-ija däy-išənnawän.
¹¹ Äkf-anäy isudar wi s-nämiyatär ašäl-i-däy,
¹² änš-anäy uđlemän-nänäy
 s-əmmək wa s-nənašš i-inađlamän-nänäy.
¹³ Wär toyyed Iblis äžžurräbät-anäy
 isiđəw-anäy däy-abäkkad,
 agəz-anäy däy-s,
 [ed Təmmənəya, tärna hakd älxurmät, i-näk härkuk.
 Amin!]

¹⁴ Afäl naššäm i-äddinät wi kəwän-đallämnen, ad-hawän-in-änš day Abba-näwän-i ihän išənnawän,
¹⁵ mäšan afäl wär nəššəm i-äddinät wi kəwän-đallämnen, wär hawän-in-e-änš day Mässinäy-i n-Abba-näwän ibäkkadän-näwän.»

Isälan n-äzum

¹⁶ «Ašäl wa d-tuzamäm i-ad-täybədäm Mässinäy, wär täsbänzäzäm šund a-wa täjjän älmunafeyän-i sawären tekenzart idmawän-näsän i-ad-səlmədän äddinät a-s äzumän; äsidättey-awän a-s marušät-näsän, imdädd yur-təmmal-ten-däy tän-täjjän äddinät, ¹⁷ änn-ak, käyy, e-d täzumäd, ərdəb-in, sānyələd ađutän ¹⁸ i-ad-wär-iləmməd äwadəm a-s täzumäd i-ad-täybədäd Mässinäy ed igdäh-ak a-wa däy s-Abba-näk-i ät-tunkälän, ihannäy a-wa ijän däy-atunkəl, ad-hak-äj erhet-näk.»

Isälan n-ärrəzäy wa n-tidət

(Luqa 12:33-34)

¹⁹ «Wär təjmeräm ärrəzäy i-äddunya ed täddoobät tukmadt d-tenekt ad-t-täks, äddooben day imäkrädän ad-t-akrən. ²⁰ Änn-ak, a-wa jammäräd, əjmär-t i-älžän-nät-i wär ha tukmadt wäla tenekt wäla imäkrädän t-ärzänen wäla-i t-okärnen. ²¹ Äduuttät a-s inəzjam n-ulh n-äwadəm, wär təffilän edägg wa däy-itwär təlanet.»

[†] — *yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änəzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäđnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änəzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).*

Tihay d-ännur

(Luqa 11:34-36)

²² «Tiṭṭ n-ägg-adəm a-s tefätelt n-tayəssa-net, afäl tolay tiṭṭ-näk, ad-hannäy tayəssa-näk iket-net, ²³ mäšan afäl ijraw härät tiṭṭawen-näk, adiš tayəssa-näk day, wär hənnəy härät. Yas kunta käyy ännur wa hak-ämoosnät tiṭṭawen-näk, iha tihay, adiš tidət-däy a-s, ad-käy-är-məsnät tihay ässuksäđnen.»

Iba n-inəzjam

(Luqa 16:13; 12:22-31)

²⁴ «Wär t-illa äwadəm äddooben ad-ixdam i-əssin imälan: iyyät-i-däy, ad-akəđ d-iyyan, ärh wa iyyäđän mey day ikf-iman-net i-iyyan, iksən wa iyyäđän. Wär-äddoobät äwadəm ad-ixdam i-Mässinäy, ošal day đarät terše n-ažraf. ²⁵ A-wen-däy a-fäl hawän-janney: wär kəwän-järräwnet inəzjam n-a-wa mad-təkšəm d-a-wa mad-təswəm d-a-wa mad-təlsəm; iman-näwän, ajän wädden ojarän tetäte? Ässexät n-tayəssa-näwän day, wädden ojar isəlsa? ²⁶ Səjrähät yas igdađ-wi əlläy-nen däy-älhəwa, wär tədumun, wär təjlobun, wär təg-gärän däy-ijändän mäšan, ässodär-tän Abba-näwän-i ihän išənnawän. Ajän wädden tufäm-tän s-a äjjeen! ²⁷ Endeک yas däy-wän wa äddooben s-inəzjam-net ad-isiwəđ tayrəst-net wäla s-a ogdähän d-emm n-asənnan? ²⁸ Adiš, mafäl kəwän-əjrawän inəzjam n-a-wa mad-təlsəm? Säyret-kəwän täboyt n-išəkraš härät, ənhəywät-tät-ak, daggäl, wär zətt, wär zəmməy ²⁹ mäšan äsidättey-awän a-s wäla ämänokal Suläyman hakd terše-net iket-net, wär kəla ojar täboyt-i-däy asəssihäy n-ašäl. ³⁰ Yas kunta Mässinäy isalsa teyəšše n-išəkraš s-ašäl-i-däy təbdaj, ašəkka ad-hin-tiyar, tary s-əmmək-wen-däy, äb' äṭṭäma n-ad-wär hawän-izžəzmäy kəwänəđ? Təmmətkit ija immun-näwän! ³¹ Wär kəwän-yälläbnet inəzjam har dd-təqqələm jannem: ‹Ma mad-näkš? Ma mad-nəsəw? Ma mad-näls?› ³² Inəzjam šund-win-däy, inəzzulam a däy-sän ošalnen, yälläbän-tän. Kəwänəđ, Abba-näwän-i ihän išənnawän, wär t-illa a-s tämiyatäräm s-wädden, issan-t. ³³ Ədgəzät s-tizarät däy-umäy n-*Təmmənəya n-Mässinäy* d-iqqud däy-isälan-net, dihen, ad-hawän-in-isiwəđ Mässinäy a-wa iyyäđän iket-net. ³⁴ Wär kəwän-yälläbnet inəzjam n-ašəkka ed hak ašäl d-a-wa äwwäy däy-inəzjam, hak ašäl-däy, təgdäh-as täməyatert-net.»

Wär tozəmäm äwadəm

(Luqa 6:37-38, 41-42)

7 «Wär tozəmäm äwadəm i-ad-wär kəwän-itizəm äwadəm ² fäl-a-s, a-wa s-tozəmäm äddinät wi iyyäđnen a-s kəwän-e-azəmän kəwänəđ-däy; a-wa s-kätäm äddinät wi iyyäđnen a-s kəwän-e-əkətən əntəneđ-däy.

³ Mafäl hannäyäd tezewt ta häť tiťt n-änġa-k, a-s ija a-wen, wär hennäyäd afäyot wa ihän tiťt ta-näk? ⁴ Mey day, әndek әmmäk wa s-mad-tәnnәd i-änġa-k: «Äyy-ahi ad-әkkәsәy tezewt dәy-tiťt-näk», a-s ija a-wen, käyy iman-näk, iha afäyot tiťt ta-näk. ⁵ Älmunafey yaden! Әkkәs-in afäyot wa ihän tiťt-näk tәzzar, dihen, ad-tud-abed ahänay, tudabed ukәs n-tezewt ta häť tiťt n-änġa-k.

⁶ Ellan-t äddinät-i s-däy-a-wa täjjän, wär-әzleyän d-iyäqan, wär tän-tәkfem a šaddijän ed häłän ad-käwän-dd-әqqälän, aqdwән fälla-wän; iyyäq, wär-әzleyän d-әlxәнžärän, wär daw-sän-in-jeräm tisyalen-näwän ed ad-tänät-әfkәlfәkәłän.»

Ädәłät Mässinäy

(Luqa 11:9-13; 6:31)

⁷ «Ädәłät Mässinäy, ad-käwän-әkf; әmmäyät, ad-tәjrәwäm; äyrät-t, ad-hawän-әkawän. ⁸ Ere idälän, ad-ikrәš, ere immäyän ad-ijrәw; ere iyrän Mässinäy dәy-tämäyatert t-tärmasät, ad-has-tät-ikkәs. ⁹ Әndek dәy-wän wa s-e-d dәy-s ittär rure-s tajәlla ad-t-әkf tähünt? ¹⁰ Mey wa s-e-d t-idäl dәy-emän, ad-t-әkf taššält? ¹¹ Yas, kunta käwәned-i n-inälläbäsän, tәssanäm isuf n-a-wa oläyän i-aratän-näwän, әb' äťtama n-ad-wär käwän-ik-fa Abba-näwän-i ihän išәnnawän a-wa ufän, afäl t-däläm dәy-s. ¹² Tajjät i-äddinät a-wa s-tärhäm ad-hawän-t-tajjän ed a-wen-däy a innä alämär wa n-än-näbi Mosa d-ännäbitän wi iyyäqnen.»

Zäbo wa häřewän d-wa kärruzän

(Luqa 13:24)

¹³ «Äjjәšät tämudre ta n-tidät s-emm wa kärruzän fäl-a-s ill'-ee zäbo häřewän, olwan, әnta a tilal tәššәm n-äddinät mäšan, ajilal-net, әlhәllak, ¹⁴ a-s ija a-wen, emm wa kärruzän d-zäbo wa sädidän, wär-әjjәtän äd-dinät wi sär-s tajjәšnen mäšan, tämudre ta n-tidät a-s itiyәd.»

Hak әwadәм d-imojjan-net

(Luqa 6:43-44)

¹⁵ «Ägәžät iman-näwän dәy-ännäbitän wi n-bahu-i s-a-s käwän-dd-tisән, jan iman-näsän ikәrwatän wär ih' äššar, a-s ija a-wen, tiyәs әnsaynen a әmoosän. ¹⁶ Wär hawän-tәmtәllәnet, ad-tän-tәzzäyäm s-timašalen-näsän. Ajän ewärwär, itiiрәw-dd läynäb? Mey ajän ajärof itiiрәw-dd tehäyne? ¹⁷ Ahәšk olayän, ad-dd-arәw aratän olaynen mäšan erk ahәšk, wär dd-e-arәw a säł aratän läbasnen. ¹⁸ Ahәšk olayän, wär-itirәw aratän läbasnen, ahәšk day läbasän, wär-e arәw aratän olaynen. ¹⁹ E d t-illäm ahәšk wärän itirәw aratän ih' әlfäyda, ad-hin-ättänkәq, itwәjär-in dәy-efew. ²⁰ Әmmäk-wen-dәy day a-s ännäbitän wi n-bahu, timašalen-näsän a-s tän-e-tәzzäyäm.»

Äddinät wi yarränen isәм n-Emäli s-bahu

(Luqa 13:25-27)

²¹ «Wädden äddinät iket-näsän wi hi-jannänen: «Emäli, Emäli», a he-әjjәšnen *Tәmmәнәya n-Mässinäy*. Tәmmәнәya n-Mässinäy, wär tät-e-ijjәš ar ere wa ita-mašalän erhet n-Abba-nin-i ihän išәnnawän. ²² Ašäl wa ilkämän, ad-dd-әggәdän äddinät äjjootnen, әnnән-ahi: «Emäli, Emäli! Wädden mäjräd wa dәy-näloläy i-äddinät, käyy a t-ijän dәy-imawän-nänäy? Wädden näkkäs alšinän dәy-äddinät s-isәм-näk? Wädden näja tikunen äjjootnen s-isәм-näk?» ²³ Äddinät-en, ašäl-en, ad-hasän-ännäy s-afälla: «Näkk ya wär käwän-әzzeyäy, әjәjät-ahi, inämäšrayän a tämoosäm.» »

Isälän n-ihänan wi n-әssin

(Marqәs 1:22; Luqa 6:47-49)

²⁴ «Ere islän i-mäjräd-wa-dәy s-iket t-jey, ad-itamašal a-wa әnnәy, ad-aläh d-әhalәs ijarahän härät iyäšän äkall har iwwäq tähünt i-әssas, idäy fälla-s ehän-net. ²⁵ Ij' akäsa, әrtäynät timqәl d-anji fäll-ehän-en mäšan, wär-oqә ed iday fäll-tähünt. ²⁶ Mäšan wa islän i-mäjräd-in, äqqima wär t-әmešäl, oläh d-ere irmas iba n-tayәtte idäyän ehän-net dәy-tasәnjit. ²⁷ Ij' akäsa, әrtäynät timqәl d-anji fäll-ehän-en, oqә, әlhahäm-in s-iyäät.»

²⁸ Iqäs әlxutbät-wen-dәy ija Yisa tamәtte, әqqälän-dd äddinät yas oran imawän ²⁹ fäll-әjjäruzät-i-dәy hasän-ija a-wa isäyра ed isayр'-en s-әlxikmät n-ere issanän a-wa iha wädden šund *älyulam wi n-Äťtәwrät*.

U-jәri wa äzozäy Yisa

(Marqәs 1:40-45; Luqa 5:12-16)

8 Ätrarä-dd Yisa taqayt yas, tәlkäm-as tamәtte täj-jeet. ² Dәy-a-wen-dәy ad-has-dd-ilkәq әhalәs ijraw jәri, irkäy data-s, inn'-as: «Älyalim, afäl tärhed a-wen-dәy, täddoobed ad-hi-šәšdәjäd.» ³ Izžäl әfuss-net, idәs-t, inn'-as: «Ärheey-t, išdaj.» Šaddij dәy-jәri әlwäqq-wen-dәy. ⁴ Inn'-as Yisa qarät-a-wen: «Wär jed isälän i-әwadәм wäl' iyyän n-a-s näkk a käy-әzozäyän, әglәw, sәkәn iman-näk i-u-tikutawen, tәjәd takute ta s-inna ännäbi Mosa dәy-isälän n-tәšәdje n-käl-jәri i-ad-umas a-wen tajuhe i-tamәtte n-a-s tәzzäyäd.»

Änaxdim n-käbtän wa äzozäy Yisa

(Luqa 7:1-10)

⁵ Ijjәš Yisa qarät-a-wen ayрәm wa n-Qäfärnaxum, ilkәq-as käbtän iyyän, ad-t-ilaqqäd, ijann'-as: ⁶ «Älyalim, әnaxdim-in insa yur-ehän, tәbdan-t tizzurt d-tis-nant.» ⁷ Inn'-as Yisa: «Ad-t-asäy, zuzäyәy-t.»

⁸ Äwwežәb-as käbtän, inn'-as: «Aha-aha әlyalim! Wär-әnhäjjäy d-ad-tәkkәd ehän-in, tәjjәšәd-t, әnn yas täfert, ad-izzәy әnaxdim-in ⁹ fäl-a-s näkk-i-hi, әllan-t imänokalän daw-t-әlley, ley day näkk әssärdusa daw-i

t-əllanen; e-d ənney i-yyän: «Egləw», ad-igləw; e-d ən-
nəy i-wa iyyäđän: «Eyyäw», ad-hi-dd-ass. Akli-nin day e-
d has-ənney: «Aj a-wa», ad-t-äj.»¹⁰ Islä Yisa i-mäjräd-
wen-däy ija käbtän yas, ijräs-as älxal-net; innäđ-dd
đarät-a-wen s-äddinät wi has-əlkamnen, inn'-asän:
«Äsidättey-awän a-s, wäla däy-äkall wa n-İsrayil, wär
käla ənhäyäy ere s-ogdäh immun-net d-wa n-ähaləs-i-
däy.¹¹ Ässiilmädäy-käwän a-s ilkam ad-dd-asən äd-
dinät äjjootnen, dd-falnen emäynäj d-atäram
ənyəymən d-Ibrahim d-İsxaqq d-Yaqub däy-amäjaru
wa madän-äj däy-Təmmənəya n-Mässinäy.¹² A-s ij'-a-
wen, äddinät wi s-änihäjjä a-s əntäneđ a ännufläy-
nen däy-Təmmənəya n-Mässinäy, ad-hin-ətwəjarän däy-ti-
hay ti n-ajäma, ad-hallän, zıməkärkižän isenän fäl tä-
mujrižt.»¹³ Innä Yisa đarät-a-wen i-käbtän: «Egləw,
ijrāw-ak Mässinäy a-wa s-tomänäd.» İzzäy änaxdim-net
ässayät-wen-däy.

Äzozäy Yisa tađəggalt n-Bətrus d-imarhinän äjjootnen

(Marqəs 1:29-34; Luqa 4:38-39)

¹⁴ İfäl Yisa dihen, ikkä ehän wa n-Bətrus. A-s hin-
iwwäđ, tənsa tađəggalt n-Bətrus, tärmas-tät tenäde.
¹⁵ İđäs afuss-net, tärza fälla-s tenäde, təbdäd, täsmä-
jarät-t.

(Marqəs 1:32-34; Luqa 4:40-41)

¹⁶ Tođa täfukt yas, ämewäyän-dd sār-s iməlšan äjjoot-
nen, innä täfert yas, əzzayän; äzozäy day dihen e d t-il-
läm ere ərhinän.¹⁷ İjä a-wen i-ad-itbət a-wa innä än-
näbi Saya † a-s innä:

«İđkäl fälla-näy älyibän-nänäy,
äzozäy-anäy däy-turhənnawen-nänäy.»

Kəssən n-iman

(Luqa 9:57-62)

¹⁸ İnhäy Yisa alyiyəli wa t-dd-ja tamətte s-əjut yas, in-
nä i-inəttulab-net, ad-əjləyän ejänš s-ašrut wa iyyäđän.
¹⁹ İlkäđ-as-dd älyalim n-Ättäwrät iyyän, inn'-as: «Älyal-
im, e-s təkkes-däy, əlkamäy-ak.»²⁰ Inn'-as Yisa: «İbäg-
gan lan tihaliwen, igđaq lan iskak mäšan, Ägg-ägg-
adəm, wär ila wäla edəgg däy-issənsä eyäf-net.»²¹ İg-
gäd-dd ähaləs iyyän irhan alkum-has, inn'-as: «Älyalim,
äkf'-ahi turhajät n-ad-əgläy əzkäy abba-nin, əqqələy-
dd, əlkəmäy-ak.»²² Inn'-as Yisa: «İlkəm-ahi, təyyəd fäl-
la-k inəmmuttan ad-əzkən inəmmuttan-näsän.»

İssəbdäd Yisa ađu-i-däy mäqqārən fäll-ejänš

(Marqəs 4:35-41; Luqa 8:22-25)

²³ Änmäjjas Yisa turäft n-aman d-inəttulab-net đarät-
a-wen,²⁴ wär-əhojän a-s ađu-i-däy äşsoohen-da-däy
dd-inkärän, ad-tibhilbəhılınät tinäzzämären i-turäft siha
d-siha. A-s itäj a-wen-däy, Yisa ənta, ittas.

²⁵ Əssənkärän-t inəttulab-net däy-eđəs, ənnän-as:

† A-wa ännäbi dd-äzzarän i-Yisa, äloläy däy-isälan-net əssayät
timađ n-awätay dat-tiwit-net.

«Älyalim, agəz-anäy, nəhläk.»²⁶ İnkär-dd, inn'-asän:
«Ma käwän-ässirmäyän? Təmmətkit ija immun-
näwän!» İbdäd älwäqq-wen, äsmähəđ fäll-ađu d-ejänš,
sämmeđ-in a-wen-däy iket-net.²⁷ Əqqälän-dd yas in-
əttulab oran imawän, jannen: «Uwwuww! Wa äwadəm
s-wäla ađu d-ejänš, sajadän-as, ma ämoos?»

İməlšan wi n-əssin äzozäy Yisa

(Marqəs 5:1-20; Luqa 8:26-39)

²⁸ Äsjän Yisa d-inəttulab-net fäll-ašrut n-ejänš wa n-
teje ta n-Gadara yas, əlkäđän-as-dd əssin iməlšan əz-
zaynen tiyənneren, janen tälləbäst-ta-däy s-əbas t-illa
ere ihälän ad-dd-äj tiğ-ten-däy hän.²⁹ Ənhäyän Yisa
yas, äywätten alšinän, ad-jannen: «Ya Rure-s n-Mäss-
inäy, ma däy-näy tärhed? Ajän tissust-nänäy a-s dd-
tosed iket-di dd-tiwəđ təqqän n-a-wen?»³⁰ Đann tahrut
n-əlxənžärän däy-attayän n-dihen,³¹ dälän alšinän
Yisa, ənnän-as: «Kunta takkäsəd-anäy däy-äkall, suk-
anäy tahrut ta n-əlxənžärän.»³² Inn'-asän: «Äglät!»
Əzjärän alšinän meddən-ənnin, əjjäšän əlxənžärän, ad-
dd-titrəktərikän, wa-däy n-afälla n-tađayt, tiđəwän
däy-ejänš, tattän-tän aman.

³³ Ošälän iməđanän-näsän s-ayrəm, jän isälan n-a-wa
ijän d-a-wa dd-işreyän fäll-iməlšan wi n-əssin i-äddinät.
³⁴ A əndərrän, ayrəm iket-däy-net da-däy dd-izjärän s-
Yisa, ənhäyän-t äddinät yas, ad-t-təddalän däy-ad-ifəl
äkall-näsän.

Äzozäy Yisa anəbdon iyyän

(Marqəs 2:1-12; Luqa 5:17-26)

9 İjjäs Yisa đarät-a-wen turäft n-aman, ijläy ejänš s-
tayrəmt ta-net.² Diha-däy hin-əwwäđän a-s äd-
dinät-da-däy, ämisawäyän anəbdon insan fäll-asəftäy.
İnhäy Yisa immun-näsän yas, innä i-anəbdon: «Alyad-
in, wär təkkesəd ättäma, ibäkkəđän-näk, ätwänšän-
ak.»³ Diha-däy d-innä a-wen-däy, a dd-əggädän älyu-
lam n-Ättäwrät, ad-jannen däy-iman-näsän: «Wa ənta,
əskafär.»⁴ İlmäd Yisa yur-iman-net a-wa ihän inəzjam-
näsän, a-wen-däy a fäl hasän-inna: «Ma itajjän erk ən-
niyät-wa-däy däy-ulhawän-näwän?»⁵ Ma ojärän täräyşe
jer-ad-tənnəd i-äwadəm: «Ätwänšän-ak ibäkkəđän-
näk», d-ad-has-tənnəd: «Əbdəd, ərjəs?»⁶ Ašäl-i, ässi-
ilmädäy-käwän a-s Ägg-ägg-adəm, ijrāw fäll-ārori n-
äkall turhajät n-tenäšše n-ibäkkəđän.» Innä Yisa đarät-
a-wen i-anəbdon: «Əbdəd, əđkəl asəftäy-näk, əqqəl
ehän-näk.»⁷ İbdäd, iqqäl ehän-net.⁸ Tärmäy tamətte
ta tənähäyät a-wa ijän, ad-tiimələn äddinät Mässinäy-i
ikfän dəgg-adəm tədabit togdähät d-a-wa-däy.

Iyrä-dd Yisa Mätti i-ad-umas änätlib-net

(Marqəs 2:13-17; Luqa 5:27-32)

⁹ Ifäl Yisa dihen ɗarät-a-wen, inhäy änarmas n-tiwse s-isəm-net Mätti äqqiima dāy-edägg n-älxidmät-net, iyŕ'-e, inn'-as: «Elkəm-ahi»; ibdäd Mätti, ilkäm-as.

¹⁰ Äsmäjarät Mätti Yisa s-ehän-net ɗarät-a-wen. Itayäyma Yisa dāy-edägg wa n-imənsiwän a-s erk äd-dinät han inarmasän n-tiwse äjjootnen da-dāy, osän-dd, änyäymän dār-s ənta d-inəttulab-net. ¹¹ Ənhäyän-t härät dāy-käl-faris t-əllanen dihen ɗas, ənnän i-inəttulab-net: «Ma isaharän älyalim-näwän imənsiwän d-in-armasän n-tiwse d-erk äddinät-wi-dāy?» ¹² Isl'-asän Yisa ɗas, innä: «Äddinät ässoxätnen, wär-ämyatärän s-läxtur; imarhinän a sār-s ämyatärnen.» ¹³ Inn'-asän day: «Ma ämoos älmäyña n-a-wa s-inna Mässinäy dāy-mäjräd-net:

«Ojār a-s ɗur-i la tähanint idəm uhən tikutawen.» A-wen älmäyña-net a-s, näkk, wär dd-ämešäläy s-äddinät wi ordänen iman-näsän iqqud, inäsbäkkadän a-s dd-ämešäläy i-ad-tän-äyləsäy.»

Isälan n-äzum

(Marqəs 2:18-22; Luqa 5:33-39)

¹⁴ Osän-dd inəttulab n-Exya Yisa ɗarät-a-wen, ənnän-as: «Mafäl näkkäneɗ d-käl-faris nətužam dehiyyän, a-s ija a-wen, inəttulab wi-näk, wär tužamän?» ¹⁵ Issäyläytän Yisa tangalt dāy-hasän-inna: «Ajän käl-tuksest ilzam-tän äzum tän-äzizäkänzärän a ikka ämazlay ill'-e jere-sän? Elkamän išilan-wi dāy-tän-mad-ifäl ämazlay, dihen, ad-əjrəwän s-äzum. ¹⁶ Wär t-illa ere itəggatän tikəst i-temälsit wäššärät s-taswəɗt n-tabdoyt täynayät; afäl ija a-wen, ad-dd-tärkəb taswəɗt ta täynayät temälsit, täj amənd ojärän wənnin. ¹⁷ Äddinät, wär təjjən aman n-läynəb äynaynen, äxxiimmärnen dāy-ijdad; ere ijän a-wen har käfän aman-ənnin dāy-ijdad, ad-has-səbbuqen ijdad-net, ifut dāy-läynəb hakd-dāy dāy-ijdad. Aman n-läynəb äynaynen, äxxiimmärnen, iddidän äynaynen a dāy-tän-itajj äwadəm, dihen, wär-e ifut mässi-sän dāy-wi wäla wi.»

Isälan n-elle-s n-Žayrus d-taməɗt ta dd-izajjār ašni

(Marqəs 5:21-43; Luqa 8:40-56)

¹⁸ Ämmiijräd Yisa i-tamətəte dāy-isälan-win-dāy a-s a əndərrän-dāy, iyyän dāy-imännähəɗän n-tayrəmt-əndāy da-dāy t-dd-osän, irkäy data-s, inn'-as: «Talyaɗt-in, iket tät-äba mäšan nidawet sār-s, sənsəd fälla-s äfussnä, ad-dd-təddär.» ¹⁹ Ibdäd Yisa, äddew dār-s ənta d-inəttulab-net. ²⁰ Iгла har šik-dāy taməɗt tiyyät lat märaw iwətyan d-əssin ijamməɗ-tät ašni da-dāy dd-mälät ɗara-s, ɗäs afär n-erəswäy-net ²¹ ed a-s täjj a-wen-dāy, janna dāy-iman-net: «Afäl ɗäsäy wäla-dāy erəswäy-net, ad-əzzəyāy.» ²² Innəɗ-dd sār-s Yisa, in-

häy-tät, inn'-as: «Talyaɗt-in, wär təkkesəd ättäma, äzozäy-käm immun-näm.» Təzzäy taməɗt ässayät-wen-dāy.

²³ A-s hin-iwwəɗ Yisa d-inəttulab-net ehän n-emännähəɗ, inhäy iməwatän n-tiynab ti n-uɗəf n-iba d-äddinät wi hasän-hallänen, äsikäläl a-wen-dāy iket-net, ja təkət dāy-išənnawän. ²⁴ Omär s-ad-əzjārän äddinät fälla-s ed inn'-asän: «Tarat, wär tät-äba, eɗəs ɗas a ja.» Jän-t tekäškäšt. ²⁵ Təzjār fälla-s tamətəte ɗas, ijjäš ehän wa dāy-tənsa talyaɗt, irmäs-tät-dd s-äfuss, tənkar-dd. ²⁶ Əntäjän isälan n-a-wen-dāy dāy-teje-ten-dāy iket-net.

Iməddoryal wi n-əssin äzozäy Yisa

²⁷ Ašäl iyyän, irjaš Yisa a-s t-äyŕän əssin iməddoryal, äsiyären, jannen-as: «Ya Ägg-Dawəd, aɗən-anäy tähanint!» ²⁸ Iwwəɗ-in Yisa ehän wa ikka, əjjäšän-t-dd fälla-s iməddoryal ənnin n-əssin ɗas, inn'-asän: «Ak tidət-dāy a-s təflasäm a-s äddobey ad-aräy tiṭṭawen-näwän?» Ənnän-as: «Älyalim, nəflas a-wen.» ²⁹ Iɗäs Yisa tiṭṭawen-näsän, inn'-asän: «Itwəjjət-awän a-wa dār-ogdäh immun-näwän.» ³⁰ Ämeränät tiṭṭawen-näsän mäšan, ikna asəmmähəɗ dāy-sän, inn'-asän: «He käwəneɗ! Wär jem isälan n-a-wa ijän dāy-äwadəm wäl iyyän», ³¹ mäšan, əzjārän ehän fälla-s ɗas, əffäyän isälan dāy-əkall iket-net.

Isälan n-amälšon wa äzozäy Yisa

³² Diha-dāy d-əglän iməddoryal, a-s amälšon iyyän s-ikras alšin wa t-ihän iləs-net da-dāy sār-s dd-äwwäyän äddinät. ³³ Ikkäs dāy-s Yisa alšin wa t-ihän, ad-ita-mäjräd. Təqqäl-dd tamətəte ɗas tor' emm, janna: «Wär käla ätwänhäy šund a-wa-dāy dāy-əkall wa n-Işrayil.» ³⁴ Mäšan, käl-faris əntəneɗ a jannen: «A-wa tärna n-Iblis-i n-ämänokal n-alšinän a-s itakkäs alšinän dāy-äddinät.»

Təmyäre n-təhanint ta oɗän Yisa i-tamətəte

³⁵ Ällil Yisa ɗarät-a-wen iyərman d-tidbi iket-näsnät, isayra dāy-ihänan n-äddin wi n-käl-Älyähud, ixatṭäb Älənzil wa n-Təmmənəya n-Mässinäy, izizuy äddinät dāy-turhənnawen d-älyibän. ³⁶ Inhäy Yisa tamətəte ta täjjət has-təlkämät ɗas, täny'-e təhanint-net; inhäy fälla-sän aləɗɗeš d-ezərri, olähän-as ɗas d-tihatten wären la aməɗan. ³⁷ Innəɗ-dd s-inəttulab-net, inn'-asän: «Ašəkrəš äggolät, əttäyäm ijjet mäšan, wär-əjjətän inaxdimän t-oläynen. ³⁸ Ädələt mässi-s n-ašəkrəš i-ad-dd-išəmmišəl inaxdimän oläynen ašəkrəš-net.»

Ämašal wa issäyläf Yisa inəmmušal-net

(Marqəs 3:13-19; Luqa 6:12-16)

10 Iyrä-dd Yisa ɗarät-a-wen inəttulab-net wi n-märaw d-əssin, ikf-en tärna n-ukəs n-alšinän dāy-äddinät d-azuzi n-äddinät dāy-turhənnawen d-

älybän. ² Ismawän n-inəttulab wi n-märaw d-əssin äs-näfrän da: Simyon wa s-itawänna Bətrus d-əŋŋa-s Idris; Yaqub wa n-əgg Zäbdi d-əŋŋa-s Exya; ³ Fəlibb d-Bärtälamma; Tomi d-Mätti wa n-änarmas n-tiwse; Yäqub ägg Älfa d-Tade; ⁴ Simyon wa n-Käna d-Yähudəs wa n-Isxaryut-i t-e-isəssäydärän.

Äšmašäl Yisa inəttulab-net i-ad-äxtəbän

(Marqəs 6:7-13; Luqa 9:1-6)

⁵ Əntäneḍ-den-däy inəttulab wi n-märaw d-əssin äš-mašäl Yisa s-innä: «Wär təkkeŋ tiwsaten ti n-inəzzulam, † wär təjješäm ayərəm n-käl-Sämari; ⁶ wär təkkeŋ ar tamətte ta n-käl-İsrayil təssujjalät šund tihatten. ⁷ Däy-tekle-nawän, äxtəbät i-əddinät a-s *Təmmənəya n-Mässinäy*, tohəz-dd. ⁸ Zuzəyät imarhinän, sənkaräm-dd inəmmuttan, šəsdəjäm äddinät wi ijräw jəri, təkkešäm alšinän däy-iməlšan; ännuymət n-Mässinäy wa təjrəwäm bännan, äkfät-t i-əddinät bännan. ⁹ Wär tiwəyät oräy, wäla azrəf, wäla totəyya däy-färtəmatän-nawän, ¹⁰ wär tiwəyät šäkköš, wäla anəkäbba säl wa təlsäm, wäla tifadəlen säl ti säläm, wäla tāborit ed, wär t-ih' äššək a-wen, hak änoxdim-däy, ärhuj-as älxəq n-tide-net. ¹¹ Ayərəm d-tadəbayt təjjäšäm-däy, səstənät d-ere wa s-änihəjja ad-yur-s təzzubbem, təzzubbem yur-s har ašäl wa d-təssawəḍäm tekle. ¹² Ehän təjjäšäm-däy, äjrat fälla-s ässälam; ¹³ afäl käwän-äsbərräkän məssaw-s, sänsät fälla-sän älxer wa təwwayäm; kunta day wär käwän-äsbərräkän məssaw-s, äglät d-älxer-nawän. ¹⁴ Ehän, wäla ayərəm, tosäm-däy, har wär käwän-äsbərräkän məssaw-s, mey unjäyän s-asjəd i-mäjräd-nawän, əzjərat-t, təbbəkəkäm iḍarän-nawän i-ad-wär käwän-iləttäy wäla äboqqal-net. ¹⁵ Äsidättey-awän a-s ehän-en-däy, mey ayərəm-en-däy, ašäl wa ilkämän, tojər tisanant ta t-madät-tərməs ta tərməsät iyərman wi n-Sodoma d-Gomora.»

Ilkam älyizabät

(Marqəs 13:9-13; Luqa 21:12-17)

¹⁶ Inn'-asän day: «Ənhəywät, näkk da-däy käwän-äši-mašälän i-ad-taləhäm d-tihatten əllanen jer-tiyəs; udayät i-iman-nawän šund taššälen, ijjəšet-käwän älyafyät wa ihän tidäberən. ¹⁷ Agəzät iman-nawän däy-dəgg-adəm; ad-käwän-əjən däy-ifassän n-əlxəkum, əjən däy-wän tiwit däy-ihänan n-əddin wi n-käl-*Älyähud*. ¹⁸ Däy-təssəba n-isəm-in wa käwän-iwarän, ad-hawän-aškən äddinät s-gəfärän d-imänokalän, tät-tərməsäm-dd sär-sän, məšan ad-umas a-wen əssəbab fäl təmoosäm tjuhawen-in, təjəm isälan-in i-tiwsaten ti n-inəzzulam. ¹⁹ Afäl təttərməsäm, wär təšəwəwəšät däy-isälan n-a-wa mad-tənnəm d-əmmək wa s-tän mad-

† — *Yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aləšäl mey ere wärän ilkem i-əddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-nəsän, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).*

tənnəm, ed afäl təbokäm i-mäjräd, ad-käwän-itwəkf a-wa mad-tənnəm, ²⁰ fäl-a-s wädden käwəneḍ a maden-ämmäjräd, Unfas wa n-Abba-nawän a madän-ämmäjräd däy-idəggan-nawän. ²¹ Ad-isəttərməs əwadəm əŋŋa-s i-ad-əmmät, isəttərməs abba rure-s i-ad-əmmät, ännəbdädän aratan d-imərawän-näsän, əjən iman n-imərawän-näsän; ²² ad-där-wän akəḍän äddinät iket-näsän däy-əddimmät n-isəm-in wa käwän-iwarän məšan ere ibdədän s-əššahät däy-immun-net, ad-iyləs. ²³ Afäl käwän-əqquzəben äddinät däy-ayərəm iyyän, jawəḍät-asän s-iyyän; äsidättey-awän a-s, a-s dd-e-säyləyäm iyərman n-İsrayil iket-näsän, iqqal-dd *Ägg-əgg-adəm.*»

²⁴ «Wär t-illa änättalib ufan älyalim-net wäla akli ufan məssi-s, ²⁵ igdəh yas i-änəttalib, ad-ättiiläl älyalim-net, ättiiläl day akli məssi-s. Kunta äddinät wäla məssi-s n-ehän, jän-as isəm Abälzəbil, a-wen Iblis, äb' ättəma n-a-wa he-ənnən fäll-inalkimän-net; ad-fälla-sän ənnən a ojarän a-wa ənnän fäll-məssi-s n-ehän.»

Uksəḍät Mässinäy wädden dəgg-adəm

(Luqa 12:2-7)

²⁶ «Ənney-awän: Dəgg-adəm, wär tən-təksuḍäm. Wär t-illa a ättunkälän s-wädden ad-dd-iffukkär. ²⁷ A-wa hawän-janney däy-takše, ännät-t s-afälla dat-əddinät iket-näsän; a-wa hawän-əsmätəktəkəy, säqqəyyät-t fäll-afälla n-ihänan. ²⁸ Wär təksuḍäm dəgg-adəm-i wəren äddoobät ar tenəye n-tayəssa, wär-əddoben tenəye n-iman; ännak, uksəḍät Wa äddoben ad-ihlək iman hakd tayəssa däy-zohännəma. ²⁹ Yur-wän, wädden igḍaḍ əssin, təmma yas a nazzän? Hakd a-wen-däy, wär-ilkem ad-däy-sän oḍa iyyän, a ikkäs Abba-nawän wär otes s-a-wen, ³⁰ wäla amzadən n-iyəfawän-nawän, äḍḍinän. ³¹ Wär tərmeyäm, tojəräm abrək n-igḍaḍ əlqim.»

(Luqa 12:8-9)

³² «Ere äsjəyhän dəgg-adəm a-s näkk a t-ilän, ad-səjjəyhəy näkk-däy Abba-nin-i ihän isənnawän a-s əwadəm-en, i-nin; ³³ ere day wa hi-əkkuddälän dat-dəgg-adəm, ad-t-əkkuddələy näkk-däy dat-Abba-nin-i ihän isənnawän.»

Təkoba wädden älxer

(Luqa 12:51-53; 14:26-27)

³⁴ Oläs day, inn'-asän: «Wär teyalät älyafyät ad-dd-əwwəyəy s-əkall, təkoba, wädden älyafyät a sär-s dd-əwwəyəy. ³⁵ Näkk, oseyy-dd i-ad-ibḍəw əhaləs d-ti-s, təbḍəw talyaḍt d-ma-s, təbḍəw taməḍt d-taḍəggalt-net, ³⁶ umasän käl-ehän n-əwadəm isənja-net. ³⁷ Ere hi-əssofän ti-s mey ma-s, a-di, wär-ənhəjja ad-umas änättalib-in, ere day wa hi-əssooḍän rure-s mey elle-s, wär-ənhəjja ad-umas änättalib-in. ³⁸ Ere wa wärän äsdəw i-aḍkul n-tajəttewt-net ta n-taməttant, ilkəm-ahi, a-di, wär-ənhəjja d-ad-umas änättalib-in. ³⁹ Ere wa

wärän idgez ar dāy-igguz n-iman-net dāy-āddunya-ta-dāy, ad-ifut dāy-ālžānnāt, māšan, wa irđān āfota dāy-iman-net dāy-āddunya-ta-dāy, dāy-āddimmāt-in, āwadəm-en, ad-iyłəs dāy-ālxārāt.»

Hak āwadəm d-a-wa has-jān imojjan-net

(Marqəs 9:41)

⁴⁰ Inna day: «Ere kāwān-āsbārrākān, nākk a āsbārrāk, wa hi-āsbārrākān, wa hi-dd-āsmāšālān a āsbārrāk.

⁴¹ Ere āsbārrākān ānnābi dāy-təssəba n-a-wa s-iqqāl ānnābi, əlkamān dāy-s imraš šund wi mad-ijrəw ānnābi; ere āsbārrākān ere oḡadān dat-Māssināy dāy-təssəba n-iqqud-net, ilkam ad-ijrəw imraš šund wi mad-ijrəw ere oḡadān dat-Māssināy. ⁴² Ere wa is-səswān wāla-dāy alkas n-aman sāmmednən i-iyyān dāy-inəttulab dāy-təssəba n-a-wa s-āmoos ānəttalib-in, āsidättey-awān a-s, wār t-e-ijmāḡ marušāt n-emarked wa āmešāl.»

Isəstanān wi ija Exya wa n-Enəsselmāy dāy-isālan n-Ŷisa

(Luqa 7:18-35)

11 Issəmdā Ŷisa asəmmətār n-inəttulab-net wi n-māraw d-əssin ḡas, ifāl dihen, ad-isayra āddināt, ixaṡṡāb dāy-iyārman wi n-teje-ten-dāy. ² Iha Exya takārmut a-s islā ijitān n-*Ālmasex*, āšmašāl sār-s hārāt dāy-inəttulab-net ³ i-ad-has-t-dd-səstənān kunta ənta a-s Wa s-ātwānnā ilkam ad-dd-ass meḡ ilkam ere sāl ənta. Osān-t-dd inəttulab-win-dāy, əllāyən-as a-wa innā Exya. ⁴ Āwwežāb-asān Ŷisa, inn'-asān: «Əqqəlāt Exya, suḡəlām-as a-wa s-təslām d-a-wa tənḡāyām; ⁵ ānnāt-as: iməddorḡal hannāyān; inəbdan rajjāšān, wi ijrāw jəri tišdajān, imzaj sallān; inəmmuttan nakkārān-dd; tilāqqiwen, sallānāt i-*Ālnzil*. ⁶ Tənḡəḡ i-ere wa dāy-i wārān ij' āššāk.»

A-wa innā Ŷisa fäll-Exya wa n-Enəsselmāy

⁷ Əglān meddən-winnin dd-āmešālən ḡas, ādwānnāt Ŷisa i-tamətte dāy-isālan n-Exya, inn'-asān: «Ak, a-s təzjārām s-tenere, ma tənḡāyām? Ak tezewt āsi-wālawāl aḡu a tənḡāyām? Ābo! ⁸ Adiš ma təkām i-ad-t-tənḡāyām? Ak āhaləs āsisahāyān ašāl a tənḡāyām? Ənhəywāt-tān-ak āddināt wi sasahāyən ašāl, ihānan n-imānokālān a əzzāyān? ⁹ Adiš ma təkām i-ad-t-tənḡāyām? Ak ānnābi a tənḡāyām? Tidət lab a-s ānnābi, āssiilmādāy-kāwān a-s ere ojarān tumast n-ānnābi a tənḡāyām. ¹⁰ Ənta-en-dāy a fāl innā əlkəttab n-Māssināy:

«Ənhəy! Āzizārāy-ak anāmmašul-in wa he-iknən tabarāt-nāk.»

¹¹ Āsidättey-awān a-s wār torew tamāḡt āhaləs wār-ojer Exya wa n-Enəsselmāy māšan hakd-a-wen-dāy, wār t-illa ere t-wārān ojer dāy-*Təmmənəya n-Māss-*

ināy. ¹² Ŷur-ašāl wa dd-osa Exya har ašāl-i-dāy, ija amjār-əşşooohen fäll-ujəš n-Təmmənəya n-Māssināy; amjār-en, wār dāy-s ikərrəš ašāl ar āddināt wi əkfār-nen ¹³ fāl-a-s, ānnābitān wi dd-āzzarnen i-Exya iket-nāsān, hakd-dāy alāmār wa n-ānnābi Mosa, ālolāy a-wen-dāy iket-net dāy-isālan n-Təmmənəya n-Māssināy hundāy har ašāl-i-dāy n-āzzāman wa n-Exya wa n-Enəsselmāy. ¹⁴ Kunta fāw ad-tāqbəlām s-a-wen-dāy, ālleyey-awān a-s dāy-ānnābitān, ənta a-s ānnābi Ŷəli wa s-ātwānna ilkam ad-dd-aləs uḡəl.

¹⁵ Āmāra, ere ilān timəzḡujen s-islā-dāy, isājdet!»

¹⁶ Olās day Ŷisa, inn'-asān: «Ak, mi dār-mad-sən-nəfāqqāy əzzurəyyāt ta-dāy? Tānifāqqa ḡas d-ālžā-mayāt n-aratān janen ayḡəf dāy-təfārre, jannen iyyāḡ i-wi iyyāḡnen:

¹⁷ «Ənhəywāt, kāwāneḡ, wār lem asāfar; nəwāt-awān tayānibt, tunjāyām s-dāllol! Nənzār-awān tiswal n-tisnant māšan, wār təṡṡefām ibal!»

¹⁸ Exya, āzzāman wa dd-osa, wār-itətt imənsiwān olay-nen, wār-isəss aman n-lāyḡnāb əxxiimmārnen, ənnān fälla-s āddināt: «Ih'-e alšin», ¹⁹ išḡāy-t-dd *Āgg-əgg-adəm*, ənta itihār dār-wān a-wa tāttām d-a-wa sāssām, ḡas tənḡām dāy-s: «Wa ənta, insāy, irāf aman n-lāyḡnāb wi əxxiimmārnen, inarmasān n-tiwse d-ālfusay wi iyyāḡ-nen a-s imidiwān-net.» Āsidättey-awān a-s: «Sārho wa dd-ifālān Māssināy, ijitān n-āwadəm a t-isatbatān.» »

Iyārman wi fäll-āsmāqqa Ŷisa

(Luqa 10:13-15)

²⁰ Āsmāqqa Ŷisa ḡarāt-a-wen fäll-iyārman wi dāy-ija tikunen ājjootnen māšan, āşyārān-as ulhawān-nāsān, unjāyān ātubān. ²¹ Inn'-asān: «Iməskay kāl-Qorazin d-kāl-Bāṡsāyda, ālmāşşibāt ḡas a fälla-wān maden-iḡəw ed ənnār iyārman wi n-Tir d-Sāyda əzzāyān inəzzulam † a dāy-jānāt tikunen-ti-dāy jānen ḡur-wān, āru d-əlsān šakutān, əblənbulun dāy-ezəḡ fāl təmyāre n-tātubt-nāsān. ²² A-wen-dāy a fal hawān-janney a-s ašāl wa ilkāmān, ad-kāwān ijjəš āddāyyāt ojarān wa ijjāšān iyārman wi n-Tir d-Sāyda. ²³ Kāwāneḡ-i-ş əzzāyən ayḡəm wa n-Qāfārnaxum, ma təyēlām? Tordam a-s ayḡəm-nāwān ad-itimḡar har awəḡ isənnawān? Xāram-awān! Ānn-ak, ad-təhələm ider, wār kāwān-dd-e-tawāy a sāl temse ed tikunen ti jānen ḡur-wān, ənnar janāt dāy-ayḡəm wa n-Sodoma, āru d-ātubān imuzāyān-net, āqqayəm ayḡəm-nāsān iday har ašāl-i-dāy. ²⁴ A-wen-dāy a fāl hawān-janney, a-s ašāl wa ilkāmān, ad-kāwān-ijjəš āddāyyāt ojarān wa ijjāšān ayḡəm wa n-Sodoma.»

† — Ŷur-kāl-Ālyāhud, ere wārān āmoos āgg-Ālyāhud s-alāšāl meḡ ere wārān ilkem i-āddin-nāsān, iket-net, ānāzzalim a āmoos. A-wen-dāy a fāl tiwsaten ti iyyāḡnen iket-nāsān, ti n-inəzzulam. — Ašāl-i-dāy, ānāzzalim, ākafār (ere wārān issen s-Māssināy).

Älyibadät n-Ÿisa i-Abba-net

(Luqa 10:21-22)

²⁵ Iđkäl Ÿisa mäjräd, innä: «Abba, käyy-i n-Emäli n-išənnawän d-äkall, timäläy-käy fäl-a-s härätän-wi-däy, təffärät-tän i-iməssorha d-imusänän n-äddunya-ta-däy mäšan, täsnäfaläläd-tän-dd wäla i-aratän. ²⁶ Tidət Abba, käyy a tiimäläy ed ädduuttät a-s ənta-den-däy erhet-näk wa ähusken.»

Ämašal wa s-dd-osa Ÿisa d-täsonfat ta ihakk

²⁷ Innä Ÿisa i-äddinät đarät-a-wen: «Wär t-illa a-s wädden ij'-e Abba-nin däy-ifassän-in, wär t-illa ere hijan muzəyät imdan kunta wädden Abba, wär t-illa day ere ijan muzəyät imdan i-Abba kunta wädden näkk-i n-Rure-s-i t-dd-ifälän d-ere wa s-ärhey ad-has-t-zuzəyäy.»

²⁸ Inn'-asän day: «Ÿyyäwät iket-däy-näwän käwäneđ-i äsifägga äzuk wa tällinjem, ad-hawän-sunfäy, ²⁹ mašälät erhet wa-nin, təyyəm-ahi ad-käwän-säyräy ed näkk, äžeedäy, hahi-tazidert, wär hi-ihä əkkəbru; ənta-den-däy a-wa hawän-ha täsonfat n-iman-näwän, täyləsäm. ³⁰ A-wa fälla-wän ärhey, wär-äzzay, amišəl n-erhet-in day, i fäsuusän.»

Isälan n-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat

(Marqəs 2:23-28; Luqa 6:1-5)

12 Ašäl iyyän n-əssəbət-i n-ašäl wa n-täsonfat, iräs Ÿisa d-inəttulab-net iškraš n-älkäma. Əglan däy-a-wen-däy a-s älluzän inəttulab, ad-nakkəđän tiyäyän n-älkäma, taffäzän tiblalen-näsnät. ² Ənhäyän-tän härät däy-käl-faris Ƴas, ənnän i-Ÿisa: «Ənhəy, äytəl in-əttulab-näk ed išl'-en a wärän itətwəjj däy-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat.» ³ Inn'-asän: «Adiš käwäneđ wär täyrem däy-əlkəttab a-wa ij' ämänokal Dawəd ašäl wa d-älluz ənta d-ejhän-net? ⁴ Ätwänn'-anäy, ijjäš ənta d-ejhän-net ehän n-Mässinäy, ad-tattän tijəlwen-ti n-tikutawen s-innä alämär wa n-ännäbi Mosa, wär t-illa ere s-xälal tetäte-näsnät a säl käl-tikutawen? Tijəlwentin-däy, wär has-xälalnät ənta wäla ejhän-net mäšan, älluz Ƴas, ikš'-enät ənta d-meddən wi dər-äddew. ⁵ Ajän wär täyrem däy-alämär a-s ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat, käl-tikutawen wär hasän-ämoos anməšri i-a-wa innä alämär afäl əxdämän däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän, ed əjrawän s-ad-ənməšrəyän i-färəđän wi ätiwäytäsnen i-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat. ⁶ Ässi-ilmädäy-käwän a-s ehän n-ämudd wa mäqqärän, ill'-e jere-wän ere t-ojärän. ⁷ Xäxx, ənnar təssanäm älmäyña n-a-wa innä Mässinäy a-s innä:

«Ojär a-s Ƴur-i la tähanint idəm uhən tikutawen», iket-di-š, wär səđlimäm bännan inəttulab-wi-däy wären əyşed härät. ⁸ Ägg-ägg-adəm, a ännihəđän däy-

a-wa s-ila ägg-adəm s-ad-t-äj d-a-wa s-wär ila s-ad-t-äj däy-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat.»

Äzozäy Ÿisa ähaləs s-äqqur äfuss-net däy-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat

(Marqəs 3:1-6; Luqa 6:6-11)

⁹ Ifäl Ÿisa dihen, ikk' ehän n-äddin wa n-käl-Älyähud. ¹⁰ Diha-däy d-t-ijjäš a-s ähaləs iyyän da-däy s-äqqur äfuss-net. Əggädän-dd äddinät iyyäđ s-Ÿisa, ənnän-as: «Ak xälal mey xäram ad-izuzəy äwadəm iyyän däy-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat?» Äsarü Ƴas fäl t-əssəđlämän a-s tammäyän. ¹¹ Äwwežäb-asän Ÿisa, inn'-asän: «Əndek däy-wän wa s-afäl tođa tehäle ta n-iyäť ila däy-anu däy-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat, ad-däy-s tät-äy har akəy ašäl-en təzzar? ¹² Uhən käwäneđ, wär təjrehäm a-s ägg-adəm ufa arəzzej s-a äjjeen? Ässi-ilmädäy-käwän a-s wär t-illa a ässixrämän iji n-a olayän däy-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat.» ¹³ Innä Ÿisa đarät-a-wen i-ähaləs wa s-äqqur äfuss-net: «Əzzəl äfuss-näk.» Izzäl ähaləs äfuss-net, izzäy, oläh äfuss-net äs-sayät-wen-däy d-äfuss-net wa iyyäđän wär-ijrew härät. ¹⁴ Əjjarän käl-faris edägg-en Ƴas, änmähäyän jer-iman-näsän däy-isälan n-əmmək wa s-mad-əjən iman-net. Ilmäd Ÿisa a-wa läbasän has-kittəwän Ƴas, ifäl dihen, iglä.

Ÿisa a-s ännämmašul n-Mässinäy wa s-ätwänna

¹⁵ Däy-tekle-net, əlkämän-as-dd imarhinän äjjootnen, äzozäy-tän iket-däy-näsän. ¹⁶ Härwa wär-ifel dihen-däy, äsmätär-tän hullan d-ad-wär jen isälan n-ere wa ämoos i-äwadəm wäl' iyyän. ¹⁷ Ämoos a-wen inna a äs-siitbätän a-wa innä ännäbi Saya † a-s innä, innä Mässinäy:

¹⁸ «Ənta da änxadim-in wa äsnäfränäy, ənta a əkney tärha, ənta a däy-äsriwän iman-in. Ad-fälla-s sänsäy Unfas-in, isəssiyəđ inəzzulam †† däy-iqqud i-Mässinäy.

¹⁹ Wär t-mad-ijjəš äjađ, wär mad-isäqqəy bännan, wär t-illa ere has-madän-isəll äsiyäyya däy-tišarriten bännan.

²⁰ Wär mad-ärz wäla-däy tezewt a-wa-däy has-ija iba n-äddäywa Wär mad-isəmməkət wäla-däy tefätel, ad-isəjär ättäma äddinät wi əbrärnen, äj iqqud däy-edägg iket-net.

²¹ Isəm-net a madän-isəjär inəzzulam ättäma.»

† A-wa ännäbi dd-äzzarän i-Ÿisa, äloläy däy-isälan-net əssayät timađ n-awätay dat-tiwit-net. †† — Ƴur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, ännäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäđnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, ännäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

Tärna ta n-Ŷisa, wär toher härät d-ta n-Iblis

(Marqəs 3:20-30; Luqa 11:14-23; 12:10)

²² Äwwäyän-dd äddinät s-Ŷisa ɗarät-a-wen amälšon äsidäryäl alšin wa t-ihän, ikras day iləs-net; äzozäy-t, oläs ahänay, ad-itamäjräd. ²³ Ǝqqälän-dd äddinät ƶas oran imawän, äkuunän, jannen: «Ämmukkän änta-i-däy a-s Ägg-Dawəd wa s-ätwänna!» ²⁴ Ǝslän *käl-faris* i-a-wen ƶas, ännän: «A-wa Abälzäbil, Iblis wa n-ämänokal n-alšinän a t-ihan; änta a t-ikfän tärna ta s-itakkäs alšinän däy-äddinät.» ²⁵ Ilmäd Ŷisa yur-iman-net a-wa zinəzjumän, inn'-asän: «E d t-illäm äddəwəl s-dd-əqqälän məssaw-s əknasän jer-iman-näsän, ad-t-iba, umas timšar; ayrəm day wäla ehän wa s-dd-əqqälän məssaw-s əknasän jer-iman-näsän, wär-e ähaj ibdad. ²⁶ Afäl dd-iqqäl Iblis isattäy iməššerəkän-net siha d-siha, iman-net ƶas a iknas; ere iknasän d-iman-net ya, wär t-illa əmmək s-əhoja ibdad. ²⁷ Kunta day tənnäm näkk, tärna n-Abälzäbil wa n-ämänokal n-alšinän a-s tän-takkäsäy däy-äddinät, adiš, inəttulab wi-näwän, ma ämoos isəm wa s-tän-takkäsän däy-äddinät? Inəttulab-näwän-en-däy, a-s ilkam ad-äjjayhən fälla-wän, sədləmän-käwän, ²⁸ məšan, kunta näkk, tärna n-Unfas n-Mässinäy a-s takkäsäy alšinän däy-äddinät, äniihäja a-s ässiilmäd-käwän a-wen a-s *Təmmənəya n-Mässinäy*, təll'-ee jere-wän. ²⁹ Wär t-illa ere äddooben ujäš n-ehän n-ähaləs n-anäkför, awəy ilälän n-ehän-net ar s-ad-t-ikrad təzzar; dihen, ad-udabät teräzže n-ehän, awəy a-wa t-ihän. ³⁰ Ere hi-wärän irhadäy, a-di, ašanjo-nin; ere day wa hi-wärän itilal s-asdu, ašəmmähəš ƶas a t-išlan.»

Abäkkəđ wa s-wär t-təlla tenäšše-net amäylo

³¹ Inn'-asän day: «Ässiilmädäy-käwän a-s abäkkəđ ämešäl ägg-adəm d-asəkkufär ija-däy, äddoobät Mässinäy ad-has-t-in-änš məšan ere äskafärän däy-isälän n-Unfas Šäddijän-däy, wär-ilkem ad-has-in-ätiwänša. ³² Ere innän a läbasän fäll-Ägg-ägg-adəm-däy, äddoobät ad-ijrəw tenäšše n-a-wen məšan, ere wa innän a läbasän däy-isälän n-Unfas Šäddijän, wär-ilkem ad-has-in-ätiwänša däy-äddunya wäla älxarät.»

A-wa ijänna ägg-adəm a isalmadän s-a-wa ihän ulh-net

(Luqa 6:43-45)

³³ Oläs day, inn'-asän: «Ahəšk olayän, a-s mad-t-tasəd, aratän-net day i olaynen; erk ahəšk day, a-s t-mad-t-tasəd, aratän-net day, i läbasnen; ahəšk, aratän-net a-s ititwəzzəy. ³⁴ Ya käwänəđ-i n-taššälän-i-däy! Käwänəđ-i n-inälläbäsän, əndek əmmək wa s-äddoobät ad-dd-izjār mäjräd olayän imawän-näwän? A-wa idkärän ulh n-ägg-adəm a dd-izajjārän emm-net. ³⁵ Äwadəm-wa oläyän, milyaw n-ulh-net a däy-dd-itakkäs a-wa oläyän məšan, enälläbäs änta, təlläbäst n-

ulh-net a däy-dd-itakkäs a-wa läbasän. ³⁶ Ässiilmädäy-käwän a-s ašäl wa ilkämän e-d t-təlläm taxxalt d-tašu-jəšt inna äwadəm, ad-tät-izəl dat-Mässinäy. ³⁷ Iyyät-i-däy, ad-käy-iyłəs mäjräd-näk, mey day, mäjräd-näk iman-net, a käy-madän-isiđəw, iwär-käy uđlem.»

Irrum wa jän käl-faris i-Ŷisa

(Marqəs 8:11-12; Luqa 11:29-32)

³⁸ Äwwežəbän-as iyyäđ däy-älyulam n-Ättäwrät d-käl-faris, ännän-as: «Älyalim, äj data-näy iji n-Mässinäy, nənähäy.» ³⁹ Äwwežəb-asän, inn'-asän: «Ǝzzurəyät-ta-däy n-tenälläbäst n-temäznit, wär täksud Mässinäy; wär təmmäy ƶas ar ad-ətwəjjən ijitän n-Mässinäy data-s məšan, təlmədət a-s wär-ilkem däy-s iji n-Mässinäy säl wa n-ännäbi Yunəs. ⁴⁰ Ǝmmək-wa-däy s-käla ikkäs Yunəs kärađ išilan d-kärađ ihəđan däy-täsa n-emän wa mäqqärän, əmmək-wen-däy day a-s mad-ikkəs Ägg-ägg-adəm kärađ išilan d-kärađ ihəđan däy-ider n-äkall. ⁴¹ Ašäl wa n-tebädde, ad-dd-ənkärän käl-ayrəm wa n-Nəniba, sədləmän käl-əzzurəyät-ta-däy, ed ašäl wa d-hasän-ixtəb ännäbi Yunəs, ätubän. Säjdät! Ašäl-i-däy, ənhəywät-ak, ill'-ee jere-wän ere ojärän Yunəs, məšan hakd-a-wen-däy, tunjäyäm s-ad-tutabäm. ⁴² Ašäl wa n-tebädde, ad-dd-tənkär təmänokalt ta s-käla təxkäm däy-äkall wa n-ajus s-isəm-net Saba, täjjäyh fäll-käl-äz-zäman-i-däy, sədləm-tän däy-äššäreya ed, änta təfäldd-äkall ujäjän i-ad-səjəd i-imejridän n-tayətte wi itäjj ämänokal Suläyman. Säjdät! Ašäl-i-däy, ənhəywät-ak, ill'-ee jere-wän ere ojärän ämänokal Suläyman, məšan hakd a-wen-däy, tunjäyäm s-asjəd-has.»

Ǝlhəllak wa ihän iba n-tätubt təmdat

(Luqa 11:24-26)

⁴³ Oläs day, inn'-asän: «E-d izjār alšin äwadəm, ad-äkk tinariwen i-ad-däy-snäť immäy i-edägg däy-ässunfa məšan, ad-has-t-iba; ⁴⁴ afäl has-t-äba, ad-änn i-iman-net: «Näkk-i-däy, ma hi-idgazän, əqqələyet ƶas ehän-in wa dd-fäläy.» Afäl dd-iqqäl edägg wa ifäl s-tizarät, ad-t-dd-ass wär t-ih' äwadəm, ifrađ, ämmujnät. ⁴⁵ Igləw äl-wäqq-wen, awəy-dd əssa alšinän iyyäđ t-ojärnen təlläbäst, əjjəšän äwadəm-ənnin-däy, əzzäyän däy-s; umas a-s talya n-äwadəm-en ta təzzarät, təššäm i-ta təšräyät.» Inn'-asän ɗarät-a-wen: «Ǝnta-den-däy a-wa ɗär-mad-taläh talya n-əzzurəyät-ta-däy n-tenälläbäst.»

Anna d-ayətma n-Ŷisa

(Marqəs 3:31-35; Luqa 8:19-21)

⁴⁶ Ämmiijräd Ŷisa i-tamətte dihen-däy a-s ma-s d-ayətma-s da-däy dd-əbdädnen dat-emm n-ehän, äš-mašälän-dd sär-s äwadəm i-ad-hasän-t-dd-iyär. ⁴⁷ Osädd äwadəm-en Ŷisa, inn'-as: «Anna-näk d-ayətma-k, əbdadän-ak dat-emm n-ehän, ärhan ahänay-näk.» ⁴⁸ Äwwežəb Ŷisa i-äwadəm-en, inn'-as: «Mi iqqälän an-

na-nin, mi iqqalän ayətma-γ?»⁴⁹ Izzäl äfuss däγ-tanämhäla n-inəṭṭulab-net təzzar, innä: «Ənhəywät-tän-ak, anna-nin d-ayətma-γ!»⁵⁰ E d t-illäm ere ita-mašalän erhet n-Abba-nin-i ihän išənnawän, ənta a-s äŋŋa-γ, ənta a-s wälätma-γ, ənta a-s ma-γ.»

13 Izjār ʔisa ašäl-wen-däγ, ikk' asälim n-ejänš, äqqima. ² Tädde-wen-däγ sār-s tamətə tājjeet, ijjäš-as turäft n-aman, äqqima däγ-s, täqqimä-dd tamətə ənta təbdad däγ-asälim n-aman, täsijad-as.

³ Issäyläy-tän tangalen äjjootnen. Ij'-asän tiyyät däγ-hasän-innä:

Tangalt ta n-änäsdamu

(Marqəs 4:1-9; Luqa 8:4-8)

⁴ «Käla izjār änäsdamu iyyän i-ad-iddumət ašəkrəš-net.

Älwäqq wa d-itidumut, ođänät tiblalen tiyyäđ däγ-äbara, äkkukkären-tänät-dd igdađ, əksän-tänät.

⁵ Ođa ašār iyyän jer-tihun, äffoqqät-dd šik ed wär-in-tem däγ-äkall, ⁶ täsmäqqät-dd täfukt jənnəj-s, təssärya isəffuqqa, äqqur-in a-di iket-net ed wär-əntemän ikewän-net däγ-härät.

⁷ Ođa ašār iyyän däγ-tabəŋŋənt, tədwäl-dd fälla-s tabəŋŋənt, təzmäd-as.

⁸ Ođa ašār wa iyyäđän däγ-äkall olayän, ikräš aratan, ijä tiboläsen s-tiyyäđ teməde n-tablalt a tänät-iwarän, tiyyäđ sädisät timərwen, tiyyäđ kərađät timərwen.

⁹ Ere ilän timəzzujen s-islä-däγ, isäjdet!»

Äddälil n-tangalen

(Marqəs 4:10-12; Luqa 8:9-10)

¹⁰ Əssəstänän-t inəṭṭulab-net đarät-a-wen d-äddälil wa fäl isaylay äddinät tangalen. ¹¹ Äwwežäb-asän, inn'-asän: «Käwäneđ, təjrawäm turhajät n-ujreh n-əddäraj wa n-isälän n-Təmmənəya n-Mässinäy mäšan, äddinät wi iyyäđnen, wär jen a-wen. ¹² Äwadəm wa s-išwār ifhäm härät, ad has-iwwađ musnät har isəssikəy mäšan, wa s-wär t-illa a ijrah, wär t-in-ikka härät, ännak, ad-däγ-s əmahäy wäla a-wa əndärrän itäf. ¹³ Əntaden-däγ a-wa fäl sayläyäy äddinät tangalen i-ad-:

«Əswađän, wär hənniyän;

äsijädän, wär səllən;

wär t-illa day a jarrähän.»

¹⁴ Ämoos a-wen a ässiitbätän a-wa fälla-sän inna ännäbi Saya † a-s innä, innä Mässinäy:

«Äddinät! Ad-salläm, wär jarrəhäm;

ad-təkyadäm, täsibälaläyäm, wär t-illa a hannäyäm.»

¹⁵ Ənta day a innän a-s, innä Mässinäy:

«Tamətə-ta-däγ, täsyär-ahi ulh-net;

täzmäzzaj'-ahi iman-net,

täsdäryäl-ahi iman-net

i-ad-äbas hannay, äbas sall,

i-ad-wär jarräh härät

fäl iba n-tärha-i-däγ ja n-ad-sär-i dd-tənnäd,

tutab, zuzəyäy-tät.»

¹⁶ Inna ʔisa đarät-a-wen i-inəṭṭulab-net: «Təndəđ-awän käwäneđ ed hannäynät tiṭṭawen-näwän, sallänät day timəzzujen-näwän. ¹⁷ Ässiilmädäy-käwän a-s, äsdärhänän ännäbitän äjjootnen d-imaydalän ahänay n-a-wa hannäyäm mäšan, wär t-ənhəyän; äsdärhänän mäšallät n-a-wa s-sälläm mäšan, wär has-əslən.»

Älmäyna n-tangalt ta n-änäsdamu

(Marqəs 4:13-20; Luqa 8:11-15)

¹⁸ Säjdät ämära i-älmäyna n-tangalt ta n-änäsdamu:

¹⁹ «Äbara wa däγ-ođänät tiblalen, ənta a-s äddinät wi səllänen i-isälän n-Təmmənəya n-Mässinäy mäšan, wär tän-jarrähän, as'-en-dd Iblis, ilbəy-dd däγ-ul-hawän-näsän a-wa s-əslən.

²⁰ Tihun ti jer-ođänät tiblalen, əntänäteđ a-s äddinät wi s-e-d isla iyyän däγ-sän i-mäjräd n-Mässinäy, ad-ihliləy, iqbəl-t šik mäšan, ²¹ wär t-itəy ikraš ikewän däγ-ulh-net; ad-aj äzzäman əndärrän äkoyäd däγ-s, mäšan afäl dd-tosa tissust meγ osä-dd älyizabät däγ-təssəba n-mäjräd n-Mässinäy, ad-hin-ibbuṭṭəl a-wa somän.

²² Tabəŋŋənt ta jer-ođänät tiblalen, ənta a-s äddinät wi s-e-d isla iyyän däγ-sän i-mäjräd n-Mässinäy, ad-has-izməd däγ-ulh-net s-tärha n-wälät-äddunya d-eylä n-tärha n-ajmur-net, wär t-illa a sār-s dd-isayşal.

²³ Äkall wa oläyän däγ-ođänät tiblalen, ənta a-s äddinät wi s-e-d isla iyyän däγ-sän i-mäjräd n-Mässinäy, ad-t-ijräh, ijjäš-as-t älfäyda. Tarəw-dd sār-s tiyyät tablalt teməde n-tablalt, tarəw-dd sār-s tiyyät sädisät timərwen n-tablalt, tarəw-dd sār-s day tiyyät kərađät timərwen n-tablalt.»

Isälän n-əttäyam d-terk teyəšše

²⁴ Issäyläy-tän-dd ʔisa day tangalt tiyyät däγ-hasän-innä: «Təmmənəya n-Mässinäy, tänişəy d-ähaləs iyyän infärän əttäyam olayän däγ-ašəkrəš-net. ²⁵ Ija ehäđ, əṭṭäsän äddinät ɣas, osä-dd ämiksän iyyän ašəkrəš wa n-älkäma äddomät ähaləs-ənnin, infär däγ-s erk idommän, iglä. ²⁶ Äsfäqqät-dd ašəkrəš wa n-ət-täyam wa oläyän, orəw, tədwäl-dd day terk teyəšše edes-has. ²⁷ Ənhäyän inaxdimän n-mässi-s n-ašəkrəš terk teyəšše ta dd-tədwälät ɣas, osän-t, ənnän-as: «Mässi-näy, ajän wädden käy əttäyam olayän ɣas a tənfaräd däγ-ašəkrəš-näk, əndek siha s-dd-ha terk teyəšše ta t-hät ämära?» ²⁸ Inn'-asän: «A-di imojjan n-ere hi wärän irha.» Ənnän-as inaxdimän-net: «Adiš, nəlbəyət-tät-in?» ²⁹ Inn'-asän: «Aha-aha! Wär jem a-di, ed afäl tətäräm ad-hin-təlbəyäm terk teyəšše, ham mişi n-ad-hin-təlbəyäm day älkäma. ³⁰ Äyyät-tän ad-əd-

† A-wa ännäbi dd-äzzarän i-ʔisa, äloläy däγ-isälän-net əssayät timađ n-awätay dat-tiwit-net.

wəlän issənän-essän har äzzäman wa n-amili n-išakraš, dihen, ad-ännäy i-wi tiläynen išakraš, ad-dd-əl-bəyän terk teyəšše s-tizarät, əjən-tät tikärrad, təzzar, säryən-tät, sədwən-ahi-dd ɖarät-a-wen älkäma, əjən-t dāy-ejänd-in.» »

Təmmənəya n-Mässināy, a əndärrän a-s sānta, timyar
(Marqəs 4:30-32; Luqa 13:18-19)

³¹ Issäyläy-tän-dd day ɖarät-a-wen tangalt tiyyät, inn'-asän: «*Təmmənəya n-Mässināy*, toläh d-temätäwt äd-domät äwadəm dāy-ašəkrəš-net. ³² Temätäwt-ten-dāy, ənta a tojərät təmmətkit dāy-idommän mäšan, tədwäl-dd, tāqqäl ahəšk ojärän tiyöššawen n-ašəkrəš iket-näs-nät har zattän igɖaɖ iskak-näsän dāy-iləktan-net.»

(Luqa 13:20-21)

³³ Issäyläy-tän-dd tangalt tiyyät day, inn'-asän: «*Təmmənəya n-Mässināy*, toläh d-takməttet n-täzəza təssärtäy taməɖt d-kəraɖ ännäfäyātän n-ejel n-älkäma i-ad-ikəf iket-net.»

(Marqəs 4:33-34)

³⁴ Tangalen a dāy-issäyra Ÿisa isälan-wi-dāy iket-näsän, wär t-illa a inna i-tamətte s-wädden tangalen a dāy-hasän-t-inna. ³⁵ Ämoos a-wen a ässiitbätän a-wa innä ännäbi n-Mässināy iyyän, innä Mässināy: «Ad-säyləyāy äddinät tangalen, äjāy isälan s-ad-dd-täxläk äddunya-dāy, ättunkälän.»

Älmäyana n-tangalt ta n-əttäyam d-terk teyəšše

³⁶ Ifäl Ÿisa tamətte, ijjäš ehän Ÿas, əkkän-t-dd inəttulab-net, əttärän dāy-s ad-hasän-arr tangalt ta n-terk teyəšše. ³⁷ Inn'-asän: «*Ägg-ägg-adəm* ənta, a äddomen əttäyam wa oläyän, ³⁸ äddunya a-s ašəkrəš-net; ət-täyam wa oläyän a-s arātän n-*Təmmənəya n-Mässināy*, terk teyəšše a-s arātän wi n-Iblis. ³⁹ Iblis a-s ämiksän wa äddomen terk teyəšše dāy-ašəkrəš, amili n-išakraš a-s sämdo n-äddunya, änjəlosän a-s imalayän n-ašəkrəš. ⁴⁰ Emmək-wen-dāy s-dd-tatälbay terk teyəšše, tämmäɖkäl, tətwejär-in dāy-efew, əmmək-wen-dāy a he-ijən ašäl wa d-tamänd äddunya. ⁴¹ Ašäl-en, ad-išəmišəl *Ägg-ägg-adəm* änjəlosän-net i-ad-hin-aləmän dāy-Təmmənəya-net äddinät wi šinməšrəynen imidiwän-näsän d-wi tamašalnen a läbasän, əɖkälän-tän, ⁴² əjrən-tän-in dāy-tahəst-i dāy-tän wär mad-išləw ar tahäla, ziməkärkižän isenän fäl tämujrižt. ⁴³ Ašäl-en, äddinät wi oyädnen dat-Mässināy, ad-fälla-sän äj Mässināy ännur-net, əjən asmäymäy wa täjj täfukt dāy-Təmmənəya n-Abba-näsän.

Ere ilän timəzzujen s-islä, isäjdet!»

Wär t-illa a-s wädden tojär-t Təmmənəya n-Mässināy

⁴⁴ Inn'-asän Ÿisa day: «*Təmmənəya n-Mässināy*, toläh d-ejänd n-oräy inbalän dāy-ašəkrəš iyyän. Təgla tan-fust har ašäl wa d-fälla-s oɖa ähaləs iyyän. A-wa-dāy

has-ja tedäwit, ikn'-e ufär i-ad-wär sär-s iləmməd äwadəm wäl' iyyän. Iglä ɖarät-a-wen, ättužžär-in a-wa ila iket-net i-ad-udabät akäraš n-ašəkrəš-en-dāy dāy-inbal oräy-wənnin-dāy.»

⁴⁵ Oläs day, inn'-asän: «*Təmmənəya n-Mässināy*, toläh d-u-mamäla itammäyän i-timäywanen n-tilällaten, ⁴⁶ ijräw tiyyät təknaät əlləllu Ÿas iglä, ättužžär-in a-wa ila iket-net, iqqäl-dd, ižžənš'-et.»

⁴⁷ Inn'-asän day: «*Təmmənəya n-Mässināy*, toläh d-tätart järän iməhhuyya n-imänan dāy-ejäns i-ad-sär-s dd-ärməsän tulaten n-imänan äjjootnen, ⁴⁸ təɖnäy tə-tart Ÿas, əntäšän-tät-dd s-asälim n-aman, ad-biɖɖun imänan s-iyän-iyän, hak iyyän d-əzzənəf-net. Jän wi əfrännen dāy-deketän-näsän, järän-in fälla-sän wi hasän wär iha älfäyda. ⁴⁹ A-wen-dāy day a madän-äj ašäl wa d-tamänd äddunya, a dd-asən änjəlosän, əbɖəwän imaydalän d-inälläbäsän, ⁵⁰ əjrən-in inälläbäsän dāy-tahəst ta-dāy tän-wär mad-išləw ar tahäla, ziməkärkižän isenän fäl tämujrižt.»

⁵¹ Issəstän Ÿisa inəttulab-net ɖarät-a-wen, inn'-asän: «Ak a-wa hawän-ənnəy, təjrahäm-t mey?» Ənnän-as: «Ÿyya, nəjrah-t.» ⁵² Inn'-asän: «E d t-illäm *älyalim n-Ättäwrät* iknan afäham n-a-wa ämoosän isälan n-Təmmənəya n-Mässināy, irɖa sär-sän, ad-has-iwwaɖ mus-nät äynayän fäll-wa ärəwän ila, afäl ija a-wen, ad-aläh d-abba n-eyewən dd-itakkäsän härätän äynaynen d-i ärəwnen dāy-ijändän-net.»

Äsyärän käl-Nəširät ulhawän-näsän i-Ÿisa

(Marqəs 6:1-6; Luqa 4:16-30)

⁵³ Issəmda Ÿisa tənna n-tangalen-tin-dāy Ÿas, ifäl dihen, ⁵⁴ ikkä tayrəmt ta dāy-idwäl. Issäyra dihen dāy-ehän n-äddin wa n-*käl-Älyähud*, äkunän äddinät iket-näsän dāy-a-wa isayra, əqqälän-dd Ÿas oran imawän, jannen: «Wa, əndek siha s-t-dd-ha təlyuləma-ta-dāy d-tikunen ti itäjj?» ⁵⁵ Ajän wädden a-wa rure-s n-mənižye wa-dāy nəzzäy? Wädden ma-s, Märyäma? Ayətma-s: Yaqub, Yusəf, Simyon d-Hudd? ⁵⁶ Ajän wädden šätma-s da-dāy t-əllänen jere-näy? Ÿas əndek siha s-t-dd-iha a-wa-dāy itäjj iket-net?» ⁵⁷ Jän-as a-wen-dāy s-t-əzzayän asəkor, unjäyän sär-s omänän. Inn'-asän: «Ännäbi, wär t-illa edəgg s-wädden ätiwäsämyär dāy-s ar dāy-äkall-net d-yur-käl-ehän-net.» ⁵⁸ Igdäl-as iba n-immun-näsän ad-yur-sän äj tikunen äjjootnen.

Tamättant n-Exya wa n-Enəsselmäy

(Marqəs 6:14-29; Luqa 9:7-9)

14 Äzzäman-en-dāy ad-dd-iwwaɖ mawmaw n-Ÿisa Harudəs wa n-ämänokal n-teje ta n-Galila. ² Issäy-rä-dd käl-əlxəkum-net, inn'-asän: «Ähaləs-wa-hi s-sälläy, Exya wa n-Enəsselmäy dd-olasän tanäkra jer-in-əmmuttan, a-wen-dāy a t-ikfän tärna n-tikunen ti ita-mašal.» ³ Innä Harudəs a-wen fäl-a-s ənta iman-net a

ästärmäsän Exya, ij'-e dāy-tišəm təzzar ij'-e dāy-takärmu-
mut, dāy-təssəba n-Harudəyät ta n-hänne-s n-ānḡa-s
Fəlibb dāy-s ohāy Harudəs. ⁴ Äzzāman-en-dāy ad-äs-
mäqqa Exya fäll-Harudəs, inn'-as: «Wär hak-xälal ad-
tärkəbäd hänne-s n-ānḡa-k.» ⁵ Ad-itammāy ya Harudəs
i-äsaru fäl t-issānya māšan, äksuḡ tamətte ed iket-net
təssan a-s Exya, ännābi a ämoos. ⁶ Təgla tanfust har
ašäl wa n-isəkta n-tiwit n-ämānokäl Harudəs. Ašäl-en,
dāy-äzzāho wa ijän, təggäd-dd elle-s n-Harudəyät, ad-
dalläl dat-imājarän wi-dd-osänen; ijräz a-wen i-
ämānokäl. ⁷ Dāy-tedāwit-net, iyṛ'-et-dd, ijjäš-as ärkāwäl
n-ad-tät-äkf a-wa dāy-s mad-tättär, a ämoos-dāy.
⁸ Təglä talyaḡt, tättär äddäbara dāy-ma-s, təntäj-tät-dd
ma-s, tənn'-as, änn'-as: «Ärheey dāy-k eyäf n-Exya insa
dāy-azāwa.» Təglä tämawaḡt, ja isälan dāy-ämānokäl.
⁹ Enxäsän iman n-ämānokäl māšan, äbas äddoobät
uyəl s-a-wa inna, ed ihäḡ-as s-ad-tät-äkf a-wa dāy-s
mad-tättär, a ämoos-dāy, dat-imājarän-net. Omär
ḡarät-a-wen s-ad-itwəjj a-wa tärha. ¹⁰ Issəglä äwadəm
wa inakkäḡän iyāfawän n-käl-takärmu wi länen s-
tamättant, inkäḡ-dd eyäf n-Exya, ¹¹ äwwāy-t-dd insa
dāy-azāwa; ikf'-e i-talyaḡt, täwwāy-t talyaḡt i-ma-s.
¹² Osän-dd inəṭṭulab n-Exya ḡarät-a-wen, əḡkälän
tafəkka-net, əḡkän-tät; əkkän ḡisa, jän dāy-s isälan.

Səmmos afdän n-ähaləs wi äsyāwän ḡisa

(Marḡəs 6:30-44; Luqa 9:10-17; Exya 6:1-14)

¹³ Əjjäšan isälan n-iba n-Exya ḡisa ḡas, ifäl teje-ten-
dāy dāy-turäft n-aman, ikkä tenere n-iman-net māšan,
əslän-t äddinät ḡas, fälän-dd iyärman, ällilän asälim n-
ejänš, əlkamän-as. ¹⁴ Izjär-dd ḡisa turäft n-aman, inhäy
tamətte-ta-dāy täjjet has-dd-təlkämät ḡas, täny'-e
tähanint-net, ad-dāy-sän izizuy wi n-inayyabän. ¹⁵ Ja
takkäšt ḡas, ohäzän-t-dd inəṭṭulab-net, ənnän-as:
«Älyalim, tenere a nəha, ij'-anāy ehäḡ, səfəl iman-näk
tamətte, ad-täkk tidbi-ti ohäznen žänš-dd a təkša.»
¹⁶ Inn'-asän ḡisa: «Wär ämyätärän s-ad-əkkən edägg.
Un, šäkšät-tän käwāneḡ iman-nāwän.» ¹⁷ Ənnän-as:
«Wär nəṭṭef ar səmmosät tijəlwen d-əssin imānan.»
¹⁸ Inn'-asän: «Awəyät-ahi-dd a-wa təṭṭäfäm.» ¹⁹ Omär
ḡarät-a-wen s-ad-äqqaqmən äddinät fäll-teyəsše, idkäl
tijəlwen ti n-səmmosät d-imānan wi n-əssin, äjozäy
išənnawän, ämmoy i-Mässināy; äfräsfäräs tijəlwen,
änkäḡnäkäḡ imānan təzzar, ikfä a-wen-dāy iket-net i-
inəṭṭulab-net, äzunän-t jer-äddinät. ²⁰ Əkšän iket-dāy-
näsän har əyyəwänän, äsdāwän-dd a-wa dd-təjläš
tamətte, osän-t idnäy märaw deketän d-əssin n-tijəl-
wen d-imānan. ²¹ Səmmos afdän n-äwadəm dāy-wär
äḡḡinnät tiḡeḡen wälä aratan a ikšän ašäl-wen-dāy.

Räjjoš n-ḡisa fäll-aman

(Marḡəs 6:45-52; Exya 6:15-21)

²² Izzälzäm ḡisa ḡarät-a-wen inəṭṭulab-net ujəš n-
turäft ta n-aman i-ad-has-izarän s-efäyy n-ejänš wa
iyyäḡän, ad-isagla ənta tamətte. ²³ Issəglä tamətte ḡas,
iwwän taḡayt tiyyät, ad-itəddal Mässināy. A-s toḡa tä-
fukt, wär dd-äqqaqima dāy-edägg-ənnin-dāy, ar ənta ḡas.
²⁴ A-s ija a-wen, turäft n-aman ta dāy-əglän inəṭṭulab
täsisäḡdäh ejänš māšan, inkär-dd fälla-sän aḡu
äwwiywäyän turäft, bähhlänät-as tinäzzämären siha d-
siha. ²⁵ Igl' ehäḡ ḡas, ilkäm-asän-dd irjaš fäll-aman.
²⁶ Ənhäyän-t inəṭṭulab, ikk'-en-dd irjaš fäll-aman ḡas,
ärmäyän, ad-jannen: «Os'-anāy ämättänkul iyyän», ad-
naḡḡawän iyäran. ²⁷ Ässewäl-asän šik, inn'-asän: «Med-
dən, änsət ənniyät-nāwän, näkk a-wa; wär tärmeyäm.»
²⁸ Iggäd-dd Bəṭrus dāy-a-wen-dāy, innä i-ḡisa: «Älyal-
im, kunta käyy a-wa, amär s-ad-käy-in-äkkäy, näkk-
dāy, ärjašäy fäll-aman.» ²⁹ Inn'-as ḡisa: «Əyyäw!» Izjär-
dd Bəṭrus turäft n-aman, ikkä-dd ḡisa irjaš fäll-aman.
³⁰ Inhäy Bəṭrus əşşuhu n-aḡu fäll-ejänš ḡas, irmäy,
əqqaälän-t aman alämaḡ älwäqqaq-wen-dāy, ad-isayärat,
ijanna: «Ya Älyalim! Agəz-ahi.» ³¹ Irmäs-t-dd ḡisa s-
äfuss, inn'-as: «Təmmətkit ija immun-näk, ma itajjän
äššäk dāy-ulh-näk.» ³² Əjjäšan-dd turäft fäll-inəṭṭulab wi
iyyäḡnen ḡas, ibdäd aḡu. ³³ Ənhäyän wi äqqaqmən
dāy-turäft a-wen ḡas, ärkäyän data-s, ənnän-as: «Tidət-
dāy a-s käyy a-s Rure-s n-Mässināy.»

Äzozäy ḡisa imarhinän dāy-teje ta n-žännäšarät

(Marḡəs 6:53-56)

³⁴ Täsjän turäft n-äman-näsän älwäqqaq-wen-dāy dāy-
teje ta n-žännäšarät. ³⁵ Əzzäyän-t käl-ayrəm-en ḡas,
ošälän, jän isälan dāy-attayän-en, ad-sär-s dd-tiwəyän
äddinät e d t-illäm ere ärhiinän. ³⁶ Laqqaḡdän käl-ayrəm
ḡisa dāy-ad-tän-äyy, ad-äḡəsän kud-dāy afär n-
eräsəwäy-net, ed ere t-idäsän-dāy, ad-izzəy.

Alkum i-agna

(Marḡəs 7:1-13)

15 Osän-dd *käl-faris* iyyäḡ d-härät dāy-älyulam n-
Äṭṭawrät dd-falnen Yärussälām ḡisa, ² ənnän-as:
«Mafäl tinməšrəyän inəṭṭulab-näk i-agna wa hanāy-dd-
oyyän imärāwän-nänāy? Tattän wär-ässerädän ifassän-
näsän s-əmmək wa s-t-ifrəḡ agna-nänāy.» ³ Äwwežäb-
asän ḡisa, inn'-asän: «Ad-kāwän-səstənāy: käwāneḡ-š,
mafäl tinməšrəyäm i-alämär wa n-Mässināy, tajjäm
agna-nāwän jənnəj-s? ⁴ Wädden Mässināy innä:
«Səmyär ti-k d-ma-k»,
innä day:

«Ere äbodärän ti-s meḡ ma-s, adiš, ämmätet.»

⁵ Təssanäm s-a-wen-dāy iket-net māšan, iyyäḡ dāy-
wän, sayren äddinät a-s äddoobät äwadəm ad-änn i-ti-

s d-ma-s: «A-wa s-äsidärhänäy ad-kāwān-ədhäläy sār-s, jey-t takute i-Mässināy.» Ija yur-wān a-s ere innān a-wen-däy i-imārawān-net, ad-ābas t-iwar ālxaqq-nāsān.

⁶ Ənhəywāt yās a-wa kāwān-išlān: täsbätälām-in a-wa inna Mässināy, jām a-wa hawān-inna agna-nāwān dāy-edägg-net. ⁷ Ąlmunafeyān yaden! Tidət a-wa fälla-wān innā ännābi Saya † a-s innā, innā Mässināy:

⁸ «Tamətte ta-hi, idlay-net yās a-s hi-tässiimyār

ulh-net, ujəj-ahi;

⁹ Ąlyibadāt-wa hi-tājj d-tikutawen ti hi-tājj, mālayāy na yās

ed a-wa säyren fäll-ismawān n-Mässināy, wār ämoos yās ar färədən dd-äytasān i-iman-nāsān.»

»

A-wa isamāḍasān ägg-adəm

(Marqəs 7:14-23)

¹⁰ Iyrā-dd yisa tamətte s-iman-net ḍarāt-a-wen, inn'-as: «Säjdāt, təjrahām a-wa hawān-janney: ¹¹ wādden a-wa itajjāšān emm n-ägg-adəm a t-isamāḍasān, a-wa dd-itəffalān ammas n-ulh-net ijānna s-emm-net a t-isamāḍasān dat-Mässināy.» ¹² Ohāzān-t-dd inəṭṭulab-net, ənnān-as: «Kāyy ya, a-wa tənneḍ, ikma *kāl-faris* hullan.» ¹³ Inn'-asān yisa: «E d t-illām emāyt s-wādden Abba-nin-i ihān išənnawān a t-āddomen, ilkam, ad-hin-ättālbāy. ¹⁴ Ąyyāt *kāl-faris* d-iman-nāsān, olāhān yās d-imalwayān dāryalnen; emədderyəl ya ilwayān amidinet, ejādāl yās a əkkan issənān-essān dāy-anu.» ¹⁵ Ig-gād-dd Bətrus, inn'-as: «Fassār-anāy tangalt-ta-dāy jed.»

¹⁶ Inn'-asān yisa: «Yās kāwāneḍ-dāy, wār t-illa a təjrahām hārwa? ¹⁷ Ajān wār təjrehām a-s äsink esāk? A-wa isuk āwadəm emm-net, täsa-net yās a itakk, ijār-t-in ḍarāt-a-wen dāy-tākoyt ¹⁸ māšan, mājrad wa dd-izajjārān emm n-āwadəm, ulh-net a dd-itəffal, əntaden-dāy a-wa t-isamāḍasān dat-Mässināy ¹⁹ fāl-a-s ulh n-ägg-adəm, a dd-itəffal erk ənniyāt, iji n-iman, əzzəna, iba n-tākraqiḍt, tikra, tajuhe n-bahu, təkufāra. ²⁰ Əntāneḍ-den-dāy hārātān wi samāḍasnen āwadəm, wādden tetāte wār-ässerād ifassān-net.»

Äzozäy yisa elle-s n-taməḍt tiyyāt

(Marqəs 7:24-30)

²¹ Ifāl yisa edägg-en ənta d-inəṭṭulab-net yās, ikkā teje ta hān iyārman wi n-Tir d-Säyda. ²² Ill'-ee dihen-dāy a-s šik-dāy, taməḍt tiyyāt ila äkall wa n-Xāna da-dāy t-dd-tosāt, ad-t-laqqād, saḃarat, jann'-as: «Ąlyalim! Ya *Ägg-Dawəd*, aḍən-ahi tāhanint; elle-y tāllubbāḍ, is-səkn'-et alšin wa tät-ihān ayāna.» ²³ Wār t-illa a has-in-na yisa. Eg-gādān-dd sār-s inəṭṭulab-net, ənnān-as: «Sāfəl-anāy taməḍt-ta-dāy, täsyāf-anāy, e-s nəkka-dāy, tāseyārāt ḍara-nāy!» ²⁴ Inn'-asān yisa: «Nākk tamətte

† A-wa ännābi dd-āzzarān i-yisa, ālolāy dāy-isālan-net əssayāt timaḍ n-awātay dat-tiwit-net.

ta n-kāl-Işrayil-i toolähät d-tihatten əssujjalnen a-s hi-dd äšmašāl Mässināy. A-wa sāl əntāneḍ, wār hi-sār-s-dd-äšmašāl.» ²⁵ Māšan hakd a-wen-dāy, təkək'-e-hi-dd taməḍt, tärkäy data-s, tənn'-as: «Ąlyalim, əkkəs-ahi tekəriḍt.» ²⁶ Ąwwežāb-as yisa, inn'-as: «Wār-ānhājja ad-dd-ikkəs āwadəm amənsi daw-arātān, ijār-t-in i-iyāḍan?» ²⁷ Tənn'-as taməḍt: «Ąlyalim, tidət māšan, a-wen wār-ikkəs a-s afāl ālwāqq wa d-itätt mās-si-s-n-ehān, äddooben iyyāḍan ad-äkkāmen a-wa ititrəkkin.» ²⁸ Ja mājrad-wen-dāy yās, inn'-as yisa: «Taməḍt! Im-mun-nām, tidət-dāy a-s i māqqārān; äjet a-wa tət-tārād.» Təzzāy elle-s dāy-taməzāyyat-ten-dāy.

Äzozäy yisa imarhinān äjjootnen

²⁹ Ifāl yisa teje-ten-dāy yās, ikkā asālim n-ejānš wa n-Galila, iwwān dihen taḍayt tiyyāt äqqima fälla-s.

³⁰ Əkkān-t-dd äddināt äjjootnen āwwaynen inəbdan d-iməddoryal d-inayyabān d-äddināt s-əkradān ilsawān-nāsān d-imarhinān äjjootnen, əssənsān-tān daw-iḍarān-net; äzozäy-tān iket-dāy-nāsān. ³¹ Ąkunān äddināt dāy-a-wa ija ed hannāyān a-s, wi s-kāla əkrāsān ilsawān-nāsān, tamājradān; inayyabān, tazzyān; inəbdan, rajjāšān; iməddoryal, hannāyān. Tənhāy tamətte a-wen yās, ad-t-timəl, janna: «Təmmal i-Emāli wa n-Işrayil.»

Äsyāwān yisa əkkoz afḍān n-āwadəm

(Marqəs 8:1-10)

³² Ikkās-dd yisa inəṭṭulab-net s-takše, inn'-asān: «Naqq'-ahi tāhanint n-tamətte-i-dāy; a ilan kāraḍ išilan, təlcam-ahi, ābas əṭṭafān äddināt a əksān, wār-ād-dobey ad-tān-sāglāy əlluzān s-əmmək-wa-dāy, ad-hasān-indār ad-hin-awəḍān ihānan-nāsān fāl iba n-äššahät.» ³³ Ənnān-as inəṭṭulab-net: «Əndek diha d-mad-nəjrəw tijəlwen äššikšānen tamətte jat əjut-wa-dāy dāy-tenere-ta-dāy?» ³⁴ Inn'-asān: «Maniket tijəlwen təṭṭāfām?» ³⁵ Ənnān-as: «Əssayāt, nəṭṭaf day hārāt n-imānan.» ³⁶ Ąsyāy ma yisa tamətte iket-net, ³⁷ idkāl ḍarāt-a-wen tijəlwen ti n-əssayāt d-a-wa t-əkfān dāy-imānan, ämmoy i-Mässināy, əfrāsfārās annin-dāy iket-net təz-zar, ikf'-e i-inəṭṭulab i-ad-t-uzañan jer-äddināt. ³⁸ Təkša tamətte ta təllāt dihen-dāy hundāy har təyyəwān iket-dāy-net, äsdāwān-dd inəṭṭulab a-wa dd-əjlāšān äddināt, osān-t iḍnay əssa deketān. ³⁹ Əkkoz afḍān n-āwadəm dāy-wār äḍḍinnāt tiḍeḍen d-arātān a ikšān ašāl-wen-dāy. ⁴⁰ İssəglā yisa tamətte ḍarāt-a-wen təz-zar, ijāš turāft n-aman, ikkā teje ta n-Magadan.

Edāwāne wa ija yisa d-kāl-äddin

(Marqəs 8:11-13; Luqa 12:54-56)

16 Ašāl iyyān, osān-dd hārāt dāy-*kāl-faris* d-*kāl-sadus* yisa, jān-as asəstan dāy-otasān irrum-net, i-ad-əjrəwān əsaru fāl t-əssəḍlāmān, ənnān-as: «Ąj da-

ta-näy iji n-Mässinäy hanäy-issətbätän a-s tidət-däy a-s Mässinäy a käy-dd-äšmašälän.»² Äwwežäb-asän, inn'-asän: [«Ajän wädden e-d täbok täfukt i-ejäädäl har tən-häyäm a-s šäggay, ad-tənnəm: «Ašəkka, wär-e iwət ajənna.»³ Afäl äffaw har tənähäyäm ajənna ikannä-dd, ad-tənnəm: «Ašäl-i, ad-iwət ajənna, ənhəywät-ak, käw-al-dd.» Käwäneđ-i s-e-d təküädäm išənnawän, ad-təlmədäm a-wa dd-imalän, mafäl hawän-indar ad-täyrəm išmal n-äzzəmanän wi jänen, təfhəməäm älmäy-na-näsän?]⁴ Käl-əzzurəyät-ta-däy, tenälläbäst n-temäznit, wär təmmäy yas ar i-ad-ətwəjjən ijitän n-Mässinäy data-s məšan, təlmədət a-s wär däy-s ilkem iji n-Mässinäy säl wa n-ännäbi Yunəs.» Inn'-asän Yisa a-wen yas, ifäl-tän, iglä.

Təmmətkit n-immun n-inəttulab

(Marqəs 8:14-21)

⁵ Ijläy Yisa ənta d-inəttulab-net ejänš s-ašrut wa iyyäđän. Əglan fäll-ejänš-en-däy a-s dd-əktän inəttulab-net a-s wär-əwweyän äzzad däy-tijəlwen. ⁶ Əjläyän ejänš yas, inn'-asän Yisa: «He käwäneđ! Agəzät iman-nawän däy-täzza ta n-käl-faris d-käl-sadus.»⁷ Inn'-asän Yisa a-wen yas, ad-tinmənnin jer-iman-näsän: «A-wa, a-wa däy s-wär nəwwey tijəlwen a fäl hanäy-itajj mäjräd-wa-däy.»⁸ İlmäd Yisa yur-iman-net a-wa däy-zinəzjumän, inn'-asän: «Mafäl tinmənnim? «A-wa, a-wa däy s-wär nəwwey tijəlwen a fäl hanäy-itajj mäjräd-wa-däy, təmmətkit ija immun-nawän. ⁹ Adiš, käwäneđ har äməra-däy, wär t-illa a təjrahäm? Ajän təttəwäm-in səmmosät tijəlwen-ti təzunäm i-səmmos afdän n-ähaləs? Maniket deketän dd-täsdawäm däy-a-wa dd-təjläš tamətte? ¹⁰ Adiš təttəwäm-in əssayät tijəlwen-ti s-äsyawänäy əkkoz afdän n-ähaləs, maniket deketän dd-təjläš tamətte? ¹¹ Ma hawän-igdalän ad-təfhəməäm a-s wädden tijəlwen a däy-hawän-ässewäläy? A hawän-ənnəy: «Agəzät iman-nawän däy-täzza ta n-käl-faris d-käl-sadus.»¹² Inn'-asän Yisa a-wen yas, əfhämän a-s wädden isälan n-täzza ta n-tijəlwen a däy-hasän-ässewäl, änn-ak, ämmijräd-asän däy-isälan n-ad-agəzän iman-näsän däy-a-wa säyren *käl-faris d-käl-sadus*.

Tajuhe ta ija Bətrus däy-isälan n-Yisa

(Marqəs 8:27-30; Luqa 9:18-21)

¹³ İkkä Yisa dərät-a-wen ayrem s-itawänna Qäysära wa n-Fəlibb. Dihən-däy ad-issəstän inəttulab-net, inn'-asän: «Ma jannen äddinät, mi ämoos *Ägg-ägg-adəm?*»¹⁴ Ənnän-as: «İyyäđ jannen: käyy a-s Exya wa n-Enəs-selmäy; iyyäđ jannen: käyy a-s ännäbi Yəli; iyyäđ faw a jannen: käyy a-s ännäbi Yirmiya † mey iyyän däy-än-näbitän dd-olasän uyəl.»¹⁵ Inn'-asän: «Käwäneđ-š, ma tənäm, mi ämoosäy?»¹⁶ İggäd-dd Bətrus, inn'-as:

† A-wa ännäbi dd-əzzarän i-Yisa, äloläy däy-isälan-net sädisät timad n-awätay dat-tiwit-net.

«Käyy a-s *Älmasex* wa n-*Rure-s n-Mässinäy*-i iddärän.»¹⁷ Inn'-as Yisa: «Simyon ägg Exya, tənəđəđ-ak ed isälan wi s-iket tən-jed, wädden ad-dd-təkkašad däy-eyəf-näk, Abba-nin-i hän išənnawän a hak-tän-dd-äsnä-fälälän. ¹⁸ Näkk day, ənney-ak: isəm-näk Bətrus, † ässi-ilmädäy-käy a-s fäll-tähunt-ten-däy, ad-mad-ädyäy *äkkänisät*-in s-älaxarät wala Iblis, wär fälla-s mad-ikrəš ašäl; ¹⁹ ad-käy-äkfäy isyar n-*Təmmənəya n-Mässinäy*, a təgdäläd fäll-əröri n-äkall, ad-itwəgdəl däy-išənnawän, a təqbäläd fäll-əröri n-äkall, ad-itwəqbəl däy-išənnawän.»²⁰ Äsmähəđ Yisa dərät-a-wen s-äššahät däy-inəttulab-net i-ad-wär-ənnen i-awadəm wäl' iyyän a-s ənta a-s *Älmasex*.

İssəlmäd Yisa inəttulab-net s-taməttant-net d-tanäkra-net

(Marqəs 8:31-9:1; Luqa 9:22-27)

²¹ Yur-ašäl-wen-däy, ad-issəntä Yisa asəlmäd n-in-əttulab-net a-s ilzam-t ad-äkk Yürussäläm, inhəy däy-s tersəmmawen äjjootnen jer-ifassän n-inušämän wi n-İşrayil d-imänokalän n-*käl-tikutawen d-älyulam n-Ättəwrät*; ad-əjən iman-net məšan, ašäl wa s-karad dərät taməttant-net, ad-dd-inkär jer-inəmmuttan. ²² İj'-asän Yisa mäjräd-wen-däy yas, ikkäs-t-dd Bətrus s-takše, ad-itikləwləw fälla-s, ijann'-as: «Älyalim, ogəz-käy Mässinäy! A-wen ya, wär t-illa əmmək s-käy-irmäs.»²³ İkna Yisa akäyad däy-Bətrus, inn'-as: «Šənkəš fäll-i Iblis-wa, käyy əssəbab n-anməšri a hi-tämoosad ed inəzjam-näk, i n-dəgg-adəm wädden i n-Mässinäy.»

Alkum i-Yisa Älmasex

(Marqəs 8:34-9:1; Luqa 9:23-27)

²⁴ İna Yisa dərät-a-wen i-inəttulab-net: «Ere irhän alkum-hahi-däy, adiš, iksənet iman-net, äjet fäll-taməttant šund ta n-tajəttewt təzzar, ilkəmet-ahi. ²⁵ Wa wärän itəttär ar əmmək s-ogəz iman-net däy-äddunya-ta-däy, ad-ifut däy-älzännät məšan, wa irdän äfota däy-iman-net däy-äddunya-ta-däy, däy-äddimmät-in, ad-ijjəš älzännät. ²⁶ Ma s-infa ägg-adəm ad-irbäx äddunya iket-däy-net, a-s ija a-wen, äfota däy-älaxarät? Ajän ma t-illan s-äddoobät awadəm ad-t-äkf i-ad-sär-s iyləs iman-net däy-temse? ²⁷ Ašäl wa dd-mad-iqqəl *Ägg-ägg-adəm* däy-älxurmät n-Abba-net äddeew d-än-jälosän-net, ašäl-en, hak awadəm d-a-wa has-jän imoj-jan-net. ²⁸ Ässiilmädäy-kawän a-s han-kawän äddinät əbdadnen diha-däy, wär-e iba, wär-ənhəyän *Ägg-ägg-adəm* ijaš *Təmmənəya*-net.»

Tihusay n-älxurmät n-Yisa Älmasex

(Marqəs 9:2-13; Luqa 9:28-36)

17 Sədis išilan dərät a-s inna a-wen-däy, iyrä-dd Bətrus d-Yaqub d-Exya wa n-əñña-s n-Yaqub s-

†† Älmäyina n-isəm-net däy-Tälyunanit: Tähunt.

edes, ikka dār-sān taḍayt tiyyāt šəjreet. ² Ellan-t dihendäy a-s ijjāš data-sān ini äynayān, ämmuttäy, äsmäymäy idəm-net šund täfukt, jän-dd imālsan-net tәмөlle ta n-ännur äsimäymäyän. ³ A əndärrän ännäbi Mosa d-ännäbi Үəli da-däy hasān-dd-ānfalälnen, faländd išənnawān, ad-tamäjrädän d-Үisa. ⁴ Iggäd-dd Bətrus, innä i-Үisa: «Älyalim, ufa ad-nəzzäy Үas dihadäy, kunta tärḍed s-a-wen, ad-əkrəsäy kəraḍ ihəktan: wa-näkk, wa n-Mosa d-wa n-Үəli.» ⁵ Härwa-däy ämmi-ijräd a-s, tejäräkt tiyyāt täsimäymäyät da-däy tän-dd-təlsät s-tele-net, ijmäd-tät-dd emäslī innän:

«A-wa Rure-Ү wa əkneey tārha, ənta a däy-äsriwān iman-in, säjdät-as!»

⁶ Əslän inəṭṭulab i-emäslī-wen-däy Үas, händd äb-bunbäyän iket-däy-näsän a-wa-däy hasān-təja tärəmmeyt. ⁷ Ikk'-en-dd Үisa, issənsä ifassän-net fälla-sān, inn'-asän: «Wär tərmeyəm, ənkärät-dd.» ⁸ A-s dd-əḍkälän idmawän-näsän, wär t-illa ere hannäyän ar Үisa.

⁹ Ätrarän-dd taḍayt Үas, inn'-asän Үisa: «Wär jem isälän n-a-wa hawän-dd-ānfalälän ašäl-i-däy i-äwadəm wäl' iyyän, har ašäl wa dd-mad-inkär Ägg-ägg-adəm jer-in-əmmuttan.» ¹⁰ Əssəstänän-t ḍarät-a-wen, ənnän-as: «Mafäl jannen älyulam n-Äṭṭäwrät a-s ännäbi Үəli a ilan s-ad-dd-ass təzzar, isrəy-t-dd Älmasex?» ¹¹ Äwwežəb-asän, inn'-asän: «Tidət, ännäbi Үəli a ilan s-a-dd-ass, isəssiyəd härät iket-net, ¹² məšan, ässiilmädäy-kāwän a-s ännäbi Үəli, äru dd-osa, äkkuddälän-t däg-g-adəm, jän-as a-wa s-ärhän. A-wen-däy has-jän a-s ilkam ḍay, ad-t-əjən i-Ägg-ägg-adəm.» ¹³ Inn'-asän a-wen Үas, əfhämän inəṭṭulab a-s Exya wa n-Enəsselmäy a-s hasān-iha ti-net.

Äzozäy Үisa alyaḍ n-amälšon

(Marqəs 9:14-29; Luqa 9:37-43a)

¹⁴ Älwäqq wa dd-iqqäl Үisa d-inəṭṭulab-net tamətte, ikk'-e-hi-dd ähaləs iyyän, irkäy data-s a t-ilaqqäd, ijan-n'-as: ¹⁵ «Älyalim, aḍən tähanint i-rure-Ү, təjraw-t tašäkkärkärät t-saknet ayāna hullan. E-d t-tärmäs, ad-itiḍəw däy-efew, itiḍəw däy-aman dehiyyän.

¹⁶ Äwwäyay-t-dd s-inəṭṭulab-näk məšan, indär-asän ad-t-zuzəyän.» ¹⁷ Innäḍ-dd Үisa ḍarät-a-wen s-inəṭṭulab-net, inn'-asän: «Ya əzzurəyät-i-däy wärät tomen s-Mässinäy, tänimäšräy-as, hundäy har əmme əlley jere-wän, əşbaräy-kāwän? Awəyät-ahi-dd alyaḍ.» ¹⁸ Os'-e-hi-dd alyaḍ, äsmähəḍ Үisa däy-alšin i-ad-t-izjār; izjār-t, iz-zäy ässayät-wen-däy.

¹⁹ Əkkäsän-dd inəṭṭulab ḍarät-a-wen Үisa s-ässayät d-wär Үur-s t-illa äwadəm s-takše, ənnän-as: «Alšin-wənnin-hi, mafäl hanäy-indär ad-t-nəkkəs däy-alyaḍ?»

²⁰ Inn'-asän: «Təmmətkit-i ija immun-nāwän a hawän-igdalän s-a-wen; ənnar wädden a-wen, ässiilmädäy-kāwän a-s afäl ogdäh immun-nāwän d-temätäwt ta to-järät təmmətkit däy-idommän har tənnäm i-aḍay-wa-däy: «Haan däy-edägg wa hed, təddəkäd dihen», ad-äj

a-wa has-tənnäm; ad-äbas t-illa faw a hawän-indarän. [²¹ Alšin ḍay šund wa-hi, wär t-itəkkəs ar tamädilt n-Mässinäy d-äzum.]]»

Äsihe wa s-əssin d-itajj Үisa isälän n-taməttant-net d-tänäkra-net

(Marqəs 9:30-32; Luqa 9:43-45)

²² Älwäqq wa dd-iqqäl Үisa d-inəṭṭulab-net teje ta n-Galila, inn'-asän: «Ägg-ägg-adəm, išwar ättermäs, ijjəš ifassän n-ägg-adəm, ²³ ad-əjən iman-net məšan, ašäl wa n-kəraḍ, ad-dd-inkär jer-in-əmmuttan.» Ənxäsän iman n-inəṭṭulab a-s hasān-innä a-wen-däy.

Isälän n-tiwse

²⁴ Ijjäš Үisa d-inəṭṭulab-net tayrəmt ta n-Qäfärnaxum Үas, osän-dd inarmasän n-tiwse n-ehän n-ämudd wa mäqqärän Bətrus, ənnän-as: «Ajän älyalim wa-nāwän, wär-ihəkk tiwse ta n-ehän n-ämudd wa mäqqärän?»

²⁵ Inn'-asän Bətrus: «Ihakk'-et lab.» Ijjäš-dd Bətrus ehän fäll-Үisa Үas, iššəwār-as Үisa, issəstän-t, inn'-as: «Ma torded Simyon, mi ilan s-ad-itəzzal tiwse i-imänokalän n-äddunya: ak iməjarän mey käl-äkall a lannen s-ad-hasän-əzəlän tiwse?» Inn'-as Bətrus: «Iməjarän.» ²⁶ Inn'-as Үisa: «Adiš käl-äkall, wär tän-təlzem. ²⁷ Ämära, i-ad-wär näqqen iyəfawän n-äddinät n-ehän n-ämudd wa mäqqärän rammäsnen tiwse, äkk ejänš, tərmešad-dd däy-s emän iyyän, tarəd emm-net, ad-däy-s təjrawəd ärriyal n-azrəf, təkkəsät-t-dd, təzləd fäl-la-näy näkk d-käyy.»

Tārha n-mijraw

(Marqəs 9:33-37; Luqa 9:46-48)

18 Ohəžän-dd inəṭṭulab Үisa älwäqq-wen, ənnän-as: «Ma ämoos äwadəm wa ojärän däy-Təmmənəya n-Mässinäy?» ² Iyrä-dd Үisa ara əndärrän s-iman-net, ij'-e jere-sän, ³ inn'-asän: «Ässiilmädäy-kāwän a-s a təkkäsäm wär tutabäm, taləhəm d-aratän, xəram-awän ujəš n-Təmmənəya n-Mässinäy. ⁴ Ere wa əsräsän iman-net har aläh d-ara-wa-däy, ənta a-s wa ojärän däy-Təmmənəya n-Mässinäy; ⁵ ere ḍay wa äsbälälän ara šund wa-däy, däy-äddimmät-in, näkk a äsbäläl.»

Wär jem a he-isiḍəwän äwadəm däy-abäkkəḍ

(Marqəs 9:42-48; Luqa 17:1-2)

⁶ «Aratän ḍay wi sār-i omännen, ere hasän-ämoosän əssəbab n-tanməšrayt-däy, äwadəm-en, iššäm-as-in, ad-tətwäqqən tähunt ta mäqqärät s-itəzzad älkäma däy-err-net, itwəjār-in däy-ider n-əjärew wa səmmän, əkšən-t aman. ⁷ Taməskoyt äddunya däy-təssəba n-tinməšrayen ti däy-s tajjänen fäl-a-s, wär t-illa əmmək faw s-mad-täqqayəm äddunya-ta-däy wär däy-s än-

māšrāyān äddināt, māšan, amāškoy āwadəm wa madān-umas əssəbab n-tanməšrayt-ten-däy.

⁸ Käyy, kunta āfuss-nāk meḡ aḡār-nāk a käy-isifun abākkaḡ, adiš, ənkäḡ-t-in, təjrəd-t-in fälla-k härwa wär tämešäläd abākkaḡ-wen-däy, ed uf-ak, ad-təjjəšād älzännät jeed āfuss, meḡ aḡār, uhən leed əssin ifassän-nāk d-əssin iḡarän-nāk, tətwəjāräd-in däy-efew wa s-härkuk ähijäljäl; ⁹ kunta ḡay tiḡḡ-nāk a käy-isifun abākkaḡ, adiš, kukkərət-tät-dd, təjrəd-tät-in fälla-k härwa wär tämešäläd abākkaḡ-wen-däy, ed uf-ak, ad-təjjəšād älzännät jeed tiḡḡ, uhən ad-leed sānatät tiḡḡawen, tətwəjāräd-in däy-žohännäma, temse ta s-härkuk tähijäljäl. ¹⁰ He käwāned! Wär läkkähät wäl' iyyän däy-aratän-win-däy ed ijmaḡ-t äššāk a-s əbdadän änjəlosän-näsän hak əssayät dat-Abba-nin-i ihän išənnawän i-ad-tän wär-itəḡḡdis härät. [¹¹ Ägg-ägg-adəm, osä-dd i-ad-iyłəs äddināt wi əssujjalnen.]»

Isälan n-tehäle ta tässujjalät

(Luqa 15:3-7)

¹² Inn'-asän ḡisa ḡarät-a-wen: «Ad-kāwän-səstənäy: ma tənäm? Kunta ila āwadəm temede n-tehäle, har däy-snät tässujjal tiyyät, ma he-äj? Wädden ad-äyy ti n-təzzayät timərwen d-təzzayät əfradnät fäll-tiḡayen, isəssəjjəl ta hin-oḡän? ¹³ Afäl-tät dd-ijrāw, ad-äj tedāwit tojārät ta ija a-s ila ti n-təzzayät timərwen d-təzzayät wären əssujjal. ¹⁴ Əmmək-wen-däy ḡay a-s mad-äd-dāwät Abba-nāwän-i ihän išənnawän ed wär-irha fäw ad-iba wäl' iyyän ḡas däy-aratän-net.

Isälan n-tenäšše jer-imumənän däy-älkänisät

(Luqa 17:3)

¹⁵ Afäl käy-idläm äḡḡa-k, äkk'-e, səlmədäd-t s-a-wa hak-iyšād jere-wän əssin-ewän ḡas. Afäl hak-äsjad, adiš jed-t däy-tabarät ta toläyät, wär t-illa ḡay a iḡasän temiḡt-nāwän ¹⁶ māšan, afäl unjäy s-asjed-hak, əqqəl-t-dd täddewäd d-āwadəm, meḡ əssin, däy-təssəba n-ad-äjjayhän äddināt i-a-wa itawännen iket-net ed «Härät iket-net, ufa ad-ila sānatät meḡ kərəḡät ti-juhawen.»

¹⁷ Afäl jed a-wen-däy uhən-däy har ämära-däy, unjay s-asjed-hawän, sərrəwrəw-as s-älkänisät. Afäl has-təmməjräd älkänisät har unjäy s-asjed-has, umaset data-k šund änäzzalim n-amäjar, meḡ šund änarman n-tiwse.

¹⁸ Äsidättey-awän a-s a-wa təkrädäm fäll-ārori n-äkall-i-däy, ad-itwəkrəd ašäl wa ilkämän, a-wa toräm ḡay fäll-ārori n-äkall-i-däy, ad-amar ḡay ašäl wa ilkämän.

Tartit däy-tamädilt n-Mässinäy

¹⁹ Ässiilmädäy-kāwän ḡay a-s fäll-ārori n-äkall-i-däy, edägg däy-änmərḡän əssin däy-wän fäll-talya, a tämoos-däy, har dälän Abba-nin-i ihän išənnawän, ad-äj

a-wa däy-s əttärän ²⁰ fäl-a-s edägg iket-net däy-äzzim-mäyän əssin, meḡ kərəḡ inəḡḡulab-in, däy-äddimmät n-isəm-in, əlley jere-sän.»

Tenäšše d-iba-net

²¹ Ohäz-t-dd Bəḡrus älwäqq-wen, inn'-as: «Älyalim! Har maniket ihändäggan d-hi-təwar tenäšše i-äḡḡa-y hi-iḡallämän? Ak, ajän əgdähän əssa ihändäggan?»

²² Inn'-as ḡisa: «Äbo, wär-ənnəy har əssa ihändäggan, a hak-janney, našš'-as har əssayät timərwen janen əssa inəḡfusän.»

²³ Issäyläy-tän ḡisa tangalt, inn'-asän: «Təmmənəya n-Mässinäy, täniḡäqqa d-ämänokal dd-issäyran äddināt wi irwäs i-ad-has-siḡənən a-wa tän-irwäs, əzəlän-as.

²⁴ Han isälan n-a-wen-däy a-s dd-ittəwäy änoxdim-net iyyän irwas azrəf-i-däy äjjen. ²⁵ Māšan ma n-əmmək! Indär-as ad-izəl azrəf-wen-däy ḡas, omär mäs-si-s s-ad-hin-änš ənta d-hänne-s d-aratän-net d-a-wa ila däy-ilalän iket-net i-ad-inmiwəḡ ənta d-ehäre-net. ²⁶ Isl' änoxdim i-a-wen ḡas, ošäl s-mäs-si-s, irkäy dat-mäs-si-s, ad-t-ilaqqäd, ijann'-as: «Ya mäs-si-y, əşbär fäll-i tene-ta-däy, təkfəd-ahi təqqän täynayät i-ad-hak-əzəläy ehärenäk iket-däy-net.» ²⁷ Tänyä tähanint-net mäs-si-s ḡas, äs-därfät, inš'-as-in a-wa t-irwäs iket-net.

²⁸ Māšan, diha-däy dd-izjär änoxdim-ənnin-däy fäll-mäs-si-s, ad-ämmoqqäs d-iyän däy-imidiwän-net dār-ännixdäm irwas härät n-azrəf, äkbättät-t s-täkorsäyt, oḡay-as, ijann'-as: «Əzəl-ahi ehäre-in wa käy-ihän.»

²⁹ Irkäy-as amidi-net, ad-t-ilaqqäd, ijann'-as: «Əşbär fäll-i, ad-hak-əzəläy ehärenäk.» ³⁰ Unjäy s-ad-has-isəjed, il-wäy-t, äswäjj'-e däy-takärmüt i-ad-tät-iha har has-izəl a-wa t-irwäs iket-net. ³¹ Ənhäyän inaxdimän wi iyyäḡ-nen dār-ännixdäm a-wa ija amidi-näsän ḡas, əknän iman-näsän tisanant, əglän, jän isälan n-a-wa ijän iket-net däy mäs-si-sän. ³² Issäy'r-e-hi-dd mäs-si-s, inn'-as: «Käyy änoxdim n-enälläbäs a tämoosäd! Ajän wädden təlyädäd-ahi ḡas, oyyey-ak-in a-wa käy-ärwäsäy iket-net. ³³ Adiš, ma hak-igdalän, ad-taḡənäd tähanint šund ta hak-oḡänäy i-amidi-näk?» ³⁴ Ijjäš-t aḡkär hullan fäll-akli-net-wen-däy, issäy'rä-dd ḡarditän-net i-ad-t-in-əjārän däy-takärmüt, äqqayəm ihannäy däy-s ayäna har izəl a-wa t-irwäs has-in-oyya ihənnin iket-däy-net.»

³⁵ Innä ḡay ḡarät-a-wen: «Əlmədät a-s šund a-wen-däy a hawän-mad-äj Abba-nin-i ihän išənnawän, afäl wär tənmenšim jer-iman-nāwän s-ulh imdan.»

Aməzzi d-iba-net

(Marqəs 10:1-12; Luqa 16:18)

19 Issəmdä ḡisa tənna n-isälan-win-däy ḡas, ifäl teje ta n-Galila, ikkä tidbi ti hin-əllänen i-əjanš wa n-ḡurdəni däy-teje ta n-Älyähudəyät; ² älkämän-as-dd äddināt äjjootnen, äzozäy däy-sän wi ärhinnen.

³ Däy-a-wen-däy ad-dd-əbdädän *käl-faris* iyyäḍ data-s, orämän-t s-asəstan däy-innä a wärän itətwənn, ənnän-as: «Däy-a-wa innä alämär-nänäy, ak ajän xälal i-əhaləs, ad-izəmməzzəy hänne-s fäl-əsaru, a ämoos-däy?» ⁴ Äwwežäb-asän, inn'-asän: «Adiš kəwəneḍ wär täyrem däy-əlkəttab n-Mässinäy edägg wa däy-ätwän-na a-s:

«S-tizarät a-s dd-ixläk Ämaxlak äddunya, əhaləs d-taməḍt a dd-ixläk.» »

⁵ Inn'-asän day:

« «Təssəba n-a-wen-däy a fäl mad-ifəl əhaləs ti-s d-ma-s, asäy d-hänne-s, umasän fäll-əssin-essän, tiyyät tayəssa.»

⁶ Ad-əbas ämoosän əssin äddinät, ämoosän tiyyät tayəssa.»

A-wen-däy a fäl, a-wa osäy Mässinäy i-ad-umas iyyän härät, wär t-ibəḍḍəwet ägg-adəm.»

⁷ Ənnän-as: «Adiš mafäl ijanna ännäbi Mosa a-s:

«Afäl irha əhaləs azəmməzzəy n-hänne-s, ilzam-t ad-tät-əkf təkərde n-aməzzi təzzar, izəmməzzəy-tät?» »

⁸ Inn'-asän Yisa: «A-wa hawän-innä ännäbi Mosa, in-n'awän-t däy-təssəba n-täyart-i jän ulhawän-nəwän; ənnar wädden a-wen, s-tizarät a-s dd-täxläk äddunya, wädden a-wen a dd-əzzäbbät Mässinäy. ⁹ Ässiilmädäy-kəwän a-s ere hin-əzməzzäyän hänne-s a-s, ija a-wen, wädden tikra a has-təja, oläs adubən n-iiyyät, izna.»

¹⁰ Əggädän-dd inəṭṭulab-net, ənnän-as: «Ššamad a-wen-däy a ijan, adiš, ufa yas, äqqiima əwadəm wäla adubən.» ¹¹ Inn'-asän Yisa: «Wädden äddinät iket-näsän a äddobätnen ujhəh n-mäjräd-wa-däy, wi ikfa Mässinäy turhajät-net yas, a t-jarrähnen. ¹² Tidət, wädden äddinät iket-näsän a əjrawnen turhajät-ten-däy n-ad-äqqaymən wär-ədobänän: iyyäḍ, a-s dd-əwän-däy, əjrawän s-a-wen; iyyäḍ, əgdälän-asän-t imidiwän-näsän-i tän-jänen imudäšan, əkkäsän-tän däy-med-dən; iyyäḍ day, unjäyän s-adubən däy-təssəba n-*Təmmənəya n-Mässinäy*.

Ere äddoben ujhəh n-mäjräd-wa-däy, ijrähət-t.»

Ija Yisa əlbäraka däy-aratän

(Marqəs 10:13-16; Luqa 18:15-17)

¹³ Ämmewäyän-dd ɗarät-a-wen aratan s-Yisa i-ad-tän-isəwär ifassän-net, ittär-asän däy-Mässinäy a däy-sän ijan əlbäraka; ənhäyän inəṭṭulab äddinät wi tän-dd-əwwäyən yas, äkläwləwän fälla-sän. ¹⁴ İytäl-tän Yisa, inn'-asän: «Äyyät aratan ad-hi-dd-əkkən, wär tän-in-təwweyäm fäll-i, fäl-a-s, *Təmmənəya n-Mässinäy*, äddinät wi dər-sän ənifäqqänen a-s tät-ihakk.»

¹⁵ Äswär-tän ifassän-net ɗarät-a-wen, ija däy-sän əlbäraka təzzar, ifäl edägg-en.

Äddunya mey əlaxärät

(Marqəs 10:17-31; Luqa 18:18-30)

¹⁶ İgla Yisa har šik-däy əhaləs iyyän da-däy t-dd-ikkän, inn'-as: «Älyalim, ma ämoos emärked wa s-leý s-ad-t-əjəy i-ad-əjrəwəy təmudre ta təylälät?» ¹⁷ Inn'-as Yisa: «Mafäl hi-sastanəd d-emärked s-täddobed iji-net? Milyaw, Mässinäy yas a olayän. Äməra, kunta tärhed ad-təjrəwəd təmudre təynayät, adiš, mašäl alämärän n-Mässinäy.» ¹⁸ Inn'-as əmawaḍ: «Win-š alämärän, ma ämoosän?» Inn'-as Yisa: «Əntəneḍ da: Wär jed iman, wär jed əzzəna, wär tokeräd, wär təjjəyhəd s-bahu, ¹⁹ səmyär ti-k d-ma-k, tärhəd anhäraj-näk s-tärha ta jed i-iman-näk.» ²⁰ Innä əmawaḍ-en i-Yisa: «Äyḍaläy i-a-wen-däy iket-net; ma t-illan day hin-oḍanäy?» ²¹ Inn'-as Yisa: «Kunta tärhed ad-dd-təmdəwəd s-iba n-əlyib dat-Mässinäy, əgləw, tužžär-in ehäre-näk, təkəfəd-t i-tiläqqi-wen i-ad-təkrəšəd ärrəzäy däy-älžännät; dihen, əqqəl-dd, əlkəm-ahi.» ²² Isl' əmawaḍ i-a-wen-däy yas, ənxäsän iman-net, inkär iglä ed a-wa ila däy-ehäre, tikunen.

Təmudre ta təylälät d-ärrəzäy wa n-tidət

²³ Innä Yisa ɗarät-a-wen i-inəṭṭulab-net: «Äsidätteý-awän a-s ižzəwät ad-ijjəš ere irzayän *Təmmənəya n-Mässinäy*. ²⁴ Ojär təräyşe ta ija ad-ijjəš amnəs s-tiṭṭ n-ənazmay uhən, ad-ijjəš ere irzayän *Təmmənəya n-Mässinäy*.» ²⁵ Əslän inəṭṭulab i-a-wen yas, əqqänän iyə-fawän-näsän, ənnän-as: «Adiš mi madän-iyləs?» ²⁶ İkyäd däy-sän Yisa, inn'-asän: «A-wen, wär t-əs-mäkkänän dəgg-adəm, məšan Mässinäy ənta, äd-doobät-t ed wär t-illa a has-indaran.»

²⁷ İggäd-dd Bəṭrus, inn'-as: «Näkkəneḍ i-š-i oyyänen a-wa nəla iket-net nəlkəm-ak, əndek isälän-nänäy, ma s-ilkam ad-t-nəjrəw?» ²⁸ Inn'-asän Yisa: «Äsidätteý-awän a-s ašäl wa dd-mad-təzzubbət äddunya-ta təynayät-i däy-mad-ixkəm *Ägg-ägg-adəm* däy-älxurmät-net fäll-härät iket-net, ad-täqqayməm kəwəneḍ-i hi-əlkəmnen fäll-märəwät tisäqqima n-təmmənəkəla d-sənətät, təšräyäm tiwsaten ti n-märəwät d-sənətät n-İşrayil.

²⁹ Ere oyyän ihənan-net d-ayətma-s d-šätma-s d-ti-s d-ma-s d-məddana-s d-išəkraš-net däy-äddimmät-in, ilmədet a-s ad-ijrəw a-wa hin-oyyā ija temede n-anəḍ-fus, ijrəw day təmudre ta təylälät. ³⁰ Älwəxla a-s a əj-jeen däy-wi əzzarnen ašäl-i-däy, ad-ijjəš ajilal, a əjjeen day däy-wi hənen ajilal ašäl-i-däy, ad-izar.»

İsälän n-məssi-s n-ašəkrəš d-inaxdimän-net

20 İssäyläy-tän Yisa tangalt ɗarät-a-wen, inn'-asän: «*Təmmənəya n-Mässinäy*, täniyəqqə d-əhaləs ilan ašəkrəš-net; äffəw-t yas, ifäl ehän-net, immäy i-in-axdimän issäxdäm ašəkrəš-net n-ləynəb. ² Änmännäk

där-sän fäll-timzal n-ärriyal n-azrəf i-ašäl təzzar, ässok'-en ašəkrəš-net i-ad-t-əxdəmān. ³ Ij' agdəlset ƣas, oläs azäjä, ijrāw iyyäð äqqimnen ädiwānnen wār-išla härät, iðkäl-tān; ⁴ əntāneð-däy, inn'-asān: «Äglät käwāneð-däy təxdəmām däy-ašəkrəš-in wa n-läynāb, ad-kāwān-äkfäy älxəqq n-tide-nāwān»; ⁵ əglān, əxdəmān. Təjä tarāhut ƣas, oläs aɖkul n-iyyəð, oläs day iji n-a-wen s-tezzar. ⁶ Təglä takkäšt ƣas, izjār day, inhäy iyyäð əbdadnen wār tān-išla härät, inn'-asān: «Kāwāneð ma s-təbdadām ašäl iket-net, wār t-illa a käwān-išlan?» ⁷ Ənnān-as: «Wār t-illa ere hanäy-ikfan əššäyəl.» Inn'-asān: «Äkkät käwāneð-däy ašəkrəš-in, təxdəmām däy-s.» ⁸ Toðä täfukt ƣas, issäyrä-dd mäs-si n-ašəkrəš ānazraf-net, inn'-as: «Yəyər-dd inaxdimān, təzləd-asān, sānt s-wi dd-əšräynen har təkkəd wi dd-əzzarnen.» ⁹ Ejräwān wi dd-osānen šāmad təgla takkäšt timzal-nāsān; hak iyyān ijrāw ärriyal n-azrəf wa ämoosān timzal n-ašäl. ¹⁰ Osān-dd ɖarāt-a-wen wi dd-əzzarnen s-älxidmät ija ƣur-sān a-s, ad-ajärān in-axdimān-wi dd-əšräynen timzal māšan, əjräwān ən-tāneð-däy ärriyal n-azrəf šund wa əjräwān inaxdimān wi n-tišrayāt däy-älxidmät. ¹¹ Ejräwān timzal-nāsān ƣas, äbjänjänān fäll-mäs-si n-ašəkrəš, ad-has-jannen: ¹² «Ajän wädden inaxdimān-wi dd-əšräynen, iyyān n-äs-sayāt ƣas a jän əxdamān, a-s ija a-wen näkkāneð, ašäl imdan a nəja nəxdam, siknənniwət-anäy täfukt. ƣas əndek əmmək wa s-ila a-s ad-där-sān nagdāh timzal?» ¹³ Innä mäs-si n-ašəkrəš i-iyyən däy-sān: «Amidi-nin, wār-əkšey älxəqq-nāk, wädden ärriyal n-azrəf a fäll-nənnāfhām, əkfey-ak-t, ma tärhed day?» ¹⁴ Ərməs ehäre-nāk, təgləd. Ma däy-käy-ikma a-s äsisägdähäy-käy däy-azrəf-in käyy-i dd-əzzarān, tajjäð däy-i erk asāwað, d-wa dd-išräyān?» ¹⁵ Ajän wädden a-wa ehärenin s-äddoobey ad-has-äjäy a-wa s-ärhey. Ma däy-käy-ikma a-s olayäy?» »

¹⁶ Innä ƣisa ɖarāt-a-wen: «Əlmədät a-s s-əmmək-wen-däy a-s äddināt wi hänen ajilal, ad-izarān māšan, wi äz-zarnen, ad-əjjəšān ajilal.»

Äsihe wa s-kərað d-itajj ƣisa isālan n-taməttant-net d-tanākra-net

(Marqəs 10:32-34; Luqa 18:31-34)

¹⁷ Älwäqq wa d-irmäs ƣisa tamdujt ta n-Yärussälām, ikkäs-dd inəttulab-net s-takše, inn'-asān: ¹⁸ «Ənhəywät, näkkāneð-da-hi äjozäynen, nəkka Yärussälām-i-däy mad-ättärmäs Ägg-ägg-adəm i-ad-ijjəš ifassān n-imānokālān n-käl-tikutawen d-älyulam n-Ättäwrät; ad-t-siðəwəwən däy-äššəreya-nāsān, əyətəsān-as taməttant, ¹⁹ əjən-t däy-ifassān n-inəzzulam †-i t-maden-äj tekäškäšt, əjən däy-s tiwit s-ebärtäk, əşləbān-t fäll-

† — ƣur-käl-Älyähud, ere wārān ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wārān ilkem i-äddin-nāsān, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäðnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änäzzalim, äkafär (ere wārān issen s-Mässinäy).

tajəttewt i-ad-ämmät māšan, ašäl wa n-kərað ɖarāt taməttant-net, ad-dd-inkär jer-inəmmuttan.»

A-wa təttär ma-s n-dägg-Zäbdi däy-ƣisa

(Marqəs 10:35-45)

²⁰ Däy-a-wen-däy, ad-dd-tosa hāne-s n-Zäbdi ƣisa, ənta d-məddana-s wi n-əssin, tärkäy data-s, tənn'-as tärha a däy-s təttär härät iyyān. ²¹ Inn'-as ƣisa: «Ma tärhed?» Tənn'-as: «Əssin ilyäðän wi leey, əntāneð da, äj'-ahi ärkāwāl n-a-s ašäl wa dd-mad-täqqəlād däy-Təmmənyə-nāk, ad-säqqayməð iyyān daw-ayil-nāk, säqqayməð wa iyyäðän daw-täšalje-nāk.» ²² Äwwežäb-as ƣisa, inn'-as: «Kāwāneð, wār təssenām a dər-sāstanām. Ajän näkk, kara n-tisnant wa s-ilkam ad-t-äswäy, täddoobem tesäse-net?» Ənnān-as dägg-Zäbdi: «Näddoobät-t.» ²³ Inn'-asān ƣisa: «Tidət lab a-s ad-tənhəyäm älyizabät šund wa mad-ənhəyäy māšan, däy-isālan wi n-tayimit daw-ayil-in d-täšalje-nin, wädden näkk a ihakkän a-wen; Abba-nin a t-ihakkän i-wi s-t-äs-mäjnät.»

Mijraw wa n-tidət

²⁴ Əslān inəttulab wi iyyäðnen n-məraw i-a-wen ƣas, ijjäš-tän älhām fäll-ayətma-win-däy n-əssin. ²⁵ Iyr'-en-dd ƣisa iket-nāsān s-iman-net, inn'-asān: «Təssanām a-s imānokālān äxkāmān fäll-käl-äkall-nāsān s-äššahät; käl-əlxəkum day, wār lämməðän fäll-käl-äkall ²⁶ māšan, käwāweð, wār jem a-wen; wa däy-wān irhän mijraw, umaset änoxdim i-imidiwān-net, ²⁷ ere däy-wān irhän täzert, umaset akli n-imidiwān-net təzzar, ²⁸ s-əmmək wa s-Ägg-ägg-adəm, wār dd-ämesäl s-äddunya i-ad-has-əxdəmān äddināt, ämešäl-dd sār-s i-ad-ixdəm ənta iman-net, äkf iman-net, ämmät i-ad-isəddärfət äddināt äjjootnen däy-ibäkkəðän-nāsān.»

Iməddoryal wi n-əssin äzozäy ƣisa

(Marqəs 10:46-52; Luqa 18:35-43)

²⁹ A-s dd-izjār ƣisa d-inəttulab-net tayrəmt ta n-Zärriko, tälkām-as tamətte täjjeet. ³⁰ Iгла har a əndärrān, əssin iməddoryal da-däy, äqqimān däy-asälīm n-zäbo wa dd-ija. Əslān a-s ƣisa a okayān ƣas, ad-sayären, jannen: «Ya Ägg-Dawəd, aðən-anäy təhanint!» ³¹ ƣattäl-tän tamətte i-ad-hin-susəmān māšan, äsyären däy-išənnawān: «Ya Älyalim, Ägg-Dawəd, aðən-anäy təhanint!» ³² Isl'-asān ƣisa, ibdäd, iyr'-en-dd, inn'-asān: «Ma s-tärham ad-hawān-t-äjäy?» ³³ Ənnān-as: «Älyalim, arr tiṭṭawen-nānāy i-ad-nənhəy.» ³⁴ Täny'-e təhanint-nāsān, iðäs tiṭṭawen-nāsān, ämerānät ässayāt-wen-däy, oläsān ahānay; əlkāmān-as ɖarāt-a-wen.

Ujəš n-Ŷisa i-ayrəm wa n-Yărussälam

(Marqəs 11:1-11; Luqa 19:28-40; Exya 12:12-19)

21 Ohäz-in Ŷisa d-inəttulab-net Yărussälam, iha ämära tayrəmt ta n-Bätfaži, edes i-tađayt ta täsi-jätät ihəškan wi n-əzzäytun, äšmašäl əssin däy-inəttulab-net, ² inn'-asän: «Äkkät tadəbayt ta n-data-wän, təj-jašäm-tät Ʒas, ad-däy-s təjrəwäm tešəđt təkrafät s-t-illa äza-net edes-has; arät-tät-dd, təlwəyäm-ahi-tät-dd ən-ta d-äza. ³ Ere hawän-innän härät, ännät-as: «Älyalim a däy-sän ilan əššäyəl,» afäl has-tənnäm a-wen, ad-hawän-dd-äy tešəđt hakd d-äza-net.» ⁴ Ämoos a-wen a əssiitbätän a-wa innä ännäbi n-Mässinäy a-s innä:

⁵ «Ännät i-käl-Yărussälam:
Ənhəywät, ikk'-iwän-in ämänokal-näwän,
ikk'-iwän-in s-əmmək wärän inbej tiŧt,
ešəđ Ʒas a inay
ara n-tešəđt Ʒas a inay.»

⁶ Əglän inəttulab, jän a-wa hasän-inna Ŷisa; ⁷ wätän-as-dd tešəđt d-äza-net, əstəjän-asän isəlsa-näsän təzzar, inäy Ŷisa äza. ⁸ Ad-fattäy ya tamətə iket-net, isəlsa fäll-tabarät-ta ija, nakkäđän-dd iyyäđ iledleđän däy-ihəškan, säns'-en-tän däy-zäbo-wa ija i-asəmyar-net. ⁹ Təseyärät tamətə-ta has-təzzarät hakd ta has-təlkämät, janna:

«*Ozana!*
Näkfet Mässinäy semyar
däy-təssəba n-Ägg-Dawəd,
Ija Mässinäy älbäraka däy-wa dd-osän däy-isəm n-Emäli,

Imyaret isəm n-Emäli däy-išənnawän iket-däy-näsän!»
¹⁰ Ijjäš-dd Ŷisa Yărussälam Ʒas, ämramär ayrəm iket-däy-net, hak əwadəm-däy, ibdad, ijanna i-amidi-net: «Ma ämoos əwadəm-wa hanäy-dd-ijjəšän?» ¹¹ Ad-janna tamətə ta təlkämät i-Ŷisa: «A-wa Ŷisa, ännäbi wa dd-ifälän Nəširät ta n-Galila.»

Iššəđäy Ŷisa ehän n-ämudd wa məqqārän

(Marqəs 11:15-19; Luqa 19:45-48; Exya 2:13-22)

¹² Ijjäš Ŷisa đarät-a-wen *ehän n-ämudd wa məqqārän* ihän Yărussälam, ad-däy-s isattäy ättužzar d-imäžänšan-näsän, äsbäräywäl tisəskar ti n-käl-amähaš n-izärfan, ijar-in tisəqqima n-ättužzar n-tidäberen, ¹³ isattäy-tän, ijann'-asän: «Wädden iktab a-s, innä Mässinäy:

«Ehän-in, ad-umas ehän n-tittar»;
mäšan kəwəneđ jəm-t, tasəssiheart n-imäkrəđän.»

¹⁴ Iha Ŷisa ehän n-ämudd-en-däy a-s t-dd-osän iməd-doryal d-inəbdan, äzozäy-tän. ¹⁵ Əggädän aratan ha-nen ehän n-ämudd-en-däy, ad-sayären, jannen:

«*Ozana!*
Näkfet Mässinäy semyar däy-təssəba n-Ägg-Dawəd!»

Ənhäyän imänokalän n-käl-tikutawen d-älyulam n-Ättəwrät tikunen-ti s-iket tänät-ija, əslän i-a-wa jannen aratan Ʒas, ijjäš-tän älhäm fäll-Ŷisa. ¹⁶ Əggädän-dd sars, ənnän-as: «Ajän käyy, wär səlləd i-a-wa jannen aratan-wi-däy?» Inn'-asän Ŷisa: «Salläy-asän.» Oläs, inn'-asän: «Ajän wär təyrem a-wa innä Mässinäy däy-əlkəttab-net, a-s innä:

«Imawän n-aratan d-imärkäsän
ad-dd-zajjər təmmal i-Mässinäy.» »

¹⁷ Ifäl Ŷisa edəgg-en Ʒas, odwa tadəbayt ta n-Bitanya.

Ahəšk wa ilyän Ŷisa

(Marqəs 11:12-14, 20-26)

¹⁸ Äffaw, iqqäl Ŷisa Yărussälam däy-a-s əlluz. ¹⁹ Däy-tekne-net, inhäy ahəšk n-ašar iytan däy-asälim n-zäbo, ikk'-e-hi-dd mäšan, wär fälla-s ijrew ar ifärketän, wär t-hen aratan. Imməjräd i-ahəšk, inn'-as: «Ija Mässinäy a-s wär-ilkem ad-torawəd!» Äqqur-in ahəšk-en s-iyyät älwəqq-wen-däy. ²⁰ Ənhäyän inəttulab a-wen Ʒas, äqqänän iyfawän-näsän ad-jannen: «Əndek əmmək wa s-hin-äqqur ašar wa-däy s-iyyät?» ²¹ Inn'-asän Ŷisa: «Äsidättey-awän a-s afäl itbat immun-näwän, wär t-illa äššək t-ihan, ad-tudabem iji n-a-wa jey i-ašar-wa-däy, təgləm fəw har afäl tənnäm i-ađay wa-däy: «Tälbäy-dd däy-edəgg wa hed, täytəd däy-əjärew wa səmmän dihen», ad-äj a-wa tənnäm. ²² A däy-däläm Mässinäy s-ulh omanän-däy, ad-hawän-t-äkf.»

Məjräd wa ija Ŷisa d-imänokalän n-käl-tikutawen däy-ehän n-ämudd

(Marqəs 11:27-33; Luqa 20:1-8)

²³ Ijjäš Ŷisa *ehän n-ämudd wa məqqārän*, isayra tamətə dihen a-s t-dd osän imänokalän n-käl-tikutawen d-inušämän n-İşrayil, ənnän-as: «Mi käy-ikfän turhajät n-amışəl n-tikunen-ti-däy? Mi käy-ikfän tärna-ta-däy s-täjjäd a-wa täjjäd?» ²⁴ Äwwežəb-asän Ŷisa, inn'-asän: «Ad-hawän-äjäy näkk-däy asəstan iyyän, afäl hi-täwwežəbäm, ad-hawän-älläyey näkk-däy ere wa hi-ikfän turhajät ta s-tamašäläy a-wa täjjäy.»

²⁵ Inn'-asän: «Mi dd-äšmašälän Exya wa n-Enəsselmäy i-ad-isəlmäy äddinät däy-aman? Ak Mässinäy a t-dd-äšmašälän mey däg-adəm Ʒas?» Inn'-asän a-wen Ʒas, əqqälän-dd, ämmiizäyän jer-iman-näsän, jannen: «Afäl has-nəna: «Mässinäy a t-dd-äšmašälän», ad-hanäy-änn: «Adiš, mafäl wär tomenäm s-a-wa hawän-innä.»

²⁶ Afäl has-nəna day däg-adəm Ʒas a t-dd-äšmašäl-nen, ad-fälla-näy tiđəw tamətə-ta-däy ed təkkas iket-net äššək a-s Exya ännäbi n-Mässinäy a ämoos.»

²⁷ Əqqälän-t-dd, ənnän-as: «Wär nəssen.» Inn'-asän Ŷisa: «Adiš näkk-däy, wär hawän-e-älläyey ere wa hi-ikfän tärna ta s-täjjäy a-wa täjjäy.»

Aratän wi n-əssin

²⁸ Innä ʒisa ɖarät-a-wen i-äddinät wi has-äsijädnen: «Ma tənnäm dāy-tanfust-ta-dāy? Ätwänna, käla t-illa ähaləs ilan əssin aratän. Ašäl iyyän, iyrä-dd dāy-sän wa iššämän, inn'-as: «Alyad-in, ašäl-i, äkk ašəkrəš wa n-läynäb, täxdəmän dāy-s.» ²⁹ Inn'-as rure-s, wär-igla māšan, a əndərrän ɖarät-a-wen, ämmujrəz, ikk' ašəkrəš, ixdam dāy-s. ³⁰ Iyrä-dd day wa s-əssin, inn'-as a ənnin-dāy innä i-wa äzzarän. Inn'-as rure-s, igla māšan, a-s dd-təšräy tanfust, wär-igla. ³¹ Ämära, əndek dāy-sän wa ämešälän erhet n-abba-net?» Ənnän-as äddinät: «Un, wa äzzarän.» Inn'-asän ʒisa: «Äsidättey-awän a-s käwäneḍ-i hannäyāy, ad-hawän-izarän käl-tiwse d-tälkäxbaten ujaš n-Təmmənəya n-Mässināy. ³² Exya, a-s käwän-dd-osa, issəkn'-iwän tabarät ta n-iqqud māšan, tunjäyäm tomänäm s-a-wa hawän-innä, a-s ija a-wen käl-tiwse d-tälkäxbaten, omänän sär-s; täjjihäm i-a-wen-dāy iket-net māšan, wär tätubäm, tamənäm s-a-wa hawän-innä.»

Inaxdimän wi n-inälläbäsän

(Marqəs 12:1-12; Luqa 20:9-19)

³³ Issäyläy ʒisa tamətte tangalt tiyyät dāy-innä: «Säjdät! Käla t-illa ähaləs ilan təfarre-net, ij'-as afəraj, ija dāy-s ašəkrəš n-läynäb, ija day dāy-ašrut-net iyyän, edägg wa dāy-ižimməw läynäb, iday dāy-s edägg n-soro i-ämagaz-net; ifär-t ɖarät-a-wen i-inəsdua iyyäd təzzar, ikk' äkall iyyän. ³⁴ Täwwäḍ-dd täqqän n-amili n-ašəkrəš ʒas, äšmašäl-dd s-inəsdua inaxdimän-net, i-ad-has-dd-awəyän folät-net dāy-a-wa dd-oräw ašəkrəš; ³⁵ māšan, änaxdim sär-sän dd-äšmašäl-dāy, ad-t-är-məsän, ad-tithəkken mey jän iman-net mey t-əkfan sämmäjori n-tihun. ³⁶ Oläs-dd day ašəmmişəl n-inaxdimän iyyäd sär-sän, issəlkäm-asän-dd day i-äjjootnen ojännen wi sär-sän äšmašäl s-tizarät; jän-asän a ənnin-dāy jän i-wi hasän-dd-äzzarnen. ³⁷ A-s təšräy tanfust, rure-s iman-net a sär-sän dd-äšmašäl ed, inna dāy-iman-net: «Ənta ya i n-rure-y, änihäjja s-ad-t-səmyärän.» ³⁸ Mäšan, ənhäyän inəsdua rure-s wa dd-imalän ʒas, änmännän jer-iman-näsän: «Ənhəywät-ak, amäkkasu-net; əyyäwät, näjet iman-net i-ad-hanäy-dd-täqqəl täkasit-net.» ³⁹ Osä-dd ʒas, ərmäsän-t, əzjäran dār-s ašəkrəš, änyän-t kərəf.» ⁴⁰ Inn'-asän ʒisa: «Ma tordam, wi-dāy inaxdimän, ma hasän-mad-äj mäsisi n-ašəkrəš afäl tän-dd-osa, ənta iman-net?» ⁴¹ Ənnän-as äddinät: «Adiš, afäl dd-osa iməkkərukaḍ-wi-dāy, wär hasän-e-aḍən təhanint, ad-tän-ilhəs iket-dāy-näsän, aləs tefert n-ašəkrəš-net i-iyäḍ t-e-əkfenen folät-net afäl dd-äwwäḍ äzzäman wa n-amili n-ašəkrəš.» ⁴² Inn'-asän ʒisa: «Adiš käwäneḍ, käla wär täyrem edägg wa innän dāy-əlkəttab n-Mässināy a-s:

«Tähunt ta hin-järän älbännatän s-ənnän wär tənfa härät,

ənta a-s a-s təšräy tanfust,
tämoos tähunt ta tufät n-aymār hakkät äššahät ehän;
a-wen iket-net Mässināy ad-t-ijän i-ad-umas
täqqän n-eyäf dat-tiḥtawen-nänäy.» »

⁴³ Inn'-asän ʒisa: «Janney-awän ämära a-s dāy-təssəba n-a-wen-dāy a fäl, Təmmənəya n-Mässināy, ad-dāy-wän tättärmäs, tətwekf i-tamətte tiyyät madät-tämašäl a-wa hasän-tənnä dāy-erhet n-Mässināy.» [⁴⁴ Tähunt-ta-hi, ere fälla-s oḍän, ad-ärräzräz; ere fäll-toḍa day, ad-t-təlkəz.] ⁴⁵ Əslän imänokalän n-käl-tikutawen d-käl-faris i-tangalen-tin-dāy tän-issäyläy ʒisa ʒas, əlmädän a-s əntäneḍ-en-dāy a-s iha ti-näsän. ⁴⁶ Əttärän ad-t-ər-məsän māšan, äksuḍän tamətte ed, təkkas äššək a-s ʒisa, ännäbi a ämoos.

Isälan n-amäjaru wa mäqqärän

(Luqa 14:15-24)

22 Issäyläy ʒisa day tamətte tangalen dāy-isälan n-Təmmənəya n-Mässināy, innä: ² «Təmmənəya ta n-Mässināy, äddoobät äwadəm ad-tät-isənnəfäqq d-tanfust n-ämänokal isidubunän rure-s. Ašäl wa d-itäjj a-wen, äsmäjarät-dd äddinät äjjootnen s-ehän-net. ³ Ämmujnät-dd härät iket-net ʒas, äšmašäl inaxdimän-net s-äddinät wi dd-iyra s-azli ašäl-wen-dāy; māšan, unjäyän iket-dāy-näsän s-ad-dd-asən. ⁴ Oläs sär-sän ašəmmişəl n-eklan säl winnin-dāy äzzarnen, inn'-asän: «Äglät, ännät i-äddinät: täwwäyäm-ahi, imənsiwän, ämmujnen, əssänäyāy-awän a-wa iddären iket-net jer-wa n-iwan hakd wa n-taysiwen; əyyäwät šik, käwäneḍ ʒas a-s iqqal azli ämära.» ⁵ Wär jen teyəre ta tän-dd-ija härät, iglä hak iyyän dāy-əššäyəl-net: wa ikkän ašəkrəš-net, wa ikkän mamäla-net; ⁶ əggädän-dd iyyäd fäw, ərmäsän härät dāy-inaxdimän wi dd-äšmašäl ämänokal, äsmäḍräyän iyyäḍ, jän iman n-iyäḍ. ⁷ Əjjäšän isälan ämänokal ʒas, ijjäš-t älhäm, iyrä-dd ejhän n-əssärdusa-net, issəgl'-en i-ad-əlhesän imäjjan n-iman-win-dāy, səntəsän ayərəm-näsän. ⁸ Innä ɖarät-a-wen i-inaxdimän-net iyyäḍ: «Imənsiwän wi n-azli, əskärän-dd, māšan äddinät wi dd-äsmäjarey sär-sän, wär dār-sän änhäjjän, ⁹ äglät ämära, ilalät tišarriten n-ayərəm ti dāy-tažəmmayän äddinät, ere dār-tämmo-qqäsäm-dāy, səmməjurum-t-dd s-ehän-in.» ¹⁰ Ällilän inaxdimän tišarriten iket-dāy-näsnät, äsdäwän-dd a-wa əjräwän dāy-äddinät iket-net jer-wi n-erk äddinät hakd-dāy wi n-iməssorha, iḍnäy ehän tamətte. ¹¹ İjjäš-dd ämänokal fäll-tamətte i-ad-tät-isəbbärrək. Äzjəzza tamətte, ijräh-in a-s ih'-et ähaləs wärän ija isəlsa wi s-änihäjja s-ad-tän-äj ere ihan azli, wär-ässahäy ašäl. ¹² İssäy'-e-hi-dd, inn'-as: «Mändam! Əndek əmmək wa s-dd-təjjäšäd edägg-wa-dāy a-s wär tässahäyäd ašäl?» Wär t-illa a has-inna ähaləs-en. ¹³ İnna ämänokal i-inaxdimän-net iyyäḍ: «Ärməsät-t, təkrədäm iḍarän-net

hakd ifassän-net, tøjrem-t-in däj-tihay ti n-ajäma i-ad-ihall, izimëkärkiž isenän fäl tämujrižt. 14 Tidët, ätwäyrän-dd äddinät äjjootnen mäšan, wär ejjätän wi ännëfrännën.»

Isälan n-tiwse i-ämänokal Qäyşär

(Marqəs 12:13-17; Luqa 20:20-26)

15 Änmäkkäsän *käl-faris* s-takše çarät-a-wen, ad-tat-tärän ämmëk s-äswännän Ÿisa a wärän itätwënn i-ad-t-sättärmäsän. 16 Äšmašälän-dd sär-s härät däj-inët-tilab-näsän äddewnen d-iyääd la taggayt ta n-käl-Harudəs; osän-t-dd, ännän-as: «Älyalim, nössan a-s tidët Ÿas a janned, wär säyrid ar tabarät ta n-tuksəda n-Mässinäj, wär täkkuläd d-a-wa jännen äddinät, wär tän-täzmäzläyäd; 17 ämära, läyät-anäj, däj-a-wa han-näyäd: ak iwar-anäj ad-nəzəl tiwse i-ämänokal wa mäqqärän Qäyşär mey?» 18 Ilmäd Ÿisa Ÿur-iman-net erk änniyät n-asəstan wa t-jän Ÿas, inn'-asän: «Älmunafeyän yaden! Mafäl hi-tižärrubum?» 19 Inn'-asän çarät-a-wen: «Säknät-ahi-dd ärriyal n-azrəf wa s-təzzäläm tiwse», äkfän-as-t-dd. 20 Inn'-asän: «Mi län ättäşwer d-isəm wa t-iwäran?» 21 Ännän-as: «I n-ämänokal Qäyşär.» Inn'-asän: «Adiš, suyälät i-ämänokal wa mäqqärän a-wa fälla-wän ila, təkfəm day Mässinäj a-wa fälla-wän ila.» 22 Iqqän älwizab-wen-däj tän-ikfa iyäfawän n-äddinät. Fälän Ÿisa çarät-a-wen, äglän.

Äwwežäb Ÿisa däj-isälan n-tanäkra jer-inəmmuttan

(Marqəs 12:18-27; Luqa 20:27-40)

23 Ašäl-wen-däj iman-net ad-dd-əbdädän data-s äddinät la taggayt ta n-*käl-sadus*-i jannänen a-s wär tälkem tanäkra jer-inəmmuttan, afäl äba äwadəm, əmdän isälan-net; əssəstänän-t, 24 ännän-as: «Älyalim, inn'-anäj ännäbi Mosa: «Afäl ädobän ähaləs, äba-t wär-ohər ara d-hänne-s, idubənet-tät äñña-s i-ad-ikrəš əz-zurəyät i-äñña-s wa äba, i-ad-wär hin-itoləm isəm n-wa äba fäll-ärori n-äkall.» 25 Ämära, äkkəs-anäj däj-täqqän n-eşäf. Käla hanäj-hän əssa ayətma; ädobän däj-sän wa n-amäqqar, äba-t wär ikreš ara. Täqqimä-dd hännēs i-äñña-s wa has-ilkämän 26 mäšan, äba-t ənta-däj wär-ohərän ara, täqqimä-dd i-wa s-käraç çarät-a-wen; tægla tanfust s-əmmək-wen-däj har wa n-əssa. 27 Çarät iba-näsän iket-näsän, äba tamədt ənta-däj. 28 Näs-sistän-käy: ašäl wa n-tanäkra jer-inəmmuttan, əndek däj-əssa ayətma-win-däj wa s-mad-tumas hännēs ed, ənhayän-tät adubən iket-näsän?» 29 Inn'-asän Ÿisa: «Tidët-däj a-s käwəneç toşkam ed a-wa ännän əlkət-tabän hakd-däj a-wa dər-togdäh tärna n-Mässinäj, wär t-illa a däj-s təfhämäm. 30 Ašäl wa ilkämän, med-dən hakd tiçedən, ad-äbas tidubunän ed ad-taläh tä-mudre-näsän d-ta n-änjəlosän wi hənən işənnawän. 31 Ämära, däj-isälan wi n-tanäkra n-inəmmuttan, ajän

wär täyrem a-wa hawän-inna Mässinäj, a-s innä: 32 «Näkk a-s Mässinäj n-Ibrahim d-Isxaqq d-Yaqub?» A-wen, älmäyna-net a-s äddinät-win-däj, han älzännät, tiimələn Mässinäj; ännär wär-ədderän, wär təjjən a-wen. Mässinäj, wädden inəmmuttan a-s ämoos Mässinäj, ämoos-t i-wi äddärnen.» 33 Ijrəz a-wen-däj issäyra Ÿisa i-tamətta ta has-täsijädät.

Alämär wa ufän

(Marqəs 12:28-34; Luqa 10:25-28)

34 Äslän *käl-faris* i-əmmək wa s-äsoçäf Ÿisa *käl-sadus* imawän-näsän Ÿas, äžžəmmäyän-dd əntəneç-däj sär-s. 35 Iggäd-dd iyyän däj-sän n-*älyalim n-Ättäwrät*, ija i-Ÿisa asəstan däj-otas irrum-net. 36 Inn'-as: «Älyalim, ma ämoos Ÿur-Mässinäj alämär wa ojarän?» 37 Inn'-as Ÿisa: «Alämär wa ojarän da: «Ad-tärhəd Emäli-näk Mässinäj s-ulh-näk imda, tärhəd-t s-iman-näk əmdan, tärhəd-t s-tayətta-näk iket-net.» 38 Ənta-den-däj alämär wa äzzarän däj-alämärän, ənta day a ojarän däj-alämärän. 39 Ill'-ee day wa s-əssin wärän dər-s izley: «Ad-tärhəd änhəräj-näk s-əmmək wa s-tärhed iman-näk.» 40 Alämärän-win-däj n-əssin a itçafän a-wa innä alämär n-Mässinäj d-a-wa ännän ännäbitän iket-net.»

Ÿisa Älmasex, ojar tumast n-ahäya n-Dawəd

(Marqəs 12:35-37; Luqa 20:41-44)

41 Inhäj Ÿisa äžəmmäy wa fälla-s dd-jän *käl-faris* Ÿas, issəstän-tän, inn'-asän: 42 «Ak ma tordam, *Älmasex*, mi iqqal? Mi s-ämoos Rure-s?» Ännän-as: «Dawəd.» 43 Inn'-asän Ÿisa: «Kunta Älmasex rure-s n-Dawəd, adiš, mafäl has-ijanna Dawəd s-mäjräd ija Unfas Šäddijän däj-əmm-net: «Emäli?» 44 Dawəd en-däj a imməjrädän s-tärna n-Unfas Šäddijän, innä: «Inna Emäli Mässinäj i-Emäli-nin: Eyyäw, Ÿayəm daw-aşil-in har äjäy işənja-näk daw-içarän-näk.» 45 Ÿas kunta Dawəd iman-net iyarr *Älmasex* s-isəm «Emäli», əndek əmmək wa s-äddoobät ad-umas rure-s?» 46 Wär tän-ijješ ere t-ikfan älwizab n-asəstan-wen-däj hasän-ija; ijrəw däj-sän älyafyät Ÿur-ašäl-wen-däj, äbas t-illa-i däj-sän ihälän asəstan-net çarät-a-wen.

Issədläm Ÿisa älyulam n-Ättäwrät d-käl-faris

(Marqəs 12:38-39; Luqa 11:43, 46; 20:45-46)

23 Içkäl Ÿisa mäjräd çarät-a-wen, imməjräd i-tamətta d-inəttulab-net, innä: 2 «*Älyulam n-Ättäwrät d-käl-faris* a iwar ättäfässir n-Ättäwrät ta n-Mosa i-äddinät. 3 Tamašälät a-wa hawän-jännen iket-net, mäšan, he käwəneç, wär tətäläläm ijtän-näsän fäl-a-s a-wa jännen, wär-ohər härät d-a-wa tajjän.

⁴ Tadjän färəḏän n-Mässinäy āzuk sawarän iẓerhan n-āddināt, šahāššalän-tän amišəl-nāsän, a-s ija a-wen, wär tän-iha ad-hasän-ilalän s-aggay-nāsän wäla-däy s-emm n-assəkäḏ. ⁵ A-wa tamašalän iket-net, i n-təssəba ẓas n-ad-tän-in-əjrähän äddināt, šalläjän ikətban ojar-nen wi n-āddināt, tadjän isəlsa āhobätnen, ⁶ ärhan taẓimit däy-idäggan wi ännufläyenen däy-imjora d-ihānan n-āddin wi n-käl-Älyāhud, ⁷ ijraz-asän ad-hasän-tadjän äddināt isofan däy-tišärriten, titwäyrin s-isəm: «Älyalim, älyalim!» ⁸ Kāwāneḏ, wär jem a-wen, wär tärḏem titwäyrin s-isəm: «Älyalim» ed Älyalim-nāwän, iyyän ẓas, kāwāneḏ, ayətmatän a tämoosäm. ⁹ Wär täyrem āwadəm wäl' iyyän s-isəm «Abba» ed Abba iyyän ẓas a lam, a t-āmoosän, Abba-nāwän wa ihän išənnawän. ¹⁰ Wär tärḏem ẓarrän-kāwän äddināt s-isəm: «Ämänokal», ed wär lem ar iyyän n-Ämänokal, a t-āmoosän: *Älmasex*. ¹¹ Wa ojarän däy-wän, umaset akli n-imidiwän-net. ¹² Ere iḏkälän iman-net-däy, ad-irəs mäšan, wa āsräsän iman-net, ad-t-iḏkəl Mässinäy.»

Iməskay käl-faris d-älyulam n-Ätṭāwrät

(Marqəs 12:40; Luqa 11:39-42, 44, 47-51; 20:47)

¹³ «Iməskay kāwāneḏ-i n-älyulam n-Ätṭāwrät d-käl-faris, älmunafeyän yaden! Enhəywät ẓas, kāwāneḏ a itiṭəbbun *Təmmənəya n-Mässinäy* i-āddināt; älwäxla, a-s wär tät-təjjəšäm, äddināt ḏay wi ärhanen ujəš-net, gaddäläm-asän s-a-wen.

[¹⁴ Iməskay kāwāneḏ-i n-älyulam n-Ätṭāwrät d-käl-faris, älmunafeyän yaden! Kāwāneḏ a itihäyän a-wa ihän ifassän n-tinuḏäfen, tadjäm imaddän šəjrootnen i-ad-kāwän-in-əjrähän äddināt, ilkam däy-wän äššäreya səmmän.]

¹⁵ Iməskay kāwāneḏ-i n-älyulam n-Ätṭāwrät d-käl-faris, älmunafeyän yaden! Wär t-illa edägg wär təkkəm fäll-äkall wäla fäll-aman i-ad-däy-s dd-təjrəwäm āwadəm iyyän ẓas jəm däy-äddin-nāwän mäšan, igdäh-as ẓas ad-hawän-ilkəm i-ad-t-səmmuttəyäm, umas, u-žohännäma s-tojər ämära tālläbäst ta ija ta jəm s-əssin ihändäggan.

¹⁶ Iməskay kāwāneḏ-i n-imalwayän dāryalnen. Jannem: afäl ihäḏ āwadəm s-ehän n-ämudd wa *mäqqārän*, wär t-iwer ärkəwäl n-tahuḏe-net mäšan, afäl ihäḏ s-oräy wa t-ihän, iwar-t ärkəwäl n-tahuḏe ta ija. ¹⁷ Tidət-däy a-s irmas-kāwän iba n-tayətə, dāryäläm. Ajän, ehän n-ämudd wa mäqqārän, ma izlay d-oräy wa t-ihän? Wädden təšəḏje-ta-däy ija ehän n-ämudd, a dd-toräwät əlləllu wa ija oräy wa t-ihän?

¹⁸ Jannem ḏay: ere ihäḏän s-isəm n-edägg wa n-tikutawen, wär t-iwer ärkəwäl n-tahuḏe-net mäšan, afäl ihäḏ s-takute-ta tənsät fäll-edägg-en, iwär-t ärkəwäl n-tahuḏe ta ija. ¹⁹ Iməddoryäl yaden! Ajän wädden tihusay n-edägg wa n-tikutawen a äshäskən takute ta fälla-s isänsa āwadəm. ²⁰ Tidət a-s ere wa ihäḏän s-isəm n-edägg wa n-tikutawen, ihäḏ ḏay s-a-

wa fälla-s insän iket-net, ²¹ wa ihäḏän ḏay s-ehän n-ämudd wa mäqqārän, adiš, Mässinäy-i n-Mässi-s n-ehän-en a ihäḏ. ²² Wa ihäḏän s-išənnawän, wädden tasäqqimit ta fäll-äminakäl Mässinäy a-s ihäḏ, Mässinäy iman-net a ihäḏ.

²³ Iməskay kāwāneḏ-i n-älyulam n-Ätṭāwrät d-käl-faris, älmunafeyän yaden! Hakkäm s-iqqud a-wa ämoosän tämukäst-nāwän däy-wäla ənnäyḏay d-äkamən d-tiyəššawen-ti iyyäḏnen mäšan, täsisändäräm däy-amišəl n-a-wa ifrəḏ alämär däy-isälän n-älyädalät n-ulh, d-tāhanint, d-immun s-Mässinäy; härätän-win-däy a-s änihäjja a-s təssəntäm sār-sän, səlkəmäm-asän amišəl n-wi iyyäḏnen oläyḏnen. ²⁴ Imalwayän dāryalnen a tämoosäm, šänšašäm a-wa sässäm i-ad-wär däy-s dd-itayiməy wäla ešš iyyän ẓas uhəndäy, a-wa hin-sitrəjjim däy-tisatten-nāwän, ogdäh d-amnəs təmyäre.

²⁵ Iməskay kāwāneḏ-i n-älyulam n-Ätṭāwrät d-käl-faris, älmunafeyän yaden! Kannäm ašəšḏaj n-afälla n-karatän d-ikassän-nāwän, a-s ija a-wen, ammas n-ulhawän-nāwän, ixla; šašḏajäm tiyəswen-nāwän, a-s ija a-wen, ammas n-ulhawän-nāwän, wär-iḏney ar tikra d-əwwəli. ²⁶ Ya *käl-faris*-i n-iməddoryäl, sirəḏät ammas n-karatän d-ikassän-nāwän i-ad-išḏajän təzzar, ad-saradäm afälla-nāsän.

²⁷ Iməskay kāwāneḏ-i n-älyulam n-Ätṭāwrät d-käl-faris, älmunafeyän yaden! Tolähäm ẓas d-tizəska wäššarnen s-äshäskät āwadəm afälla-näsnät, a-s ija a-wen, ammas-näsnät, wär t-iha ar iyäsän n-mäysoy d-märkähaw isamäḏasän. ²⁸ Ənta-den-däy a-wa dār-toolähäm; saknem äddināt älmät a-s täyḏaläm, a-s ija a-wen, ammas n-ulhawän-nāwän, wär-iḏney ar təlmənufäya d-täxärme.

²⁹ Iməskay kāwāneḏ-i n-älyulam n-Ätṭāwrät d-käl-faris, älmunafeyän yaden! Kāwāneḏ a salmadnen äddināt s-idäggan wi däy-əzkän ännäbitän, sahaskem izəkwan wi n-imaḏdalän wi n-ibda äba; ³⁰ iš'iwän a-wen-däy mäšan, jannem: «Ənnär nəzzay däy-äzzäman n-abbatän-nänäy, wär dār-sän nətumas imäjjan n-iman n-ännäbitän-wi s-əssänyälän ašni-nāsän.» ³¹ Jannem a-wen-däy uhən-däy wär hin-təjrehäm a-s asəṭbat ẓas a tadjäm n-a-s, tämoosäm ihäyawän n-abbatän-nāwän-wi janen iman n-ännäbitän. ³² A-wa əssəntän abbatän-nāwän ẓas a hin-samdem. ³³ Taššälän a tämoosäm, wär təzleyäm d-tanäywät. Läyätät-ahi ẓas əndek əmmək wa s-mad-täyləsäm däy-žohännäma?

³⁴ Däy-təssəba n-a-wen-däy a fäl sār-wän-in-äšimäšäläy härät däy-ännäbitän d-iməssorha d-älyulam n-Ätṭāwrät; ad-təjəm iman n-iyäḏ, təšləbäm iyyäḏ, təjəm tiwit s-ibärtäkän däy-iyäḏ däy-ihänan n-äddin-nāwän, təqquzəbum iyyäḏ s-ayrəm-ayrəm ³⁵ i-ad-däy-wän əḏmənän iman n-e d t-illäm ämayḏal s-jam iman-net bännan fäll-ārori n-äkall-i-däy, ẓur-ašni n-Xäbälla wa n-ämayḏal äba hundäy har ašni n-Zäkärya wa n-

ägg Bäräyka-i s-ätwäjän iman-net jer-edägg wa šaddijän ihän ehän n-ämudd wa mäqqārān d-edägg wa dāy-raqqānāt tikutawen. ³⁶ Äsidättey-awän a-s äddinät-win-däy äba, eðmanän iman-näsän däy-käl-əzzurəyät-ta-däy.»

Tahäla n-Ÿisa fäll-Yärußsälam

(Luqa 13:34-35)

³⁷ Innä Ÿisa çarät-a-wen: «Yärußsälam, ya Yärußsälam! Tamäskoyt kämm-i täjjät iman n-än-näbitän, hakkäd sämmäjori n-tihun inəmmuŸal wi särm dd-äŸmaŸäl MäŸŸinäy, əndek Ƹas a-wa-däy wär jey däy-utär n-asdu n-imuzäyän-näm Ÿund a-wa täjj tekäzzit i-ikärtän-net daw-tafriwen-net mäŸan, təssəndäräm-ahi. ³⁸ Ämära, ənhəywät, isälan əmdän, ad-käwän-äyy MäŸŸinäy d-iman-näwän, umas ehän-näwän timŸar. ³⁹ Ässiilmädäy-käwän, wär t-ih' äŸŸäk a-wen, äbas ilkam ad-hi-tənhayäm hundäy har aŸäl wa d-mad-taləsäm tənna n-a-s: «Naməlet wa dd-osän s-isəm n-Emäli!»

Teräzçe n-ehän n-ämudd wa mäqqārān

(Marqəs 13:1-2; Luqa 21:5-6)

24 Älwäqq wa d-ifäl Ÿisa ehän n-ämudd wa mäqqārān, ohäzän-t-dd inəttulab-net, äddoqqen-as tihusay n-akäros wa ija ehän n-ämudd wa mäqqārān. ² Islä i-təmmal ta täjjän i-ehän-en Ƹas, inn' asän: «Wädden hannäyäm tihusay n-edey-wa-däy? Äsidättey-awän a-s ilkam aŸäl d-wär mad-däy-s dd-täqqayəm wäla-däy tähünt tiyyät warät tamidit-net ed, ad-ättäytäy iket-däy-net.»

IŸmal n-sämdo

(Marqəs 13:3-23; Luqa 21:7-24; 17:22-24)

³ Ikkä Ÿisa çarät-a-wen taçayt ta tässidwälät ihəŸkan wi n-əzzäytun, äqqima. Ohäzän-t-dd inəttulab-net, ən-nän-as däy-tenere n-iman-näsän: «Älyalim, läyät-anäy, härätän-win-däy s-tənned, əmme d-mad-əjən? Ekkəs-anäy däy-taydärt n-iŸmal n-uyl-näk d-täməddawt n-äddunya.»

⁴ Äwwežäb-asän Ÿisa, inn' asän: «He käwäned, äjät ənniyät; wär käwän-iŸŸket äwadəm wäl' iyyän ⁵ fäl-a-s, ad-käwän-dd-asən äddinät äjjootnen äwwaynen isəm-in, änn hak iyyän däy-sän: «Näkk a-s Älmasex», ŸiŸkən s-a-wen-däy äddinät äjjootnen. ⁶ Ad-təsləm i-isälan n-imjārän d-mähewəl n-imjārän, wär täxweläm ed ilzam ad-äj a-wen mäŸan, sämdo n-äddunya ənta, wär-ija härwa. ⁷ Ad-təknəs tawset tamidit-net, iknəs əddəwəl amidi-net, äj laž, iŸkədkəð äkall däy-idäggan äjjootnen, ⁸ sänto n-täməddawt n-äddunya Ƹas a-wa, oläh d-sän-to n-tizzurt ta rämmäsät tamäðt s-iŸwar təjraw eyäf-net. ⁹ Ad-käwän-äqqəzzəbun äddinät, əjən iman-näwän kərəf, akəðnät dār-wän tiwsaten iket-däy-näs-

nät, däy-äddimmät n-isəm-in wa käwän-iwarän. ¹⁰ Ad-təjməð tuksəða n-MäŸŸinäy ulhawän n-i äjjootnen däy-wän, tənmäydäräm jer-iman-näwän, tənmäkyəðäm jer-iman-näwän, ¹¹ asən-dd ännäbitän n-bahu äjjootnen, ŸənnəməŸrəyän äddinät äjjootnen. ¹² Ad-äj iba n-iqqud təmyäre ta-däy fäl ad-tismað tārha n-MäŸŸinäy däy-ulhawän n-äddinät äjjootnen ¹³ mäŸan, ere wa äkoyädän däy-alkum-hahi däy-immun-net har aŸäl wa d-imda a-wen-däy iket-net, ad-iyləs. ¹⁴ Ad-ətwəjjən isälan n-Älənzil n-Təmmənəya n-MäŸŸinäy i-tiwsaten n-äddunya iket-däy-näsän i-ad-əslənät i-isälan-win-däy təzzar, təmdəw äddunya.»

Erk äzzämanän wi dd-malənen

¹⁵ Inna Ÿisa day: «Afäl aŸäl wa d-tənhäyäm änbaxas wa n-eməkkärekäð s-innä ännäbi Danyäl har dd-ijjäs edägg wa šaddijän ihän ehän n-ämudd wa mäqqārān ad-t-isaməðas, [aŸäl-en, äwadəm wa iyarrän isälan-wi-däy, ijrəhet älmäyana-näsän!] ¹⁶ AŸäl-en, wi hänen teje ta n-Älyähudəyät, jawəðnet däy-azzal s-aŸrut wa n-iðayän; ¹⁷ wi dd-ogäž aŸäl-en əwarän afälla n-ihänan, wär dd-təzəbbutnet i-ad-əðkəlän a hasän-ihan ammas n-ehän, jawəðnet däy-azzal. ¹⁸ Wi dd-ogäž aŸäl-en han iŸkəraŸ, wär dd-täqqälnet çara-sän i-ad-əðkəlän isəlsanäsän. ¹⁹ Timəskay tiçəðen ti mad-ijrəw aŸäl-en-däy lanät ənniyät mey siðuðnät, ed ad-täzzäwät talya-näs-nät. ²⁰ Ettärät däy-MäŸŸinäy ad-wär itəmzəyyit ajiwəð-näwän d-äzzäman wa n-akäsa mey tajrəst mey d-aŸäl n-əssəbət-i n-täsonfat. ²¹ Äzzäman-en, ad-täj tissust tässuksäðät s-ad-dd-täxläk äddunya-däy, wär käla äti-wänhäy Ÿund ənta fäll-ärori n-äkall; ad-təmdəw äddunya day, wär-ilkem ad-ija a dār-s olähän. ²² Afäl wär-ifnež MäŸŸinäy däy-täqqän n-tisnant ta hät iŸilan-en-däy, wär t-illa ere madän-iyləs; mäŸan ad-iŸəkšəl MäŸŸinäy täqqän n-tizzurt-ten-däy däy-təssəba n-äddinät wi äsnäfrän i-əlyəllas. ²³ Dihen, afäl hawän-innä äwadəm: «Ənhəywät-t-ak Älmasex, ənta da» mey: «Ənta den», wär t-təfləsäm. ²⁴ Ad-dd-asən älmasexän n-bahu d-än-näbitän n-bahu, əjən ijitän d-härätän ässuksäðnen, ŸiŸkən ənnär ämmukkän a-wen wäla äddinät wi äsnäfrän MäŸŸinäy.

²⁵ He käwäned, əkkasäy-käwän däy-taydärt härwa wär jen härätän-win-däy. ²⁶ Ere hawän-innä: «Ənhəywät, Älmasex wa n-Ämaylas, osä-dd, iha tenere-ta», wär təkkem dihen; mey day afäl hawän-ätwänna: «Ih' ehän iyyän dihen», wär t-təfləsäm. ²⁷ Ägg-ägg-adəm, ad-aläh ass-net d-essam-i s-e-d issäm däy-emäynäj, ad-itwənhəy asmäymäy-net däy-atäram. ²⁸ Dihad t-təlla tamäysoyt, ad-itajj ellay.»

Uyl n-Ÿisa Älmasex

(Marqəs 13:24-27; Luqa 21:25-28)

²⁹ Ässewəð Ÿisa fäll-a-wen, innä:

« Təmda Ʒas tisanant n-išilan-win-däy, ad-əlsənät tihay täfukt, iba təməlle n-ewär; ətrækken-dd etran, ənhəynəhəyän iməşsuha wi hənen išənnawän.»
³⁰ Älwäqq-wen-däy, a dd-e-tənfiləl tamätart ta säl-madät s-ass n-Ägg-ägg-adəm däy-išənnawän, ad-šoršənät tiwsaten ti wärnen ärori n-äkall, ad-t-ən-həynät, imal-dd, inay tijäräken, tälkam-as tärna-net d-älxurmät-net. ³¹ Dihen, ad-išəmmišəl änjälösän-net i-ad-sähəđän täsinsäyt s-afälla, sədwən-dd sār-s e d t-illäm ere äsinäfrän Mässinäy däy-e d t-tälläm tamdujt, səntən däy-ašrut iyyän, səmdəwän-dd s-ašrut wa iyyäđän.»

Äjät ənniyät

(Marqəs 13:28-31; Luqa 21:29-33)

³² «Səjrähät Ʒas əmmək wa s-idaggäl ašar: wädden e-d t-tənhäyäm a-s dd-inšär har lämməđän ifärketän-net, ad-tənnəm, os'-anäy äzzäman wa oläyän; ³³ əmmək-wen-däy day a-s afäl tənhäyäm išmal-wi-däy s-hawän-ənnəy har jän, adiš əlmədät a-s Ägg-ägg-adəm, ohäz-dd uyəl-net, os'-iwän fäw. ³⁴ Äsidättey-awän a-s wär-e takəy əzzurəyät-ta-däy, wär jen härätän-win-däy s-hawän-ənnəy iket-däy-näsän. ³⁵ Ojär täräyşe ija ad-ib' išənnawän d-äkall, uhən ad-iba tənna-nin.»

Ʒaymät täsidäwäm i-ass n-Ägg-ägg-adəm

(Marqəs 13:32-37; Luqa 17:30, 34-36)

³⁶ Innä Ʒisa day ɗarät-a-wen: «Ämära, däy-isälan n-ašäl d-ässayät wa d-mad-əjən härätän-win-däy, wär t-illa ere t-issanän; wär t-əssenän änjälösän wi hənen išənnawän wäla Ägg-ägg-adəm; Abba Ʒas, a t-issanän. ³⁷ Ass n-Ägg-ägg-adəm, ad-aläh a-wa däy-s-e-ijən d-a-wa ijän däy-išilan wi n-ännäbi Nox. ³⁸ Äzzäman wa n-Nox, dat-anji wa n-ɗuf, tayəwanän äddinät, sassän, tidubunän, sidubunän har ašäl wa d-ijjäs Nox turäft n-aman ta mäqqärät s-has-innä Mässinäy ad-tät-ikən. ³⁹ Wär t-illa a-s tän-ha tijya-net har fälla-sän dd-ođän aman wi n-anji wa n-ɗuf, oläm-tän-in iket-däy-näsän. Šund a-wen-däy ijän a madän-äj ašäl wa dd-mad-dd-ass Ägg-ägg-adəm. ⁴⁰ Ašäl-en, ad-äddewän əssin med-dən däy-tenere, ämmäɗkäl iyyän, itwəyy-dd iyyän, ⁴¹ ad-taddähnät sənätät tiɗeɗen däy-iyän edägg, tamäɗkäl tiyyät, tətəwəyy-dd tiyyät. ⁴² A-wen-däy a fäl, Ʒaymät tokayäm ed wär təssenäm ašäl n-ass n-Emälinäwän. ⁴³ Wädden käwəneɗ iman-näwän təssanäm a-s ənnär issan mässi-s n-ehän älwäqq wa s-t-dd-itis emäkräɗ s-ehäɗ i-ad-ärz ehän-net, iket-di, wär-itəttəs i-ad-has-ärz emäkräɗ ehän-net. ⁴⁴ A-wen-däy a fäl, Ʒaymät täsidäwäm, täytafäm ed, Ägg-ägg-adəm, ad-dd-ass s-ässayät d-wär fälla-s jem.

Tangalt ta n-änaxdim wa oläyän d-wa n-enälläbäs

(Luqa 12:41-48)

⁴⁵ Änaxdim wa n-ämayɗal ijrähän härät, ənta a mad-isäyɗəf mässi-s təla-net i-ad-ännihäɗ fäll-inaxdimän-net wi iyyäɗnen, isamänsaw-tän e-d ija älwäqq n-a-wen. ⁴⁶ Təndəɗ i-änaxdim wa mad-ijrəw mässi-s äddunkät däy-älxidmät wa däy-t ija, älwäqq s-t-dd-osa-däy. ⁴⁷ Äsidättey-awän a-s änaxdim-en, ad-t-isäyɗəf mässi-s təla-net iket-net, ⁴⁸ mäšan, erk änaxdim ənta, ad-änn däy-iman-net: «Näkk, mässi-Ʒ, ähoja-hin fäll-i, äbas dd-iqqal», ⁴⁹ ad-iɗannäy imidiwän-net wi iyyäɗnen tiwit, itatt, isass ənta d-iməswan n-əl xəmə, ⁵⁰ änaxdim-wen, ilkam ad-t-dd-iyɗär mässi-s däy-ašäl d-ässayät d-wär fälla-s ija, ilməd s-erk əššäyəl wa t-išlän a ija a-wa-däy, ⁵¹ afäl t-dd-osa, ad-t-iqquzəbət, isärtəy-t d-älmu-nafeyän däy-tihay ti n-ajäma wär-iha ar tahäla d-ažəm-mäkkärkəz n-isenän fäl tämujrizt.»

Tangalt ta n-timawaɗen

25 Ija Ʒisa i-äddinät tangalt tiyyät day däy-hasän-innä: «Təmmənəya ta n-Mässinäy, täni fäqqa d-märəwät timawaɗen wären əzzey meddän əɗkälnen ti ftäl-näsnät s-ehäɗ i-ad-əl kəɗnät i-ämaɗlay s-edägg-wa-däy itäjji azli. ² Səmmosät däy-timawaɗen-tin-däy, ijrəw-tänät iba n-tayətətte, səmmosät ti iyyäɗnen, timəs-sorha. ³ Älwäqq wa d-gilləwnät, əɗkäl nät ti ijrəw iba n-tayətətte ti ftäl-näsnät mäšan, wär däy-snät jenät aman n-käränzil hasnät-əgdähnen. ⁴ Ti n-timəssorha əntänətəɗ, jänät aman däy-butəlän s-edes, äwwäynät-tän. ⁵ Ad-simäqqulnät ya ɗarät a-wen i-ämaɗlay. Täqqäl nät-as, täqqäl nät-as har äldäšnät, ilyäd-tänät-in eɗəs iket-näsnät.

⁶ Šamad igl' ehäɗ ad-ija eyäri innän: «Ämaɗlay ya, iwwäɗ-dd, səlkəɗät-as.» ⁷ Ənkärnät-dd timawaɗen iket-näsnät, əɗkäl nät ti ftäl-näsnät. ⁸ Əggädnät-dd ti ijrəw iba n-tayətətte, ənnänät i-ti n-timəssorha: «Näkkänətəɗ ya, ti ftäl-nänäy, išwar ämmutnät, äkfəmət-anäy-dd härät n-aman.» ⁹ Ənnänät-asnät ti n-timəssorha: «A fäw, wär näddobät ed a-wa nəttaf däy-aman, wär hanäy-igdeh iket-nänäy, äkkəmət u-mamäla, žänšəmət-dd aman i-iman-näkmät.» ¹⁰ Əglänät i-ad-dd-žənšənät aman, osä-dd ämaɗlay ɗara-snät. Änmäjjäšnät ɗär-s ti n-timəssorha äsdäwnen i-a-wen, ammas n-ehän təzar, ättubben ishar n-edägg. ¹¹ A əndärrän ɗarät-a-wen, əqqäl nät-dd ti ijrəw iba n-tayətətte, ad-takäwkawnät ashär, jannenät: «Mändam, mändam! Arr-anäy-in emm n-ehän.» ¹² Mäšan, inn'-asnät mässi-s n-edägg: «Älyafyät-näkmät, wär kämət-əzzeyäy.»

¹³ Innä Ʒisa ɗarät-a-wen i-inəttulab-net: «A-wen-däy a fäl, Ʒaymät tokayäm ed wär təssenäm ašäl wäl' ässayät wa s-dd-mad-dd-ass Emäli.»

Tangalt ta n-isuf wi itäj Mässinäj

(Luqa 19:11-27)

¹⁴ Oläs day Ƴisa, innä: «*Təmmənəya n-Mässinäj*, tänifäqqa d-isälan n-ähaləs iyyän dd-ijjäs ənniyät n-asikəl, əssawəđ tekle Ƴas, issäyrä-dd inaxdimän-net, ij' ehäre-net iket-net jer-ifassän-näsän i-ad-sär-s äxdəmän; ¹⁵ ikf'-iyyän səmmos ibəlyan n-oräy, wa iyyäđän, ikf'-e əssin ibəlyan, wa s-kärađ, ikf'-e iyyän n-abläy; hak iyyän-däy, ikf'-e s-a-wa dār-togdäh tardast-net təzzar, əssokäl. ¹⁶ Šik-däy a-s hin-ämmummälät wa n-səmmos ibəlyan, oräy-net, irbäx fälla-s səmmos ibəlyan iyyäđ. ¹⁷ Wa n-əssin day, ija šund a-wen-däy, irbäx fäll-wi-net, əssin iyyäđ day. ¹⁸ Wa n-iyyän n-abläy n-oräy, iglä, iyäs-as anu, təzzar inbäl däy-s a-wa t-ikfa mässis.

¹⁹ Ähoja-hin mässis-sän däy-asikəl har ašäl wa dd-iqqäl; osä-dd Ƴas, iyrä-dd inaxdimän-net i-ad-has-əjən älmeđan n-a-wa tän-issäyläf. ²⁰ Os-e-hi-dd wa n-səmmos ibəlyan n-oräy, äwway day səmmos ibəlyan wi dd-irbäx; inna i-mässis-s: «Mässis-Ƴ, səmmos ibəlyan n-oräy wi hi-təssäyläfäd, əntäneđ da, ärbäxäy-dd fälla-sän səmmos iyyäđ.» ²¹ Inn'-as mässis-s: «Ehoyd! Änaxdim ifranän ha tafləst a tämoosäd; šämad h'-ik tafləst däy-a-wärän əjət, adiš ad-käy-säyləfäy a äjjeen. Ƴyyäw Ƴayəm edes-in, ad-nahär tedäwit ta jey.» ²² Osä-dd đarät-a-wen wa n-əssin ibəlyan n-oräy, inna i-mässis-s: «Mässis-Ƴ, əssin ibəlyan-wi hi-təssäyläfäd, ärbäxäy-dd fälla-sän əssin iyyäđ.» ²³ Inn'-as mässis-s: «Ehoyd! Änaxdim ifranän ha tafləst a tämoosäd; šämad h'-ik tafləst däy-a-wärän əjət, adiš ad-käy-säyləfäy a äjjeen. Ƴyyäw Ƴayəm edes-in, ad-nahär tedäwit ta jey.» ²⁴ İsräy-dd wa n-iyyän n-abläy, innä i-mässis-s: «Mässis-Ƴ, əssanäj a-s käyy emäşşehi a tämoosäd, tijlubud a wär täddomed, tiləyəd ašəkrəš däy-wär tənferäd härät, ²⁵ jey-ak tuksəda-ta-däy fäl təgled Ƴas, əgley näkk-däy, jey anu i-abläy n-oräy wa hi-təssäyläfäd, ənbäläy-t däy-s; ənta da, ərməs təla-näk.» ²⁶ Inn'-as mässis-s: «Käyy wa-hi, erk ənaxdim n-eməssendəd a tämoosäd! A-s təssänäd a-s tijlubey a wär-äddomey, tiləyäj ašəkrəš däy-wär ənferäj härät, ²⁷ mafäl wär jed azrəf-in däy-bänk i-ad-ättäläyäj härät fälla-s afäl dd-äqqäläy?» ²⁸ Inna i-äddinät đarät-a-wen, ad-däy-s ahäyän abläy n-oräy wa ittäf, əkfən-t i-wa n-märaw ibəlyan. ²⁹ Ässi-ilmädäy-käwän a-s äwadəm wa ilän härät ad-has-iwwađ, ijat a-wa ila mäšan, wa wärän ila härät, ad-däy-s ättärmäs wala a-wa ittäf. ³⁰ «Ämära, amälyon wa-hi, ərməsät-t, təjrəm-t-in däy-tihay ti n-ajäma wär iha ar tahäla d-ažəmmäkärkəz n-isənän fäl tämujrižt.» »

Äššäreya wa n-tilkamät

³¹ Innä Ƴisa day: «Ašäl wa dd-mad-iqqəl Ägg-ägg-adəm däy-älxurmät-net äddew d-änjəlosän-net, ad-

äqqayəm fäll-tasäqqaymut-net ta n-älxurmät i-ad-im-nukəl. ³² Ašäl-en, ad-dd-äqqaymənät data-s tiwsaten n-äddunya iket-däy-näsänät, izəmmäzläy äddinät s-əm-mək wa s-izəmmäzlay aməđan tahrut i-ad-ibdəw tihatten d-išulay. ³³ Dihen, ad-äj tihatten daw-ayl-net, äj išulay daw-täşalje-net. ³⁴ Tihatten ti t-əllänen daw-ayl-net, ad-hasnät-änn ämänokal: «Ƴyyäwmät, kämäteđ-i n-timəssundəđ n-Abba-nin, uhənmät təmmənəya ta hakmät-äsmäjnät Abba a dd-täxlək äddunya. ³⁵ Ašäl wa d-älluzäj, kämäteđ a hi-äswäyänän, a-s äffudäj, kämäteđ a hi-issəsəwän, a-s hakmät-ämjarey, täsbärräk-mät-ahi, ³⁶ a-s Ƴäluläj, təssəlsämät-ahi, a-s ärhinäj, təssəfärmät-ahi, a-s hey takärmüt, jämät-ahi-dd äsafu.»

³⁷ Afäl inn' ämänokal a-wen-däy, ad-has-ənnən imaydalän wi t-əllänen dihen: «Emäli, əmme d-käy-nənhäy tälluzäd, nəššəkš'-ik? Əmme d-käy-nənhäy täffudäd, nəssəsəw'-ik? ³⁸ Əmme hanäj-dd-tämjared har käy-näsbärräk? Əmme d-Ƴäluläd har käy-nəssəlsa? ³⁹ Əmme d-tärhinäd mey əmme d-təjjäšäd takärmüt har hak-in-nəja äsafu?» ⁴⁰ Dihen, ad-hasän-änn ämänokal: «Äsidät-tey-awän a-s hak ässayät d-jäm a-wen-däy i-iyyän däy-ayətma-Ƴ däy-äddunya, kud-däy wa əndərrän däy-sän, šund näkk a-s t-jäm.»

⁴¹ Ad-dd-innəđ ämänokal đarät-a-wen s-wi wärnen täşalje-net, änn'-asän: «Käwəneđ iməlyan ilyan Mässinäj a tämoosäm, äflät dat-i, äkkät temse ta täylälät tämmujnet i-Iblis d-änjəlosän-net, ⁴² fäl-a-s käwəneđ, älluzäj data-wän, wär hi-təşšəkšäm; äffudäj, wär hi-təssəsəwäm; ⁴³ ämjarey-awän, wär hi-täsbärräkäm; Ƴäluläj, wär hi-təssəlsäm; ärhinäj, əjjäşäj takärmüt mäšan, wär hi-dd-jem äsafu.» ⁴⁴ Afäl hasän-inna ämänokal a-wen, ad-has-ənnən əntäneđ: «Emäli, əmme käy-nənhäy tälluzäd? Əmme käy-nənhäy täffudäd, mey Ƴäluläd, mey tämijared-anäj-dd, mey tärhinäd, mey hed takärmüt näqqim wär hak-nəkna härät?» ⁴⁵ Ad-hasän-änn ämänokal: «Äsidät-tey-awän a-s ed wär jem a-wen i-iyyän däy-ayətma-Ƴ däy-äddunya, kud-däy wa əndərrän däy-sän, šund näkk a-s wär t-jem.» ⁴⁶ Äywa, wi-hi əntäneđ, ad-hin-ətwəjarän däy-tisnant ta täylälät mäšan, imaydalän əntäneđ, ad-əjjəšan tämudre ta täylälät.»

Utär n-asäydär n-Ƴisa

(Marqəs 14:1-2; Luqa 22:1-2; Exya 11:45-53)

26 Ija Ƴisa mäjräd-wen-däy Ƴas, innä i-inəttulabnet: ² «Təssanäm a-s əssin išilan a hin-äqqimänen i-ämudd wa n-Faşka-i däy-mad-ättärmäs Ägg-ägg-adəm, itwəşləb fäll-tajəttewt.» ³ Däy-isälan n-a-wen-däy a däy-dd-əžžəmmäyän imänokalän n-käl-tikutawen d-inušämän n-İşrayil däy ehän n-Qayäf wa n-ämänokal n-käl-tikutawen. ⁴ Änmännäkän dihen fäll-əmmək wa s-mad-säydärän Ƴisa, əjən iman-net däy-

ufär ⁵ māšan, ənnän, wär-ufa ad-āj a-wen dāy-ašäl wa n-āmudd i-ad-wär tēj tamedərwayt dāy-tamətte.

Taməđt ta təssənyälät ađutän fäll-Ŷisa

(Marqəs 14:3-9; Exya 12:1-8)

⁶ Āmjarät Ŷisa ašäl iyyän dāy-tayrəmt ta n-Bitanya i-ehän n-āhaləs s-isəm-net Simyon wa s-kāla t-ijrāw jəri. ⁷ Ill'-e ŷur-s dihen-dāy, āsiyāmār dāy-edəgg wa n-imən-siwän, a-s t-dd-tosa taməđt tawwayāt butəl n-ađutän lanen älqim ad-tän-sanyal fäll-eŷäf n-Ŷisa. ⁸ Ənhäyän inəttulab-net a-wen, wär hasän-ijrez, ähnäffen dāy-iman-näsän ad-jannen: «Šäyšad yaden! ⁹ Ađutän-wi-dāy, mafäl wär hin-ənšən, umas älqim-näsän takute i-tiläqqiwen.» ¹⁰ Ilmäd Ŷisa a-wa kittəwän, inn'-asän: «Ma s-naxxäsäm iman n-taməđt-i-dāy? Tihusay n-härät, tēj'-ahi-t! ¹¹ Tiläqqiwen ya, əllanät ŷur-wän härkuk, a-s ija a-wen, näkk, ilkam ad-kāwän-äfläy. ¹² Asənyal wa fäll-i ja ađutän-wi-dāy, ašəšwar a dd-ja i-äddinät dāy-isälän n-ämukən n-tayəssa-nin i-azəkka. ¹³ Āsidättey-awän a-s edəgg dāy-ätwəxtəbän isälän n-Ālənzil dāy-äddunya-ta-dāy, ad-dāy-s ətwəsuyälän isälän n-a-wa tēja, i-ad-tät-kittəwän äddinät.»

Anu n-taydärt wa iyäš Yahudəs

(Marqəs 14:10-11; Luqa 22:3-6; Exya 12:1-8)

¹⁴ Dāy-a-wen-dāy, a dd-iggäd Yahudəs Isxaryut wa n-iyän dāy-inəttulab wi n-māraw d-əssin, ikk' imänokalän n-käl-tikutawen, ¹⁵ inn'-asän: «Ma hi-hakkäm afäl hawän-əssäydäräy Ŷisa?» Āsedänän-as kərəđät timərwen n-ərriyal n-azrəf, əkfän-as-tän. ¹⁶ Ad-itammäy Yāhudəs ŷur-älwäqq-wen-dāy i-tašlält s-hasän-t-ästärmäs.

Āmudd wa n-Faška

(Marqəs 14:12-21; Luqa 22:7-14, 21-23; Exya 13:21-30; 1 Kur. 11:23-25)

¹⁷ Ašäl wa äzzarän n-āmudd wa n-Faška, dāy-taməkšanät tijəlwen-ti wär ha täzəza, ənnän inəttulab i-Ŷisa: «Älyalim, əndek diha d-tärhed ad-nəsəssikəy imənsiwän n-āmudd wa n-Faška?» ¹⁸ Inn'-asän: «Əjjəšät ayrəm, təkəkəm ehän n-mändam, tənnəm-as, inn'-ak älyalim: «täqqän-in, tohəz-dd; ad-səssikəyäy näkk d-in-əttulab-in āmudd wa n-Faška dāy-ehän-näk.» ¹⁹ Jän inəttulab a-wa hasän-innä Ŷisa, əglän ad-siməjnun imənsiwän wi n-Faška. ²⁰ Ij' ehəd ŷas, änyäyma Ŷisa d-inəttulab wi n-māraw d-əssin dāy-edəgg wa n-imənsiwän.

Āsfäkkär-dd Ŷisa ämaydar-net

²¹ Tamənsawän dihen-dāy a-s hasän-innä: «Āsidättey-awän a-s iyyän dāy-wän a hi-madän-isəssäydär.» ²² Əkmän-tän iman-näsän a-s hasän-innä a-wen-dāy, ad-has-jannen s-iyän-iyän: «Älyalim, ajän näkk?»

²³ Āwwežäb-asän, inn'-asän Ŷisa: «Wa dār-i madän-imzəyyət iji n-äfuss dāy-əkoss, ənta a hi-madän-isəssäydär. ²⁴ Tidət-dāy a-s Āgg-əgg-adəm, ad-t-iba ed a-wen-dāy a ənnän əlkəttabän n-Mässināy dāy-isälän-net māšan, aməskoy əwadəm wa t-madän-isəssäydär! Āwadəm-en, iššäm-as-in, ad-wär dd-ijješ äddunya.» ²⁵ Iggäd-dd Yāhudəs wa t-madän-isəssäydär, innä ənta-dāy: «Älfäqqi-nin, əwadəm wa s-jänned, adiš näkk?» Inn'-as Ŷisa: «Käyy iman-näk, tənned-tän.»

Tasäktot šäddijät

(Marqəs 14:22-26; Luqa 22:15-20; 1 Kur. 11:23-25)

²⁶ Tattän dihen-dāy a-s idkäl Ŷisa tajəlla, ämmoy i-Mässināy təzzar, irz'-et, äzun-tät jer-inəttulab-net, inn'-asän: «Uhənät, äkšät, a-wa tayəssa-nin.» ²⁷ Idkäl-dd dāy kara han aman n-läynəb äxxiimmärnen, ämmoy i-Mässināy təzzar, ikf'-asän-t, inn'-asän: «Uhənät, äswät iket-nəwän; ²⁸ a-wa ašni-nin wa ämoosän ärkəwäl n-tassayt ta täynayät d-Mässināy. Ašni-nin, ad-inyəl dāy-təssəba n-tenäšše n-ibäkkəđän i-äddinät äjjootnen. ²⁹ Āssiilmädäy-kāwän a-s, wär-ilkem ad-əswəy ad-dd-ij-mađän ara n-läynəb hundäy har ašäl wa d-mad-aləsäy näkk d-kāwəneđ tesäse-net, s-älxal äynayän dāy-Təm-mənəya ta n-Abba-nin.»

Ilkam ad-ikkuddəl Bətrus Ŷisa

(Marqəs 14:27-31; Luqa 22:31-34; Exya 13:36-38)

³⁰ Āwwäy Ŷisa d-inəttulab-net isuhay n-təmmal n-Mässināy dd-əzjarnen əlkəttab wa n-Äzzäbur, əglän đarät-a-wen, əkkän tađayt ta tässidwälät ihəškan wi n-əzzäytun. ³¹ Əwwäđän-in dihen ŷas, inn'-asän: «Xorəz-zəma wa-hi madän-irməs, ad-dd-arəw akuddəl-nəwän hahi ehəd-i-dāy, təjawəđäm iket-dāy-nəwän, təyyəm-ahi-dd näkk ŷas fäl-a-s iktab dāy-əlkəttab a-s:

«Ad-əwətäy aməđan, iba-t, ämmähäšnät tihatten iket-nəsnät.»

³² Inn'-asän dāy: «Afäl dd-ənkäräy jer-inəmmuttan, ad-hawän-izaräy s-teje ta n-Galila.» ³³ Iggäd-dd Bətrus, innä i-Ŷisa: «Näkk iman-in, kud äjewəđän imidiwän-in wi iyyəđnen iket-nəsän dāy, wär mad-äjawəđäy, äyyäy-käy, fäw!» ³⁴ Inn'-as Ŷisa: «Āsidättey-ak a-s wär mad-äj ekəz kərəđ iyoran ehəd-i-dāy s-wädden täkkudələd-ahi har kərəđ ihändəggan.» ³⁵ Inn'-as Bətrus: «Näkk ŷas, kud-dāy taməttant a tihräy dār-k, wär käy-mad-əkkud-dələy.» Abəraj-wen-dāy ija Bətrus, a jän dāy inəttulab wi iyyəđnen iket-dāy-nəsän.

Āssayät wa ikkäs Ŷisa dāy-ašəkrəš wa n-Žätsəmmani

(Marqəs 14:32-34; Luqa 22:39-46)

³⁶ Ādew dār-sän Ŷisa đarät-a-wen s-ašəkrəš iyyän ik-nan asədwal n-ihəškan s-isəm-net Žätsəmmani, əwwəđän-in ŷas, inn'-asän: «Ŷaymät, täqqələm-ahi diha-dāy, ad-ədələy Mässināy, əqqələy-kāwän-dd.»

³⁷ Iššänkäš-in fälla-sän, äddeew d-Bəṭrus d-məddana-s n-Zäbdi wi n-əssin; yur-ässayät-wen-däy, ad-t-əssəntän iman-net təkma, ixwāl. ³⁸ Innä i-inəṭṭulab wi dār-ād-dew: «Äryan iman-in, äryan har išwar hi-äba, wär hanäy-iläqqädet eḏəs.» ³⁹ Iššänkäš-in day fälla-sän a əndärrän, irkäy, äsqäs timme-net äkall, ad-itəddal Mässinäy, ijanna: «Ya Abba-nin, kunta ämmukkän a-wen-däy, səssijəj-ahi tisanant-ta-däy! Hakd a-wen-däy, äjet erhet wa-näk wädden wa-nin.» ⁴⁰ Iqqäl-dd Ḡisa in-əṭṭulab-net wi n-käraḏ, ogäz-tän-dd əṭṭasän; issənkär Bəṭrus, inn'-as: «Ḡas käwāneḏ, indär-awän wäla-däy ad-där-i tahəram iyyän n-ässayät Ḡas däy-wär käwän-ilyed eḏəs! ⁴¹ Ğnkärät, ədälät Mässinäy i-ad-käwän-agəz däy-tändärbaten n-Iblis; ägg-adəm, tidət-däy, a-s äsidärhän amišəl n-a äjjeen ähuusken məšan, igdal-as iba n-äššahät n-tumast-net amišəl n-a-wa irha.» ⁴² Oläs-dd day äsihe wa s-əssin, iššänkäš-in fälla-sän, ad-itəddal Mässinäy, ijanna: «Abba-nin, kunta wär t-illa fäw əmmək s-äyläsäy däy-tisanant-ta-däy, adiš, äjet erhet-näk.» ⁴³ Oläs-tän uyəl, ogäz-tän-dd, ij'-asän eḏəs aläyad-wa-däy fäl hasän-indär wäla ad-arən tiṭṭawen-näsän. ⁴⁴ Ifäl-tän day asihe wa s-käraḏ, idäl day Mässinäy s-əmmək-wənnin-däy. ⁴⁵ Iglä, iqqäl-tän-dd, is-sənkär-tän, inn'-asän: «Ḡas käwāneḏ tətṭasäm, sinfum härwa? Ğnkärät-dd ämära, ässayät n-atərməs-in, ohäz-dd. Ägg-ägg-adəm, ad-itwäydär, ijjəš ifassän n-inäs-bäkkadän, ⁴⁶ ənkärät, äglät-anäy; os'-anäy wa hi-e-isəssäydärän.»

Atərməs n-Ḡisa

(Marḡəs 14:43-53; Luḡa 22:47-53; Exya 18:2-11)

⁴⁷ Wār-issəmdä Ḡisa tənna n-a-wen-däy a-s Yähudəs, wa n-iyän däy-inəṭṭulab-net wi n-māraw d-əssin da-däy, äsiläl tamətte täjjeet dd-äšimašälän imänokalän n-käl-tikutawen d-inušämän n-Işrayil; əšlajän iyyäḏ tikobawen, äwwayän iyyäḏ iboriyän. ⁴⁸ Tamətte-ten-däy, ij'-as Yähudəs wa n-ämaydar tamätart däy-has-inna: «Ähaləs wa s-hi-tənhäyäm har t-osäsäy däy-id-marän-in, ənta a-s Ḡisa, ärməsät-t.» ⁴⁹ Osä-dd Yähudəs, oyäd iman-net s-Ḡisa, inn'-as: «Älfäqqi-nin, jeḡ-ak äsa-fu!» Osäs-t däy-idmarän-net. ⁵⁰ Inn'-as Ḡisa: «Amidi-nin, äj ya a-wa s-dd-tosed». Toḏa tamətte fäll-Ḡisa älwäqq-wen-däy, tərməs-t. ⁵¹ Iggäd-dd iyyän däy-inəṭṭulab-net, ilbäy-dd təkoba-net, ištäf-dd sār-s taməzzujt n-akli n-ämänokal n-käl-tikutawen. ⁵² İytäl-t Ḡisa, inn'-as: «Suyəl təkoba-näk däy-titar-net; ere iknäsän s-təkoba, ad-äm-mät s-təkoba. ⁵³ Äddoobey teyəre n-Abba-nin ämära-däy, afäl t-äyrey day, šik-däy a-s mad-sär-i dd-išəm-mišəl märaw ajhanän n-änjalösän d-əssin hi-ohäyunen tinahäyen ⁵⁴ məšan afäl ija a-wen, əndek əmmək wa s-mad-itbat a-wa fäll-i ənnän ännäbitän däy-əlkəttabän n-Mässinäy.»

⁵⁵ Innä Ḡisa i-tamətte ḡarät-a-wen: «Ajän näkk änaytaf a ämoosäy a-s hi-dd-takkäm d-tikobawen d-

iboriyän i-ad-hi-tərməsäm? Wädden hannäyäm-ahi hak ašäl äqqiimäy däy-ehän n-ämudd wa məqqārän sayrey, mafäl wär hi däy-s tərməsäm? ⁵⁶ Mäšan, əlmədät a-s a-wa ijän iket-net, ija i-ad-itbət a-wa ənnän ännäbitän däy-əlkəttabän.» Äjewäḏän inəṭṭulab-net iket-näsän, oyyän-t-dd ənta Ḡas jer-išənja-net.

Tebädde n-Ḡisa dat-äššäreya wa məqqārän

(Marḡəs 14:53-65; Luḡa 22:54-55, 63-71; Exya 18:12-14, 19-24)

⁵⁷ Təlwäy tamətte ta tərməsät Ḡisa s-Qayäf wa n-ämänokal n-käl-tikutawen-i s-a-s itäj a-wen-däy äzzim-mäyän yur-s älyulam n-Äṭṭäwrät d-inušämän n-Işrayil.

⁵⁸ Tamətte-en, ij'-as-dd Bəṭrus alkum šajren har təjjäš ammas n-äyalla n-ehän n-ämänokal n-käl-tikutawen; osä-dd Bəṭrus, ijjäš ənta-däy, igla äqqima edes i-ḡarditän, ad-isimäqqul i-ajilal n-tanfust-ta-däy.

⁵⁹ Eḡḡädän-dd imänokalän n-käl-tikutawen d-käl-Sin-hidrin † wi tirənen äššäreya iket-näsän, ad-tammäyän i-tajuhe n-bahu ənnän fäll-Ḡisa i-ad-t-siḏəwän däy-äššäreya, sənnəhəjjən-t d-tamättant; ⁶⁰ ənnän fälla-s bahutän äjjootnen məšan, wär tän-iha a ibdadän fäll-härät. Eḡḡädän-dd əssin äddinät äjjəyhnen s-bahu,

⁶¹ ad-jannen: «Ähaləs-i-däy, näjjəyha a-s inna, äd-doobät ad-änd ehän n-ämudd wa məqqārän n-Mässinäy, idəy-dd iyyän äynayän däy-edägg-net däy-käraḏ išilan.» ⁶² Is' ämänokal n-käl-tikutawen i-a-wen Ḡas, ihä-dd ibdad, imməjräd, innä i-Ḡisa: «Ma tənneḏ däy-a-wa fälla-k itawännen? Mäjräd!» ⁶³ Wär t-illa a has-inna Ḡisa. Inn'-as ämänokal n-käl-tikutawen älwäqq-wen:

«Jaräy-käy s-idəm n-Mässinäy-i iddärän, läyät-anäy kunta käyy a-s Älmasex wa n-Rure-s n-Mässinäy.» ⁶⁴ In-n'-as Ḡisa: «Käyy iman-näk, tənneḏ-tän; ässiilmädäy-käy day a-s yur-ašäl-i-däy, ad-tənhəyäm Ägg-ägg-adəm, äqqiima daw-aḡil n-Wa ilän tärna iket-net, taləsəm-t day ahänay, iqqal-dd, ifal-dd išənnawän, inay tijäräken.» ⁶⁵ Is' ämänokal n-käl-tikutawen i-a-wen-däy Ḡas, ijjäš-t älhäm, wa-däy fäl, irmäs err n-eräswäy-net, äsyärrawät-t fäll-iman-net, innä: «A-wa äskafär, wädden salläm-as a-s äskafär; ma nətajj i-tijuhawen day?

Igdäh-anäy a-wa däy-inna mey ma tənnäm?» ⁶⁶ Ənnän-as: «Wa ənta, änihäjjä d-tamättant!» ⁶⁷ Ad-fälla-s situfän, dabbäyän-as, ḡazzän däy-s iyyäḏ, ⁶⁸ jannen-as: «Əyyaa Älmasex, luləy ya, tälläyed-anäy mi hak-istäyän?»

«Jaḡäy-käy s-idəm n-Mässinäy-i iddärän, läyät-anäy kunta käyy a-s Älmasex wa n-Rure-s n-Mässinäy.» ⁶⁴ In-n'-as Ḡisa: «Käyy iman-näk, tənneḏ-tän; ässiilmädäy-käy day a-s yur-ašäl-i-däy, ad-tənhəyäm Ägg-ägg-adəm, äqqiima daw-aḡil n-Wa ilän tärna iket-net, taləsəm-t day ahänay, iqqal-dd, ifal-dd išənnawän, inay tijäräken.» ⁶⁵ Is' ämänokal n-käl-tikutawen i-a-wen-däy Ḡas, ijjäš-t älhäm, wa-däy fäl, irmäs err n-eräswäy-net, äsyärrawät-t fäll-iman-net, innä: «A-wa äskafär, wädden salläm-as a-s äskafär; ma nətajj i-tijuhawen day? Igdäh-anäy a-wa däy-inna mey ma tənnäm?» ⁶⁶ Ənnän-as: «Wa ənta, änihäjjä d-tamättant!» ⁶⁷ Ad-fälla-s situfän, dabbäyän-as, ḡazzän däy-s iyyäḏ, ⁶⁸ jannen-as: «Əyyaa Älmasex, luləy ya, tälläyed-anäy mi hak-istäyän?»

Akuddäl n-Bəṭrus i-Ḡisa Älmasex

(Marḡəs 14:66-72; Luḡa 22:56-62; Exya 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ A-s itäj a-wen-däy, äqqiima Bəṭrus däy-təfärre n-ammas n-äyalla. Tos'-e-hi-dd tənaxdimt tiyyät, tənn'-as: «Käyy-i-däy hannäyäy, käla täddewäd d-Ḡisa wa n-Galila?» ⁷⁰ Äkkuddäl Bəṭrus a-wen dat-äddinät iket-

«Jaḡäy-käy s-idəm n-Mässinäy-i iddärän, läyät-anäy kunta käyy a-s Älmasex wa n-Rure-s n-Mässinäy.» ⁶⁴ In-n'-as Ḡisa: «Käyy iman-näk, tənneḏ-tän; ässiilmädäy-käy day a-s yur-ašäl-i-däy, ad-tənhəyäm Ägg-ägg-adəm, äqqiima daw-aḡil n-Wa ilän tärna iket-net, taləsəm-t day ahänay, iqqal-dd, ifal-dd išənnawän, inay tijäräken.» ⁶⁵ Is' ämänokal n-käl-tikutawen i-a-wen-däy Ḡas, ijjäš-t älhäm, wa-däy fäl, irmäs err n-eräswäy-net, äsyärrawät-t fäll-iman-net, innä: «A-wa äskafär, wädden salläm-as a-s äskafär; ma nətajj i-tijuhawen day? Igdäh-anäy a-wa däy-inna mey ma tənnäm?» ⁶⁶ Ənnän-as: «Wa ənta, änihäjjä d-tamättant!» ⁶⁷ Ad-fälla-s situfän, dabbäyän-as, ḡazzän däy-s iyyäḏ, ⁶⁸ jannen-as: «Əyyaa Älmasex, luləy ya, tälläyed-anäy mi hak-istäyän?»

Akuddäl n-Bəṭrus i-Ḡisa Älmasex

(Marḡəs 14:66-72; Luḡa 22:56-62; Exya 18:15-18, 25-27)

⁶⁹ A-s itäj a-wen-däy, äqqiima Bəṭrus däy-təfärre n-ammas n-äyalla. Tos'-e-hi-dd tənaxdimt tiyyät, tənn'-as: «Käyy-i-däy hannäyäy, käla täddewäd d-Ḡisa wa n-Galila?» ⁷⁰ Äkkuddäl Bəṭrus a-wen dat-äddinät iket-

† A-wa älzəmayät n-inušämän d-imizärän n-käl-Işrayil wa itirən äššäreya, əntäneḏ a-s älqallitän, osayän day tamətte d-əlxəkum d-äddin.

näsän, inn'-as: «Wär-əssenäy a dāy-hi-tässewäläd.»
⁷¹ Innä Bəṭrus a-wen ɣas, äškätaräš s-emm n-äyalla n-ehän, tənähäy-t day tänaxdimt tiyyät, ad-janna i-äddinät wi t-əllanen dihen: «Hannäyäm-t ähaləs-wa-däy, käla äddew d-Ŷisa wa n-Näširät.»⁷² Ad-itəhhaḍ Bəṭrus išən-nawän d-äkall, ijanna: «Ähaləs-wa-däy s-hi-jännem, wär t-əzzeyäy.»⁷³ A əndərrän ɗarät-a-wen, əkkän-t-dd äddinät əbdadnen dāy-ammās n-äyalla-en-däy, ənnän-as: «Ijmaḍ-t äššək a-s käyy-däy, iyyän dāy-äddinät wi n-Ŷisa, temäsläyt-näk iman-net a täsdättet a-wen.»⁷⁴ Ad-itəhhaḍ Bəṭrus, ilaqqän iman-net siha d-siha, ijanna: «Ənney-awän, ähaləs wa s-hi-jännem, wär t-əzzeyäy.» Diha-däy d-innä a-wen-däy, ad-iwät ekäz äyora.⁷⁵ Iktä-dd Bəṭrus mäjräd wa s-käla has-t-ija Ŷisa, a-s has-inna: «Wär mad-iwät ekäz äyora ašäl-i-däy s-wädden täkkud-däläd-ahi har käraḍ ihändäggan.» Izejär ɗarät-a-wen, ad-ihall a-wa-däy has-ja tisanant.

Tebädde n-Ŷisa dat-Bilatəs

(Marqəs 15:1; Luqa 23:1-2; Exya 18:28-32)

27 Äffäw ɣas, əžžəmmäyän imänokalän n-käl-tikutawen d-inušämän n-Işrayil, əṭṭäfän iyyän n-emm dāy-isälan n-iji n-iman n-Ŷisa, ² ərmäsän-t, jän dāy-s tišəm təzzar, əlwäyän-t s-Bilatəs wa n-gəfär.

Imməntäl Yəhudəs i-iman-net

(Ijitän 1:18-19)

³ Inhäy Yəhudəs-i t-issäyḍärän a-s äššəreya n-tamät-tant a əytäsän i-Ŷisa ɣas, ämmujrəž a-wa ija; ikk' imänokalän n-käl-tikutawen d-inušämän n-Işrayil, äs-soyäl-asän käraḍät timərwen n-ərriyal n-ažrəf wi t-ək-fän.⁴ Os'-en-dd, inn'-asän, «Ofey abäkkad, Ŷisa, wa jey dāy-ifassän-nawän, wär t-illa a iyšad.» Ənnän-as: «Un, ma näkkul? A-wen əššäyəl-näk.»⁵ Irmäs Yəhudəs ažrəf-ənnin, ijär-asän-t-in dāy-ehän n-ämudd wa mäqqārän təzzar, iglä, ässeläy ayan, ija tärsəm dāy-err-net, imməntäl i-iman-net.⁶ Əkkəmen-dd imänokalän n-käl-tikutawen ažrəf wa hin-ijär mäšan, ənnän: «Wär hanäy-xälal iji n-ažrəf-wa-däy fäll-wa n-ehän n-ämudd wa mäqqārän, ed ənta a-s ätwäjjän iman n-ähaləs.»⁷ Əžžəmmäyän dāy-isälan n-a-wa mad-əjən i-ažrəf-en, ohärän emm, ənnän, ad-sär-s žänšən ašəkrəš n-ähaləs iyyän hin-ižanšen iləkkən, i-ad-umas edägg-en, tižəska i-iməjarän.⁸ Dāy-təssəba n-äd-däbara-wen-däy a fäl har ašäl-i-däy, təfärre-ten-däy, iwär-tät isəm: «Ašəkrəš wa n-ašni.»⁹ Ämoos a-wen-däy jän a ässitbätän a-wa innä ännäbi Yirmiya, † a-s innä dāy-əlkəttab-net:

«Ärmäsän käraḍät timərwen n-ərriyal n-ažrəf, äłqim-wen-däy a-s t-əḍkəḍän käl-Işrayil, ənta-den-däy a-wa dār-ässagdähän äłqim n-ägg-adəm,

† A-wa ännäbi dd-əzzarän i-Ŷisa, äłoläy dāy-isälan-net säḍisät timaḍ n-awätay dat-tiwit-net.

¹⁰ əžžənšän sār-s ašəkrəš wa n-i n-iləkkən s-əmmək wa s-hi-tän-innä Emäli.»

Ämewäy Ŷisa s-Bilatəs

(Marqəs 15:2-5; Luqa 23:3-5; Exya 18:33-38)

¹¹ Älwäqq wa dd-ibdəd Ŷisa dat-Bilatəs wa n-gəfär, is-səstän-t, inn'-as: «Ak, käyy a-s ämänokal n-käl-Älyähud mey?» Inn'-as Ŷisa: «Käyy iman-näk, tənned-tän.»¹² Əg-gädän-dd imänokalän n-käl-tikutawen d-inušämän n-Işrayil, ad-t-saḍlamän siha d-siha mäšan, wär t-illa a hasän-inna.¹³ Innä gəfär i-Ŷisa: «Ajän käyy, wär səlləd i-tikunen ti fälla-k titwənninen?»¹⁴ Wär t-təlla täfert dd-təzjarät emm n-Ŷisa, iqqän a-wen eyäf n-gəfär.

Bäryäbbas wa n-emäj n-iman

(Marqəs 15:6-15; Luqa 23:13-25; Exya 18:39-19:16)

¹⁵ Äzzäman-en, hak ämudd n-Faşka, äsiwäyy'-in gəfär u-takärmüt wa dāy-s təttär tamətte.¹⁶ A-s itäj a-wen-däy, ih' ähaləs s-isəm-net Bäryäbbas takärmüt, isəm-net iyyän Ŷisa ənta-däy, wär t-illa ere s-wädden issan fäll-terwidəma-net.¹⁷ Inhäy Bilatəs tamətte-ta dd-təžžəmmäyät sār-s ɣas, inn'-asän: «Läyätät-ahi, əndek jer-meddən-wi-däy n-əssin wa s-tärham a hawän-t-in-səwwəyyäy? Ma tässofäm Bäryäbbas mey Ŷisa wa s-itawänna Älmasex?»¹⁸ Ij'-asän Bilatəs asəstan-wen-däy fäl-a-s issan a-s təmyäre n-tismiten-näsän ɣas a fäl ästärmäsän Ŷisa.

¹⁹ Äqqiima Bilatəs härwa dāy-edägg wa dāy-iyattäs äššəreya a-s dd-täšmašäl hənne-s äwadəm sār-s i-ad-wär-isəmtətil iman-net d-iman n-ähaləs wärän iyšed härät ed tən'n'-as, əndəhhaḍ, əgdälän-as imänəwnawän n-ähaləs-en-däy eḍəs.

²⁰ Əggädän imänokalän n-käl-tikutawen d-inušämän n-Işrayil, äšhəššälän tamətte i-ad-təttär dāy-gəfär ad-hasän-dd-isəwwəy Bäryäbbas, ämmät Ŷisa.²¹ Oläs day gəfär, inn'-asän: «Əndek jer-meddən-wi-däy n-əssin wa s-tärham ad-hawän-t-in-səwwəyyäy?» Ənnän-as: «Bäryäbbas.»²² Inn'-asän Bilatəs: «Ŷisa-š wa s-itawän-na Älmasex, ma has-e-äjäy?» Ənnän-as iket-däy-näsän: «İtwəşləbet fäll-tajəttewt!»²³ Inn'-asän Bilatəs: «Mafäl, ma iyšad t-äsiinähəjjän d-taməttant?» Äsyäyyän day s-äşşahät: «İtwəşləbet fäll-tajəttewt.»²⁴ Inhäy Bilatəs a-s wär t-illa a infa mäjräd-net ed, təssəntä tamətte amdərway n-əššənju ɣas, iḍkäl-dd äkoss han aman, ässeräd ifassän-net dat-tamətte təzzar, inn'-asän: «Ähaləs-i-däy ya ämaydal, täjjihäm a-s wär dāy-i əḍ-menän iman-net; oyyey jere-wän dār-s.»²⁵ Tənn'-as tamətte iket-net: «Əyya, nərḍa s-a-wen; əḍmənnet iman-net dāy-näy näkkəneḍ d-ihäyawän-nänäy.»

²⁶ Äswäyy'-asän-in Bilatəs Bäryäbbas, äswäjjä tiwit n-ebärtäk dāy-Ŷisa təzzar, ikf'-asän-t i-ad-itwəşləb fäll-tajəttewt.

Jän əssərdusa Ƴisa tekəškəšt

(Marqəs 15:16-20; Exya 19:2-3)

²⁷ Əlwäyän əssərdusa wi n-gəfär Ƴisa s-amməs n-ehän wa n-gəfär, iyläyäläy-t-dd dihen ejhän n-əssərdusa imdan, ²⁸ əkkəsän dəy-s isəlsa-net, əssəlsän-t anəkəbba šəggäyän, ²⁹ jän-as əlmät, korona, a-wen, takənbut šund ta n-imänokalän təzət dəy-isənnanän, jän əlmät tāborit ta n-təmmənukəla dəy-əfuss-net wa n-ayil, ad-rakkäyän data-s, ɖazzän, jannen-as: «Ämänokal n-käl-Älyähud, nəj'-ak gärdəbu!» ³⁰ Situfän fälla-s, tihäyän dəy-s tāborit ta jän dəy-əfuss-net, təg-gatän-t sār-s fäll-eyäf. ³¹ Əssəgdähän dəy-tekəškəšt ta tən-təšlät Ƴas, əkkəsän-dd fälla-s anəkəbba-wənnin šəggäyän, əssoylän-as isəlsa-net təzzar, əglän dār-s i-ad-itwəşləb fäll-tajəttewt.

Atwəşləb n-Ƴisa fäll-tajəttewt

(Marqəs 15:21-32; Luqa 23:26-43; Exya 19:17-27)

³² Əglan dār-s a-s əmmoqqəsän d-əhaləs n-tadəbayt ta n-Qərwan s-isəm-net Simyon; əšhəşšälän-t alənji n-tajəttewt ta fäll-mad-itwəşləb Ƴisa. ³³ Əkkän d-Ƴisa edəgg s-itawänna: Gälgota, a-wen əlmäyən-net: «Edəgg wa n-akərkor.» Əwwädän-in edəgg-en Ƴas, ³⁴ əssärtäyän əssərdusa asməd d-asəfar iyyän ifan-nəzän tisanat i-ad-has-t-səswən, məšan, əkrəbbät-t Ƴas, unjäy sār-s.

³⁵ Əşləbän-t əssərdusa fäll-tajəttewt Ƴas, jän tisəyeren i-ad-užanän isəlsa-net jer-iman-nəsän; əmoos a-wen a əssiitbätän a-wa s-käla tən-innä ənnäbi iyyän a-s innä: «Äžunän isəlsa-nin jer-iman-nəsän jän tisəyeren fäll-anəkəbba-nin.»

³⁶ Əssəmdän a-wen-dəy Ƴas, əqqimän, jän ənniyät i-Ƴisa, ³⁷ əttəytäyän əllox jənnəj-s i-ad-əlmədän əddinät əddälil wa sār-s dd-orəwän taməttant. Əllox-en, iktab fälla-s:

«A-WA ƳISA WA N-ÄMÄNOKAL N-KÄL-ÄLYÄHUD.»

³⁸ Aşäl-en, əmizäyən əssin inaytafän atwəşləb d-Ƴisa; ətwəşləb iyyän daw-ayl-net, ətwəşləb wa iyyädän daw-təşälje-net. ³⁹ Iqqäl Ƴisa tekəškəšt i-əddinät-wi tikəyən, gaggärän-t, siwliwilän iğfawän-nəsän, ⁴⁰ jannen-as: «Əyyaa, käyy-i innän təddoobed terəzže n-ehän n-əmmud wa məqqārən taləsəd-t edey dəy-kəraɖ işilan, əyləs iman-nək ya əməra! Kunta tidət-dəy a-s käyy a-s Rure-s n-Məssinäy, zubbət-dd tajəttewt!» ⁴¹ Ad-ɖazzän dəy-s dəy imänokalän n-käl-tikutawen d-əlyulam d-Ättəwrät d-inušämän n-İşrayil, jannen: ⁴² «Wäd-den iyləs əddinät wi iyyədnen, iyləset ya iman-net əməra. İkkəset-dd iman-net fäll-tajəttewt, dihen ad-nəfləs a-s ənta a-s əmänokal n-İşrayil; ⁴³ wädden oman s-Məssinäy, iyləset-t Məssinäy ya əməra kunta ənta irh'-e, ed innä, ənta a-s Rure-s.» ⁴⁴ Əggädän-dd dəy in-

aytafän wi ətwəşləbnen edes-has, ad-t-gaggärän əntəneɖ-dəy s-əmmək-en-dəy.

Taməttant n-Ƴisa

(Marqəs 15:33-41; Luqa 23:44-49; Exya 19:28-30)

⁴⁵ Əlsənät tihay ərori n-əkall iket-dəy-net wa-dəy n-tarəhut hundəy har tezzar. ⁴⁶ Təjä tezzar Ƴas, əşyərät Ƴisa s-afälla, innä dəy-tawalt-net:

«Yəlloy, Yəlloy,
lama səbəxtani?»

A-wen əlmäyən-net:

«Məssi-y Məssinäy, Məssi-y Məssinäy,
mafäl hi-təyyəd d-iman-in
dəy-tisanat-ta-dəy?»

⁴⁷ Əşlän-as əddinät əbdadnen dihen, wär-əfhemän a-wa ijänna Ƴas, ad-jannen: «Səjdət-as, ənnäbi Ƴəli a iyarr!» ⁴⁸ Oşäl-dd iyyän dəy-sän əlwəqq-wen-dəy, is-səlməy təduft tətälät fäll-əbori dəy-bənegär təzzar, əs-sok'-et-dd emm n-Ƴisa i-ad-tät-isuməm, infəw-t a-wen dəy-fad ⁴⁹ məšan, ənnän-as imidiwän-net: «Əşləy-as, əyy'-e ad-nənhəy kunta ad-t-dd-ass ənnäbi Ƴəli, iyləst.» ⁵⁰ Əşyərät Ƴisa dəy s-əşşahät, təzzar, əjmədän-t iman.

⁵¹ Diha-dəy d-ija a-wen a-s ərido wa ibdän edəgg n-əmmud wa şəddijän d-wa iknän təşşədje dəy-ehän n-əmmud wa məqqārən da-dəy a-s iqqərrawät dəy-amməs, wa-dəy n-afälla-net har ider-net; əşkədkəɖ əkall, əşşoren iɖayän; ⁵² əmerənät tizəska, ənkärän-dd inəmmuttan n-imumənän əjjootnen ⁵³ ɖarät-tanəkra n-Ƴisa jer-inəmmuttan. Əjjəyhän əddinät əjjootnen tən-ən-haynen a-s dd-əjjəşän ayərəm wa şəddijän n-Yərusşalam ɖarät tanəkra-nəsän jer-inəmmuttan.

⁵⁴ İnhäy kəbtän iyyän n-käl-Roma d-əssərdusa wi jän-ən ənniyät i-Ƴisa a-wa ijän d-aşkəɖkəɖ wa ija əkall Ƴas, ərmäyän, ad-jannen: «Tidət-dəy a-s əhaləs-i-dəy, Rure-s n-Məssinäy.» ⁵⁵ Əbdadnät dəy tiɖeɖen əjjootnen dihen, əswadnät dəy-ijəj dəy-a-wa ijän iket-net. Tiɖeɖen-tin-dəy a-s kəla ədhəlnät Ƴisa, əddewnät dār-s wa-dəy n-a ifäl teje ta n-Galila har əntənəteɖ-da-dəy; ⁵⁶ h'-enät Məryəma ta n-Muləzədaləyət d-Məryəma ta n-ma-s n-Yaqub d-Yusəf, h'-enät dəy ma-s n-dəgg-Zəbdi.

Azəkka n-Ƴisa

(Marqəs 15:42-47; Luqa 23:50-56; Exya 19:38-42)

⁵⁷ Tokəy takkəşt Ƴas, osə-dd əgg-ehäre iyyän la tayrəmt ta n-Arimata n-anəttalib n-Ƴisa s-isəm-net Yusəf. ⁵⁸ Ənta-en-dəy a ikkän Bilatəs, ittär dəy-s turhajät n-ad-dd-ikkəs tafəkka n-Ƴisa fäll-tajəttewt, iştär-tät; ird'-as Bilatəs s-a-wen. ⁵⁹ İkkəs-dd Yusəf tafəkka n-Ƴisa fäll-tajəttewt, ikn'-et, issəls'-et tefit ⁶⁰ təzzar, issəns'-et dəy-azəkka əynayän s-əru t-iyəş i-iman-net dəy-esəwəl; əşyərənşarət-t-dd ɖarät-a-wen təhunt məqqoorät, əttubbät sār-s emm n-azəkka təzzar, iglä. ⁶¹ A-s itəjj a-

wen-däy, tæbdad Märyäma ta n-Muläždaläyät d-tanemmäyru-net ta iyyäđät, äqqimänät tissänen dat-azækka-en-däy, hannäynät a-wa ijän iket-net.

⁶² Äba Ÿisa däy-ašäl wa n-dat-wa d-simäjnun käl-Älyähud i-ašäl wa n-ässəbət-i n-täsonfat. Ašäl wa ilkämän i-wen n-ässəbət wa n-täsonfat, äkkän imänokalän n-käl-tikutawen d-käl-faris Bilatəs, ənnän-as: ⁶³ «Ämänokal-nänäy, nəkittəw a-s äwadəm wa išin-məšrəyän äddinät, a-s iddär, innä, afäl t-äba, kərađ išilan đarät-tamättant-net, ad-dd-inkär jer-inəmmuttan. ⁶⁴ Närha däy-k, ad-səwwəjjəd ənniyät i-azækka-net hundäy har akəyən kərađ išilan-win-däy s-innä, dihen, wär mad-akrən inəttulab-net tafəkka-net, əffärän-tät təzzar, ənnən i-tamətte a-s inkär-dd jer-inəmmuttan. Afäl jän a-wen, ad-tajär tanməšrayt ta jän ta ija ənta iman-net.» ⁶⁵ Inn'-asän Bilatəs: «Äjät a-wa s-tärhäm. Ənhəywät, härät däy-əssärdusa-dədi, səwwəjjəm-tän ənniyät i-azækka s-əmmək wa s-tärhäm.» ⁶⁶ Əkkän azækka, əssəbdädän data-s əssärdusa təzzar, əknän-t ätabbu i-ad-wär-itədubut äwadəm wäl' iyyän arr-net.

Inkär-dd Ÿisa jer-inəmmuttan

(Marqəs 16:1-11; Luqa 24:1-12; Exya 20:1-10)

28 Təbboqqät tifawt n-ašäl wa n-đarät wa n-ässəbət-i n-täsonfat yas, təkka Märyäma ta n-Muläždaläyät azækka täddeew d-Märyäma ta iyyäđät n-tanemmäyru-net. ² A ənđärrän, äzzubbät-dd ənjälös n-Emäli dd-ifalän išənnawän, äškäđkäd äkall s-äşşahät, äşyäraräd-in təhünt ta härät emm n-azækka, äqqima fälla-s. ³ Änjälös-i-däy, äsimäymäy şund essam, jan isəlsa-net təmälle-i-däy mäqqärät. ⁴ Ija a-wen yas, jän əssärdusa wi jänen ənniyät i-azækka tarəmmeyt-ta-däy fäl dd-hän äbbunbäyän şund ämmun.

⁵ Imməjräd ənjälös i-tiđeđen, inn'-asnät: «Wär tärmeymät; əssanäy a-s Ÿisa wa ätwäşläbän fäll-tajəttewt a-s tammäymät; ⁶ äbas t-illa diha, inkär-dd jer-inəmmuttan s-əmmək wa s-tän-innä, əyyäwmät, ənhəymät edəgg wa s-käla däy-s insa. ⁷ Şəwənkətmät äməra, təjəmət isälan n-tanäkra-net jer-inəmmuttan i-inəttulab, tälläyätmət-asän day a-s äzzar-awän iket-nawän s-Galila ed dihen-däy ad-t-mad-tənhəyäm. Ənta-den-däy məjräd wa s-dd-ämeşäläy i-ad-hakmət-t-in-səssiwəđäy.»

⁸ Fälnät şik azəkka, tärtay-asnät tarəmmeyt d-təmyäre n-tedäwit, oşälänät i-ad-əjənät jänät isälan däy-inəttulab-net. ⁹ Wär t-illa a hin-əjrahnät a-s hasnät-dd-ilkäđ Ÿisa iman-net, ij'-asnät äsafu. Ohäznät-t-dd, ärkäynät data-s, ad-timəllutnät i-iđarän-net, yäbbäd-nät-t. ¹⁰ Inn'-asnät: «Wär tərmeymät, əqqəlmät ayət-ma-y, tənnəmət-asän a-s, äzzaräy-asän s-teje ta n-Galila-i-däy hi-mad-ənhəyän.»

Utär n-akuddəl n-tanäkra n-Ÿisa jer-inəmmuttan

¹¹ Härwa hanät zäbo, əglanät a-s äkkän əssärdusa wi jänen ənniyät i-azækka ayərəm, äwwayän isälan n-a-wa ijän iket-net i-imänokalän n-käl-tikutawen. ¹² Əslän imänokalän n-käl-tikutawen d-inušämän n-İşrayil i-isälan-win-däy yas, änyäymän fäl a-wen. Inkär älzä-mayät-näsän yas, əkfän azrəf äjjeen i-əssärdusa təzzar, ənnän-asän: ¹³ «Ere kəwän-issəstänän, ännät-as: osän-anäy-dd inəttulab n-Ÿisa s-ehəđ, nəttas, okärän tafəkka-net, əglän dər-s.» ¹⁴ Ənnän i-əssärdusa: «Afäl əjjäşän isälan gəfär, ad-t-nəsəsməđ fälla-wän, täyləsäm.» ¹⁵ Ärməsän əssärdusa azrəf-näsän, əglän däy-əşşəyəl-näsän, jän a-wa hasän-ätwännän. Ämoos a-s isälan-win-däy a əfläsän käl-Älyähud har ašäl-i-däy.

Ämaşal wa mäqqärän issäyläf Ÿisa inəttulab-net

(Marqəs 16:14-18; Luqa 24:36-49; Exya 20:19-23; İjitän 1:6-8)

¹⁶ Əkkän inəttulab wi n-märaw d-iyäyän tađayt ta hät teje ta n-Galila hasän-ija Ÿisa tasəssihärt, ogäzän-t-in fälla-s. ¹⁷ Ənhəyän-t yas, ärkäyän-as, ad-t-yäbbädän məşän, hakd a-wen-däy, han-tän iyyäđ däy-s janen äşşäk.

¹⁸ Ohäz-dd Ÿisa älzämayät wa n-inəttulab-net, inn'-asän: «Wär t-illa jer-işənnawän d-äkall a-s wädden əjrawäy fälla-s tärna; ¹⁹ a-wen-däy a fäl äməra, äglät; äkkät tiwsaten n-äddunya iket-däy-näsnät, səttuləbäm däy-snät äddinät, səlmäyäm-tän däy-aman s-isəm n-Abba d-Rure-s d-Unfas Şäddijän, ²⁰ səyərəm-tän amişəl n-a-wa s-hawän-omäräy iket-net. Näkk-da, ad-där-wän äddewäy, ədhaläy-kəwän hak ašäl har təmdəw äddunya.» Amin!

Marqəs

Āmašal wa dd-ässawäđ Exya wa n-Enəsselmäy

(Mätti 3:1-12; Luqa 3:1-17; Exya 1:19-23)

1 Sānto n-Ālənžil n-Ŷisa Ālmasex wa n-Rure-s n-Mässinäy da:
² Ēnta-en-däy a fäll-innä ännäbi Saya † däy-əlkəttab-net:
 «Ēnhəy! Āzizäräy-ak, inna Mässinäy, ännämmašul-in wa he-iknən tabarät-näk.
³ Ännämmašul-en, äseyärät däy-tenere, ijanna:
 «Äknät tabarät n-Mässinäy, səssiyədät ibaran-net.»
⁴ Emmək-wen-däy a-s dd-osä Exya wa n-Enəsselmäy, ixaṭṭāb, ijanna i-äddinät: «Utabät, tətəwəsəlmäyäm däy-aman i-ad-təjrəwäm tenäšše n-ibäkkadän.»
⁵ Ijanna a-wen-däy, ad-sār-s dd-zajjārən äddinät äjjootnen dd-falnen teje ta n-Ālyāhudəyät d-ayrəm wa n-Yārussālam, safākkan-nd a-wa ämešälän däy-ibäkkadän dat-tamətte, isalmay-tän däy-aman n-əjānš wa s-itawānna Ŷurdəni. ⁶ Ils' Exya emäls iknan s-eläm n-amnəs warän amzadän, ijbās s-taməntəka n-eläm, iddar s-tašwālt d-torawät. ⁷ Ixaṭṭāb, ijanna i-tamətte: «Ad-hi-dd-išrəy-i hi-ojārən tärna, ij'-ahi tifut ta-däy s-wär-ānhäjjäy wāla-däy d-ad-əddunkuy i-ad-aräy issal n-tifädelen-net. ⁸ Näkk, aman a däy-kāwän-salmayäy, māšan ənta, *Unfas Šäddijän* a däy-kāwän-e-isəlmäy.»

Atwəsəlmay n-Ŷisa

(Mätti 3:13-17; Luqa 3:21-22)

⁹ Išilan-win-däy a däy-dd-ifäl Ŷisa tayrəmt ta n-Nāširät hät teje ta n-Galila, ikkə-dd Exya, issəlmäy-t däy-aman n-əjānš wa n-Ŷurdəni. ¹⁰ Diha-däy dd-izjār aman, ad-inhäy išənnawän a-s dd-ämerän, äzzubbät-dd fälla-s *Unfas Šäddijän* däy-ännuy n-tedäbert mällät, ¹¹ ijmäđ-dd emäsl išənnawän, innän:
 «Käyy-i-däy a-s Rure-y wa əkneeuy tärha, käyy a däy-äsriwän iman-in.»

Äžžurräb Iblis Ŷisa

(Mätti 4:1-11; Luqa 4:1-13)

¹² Šik đarät-a-wen, oyəđ Unfas n-Mässinäy Ŷisa s-tenere, ¹³ ijä däy-s əkkožät timərwen n-ašäl, itižərrub-t Iblis, irtay d-iwäy-san, äxdamän-as änjälösän.

† A-wa ännäbi dd-äzzarän i-Ŷisa, äloläy däy-isälan-net əssayät timađ n-awätay dat-tiwit-net.

Sānto n-āmašal n-Ŷisa Ālmasex

(Mätti 4:12-17; Luqa 4:14-15)

¹⁴ Ittärmäs Exya wa n-Enəsselmäy ɣas, ikkə Ŷisa teje ta n-Galila, ad-däy-s ixaṭṭāb isälan n-Ālənžil n-Mässinäy. ¹⁵ Ijanna i-äddinät: «Täqqän täwwäđ! *Təmmənəya n-Mässinäy*, tohäz-dd; utabät, tamənäm s-isälan n-Ālənžil.»

Inəṭṭulab n-Ŷisa wi äzzarnen

(Mätti 4:18-22; Luqa 5:1-11)

¹⁶ Älliil Ŷisa asəlim n-əjānš wa n-Galila a-s inhäy Simy-on d-əŋɣa-s Idris, təjjarän titarren-näsän däy-aman ed iməhhuyya n-imānan a ämoosän. ¹⁷ Inn'-asän Ŷisa: «Ēlkəmät-ahi, ad-kāwän-äjäy meddən sār-i dd-sadawnen äddinät i-ad-tän-äyləsäy.» ¹⁸ Oyyän titarren-näsän älwäqq-wen-däy, əlkämän-as.

¹⁹ Illa-hin i-dihen a əndərrän, inhäy Ŷisa däg-g-Zäbdi: Yaquub d-əŋɣa-s Exya, saməkrašän titarren däy-turäft-näsän ta n-aman, ²⁰ iy'r-en-dd əssayät-wen-däy. Oyyän abba-näsän Zäbdi däy-turäft ta n-aman ənta d-in-axdimän, əlkämän-as.

Amälšon wa äzozäy Ŷisa däy-Qäfərnaxum

(Luqa 4:31-37)

²¹ Ekkän tayrəmt ta n-Qäfərnaxum; ij'-en ašäl wa n-əssəbət-i n-təsonfat dihen ɣas, ikka *Ŷisaehän n-äddin wa n-käl-Ālyāhud*, ad-däy-s isayra tamətte. ²² Əqqälän-dd äddinät ɣas oran imawän fäl əjjärüzät-i-däy hasän-ija a-wa isäyra, ed isayr'en s-älxikmät n-ere issanän a-wa iha wädden, šund *älyulam wi n-Äṭṭəwrät*.

²³ Ehän n-äddin-en, ih'-ee ähaləs ih' alšin, inhäy Ŷisa ɣas, ad-isayərat, ijanna: ²⁴ «Ya Ŷisa wa n-Nāširät, ma däy-näy tärhed? Ajän ahälak-nänäy a-s dd-tosed? Əsanäy ere wa tämoosäd, käyy-i-däy a-s: Wa Šäddijän dd-äšmašäl Mässinäy.»

²⁵ Äsmähäđ däy-s Ŷisa, inn'-as: «Əṭṭəf emm-näk, təzjəräd ähaləs-i-däy!» ²⁶ Äššākäđkäd alšin ähaləs s-äššahät, äšyärät däy-išənnawän təzzar, izjār-t. ²⁷ Issärmäy a-wa ijän äddinät, əqqälän-dd hak iyyän isistan amidi-net, ijanna: «Ma ämoos a-wa? Ma tämoos teyəre-ta-hi täynayät, täššohe? Wa ənta wāla alšinän e-d fälla-sän äsmähäđ, ad-əjən a-wa inna.» ²⁸ Šik-däy a-s intäj isəm-net däy-teje ta n-Galila iket-däy-net.

Äzozäy Ƴisa taḍəggalt n-Simyon d-imarhinän äjjootnen (Mätti 8:14-17; Luqa 4:38-41)

²⁹ Izjār-dd Ƴisaeḥän n-äddin wa n-käl-Älyäḥud Ƴas, äddew d-Yaqub d-Exya s-ehän wa n-Simyon d-Idris.

³⁰ A-s hin-əwwäḍän ehän, tässinsa tenäde taḍəggalt n-Simyon. Əlläyən-as sār-s äddinät älwäqq-wen-däy.

³¹ Os'-e-t, irmäs-tät-dd s-äfuss, issəbdäd-tät, tərza fälla-s tenäde, təbdäd, ad-tän-simjurut.

³² Toḍa täfukt Ƴas, ämewäyän-dd imarhinän d-iməšan iket-näsän, ³³ äddew-dd ayərəm iket-net dat-emm n-ehän-wen-däy iha. ³⁴ Äzozäy däy-sän i äjjootnen əjrawnät täkmoten wären oleh, ikkäs daḡ alšinän äjjootnen däy-äddinät. Alšinän əntäneḍ, wär tən-itəy əmmijrädän ed əssanän ere wa ämoos.

Ämašal n-Ƴisa s-teje ta n-Galila (Luqa 4:42-44)

³⁵ Emäyär n-ašäl wa iyyäḍän, härwa janät tihay, inkär Ƴisa, ikkäs tenere n-iman-net, ad-itəddal Mässinäy.

³⁶ Käla has-itammäy Simyon d-imidiwän-net ³⁷ har t-əjrawän, ənnän-as: «Tamətte iket-net a hak-təmmayät.»

³⁸ Inn'-asän: «Näkket tidbi ti n-data-näy i-adhasnät-əxtəbäy əntänəteḍ-däy, ed a-wen-däy a-s dd-əmešäläy.»

³⁹ Issäyläy-dd teje ta n-Galila iket-net, ix-atṭəb däy-ihänan n-äddin wi n-käl-Älyäḥud, itakkäs alšinän däy-äddinät.

Äzozäy Ƴisa ähaləs ijraw jəri (Mätti 8:1-4; Luqa 5:12-16)

⁴⁰ Osä-dd ähaləs ijraw jəri Ƴisa, irkäy data-s, ad-t-ilaqqäd, ijann'-as: «Afäl tärhed a-wen-däy, täddobed ad-hi-šəšdəjäd.» ⁴¹ Täny'-e tähanint-net, izzäl äfuss-net, iḍäs-t, inn'-as: «Ärheey-t, išdaj.» ⁴² Izzäy däy-jəri älwäqq-wen-däy, šaddij. ⁴³ Ikn'-e Ƴisa asəmmətär təzzar, issəgl'-e mäšan, ⁴⁴ inn'-as: «Wär jed isälan i-äwadəm wäl' iyyän, əgləw, səkən iman-näk i-u-tikutawen, təcəd takute ta s-innä alämär wa n-Mosa däy-isälan n-təšəde-näk i-ad-älläyät i-äddinät a-s təzzeyäd.»

⁴⁵ Mäšan, igl' ähaləs-ənnin-däy Ƴas, wär t-illa ere dər-əmmoqqäs s-wädden ija däy-s isälan, äbas äddobät Ƴisa ad-ijjəš ayərəm wäl' iyyän ar s-ufär. Äqqima däy-tendere ad-sār-s dd-təffälän äddinät išrutän n-əkall iket-net.

Äzozäy Ƴisa ähaləs ibdanän (Mätti 9:1-8; Luqa 5:17-26)

2 Härät n-išilan darät-a-wen, oläs-dd Ƴisa uyəl n-Qäfärnaxum. Əslän äddinät a-s ih' ehän wa däy-itizəbbut Ƴas, ² əkkän-t-dd s-əjut har äbas t-illa edəgg wälä-däy dat-emm n-ehän. ³ Ämmijräd-asän dihendäy a-s t-dd-osän əkkoz meddän ämisawäyənən anəbdon iyyän, ⁴ mäšan, igdäl-asän əjut n-tamətte ad-t-sän-

sən dat-Ƴisa. Äyläyän, äwwänän afälla n-ehän, əkkäsän-in əjobän-wi äsiitəxnen ehän däy-tanəmhäla n-edəgg wa däy-ibdäd Ƴisa, ästərarän-dd s-axəbabu wa jän anəbdon, insa fäll-asəftäy-net. ⁵ Inhäy Ƴisa immun-näsän Ƴas, innä i-anəbdon: «Alyəḍ, ätwänšän-ak ibäkkəḍän-näk.»

⁶ Edəgg-en, han-t härät däy-älyulam n-Ättəwrät. Əslän i-a-wa inna Ƴas, äbjänjänän, ⁷ ad-jannen: «Wa ma t-äsihälän məjräd-wa-däy? Äskafär! Mi äddoben tenäšše n-ibäkkəḍän säl Mässinäy?»

⁸ Ilmäḍ Ƴisa yur-iman-net älwäqq-wen-däy a-wa däy-zinəzjumän, inn'-asän: «Mafäl tajjəšän erk inəzjam šund-wi-däy ulhawän-nəwän? ⁹ Ma ojarän täräyše jerad-tənnəd i-anəbdon: «Ätwänšän-ak ibäkkəḍän-näk,» d-ad-has-tənnəd: «Əbdəd, əḍkəl asəftäy-näk, ärjəš.»

¹⁰ Ašäl-i, ässiilmädäy-kəwän a-s Ägg-əgg-adəm, ijraw fäll-əreri n-əkall turhajät n-tenäšše n-ibäkkəḍän.» Innä Ƴisa i-anəbdon darät-a-wen: ¹¹ «Ənney-ak, əbdəd, əḍkəl asəftäy-näk, əqqəl ehän-näk.»

¹² Ibdäd, iḍkəl asəftäy-net ässaḡät-wen-däy, iglä han-näyän-t äddinät iket-däy-näsän. Äqqiimän-dd Ƴas, tof-en täkunt n-a-wa ijän, tiimələn Mässinäy, jannen: «A-wa ijän ašäl-i-däy, wär käla t-nənhäy.»

Iyrä-dd Ƴisa Lewi i-ad-umas änäṭṭalib-net (Mätti 9:9-13; Luqa 5:27-32)

¹³ Oläs Ƴisa azəjor, ikk' asəlim n-əjənš wa n-Galila, ad-t-dd-takkän äddinät äjjootnen, isayr'-en. ¹⁴ Iglä däy-a-wen-däy a-s inhäy Lewi ägg Älfa, äqqiima däy-edəgg n-älxidmət-net, ämoos änarman n-tiwse, inn'-as Ƴisa: «Əlkəm-ahi!» Ibdäd Lewi, ilkəm-as.

¹⁵ Darät-a-wen, äsməjərät Lewi Ƴisa s-ehän-net. İtaḡäyma Ƴisa däy-edəgg wa n-imənsiwän a-s erk äddinät han inarman n-tiwse äjjootnen has-əlkamnen da-däy; osän-dd, änyäymän dər-s ənta d-inəṭṭulab-net.

¹⁶ Ənhäyän älyulam n-Ättəwrät n-tagğayt ta n-käl-faris a-s ohar Ƴisa d-erk äddinät d-inarman n-tiwse Ƴas, ənnän i-inəṭṭulab-net: «Mafäl itihär älyalim-nəwän imənsiwän d-inarman n-tiwse d-erk äddinät?»

¹⁷ Isl'-asän Ƴisa Ƴas, inn'-asän: «Äddinät ässoxätnen, wär-ämyətärän s-läxtur; imarhinän a sār-s ämiyətärnen. Näkk, wär dd-əmešäläy s-äddinät-wi ordänen iman-näsän iqqud, inəsbäkkəḍän a-s dd-əmešäläy.»

İsälän n-əzum (Mätti 9:14-17; Luqa 5:33-39)

¹⁸ Ašäl iyyän d-əzumän inəṭṭulab wi n-Exya d-käl-faris, osän-dd äddinät Ƴisa, ənnän-as: «Mafäl inəṭṭulab wi n-Exya d-käl-faris tuzamän, a-s ija a-wen wi-näk əntəneḍ, wär tuzamän?»

¹⁹ Inn'-asän Ƴisa: «Ajän käl-tuksest, ilzam-tän əzum a ikk' ämaḡlay ill'-e jere-sän? A ikk' ämaḡlay ill'-e jere-sän,

wär tən-ilzem ad-uşamän. ²⁰ Elkamän išilan wi tən-e-ifəl, dihen, ad-əjrəwän s-əzum.

²¹ Wär t-illa ere itəggatän tikəst i-temälsit wäššärät s-taswəqt n-tabdoyt täynayät. Afäl ija a-wen, wär-e əhaj a-s dd-e-təsär taswəqt ta täynayät fäll-temälsit ta wäššärät, tājji amənd ojärän wənnin. ²² Wär t-illa day ere itajjän aman n-ləynəb əynaynen, əxxiimmärnen dəy-ijdad. Ere ijän a-wen har kəfän aman-ənnin dəy-ijdad, ad-has-səbbuqqen ijdad-net, ifut qarət-a-wen dəy-ləynəb hakd-dəy dəy-ijdad. Aman n-ləynəb əynaynen əxxiimmärnen, iddidän əynaynen a dəy-tən-itajji əwadəm.»

Isälan n-ašäl wa n-əssəbət-i n-təsonfat

(Mätti 12:1-8; Luqa 6:1-5)

²³ Ašäl iyyän n-əssəbət-i n-ašäl wa n-təsonfat, iräs *Yisa* d-inəttulab-net išəkraš n-älkäma ad-dəy-sän dd-nakkədən inəttulab-net tiyəyänən n-älkäma. ²⁴ Ənhäyän härät dəy-käl-faris a-wa tən-išlän yas, ənnän-as: «Ənhəy, ma isawəjjen inəttulab-nək a wärän-itətwəjji dəy-ašäl wa n-əssəbət-i n-təsonfat?»

²⁵ Inn'-asän *Yisa*: «Adiš kəwəneḍ, kälä wär täyrem dəy-əlkəttab a-wa ija Dawəd a-s əmyətär, əlluḗ ənta d-imidiwän-net. ²⁶ Ətwänän'-anəy, ijjäš ehän n-Məssinəy dəy-əzzəman wa d-əmoos Əbyatär əmänokal n-käl-tikutawen, ikša dəy-tijəlwen-ti əmoosnen takute i-Məssinəy, s-wär t-illa ere s-t-təlla tetäte-nəsnät a säl käl-tikutawen, ikfa dəy-snät day meddən wi dər-s əd-dewnen.»

²⁷ Inn'-asän day: «Wädden ägg-adəm a dd-ixläkän i-əssəbət, änn-ak, əssəbət a dd-ixläkän i-tənoflayt n-ägg-adəm. ²⁸ A-wen-dəy a fäl *Ägg-ägg-adəm*, a ännihədən dəy a-wa s-ila ägg-adəm d-a-wa s-wär ila s-ad-t-äj, dəy-ašäl wa n-əssəbət-i n-təsonfat.»

Əzozäy *Yisa* əhaləs s-əqqur əfuss-net

(Mätti 12:9-14; Luqa 6:6-11)

3 Oläs *Yisa* qarət-a-wen ujš n-ehän n-əddin wa n-käl-Əlyəhud. Ill'-e dihen əhaləs s-əqqur əfuss-net. ² Jan-as käl-faris ənniyät, tassänän ihäl ad-t-izuzəy dəy-ašäl n-äljibadät, əjrəwän ya əsaru s-t-əssəqlämän. ³ Innä *Yisa* i-əhaləs wa s-əqqur əfuss-net: «Əyyäw, əbdəd dəy-amməs n-älžəmayät.»

⁴ Innä i-älžəmayät qarət-a-wen: «Ak a xälälän dəy-ašäl wa n-əssəbət-i n-təsonfat iji n-emärked, mey iji n-a läbasän, igguḗ n-iman, mey iji n-iman?» Wär t-illa ere has-innan härät. ⁵ Issəyläy-tän-dd asəwəḍ n-aḍkär ir-tayän d-tisnant fäl təssəba n-təyart-i jän ulhawän-nəsän, innä qarət-a-wen i-əhaləs: «Əzžəl əfuss-nək». İzžäl əfuss-net, izzäy.

⁶ Əzjərän käl-faris edägg-en yas, änmänhäyän d-tag-gayt ta n-käl-Harudəs dəy-isälan n-əmmək wa s-mad-əjən iman n-*Yisa*.

Əzozäy *Yisa* əddinät əjjootnen dəy-tamətte

⁷ Əddew *Yisa* qarət-a-wen d-inəttulab-net s-asälim n-əjäns wa n-Galila, təddew-dd sər-s tamətte tājjeet dd-falät teje ta n-Galila d-ta n-Əlyəhudəyät, ⁸ iyyəḍ faländ-d Yərussälam, iyyəḍ əkall wa n-Iduma d-əkall wa iwärän ašrut wa n-eməynəj n-əjäns wa n-*Yurdəni* d-iyəрман wi n-Tir d-Säyda d-älžəmayät əjjeen dd-ikkan daw-məsällät n-härätän wi itəjji. ⁹ Innä *Yisa* i-inəttulab-net əlwəqq-wen, ad-has-səmməjnun turäft n-aman ijjäš i-ad-wär t-təsnəkmäm tamətte ¹⁰ fäl-a-s əzozäy dəy-sän i əjjootnen hundəy har əməra-dəy, əqqäländ-dd əddinät hak iyyän itikəl amidi-net fäl tərha n-ad-t-əḍəsən. ¹¹ Iməlsän əntəneḍ, e-d t-ənhäyän, ad-ärkäyän data-s, sayəren, jannen: «Käyy a-s *Rure-s n-Məssinəy*» ¹² məšan, ikann dəy-sän asəmmähəḍ i-ad-wär-əlləyən ere wa əmoos.

Inəmmušal wi n-məraw d-əssin

(Mätti 10:1-4; Luqa 6:12-16)

¹³ İwwän *Yisa* qarət-a-wen taḍayt, iyərə-dd s-iman-net inəttulab wi s-irha, əkkän-t-dd. ¹⁴ Əsnəfrän dəy-sän məraw d-əssin wi s-irha i-ad-t-əllan yur-s, əswär-tän isəm inəmmušal wi n-inaxtəbän n-*Ələnzil*, ¹⁵ ikf-en day tərna n-ukəs n-alšinän dəy-əddinät. ¹⁶ Əntəneḍ-da wi n-məraw d-əssin əsnəfrän: Simyon wa əswär isəm Bərus; ¹⁷ Yaqub d-əḡḡa-s Exya, wi n-dəgg-Zəbdi s-ij' isəm Boyərnažəs, a-wen əlməyən-net: dəgg-ejjaj; ¹⁸ İdris d-Fəlibb d-Bärtäləmna d-Mätti d-Tomi d-Yaqub wa n-ägg Əlfa d-Tade d-Simyon wa n-əššəzəy ¹⁹ d-Yəhudəs İsxaryut-i t-e-isəssəyḍärän.

Torda n-käl-ehän n-*Yisa*

(Mätti 12:22-37; Luqa 11:14-23; 12:10)

²⁰ İqqäl-dd *Yisa* ehän yas, oläs-dd fälla-s əlžəmayät tidawt har əbas ijraw ənta d-inəttulab-net wälä əlwəqq s-əssokän härät imawän-nəsän. ²¹ Əslän käl-ehän-net i-a-wen yas, əkkän-t-dd i-ad-t-ərməsän fäl-a-s jannen: «A-wa, immar-t härät.»

Ehän s-əknasän məssaw-s, wär-e əhaj

²² Əggädän *əlyulam n-Əttəwrät* wi dd-fälnen Yərussälam, ənnän: «A-wa Abälzəbil, İblis wa n-əmänokal n-alšinän a t-ihan, ənta a t-ikfän tərna ta s-itakkəs alšinän dəy-əddinät.»

²³ İyr'-en-dd *Yisa*, issəyläy-tän tangalt dəy-hasän-in-na: «Əndek əmmək wa s-tordam a-s İblis əddoobät, ad-dd-iqqəl isattəy İblis? ²⁴ Afäl dd-əqqälän käl-iyyän n-əddəwəl əknasän jer-iman-nəsän, əddəwəl-en, wär-e əhaj ibdad. ²⁵ Ehän day s-dd-əqqälän məssaw-s əknasän jer-iman-nəsän, ehän-en, wär-e əhaj ibdad. ²⁶ Afäl ibdəd İblis i-iməššerəkän-net, ad-tən-ikannəs, wär-e əhaj ibdad, səmdo-net yas a ikka.

²⁷ Wār t-illa ere äddoben ujəš n-ehän n-ähaləs n-anäkfor, awəy ilälän-net ar s-ad-t-ikrad təzzar, dihen, ad-udabät ad-awəy a-wa ihän ehän-net.»

Abäkkəq wa s-wār t-təlla tenäšše-net

²⁸ «Äsidättey-awän a-s abäkkəq of-ägg-adəm d-asəkkufär ija-däy, äddoobät Mässinäy ad-has-t-in-änš, ²⁹ mäšan äwadəm wa äskafärän däy-isälän n-*Unfas Šäddijän*, wār-ilkem ad-has-in-ätiwänša, ed iwär-t uqlem n-abäkkəq iylälän.»

³⁰ Ij'-asän Yisa mäjräd-wa-däy fäl a ənnin s-ənnän: «Ih'-e alšin.»

Anna d-ayətma-s n-Yisa wi n-tidət

(Mätti 12:46-50; Luqa 8:19-21)

³¹ Osän-dd ayətma-s n-Yisa äddeewän d-ma-s, əb-dädän dat-emm n-ehän, äšmašälän-dd sār-s äwadəm i-ad-hasän-t-dd-iyär. ³² A-s itäj a-wen-däy, äqqiima Yisa jer-tamətə has-jat afäraj; ənnän-as äddinät: «Təbdad ma-k d-ayətma-k [d-šätma-k] dat-emm n-ehän, sas-tanän dār-k.» ³³ Inn'-asän: «Əndek anna-nin d-ayətma-y [d-šätma-y]?» ³⁴ Issäyläy-dd tamətə ta täqqimät akäyad-net, innä: «Ənhəywät anna-nin d-ayətma-y, ənt-äneq-da-däy. ³⁵ E d t-illäm ere itamašälän erhet n-Mässinäy, ənta a-s əññay-y d-wälätma-y d-ma-y.»

Tangalt ta n-änäsdamu

(Mätti 13:1-9; Luqa 8:4-8)

4 Oläs Yisa day asəyär n-tamətə däy-asälim n-ejänš wa n-Galila. Təddew-dd sār-s tamətə täjjeet, ijjäš-as turäft n-aman, äqqima däy-s, täqqimä-dd tamətə ənta təbdad däy-asälim n-aman, täsijäd-as. ² Issäyra äddinät härätän äjjootnen s-tangalen. Däy-a-wa tän-issäyra, inn'-asän ašäl iyyän: ³ «Säjdət! Käla izjär änäsdamu iyyän i-ad-iddumət ašəkrəš-net.

⁴ Älwäqq wa d-itidumut, oqänät tiblalen tiyyäd däy-äbara, äkkükären-tänät-dd igdaq, əkšän-tänät.

⁵ Oqa ašär iyyän jer-tihun, äffoqqät-dd šik ed wār-in-tem däy-äkall, ⁶ täsmäqqät-dd täfukt jənnəy-s, təssärya isəffuqqa, äqqur-in a-di iket-net ed wār-əntemän ikewän-net däy-härät.

⁷ Oqa ašär iyyän däy-tabəññənt, tədwäl-dd fälla-s tabəññənt, təzmäd-as, iyräy-in.

⁸ Oqa ašär wa iyyädän däy-äkall olayän, ikräš aratan; ijä tiboläsen s-tiyyäd kəraqät timərwen n-tablalt a tänät-iwarän, tiyyäd sädisät timərwen, tiyyäd temede.»

⁹ Inn'-asän qarät-a-wen: «Ere ilän timəzzujen s-islä-däy, isäjdət!»

Äddälil wa fäl isayra Yisa tamətə s-tangalen

(Mätti 13:10-17; Luqa 8:9-10)

¹⁰ Izjär-dd Yisa äljəmayät yas, əssəstänän-t inəttulab-net wi n-märəw d-əssin, d-äddinät wi sār-s dd-saylay-

nen d-älmäyana n-tangalen ti ija. ¹¹ Inn'-asän: «Käwäneq, təjrawäm turhajät n-ujreh n-əddəraj wa ämoosän isälän n-*Təmmənəya n-Mässinäy* mäšan, äd-dinät wi iyyädnen n-ajäma, a-wa s-e-əslən iket-net, tangalen a däy-has-e-əslən i-ninin:

¹² «Ad-əswadän, wär hənneyän, äsijädän, wär səllən; i-ad-wär t-illa a jarrähän, i-uday ad-utabän s-Mässinäy, əjrəwän tenäšše.» »

Älmäyana n-tangalt ta n-änäsdamu

(Mätti 13:18-23; Luqa 8:11-15)

¹³ Inn'-asän day: «Yas ta-däy tangalt, wär tät-təjre-häm? Adiš əndek əmmək wa s-mad-təjrähäm tangalen ti iyyädnen?

¹⁴ Änäsdamu, ənta a-s ənaxtab n-mäjräd n-Mässinäy.

¹⁵ Äddinät iyyäd, olähän d-äbara wa däy-oqänät tiblalen. E-d əslän i-mäjräd n-Mässinäy, šik a-s tän-dd-itis Iblis, isəttəw-asän-t-in.

¹⁶ Äddinät iyyäd, olähän d-tihun-ti jer-oqänät tiblalen; e-d əslän i-mäjräd n-Mässinäy, ad-əhləyləyän, äqbəlän-t šik ¹⁷ mäšan, wär t-təyyən ikräš ikewän däy-ulhawän-näsän, ad-əjən äzzaman əndərrän äkoyädän däy-s mäšan afäl dd-tosa tissust mey osä-dd älyizabät däy-təssəba n-mäjräd n-Mässinäy, ad-hin-əbbuqəlän a-wa s-omänän.

¹⁸ Äddinät iyyäd, əntäneq a-s tabəññənt ta jer-oqänät tiblalen, ad-əslən i-mäjräd n-Mässinäy ¹⁹ mäšan, ad-has-əzmədän däy-ulhawän-näsän s-tärha n-wälät-äd-dunya d-eylä n-tärha n-ajmur-net d-derhanän iyyäd äjjootnen, wär t-illa a sār-sän dd-isayşal.

²⁰ Äddinät wi iyyädnen, əntäneq a-s äkall wa olayän däy-oqänät tiblalen. Əntäneq a-s e-d əslän i-mäjräd n-Mässinäy, ad-t-äqbəlän, ijjəš-asän-t älfäyda; tarəw-dd sār-sän tablalt tiyyät kəraqät timərwen n-tablalt, tiyyät sädisät timərwen, tiyyät temede n-tablalt.»

Tangalt ta n-tefätelt

(Luqa 8:16-18)

²¹ Inn'-asän Yisa day: «Äwadəm, wär-isärmis tefätelt təzzar, äj'-et daw-äkoss mey daw-teşejit, änn-ak, edägg idkalän a fäll-tät-e-isäns. ²² Wār t-illa a iffarän s-wädden ad-dd-infiləl, wär t-təlla takše s-wädden ad-dd-təf-fukkär.

²³ Ere däy-wän ilän timəzzujen s-islä-däy, isäjdət!

²⁴ Äjät ənniyät i-a-wa s-salläm fäl-a-s, a-wa dār-ogdäh asjəd wa täjjäm i-Mässinäy ad-där-mad-agdäh day ajəraw-nəwän yur-s. ²⁵ Äwadəm wa s-işwār ifhäm härät, ad-has-iwwaq musnät har isəssikəy mäšan, wa s-wär t-illa a ijarah, wär t-in-ikka härät, änn-ak, ad-däy-s əmahäy wälə a-wa əndərrän ittäf.»

Tangalt ta n-temättäwt
(Mätti 13:31-35; Luqa 13:18-19)

²⁶ Inn'-asän day: «Sänto n-Təmmənəya n-Mässinäy, oläh d-a-wa s-e-d äddomät äwadəm ašəkrəš-net, ²⁷ jer-itčas wäla okay, jer-ehäq wäl' ašäl, ad-idaggäl ädomm däy-ašəkrəš, itifäqqut-dd, däy-a-s, wär təha tijya n-a-wen mäs-si ed, ²⁸ äkall a dd-madän-arəw d-iman-net teyəšše s-tizarät, çara-s teyäyānt, təzjār-dd tejent n-älkäma teyäyānt. ²⁹ Diha-däy d-mad-inhäy mäs-si n-ašəkrəš a-s inça älkäma, ad-dd-mad-içkäl älgori-net i-illuy-net.»

³⁰ Inn'-asän çarät-a-wen: «Ma dār-mad-nəsəssiläh sänto n-Təmmənəya n-Mässinäy? Endek ças tangalt täsisäjrähät sänto-net? ³¹ Sänto n-Təmmənəya n-Mässinäy, oläh d-temätäwt ta tojārät təmmətkit däy-idom-män. A-s tät-itidumut äwadəm, wär t-təlla temätäwt däy-äddunya tät-tojārät təmmətkit, ³² mäšan, hakd a-wen-däy, afäl tät-äddomät äwadəm, ad-dd-täjj tadäwla-i-däy mäqqarät, tajär tiyəššawen iket-näsnät təššəjrət, təkəš iləktan-i-däy mäqqornen har wäla-däy igçaq, kallän daw-tele-net.»

³³ Tangalen äjjootnen olähnen d-ti-däy, s-älxal äsisäjrähän a-s issäyra çisa äddinät; ³⁴ wär t-illa a inna i-tamətte s-wädden tangalen a däy-hasän-t-innä mäšan, e-d änmäjrəw d-inəttulab-net däy-edəgg ištārən, ad-hasän-äffässär älmäyña n-tangalen-tin-däy iket-näsnät.

Ässasäm çisa açu d-ejänš
(Mätti 8:23-27; Luqa 8:22-25)

³⁵ Toça täfukt ças, innä i-inəttulab-net: «Nəjləyet ejänš s-ašrut wa n-emäynäj.»

³⁶ Fälän tamətte, əglän dār-s inəttulab däy-turäft n-aman ta däy-äçqiima, äddewnät dār-sän day turfen n-aman tiyyäq. ³⁷ Əglan a-s dd-inkär açu-i-däy äşşooohen, ad-tibhilibəhilnät tinäzzämären i-turäft har işwar tədnay aman. ³⁸ A-s itäjj a-wen, ässoomät çisa adäfor, itčas däy-ajilal n-turäft n-aman. Əssənkärən-t inəttulab däy-eçəs, ənnän-as: «Älyalim! Ajän wär käy-təssärmäy tamättant-nänäy?»

³⁹ Inkär-dd, äsmähäq fäll-açu, innä i-ejänš: «İsmäd! Əzjəw!» İbdäd-in açu, sämməç-in a-wen-däy iket-net. ⁴⁰ Inn'-asän çarät-a-wen: «Ma-käwän ässiirmäyän? Ma ija immun-näwän?» ⁴¹ Jän inəttulab tarəmmeyt-ta-däy fäl dd-əqqälän ças, tinmännin: «Ma ämoos äwadəm-wa-däy s-wäla açu d-ejänš, sajadän-as?»

Äzozäy çisa amälšon iyyän
(Mätti 8:28-34; Luqa 8:26-39)

5 Əwwädän-in ašrut n-ejänš wa iyyädän, a-wen däy-äkall wa n-Gadara. ² Diha-däy dd-izjār çisa turäft n-aman, ad-has-dd-ilkäq amälšon dd-izjarän tiçeska.

³ Dihen-däy ad-izzaç, wär t-illa äwadəm äddoben akärad-net wäla-däy s-tiçəm. ⁴ Akärad has-jän äddinät s-tifren hakd tiçəm-däy, ad-tänät-dd-isäçqçətəs, wär t-illa fäw ere äddoben a däy-s ännähäq. ⁵ Ehäq d-ašäl iha tiçeska, meç ošal fäll-içayän, inaççäw içaran, išašar iman-net s-tihun.

⁶ Ojja çisa däy-ijəç ças, ošal-dd sār-s, irkäy data-s, ⁷ içkäl eməsli-net, innä: «çisa, Rure-s n-Mässinäy wa iknän açkul, ma däy-i tärhed? Fäl Mässinäy, wär hitäçquzzäbed.» ⁸ Alšin wa t-ihän a ijannen a-wen ed isamähäq çisa fälla-s i-ad-t-izjār. ⁹ İssəstän-t çisa, inn'-as: «Mi isəm-näk?» Inn'-as ähaləs: «İsəm-in: ejhän ed nəjjət.» ¹⁰ Ad-laçqçädän alšinän wi t-hänen çisa i-ad-tän-wär-ikkəs däy-äkall.

¹¹ A-s itäjj a-wen-däy, içan ehäre n-əlxənžärän fäll-tasäja n-taçayt hat attayän-en-däy. ¹² Ad-laçqçädän alšinän çisa, jannen-as: «Suk-anäy əlxənžärän i-ad-tän-nəjjəš.» ¹³ Irç'-asän s-a-wen. Əzjārän alšinän ähaləs, əjjäšän əlxənžärän, ad-dd-titrəktərikän a iwwädän əssin afdän n-əlxənžär, wa-däy n-afälla n-taçayt, tiçəwän däy-ejänš, tattän-tän aman.

¹⁴ Ənhäyän imäçdanän n-əlxənžärän a-wa ijän ças, äjewädän. Ošälän, jän isälan däy-käl-ayrəm d-attayän-net. Ad-dd-tiçəl tamətte, tiwnifit-dd a-wa ijän. ¹⁵ Osän-dd äddinät edəgg wa iha çisa, ogäzän-dd amälšon wa s-käla t-iç' ejhän n-alšinän, äçqiima, ij' isəlsa, təh'-e day tijya n-iman-net.

¹⁶ Jän däy-sän äddinät wi äjjəyhnen i-a-wa ijrəwän amälšon d-əlxənžärän isälan ças, ¹⁷ ad-təddalän çisa d-ad-ifəl äkall-näsän.

¹⁸ Älwäçq wa d-itajjäs çisa turäft n-aman, ikk'-e-hi-dd ähaləs wa s-käla t-hän alšinän, ad-t-ilaçqçäd d-ad-där-s idaw. ¹⁹ Wär has-irça çisa s-a-wen, änn-ak, inn'-as: «Əgləw, əçqçəl ehän-näk, diha t-əllän išäçqayän-näk, tälläyed-asän təmyäre n-a-wa hak-ija Emäli d-əmmək wa s-hak-oçän tähanint.» ²⁰ Içlä, ad-itajj isälan n-təmyäre n-a-wa has-ija çisa däy-teje ta jät isəm: «Ta n-märəw içərman». Ere has-islän-däy, ad-dd-içqçəl ças äkun däy-isälan-net.

İsəlan n-elle-s n-žayrus d-tamäçt ta dd-izajjār ašni
(Mätti 9:18-26; Luqa 8:40-56)

²¹ Izjār çisa çarät-a-wen s-asälim n-ejänš wa iyyädän, diha-däy dd-äsjänän däy-asälim n-aman, ad-sār-s dd-täddew tamətte täjjeet. ²² Os'-e-hi-dd dihen iyyän däy-älfäçqçitän n-ehän n-äddin wa n-käl-Älyähud n-tayrəmt-en s-isəm-net žayrus, inhäy çisa ças, irkäy data-s, ²³ ad-t-itəddal, ijann'-as: «Talyaçt-in, täbok i-iba, nidawet sār-s, sənsəd fälla-s ifassän-näk, ad-təzzəy, təddär.» ²⁴ Äddew dār-s çisa, təlcam-as day tamətte täjjeet t-täsinäkmämät.

²⁵ Tamətte-en, h'-et tamäçt ijammäq ašni a ilan mārəw iwətyan d-əssin, ²⁶ təkna ahänay n-ayəna jer-ifassän n-läxturtän, täsmälkəw-in a-wa təla iket-net

māšan, wär t-illa fāw a-hin-ifnazān dāy-turhənnə-net, ānn-ak, tiwwaqt Ƴas ad-dd-tajj fälla-s. ²⁷ Təs' isālan n-Ƴisa Ƴas, təjjāš-dd tamətə s-ɖarāt, dās erāswāy-net, ²⁸ ed a-s tāj a-wen-dāy, janna: «Wāla erāswāy-net, kud-t-ɖāsāy, ad-əzzəyāy.» ²⁹ Diha-dāy d-ɖās erāswāy-net, ad-iktāl ašni wa tāt-dd-izajjārān, tofrāy əssayāt-wen-dāy dāy-tayəssa-net a-s təzzāy dāy-tizzurt-net. ³⁰ Ilmäd Ƴisa Ƴur-iman-net, ālwāqq-wen-dāy, fāl tārna ta t-dd-təjmāɖāt, innāɖ-dd s-tamətə, innā: «Mi iɖāsān isəlsanin?» ³¹ Ənnān-as inəttulab-net: «Ajān wär hənneyād tamətə ta kāy-tāsinākmāmāt a-s jānned: «Mi hi-ɖāsān?»» ³² Issāylāy-tān-dd akāyad-net i-ad-inhəy ta t-təɖāsāt. ³³ Tənhəy taməɖt ālafu wa təjrāw Ƴas, təkk'e-hi-dd, təšikāɖkād a-wa-dāy has-ja tarəmmeyt, toɖa data-s, tənn'-as tidət iket-net. ³⁴ Inn'-as Ƴisa: «Talyaɖt, əzozāy-kām immun-nām, əgləw dāy-ālxer, təzzeyād dāy-tizzurt-nām.»

³⁵ Ämmiirād Ƴisa hārwa a-s dd-osān əddināt dd-fal-nen eyewən n-ālfāqqi n-ehān wa n-əddin, ənnān-as: «Elle-k, āba-tāt. Ma s-salāyyayād Ālyalim day?» ³⁶ Wār hin-ijreh Ƴisa a-wa jānnen, innā i-ālfāqqi n-ehān wa n-əddin: «Wār tərmeɖt, amən Ƴas.» ³⁷ Igdäl Ƴisa i-əddināt iket-nāsān ad-dār-s idawān a-s təggädäd Bətrus d-Yaqub d-Exya wa n-əŋŋa-s. ³⁸ A-s hin-əwwāɖān eyewən n-emānnāhəɖ n-ehān wa n-əddin, wār hin-ogežān ar tamətə tədgažāt; əsikālāl, əššurša a-wen-dāy, dāy-išənnawān. ³⁹ Ijjāš-in fälla-sān, inn'-asān: «Ma kāwān-idgažān, hallām? Tarat, wār tāt-āba, eɖəs Ƴas a ja.»

⁴⁰ Jān-t tekāškāšt. Izzəzjār-tān iket-dāy-nāsān, wār dd-əqqima dihen ar d-ti-s d-ma-s n-talyaɖt, d-inəttulab wi dār-dd-əddew. Ijjāš ɖarāt-a-wen edəgg wa dāy-tən-sa talyaɖt, ⁴¹ irmās-tāt-dd s-əfuss, inn'-as: «*Talita kumi*», a-wen ālmāyana-net: «Talyaɖt, ənney-am, ənkār-dd.»

⁴² Təbdād talyaɖt əssayāt-wen-dāy, tərjāš. Talyaɖt-en-dāy, la māraw iwətyan d-əssin. Əqqālān-dd əddināt Ƴas oran imawān fāl tihusay n-a-wa-dāy ijān. ⁴³ Ikn'-en-dāy Ƴisa asəmmətār i-ad-wār jen isālan n-a-wa ijān dāy-āwadəm wāl' iyyān təzzar, inn'-asān ad-tāt-əkəfən a təkša.

Iba n-immun n-kāl-tayrəmt ta n-Nəširāt

(Mätti 13:53-58; Luqa 4:16-30)

6 Ifāl Ƴisa dihen, əddew d-inəttulab-net s-tayrəmt ta dāy-idwāl. ² Ašāl wa n-əssəbət-i n-tāsonfat, ijjāš ehān n-əddin wa n-kāl-Ālyāhud, ad-dāy-s isayra. Āsi-jādān-as əddināt əjjootnen ākuunnen dāy-a-wa ijanna, əqqālān-dd Ƴas oran imawān, jannen: «Āhaləs-wa-dāy, əndek siha s-t-dd-iha a-wa itājj? Mi t-ikfān təlyuləma d-tādabit n-iji n-tikunen ti itājj? ³ Ak a-wa, ajān wādden Ƴisa wa n-məniyə n-rure-s n-Māryāma n-əŋŋa-s n-Yaqub d-Yusəf d-Hudd d-Simyon? Wādden šātma-s da-dāy əzzāyən jere-nāy.» Jān-as a-wen-dāy s-t-əzzayān

asākor, unjāyān sār-s omānān. ⁴ Inn'-asān: «Ānnābi, wār t-ill' edəgg s-wādden ātiwāsāmyār dāy-s, ar dāy-əkall-net, d-Ƴur-imārawān-net d-dāy-ehān-net.»

⁵ Igdäl-as a-wen-dāy, ad-Ƴur-sān əj tikunen sāl hārāt dāy-imarhinān fäll-əssinsa ifassān-net, əzzāyān. ⁶ Tof'e tākunt n-iba n-immun-nāsān. Issāylāy-dd ɖarāt-a-wen dāy-attayān n-tidbi-en-dāy, isayra əddināt.

Āšmašāl Ƴisa inəttulab-net s-əssin-əssin

(Mätti 10:5-15; Luqa 9:1-6)

⁷ Iyrā-dd Ƴisa inəttulab-net wi n-māraw d-əssin ɖarāt-a-wen, əšmašāl-tān s-əssin-əssin dāy-a-s tān-ikfa tārna fäll-alšinān. ⁸ Āsmātār-tān, inn'-asān: «Wār təɖkelām dāy-asikəl-nāwān a sāl tāborit; wār tāwweyām əzzad, wāla šākkəš, wāl' əzrəf, ⁹ asəsat tifadəlen-nāwān, wār jem əssin irāswāyān.»

¹⁰ Inn'-asān day: «Ehān təjjāšām-dāy, təzzāyām dāy-s har ašāl wa d-təssawāɖām tekle. ¹¹ Edəgg tosām-dāy, wār kāwān-əsbārrākān məssaw-s, unjāyān s-asjəd-hawān, əzjārāt-t, tābbākbākām tifadəlen-nāwān i-ad-wār tānāt-iləttāy wāla-dāy əboqqal-net. Ilkam, ad-əjjāyāh a-wen fälla-sān.»

¹² Əglān inəttulab, ad-xaɖtābān i-əddināt i-ad-utabān, ¹³ takkāsān day alšinān əjjootnen dāy-əddināt, šawwāyān inəbdan s-əzzāyt, zizuyān-tān.

Taməttant n-Exya wa n-Enəsselmāy

(Mätti 14:1-12; Luqa 9:7-9)

¹⁴ Isl' āmānokāl Harudəs mawmaw n-Ƴisa ed ih' isəm-net imawān n-əddināt iket-nāsān. Jannen iyyāɖ dāy-sān: «A-wa Exya wa n-Enəsselmāy a dd-inkārān jer-in-əmmuttan, a-wen-dāy a t-ikfān tādabit n-tikunen-ti itamašal.» ¹⁵ Jannen iyyāɖ: «Ābo, a-di ānnābi Ƴəli», jannen wi iyyāɖnen: «A-wa iyyān dāy-ānnābitān wi n-ibda.»

¹⁶ Islā Harudəs i-a-wen Ƴas, innā ənta: «A-wa Exya wa s-əssəfrāsāy eyāf-net, ənta a dd-olāsān tanākra jer-in-əmmuttan.» ¹⁷ Əzzāman-en, Harudəs iman-net a omārān s-ad-əttārmās Exya, ijjəš tišəm, itwəjār-in dāy-takārmūt, dāy-təssəba n-Harudəyāt ta n-hānne-s n-əŋŋa-s Fəlibb dāy-s ohāy Harudəs, ¹⁸ fāl-a-s innin, inn'-as Exya: «Wār hak-xālāl, ad-tārəkəbād hānne-s n-əŋŋa-k.» ¹⁹ Təkšār ya Harudəyāt Exya fāl a-wen-dāy, ad-tātār taməttant-net māšan, wār hənney tašləlt s-ja a-wen. ²⁰ Āksuɖ day Harudəs Exya ed, issan a-s āhaləs oɖadān n-eməššeddəj a āmoos, ogaž-t dāy-təssəba n-a-wen-dāy. E-d has-əsjəd ämmiirād, ad-t-əkmun iman-net kud-dāy, ijrāz-as asjəd-has.

²¹ Han a-wen-dāy a-s dd-tosa taməntelt ta s-taqqāl Harudəyāt a ija a-wa-dāy. Ašāl d-tajjān iməšlan wi nisəkta n-tiwit n-Harudəs, əsmājarāt-dd Harudəs käl-əlxəkum-net d-kumāndatān n-əlyəskār-net d-imizārān n-teje ta n-Galila, ²² təjjāš-dd elle-s n-Harudəyāt, ad-dallāl data-sān, ijrāz a-wen i-Harudəs d-imājarān-net.

Iyrä-dd ämänokal talyađt, inn'-as: «Ettär däj-i a-wa tärhed, ad-ham-t-äkfäy.»²³ Ad-has-itəhhađ s-ad-tät-äkf a-wa däj-s təttär, kud-irha umas täzune n-äkall-net.²⁴ Təzjār talyađt, tənna i-ma-s: «Ma däj-s mad-ət-täräy?» Tənn'-as ma-s: «Ettär däj-s eýäf n-Exya wa n-Enəsselmäy.»

²⁵ Täqqäl-dd ämänokal šik, tənna'-as: «Arhey ad-hi-tək-fəd ämära-däj eýäf n-Exya wa n-Enəsselmäy insa däj-azäwa.»²⁶ Enxäsän iman n-ämänokal hullan mäšan, äbas äddoobät uyəl s-a-wa inna, ed ihäđ-as s-ad-tät-äkf a-wa däj-s mad-təttär, a ämoos-däj, dat-imäjarän-net, wär-irha day ad-ärz däj-tənna-net i-talyađt.²⁷ Äš-mašäl ässaýät-wen-däj əssärdasi däj-wi jänen ənniyät i-ehän-net i-ad-dd-ifrəs eýäf n-Exya. Ikk' əssärdasi takärmüt ta ih' Exya, ifräs-dd eýäf-net,²⁸ iwwäy-t-dd insa däj-azäwa, ikf'-e i-talyađt, təkf'-e talyađt i-ma-s.²⁹ Eslän inəttulab n-Exya taməttant-net ýas, əglän, əđkälän-dd tafəkka-net, əzkän-t.

Uyəl n-inəttulab wi äšmašäl Ýisa

(Mätti 14:13-14; Luqa 9:10)

³⁰ Eqqälän-dd inəttulab wi äšmašäl Ýisa, jän däj-s isälan n-a-wa jän d-a-wa əssäýrən iket-net.³¹ Inn'-asän: «Näkket edəgg n-iman-nänäy, sunfəm a əndärrän.» Ij'-asän mäjräd-wen-däj, fäl-a-s igdäl-asän, əjut n-emer-jaš n-äddinät wäla ässaýät s-əssokän härät imawän-näsän.

³² Ejjäšän turäft n-aman, əkkän tenere n-iman-näsän.³³ Ənhäýän-tän äddinät äjjootnen a-s əglän, əzzäýän-tän ýas, fälän-dd iyärman iket-näsän, ošälän-dd har hasän-əzzarän fäw s-edəgg wa əkkän.

³⁴ Izjār-dd Ýisa turäft n-aman, inhäy əjut wa jän äd-dinät ýas, täny'-e tähanint-näsän ed, olähän ýas d-ti-hatten wären la aməđan, ad-tän-isaýra härätän äjjootnen.

Äsyäwän Ýisa səmmos afdän n-ähaləs

(Mätti 14:15-21; Luqa 9:11-17; Exya 6:1-14)

³⁵ Tođa täfukt ýas, osän-t-dd inəttulab-net, ənnän-as: «Näkkəneđ, edəgg n-tenere a nəha, ij'-anäy ehäđ;

³⁶ səgləw äddinät, ad-əkkən tidbi d-iməzzaýän wi ohäzenen, žənšən-dd a əkšän.»³⁷ Äwwežäb-asän Ýisa, inn'-asän: «Un, äkfät-tän a əkšän.» Ənnän-as: «Ajän a tärhed ad-näkk ayram i-ad-dd-nəžänš tijəlwen n-sä-natät timađ n-ərriyal n-azrəf i-ad-nəšäkš tamət-te-ta-däj?»³⁸ Inn'-asän: «Əssənät-dd maniket tijəlwen läm.» Əlmädän-dd, ənnän-as: «Səmmosät tijəlwen d-əssin imənan.»

³⁹ Omär-asän đarät-a-wen s-ad-əbđəwän äddinät, säqqaymən-tän fäll-teýəšše ta dalet.⁴⁰ Täqqima tamət-te s-temeđe-temeđe n-əwadəm, səmmosät-səmmosät timərwən n-əwadəm.⁴¹ Iđkäl Ýisa tijəlwen ti n-səmmosät d-imənan wi n-əssin, äjozäy išənnawän,

ämmoy i-Mässinäy; äfräsfäräs tijəlwen, änkəđnäkəđ imənan wi n-əssin təzzar, ikfä a-wen-däj iket-net i-in-əttulab-net i-ad-t-užanän jer-äddinät iket-näsän.⁴² Əkšän iket-däj-näsän har əyyəwänän.⁴³ Äsdəwän-dd inəttulab a-wa dd-əjläšän, osän-t iđnäy märaw deketän d-əssin n-tijəlwen d-imənan.⁴⁴ Səmmos afdän n-ähaləs a əkšänen ašäl-wen-däj.

Irjäš Ýisa fäll-aman

(Mätti 14:22-27; Exya 6:16-21)

⁴⁵ Äsraräd Ýisa đarät-a-wen inəttulab-net s-ujəš n-turäft ta n-aman, izarän-as s-efäyy n-ejänš wa iyyəđän, ebre n-tayramt ta n-Bätsäyda, ad-isagla ənta tamət-te.⁴⁶ Fäl-t tamət-te ýas, iwwän tađayt tiyyät, ad-itəddal Mässinäy.⁴⁷ A-s ijä ehäđ, təha turäft n-aman ta hän in-əttulab ammas n-ejänš, a-s ija a-wen Ýisa ənta, ih' asälim n-aman.⁴⁸ Ojj'-en äsimäýatär-tän ađu šämad igla ehäđ, ikk'-en-dd irjaš fäll-aman har dəroy tän-okäy.⁴⁹ Ənhäýän-t ikk'-en-dd irjaš fäll-aman ýas, äýelän ämättänkul iyyän, ad-nađđəwän iyəran.⁵⁰ Hannäýän-t mäšan, indär-asän a t-əzzəýän a-wa-däj hasän-təja tarəmmeyt. Ässewäl-asän šik, inn'-asän: «Əfləsät-ahi, näkk a-wa, wär tärmeýäm.»

⁵¹ Ijjäš-dd fälla-sän turäft n-aman ýas, ibdəd ađu. Ämoos-asän a-wa ijän təkunt-i-däj mäqqarät.⁵² Indär-asän ujhə n-asjət wa ija i-tijəlwen fäl täýart-i-däj jän ulhawän-näsän.

Äzozäy Ýisa imarhinän däj-teje ta n-Žännəšarät

(Mätti 14:34-36)

⁵³ Ijläy Ýisa d-inəttulab-net ejänš, äsjänän däj-äkall wa n-Žännəšarät.⁵⁴ Diha-däj dd-əzjərän däj-turäft n-aman, ad-əzzäýän äddinät Ýisa,⁵⁵ ad-tišələn däj-äkall iket-net, tazəwen-dd sār-s imarhinän fäll-tišija s-edəgg wa s-əslän ih'-e i-ad-tän-izuzəy.⁵⁶ Edəgg osa-däj, jer-iyärman, tidbi, wäla ässukän, ad-dd-awəýän äddinät imarhinän-näsän, tattärän ad-əđəsän kud-däj afär n-eräswäy-net ed, ere t-iđäsän-däj, ad-izzəy.

Isälan n-alkum i-agnatän

7 Əžžəmmäýän-dd *käl-faris* d-härät däj-älyulam n-Ättəwrät dd-falnen Yärussälam s-Ýisa.² Ejrähän-in däj-a-wen-däj a-s tattän iyyəđ däj-inəttulab-net, wär-ässerädän ifassän-näsän.³ Iqqän a-wen iyəfawän-näsän fäl-a-s käl-faris d-käl-Älyähud iket-näsän, ämoosän äddinät əlkamnen i-älyadatän wi hasän-dd-oyyän imərawän-näsän: wär hasän-t-təlla tetäte ar s-ad-ässerädän ifassän-näsän har taymärt təzzar.⁴ Afäl əkkän ässuk har t-dd-fälän, wär hasän-t-təlla tetäte ar s-ad-ässerädän telämäkt-näsän iket-net. Lan day älyadatän äjjootnen s-əlkamän säl wi-däj: ašəšdaj n-ikassän d-iýsas d-iyəran d-isəftay.

⁵ Əssəstānān *kāl-faris d-ālyulam n-Āttāwrāt* ʔisa, ən-nān-as: «Mafāl inəttulab wi-nāk, wār-əlkemān i-agna wa hanāy-dd-oyyān imārawān-nānāy? Tattān wār-əsserādān ifassān-nāsān.» ⁶ Inn'-asān ʔisa: «Ālmu-nafeyān! Tidət-dāy a-wa fälla-wān innā ānnābi Saya, † a-s innā, inna Māssināy:

⟨Tamətte-ta-hi, idlay-net ʔas
a-s hi-tāssiimyār
ulh-net, ujəj-ahi;

⁷ semyār wa hi-jān əddināt, məlayāyña ed a-wa sayren dāgg-adəm fäll-i, wār-əmoos ʔas ar fārəḏān dd-āytaşān i-iman-nāsān.⟩

⁸ Emmək-wen-dāy a-s, kāwāneḏ-dāy, təšlāyām i-alāmār wa n-Māssināy, təttāfām ālyadāt n-dāgg-adəm.⟩

⁹ Inn'-asān day: «Kāwāneḏ, jərəm-in alāmār wa n-Māssināy, jəm agna-nāwān dāy-edāgg-net. ¹⁰ Wādden, innā ānnābi Mosa:

⟨Səmyār ti-k d-ma-k, innā day:

⟨Ere əbodārān ti-s mey ma-s, əmmätet.⟩

¹¹ Təssanəm s-a-wen-dāy iket-net məšan kāwāneḏ-da-dāy, iyyāḏ dāy-wān, sayren əddināt a-s, əddoobāt əwadəm ad-änn i-abba-net d-anna-net: ⟨A-wa s-əsidārhan ad-kāwān-ədhələy sār-s, jey-t takute i-Māssināy, ¹² ija ʔur-wān a-s ere innān a-wen-dāy i-imārawān-net, ad-əbas t-iwar ālxaqq-nāsān. ¹³ A-wa sayrem d-a-əjjeen dār-s ānifāqqān a-s hin-təsbəttālām a-wa inna Māssināy, jəm a-wa hawān-inna agna-nāwān dāy-edāgg-net.⟩

¹⁴ ʔyrā-dd ʔisa tamətte s-iman-net day, inn'-as: «Səjdāt-ahi iket-dāy-nāwān, təjrāhəm a-wa hawān-janey: ¹⁵ Wār t-illa a itajjāšān emm n-əgg-adəm əd-dooben asəmməḏəs-net, a-wa dd-itəffalān ammas n-ulh-net ijānna s-emm-net a t-isaməḏasān dat-Māssināy.

[¹⁶ Ere dāy-wān ilān timəzzujen s-islā-dāy, isəjdet.]»

¹⁷ Ifāl ʔisa tamətte ʔas, iqqāl ehān, əssəstānān-t in-əttulab-net dihen d-ālmāyña n-tangalt ta ija. ¹⁸ Inn'-asān: «Adiš kāwāneḏ har əməra-dāy, wār təjrehəm a-s əsink, esāk? Ajān wār hənnəyām a-s, wār t-illa a isuk əwadəm emm-net əddooben a t-isəmməḏəs ¹⁹ fāl-a-s, a-wa dd-itəffalān ajāma, wār-itəkk ulh-net, təsa-net a itakk, izjār ḏarāt-a-wen, əj'-e-hin dāy-təkoyt.» Emmək-wen-dāy a-s isaxlal ʔisa imənsiwān iket-nāsān.

²⁰ Inn'-asān day: «A-wa dd-itəffalān ulh n-əgg-adəm, a t-isaməḏasān dat-Māssināy, ²¹ fāl-a-s ammas n-ulh n-əgg-adəm a dd-itəffal erk ənniyāt wa n-abjənən, iba n-tākrakidət, tikra, iji n-iman, ²² əzzəna, təkkərdədt, təlləbäst, amsud, asəmməḏəs n-iman, erk derhan, asəkkufār, əkkəbru, taxxalen. ²³ Əntəneḏ-den-dāy

† A-wa ānnābi dd-əzzarān i-ʔisa, əlolāy dāy-isālan-net əssayāt timəḏ n-awətay dat-tiwit-net.

hərātān wi saməḏasnen əgg-adəm, ed ammas n-ulh-net a dd-təffalān.⟩

Elle-s n-taməjart ta əzozāy ʔisa

(Mätti 15:21-28)

²⁴ Ifāl ʔisa dihen, ikkə teje ta n-Tir. Iwwāḏ-in ʔas, ijjāš ehān iyyān, fāl-a-s wār irha ad-fälla-s əlməḏān əddināt məšan, hakd-a-wen-dāy, wār-işter ass-net. ²⁵ Şik-dāy a-s t-təslə taməḏt tiyyāt s-ih' əlşin elle-s, təkk'-e-hi-dd, tərkāy data-s. ²⁶ Taməḏt-en, wār tāt-len kāl-Ālyāhud, ti n-teje ta n-Finisya hət əkall wa n-Surya. Tos'-e-hi-dd ʔas, təttār dāy-s ad-ikkəs əlşin dāy-elle-s məšan, ²⁷ inn'-as ʔisa: «Āyy arātān ad-əyyəwānān təzzar ed, wār-ən-hājja ad-dd-ikkəs əwadəm amənsi daw-sān, ijār-t-in i-iyyəḏan.» ²⁸ Təwwežəb-as taməḏt, tən'n'-as: «Ālyalim, tidət məšan a-wen wār hin-ikkəs a-s iyyəḏan, əd-dooben ad-tattān a-wa dd-sitrəkkin arātān.» ²⁹ Inn'-as ʔisa: «Əgləw, dāy-təssəba n-a-wa-dāy tənnet, a fāl, elle-m, izjār-tāt əlşin.» ³⁰ Təqqāl ehān-net, togəz-in elle-s, tənsa fäll-teşejit, izjār-tāt əlşin.

Əzozāy ʔisa əhaləs məzzəjān s-ikras iləs-net

(Mätti 15:29-31)

³¹ Ifāl ʔisa teje ta n-Tir, ikka ta n-Səyda, ihāl ebre n-ejānş wa n-Galila dāy-a-s ijlay teje ta n-məraw iyərman. ³² Əwwāyān-dd sār-s əddināt əhaləs məzzəjān s-ikras iləs-net ad-dāy-s tattārān ad-fälla-s isəns ifassān-net. ³³ Irməs-t-dd ʔisa s-edes təzzar, ij' assəkəḏ-net dāy-timəzzujen-net, ijə day s-assəkəḏ-net emətām-net fäll-iləs n-əhaləs, ³⁴ əjozāy isənnawān, əhnəffāt təzzar, inn'-as: «*Efata*», a-wen əlmāyña-net: «Marr.»

³⁵ Əmerənāt timəzzujen-net hakd iləs-net, ad-ita-məjrad. ³⁶ Əsmətār ʔisa əddināt iket-nāsān d-ad-wər jen isālan n-a-wen-dāy i-əwadəm wāl' iyyān məšan, a ikk' isamətar-tān, sawəḏān əntəneḏ dāy-tənna n-a-wa ijān. ³⁷ Əmoos ʔisa i-əddināt təkunt-i-dāy məqqārāt, əqqālān-dd ʔas jannen: «A-wa, a-wa itəjj iket-net ifran, isasla imzaj, isaməjrad day wi s-əkrəsān ilsawān-nāsān.»

Əsyəwān ʔisa əkkəz əfḏān n-əhaləs

(Mätti 15:32-39)

8 Toləs-dd tamətte day əzəmməy fäll-ʔisa dāy-işilan-win-dāy. Inhāy a-s wār t-illa a təttāf təkkšə ʔas, iyərə-dd inəttulab-net, inn'-asān: ² «Naqq'-ahi təhanint n-tamətte-i-dāy; a ilan kəraḏ işilan, təlkam-ahi, əbas əttāfān a əkşān; ³ afāl tən-əssəgləy s-ihānan-nāsān, əl-luzān s-əmmək-wa-dāy, ad-hasān-indār ad-tən-in-awəḏān fāl ibə n-əşşahāt ed, han-tən-i dd-falnen ijəj.» ⁴ Ənnān-as inəttulab-net: «Mi əddooben dāy-tenere-ta-dāy ad-işākş tamətte jat əjut-wa-dāy?» ⁵ İssəstān-tən ʔisa, inn'-asān: «Maniket tijəlwen təttāfām?» Ənnān-as: «İssayāt.»

⁶ Äşyäyma Yısa tamətte iket-net, idkäl tijəlwen ti n-əs-sayät, ämmoy i-Mässinäy, äfräsfäräs-tänät təzzar, ikf-enät i-inəttulab i-ad-tänät-užanän jer-äddinät; äžunän-tänät. ⁷ Ekfän-t a-wa län däy-imänan, idkäl-t, ämmoy i-Mässinäy təzzar, ikf-en i-inəttulab-net i-ad-tän-užanän jer-äddinät. ⁸ Təkša tamətte ta t-təllät dihen-däy hundäy har təyyəwän. Äsdäwän-dd inəttulab a-wa dd-əjläšän äddinät, osän-t, idnay əssa deketän.

⁹ A iwwädän əkkož afdän n-ähaləs a ikšän ašäl-wen-däy. Təkša tamətte ƣas, issəgl'-et Yısa; təglä.

¹⁰ Ijjäš ənta d-inəttulab-net turäft n-aman ässayät-wen-däy, əkkän tidbi ti hänen teje ta n-Dälmänuta.

Irrum wa jän käl-faris i-Yısa

(Mätti 16:1-4; Luqa 12:54-56)

¹¹ Osän-dd härät däy-käl-faris Yısa, ämğännänän dār-s, tiirəmən-t, jannen-as: «Äj data-näy iji n-Mässinäy hanäy-issətbätän a-s tidət-däy a-s Mässinäy a käy-dd-äšmašälän.» ¹² Ähnäffät däy-iman-net, innä: «Mafäl tammäy əzzurəyät-ta-däy i-iji n-Mässinäy? Äsidättey-awän a-s wär-ilkem ad-ija iji n-Mässinäy wäl' iyyän da-ta-wän.» ¹³ İfäl-tän ɗarät-a-wen, oläs ujəš n-turäft n-aman, ijläy ejänš s-efäyy wa iyyädän.

Äsmäqqa Yısa fäll-təmmətkit n-immun n-inəttulab

(Mätti 16:5-12)

¹⁴ Däy-tekle-ten-däy, əttəwän-in inəttulab ad-awəyän äzzad, wär-əwweyän däy-turäft n-aman ar tiyyät tajəlla. ¹⁵ Äsmätär-tän Yısa, inn'-asän: «He käwäned! Agəžät iman-näwän däy-täzza ta n-käl-faris d-Harudəs.» ¹⁶ Əslän inəttulab i-a-wen ƣas, ad-tinmənnin jer-iman-näsän: «A-wa, a-wa-däy s-wär nəwwey tijəlwen a fäl hanäy-itajj mäjräd-wa-däy.»

¹⁷ İlmäd Yısa ƣur-iman-net a-wa tinmənnin, inn'-asän: «Mafäl əkkan inəzjam-näwän a-wa s-wär təwweyäm tijəlwen? Ajän ulhawän-näwän jan təƣart-ta-däy fäl äbas hannäyäm, äbas jarrähäm? ¹⁸ Ma jänät tiṭṭawen-näwän tənəyäm sār-snät, ma jänät timəzzujen-näwän, təsləm sār-snät? ¹⁹ Ajän tətəwäm-in tijəlwen ti n-səmmosət äžunäy i-səmmos afdän n-ähaləs, maniket deketän dd-täsdäwäm däy-a-wa dd-təjläš tamətte?» Ənnän-as: «Märəw d-əssin.» ²⁰ Inn'-asän: «Älwäqq wa d-äžunäy əssayät tijəlwen i-əkkož afdän n-äwadəm, maniket deketän ədnaynen dd-təjläš tamətte?» Ənnän-as: «Əssa.» ²¹ Inn'-asän: «Adiš, har äməra-däy, wär t-illa a təjrahäm?»

Äzozäy Yısa emədderyəl iyyän däy-Bätsäyda

²² İwwäd-in Yısa d-inəttulab-net tayrəmt ta n-Bätsäyda ƣas, ittəlwäy-dd sār-s emədderyəl iyyän, əttärän däy-s ad-t-idəs, izzəy. ²³ İrmäs-t Yısa s-äfuss, ilwäy-t hundäy har dār-s izjār tadəbayt təzzar, äswär tisutaf-net tiṭṭawen n-emədderyəl, äswär-t ɗarät-a-wen

ifassän-net, inn'-as: «Ak, hannäyäd härät mey?» ²⁴ Äsfänäwnäw emədderyəl, innä: «Hannäyäy äddinät mäšan, olähän-ahi d-ihəşkan ärjaşnen.»

²⁵ Oläs Yısa asəwär n-ifassän-net tiṭṭawen-net ƣas, äsnäfläy ahänay, izzäy, oyäd ahänay-net i-härät iket-net.

²⁶ İssəgl'-e Yısa, inn'-as: «Wär resäd wäla tadəbayt, ayəd iman-näk ƣas s-ehän-näk.»

Tajuhe ta ija Bətrus däy-isälan n-Yısa

(Mätti 16:13-20; Luqa 9:18-21)

²⁷ Izjār Yısa ɗarät-a-wen ənta d-inəttulab-net, ikka dār-sän tidbi-ti hänen attayän n-ayrəm wa s-itawänna Qäyşära wa n-Fəlibb. Əglan härwa a-s tän-issəstän Yısa, inn'-asän: «Ma jannen äddinät däy-isälan-in? Ma jannen mi ämoosäy?» ²⁸ Äwwežəbän-as, ənnän-as: «İyyäd jannen: käyy a-s Exya wa n-Enəsselmäy; iyyäd jannen: käyy a-s ännäbi ƣəli; iyyäd faw a jannen: käyy iyyän däy-ännäbitän dd-olasän uyəl.» ²⁹ İssəstän-tän dağ, inn'-asän: «Käwäned-š, ma tənnäm, mi ämoosäy?» Äwwežəb-as Bətrus, inn'-as: «Käyy a-s Älmasex.» ³⁰ Äsmähäd däy-sän Yısa ɗarät-a-wen, d-ad-wär jen isälan-win-däy i-äwadəm wäl' iyyän.

Äloläy Yısa däy-isälan n-taməttant-net

(Mätti 16:21-23; Luqa 9:22)

³¹ ƣur-dihen-däy ad-issəntä Yısa asəyär n-inəttulab-net n-a-s Ägg-əgg-adəm, ilzam-t ad-inhəy tersəmmawen äjjootnen, ənkärän-t inušämän wi n-İşrayil d-imänokalän n-käl-tikutawen d-älyulam n-Äṭṭəwrät; ad-əjən iman-net mäšan, käraɗ išilan ɗarät taməttant-net, ad-dd-aləs tanäkra jer-inəmmuttan.

³² İj'-asän Yısa mäjräd-wen-däy s-əmmək ilan ujreh; ikkäs-t-dd Bətrus s-takše, äkläwläw fälla-s. ³³ İnnäd-dd Yısa s-inəttulab-net, iytäl Bətrus, inn'-as: «Šənəkəş fäll-i, İblis-wa! Käyy, inəzjam-näk, i n-dəgg-adəm, wadden i n-Mässinäy.»

Alkum i-Yısa Älmasex

(Mätti 16:24-28; Luqa 9:23-27)

³⁴ İyrä-dd Yısa ɗarät-a-wen tamətte d-inəttulab-net s-iman-net, inn'-asän: «Ere irhän alkum-hahi-däy, adiš, iksənet iman-net, äjet fäll-taməttant şund ta n-tajəttewt təzzar, ilkəmet-ahi. ³⁵ Ere wa wärän itəttär ar əmmək s-ogəž iman-net, däy-äddunya-ta-däy, ad-ifut däy-älžännät; mäšan, wa irdän äfota däy-iman-net, däy-äddunya-ta-däy, däy-äddimmät-in, d-äddimmät n-Älənžil, ad-iyələs. ³⁶ Ma s-infa ägg-adəm ad-irbäx äddunya iket-däy-net, a-s ija a-wen, äfota däy-älaxärät? ³⁷ Ajän ma t-illan s-äddoobät äwadəm ad-t-äkf i-ad-sār-s iyələs iman-net däy-temse? ³⁸ Ere hi-äkrakəɗän, näkk d-mäjräd-in, dat-əzzurəyät-ta-däy n-teməznit tänmäşrəyät i-Mässinäy, ad-t-əkrukəɗäy näkk-däy-i n-Ägg-əgg-adəm, ašäl

wa d-mad-dd-iqqəl dəy-älxurmät n-Abba-nin, äddew d-änjəlosän wi n-iməššeddəjan.»

Tihusay n-älxurmät n-Ŷisa Älmasex

9 Inn'-asän Ŷisa ɖarät-a-wen: «Äsidättey-awän a-s han-käwän äddinät əbdadnen diha-däy wär-e iba wär-ənheyän *Təmmənəya n-Məssinäy* tosa-dd s-äššahät.»

(Mätti 17:1-13; Luqa 9:28-36)

² Säɖis išilan ɖarät a-s inna a-wen-däy, iyrä-dd Ŷisa Bətrus d-Yaqub d-Exya s-edes, ikka dār-sän taɖayt tiyyät təɖkalät təzzar, ijjäš dihen ini äynayän data-sän; ³ ämläwläwän-dd imälsan-net, jän-dd təməlle s-käla wär-tätwänhäy fäll-ārori n-äkall. ⁴ Änfäläl-asän-dd dihen ännäbi Ŷəli d-ännäbi Mosa dd-falnen išənnawän, ad-tamäjrädän d-Ŷisa. ⁵ Iggäd-dd Bətrus, innä i-Ŷisa: «Älyalim, ufa ad-nəzzäy ɣas diha-däy, ad-nəkrəs kəraɖ ihəktan: wa-näk, wa n-Mosa d-wa n-Ŷəli.»

⁶ Wār-issen a ijänna a-wa-däy has-ja tarəmmeyt ənta d-imidiwän-net. ⁷ Təls'-en-dd tele n-tejəräkt tiyyät älwäqq-wen-däy, ifäl-dd eməsli išənnawän, innän: «A-wa *Rure-ɣ* wa əkneey tərha, säjdät-as!»

⁸ A-s dd-oläsän inəttulab aɖkul n-asəwaɖ-näsän, šanəšlamän siha d-siha, wär t-illa ere hannäyän edes-hasän kunta wädden Ŷisa ɣas.

⁹ Älwäqq wa dd-titrurun taɖayt, äsmähəɖ dəy-sän Ŷisa i-ad-wär jen isälan n-a-wa ənhäyän i-äwadəm wäl' iyyän hundäy har ašäl wa dd-mad-inkär *Ägg-ägg-adəm* jer-inəmmuttan. ¹⁰ Äsjädän i-a-wa hasän-inna, ad-tinməsəstinän d-älmäyña n-tanäkra jer-inəmmuttan ed, iqqan a-wen iyäfawän-näsän.

¹¹ Əssəstänän-t, ənnän-as: «Mafäl jannen *älyulam n-Ättäwrät* a-s ännäbi Ŷəli a ilan s-a dd-ass təzzar, išräy-t-dd *Älmasex*?» ¹² Inn'-asän: «Tidət, ännäbi Ŷəli a ilan s-a dd-ass isəssiyeɖ härät iket-net; məšan, mafäl iktab a-s *Ägg-ägg-adəm*, ilzam-t ad-inhəy tersəmmawen äjjootnen, səffätəten dəy-s dägg-adəm?» ¹³ Ässiilmädäy-käwän a-s ännäbi Ŷəli, äru dd-osa, məšan äkkuddälän-t dägg-adəm, jän-as a-wa s-ärhän ed, a-wen-däy a ənnän əlkəttabän dəy-isälan-net.»

Äzozäy Ŷisa alyad n-amälšon

(Mätti 17:14-21; Luqa 9:37-43)

¹⁴ Älwäqq wa dd-iqqäl Ŷisa d-inəttulab-net wi n-kəraɖ, ogəzän-dd inəttulab-wi iyyəɖnen, ämmiizäyän d-älyulam n-Ättäwrät, täylay-tän tamətte. ¹⁵ Tojja tamətte Ŷisa ɣas, tof-et təkunt, tošäl sār-s, ad-has-tajjän isofan. ¹⁶ Inn'-asän: «Ma tämmizäyäm?»

¹⁷ Inn'-as ähaləs iyyän dəy-tamətte: «Älyalim, əlwäy-əy-dd sār-k rure-ɣ ih' alšin ikrasän iləs-net; ¹⁸ edägg dəy-t irmäs-däy, ad-t-äjjäɖlät s-äkall, ad-isakəffaw, iziməkərkiz isenän, isaqəqqad; əttäräy dəy-inəttulab-

näk ad-däy-s t-əkkəsän məšan, indär-asän.»

¹⁹ Äwwežəb-asän, inn'-asän: «Ya əzzurəyät-i-däy wärät tomen, hundäy har əmme əlley jere-wän, əşbaräy-käwän? Awəyät-ahi-dd alyad.» Äwwäyän-as t-dd.

²⁰ Diha-däy d-inhäy alšin Ŷisa, ad-ijjəɖlät alyad s-äkall, ad-itišbärɖil, isakəffaw. ²¹ Issəstän Ŷisa ti-s, inn'-as: «Əmme t-irmäs a-wa?» Inn'-as ähaləs: «Härwa məɖrəy, ²² dehiyyän fəw, itəjjar-t alšin dəy-efew mey dəy-aman i-ad-ämmät. ɣas, kunta täddoobed härät dəy-a-wa-däy, aɖən-anäy təhanint, agəz-anäy.» ²³ Inn'-as Ŷisa: «Tənned: «kunta täddoobed!» Əlməd a-s wär t-illa a-s wädden räqqiis i-amumən.» ²⁴ İɖkäl ti-s n-alyad eməsli-net älwäqq-wen-däy, innä: «Omanäy, agəz-ahi dəy-iba n-immun.»

²⁵ Inhäy Ŷisa tamətte tošal-dd sār-s ɣas, äsmähəɖ dəy-alšin, inn'-as: «Alšin wa ikrasän iləs n-alyad-i-däy, äziməzzəj-t; omaräy-käy s-ad-t-təzjərad, wär-iləkkəmet ad-t-dd-təqqaləd.» ²⁶ Äy-wättät alšin, ibbəkək alyad s-äššahät təzzar, izjər-t; äktäyyät alyad har äyelän äddinät äba-t ²⁷ məšan, irmäs-t-dd Ŷisa s-əfuss, issənkərt-dd, ibdəd fäll-iman-net.

²⁸ Əqqälän ehän ɣas, əssəstänän inəttulab Ŷisa s-edes, ənnän-as: «Alšin-wənnin-hi, mafäl hanäy-indär ad-t-nəkkəs dəy-alyad?» ²⁹ Inn'-asän: «Alšin šund-wa, wär t-ill' əmmək s-izjər ar s-tamədilt n-Məssinäy.»

Äsihe wa s-əssin d-itajj Ŷisa isälan n-taməttant-net d-tanäkra-net

(Mätti 17:22-23; Luqa 9:43-45)

³⁰ Fälän dihen ɣas, ällilän teje ta n-Galila məšan, wär-irha Ŷisa ad-sār-s ilməd äwadəm ³¹ ed isayra inəttulab-net, ijann'-asän: «*Ägg-ägg-adəm*, ad-ättärmäs, ijjəš ifassän n-dägg-adəm, əjən iman-net məšan, kəraɖ išilan ɖarät taməttant-net, ad-dd-inkär jer-inəmmuttan.» ³² Wär-əjrehän məjräd-wen-däy, h'-en day tasəja n-ad t-səstənän d-älmäyña-net.

Tərha n-mijraw

(Mätti 18:1-5; Luqa 9:46-48)

³³ Əwwəɖän-in Qəfərnaxum, əjjäšän ehän wa əkkän ɣas, issəstän Ŷisa inəttulab-net, inn'-asän: «Ma tämmizäyäm dəy-tabarät?» ³⁴ Wär t-illa a has-ənnan. İj'-asän asəstan-wen-däy, fäl-a-s, dəy-tekle-näsän, ämmi-izäyän jer-iman-näsän i-ad-əlmədän əndek dəy-sän wa ojärän. ³⁵ Äqqima Ŷisa ɣas, iyrä-dd inəttulab-net wi n-märaw d-əssin s-iman-net, inn'-asän: «Wa dəy-wän irhän təzert, iməlet daw-imidiwän-net, umaset-asän akli.» ³⁶ İrmäs ɖarät-a-wen ara iyyän, ij'-e jere-sän təzzar, iɖkäl-t dəy-ifassän-net, inn'-asän:

³⁷ «Ere äsbälälän ara šund wa-däy, däy-təssəba-nin, näkk a äsbäläl; ere wa hi-äsbälälän, wädden näkk a äsbäläl, Wa hi-dd-äšmašälän a äsbäläl.»

(Mätti 10:42; Luqa 9:49-50)

³⁸ Inn'-as änätṭalib wa s-isəm-net Exya: «Älyalim, nən-hay ähaləs itakkäsän alšinän däy-äddinät s-tärna n-isəm-näk, nən'n'-as, wär-itolset, ed wär dār-näy äd-dew.»

³⁹ Inn'-asän Yisa: «Wär has-t-təgdäläm, fäl-a-s, wär t-illa ere madän-äj iji n-Mässinäy s-tärna n-isəm-in aləs day, a əndärrän ḍarät-a-wen, tižmit-in. ⁴⁰ Ere wärän hanäy-iknes, a-di, amidi-nänäy. ⁴¹ Ere käwän-issəsəwän kara n-aman, däy-təssəba n-a-wa s-Älmases a käwän-ilän, äsidättey-awän a-s ilkam, ad-ijrəw, älhäk n-emärked wa ija.»

Wär tumasät əssəbab n-tanməšrayt i-äwadəm

(Mätti 18:6-9; Luqa 17:1-2)

⁴² «Aratän wi sār-i omännən, ere ämoosän əssəbab n-tanməšrayt i-wälä iyyän däy-sän-däy, äwadəm-en, iššäm-as-in, ad-tətəwäqqən təhünt ta mäqqärät s-itəzzad älkäma däy-err-net, itwəjār-in däy-ider n-ejärew wa səmmän härwa wär-ofa abäkkəḍ-wen-däy. ⁴³ Käyy, kunta äfuss-näk a äbokän ad-hak-ässäbäb s-abäkkəḍ, itidärrut-käy, ənkäḍ-t-in härwa wär tämešäläd abäkkəḍ-wen-däy ed uf-ak, ad-jeed äfuss, təjjəšäd älzännät, uhən, ad-leed əssin ifassän, tətəwəjāräd-in däy-efew wa n-žohännäma wärän itəmakit [⁴⁴ d-tiwəkkawen ti wären təməttit s-härkuk əfradnät däy-tiyəsəwen n-äddinät]. ⁴⁵ Kunta day aḍär-näk a äbokän ad-käy-isidəw däy-abäkkəḍ, itidärrut-käy, ənkäḍ-t-in härwa wär tämešäläd abäkkəḍ-wen-däy, ed uf-ak, ad-təjjəšäd älzännät, jeed aḍär, uhən ad-leed əssin iḍarän, tətəwəjāräd-in däy-efew wa n-žohännäma-i hənät [⁴⁶ tiwəkkawen ti wären təməttit s-härkuk əfradnät däy-tiyəsəwen n-äddinät]. ⁴⁷ Kunta day tiṭṭ-näk a äbokän ad-käy-sidəw däy-abäkkəḍ, itidärrut-käy, kukkəret-tät-dd härwa wär tämešäläd abäkkəḍ-wen-däy, ed uf-ak, ad-təjjəšäd *Təmmənəya n-Mässinäy* jeed tiṭṭ, uhən ad-leed sənätät tiṭṭawen, tətəwəjāräd-in däy-efew wa n-žohännäma. ⁴⁸ Dihen, tiwəkkawen ti əfradnen däy-tiyəsəwen n-äddinät, əd-darnät härkuk.

Tangalt ta n-tesəmt

(Mätti 5:13; Luqa 14:34-35)

⁴⁹ Ere ämešälän abäkkəḍ, ad-ijjəš efew s-əmmək-wa-däy s-tajjəš tesəmt imənsiwän i-ad-tän-təjjəš temḍe.

⁵⁰ Tesəmt, härät olayän mäšan, afäl tät-təjmäd temḍe, ma tät-e-isəsməmän? Tumaset təmudrenäwän a ha tesəmt, tənhirejäm däy-älyafyät.»

Aməzzi d-iba-net

(Mätti 19:1-12; Luqa 16:18)

10 Ifäl Yisa dihen, ikkä teje ta n-Älyähudəyät d-illahin i-ejānš wa n-Ÿurdəni, təlkəḍ-as-dd tamətte təjjeet, ad-isayra day äddinät, s-əmmək wa s-izzäy ad-t-äj.

² Osän-t-dd härät däy-käl-faris, orämän-t s-asəstan iyyän i-ad-änn a wärän itətəwənn, ənnän-as: «Däy-a-wa innä alämär-nänäy, ak ajän xälal i-ähäləs ad-izəmməz-zəy hänne-s?» ³ Inn'-asän Yisa: «Ma dār-käwän-äs-mätär ännäbi Mosa.» ⁴ Ənnän-as: «Ännäbi Mosa, ijraw i-ähäləs ad-äkf təkarḍe n-aməzzi i-hänne-s təzzar, izəmməzzəy-tät.»

⁵ Inn'-asän Yisa: «Alämär wa hawän-iktäb ännäbi Mosa, iktäb-awän-t däy-təssəba n-təyart-i jän ulhawän-näwän, ⁶ ənnär wädden a-wen:

«S-tizarät a-s dd-ixläk Ämaxlak äddunya,

ähäləs d-taməḍt a dd-ixläk,

⁷ təssəba n-a-wen-däy a fäl mad-ifəl ähaləs ti-s d-ma-s,

irtəy d-hänne-s,

⁸ umasän fäll-əssin-essän tiyyät tayəssa,

ad-äbas ämoosän əssin äddinät,

ämoosän tiyyät tayəssa.»

⁹ Yas, a-wa osäy Mässinäy, wär t-ibəḍḍəwet ägg-adəm.»

¹⁰ Iqqäl-dd Yisa ehän yas, əssətänän-t inəṭṭulab-net d-älmäyḥna n-a-wa innä. ¹¹ Inn'-asän: «Ere hin-äzməz-zäyän hänne-s, oläs adubən n-iyjät, izna, ¹² taməḍt day təbḍät d-ähäləs-net, toläs adubən n-iyjän, təlmədet a-s, təzna ənta-däy.»

Ija Yisa älbäraka däy-aratän

(Mätti 19:13-15; Luqa 18:15-17)

¹³ Elwäyän-dd äddinät aratän s-Ÿisa i-ad-däy-sän äj älbäraka, mäšan, äkläwläwän inəṭṭulab-net fäll-imal-wayän-näsän. ¹⁴ Inhäy Yisa a-wa tän-išlän yas, əkmän-t iman-net, inn'-asän: «Äyyät aratän ad-hi-dd-əkkən, wär tän-in-täwwəyäm fäll-i fäl-a-s, *Təmmənəya n-Mässinäy*, äddinät wi dār-sän äniḥäqqänən a-s tät-ihakk. ¹⁵ Äsidättey-awän a-s ere wärän iqbel *Təmmənəya n-Mässinäy* s-əmmək wa s-tät-mad-iqbəl ara, wär tät-mad-ijjəš.»

¹⁶ Äsyäyḥna ḍarät-a-wen aratän fäll-ifaddän-net, äswärtän ifassän-net, ijä däy-sän älbäraka.

Äddunya mey äläxärät?

(Mätti 19:16-22; Luqa 18:18-23)

¹⁷ Älwäqq wa d-äbok Yisa ad-ifəl edägg-en, ošäl-dd sār-s ähaləs iyyän, irkäy data-s, inn'-as: «Älyalim wa oläyän, ma s-əley s-ad-t-äjäy i-ad-əkkusäy təmudre ta täylälät?» ¹⁸ Inn'-as Yisa: «Mafäl hi-janned wa oläyän? Wär t-illa ere olayän säl Mässinäy, ¹⁹ wädden, təssanäd

alämärän-net: Wär jed iman, wär jed əzzəna, wär tok-eräd, wär täjjəyhäd s-bahu, wär təđlemäd äwadəm, səmyər ti-k d-ma-k.»²⁰ Inn'-as ähaləs: «Älyalim, härätän-win-däy, äyđaläy-asän härwa ämoosäy ara.»²¹ Ikn'-e Yisa azəjjəz, ijrəz-as, inn'-as: «Härät iyyän a hak-in-äba: əgləw, tužžär-in a-wa leed, təkfəd-t i-tiläqqiwen i-ad-təkrəšäd ärrəzäy däy-älžännät; dihen, əqqəl-dd, əlkəm-ahi.»²² Isl' ähaləs i-mäjräd-wen-däy yas, innäđ, ənxasän iman-net, ed il' ehäre n-tikunen.

Ärrəzäy wa n-tidət

(Mätti 19:23-30; Luqa 18:24-30)

²³ Issäyläy-dd Yisa tamətə akäyad-net, innä i-inəttulab-net: «Azwı ija i-wi ärzäyñen uješ n-Təmmənəya n-Mässinäy.»²⁴ Inhäy a-s iqqan a-wen iyäfawän n-inəttulab-net yas, inn'-asän day: «Ilyadän-in, azwi ija uješ n-Təmmənəya n-Mässinäy!»²⁵ Ojär täräyse ta ija ad-ijješ amnəs s-tiğt n-änazmay uhən, ad-ijješ ere irzayän Təmmənəya n-Mässinäy.»²⁶ Iknä mäjräd-wen-däy uyən n-iyäfawän-näsän, ad-tinmännin: «Adiš mi madän-iyłəs?»²⁷ Issəjräh-tän Yisa, inn'-asän: «A-wen, dagg-adəm wär t-äsmäkkänän mäšan Mässinäy ənta, äddoobät-t ed, wär t-illa a has-indarän.»

²⁸ Inn'-as Bətrus đarät-a-wen: «Älyalim, näkkäneđ, wädden noyyä a-wa nəla iket-net, nəlkəm-ak.»²⁹ Inn'-asän Yisa: «Äsidättey-awän, a-s, wär t-illa ere madän-ifəl ehän-net d-ayətma-s d-šätma-s d-ma-s d-ti-s d-aratän-net d-ihärawän-net däy-äddimmät-in, d-äddimmät n-Älənži³⁰ s-wädden ad-ijrəw däy-äzzäman-wa däy s-temeđe n-anəđfus ihänan, ayətma, šätma, matte, aratän d-ihärawän äddewnen d-älyizabät, ijrəw day tämudre täylälät däy-tilkamät.»³¹ A äjjeen däy-wi äz-zarnen ašäl-i-däy, ad-ijješ ajilal, a äjjeen däy-wi hänen ajilal ašäl-i-däy, ad-izar.»

Äsihe wa s-kärađ d-itajj Yisa isälan n-taməttant-net d-tanäkra-net

(Mätti 20:17-19; Luqa 18:31-34)

³² Ijjäš Yisa đarät-a-wen eyäf n-tamətə, irmäs tamdujt ta n-Yärussälam, äššiwwäšän inəttulab-net, wär ozja ənniyät n-wi has-əlkamnen. Ikkäs-dd inəttulab wi n-märaw d-əssin s-takše, ad-hasän-itajj isälan n-a-wa t-madän-irməs,³³ inn'-asän: «Ənhəywät, näkkäneđ-da-hi əkkänen Yärussälam-i-däy mad-ättärmäs Ägg-ägg-adəm, ijješ ifassän n-imänokalän n-käl-tikutawen d-älyulam n-Ättəwrät, ad-t-siđəwän däy-äššäreya-näsän, äyətəsän-as taməttant təzzar, əjən-t jer-ifassän n-inəzzulam,³⁴ i-ad-t-əjən tekäškäšt, sutəfən fälla-s, əjən däy-s tiwit, əjən iman-net mäšan, ašäl wa s-kärađ đarät taməttant-net, ad-dd-inkär jer-inəmmuttan.»

† — Yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aləšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änəzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäđnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änəzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

A-wa əttärän dagg-Zäbdi däy-Yisa

(Mätti 20:20-28)

³⁵ Ohäzän-dd dagg-Zäbdi, Yaqub d-Exya Yisa, ənnän-as: «Älyalim, närha ad-hanäy-təjed a-wa däy-k mad-nəttär.»³⁶ Inn'-asän: «Ma s-tärham ad-hawän-t-äjäy?»³⁷ Ənnän-as: «Äkf-anäy ad-äqqayəm iyyän däy-näy daw-ayl-näk, äqqayəm wa iyyäđän daw-täšalje-näk i-ad-numas wi sär-k oräknen däy-älxikmät, afäl dd-täqqäläd däy-älxurmät-näk.»³⁸ Inn'-asän Yisa: «Käwäneđ, wär təssenäm a dər-səstanäm. Ajän näkk, kara n-tisnant wa mad-äswäy, täddobem tesäse-net, mey day, ajän täddoobem härät i-taməttant ta mad-äjäy?»³⁹ Ənnän-as: «Näddoobät-t.» Inn'-asän Yisa: «Tidət lab a-s ad-təswəm kara n-tisnant wa mad-äswäy, təjəm taməttant ta mad-äjäy⁴⁰ mäšan, däy-isälan n-tayimit daw-ayl-in d-täšalje-nin, wädden näkk a ihakkän a-wen; Mässinäy a t-ihakkän i-wi s-t-itwär.»

Mijraw wa n-tidət

(Mätti 20:24-28; Luqa 22:24-27)

⁴¹ Əslän inəttulab wi n-märaw i-a-wen yas, ijjäš-tän äl-häm fäll-Yaqub d-Exya.⁴² Iyr'-en-dd Yisa iket-näsän s-iman-net, inn'-asän: «Təssanäm a-s imänokalän n-tiwsaten, äxkamän fälla-snät s-äššahät; käl-əlxəkum day, wär lämmeđän fäll-käl-äkall⁴³ mäšan, käwäneđ, wär jem a-wen; wa däy-wän irhän mijraw, umaset akli n-imidiwän-net təzzar,⁴⁴ ere däy-wän irhän day täzert i-imidiwän-net, umaset akli-näsän təzzar.⁴⁵ Ägg-ägg-adəm, wär dd-ämešäl i-ad-has-äxdəmän äddinät, ännak, ämešäl-dd i-ad-ixdəm ənta iman-net, äkf tämudrenet i-ad-isəddärfət äddinät äjjootnen.»

Emədderyəl wa äzozäy Yisa

(Mätti 20:29-34; Luqa 18:35-43)

⁴⁶ Əglan har hin-əwwəđän tayrəmt ta n-Žärriko. Älwəqq wa dd-izajjär Yisa d-inəttulab-net tayrəmt-ten-däy, təlkam-asän tamətə täjjeet. Zäbo wa dd-jän, äqqiima emədderyəl s-isəm-net Bärtima ägg Tima däy-asälim-net, itattär takute däy-äddinät.⁴⁷ Islä a-s Yisa wa n-Näširät a okayän yas, äsyärät, innä: «Ya Yisa wa n-Ägg Dawəd, ađən-ahi təhanint!»⁴⁸ Äytälän-t äddinät i-ad-hin-isusəm mäšan, äsyärät s-afälla: «Ya Ägg-Dawəd, ađən-ahi təhanint.»

⁴⁹ Ibdäd Yisa, innä: «Əlwəyät-ahi-t-dd.» Əlwayän-as-t-dd, jannen-as: «Əhəl iman-näk, iyarr-ik.»

⁵⁰ Ijär-in emədderyəl abärnuš-net dihen, iggäd s-iyät, ikka Yisa.⁵¹ Os'-e-hi-dd yas, inn'-as Yisa: «Ma s-tärhed ad-hak-äjäy?» Inn'-as emədderyəl: «Älyalim, aləsäyət ahänay.»⁵² Inn'-as Yisa: «Əgləw, äzozäy-käy immun-näk.» Oläs Bärtima ahänay älwəqq-wen-däy, ilkäm i-Yisa.

Ujəš n-Ŷisa i-ayrəm wa n-Yărussälam

(Mätti 21:1-11; Luqa 19:28-40; Exya 12:12-19)

11 Ohäz-in Ŷisa d-inəttulab-net Yărussälam, ih' ämära tayrəmt ta n-Bätfaži, edes i-tađayt ta täsi-jätät ihəškan wi n-əzzäytun. Ŷur-dihen-däy, ad-äšmašäl əssin däy-inəttulab-net, ² inn'-asän: «Äkkät tadəbayt ta n-data-wän, däy-ujəš-nəwän-has, ad-təjrəwäm äza ojayän s-käla wär t-iney äwadəm, arät-t-dd, təlwəyäm-t-dd. ³ Ere hawän-innän, mafäl t-tirəm, ännät-as: «Älyalim a däy-s ilan əššäyəl, ässimda dər-s Ʒas, nəsoyäl-awän-t-dd.» »

⁴ Eglän inəttulab wi n-əssin, əjrəwän äza ojayän däy-täšarrit dat-emm n-ehän iyyän, orän-t-dd. ⁵ Ənnän-asän äddinät t-əllanen dihen: «Mafäl tirəm äza?» ⁶ Äs-soyälän-asän a-wa hasän-inna Ŷisa, oyyän-tän, orän-t, əglän dər-s. ⁷ Əlwäyän-dd äza i-Ŷisa, əstäjän-as isəlsanäsän, inäy-t. ⁸ Ad-fattäy təššəm n-äddinät isəlsanäsän fäll-tabarät, Ʒattäsän-dd wi iyyäđnen ileđleđän däy-ihəškan, fattäyän-tän fäll-tabarät, ⁹ äsiyəren wi has-əzzarnen hakd wi has-əlkamnen, jannen:

«Ozana!

Näkfet Mässinäy semyar!

Ija Mässinäy älbäraka

däy-wa dd-osän däy-isəm n-Emäli,

¹⁰ irxäm Mässinäy Təmmənəya

ta s-ija ärkəwäl-net i-abba-nänäy Dawəd.

Ozana i-Mässinäy wa iknän ađkul.»

¹¹ Iwwäđ-in Ŷisa ayrəm wa n-Yărussälam, ijjäš *ehän n-ämudd wa mäqqärän*, äzjəz'-e iket-net; inhäy a-s ija fälla-s ehəđ ənta d-inəttulab wi n-məraw d-əssin Ʒas, ikkə dər-sän tadəbayt ta n-Bitanya.

Ašar wa ilyän Ŷisa

(Mätti 21:18-19)

¹² Äffäw, a-s dd-izjər tadəbayt ta n-Bitanya, älluz. ¹³ Ojja ahəšk s-isəm-net ašar inšarän, ikk'-e-hi-dd, itassän warän-t aratän mäšan, wär fälla-s ijrew ar ifärketän ed, wär-ija äzzäman n-tirwe-net. ¹⁴ Innä i-ašar: «Wär-issəlkäm Mässinäy ad-torawəd har tənkar äd-dunya.» A-s innä a-wen-däy, sallän-as inəttulab-net.

Ikkäs Ŷisa käl-mamäla däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän

(Mätti 21:12-17; Luqa 19:45-48; Exya 2:13-22)

¹⁵ Əwwäđän-in Yărussälam, ijjäš Ŷisa *ehän n-ämudd wa mäqqärän*, ad-däy-s isattäy ättužžar d-imäžänšan-näsän, isibräywil tisəskar n-käl-amähaš n-izərfan d-tisəqqima n-ättužžar n-tidäberen. ¹⁶ Wär-oyy' äwadəm wäl' iyyän äwwayän a inazzän ättužžar-t däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän. ¹⁷ Isayrä äddinät, ijann'-asän: «Ajän wädden iktab a-s, innä Mässinäy: «Ehän-in ad-umas ehän n-ämudd

i-tiwsaten iket-däy-nəsnät,»

mäšan kəwəneđ, jəm-t tajnut n-imäkrəđän.»

¹⁸ Əslän imänokalän n-käl-tikutawen d-älyulam n-Ättəwrät i-a-wen Ʒas, ad-tattärän əmmək s-jän iman-net mäšan, wär helän a-wen, fäl-a-s ämoos a-wa isäyra, a itəđđasän ulhawän n-tamətte, ijraz-as iket-net. ¹⁹ Ij' alməz Ʒas, izjər Ŷisa d-inəttulab-net ayrəm.

A-wa isadabat immun

(Mätti 21:20-22)

²⁰ Äffäw, əkkän-dd edes i-ašar-wənnin, ənhäyän-t äqqur har ikewän-net. ²¹ Iktä-dd Bətrus a-wa ijän Ʒas, innä i-Ŷisa: «Älyalim, ənhəy-t-ak ašar wa təlyänəd, äqqur-in.» ²² Äwwəžəb-asän Ŷisa, inn'-asän: «Amənät s-Mässinäy, ²³ äsidättey-awän a-s ere däy-wän innän i-ađay-wa-däy: «Haan, təjrəd iman-nək däy-əjäns wa səmmän», ija a-wen, däy-a-s, wär-ij' äššək däy-ulh-net, iflas s-a-wa innä ad-əj, ad-ijrəw Ʒur-Mässinäy a-wa däy-s ittär. ²⁴ A-wen-däy a fäl hawän-janney a-s, a däy-däläm Mässinäy-däy, däy-a-s təflasäm a-s ad-t-təjrəwäm, ad-hawän-t-əkf. ²⁵ E-d təbdädäm-däy i-ad-tədləm Mässinäy har dd-təktäm a-s iyšad-awän äwadəm härät, ənsät-as-in ed, afäl jəm a-wen, ad-hawän-in-ənsəy Abba-nəwän Mässinäy-i ihän isənnawän erk imojjan-nəwän. [²⁶ Afäl wär nəššəm i-äd-dinät, wär hawän-in-e-ənsəy Abba-nəwän Mässinäy-i ihän isənnawän ibäkkəđän-nəwän.]»

Äšmäšəkken imänokalän n-käl-tikutawen tärna n-Ŷisa

(Mätti 21:23-27; Luqa 20:1-8)

²⁷ Oläs-dd Ŷisa uyəl n-Yărussälam ənta d-inəttulab-net Ʒas, issäyläy-dd däy-ehän *n-ämudd wa mäqqärän*. Osän-t-dd imänokalän n-käl-tikutawen d-älyulam n-Ättəwrät d-inušämän n-Išrayil, ²⁸ ənnän-as: «Mi kay-ik-fän turhajät n-amışəl n-tikunen-ti-däy? Mi käy-ikfän tärna-ta-däy s-täjjäd a-wa täjjäd?»

²⁹ Inn'-asän Ŷisa: «Ad-hawän-əjäy näkk-däy asəstan iyyän; wažəbät-ahi Ʒas ad-hawän-älläyey näkk-däy ere wa hi-ikfän turhajät ta s-tamašaläy a-wa täjjäy. ³⁰ Asəstan-in da: Mi dd-äšmašälän Exya wa n-Enəsselmäy i-ad-isəlmäy äddinät däy-aman? Ak Mässinäy mey däg-g-adəm Ʒas?» ³¹ Inn'-asän a-wen Ʒas, əqqälän-dd ämmi-izäyän jer-iman-näsän, jannen: «Afäl has-nənnə: «Mässinäy a t-dd-äšmašälän», ad-hanäy-änn: «Adiš, mafäl wär tomenäm s-a-wa hawän-inna.» ³² Afäl has-nənnə day däg-g-adəm, aaa...» Wär helän tənna n-a-wen, ed äksuđän, ad-fälla-sän tiđəw tamətte-ta-däy ed təkkaš iket-net äššək a-s, Exya, ännəbi n-Mässinäy s-tidət a ämoos. ³³ Ənnän-as: «Wär nəssen.» Inn'-asän: «Adiš, näkk-däy wär hawän-e-älläyey ere wa hi-ikfän tärna ta s-täjjäy a-wa täjjäy.»

Isälan n-inaxdimän wi n-inälläbäsän

(Mätti 21:33-44; Luqa 20:9-18)

12 Issäyläy ʒisa day tangalen tiyyäḍ tamətte. Ij'-asän tiyyät dāy-hasän-innä: «Käla t-illa ähaləs äddomen ašəkrəš n-läynäb, ij'-as afäraj, ijä dāy-s edägg wa dāy-izimməw läynäb, idäy dāy-s edägg n-soro i-ämagaz-net; ifär-t ḍarät-a-wen i-inəsduma iyyäḍ təzzar ikk' äkall iyyän. ² Iwwäḍ-dd äzzäman n-amili n-ašəkrəš ʒas, äšmašäl-dd äanaxdim-net s-inəsduma i-ad-has-dd-awəy ʒur-sän folät-net dāy-a-wa dd-oräw ašəkrəš. ³ Os'-en-dd äanaxdim, ärmäsän-t, tithəkkin-t har t-əksänän təzzar, əssəglän-t koräyräy. ⁴ Äšmašäl-dd sār-sän day äanaxdim iyyän, äsfätäqqen eyäf-net, äsmäḍräyän-t. ⁵ Oläs day ašəmmišəl n-iyän, ärmäsän-t ənta, änyän-t kərəf; issəlkäm-asän-dd-i äjjootnen, äsmäḍräyän ayil-näsän, jän iman n-ayil wa iyyäḍän. ⁶ Wār has-dd-äqqima ḍarät-a-wen ar ad-sār-sän dd-išəm-mišəl rure-s ikna tārha ed inna dāy-iman-net: «Ənta ya šämad rure-y, änihäjjä s-ad-t-səmyärän», ⁷ mäšan ənhäyän-t inəsduma imal-dd ʒas, änmännän: «Ənhəywät-ak, amäkkasu-net; əyyäwät, närməset, näjet iman-net i-ad-tumas takäsit ti-nänäy; ⁸ ärmäsän-t, änyän-t kərəf təzzar, jārän-t-in ḍarät ašəkrəš.»

⁹ Issəmdä ʒisa tangalt ʒas, inn'-asän: «Ässiistänäy-käwän, ma mad-äj mässi-s n-ašəkrəš ämära? Əḍ-manäy-awän a-s ad-dd-ass ənta iman-net, ilhəs inəsduma-wi-dāy təzzar, aləs tefert n-ašəkrəš-net i-iyäḍ.»

¹⁰ Inn'-asän day: «Ajän wār täyrem dāy-əlkəttab n-Mässiinäy a-s:

«Tähunt ta hin-järän älbännatän s-ənnän wār tənfa härät,
ənta a-s a-s təšräy tanfust,
tämoos tähunt ta tufät n-aymār hakkät äššahät ehän;
¹¹ a-wen Emäli a t-ijän i-ad-umas
täkunt dat-tiḥawen-nänäy.»

¹² Issəmdä ʒisa tənna n-a-wen ʒas, ad-tattärän imänokalän n-käl-tikutawen d-älyulam n-Äḥḥäwrät d-in-ušämän n-Işrayil əmmək s-t-ästärmäsän ed əssanän a-s əntäneḍ-en-dāy a ässiyläy tangalt-ta-dāy mäšan, wār helän a-wen fäl tuksəḍa-i jän i-tamətte; əšläyän-as, əglän.

Isälan n-tiwse i-Qäyşär wa n-ämänokal

(Mätti 22:15-22; Luqa 20:20-26)

¹³ Äšmašälän-dd sār-s ḍarät-a-wen härät dāy-käl-faris d-härät dāy-käl-Harudəs i-ad-has-əqqənän tändärbat, siḍəwən-t dāy-a inna wärän itətwin. ¹⁴ Osän-t-dd, ənnän-as: «Älyalim, nəssan a-s tidət ʒas a janned, wār täkkuläd dāy-a-wa jännen äddinät, wār täntäzmäzläyäd, wār säyrid day ʒas ar tidət n-tabarät n-Mässiinäy. Ämära, nässiistän-käy: ak iwar-anäy ad-nəzəl tiwse i-ämänokal Qäyşär mey? Näzlet-tät mey?»

¹⁵ Ilmäḍ ʒisa ʒur-iman-net s-təlmənufäya ta t-təllät ḍarät asəstan-näsän, inn'-asän: «Mafäl hi-tižərrubum? Awəyät-ahi-dd ärriyal n-ažrəf-näwän har t-ənhəyāy.»

¹⁶ Äwwäyän-as-t-dd, inn'-asän: «Mi ilän äḥḥəşwer d-isəm wa t-iwärän?» Ənnän-as: «I n-ämänokal Qäyşär.» ¹⁷ Inn'-asän: «Adiš, suyälät i-ämänokal wa mäqqärän a-wa fälla-wän ila, təkfəm day Mässiinäy a-wa fälla-wän ila.» Əqqälän-dd ʒas, tof-en täkunt n-älwižab-wa-dāy hasän-ija.

Äwwežäb ʒisa dāy-isälan n-tanäkra jer-inəmmuttan

(Mätti 22:23-33; Luqa 20:27-40)

¹⁸ Osän-t-dd ḍarät-a-wen härät dāy-käl-sadus-i ʒur-ija a-s wār təlkem tanäkra n-inəmmuttan, əssəstänän-t, ənnän-as: ¹⁹ «Älyalim, inn'-anäy ännäbi Mosa: «Afäl äba äñḡa-s n-äwadəm, oyyä-dd hänne-s dār-wär oher ara, idubənet-tät äñḡa-s i-ad-ikrəš əzzurəyät i-äñḡa-s wa äba i-ad-wär hin-itiłəm isəm n-wa äba fäll-äröri n-äkall.

²⁰ Ämära, əkkəs-anäy dāy-täqqän n-eyäf: käla t-əllan əssa ayətma; ädobän dāy-sän wa n-amäqqar mäšan, äba-t wär-ikreš ara. ²¹ Oyyä-dd hänne-s, ädobän-tät wa s-əssin, äba-t ənta-dāy wār dd-oyya ara, a-wen-dāy day a ija wa s-käraḍ; ²² äba-tän əssa-essän mäšan, wār täniha i dd-oyyan ara; äba day taməḍt ḍara-sän. ²³ Nässi-istän-käy: ašäl wa n-tanäkra jer-inəmmuttan, əndek dāy-sän wa s-e-tumas hänne-s ed, ənhäyän-tät adubən əssa-essän?»

²⁴ Inn'-asän ʒisa: «Ənta-den-dāy tasəḥbat n-išk wa jəm ed, a-wa ənnän əlkəttabän hakd-dāy a-wa dār-togdäh tärna n-Mässiinäy, wār t-illa a dāy-s təfhamäm. ²⁵ Ašäl wa dd-nakkärän inəmmuttan, meddən hakd tiḍeḍen, ad-äbas tidubunän ed ad-taläh tämudre-näsän d-ta n-änjəlosän wi hänen išənnawän. ²⁶ Ämära, dāy-isälan wi n-inəmmuttan d-tanäkra-näsän, ajän wār täyrem dāy-əlkəttab wa n-ännäbi Mosa a-wa has-innä Mässiinäy ʒur-tabsäyt ta tähjäljälät wār räqq? Wädden, inn'-as Mässiinäy: «Näkk a-s Mässiinäy n-Ibrahim d-Isxaqq d-Yaqub.» ²⁷ A-wen, älmäyna-net a-s, äddinät-win-dāy, han äljännät, tiimələn Mässiinäy; ənnär wär-ədderän, wār təjjən a-wen. Mässiinäy, wädden inəmmuttan a-s ämoos Mässiinäy, ämoos-t i-wi əddärnen. Tidət-dāy a-s toškam ed tənäm wār təlkem tanäkra jer-inəmmuttan.»

Alämär wa ufän

(Mätti 22:34-40)

²⁸ Ohäz-dd iyyän dāy-älyulam n-Äḥḥäwrät äsijädän i-edäwänne wa ija ʒisa d-käl-sadus d-älwižab wa ähu-sken hasän-ija, inn'-as: «Ma ämoos ʒur-Mässiinäy alämär wa ojärän?» ²⁹ Inn'-as ʒisa: «Ənta da wa ojärän: «Ya İşrayil, səjəd!

Emäli-nänäy Mässiinäy, ənta ʒas a-s Emäli.

³⁰ Ad-tärhəd Emäli-näk Mässiinäy s-ulh-näk imda

tärhəd-t s-iman-näk əmdan,
d-tayətte-näk təmda d-əşşahät-näk iket-net.»

³¹ Wa s-əssin day da:

«Ad-tärhəd ənharäj-näk s-əmmək wa s-tərhed iman-näk.»

Wär t-illa alämär ojärän-win-däy.»

³² Inn' älyalim n-Ättäwrät i-ÿisa: «Älyalim, tənned tidət:

Mässinäy iyyän, wär t-illa ar ənta.

³³ Iwar ägg-adəm ad-t-ärh s-ulh-net imda,
d-tayətte-net təmda d-əşşahät-net iket-net;
ärh day ənharäj-net s-əmmək wa s-irh' iman-net.
A-wen, wär t-təlla tasəbdärt wəla takute wär-ojer.»

³⁴ Inhäy ÿisa iqud n-älwižab-net yas, inn'-as: «Käyy, äbas tujəjad *Təmmənəya n-Mässinäy*.» Äbas t-illa çarät-a-wen ere ihälän asəstan-net.

ÿisa, ojär tumast n-ahäya n-Dawəd

(Mätti 22:41-46; Luqa 20:41-44)

³⁵ Isayra ÿisa däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän, ijan-na i-äddinät: «Ma isawännən *älyulam n-Ättäwrät a-s Älmasex*, rure-s n-Dawəd? ³⁶ Wädden Dawəd iman-net a innän s-mäjräd ija *Unfas Šäddijän* däy-emm-net a-s: «Emäli Mässinäy, innä i-Emäli-nin, əyyäw, yəyəm daw-ayil-in, hundäy har äjəy išənja-näk daw-içarän-näk.»

³⁷ Yas šämad Dawəd iman-net iyarr Älmasex s-isəm Emäli; əndek əmmək wa s-äddoobät ad-umas rure-s?»

Ijräz mäjräd-wen-däy ija ÿisa i-tamətəta ta täjjeet has-täsijadät.

Hewät!

(Mätti 23:1-36; Luqa 11:37-54; 20:45-47)

³⁸ Däy-a-wa isäyra, inn'-asän: «Agəzät iman-näwän däy-älyulam n-Ättäwrät, əjraznät-asän timukal däy-isəlsa ähobätnen, ijräz-asän ad-hasän-titwəjjin isofan däy-tišarriten, ³⁹ ärhan tisəqqima-ti ännufläyänen däy-ihänan n-äddin wi n-käl-Älyähud d-atwəsəmyar däy-imjora, ⁴⁰ tihäyän a-wa ihän ifassän n-tinuçäfen, a-s ija a-wen, härkuk tumadän i-ad-tän-in-əjrähän äddinät; ilkam däy-sän äššäreya səmmän.»

Tänuçäft ta tojärät imärrəzäyän ihuk

(Luqa 21:1-4)

⁴¹ Äqqiima ÿisa däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän dat-əssəndoqq wa däy-titwəjjinät tikutawen, ikyad däy-əmmək wa s-däy-s säns tamətəta əzrəf. Təjjarän däy-s käl-ehäre äzrəf äjjeen; ⁴² tosä-dd tänuçäft läqqəwät, tästärakkät däy-əssəndoqq sänatät tämmat-en əbdənen. ⁴³ Iyrä-dd ÿisa inəttulab-net s-iman-net, inn'-asän: «Äsidättey-awän a-s tänuçäft-ta-däy n-taläqqe, tojär äddinät iket-näsän ihuk, ⁴⁴ fäl-a-s iket-näsän, a-wa s-ässakäyän s-wär-ämyatärän a əkfän, a-s

ija a-wen ənta, a-wa tətəttäf i-tämudre-net iket-net a təkfa.»

Teräzže ta təkamät däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän

(Mätti 24:1-2; Luqa 21:5-6)

13 Izjār-dd ÿisa ehän n-ämudd wa mäqqärän yas, inn'-as iyyän däy-inəttulab-net «Älyalim, ənhəy yas tihun-ti-däy ähuskätnen, tihusay n-ehän!» ² Inn'-as ÿisa: «Wädden hannäyäd-t ehän-wa-däy mäqqärän ähusken? Wär mad-däy-s dd-täqqayəm təhunt tiyyät warät tamidit-net, ad-ättäytäy iket-däy-net.»

Išmal n-täməddawt n-äddunya

(Mätti 24:3-35; Luqa 17:22-24; 21:7-24)

³ Äqqiima ÿisa çarät-a-wen fäll-taçayt ta tässidwälät ihəskan wi n-əzzäytun, ikyad däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän, issəstän-t Bətrus d-Yaqub d-Exya d-Idris däy-takše, ⁴ ənnän-as: «Läyät-anäy əmme d-mad-äj a-wa s-tənned? Əkkəs-anäy däy-tayçärt n-išmal wi s-mad-nəlməd a-s sämdo n-härät iket-net, iwwäç-dd?»

⁵ Äwwežəb-asän ÿisa, inn'-asän: «He käwəneç, äjät ənniyät, wär käwän-išäšket əwadəm, ⁶ ad-dd-asən äd-dinät äjjootnen fäll-isəm-in, änn hak iyyän däy-sän: «Näkk a-s Älmasex», šiškən s-a-wen-däy äddinät äjjootnen. ⁷ Ad-təsləm i-isälan n-imjārän d-mähewəl n-imjārän, wär təxweləm ed ilzam ad-äj a-wen məšan, sämdo n-äddunya ənta, wär-ija härwa. ⁸ Ad-təknəs tawset tamidit-net, iknəs əddəwəl amidi-net, äj laz, iškəçkəç äkall däy-idəggan äjjootnen, sänto n-täməddawt n-äddunya yas a-wa, oläh d-sänto n-tizçurt n-tamäçt jarrəwät eyäf-net.

⁹ Məšan, äjät ənniyät i-iman-näwän: ad-hawän-aškən äddinät s-əlxəkum, əjən däy-wän tiwit däy-ihänan n-äddin wi n-käl-Älyähud; səbdədän-käwän dat-gəfärän d-imänokalän, däy-äddimmät n-isəm-in wa käwän-iwarän; umas a-wen əssəbab fäl tämoosəm tjuhawen-in data-sän, ¹⁰ i-ad-əslənät tiwsaten iket-däy-näsän i-isälan n-Älənžil təzzar.

¹¹ Afäl käwän-ästärməsän äddinät, wär täšəwəwəšät däy-isälan n-a-wa mad-tənnəm, äjät mäjräd wa käwän-e-itwəkfən əssayät-wen-däy ed wädden käwəneç a maden-ämmäjräd, Unfas Šäddijän a he-ijən däy-imawän-näwän a-wa s-läm s-tənnə-net.

¹² Išilan-en, ad-isəttärməs əwadəm äñña-s i-ad-äm-mät kərəf, isəttärməs abba rure-s, ännəbdədän aratän d-imärəwän-näsän, əjən iman n-imärəwän-näsän;

¹³ ad-där-wän akəçän äddinät iket-näsän, däy-äddimmät n-isəm-in wa käwän-iwarän, məšan ere wa ihälän iman-net, äkoyäd däy-alkum-hahi har ašäl wa d-imda a-wen-däy iket-net, ad-iyləs.

Erk äzzämanän wi dd-malänen

¹⁴ Afäl tənähäyäm änanbxas wa n-emäkkärekäḍ här äqqima däy-edägg wa s-wär-ila s-ad-däy-s äqqayäm, äwadäm wa iyarrän isälan-wi-däy, ijrähet älmäyña-näsän! Wi irmäs a-wen-däy äzzañan teje ta n-Älyähudəyät, jawəḍnet däy-azzal s-ašrut wa n-iḍayän, ¹⁵ wa iwärän afälla n-ehän, wär dd-itəzəbbutet i-ad-iḍkəl a has-ihan ammas n-ehän, ¹⁶ wa ihän išəkraš, wär dd-itäqqälet ḍara-s i-ad-iḍkəl asälso-net. ¹⁷ Timəskay tiḍeḍen-ti mad-ärməsän išilan-win-däy lanät ənniyät mey siḍuḍnät. ¹⁸ Əttärät däy-Mässinäy ad-wär-itəmzəyyit ajiwəḍ-nəwän d-äzzäman wa n-tajrəst ¹⁹ ed išilan-en-däy, ad-äj älyizabät ässuksəḍän s-ad-dd-ixläk Mässinäy äddunya-däy, wär kälä ätiwänhäy šund ənta fäll-ārori n-äkall, ad-təmdəw äddunya ḍay, wär-ilkem ad-ija a dār-s olähän. ²⁰ Afäl wär-ifneḥ Emäli däy-täqqän n-tisnant ta häť išilan-win-däy, wär-iyəlləs wäl' ägg-adəm iyyän ḡas; məšan, ad-išəkšəl Mässinäy täqqän n-tizḡurt-ten-däy, däy-təssəba n-äddinät wi äsnäfrän i-əlyəllas. ²¹ Äzzäman-en, afäl hawän-inna äwadäm: «Ənhəywät-ak, Älmasex, ənta da!» mey «Ənhəywät-ak, ənta den!» wär t-təflesäm. ²² Ad-dd-asən älmasexän n-bahu d-ännäbitän n-bahu, əjən ijitän ässuksəḍnen d-tišušab, šiškən ənnär ämmukkän a-wen wälä äddinät wi äsnäfrän Mässinäy. ²³ He kəwəneḍ! Äjät ənniyät i-iman-nəwän, əkkasəy-kəwän däy-tayḍärt härwa wär jen härätän-win-däy.»

Uyəl n-ḡisa Älmasex

(Mätti 24:29-31; Luqa 21:25-28)

²⁴ «Ḍarät tisnant ta madät-täj däy-išilan-win-däy, əad-əlsənät tihay täfukt, iba təmölle n-ewär,

²⁵ ətrəkken-dd etran däy-išənnawän, ənhəynəhəyän iməşsuha wi hänen išənnawän.» ²⁶ Älwəqq-wen-däy, ad-e-itwənhəy Ägg-ägg-adəm, imal-dd, inay tijäräken, təlkam-as tärna-net d-älxur-mät-net. ²⁷ Dihen, ad-išəmmišəl änjələsän-net, sədəwən-dd sār-s däy-tisdas iket-nəsnät e d t-illäm ere äsinäfrän Mässinäy däy-e-d t-təlläm tamdujt fäll-ārori n-äkall hakd-däy däy-išənnawän.»

Iji n-ənniyät

(Mätti 24:32-36; Luqa 21:29-33)

²⁸ «Səjrähät ḡas əmmək wa s-idaggäl ašar: wädden e-d t-tənähäyäm a-s dd-inšär har lämməḍän ifärketän-net, ad-tənnəm, os'-anəy ewelän. ²⁹ Əmmək-wen-däy ḍay a-s afäl tənähäyäm härätän-win-däy s-hawän-ənnəy har əqqälän iji, adiš əlməḍät a-s Ägg-ägg-adəm, ohəz-dd uyəl-net, os'-iwän fəw. ³⁰ Äsidättey-awän a-s, wär-e takəy əzzurəyät-ta-däy wär jen härätän-win-däy s-

hawän-ənnəy iket-däy-nəsän. ³¹ Ojär täräyşe ija ad-ib' išənnawän d-äkall, uhən ad-iba tənna-nin.

ḡaymät täsidəwäm i-ass n-ḡisa Älmasex

³² Däy-isälan n-ašäl mey ässaḡät wa däy-mad-əjən härätän-win-däy, wär t-illa ere t-issanän; wär t-əssenän änjələsän wi hänen išənnawän wälä Ägg-ägg-adəm; Abba ḡas, a t-issanän. ³³ He kəwəneḍ! ḡaymät tokayäm ed wär təssenäm ässaḡät s-dd-e-ass.

Tangalt ta n-isuf wi itäj Mässinäy

³⁴ A-wa madän-äj, oläh d-ähaləs iyarrän asikəl. Äs-sawəḍ tekle ḡas, issəḍmən ehän-net däy-inaxdimän-net; äsmätär hak iyyän däy-sän d-a-wa s-ila s-ad-t-äj. Inna i-wa iyläfän emm-n-ehän, äqqaymet okay. ³⁵ A-wen-däy a fäl, ḡaymät tokayäm ed, wär təssenäm ässaḡät s-dd-e-ass məssi-s n-ehän, alməz mey tišrayät n-ehəḍ mey äyora mey tifawt. ³⁶ Uksəḍät ad-dd-ass wär jem fäll-a-wen, iyḍär-kəwän-dd təḡtasäm. ³⁷ A-wa hawän-janney, janney-t ḍay i-äddinät iket-nəsän, ḡaymät tokayäm.»

Anu n-tayḍärt wa kittəwän imänokalän i-ḡisa

(Mätti 26:1-5; Luqa 22:1-2; Exya 11:45-53)

14 Äqqiimän-in əssin išilan i-ämudd wa n-Faşka-i däy-taməkšanät tijəlwen ti wär ha təzḡa. Tat-tärän imänokalän n-käl-tikutawen əmmək s-əssəyḍärän ḡisa, əjən iman-net məšan, ² ənnän, wär-ufa ad-äj a-wen däy-ašäl wa n-ämudd, i-ad-wär təjj tamḍəwayt däy-tamətte.

Taməḍt ta təssänyəläť aḍutän fäll-ḡisa

(Mätti 26:6-13; Exya 12:1-8)

³ Ašäl iyyän d-ämijarät ḡisa i-Simyon wa s-kälä t-ijrəw jəri izzəyän tadəbayt ta n-Bitanya, itamənsaw dihen-däy, a-s t-dd-tosa taməḍt təwwayät butəl iknan däy-tähunt məllät, han aḍutän lanen älqim wär-iqger härät. Tosä-dd ḡas, tärza emm n-butəl wa təwwäy, ad-sänyal aḍutän wi t-hänen fäll-eyäf n-ḡisa. ⁴ Ənhəyän äddinät-wi dār-əniyəyima a-wen, wär hasän-ijrez, ähnäffen däy-iman-nəsän, ad-jannen: «Mafäl baxxäsän aḍutän-wi-däy, ⁵ wädden äddooben ad-hin-ənšən kərəḍät timəḍ n-ärriyal n-azrəf ämoosnen takute i-tiläqqiwen.» Oḍänän ya aḍkär i-taməḍt-ten-däy. ⁶ Inn'-asän ḡisa: «Äkfät-tät älyafyät, mafäl has-naxxäsäm iman? Tihusay n-härät təj'-ahi-t! ⁷ Tiläqqiwen ya, əllanät yur-wän härkuk, älwəqq s-tärhäm-däy, täddoobem ad-hasnät-təjəm älxer məšan, näkk, ilkam ad-kəwän-äfläy. ⁸ Taməḍt-i-däy, təja a-wa täddoobät, təššəswär-dd i-äddinät däy-isälan n-əməkən n-tafəkka-nin i-azəkka. ⁹ Äsidättey-awän a-s edägg däy-ätwəxtəbän isälan n-Älənzil, däy-äddunya-ta-däy, ad-däy-s ətwəsuyəlän isälan n-a-wa ja i-ad-tät-kittəwän äddinät.»

Anu n-taydärt wa iyäš Yahudəs

(Mätti 26:14-16; Luqa 22:3-6)

¹⁰ Inkär Yähudəs Isxaryut wa n-iyän däy-inəttulab wi n-märaw d-əssin, ikk' imänokalän n-käl-tikutawen i-ad-hasän-isäydär Ŷisa, ärməsän-t. ¹¹ Äsdäwen-tän isälan wi dd-iwwäy, jän-as ärkäwäl n-ad-t-əkfen azrəf. Ad-itammäy Yähudəs yur-älwäqq-wen-däy i-tašlält s-hasän-t-ästärmäs.

Ämudd wa n-Faška

(Mätti 26:17-30; Luqa 22:7-23; Exya 13:21-30; 1 Kur. 11:23-25)

¹² Ašäl wa äzzarän n-ämudd däy-tamäkšanät tijäl-wen-ti wär təha täzza, älwäqq wa d-yarräsän äddinät i-taysiwen ti n-Faška, ənnän inəttulab i-Ŷisa: «Endek diha d-tärhed ad-nəsəssikəy imənsiwän n-ämudd wa n-Faška?» ¹³ Äsmašäl əssin däy-sän s-ayrəm, inn'-asän: «Ejjəšät ayrəm, ad-där-wän immuqqəs ähaləs äwwayän iddid n-aman, əlkəmät-as ¹⁴ s-ehän wa mad-ijjəš, tənnəm i-məssi-s n-ehän-en: «Inn'-ak älyalim, səkən-anäy edəgg däy-ehän-näk wa däy-mad-səssikəy ämudd wa n-Faška näkk d-inəttulab-in.» ¹⁵ Ad-käwän-isəkən soro n-ehän-net ih' ehän hərəwän, šad-dijän däy-ämmuujnen isəftay, dihen-däy ad-mad-nəsəssikəy ämudd.» ¹⁶ Eglän inəttulab, əjjäšän ayrəm, ənhäyän härätän s-əmmək-wa-däy s-hasän-tän-innä, ad-siməjnun imənsiwän wi n-Faška.

¹⁷ Ij' ehəq yas, osä-dd Ŷisa äddeew d-inəttulab-net wi n-märaw d-əssin. ¹⁸ Tamänsawän dihen-däy a-s hasän-inna: «Äsidättey-awän a-s iyyän däy-wän dər-i oharän ämära-däy a hi-madän-isəssäydär.» ¹⁹ Ekmän-tän iman-näsän a-s hasän-innä a-wen-däy, ad-has-jannen s-iyän-iyän: «Ajän näkk?»

²⁰ Inn'-asän: «Ənney: iyyän däy-wän dər-i änimäjjän äfuss däy-äkoss a hi-madän-isəssäydär. ²¹ Tidət-däy a-s Ägg-ägg-adəm, ad-t-iba, ed a-wen-däy a ənnän əlkəttabän n-Mässinäy däy-isälan-net mäšan, amäskoy äwadəm wa t-madän-isəssäydär! Äwadəm-en, iššäm-as-in ad-wär dd-ijjəš äddunya fäw.»

Asəbdad tasəktot ta šaddijät

²² Tattän dihen-däy a-s idkäl Ŷisa tajəlla, ämmoy i-Mässinäy təzzar, äzun-asän-tät, inn'-asän: «Uhənät, a-wa tayəssa-nin.» ²³ Idkäl dərät-a-wen kara han aman n-läynäb, äxxiimmärnen, ämmoy i-Mässinäy təzzar, ikf'-asän-t iket-däy-näsän, əswän däy-s. ²⁴ Inn'-asän: «A-wa ašni-nin wa ämoosän ärkäwäl n-tassayt ta täynayät d-Mässinäy, ašni-nin, ad-inyəl däy-təssəba n-äddinät äjjootnen. ²⁵ Äsidättey-awän a-s äbas ilkam ad-əswəy a dd-ijmadän ara n-läynäb hundäy har ašäl wa d-mad-äswäy wa äynayän däy-Təmmənəya n-Mässinäy.»

²⁶ Äwwäy Ŷisa d-inəttulab-net isuhay n-təmmal n-Mässinay dd-əzjarnen əlkəttab wa n-Äzzäbur, əglän dərät-a-

wen, əkkän taqayt ta tässidwälät ihəškan wi n-əzzäytun.

Ilkam ad-ikkuddəl Bətrus Ŷisa

(Mätti 26:31-35; Luqa 22:31-34; Exya 13:36-38)

²⁷ Inn'-asän dərät-a-wen: «Ad-täqqəläm dər'-i iket-däy-näwän ed iktab däy-əlkəttab n-Mässinäy a-s:

«Ad-əwətäy amədan, iba-t, ämmähašnät tihatten iket-näsnät.»

²⁸ Afäl dd-ənkäräy jer-inəmmuttan, ad-hawän-izaräy s-teje ta n-Galila.» ²⁹ Iggäd-dd Bətrus, inn'-as: «Kud-irha əkkuddəlän-käy imidiwän-in iket-näsän, näkk iman-in, wär käy-mad-əkkuddäläy.» ³⁰ Inn'-as Ŷisa: «Äsidättey-ak a-s ehəq-i-däy, a-s-e-əj ekäz əssin iyoran, täkkuddäläd-ahi har kərəq ihändəggan.» ³¹ Ibbärəq Bətrus, innä day: «Näkk yas, kud-däy taməttant a tihräy dər-k, wär käy-mad-əkkuddäläy.» Abəraj-wen-däy ija Bətrus, a jän imidiwän-net.

Ässayät wa ikkäs Ŷisa däy-ašəkrəš wa n-Žätsämmani

(Mätti 26:36-46; Luqa 22:39-46)

³² Äddeew dər-sän Ŷisa dərät-a-wen s-ašəkrəš iyyän iknan asədwal n-ihəškan s-isəm-net Žätsämmani.

Əwwədän-in yas, inn'-asän: «Yaymät, täqqəläm-ahi diha-däy har ədəläy Mässinäy.»

³³ Iššənkəš-in fälla-sän, äddeew d-Bətrus d-Yaqub d-Exya; yur-ässayät-wen-däy ad-t-əssəntän iman-net təkma, ixwäl. ³⁴ Inn'-asän: «Äryan iman-in, äryan har išwar hi-äba; wär təttesäm, yaymät yur-i, wär hanäy-iläqqädət eđəs.»

³⁵ Iššənkəš-in day fälla-sän a əndərrän, irkäy, ad-itəddal Mässinäy, ijanna: «Kunta ämmuukkän a-wen-däy, əjəjet-ahi ässayät-i-däy.» ³⁶ Innä day däy-tittar-net: «Abba-nin, wär t-illa a-s wädden täddoobed-t, səssijəj-ahi tisanant-ta-däy, mäšan hakd a-wen-däy, əjet erhet wa-näk wädden wa-nin.»

³⁷ Iqqäl-tän-dd Ŷisa, ogəz-tän-dd əttasän, issənkär Bətrus, inn'-as: «Simyon, käyy təttaşäd? Adiš, indär-ak wälä-däy ad-təjəd ässayät iyyän tokayäd, ³⁸ äyyät fälla-wän eđəs, ədəläy Mässinäy i-ad-käwän-agəz däy-tändərbaten n-Iblis; ägg-adəm, tidət-däy a-s äsidärhän amišəl n-a äjjeen ähuusken mäšan, igdal-as iba n-äššahät n-tumast-net amišəl n-a-wa irha.»

³⁹ Oläs day ašənkəš fälla-sän, ad-itəddal Mässinäy s-əmmək-wənnin-däy s-t-idäl s-tizarät. ⁴⁰ Oläs-tän-dd uyəl, ogəz-tän-dd, ij'-asän eđəs aläyad wa-däy fäl hasän-indär wälä ad-arən titttawen-näsän; issənkär-tän mäšan, äba-hasän a hasän-ənnän a-wa-däy hasän-ija, äzük n-eđəs.

⁴¹ Ifäl-tän, ij'-asän-dd uyəl wa s-kərəq, inn'-asän: «Yas käwəneq təttaşäm, sinfum härwa? Igdäh-awän; ässayät wa d-ititwäydir Ägg-ägg-adəm, ijjəš ifassän n-in-

äsbäkkadän, osä-dd. ⁴² Ænkärät, äglät-anäy, os'-iwän ämaydar-in.»

Atärməs n-Ŷisa

(Mätti 26:47-56; Luqa 22:47-53; Exya 18:2-11)

⁴³ Ämmiijräd härwa a-s dd-osa Yähudəs, iyyän däy-in-əttulab-net wi n-märaw d-əssin, äsiläl tamətte s-iyäd, əslajän tikobawen, iyyäd äwwayän iboriyän; äši-mašälän-tän imänokalän n-käl-tikutawen d-älyulam n-Ättäwrät d-inušämän n-Işrayil. ⁴⁴ Tamətte-ten-däy, ij'-as Yähudəs wa n-ämaydar tamätart däy-has-inna: «Ähaləs wa s-hi-tənhäyäm har t-osäsäy däy-idmarän-in, ənta a-s Ŷisa, ärməsät-t, təgləm dār-s däy-a-s has-təknam iji n-ənniyät.» ⁴⁵ Osä-dd Yähudəs, oyäd iman-net s-Ŷisa, inn'-as: «Älfäqqi!» Osäs-t däy-idmarän-net. ⁴⁶ Tođa tamətte fäll-Ŷisa, tärmäs-t. ⁴⁷ Iggäd-dd iyyän däy-inəttulab-net, ilbäy-dd tākoba-net, iwät sār-s akli n-ämänokal n-käl-tikutawen, ištäf-dd sār-s taməzzujt-net. ⁴⁸ Inna Ŷisa i-tamətte: «Ajän näkk änytaf a ämoosäy a-s hi-dd-takkäm d-tikobawen d-iboriyän i-ad-hi-tärməsäm? ⁴⁹ Wädden hak ašäl əlley-t jere-wän, sayrey däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän, mafäl wär hi däy-s tärməsäm? Elmädät a-s a-wa ijän ašäl-i-däy, ija i-ad-itbət a-wa ənnän əlkəttabän n-Mässinäy däy-isälan-in.»

⁵⁰ Äjewädän inəttulab iket-näsän, oyyän-dd Ŷisa ənta yas jer-işənja-net.

Ämawađ wa äjewädän

⁵¹ İlkäm-as-dd ämawađ iyyän wärän ilsa ar tasəjbəst lämmedät daw-wär t-illa härät, äkbätten-t-dd äddinät yas, ⁵² oyy'-asän-in tasəjbəst-net, ošäl wär ilsa tikəst.

Tebädde n-Ŷisa dat-äššäreya wa mäqqärän

(Mätti 26:57-68; Luqa 22:54-55, 63-71; Exya 18:12-14, 19-24)

⁵³ Ittəlwäy Ŷisa s-ämänokal n-käl-tikutawen-i s-a-s itäj a-wen-däy, äžžimmäyän yur-s käl-tikutawen d-in-ušämän n-Işrayil d-älyulam n-Ättäwrät.

⁵⁴ Tamətte-en, ij'-as-dd Bətrus alkum šajren har təjjäš ammas n-äyalla n-ehän n-ämänokal n-käl-tikutawen; osä-dd Bətrus, ijjäš ənta-däy, iglä äqqima edes i-gärditän, ad-itazzäh s-efew.

⁵⁵ A-s itäj a-wen-däy, tattärän imänokalän n-käl-tikutawen d-käl-Sinhidrin-i † tirənen äššäreya ere innän bahu fäll-Ŷisa, siđəwən-t däy-äššäreya, äyətəsän-as tamättant mäšan, wär t-illa udlem fälla-s əjrawän.

⁵⁶ Əggädän-dd äddinät äjjootnen, ad-t-sađlamän mäšan, indär-asän ad-ännäfhämän fäll-bahutän-näsän. ⁵⁷ Sawarän-t iyyäd bahu, ⁵⁸ jannen: «nəsall'-as a-s innä: «Näkk, ad-ärzäy ehän n-ämudd wa mäqqärän däyän ifassän n-dägg-adəm, səbdədəy-dd däy-kärađ

† A-wa älzämayät n-inušämän d-imizärän n-käl-Işrayil wa itirən äššäreya, əntäneđ a-s älqallitän, osayän day tamətte d-əlxəkum d-äddin.

išilan i wär deyän ifassän n-ägg-adəm däy-edägg-net» ⁵⁹ mäšan, wäla bahu-wen-däy, indär-asän ad-fälla-s ännäfhämän.

⁶⁰ Ihä-dd ämänokal n-käl-tikutawen ibdad däy-am-mas n-älzämayät, innä i-Ŷisa: «Ma tənnet däy-a-wa fälla-k itawännen? Mäjräd!» ⁶¹ Wär t-illa a has-inna Ŷisa. Issəstän-t ämänokal n-käl-tikutawen day, inn'-as: «Ajän käy a-s Älmasex wa n-Rure-s n-Wa ibbälälän.» ⁶² Inn'-as Ŷisa: «Ämoosäy-t; ässiilmädäy-käy day a-s yur-ašäl-i-däy, ad-tənhəyäm Ägg-ägg-adəm, äqqiima daw-ayil n-Wa ilän tärna iket-net, taləsəm-t day ahənay, iqqa-dd, ifal-dd işənnawän, inay tijäräken.»

⁶³ Isl' ämänokal n-käl-tikutawen i-a-wen yas, ijjäš-t älhäm wa-däy fäl irmäs err n-erəswäy-net, äsyərrawät-t fäll-iman-net, inna: «Ma nətajj i-tijuhawen day? ⁶⁴ Təs-läm-as iket-näwän a-s äskafär wädden; ma tənnäm däy-isälan-net?» Äswärän-t udlem iket-näsän, ənnän änihäja d-tamättant. ⁶⁵ Ad-fälla-s situfän, salsen ekäršäy idəm-net, sattäyän-as, jannen-as: «Luləy ya!» Sattäyän-as day gärditän.

Akuddəl n-Bətrus i-Ŷisa

(Mätti 26:69-75; Luqa 22:56-62; Exya 18:15-18, 25-27)

⁶⁶ Äqqiima Bətrus däy-ammas n-äyalla-en-däy a-s t-dd tosa tiyyät däy-tinaxdimen n-ämänokal n-käl-tikutawen; ⁶⁷ tənhäy-t izzah s-efew, təzjəzz'-e, tənn'-as: «Käyy-däy, kälä täddewäd d-Ŷisa wa n-Näširät?»

⁶⁸ Äkkuddəl Bətrus a-wen, inn'-as: «Wär-əjrehäy, wär-əssenäy a däy-hi-təsəwäläd.» Izjər Bətrus qarät-a-wen, ikk' emm n-äyalla yas, iwät ekəz äyora. ⁶⁹ Tənhäy-t day tənaxdimt tiyyät, ad-janna i-äddinät-wi t-əllanen dihen: «Hannäyäm-t ähaləs-wa-däy, iyyän däy-sän.»

⁷⁰ Oläs day Bətrus akuddəl n-a-wen. A əndərrän qarät-a-wen, ənnän-as äddinät əbdadnen dihen: «Ijmađ-t äššək a-s iyyän däy-sän a tämoosäd ed käyy-däy, Galila a käy-lät.» ⁷¹ Ad-hasän-itähhađ, ilaqqän iman-net siha d-siha, ijann'-asän: «Ähaləs wa s-hi-jännem, wär t-əzzeyäy.»

⁷² Diha-däy d-innä a-wen-däy ad-iwät ekəz äyora wa s-əssin. Iktä-dd Bətrus mäjräd wa s-kälä has-t-ija Ŷisa a-s has-innä: «Wär mad-iwət ekəz əssin iyoran wär tənnet har kərəđ ihändəggan, wär hi-təzzeyäd.» Izjər, ad-ihall.

Tebädde n-Ŷisa dat-Bilatəs

(Mätti 27:1-2, 11-14; Luqa 23:1-5; Exya 18:28-38)

15 Härwa emäyär ad-änmähäyän käl-tikutawen d-inušämän n-Işrayil d-älyulam n-Ättäwrät d-käl-Sinhidrin-i †† tirənen äššäreya; jän tişəm däy-Ŷisa təz-zar, əlwäyän-t s-Bilatəs. ² Inhäy-t Bilatəs yas, issəstän-t,

†† A-wa älzämayät n-inušämän d-imizärän n-käl-Işrayil wa itirən äššäreya, əntäneđ a-s älqallitän, osayän day tamətte d-əlxəkum d-äddin.

inn'-as: «Ak, käyy a-s ämänokal n-käl-Älyähud mey?»
Inn'-as Yısa: «Käyy iman-näk, tænned-tän.»

³ Ad-t-sawarän udlemän äjjootnen. ⁴ Issästän-t Bilatəs day, inn'-as: «Ənhəy Ƨas a-wa fälla-k itawännən? Ma tænned käyy iman-näk?» ⁵ Wär t-illa a has-inna Yısa har iqqän asusəm-net eƧäf n-Bilatəs.

Bäryäbbas wa n-emäjj n-iman

(Mätti 15:31; Luqa 23:13-15; Exya 18:38-19:36)

⁶ Äzzäman-en, hak ämudd n-Faşka, äsiwäyy'-in gəfär u-takärmüt wa dăy-s tættär tamətte. ⁷ A-s itäjj a-wen, ih' ähaləs s-isəm-net Bäryäbbas takärmüt ənta d-imidi-wän-net s-käla dd-əssənkärän tamətte har jän iman n-äwadəm dăy-a-wen-dăy. ⁸ Tənkär tamətte iket-net ad-tattär dăy-Bilatəs a-wa s-izzäy ad-hasän-t-äj. ⁹ Inn'-asän: «Ak ajän tärham ad-hawän-in-äyyäy ämänokal n-käl-Älyähud?» ¹⁰ Issan Bilatəs a-s təmyäre n-tismiten n-imänokalän n-käl-tikutawen a fäl ästärmäsän Yısa.

¹¹ Əntäjän-dd tamətte s-Bilatəs i-ad-hasän-dd-isəwwəyy Bäryäbbas. ¹² Oläs day Bilatəs, inn'-asän: «Ma s-tärham ad-t-äjäy i-wa s-itawänna ämänokal n-käl-Älyähud?»

¹³ Oläsän eƧäri, jannen: «Itwəşləbet fäll-tajəttewt.»

¹⁴ Inn'-asän Bilatəs: «Mafäl, ma iƧşäd t-äsiinähäjjän d-taməttant?» Äşyäyyän dăy-isənnawän: «Itwəşləbet fäll-tajəttewt.» ¹⁵ Äsof Bilatəs alkum i-erhet-näsän, äswäyy'-asän-in Bäryäbbas, äswäjjä tiwit s-ebärtäk dăy-Yısa təzzar, ikf'-asän-t i-ad-itwəşləb.

Asəmmädri wa jän əssärdusa i-Yısa

(Mätti 27:27-31; Exya 19:2-3)

¹⁶ Əlwäyän əssärdusa wi n-gəfär Yısa s-ammäs n-ehän wa dăy-iyattäs äşşäreya, iyläyyäläy-t-dd dihen ejhän n-əssärdusa imdan, ¹⁷ əssəlsän-t anəkäbba şäg-gäyän, jän-as älmät, korona, a-wen, takənbut şund ta n-imänokalän, təzət dăy-isənnanän, ¹⁸ ad-has-tajjän isofan, jannen-as: «Ämänokal n-käl-Älyähud, nəj'-ak gärdəbu.» ¹⁹ Hakkän-t tiwit s-täborit fäll-eƧäf, situfän fälla-s, rakkäyän data-s, älmät Ƨabbädän-t.

²⁰ Əssəgdähän dăy-tekäşkäşt ta tän-təşlät Ƨas, əkkäsän-dd fälla-s anəkabba-wənnin şäggäyän, əsoyälän-as isəlsa-net təzzar, əzjərän dăr-s aƧrəm s-edəgg wa-dăy ila s-ad-dăy-s itwəşləb fäll-tajəttewt.

Atwəşləb n-Yısa

(Mätti 27:32-44; Luqa 23:26-43; Exya 19:17-27)

²¹ Əglan dăr-s a-s ämmoqqəsän d-Simyon wa n-tadäbayt ta n-Qərwan n-abba n-Älxadə d-Rəffus, ifal-dd işəkraş; äşhəşşälän-t alənji n-tajəttewt ta fäll-mad-itwəşləb Yısa. ²² Äwwäyän Yısa s-edəgg wa s-itawänna Gälgota, a-wen, älmäyana-net: «Edəgg wa n-akärkor.» ²³ Əssärtäyän-as-dd dihen asməd d-asəfar iyyän ifan-nəzän tisanant dăy-taƧəssa n-äwadəm məşan, unjäy isw'-e. ²⁴ Əşləbän-t əssärdusa fäll-tajəttewt Ƨas, jän

tisəyeren i-ad-uzanän isəlsa-net jer-iman-näsän, əlmədän əndek a-wa he-ikrəş hak iyyän dăy-sän.

²⁵ Agdəset a-s t-əşləbän fäll-tajəttewt, Ƨur-əssayät wa s-təzəza. ²⁶ Əttəytäyän älləx jənnəj-s i-ad-əlmədän äddinät äddälil wa sār-s dd-orawän taməttant; älləx-en, iktab fälla-s:

«A-WA ÄMÄNOKAL N-KÄL-ÄLYÄHUD».

²⁷ Aşäl-en, ämizäyyen əssin inaytafän atwəşləb d-Yısa; ätwəşləb iyyän daw-aƧil-net, ätwəşləb wa iyyädän daw-təşälje-net. ²⁸ A-wen-dăy jän i-Yısa a-s ənnän əlkəttabän n-Mässinäy ad-äj fäl-a-s, iktab a-s:

«Ad-ıdan dăy-iməddäywa.»

²⁹ Iqqäl Yısa tekäşkäşt i-äddinät-wi tikəyenen, gag-gärän-t, siwliwilän iƧäfawän-näsän, jannen-as: «Əyyaa, käyy wädden tænned täddobed terəzəze n-ehän n-ämudd wa məqqärän, taləsəd-t edey dăy-kərađ išilan, ³⁰ əyləs ya iman-näk ämära, təzəbbud-dd tajəttewt!»

³¹ Jän-t day imänokalän n-käl-tikutawen d-älyulam n-Ättəwrät tekäşkäşt, tinmənnin: «Ənta-i iyläsän äddinät wi iyyädən, indar-as ämära ad-ıyləs iman-net. ³² Kunta ənta a-s Älmasex wa n-ämänokal n-İşrayil, izzubətət-dd tajəttewt, ad-t-nənhəy, namən sār-s.» Jän-t wi ätwəşləbnen edes-has tekäşkäşt, ad-t-gaggärän ən-təneđ-dăy.

Iba n-Yısa

(Mätti 27:45-56; Luqa 23:44-49; Exya 19:28-30)

³³ Əlsänät tihay ärori n-əkall iket-dăy-net wa-dăy n-tarəhut hundäy har tezzar. ³⁴ Təja tezzar Ƨas, äşyärät Yısa s-əşşahät, innä:

«Yä!loy, Yä!loy,
lama sərbəxtani?»

A-wen älmäyana-net:

«Məssi-Ƨ Mässinäy, Məssi-Ƨ Mässinäy,
mafäl hi-tiyyəd d-iman-in
dăy-tisanant-ta-dăy?»

³⁵ Əslän-as äddinät əbdadnen dihen, wär-əfhemän a-wa ijänna Ƨas, ad-jannen: «Säjdät-as, ännəbi Ƨəli a iƧarr.» ³⁶ Oşäl-dd sār-s iyyän dăy-sän, issəlmäy təduft tətälät fäll-əbori dăy-bənegär, izzäl-as-tät i-ad-tät-isməm, infəw-t a-wen dăy-fad, ihakk-as-tät dihen-dăy, ijanna: «Ad-nənhəy ya kunta ad-t-dd-ass ännəbi Ƨəli, izəzzubbət-t-dd tajəttewt.» ³⁷ Äşyärät Yısa s-əşşahät ɗarät-a-wen, əjmədän-t iman.

³⁸ Iqqärrawät älwəqq-wen-dăy ärido wa ibdän dăy-ehän n-ämudd wa məqqärän, edəgg wa şəddijän d-edəgg wa iknän təşədje dăy-ammäs, wa-dăy n-afäl-la-net har ider-net. ³⁹ İnhäy kəbtän iyyän iswadän dăy-Yısa a-s t-ijməđ unfas a-wen Ƨas, innä: «Tidət-dăy a-s ähaləs-i-dăy, Rure-s n-Mässinäy.»

⁴⁰ Əbdadnät day dihen tiđeđen tiyyəd dăy-ijəj, əkyad-nät dăy-a-wa ijän. Tiđeđen-en, h'-enät Märyäma ta n-Muläzđaləyät, Märyäma ta n-ma-s n-Yaqub wa əndər-rän d-Yusəf d-tiyyät s-isəm-net Sälma. ⁴¹ Əntänəteđ-en-

däy ad-dd-äddewnen d-Ŷisa, wa-däy n-Galila, ədhalnät-t s-a-wa ətṭāfnät har əntänäteḍ-da-däy; əbdadnät daḡ edes-hasnät tiyyäd äjjootnen dd-äddeewnen d-Ŷisa a-s dd-ikka Yärussälam.

Azəkka n-Ŷisa

(Mätti 27:57-61; Luqa 23:50-56; Exya 19:38-42)

⁴² Tokäy takkäšt n-ašäl wa n-əlžəmät, sadaw tamətte i-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat, ⁴³ osä-dd Yusəf wa n-Arimata, əhaləs ätiwäsämyärän däy-inušämän n-Işrayil, ijar ätṭāma n-a-s təlcam *Təmmənəya n-Mässinäy*. Ənta-en-däy a ihälän tikawt n-Bilatəs, ittär däy-s tafəkka n-Ŷisa. ⁴⁴ Tofa tākunt n-armuḍ n-taməttant n-Ŷisa Bilatəs, issäyärä-dd kəbtän iyyän i-ad-t-isəstən d-a-s tädduuttät taməttant-net mey? ⁴⁵ İjə däy-s kəbtän-en isälan n-a-s äba-t Ʒas, issärräx-as aḍkul n-tafəkka-net. ⁴⁶ İglä Yusəf, ižžənsä-dd tefit, ikkäs-dd tafəkka n-Ŷisa fäll-tajəttewt, ij'-et däy-tefit təzzar, issəns'-et däy-azəkka iyašan däy-esəwəl; äşyäränƷarät ɗarät-a-wen təhünt məqqoorät, ätṭubbät sār-s emm n-azəkka. ⁴⁷ Təjjəyha Märyäma ta n-Muläždaləyät d-Märyäma ta n-ma-s n-Yusəf i-a-wen-däy iket-net, əknänät asəb-buyən n-edəgg wa däy-ižka Ŷisa təzzar, əglänät.

Tanäkra n-Ŷisa jer-inəmmuttan

(Mätti 28:1-10; Luqa 24:1-12; Exya 20:1-10)

16 Okäy əssəbət-i n-ašäl wa n-täsonfat Ʒas, təžžənšä-dd Märyäma ta n-Muläždaləyät d-Märyäma ta n-ma-s n-Yaqub d-Sälma əlƷənfärän i-ad-əşwəynät sār-sän tafəkka n-Ŷisa. ² Tifawt n-älxad-i n-ašäl wa äzzarän däy-əssəboƷ, Ʒur-ajmuḍ n-təfukt, əkkänät azəkka. ³ Əglänät, tinmənninät jer-iman-näs-nät: «Näkkänäteḍ-i-däy, mi hanäy-e-ikkəsən təhünt ta məqqārät təhärät emm n-azəkka?»

⁴ Əwwäḍnät-in Ʒas, əkyädnät, ənhäynät a-s təhünt-tənnin məqqārät, təyiraräd-in. ⁵ Əjjäšnät ammas n-azəkka, ənhäynät əmawaḍ ilsan emäls məllän, äqqi-ima daw-ayil-näs-nät, tərtäy-asnät tarəmmeyt d-täqqän n-eyäf. ⁶ Mäšan, inn'-asnät əmawaḍ: «Wär təqqännet iƷäfawän-näkmät, wär tärmeymät, Ŷisa wa n-Näşirät ätwäşläbän s-tammäymät, inkär-dd jer-inəmmuttan, əbas t-illa diha; ənhəymät edəgg wa s-käla däy-s insa. ⁷ Ämära, äkkəmät inəmmušal d-Bətrus, tənəmät-as a-s äzzar-awän iket-näwän s-Galila, dihen-däy ad-mad-t-tənhəyäm s-əmmək wa-däy s-käla hawän-tän-inna.»

⁸ Əzjərnät-dd azəkka Ʒas, oşalnät, təşişäkäḍkəḍ-tänät tarəmmeyt tərtayät d-täqqän n-eyäf. Wär t-illa ere s-ənnanät hārät a-wa-däy hasnät-ja tarəmmeyt.

Anfiləl wa dd-ija Ŷisa i-Märyäma ta n-Muläždaləyät

(Mätti 28:16-20; Luqa 24:13-49; Exya 20:11-23)

[⁹ Ašäl wa n-älxad-i n-ašäl wa äzzarän däy-əssəboƷ ad-dd-inkär Ŷisa jer-inəmmuttan. Änfäläl-dd s-tizarät i-Märyäma ta n-Muläždaləyät-i däy-ikkəs əssa alšinän, ¹⁰ təglä, təj'-isälan däy-äddinät wi s-käla äddewän d-Ŷisa-i s-a-s itäjj a-wen, ətṭafän iba-net, äsniinän. ¹¹ Əslän a-s tənhay-t iddar mäšan, unjäyän s-ad-tät-əfləsän.

Anfiləl n-Ŷisa i-əssin däy-inalkimän-net

(Luqa 24:13-35)

¹² İssəkna Ŷisa iman-net ɗarät-a-wen i-əssin däy-in-alkimän-net əkkanen ejef. Änfäläl-asän-dd däy-ini säl wənnin-däy dd-änfaläl i-Märyäma. ¹³ Əqqälän Yärussälam, jän isälan däy-imidiwän-näsän wi iyyäḍ-nen mäšan, wär tən-əfləsän əntäneḍ-däy.

Ämaşal wa issäyläf Ŷisa inəṭṭulab-net

(Mätti 28:16-20; Luqa 24:36-49; Exya 20:19-23)

¹⁴ Änfäläl-dd Ŷisa ɗarät-a-wen i-inəṭṭulab wi n-märəw d-iyän däy-älwəqq d-äžžimmäyän, tamənsawän. Äklälwäw fälla-sän däy-təssəba n-iba immun-näsän d-täyart-ta jän ulhawän-näsän fäl-a-s, unjäyän əfləsän äddinät wi t-ənhäynen, inkär-dd jer-inəmmuttan. ¹⁵ İn-n'-asän: «Ämära, äglät, ilalät äddunya iket-net, təxtəbäm *Älənžil* i-e d t-illäm ägg-adəm. ¹⁶ Wa omänän, ätwäsälmaƷ däy-aman, ad-iyləs; wa äşyärän ulh-net, ad-t-iwär uḍlem dat-Mässinäy. ¹⁷ Əntäneḍ-da hārätän wi mad-ämaşälän wi maden-amən: ad-əkkəsän alšinän däy-äddinät s-tärna n-isəm-in, ad-äm-mäjrädän awalän äynaynen, ¹⁸ ətṭəfän taşşälän däy-ifassän-näsän, kud-əswän sunsəj-däy, wär hasän-e-iyşəd hārät, e-d äswärän ifassän-näsän imarhinän, ad-əzzəyän.»

İqqäl Ŷisa işənnawän-i dd-ifäl

(Luqa 24:50-53)

¹⁹ İj'-asän Ŷisa mäjräd-wen-däy Ʒas, imməḍkäl s-işənnawän, igl' äqqima daw-ayil n-Mässinäy.

²⁰ Əglän inəṭṭulab ɗarät-a-wen, ad-xatṭəbän isälan däy-idəggan iket-näsän. İdhal-tän Emäli, isidəttut mäjräd-näsän s-ijitän n-Mässinäy wi tamaşälän. Amin!]

Luqa

Äšajəš

1 I-Täyofil wa əkney semɣar:

Əttärän äddinät äjjootnen, ad-əktəbän s-əlmäy-na isälan wi jänen jere-näy, ² s-əmmək-wa-däy s-hanäy-tän-əssoyälän äddinät wi tän-ənhäyneren s-tiṭṭawen-näsän s-tizarät, ija Mässinäy imawayän n-mäjräd-net. ³ A-wen-däy a fäl näkk-däy, ijjäš-ahi-dd ənniyät n-ad-əmmäyü i-isälan-en-däy s-iyän-iyän ɣuraläšäl-näsän, hundäy har ašäl-i-däy, i-ad-hak-hasän-in-äjäy akätab əsisäjrähän, ⁴ təkkəssäd äššäk a-s teyäre ta tərjäwäd, tətbat.

Isälan wi ija änjälos däy-tiwit n-Exya

⁵ Äzzäman wa d-əmoos Harudəs ämänokal n-teje ta n-Älyähudəyät, ill'e əhaləs iyän däy-wi n-käl-tikutawen s-isəm-net Zäkärya, išyal däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän däy-taggayt n-käl-tikutawen ta n-ihäyawän n-Abya, isəm n-hänne-s Elizäbät, tahäyawt n-Harun a tämoos. ⁶ Oyadän issənän-essän dat-Mässinäy, əṭṭafän s-älxaqq färədən d-alämärän n-Emäli, ⁷ mäšan wär len ara ed Elizäbät, täjjojra, täwwəḍ-tän-dd day tušäre issənän-essän.

⁸ Ašäl iyän dd-täqqäl tasəssäylit taggayt n-käl-tikutawen ta iha Zäkärya, išl'e əššäyəl-net dat-Mässinäy hundäy har fälla-s oḍänät tisäyeren, ⁹ əmoos a-wen älyadät n-käl-tikutawen n-a-s afäl oḍänät tisäyeren fäll-əwadəm, ənta a-madän-isəhhuh matälxer däy-ehän wa šaddijän n-Emäli. ¹⁰ Ašäl-en, isihəwhəw matälxer däy-ehän-en-däy, a-s itäjj a-wen-däy, älzämaḡät wa n-inaybadän, itəddal Mässinäy dat-əmm-ehän n-ämudd wa s-ijjäs Zäkärya ammas-net. ¹¹ A əndərrän, änfäläl-as-dd änjälos n-Emäli fäll-aḡil n-tasəskärt-ta fäll-tihuh matälxer. ¹² Inhäy Zäkärya änjälos ɣas, iggäd ənniyät, irmäy ¹³ mäšan, inn'-as änjälos: «Zäkärya! A-wa tättäräd däy-Mässinäy, ad-äj, hənne-k Elizäbät, ad-təkrəš ara, təjəd-as isəm: Exya. ¹⁴ Ad-hak-umas əssəbab n-tedəwit d-tisrawt, səddəwət day tiwit-net äddinät äjjootnen. ¹⁵ Ad-umas ere ilan isəm ɣur-Emäli d-idəm ɣur-Mässinäy, wär mad-isəw aman n-läynəb äxxiimmärnen wäl' asməd wäl' iyän, ad-t-iqnəy Unfas Šaddijän n-Mässinäy härwa iha täsa n-ma-s. ¹⁶ Ənta a dd-madän-isuyəl a äjjeen däy-käl-Işrayil Emäli-näsän, Mässinäy, ¹⁷ ilkəm-as s-ənniyät d-əššahät wa n-ännäbi ɣəli i-ad-dd-isuyəl ulhawän n-abbatän

aratän-näsän, əkrəšan iməkkeḍdälän tayətə ta kar-räšan äddinät lanen idəm dat-Mässinäy, isəbdəd tamətə təsidəwät i-ad-təlkəm i-Emäli.»

¹⁸ Innä Zäkärya ɗarät-a-wen i-änjəlos: «Əndek a-wa s-mad-əlmədäy a-s a-wa hi-jänned tidət? Näkk, amɣar wäššärän a əmoosäy, hənne-ɣ day ti-wäššärät.» ¹⁹ Inn'-as änjəlos: «A-wa näkk Žibril-wa s-härkuk əbdədäy dat-Mässinäy, äšmašäl-ahi-dd sār-k i-ad-käy-dd-səssi-wəḍäy isälan-wi-däy əhuskätnen. ²⁰ Ämära, šamad wär hi-təflesäd a-s hak-əmməjrädäy s-tizarät, ad-itwəṭṭəf emm-näk, ikrəs iləs-näk hundäy har ašäl wa d-mad-it-batän isälan-wi-däy hak-jey.»

²¹ A-s itäjj a-wen-däy, tamətə təqqal i-Zäkärya, tof-et təkunt n-a-wa t-in-išlän d-a-wa t-in-itṭafän. ²² Älwəqq wa dd-izjār, ittär ad-əmməjräd i-äddinät mäšan, indäras, əlmədän a-s härät a has-dd-änfalälän däy-ehän-en-däy, ad-hasän-isitufəy i-ad-tän-isəfhəm a-wa ijän. ²³ Is-səmdä Zäkärya täqqän-net däy-əššäyəl ɣas, iqqäl ehän-net.

²⁴ Təkrəš hənne-s ɗarät-a-wen ənniyät ɣas, ja səmmos orän təffär iman-net däy-ehän-net, ²⁵ janna: «Ənta da a-wa hi-ija Emäli-nin, ənta a däy-i dd-iswəḍän, ikkäs fäll-i təkrakidət ta əmoosäy jer-äddinät.»

Isälan-wi ija änjälos däy-tiwit n-Ÿisa Älmasex

²⁶ Təjjäš Elizäbät ewär-net wa s-səḍis ɣas, äšmašäl Mässinäy änjälos-net Žibril s-tayrəmt tiyyät s-itawänna Näširät hat teje ta n-Galila, ²⁷ əssok'-e tämawaḍt wärät təzzey meddän s-isəm-net Märyäma, ittar əhaləs n-ahäya n-ämänokal Dawəd s-isəm-net Yusəf.

²⁸ Osä-dd änjälos Märyäma, inn'-as: «Əjeɣ-am əsafu kəmm-i tənəfränät ed, təkrəšäd idəm ɣur-Emälinäm.» ²⁹ Issärmäy-tät məjräd-wen-däy, ad-tattär älmäyḡna n-manəwen-wa-däy. ³⁰ Inn'-as änjälos: «Märyäma, wär tərmeyäd, äzzäbbät-dd Mässinäy ännuymət-net fälla-m, ³¹ kəmm da-däy, ad-təkrəšäd ənniyät, təkrəšäd ara, təjəd-as isəm Ÿisa. ³² Ad-ikrəs isəm, iwär-t isəm Rure-s n-Mässinäy wa iknän aḍkul, ad-äj Emäli Mässinäy əṭṭəbəl wa n-ämänokal Dawəd-i t-əšhəyāwän däy-ifassän-net, ³³ ad-immukəl härkuk fäll-ehän wa n-ihäyawän n-Yaqub, tiɣlal təmmənukəla.»

³⁴ Tənnä Märyäma ɗarät-a-wen i-änjəlos: «Əndek əmmək wa s-e-äj a-wen ed näkk, wär-əzzeyäy meddän.» ³⁵ Inn'-as änjälos: «Ad-fälla-m dd-izzubbət Unfas Šaddijän, täls'-im tärna n-wa iknän aḍkul, a-wen-däy a fäl

ara wa šaddijän dd-e-iwön, ad-t-iwär isəm *Rure-s n-Mässinäy*.³⁶ Ara n-meddän-näm, Elizäbät, wädden ti-wäššärät mäšan, ad-təkrəš ara ənta-däy, ənta-i s-käla tämoos teməjjejrut, ha ämära ewär-net wa s-sädis³⁷ ed, wär t-illa a-s wädden äddoobät-t Mässinäy.»

³⁸ Tənn'-as Märyäma: «Näkk, taklit n-Emäli, itwəjjet-ahi a-wa s-tənned.» Ifäl-tät änjəlos ässaḡät-wen-däy, iglä.

Təkkä Märyäma Elizäbät

³⁹ Təkkä Märyäma išilan-win-däy tayrəmt tiyyät n-käl-Yähuda hat iḡayän. ⁴⁰ Täwwäḡ-in ehän wa n-Zäkärya, ad-tinməjj isofan d-Elizäbät. ⁴¹ Diha-däy d-has-təja Märyäma äsafu, ad-iggäd, iybär-tät alyad wa ihän täsanet, iḡnäy-tät Unfas Šaddijän älwäqq-wen-däy.

⁴² Təḡkäl Elizäbät emäsli-net, tənnä: «Təndəḡ-am kämm jer-tiḡeḡen, təndəḡ day i-ara wa ihän täsa-näm.

⁴³ Ənta näkk-i-däy, ma ämoosäy tis-ahi-dd anna n-Emäli-nin? ⁴⁴ Ijmaḡ-t äššäk a-s diha-däy d-əslänät timəzḡuzen-in i-äsafu-näm, ad-iggäd ara-wa ihän täsanin s-tedäwit. ⁴⁵ Təndəḡ-am kämm-i təfläsät a-s Emäli a ijän-däy, ilkam ḡas, ad-isətbət a-wa s-ijjäs ärkäwälnet.»

Təmmal n-Märyäma i-Mässinäy

⁴⁶ Tənnä Märyäma:

«Timələn iman-in təmyäre n-Emäli,

⁴⁷ äddiwät ulh-in fäl təssəba

n-a-wa hi-ija Mässinäy-i n-Ämaylas-in.

⁴⁸ Ikyäd-dd däy-təmmäḡrit n-taklit-net.

ḡur-ašäl-i-däy, e d t-illäm

ere ilkamän fäll-ärori n-äkall,

ad-hi-änn: «Təndəḡ-am»

⁴⁹ fäl-a-s, Wa ilän tärna, ij'-ahi a äjjeen, šaddij isəm-net.

⁵⁰ Tähanint-net tənsa fäll-əzzurəyatän

ti t-äksuḡnen däy-iwətyan iket-näsän.

⁵¹ Issəkna tärna n-äfuss-net,

äsmäḡräy s-äššahät-net äddinät wi iha əttəkəbru,

⁵² ikkäs-dd daw-käl-äššahät təmmənukəla-näsän,

issəfrär tilaqqiwen,

⁵³ äsyäwän iməlluḡa däy-a-wa äzedän,

äsyär ifassän n-käl-ehäre.

⁵⁴ Idhäl käl-Işrayil-i n-eklan-net,

wär hin-itḡef fälla-sän tähanint-net

⁵⁵ ed, ämoos a-wen ärkäwäl iyälän

ijjäs i-imärawän-nänäy wi n-ibda

s-əmmək wa s-t-ija i-Ibrahim d-ihäyawan-net.»

⁵⁶ Təzḡy Märyäma ḡur-Elizäbät har tässakäy əḡḡəkəḡ n-kəraḡ orän təzzar, täqqäl ehän-net.

Tiwit n-Exya wa n-Enəsselmäy

⁵⁷ Täwwäḡ-dd täqqän ta däy-jarräw Elizäbät eyäf-net, təkrəš ara n-eyy. ⁵⁸ Əslän änhärajän-net d-išäqqayän-net tihusay n-a-wa has-ija Emäli ḡas, ohärän dār-s

tedäwit ta ja. ⁵⁹ Ikrəš ara əttam išilan ḡas, ämeläy, jän-as äddinät isəm Zäkärya i-ad-umas anəmmäyru n-tis-

⁶⁰ mäšan, tənn'-asän ma-s: «Äbo! Iwäret-t isəm Exya.»

⁶¹ Eḡḡädän-dd sār-s äddinät, ənnän-as: «Wär t-illa

äwadəm däy-ihänan-näwän iwar isəm-wen-däy.»

⁶² Ästafäyän i-ti-s n-alyaḡ i-ad-änn ənta isəm wa s-irha

ad-iwär rure-s. ⁶³ Ästafäy-asän i-ad-t-dd-əkḡən a fäll-ik-

täb, iktäb-asän fälla-s: «Isəm-net: Exya.» Eḡḡälän-dd

äddinät ḡas oran imawän. ⁶⁴ Ämera iləs n-Zäkärya ä-

wäqq-wen-däy, ad-itamäjräd, itiməl Mässinäy. ⁶⁵ Tär-

mäs tuksəḡa n-Mässinäy äddinät-wi əzzäḡnen däy-at-

tayän-en-däy d-käl-iḡayän wi n-Älyähudəyät, ad-tim-

siyulän isälän-wi-däy. ⁶⁶ Eḡḡäfän äddinät iket-näsän wi

əslänen a-wa ijän däy-ulhawän-näsän, äqqimän-dd

ḡas, jannen: «Ak ara-wa-däy, ma mad-umas?» Ara-i,

äsiwär-t Mässinäy äfuss-net.

Äloläy Zäkärya s-tärna n-Unfas Šaddijän

⁶⁷ Zäkärya-i n-ti-s n-alyaḡ, iḡkär-t *Unfas Šaddijän*, äloläy, inna:

⁶⁸ «Təmmal i-Emäli-i n-Ämakraš n-Işrayil fäl-a-s, ənta, ad-dd-iššärjäšän tamətte-net, äsdärf'-et.

⁶⁹ Äsfäqqät-anäy-dd isək n-əlyəllas däy-ehän n-akli-net Dawəd.

⁷⁰ A-wen äru tän-inna Mässinäy

s-imawän n-ännäbitän-net wi n-iməššeddəjän.

⁷¹ Issəlmäd-anäy a-s ad-hanäy-agəḡ däy-işənja-nänäy,

ikkəs-anäy däy-ifassän n-imiksänän-nänäy iket-däy-

näsän.

⁷² A-wen-däy a fäl oḡän tähanint

i-abbatän-nanäy wi n-ibda,

iktä-dd ärkäwälnet wa n-tassayt šaddijän hasän-ijjäs.

⁷³ Ämoos a-wen tahuḡe ija i-abba-nänäy Ibrahim

⁷⁴ a-s has-innä, ad-hanäy-agəḡ däy-işənja-nänäy,

ad-nəzḡay jere-sän mäšan, wär tän-näksuḡ.

⁷⁵ A-wen ij'-e, i-ad-t-näybəd hak ašäl däy-təšəḡe

d-iqqud däy-tuksəḡa-net.

⁷⁶ Käyy day i n-rure-ḡ,

ad-käy-iwär isəm ännäbi n-Mässinäy wa iknän aḡkul,

käyy a-madän-izar i-Emäli i-ad-təknəd ibaran-net,

⁷⁷ səlmədäd äddinät-net s-əlyəllas

wa t-illän ḡur-Mässinäy i-tenäšše n-ibäkkəḡän-näsän

⁷⁸ fäl-a-s, Mässinäy oḡän-anäy tähanint.

Däy-idəm n-ehäf n-ärräxmät-net,

ad-hanäy-dd-isəssiwəy Ämaylas

olähän d-täfukt dd-təjamməḡät isənnawän

⁷⁹ i-ad-impləwləw ännur-net

fäll-äddinät wi äqqimänen däy-tihay,

han tele ta n-tamättant,
i-ad-hanäy-išärjəš dəy-tabarät ta n-älxer.»
⁸⁰ Idaggäl Exya, tiwwaḍ tayette-net, izzay tinariwen
hundäy
har ašäl wa t-dd-äšmašäl Mässinäy s-käl-Išrayil.

Tiwit n-Ŷisa Älmasex (Mätti 1:18-25)

2 Äzzäman wa d-äsiṭäbäl Qäyšär Ojärtän e d t-illäm
ämänokal, omär s-ad-tiḍan tamette fäll-ärori n-
äkall. ² Täḍint-ten-däy täzzarät, tēja dəy-äzzäman wa d-
ämoos Kirənyus gəfär n-teje ta n-Surya. ³ Däy-təssəba
n-a-wen-däy inn' ämänokal wa mäqqārən, a fäl hak
äwadəm, iqqäl tayrəmt-ta dəy-iwa i-ad-iḍan. ⁴ Ifäl-dd
Yusəf tayrəmt ta n-Näširät häť teje ta n-Galila, ikkä
tayrəmt n-amyar-net Dawəd ta s-itawänna Bätlehäm
häť teje ta n-Älyähudəyät, ed ahäya n-Dawəd a ämoos,
⁵ i-ad-iḍan ənta d-Märyäma ta n-tämutärt-net-i s-a-s
itäj a-wen-däy, la ənniyät. ⁶ Han tayrəmt-ten-däy, a-s
dd-tosa täqqän ta dəy-jarrāw Märyäma eyäf-net.
⁷ Təjrāw eyäf-net, təkraš teyäfädde-net, tətäl-t dəy-
ikäršäyän, təssəns'-e dəy-efäyd fäl-a-s, ehän wa n-imä-
jarän, äbas t-ihä edəgg.

Anfiləl wa dd-ija änjälös i-imäḍanän

⁸ Äkall-en, han-t imäḍanän ässinbärnen irəzzejän-
näsän dəy-isalwan illa-hin i-ayrəm sihen. ⁹ A əndärrän,
ibäd-dd änjälös n-Mässinäy data-sän, äsmäläwläw-dd
älxurmät n-Emäli edəgg wa hän, əknän-däy tarəm-
meyt ¹⁰ mäšan, inn'-asän änjälös: «Wär tärmejä, ən-
həywät, äwwayäy-awän isälan n-älxer maden-umas
əssəbab n-tedawit i-tamette iket-däy-net. ¹¹ Ašäl-i, iw'-
awän Ämaylas dəy-tayrəmt ta n-ämänokal Dawəd, ən-
ta a-s Älmasex n-Emäli. ¹² Ənta da a-wa s-t-mad-təz-
zəyäm: ad-tənhəyäm ara s-iket iwa, ittal dəy-ikäršäyän,
insa dəy-efäyd.» ¹³ Diha-däy d-issəmdä änjälös tənna
n-a-wen-däy, ad-dd-äddew abrək n-änjälösän timələn
Mässinäy, jannen:

¹⁴ «Təmmal i-Mässinäy dəy-išənnawän,
älxer ija fäll-ärori n-äkall
i-äddinät-wi fäll-tənsa tərha-net.»

Tikawt n-imäḍanän i-Bätlehäm

¹⁵ Əqqälän änjälösän išənnawän ɣas, änmännän
imäḍanän: «Adiš, näkket Bätlehäm i-ad-nənhəy a-wa
ijän d-a-wa hanäy-issəlmäd Emäli.» ¹⁶ Äšwänken äl-
wäqq-wen-däy, ogäzän-in dihen Märyäma d-Yusəf d-
ara wa s-iket iwa, insa dəy-efäyd. ¹⁷ Ənhäyän-t
imäḍanän ɣas, ässoyälän i-äddinät a-wa hasän-ätwän-
nän fäll-ara wa əndärrän. ¹⁸ Äkunän äddinät iket-näsän
wi əslänen i-a-wa ənnän imäḍanän ¹⁹ mäšan, Märyä-
ma-i n-ma-s n-alyaḍ, tətṭäf isälan-win-däy iket-näsän
dəy-iman-net, siməktəw-tän dəy-ulh-net i-ad-təlməd

älmäyana-näsän. ²⁰ Əqqälän imäḍanän ḍarät-a-wen, ad-
samyarän Mässinäy, tiimələn-t fäl təssəba n-a-wa əs-
län d-a-wa ənhäyän s-əmmək-wa-däy s-hasän-ätwän-
na.

²¹ Ikräš ara əttam išilan ɣas, ämeläy, jän-as isəm Ŷisa,
isəm wa s-hasän-innä änjälös ad-has-t-əjən härwa wär-
iwa.

Amiwi n-Ŷisa s-ehän n-ämudd wa mäqqārən

²² Däy-isälan n-a-wa tənna Äṭṭawrät ta n-Mosa, äd-
dew Yusəf d-Märyäma s-ehän n-ämudd wa mäqqārən
ihän Yärussäläm i-ad-šəšdəjän iman-näsän, äwwäyän
day ara i-ad-t-säyləfän tärna n-Emäli ²³ fäl-a-s, iktab
dəy-älämär n-Emäli a-s: «Alyaḍ n-eyy wa n-teyäfädde,
umaset eməššeddəj n-Mässinäy.» ²⁴ Däy-isälan n-ašəš-
dəj n-iman-näsän, lan s-ad-əjən takute n-sənatät
tidäberən dəy-ti n-əroj mey day sənätät mällolnən dəy-
ti n-ayrəm ed, a-wen-däy a iktabän dəy-älämär n-
Emäli.

Tittar ti ija Šämyun wa wäššārən i-Ŷisa

²⁵ A əndärrän ähaləs iyyän da-däy izzayän
Yärussäläm s-isəm-net Šämyun. A ija a-wa-däy, ijar
äṭṭäma n-əlyəllas wa s-inna Mässinäy i-Išrayil, ässinsa
day Mässinäy *Unfas Šäddijän* fälla-s. ²⁶ Äru d-has-dd-
änfaläl Mässinäy dəy-təharjit, ijjäš-as ärkäwäl s-tärna
n-Unfas Šäddijän n-a-s wär mad-ämmät wär-inhey *Äl-
masex* n-Emäli. ²⁷ Ašäl-en-däy, imhāl-t-dd Unfas Šäddi-
jän s-ehän n-ämudd wa mäqqārən i-ad-imzəyyət d-
imärəwän n-Ŷisa älwäqq wa d-tajjän a-wa fälla-sän irha
älyadät dəy-isälan wi n-ihuk-net i-Mässinäy. ²⁸ Irmäs-t-
dd Šämyun dəy-ifassän-näsän, ad-itiməl Mässinäy,
ijanna:

²⁹ «Emäli!

Ämära, ärməs unfas dəy-akli-näk
i-ad-igəl dəy-älxer ed, a-wa s-has-tənned, ijä.

³⁰ Äjjunfänät tiṭṭawen-in dəy-əlyəllas-näk

³¹ wa dd-täsmäjned i-äddunya iket-däy-net.

³² Əlyəllas wa s-ənta a-s ännur i-inəzzulam †

i-ad-hasän-dd-tənfilələd,
ämoos älxurmät-näk i-käl-Išrayil-i n-tamette-näk.»

³³ Iqqäl-dd ti-s d-ma-s ɣas tof-en təkunt n-a-wa
itawännən fäll-alyaḍ-i-däy. ³⁴ Ittär Šämyun ḍarät-a-wen
a dəy-sän ijän älbäraka təzzar, innä i-Märyäma-i n-ma-
s: «Alyaḍ-i, ənhəy, äsnäfrän-t Mässinäy i-ad-umas
tebädde d-əjädäl i-käl-Išrayil, umas day əssəbab n-
tamyənnant i-äddinät äjjootnən. ³⁵ Däy-təssəba-net,
ad-dd-iffukkär a-wa ihän ulhawän n-äddinät äjjootnən.
Kämm day, ad-ham-umas əssəbab n-uɣšad n-iman
olähän d-tidij n-təkoba.»

† — ɣur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey
ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-
dəy a fäl tiwsaten ti iyyädnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-
dəy, änäzzalim, äkäfär (ere wärän issen s-Mässinäy).

Tajuhe n-Hännätu ta n-tännäbit

³⁶ Äzzäman-en, täll'-ee tännäbit təknaat tušäre la tawset ta n-dägg-Ašir s-isəm-net Hännätu wälät Fan-wäl. Däy-tämmäqrit-net, käla tät-iḏäs adubən däy-təja əssa iwətyan, ³⁷ äb' ähaləs-net ƣas, täqqiimä-dd, wär toles adubən, la ämära-däy a iwwäḏän əttamät timər-wen n-awätay d-əkkoz. A ija a-wen-däy, käla wär fel ehän n-ämudd wa mäqqārən, ehäḏ d-ašäl ƣabbäd Mässinäy, täxdam-as, tuzam. ³⁸ Ässayät-wen-däy ad-dd-tosa ənta-däy, ad-tiiməl Mässinäy, taji isälan n-ƣisa i-äddinät iket-näsän wi järnen ättäma n-ad-dd-izəzzubət Mässinäy tädarfit-net fäll-Yärußsälam.

Təmmiwəḏa n-ƣisa

³⁹ Əssəmdän imärawän n-ƣisa a-wa fälla-sän ifrəḏ alämär n-Emäli ƣas, əqqälän tayrəmt-näsän Näširät, däy-teje ta n-Galila. ⁴⁰ Idaggäl ƣisa, itişuhut, itəggar-t sārhu däy-isälan n-a-wa irha Mässinäy fäll-ägg-adəm, ikna daƣ fälla-s Mässinäy asəns n-ännuymät-net.

Ikräš ƣisa märaw iyətwan d-əssin

⁴¹ Hak awätay, əkkan imärawän n-ƣisa Yärußsälam i-ämudd wa n-Faşka. ⁴² Ikräš ƣisa märaw iwətyan d-əssin ƣas, äddewän dār-s ed, a-wen-däy, a innä älyadät n-ämudd. ⁴³ Ässakäyän ämudd dihen ƣas, əqqälän ihän-n-näsän mäšan, äqqiima-hin ƣisa ɗara-sän däy-Yärußsälam. Wär t-oḏənän hundäy har hin-əjrähän a-s wär dār-sän äddew. ⁴⁴ Əjän ašäl imdan n-asikəl ija ƣur-sän a-s äddew d-iməssukal-wi iyyäḏnen dār-sän ohär-nen tabarät, əjrähän-in a-s wär dār-sän äddew ƣas, əqqälän däy-adäriş-näsän, ad-has-tammäyän ƣur-işäqqayän-näsän d-imuzäyän-näsän ⁴⁵ mäšan, äba-hasän-t hundäy har hin-əwwäḏän Yärußsälam. ⁴⁶ Šä-mad okayän käraḏ išilan ad-t-əjräwän äniyäy ma däy-ehän n-ämudd wa mäqqārən d-älyulam n-Ättäwrät, äsijäd-asän tafässarän əlkəttabän n-Mässinäy, isastan-tän. ⁴⁷ Äkunän äddinät iket-däy-näsän wi sallänen i-a-wa ijänna däy-tayətte-net d-älwižabän-net. ⁴⁸ Älwäqq wa d-t-ənhäyän imärawän-net dihen, äqqänän iyäfawän-näsän, tənn'-as ma-s: «Alyad-in, ma ämoos a-wa hanäy-jed? A ija a-wa-däy, nətammäy-ak näkk d-abba-näk ed näyel asujjəl a jed.» ⁴⁹ Inn'-asän: «Mafäl hi-tammäyäm, ajän wär təssenäm a-s ley s-ad-hi-əşləwän əşšäyälän n-Abba-nin däy-ehän-net?» ⁵⁰ Wär t-illa a əjrähän däy-a-wa hasän-innä. ⁵¹ Äddew dār-sän ɗarät-a-wen s-Näširät, äqqim isajäd i-a-wa has-jannen. Təttaf anna-net härätän-winnin-däy, wär tän-iha-i hin-tatäwa. ⁵² Idaggäl ƣisa däy-eḃäs-net, itisārhu, ijraz i-Mässinäy hakd dägg-adəm.

Älxuṭbät wa ija Exya wa n-Enəsselmäy

(Mätti 3:1-12; Marqəs 1:1-8; Exya 1:19-28)

3 Awätay wa s-märaw d-səmmos däy-təm-mənukəla n-Qäyşär Tibäryus, ämoos Bunəs Bilatəs ƣəfär n-teje ta n-Älyähudəyät, ämoos Harudəs ämänokal n-teje ta n-Galila, äḥḥa-s Fəlibb äminakäl fäll-Taräkunit d-Əyyadurəya, Lisanyas ənta äminakäl fäll-äkall wa n-Abila. ² Äzzäman-en, Hənnan d-Qayäf a äminakäl-nen fäll-käl-tikutawen. Išilan-win-däy, ad-im-məjräd Mässinäy i-Exya ägg Zäkärya däy-tenere. ³ Ikk' Exya ɗarät-a-wen ikallän iket-näsän wi hänen attayän n-ejänš wa s-itawänna ƣurdəni. Ixaṭṭab, ijanna i-äd-dinät: «Utabät, tət-wəsəlmäyäm däy-aman i-ad-təjrəwäm tenäşše n-ibäkkəḏän.» ⁴ A-wen-däy išlän Exya, a iktabän däy-əlkəttab wa n-ännäbi Saya † älwäqq wa d-inna däy-s:

«Säjdät, ija eməsli iyyän ijannen:

«A-wa eməsli əssewälän däy-tenere,

äknät tabarät n-Emäli,

səssiḃədät ibaran data-s.

⁵ Iyəşran-wi ƣäşnen, ad-ənbəlään,

iḏayän d-ijefän, ad-aləmən,

ibaran-wi äkränbäyenen, ad-aḃədən,

tabaräten-ti ärbäyərbäyenen, ad-agdähnät,

⁶ e d t-illäm ägg-adəm,

ad-inhəy əlyəllas wa dd-äzzäbbät Mässinäy.»

⁷ Osän-dd äddinät äjjootnen ärhanen ad-tän-isəlmäy Exya däy aman, inn'-asän: «Ya taşšälen-i-däy! Wädden tənäm təmsädäm! Eyya, a tärham ad-tət-wəsəlmäyäm i-ad-təfləm daw-äşšäreya n-Mässinäy wa s-işwar fälla-wän dd-oḏa. Läyätät-ahi, mi käwän-issəlmädän s-a-wen? ⁸ Sətbətäm tätubt-näwän s-imärkedän, təyyəm fälla-wän tənna n-a-s əzzurəyät n-Ibrahim a nämoos ed afäl täqqäl s-isälan n-əzzurəyät ƣas, äyyät-ahi ad-hawän-ännäy a-s: Mässinäy, äddoobät ad-isəmməskəl tihun-ti-däy hannäyäm, ixlək-dd däy-snät əzzurəyät i-Ibrahim. ⁹ Äjät ənniyät fäl-a-s emm n-tutäla äru d-insa fäll-ikewän n-ihəşkan, e d t-illäm ahəşk wärän itirəw aratan ih'-älfäyda, ad-hin-ättänkəḏ, itwəjār-in däy-efew.»

¹⁰ Əssəstänän-t äddinät wi has-äsijädnen, ənnän-as:

«Ma s-nəla s-ad-t-näj?» ¹¹ Äwwežäb-asän, inn'-asän:

«Ere däy-wän ilän əssin imälsan, äkfet iyyän i-wa

wärän ila wäl' iyyän, wa ilän a ikša, äkfet ere wa t-

wärän ila.» ¹² Osän-t-dd ɗarät-a-wen inarmasän n-ti-

wəse i-ad-tän-isəlmäy däy-aman, ənnän-as: «Älyalim,

ma s-nəla s-ad-t-näj?» ¹³ Inn'-asän: «Wär tətteräm däy-

äddinät ar a-wa s-omär əlxəkum.» ¹⁴ Əssəstänän-t

əssärdusa, ənnän-as: «Näkkəneḏ-i-ş, ma hanäy-

iwarän?» Inn'-asän: «Wär toheyäm äwadəm, wär

† A-wa ännäbi dd-äzzarän i-ƣisa, äloläy däy-isälan-net əssayät timaḏ n-awätay dat-tiwit-net.

təssədlāmām əwadəm s-bahu, əjät ərramät dəy-timzal-nāwän.»

¹⁵ Äddinät iket-däy-näsän wi əslänen i-a-wa ijänna Exya, jārän aṭṭāma, ad-tinməsəstinän kunta wädden ənta-i-däy a-s *Älmasex*. ¹⁶ Äwwežəb-asän, inn'-asän: «Näkk, aman a dəy-kāwän-salmayəy məšan, ilkam-ahi əhaləs hi-ijan mijraw wa-däy s-wär-ənhäjjəy wāla-däy d-ad-ədəsəy issal n-tifadəlen-net, ənta ad-kāwän-isəlməy dəy-Unfas Šəddijän d-efew i-ad-hin-istəb a-wa läbasän. ¹⁷ İtṭaf tesəyt-net ta s-hin-e-izzuzzär allon-net, isədəw allon wa oləyän, əj'-e dəy-əjänd-net, irməs ahošār wa wārən infa härät, əj'-e dəy-efew əhijäljälän härkuk.»

¹⁸ İkk' Exya dədi, itajj isālan n-əlxer n-*Älənžil*-wi-däy, isamātar dəy äddinät s-əlməynatän əjjootnen. ¹⁹ Äzzāman-en-däy, ad-əsmähəd Exya fäll-əmānokəl Harudəs İntibbas dəy-isālan n-Härudəyyas ta n-hänne-s n-əṅṅas Fəlibb dəy-s ohəy, illəyāt-as dəy ibäkkədən əjjootnen əmešäl səl wen-däy. ²⁰ Ässewəḍ Harudəs fäll-a-wen-däy iket-net iji n-Exya dəy-takärmüt.

Atwəsəlməy n-Ḳisa dəy-aman

(Mätti 3:13-17; Marqəs 1:9-11)

²¹ A-wen-däy iket-net, ija ḍarät a-s əssilməy Exya əd-dinät əjjootnen d-Ḳisa iman-net dəy-aman. Älwəqq wa d-ıttwəsəlməy Ḳisa, itəddal Məssinəy dihen-däy a-s dd-əmerän isənnawän, ²² əzzubbät-dd fälla-s *Unfas Šəddijän* dəy-ənnuḡ n-tedəbert məllät, ijməḍ-dd eməs-li isənnawän, innän:

«Käyy-i-däy a-s *Rure-y* wa əkneey tərha, käyy a dəy-əsriwän iman-in.»

Äṭṭarex n-Ḳisa Älmasex

(Mätti 1:1-17)

²³ İla Ḳisa əḍḍəkuḍ n-kəraḍät timərwen n-awätay a-s issənta əmašal-net, ija ḡur-əddinät iket-näsän wi t-hannəyən a-s rure-s n-Yusəf wa n-əgg Xali.

²⁴ Xali ənta, əgg Mätata, Mätata əgg Lewi, Lewi əgg Məlki, Məlki əgg Yännay, Yännay əgg Yusəf,

²⁵ Yusəf əgg Mətaşiyas, Mətaşiyas əgg Ḳämmosa, Ḳämmosa əgg Nəxwama, Nəxwama əgg Xəšli, Xəšli əgg Naggay,

²⁶ Naggay əgg Mätti, Mätti əgg Mətaşiyas, Mətaşiyas əgg Šəmḡi, Šəmḡi əgg Yosəx, Yosəx əgg Yoda,

²⁷ Yoda əgg Exya, Exya əgg Ḳisa, Ḳisa əgg Žərrubabil, Žərrubabil əgg Äşşəlat, Äşşəlat əgg Nəyri,

²⁸ Nəyri əgg Məlki, Məlki əgg Äddi, Äddi əgg Kosəm, Kosəm əgg Älmädäm, Älmädäm əgg Err,

²⁹ Err əgg Ḳisa, Ḳisa əgg Ḳəlyazär,

Ḳəlyazär əgg Yurim, Yurim əgg Mätata, Mätata əgg Lewi,

³⁰ Lewi əgg Simyon, Simyon əgg Yəhuda, Yəhuda əgg Yusəf, Yusəf əgg Yonəm, Yonəm əgg İlyakim,

³¹ İlyakim əgg Mələya, Mələya əgg Məyna, Məyna əgg Mätata, Mätata əgg Natan, Natan əgg Dawəd,

³² Dawəd əgg İsayə, İsayə əgg Äybəydi, Äybəydi əgg Boḡaz, Boḡaz əgg Sala, Sala əgg Nasun,

³³ Nasun əgg Aminədab, Aminədab əgg Ädmin, Ädmin əgg Arni, Arni əgg Xəšrun, Xəšrun əgg Faris, Faris əgg Yəhuda,

³⁴ Yəhuda əgg Yaquḡ, Yaquḡ əgg İsaqq, İsaqq əgg İbrahim, İbrahim əgg Tarəxa, Tarəxa əgg Naxur,

³⁵ Naxur əgg Sarux, Sarux əgg Raggəw, Raggəw əgg Faləx, Faləx əgg Ḳəbbir, Ḳəbbir əgg Saləx,

³⁶ Saləx əgg Käynəm, Käynəm əgg Arfəyşad, Arfəyşad əgg Səm, Səm əgg Nox, Nox əgg Laməx,

³⁷ Laməx əgg Mətussələm, Mətussələm əgg İnuḡ, İnuḡ əgg Yarət, Yarət əgg Məxləyliḡ, Məxləyliḡ əgg Käynəm,

³⁸ Käynəm əgg Anuš, Anuš əgg Şətti, Şətti əgg Adəm, Adəm ənta, Məssinəy a t-dd-ixləkän.

Ažurrəb wa ija İblis i-Ḳisa

(Mätti 4:1-11; Marqəs 1:12-13)

4 A-s dd-ifəl Ḳisa ejənš wa n-Ḳurdəni, iḍkar Unfas Šəddijän s-əşşahät. Unfas-en-däy a t-oḡädän s-tenere. ² İjä dihen əkkožät timərwen n-aşäl itizərrub-t İblis. Təqqän-ten-däy, ij'-et iket-net wär t-illa a ikkan emm-net təzzar, əlluz. ³ Os'-e hi-dd İblis, inn'-as:

«Šəmad käyy a-s *Rure-s n-Məssinəy*, amär i-təhunta-däy ad-tumas tajəlla.»

⁴ Äwwežəb-as Ḳisa, inn'-as:

«İktab dəy-məjrəd n-Məssinəy:

«Təmədre n-əgg-adəm, wär təmda fäll-tetäte ḡas.» »

⁵ İwwəy-t İblis s-edəgg iknan aḍkul, issəkn'-e dəy-eşəfəlli n-titt, e d t-illəm əddəwəl iwarän ərori n-əkall,

⁶ inn'-as əməra:

«Ad-kəy-əkfəy tərna d-təmyər fäll-əddəwələn-wi-däy hannəyəd iket-nəsän fäl-a-s i-nin, hakkəy-tän dəy i-ere wa s-ərheḡ, ⁷ a-wen-däy a fäl, hakkəy-ak-tän iket-nəsän afäl hi-təḡbədäd.» ⁸ Äwwežəb-as, inn'-as: «İktab dəy-məjrəd n-Məssinəy a-s:

«Eməli-nək Məssinəy a dat-e-tärkəyəd, ənta ḡas a fälla-k ilan əlyibadət.» »

⁹ İwwəy-t İblis ḍarät-a-wen s-Yərussələm, issəbdəd-t fäll-afəlla n-*ehän n-əmudd wa məqqārən* təzzar, inn'-as:

«Šāmad kāyy a-s Rure-s n-Māssināy, äyy iman-nāk s-ākall ed, iktab dāy-edägg iyyän dāy-mājrād n-Māssināy a-s:

¹⁰ «Ad-dd-išəmmišəl änjälösän-net i-ad-kāy-agəzən dāy-äššar,

¹¹ əkbəlän-kāy dāy-ifassän-nāsän i-ad-wār hak-rässəl wāla-dāy tāhunt tiyyät yas.» »

¹² Inn'-as Ÿisa: «Iktab dāy-mājrād n-Māssināy a-s: «Wār-e tarməd Emāli-nāk Māssināy.» »

¹³ Äžžurräbät-t Iblis s-a-wa s-äddobät iket-net, indār-as yas, ujəj-t, ad-isimäqqul i-ad-sār-s ijrəw taffawt tiyyät dāy.

Sānto n-älxidmät n-Ÿisa dāy-teje ta n-Galila

(Mätti 4:12-17; Marqəs 1:14-15)

¹⁴ Iqqäl Ÿisa darät-a-wen teje ta n-Galila, tojad-t tärna n-*Unfas Šāddijän* dāy-a-wa itäjj, intäj isəm-net dāy-teje-ten-dāy iket-net. ¹⁵ Isayra äddinät dāy-ihānan n-äddin wi n-*käl-Älyāhud*, ässiimyärän-t äddinät iket-nāsän.

Täyart n-ulh n-käl-Näširät

(Mätti 13:53-58; Marqəs 6:1-6)

¹⁶ Ifäl Ÿisa dihen, ikkā tayrəmt ta n-Näširät-i-dāy id-wäl, ij'-e ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat, ikk' *ehän n-äd-din wa n-käl-Älyāhud* ed, a-wen-dāy a-s izzay ad-t-äj.

¹⁷ Təddälän äddinät Māssināy dihen-dāy a-s ibdäd Ÿisa jere-sän, əkfän-t əlkəttab wa n-ännäbi Saya † i-ad-hasän-dāy-s iyär. Ikkäs-in i-əlkəttab aḏh wa ija təzzar, or'-e dāy-edägg wa dāy-iktāb:

¹⁸ «Insa fäll-i Unfas n-Emāli,

äsnäfränän-ahi

i-ad-äjäy isälan n-*Älənžil* i-tiläqqiwen,

äšmašäl-ahi-dd i-ad-äjäy isälan i-wi hänen tikär-

muten,

əjrəwän iman-nāsän,

zuzəyäy iməddoryal,

səddärfey äddinät-wi ätiwäkräšnen,

¹⁹ zəzzubbey-dd awätay n-ännuymät n-Emāli fäll-ärori n-ākall.»

²⁰ Issəmdä Ÿisa teyəre yas, iyfäl əlkəttab, ässoyal-t i-änaxdim-wa ijän ənniyät i-ehän wa n-äddin. Iqqäl-dd, äqqima yas, äsbäläläyän dāy-s äddinät-wi hänen ehän n-äddin-en-dāy iket-dāy-nāsän. ²¹ Iḏkäl mājrād, inn'-asän: «Mājrād wa s-təsläm ašäl-i-dāy, itbät.»

²² Eqqälän-dd yas oran imawän, tof'-en təkunt n-ti-husay n-iməjridän wi dd-zajjären emm-net, ad-jannen: «Ak ajän a-wa wädden ägg-Yusəf wa-dāy nəz-zäy?» ²³ Inn'-asän Ÿisa: «Əssanāy a-s ad-hi-dd-sək-təwäm ozz wa innän: «Läxtur, kāyy-ak səssəfär i-iman-näkk təzzar», tənnəm-ahi: «Təmmaž jed dāy-ākall-nāk a-wa s-nəsla jed-t dāy-ayrəm wa n-Qäfärnaxum.» »

† A-wa ännäbi dd-äzzarän i-Ÿisa, äloläy dāy-isälan-net əssayät timad n-awätay dat-tiwit-net.

²⁴ Inn'-asän dāy: «Tidət-dāy a-s wär t-illa ännäbi äti-wäqbälän dāy-ākall-net. ²⁵ Äsidättey-awän a-s kälä t-əl-länät tinuḏafen äjjootnen dāy-Işrayil dāy-äzzāman wa n-ännäbi Ÿeli. Äzzāman-en, oḡäy mənna i-äddinät, jän kərəḏ iwətyan d-səḏis orän wär t-təlla teddamt n-ajən-na watät äkall-en-dāy, ija laž s-kälä wär-ätwänhäy a dār-oläh fäll-ärori n-ākall. ²⁶ Ija a-wen iket-net māšan, wär dd-äšmašäl Māssināy ännäbi Ÿeli ar s-tānuḏäft tiyyät yas dāy-snät təzzaḡät tayrəmt ta n-Saräfta dāy-teje ta n-Säyda. ²⁷ Ḑarät Ÿeli dāy, osä-dd äzzāman wa n-ännäbi Ilyas. Äzzāman-en, əllan-t äddinät äjjootnen dāy-ākall wa n-Işrayil ijraw jəri māšan, wär tän-iha-i s-dd-äšmašäl Māssināy Ilyas a säl ähaləs iyyän n-aməjar il' äkall wa n-Surya s-isəm-net Näyma i-ad-t-išəšdəj.»

²⁸ Əslän äddinät i-härätän-win-dāy hasän-innä dāy-ehän n-äddin yas, kəfän a-wa-dāy hasän-ija aḏkär-net, ²⁹ ämžäyžäyän-t iket-nāsän, əzzəwen-t hundäy har afälla n-aḏay wa fäll-idäy ayrəm i-ad-t-in-səttərəkken, ämmät ³⁰ māšan, ikka Ÿisa jere-sän, iglä.

Äzozäy Ÿisa ähaləs n-amälšon

(Marqəs 1:21-28)

³¹ Ätrarä-dd Ÿisa ḏarät-a-wen, ikka tayrəmt ta n-Qäfärnaxum hät teje ta n-Galila ad-isayra dihen äddinät hak ašäl n-əssəbət-i n-täsonfat; ³² əqqälän-dd äddinät yas oran imawän fäll-əjjärüzät-i-dāy hasän-ija a-wa isäyra ed isayr'-en s-älxikmät äşsohen. ³³ Ehän n-äddin-en, ih'-e ähaləs ih' alšin, inhäy Ÿisa yas, ad-isayrät s-afälla, ijanna ³⁴ «Ya Ÿisa wa n-Näširät, ma dāy-näy tärhed? Ajän ahälak-nänäy a-s dd-tosed? Əssanäy ere wa tämoosäd, kāyy-i-dāy a-s: Wa Šāddijän dd-äšmašäl Māssināy.» ³⁵ Äsmähəḏ dāy-s Ÿisa, inn'-as «Ətṭəf emm-nāk, təzjāräd ähaləs-i-däy!» Ijjäḏlät alšin ähaləs jer-äddinät təzzar, izjär-t, wär t-illa a has-iyšad. ³⁶ Eqqälän-dd äddinät yas oran imawän, tinmännin: «Ma ämoos mājrād wa? Wa ənta wäl' alšinän e-d fällasän äsmähəḏ s-tärna-net, ad-əzjären äddinät.» ³⁷ Intäj isəm n-Ÿisa ḏarät-a-wen-dāy, wär t-illa edägg dāy-teje-ten-dāy s-wädden timsiyulän dāy-s isälan-net.

Äzozäy Ÿisa taḏəggalt n-Bətrus d-imarhinän äjjootnen

(Mätti 8:14-17; Marqəs 1:29-39)

³⁸ Izjär Ÿisa ehän wa n-äddin yas, ikka yur-Simyon. Ämžäyyät-in d-a-s tärmas tenäde täşsoohet taḏəggalt n-Simyon, əttärän dāy-s äddinät ad-tät-izuzəy. ³⁹ Ibdäd-dd Ÿisa jənnəj-s, äsmähəḏ fäll-tenäde, tärza fällas. Tənkär-dd älwäqq-wen-dāy, ad-tän-simjurut.

⁴⁰ Toḏa täfukt yas, ämewäyän-dd sār-s imarhinän s-hak iyyän d-turhənnə-net i-ad-tän-izuzəy, äswär hak iyyän ifassän-net, äzozäy-tän. ⁴¹ Zajjären alšinän äddinät äjjootnen, sayären, jannen: «Käyy a-s Rure-s n-Māssināy» māšan, isamähəḏ fälla-sän, wär tän-itəyy ämmijrädän ed, əssanän a-s ənta a-s *Älmasex*.

⁴² Äffaw Ʒas, ikka Ʒisa tenere n-iman-net mäšan tәм-mäŷ-as tamөtte här t-təjrāw, ad-tattārān äddinät әm-mäk s-t-әттәfān edes-hasān i-ad-wār-ilkem ad-tān-ifal; ⁴³ inhäy tayөtte-nāsān Ʒas, inn'-asān: «Iwar-ahi ad-äxtəbäy isālan n-älxer n-Təmmənəya n-Mässinäy i-iyār-man-wi iyyäḍnen әntäneḍ-däy ed a-wen-däy a-s dd-ämešäläy.» ⁴⁴ Ad-ixatṭāb ḍarät-a-wen däy-ihānan n-äd-din wi n-käl-Älyāhud n-teje ta n-Älyāhudəyät.

Inəṭṭulab n-Ʒisa wi äzzarnen

(Mätti 4:18-22; Marqəs 1:16-20)

5 Ašäl iyyān d-ibdad Ʒisa däy-asālim n-ejānš wa n-Žānnāšarät, täyläyäläy-t-dd tamөtte täjjeet tärhat ad-səjəd i-mäjräd n-Mässinäy wa itäj. ² Inhäy sānatät turfen n-aman ojaynen s-äqqiimān mässaw-snät däy-asālim n-aman, saradān titarren-nāsān. ³ Ijjāš däy-snät ta n-Simyon, ittär däy-s ad-has-tät-in-imhəl hundäy har tәfəl asālim n-aman, äqqima däy-s, ad-isayra tamөtte.

⁴ Issəmdä mäjräd Ʒas, inna i-Simyon: «Səgləw turäft-näk hundäy har ammas n-aman, təjrəd käy d-imidi-wān-nak titarren-nāwān.» ⁵ Inn'-as Simyon: «Älyalim, ehäḍ imdan a nəja nəşyal wār t-illa a nārmas mäšan, fäl tənna-näk, ad-nəjār titarren-nānāy.» ⁶ Jān a-wa hasān-innä, ärmāsān-dd ašäl-en-däy imānan-i-däy äjjootnen har dd-äqqālnät titarren-nāsān, təssarnät.

⁷ Ad-tallāfān i-imidiwān-nāsān wi hānen turäft-ta iyyäḍät i-ad-dd-ašələn, ilalān-asān. Osān-dd, әḍnāyān turfen-nāsān tissənen hundäy har-däy tilkəyyitnät.

⁸ Inhäy Simyon Bəṭrus a-wa ijān Ʒas, irkāy dat-Ʒisa, inn'-as: «Emäli, әjə-ahi fäl-a-s näkk anāsbäkkad a ämoosäy.» ⁹ Tärmäs tarəmmeyt-i-däy mäqqārät Simyon d-imidiwān-net fäl təssəba n-әjut n-imānan-i-däy ärmāsān. ¹⁰ Tākunt-ta tärmāsät Simyon, әnta ḍay a tär-māsät Yaquub d-Exya wi n-dägg-Zäbdi-i dār-ohār älxid-mät. Innä Ʒisa i-Simyon ḍarät-a-wen: «Wār tärmeäd, Ʒur-ašäl-i-däy, ad-tumasäd äwadəm sār-i dd-isadawān äddinät i-ad-tān-äyləsäy.»

¹¹ Äsoyälān-dd ḍarät-a-wen turfen-nāsān asālim n-aman, oyyān a-wa tān-išlān iket-net, әlkāmān-as.

Äzozäy Ʒisa ähaləs ijraw jəri

(Mätti 8:1-4; Marqəs 1:40-45)

¹² Iha Ʒisa iyyān däy-iyārman a-s t-inhäy ähaləs ilsa jəri, ikk'e-hi-dd, irkāy data-s, ad-t-ilaqqäd, ijann'-as: «Älyalim, afäl tärhed a-wen-däy, täddoobed ad-hišəšḍəjad.» ¹³ Izzäl Ʒisa äfuss-net, iḍäs-t, inn'-as: «Ärheey a-wen, išḍaj», ifäl-t jəri älwäqq-wen-däy. ¹⁴ Äsmätär-t Ʒisa, inn'-as: «Wār jed isālan i-äwadəm wäl' iyyān n-a-s näkk a käy-äzozäyān; änn-ak, әgləw, səkən iman-näk i-u-tikutawen, təjəd takute ta n-təšəḍje s-älmäyān wa s-tān-innä älāmār wa n-ännābi Mosa i-ad-hasān-umas a-wen tajuhe n-a-s təzzäyäd.»

¹⁵ Hak ašäl tiwwaḍ-dd terše n-isəm i-Ʒisa, tidaw-dd sār-s tamөtte täjjeet i-ad-səjəd i-isālan n-Älənžil, təzzəy däy-turhənnawen-net. ¹⁶ Mäšan Ʒisa әnta, ässoof edägg ištārān däy-ijraw s-tamädilt n-Mässinäy.

Äzozäy Ʒisa ähaləs ibdanān

(Mätti 9:1-8; Marqəs 2:1-12)

¹⁷ Ijraw Ʒisa Ʒur-Emäli tärna täššoohet ässitbät azuzi wa itäj i-äddinät. Ašäl iyyān d-isayra, äqqiimān edes-has *käl-faris* d-älyulam n-Äṭṭāwrät dd-falnen tidbi n-Galila d-Älyāhudəyät d-Yārussälam.

¹⁸ A әḍḍārān meddän iyyäḍ-da-däy ämisawäyān anäbdon insan fäll-asəftäy. Eṭtārān a-wa däy-he-әjən әrəsān tamөtte, sənsən-t dat-Ʒisa ¹⁹ mäšan, äba-hasān älmäyān n-a-wen fäl әjut-i-däy ja tamөtte. Äyläyān, äwwānān afälla n-ehān, sārān däy-assətax n-ehān edägg s-äddooben ad-sār-s dd-šujəšān anäbdon, ästārārān-t-dd ḍarät-a-wen har t-dd-әssənsān däy-am-mas n-tamөtte, dat-Ʒisa. ²⁰ Inhäy Ʒisa immun-nāsān Ʒas, innä: «Ähaləs, ätwānšān-ak ibäkkadān-näk.»

²¹ Eslān *älyulam* n-Äṭṭāwrät d-*käl-faris* i-a-wen Ʒas, ad-jannen däy-iman-nāsān: «Ma ämoos wa äwadəm isikuforān s-әmmək-wa-däy? Mi äddoben tenäšše n-ibäkkadān sāl Mässinäy?» ²² Ilmäḍ Ʒisa Ʒur-iman-net a-wa ämiyānnānān ulhawān-nāsān, inn'-asān: «Ma täm-mizäyām däy-ulhawān-nāwān?» ²³ Ma ojarān täräyse jer-ad-tənnəd i-äwadəm: «Ätwānšān-ak ibäkkadān-näk» d-ad-has-tənnəd: «Ebdəd, ärjəš.» ²⁴ Ašäl-i, ässiilmädäy-kāwān a-s *Ägg-ägg-adəm*, ijraw fäll-ārori n-äkall turhajät n-tenäšše n-ibäkkadān.» Inna ḍarät-a-wen i-anäbdon: «Әnney-ak, әbdəd, әḍkəl asəftäy-näk, әqqəl ehān-näk.» ²⁵ Ibdäd anäbdon ässayät-wen-däy dat-äddinät iket-nāsān, iḍkäl asəftäy-net, iqqäl ehān-net itiməl Mässinäy. ²⁶ Äqqiimān-dd äddinät Ʒas tof-en tākunt n-a-wa ijān, tiimlən Mässinäy. Təj'-asān tarəmmeyt arā-mas wa-däy fäl jannen: «Ašäl-i, iman-net, nənhäy härätān äqqannen eyäf.»

Iyrä-dd Ʒisa Mätti s-iman-net

(Mätti 9:9-13; Marqəs 2:13-17)

²⁷ Ifäl Ʒisa edägg-en Ʒas, inhäy ähaləs irammāsān tiwse s-isəm-net Lewi, äqqiima däy-edägg n-älxidmät-net, inn'-as: «Ekkəm-ahi.» ²⁸ Ibdäd Lewi, ibḍā d-a-wa t-išlān iket-net, ilkām-as.

²⁹ Äsmäjarät Lewi Ʒisa ḍarät-a-wen s-ehān-net. Itayäyān Ʒisa däy-edägg wa n-imənsiwān a-s erk äddinät han inarmasān n-tiwse äjjootnen da-däy, osān-dd, änyäymān dār-s әnta d-inəṭṭulab-net. ³⁰ Eñhäyān *käl-faris* d-älyulam n-Äṭṭāwrät a-wen Ʒas, ämjānjānān jer-iman-nāsān ad-jannen i-inəṭṭulab-net: «Mafäl tat-täm, sassām, tihrəm ikassān d-inarmasān n-tiwse d-erk äddinät?» ³¹ Äwwežāb-asān, inn'-asān: «Äddinät äs-soxätnen, wār-ämyatārān s-läxtur, imarhinān a sār-s

amiyatärnen; ³² näkk, wär dd-ämešäläy s-äddinät-wi ordänen iman-näsän iqqud, inäsbäkkadän a-s dd-ämešäläy i-ad-utabän.»

Isälan n-äzum

(Mätti 9:14-17; Marqəs 2:18-22)

³³ Ennän-as dərät-a-wen: «Inəttulab wi n-Exya hakd-däy *käl-faris*, härkuk tuzamän, tumadän mäšan, wi-näk əntäneđ, tattän, sassän.» ³⁴ Issäyläy-tän tangalt däy-hasän-inna: «Käl-tuksest, wär tän-ilzem äzum a ikka ämazlay ill'-e yur-sän ³⁵ mäšan, ilkam ad-dd-ass äzzä-man-wa tän-mad-ifəl ämazlay, äzzäman-en, ad-uzamän.»

³⁶ Ij'-asän Yisa tangalt tiyyät däy-hasän-innä: «Wär t-illa ere dd-isayärrawen tikəst däy-eräswäy äynayän i-ad-sär-s isəmməkukəs i wäššärän ed, afäl ija a-wen, ad-dd-isäqqərriwət eräswäy wa äynayän bännan, dərät-a-wen day, tabdoyt-ta täynayät, wär mad-taläh d-ta wäššärät ini. ³⁷ Wär t-illa day ere itajjän aman n-läynäb äynaynen äxximmärnen däy-ijdad, ere ijän a-wen har käfän aman ənnin äynaynen däy-ijdad, ad-has-səbbuqqen ijdad-net, ifut dərät-a-wen däy-aman hakd-däy däy-ijdad. ³⁸ Aman n-läynäb äynaynen äxximmärnen, iddidän äynaynen a däy-tän-itajj äwadəm. ³⁹ Äwadəm day wa iswän aman n-läynäb s-äru d-äxximmärän, äbas äsidärhän tesäse n-wi äynaynen ed ad-änn: «Wi s-äru d-əxxəmərän a äzednen.»»

Isälan n-əssəbət, ašäl wa n-täsonfat

(Mätti 12:1-8; Marqəs 2:23-28)

6 Ašäl iyyän n-əssəbət-i n-ašäl wa n-täsonfat, älliil Yisa išəkraš n-älkäma, əlkamän-as inəttulab-net, nakkäđän tiyäyänen n-älkäma, tifəffərun-tänät jer-ifassän-näsän, taffäzän tiblalen-ti tänät-dd-zajjärnen. ² Egğädän-dd härät däy-*käl-faris* tän-hannäynen, ən-nän-asän: «Mafäl tajjäm a wärän itətwəjj däy-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat?» ³ Äwwežäb-asän Yisa, inn'-asän: «Adiš käwäneđ, wär täyrem däy-əlkəttab a-wa ija Dawəd ašäl wa d-älluz ənta d-əjhän-net?» ⁴ Wädden ätwännä, ijjäš ehän n-Mässinäy, idkäl däy-tijəlwen ti n-tikutawen s-wär t-illa ere s-xälal tetäte-näsnät säl *käl-tikutawen* mäšan, ənta, ikš'-enät, ikfä däy-snät day imidiwän-net wi dər-äddew.» ⁵ Inn'-asän Yisa dərät-a-wen: «Ägg-ägg-adəm a ännihäđän däy-a-wa s-ila ägg-adəm d-a-wa s-wär ila s-ad-t-äj däy-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat.»

Äzozäy Yisa ähaləs s-äqqur äfuss-net däy-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat

(Mätti 12:9-14; Marqəs 3:1-6)

⁶ Iqqäl-dd əssəbət-i n-ašäl wa n-täsonfat yas, ijjäš Yisa ehän n-äddin wa n-käl-Älyähud ad-däy-s isayra. Ehän-en, ih'-e ähaləs s-äqqur äfuss-net wa n-aşil. ⁷ Jan-

as *älyulam n-Ättäwrät d-käl-faris* ənniyät, tassänän ihäl ad-t-izuzəy däy-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat mey i-ad-t-səđləmän. ⁸ Ilmäđ Yisa yur-iman-net a-wa däy-zinəzjumän, innä i-ähaləs wa s-äqqur äfuss-net: «Əyyäw, əbdəd däy-amməs n-älžəmayät.» Inkär-dd ähaləs, ibdəd diha s-has-innä. ⁹ Inn'-asän Yisa dərät-a-wen: «Ässiistänäy-kəwän: Ak a xälälän däy-ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat iji n-emärked mey iji n-a läbasän, igguz n-iman mey iji n-iman?» ¹⁰ Issäyläy-tän-dd Yisa asəwađ-net iket-däy-näsän təzzar, innä i-ähaləs: «Əzžəl äfuss-näk.» Ija a-wa has-innä, izzäy äfuss-net älwäqq-wen-däy. ¹¹ Ija a-wen yas, wäsän käl-äddin, änmän-häyän jer-iman-näsän däy-isälan n-a-wa he-əjən i-Yisa.

Inəmmušal wi n-məraw d-əssin

(Mätti 10:1-4; Marqəs 3:13-19)

¹² Išilan-win-däy ad-iwwän Yisa tađayt, ikkäs dihen ehəđ imdan, itəddal Mässinäy. ¹³ Äffaw yas, iyra-dd in-əttulab-net, äsnäfrän däy-sän məraw d-əssin, äswär-tän isəm inəmmušal. ¹⁴ Əntäneđ da inəttulab-wi äsnäfrän: Simyon wa s-ija isəm Bətrus d-əñña-s Idris; Yaqub d-Exya, Fəlibb d-Bärtälamma, ¹⁵ Mätti d-Tomi; Yaqub wa n-ägg Älfa d-Simyon wa s-itawänna äššəzəy, ¹⁶ Hudd ägg Yaqub d-Yähudəs wa n-İsxaryut-i ämoosän ämaydar.

Äzozäy Yisa äddinät äjjootnen

(Mätti 4:23-25)

¹⁷ Äzzubbät-dd Yisa tađayt dərät-a-wen ənta d-inəttulab-net, äträrän-dd fäll-eyäryär däy-təbdad tamətte täj-jeet d-äddinät äjjootnen dd-falnen Älyähudəyät d-Yäruşälam d-iyärman wi n-Tir d-Säyda hänen asälim n-əjanš. ¹⁸ Äddinät-en-däy, osän-dd iket-däy-näsän i-ad-səjdən i-a-wa isayra, əzzəyän däy-turhənnawen-näsän, əjrəwän däy-sän wi hän alšinän iman-näsän. ¹⁹ Tattär taxləkt-ten-däy iket-net ad-t-təđəs ed zajjär-t-dd tärna tän-zizuyät iket-däy-näsän.

Tisunđaq

(Mätti 5:1-12)

²⁰ Iswəđ Yisa däy-inəttulab-net, innä: «Təndəđ-awän käwäneđ-i äzoznen iman-nəwän dat-Mässinäy ed, *Təmmənəya n-Mässinäy*, ti-nəwän.

²¹ Təndəđ-awän käwäneđ-i inəqq laz ašäl-i-däy ed, ad-täyyəwänäm; təndəđ-awän käwäneđ-i hallänen ašäl-i-däy ed, ad-täddawem.

²² Təndəđ-awän afäl dər-wän okäđän dägğ-adəm, afäl käwän-əkkəsän jer-iman-näsän; afäl käwän-gaggärän; afäl əttärän uyşad n-ismawän-nəwän däy-äddimmät n-Ägg-ägg-adəm.

²³ Däwätät, taləwəm dəy-ašäl-wen-däy fäl-a-s ad-ijat marušät-näwän dəy-älžännät; erk älxal-wen-däy hawän-han ašäl-i-däy, a əjjäšän abbatän-näsän i-än-näbitän.»

Isəmmäqq

²⁴ «Iməskay kəwəneḍ-i n-imärrəzäyän ed, älxer-näwän, ih' ifassän-näwän.
²⁵ Iməskay kəwəneḍ-i n-imäyyäwänän n-ašäl-i-däy ed, ad-tulažäm.
 Iməskay kəwəneḍ-i dazžänen ašäl-i-däy ed, ad-təttəfäm iba, təlhəm.
²⁶ Iməskay kəwəneḍ-i timələn äddinät ed, älxal-wen-däy a əjjäšän abbatän-näsän i-ännäbitän wi n-bahu n-ibda.»

Tärha n-iməksänän-nänäy

(Mätti 5:38-48; 7:12)

²⁷ «Kəwəneḍ-i hi-äsijädnen, ənney-awän: Ärhät išən-ja-näwän, äjät a olayän i-äddinät-wi dər-wän okəḍnen, ²⁸ äjät älhimmät i-wi hawän-ärhanen a läbasän, ädälät Mässinäy i-wi fälla-wän jannänen bahu. ²⁹ Afäl hak-istäy äwadəm fäll-täjomäst-näk tiyyät, səgdəl-as day ta iyyäḍät; afäl irmäs äwadəm tanəkkäbbat-näk, äkf'-e day anəkäbba-näk. ³⁰ Ere käy-idälän-däy, äkf'-e; wär tətteräd dəy-äwadəm ad-hak-isuyəl a-wa dəy-k irmäs. ³¹ A-wa s-tärhäm, ad-hawän-t tajjän äddinät, äjät-asän-t kəwəneḍ-däy.

³² Afäl wär tärhem ar imärhan-näwän, əndek marušät-näwän? Wädden, inəsbäkkəḍän-däy, ärhan äddinät wi tän-ärhanen. ³³ Afäl wär təjjəm a olayän ar i-wi hawän-t-tajjänen, əndek irhuj-näwän? Wädden, wäl' inəsbäkkəḍän, a-wen, tajjän-t. ³⁴ Afäl day wär səmərwisäm ar i-äddinät wi dəy-tordäm timžal, əndek marušät wa s-mad-təjrəm ättäma-net? Wädden, inəsbäkkəḍän-däy, samärwasän i-imidiwän-näsän ed, ordan yur-sän azäbäna. ³⁵ Ärhät išənja-näwän, tajjät-asän a olayän; səmərwəsät i-ere dəy-wär jeräm ättäma n-timžal. Dihen, ad-ijat marušät-näwän, tumasäm aratan n-Mässinäy wa iknan aḍkul ed, ənta, milyaw-net, wär sär-s izley wi wär ha tämayit hakd-däy wi n-in-älläbäsän. ³⁶ Təjjəšet-kəwän təmyäre n-təhanint ta hät Abba-näwän.

Wär säḍlamät äwadəm

(Mätti 7:1-5)

³⁷ Afäl wär tənneḍ dəy-äwadəm, wär mad-däy-wän änn äwadəm, afäl wär təssäḍlämäm äwadəm, wär kəwän-e-isəḍləm äwadəm, naššät i-ad-təjrəwäm tenäšše. ³⁸ Äkfät, ad-təjrəwäm; ere wa ihakkän, ad-ijrəw a äjjeen dəy-asəbbətär-net ed, ilkam ad-hanäy-ikət Mässinäy isuf-net s-əmmək wa s-nətəkkat isuf-nänäy i-äddinät.» ³⁹ Issäyläy-tän-dd Yisa tangalt dəy-

hasän-inna: «Ajän emədderyəl äddoobät ad-ilwəy emədderyəl? Wädden, ad-iḍwən issənän-essän dəy-anu?

⁴⁰ Wär t-illa änəttalib ojarän älyalim-net məšan, änəttalib iket-net iyradän, ad-aläh d-älyalim-net.

⁴¹ Uhən käyy, mafäl hannäyäd tezewt ta hät tiḥt n-əḥḥa-k, a-s ija a-wen, wär hənnəyäd afäyot wa ihän tiḥt ta-näk? ⁴² Mey day, əndek əmmək wa s-mad-tənnəd i-əḥḥa-k: «Äyy-ahi ad-hak-əkkəsäy tezewt dəy-tiḥt-näk», a-s ija a-wen, käyy iman-näk, iha afäyot tiḥt ta-näk. Älmunafey! Əkkəs-in afäyot wa ihän tiḥt-näk təzzar i-ad-tudabed ahänay d-ukəs n-tezewt ta hät tiḥt n-əḥḥa-k.»

A-wa ihan ulh a ijanna emm

(Mätti 7:17-20; 12:34-35)

⁴³ «Wär t-illa ahəšk olayän itiriəwən aratan läbasnen, wär t-illa day erk ahəšk itiriəwən aratan olaynen.

⁴⁴ Hak ahəšk-däy aratan-net a-s ititwəzziy. Wär mad-dd-təkkəsäd ara n-ašar fäll-ewärwär, wär mad-təkkəsäd day läynäb fäll-tahəjjart. ⁴⁵ Äwadəm-wa oläyän, milyaw n-ulh-net a dəy-dd-itakkäs a-wa oläyän məšan, enälläbäs ənta, tälläbäst n-ulh-net a dəy-dd-itakkäs a-wa läbasän ed, a-wa iḍkärän ulh n-əgg-adəm a dəy-itaməjrad emm-net.»

Ässasän wi n-əssin

(Mätti 7:24-27)

⁴⁶ «Mafäl hi-jannem: «Emäli, Emäli!» a-s ija a-wen, wär təjjəm a-wa hawän-janney. ⁴⁷ Ere hi-dd-ikkän-däy, äsjäd i-məjrad-in, ad-itamašal a-wa ənney, ad-kəwän-säknäy ere wa dər-oläh. ⁴⁸ Oläh d-äwadəm itəddayän ehän, iyäš ässas-net har iwwäḍ təhünt, idäy fälla-s. Ij' akäsa, ij' anji äşsoohen, inkäf i-tayäšamt siha d-siha məšan, wär tät-äsməramär ed, tək'n' äntum dəy-äkall ⁴⁹ məšan ere wa islän i-məjrad-in wär has-äsjäd, oläh d-ere idäyän ehän-net fäll-tasənjit wärät la ässas, osä-dd anji, inkäf i-ehän, immär-t-in s-iyäyät, ij'-as tenäde təmdat.»

Äzozäy Yisa änxədim n-käbtän iyyän

(Mätti 8:5-13)

7 Issəsla Yisa isəlan-win-däy i-tamətte yas, ijjäš ayərəm wa n-Qäfärnaxum. ² Ill'-e dihen käbtän ilan akli ikna tärha-i s-a-s itäjj a-wen-däy ija turhəna ta-däy s-išwar hin-ässijja. ³ Islä käbtän a-s dd-ijjaš Yisa äkall yas, äšmašäl sär-s härät dəy-inušämän n-käl-Älyähud i-ad-däy-s əttärän ad-dd-ass, izuzəy akli-net. ⁴ Osän-dd käl-Älyähud Yisa, дәlän-t dəy-ad-t-izuzəy, ən-nän-as: «Ähaləs-i-däy, äniijja s-ad-has-təkkəsäd tekəriḍt, ⁵ irha tumast-nänäy hullan, ənta a hanäy-is-səkräsän ehän n-äddin wa nəla.» ⁶ Äddew dər-sän Yisa. Wär-ujəy a-s has-dd-əlkəḍän imidiwän n-käbtän dd-äši-mašäl, ənnän-as: Inn'-ak käbtän: «Älyalim! Wär täs-

läyyäyäd iman-näk fäl-a-s, wär-änhājāy d-ad-dd-təjjəšād ehän-in, ⁷ a-wen-däy day a fäl wär-äsnähājāy iman-in d-ad-käy-in-äkkäy, änn tiyyät täfert, ad-izzəy änoxdim-in. ⁸ Näkk, əllan-t imänokalän jənnəj-i, ley day näkk əssärdusa daw-i t-əllanen, e-d ənnəy i-iyān: «Egləw», ad-igləw, e-d ənnəy i-wa iyyādän: «Eyyāw», ad-hi-dd-ass; akli-nin day, e-d has-ənnəy: «Äj a-wa», ad-t-äj.» ⁹ Islä Yisa i-a-wen yas, ijrəz-as kəbtän, innədd-s-äddinät wi has-əlkämnen, inn'-asän: «Äsidättey-awän a-s wäla däy-äkall wa n-Işrayil, wär käla ənhäyāy ere s-ogdäh immun-net d-wa n-ähaləs-i-däy.» ¹⁰ Eqqälän meddän-wi dd-əmešälnen, ogäzän-in akli wa s-käla ärhin, izzay.

Issänkär-dd Yisa rure-s n-tänuđäft tiyyät jer-inəmmuttan

¹¹ Ašäl wa n-đarät wen, äddew Yisa d-inəttulab-net s-tayrəmt s-isəm-net Nayin, təlkam-asän day tamətəte təjjeet. ¹² Diha-däy dd-əjjäšän ayərəm, ad-ämmoqqäsän d-äddinät äwwəđnen härät äwwaynen enəmmettən s-tizəska; enəmmettən-en, alyad s-wär təla ma-s ar ənta, ti-s day wär-idder. ¹³ Ojjä Yisa taməđt-ten-däy, täny-e təhanint-net, inn'-as: «Elyən Iblis.» ¹⁴ Ikkä-dd enəmmettən, idəs-t, əbdädän äddinät-wi t-ämisawəyenen, innä i-enəmmettən: «Ämawađ, ənnəy-ak: ənkär!» ¹⁵ Äqqimä-dd enəmmettən əssağät-wen-däy, ad-ita-mäjräd, əssoğäl-t Yisa i-ma-s. ¹⁶ Ärmäyän äddinät iket-näsän, ad-tiimələn Mässinäy, jannen: «Ašäl-i, änfälä-dd ännäbi mäqqoorän jere-näy, Mässinäy osä-dd tamətəte-net i-ad-tät-iyəs.» ¹⁷ Ämsayäl mäjräd-wen-däy ätwännän fäll-Yisa däy-Älyähudəyät d-attayän-net.

Isəstanän wi ija Exya wa n-Enəsselmäy däy-isälan n-Yisa (Mätti 11:2-19)

¹⁸ Osän-dd inəttulab n-Exya, jän däy-s isälan n-a-wa ijän iket-däy-net. ¹⁹ Iyrä-dd däy-sän əssin, äšmašäl-tän s-ällyalim i-ad-t-səstənän kunta ənta a-s Wa s-ätwänna ilkam ad-dd-ass mey ilkam iyyän säl ənta. ²⁰ Osän-dd meddän, ənnän-as: «Exya wa n-Enəsselmäy a hanäy-dd-äšmašälän sär-k, inn'-anäy ad-käy-nəsəstən, «kunta käyy a-s Wa s-ätwänna ilkam ad-dd-tasəd mey ilkam ere säl käyy?» » ²¹ Ässağät-wen-däy t-sastanän, äzozäy Yisa äddinät äjjootnen däy-tizzoren d-alšinän, ikfa day iməddoryal äjjootnen turhajät n-ahänay. ²² Äwwežäb i-meddän wi dd-äšmašäl Exya, inn'-asän: «Äqqälät Exya, suyəläm-as a-wa tənähäyäm d-a-wa təsläm, ännät-as: iməddoryal hannäyän, inəbdan rajjäšän; wi ijraw jəri, tişdajän, imzaj, sallän; inəmmuttan nakkärän-dd; tiläqqiwen, sallänät i-Älənzil. ²³ Təndəđ i-ere wa däy-i wärän ij' äššäk.»

A-wa innä Yisa fäll-Exya wa n-Enəsselmäy

²⁴ Eglän inəmmašälän n-Exya yas, ädwännät Yisa i-tamətəte däy-isälan n-Exya, inn'-asän: «Ak, a-s təzjərəm s-tenere, ma tənähäyäm? Ak tezəwt äsiwələwäl ađu a tənähäyäm? Äbo! ²⁵ Adiš ma təkäm i-ad-t-tənähäyäm? Ak ähaləs äsisahäyän ašäl a tənähäyäm? Ənhəywät-tän-ak äddinät-wi sasahaynen ašäl, əntəneđ-den ännufläy-nen däy-ihänan-wi n-imänokalän. ²⁶ Adiš mi təkäm i-ad-t-tənähäyäm? Ak ännäbi? Tidət lab a-s ännäbi, ässi-ilmädäy-käwän a-s ere ojärän tumast n-ännäbi a tənähäyäm.

²⁷ Exya, ənta-en-däy a fäl inna əlkəttab n-Mässinäy: «Ənhəy! Äzizäräy-ak ännəmmašul-in wa he-iknən tabarät data-k.»

²⁸ Ässiilmädäy-käwän a-s, wär t-illa ara n-taməđt ojärän Exya məšan, hakd a-wen-däy, wär t-illa ere t-wärän ojer däy-*Təmmənəya n-Mässinäy.*»

²⁹ Äddinät-wi has-əslänen iket-näsän hakd-däy inar-masän n-tiwse ärđän s-Təmmənəya n-Mässinäy ed, äqbälän ad-tän-isəlmäy Exya ³⁰ məšan, *käl-faris* d-ällyu-lam-i unjəyenen s-asəlməy-net, äsfatän iman-näsän däy-a-wa iyütäs Mässinäy.

³¹ Innä Yisa: «Ak, mi dər-mad-sənnəfəqqäy käl-əz-zurəyät-ta-däy? Ak, mi dər-olähän? ³² Olähän yas d-aratän janen ayərəf däy-təfärre, jannen iyyäđ i-wi iyyäđ-nen:

«Ənhəywät, käwəneđ, wär lem asəfar; nəwät-awän tayənibt, tunjəyäm s-dällo! Nənzär-awän tiswal n-tisnant məšan, wär təlhem!»

³³ Exya wa n-Enəsselmäy, äzzəman wa dd-osa, wär-itətt imənsiwän olaynen, wär-isəss aman n-ləynəb äxxiimmärnen; tənnäm: «Ih'-e alšin», ³⁴ işräy-t-dd *Ägg-ägg-adəm*, ənta itihar dər-wän a-wa tättäm d-a-wa sässäm, yas tənnäm däy-s: «Wa ənta, insäy, iräf aman wi n-ləynəb äxxiimmärnen, amidi n-inar-masän n-tiwse d-älfusay wi iyyäđnen.» ³⁵ Məšan a-wen wär hin-ikkəs a-s:

«Sərho wa dd-ifälän Mässinäy, ijitän n-aratän-net a t-isatbatän.» »

Təjrəw taməđt tiyyät tenəšše n-ibəkkađän-net

³⁶ Ämjarät-dd Yisa ašäl iyyän i-u-faris iyyän, ikk'-e-hi-dd, ad-tamənsawän. ³⁷ Təsła taməđt n-tanəsbəkkađt hat ayərəm-en-däy a-s Yisa ämijarät i-u-faris-en yas, a əndərrän, ənta da-däy təwway butəl n-ađutän. ³⁸ Tosä-dd, təjjäš fälla-sän ehän wa däy-tamənsawän, təkka dihad äsiyəmər Yisa, məl daw-ıdarän-net, ad-hall. Hall har təssəbdəj ıdarän-net s-iməttawän-net, ad-tän-timəs s-tişəkkađ-net, timəllut-asän, sänyal fälla-sän ađutän.

³⁹ Inhäy u-*faris* wa dd-äsmäjaren *Yisa* a-wen *yas*, ad-ijanna däy-*iman-net*: «*Ennär ämoos ähaləs-i-däy än-näbi, ilməd a-s tamädt-ta-däy t-tədasät, tälkäxbat.*»

⁴⁰ Inn'-as *Yisa*: «*Simyon, ärheç ad-hak-ännäy härät iyyän.*» Inn'-as *Simyon*: «*Älyalim, äsijädäy-ak, mäjräd.*»

⁴¹ Inn'-as *Yisa*: «*Käla t-illa ähaləs irwasän əssin med-dən: iyyän, irwas-t səmmosät timaç n-ärriyal n-azrəf, wa iyyädän, irwas-t, səmmosät timərwen n-ärriyal n-azrəf.* ⁴² Inhäy a-s wär tən-iha-i äddooben timzäl n-ehäre-net, ma n-əmmək *yas*, inš'-asän-in a-wa tən-ir-wäs. Ässistänäy-käy käyy *Simyon*: «*Endek däy-sän wa has-madän-ikən tämayit?*» ⁴³ Inn'-as *Simyon*: «*Ordeç a-s wa s-hin-oyyä ämarwas wa ojärän.*» Inn'-as *Yisa*: «*Toçadäd.*»

⁴⁴ Innäq-dd *Yisa* çarät-a-wen s-tamädt təzzar, innä i-*Simyon*: «*Wädden hannäyäd tamädt-ta-däy, əjjäšäy-dd ehän-näk, wär hi-təkfed aman s-ässerädäy iðarän-in mäšan ənta, təssəbdäj-tän s-imetawän-net, tomäs-tän s-tišəkkaç-net,* ⁴⁵ älwäqq wa dd-osey ehän-näk, wär hi-dd-təlkeçäd, təsəsäd-ahi däy-idmarän-näk mäšan ənta, a dd-osey, timəllut i-ðarän-in fäll-semçar-i-däy hi-təja. ⁴⁶ Käyy day, wär təšweyäd eyäf-in, a-s ija a-wen ənta, iðarän-in a təšwäy s-açutän. ⁴⁷ Däy-təssəba n-tärha-i-däy mäqqärät hi-təssəkna, a-wa äjjen la däy-ibäkkadän, ätiwänšän-as-in. Tidət-däy a-s ere wa s-hin-ätwänša a əndärrän, tämayit-net day ti-əndärrät.»

⁴⁸ Inna *Yisa* çarät-a-wen i-tamädt: «*Ibäkkadän-am, ätiwänšänäm-in.*» ⁴⁹ Əslän iməjarän i-a-wen-däy *yas*, ad-jannen däy-*iman-näsän*: «*Ma ämoos äwadəm wa äddooben tenäšše n-ibäkkadän n-äddinät?*» ⁵⁰ Innä *Yisa* i-tamädt çarät-a-wen: «*Immun-näm a käm-içläsän, əçləw däy-älxer.*»

Tiçedən-ti n-timadhale n-*Yisa*

8 Ällil *Yisa* çarät-a-wen iyärman d-tidbi äjjootnen, ixatçäb i-äddinät isälän n-älxer n-*Təmmənəya n-Mässinäy*, äddeewän dər-s inəççulab-net wi n-märäw d-əssin ² d-härät däy-tiçedən s-tiyyäç, ikkas däy-snät, alšinän d-tiyyäç äzozäy däy-turhənnawen. Tiyyät däy-snät, isəm-net *Märyäma* ta n-*Muläzçaləyät*, ikkas däy-s ənta əssa alšinän, ³ tiyyät isəm-net *Täxya*, ənta a-s hənne-s n-*Šuza* wa ixkämän fäll-inaxdimän n-ehän n-ämänokal n-äkall wa s-isəm-net *Harudəs*, tiyyät *Suzän* na d-timidiwen-net tiyyäç äjjootnen, iket-däy-näsnät, ədhälänät *Yisa* d-inəççulab s-a-wa eççäfnät.

Tangalt ta n-änäsdamu

(Mätti 13:1-9; Marçəs 4:1-9)

⁴ Təddew-dd tamətçe täjjeet s-wär t-illa ayrəm wär dd-fel s-*Yisa*. Issäyläy tamətçe tangalt, inn'-asän: «*Käla izjär änäsdamu iyyän i-ad-iddumət ašəkrəš-net.*»

⁵ Älwäqq wa d-itidumut, oðänät tiblalen tiyyäç däy-äbara, äfkälçäkälän-tänät äddinät, äkkukkären-tänät-dd igdaç, əksän-tänät.

⁶ Oça ašär iyyän jer-tihun, diha-däy dd-äffoçqçät, ad-hin-äçqur fäl iba n-abduç.

⁷ Oça ašär iyyän däy-tabəññənt, tədwäl-dd fälla-s tabəññənt, təzmäd-as.

⁸ Ašär wa iyyädän, oça däy-äkall olayän, idwäl-dd, ikräš aratan s-timaç.»

Ija mäjräd-wen-däy *yas*, iðkäl eməsli-net, innä: «*Ere ilän timəççujen s-islä-däy, isäçdet.*»

Äddälil wa fäl isayra *Yisa* s-tangalen

(Mätti 13:10-17; Marçəs 4:10-12)

⁹ Əssəstänän-t inəççulab-net çarät-a-wen d-älmäyna n-tangalt ta ija. ¹⁰ Inn'-asän: «*Käwänəç, təjrawäm turhajät n-ujreh n-əddəraj wa n-isälän n-Təmmənəya n-Mässinäy* mašan, äddinät wi iyyäçnen, wär jen a-wen.

«*Ad-əswaçän, wär hənnyän;*
sallän, wär jərrähän.» »

Älmäyna n-tangalt ta n-änäsdamu

(Mätti 13:18-23; Marçəs 4:13-20)

¹¹ «*Ämära, tangalt, älmäyna-net da:*

Tiblalen a-s mäjräd n-Mässinäy.

¹² Äbara wa däy-oðänät tiblalen tiyyäç, ənta a-s äddinät-wi sallänen i-mäjräd n-Mässinäy, as'-en-dd *Iblis*, ilbəy-t-dd däy-ulhawän-näsän i-ad-wär-omenän s-Mässinäy, içləs-tän.

¹³ Tihun ti jer-oðänät tiblalen tiyyäç, əntänəteç a-s äddinät-wi s-e-d əslän i-mäjräd n-Mässinäy, ad-əhləyləyän, äqçəlän-t šik, mäšan wär t-təyyən ikräš ikewän däy-ulhawän-näsän, ad-əçən äzzəman əndärrän älmät ätubän, mäšan afäl ätwäççurräben, ad-hin-əbbuççälän a-wa s-omänän.

¹⁴ Tabəññənt ta däy-oðänät tiblalen tiyyäç, ənta a-s äddinät wi s-e-d əslän i-mäjräd n-Mässinäy, ad-tän-äçləbän inəççam n-tärha d-ajmur d-içəjraç n-wälät-äçdunya, əçmədän-as, indär-asän ad-əhlələn s-data däy-tuksəça-näsän i-Mässinäy.

¹⁵ Äkall wa olayän däy-oðänät tiblalen tiyyäç, oläh d-äddinät-wi s-e-d əslän i-mäjräd n-Mässinäy, ad-t-əknən uðəf s-särho däy-ulhawän-näsän, ad-hasän-t-ijjəš älfäyda äddewän d-akuyəd.»

Tefätelt

(Marçəs 4:21-25)

¹⁶ Inn'-asän *Yisa* day: «*Wär t-illa ere isarmasän tefätelt təzzar, isəbbumbəy fälla-s äkoss mey tät-ija daw-tešejit, änn-ak, asili a tät-itajç fäll-äsaçəf äsikakän i-ad-hannäyän äddinät wi dd-tajjəšnen ehän ännur-net.* ¹⁷ Wär t-illa a iffarän s-wädden ad-dd-infiləl, wär t-

tølla day takše s-wädden ad-dd-tæffukkär s-tarähut.
¹⁸ Äjät ænniyät i-æmmæk wa s-sajadäm; äwadäm wa ifhämän härät, ad-has-iwwaḍ musnät har isæssikæy mäšan, wa s-wär t-illa a ijarah, wär t-in-ikka härät, ännak, ad-däy-s ämahäy wäla a-wa s-orda a-s iṭṭaf-t.»

Anna d-ayætma n-Ḡisa wi n-tidæt

(Mätti 12:46-50; Marqəs 3:31-35)

¹⁹ Tosä-dd anna n-Ḡisa d-ayætma-s mäšan, igdäl-asän æjut n-tamætte ad-t-ænhäyän. ²⁰ Ätwänn'-as: «Tæbdad anna-näk d-ayætma-k dat-emm n-ehän, ärhan ahänay-näk.» ²¹ Äwwežäb-asän, inn'-asän: «Anna-nin d-ayætma-y, äddinät-wi sajadnen i-mäjräd n-Mässinäy, tamašalän a-wa inna.»

Issæbdäd Ḡisa aḍu fäll-ejänš

(Mätti 8:23-27; Marqəs 4:35-41)

²² Ijjäš Ḡisa ašäl iyyän turäft n-aman ænta d-inæṭṭulab-net, inn'-asän: «Næjlæyet ejänš s-ašrut wa iyyäḍän», æglän. ²³ Eglän fäll-aman-en-däy a-s hin-itṭäs Ḡisa. A ænḍärrän, inkär-dd aḍu-i-däy äššoohen, ad-ḍakkär turäft aman, æjjäšän miši. ²⁴ Ohäžän-dd inæṭṭulab Ḡisa, ad-t-sänkarän däy-eḍəs, jannen-as: «Älyalim, Älyalim, næhläk!» Inkär-dd Ḡisa, äsmähäḍ fäll-aḍu d-tinäz-zämären ti äššoohättnen, ibdäd a-wen-däy iket-net, sämmeḍ-in. ²⁵ Inn'-asän Ḡisa: «Ma ija immun-näwän.» Eqqälän-dd Ḡas ärmäyän, oran imawän, tinmænnin: «Ma ämoos äwadäm-wa-däy s-e-d omär i-aḍu d-aman ad-has-sæjdən?»

Äzozäy Ḡisa äwadäm iha alšin

(Mätti 8:28-34; Marqəs 5:1-20)

²⁶ Äsjänän ḍarät-a-wen däy-äkall wa n-käl-Gadara än-imäswäḍän d-teje ta n-Galila. ²⁷ Diha-däy dd-izjär Ḡisa turäft n-aman, ad-has-dd-ilkäḍ ähaləs n-ayräm-en-däy han alšinän. A ilan äzzäman, wär-ilæss tikæst, wär-il' edägg n-iman-net, izzay tižəska. ²⁸ Inhäy Ḡisa Ḡas, äsyärät tæzzar, irkäy data-s, inn'-as: «Ya Ḡisa wa n-Rure-s n-Mässinäy wa iknän aḍkul, ma däy-i tärhed? Daläy-käy d-ad-wär hi-täqquzzäbed.» ²⁹ A-s ijänna a-wen-däy, isamähaḍ Ḡisa fäll-alšin wa t-ihän, i-ad-t-izjär. Ähaləs-en, itajjäs-t alšin s-e-d t-ijjäs, akärad ad-t-tajjän äddinät s-tišäm d-tifren mäšan, isayätas-dd a-wen-däy iket-net, äzzäwät-t alšin s-tinariwen.

³⁰ Issæstän-t Ḡisa, inn'-as: «Mi isäm-näk?» Inn'-as amälšon: «Isäm-in ejhän», ed alšinän äjjootnen a t-hannen. ³¹ Ad-laqqädän alšinän-wi t-hänen Ḡisa i-ad-wär tän-ässoka anu wa wärän il' ider ihän äläxärät.

³² Iḍan dihen ehäre n-ælxänžärän fäll-tasäja n-taḍayt, ælyḍän alšinän Ḡisa i-ad-tän-äyy ad-æjjäšän ælxänžärän-en-däy, irḍ'-asän s-a-wen. ³³ Ezejärän alšinän ähaləs, æjjäšän ælxänžärän, ad-dd-titræktærikän wa-däy n-afälla n-taḍayt, tiḍewän däy-ejärew wa səmmän, tat-

tän-tän aman. ³⁴ Enhäyän imäḍanän-näsän a-wa ijän Ḡas, äjewäḍän, jän isälan däy-käl-ayräm d-attayän-net. ³⁵ Osän-dd äddinät äwinafättnen a-wa ijän, ogäžän-dd ähaləs wa däy-ikkäs Ḡisa alšinän, äqqiima edes i-iḍarän n-Ḡisa, ijä isälsa, h'-e day tijya n-iman-net; ärmäyän.

³⁶ Jän däy-sän äddinät wi äjjæyhnen i-a-wa ijän isälan n-æmmæk wa s-dd-iyläs amälšon däy-alšinän wi t-æz-zäyunen. ³⁷ Mäšan, æjjäšän-tän isälan n-a-wa ijän Ḡas, ad-tattärän käl-Gadara däy-Ḡisa ad-ifөл äkall-näsän fäll-taræmmeyt-i-däy jän. Ijjäs Ḡisa turäft n-aman, iqqäl.

³⁸ Ittär däy-s ähaləs wa däy-ikkäs alšinän ad-t-äyy ad-där-s idaw mäšan, inn'-as Ḡisa: ³⁹ «Eqqөл ehän-näk, tälläyed i-äddinät tæmyäre n-a-wa hak-ija Mässinäy». Iglä ḍarät-a-wen, ad-isänäfas däy-ayräm iket-net tæmyäre n-a-wa has-ija Ḡisa.

Isälan n-elle-s n-Žayrus d-tamäḍt ta dd-izajjär ašni

(Mätti 9:18-26; Marqəs 5:21-43)

⁴⁰ Älwäqq wa dd-iqqäl Ḡisa ašrut n-ejänš wa iyyäḍän, tælkäḍ-as-dd tamætte has-täqqalät. ⁴¹ A ænḍärrän ähaləs iyyän da-däy s-isäm-net Žayrus, ænta a-s älfäqqi n-ehän n-äddin wa n-käl-Älyähud n-tayræmt-en; irkäy dat-Ḡisa, ad-däy-s itattär ad-idawän s-ehän-net, ⁴² fäl-a-s itiba elle-s lat maraw iwetyan d-æssin s-ænta Ḡas a ila. Äddeew dær-s s-ehän-net däy-a-s t-täyiläyyäläy tamætte siha hakd siha.

⁴³ Tamætten, h'-et tamäḍt izajjär ašni a ilan märaw iwetyan d-æssin, wär t-illa läxtur wär tosa mäšan, äbä-dd i tät-äzozäyän. ⁴⁴ Tækkä-dd ḍarät Ḡisa, ḍäs afär n-eräswäy-net, iktäl ašni wa tät-dd-izajjärän älwäqq-wen-däy. ⁴⁵ Innä Ḡisa: «Ma ämoos äwadäm wa hi-iḍäsän?» Wär t-illa ere innan härät. Iggäd-dd Bæṭrus, inn'-as: «Älyalim, täsinäkmäm-käy tamætte täjjeet däy-ifäyyän iket-näsän.» ⁴⁶ Inn'-asän Ḡisa: «Iḍäs-ahi äwadäm iyyän fäl-a-s, ofrayäy i-tärna ta hi-dd-tøjmäḍät.»

⁴⁷ Tælmäd tamäḍt a-s täffukkär-dd Ḡas, tækkä-dd Ḡisa täšikäḍkäḍ, tärkäy data-s, tælläyät-as dat-äddinät iket-näsän äddälil wa fäl ḍäs afär n-eräswäy-net d-æmmæk wa s-tæzzäy älwäqq-wen-däy. ⁴⁸ Inn'-as Ḡisa: «Talyaḍt-in, äzozäy-käm immun-näm, æglæw däy-älxer.»

⁴⁹ Ämmiijräd Ḡisa dihen-däy a-s dd-osa ähaləs dd-ifalän eyewөн n-älfäqqi n-ehän wa n-äddin, inn'-as: «Elle-k, äba-tät, wär täsläyyäyäd älyalim day.» ⁵⁰ Islä Ḡisa i-isälan wi dd-ässawäḍ ähaləs-en Ḡas, innä i-Žayrus: «Wär käy-isärmæyet härät, amөн Ḡas, ad-tæz-zæy.»

⁵¹ Iwwäḍ-in Ḡisa ehän n-Žayrus Ḡas, igdäl i-äddinät ad-t-æjjäšän, wär-äddew ar d-Bæṭrus d-Exya d-Yaqub d-ti-s d-ma-s n-talyaḍt. ⁵² A-s itäj a-wen-däy, täsikäläl tamætte iket-däy-net, hall iba n-talyaḍt mäšan, inn'-asän Ḡisa: «Wär tæhem ed talyaḍt, wär tät-äba, eḍəs Ḡas a ja.» ⁵³ Jän-t tekäškäšt ed ækkasän äššäk a-s äbatät. ⁵⁴ Ijjäs Ḡisa edägg wa däy-tænsa talyaḍt, irmäs-tät-dd s-äfuss, iyr'-et, inn'-as: «Talyaḍt, ænkär-dd!»

⁵⁵ Ǝqqälän-tät-dd iman-net, tæbdäd-dd s-iyäät, omär-tän d-ad-tät-ækfæn a tækša. ⁵⁶ Ǝqqälän-dd imärawän-net Ƴas tof-en tækunt. Äsmätär-tän Ƴisa d-ad-wär jen isälan n-a-wa ijän däy-äwadäm wäl' iyyän.

Äšmašäl Ƴisa inəmмуšal-net

(Mätti 10:5-15; Marqəs 6:7-13)

9 Iyrä-dd Ƴisa inəttulab-net wi n-märaw d-əssin, ikf-en tärna d-älxikmät föll-e d t-illäm alšin d-täd-abit n-ad-zizuyän äddinät däy-turhənnawen-näsän, ² äšmašäl-tän ɸarät-a-wen i-ad-xatṭäbän isälan n-*Təmmənəya n-Mässinäy* d-ad-zizuyän imarhinän, ³ inn'-asän: «Wär tiwəyät wäla a əndärrän däy-asikəl-näwän, wär tiwəyät täborit, wäla šäkköš, wäla äzzad, wäla azrəf; wär tiwəyät əssin iräswäyän. ⁴ Ehän təjjäšäm-däy har käwän-äsmäjarät, Ƴaymät däy-s har ašäl wa d-täs-sawäɸäm tekke. ⁵ Ayrəm təjjäšäm wär käwän däy-s äsbärräk äwadäm, əzjārät-t, täbbäkbäkäm iɸarän-näwän i-ad-wär käwän-iləttäy wäla äboqqal-net, ilkam ad-äjjäyh a-wen fölla-sän.»

⁶ Ǝglän inəttulab, tadäbayt əmmärän-däy, ad-däy-s äxtəbän isälan n-älxer, zuzəyən däy-s imarhinän.

Iggäd ənniyät n-ämänokal Harudəs

(Mätti 14:1-12; Marqəs 6:14-29)

⁷ Islä Harudəs-i ixkämän föll-teje ta n-Galila a-wa itäjj Ƴisa d-inəttulab-net Ƴas, iqqän eyäf-net fäl-a-s, jannen äddinät iyyäɸ däy-isälan n-Ƴisa a-s ənta-i-däy a-s Exya wa n-Enəsselmäy dd-olasän tanäkra jer-inəmmuttan, ⁸ jannen iyyäɸ: «A-wa ännäbi Ƴəli dd-olasän uyəl», jannen wi iyyäɸnen: «A-wa iyyän däy-ännäbitän wi n-ibda dd-olasän tanäkra jer-inəmmuttan.» ⁹ Harudəs ənta iman-net, innä: «Exya-š, əjän wädden näkk a dd-is-səfräsän eyäf-net, ma ämoos-š wa hi-dd-išreyän föll-salläy ijitän-wi-däy?» Ad-itattär ya Harudəs əmmək s-inhäy Ƴisa.

Asyāwän Ƴisa səmmos afdän n-ähaləs

(Mätti 14:13-21; Marqəs 6:30-44; Exya 6:1-14)

¹⁰ Ǝqqälän-dd inəmмуšal, jän däy-Ƴisa isälan n-a-wa jän iket-net. Ikkäs-tän-dd s-takše, ikka dār-sän tayrəmt ta n-Bätsäyda.

¹¹ Ǝlmädän äddinät s-a-wen Ƴas, əlkämän-as-dd. İlkäɸ-asän-dd Ƴisa, ad-hasän-itajj isälan n-*Təmmənəya n-Mässinäy*, izizuy däy-sän wi n-imärhinän äɸɸirärnen s-a-wen. ¹² Ohäz-dd ejaɸäl n-täfukt Ƴas, ohäzän-t-dd in-əttulab-net wi n-märaw d-əssin, ənnän-as: «Səgləw tamətte ad-täkk tidbi-ti ohäznen d-imäzzayän i-ad-təmmäy i-edəgg däy-tənsa d-i däy-təkša fäl-a-s, edəgg n-tenere a nəha.» ¹³ Inn'-asän: «Un, šäksät-tän käwänəɸ iman-näwän.» Ǝnnän-as: «Wär nəttəf ar səmmosät tijəlwen d-əssin imänen, afäl wädden ayrəm a nəkka, i-ad-dd-nəžänš a təkša tamətte jat əjut-wa-

däy.» ¹⁴ Älžəmayät-en-däy, ih'-e a iwwäɸän səmmos afdän n-ähaləs. Innä Ƴisa i-inəttulab-net: «Säqqaymət äddinät, tæbdəwäm-tän s-səmmosät-səmmosät timər-wen n-äwadäm.» ¹⁵ Jän inəttulab a-wa hasän-innä, äsyäymän äddinät iket-näsän. ¹⁶ Iɸkäl Ƴisa ɸarät-a-wen tijəlwen ti n-səmmosät d-imänen wi n-əssin, äjozäy išənnawän, ämmoy i-Mässinäy, äfräsfäräs tijəlwen, änkäɸnäkäɸ imänen təzzar, ikfä a-wen-däy iket-net i-inəttulab-net i-ad-t-uzanän jer-äddinät. ¹⁷ Ǝkšän iket-däy-näsän har əyyəwänän, äsdäwän-dd a-wa əjläšän, osän-t iɸnäy märaw deketän d-əssin n-tijəlwen d-imänen.

Tajuhe ta ija Bətrus däy-isälan n-Ƴisa

(Mätti 16:13-19; Marqəs 8:27-29)

¹⁸ Äšäl iyyän, itəddal Ƴisa Mässinäy, əllan-t Ƴur-s in-əttulab-net, har šik-däy, inn'-asän: «Ma janna tamətte däy-isälan-in, ma janna, mi ämoosäy?» ¹⁹ Ǝnnän-as: «Iyyäɸ jannen: käyy a-s Exya wa n-Enəsselmäy, iyyäɸ jannen: käyy a-s ännäbi Ƴəli, iyyäɸ fäw a jannen: käyy iyyän däy-ännäbitän wi n-ibda dd-olasän tanäkra jer-inəmmuttan.»

²⁰ Inn'-asän: «Käwänəɸ-i-š, ma tənnäm, mi ämoosäy?» Äwwežəb-as Bətrus, inn'-as: «Käyy a-s Äl-masex wa n-Mässinäy.»

Äloläy Ƴisa däy-isälan n-taməttant-net d-tanäkra-net

(Mätti 16:20-21; Marqəs 8:30-31)

²¹ Äsmähäɸ däy-sän Ƴisa, omär-tän d-ad-wär jen isälan-win-däy i-äwadäm wäl' iyyän, ²² inn'-asän: «Ägg-ägg-adəm, ilzam-t ad-inhäy tersəmmawen äjjootnen, ənkärän-t inušämän wi n-Işrayil d-imänokalän n-*kältikutawen d-älyulam n-Ättäwrät*, əjən iman-net mäšan, ašäl wa s-kəraɸ ɸarät taməttant-net, ad-dd-inkär jer-inəmmuttan.»

Alkum i-Ƴisa Älmasex

(Mätti 16:24-28; Marqəs 8:34-9:1)

²³ Inn'-asän iket-näsän ɸarät-a-wen: «Ere irhän alkum-hahi-däy, adiš, iksənet iman-net, äjet hak ašäl föll-taməttant šund ta n-tajəttewt təzzar, ilkəmet-ahi. ²⁴ Wa wärän itəttär ar əmmək s-ogəz iman-net däy-äddunya-ta-däy, ad-ifut däy-älžännät, mäšan, wa irɸän äfota däy-iman-net däy-äddunya-ta-däy, däy-äddimmät-in, ad-iyləs. ²⁵ Ma s-infa ägg-adəm ad-irbäx äddunya iket-däy-net, a-s ija a-wen, äššiiška iman-net, äfota däy-älaxärät? ²⁶ Ere hi-äkrakäɸän-däy näkk d-mäjräd-in, ad-t-əkrukəɸäy näkk-däy i n-Ägg-ägg-adəm ašäl wa d-mad-dd-äqqələy däy-älxurmät-in d-älxurmät n-Abba d-änjälosän wi n-iməššeddəjän. ²⁷ Äsidätteyawän a-s han-käwän äddinät əbdadnen diha-däy wär-e iba wär-ənheyän *Təmmənəya n-Mässinäy*.»

Tihusay n-älxurmät n-ÿisa Älmasex

(Mätti 17:1-8; Marqes 9:2-8)

²⁸ Eḏḏekuḏ n-əttam išilan ḏarät a-s hasän-ija ÿisa mäjräd-wənnin-däy, äddew d-Bəṭrus d-Exya d-Yaqub s-taḏayt tiyyät i-ad-idəl Mässinäy. ²⁹ Itəddal Mässinäy dihen-däy a-s data-sän dd-ijjāš ini äynayän, iqqäl-dd emäls-net i mällän-mällän šund essam. ³⁰ A ənḏärrän, əssin meddän-da-däy dd-falnen išənnawän hasän-dd-änfalälnen, ad-tamäjrädän d-ÿisa. Meddän-en-hi, iyyän ännäbi Mosa, wa iyyäḏän ännäbi ʿəli. ³¹ Änfalälän-as-dd däy-älxurmät, əjän-as isälän n-əmmək wa s-madhin-isəssiwäḏ ämašal n-Mässinäy s-taməttant-net, däy-Yārussälam. ³² A-s itäjj a-wen-däy, ilyaḏ eḏəs Bəṭrus d-imidiwän-net, ənkarän-dd ʿas, ənhäyän təmyäre n-älxurmät n-ÿisa d-meddän wi n-əssin dār-ännibḏād. ³³ Älwäqq wa d-igilləw Mosa d-ʿəli, innä Bəṭrus i-ÿisa: «Älyalim, ufa ad-nəzzäy ʿas diha-däy, nəkrəs kəraḏ ihəktan: wa-nək, wa n-Mosa d-wa n-ʿəli.» Wār-issen Bəṭrus a ijanna. ³⁴ Ijanna a-wen-däy a-s tän-dd-təlsa tele n-tejäräkt tiyyät, ärmäyän. ³⁵ Izjār-dd emäslitejäräkt-en innän:

«A-wa Rure-γ wa n-iiyän äsnäfränäy, säjdät-as!»

³⁶ A-s imda mäjräd-ənnin-däy, wār t-illa ere dd-äqqimän dihen-däy a säl ÿisa. Ässosämän inəṭṭulab fäll-a-wa ənhäyän däy-išilan-win-däy, wār t-illa ere däyjan isälän.

Äzozäy ÿisa alyad təjraw tašəkärkärät

(Mätti 17:14-18; Marqes 9:14-27)

³⁷ Ašäl wa ilkämän i-wen, älwäqq wa dd-äzzubbät ÿisa d-inəṭṭulab-net taḏayt, təlkäḏ-as-dd tamətte täjjeet. ³⁸ A ənḏärrän ähaləs iyyän da-däy, iḏkäl emäslinet, innä: «Älyalim, aḏən tāhanint i-ara-nin s-ənta ʿas a ley. ³⁹ E-d t-irmäs alšin wa t-ihän-däy, ad-isayərat, itišbärḏil, isakəffaw, isiləbbuḏ-t, šärnaš dār-s ibiḏḏəw, ⁴⁰ əttäräy däy-inəṭṭulab-nək ad-däy-s t-əkkəsän məšan, indār-asän.» ⁴¹ Äwwežäb-asän, inn'-asän: «Ya əz-zurəyät-i-däy wärät tomen s-Mässinäy, tänimäšräy-as, hundäy har əmme əlleḡ jere-wän, əšbaräy-käwän?» Innä i-ähaləs ḏarät-a-wen: «Awəy-ahi-dd rure-k.» ⁴² Ikka-dd alyad ÿisa a-s t-ässöḏa alšin, ad-itišbärḏil məšan, äsmähəḏ ÿisa fäll-alšin, izzäy alyad, ässoyäl-t i-ti-s.

Äsihe wa s-əssin d-itajj ÿisa isälän n-taməttant-net d-tänäkra-net

(Mätti 17:22-23; Marqes 9:30-32)

⁴³ Äkunän äddinät iket-däy-näsän fäl təssəba n-təmyäre n-ijitän n-Mässinäy. Inhäy ÿisa a-s äkunän däy-a-wa itäjj ʿas, innä i-inəṭṭulab-net: ⁴⁴ «Ejjəšnet isälän-wi-däy timəzzujen-näwän: Ägg-ägg-adəm, išwar ättirmäs, ijjəš ifassän n-dägg-adəm.» ⁴⁵ Wār-əjrehän

mäjräd-wen-däy hasän-ija, ättunkäl-asän älmäyḡna-net i-ad-wär t-järrähän hakd a-wen-däy, äksuḏän ad-t-səstənän d-älmäyḡna-net.

Mijraw wa n-tidət

(Mätti 18:1-5; Marqes 9:33-37)

⁴⁶ Tənkär ḏarät-a-wen tamənnant təšsoohet jer-in-əṭṭulab i-ad-əlmədän əndek däy-sän wa ojärän. ⁴⁷ Iyrä ÿisa edäwänne n-ulhawän-näsän ʿas, iḏkäl-dd ara iyyän, ij'-e edes-has, ⁴⁸ inn'-asän: «Ere äsbälälän ara-wa-däy, däy-äddimmät-in, näkk a äsbäläl, ere wa hi-äsbälälän, wa hi-dd-äšmašälän a äsbäläl; wa däy-wän äsräsän iman-net, ənta a-s wa ojärän.»

(Marqes 9:38-40)

⁴⁹ Issəstän-t ənəṭṭalib-net Exya, inn'-as: «Älyalim, nənhay äwadəm iyyän itakkəsän alšinän däy-äddinät s-tärna n-isəm-nək, nənn'-as, wār-itilset, ed wār hanäy-iha s-alkum-hak.» ⁵⁰ Inn'-as ÿisa: «Wär has-t-təgdeläm fäll-a-s ere wärän käwän-iknes-däy, a-di, amidi-näwän.»

Tikawt n-ÿisa i-Yārussälam

⁵¹ Ohäzän-dd išilan-wi d-ila ÿisa s-ad-t-iba, inkär-dd jer-inəmmuttan, äkk išənnawän ʿas, təjjäš-dd tärha n-tikawt n-Yārussälam ənniyät-net s-äššahät. ⁵² Issəglä inämmašälän data-s, ässok'-en tayrəmt tiyyät n-Sämari i-ad-has-əjrwän ehän däy-äzzubbät ⁵³ məšan, unjäyän käl-tayrəmt-ten-däy s-ad-hasän-imjurət, ed ija tamdujt ta n-Yārussälam. ⁵⁴ Inhäy Yaqub d-Exya a-wen ʿas, ən-nän-as: «Älyalim, wi hi-äddinät, äyy-anäy ad-fälla-sän dd-nəzəzzubbət efew tän-ilhäsän.» ⁵⁵ Innəḏ-dd sār-sän ÿisa, äsnäryäm fälla-sän, inn'-asän: «Wär təssenäm a jännem, ⁵⁶ Ägg-ägg-adəm wär dd-osa i-ad-ilhəs äddinät, osä-dd i-ad-tän-iyləs.» Okäyän ḏarät-a-wen s-tayrəmt säl-ten.

Kəssən n-iman däy-alkum i-ÿisa

(Mätti 8:19-22)

⁵⁷ Eḡlan däy-a-wen-däy a-s inn' ähaləs iyyän i-ÿisa: «E-s təkked-däy, əlkamäy-ak.» ⁵⁸ Inn'-as ÿisa: «Ibäggan lan tihaliwen, igḏaḏ lan iskak məšan, Ägg-ägg-adəm, wär ila wäla edägg däy-issənsa eyäf-net.» ⁵⁹ Innä ÿisa i-ähaləs iyyän ḏarät-a-wen: «İlkəm-ahi.» Inn'-as wa: «Älyalim, äkf'-ahi turhajät n-ad-ägläy äzkäy abba-nin, äqqələy-käy-dd, əlkamäy-ak.» ⁶⁰ Inn'-as ÿisa: «Äyy in-əmmuttan ad-əzkən inəmmuttan-näsän, käyy, əgləw äj i-äddinät isälän n-Təmmənəya n-Mässinäy.» ⁶¹ Inn'-as iyyän day: «Älyalim, ärhey ad-hak-əlkamäy məšan, äkf'-ahi turhajät n-ad-äjäy isənnäylyaf d-äddinät-in təz-zar.» ⁶² Inn'-as ÿisa: «Ere issəntän azzal wa n-älxidmət i-Mässinäy təzzar, ad-išanəšlam ḏara-s, a-di, wār-ənhäjja d-Təmmənəya n-Mässinäy.»

Ineṭṭulab wi n-əssayät timərwen d-əssin äšmašäl Yisa

10 Äsnäfrän älyalim Yisa ɗarät-a-wen, əssayät timərwen n-änəṭṭalib d-əssin, äšmašäl-tän s-əssin-əssin i-ad-has-izarän s-idäggan wi s-ikittəw ad-tän-immär. ² Inn'-asän: «Ašəkrəš äggolät, əttäyam ijjet mäšan, wär-əjjətän inaxdimän t-oläyenen, ädälät mässi-s n-ašəkrəš i-ad-dd-išəmmišəl inaxdimän oläyenen ašəkrəš-net.

³ Säjdät! Äglät, äšimašäläy-kāwän i-ad-talähäm d-ikərwatän əllanen jer-tiyəs. ⁴ Wär tiwəyät äzrəf, wäla šakkoš, wäla tifadəlen, wär kāwän-šəllunet isofan dəy-tabarät. ⁵ Ehän təjjäšäm-däy, äjrat fälla-s ässälam s-tizarät. ⁶ Kunta ehän-en, izzay-t ägg-älxer, ad-kāwän-isəbbärrək, äns fälla-s älxer-nāwän, kunta day wär t-iha ägg-älxer, adiš, akəyät d-älxer-nāwän. ⁷ Afäl təjrawäm ehän wa n-ägg-älxer, əzzäyät dəy-s, təkšəm, təswəm a-wa kāwän-mad-äkf mässi-s fäl-a-s, hak änoxdim-däy, ərhuj-as älxəq n-tide-net, udayät i-tikawt jer-ihənan. ⁸ Ayərəm tosäm-däy, äsbärräkän-kāwän məssaw-s, äkšät a-wa s-kāwän-mad-səmməjurun, ⁹ zuzəyät imarhinän-näsän, tənnəm i-məssaw-s: «*Təmmənəya n-Mässinäy*, tohəz-kāwän-dd» ¹⁰ mäšan, ayərəm tosäm, wär kāwän-äsbärräkän məssaw-s, ilalät tišarriten-net, tənnəm i-məssaw-s: ¹¹ «Təjjəyhäm a-s wäla-däy äboqqal n-ayərəm-nāwän wa iwärän idarän-nāy, näbbikbäk-in mäšan, əlmədät a-s *Təmmənəya n-Mässinäy*, tohəz-dd.» ¹² Ənney-awän a-s ašäl wa ilkämän, ad-tajär tisanant ta madät-tərməs ayərəm-en-däy, ta tərməsät ayərəm wa n-Sodoma.»

Iyərman wi fäll-äsmäqqa Yisa

(Mätti 11:20-24)

¹³ «Iməskay käl-Qorazin, iməskay käl-Bätsäyda! Älməššibät ɗas a fälla-wän madän-idəw ed ənnär iyərman wi n-Tir d-Säyda əzzäyän inəzzulam † a dəy-jänät tikunen-ti-däy jänən ɗur-wän, əru d-əlsän šakutän, əblənbulun dəy-ezəd fäl təmyäre n-tätubt-näsän. ¹⁴ A-wen-däy a fäl ašäl wa ilkämän, ad-kāwän ijješ äddäyyät ojärän wa ijješän iyərman wi n-Tir d-Säyda. ¹⁵ Kāwäneḍ-i-š-i əzzäyenen ayərəm wa n-Qäfərnaxum, ma təyeläm? Tordam a-s ad-itimɗar ayərəm-nāwän har awəḍ išənnawän? Xəram-awän! Änn-ak, ad-təhələm ider, wär kāwän-dd-e-awəy ar temse.» ¹⁶ Innä day Yisa i-inəṭṭulab-net: «Ere hawän-äsjädän, näkk a-s äsjäd, wa kāwän-irfəḍän, näkk a irfəḍ, ere day wa hi-irfəḍän, wa hi-dd-äšmašälän a irfəḍ.» Issəmdä Yisa məjrad ɗas, is-səglä inəṭṭulab-net i-ad-hin-səssiwəḍän ämašal-net.

† — ɗur-käl-Älyəhud, ere wärän ämoos ägg-Älyəhud s-aləšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

Uyəl n-inəṭṭulab wi n-əssayät timərwen d-əssin

¹⁷ Eglän inəṭṭulab wi n-əssayät timərwen d-əssin, a-s dd-əqqälän əknan dəy-tedəwit. Osän-dd ɗas, ənnän-as: «Älyalim, wäl' alšinän, rakkäyän-anəy e-d hasän-näyra isəm-näk.» ¹⁸ Inn'-asän: «Hannäyäy Iblis har dd-ätrakkät dəy-išənnawän šund essam. ¹⁹ Əlmədät a-s əkfey-kāwän tərna fäll-taššälän d-tizerdəmen d-a-wa ila Iblis dəy-tərna iket-net, wär t-illa fəw a äddooben ad-hawän-iyšəd härät ²⁰ mäšan, wär kāwän-isädəwatet a-wa s-data-wän rakkäyän alšinän, änn-ak, isəddəwətet-kāwän a-wa s-əktäbän ismawän-nāwän dəy-išənnawän.»

Təmayit n-Yisa i-Abba-net

(Mätti 11:25-27; 13:16-17)

²¹ Təsdəwät tərna n-*Unfas Šəddijän* Yisa älwəqq-wen-däy, innä: «Abba, käyy-i n-Eməli n-išənnawän d-äkall, timələy-käy fäl-a-s härätän-wi-däy, təffərät-tän i-iməsorha d-imusänän n-äddunya-ta-däy mäšan, təsnä-faläläd-tän-dd wäla i-aratän. Tidət Abba, käyy a timələy ed ädduuttät a-s ənta-den-däy erhet-näk wa ähusken. ²² Wär t-illa a-s wädden ij'-e Abba-nin dəy-ifassän-in, wär t-illa ere hi-ijan muzəyät imdan kunta wädden Abba, wär t-illa day ere ijan muzəyät imdan i-Abba kunta wädden näkk-i n-*Rure*-s-i t-dd-ifälän d-ere wa s-ärhey ad-has-t-zuzəyäy.» ²³ Innäḍ-dd Yisa ɗarät-a-wen s-in-əṭṭulab-net, ikkäs-tän-dd s-takše, inn'-asän: «Təndəḍ i-tiṭṭawen ti hannäyenen a-wa hannäyäm! ²⁴ Ässiilmädäy-kāwän a-s äsdərhänän ännäbitän äjjootnen d-imänokalän ahənay n-a-wa hannäyäm mäšan, wär t-ənhəyän, äsdərhänän məsällät n-a-wa s-salläm mäšan, wär has-əslen.»

Ujəš n-tämudre ta təylälät

(Mätti 22:34-40; Marqəs 12:28-31)

²⁵ A əndərrän älyalim n-*Äṭṭəwrät* iyyän da-däy dd-inkärän, ija i-Yisa asəstan dəy-otas irrum-net, inn'-as: «Älyalim, ma s-ley s-ad-t-äjäy i-ad-əkkusəy təmudre ta təylälät?» ²⁶ Inn'-as Yisa: «Ma iktabän dəy-Äṭṭəwrät, ma dəy-s təyred?» ²⁷ Inn'-as älyalim, iktab dəy-s a-s: «Ad-tərhəd Eməli-näk Mässinäy s-ulh-näk imda, tərhəd-t s-iman-näk əmdan, d-äššahät-näk imda d-tayətə-näk təmda, tərhəd day ənhəraj-näk s-əmmək wa s-tərhed iman-näk.»

²⁸ Inn'-as Yisa: «Toyadäd, äj a-wen, ad-təddäräd.» ²⁹ Mäšan irha älyalim-en ad-ikrəš tidət ɗas, innä day i-Yisa: «Mi ämoosän ənhəraj-in?»

Tangalt ta n-u-Səmari

³⁰ Inn'-as Yisa: «Käla dd-ätrara əhaləs iyyän ayərəm wa n-Yərusšäläm s-wa n-Žərriko, igla har fälla-s oḍan in-

aytafan, ohäyän a-wa ila, tithækkin-t har äktäyyät taz-zar, əšläyän-as. ³¹ Israd dihen-däy, a-s t-dd-immar u-tikutawen dd-ijan tabarät-ten-däy, inhäy-t mäšan, okäy-t šund wär t-ihənnəy; ³² immär-t-dd iyyän n-u-Lewi, okäy-t ənta-däy. ³³ Mäšan, immär-t-dd u-Sämari dd-ijan tabarät-ten-däy, inhäy-t yas, täny'-e tähanint-net, ³⁴ os'-e-hi-dd, ässeräd ibuyəsän-net s-əzzäyt d-as-məd n-läynäb, ittäl-tän təzzar, äsnäy-t tasnit-net, äwwäy-t s-tähänzabbut, ittäf-as täməzzuyt d-tämudre. ³⁵ Äffäw-t yas, ikfä əssin ärriyälän n-azrəf ahänzabbu, inn'-as: «Tayälift-näk ähaləs-i-däy har dd-äqqäläy, a fäl-la-s təbxäsäd-däy, afäl dd-äqqäläy, ad-hak-äzläy.» »
³⁶ Innä Yisa qarät-a-wen i-älyalim: «Əndek däy-äd-dinät-wi-däy n-kärađ wa s-torded a-s ənta a-s ənhäraj n-ähaləs-wa ođän däy-ifassän n-inaytafan?» ³⁷ Inn'-as: «Wa has-ođänän tähanint.» Inn'-as Yisa: «Adiš, əgləw käyy-däy, təjəd šund a-wen-däy.»

Märyäma d-Marta

³⁸ Ifäl Yisa dihen äddeew d-inəttulab-net här dd-räsän tayrəmt tiyyät däy-tän-täsbärräk taməđt s-isəm-net Marta, ³⁹ təla wälätma-s s-isəm-net, Märyäma. Täqqiima Märyäma yur-älyalim Yisa, ad-sajad i-a-wa ijänna, ⁴⁰ a-s ija a-wen Marta ənta, tədgaž däy-imjora n-Yisa. Tähoja yas, təjjäš-dd fälla-sän, tənn'-as: «Älyalim, ajän wär käy-ikma a-wa s-täqqiima wälätma-y wär hi-tilal s-əššäyəl, änn'-as, ad-təbdəd tilal-ahi.» ⁴¹ Inn'-as Yisa: «Marta, Marta! Tozaräd däy-a äjjeen wärän infa härät, ⁴² härät iyyän a ilan tənfa, wen ənta, täsnäfrän-t Märyäma, wär-ilkem day ad-däy-s əmehäy.»

Abba-nänäy wa ihän išənnawän

(Mätti 6:9-13; 7:7-11)

11 Ašäl iyyän, itəddal Yisa Mässinäy däy-edəgg iyyän, issəmdä yas, inn'-as iyyän däy-inəttulab-net: «Älyalim, səlməd-anäy tamədilt n-Mässinäy šund a-wa ija Exya i-inəttulab-net.»

² Inn'-asän qarät-a-wen: «E-d təddaläm Mässinäy, ännät:

«Abba,
 səmyärnet äddinät isəm-näk wa šəddijän,
 taset-dd Təmmənəya-näk,

³ äkf'-anäy hak ašäl isudar-nänäy,

⁴ äns'-anäy ibäkkəđän-nänäy ed näkkəneđ-däy,
 nənašš i-wi hanäy-đallämnen,
 wär toyyed Iblis äžžurräbät-anäy,
 isiđəw-anäy däy-abäkkəđ.» »

Akuyəd däy-tamədilt n-Mässinäy

(Mätti 7:7-11)

⁵ Inn'-asän day: «Təssanäm käwəneđ iman-näwän a-s afäl däy-wän ila iyyän amidi har t-osa s-ammas n-ehəđ, inn'-as: «Amidi-nin, əffəd-ahi-dd kərəđät tijəlwen

⁶ fäl-a-s ley amidi-nin s-iket dd-osa ifal-dd asikəl, äz-zubbät yur-i, wär-əley a t-əššəkšäy, ⁷ təssanäm a-s wär has-mad-änn amidi-net: «Wär hi-täsyäfäd, äbas äd-dobey tanäkra, ehän iyfal ämära-däy, aratan day ən-san.» ⁸ Älleyy-awän a-s kud-däy wär ibded i-ad-t-äkf a-wa däy-s ittär däy-idəm n-təmmidəwa ta n-jere-sän, ad-has-t-äkf fäl təssəba n-täkrakıđt ta mad-has-umas a-wen afäl əslän äddinät i-täkunt ta ija.

⁹ Ənney-awän: ädələt Mässinäy, ad-käwän-äkf, əm-mäyät, ad-təjrəwäm; äyrät-t, ad-hawän-äkawän. ¹⁰ Ere idälän, ad-ikrəš, ere immäyän, ad-ijrəw; ere iyran Mässinäy däy-täməyatert t-tärmasät, ad-has-tät-ikkəs.

¹¹ Əndek abba däy-wän wa s-e-d t-idäl rure-s däy-emän, ad-t-äkf taššält? ¹² Mey əndek wa s-e-d t-idäl däy-tekakit, ad-t-äkf tezerdəmt? ¹³ Yas kunta käwəneđ-i n-inälläbäsän, təssanäm isuf n-a-wa oläyän i-aratan-näwän, äb'-ättäma n-ad-wär käwän-ikfa Abba-näwän-i ihän išənnawän Unfas Šəddijän, afäl t-däläm däy-s.»

Tärna ta n-Yisa, wär toher härät d-ta n-Iblis

(Mätti 12:22-30; Marqəs 3:22-27)

¹⁴ Ikkäs Yisa qarät-a-wen däy-ähaləs iyyän alšin has-igdalän mäjräd, izjər-t alšin, imməjräd yas, ämoos a-wen təkunt i-äddinät. ¹⁵ Ad-jannen iyyəđ däy-sän: «A-wa tärna n-Abälzäbil, Iblis wa n-ämänokal n-alšinän a-s itakkäs alšinän däy-äddinät.»

¹⁶ Əttärän wi iyyəđnen ad-t-arəməən, ənnän-as: «Äj da-ta-näy iji n-Mässinäy hanäy-issətəbätän a-s tidət-däy a-s, Mässinäy a käy-dd-äšməšälän.» ¹⁷ Ilmäđ Yisa yur-iman-net a-wa ihän ənniyät-näsän, inn'-asän: «E d t-il-läm əddəwəl s-dd-əqqälän məssaw-s əknasän jer-iman-näsän, ad-t-iba; ehän day wa s-dd-əqqälän məssaw-s əknasän jer-iman-näsän, ad-änd. ¹⁸ Afäl-dd iqqäl Iblis iknas iməššerəkän-net, əndek əmmək wa s-e-tähaj təmmənəya-net? Wädden tənnäm näkk, tärna ta n-Abälzäbil a-s takkäsäy alšinän däy-äddinät? ¹⁹ Kunta day a-wa jännem tidət, adiš inəttulab wi-näwän ənt-əneđ, mi tän-ikfän tärna ta s-takkäsän alšinän däy-äd-dinät? Inəttulab-näwän en-däy a-s ilkam ad-əjjayhən fälla-wän, səđləmän-käwän. ²⁰ Mäšan, kunta näkk, tärna n-assəkəđ n-Mässinäy a-s takkäsäy alšinän, adiš Təmmənəya n-Mässinäy, təll'-e jere-wän.

²¹ A ikk' ähaləs n-anäkfor ijbas fäll-təzoli-net, iylaf ehän-net, ad-ogaž ehäre-net ²² mäšan, afäl fälla-s dd-ođa ere t-ojərän äššahät, ad-t-ärn, ahäy däy-s təzoli-net ta fäll-äsifälla, uzañ qarät-a-wen ehäre-net.

²³ Əlmədät a-s ere hi-wärän irha-däy, a-di, ašänjo-nin; ere day wa hi-wärän itilal s-asdu, ašəmmähəš yas a t-išlan.

A-wa ihän iba n-tätubt tæmdat

(Mätti 12:43-45)

²⁴ E-d izjār alšin āwadəm, ad-äkk tinariwen i-ad-däy-snät immäy i-edägg dāy-ässunfa, afäl has-t-äba, ad-änn i-iman-net: «Näkk-i-däy, ma hi-idgazän, äqqäläyət yas ehän-in wa dd-fäläy.» ²⁵ Afäl dd-iqqäl edägg wa ifäl s-tizarät, ad-t-dd-ass ifraç, ämmujnät. ²⁶ Igləw älwäqq-wen, awəy-dd əssa alšinän t-ojärnen tälläbäst, əjjəšan āwadəm-ənnin-däy, əzzäyän dāy-s; umas a-s talya n-āwadəm-en ta täzzarät, təššäm i-ta təšräyät.»

²⁷ Ämmiijräd Yisa dihen-däy a-s tədkäl tamäqt tiyyät emäsli-net dāy-tamətte, tənn'-as: «Tənçəç i-täsa ta dd-təzjāräd, tənçəç i-ifäfan-wi tətçäçäd.» ²⁸ Inn'-as Yisa: «Änn-ak, tənçəç i-wi sajadnen i-mäjräd n-Mässinäy, tamašälän a-wa inna.»

Isətbət n-a-s Mässinäy a dd-äšmašälän Yisa.

(Mätti 12:38-42; Marqəs 8:12)

²⁹ Inhäy Yisa a-s tidawän-dd sār-s äddinät yas, inn'-asän: «Əzzurəyät-ta-däy, tenälläbäst, wär təmmäy yas ar ad-ətwəjjən ijitän n-Mässinäy data-s mäšan, təlmədet a-s wär dāy-s ilkem iji n-Mässinäy säl wa n-ännäbi Yunəs. ³⁰ Əmmək wa s-käla sār-s ämoos Yunəs iji n-Mässinäy i-käl-Nəniba a-s ija kəraç išilan dāy-täsa n-emän, əmmək-wen-däy dāy a-s mad-umas Ägg-ägg-adəm iji n-Mässinäy i-əzzurəyät-ta-däy. ³¹ Ašäl wa n-tebädde, ad-dd-tənkär tämänokalt ta s-käla täxkäm fäll-äkall wa n-ajus s-isəm-net Saba, täjjayh fäll-käl-äz-zäman-i-däy, səçləm-tän ed, ənta fäl-dd diha dd-imda äkall i-ad-səçəd i-iməridän n-sārho wi itäjji ämänokal Suläyman. Säjdät! Ašäl-i-däy, ənhəywät-ak, ill'-e jere-wän ere ojarän ämänokal Suläyman mäšan hakd a-wen-däy, tunjäyäm s-asçəd-has. ³² Ašäl wa n-tebädde, ad-dd-ənkärän käl-ayrəm wa n-Nəniba, səçləmän käl-əzzurəyät-ta-däy ed ašäl wa d-hasän-ixtäb ännäbi Yunəs, ätubän. Säjdät! Ašäl-i-däy, ənhəywät-ak, ill'-e jere-wän ere ojarän Yunəs mäšan hakd a-wen-däy, tunjäyäm s-ad-tutabäm.»

Tangalt ta n-tefätelt

(Mätti 5:15; 6:22-23)

³³ «Wär t-illa ere isarmasän tefätelt təzzar iffär-tät mey tät-ija daw-äkoss, änn-ak, aswār a tät-itajj edägg idkalän i-ad-hannäyän äddinät wi dd-tajjāšnen ehän ännur-net. ³⁴ Tiçç-näk a-s tefätelt n-tayəssa-näk. Afäl toolay tiçç-näk, adiš tayəssa-näk, hannäy iket-net mäšan, afäl wär toley tiçç-näk, tayəssa-näk iket-net a ihan tihay. ³⁵ Yas he käyy! Äj ənniyät i-iman-näk, wär-itumaset ännur-näk tihay i-tayəssa-näk. ³⁶ Afäl ha tayəssa-näk iket-net ännur, wär tät-iha faw a ihan tihay, ad-tajjäd ahänay wa täjjäd afäl hed edägg täsimäläwläw tefätelt.»

Iməskay käl-faris d-älyulam n-Ättäwrät

(Mätti 23:1-36; Marqəs 12:38-40; Luqa 20:45-47)

³⁷ Issəmdä Yisa mäjräd yas, issəkl'-e u-faris iyyän yur-iman-net. Osä-dd Yisa ehän n-u-faris yas, ikk' edägg wa dāy-əskarän imənsiwän, äşyämär dāy-s. ³⁸ Äkun u-faris dāy-a-wa s-issənta Yisa tetäte wär-ässeräd ifassän-net s-älxal wa n-käl-Älyähud. ³⁹ Inn'-as älyalim Yisa: «Käwäneç-i n-käl-faris, şaşdajäm afälla n-kara d-ikassän wi iyyäçnen, a-s ija a-wen, ammas n-ulhawän-nawän, wär-içney ar tikra d-tälläbäst. ⁴⁰ Tidət-däy a-s irmas-käwän iba n-tayətte! Ajän wädden wa dd-ijän afälla n-äkoss, ənta dāy a dd-ijän ammas-net? ⁴¹ Äktät a-wa ihän karatän-nawän d-ikassän-nawän i-tiläçqi-wen, dihen, ad-data-wän išdaj härät iket-net.

⁴² Iməskay käwäneç-i n-käl-faris! Hakkäm s-içqud a-wa ämoosän tämukäst-nawän dāy-ənnäyay d-tiyəşşawen-ti iyyäçnen, a-s ija a-wen, təşlaläm-in fäll-a-wa ämoosän içqud d-tärha n-Mässinäy, härätän-win-däy a-s äniihäçja a-s təssəntäm sār-sän, səlkəmäm-asän amişəl n-wi iyyäçnen oläyən.

⁴³ Iməskay käwäneç-i n-käl-faris! Tärham tisəççima ti ännufläyən dāy-ihänan n-äddin wi n-käl-Älyähud, ijraç-awän ad-hawän-tajjän äddinät isofan dāy-tişar-riten. ⁴⁴ Iməskay-nawän fäl-a-s, tolähäm yas d-tizəska fäll-irajjāš āwadəm wär-issen s-a-wen, səmməçəsnet-t.»

⁴⁵ Inna iyyän dāy-älyulam n-Ättäwrät i-Yisa: «Älyalim, käyy ya näkkäneç-däy, jed-anäy erk mäjräd.» ⁴⁶ Inn'-as Yisa: «Iməskay käwäneç-däy älyulam n-Ättäwrät! Sawaräm äddinät äçuk s-iççəwät aggay-net, a-s ija a-wen, wär käwän-iha ad-hasän-tiläläm s-aggay-net wälä-däy s-emm n-assəkäç. ⁴⁷ Iməskay käwäneç-i təçqaşnen izəkwan ähuskätnen i-ännäbitän wi änyän abbatän-nawän. ⁴⁸ Əmmək-wen-däy a-s saknem a-s tärçdam s-a-wa jän ed əntäneç, änyän-tän, käwäneç yäşäm izəkwan-näsän. ⁴⁹ A-wen-däy a fäl inna Mässinäy dāy-təmyäre n-sārho-net:

«Ad-sār-sän-dd-şəmmişäläy ännäbitän d-inəmmuşal äjjootnen, ad-əçən iman iyyäç dāy-sän, äçquçzəbun wi iyyäçnen.»

⁵⁰ Han iman n-ännäbitän wi äba yur-sänto n-äddunya har ašäl-i-däy dāy-käl-əzzurəyät-ta-däy, ⁵¹ issəntä-dd a-wen yur-iman wi n-Xäbällä-i äba s-tizarät fäll-äkall-i-däy har iman wi n-Zäkärya wa n-ämänokal n-käl-tikutawen wa işräyän s-inyäl ašni-net dāy-ehän n-ämudd wa mäççärän, jer-edägg wa n-tikutawen d-edägg wa şäddijän. Tidət, ässiilmädäy-käwän a-s äddinät-win-däy, əçmanän iman-näsän iket-dāy-näsän dāy-käl-əzzurəyät-ta-däy. ⁵² Iməskay käwäneç-i n-älyulam n-Ättäwrät! Tətçafäm asäyar wa n-musnät mäšan, wär lömmədäm, äddinät dāy wi ärhänen almud, tənkaçäm-asän-t.»

⁵³ A-s ifäl ʒisa ehän-ənnin-däy, samädadän älyulam d-käl-faris fälla-s, tajjän-as isəstanän äjjootnen ⁵⁴ däy-otasän ad-t-səwwənnən a wārən oyed, i-ad-əjrəwän äsaru s-t-əssəḍlāmän.

He kăwăneḍ tălmənuḍfăya!

12 Ɖarăt-a-wen, tăddew-dd tamətte-i-dăy tăjjet s-ʒisa har dd-äqqimän äddinăt tinməkukulän. In-nă ʒisa i-inəṭṭulab-net s-tizarăt: «Äjăt ənniyăt i-tăzəza ta n-tălmənuḍfăya n-käl-faris. ² Wăr t-illa a ättunkälän s-wădden ad-dd-infiləl, wăr t-illa a iffarän s-wădden ad-dd-iffukkăr. ³ A-wen-dăy a fäl, a tənnäm dăy-takše-dăy, ad-dd-iffukkăr, a tăsmătăktăkăm dăy-ammas n-ihănan-năwän-dăy, ad-t-säqqəyən äddinăt fäll-afälla n-ihănan-năsän.»

Uksaḍăt Măssinăy wădden dăgg-adəm

(Mătti 10:28-33, 19-20; 12:32)

⁴ «Kăwăneḍ-i n-imidiwän-in, ənney-awän: wăr tăk-suḍăm dăgg-adəm-i wăren äddobăt ar tenăye n-tayəs-sa-năwän, wăr t-illa a äddoben səl a-wen-dăy. ⁵ Äyyăt-ahi ad-hawän-ällăyey ere wa s-təlam s-ad-t-tuksaḍăm: Uksaḍăt Măssinăy-i inaqqän, ila day Ɖarăt-a-wen tărna s-kăwän-in-ijăr dăy-zohännăma, tidət, ənta-en-dăy a-s lam s-ad-t-tuksaḍăm!

⁶ ƒur-wän, wădden təssanäm a-s iba n-təfărre n-tošəmba a fäl hin-nazzän səmmos dăy-sän sənătăt tammaten? Hakd a-wen-dăy, wăr tăn-ihā i hin-itatəwa Măssinăy, ⁷ wăr tărmeḡăm, wăla amzadän n-eḡăf-năwän, äḍinän, tojăräm abrək n-igḍaḍ äłqim.

⁸ Älleḡey-awän a-s ere äsjăyhän dăgg-adəm a-s năkk a t-ilän, ad-äjjayhăy năkk-dăy i n-Ägg-ägg-adəm dat-änjəlosän n-Măssinăy a-s əwadəm-en, i-nin. ⁹ Ere day wa hi-äkkuddälän dat-dăgg-adəm, ad-t-əkkuddälăy năkk-dăy dat-änjəlosän n-Măssinăy.

¹⁰ Ere innän a lăbasän dăy-isălan n-Ägg-ägg-adəm-dăy, äddobăt ad-ijrəw tenăšše n-a-wen măšan, əwadəm wa äskafărän dăy-isălan n-Unfas Šăddijän, wăr-ilkem ad-has-in-ätiwänša.

¹¹ Afäl tāmewăyăm s-äššəreya dăy-ihănan n-äddin wi n-käl-Älyăhud, meḡ day dat-käl-äššəreya d-əlxəkum, wăr kăwän-ităšəwəwəšet əmmək wa s-mad-təhələm iman-năwän wăla a-wa mad-tənnəm, ¹² afäl älwăqq wa d-tamăjradăm, Unfas Šăddijän a kăwän-e-isăyrən äs-sayăt-wen-dăy a-wa s-änihăjja s-ad-tän-tənnəm.»

Tărha n-hărăt sajraw hărăt

¹³ Ijanna ʒisa a-wen-dăy a-s dd-iggăd əwadəm iyyän dăy-tamətte, inn'-as: «Älyalim, änn i-əḡḡa-ḡ a dăr-i uzan tăkasit-năny.» ¹⁴ Inn'-as ʒisa: «Ähaləs, mi hi-ijän äłqal!i-năwän tuzanăy-awän tăkasit.» ¹⁵ Inna ʒisa i-tamətte Ɖarăt-a-wen: «He kăwăneḍ! Agəzăt iman-năwän dăy-tărha n-hărăt fäl-a-s, ägg-adəm, kud-ila

hărăt-dăy, wădden ärrəzăy-net a iḍmanän tămudre-net.»

¹⁶ Issăylăy-tän tangalt, inn'-asän: «Kăla t-illa ähaləs n-amärrəzăy ilan išəkraš has-dd-izajjăr älfăyda măqqoorän. ¹⁷ Inhăy a-s ibbăyăr hullan ʒas, iqqäl-dd ad-ijanna i-iman-net: «Năkk-i-dăy, ma mad-äjăy, äbas leḡ edăgg äwwayän əttăḡam-in?» ¹⁸ Ij' äddăbara i-iman-net, innă: «Ad-ärzăy ijändän-in, sädəyăy i tăn-ojărnen, sädwăy dăy-sän älkăma-nin d-a-wa leḡ iket-net, ¹⁹ dihen, ad-ännăy i-iman-in: Ya iman-in, sunfăt, təkšəm, təzhəm dăy-tənoflayt, itwar-awän ärrəzăy madän-äj iwətyan äjjootnen.» ²⁰ Diha-dăy d-issəmda tənna n-a-wen, ad-has-innă Măssinăy: «Isəm n-enəbbeddəl, ad-kăy-iba ehăḍ-i-dăy, ʒas mi madän-ikus a-wa äjjen täs-dăwăd?» ²¹ Šund a-wen-dăy a madän-irməs ere ijmarän iman-net wăr-ikəttəw Măssinăy.»

Iba n-ašəwəwəš

(Mătti 6:19-21, 25-34)

²² Innă ʒisa Ɖarăt-a-wen i-inəṭṭulab-net: «A-wen-dăy a fäl hawän-janney: wăr kăwän-jărrăwnet inəzjam n-a-wa mad-təkšəm d-a-wa mad-təswəm d-a-wa mad-təlsəm. ²³ Iman-năwän, ojărän tetătə; ässexăt n-tayəssa-năwän day, ojăr isəlsa.

²⁴ Əkyədăt ʒas dăy-izuyaj, wăr tədumun, wăr təjłubun, wăr len timšiten wăla ijändän măšan, äs-sodăr-tän Măssinăy, tufăm-tän s-a äjjeen. ²⁵ Əndek ʒas dăy-wän wa äddoben s-inəzjam-net, ad-isiwəḍ tayrəst-net wăla s-a ogdăhän d-əmm n-asənnan? ²⁶ Šămad a ogdăhän d-a-wen-dăy təmmətkit wăr t-tăddobem, adiš ma dăy-tozarăm dăy-a-wa səl a-wen? ²⁷ Əkyədăt ʒas dăy-tadăwla n-tăboyt: wăr zətt, wăr zəmməy măšan, wăl' ämănokəl Sulăyman hakd terše-net iket-net, wăr kăla ojăr təboyt-i-dăy asəssihăy n-ašăl. ²⁸ ʒas kunta Măssinăy isalsa teyəšše n-išəkraš s-ašăl-i-dăy təbdaj, ašəkka ad-hin-tărḡ dăy-efew s-əmmək-wen-dăy, äb' äṭṭăma n-ad-wăr hawän-izəzəməy kăwăneḍ. Təmmətk-it ija immun-năwän!

²⁹ Wăr kăwän-daggăznet inəzjam n-a-wa mad-təkšəm d-a-wa mad-təswəm. ³⁰ Hărătän-win-dăy, käl-äddunya a ɣallăbän. Kăwăneḍ, Abba-năwän-i ihän išənnawän, wăr t-illa a-s tămiḡatăräm s-wădden, issant. ³¹ Əmmăyăt s-tizarăt i-Təmmənəya n-Măssinăy, dihen, ad-hawän-in-iwwaḍ a-wa iyyăḍän.

³² Tahrut-in ta ənḍərrăt, wăr tărmeḡăm fäl-a-s, irha Abba-năwän, ad-äj Təmmənəya-net dăy-ifassän-năwän, ³³ tužžărăt-in a-wa lăm, təktəm-t i-tilăqqiwen, təjəm i-iman-năwän azrəf iɣlalän d-ijändän s-wăr-iyəššəd a-wa dăy-sän itwărän ed išənnawän, wăr tənhen imăkrăḍän wăla temedhe. ³⁴ Tidət-dăy a-s inəzjam n-ulh n-əwadəm, wăr təffilän dihad itwăr təla-net.»

Änaxdim wa oläyän d-wa läbasän

³⁵ «Yaymät tasidawäm, tøjbasäm, tässiryäm tiftäl-nawän. ³⁶ Alähät d-inaxdimän eqqalnen i-mässi-sän dd-ifalän azli s-tiſrayät n-ehäđ s-ad-dd-itis yas, oran-as emm n-ehän. ³⁷ Tənđəđ i-eklan-en-däy dd-mad-agəz mässi-sän okayän ässayät s-tän-dd-osa-däy. Äsidättey-awän a-s afäl tän-dd-osa, ad-ijbəs ənta iman-net, isäqqaym'-en, isəmmənsəw-tän. ³⁸ Jer-iqqäl-dd s-tiſrayät n-ehäđ wäla s-emäyär, tənđəđ i-inaxdimän-wi dd-mad-agəz okayän.

³⁹ Wädden käwäneđ iman-nawän təssanäm a-s ənnär issan mässi-s n-ehän ässayät wa s-t-dd-itis emäkräđ s-ehäđ i-ad-ärz ehän-net, iket-di, wär-itəttəs i-ad-has-ärz emäkräđ ehän-net. ⁴⁰ Käwäneđ-däy, yaymät täsidawäm, täyfafäm ed Ägg-ägg-adəm, ad-dd-ass s-ässayät d-wär fälla-s jem.»

(Mätti 24:45-51)

⁴¹ Iggäd-dd Bətrus, innä i-Ŷisa: «Älyalim, näkkäneđ yas a tässiyäläyäd tangalt-ta-däy mey nohar-tät d-äd-dinät-wi iyyäđnen?» ⁴² Inn'-as älyalim Ŷisa: «Əndek änaxdim wa n-ägg-ärkäwäl ijarahän härät? Ənta-en-däy a mad-isäyləf mässi-s ehän-net i-ad-itužan imənsiwän i-inaxdimän-wi iyyäđnen. ⁴³ Tənđəđ i-akli wa dd-mad-agəz mässi-s äddunkät däy-älxidmät wa däy-t ija, äl-wäqq s-t-dd-osa-däy. ⁴⁴ Äsidättey-awän a-s wen ənta, ad-t-isäyləf mässi-s ehäre-net iket-net ⁴⁵ mäšan, änaxdim wa innän däy-iman-net: «Näkk, mässi-γ ähoja hin fäll-i, ođa đarät-a-wen däy-inaxdimän d-tinaxdimen ti iyyäđnen, ad-tän-itəggat, itatt, isass əlxəmə har t-ijmäd ənniyät, ⁴⁶ änaxdim-en, ilkam ad-t-dd-iydär mässi-s däy-ašäl d-ässayät d-wär fälla-s ija, ilməd s-erk əššäyəl wa t-išlän a ija a-wa-däy; afäl t-dd-osa, ad-t-iqquzəbət, isärtəy-t d-inämäšrayän däy-edəgg wär-ihä ar tahäla d-ažəmmäkärkəz n-isenän fäl tämujrižt.

⁴⁷ A-wen-däy a fäl änaxdim-wa issanän erhet n-mässi-s, äqqima wär t-ija, əlkamnät däy-s tiwit äjjootnen ⁴⁸ mäšan, änaxdim-wa wärän issen erhet n-mässi-s, ija a wärän oyed, ad-ijrəw tiwit wären əjjət. Ere ijrawän a äjjen, ad-däy-s itwəttar a äjjeen, ere iylafän a mäqqoorän, ad-däy-s itwəttar day ad-dd-ikkəs a mäqqoorän.»

Išmal n-äzzäman

(Mätti 5:25-26; 10:34-36; 16:1-4; Marqəs 8:11-13)

⁴⁹ Inn'-asän Ŷisa đarät-a-wen: «Osey-dd i-ad-säryäy efew fäll-äkall, äsidärhänäy a-s äru d-iryä. ⁵⁰ İlkam däy-i atwəsəlmay s-wär mad-sunfäy fäw wär-ija. ⁵¹ Ak täyeläm älyafyät a-s dd-osey i-ad-t-äkfäy i-äkall? Äbo, ənney-awän, täbəđəwt a sär-s dd-äwwäyäy. ⁵² Yur-ašäl-i-däy, wäla-däy ehän han səmmos äddinät, ad-ən-məkšärän jer-iman-näsän, ad-əššunjun wi n-kärađ wi n-əssin, əššunjun day wi n-əssin wi n-kärađ. ⁵³ Ad-

ibđəw abba d-rure-s, ibđəw alyəđ d-ti-s, təbđəw anna d-elle-s, təbđəw talyəđt d-ma-s, təbđəw tađəggalt d-hänne-s n-rure-s, təbđəw taməđt d-tađəggalt-net.»

⁵⁴ Innä Ŷisa day i-tamətə: «Wädden e-d tənhyäm tejäräkt təzjar-dd s-emäynäj, ad-tənnəm: «Os'-anäy ajənnə», äj a-wen s-əmmək-wa-däy s-tän-tənnäm; ⁵⁵ e-d tənhyäm day ađu wa dd-ihan s-afälla, ad-tənnəm: «Ilkam däy-näy ašäl äkkuusän», äj a-wen s-əmmək-wa-däy s-tän-tənnäm. ⁵⁶ Älmunafeyän a tämoosäm! Käwäneđ-i əssannen teyəre n-išmal wi n-išənnawän d-äkall, uhən-däy, indar-awän ad-təfhəməm äzzäman wa fälla-wän ijän ašäl-i-däy.

⁵⁷ Mafäl wär täddobem ad-təlmədäm yur-iman-nawän iji n-a-wa oläyän? ⁵⁸ E-d käy-iyra ere käy-äsi-wärän uđlem s-äššəreya, əttär əmmək s-där-s tän-mäknäd härwa wär hin-täwwəđäm ehän wa n-äššəreya, dihen, wär mad-käy-irməs ägg-äššəreya, äj'-ik däy-ifassän n-əlxəkum ed, əlxəkum afäl təjjäšäd ifassän-net, ad-käy-äj däy-takärmüt. ⁵⁹ Äsidättey-ak a-s edəgg-en, wär mad-t-dd-təzjəräd a təkkəsäd wär zəläd har tämma ta käy-irwäs.»

Utabät iket-di!

13 Ämmiijräd Ŷisa härwa a-s t-dd-osän äddinät has-jännen isälän n-ayəras wa ija Bilatəs wa n-ämänokal n-teje ta n-Älyähudəyät i-meddən n-Galila təzzar, issärtäy ašni-näsän d-wa n-tikutawen-näsän. ² Inn'-asän: «Ak tordam a-s käl-Galila win-däy ənhaynen taməttant-ten-däy səmmät, ojäran käl-Galila-wi iyyäđnen tumast n-inəsbäkkəđan? ³ Fäw, mäšan, äsidättey-awän käwäneđ-däy, a-s afäl wär tätubäm, ad-təjəm taməttant šund-ten-däy.

⁴ Mey day tordam a-s meddən wi n-märaw d-əttam hänen Yärušsäläm fäll-dd-ođa äyalla wa n-təsahayt ta s-itawänna ta n-Silwi iny'-en, tordam a-s ojäran käl-Yärušsäläm wi iyyäđnen tumast n-inəsbäkkəđan?

⁵ Fäw, mäšan, äsidättey-awän day a-s afäl wär tätubäm, ad-təjəm taməttant šund-ten-däy jän.»

Tangalt n-ahəšk-wa wärän infa härät

⁶ Issäyläy-tän-dd day tangalt tiyyät däy-hasän-innä: «Käla äddomät ähaləs ašar däy-ašəkrəš-net n-läynəb, iwwäđ-dd äzzäman n-tirwe-net yas, osä-dd i-ad-däy-s ijraw a län aratan mäšan, wär t-illa a fälla-s ijraw. ⁷ Innä i-änaxdim n-ašəkrəš: «Awätay wa s-kärađ da-däy tisäy-dd, jaräy ättäma n-ad-əjrəwäy aratan däy-ašar-wa-däy mäšan, wär t-illa a t-dd-ijamməđän, ämära, äytəs-t-in ed, äsinäkmäm edəgg bännan.» ⁸ Inn'-as änaxdim: «Mässi-γ, ärhey däy-k ad-t-təyyəd tene-ta-däy yas, ad-äyəšäy dawa-s, äjəy dawa-s ädanda, ⁹ iha miši s-awätay wa dd-imälän, ad-ikrəš aratan, afäl wär-ija a-wen, äytəs-t-in.» »

Äzozäy Ƴisa tamädt äsikäränbäy Iblis däy-ašäl n-össəbət-i n-täsonfat

¹⁰ Ašäl iyyän n-össəbət, isayra Ƴisa däy-ehän n-äddin wa n-käl-Älyähud. ¹¹ Täll'e dihen tamädt lat märaw iwətyan d-əttam ittaf-tät alšin tät-äsikäränbäyän har äbas täddobät iqqud n-tebädde-net. ¹² Inhäy-tät Ƴisa, iy'r-et, inn'-as: «Tamädt, älyib-näm, təbəd dər-s.» ¹³ Äswär-tät ifassän-net, toyäd tebädde-net älwäqq-wen-däy, ad-tiiməl Mässinäy.

¹⁴ Inhäy älfäqqi n-ehän n-äddin a-s äzozäy-tät Ƴisa däy-ašäl n-össəbət Ƴas, ijjäš-t älhäm fälla-s, inna i-tamətə: «Ajän wädden sädis išilan a t-əllanen i-älxid-mät, tisät-dd däy-išilan-win-däy, täyyəm-dd ass ašäl wa n-össəbət-i n-täsonfat.» ¹⁵ Äwwežäb-as Ƴisa, inn'-as: «Älmunafeyän, ajän ih'-iwän-i s-wädden itir awdes-net mey ešed-net däy-ašäl n-össəbət i-ad-t-išrəj? ¹⁶ Ma hawän-ijrawän, ad-təfhämäm ašəroj n-awdes-nawän mey ešed-nawän däy-ašäl n-össəbət-i n-täsonfat, a-s ija a-wen, indar-awän, ad-təfhämäm azuzi wa jey i-tahäyawt-ta-däy n-Ibrahim lat märaw iwətyan d-əttam ittaf-tät Iblis däy-tišəm-net.»

¹⁷ Innä Ƴisa a-wen Ƴas, təlsa täkrakidət imiksänän-net iket-näsän, täqqäl-dd tamətə ənta, täddiiwät däy-tässəba n-timašalen-ti ähuskätnen itäj.

Tangalt ta n-temätäwt d-täzza

(Mätti 13:31-33; Marqas 4:30-32)

¹⁸ Inna Ƴisa day: «Ma dər-toläh Təmmənəya n-Mäss-inäy? Ma dər-tät-mad-səssiləhäy? ¹⁹ Toläh d-temätäwt-ta tojərat təmmətkit äddomät äwadəm däy-ašəkrəš, tədwäl-dd, täqqäl ahəšk, ad-žattän igdäđ iskak-näsän däy-iləktan-net.»

²⁰ Inn'-asän day: «Ma dər-e-səssiləhäy Təmmənəya n-Mässinäy? ²¹ Toläh d-takməttet n-täzza təssärtäy tamädt d-kərađ ännäfäyatän n-əjel n-älkäma i-ad-ikəf iket-net.»

Emm wa kərruzän itiyədän s-älžännät

(Mätti 7:13-14, 21-23)

²² Ifäl Ƴisa dihen Ƴas, ällil iyərman d-tidbi iket-näsän, isayra äddinät, ija tabarät ta n-Yärušäläm. ²³ Iglä a-s has-innä ähaləs iyyän: «Älyalim, wädden äddinät wi maden-əjjəš äljännät, wär-əjjətän?» ²⁴ Innä Ƴisa i-tamətə: «Bällänät i-ad-təjjäšäm s-əššahät tämudre ta n-tidət s-emm wa kərruzän fäl-a-s, äsidättey-awän a-s äddinät äjjootnen, ad-əttärän ujš-net mäšan, ad-hasän-indär. ²⁵ Afäl iyfäl mässi-s n-ehän tashärt n-ehän fäll-iman-net, ad-dd-təbdədäm data-s ad-tät-takäwkawäm, Ƴarräm-t, jannem-as: «Mändam, män-dam! Arr-anäy-in emm n-ehän» mäšan, ad-hawän-änn: «Älyafyät-nawän, wär kəwän-əzzeyäy, wär əssenäy əndek siha s-dd-häm;» ²⁶ tənnəm-as day: «Ajän wädden,

nohär dər-k išəkša d-isəswa, təssäyräd däy-tišarriten n-iyərman-nänäy?» ²⁷ Mäšan, ad-hawän-änn: «Ya inäs-bäkkadän-i-däy, näkk ya wär kəwän-əzzeyäy, äjəjät-ahi.» ²⁸ Ašäl-wen-däy, ad-täj tahäla d-azəmmäkärkəz n-isenän fäl tämujrižt, ed ad-tənhəyäm Ibrahim d-Isxaqq d-Yaqub d-ännäbitän iket-däy-näsän äqqiimän däy-Təmmənəya n-Mässinäy, a-s ija a-wen kəwäned, ejer a-hin-mad-tətwəjjəm däy-žohännäma.»

Təyart-ta jän ulhawän n-käl-Yärušäläm

²⁹ «Ašäl-en, ad-dd-əfələn äddinät emäynäj d-atəram d-afälla d-ajus, änyəymən däy-aməjaru wa madän-äj däy-Təmmənəya n-Mässinäy. ³⁰ Ašäl-en, ənhəywät! Wi hänen ajilal, ad-izarän, wi äzzarnen, ad-əjjəšän ajilal.»

Tälläbäst ta ija Harudəs

(Mätti 23:37-39)

³¹ Ohäžän-t-dd härät däy-käl-faris, ənnän-as: «He käyy, jawäđ fäl-a-s, irha Harudəs ad-äj iman-näk.»

³² Inn'-asän: «Äglät, ännät i-isəm n-ebəgg-di a-s näkk, takkäsäy alšinän däy-äddinät, zizuyäy ašäl-i-däy d-ašəkka, ašäl wa s-kərađ, ad-imdəw a-wa hi-išlän. ³³ Äd-duuttät a-s əkkey Yärušäläm ašäl-i-däy d-ašəkka d-ašäl-wen fäl-a-s, wär-ämmukkän ad-ib' ännäbi däy-edägg säl Yärušäläm.»

Ilha Ƴisa fäll-Yärušäläm

(Mätti 23:13-39)

³⁴ Innä Ƴisa: «Yärušäläm, ya Yärušäläm! Taməskoyt kämm-i təjjät iman n-ännäbitän, hakkäd sämməjori n-tihun inəmmušal wi sər-m dd-ašməšäl Mässinäy, əndek Ƴas a-wa-däy wär jey däy-utär n-asdu n-imuzäyän-näm šund a-wa təjj tekəzzit i-ikärtän-net daw-tafriwen-net mäšan, təssəndäräd-ahi. ³⁵ Äməra, isälän əmdän, ad-kəwän-äyy Mässinäy d-iman-nawän, umas ayərəm-nawän timšar, wär-ilkem ad-hi-tənhəyäm hundäy har ašäl wa d-mad-taləsəm tənna n-a-s: «Näkfet wa dd-os-än däy-isəm n-Emäli semyar.»

Äzozäy Ƴisa ähaləs s-äsiləfəfäynät tikussawen eläm-net

14 Ašäl iyyän day n-össəbət-i n-täsonfat, ikla Ƴisa Ƴur-iyän däy-imänokalän n-käl-faris, jan-as dihen äddinät iket-näsän ənniyät. ² A əndərrän ähaləs iyyän da-däy s-äsiləfəfäynät tikussawen tayəssa-net iket-net, ³ issəstän Ƴisa käl-faris d-älyulam-wi t-əllänen dihen: «Ak xälal mey xəram, ad-izuzəy äwadəm ämarhin däy-ašäl n-össəbət-i n-täsonfat?» ⁴ Wär t-illa a has-ənnan Ƴas, idäs ämarhin, äzozäy-t, issəgl'-e. ⁵ Inn'-asän dərät-a-wen: «Əndek däy-wän wa s-afäl ođa rures mey awdes-net däy-anu ašäl wa n-össəbət-i n-täsonfat ad-t-äyy däy-s har akəy ašäl-en təzzar?» ⁶ Äbä-hasän-dd a has-ənnän.

Asræs n-iman d-imäjarän

⁷ Ijräh-in Ŷisa asønnæfræn wa täjjän imäjarän i-idäggan wi ännufläyenen däy-ehän ŷas, issäyläy äddinät-wi dd-äklänen dihen tangalt, inn'-asän: ⁸ «E-d käwän-äs-mäjarät äwadäm s-edägg n-azli, wär täsnäfränäm idäggan-wi t-ällänen s-data ed, äddobät ad-dd-ass äwadäm käwän-ojarän atwəsəmyär, ⁹ änn'-awän mässi-s n-ehän, ad-tənkäräm, təkfəm-t edägg. Ad-hawän-umas a-wen təkrakidət ed, ad-käwän-təhhuššäl tebadde dat-äddinät iket-näsän, täqqäläm çara-sän. ¹⁰ Ufa a-s käwän-dd-äsmäjarät äwadäm, ad-təkkəm çarät äddinät iket-näsän, täqqayməm, dihen, afäl dd-ijjäs mässi-s n-ehän, inhäy dihad täqqimäm, ad-käwän-dd-iyär, änn'-awän: «ÿyāwät, ŷaymät s-data.» Ad-hawän-umas a-wen semyar mäqqoorän dat-äddinät wi dār-tāniyāymäm.

¹¹ Ere idkälän iman-net ad-irəs, ere äsräsän iman-net, ad-itwəsəmyär.»

¹² Innä Ŷisa çarät-a-wen i-u-faris wa t-dd-äsmäjaren: «E-d dd-simjurud äddinät s-ehän-näk, s-ašäl wäla s-ehäd, wär dd-täsmäjared imidiwän-näk d-ayətma-k d-išäqqayän-näk d-änhäräjän-näk wi länen härät fäl-a-s, əntāneç, äddooben ad-hak-dd-suyələn azäbāna, ¹³ änn-ak, e-d, tärhed asəmməjəru n-äddinät, äyär-dd tiläqqiwen d-imäsätäyän d-inəbdan d-iməddorçal. ¹⁴ Tənçəç-ak ed, əntāneç wär-äddoben ad hak-əzələn älxer wa hasän-jed, Mässiñy a çur-hak-t-əllan imraš n-a-wa jed ašäl wa n-tebadde.»

Isälän n-amäjaru wa mäqqārän

(Mätti 22:1-10)

¹⁵ Isl' iyyän däy-imäjarän i-a-wa inna Ŷisa ŷas, inn'-as: «Tənçəç i-ere wa madän-äkš däy-imjora-wi madän-äj däy-Təmmənəya n-Mässiñy.» ¹⁶ Inn'-as Ŷisa: «Käla t-il-la ähaləs ijän amäjaru-i-däy mäqqārän, äsmäjarät-dd sār-s äddinät äjjootnen. ¹⁷ Ämmujnen imənsiwän ŷas, äšmašäl änaaxdim-net s-äddinät wi dd-iyra i-ad-hasän-änn: «Härätän ämmujnen, täwwäyäm-anäy» ¹⁸ mäšan, ässälahän-as isoran iket-däy-näsän. Inn'-as wa äz-zarän: «Iket əžžənšäy ašəkrəš, ärhey ad-t-asäy, ənhəyāy-t təzzar, äns'-ahi-dd.» ¹⁹ Inna wa iyyädän: «Iket əžžənšäy märaw iwdesän-wi s-mad-äxdəməy išəkraš-in, ärhey ad-tän-arəməy təzzar, äns'-ahi-dd.» ²⁰ Inn'-as wa s-kəraç: «Iket dd-əzzəzläyāy, wär-äddobey ad-hin-asäy.»

²¹ Iqqäl-dd akli, ij' isälän i-mässi-s ŷas, ijjäs-t älhäm fäll-äddinät-win-däy; innä i-änaaxdim-net ämära: «Ašäl šik, ilal tišarriten, təlwəyäd-dd tiläqqiwen d-inayabän d-iməddorçal d-imäsätäyän.» ²² Igl' änaaxdim, iqqäl-dd, inna i-mässi-s: «Mässi-y, a-wa tənneç ija mäšan, ehän, ih' e edägg härwa.» ²³ Inn'-as mässi-s: «Çqqəl šik, ilal tišarriten, äkk attayän n-ifərjan, šəhhəššäl äddinät ad-

dd-asən i-ad-idnəy ehän-in. ²⁴ Çdmanäy-awän a-s med-dən-winnin-däy dd-äsmäjarey s-tizarät, wär tän-e-ijjəš-i madän-ikrəbbət imənsiwän-in.» »

Älqim wa ihän alkum i-Ŷisa

²⁵ Innäç-dd Ŷisa s-tamətte ta täjjet has-təlkämät, in-nä: ²⁶ «Ere irhän alkum-hahi, a-s ija a-wen, wär tojer tärha ta hi-ija ta ija i-abba-net, d-anna-net, d-hänne-s, d-aratän-net, d-ayətma-s, d-šätma-s d-iman-net, wär-äddobät ad-umas änäççalib-in. ²⁷ Ere wärän äsdaw i-alənji n-tajəttewt-net ta n-taməttant i-ad-hi-ilkəm, wär-äddobät ad-umas änäççalib-in.

²⁸ Endek däy-wän wa s-wädden afäl irha edey n-ehän, ad-äqqayəm təzzar ixšəb älqim n-a-wa däy-s mad-äkš təzzar isänt edey-net, ²⁹ afäl wär ija a-wen, ad-isänt ässas n-ehän, indär-as ad-t-in-isəmdəw, əjən-t äddinät tadäzça ³⁰ ed, ad-ənnən: «Wa äwadäm, issəntä edey n-ehän, indär-as ad-t-in-isəmdəw.»

³¹ Ajän wädden e-d irha ämänokal ad-ijjäd amidi-net, ad-issən äddobät ad-ikrəš fälla-s ašäl ənta-i ilän märaw afçän n-ähaləs fäll-ämənokal wa dār-mad-iknəs-i ilän ənta sənətät timərwen n-efäç n-ähaləs. ³² Afäl inhäy a-s a-wen wädden a dār-äddobät amjār, ad-išəmmišəl sār-s älžəməyät n-älxer, ittär däy-s əmmək n-älçafyät härwa-däy ogaç.

³³ A-wen-däy a fäl hawän-janney, ere wa däy-wän wärän iksen a-wa ila iket-net, wär-äddobät ad-umas änäççalib-in.

(Mätti 5:13; Marçəs 9:50)

³⁴ Tesəmt, härät olayän mäšan, afäl tät-təjmäd temçe-net, ma s-tät-e-isəsməm äwadəm? ³⁵ Ad-äbas tənfa äkall wäla ädanda, ad-hin-täçf ŷas.

Ere ilän timəzzujen s-islä-däy, isäjdet!»

Tehäle ta äba, tətəjraw-dd

(Mätti 18:10-14)

15 Tisən-dd inarmasän n-tiwse d-erk äddinät äjjootnen Ŷisa i-ad-has-əslən. ² Ənhäyän *käl-faris* d-älçulam n-Äççäwrät a-wen ŷas, ad-simtəktikän, jan-nen: «Ak, təjrahäm-in ançim d-tihra ta itäji d-erk äd-dinät?» ³ Issäyläy-tän-dd Ŷisa tangalt däy-hasän-inna: ⁴ «Əndek däy-wän wa s-afäl ila temeçe n-tehäle har däy-snät tässujäl tiyyät, wädden ad-äyy ti n-təzzayät timərwen d-təzzayät əfradnät, igləw, isəssəjjəl ta däy-s äba har tät-dd-ijrəw? ⁵ Afäl tät-dd-ijrəw, ad-tät-isəwər izerhan-net ikna tedawit, ⁶ afäl hin-iwwäç ihänan, ad-dd-iyär imidiwän-net d-änhäräjän-net, änn'-asän: «ÿyāwät, ährät dār-i tedawit, tehäle-nin ta tässujälät, əjrawäy-tät-dd.»

⁷ S-əmmək-wen-däy day a fäl, ässiilmädäy-käwän a-s, ad-tajär tedawit ta madät-täj däy-išənnawän däy-təssəba n-iyän anəsbäkaç ätubän, uhən i-təzzayät

timərwen n-āwadəm d-təzza yur-ija a-s, wär-āmyatārān s-tātubt.

Ärriyal wa äba, ittəjrāw-dd

⁸ Wädden day afäl la tamäqt märaw ärriyalän n-azrəf hundäy har däy-sän äb' iyyän, ad-särməs tefätelt, ad-tišriwit äkall n-ehän, tiskənsəkit-t hundäy har dd-təjrəw ärriyal-net wa äba? ⁹ Afäl t-dd təjrāw, ad-dd-sədəw timidiwen-net d-tänhərajən-net, tänn'-asnät: «Ahärmät dār-i tedāwit, ed ärriyal-in wa äba, əjrāwäy-t-dd.»

¹⁰ A-wen-däy a fäl hawän-älleyey a-s, tämoos tātubt n-anäsbäkkəq iyyän əssəbab n-tedāwit məqqoorät i-änjəlosän n-Mässinäy.»

Ämawaq wa äba, ittəjrāw-dd

¹¹ Inn'-asän Yisa day: «Käla t-illa ähaləs ilan əssin aratän. ¹² Ašäl iyyän, osä-dd wa əndərrän ti-s, inn'-as: «Abba, akf'-ahi ejädär-in däy-təkəsīt.» Äzun ti-sän a-wa ila jere-sän.

¹³ Hərät n-išilan qarät-a-wen, ättužžär-in wa əndərrän ejädär-net, irmäs azrəf-net, ikk' äkall iyyän uəjən, ällil izəjraz n-iman-net, ad-ibaxxäs a-wa ila.

¹⁴ Älwäqq wa d-ikkəykäy a-wa ittəf, oqä-dd laz fäll-äkall wa iha iket-net, toyəy-as tämäyatert. ¹⁵ Iglä, ixdam yur-iyän däy-käl-äkall, ässok'-e ägg-äkall išəkraš-net i-ad-däy-sän idən əlxənžärän. ¹⁶ Ij'-as laz asəmmänənnəq wa-däy fäl dd-iqqäl isadərhan tetäte n-išəkša-wi-däy tattän əlxənžärän mäšan, wär t-ikfa mässi-sän turhajät n-a-wen.

¹⁷ Əqqälän-t-dd iman-net ašäl iyyän, äznəzjamät, in-nä: «Näkk-i-däy, ma hi-ijän däy a-wa? Ajän wädden a-wa ila abba-nin däy-inaxdimän ijarrāw a ikša har t-isəs-sikəy, uhən-däy näkk, näkk-da-däy, isimnənniḍ-ahi laz; ¹⁸ äddäbara, ad-ənkäräy, äqqäläy abba-nin, ännäy-as: Abba, änmäšräyäy i-Mässinäy, äbodäräy-käy, ¹⁹ äbas änihäjjäy d-ad-itwənn rure-k a ämoosäy, äj'-ahi iyyän däy-inaxdimän-näk.» ²⁰ Ibdäd, iqqäl äkall wa iha ti-s. Ikkä-dd ehän däy-ijəj a-s t-ojja ti-s, täny'-e təhanint-net, ošäl sār-s, or'-as ifassän-net, oqä däy-sän, ad-t-itisəs däy-ijərjar-net, itiməllut-as. ²¹ Innä alyaq älwäqq-wen i-ti-s: «Abba, änmäšräyäy i-Mässinäy, äbodäräy-käy, äbas änihäjjäy d-ad-itwənn näkk rure-k.» ²² Iyrä-dd ti-s inaxdimän-net, inn'-asän: «Ašälät tärmaḍ, awəyät-dd anəkäbba wa ufän, təjəm-as-t, äjät taḍhot däy-as-səkäḍ-net, təkfəm-t tifädelen äynaynen, ²³ ärməsät-dd ašjār wa ojärän tadhont, täyrəsäm-as, äjet aməjaru d-äzzäho ²⁴ fäl-a-s rure-y wa s-käla ämmut iddär-dd, käla ässujjäl mäšan, ittəjrāw-dd.» Əssəntän eqqas d-tiyləla älwäqq-wen-däy.

²⁵ A-s itäjj a-wen, rure-s wa n-teyäfädde ih' išəkraš. Ikkä-dd dihen a-s isla i-tandiwen d-tihärdänen d-isuhay əkkan išənnawän, ²⁶ iyrä-dd iyyän däy-inaxdimän, is-

səstän-t d-a-wa ijän, ²⁷ inn'-as änoxdim: «Änğa-k, ad-dd-iqqälän, iny'-as ti-k ašjār wa iddären ed, iqqäl-t-dd rure-s, iddar-iyilas.» ²⁸ Ojäl, unjäy s-ad-dd-ijjəš ehän. Ikk'-e-hi-dd ti-s, ad-t-isalyad. ²⁹ Inna i-ti-s: «Wädden näkk, a ilan iwətyan əşyaläy-äk, wär käla änmäšräyäy i-a hi-tənned mäšan, wär käla hi-təkfəd wäla däy-eyəyd s-əkley näkk d-imidiwän-in ³⁰ mäšan, iqqäl-dd rure-k wa hin-ibxäsän azrəf-näk däy-tälkäxbaten yas, täyräsäd-as i-ašjār-wa iddären.» ³¹ Inn'-as ti-s: «Alyaq-in, käyy, wär käla hi-fäläd, a-wa əley iket-net i-näk ³² mäšan ašäl-i, änihäjjä s-ad-näj aməjaru d-äzzäho, fäl-a-s änğa-k wa s-käla ämmut, iddär-dd, käla ässujjäl mäšan, ittəjrāw-dd.» »

Änazraf-wa wär təha tafləst

16 Innä Yisa day i-inəṭṭulab-net: «Käla t-illa ähaləs n-amärrəzäy dd-osän äddinät, əjən däy-s isälän n-əmmək wa s-ibaxxäs änazraf-net ehäre-net. ² Issäyr'-e-hi-dd, inn'-as: «Käyy, ma ämoos a-wa salläy fälla-k? Siḍən-ahi ehäre-nin ed, äbas ärhey əššäyəl-näk.»

³ Innä änazraf älwäqq-wen-däy däy-iman-net: «Əndek a-wa mad-äjäy afäl hi-ikkäs mässi-y däy-älxidmət? Ajäyak n-išəkraš, wär t-äddobey, tamädilt day täsikarakəḍ-ahi. ⁴ Əssanäy a-wa he-äjäy s-kud-däy ikkäs-ahi mässi-y däy-əššäyəl, ad-hi-siməjurun äddinät däy-ihənan-näsän.»

⁵ Issäyrä-dd äddinät wi irwäs mässi-s iket-näsän, innä i-wa äzzarän: «Käyy, maniket käy-irwäs mässi-y?» ⁶ Inn'-as: «Temeḍe n-bärgo n-əzzäy». Inn'-as änazraf: «Takarḍe-näk da ta n-əmarwas, yəyəm, əktəb šik fällas, səmmosät timərwen n-bärgo.» ⁷ Innä i-wa iyyädän: «Käyy-i-š, ma käy-irwas mässi-y?» Inn'-as: «Temeḍe n-šaku n-älkäma.» Ikk'-e-hi-dd ənta-däy älkaḍ-net wa n-əmarwas d-ayəniḍ, inn'-as: «Əktəb: əttamät timərwen n-šaku.»

⁸ Islä mässi-s n-ehäre i-amsud n-änazraf-net yas ad-t-itiməl.» Inna Yisa day: «Äduuttät a-s inəzzulam † n-äz-zəman-i-däy, ojärän imakşadän n-Mässinäy amsud.»

Iba n-abäxas n-ehäre

⁹ Oläs day, inn'-asän: «Äjät imidiwän s-ehäre wa xəramän n-wälät-äddunya-ta-däy n-ämära, dihen, afäl fälla-wän tät-äba, ad-təjrəwäm irošan n-a-wen däy-tä-mudre ta täylälät. ¹⁰ Wa iydəlän däy-a-wa wärän färör, ad-iydəl day däy-a-wa äjjen, wa wärän iydel däy-a-wa wärän färör, wär mad-iydəl day däy-a-wa äjjen. ¹¹ Afäl wär täydeläm däy-ärrəzäy wa xəramän n-äzzəman-wa-däy wärän infa hərät, mi käwän-madän-isäyləf ärrəzäy wa n-tidət ihän äddunya ta təlkämät. ¹² Afäl wär täydeläm däy-ehäre n-äddinät wa käwän-əssäyläfän,

† — Yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyädnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änäzzalim, äkäfär (ere wärän issen s-Mässinäy).

mi kăwăn-madăn-isăyləf wa mad-təkrəšăm dăy-ăd-dunya-ta dd-malăt. ¹³ Wăr t-illa ānaxdim āddooben ad-ixdam i-əssin imălan; iyyăt-i-dăy, ad-akəd d-iyyăn, ārĥ wa iyyăđăn, mey dăy, ikf'-iman-net i-iyyăn, iksən wa iyyăđăn. Wăr-ăddobăt āwadəm ad-ixdam i-Măssinăy, ošal dăy đarăt terše n-azrəf.»

Ăsmăqqa ʧis fäll-kăl-faris

¹⁴ Ija ʧisa măjrăd-wen-dăy ʧas, jăn-t *kăl-faris* tekăškăšt ed, əntăneđ əknan tărĥa n-azrəf. ¹⁵ Inn'-asăn ʧisa: «Kăwăneđ, jam iman-năwăn āddinăt oɣadnen dat-dăgg-adəm, măšan, Măssinăy issan a-wa ihăn ul-hawăn-năwăn făl-a-s, a-wa əsihăskən dăgg-adəm, tajləlĥeyt ɣur-Măssinăy.

¹⁶ Āzzăman wa n-alămăr wa n-Mosa d-əlkəttabăn wi n-ännăbităn, ibdăd ɣur-ännăbi Exya wa Enəsselmăy, a ija a-wen-dăy, titwəjĥin isălan n-*Ālənʒil* wa n-*Təm-mənəya n-Măssinăy*, tattărăn āddinăt ujəš-net s-ăššahăt-năsən.

¹⁷ Ojăr tărăyse ija ad-iba išənnawăn d-ăkall uhən, ad-iba wăla-dăy tătĥəqqet tiyyăt ʧas dăy-alămăr n-Măssinăy.

¹⁸ Ere hin-ăzmăzzăyăn hănne-s, olăs adubən n-iyyăt, ilmədet a-s izna, ere dăy wa ādobănăn tamăđt dd-tămmizzăyăt, ilmədet a-s izna ənta-dăy.»

Tangalt ta n-amărrəzăy d-Lazar wa n-talăqqe

(Mătti 19:1-12; Marqəs 10:1-12)

¹⁹ Inn'-asăn dăy: «Kăla t-illa āĥaləs n-amărrəzăy s-hak ašăl əsisahăy ašăl dăy-isəlsa wi əsmăymăyĥnen, lănen əlqim, izĥa, ānnuflăy, əyyiwăn. ²⁰ A-s ităjĥ a-wen-dăy, in-s' āĥaləs n-talăqqe s-isəm-net Lazar dat-emm n-ehăn-net, əlsanăt tikussawen dăy-iffay arəssuđ elăm-net.

²¹ A-wa has-ija əllăqqu, isadărĥan ad-ăkš a-wa dd-ititrəkkĥin dăy-imənsiwăn wi itătt amărrəzăy măšan, wăr t-ijărrəw; āddeew-as a-wen d-afđărfăđăr wa jănăt tikussawen fäll-tayəssa-net ĥundăy har dd-əqqălăn iyyăđan tallăyăn-tănăt. ²² Har ašăl wa d-tămmut talăqqe, āwwăyăn-tăt ānjălosăn s-Ibrahim dăy-ălžăn-năt, āmmut amărrəzăy ənta-dăy, izka. ²³ Iĥa tisənsa ti n-žohănnăma-en-dăy ihannăy ayăna a-s iđkăl asăwađ-net, ojj' Ibrahim ill'-e Lazar edes-has. ²⁴ Ad-iɣar Ibrahim, ijann'-as: «Y' Abba Ibrahim, ađən-ahi tăĥanint, šəmmišəl-dd săr-i Lazar i-ad-isəlmăy emm n-assəkăđ-net dăy-aman, isəsmăđ iləs-in făl-a-s, əsrăkăttăt-ahi efew wa ĥey.» ²⁵ Inn'-as Ibrahim: «Alyađ-in, əktəw-dd a-s kăyy, tărzăyăd ĥullan dăy-tămudre-năk, a-s ija a-wen, Lazar, wăr-inĥey a săl ayăna, āmăra, ənta a əssis-măđăn, ānnuflăy, a-s ija a-wen kăyy, tiknənnəwid;

²⁶ đarăt-a-wen dăy, ill'-e eyăy wărăn ila ider jere-năy đăr-wăn, wăr-ăddoben wi n-ɣur-năy, ad-kăwăn-in-əkkən, wăr-ăddoben dăy wi n-ɣur-wăn, ad-hanăy-dd-əkkən kud-tărĥam-dăy.» ²⁷ Inn' āĥaləs āmăra: «Adiš ab-

ba, dalăy-kăy d-ad-šəmmišəlăd Lazar s-ehăn n-abbanin ²⁸ făl-a-s, ley səmmos āŋŋatăn i-ad-tăn-isəmmətăr, uday ad-dd-əjjəšăn edăgg-wa-dăy n-tissust.» ²⁹ Inn'-as Ibrahim: «Wădden lan Mosa d-ännăbităn-wi iyyăđnen, səjədet-net-asăn.» ³⁰ Inna i-Ibrahim: «Ābo! Abba Ibrahim, afăl tăn-dd-iqqăl ere dd-inkarăn jer-inəmmuttan, imməjrăd-asăn, ad-utabăn.» ³¹ Inn'-as Ibrahim: «Afăl wăr-ăsjădăn i-ännăbi Mosa d-ännăbităn wi iyyăđnen, wăr mad-utabăn kud-hasăn-ija āwadəm dd-inkarăn jer-in-əmmuttan isălan-dăy.» »

Anməšri d-əssəbab-net

(Mătti 18:6-7, 21-22; Marqəs 9:42)

17 Innă ʧisa đarăt-a-wen i-inəttulab-net: «Tan-məšrayt, ad-tajj ʧas, măšan, iməskay kăl-əssəbab-net. ² Wa has-issəbăbăn, iššăm-as-in, ad-tətwăqqən tăĥunt ta s-itəzzad əlkăma dăy-err-net, itwəjăr-in dăy-əjărew wa səmmăn, uhən ad-umas əssəbab n-tanməšrayt i-iyyăn dăy-inəttulab-in. ³ Ājăt ənniyăt i-iman-năwăn: afăl kăy-iđlăm āŋŋa-k, əytəl-t, kunta əmmujrăz, ənš'-as. ⁴ Afăl ĥak-ija əssa uđlemăn dăy-ašăl, ij'-ak-dd əssa uylawăn dăy-dăy-k itattăr tenăšše, ənš'-as.»

Ālfăyda n-immun s-Măssinăy

⁵ Ennăn inəmmušal i-ʧisa: «Ālyalim, siwəđ immun-năny.» ⁶ Inn'-asăn Ālyalim ʧisa: «Afăl lam immun ogdăĥăn d-temătəwt ta tojărăt təmmətĥit dăy-idom-măn, ad-tudabem ad-tənnəm i-ahəkš-wa-dăy: «Ĭlbəy-dd iman-năk, săyətəd-tăn dăy-əjănš», ad-əj a-wa has-tənnəm.

⁷ Ēndek dăy-wăn wa s-afăl t-dd-odwa akli-net wa əs-sixdăm dăy-ašəkrəš-net, mey wa əsđăn arəzzej-net, ad-has-änn: «Ĭyyăw mănsăw», ⁸ wădden a has-mad-änn: «Săŋŋ'-ahi-dd a əkšey, təjəd isəlsa-năk wi n-ălxid-măt, təkfəd-ahi amənsi har əkšăy, əswăy təzzar, təkšəd, təswəd kăyy.» ⁹ Tordam a-s āĥaləs-en-dăy, ill'-e a mad-umay i-akli-en-dăy, ijăn a-wa t-iwarăn?

¹⁰ Kăwăneđ-dăy, e-d jăm a-wa s-hawăn-ăt-wănnă, ən-năt: «Năkkăneđ, jer-t-nəlla wăla wăr t-nəlla, eklan ʧas a nămoos, wăr nəja ʧas ar a-wa hanăy-iwarăn.» »

Āzozăy ʧisa măraw meddən ijraw jəri

¹¹ Ālwăqq wa d-ikka ʧisa Yărussălam, əllil zăbo wa ikkăn jer-teje ta n-Sămari d-ta n-Galila. ¹² Ijăš-dd tadăbayt tiyyăt ʧas, əlkăđăn-as-dd măraw meddən ijraw jəri, əbdădăn-as diĥen, ¹³ əđkălăn imăslan-năsən, ənnăn-as: «Ālyalim ʧisa! Ađən-anăy tăĥanint.» ¹⁴ Inĥăy-tăn, inn'-asăn: «Āglăt, săknăt iman-năwăn i-*kăl-tikutawen*.» Ēglan ĥărwa a-s əzzăyăn iket-năsən, šăddi-jăn. ¹⁵ Inĥăy iyyăn dăy-săn a-s izzăy ʧas, iqqăl dăy-adăriš-net, iđkăl emăsli-net, ad-itiiməl Măssinăy.

¹⁶ Osă-dd, irkăy dat-ʧisa, ad-has-itumay, āĥaləs-en, i n-

teje ta n-Sāmari. ¹⁷ Innä Ÿisa: «Ajän wädden märaw meddän a ezzäyenen, ma jän tæzza wi iyyäḏnen?» ¹⁸ Ÿas wär tän-dd-izjer fäw ere dd-iqqälän i-ad-aməl Mässinäy ar amäjar-wa-däy?» ¹⁹ Innä Ÿisa i-ähäləs ḏarät-a-wen: «Ebdäd, eglaw, iyäs-käy immun-näk.»

Išmal wi n-Təmmənəya n-Mässinäy
(Mätti 24:23-28, 36-41)

²⁰ Essəstänän *käl-faris* Ÿisa, ənnän-as: «Emme dd-mad-təzzubbət *Təmmənəya n-Mässinäy?*» Inn'-asän: «Təmmənəya n-Mässinäy, wär mad-dd-täj ass ilan mänhoy, ²¹ wär mad-itwənn: «Enta da», wäla: «Enta den», fäl-a-s ädduuttät a-s, Təmmənəya n-Mässinäy, təll'-e jere-wän.»

²² Innä i-inəṭṭulab-net ḏarät-a-wen: «Elkamän išilan däy-mad-səddärhənäm ahänay n-*Ägg-ägg-adəm* kud-däy i-ašäl iyyän Ÿas, mäšan, wär t-mad-tənhəyäm. ²³ Afäl hawän-ätwänna: «Enta den», mey: «Enta da», wär tæglem, wär tälkemäm i-a-wen ²⁴ fäl-a-s, *Ägg-ägg-adəm*, ass-net, ad-aläh d-essam-i s-e-d issäm däy-ašrut iyyän n-išənnawän, ad-isəmməlwəw ašrut wa iyyäḏän. ²⁵ Mäšan, wär mad-äj a-wen ar s-ad-inhəy ter-səmmawen, təkkuddəl-t əzzurəyät-ta-däy təzzar, ²⁶ fäl-a-s, a-wa ijän däy-išilan wi n-ännäbi Nox, a madän-äj day däy-išilan-wi dd-mad-iqqəl *Ägg-ägg-adəm*. ²⁷ Äzzä-man wa n-ännäbi Nox, tayəwanän äddinät, sassän, tidubunän, sidubunän har ašäl wa d-ijjäs Nox turäft n-aman ta mäqqärät s-has-innä Mässinäy a tät-ikən, oḏän-dd fälla-sän aman wi n-ḏuf, əlhäsän-tän iket-däy-näsän.

²⁸ Šund a-wen-däy day a ijän däy-išilan wi n-Lut, tat-tän äddinät, sassän, žanšen, satajän, tidumun, təd-dayän ihänan ²⁹ har ašäl wa d-izjār Lut ayərəm wa n-Sodoma, iffäy-dd fälla-sän Mässinäy ajənnə n-efew d-əlkäbrit, ilhäs-tän iket-däy-näsän. ³⁰ Šund a-wen-däy a madän-äj ašäl wa dd-mad-iqqəl *Ägg-ägg-adəm*. ³¹ Ašäl-en, wa iwarän afälla n-ehän, wär dd-itəzəbbutet i-ad-iḏkəl ilalän has-hanen ider n-ehän; wa ihan ašəkrəš-net day, wär-itəqqälet ehän, ³² wär hin-təttəwäm a-wa ijrāwän hənne-s n-Lut. ³³ Ere wa wärän idgeḏ ar däy-ajärəw n-iman-net däy-äddunya-ta-däy, ad-ifut däy-älžännät, mäšan, əwadəm wa irḏän əfota däy-iman-net, däy-äddunya-ta-däy, däy-äddimmät-in, ad-iyləs.

³⁴ Ässiilmädäy-kāwän s-ehəḏ-wen-däy, ad-ənsan əssin meddän fäll-asəftäy iyyän, ämməḏkäl iyyän, itwəyy-dd wa iyyäḏän, ³⁵ ad-təzzadnät sənātät tiḏeḏen əttəyäm däy-edägg iyyän, təmməḏkäl tiyyät, tətəwəyy-dd ta iyyäḏät; [³⁶ ad-əhan əssin meddän ašəkrəš iyyän, ämməḏkäl iyyän, itwəyy-dd iyyän.]»

³⁷ Essəstänän inəṭṭulab Ÿisa, ənnän-as: «Älyalim, ən-dek dihad-e-äj a-wen?» Inn'-asän: «Dihad t-təlla tamäy-soyt, ad-itajj ellay.»

Tangalt ta n-tənuḏäft d-əlqalli wa n-enälläbäs

18 Ij'-asän Ÿisa day tangalt tiyyät däy-irha ad-tän-isəlməd a-s lan s-ad-təddalän Mässinäy härkuk, wär däy-s təkkəsän äṭṭäma.

² Inn'-asän: «Käla t-illa ayərəm ih' əlqalli wärän äksud Mässinäy, wär-issəfrär day dagg-adəm. ³ Təll'-e day dihen tənuḏäft t-dd-tiisət hak ašäl, təjann'-as: «Ekkəs-ahi tekəriḏt däy-əwadəm wa hi-ohäyän.» ⁴ Ähojə əlqalli wär tät-in-ijreh, har šik, innä däy-iman-net ašäl iyyän: «Kud-däy wär-äksudäy Mässinäy, wär-əssəfräräy dagg-adəm, ⁵ ad-əkkəsäy tekəriḏt i-taməḏt-i-däy hi-täsyäfät i-ad-hi-täkf əlyafyät.» »

⁶ Inn'-asän Älyalim Ÿisa: «Säjdät Ÿas i-a-wa-däy inna əlqalli-wa-däy n-enälläbäs. ⁷ Ÿas tordam a-s Mässinäy wär-e-ikkəs tekəriḏt i-wi əsnəfrän sār-s dd-hallänen ehəḏ d-ašäl? Tordam a-s ad-hin-əhaj fälla-sän? ⁸ Äbo! Älleyəy-awän a-s, ad-hasän-ikkəs tekəriḏt šik mäšan, tordam fäw s-ašäl wa dd-mad-iqqəl *Ägg-ägg-adəm*, ad-dd-agəḏ immun fäll-ərəri n-əkall?»

Tangalt ta ija Ÿisa fäll-u-faris d-u-tiwse

⁹ Issäyläy Ÿisa ḏarät-a-wen tangalt äddinät wi ordänen iman-näsän iqqud, a-s ija a-wen, əlkähän imidi-wän-näsän, inn'-asän:

¹⁰ «Käla əkkän əssin meddän *ehän n-ämudd wa mäqqärän* i-ad-umadän, aybədän Mässinäy. Iyyän u-*faris*, wa iyyäḏän ənarmas n-tiwse. ¹¹ Osän-in Ÿas, ib-däd wa n-u-faris, ad-itumad, ijanna däy-iman-net: «Äjoḏäyāy-ak Mässinäy fäl-a-s, wär-olehäy d-äddinät-wi iyyäḏnen n-imäkrəḏän d-iməzzəna, wär-olehäy day d-u-tiwse-wa-däy, ¹² tuḏamäy əssin išilan däy-əssəboy, takkəsäy təmukäst n-a-wa jarrəwäy iket-net.» ¹³ A-s itäj a-wen u-tiwse ənta, ibdad dihen, təgdal-as tākrakidət wäla ad-iḏkəl asəwaḏ-net, əsninän iman-net, ijanna ənta: «Ya Mässinäy! Səsməḏ fäll-i, əkrəšəyət data-k idəm näkk-i n-anəsbäkkəḏ.» »

¹⁴ Inn'-asän Ÿisa: «Älleyəy-awän a-s u-tiwse-wa-däy, a-s iqqäl ehän-net, ijrəw idəm wär-ijrew u-faris dat-Mässinäy. Ere iḏkälän iman-net, ad-irəs, ere day wa əs-räsän iman-net, ad-t-iḏkəl Mässinäy.»

Ija Ÿisa əlbäraka däy-aratän

(Mätti 19:13-15; Marqəs 10:13-16)

¹⁵ Ämmewäyän-dd ḏarät-a-wen imäkrəsän s-Ÿisa i-ad-däy-sän əj əlbäraka, mäšan, ənhäyän inəṭṭulab-net a-wen Ÿas, əkləwläwän fäll-imärəwän-näsän. ¹⁶ Iyr'-en-dd Ÿisa s-iman-net, inn'-asän: «Äyyät arātän ad-hi-dd-əkkən, wär tän-in-təwweyäm fäll-i fäl-a-s *Təmmənəya n-Mässinäy*, äddinät-wi dār-sän ənifäqqänən a-s tät-ihakk. ¹⁷ Äsidättey-awän a-s ere wärän iqbel *Təmmənəya n-Mässinäy* s-əmmək wa s-tät-mad-iqbəl ara, wär tät-mad-ijjəš.»

Äddunya mey älxarät?
(Mätti 19:16-30; Marqes 10:17-31)

¹⁸ Osä-dd älfäqqi iyyän n-käl-Älyähud ʒisa, inn'-as: «Älyalim wa oläyän, ma s-leʒ s-ad-t-äjäy i-ad-äkkusäy tämudre ta täylälät?» ¹⁹ Inn'-as ʒisa: «Mafäl hi-yarräd s-isäm: Wa oläyän? Wär t-illa ere olayän säl Mässinäy. ²⁰ Wädden tössanäd alämärän-net: «Wär jed əzzəna, wär jed iman, wär tokeräd, wär täjjəyhäd s-bahu, səmyär ti-k d-ma-k.» ²¹ Inn'-as älfäqqi: «Äy daläy i-a-wen-däy iket-net härwa ämoosäy ara.» ²² Isla ʒisa i-mäjräd wa ija ʒas, inn'-as: «Härät iyyän a hak-in-äba: tužžär-in a-wa led iket-net, tužanäd-t i-tiläqqiwen i-ad-təjrəwäd ärrəzäy däy-älžännät, dihen, əqqəl-dd, əlkəm-ahi.» ²³ Isl' älfäqqi i-a-wen ʒas, ənxäsän iman-net ed ila ehäre n-tikunen. ²⁴ Inhäy-t ʒisa änxäsän iman-net ʒas, innä: «Unh! Ažwi ija i-ere irzayän uješ n-Təmmənəya n-Mässinäy! ²⁵ Ojär täryse ta ija i-amnəs uješ s-tišt n-änəzmay uhən i-ere irzayän uješ n-Təmmənəya n-Mässinäy.» ²⁶ Ənnän-as äddinät-wi has-äsijädnen a-s inna a-wen-däy: «Adiš mi madän-iyłəs.» ²⁷ Inn'-asän: «A-wa wär-äsmäkkänän dagg-adəm, äd-doobät-t Mässinäy.»

²⁸ Iggäd-dd Bətrus, inn'-as: «Näkkäneđ-i-š oyyänen ihānan-nänäy nəlkäm-ak, əndek isälan-nänäy, ma s-ilkam ad-t-nəjrəw?» ²⁹ Inn'-asän ʒisa: «Äsidättey-awän a-s wär t-illa däy-wän-i madän-äyy ehän-net mey hānne-s mey ayətma-s mey imārawän-net mey məddana-s däy-təssəba n-Təmmənəya n-Mässinäy» ³⁰ s-wädden, ad-ijrəw a ännuđfäsän fäll-a-wen däy-äddunya-ta-däy, ijrəw day tämudre ta täylälät däy-äddunya ta dd-malät.»

Äsihe wa s-kärađ d-itajj ʒisa isälan n-tamättant-net d-tanäkra-net

(Mätti 20:17-19; Marqes 10:32-34)

³¹ Ikkäs-dd ʒisa đarät-a-wen inəttulab-net wi n-māraw d-əssin s-takše, inn'-asän: «Ənhəywät, näkkäneđ-da hi-əkkänen Yārussälām i-ad-itbət a-wa əktäbän ännäbitän däy-isälan n-Ägg-ägg-adəm» ³² fäl-a-s, ad-t-əjən ayətma-s däy-ifassän n-inəzzulam, † əjən-t tekäškäšt, səmməđrəyän-t, sutəfən fälla-s, ³³ əjən däy-s tiwit, əjən iman-net məšan, ašäl wa s-kärađ đarät tamättant-net, ad-dd-inkär jer-inəmmuttan.» ³⁴ Ij'-asän ʒisa mäjräd-wen-däy məšan, wär t-illa a däy-s əjrahän ed, ättunkäl-asän älmäyna-net, wär-əjrehän a-wa däy-hasän-əssewäl.

† — ʒur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, ännəzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyädnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, ännəzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

Emədderyəl-wa äzozäy ʒisa
(Mätti 20:29-34; Marqes 10:46-52)

³⁵ Älwäqq wa d-hin-ohäžän tayrəmt ta n-Žärriko, əkkän-dd edes i-emədderyəl äqqiimän däy-asälim n-zäbo, itattär takute däy-äddinät. ³⁶ Islä i-täkat ta ja tamətte ʒas, issəstän d-a-wa ijän. ³⁷ Ənnän-as äddinät: «ʒisa wa n-Näširät a okayän.» ³⁸ Äsyärät, innä: «Ya ʒisa wa n-Ägg-Dawəd, ađən-ahi tähanint!» ³⁹ Äytälän-t äddinät-wi äzzarnen i-tamətte i-ad-hin-isusəm məšan, äsyärät s-afälla: «Ya Ägg Dawəd, ađən-ahi tähanint!» ⁴⁰ Ibdäd ʒisa, omär s-ad-sär-s dd-ättälwäy. Os'-e-hi-dd emədderyəl ʒas, issəstän-t, inn'-as: ⁴¹ «Ma s-tärhed ad-hak-t-äjäy?» Inn'-as emədderyəl: «Älyalim, aləsäyət ahānay.» ⁴² Inn'-as ʒisa: «Ənhəy! Iyłäs-käy immun-näk.» ⁴³ Inhäy älwäqq-wen-däy, ilkäm i-ʒisa, ad-itiiməl Mässinäy, tiiməl day tamətte ta tənähäyät a-wa ijän Mässinäy fäl tihusay n-ijitän-net.

Isälan n-Zakəyyu wa n-ajəzzəlu

19 Ijjäš ʒisa ayrəm wa n-Žärriko, ällil-t. ² A əndär-rän ähaləs n-amärrəzäy n-ämänokal n-inar-masän n-tiwse s-isəm-net Zakəyyu da-däy, ³ itattär əm-mək s-inhäy ʒisa afäl okäy məšan, tənjar-as-t tamətte ed, i jəzzəlän. ⁴ Ošäl, äzzar i-tamətte, iwwän ahəšk s-isəm-net sikamur i-ad-isənnəfləy däy-ʒisa, afäl ikka dawa-s. ⁵ Iwwäđ-dd ʒisa dihen ʒas, idkäl asəwəđ-net, inn'-as: «Zakəyyu! Zubbət-dd šik, ašäl-i, ämijarey-ak.» ⁶ Äzzubbät-dd Zakəyyu šik, äsmäjarät ʒisa däy-tedawit.

⁷ Ənhäyän äddinät a-wen ʒas, ad-simtəktikän, jan-nen: «A-wa, äbä-has ere ʒur-äzzubbät ar anəsbäkkəđ-wa-däy.» ⁸ Ibdäd Zakəyyu dat-Älyalim ʒisa, inn'-as: «Älyalim, hakkäy tiläqqiwen täzune n-ehäre-nin, kunta day ill'-e ere s-käla däy-s ohäyäy ehäre-net, siyuläy-as-t ija əkkož inəđfusän.» ⁹ Innä ʒisa älwäqq-wen-däy däy-isälan n-Zakəyyu: «Ašäl-i-däy, ehän-wa-däy, ijjäš-t-dd əlyəllas, ed ähaləs-i-däy, ənta-däy ahäya n-ännäbi Ibrahim a ämoos ¹⁰ fäl-a-s, Ägg-ägg-adəm, osä-dd, im-may i-äddinät-wi ässujjälnen i-ad-tän-iyłəs.»

Tangalt ta n-isuf wi itajj Mässinäy

¹¹ Ənhäyän äddinät ʒisa d-inəttulab-net han attayän n-Yārussälām ʒas, äyelän älwäqq wa d-fälla-sän dd-mad-təzzubbət Təmmənəya n-Mässinäy, iwwäđ-dd. Təssəba n-a-wen-däy a fäl issäyläy ʒisa tangalt-ta-däy i-wi has-äsijädnen, ¹² inn'-asän: «Käla ikk' ähaləs n-ägg-ehän äkall ujęän i-ad-däy-s dd-ijrəw təmmənukəla, iqqəl-dd. ¹³ Ässawəđ tekle ʒas, iyrä-dd məraw däy-in-axdimän-net, hak iyyän däy-sän, ikf'-e abläy n-oräy təz-zar, inn'-asän: «Äxdəmät s-oräy-i-däy iket-di dd-taqqäläy.» ¹⁴ Məšan, fäl mikđaw-i-däy där-s əjän käl-äkall-net, oyyän-t har iglä təzzar, əssəlkämän-as älzä-mayät äšimašälän s-ämänokal wa məqqärän ikka i-ad-

has-ənnən: «Āhaləs-di, wār nārha ad-fälla-näy im-nukəl.»

¹⁵ Hakd a-wen-däy, ijrāw-dd təmmənukəla, iqqäl-dd äkall-net; osä-dd Ʒas, iyrä-dd inaxdimän-net winnin ikfa oräy i-ad-ilməd a-wa ärbäxän däy-mamäla-näsän. ¹⁶ Os'-e-hi-dd wa äzzarän, inn'-as: «Mässi-Ʒ, abläy-näk, ärbäxäy fälla-s märaw iyyäd.» ¹⁷ Inn'-as mässi-s: «Ehoyd! Änaxdim ifranän ha tafləst a tämoosäd; šämad h'-iik tafləst däy-a-wärän ijət, ad-käy-səmmənukäläy fäll-märaw iyräman n-äkall-in.» ¹⁸ Osä-dd wa s-əssin ɖarät-a-wen, innä: «Mässi-Ʒ, abläy-näk, ärbäxäy fälla-s səmmos iyyäd.» ¹⁹ Innä day i-wa: «Käyy, ad-təmnukäläd fäll-səmmos iyräman n-äkall-in.» ²⁰ Osä-dd iyyän day, inn'-as: «Mässi-Ʒ, abläy-näk, ənta da; a təgled-däy, ək-masäy-t, itwar, ²¹ jey-ak tukseɖa-i-däy mäqqärät ed əs-sanäy a-s emäššehi a tämoosäd, sikusäd-dd a wār təssətwäräd, tiləyəd-dd ašəkrəš wār täddomed.» ²² Inn'-as mässi-s: «Käyy wa-hi, erk ənaxdim a tämoosäd! A-wa-däy dd-izjārän emm-näk a-s käy-e-səɖləmäy; a-s təssanäd a-s näkk emäššehi a ämoosäy dd-isikusän a wār əssətwäräy, tiləyäy-dd ašəkrəš wār-äddomey, ²³ mafäl wār jed azrəf-in däy-bänk, dihen a-s t-dd-mad-äqqələy, ättilläyäy härät fälla-s.» ²⁴ Innä ämänokal ɖarät-a-wen i-äddinät-wi t-əllänen dihen: «Ahäyät däy-s abläy wa ittäf, təkfəm-t i-wa n-märaw.» ²⁵ Ənnän-as äddinät: «Ənta-š wädden ila märaw?» » ²⁶ Inn'-asän Ʒisa: «ÄlleyeƷ-awän a-s äwadəm wa ilän härät, ad-has-iwwaɖ mäšan, wa wärän ila härät, ad-däy-s ämahäy wäla a-wa ittäf. ²⁷ «ɖarät-a-wen, isənja-nin winnin wären irha ad-fälla-sän əmnukäläy, əlwəyät-ahi-tän-dd, täyrəsäm-asän dat-i.» »

Ujəš n-Ʒisa i-Yärussälam

(Mätti 21:1-11; Marqəs 11:1-11; Exya 12:12-19)

²⁸ Innä Ʒisa a-wen Ʒas, äzzar-i-inəttulab-net s-Yärussälam. ²⁹ Ohäz-in tidbi ti n-Bätfaži d-Bitanya, edes i-taɖayt ta täsijätät ihəškan wi n-əzzäytun; dihen-däy ad-äšmašäl əssin däy-inəttulab-net, ³⁰ inn'-asän: «Äkkät tadəbayt ta-n data-wän, afäl tät-təjjäšäm, ad-təjrəwäm äza ojayän s-käla wār t-iney äwadəm; arät-t-dd, təlwəyäm-t-dd. ³¹ Ere käwän-issəstänän d-a-wa fäl t-tirəm, ännät-as: «Ila däy-s älyalim əššäyəl.» » ³² Əglän inəttulab-wi äšmašäl, ogäzän-in härätän s-əmmək-wa-däy s-hasän-tän-innä; ³³ tiirən äza a-s tän-äytälän məs-saw-s d-a-wa fäl t-tirən. ³⁴ Ənnän-asän inəttulab wi n-əssin: «Älyalim a däy-s ilan əššäyəl.»

³⁵ Əlwäyän-dd äza i-Ʒisa, əstjäjan-as inkubba-näsän, äsnäyän-as-t Ʒas, ³⁶ ad-fattäyän äddinät isəlsa-näsän fäll-zäbo wa mad-ilal iket-net. ³⁷ Issəntä-dd Ʒisa atrur n-taɖayt ta n-əzzäytun Ʒas, təddəwät tamətəta ta n-in-əttulab-net iket-net, siyləlit, tiiməl Mässinäy s-afälla däy-təssəba n-ijitän wi əssuksäɖnen tənähäy. ³⁸ Tiiməl Mässinäy, janna:

«Ozana!

Ija Mässinäy älbäraka däy-ämänokal wa dd-osän däy-isəm n-Emäli, älxer ija, imäl-t älxurmät däy-išənnawän iket-näsän.»

³⁹ Əggädän-dd *käl-faris* hanen tamətəta, ənnän i-Ʒisa: «Älyalim, səssusəm inəttulab-näk.» ⁴⁰ Inn'-asän Ʒisa: «ÄlleyeƷ-awän a-s afäl əssosämän, ad-säqqärətnät ti-hun.»

Tisnant ta təlkamät däy-Yärussälam

⁴¹ Ohäz-in Ʒisa Yärussälam, inhäy-tät Ʒas, ad-ihall fäl-la-s, ⁴² ijanna: «Yärussälam! Ənnär täddobed ad-təlmədäd ašäl-i-däy, əmmək wa s-täddobed ad-təjrəwäd älyafyät n-iman-näm mäšan, ättunkäl-am a-wen, wār t-hənnəynät tiṭṭawen-näm. ⁴³ Äduuttät a-s, əlkamän däy-m išilan sämuumnen däy-mad-käm-älyəyələyän isənja-näm, äzbəbän-käm s-išrutän iket-däy-näsän, ⁴⁴ ättäyätäyän-käm, kämm d-aratän-näm, wār mad-däy-m-dd-əyyən wäla abläy iwarän amidi-net fäl-a-s, tunjäyäd s-ašäl wa sār-m dd-äšbašjäy.»

Ikkäs Ʒisa käl-mamäla däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän

(Mätti 21:12-17; Marqəs 11:15-19; Exya 2:13-22)

⁴⁵ Ijjäš Ʒisa ɖarät-a-wen *ehän n-ämudd wa mäqqärän*, ad-däy-s isattäy ättužzar, ⁴⁶ ijann'-asän: «Ajän wädden iktab a-s inna Mässinäy:

«Ehän-in, ad-umas ehän n-tittar, mäšan, käwəneɖ jəm-t tajnut n-imäkrəɖän.»

⁴⁷ Isayra ɖarät a-wen-däy hak ašäl däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän. Ənkärän-dd imänokalän n-*käl-tikutawen* d-*älyulam* n-*Ättäwrät* d-imizärän n-käl-Älyähud, ad-tattärän əmmək s-jän iman-net ⁴⁸ mäšan, äbä-hasän taməntelt fäl jän a-wen ed, täsijäd-as tamətəta iket-net, ijrəz-as day a-wa ijanna.

A-wa innä Ʒisa i-käl-tikutawen

(Mätti 21:23-27; Marqəs 11:27-33)

20 Ašäl iyyän, isayra Ʒisa däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän, ixattäb i-äddinät isälän n-*Älənžil* a-s t-dd-osän *käl-tikutawen* d-*älyulam* n-*Ättäwrät* d-in-ušämän n-Işrayil, ² ənnän-as: «Läyät-anäy, mi kay-ikfän turhajät n-amışəl n-tikunen-ti-däy, mey day mi käy-ikfän tärna-ta-däy s-täjjäd a-wa täjjäd?» ³ Inn'-asän: «Ad-hawän-äjäy näkk-däy asəstan iyyän, ämära, läyätät-ahi: ⁴ Mi dd-äšmašälän Exya wa n-Enəsselmäy i-ad-isəlmäy äddinät däy-aman? Ak Mässinäy a t-dd-äšmašälän mey dägg-adəm Ʒas?» ⁵ Änmäkkäsän s-takše, ad-jannen: «Afäl has-nənnä: «Mässinäy a t-dd-äšmašälän», ad-hanäy-änn: «Adiš, mafäl wār tomenäm s-a-wa hawän-inna.» ⁶ Afäl has-nənnä dägg-adəm Ʒas a t-dd-äšmašälän, ad-hanäy-täkf tamətəta iket-net sämmätori n-tihun ed təkkas iket-net äššək a-s Exya ännäbi n-Mässinäy a ämoos.» ⁷ Əqqälän-dd, ənnän-as wār

essenän ere t-dd-äšmašälän. ⁸ Inn'-asän Ŷisa: «Adiš näkk-däy, wär hawän-e-älläyey ere wa hi-ikfän tärna ta s-täjjäy a-wa täjjäy.»

Tangalt ta n-meddän wi färnen ašəkrəš

(Mätti 21:33-44; Marqəs 12:1-11)

⁹ Issäyläy-tän-dd Ŷisa ɖarät-a-wen tangalt däy-hasän-innä: «Käla äddomät ähaləs iyyän ašəkrəš n-läynäb, ifär-t i-inəsduma iyyäɖ təzzar, ikk' äkall iyyän däy-hin-ähoja. ¹⁰ Täwwäɖ-dd täqqän n-amili n-ašəkrəš yas, äš-mašäl-dd sār-sän änaxdim i-ad-has-dd-awəy yur-sän folät-net däy-a-wa dd-oräw ašəkrəš. Osä-dd inəsduma wi färnen ašəkrəš, əɖnäyän-t tiwit təzzar, əssəglän-t koräyräy. ¹¹ Oläs-dd sār-sän ašəmmişəl n-änaxdim iyyän daɣ, jän däy-s ənta-däy tiwit, äsmäɖrəyän-t, əssəglän-t koräyräy. ¹² Äšmašäl-dd sār-sän daɣ wa s-käraɖ, ənta, äsbayäsän-t təzzar, əntäjän-t-in koräyräy. ¹³ Innä mässi-s n-ašəkrəš ɖarät-a-wen: «Endek äd-däbara ämära? Wär hin-äqqima yas ar ad-sār-sän šəm-mišäläy rure-y wa əkney tärha, ənta ya, änihäjja s-ad-t-səmyärän.» ¹⁴ Ənhäyän inaxdimän rure-s n-mässi-s n-ašəkrəš imal-dd yas, änmännän jer-iman-näsän: «Ənhəywät-ak, amäkkasu-net, närməset-t, näjet iman-net, dihen ad-tumas takasit ti-nänäy.» ¹⁵ Ärmäsän-t, əzjərän dār-s ašəkrəš, änyän-t kərəf.» Inn'-asän Ŷisa: «Ma tor-dam, wi-däy inaxdimän, ma hasän-mad-äj mässi-s n-ašəkrəš? ¹⁶ Əɖmanäy-awän a-s ämära, ad-tän-dd-ass ənta iman-net, ilhəs-tän iket-däy-näsän, aləs tefert n-ašəkrəš-net i-iyäɖ.» Əslän, äddinät i-a-wen yas, ənnän: «Assəkäɖ äkall!»

¹⁷ Issäyläy-tän-dd akäyad-net, inn'-asän: «Adiš mafäl ätiwänna däy-əlkəttab n-Mässinäy a-s:

«Tähunt ta hin-järän älbännatän s-ənnän wär tənfa härät,

ənta a-s a-s təšräy tanfust,

tämoos tähunt ta n-aymär tufät, hakkät äššahät ehän;

¹⁸ tähunt-ta-hi, ere fälla-s oɖän,

ad-ärräzräz; ere fäll-toɖa daɣ, ad-ilkəz.»

¹⁹ Inn'-asän Ŷisa a-wen yas, əttärän *älyulam n-Ättäwrät* d-imänokalän n-käl-tikutawen əmmək s-t-ästärmäsän älwäqq-wen-däy ed, əssanän a-s əntäneɖ-en-däy, a ässiyläy tangalt-ta-däy mäšan, wär jen a-wen ed, äksuɖän tamətte.

Isälan n-tiwse i-ämänokal Qäyşär

(Mätti 21:45-46; 22:15-22; Marqəs 12:12-17)

²⁰ Jän-as ɖarät-a-wen ənniyät däy-ijəj, äšmašälän-dd sār-s inaramän janen iman-näsän älmät äddinät oyad-nen i-ad-t-səwwənnən a-wärän itətwənn, əjən-t däy-ifassän n-gəfär d-əlxəkum-net. ²¹ Osän-t-dd, ənnän-as: «Älyalim, nəssan a-s a-wa jänned d-a-wa säyred iket-net, oyad; wär täzmäzläyäd äddinät ed tabarät ta n-

Mässinäy yas a säyred. ²² Ämära, nässistän-käy: ak iwar-anäy ad-nəzəl tiwse i-Qäyşär wa n-ämänokal mäqqärän mey?» ²³ Ilmäɖ Ŷisa yur-iman-net amsud wa t-illän ɖarät asəstan wa has-jän, inn'-asän ²⁴ «Säkənät-ahi-dd ärriyal, tälläyem-ahi ere wa ilän ättäşwer d-isəm wa t-iwärän?» Ənnän-as: «I n-ämänokal Qäyşär.» ²⁵ Inn'-asän: «Adiš, suyəläät i-Qäyşär a-wa fälla-wän ila, tək-fəm daɣ Mässinäy a-wa fälla-wän ila.» ²⁶ Indär-asän fäw a t-səwwənnən erk mäjräd dat-tamətte, əqqälän-dd yas tof-en təkunt n-älwižab wa hasän-ija, äs-sosämän.

Isälan n-tanakra jer-inəmmuttan

(Mätti 22:23-33; Marqəs 12:18-27)

²⁷ Os'-e-hi-dd ɖarät-a-wen härät däy-käl-taggayt ta n-käl-sadus-i jännänen a-s wär təlکم tanakra jer-in-əmmuttan, afäl äba äwadəm, əmdän isälan-net.

²⁸ Əssəstänän-t, ənnän-as: «Älyalim, inn'-anäy ännäbi Mosa: «Afäl ädobän ähaləs, äba-t wär oher ara d-hänne-s, idubənet-tät äŋŋa-s i-ad-ikrəš əzzurəyät i-äŋŋa-s wa äba i-ad-wär hin-itoləm isəm n-wa äba fäll-ärori n-äkall.»

²⁹ Ämära, əkkəs-anäy däy-täqqän n-eyəf: Käla t-əllän əssa äŋŋatän, ädobän däy-sän wa n-amäqqar mäšan, äba-t wär-ikrəš ara, ³⁰ işräy-t wa s-əssin s-adubən n-hänne-s, ³¹ ilkä-m-as daɣ wa s-käraɖ mäšan, wär tän-iha i dār-s oharän ara; ädobänän-tät əssa-essän, äba-tän daɣ iket-näsän, wär t-illa i dār-s oharän ara. ³² Äba daɣ ɖara-sän taməɖt. ³³ Nässiistän-käy: ašäl wa n-tanakra jer-inəmmuttan, əndek däy-sän wa s-e-tumas hənne-s ed, ənhayän-tät adubən əssa-essän?»

³⁴ Inn'-asän Ŷisa: «Däy-äddunya-ta-däy, tidubunän meddän, tidubunnät tiɖeɖen ³⁵ mäšan, äddinät wi ikfa Mässinäy turhajät n-ad-dd-ənkärän jer-inəmmuttan i-ad-əjjəšän älzännät, jer-wi n-meddän wäla tiɖeɖen, ad-äbas ämiyatärän s-adubən, ³⁶ ed äbas däy-sän təlکم taməttant, ad-alähän d-änjəlosän, umasän aratan n-Mässinäy ed, ənkärän-dd jer-inəmmuttan. ³⁷ Däy-a-wa dd-iqqälän isälan n-tanakra jer-inəmmuttan, issətbät-tän ännäbi Mosa ed, ašäl wa t-iyrä Emäli däy-tabsäyt ta tähjäljälät wär räqq, iyr'-e Mosa s-isəm: Mässinäy n-Ibrahim d-Isxaqq d-Yaqub. ³⁸ A-wen, älmäyŋa-net a-s, äddinät-win-däy, han älzännät, tiimələn Mässinäy; ən-när wär ədderän wär təjjən a-wen. Mässinäy, wädden inəmmuttan a-s ämoos Mässinäy, ämoos-t i-wi əddär-nen ed data-s, əddarän iket-däy-näsän.»

³⁹ Imməjräd härät däy-älyulam n-Ättäwrät ɖarät-a-wen i-Ŷisa, ənnän-as: «Älyalim, edäwänne-näk, ikna.»

⁴⁰ Äbas t-illa ɖarät-a-wen ere ihälän asəstan-net.

Mi s-ämoos ʒisa, rure-s?
(Mätti 22:41-46; Marqes 12:35-37)

⁴¹ Issəstän-tän ʒisa ɖarät-a-wen, inn'-asän: «Ma isawännən äddinät a-s *Älmasex*, rure-s n-Dawəd?
⁴² Ajän wädden Dawəd iman-net inna fälla-s dāy-əlkət-tab wa n-Äzzäbur:
«Inna Emäli i-Emäli-nin,
ɣayəm daw-ayil-in,
⁴³ hundäy här äjāy isənja-näk daw-iɖarän-näk.»
⁴⁴ ʒas kunta Dawəd iman-net iyarr Älmasex s-isəm
«Emäli, əndek əmmək wa s-äddobät ad-umas rure-s?»

Agəzät iman-nāwän dāy-təlmənufäyā
(Mätti 23:1-36; Marqes 12:38-40; Luqa 11:37-54)

⁴⁵ Innä ʒisa ɖarät-a-wen i-inəṭṭulab-net dat-tamətte ta has-täsijädät: ⁴⁶ «Agəzät iman-nāwän dāy-*älyulam n-Ättäwrät*, iɖarə-asän ad-tikələn timukal dāy-isəlsa ähobätnen, iɖarə-asän ad-hasän-tajjän äddinät isofan dāy-tišarriten, ärhan tisəqqima ti ännufläyenen dāy-ihānan n-äddin wi n-käl-Älyähud d-atwəsəmyar dāy-imjora, ⁴⁷ saknen a-s härkuk tumadän, a-s ija a-wen, ti-häyän a-wa ihän ifassän n-tinuɖäfen, ilkam dāy-sän äššäreya səmmän.»

Isälan n-tänuɖäft ta tojārät imärrəzäyän ihuk
(Marqes 12:41-44)

21 Iɖkäl ʒisa ɖarät-a-wen asəwaɖ-net, inhäy käl-ehäre tajjän azrəf wa təkkatän dāy-əssəndoqq wa n-tikutawen ihän *ehän n-ämudd wa mäqqārän*,
² inhäy dāy tänuɖäft tiyyät läqqəwät har dd-tosa, tästäräkkät dāy-əssəndoqq sənātät tämmaten əbɖanen. ³ Inhäy ʒisa a-wen ʒas, inna: «Tidət-dāy a-s tänuɖäft-ta-dāy n-taləqqe, tojār äddinät iket-näsän ihuk, ⁴ fäl-a-s iket-näsän, a-wa s-ässakäyän s-wär-ämyatärän a əkfän, a-s ija a-wen ənta, dāy-əlləqqu-net, a-wa tətṭäf i-tämudre-net iket-net, a təkfa.»

Teräzze ta təlkämät dāy-ehän n-ämudd wa mäqqārän
(Mätti 24:1-2; Marqes 13:1-2)

⁵ Islä ʒisa ɖarät-a-wen i-äddinät iyyäɖ dāy-tamətte, ti-imələn tihusay-ti ija *ehän n-ämudd wa mäqqārän*, ti-imələn dāy a-wa t-ihän d-tihun ti s-idäy d-a-wa s-idläj mäšan, inn'-asän: ⁶ «A-wa-dāy hannäyäm ähusken, əlkamän išilan dāy-wär mad-dd-təqqayəm təhünt tiyyät ʒas warät tamidit-net, ad-ättäytäy iket-dāy-net.»

Išmal n-täməddawt n-äddunya
(Mätti 24:3-28; Marqes 13:3-23)

⁷ Essəstänən-t, ənnän-as: «Älyalim, əmme d-mad-äj a-wen? Əkkəs-anäy dāy-tayɖärt n-išmal wi-s-e-nəlməd a-s sāmdo, osä-dd.»

⁸ Inn'-asän ʒisa: «He käwäneɖ, wär käwän-išäšket äwadəm ed, ad-dd-asən äddinät äjjootnen s-isəm-in, änn hak iyyän dāy-sän: «Näkk a-s Älmasex!» mey änn: «Təqqän, täwwäɖ!» wär tošeläm ɖara-sän. ⁹ Afäl təsläm i-isälan n-imjārän d-tanäkra n-timəttawen, wär-itəg-gädet ənniyät-nāwän; a-wen a ilan s-ad-äj təzzar isrəy-t-dd sāmdo n-härät iket-net.» ¹⁰ Inn'-asän dāy ɖarät-a-wen: «Ad-təknəs tawset tamidit-net, iknəs əddəwəl amidi-net, ¹¹ ad-iškəɖkəɖ äkall dāy-idəggan äjjootnen, äj laɖ d-turhənnawen äjjootnen, əzjārän-dd härätän d-ijitän ässuksəɖnen isənnawän ¹² mäšan, dat-ad-äj a-wen-dāy, ad-tättärmäsäm, tətwayəzzəbem, tättäl-wäyäm s-äššäreya dāy-ihānan n-äddin wi n-käl-Älyähud, təjjəšäm tikärmuten, sərrəwrəwän-awän äddinät s-imänokalän d-gəfärän dāy-təssəba n-isəm-in wa käwän-iwarän, ¹³ ad-hawän-umas a-wen əssəbab fäl tämoosäm tjuhawen-in. ¹⁴ Wär täšəwəšnet ul-hawän-nāwän dāy-isälan n-a-wa mad-tənnəm ¹⁵ fäl-a-s, ad-käwän-äkfäy ällifaz d-särho dāy-mäjräd s-wär t-illa ašänjo-nāwän äddoben tebädde data-wän, wäla asəbbəggu-nāwän. ¹⁶ Ad-käwän-səttärməsän imärəwän-nāwän, d-ayətma-wän, d-išəqqayän-nāwän, d-imidiwän-nāwän, səssänyən kərəf iyyäɖ dāy-wän, ¹⁷ ad-där-wän akəɖän äddinät iket-näsän dāy-təssəba n-isəm-in wa käwän-iwarän ¹⁸ mäšan, wär hin-e-iba wäla emzäd n-eyäf-nāwän iyyän ʒas. ¹⁹ Ere wa äkoyädän dāy-alkum-hahi dāy-immun-net har ašäl wa d-imda a-wen-dāy iket-net, ad-iyləs.»

Erk äzzəmanän wi dd-malənen

²⁰ «Afäl tənähäyäm Yärussälam a-s tät-dd-äyläyäläyän əlyəskärän, əlmədät a-s əlhəllak-net, ohäz-dd. ²¹ Dihen, wi əzzäyenen teje ta n-Älyähudəyät, jawəɖnet dāy-azzal s-ašrut wa n-iɖayän; wi əzzäyenen ayrəm wa n-Yärussälam, əzjārnet-t; wi əzzäyenen äroj-net, wär dd-täjjäšnet ayrəm ²² fäl-a-s, išilan-en, išilan n-ukəs n-eyä dāy-mad-äj a-wa ənnän əlkəttabän n-Mässinäy iket-net. ²³ Timəskay tiɖeɖen-ti irmäs a-wen-dāy lanät ənniyät mey siɖuɖnät, fäl-a-s, ad-täj tizzurt mäqqoorät fäll-äkall, iɖəw aɖkär n-Mässinäy fäll-tamətte-ta-dāy. ²⁴ Ayil-net iyyän, ad-t-täks təkoba, ayil wa iyyäɖän, ad-äkkälät dāy-ikallän wi iyyäɖnen, ad-əddəšnät tiwsaten wären ämoos ti n-Älyähud, Yärussälam hundäy har akəy äzzəman-nəsnät.»

Täməddawt n-äddunya
(Mätti 24:29-31; Marqes 13:24-27)

²⁵ «Ad-äj härät dāy-täfukt d-ewär d-etran, əjənät tirəmmay dāy-tiwsaten ti wärnen ärori n-äkall dāy-təssəba n-eməsli-i-dāy ässuksəɖän he-ikkəs ejärew wa səmmän d-tinäzzämären-net. ²⁶ Äddinät iyyäɖ, ad-tän-täny tarəmmeyt n-a-wa hannäyän itajj fäll-äkall ed, wäla iməşşuha wi hänen isənnawän, ad-ən-

həynəhəyän. ²⁷ Älwäqq-wen-däy, ad-e-ənhəyän äd-dinät Ägg-ägg-adəm imal-dd, inay tijäräken, təkam-as tärna-net d-älxurmät-net. ²⁸ Afäl əssəntän härätän-win-däy iji, əbdədät, tədkəläm iyəfawän-nəwän fäl-a-s, əlyəllas-nəwän, ohäz-dd.»

Yaymät tokayäm

(Mätti 24:32-35; Marqəs 13:28-31)

²⁹ Issäyläy-tän Yisa çarät-a-wen tangalt tiyyät, inn'-asän: «Səjrähät däy-aşar d-ihəşkan wi iyyädnen; ³⁰ wädden e-d, tən-tənhäyäm a-s dd-ənşärän, ad-təlmədäm d-iman-nəwän a-s os'-iwän akäsa. ³¹ Əm-mək-wen-däy day a-s afäl tənähäyäm härätän-win-däy s-hawän-ənney har əqqälän iji, adiş əlmədät a-s *Təmmənəya n-Mässinäy*, tohəz-dd. ³² Äsidättey-awän a-s wär-e takəy əzzurəyät-ta-däy wär jen härätän-win-däy s-hawän-ənney iket-däy-näsän. ³³ Ojär täräyse ija ad-ib'-işənnawän d-äkall uhən ad-iba tənna-nin. ³⁴ Äjät ən-niyät i-iman-nəwän, wär zəzayət tesäse n-asməd d-əlxəmər d-inəzjam n-əddunya ulhawän-nəwän, wär toyyem aşäl-en-däy oça-dd fälla-wän ³⁵ şund tətart fäl-a-s aşäl-en, ad-dd-içəw fäll-əddinät wi wärnen ärori n-äkall iket-däy-näsän. ³⁶ Yas, yaymät jam ən-niyät, täybadäm Mässinäy s-älwäqq iket-net i-ad-täyləsäm däy-a-wa dd-imälän, tudabem day tebdäde dat-Ägg-ägg-adəm.»

³⁷ Itajj Yisa aşäl iket-net isayra däy-ehän *n-ämudd wa məqqārän* məşan, e-d t-ija ehəç, ad-adəw taçayt ta n-əzzäytun; ³⁸ e-d äffaw, ad-dd-tənşəy tamətte iket-net ehän n-ämudd wa məqqārän i-ad-has-səjəd.

Anu n-taydärt wa iyäş Yəhudəs

(Mätti 26:1-5, 14-16; Marqəs 14:1-2, 10-11; Exya 11:45-53)

22 Ohäz-dd *ämudd wa n-Faşka*-i däy-tattän äd-dinät tijəlwen ti wär täskäf täzça yas, ² əggädän-dd imänokalän *n-käl-tikutawen d-älyulam n-Ättäwrät*, ad-tattärän əmmək s-əjän iman n-Yisa məşan, təgdäl-asän-t tuksəçä ta jän i-tamətte.

³ Däy-a-wen-däy, ad-ijjäs Iblis Yəhudəs Isxaryut, iyyän däy-inəttulab n-Yisa wi n-märəw d-əssin, ⁴ iglä, imməjräd d-imänokalän *n-käl-tikutawen* d-imänokalän n-älgomitän, änmäknän dər-s i-ad-hasän-isəyçär Yisa. ⁵ Äsdawät-tän a-wa hasän-inna, əjjäşän-as ärkawäl n-ad-t-əkfən azrəf, ⁶ irç'-asän, ad-itammäy i-əssayät ännufläyän d-wär t-təlla tamətte edes i-Yisa i-ad-hasän-t-isəttärməs.

Isəmməjna i-ämudd wa n-Faşka

⁷ Osä-dd aşäl wa däy-tattän äddinät tijəlwen-ti wär ha täzça d-çarräsnät taysiwen ti *n-Faşka*, ⁸ äşmaşäl Yisa Bəçrus d-Exya, inn'-asän: «Äglät, səmməjnum-anäy imənsiwän wi *n-ämudd wa n-Faşka*.» ⁹ Ənnän-as: «Əndek diha d-tärhed ad-tän-nəsəmmujnət?» ¹⁰ Inn'-

asän: «Diha-däy d-e-təjjəşäm ayçəm ad-där-wän-e-im-muqqəs əhaləs dd-iktarän, əlkəmät-as s-ehän wa mad-ijjəş, ¹¹ tənnəm i-mässi-s n-ehän-en: «Inn'-ak älyalim, səkən-anäy edəgg däy-ehän-näk wa-däy mad-səs-sikəyäy ämudd wa n-Faşka näkk d-inəttulab-in.» ¹² Ad-kawän-isəkən ehän n-soro däy-əmmujnen isəftay, dihen-däy ad-mad-nəsəssikəy ämudd.

¹³ Əglän, ənhäyän härätän s-əmmək-wa-däy s-hasän-tän-inna Yisa, ad-siməjnun imənsiwän wi *n-Faşka*.»

Ämudd wa n-Faşka

(Mätti 26:20-30; Marqəs 14:22-26; 1 Kur. 11:23-25)

¹⁴ Ämmujnät-dd härät iket-net, əskärän-dd imənsiwän yas, änyäyma Yisa d-inəmmuşal däy-edəgg wa n-imənsiwän, ¹⁵ inn'-asän: «Äsdärhänäy hullan ad-där-wän ahäräy Faşka-ta-däy härwa wär-äqquzçabey ¹⁶ fäl-a-s, ädduttät a-s äbas ilkam, ad-där-wän tət-oharäy hundäy har aşäl wa d-mad-ättälmäd älmäyna-net däy-Təmmənəya n-Mässinäy.»

¹⁷ İçkäl-dd Yisa kara han aman n-läynəb äxxiimmärnen, äjoçäy i-Mässinäy təzzar, ikç-en i-inəttulab-net, inn'-asän: «Näyəbbətät a-wa jer-iman-nəwän ¹⁸ fäl-a-s, ässiilmädäy-kawän a-s wär-ilkem çur-aşäl-i-däy ad-əswəy a dd-ijmaçän läynəb, hundäy har aşäl-wa dd-mad-tass *Təmmənəya n-Mässinäy*.»

Asəbdad n-amənsi wa n-tasäktot şəddijän

¹⁹ İçkäl Yisa çarät-a-wen tajəlla, ämmoy i-Mässinäy, irç'-et təzzar, äçun-asän-tät, inn'-asän: «A-wa tayəssanin ta mad-äçfäy däy-idəggan-nəwän, tuçanät tajəlla jer-iman-nəwän käwəneç-däy i-ad-hi-dd-kittəwäm.»

²⁰ Əssəmdän tetäte yas, içkäl kara han aman n-läynəb äxxiimmärnen, inn'-asän: «A-wa ihän kara-i-däy a-s *ärkäwäl n-tassayt* wa äynayän ijän s-aşni-nin wa madän-inyəl däy-äddimmät-nəwän ²¹ məşan, ənhəy-wät-ak ämaydar-in, ənta-da-däy dər-i oharän. ²² Äsidättey-awän a-s *Ägg-ägg-adəm*, ätiwatäs ad-t-iba məşan, amäskoy äwadəm wa t-madän-isəssäyçär!» ²³ Ad-tin-məsəstinän ya inəttulab jer-iman-näsän i-ad-əlmədän ere wa ihälän ad-aj təkunt-ten-däy.

Mijraw wa n-tidət

²⁴ Tənkär däy-sän tamädaşt täşşooçet älwäqq-wen-däy i-ad-əlmədän ere wa däy-sän ojärän. ²⁵ Inn'-asän Yisa: «İmänokalän äsiikälən əddəwəlän-wi fäll-äçkamän məşan, hakd a-wen-däy, ärhan ad-hasän-itawänna dəgg-älxer ²⁶ məşan, käwəweç, wär jem a-wen: Wa ojärän däy-wän, umaset şund wa ənçärrän, wa n-ämizär, umaset änaçdim n-wi iyyädnen. ²⁷ Äs-sistänäy-kawän: əndek ere wa änihäjçän d-semçar jer-ere wa äçqçimän itatt d-ere wa has-ixdamän? Wädden wa äçqçimän itatt a änihäjçän d-semçar. Äywa! Näkk a-

s kăwăn-dd-osey, əjeý iman-in jere-wăn dăy-edăgg n-ănxdim.

²⁸ Kăwăneđ-i-dăy Ƴas, ad-dd-ăqqimănen tălkamăm-ahi đarăt aýăna wa ənhăyăy, ²⁹ a-wen-dăy a făl, tadjăy Təmməneya ta n-Abba-nin jer-ifassăn-năwăn s-əmmək wa s-tăt-ija jer-wi-nin, ³⁰ i-ad-dăr-wăn ahărăy išəksa d-isəswa dăy-Təmməneya-nin, tăqqayməm fáll-tisăqqi-ma n-təmmənukəla i-ad-təšrăyăm tiwsaten ti n-mărawăt d-sănatăt n-Işrayil.»

Ălolăy Ƴisa dăy-isălan n-akuddəl wa t-mad-ăj Bətrus

(Mătti 26:31-35; Marqəs 14:27-31; Exya 13:36-38)

³¹ Innă Ălyalim Ƴisa đarăt-a-wen: «Simyon, Simyon, it-tăr iblis turhajăt n-ad-kăwăn-iskənsəkət šund əlkăma ³² măšan, dălăy-ak Măssinăy i-ad-wăr-ăba immun-năk săr-i; afăl hi-dd-tăqqălăd, səbdəd ayətma-k dăy-ăd-din.» ³³ Iggăd-dd Bətrus, innă i-Ƴisa: «Ălyalim, năkk, əsidăwăy i-ad-dăr-k idawăy s-takărmut hakd-dăy s-tamăttant.» ³⁴ Inn'-as Ƴisa: «Bətrus, əssiilmădăy-kăy a-s, a-s mad-iwət ekăz əyora ašăl-i-dăy, tăkkuddălăd-ahi har kărađ ihăndăggan.»

Isəmməterăn-wi ija Ƴisa i-inəttulab-net

³⁵ Inn'-asăn Ƴisa iket-năsăn đarăt-a-wen: «Ălwăqq wa d-kăwăn-ăšmašălăy s-tizarăt wăr tăwweyăm əzrəf wăla šăkkoš, wăla tifădelen, ajăn əba-hin hărăt fälla-wăn.» Ğnnăn-as: «Wăla a əndărrăn.» ³⁶ Ƴas, inn'-asăn: «Ămăra, ere ilăn əzrəf, idkəlet-t, ere ilăn šăkkoš, išləjet-t, ere dăy-wăn wărăn ila təkoba, izănšet-in anăkăbba-net i-ad-tăt-ikrəš ³⁷ ed, əlleyey-awăn a-s a-wa ətwăn-năn fáll-i dăy-əlkəttab n-Măssinăy a-s inna: «Ăđin dăy-inađlimăn», ad-ăj.»

³⁸ Ğnnăn-as əntăneđ: «Ălyalim, sănatăt tikobawen da»; inn'-asăn: «Tăkat, igdăh-awăn măjřăd!»

Ăssayăt wa ikkăs Ƴisa dăy-ašəkrəš wa n-Žătsămmani

(Mătti 26:36-46; Marqəs 14:32-42)

³⁹ Ifăl dihen Ƴas, əddew dăr-săn s-tađayt ta n-əzzăy-tun ed, əru-dăy a-wen-dăy a-s izzay ad-t-ăj.

⁴⁰ Əwwăđăn-in tađayt-en Ƴas, inn'-asăn: «Ădělăt Măssinăy i-ad-kăwăn-agəz dăy-tăndərbaten n-Iblis.»

⁴¹ Iššənkăš-in Ƴisa fälla-săn s-əđđəkuđ n-tejere n-tăhunt, irkăy, ad-itəddal Măssinăy, ⁴² ijanna: «Abba, kunta tărhed a-wen-dăy, səssijəj-ahi kara n-tisnant-ta dăy măšan hakd a-wen-dăy, əjet erhet wa-năk wădden wa-nin.» ⁴³ İjanna a-wen-dăy a-s has dd-ănfalăl ənjălos n-Măssinăy i-ad-t-isəşsuhət. ⁴⁴ İdgăz Ƴisa, ijłăy hullan dăy-tamădilt n-Măssinăy har tămoos tide-net a olăhăn d-tikruten n-ašni dd-titrəkkiten fáll-ăkall. ⁴⁵ İmdă d-tamădilt n-Măssinăy Ƴas ibdăd, iqqăl-dd inəttulab-net, ogăz-tăn-dd tăssoođăs-tăn tisnant. ⁴⁶ Inn'-asăn: «Ma s-

təttasăm? Ğnkărăt-dd, ədělăt Măssinăy i-ad-kăwăn-agəz dăy-tăndərbaten n-Iblis.»

Atărməs n-Ƴisa Ălməsəx

(Mătti 26:47-56; Marqəs 14:43-50; Exya 18:2-11)

⁴⁷ Hărwa-dăy əmmiijřăd i-inəttulab-net a-s dd-osa ejhăn wa t-ittărăn, əzzar-as iyyăn dăy-inəttulab-net wi n-măraw d-əssin wa s-isəm-net Ƴăhudəs. Ohăz-dd Ƴăhudəs Ƴisa i-ad-t-asəs dăy-idmarăn-net ⁴⁸ măšan, inn'-as Ƴisa: «Ƴas kăyy Ƴăhudəs, əmmək wa-dăy a-s sayđarăd *Ăgg-ăgg-adəm?*» ⁴⁹ Ğnhăyăn inəttulab wi iyyăđ-nen a-wa ikkăn iji Ƴas, ənnăn: «Ak nəwtet-t s-tikobawen-nănăy meý?» ⁵⁰ İwăt iyyăn dăy-săn akli n-ămănokəl n-kăl-tikutawen s-təkoba-net, ištăf-dd taməzzujt-net ta n-ayil. ⁵¹ İytăl-tăn Ƴisa, inn'-asăn: «Wăr jem a-di.» İđăs taməzzujt n-ăhaləs, əzozăy-t.

⁵² Innă Ƴisa i-imănokəlăn n-kăl-tikutawen d-imănokəlăn n-ălgomităn wi əylăfnen *ehăn n-ămudd wa măqqărăn* d-inušămăn n-Işrayil d-wi t-ăššunjătten: «Ma s-săr-i dd-tăwwayăm tikobawen d-iboriyăn šund ənaytaf?» ⁵³ Wădden hak ašăl ərtayăy dăr-wăn dăy-ehăn n-ămudd wa măqqărăn, mafăl wăr hi-dăy-s tărmesăm; əlmədăt a-s ašăl-wa-dăy, ašăl-năwăn kăwăneđ d-Iblis d-tihay-net.»

Tisətbət n-akuddəl wa ija Bətrus i-Ƴisa

(Mătti 26:57-58, 69-75; Marqəs 14:53-54, 66-72; Exya 18:12-18, 25-27)

⁵⁴ Ărmăsăn Ƴisa, əlwăyăn-t s-ehăn n-ămănokəl wa n-kăl-tikutawen, ij'-asăn Bətrus alkum šəjren. ⁵⁵ A-s hin-əwwăđăn dihen, iryă efew dăy-amməs n-əyalla, əzza-hăn săr-s əddinăt; ijjăš Bətrus ənta-dăy, iglă əqqi-ma edes i-əddinăt-en. ⁵⁶ Tənhăy-t tănaxdimt tiyyăt əqqi-ma s-efew, tək'n'-e azəjjəzz, tənnă: «Hannăyăm-t wa-day, amidi n-Ƴisa.» ⁵⁷ Əkkuddăl Bətrus a-wen, inn'-as: «Tamăđt, wăr t-əzzeyăy.» ⁵⁸ A əndărrăn đarăt-a-wen-dăy, inhăy-t əwadəm iyyăn day, inn'-as: «İyyăn dăy-săn a tămoosăd.» Inn'-as Bətrus: «Ăhaləs, əlyafyăt-năk.» ⁵⁹ Okăy a iwwăđăn əssayăt đarăt-a-wen, ikyăd dăy-s əhaləs iyyăn, inna: «İjmađ-t əššăk a-s əhaləs-i-dăy, amidi-năsăn făl-a-s ənta-dăy, i n-Galila.» ⁶⁰ Inn'-as Bətrus: «Ăhaləs, wăr-əssenăy a dăy-hi-tăssewălăd.» Diha-dăy d-innă Bətrus a-wen-dăy, hărwa-dăy əmmiijřăd a-s iwăt ekăz əyora. ⁶¹ Innăđ-dd săr-s Ƴisa, əmmoqqăs asawađ-năsăn, iknă dăy-s Ƴisa akăyad Ƴas, iktă-dd Bətrus măjřăd wa s-kăla has-t-ija a-s has-innă: «A-s mad-iwət ekăz əyora ašăl-i-dăy, tăkkuuddălăd taməzzuyt-in har kărađ ihăndăggan.» ⁶² İzjăr Bətrus, ad-ihall a-wa-dăy has-ja tisnant.

Ăsmăđrăyăn əssărdusa Ƴisa

(Mătti 26:67-68; Marqəs 14:65)

⁶³ Əzzănăn meddən-wi jănen ənniyăt i-Ƴisa săr-s, ad-dăy-s đazzăn, təggatăn-t; ⁶⁴ əqqănăn idəm-net s-

ekäršäy, ad-has-jannen: «Luləy ya, tälləyed-anəy ere wa käy-iwätän.»⁶⁵ Ad-sikuforän, gaggärän-t.

Tebädde n-Ŷisa dat-käl-Sinhidrin wi yattäsnen äššäreya
(Mätti 26:59-66; Marqəs 14:55-64; Exya 18:19-24)

⁶⁶ Äffaw Ʒas, äddew-dd älzämayät wa n-inušämän n-Işrayil d-imänokalän n-käl-tikutawen d-älyulam n-Ättäwrät, əlwäyän Ŷisa s-käl-äššäreya. ⁶⁷ Əwwäđän-in Ʒas, əssəstänän-t, ənnän-as: «Kunta käyy a-s Älmasex, əkkəs-anəy dəy-taydärt.» Inn'-asän: «Kud-hawän-tän-ənnəy-dəy, wär hi-e-təfləsäm; ⁶⁸ kud-käwän-əssəstänəy dəy, wär hi-e-təwwäzzäbäm ⁶⁹ məšan, əlmədät a-s Ʒur-aşäl-i-dəy, ad-tənhəyäm Ägg-əgg-adəm, əqqiima daw-ayil n-Mässinäy-i ilän tärna.» ⁷⁰ Ənnän-as iket-dəy-näsän: «Adiš käyy a-s Rure-s n-Mässinäy?» Inn'-asän: «Käwänəđ iman-näwän, tənnäm a-s näkk a t-əmoosän.» ⁷¹ Ənnän älwäqq-wen: «Ma nətəji i-tajuhe säl ta-dəy? Wädden nəslä näkkənəđ iman-nänəy i-a-wa dd-izjərän emm-net.»

Tebädde n-Ŷisa dat-Bilatəs

(Mätti 27:1-2, 11-14; Marqəs 15:1-5; Exya 18:28-38)

23 Inkär älzämayät iket-net, ittəlwəy Ŷisa s-Bilatəs wa n-gəfär. ² Osän-in dihen Ʒas, ad-t-sađlamän, jannen i-gəfär: «A-s närmäs əhaləs-i-dəy, işaška tamətte-nänəy, ijanna ənta a-s Älmasex wa n-ämänokal, ijanna dəy i-äddinät wär zəläm tiwse i-Qäyşär-i n-ämänokal wa məqqärän.» ³ İssəstän Bilatəs Ŷisa, inn'-as: «Ak, käyy a-s ämänokal n-käl-Älyähud mey?» Inn'-as Ŷisa: «Käyy iman-näk, tənneđ-tän.» ⁴ İn-nä Bilatəs i-imänokalän n-käl-tikutawen d-tamətte: «Əhaləs-i-dəy, wär hənneyäy fälla-s udlem t-əs-inəhəjjän d-taməttant.» ⁵ Əzzäjän äddinät iməslan-näsän s-afälla, ənnän-as: «İssəntä-dd ašəşk n-tamətte s-a-wa tət-isəyra Ʒur-Galila ta dd-ifäl har dd-imdä Älyähudəyät, iwwäđ-dd Yärussälam əməra.»

⁶ İslä Bilatəs i-a-wen Ʒas, issəstän d-a-s Ŷisa i n-Galila mey? ⁷ İlmäd a-s Galila a t-təlät Ʒas, əssawəy-t i-Harudəs wa n-gəfär n-Galila-i fälla-s ixkamän ed, a-s itəjj a-wen-dəy, iha Yärussälam.

Tebädde n-Ŷisa dat-Harudəs Antibas

⁸ İnhəy Harudəs Ŷisa Ʒas, iddəwät hullan fäl-a-s əru irh' ahənay-net dəy-təssəba n-a-wa fälla-s isäll, ijar dəy ättäma n-ad-əj Ŷisa, iji n-Mässinäy iyyän data-s. ⁹ İja Harudəs isəstanän əjjootnen i-Ŷisa məšan, wär t-illa a has-inna Ŷisa. ¹⁰ A-s itəjj a-wen, imänokalän n-käl-tikutawen d-älyulam n-Ättäwrät, sađlamän Ŷisa s-əşşahät. ¹¹ İggäd-dd dəy Harudəs d-əssərdusa-net, ad-t-saməđrayän, təjjän-t tekäşkäšt; əssəlsän-t anəkäbba iknan tihusay, əssoyälän-t dərät-a-wen i-Bilatəs wa n-gəfär. ¹² Aşäl-ənnin-dəy, ad-änməzäl Harudəs d-Bilatəs, əmedəwän ed, dat-a-wa, əniməkşärän.

Bilatəs, Bəryäbbas, Ŷisa

(Mätti 27:15-26; Marqəs 15:6-15; Exya 18:39-19:16)

¹³ Äsdaw-dd Bilatəs imänokalän n-käl-tikutawen d-in-uşämän d-tamətte, inn'-asän: ¹⁴ «Əhaləs-i-dəy ya, təwwäyäm-ahi-t-dd, tənnäm-ahi: «İşaška äddinät», əssəstänəy-t data-wän məšan, wär fälla-s əjrewəy faw a t-əsinəhəjjän d-taməttant dəy-hərätän-wi-dəy t-sawaräm. ¹⁵ Əssawəyäy-t i-Harudəs ənta-dəy məšan, wär t-ill' udlem fälla-s ijraw ed, əssoyäl-anəy-t-dd. Wär fälla-s hənneyäy faw a t-əsinəhəjjän d-taməttant. ¹⁶ Äd-däbara əməra, ad-dəy-s səwwəjjäy tiwit, äyyäy-t-in.» [¹⁷ Äzzäman-en, hak əmudd n-Faşka, əsiwəyy'-asän-in Bilatəs u-takərmüt iyyän. ¹⁸ Ohərän iket-näsän iyyän n-əmm, əşyären dəy-işənnawän, jannen: «Ämmätet əhaləs-wa-dəy, səwwəyəd-anəy-dd Bəryäbbas.»] ¹⁹ Bəryäbbas-i-hi, iha takərmüt fäl-a-s kälä dd-issənkär tamətte dəy-ayrəm har ij' iman n-əwadəm dəy-a-wen-dəy. ²⁰ İttär Bilatəs ad-hasän-əmməjräd dəy ed irha ənta ad-hin-isəwwəyy Ŷisa ²¹ məšan, əşyären iket-dəy-näsän dəy-işənnawän, ənnän-as: «İtwəşləbet fäll-tajəttewt, itwəşləbet fäll-tajəttewt!» ²² Oläs-tän asəstan wa s-kərađ, inn'-asän: «Mafäl, ma iyşäd t-əsiinəhəjjän d-taməttant? Wär fälla-s əjrewəy a t-əsinəhəjjän d-tamət-tant; äddäbara əməra, ad-dəy-s səwwəjjäy tiwit, səwwəyyäy-t-in.» ²³ Äxwälän-t s-iyəran-näsän, tattärän dəy-s ad-itwəşləb fäll-tajəttewt. Oyy'-asän iman-net, əşjäd-asän Bilatəs, ²⁴ əllil erhet-näsän, iytäs-as tamət-tant, ²⁵ əswəyy'-asän-in əhaləs wa dəy-s əttärän ihän takərmüt dəy-təssəba n-asənkər wa dd-ija i-tamətte d-iman-wi ija, ija Ŷisa dəy-ifassän-näsän i-ad-has-əjən a-wa s-ərhän.

Atwəşləb n-Ŷisa Älmasex fäll-tajəttewt

(Mätti 27:32-44; Marqəs 15:21-32; Exya 19:17-27)

²⁶ Älwäqq wa d-əwwəyän Ŷisa i-ad-itwəşləb, əşhəşşälän əhaləs s-isəm-net Simyon n-tadəbayt ta n-Qərwan dd-ifalän işəkraş ələnji n-tajəttewt ta fäll-mad-itwəşləb Ŷisa; idkäl-tät, ilkäm-asän. ²⁷ Təlkam-asän dəy tamətte təjjeet əhanät tiđeđən əsiikälälən, təggatnät iman-nəsnät s-əkall. ²⁸ İnnəđ-dd sār-snät Ŷisa, inn'-as-nät: «Şät-Yärussälam, wär təlhemät fäll-i, əlhəmət fäll-iman-nəkmät d-aratän-nəkmät ²⁹ ed, malän-dd işilan dəy-mad-itwənn: «Tənđəđ i-timəjjejruten d-ti s-kälä wär-əkrešnät ara, wär kälä əssođəđnät», ³⁰ aşäl-en, ad-ənnən äddinät i-iđayän: «Ađəwät fälla-nəy», ənnən i-tiđayen: «İlsəmət-anəy» ³¹ fäl-a-s, efew kunta oşal dəy-ahəşk ibdəjän s-əmmək-wa-dəy, ma inna wa əqqurän?»

³² Ättilwəyän dəy dəy-a-wen-dəy əssin inaytafän əkkanen taməttant əntənəđ-dəy. ³³ Älwäqq wa d-hin-əwwəđän edəgg wa s-itawänna: «Edəgg wa n-əkərkər», əşləbän Ŷisa, əşləbän dəy inaytafän edes-

has, iyyän daw-ayil-net, wa iyyäðän daw-täšalje-net.
³⁴ Älwäqq wa d-əšläbän Ŷisa, innä: «Abba, äñš-asän fäl-a-s, wär-əssenän a hän»; jän ðarät-a-wen tisäyeren i-ad-užanän isəlsa-net jer-iman-näsän. ³⁵ A-s itäjj a-wen, təbdad tamətte, täjjəyha i-a-wa ijän iket-net; ðazžän imännähäðän n-käl-Älyähud däy-Ŷisa, jannen: «Wädden iyläs äddinät wi iyyäðnen, iyləset ya iman-net ämära kunta ənta a-s *Älmasex* wa äsnäfrän Mässinäy i-iman-net.»

(Mätti 28:16-20; Marqəs 16:14-18; Exya 20:19-23)

³⁶ Əjən-t əssärdusa taðžžə, zahažän-t-dd bənegär, hakkän-as-t, ³⁷ jannen-as: «Kunta käyy a-s ämänokal n-käl-Älyähud, äyləs iman-näk ya!» ³⁸ Əttəytäyän älləx jənnəj-s, iktab fälla-s:

«A-WA ÄMÄNOKAL N-KÄL-ÄLYÄHUD».

³⁹ Iggäd-dd iyyän däy-inaɣtafän wi ätwäšläbnen dihen, ad-isamäðray Ŷisa, ijann'-as: «Wädden käyy a-s *Älmasex*, äyləs iman-näk ya, täyləsäd-anäy!» ⁴⁰ Äkläwläw änaɣtaf-wa iyyäðän fäll-amidi-net, inn'-as: «Käyy-i dār-s oharän tisanant-ta-däy, uksað Mässinäy, ⁴¹ näkkänəð, a-wa hanäy-irmäsän, imojjan-nänäy a sār-näy-t-dd-oräwän, nänihäjjä dār-s, iwar-anäy uðlem mäšan ənta, wär t-illa a läbasän iɣšad.» ⁴² Inn' änaɣtaf wa s-iket im-məjräd i-Ŷisa: «Əktəw-ahi-dd afäl dd-täqqäläd tämi-nakäläd.» ⁴³ Inn'-as Ŷisa: «Äsidättey-ak a-s ašäl-i-däy, ad-dār-i tahərəd äljännät.»

Tamättant n-Ŷisa Älmasex

(Mätti 27:45-56; Marqəs 15:33-41; Exya 19:28-30)

⁴⁴ A-s itäjj a-wen-däy, išwar təja tarähut, əlsänät tihay ärori n-äkall iket-däy-net hundäy har təja tezzar. ⁴⁵ Tāt-tunkäl täfukt, iqqärrawät ärido wa ibðän däy-ehän *n-ämudd wa mäqqārən*, edägg wa šäddijän d-wa iknän təšəðje. ⁴⁶ Äsyärät Ŷisa s-äššahät ðarät-a-wen, innä: «Abba, ärməs unfas-in.» Innä a-wen-däy ɣas, əjmäðän-t iman.

⁴⁷ Inhäy käbtän wa ixkämän fäll-əssärdusa wi əšläb-nen Ŷisa a-wa ijän ɣas, omäl Mässinäy, innä: «Wär t-ih' äššäk a-s ähaləs-i-däy, ämaydal.» ⁴⁸ Ənhäyän äddinät wi dd-äddewnen s-edägg-wen-däy a-wa ijän, əqqälän, änxasän iman-näsän hullan. ⁴⁹ A-s itäjj a-wen-däy, əbdadän imidiwän n-Ŷisa däy-ijəj əkyadän əntänəð d-tiðeðen-ti has-dd-əlkämnen wa-däy n-Galila har əntänätəð-da-däy.

Azəkka n-Ŷisa

(Mätti 27:57-61; Marqəs 15:42-47; Exya 19:38-42)

⁵⁰ Osä-dd ähaləs oɣadän, olayän n-tayrəmt ta n-Arimata s-isəm-net Yusəf, iha inušämän n-İşrayil-wi ɣat-täsnen äššäreya, ⁵¹ wär-ohər d-imizärän-wi iyyäðnen äddäbaratän-wi jän däy-isälan n-Ŷisa ed ijar ättäma n-a-s ilkam ad-dd-təzzubbət *Təmmənəya n-Mässinäy*, ⁵² ənta-en-däy a ihälän ad-äkk Bilatəs, ittär däy-s tafəkka n-Ŷisa, ⁵³ oyyas-tät Bilatəs ɣas, ikkäs-dd Yusəf tafək-

ka n-Ŷisa fäll-tajəttewt, ij'-et däy-tefit təzzar, issəns'-et däy-azəkka iɣaşän däy-esəwäl s-käla wär däy-s insa ere äba. ⁵⁴ Itäjj a-wen-däy ašäl wa d-siməjnun äddinät i-ämudd wa n-əssəbət-i n-täsonfat.

⁵⁵ Əlkämnet tiðeðen-ti dd-äddewnen d-Ŷisa wa-däy n-Galila har diha-däy i-Yusəf, ənhäyänät edägg n-azəkka-en hakd-däy əmmək wa s-tənsa tafəkka n-Ŷisa däy-azəkka-en. ⁵⁶ Əqqälänät ihänan ɣas, ad-sadawnät əlyən-färän d-aðutän. Ijä ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat ɣas, ässunfanät ed, a-wen-däy, a innä alämär wa n-ännäbi Mosa.

Tanäkra n-Ŷisa jer-inəmmuttan

(Mätti 28:1-10; Marqəs 16:1-8; Exya 20:1-10)

24 Abənnəbən n-älxad-i n-ašäl wa äzzarän däy-əssəboɣ, əkkänät tiðeðen azəkka äwwaynät əlyən-färän d-aðutän-wi dd-äsdawnät, ² äwəwäðnät-in azəkka, ogəžnät-in tähunt-ta härät emm n-azəkka, täyiraräd-in, ³ əjjäšnät ammas n-azəkka mäšan, wär däy-s ənhəynät tafəkka n-Ŷisa. ⁴ Äqqanän iɣəfawän-näsnät däy-a-wen-däy a-s dd-əbdädän əssin meddən əlsanen isəlsa äsimäyümäyən edes-hasnät, ⁵ jänät tarəmmeyt-ta-däy fäl dd-hänät-ärkaynät, äsidäsnät timmawen-näsnät äkall. Ənnän-asnät meddən: «Ma s-tammäymät i-ere iddarän jer-inəmmuttan? ⁶ Ŷisa, wär t-illa diha, inkär-dd däy-tamättant. Əktəwmät-dd a-wa innä härwa iha teje ta n-Galila, ⁷ a-s innä: «*Ägg-ägg-adəm*, ilzam ad-ättärmäs, ijəš ifassän n-inəsbäkkəðän, əšləbän-t mäšan, ašäl wa s-kärað, a dd-inkär jer-inəmmuttan.» ⁸ Əktänät-dd iməjridän-win-däy ija Ŷisa.

⁹ Fälnät azəkka ɣas, əkkänät inəttulab wi n-märaw d-iyän d-inalkimän-wi iyyäðnen, jänät däy-sän isälan. ¹⁰ Tiðeðen-en, h'-enät Märyäma ta n-tadəbayt ta n-Muläzðaləyät, Täxya d-Märyäma ta n-ma-s n-Yaqub d-tiyyäð day sidəttutnen a-wa ənnänät i-inəttulab ¹¹ mäšan, jän-tänät tinəbbuddal wären əssen a jan-nenät, unjäyän s-ad-tänät-əfləsän. ¹² Iggäd-dd Bətrus, ošäl s-azəkka, iwwäð-in ɣas, ässijja däy-ämmas-net mäšan, wär däy-s inhey ar tefit tənsat d-iman-net, iqqäl ənta-däy iqqan a-wa ijän eɣəf-net.

Zäbo wa n-Imayus

(Marqəs 16:12-13)

¹³ Əkkän inalkimän n-Ŷisa əssin ašäl-wen-däy tayrəmt ta n-Imayus täniməjjajät d-Yäruşsaläm s-əððəkuð n-märaw kelumetärän d-əssin, ¹⁴ ässokalän, simyuyulän isälan n-a-wa ijän iket-net ¹⁵ a-s tän-dd-iwwäð Ŷisa iman-net, äddew dār-sän ¹⁶ mäšan, indär i-tiṭṭawen-näsän ad-t-əzzəynät.

¹⁷ Imməjräd-asän, inn'-asän: «Ma s-tärjašäm ham ti-net?» Äqqänän iɣəfawän-näsän, əbdädän, ¹⁸ inn'-as däy-sän wa s-isəm-net Kälyobbas: «ɣas, käyy ɣas, däy-Yäruşsaläm təmdat a wär hen isälan n-a-wa däy-s ijän

išilan-wi-däy?»¹⁹ Inn'-asän: «Ma däy-s ijan?» Ennän-as: «Un a-wa ijrāwän Ÿisa wa n-Nāširät-i ämoosän ännäbi äšsoohen s-imojjan-net hakd mäjräd-net dat-Mässinäy d-tamätte iket-net,²⁰ ärmäsän-t imänokalän n-käl-tikutawen d-imizärän-nänäy, ässođän-t däy-äššäreya-näsän təzzar, əslābän-t.²¹ Näkkäneđ, nämoos härät däy-wi əjärenen ättäma n-a-s ənta a madän-iyłəs İsrayil mäšan, a-wa ašäl wa s-kärađ d-əjan härätän-win-däy,²² äqqännät day tiđeđen-nänäy tiyyäđ iyäfawän-nänäy ed, ənšäynät azəkka²³ mäšan, wär däy-s in-ogeznät tafəkka-net, äqqälänät-dd, ənnänät änfälälän-asnät-dd änjəlosän hasnät-ənnänen, iddar.²⁴ Osän iyyäđ däy-näy day azəkka, äsbayänän a-wa ənnänät tiđeđen mäšan, Ÿisa iman-net, wär t-illa ere t-inhayän.»

²⁵ Inn'-asän Ÿisa älwäqq-wen: «Käwäneđ-i-š, tidət-däy a-s ijrāw-käwän iba n-tayette, uhən, ma äsiyärän ulhawän-näwän, igdal-awän ad-təjrähäm a-wa ənnän ännäbitän däy-əlkəttabän n-Mässinäy?»²⁶ Wädden ənän ilzam ad-inhəy *Älmasex* təhänšariđt təzzar, ijješ älxurmät-net.»²⁷ Irmäs-asän-dd đarät-a-wen yur-än-näbi Mosa, ikkä-dd yur-ännäbitän wi iyyäđnen iket-näsän, itafässar-asän a-wa ənnän əlkəttabän däy-isälan-net.

²⁸ Ohəžän-in tayəmt ta əkkän yas, issəkn'-en a-s okay-tän²⁹ mäšan, ənnän-as: «Yayəm yur-näy ed, ašäl iglä, ehəđ-däy, išwar ija», äzzubbät yur-sän.³⁰ Əqqälän tetäte yas, idkäl tajəlla, ämmoy i-Mässinäy, irz'-et, ikf'-asän-tät.³¹ Ämeränät tittawen-näsän älwäqq-wen-däy, əzzäyän-t mäšan, ättunkäl-asän ässayät-wen-däy.³² Änmännän jer-iman-näsän: «Wädden a-s hanäy-äm-mijräd däy-tabarät, isafham-anäy əlkəttabän n-ännäbitän, sanäjmađän ulhawän-nänäy fäll-ad-t-əz-zəyän.»

³³ Əbdädän ässayät-wen-däy, əqqälän Yärussälam. Ogəžän-in inəttulab wi n-märaw d-iyän d-inalkimän-wi iyyäđnen, äžziimmäyän däy-edəgg iyyän.³⁴ Ennän-asän inəttulab d-inalkimän-wi iyyäđnen: «Ijmađ-t äššäk a-s Ÿisa, inkär-dd jer-inəmmuttan, inhay-t Simyon.»³⁵ Əlläyən-asän əntäneđ-däy amuqqəs wa əjan dār-s däy-tabarät d-əmmək wa s-t-əzzäyän älwäqq wa d-irza tajəlla.

Änfäläl-dd Ÿisa i-inəmmušal

(Mätti 28:16-20; Marqəs 16:14-18; Exya 20:19-23)

³⁶ Ämmiijrädän härwa a-s dd-ibdäd Ÿisa iman-net jere-sän, inn'-asän: «İns' älxer n-Mässinäy fälla-wän.»³⁷ Äxwälän, əggädän ənniyätän-näsän, əknän tarəmmeyt ed, äyelän ämättänkul a hannäyän³⁸ mäšan, inn'-asän Ÿisa: «Ma käwän-ixwalän, iggad d-ənniyätän-näwän, ikkas tafłəst däy-ulhawän-näwän?»³⁹ Əkyədät däy-ifassän-in d-ıđarän-in, näkk iman-in a-wa, äđəsət-ahi, təkyədäm däy-i i-ad-təkkəsäm äššäk, ämättänkul, wär dār-i mad-aläh ed, wär-ila tayəssa wəla iyəsan.»⁴⁰ İjann'-asän a-wen, isakn'-en ifassän-net d-ıđarän-net⁴¹ mäšan, təgdäl-asän təmyäre n-tedäwit-i-däy jän ad-t-əfləsän. İnhäy a-s äqqanän iyäfawän-näsän yas, inn'-asän: «Ak təlam a itaməkšen diha?»⁴² Əkfän-t-dd ašär n-emän ähhoyən,⁴³ irmäs-t-dd, ikš'-e data-sän.

⁴⁴ Inn'-asän đarät-a-wen: «A-wa-däy a hawän-janney härwa əlley jere-wän a-s ähhuuššäl ad-itbət a-wa fäll-i iktabän däy-alämär wa n-ännäbi Mosa d-əlkəttabän wi n-ännäbitän d-Äzzäbur.»⁴⁵ Ora älwäqq-wen tiyətwen-näsän i-ad-əfhəmän əlkəttabän,⁴⁶ inn'-asän: «İktab a-s *Älmasex*, ilzam ad-inhəy təhänšariđt, inkär-dd ašäl wa s-kärađ jer-inəmmuttan,⁴⁷ ətwəjjən đarät-a-wen isälan n-tätubt d-tenäšše n-ibəkkađän s-isəm-net i-tiwsaten iket-däy-näsän, isänt a-wen däy-Yärussälam.

⁴⁸ Käwäneđ a jey tjuhawen n-a-wen iket-net,⁴⁹ näkk day, ad-hawän-dd-səssiwəyäy a-wa s-hawän-ija Abbanin ärkäwäl-net, a-wen-däy a fäl wär feläm ayərəm-wa-däy, a təkkäs tärna ta dd-fälät išənnawän wär käwän-təlsa.»

Tikawt n-Ÿisa i-išənnawän

(Marqəs 16:19-20)

⁵⁰ İlwäy-tän đarät-a-wen har edes i-tadäbayt ta n-Bitanya, idkäl ifassän-net, ija däy-sän älbäraka.⁵¹ İtajj däy-sän älbäraka härwa a-s dār-sän ibđa, imməđkäl s-išənnawän.⁵² Ärkäyän-as əntäneđ dihen-däy təzzar, əqqälän Yärussälam əknän däy-tedäwit.

⁵³ Hak ašäl đarät-a-wen, timäqqusän däy-ehän n-ämudd wa mäqqārän ihän Yärussälam, tiimələn Mässinäy. Amin!

Exya

Äšajəš

1 S-tizarät, a-s wär t-illa a dd-ixlakän, wär t-illa a t-illän a säl Wa s-itawänna Mäjräd, Mäjräd ill'e yur-Mässinäy, Mäjräd ənta a-s Mässinäy. ² Ill'e s-tizarät yur-Mässinäy, ³ ənta a-s dd-ixlak Mässinäy härät iket-net, wär t-illa a dd-ixlakän ar s-ənta, ⁴ ənta a əssodärän härät iket-net, tämudre-ten-däy ihakk a-s ännur i-dägg-adəm; ⁵ ännur, ämiläwləw däy-tihay mäšan, un-jäynät sär-s.

⁶ Osä-dd ähaləs dd-äšimašäl Mässinäy s-isəm-net Exya, ⁷ i-ad-umas tajuhe, amənän dägg-adəm s-ännur wa fäll-hasän-itajäyha. ⁸ Wär-ämoos ənta iman-net ännur, tajuhe-net a ämoos. ⁹ Ännur-i-hi, ənta a-s wa n-tidət dd-osän äddunya i-ad-impləwləw fäll-dägg-adəm, arr tiṭṭawen-näsän.

¹⁰ Wa s-itawänna Mäjräd, ijjäš-dd äddunya, təbnä-dd sär-s mäšan, tunjäy s-ad-t-təzzəy, ¹¹ osä-dd ännur äkall-net mäšan, wär t-äqbelän imälän-net, ¹² hakd a-wen-däy däy, wi t-äqbälän, omänän sär-s, äsdabät-tän ad-umasän aratan n-Mässinäy. ¹³ Aratan-en, tiwit-näsän, wär tämoos ta n-täsa wäla ta n-erhet n-tayəssa wäla erhet n-ägg-adəm, ti n-Mässinäy.

Mäjräd, iqqäl-dd ägg-adəm

¹⁴ Mäjräd, ämoos-dd ägg-adəm, izzäy-dd jere-näy ännufläy däy-ännuymät d-tidət, näjjunfä däy-älxurmät-net, älxurmät day wa ikarräš Alyaḍ s-wär-il' Abba i säl ənta. ¹⁵ Ənta-en-däy a fäll-äjjəyha ännäbi Exya a-s innä s-afälla: «Ad-hi-dd-išrəy ere hi-ojärän fäl-a-s ill'e härwa wär dd-äxlekäy.»

¹⁶ Nəjrəw iket däy-nänäy ejädär-nänäy däy-älxurmät n-ännuymät-net, ajärəw nəja-däy, ilkam-as iyyän ¹⁷ fäl-a-s, əmmək wa s-ija Mässinäy Äṭṭəwrät däy-äfuss n-ännäbi Mosa, ənta day a-s ija ännuymät-net d-tidət-net däy-äfuss n-*Yisa*Älmasex. ¹⁸ Mässinäy, wär t-illa ere s-käla t-inhäy mäšan, *Rure*-s wa n-iyän yur-s izzäyän, äsbayän-anäy-t-dd.

Tajuhe ta ij' Exya fäll-Yisa

(Mätti 3:11-12; Marqəs 1:7-8; Luqa 3:15-17)

¹⁹ Ənta da tajuhe ta ij' Exya a-s sär-s dd-äšmäšälän imänokalän n-käl-Älyähud wi hänen Yäruşsalam, *käl-tikutawen* d-dägg-Lewi i-ad-t-səstənän d-a-wa ämoos. ²⁰ Wär hasän-iffer iman-net, inn'-asän: «Wädden näkk

a-s *Älmasex*.» ²¹ Oläsän-t asəstan: «Adiš mi tämoosäd? Ämmuukkän käyy a-s ännäbi *Yəli*?» Inn'-asän: «Wär t-ämoosäy.» Ənnän-as: «Adiš käyy a-s ännäbi wa s-ənnän ännäbitän ilkam a dd-ass?» Inn'-asän: «Äbo!»

²² Oläsän-as tənna: «Adiš, mi tämoosäd? Nārha älwizab näwwäy i-äddinät wi hanäy-dd-äšmašälän, ma tənned, mi tämoosäd?» ²³ Inn'-asän:

«Näkk a-s wa äseyären däy-tenere, janney: «səssiyədät tabarät dat-Emäli», s-əmmək wa s-tän-innä ännäbi Saya. †»

²⁴ Äddinät-win-däy sär-s dd-ämešälän, i n-taggayt ta n-*käl-faris*. ²⁵ Oläsän-t asəstan day, ənnän-as: «Adiš mafäl salmayäd äddinät däy-aman a-s wädden käyy a-s Älmasex wäla, *Yəli* wäla ännäbi wa s-ätwänna?»

²⁶ Äwwəžəb-asän, inn'-asän: «Näkk, aman a däy-salmayäy äddinät mäšan, ill'e jere-wän ere wär təzzəyäm, ²⁷ ad-hi-dd-išrəy, wär-änhäjjäy wäla-däy d-ad-äḍəsäy issal n-tifädelen-net fäl mijraw-i-däy hi-ija.»

²⁸ Tadəbayt ta n-Bitanya təwərät asälim n-Yurdəni wa n-atəram a däy-itajj a-wa-däy, dihen-däy ad-isalmay Exya äddinät däy-aman.

Yisa, Ašəyol n-Mässinäy

²⁹ Ašäl wa n-ḍarät-wen, inhäy Exya Yisa ikk'-e-hi-dd, innä i-tamətte: «Ənhəywät-ak *Ašəyol* n-Mässinäy wa itakkäsän ibakkəḍän n-äddunya! ³⁰ Ənta-i-däy a fäll-hawän-ənnəy: ad-hi-dd-išrəy ere hi-ojärän fäl-a-s ill'e härwa wär dd-äxlekäy; ³¹ näkk iman-in, ibda wär t-əzzəyäy mäšan, i-ad-dd-ibbuyən i-käl-Işrayil, oseyy-dd i-ad-salmayäy däy-aman.»

³² Oläs day Exya ajəyh, inna: «Hannäyäy *Unfas Šəddijän*, ifal-dd išənnawän däy-ännuy n-tedəbert mällät har fälla-s əsjän, izzäy fälla-s. ³³ Käla t-əllew wär t-əzzəyäy mäšan, wa hi-dd-äšmašälän i-ad-salmayäy däy-aman, inn'-ahi: «Ere wa s-tənhäyäd *Unfas* har fälla-s əsjän, izzäy fälla-s, ənta a ihakkän *Unfas Šəddijän*.»

³⁴ Näkk day, ənhäyäy-t, äjjəyhäy a-s ənta a-s *Rure*-s n-*Mässinäy*.»

Inəṭṭulab n-Yisa wi äzzarnen

³⁵ Ašäl wa n-ḍarät-wen, ibdad Exya d-inəṭṭulab-net əssin däy-edägg-wənnin-däy a-s iswəḍ, ³⁶ inhäy Yisa okay yas, innä: «Ənhəywät-ak *Ašəyol* n-Mässinäy!»

† A-wa ännäbi dd-əzzarän i-Yisa, äloläy däy-isälän-net əssayät timaḍ n-awätay dat-tiwit-net.

³⁷ Eslän inəttulab-net wi n-əssin i-mäjräd-wen-däy ij' Exya Ʒas, əlkämän i-Ʒisa. ³⁸ Ašnäšlām Ʒisa ɗara-s, inhäy a-s əlkamän-as Ʒas, inn'-asän: «Ma tärham?» Ennän-as: «Räbbi, a-wen älmäyña-net: Älyalim! Ende d-təzza-Ʒäd?» ³⁹ Inn'-asän: «Ʒyāwät, ad-t-tənhəyäm.» Eglän, ənhäyän dihad izzäy, əzzäyän Ʒur-s ašäl-en-däy. Itajj a-wen s-takkäšt.

⁴⁰ Inəttulab wi n-əssin əslänen i-mäjräd wa ij' Exya fäll-Ʒisa Ʒas əlkämän-as, iyyän däy-sän Idris wa n-əŋŋa-s n-Simyön Bətrus; ⁴¹ Idris-en-däy a osän əŋŋa-s Simyön, inn'-as: «Ʒyāw, nəjrāw *Älmasex*». Älmasex, älmäyña-net: Wa innəfränän.

⁴² Ilwäy Idris Simyön s-Ʒisa. Ikna Ʒisa akäyad däy-Simyön, inn'-as: «Wädden isəm-näk: Simyön ägg Yunəs? Ad-käy-iwār isəm Sefas». Sefas, älmäyña-net: Tähunt. †

Ilkäm Fəlibb d-Natanähil i-Ʒisa

⁴³ Ašäl wa n-ɗarät-wen, ikka Ʒisa teje ta n-Galila a-s ämmoqqäs d-Fəlibb, inn'-as: «Fəlibb, əlkəm-ahi.»

⁴⁴ Fəlibb hakd Idris d-Bətrus, iket-näsän, i n-tayrəmt ta n-Bətsayda. ⁴⁵ Iglä Fəlibb ənta-däy har osa Natanähil, inn'-as: «Ašäl-i, nəjrāw ere wa s-ij' ännäbi Mosa isälan-net däy-Ättäwrät, əlläyən day ännäbitän s-ass-net: a t-ämoosän Ʒisa wa n-ägg Yusəf n-tayrəmt ta n-Nəširät.»

⁴⁶ Inn'-as Natanähil: «Ajän Nəširät, a tāt-dd-ifəl a olaƷän?» Inn'-as Fəlibb: «Ʒyāw, ənhəy-t.»

⁴⁷ Inhäy Ʒisa Natanähil ikk'-e-hi-dd Ʒas, innä: «Ašäl-i-š, hannäyäy U-Bānu-Išrayil n-ägg-aləšäl wär ha təkärzəzzäl.» ⁴⁸ Inn'-as Natanähil: «Ənde hi-təzzäyäd?» Inn'-as Ʒisa: «Hannäyäy-käy härwa wär käy-dd-iƷra Fəlibb, a-s ija a-wen, talled-t daw-tele n-ašar.» ⁴⁹ Iɗkäl Natanähil eməsli-net, innä: «Älyalim, käy a-s *Rure-s n-Mässinäy*, käy a-s ämänokal n-Išrayil!» ⁵⁰ Inn'-as Ʒisa: «Ʒas a-wa-däy fäl hak-ənnəy hannäyäy-käy härwa talled-t daw-tele n-ašar a fäl tomänäd? Əlməd a-s ilkam däy-k ad-tənhəyäd härätän ojännen a-wen-däy təmyäre. ⁵¹ ÄlleyeƷ-awän s-tidət tadduuttet †† a-s ad-tənhəyäm išənnawän ämerän, tənhəyäm day änjəlosän n-Mässinäy tiwənən tizəbbun-dd fäll-*Ägg-ägg-adəm*.»

Iji n-Mässinäy wa äzzarän ija Ʒisa

2 Käraɗ išilan ɗarät-a-wen, ij' azli däy-hin-tätiwäyra ma-s n-Ʒisa däy-tayrəmt n-Käna ta n-Galila; ² ätwäyr'-in day Ʒisa s-azli-en-däy ənta d-inəttulab-net. ³ Əmdän aman n-läyñäb wi äxxiimmärnen taməswanen däy-azli Ʒas, tənn'-as ma-s: «Äddinät ya, äbas lan aman n-läyñäb wi äxxiimmärnen əswän.» ⁴ Inn'-as Ʒisa: «Anna, tazidert, ässaƷät-in, wär dd-iwwəɗ härwa.»

† Sefas däy-Tälyunanit a has-itawännen: Bətrus. †† Däy-Tälyunanit: Amin, amin (S-tidət, tidət).

⁵ Tənnä ma-s i-inaxdimän: «A hawän-innä-däy, təjəmt.»

⁶ Ellan-t dihen sädis iƷsas mäqqornen əknanen däy-tähunt s-təggatän käl-Älyähud älwäl!a s-aman-wi tən-hänen; hak iyyän däy-iƷsas-en-däy, itiwəy temede n-litär. ⁷ Innä Ʒisa i-inaxdimän: «Əɗkärät-dd iƷsas-i-hi aman»; əɗkärän-tän har imawän-näsän. ⁸ Inn'-asän day: «Əlkəwät ämära, tawəyəm i-ere-wa ännihəɗän däy-imənsiwän»; jän a-wa hasän-inna.

⁹ Äkräbbät emännähəɗ n-imənsiwän aman n-läyñäb wi äxxiimmärnen s-wär-issen e-s t-dd-hän kud-däy əs-sanän inaxdimän-wi tən-dd-əlkəwnen siha s-dd-hän; iyrä-dd ämaƷlay, ¹⁰ inn'-as: «Wär t-illa ere s-wädden aman n-läyñäb wi äxxiimmärnen äzednen a isaswa äddinät har tən-ijməɗ ənniyät təzzar, išəsrəy-tän-dd wi wären əkna təzude məšan, käy wi äzednen a təššəšräyäd.»

¹¹ Iji n-Mässinäy wa-däy ija Ʒisa däy-Käna ta n-Galila a-s iji-net wa äzzarän, äsnəfaläl-dd sār-s tärna-net dat-äddinät, omänän sar-s inəttulab-net.

¹² Ätrara Ʒisa ɗarät-a-wen, ikka tayrəmt ta n-Qäfär-naxum äddeew d-ma-s d-ayətma-s d-inəttulab-net məšan, wär-əhoja dihen.

Iššəšdäj Ʒisa ehän n-ämudd wa mäqqärän

(Mätti 21:12-13; Marqəs 11:15-18; Luqa 19:45-46)

¹³ Ohäz-dd ämudd n-käl-Älyähud wa n-Faška Ʒas, äjozäy Ʒisa, ikka Yärussalam. ¹⁴ Ogäz-dd däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän ättužzar n-iwdesän d-tihatten d-tidäberən d-käl-amahaš äqqimän däy-s, ¹⁵ iknä-dd ebärtäk n-iyunan, ad-tän-isattäy əntäneɗ d-tihatten-näsän d-iwdesän-näsän, išamahaš izərfan n-käl-amahaš, isibräywil tisəskar-näsän, ¹⁶ ijanna i-ättužzar n-tidäberən: «Əkkəsät a-wa diha, wär jem ehän n-Abba-nin ehän n-mamala.» ¹⁷ Innä a-wen Ʒas, əktän-dd inəttulab-net a-s iktab däy-mäjräd n-Mässinäy a-s: «Tədgaz-ahi tärha n-ehän-näk.»

¹⁸ Əggädän-dd sār-s imizärän n-käl-Älyähud, ənnän-as: «Ma ämoos iji n-Mässinäy wa s-täddobed iji-net i-ad-hanäy-səfləsäd a-s a-wa jed ämära-däy, led sār-s.» ¹⁹ Inn'-asän: «Ändät ehän n-ämudd-wa-däy ad-hawän-t-dd səbdəɗäy däy-kəraɗ išilan.» ²⁰ Ennän-as käl-Älyähud: «Käh! Ajän wädden ehän n-ämudd-wa-däy, əkkozät timərwen n-awätay d-sädis a ija ibinnəw təzzar imdə, Ʒas əndek dihad ila əmmək ad-t-dd-səbdəɗäd käy däy-kəraɗ išilan?»

²¹ Ij'-asän Ʒisa mäjräd-wen-däy məšan, wär-əjhəhän a-s ehän n-ämudd wa s-hasän-iha isälan-net, tayəssa-net ənta iman-net. ²² Šəmad dd-inkär Ʒisa jer-inəmmuttan a dd-əktän inəttulab-net tifer-tin-däy ija, omänän s-a-wa ənnän əlkəttabän d-a-wa innä ənta iman-net.

²³ Äzzəman-wen-däy n-ämudd wa n-Faška ässakäy däy-Yärussalam, omänän sār-s äddinät äjjootnen han-

näyenen ijitän n-Mässinäy wi itäj, ²⁴ māšan wār tən-ifles ed izzay-tän iket-däy-näsän, ²⁵ wār-äm̄yatār day, ad-has-äj̄jäh awadēm wāl' iyyän fäll-iyyän ed, issan d-iman-net a-wa ihän ulh n-e d t-illām ägg-adēm.

Edāwāne wa ija Ÿisa d-Nikodem dāy-isālan n-tiwit ta täynayät.

3 Ehäḍ iyyän, osä-dd iyyän dāy-imānokālän n-käl-Älyāhud la taggayt ta n-käl-faris s-isēm-net Nikodem Ÿisa, ² inn'-as: «Älyalim, [†] nössan a-s käyy älyalim dd-äšimasäl Mässināy a tämoosād fäl-a-s ijitän n-Mässināy wi täjjād, wār t-illa ere äddooben iji-näsän ar s-ad-t-idhal Mässināy.» ³ Äwwežāb-as Ÿisa, inn'-as: «Älleye-ak s-tidät tädduuttet ^{††} a-s a ikkäs awadēm wār-ija tiwit ta täynayät dd-fälät išēnnawän, wār mad-inhəy Təmmənəya ta n-Mässināy.» ⁴ Inn'-as Nikodem: «Ḍndek əmmək wa s-mad-iwəy awadēm wäššārän? Ajän äddobät ad-iqqəl täsa n-ma-s, äj-dd tiwit ta s-sānatät?» ⁵ Inn'-as Ÿisa: «Älleye-ak s-tidät tädduuttet a-s ere wārän iwa s-aman d-Unfas Šaddijän, wār-e ijjəš Təmmənəya n-Mässināy⁶ fäl-a-s, a-wa dd-torāw tayəssa, i n-tayəssa, a-wa dd-orāw Unfas day, i n-Unfas. ⁷ Wār-itäqqānet eyäf-nāk fäl-a-s innin ənney-ak: «Wār hawän-t-təlla ar tiwit ta täynayät dd-fälät išēnnawän.» ⁸ Wädden aḍu itəhhal siha s-irha, sallād i-eməsli-net māšan, wār təssenād siha s-dd-iha wāla siha s-ikka, a-wen-dāy day, a ij' awadēm iket-net dd-iwan s-Unfas n-Mässināy.»

⁹ Issastän Nikodem Ÿisa day, inn'-as: «Ḍndek əmmək wa s-mad-āj a-wen?» ¹⁰ Inn'-as Ÿisa: «Ḍnd'e-d-il' əmmək a-s käyy älyalim n-Işrayil ogdähän d-a-wa-dāy, uhən-dāy wār käy-hen isālan n-a-wen-dāy? ¹¹ Älleye-ak s-tidät tädduuttet a-s nətajj isālan n-a-wa nössän, nətajyha day fäll-a-wa nənähäy māšan kəwāneḍ, wār tärḍem s-tajuhe-nänäy. ¹² Ÿas, kunta wār hi-təfləsäm dihad hawän-əssewäläy dāy-isālan n-härätän wi n-äddunya, əndek əmmək wa s-hi-mad-təfləsäm afäl hawän-əssewäläy dāy-isālan wi n-tidät əlkämnen n-işēnnawän? ¹³ Wār t-illa ere iwwaḍän išēnnawän kunta wädden ere wa-tän-dd-ifälän, a-wen a t-ämoosän Ägg-ägg-adəm-i dāy-sän izzäyän.

¹⁴ Əmmək-wa-dāy s-issärjāj ännäbi Mosa taššält dāy-tenere, əmmək-wen-dāy day a-s ilzam, ad-itwəḍkəl Ägg-ägg-adəm, ¹⁵ dihen, ere sār-s omänän-dāy, ad-ijrəw tämudre täylälät ¹⁶ fäl-a-s, Mässināy, ija i-äddunya tārha-ta-dāy fäl ikfa Rure-s wa n-iyyän i-ere sār-s omänän-dāy, wār-e ämmät, änn-ak, ad-ijrəw tämudre ta täylälät; ¹⁷ Mässināy, wār dd-äšmašäl Rure-s s-äddunya i-ad-tät-işrāy, änn-ak i-ad-tät-iyələs.

¹⁸ Ere sār-s omänän, wār t-e-işrāy māšan, ere sār-s wārän omen, äru d-itbät äššäreya-net fäl-a-s, wār-

[†] Dāy-Ÿābranəyya: Rābbi. ^{††} Dāy-Tälyunanit: Amin, amin: (S-tidät, tidät).

omen s-Rure-s n-Mässināy wa n-iyyän. ¹⁹ Äddälil n-äššäreya-en, ənta da: osä-dd ännur äddunya māšan, ässofän dāgg-adəm tihay ed timaşalen-näsän ti läbasnen. ²⁰ Äwadēm itamašälän a läbasän härkuk äššunjät ännur, wār dawa-s dd-itəmmil ed äksuḍ ad-dd-əf-fukkārän erk imojjan-net ²¹ māšan, ere iglan fäl tidät, wār-äksuḍ ad-dd-äkk ännur i-ad-dd-infiləl a-s imojjan-net, Mässināy a-s əssəbab-näsän.»

Tajuhe ta s-sānatät ija Exya wa n-Enəsselmäy fäll-Ÿisa

²² Ḍarät-a-wen, ikka Ÿisa d-inəṭṭulab-net teje ta n-Älyāhudəyät, əzzäyän dihen-dāy, ad-isalmay äddinät. ²³ A-s ija a-wen, Exya ənta, tisən-t-dd äddinät, isalmay-tän dāy-edägg s-isēm-net Anun dāy-ihəz n-tadābayt ta n-Saləm fäl-a-s, əjjətän aman dihen. ²⁴ A-wen itajj här-wa wār hin-ätwājär Exya dāy-takärmüt.

²⁵ Tənkär tamənnant jer-inəṭṭulab n-Exya d-ägg-Älyāhud iyyän dāy-isālan n-älwälla wa iššədjän Ÿas, ²⁶ əkkän-t-dd, ənnän-as: «Älyalim, [‡] ähaləs wa s-kāla dār-s tärtäyäd fäll-täjjəyhäd fäll-aşrut n-ejānš n-Ÿur-dəni wa iyyäḍän, ämära isalmay ənta-dāy, takkän-t äddinät iket-näsän.» ²⁷ Inn'-asän Exya: «Ägg-adəm, wār-e äj ar a-wa dār-t-äskälläf Mässināy. ²⁸ Wädden, täjjəyhäm iket-nawän a-s ənney: «Näkk, wār-ämoosäy Älma-sex, ämişəl Ÿas a dd-jeḍ data-s.» ²⁹ Nössan a-s ämaḗlay ənta a ilän tämaḗlayt māšan, amidi n-ämaḗlay-i Ÿur-sän t-illän äsijäd, äsidawät-t eməsli n-ämaḗlay wa s-isäll. Əlmədät a-s tedäwit-ten-dāy itäj amidi n-ämaḗlay, a jeḍ näkk-dāy ämära, tedäwit-in day, təjlay, təmda. ³⁰ Imḗaret isēm-net, ifnəzet wa-nin.»

Isālan n-Wa dd-ifälän išēnnawän

³¹ «Ere wa dd-ifälän išēnnawän, ojär äddinät iket-näsän, ere wa dd-ifälän äkall, i n-äkall, wār mad-āj day ar isālan n-äkall-i-dāy māšan, ere wa dd-ifälän išēnnawän, [ojär äddinät iket-näsän ed] ³² ənta isālan n-a-wa inhäy d-a-wa islā a itajj māšan, wār t-illa ere t-iflasän. ³³ Ere wa t-iflāsän, ässiitbät tənna n-Mässināy ³⁴ fäl-a-s, ere wa dd-äšmašäl Mässināy, a-wa innä Mässināy a ijanna ed äsinäfläy-t Mässināy dāy-isuf n-Unfas-net. ³⁵ Abba ikna tārha n-Rure-s, härät iket-net a ija dāy-ifassän-net. ³⁶ Ere wa omänän s-Rure-s, ijraw tämudre ta täylälät, ere wa sār-s wārän omen, wār mad-inhəy tämudre ta ihäkk Mässināy ed, insa fälla-s aḍkär n-Mässināy.»

Tu-Sāmarit ta tomänät s-Ÿisa

4 Ilmäd Ÿisa a-s əslän käl-faris a-s ojärän inəṭṭulab wi isälmay ənta, uhən wi isälmay Exya, a-wen-dāy a äyelän. ² Tidät a-s, Ÿisa ənta iman-net, wār t-illa ere ässilmäy, inəṭṭulab-net Ÿas a salmaynen äddinät. ³ Ifäl

[‡] Dāy-Ÿābranəyya: Rābbi.

teje ta n-Älyähudəyät, oläs tikawt n-ta n-Galila
4 mäšan, i-ad-äj a-wen, ilzam-t ad-ijləy teje ta n-Sāmari.

5 Ässookal har dd-iwwäḍ ayərəm n-Sāmari s-isəm-net
Sišar, ikkā dihen anu wa ihän ašəkrəš wa iyāš ännäbi
Yaqub təzzar ikf'-e i-rure-s Yusəf, anu-en, iwär-t isəm
wa n-Yaqub. 6 Osä-dd anu Ʒas, äqqimä föll-emm-net i-
ad-isunf a-wa-däy has-ija aləḍḍeš n-asikəl. A-wen a ita-
jjän s-tarähut.

7 Äqqiima föll-emm n-anu-en-däy a-s dd-tosa tu-Sä-
marit dd-təšrajät, inn'-as Ʒisa: «Tamäḍt, säsw'-ahi-dd.»

8 A-s itäjj a-wen-däy, əkkan inəḥḥulab-net ayərəm i-ad-
dd-žənšən imənsiwän əkšän. 9 Tənn'-as tamäḍt: «Ma
käy-äsihəlän käyy-i n-ägg-Älyähud, ad-däy-i təttäräd
aman näkk-i n-tu-Sāmarit?» Äzzāman-en, käl-Älyähud
d-käl-Sāmari, wär-änmännäkän.

10 Inn'-as Ʒisa: «Ənnar təssanäd föll-isuf n-Mässinäy
d-ere wa ham-ijännen: «säsw'-ahi-dd»; kämm a has-
madän-änn: «säsw'-ahi-dd»; äkf'-im ənta, aman əddär-
nen.» 11 Tənn'-as tamäḍt: «Älyalim, anu-i, i šəjreen,
käyy day wär led äja, Ʒas, əndek əmmək wa s-mad-dd-
təjrəwäd aman əddärnen wi s-jänned? 12 Ajän tojäräd
abba-nänäy ännäbi Yaqub-i hanäy-ikfän anu-i-däy däy-
iswa ənta d-aratän-net d-irəzzejän-net?» 13 Inn'-as Ʒisa:
«Ere iswän aman n-anu-i-däy, ad-aləs fad 14 mäšan, ere
iswän aman-wi t-mad-äkfäy, wär däy-s ilkem fad ed,
ad-däy-s umasän aman wi t-mad-äkfäy, a däy-has-dd-
təffay tämudre ta täylälät.» 15 Tənn'-as tamäḍt: «Älyal-
im, säsw'-ahi däy-aman-win-däy i-ad-äbas tifadäy,
əbḍəwäy s-iyäät d-ašəroj n-anu-i-däy.»

16 Inn'-as Ʒisa: «Egləw, idaw-dd d-əhaləs-näm,
täqqələd-ahi-dd.» 17 Tənn'-as tamäḍt: «Wär-ədobänäy.»
Inn'-as Ʒisa: «Tənned tidət a-s wär tädobänäd 18 föl-a-s,
jed səmmos idubnawän mäšan, təzjərät-tän-dd iket-
näsän, əhaləs day wa dər-tärtäyäd əməra-däy, wär
tämsäxläläm.» 19 Tənn'-as tamäḍt: «Älyalim, hannäyäy
a-s käyy ya ännäbi a tämoosäd! 20 Ibda abbatän-nänäy
aḍay-wa-däy a föll-ḡabbädän Mässinäy mäšan,
käwänəḍ-i n-käl-Älyähud, tənnäm wär t-illa älyibadät
n-Mässinäy ar däy-Yärussälam.» 21 Inn'-as Ʒisa:
«Tamäḍt, əfləs-ahi, ilkam älwäqq d-wär mad-täyḡədäm
Abba föll-aḍay-wa-däy wälä däy-Yärussälam.

22 Käwänəḍ, ḡabbädäm a wär təssenäm mäšan,
näkkänəḍ nəssan ere wa nəyabbäd ed, əlyəllas, käl-
Älyähud a dd-ifäl. 23 Mäšan, ilkam ässayät s-ənta-da-
däy nəha əməra-däy däy-mad-äyḡədän imumənän wi
n-tidət Abba s-tidət däy-ənniyätän-näsän föl-a-s, in-
aybadän əjlaynen šund-win-däy a has-əjraznen.
24 Mässinäy, Unfas, wär-itətəwənhəy, a-wen-däy a föl
ere t-iyabbädän, iyḡədet-t s-ənniyät d-tidət.»

25 Tənn'-as tamäḍt: «Əssanäy a-s Wa innəfränän s-
itawänna Älmasex, ilkam ad-dd-ass, afäl dd-osa, ad-
hanäy-isəssiḡəd däy-härät iket-net.» 26 Inn'-as Ʒisa:
«Näkk-i-däy ham-ämmiijrädän a t-ämoosän.»

27 Ämmiijräd-as Ʒisa härwa a-s dd-əqqälän inəḥḥulab-
net. Iqqän a-wa s-ämmiijräd i-tamäḍt iyāfawän-näsän
mäšan, hək d-a-wen-däy, wär tän-iha-i t-ässistänän d-a-
wa däy-s irha wälä a-wa föl dər-s ädiwänät.

28 Toyyä tamäḍt ayäsis-net dihen-däy, täqqäl ayərəm,
tənnä i-äddinät: 29 «Ʒyyäwät, ənhəywät əhaləs hi-il-
läyən a-wa s-kälä t-jeḡ iket-net, ämmuukkän a-s ənta-i-
däy a-s Älmasex.» 30 Əzjərän-dd käl-ayərəm, əkkän-dd
Ʒisa.

31 A-s itäjj a-wen, salḡadän inəḥḥulab älyalim-näsän i-
ad-ämmäkläw 32 mäšan, inn'-asän: «Näkk, ley a əkšey
wär təssenäm.» 33 Ad-tinmənnin: «Ajän iwwäy-as-dd
äwadəm amənsi ḡara-näy?»

34 Inn'-asän Ʒisa: «Amənsi-nin, iji n-erhet n-Wa hi-dd-
äšməšälän, sətbətäy əməšal-net. 35 Wädden a jannem
diha-däy s-əkkəz orän ad-əmaläyän išəkraš? Əney-
awän: ənhəywät, əḍkəlät tiḥḥawen-näwän, təkyədäm
däy-išəkraš, əḡḡan, wär-ərhen Ʒas ar amili. 36 Ässayät
wa d-ijarräw änaxdim wa itiləyən išəkraš älxəqq n-tide-
net, ənta-da-däy däy-təssəba n-ad-isədəw allon-net i-
tämudre ta täylälät, i-ad-imzəyyət änaxdim-wa äd-
domen d-wa itiləyən tedäwit 37 ed, ozz wa innän: «äd-
domät iyyän, oläy wa iyyäḡän», innä tidət. 38 Näkk, äs-
sokäy-käwän illuy n-išəkraš däy-wän wären irh'
äššahät, iyyäḡ a tän-ixdəmän, tərbäxäm käwänəḍ-däy
äššahät-näsän.»

39 Omänän käl-Sāmari n-ayərəm-ənnin-däy äjjootnen
s-Ʒisa däy-təssəba n-tajuhe ta hasän-təja tamäḍt a-s
hasän-təna: «Illäyät-ahi a-wa s-kälä t-jeḡ iket-net.»
40 A-wen-däy a föl osän-dd Ʒisa Ʒas, dälän-t d-ad-ḡur-
sän izzäy, ija ḡur-sän əssin išilan. 41 Əslän-as ənta iman-
net ämmiijräd Ʒas, jän wi sār-s omännen əjut ojärän
wənnin. 42 Ənnän wi sār-s omännen i-tamäḍt: «Äməra,
äbas sār-s noman däy-təssəba n-a-wa hanäy-tənned,
nəsl'-as iman-nänäy, nomän day a-s ädduuttät a-s ənta
a-s Ämaylas n-äddunya.»

Rure-s n-ägg-əlxəkum wa äzozäy Ʒisa

43 Ässakäy Ʒisa əssin išilan-win-däy dihen Ʒas, ikkā
teje ta n-Galila 44 ed, issan a-s: «Wär t-illa ännäbi äti-
wäsämḡärän däy-äkall-net.» 45 Mäšan, diha-däy d-hin-
iwwäḍ Galila, ad-t-äsbärräkän käl-äkall ed, ənhäyän
däy-sän i äjjootnen däy-wi ässakäyən əmudd däy-
Yärussälam a-wa ija Ʒisa iket-net.

46 Iqqäl Ʒisa ḡarät-a-wen tadäbayt ta n-Käna häḥ teje
ta n-Galila däy-äsmäškäl aman, ij'-en aman n-läynäb
äxxiimmärnen. A-s itäjj a-wen-däy, ih' ägg-əlxəkum
iyyän s-ärhin rure-s ayərəm wa n-Qäfärnaxum. 47 Islä a-
s Ʒisa ifäl-dd Älyähudəyät s-Galila Ʒas, ikk'-e-hi-dd, ad-
t-ilaqqäd i-ad-dd-iturur, izuzəy rure-s s-išwar t-äba. 48 In-
n'-as Ʒisa: «Adiš käwänəḍ a təkkäm wär tənheyäm
ijitän n-Mässinäy d-tikunen, wär-e tamənäm s-Mäss-
inäy.» 49 Inn'-as käbtän: «Älyalim, näglet šik iket-di d-

wär-ämmut alyaq-in.»⁵⁰ Inn'-as *Yisa*: «Eglaw, rure-k iddar.» Ifläs kăbtän a-wa has-innä *Yisa*, iglä.⁵¹ Ikka-dd ehän-net härwa a-s has-dd-əlkădän inaxdimän-net, ən-nän-as: «Rure-k, iddar.»⁵² Issəstän-tän d-ässayät wa-däy ijrăw älafu, ənnän-as: «Əndəšel s-tezzar ad-t-toyyä tenäde.»

⁵³ Inhäy abba n-alyaq a-s älwäqq-wen-däy iman-net ad-has-innä *Yisa*: «Rure-k, iddar». Omän ašäl-wen-däy s-*Yisa* ənta hakd ejadäš-net iket-net.

⁵⁴ Iji n-Mässinäy wa-däy a-s wa s-əssin ija *Yisa* đarät efel-net i-Älyähudəyät s-Galila.

Anäbdon wa äzozäy *Yisa*

5 Ijä ämudd iyyän day n-käl-Älyähud yas, oläs *Yisa* tikawt n-Yărussälam.² Yărussälam, uješ-net wa s-itawänna wa n-tihatten, h'-e täsahayt n-aman s-isəm-net däy-*Yäbranəyya*: Bätzata, äylaynät-tät səmmosät tisəkla³ daw-ənsan imarhinän d-iməddoryal d-inəbdan d-inayyabän äjjootnen [äqqalnen i-emäremar n-aman⁴ fäl-a-s dehiyyän, itizəbbut-dd ənjalos n-Emäli däy-täsahayt, isəmrumär aman-net. Ere äzzarän s-ujəš n-aman-en-däy đarät a-s tän-äsımäramär ənjalos, ad-iz-zəy a tämoos turhənnan-net däy].⁵ Ins' ähaləs dihen ibdanän a ilan kăradät timərwən n-awätay d-əttam.⁶ Inhäy-t *Yisa* insa, ilmäd däy-iman-net a-s ähoja ässins'-e bəddin-net dihen-däy yas, inn'-as: «Ajän tärhed ad-käy-dd-iqqəl ässexät-näk?»⁷ Inn'-as anäbdon: «Älyalim, wär ley äwadəm hi-ijärän däy-täsahayt e-d ämramärän aman. E-d sār-sän dd-ämhärhämäräy-däy, ad-hi sār-sän išwār ere hi-ojārän armuđ.»⁸ Inn'-as *Yisa*: «Əbdəd, əđkəl asəftäy-näk, ärjəš.»⁹ Izzäy ähaləs älwäqq-wen-däy, idkäl asəftäy-net, irjəš. Ašäl wa d-itäjj a-wen-däy, ašäl n-əssəbət-i n-təsonfat.¹⁰ Izzäy yas, osän-t-dd imizärän n-käl-Älyähud, ənnän-as: «Ajän wär tessenäd a-s ašäl-i, əssəbət-i-däy wär hak-xälal aggay n-asəftäy-näk.»¹¹ Inn'-asän: «Ähaləs wa hi-äzozäyän, a hi-innän: «Əđkəl asəftäy-näk, ärjəš.»»¹² Ənnän-as: «Ma ämoos ähaləs wa hak-innän: «Əđkəl asəftäy-näk, ärjəš?»»¹³ Ähaləs wa izzäyän, wär-izzey ere wa t-äzozäyän ed äzozäy-t *Yisa* yas, izjär tamətte.

¹⁴ Ämmoqqäs dār-s *Yisa* đarät-a-wen däy-*ehän n-ämudd wa mäqqārän*, inn'-as: «Ämära d-təzzyäd, wär tolesäd iji n-abäkkad, ukşad ad-käy-ijrəw a irnän a-wa s-käla käy-ijrəw.»¹⁵ Igl' ähaləs đarät-a-wen, illäyät i-imizärän n-käl-Älyähud a-s *Yisa* a t-äzozäyän.¹⁶ Əslän i-a-wen yas, ad-tattärän arəmas n-*Yisa* ed ämešäl iji n-Mässinäy wen-däy däy-ašäl n-əssəbət-i n-təsonfat.¹⁷ Inn'-asän *Yisa*: «Abba-nin, ixdam härkuk, näkk-däy, a-wen-däy a jey.»

¹⁸ Ämoos a-wen ämära äsarü wa fäl tattärän imizärän n-käl-Älyähud iji n-iman-net ed ənnän, wär-issəmyär ašäl wa n-əssəbət-i n-təsonfat, äsisəgdäh day iman-net d-Mässinäy ed, innä Abba-net a ämoos.

Turhajät ta ikfä Mässinäy *Yisa*

¹⁹ Inn'-asän *Yisa* day: «Älleyy-awän s-tidət tädduut-tet † a-s, wär t-illa a ixaddäm *Rure-s n-Mässinäy* ar a-wa s-inhäy Abba-net ixdam-t, a-wa ämešäl Abba iket-net, ad-t-ämašäl *Rure-s* ənta-däy²⁰ fäl-a-s, Abba ikna tärha n-*Rure-s*, isakn'-e day a-wa itamašal iket-net, ad-t-isəkən day ijitän ojärnen wi-däy təmyäre, əknən iyä-fawän-näwän uyən.²¹ Fäl-a-s, əmmək wa s-dd-isänkar Abba inəmmuttan i-ad-tän-isudär, əmmək-wen-däy day a-s ihakk *Rure-s* tämudre ere wa s-tät-irha.²² Wärišərräy Abba äwadəm wäl' iyyän mäšan, ija äššäreya n-härät iket-net jer-ifassän n-*Rure-s*²³ däy-təssəba n-ad-t-səmyärän äddinät iket-näsän s-əmmək wa s-äs-simyyärän Abba-net. Ere wärän issəmyär *Rure-s* n-Mässinäy, wär mad-isəmyär Abba-i t-dd-äšmašälän.

²⁴ Älleyy-awän s-tidət tädduuttet a-s ere äsjädän i-mäjräd-in, omän s-wa hi-dd-äšmašälän, ijrəw tämudre ta täylälät, wär-e inhəy äššäreya, änn-ak, ad-dd-ihləb-bət däy-ifassän n-tamättant, ijəš tämudre ta täylälät.

²⁵ Älleyy-awän s-tidət tädduuttet a-s imal-dd ässayät s-ənta-da-däy nəha däy-mad-əslən inəmmuttan i-eməsli n-*Rure-s n-Mässinäy*. Wi has-maden-isəll, ad-əddärän²⁶ fäl-a-s, əmmək-wa-däy s-tämudre, ifassän n-Abba a təha, əmmək-wen-däy day a-s ikfa *Rure-s* tädabit n-ad-isudär äddinät.²⁷ Ənta a ikfä tädabit n-äššäreya-näsän ed ənta iman-net a-s *Ägg-ägg-adəm*.

²⁸ Yas, wär täqqännet iyäfawän-näwän fäl-a-s, imal-dd ässayät däy-mad-əslən inəmmuttan iket-näsän i-eməsli n-Ägg-ägg-adəm.²⁹ Ašäl-en dd-nakkär tamətte jer-in-əmmuttan, äddinät wi ämešälnen sārho, ad-dd-ənkärän i-tämudre ta täylälät, wi s-tälläbäst yas a ämešälän, ad-dd-ənkärän i-äššäreya.»

Yisa Älmasex, tidət yas a isayra tamətte

³⁰ «Näkk, wär t-illa fäw a tajjäy d-iman-nin yas, tənna n-Mässinäy yas a-s šarräyäy, äššäreya-nin day härkuk oyad ed, wädden erhet wa n-iman-in a-s tattäräy iji-net, wär tättäräy ar iji n-erhet n-Wa hi-dd-äšmašälän.

³¹ Afäl äqqäläy tajuhe i-iman-in, wär mad-tənfəw tajuhe-nin härät.³² Ere säl näkk a fäll-i itajyhen, əsanäy day a-s tajuhe-net fäll-i ənta, wär tät-iha äššäk.

³³ Wädden a-s täšmašäläm äddinät s-Exya, äjjəyha fäll-i.³⁴ Əlmədät a-s näkk, wär t-illa ägg-adəm däy-tattäräy tajuhe mäšan, a-wa hawän-ənnəy, ənnəy-awän-t däy-derhan n-ad-täyləsäm.³⁵ Exya, a-s dd-osä, ämoos tefätelt täryat, tämiläwläw mäšan, wär tətteräm ar tedawit n-ässayät əndərrän däy-ännur-net.³⁶ Näkk, ley tajuhe tojarät ta fäll-i ijä Exya fäl-a-s, ijitän wi s-hi-ikfa Abba tädabit-näsän, əntəneđ-en-däy a äsidättäten s-ənta a hi-dd-äšmašälän.³⁷ Abba day-i hi-dd-äšmašälän, äsidättät a-wa ənnəy mäšan, wär käla təsläm i-eməsli-

† *Däy-Tälyunanit: Amin, amin (S-tidət, tidət).*

net, wär kála t-tənhäyäm day, ³⁸ tänimäšräyäm day i-mäjräd-net ed, wär tomenäm s-ere wa dd-äšmašäl. ³⁹ Elkəttabän n-Mässinäy di-däy safäykem, tammäyäm däy-sän i-tämudre ta täylälät, a tajäyhanen fäll-i ⁴⁰ mäšan, hakd a-wen-däy, tunjayäm s-ad-hi-dd-təkkəm näkk, i-ad-təjrəwäm tämudre ta täylälät. ⁴¹ Təmmal-in wädden dagg-adəm a dd-təfal ⁴² mäšan, əzzayäy-kāwän, əssanäy a-s wär təha tərha n-Mässinäy ulhawän-nāwän. ⁴³ Näkk-i dd-osän fäll-isəm n-Abba-nin, tənkaräm-ahi mäšan, afäl kāwän-dd-osa ere iglan däy-älhimmät n-iman-net, šik a-s mad-t-täqəbäläm. ⁴⁴ Əndek əmmək wa s-mad-tamənäm kāwänəđ-i wären ətəmmäy ar i-təmmal jer-iman-nāwän, a-s ija a-wen, wär təmmeyäm i-təmmal ta dd-fälät Mässinäy-i n-iiyyän. ⁴⁵ Wär teyalät näkk a kāwän-e-isəđləmən dat-Abba, ännäbi Mosa-i s-tənnäm ənta a däy-jaräm ätəmə, a kāwän-e-isəđləmən ⁴⁶ fäl-a-s, ən-nar təflasäm ännäbi Mosa, tamənäm sār-i ed, isälän-nin, iktab-tän. ⁴⁷ Yas, šəmad wär təflesäm a-wa iktāb, əndek əmmək wa s-mad-təfləsäm a-wa hawän-janney?»

Äsyawän Yisa səmmos afdän n-əwadəm

(Mätti 14:13-21; Marqəs 6:30-44; Luqa 9:10-17)

6 Ijläy Yisa đarät-a-wen s-asälim n-ejänš wa iiyädän n-Galila s-itawänna wa n-Tibäryad. ² Elkämän-as-dd äddinät äjjootnen hannäyinen ijitän n-Mässinäy wi s-izizuy imarhinän. ³ Iwwän tađayt ənta d-inəttulab-net, äqqima fälla-s. ⁴ Äzzäman-en, ohaz-dd ämudd n-käl-Älyähud wa s-itawänna *Faşka*. ⁵ Iđkäl Yisa akäyad-net, inhäy tamətə ta tājjet t-dd-təkkät yas, inna i-Fəlibb: «Əndek diha d-mad-nəžänš tijəlwen äššikšänen tamətə-ta-däy?» ⁶ Irrum yas a t-itajj ed issan yur-iman-net a-wa mad-aj. ⁷ Äwwežəb-as Fəlibb, inn'-as: «Kud-nəžžənša tijəlwen n-sənatät timađ n-ərriyal n-azrəf-däy, wär mad-igdäh a-wen i-tamətə jat əjut-wa-däy kud-däy s-afärs-afärs.» ⁸ Iggäd-dd iiyyän däy-inəttulab wa s-isəm-net Idris n-əññas n-Simyön Bətrus, inn'-as: ⁹ «Ill'-e alyad diha ilan səmmosät tijəlwen n-tärruza d-əssin imänen mäšan, a-wen ma ikna däy-tamətə jat əjut-wa-däy?» ¹⁰ Inn'-asän Yisa: «Säqqəymät tamətə.» Eddäg-en, ässiidwäl teyəšše, täqqima fälla-s tamətə iha a iwwäđän səmmos afdän n-əhaləs. ¹¹ Iđkäl Yisa tijəlwen ti n-səmmosät, ämmoy i-Mässinäy təzzar, äzun-tänät i-tamətə. Ija a-wen-däy day i-imänen wi n-əssin, təkša tamətə har tässakäy. ¹² Älwäqq wa d-əkšän, əyyəwänän, innä Yisa i-inəttulab-net: «Sädwät-dd ifärsän wi əjöläšnen i-ad-wär-ibəxxəs əttäyäm.» ¹³ Äsdäwän-dd a-wa dd-əjläšän äddinät, osän-t idnäy märaw deketän d-əssin n-tijəlwen.

¹⁴ Ənhäyän äddinät iji n-Mässinäy wa s-iket t-ija Yisa yas, ənnän: «Ädduuttät a-s ənta-da-däy ännäbi wa ilän s-a dd-ass äddunya.»

¹⁵ Ilmäđ Yisa a-s ärhan ad-t-səmmənukəlän s-äššil yas, ifäl-tän, oläs aggan n-tađayt ənta yas.

Räjjoš n-Yisa fäll-aman

(Mätti 14:22-27; Marqəs 6:45-52)

¹⁶ Ijä ehəđ yas, ätrarän-dd inəttulab-net ejänš, ¹⁷ əjjäšän turäft n-aman, ad-jalläyän ejänš s-efäyy wa n-ayrəm wa n-Qäfärnaxum. A-s itajj a-wen-däy, janät tihay, wär tän-dd-äwweđ day Yisa härwa. ¹⁸ Inkär-dd fälla-sän ađu äššoohen, änmäntaš ejänš. ¹⁹ Äyyämnen turäft n-aman-näsän har ujəjan asälim n-ejänš s-a iwwäđän səmmos mey säđis kelumetärän təzzar, ənhäyän-t, ikk'-en-dd, irjaš fäll-aman. ²⁰ Ärmäyän mäšan, inn'-asän: «Näkk a-wa, wär tärmeyəm.» ²¹ Diha-däy d-əttärän ad-dd-ijjəš turäft fälla-sän ad-täsjän, təđäs äkall wa əkkän.

Tajəlla ta n-tidət häkkät tämudre

²² Äffaw yas, əjrähän-in äddinät-wi wärnen asälim n-ejänš wa dd-fälän a-s turäft n-aman tiyyät yas a-s kála täsjän dihen mäšan, wär däy-s igla Yisa, inəttulab a däy-s əglänen, äkunän. ²³ Osänät-dd day turfen n-aman tiyyäđ dd-falnen Tibäryad, əkkanät-dd edägg-wənnin däy-əkšän äddinät tijəlwen đarät təmayit ta ija Yisa i-Emäli. ²⁴ Təjräh-in tamətə a-s Yisa hakd inəttulab-net äbas t-əllan dihen yas, əjjäšän turfen n-aman ti s-iket dd-osänät, əkkän Qäfärnaxum, əmmäyän-as.

²⁵ Əjrəwän-t fäll-asälim n-ejänš wa iiyädän yas, ənnän-as: «Älyalim, əmme dd-tosed diha?» ²⁶ Inn'-asän Yisa: «Älleyəy-awän s-tidət tädduuttet † a-s wädden ijitän n-Mässinäy wi tənhäyäm a fäl hi-tammäyäm, änn-ak, tammäyäm-ahi däy-təssəba n-tijəlwen ti-däy teyyəwänäm.

²⁷ Wär täxdemäm i-išəkša-i s-ilkam ad-tän-iba, änn-ak, äxdemät i-išəkša wi dd-tiirəwnen sār-wän tämudre ta täylälät-i kāwän-mad-äkf Ägg-ägg-adəm, ed ənta-en-däy a äswär Abba Mässinäy ešwäl-net.»

²⁸ Ənnän-as: «Əndek əmmək wa s-mad-näxdəm erhet n-Mässinäy?» ²⁹ Inn'-asän Yisa: «Erhet n-Mässinäy a t-ämoosän ad-təfləsäm wa dd-äšmašäl.» ³⁰ Ənnän-as: «Säkən-anäy iji n-Mässinäy wa hanäy-käy-madän-isəfləs. ³¹ Abbatän-nänäy a-s əzzayän tenere, əkšän tajəlla ta hasän-dd-äsfäl Mässinäy išənnawän fäl-a-s, iktab a-s:

«Ikk'-en Mässinäy tajəlla dd-fälät išənnawän i-ad-tät-əkšän.» »

³² Inn'-asän Yisa: «Älleyəy-awän s-tidət tädduuttet a-s wädden ännäbi Mosa a kāwän-ikfän tajəlla ta dd-fälät išənnawän, Abba-nin ənta, ad-kāwän-äkf tajəlla ta n-tidət dd-fälät išənnawän ³³ ed, tajəlla ta ihäkk Mässinäy a tät-ämoosän ere wa dd-ifälän išənnawän, ənta a ihäkkän tämudre i-äddinät.» ³⁴ Ənnän-as: «Älyalim, ten-

† Däy-Tälyunanit: Amin, amin (S-tidət, tidət).

däy tajella, äkf'-anäy-tät härkuk.»³⁵ Inn'-asän Yisa: «Näkk a-s tajella ta hakkät tämudre, wa hi-dd-ikkän, wär-ilkem ad-älluz, wa sär-i omänän wär-ilkem ad-äf-fud.»³⁶ Ässiilmädäy-käwän a-s tənhyäm-ahi mäšan, tunjäyäm tomänäm.

³⁷ Yas, əlmədät a-s äddinät-wi hi-ikfa Abba-nin a hi-dd-asən iket-däy-näsän, wär mad-äkfäy day ärori-nin i-ere hi-dd-ikkan³⁸ ed, wär dd-feläy isənnawän i-ad-äjäy erhet-in, fäläy-tän-dd i-ad-äjäy erhet n-Wa hi-dd-äš-mašälän.³⁹ Erhet day n-Wa hi-dd-äšmašälän a t-ämoosän, ad-wär-äsbätäy wäl' iyyän däy-äddinät-wi hi-ikfa, änn-ak, a irha ad-tän-dd-sənkäräy däy-tamättant ašäl wa ilkämän⁴⁰ fäl-a-s, erhet n-Abba-nin ənta da: e d t-illäm ere sär-i omanän näkk-i n-Rure-s, ad-ijrəw tämudre ta täylälät, sənkäräy-t-dd däy-tamättant ašäl wa ilkämän.»

⁴¹ Ad-simtəktikän käl-Älyähud jer-iman-näsän fäl-a-s innin inn'-asän: «Näkk a-s tajella ta dd-fälät isənnawän»,⁴² tinmännin: «Ak wa ənta, wädden Yisa wa däy n-ägg Yusəf, nəzzay ti-s, nəzzay ma-s? Yas, ma t-isawännən isənnawän a dd-ifal?»⁴³ Äwwežäb-asän, inn'-asän: «Äyyät fälla-wän takšiwən,⁴⁴ wär t-illa ere äddoben ad-hi-dd-äkk ar s-ad-t-dd-intaš Abba-nin sär-i, ere day wa sär-i omänän, ad-t-dd-sənkäräy däy-tamättant ašäl wa ilkämän.⁴⁵ Ajän wädden əktabän ən-näbitän a-s:

«Ilkam ad-umasän dägg-adəm iket-näsän inəttulab n-Mässinäy», yas, ere islän i-tənna n-Abba, irda s-a-wa t-issäyra, ad-hi-dd-äkk.⁴⁶ Älmäyina n-a-wen a-s wär t-illa ere inhayän Abba kunta wädden ere wa dd-ašmašäl Mässinäy, ənta yas a inhayän Abba.

⁴⁷ Älleye-awän s-tidət tädduuttet a-s ere wa sär-i omänän, ijraw tämudre ta täylälät.⁴⁸ Näkk a-s tajella ta hakkät tämudre.⁴⁹ Abbatän-nawän a-s əzzağan tenere, əkšän mana, † a-wen tajella n-taləmmizt ta hasän-dd-äsfäl Mässinäy isənnawän, hakd a-wen-däy, ämmun,⁵⁰ mäšan, tajella ta dd-təšräyät dd-fälät isənnawän, ere tät-ikšän, wär-e ämmät.⁵¹ Näkk a-s tajella ta n-tämudre dd-fälät isənnawän, ere ikšän tajella-ten-däy, ad-iddar härkuk; tayəssa-nin a-s tajella-ten-däy mad-äkfäy i-ad-təddär äddunya.»

⁵² Inna Yisa a-wen yas, tənkar tamənnant täššoohet jer-käl-Älyähud, ad-tinmännin: «Əndek əmmək wa s-mad-hanäy-äkf tayəssa-net i-ad-tät-näks?»⁵³ Inn'-asän Yisa: «Älleye-awän s-tidət tädduuttet a-s afäl wär təkšəm tayəssa-nin näkk-i n-Ägg-ägg-adəm, təswəm day ašni-nin, wär mad-təddäräm.⁵⁴ Ere ikšän tayəssa-nin, iswä ašni-nin, ijraw tämudre ta täylälät, sənkäräy-t-dd day däy-tamättant ašäl wa ilkämän⁵⁵ fäl-a-s, tayəssa-nin a-s amənsi wa n-tidət, ašni-nin a-s tesäse

† A-wa isəm n-amənsi wa dd-äzzäbbät Mässinäy fäll-käl-Išrayil äzzäman wa d-hän tanəzruft. Itawänn'-as däy-Tälyunanit: Mana; itawänn'-as däy-Tämašäyt: Taləmmizt n-Mässinäy.

ta n-tidət.⁵⁶ Ere ikšän tayəssa-nin, iswä ašni-nin, nosäy näkk d-ənta, heey-t, ih'-ahi.⁵⁷ Emmək wa s-iddär Abba-i hi-dd-äšmašälän, əmmək-wen-däy a-s əddaräy näkk-däy. Yas, ere ikšän tayəssa-nin däy, ad-has-umasäy əssəbab n-tämudre täylälät.⁵⁸ Ənta-da-däy tajella ta dd-fälät isənnawän təzläyät d-tajella ta əkšän abbatän-nawän uhən-däy, ämmun. Ere wa ikšän tajella ta ämoosäy, ad-iddar härkuk.»⁵⁹ Ənta-da-däy älxuḫbät wa ija Yisa däy-ehän n-äddin wa n-käl-Älyähud ihän ayərəm wa n-Qäfärnaxum.

Mäjräd n-Yisa, ihakk tämudre

⁶⁰ Əslän inəttulab-net äjjootnen i-älxuḫbät wa s-iket t-ijä yas, änmännän jer-iman-näsän: «Wa mäjräd, ojäranäy, mi äddoben asjed-has?»⁶¹ Ilmäd Yisa yur-iman-net a-wa simtəktikän, inn'-asän: «Ajän wa mäjräd, ikm'-iwän?»⁶² Kud-täjjəyhäm i-Ägg-ägg-adəm har iqqäl däy-isənnawän edägg wa s-käla t-iha s-tizarät, ma mad-tənnəm?⁶³ Unfas n-Mässinäy a ihakkän tämudre, tayəssa mälayäyina. Iməjridän wi hawän-jeḡ, hen tämudre ed, Unfas Šäddijän a dd-fälän⁶⁴ mäšan, iyyäd däy-wän hi-əlkammen, wär sär-i omanän.» Inn'-asän Yisa a-wen ed issan ašäl äzzarän äddinät wi has-əlkammen a-s ija a-wen wär sär-s omanän, issan day däy-sän ere wa t-madän-isəssäydär.⁶⁵ Ässewäd Yisa fäll-a-wen, innä: «Ənta-den-däy a-wa fäl hawän-ənney ihənnin a-s wär t-illa ere hi-dd-madän-äkk ar s-ad-ijraw turhajät n-a-wen yur-Abba.»

⁶⁶ Yur-ten-däy, əqqälän dāra-s inalkimän äjjootnen, äbas has-əlkamän.

Tajuhe n-Bətrus fäll-Yisa

⁶⁷ Innäd-dd Yisa dārat-a-wen s-inəttulab-net wi n-māraw d-əssin, inn'-asän: «Kāwāneḡ-i-š, ajän wär tārhem uyəl dār'-i?»⁶⁸ Inn'-as Simyon Bətrus: «Älyalim, mi mad-näkk? Käyy a itḫafän iməjridän-wi hakkänen tämudre ta täylälät;⁶⁹ noman sär-k, nəkkas day äššäk a-s käyy a-s Wa Šäddijän dd-ifälän Mässinäy.»⁷⁰ Inn'-asän Yisa: «Kāwāneḡ-i n-māraw d-əssin, ajän wädden näkk a kāwän-əsnäfränän? Hakd a-wen-däy, iyyän däy-wän, iblis.»⁷¹ Mäjräd-wen-däy, ij'-e Yisa fäll-Yähudəs Ägg Simyon wa n-İsxaryut fäl-a-s, ənta-i-däy n-iyän däy-in-əttulab wi n-māraw d-əssin a t-madän-isəssäydär.

Təyart n-ulh n-ayətma-s n-Yisa

7 Ällil Yisa dārat-a-wen teje ta n-Galila fäl-a-s, wär irha ad-ilal ta n-Älyähudəyät ed, äyḫafän-as däy-s imizärän n-käl-Älyähud i-ad-t-ənyən kərəf.² Äzzäman-en, ohaz əmudd n-käl-Älyähud wa s-e-d dd-ija ad-əz-zäyän daw-ihəktan.³ Eggädän-dd ayətma-s n-Yisa, ən-nän-as: «Äkk Älyähudəyät i-ad-ənhəyän inəttulab-näk wi t-əllanen dihen ijtän-näk əntāneḡ-däy,⁴ ed ere irhan ad-sär-s əlmədän äddinät, wär-ixəddəm däy-

ufär, ʧas, kunta tadjäd timaşalen ogdähnen d-a-wa-däy asuksäð, äj'-enät dat-äddunya iket-net.»⁵ Ennän-as ayətma-s a-wen ed wär sär-s omenän əntəneð-däy.
⁶ Inn'-asän ʧisa: «Älwäqq-in wär-ija härwa mäšan, wa-näwän ija härkuk, ⁷ käwäneð wär təla äddunya äddälil fäl käwän-təkšär mäšan, näkk təkšar-ahi ed, tajäyhey fäll-ijitän-net wi läbasnen. ⁸ Äglät ʧas käwäneð, äkkät ämudd, näkk wär t-əkkey ed ässaṣät-in, wär-iwwed.»
⁹ Inn'-asän ʧisa a-wen ʧas, äqqima däy-Galila-en-däy.

Tikawt n-ʧisa i-ämudd wa n-ihəktan däy-Yärußälam

¹⁰ Əkkän ayətma-s ämudd ʧas, ikk'-e ənta-däy ɟarät-a-wen, mäšan, däy-ufär i-ad-wär sär-s ilmed äwadəm.
¹¹ Ij' ašäl wa n-ämudd ʧas, ad-has-tammäyän imizärän n-käl-Älyähud, sastanän d-diha d-t-illa. ¹² Tənkär tamənnant däy-tamətte däy-isälan-net, ijanna ayil iyyän: «Äwadəm olayän a ämoos», ijanna ayil wa iyyäðän: «A fäw, a-di, išinməşrəy tamətte»; ¹³ mäšan, hakd a-wen-däy, wär t-illa ere iðakkälän eməsli-net i-ad-aməl ʧisa fäl tuksəða n-imizärän n-käl-Älyähud.
¹⁴ Äzunän išilan n-ämudd ʧas, ikka ʧisa *ehän n-ämudd wa mäqqärän*, ad-däy-s isayra. ¹⁵ Äkunän käl-Älyähud däy-älxikmatän wi tän-isasla har jannen: «Wa älzahil, ənde d-dd-iyra, mi t-issəlmädän ättäfässir n-əlkəttabän?»
¹⁶ Äwwežäb-asän, inn'-asän: «A-wa säyrey, wädden a dd-izjarän erhet-in, erhet n-Mässinäy-i hi-dd-äşmaşälän a dd-ifal. ¹⁷ ʧas, ere irhän ad-ämaşäl erhet n-Mässinäy, ad-ilməd kunta asəssäyär wa tadjäy Mässinäy a dd-ifal mey-i dd-əkney ʧur-iman-in. ¹⁸ Ere itamäjrädän fäll-iman-net, aɟkul n-iman-net ʧas a itattär mäšan, ere itattärän təmmal n-wa t-dd-äşmaşälän, tidət a ijanna, wär t-iha a ifrayän. ¹⁹ Ajän wädden ännäbi Mosa a käwän-ikfän Ättäwrät? Adiš mafäl wär təmişiläm a-wa hawän däy-s inna? Ma hawän-äyşädäy a-s tattäräm tenäye-nin?»
²⁰ Ennän-as: «Tidət-däy a-s ih'-ik alšin, mi itattärän tenäye-näk?»
²¹ Inn'-asän ʧisa: «Jeṣ data-wän iji iyyän ʧas, təkunäm däy-s, ²² amili, nəssan a-s wädden ännäbi Mosa a fäll-dd-äz-zubbät s-tizarät, imyarän wi has-äzzarnen a fäll-dd-äz-zubbät mäšan, omär-käwän sär-s ʧas, ad-samalayäm aratan wäla däy-ašäl n-əssəbət-i n-täsonfat. ²³ ʧas, šämad wär käwän-äşnämäşräy d-Ättäwrät asəmmili n-ara däy-ašäl n-əssəbət-i n-täsonfat, adiš, mafäl käwän fäll-i ih' älhäm fäl-a-s innin äzozäyäy äwadəm imdan däy-ašäl n-əssəbət? ²⁴ He käwäneð! Wär təðkeðäm äwadəm s-a-wa s-tordäm, hannäyäm fälla-s, əðkəðät-t s-a-wa ämoosän tidət.»

²⁵ Innä ʧisa a-wen ʧas, ad-jannen iyyäð däy-käl-Yärußälam: «Ajän wädden ənta-i-däy a-s tattärän tenäye-net? ²⁶ Ənhəywät-t, ädiwännät dər-sän s-əmmək wa s-irha uhən wär t-illa a has-ʧašşädän. Tordam a-s wädden asəðettu a jän imizärän-nänäy a-s ənta-i-däy a-s Älmasex? ²⁷ Älwäxla a-s ənta-i, nəssan siha s-

dd-iha, a-s ija a-wen Älmasex, wär t-illa ere issanän siha s-mad-dd-ihiy.»

²⁸ Iðkäl ʧisa eməsli-net, härwa isayra däy-*ehän n-ämudd wa mäqqärän*, innä: «Wädden təzzayäm-ahi, təssanäm ɟay siha s-dd-hey mäšan, hakd a-wen-däy, əlmədät a-s wär dd-äşmaşäläy iman-in, ere wa hi-dd-äşmaşälän, wär t-təzzeyäm mäšan, ädduuttät; ²⁹ näkk-i t-dd-ifälän, əzzayäy-t ed ənta a hi-dd-äşmaşälän.»
³⁰ Ət-tärän arəmas-net mäšan, wär t-illa ere t-iðasän ed älwäqq-net, wär dd-iwwed härwa. ³¹ Omänän äddinät äjjootnen hanen älzəmayät-en-däy s-ʧisa ʧas, ad-tin-mənnin jer-iman-näsän: «Ak tordam a-s Älmasex fäw kud-dd-osa-däy, ajän ad-äj ijitän n-Mässinäy ojärnen wi ij' ähaləs-i-däy!»

Əttärän imizärän n-käl-Älyähud əmmək s-ärmäsän ʧisa

³² Əslän *käl-faris* i-aɟkul wa təja tamətte ʧisa däy-ätuktek ʧas, əssəglän imizärän *n-käl-tikutawen* d-käl-faris älgomitän *n-ehän n-ämudd wa mäqqärän* i-ad-dd-ärməsän ʧisa. ³³ Inn'-asän ʧisa: «Əlley jere-wän älwäqq əndärrän, ɟarät-a-wen, ad-äqqəläy ere wa hi-dd-Äşmaşälän. ³⁴ İlkam däy-wän ad-hi-təmmäyäm mäšan, wär mad-hi-təjrəwäm ed siha s-əkkey, wär täddobem aggað-net.»
³⁵ Änmännän imizärän n-käl-Älyähud jer-iman-näsän: «Əndek ʧas edägg wa mad-äkk däy-t wär mad-nəjrəw? Tordam a-s irha ad-äkk käl-Älyähud wi əmmähäşnen jer-käl-Älyunan † mey tordam a-s käl-Älyunan-en-däy a mad-äkk i-ad-tän-isäyär äməra?
³⁶ Mey ma tordam əndek älmäyña n-a-wa s-innä: «Ad-hi-təmmäyäm mäšan, wär hi-mad-təjrəwäm» d-a-wa s-innä ɟay: «Siha s-əkkey, wär täddobem aggað-net?» »

ʧisa a-s aman əddärnen

³⁷ Ašäl wa išräyän mäqqärän d-imiddəw ämudd, ib-däd ʧisa dat-älzəmayät, iðkäl eməsli-net, innä: «Ere äf-fudän-däy, aset-ahi-dd, äswet. ³⁸ Ere sär-i omänän, ad-ənjəyän ijərwan n-aman əddarnen däy-ulh-net s-əmmək wa s-tän-innä əlkəttab n-Mässinäy.»
³⁹ Innä ʧisa a-wen, däy-isälan n-Unfas n-Mässinäy wa mad-əjrəwän wi maden-amən sär-s ed a-s itäj a-wen-däy, wär dd-äzzubbät *Unfas Šäddijän* ed ʧisa wär-ijjeş älxurmät-net härwa.

Əbðän äddinät däy-təssəba n-ʧisa

⁴⁰ Təslä tamətte ta təsijädät i-a-wa innä ʧas, inn' ayil-net iyyän: «Ädduuttät a-s ännäbi wa s-ätwänna ənta-da-däy.»
⁴¹ Inn' ayil iyyän ɟay: «Älmasex lab ənta-da-däy.»
⁴² Inn' ayil wa iyyäðän: «Ajän Älmasex Galila a mad-dd-ifəl? Wädden inn'-anäy əlkəttab n-Mässinäy a-s:

† *Itawann'-asän: Gəriktän. (Les Grecs däy-Təfränsit). Əzzayän Er-obba däy-əkall wa itawänna: Gəris (La Grèce däy-Təfränsit). Tawalt-näsän: Tälyunanit.*

«Älmasex əzzurəyät ta n-ämänokal Dawəd d-tadäbayt-net Bätlehäm ta s-käla dāy-s-izzāy a dd-mad-izjār?» »

⁴³ Tāzun tamətte dāy-təssəba n-Ÿisa, ⁴⁴ əttārān iyyāḍ dāy-sān ad-t-ärməsān māšan, ikkā jere-sān, wār t-illa ere t-idāsān.

⁴⁵ Əqqälän-dd älgomitān n-ehän n-ämudd wa māqqārān, ənnän-asān imizārān n-käl-tikutawen d-käl-faris: «Mafäl wār t-dd-təlweyām?» ⁴⁶ Ənnän-asān älgomitān: «Näkkāneḍ a nəwa-dāy, wār käla nəslä i-āwadəm ijan mājrad irzan wa ija āhaləs-i-dāy.» ⁴⁷ Ənnän-asān käl-faris: «Adiš kāwāneḍ-dāy, āšnāmāšrāy-kāwān?» ⁴⁸ Meḡ ajān hannāyām dāy-nāy āmizār meḡ ere tēla taggayt ta n-käl-faris sār-s omanān? ⁴⁹ Ajān wār hənneyām a-s wār sār-s omen ar äddināt wi n-älžuhäl wāren əssen a ihän Ätṭāwrāt.»

Irmäs Nikodem ašrut wa n-Ÿisa

⁵⁰ Iggād-dd Nikodem wa n-u-faris s-käla dd-ädwān-nāt i-Ÿisa s-ehāḍ, inn'-asān: ⁵¹ «Ajān āššāreya-nāny isadlam āwadəm dat-ad-has-əslən äddināt, itwəlməd a-wa iḡšād?» ⁵² Ənnän-as: «Ajān kāy-dāy Galila a kāy-tälät? Səffəyk ḡas əlkəttabān n-Mässināy, təmmaḡ təkäsād-dd dāy-sān ännābi dd-ifalän Galila.» [⁵³ Ḍarāt mājrad-wen-dāy, hak āwadəm ikk' ehän-net.

Taməḍt ta s-ätwännä, təzna

8 Odwa Ÿisa ənta ehāḍ-wen taḍayt ta n-ihəşkan wi n-əzzäytun. ² Äffāw ḡas, oläs-dd uḡəl n-ehän n-ämudd wa māqqārān, täddew-dd sār-s daḡ tamətte iket-net, äqqima, ad-tät-isayra. ³ Əwwāyān-dd älyulam n-Ätṭāwrāt d-käl-faris taməḍt tättirmäsāt dāy-əzzəna, əssəbdādän-tät dāy-ammās n-älžamayāt təzzar, ⁴ ənnän i-Ÿisa: «Älyalim, ta-dāy taməḍt, a-s tät-dd-nāyḍār, izinnəw-tät āhaləs iyyän. ⁵ Dāy-isälän n-tiḍeḍen-ti maden-ättärmäs dāy-əzzəna, inn'-anāy ännābi Mosa dāy-Ätṭāwrāt a-s ad-tānāt-näkf sāmājori n-tihun. Ämära, nāssistän-kāy, ma tənneḍ kāy dāy-isälän-windāy?» ⁶ Otasän älyulam n-Ätṭāwrāt d-käl-faris asəstan-net, wār təmmāyān ḡas ar i-āsaru fäl t-əssəḍlämän. Ənnän-as a-wen ḡas, äddunkät Ÿisa ad-ikattāb fäll-äkall s-assəkāḍ-net. ⁷ Äxwälän-t s-asəstan ḡas, idkäl-dd sār-sān asāwāḍ-net, inn'-asān: «Ijāret-tät dāy-wān wa s-käla wār-ofa abäkkāḍ s-tāhünt ta təzzarāt.» ⁸ Äddunkät daḡ ḍarāt-a-wen, ad-ikattāb fäll-äkall. ⁹ Əslän älyulam n-Ätṭāwrāt d-käl-faris i-a-wa hasän-inna ḡas, əḡlän s-iyän-iyän, ḡur-wi wāššarnen har wi māḍroynen. Wār dd-äqqima dāy-edägg-ənnin-dāy ar Ÿisa, təbdad data-s taməḍt, dāy-ammās n-edägg wa s-käla dāy-s ibdād äljamayāt. ¹⁰ Ibdād-dd sār-s Ÿisa, inn'-as: «Taməḍt! Ma jān äddināt wi s-käla kām-əttāfän? Ajān ābas kām-āsi-wār āwadəm wäl' iyyän uḍlem?» ¹¹ Tənn'-as: «Äbo, Älyalim, ābas t-illa āwadəm wäl' iyyän.» Inn'-as Ÿisa

daḡ: «Wār kām-əssəḍlämäy näkk-dāy, āmära, əḡləw māšan, wār tolesād iji n-abäkkāḍ.»]

Ÿisa a-s ännur n-äddunya

¹² Innä Ÿisa ḍarāt-a-wen i-tamətte: «Näkk a-s ännur n-äddunya, ere-wa hi-ilkämān wār mad-irjəs dāy-tihay, änn-ak, ad-ijrəw ännur wa ihäkkän tämdre.» ¹³ Əḡgādän-dd käl-faris, ənnän-as: «Kāy yā tajäyhed fäll-iman-näk, a-wen-dāy daḡ a äsdätten a-s tajuhe-näk, bahu.» ¹⁴ Inn'-asān Ÿisa: «Kud-tajäyhey fäll-iman-in-dāy, näkk, tajuhe-nin, tädduuttät ed, əssanāy siha s-dd-hey, əssanāy daḡ siha s-häläy māšan kāwāneḍ, wār təssenäm siha s-dd-hey, wāla siha s-əkkey.

¹⁵ Kāwāneḍ, tayətte ta n-dägg-adəm a-s šarrāyām äddināt, näkk wār t-illa ere šarrāyāy, ¹⁶ ḍarāt-a-wen daḡ, näkk, kud-əşrāyāy āwadəm-dāy, a-s mad-tasəm äššāreya-nin, i n-tidət fäl-a-s, wār t-jeḡ d-iman-in ḡas, oharāy-t d-Abba-nin i hi-dd-äşmaşälän. ¹⁷ Wädden ik-tab dāy-alämār-nāwān a-s təgdäh tajuhe n-əssin äddināt i-asəḡbat n-härät. ¹⁸ Äywa, näkk leḡ sānatät ti-juhawen, ämoosāy tajuhe fäll-iman-in, äjjəyh'-ahi daḡ Abba-i hi-dd-äşmaşälän.» ¹⁹ Innä Ÿisa a-wen ḡas, ənnän-as käl-faris: «Abba-näk-i-ş, əndek diha t-illa?» Inn'-asān Ÿisa: «Wār hi-təzzeyām näkk wāla Abba-nin ed, ənnär hi-təzzayām, təzzəyām daḡ Abba-nin.»

²⁰ A-s ijā Ÿisa mājrad-wa-dāy, isayra dāy-ehän n-ämudd wa māqqārān, edes i-əssəndoqq wa dāy-inass azrəf d-orāy wa təkkatän äddināt i-ehän n-ämudd wa māqqārān māšan, wār t-illa ere t-irmasān ed, älwäqq-net wār dd-iwweḍ härwa.

A-wa iqqäl Ÿisa Älmasex

²¹ Inn'-asān Ÿisa daḡ: «Təlkam dāy-i tekle, tekle daḡ dāy-mad-hi-təmmāyām māšan, ad-tämmätäm dāy-abäkkāḍ-nāwān ed, edägg wa əkkey, wār täddobem aggaḍ-net.» ²² Əslän käl-Älyāhud i-a-wen ḡas, ännän-nän jer-iman-nāsān: «Tordam a-s wädden a-s äbok ad-āny iman-net a-s ijān: «Edägg wa əkkey, wār täddobem aggaḍ-net.» ²³ Inn'-asān Ÿisa: «Kāwāneḍ äddunya-i-dāy a kāwān-lät, näkk işənnawān a hi-länen, kāwāneḍ, täl'-iwän äddunya-ta-dāy, a-s ija a-wen näkk, wār hitēla. ²⁴ A-wen-dāy daḡ a fäl hawän-ənnəy a-s ad-tämmätäm dāy-ibäkkāḍän-nāwān ed, ijmāḍ-t äşşāk a-s afäl wār tomenäm a-s «Näkk a iyälälän», ad-tämmätäm dāy-ibäkkāḍän-nāwān.» ²⁵ Ənnän-as: «Kāy-ş, mi tämoosād?» Inn'-asān Ÿisa: «Ämoosāy a-di-dāy s-āru d-hawän-ənnəy: «Näkk älyäläy.» ²⁶ Leḡ a äjjeen fälla-wän ənnəy, ill'-e daḡ uḍlem äjjeen kāwān-āswārāy māšan, Wa hi-dd-äşmaşälän, ädduuttät, wār jənney daḡ i-äddunya ar a-wa s-has-əsley har tän-innä.»

²⁷ Inn'-asān Ÿisa a-wen-dāy māšan, wār əphemän s-isälän n-Abba-net a hasän-itajj. ²⁸ Inn'-asān daḡ älwäqq-wen: «Afäl dd-osa aşäl wa d-tənhäyäm Ägg-ägg-

adəm ämmiidkäl s-išənnawän däy-ammās-nāwän, dihen, ad-təlmədäm a-s: «Näkk a iylalän», təlmədäm day a-s wär t-illa a tajjāy d-iman-nin, wär jənney ɣas ar a-wa hi-issāyra Abba. ²⁹ Ənta-i hi-dd-äšmašälän, idhalahi, wär hi-oyya d-iman-in ɣas ed, ənta ɣas a-s tamašäläy erhet-net härkuk.» ³⁰ Oräw-dd mäjräd-wen-däy ija ʒisa, immun s-äddinät äjjootnen.

A-wa isadärfen ägg-adəm

³¹ Inna ʒisa ɖarät-a-wen i-käl-Älyähud wi sār-s omännen: «Afäl təkfäm iman-nāwän i-mäjräd-in, ad-tumasäm inəttulab ətbatnen, ³² təzzəyäm tidət, səddärfət-kāwän.» ³³ Ənnän-as: «Näkkäneḍ-š wädden əzzurəyät n-ännäbi Ibrahim a nāmoos, wär kāla hanäy-ikräš äwadəm wäl' iyyän ɣas, ənnär əmmək wa s-jänned ad-näddärf?» ³⁴ Inn'-asän ʒisa: «Ällewey-awän s-tidət tädduuttet † a-s, e d t-illäm äwadəm itamašälän abäkkäḍ, äkkilät-as. ³⁵ Təssanäm a-s akli, wär-itəzzäy däy-ehän n-mässi-s härkuk māšan, Rure-s n-mässi-s n-ehän ənta, ad-däy-s izzay härkuk. ³⁶ Afäl kāwän-äsdärfät Rure-s n-mässi-s n-ehän, ad-təjrəwäm iman-nāwän. ³⁷ Əssanäy a-s əzzurəyät n-ännäbi Ibrahim a tämoosäm māšan, hakd a-wen-däy, tattäräm tenäye-nin fäl-a-s, wär-ijrew mäjräd-in edägg däy-ulhawän-nāwän. ³⁸ Näkk, wär hawän-jənney ar a-wa ənhäyāy ɣur-Abba-nin ɣas, kāwäneḍ day, wär təjjəm ɣas ar a-wa s-təsläm ɣur-abba-nāwän.»

³⁹ Äwwežäbän-as, ənnän-as: «Näkkäneḍ, ännäbi Ibrahim a-s abba-nänäy.» Inn'-asän ʒisa: «Ənnar ihäyawän n-ännäbi Ibrahim a tämoosäm, ikad-di, təmašäläm a-wa ämešäl ⁴⁰ māšan ämära, kāwäneḍ-da-däy, tattärnen tenäye-nin fäl-a-s innin ənney-awän tidət-ta s-əsley ɣur-Mässinäy, tākunt šund-ten, wär tät-ija Ibrahim. ⁴¹ A-wen-däy a fäl hawän-janney a-s kāwäneḍ, ijitän n-abba-nāwän ɣas, a tamašäläm.» Ənnän-as: «Näkkäneḍ ya, wädden ikzewän a nāmoos, Abba iyyän a nəla, a t-ämoosän: Mässinäy.» ⁴² Inn'-asän ʒisa: «Ənnar ämoos Mässinäy Abba-nāwän, tärhəm-ahi ed ənta a dd-əzjaräy, ənta day a dd-fäläy, wär dd-əgley d-iman-in, ənta a hi-dd-äšmašälän. ⁴³ Ajän ma hawän-igdalän ad-təjrähäm a-wa hawän-janney? Igdal-awän-t a-wa-däy s-tunjäyäm asjəd i-mäjräd-in. ⁴⁴ Iblis a-s abba-nāwän, ənta a-s täqbaläm amišəl n-derhanän-net, ənta-i-s s-aläšäl däy-emäjj n-iman, wär kāla ibdäd fäll-tidət ed, tidət fäw a wär-issen. E-d imməjräd-däy, bahu ɣas a ijanna ed a-wen-däy a-s agna-net fäl-a-s, änəsbahu a ämoos, ənta day a-s abba n-bahu. ⁴⁵ Näkk wär hi-təflesäm ed tidət a hawän-janney. ⁴⁶ Əndek däy-wän ɣas wa äddoben ad-äjjäyh a-s kāla ämešäläy abäkkäḍ? Šamad tidət a hawän-janney, adiš mafäl wär hi-fäl-ləsäm? ⁴⁷ Ere wa ila Mässinäy, asjəd a itajj i-a-wa innä

Mässinäy māšan, kāwäneḍ, wär tämoosäm aratan n-Mässinäy, a-wen-däy a fäl wär hi-səjidäm.»

ʒisa Älmasex, ojär ännäbi Ibrahim

⁴⁸ Äwwežäbän-as käl-Älyähud, ənnän-as: «A-wa tidət-däy a-s nənna käyy u-Sāmari a tämoosäd, ih'-ik alšin.» ⁴⁹ Inn'-asän ʒisa: «Näkk lab, wär h'-iha alšin, semyar ɣas a jeɣ Abba-nin, a-s ija a-wen kāwäneḍ, tunjayäm s-asəmyar-in. ⁵⁰ Näkk, wär təttäräy ad-hi-səmyärän äddinät, ill'-e ere wa itattärän ad-hi-səmyäräm, ənta-ənday a kāwän-madän-išräy. ⁵¹ Ällewey-awän s-tidət tädduuttet a-s ere ittafän mäjräd-in, wär däy-s ilkem ad-inhay tamättant.» ⁵² Ənnän-as käl-Älyähud: «ɣur-ta-däy, ad-nəlmäd s-tidət-däy a-s ih'-ik alšin, ajän wädden Ibrahim hakd ännäbitän wi iyyäḍnen, təmmär-tän-in tamättant, ɣas käyy, ma käy-äsihälän tənna n-a-s: «Ere ittafän mäjräd-in, wär däy-s ilkem ad-inhay tamättant.» ⁵³ Adiš käyy ija ɣur-k a-s tojräd abba-nänäy Ibrahim d-ännäbitän wi iyyäḍnen ämmutnen? Ajän käyy, ma s-täyēlad tämoosäd-t?» ⁵⁴ Inn'-asän ʒisa: «Ənnar iman-in ɣas a timəlay, wär-inəffəw a-wen härät, Abba-nin-i s-tənnäm Emäli-nāwän a ämoos, ənta a hi-itiməlän. ⁵⁵ Abba-nin-en, əzzayäy-t māšan kāwäneḍ, wär t-təzzəyäm. Afäl hawän-ənnay wär t-əzzəyäy, ad-umasäy änəsbahu dār-wän olähän. Ädduuttät a-s Abba-nin, əzzayäy-t, tamašäläy day mäjräd-net. ⁵⁶ Ännäbi Ibrahim day-i s-jannem abba-nāwän a ämoos, iddəwät däy-derhan n-ahänay n-ašäl wa n-tiwit-in, inhäy-t ɣas, ija tedäwit təmdat.» ⁵⁷ Innä ʒisa a-wen ɣas, ənnän-as käl-Älyähud: «Käyy, wär led wäla-däy səmmosät timərwen n-awätay, uhən-däy, häläd ad-tənnəd, tənhayäd ännäbi Ibrahim?» ⁵⁸ Inn'-asän ʒisa: «Ällewey-awän s-tidət tädduuttet a-s dat-tiwit n-Ibrahim, əlley-t ed «Näkk äylyäläy.» ⁵⁹ Əḍkälän älwäqq-wen-däy tihun i-ad-t-əjrən sār-snät māšan, iffär-asän däy-tamətte, izjār *ehän n-ämudd wa mäqqārän*.

Äzozäy ʒisa emədderyəl iyyän

⁹ Ašäl iyyän, irjaš ʒisa a-s inhäy ähaləs s-a-s dd-iwa-däy däryal. ² Əssəstänän-t inəttulab-net, ənnän-as: «Älyalim, †† ak ähaləs-i-däy s-ad-dd-iwa-däy däryal, ənta a ämešälän abäkkäḍ wa has-ämoosän əssəbab n-täddäryält mey imärəwän-net?» ³ Äwwežäb-asän, inn'-asän: «Wär-ofa abäkkäḍ ənta wäla imärəwän-net, ännak Mässinäy a irhan ad-äj älyib-net əssəbab s-issəkna tärna-net. ⁴ Iwar-anäy ad-näxdəm tärha n-Wa hi-dd-äšmašälän härwa ij' ašäl fäl-a-s, imal-dd ehäḍ s-wär t-illa ere äddoben älxidmət däy-s. ⁵ A əkkeɣ heɣ äddunya-ta-däy, näkk a-s ännur-net.» ⁶ Innä ʒisa a-wen ɣas, äs-sotäf fäll-äkall, issəbdäj təlayt s-tisutaf-net təzzar, isəl-s'-et ittafawen n-emədderyəl. ⁷ Inn'-as ɖarät-a-wen: «Əgləw, ärdəb däy-təsaḥayt n-aman ta n-Silwi.» (Silwi,

† Däy-Tälyunanit: Amin, amin (S-tidət, tidət).

†† Rābbi däy-ʒäbranəyya.

älmäyna-net: änämmašul.) Iglä, irdäb-dd, a-s dd-iqqäl, ihannäy.

⁸ Enhäyän-t änhärajän-net d-äddinät wi t-əzzäyänen härwa däryal ɣas, änmännän: «Ka! Ajän wädden a-wa emədderyəl wa itayäyemen däy-täšarrit itattär takute däy-äddinät?» ⁹ Inn' ayil-näsän: «Ewällä ənta.» Inn' ayil wa iyyäḏän: «Aa fäw! Wädden ənta, milhaw ɣas a jan.» Iggäd-dd emədderyəl iman-net älwäqq-wen, inn'-asän: «A-wa näkk wədi-däy təzzäyäm.» ¹⁰ Ənnän-as: «Əndek əmmək wa s-əmeränät tiṭṭawen-näk?» ¹¹ Inn'-asän emədderyəl: «Ähaləs wa s-isəm-net ʔisa a issəbdäjäñ tālayt, issəls'-et tiṭṭawen-in təzzar, inn'-ahi: «Egləw, ärdəb däy-təsahayt n-aman ta n-Silwi. Əkkey təsahayt n-aman älwäqq-wen-däy, ärdäbäy-dd däy-s.» ¹² Ənnän-as äddinät: «Wa käy-əzozäyän-š, ma ija?» Inn'-asän ähaləs: «Wär-əssenäy.»

Asəstan wa jän käl-faris i-emədderyəl wa izzäyän

¹³ Əmdän äddinät d-asəstan n-ähaləs wa s-käla däryal ɣas, äwwäyän-t s-käl-faris¹⁴ fäl-a-s, ašäl n-əssəbət-i n-täsonfat a däy-issəbdäy ʔisa tālayt-ta äšwär tiṭṭawen-net, or'-enät. ¹⁵ Osä-dd emədderyəl wa izzäyän käl-faris ɣas, əssəstänän-t d-əmmək wa s-izzäy. Inn'-asän: «Äšwär ʔisa tālayt tiṭṭawen-in, ärdäbäy, ənhäyäy.»

¹⁶ Inn' ayil n-käl-faris iyyän: «Wa-däy ʔisa, wär-ämoos änämmašul n-Mässinäy ed ənnar t-ämoos, isəmyär ašäl wa n-əssəbət-i n-täsonfat.» Inn' ayil-näsän wa iyyäḏän: «Ajän anäsbäkkəḏ wär-idhel Mässinäy, äd-doobät amišəl n-ijitän wi itäjj ähaləs-i-däy?» Əqqälän-dd ɣas ämiyännänän jer-iman-näsän dihen-däy.

¹⁷ Əssəstänän ḏarät-a-wen emədderyəl wa izzäyän, ənnän-as: «Käy ma tənneḏ, ma iqqal ähaləs wa orän tiṭṭawen-näk?» Inn'-asän: «Un ännäbi a ämoos.»

¹⁸ Äyrän-dd imizärän n-käl-Älyähud ḏarät-a-wen imärawän n-emədderyəl fäl-a-s, wär-əflesän a-s käla däryal, izzäy. ¹⁹ Osän-dd imärawän n-ähaləs ɣas, əssəstänän-tän: «Ak rure-wän wa s-tənnäm a-s dd-iwa-däy, däryal, ənta-da-däy mey? Kunta ḏay a dd-iwa-däy, däryal, əndek əmmək wa s-ämära, ihannäy?» ²⁰ Ənnän-asän imärawän n-ähaləs: «Tidət lab a-s a-wa rure-näy, wär t-ih' äššäk ḏay s-a-s dd-iwa-däy, däryal ²¹ mäšan, däy-isälän n-əmmək wa s-ihannäy ämära d-ere wa orän tiṭṭawen-net, a-wen, wär hanäy-ha tijya-net, səstənät-t ənta iman-net ed ähaləs iššamän a ämoos, äddoobät ad-äj isälän n-a-wa t-iqqälän.» ²² Tuksəḏa n-imizärän n-käl-Älyähud a təswännät imärawän-net a-wen fäl-a-s, ässiibdädän imizärän n-käl-Älyähud s-e d t-illäm ere irḏän a-s: «ʔisa a-s Älmase», ad-has-əgdälän uješ n-ehän n-äddin wa n-käl-Älyähud. ²³ Däy-tuksəḏa n-a-wen-däy a fäl ənnän imärawän n-ähaləs: «Ähaləs iššamän a ämoos, səstənät-t ənta iman-net.»

²⁴ Oläsän-dd käl-faris teyäre n-ähaləs wa s-käla däryal, ənnän-as: «Änn tidət i-Mässinäy fäl-a-s, nəssan

a-s wa käy-əzozäyän, anäsbäkkəḏ a ämoos.» ²⁵ Inn'-asän: «Kunta anäsbäkkəḏ a ämoos wäla, wär-əssenäy; härät iyyän a əssanäy: käla däryaläy, ämära, han-näyäy.» ²⁶ Ənnän-as ḏay: «Läyät-anäy ma hak-ija? Əndek əmmək wa s-ora tiṭṭawen-näk?» ²⁷ Inn'-asän ähaləs: «Wädden äru d-hawän-tän-əneyy mäšan, wär hi-täsjädäm ɣas, mafäl tärham ḏay ad-hawän däy-s äqqäläy? Adiš a tärham ad-tumasäm käwäneḏ-däy härät däy-inəṭṭulab-net?» ²⁸ Inn'-asän a-wen ɣas, ad-t-gaggärän, jannen-as: «Aa təfəw! Käy ɣas a-s änəṭṭalib-net, näkkäneḏ, inəṭṭulab n-ännäbi Mosa a nämoos, ²⁹ nəssan ḏay a-s ännäbi Mosa imməjräd-as Mässinäy mäšan, wa-hi, wär nəssen e-s dd-iha.» ³⁰ Inn'-asän emədderyəl wa izzäyän: «Adiš täqqän n-eyäf təja här-wa ed, ənta a orän tiṭṭawen-in mäšan hakd a-wen, wär təssenäm e-s dd-iha.» ³¹ Inn'-asän ḏay: «Nəssan a-s Mässinäy, wär iyəbbəl tittar n-inäsbäkkəḏän mäšan, iyəbbäl tittar n-e d t-illäm ere t-äksuḏän, itamašälän erhet-net. ³² Nəssan ḏay a-s wär käla ätwäsla äwadəm oran tiṭṭawen n-ere s-a-s dd-iwa-däy, däryal. ³³ ɣas, ähaləs-i-däy, ənnär wädden Mässinäy a dd-ifal, wär-ikerrəš tädabit n-a-wa itäjj.» ³⁴ Issəmdä emədderyəl wa izzäyän d-mäjräd ɣas, ənnän-as: «Ewad! Käy iket-näk abäkkəḏ a däy-wed, ma käy-äsihälän älxuṭbät wa hanäy-täjjäd?» Äššewäjän sār-s ḏarät-a-wen har t-əz-zəzjārän ehän n-äddin wa hän.

Käl-faris, wär-əzleyän d-iməddoryal

³⁵ Islä ʔisa a-s əkkäsän-t däy-ehän n-äddin-näsän ɣas, os'-e-hi-dd, inn'-as: «Ak käy tomanäd s-Ägg-ägg-adəm mey?» ³⁶ Inn'-as ähaləs wa s-käla däryal: «Älyalim, säkən-ahi-t ɣas ad-sär-s amənäy.» ³⁷ Inn'-as ʔisa: «Tənhäyäd-t ed, ənta-da-däy hak-ämmijrädän ämära-däy.» ³⁸ Inn'-as ähaləs älwäqq-wen: «Älyalim, omanäy sär-k.» Irkäy dat-ʔisa ässayät-wen-däy. ³⁹ Innä ʔisa i-tamətə ḏarät-a-wen: «Näkk, oseḏ-dd i-ad-əbḏəwäy jer-äddinät: wi däryalnen, ad-ənhəyän, wi hannäyänen, ad-äddäryälän.»

⁴⁰ Əslän käl-faris wi t-əllänen ɣur-ʔisa i-mäjräd-wen-däy ija ɣas, ənnän-as: «Ajän näkkäneḏ-däy iməddoryal a nämoos?» ⁴¹ Inn'-asän ʔisa: «Ənnär tämoosäm iməddoryal, wär käwän-itəgger uḏlem wa n-abäkkəḏ mäšan, däy-təssəba n-a-di-däy s-tənnäm hannäyäm, a fäl, tumast-näwän i-inäsbäkkəḏän, tətbat.»

Tangalt ta n-a-s ʔisa a-s Aməḏan n-iman

10 Inn'-asän ʔisa ḏarät-a-wen: «Äleyey-awän s-tidət tädduuttet † a-s e d t-illäm ere dd-ijjašän afäraj n-arəzzej s-ašrut säl wa n-əmm-net, emäkräḏ d-änarkab a ämoos, ² mäšan, aməḏan n-tihatten ənta, emm n-afäraj a-s dd-itajjäs fäll-tihatten-net. ³ E-d tänät-dd-osa, ad-has-arr änaɣlaf-näsnät s-ehəḏ emm

† Däy-Tälyunanit: Amin, amin (S-tidət, tidət).

n-afāraj. Afāl has-āmera afāraj har dd-ijjāš fälla-snāt, ad-əslənāt tihatten-net i-emāsli-net, iyār hak iyyāt s-isəm-net təzzar, izəzjār-tānāt, ⁴ afāl tānāt-dd-izzəzjār iket-nāsnāt, ad-iməl data-snāt, əlkəmnāt-as ed, əzza-ynāt emāsli-net. ⁵ Amāḍan-en, tihatten-net, wār mad-əlkəmnāt i-amājar, ānn-ak, ad-has-əffoqqətnāt ed, wār-əzzejnāt emāsli-net.»

⁶ Āsnāfāqq'-asān Ÿisa isālan-win-dāy māšan, indār-asān ad-əfhəmān a dāy-hasān-āssewāl.

Ÿisa a-s amāḍan wa olāyān

⁷ Olās day, inn'-asān: «ĀlleŸey-awān s-tidət tādduut-tet a-s nākk a-s emm n-afāraj wa s-tajjāšnāt tihatten, ⁸ āddināt-wi hi-dd-āzzarnen, imākrāḍān d-inarkabān a āmoosān iket-dāy-nāsān, wār hasān-āsājdnāt tihatten; ⁹ nākk a-s emm n-afāraj, ere sār-i t-dd-ijjāšān-dāy, ad-iyłəs, ad-igilləw, itaqqāl-dd, ijarrāw day amāḍon.

¹⁰ Emākrāḍ ənta, wār dd-itis ar i-tikra d-ayāras d-ahālak; nākk, oseŸ-dd i-ad-əjrəwān dāgg-adəm tāmudre, əjrəwān-tāt day s-tānoflayt.

¹¹ Nākk a-s amāḍan wa olāyān, amāḍan wa olāyān iman-net a ihakk i-ad-āyłəsnāt tihatten-net ¹² māšan, ere wa s-tefert a fāl ixdam, wār-āmoos amāḍan olāyān, wādden ənta a-s māssi-s n-tihatten. A-wen-dāy a-s, afāl inhāy taŸəssit dd-malāt, ad-ājawāḍ, āyy tihatten d-iman-nāsnāt, təjjəš-tānāt taŸəssit, šəmməhəš-tānāt, ¹³ ed issan a-s tefert Ÿas a fāl ixdam, wār-ākkul a jānāt tihatten. ¹⁴ Nākk a-s amāḍan wa olāyān, əzzayāy tihatten-in, əzzaynāt-ahi day. ¹⁵ Əzzaynāt-ahi s-əmmək wa s-əzzayāy Abba, izzay-ahi day ənta. Hakkāy-tānāt tāmudre-nin, ¹⁶ leŸ hārwa tihatten ājjootnen wāren ha afāraj-wa-dāy, iwar-ahi s-ad-tānāt-dd-əwətāy, əslənāt əntānāteḍ-dāy i-emāsli-nin, təməl-t tiyyāt tahrut iḍan iyyān n-amāḍan.

¹⁷ Abba ənta, irh'-ahi ed hakkāy tāmudre-nin, siŸulāy-tāt-dd iman-in. ¹⁸ Wār t-illa ere āddoben ad-dāy-i ahāy tāmudre-nin, hakkāy-tāt d-iman-in, siŸulāy-tāt-dd dāy d-iman-in, ənta-den-dāy turhajāt ta əjrāwāy Ÿur-Abba-nin.»

¹⁹ Əslān käl-Ālyāhud i-mājrād-wen-dāy ija Ÿisa Ÿas, tənkar tamŸənnant day jere-sān. ²⁰ Eggādān-dd dāy-sān iyyāḍ ājjootnen, ad-jannen: «Ak mafāl təsijādām i-ere ih' alšin, ābbuddāl?» ²¹ Jannen wi iyyāḍnen: «Mājrād wa dd-izjārān emm n-āhaləs-i-dāy, wādden mājrād s-āddoobāt ad-t-āj ere ih' alšin, nəssan day a-s ere ih' alšin, wār-āddoobāt ad-arr tiṭṭawen n-iməddorŸal.»

Unjāyān käl-Ālyāhud āqbālān Ÿisa

²² Āzzāman-en, ijā āmudd n-tasāktot n-ašəšdaj wa jān käl-Ālyāhud i-ehān n-āmudd wa māqqārān ihān Ÿarussālam s-tajrəst, ²³ irjāš Ÿisa dāy-ehān n-āmudd wa māqqārān dāy-tele n-edāgg wa s-itawānna: Wa n-

Sulāyman, ²⁴ əžžəmmāyān-dd fälla-s käl-Ālyāhud, ən-nān-as: «Ēkkəs-anāy dāy-tayḍārt, kunta kāyy a-s Ālma-sex, ānn'-anāy-tān, ma s-tāqqalād, təkkəsād-anāy dāy-tāqqān n-eŸāf-ta-dāy?» ²⁵ Āwwežāb-asān, inn'-asān:

«Wādden, əllāŸey-awān māšan, tunjāyān tomānām sār-i, ənhəywāt Ÿas ijitān wi s-hi-ikfa Abba-nin turhajāt n-amisəl-nāsān, əntāneḍ-en-dāy a tajāyhanen fäll-i.

²⁶ Kāwāneḍ, wār sār-i tomenām fāl-a-s wār tāḍḍinām dāy-āddināt wi hānen tahrut ta n-inalkimān-in.

²⁷ Tahrut ta leŸ n-inalkimān-in, sallān i-emāsli-nin, əzza-yāy-tān, əlkamān-ahi day. ²⁸ Wi leŸ, hakkāy-tān tāmudre ta tāylālāt, wār dāy-sān təlkem tamāttant, wār tān-mad-ahāy day āwadəm wāl' iyyān dāy-āfuss-in ²⁹ fāl-a-s, Abba-nin-i hi-tān-ikfān, wār t-illa ere s-wādden ill'-e jənnəj-s, wār t-illa day ere āddooben ukəs-nāsān dāy-āfuss-net. ³⁰ Nākk d-Abba, iyyān hārāt, wār nəzley.»

³¹ Innā Ÿisa a-wen Ÿas, obārān-dd sār-s tihun i-ad-t-əkfən səmmājori-nāsnāt māšan, inn'-asān: ³² «Lāyātāt-ahi Ÿas dāy-ijitān n-Abba wi-dāy āhuskātnen jeŸ jere-wān, əndek dāy-sān wa ilān āddāliil n-tenāye ta s-tārham ad-hi-tāt-təjəm?» ³³ Ənnān-as käl-Ālyāhud:

«Wādden dāy-təssəba n-iji āhusken jed a fāl kāy-nəhakk tamāttant, ānn-ak dāy-təssəba n-asəkkufar wa jed ed kāyy-i n-āgg-adəm, təsisāgdāhād iman-nāk d-Māssināy.» ³⁴ Inn'-asān Ÿisa: «Ajān wādden iktab dāy-Āṭṭāwrāt-nāwān a-s, Māssināy, innā:

«Āxlākāy-dd dāgg-adəm dāy-milhaw-in».

³⁵ Wādden, nəssan day a-s mājrād n-Māssināy, iyłal, wār-itəməttəy. Ÿas kunta āddināt wi əlkāmnen i-mājrād-en, ixlāk-tān-dd dāy-milhaw-net, ³⁶ mafāl jan-nem āskafārāy, nākk-i āsnāfrān Abba, āšmašāl-ahi-dd s-āddunya fāl-a-s innin ənney-awān: «Nākk Rure-s n-Māssināy a āmoosāy.» ³⁷ Āmāra kunta Ÿas a-wa tamašalāy wādden Abba-nin a dd-ifal, adiš wār sār-i tomenām māšan, ³⁸ kunta a-wa tamašalāy Abba-nin a dd-ifal, adiš kud-dāy wār sār-i tomenām nākk, āmənāt s-timašalen-en-dāy i-ad-təlmədām, səbbuyənām a-s nākk, ārtayāy d-Abba, irtay dār-i day ənta, heeŸ-t, ih'-ahi.»

³⁹ Āsmāgāggāyān day käl-Ālyāhud dāy-arāmas-net māšan, āzłābbāt-dd Ÿisa dāy-sān, iglā.

⁴⁰ Ikka ḍarāt-a-wen asālim wa n-emāynāj n-əjānš wa n-Ÿurdəni, dāy-edāgg wa s-kāla dāy-s isalmaŸ Exya āddināt, izzāy dihen-dāy. ⁴¹ Ēkkān-t-dd āddināt ājjootnen, jannānen: «Exya, wār-ija tākunt wāl' iyyāt māšan, a-wa inna fäll-āhaləs-i-dāy, itbat iket-net.» ⁴² Omānān āddināt ājjootnen s-Ÿisa dāy-edāgg-en-dāy.

Issənkār-dd Ÿisa Lazar jer-inəmmuttan

11 Āzzāman-wen-dāy ad-ārhin Lazar wa n-tayrəmt ta n-Bitanya n-ānŸa-s n-Marta d-Māryāma ² ta s-kāla təssənyāl aḍutān fäll-iḍarān n-Ÿisa təzzar, ad-tān-timəs s-tiškəkaḍ-net. Ənta-i-dāy a-s āmāra, ārhiin

āṅṅa-s, Lazar. ³ Ārhin ḡas, āssawāynāt šātma-s āmašal s-ḡisa, ənnānāt-as: «Āḡyalim, āss-dd, emārh-nāk Lazar ārhiin.» ⁴ Iwwāḡ-dd āmašal ḡisa ḡas, innā: «Turhənnə ta tərmasāt Lazar, wādden ənta a t-madāt-tawəy s-ālxārāt, turhənnə-net ta-dāy a madāt-tumas əssəbab fāl ātwāsəmyār Māssināy, itwəsəmyār day Rure-s.»

⁵ Tārha ta ija ḡisa i-Lazar, ənta day a ija i-Marta d-wālātma-s Māryāma. ⁶ Əjjāšān isālan n-turhənnə n-Lazar ḡisa māšan, āssakāy dāy-edāgg-ənnin-dāy əssin išilan təzzar, ⁷ innā i-inəṭṭulab-net: «Āqḡəlāt-anāy Āḡyāhudəyāt.» ⁸ Ənnān-as inəṭṭulab-net: «Āḡyalim, ajān wādden a əynayān tattārān kāl-Āḡyāhud, ad-kāy-əkfən sām mājori n-tihun dāy-teje-ten-dāy, ḡas ma dāy-s tāqḡalād?» ⁹ Inn'-asān ḡisa: «Ajān wādden māraw ās-sayātān d-əssin a hanen ašāl? Ere irjašān hārwa ija ašāl, wār mad-ājḡartāqḡəl fāl-a-s ihannāy data-s ¹⁰ māšan, āwadəm irjašān s-ehāḡ, ad-ājḡartāqḡəl ed irjaš dāy-tihay.»

¹¹ Ija ḡisa mājrād-wen-dāy ḡas, inn'-asān: «Emārh-nānāy Lazar, itḡas māšan, əgley i-ad-t-dd-sənkārāy.» ¹² Ənnān-as inəṭṭulab-net: «Āḡyalim, adiš kunta eḡəs ḡas a ija, ill'-e āṭṡāma n-ad-izzəy.» ¹³ Mājrād wa hasān-ija, ij'-asān-t i-ad-tān-isəlməd a-s Lazar āba-t māšan, əbdadān ənniyātān-nāsān fāll-eḡəs wa n-ere iljad eḡəs. ¹⁴ Ij'-asān ḡisa ḡarāt-a-wen mājrād s-āddooben afāham-net, inn'-asān: «Īlmədāt a-s Lazar ya āba-t, māšan, ¹⁵ āddiwey dāy-təssəba-nāwān ed a-s ārhin, wār ḡur-s t-əlleḡ, ātiwatās a-wen i-ad-sār-i tamənām; āmāra, ənkārāt, ākkāt-anāy-t.» ¹⁶ Iggād-dd Tomi wa s-itawānna Didim, a-wen ālmāyḡa-net: ekne, innā i-in-əṭṭulab wi iyyāḡnen: «Āḡlāt-anāy nākkāneḡ-dāy i-ad-nahār d-āḡyalim-nānāy tamāttant.»

ḡisa Ālmasex, isidur

¹⁷ A-s hin-osa ḡisa Bitanya, ila Lazar əkkəz išilan dāy-azəkka. ¹⁸ Bitanya-i dāy-t-āba, wār jere-s t-illa d-Yārussālam ar kāraḡ kelumētārān. ¹⁹ Āba Lazar ḡas, os-ān-dd kāl-Āḡyāhud ājjootnen Marta d-Māryāma, ad-sasmaḡān ulhawān-nāsnāt.

²⁰ Təsla Marta a-s imal-dd ḡisa ḡas, təkāḡ-as, a-s ija a-wen Māryāma ənta, tāqḡima-hin ḡur-ehān. ²¹ Tām-moḡḡās d-ḡisa ḡas, tənn'-as: «Āḡyalim, əssanāy a-s ənnār təlled diha-dāy, wār-itiba āṅṅa-ḡ.» ²² Māšan hakd a-wen-dāy, əssanāy a-s kāy a təttārād, dāy-Māssināy-dāy, ad-hak-t-ākf.» ²³ Inn'-as ḡisa: «Āṅṅa-m a dd-inkār dāy-tamāttant.» ²⁴ Tənn'-as Marta: «Əssanāy lab s-add-inkār dāy-tamāttant ašāl wa ilkāmān.»

²⁵ Inn'-as ḡisa: «Nākk a-s Wa dd-isānkarān dāy-tamāttant, nākk a ihakkān tāmudre, ere sār-i omānān-dāy, ad-iddar hārkuḡ kud-dāy āmmut, ²⁶ ere iddarān day har sār-i omān, wār dāy-s təkem tamāttant fāw. Ak kām Marta, təflasād a-wen mey?» ²⁷ Tənn'-as Marta: «ḡyya Āḡyalim, omanāy a-s kāy a-s Ālmasex wa

n-Rure-s n-Māssināy s-ātwānna ilkam ad-dd-ass ād-dunya.»

Issānyāl ḡisa imetṡawān dāy-təssəba n-Lazar

²⁸ Təja Marta mājrād-wen-dāy ḡas, təglā, təkās-dd wālātma-s s-takše, tənn'-as: «Āḡyalim ya, osā-dd, inn'-am ad-t-in-tasəd.» ²⁹ Təsla Māryāma i-a-wen ḡas, təgḡād āssayāt-wen-dāy, təkā ḡisa. ³⁰ A-s itājj a-wen-dāy, wār dd-ijješ ḡisa aḡrəm hārwa, ih' edāgg-wənnin-dāy dāy-dār-s tām-moḡḡās Marta, ³¹ əllan-t day imānokālān n-kāl-Āḡyāhud iyyāḡ ḡur-Māryāma dāy-ehān, sasmaḡān ulh-net. Ənhāyān-tāt a-s təbdād šik, təzjār ḡas, əlkāmān-as ed ija ḡur-sān a-s Lazar a təkka i-ad-tālh fāll-azəkka-net.

³² Tāwwāḡ-in Māryāma diha t-illa ḡisa, tənḡay-t ḡas, tār-kāy-as, tənn'-as: «Emāli, əssanāy a-s ənnār təlled diha-dāy, wār-itiba āṅṅa-ḡ.» ³³ Inḡay-tāt ḡisa hall ənta d-wi dār-s āddewnen, ḡas, āsnin, əkmān-t iman-net, ³⁴ inn'-asān: «Sāknāt-ahi azəkka wa dāy-jām Lazar.» Ənnān-as: «ḡyyāw, ənhəy-t.» Inḡay-t ḡas, ³⁵ ilhā ḡisa. ³⁶ Ənnān iyyāḡ dāy-imānokālān n-kāl-Āḡyāhud: «Təmyāre n-tārha ij'-et i-Lazar», ³⁷ ənnān wi iyyāḡnen: «Ənta-i orān tiṡṡawen n-emədderyəl, indār-as ad-igḡəl i-Lazar tamāttant?»

Issənkār-dd ḡisa Lazar jer-inəmmuttan

³⁸ Olāsān-t iman-net təkma, iglā ḡarāt-a-wen, ikk' azəkka wa iha Lazar iyāšān dāy-esāwāl, ihar s-tāhunt māḡḡoorāt. ³⁹ Osā-dd ḡisa azəkka ḡas, innā i-āddināt: «Əkkəsāt-in tāhunt ta hārāt azəkka.» Təggād-dd Marta ta n-wālāt ma-s n-enəmmettən āssayāt-wen, tənna i-ḡisa: «Āḡyalim, Lazar ya āru d-irkāh, ašāl-net wa s-əkkəz a-wa ih' azəkka.» ⁴⁰ Inn'-as ḡisa: «Ajān wādden Marta āru d-ham-ənnəy a-s afāl sār-i tomānād, ad-tənḡayād tārna n-Māssināy?» ⁴¹ Əkkāsān-in āddināt tāhunt fāll-emm n-azəkka ḡas, ājozāy ḡisa išənnawān, innā: «Abba, āmmoyāy-ak aḡābal wa jed a-wa dāy-k əttārāy, ⁴² əssanāy day a-s ḡabbālād tittar-in hārkuḡ māšan, āmmijrādāy-ak āmāra dāy-təssəba n-ālzāmayāt-wa-dāy ibdādān, dāy-təssəba n-ad-amənān āddināt a-s kāy a hi-dd-āšmašālān.» ⁴³ Innā ḡisa a-wen ḡas, iḡkāl eməsli-net, innā: «Lazar, əzjār-dd!» ⁴⁴ Izjār-dd Lazar azəkka, āḡqanān ifassān-net d-iḡarān-net s-isəssora, il-sā ekāršāy idəm-net. Inn'-asān ḡisa ālwāḡḡ-wen: «Arāt-t, təbḡəwām-t d-ikāršāyān-wi-dāy ittāl, təyyəm-t ad-igləw.»

Āswārān imizārān n-kāl-Āḡyāhud uḡlem ḡisa

(Mātti 26:1-5; Marḡəs 14:1-2; Luḡa 22:1-2)

⁴⁵ Osān-dd kāl-Āḡyāhud ājjootnen, ənhāyān a-wa ija ḡisa ḡur-Māryāma ḡas, omānān sār-s ⁴⁶ māšan, əglān iyyāḡ dāy-sān, osān kāl-faris, əllāyən-asān a-wa ija ḡisa. ⁴⁷ Əzḡəmmāyān-dd imānokālān n-kāl-tikutawen

d-käl-faris d-älžamayät wa n-käl-Sinhidrin-i † iyattäsän äššäreya, änmännän: «Endek äddäbara? Wa äwadäm, əjjətän fälla-näy ijitän-net wi ässuksädnen! 48 Elmädät a-s afäl t-noyya s-əmmək-wa-däy, ad-sär-s amənän äd-dinät iket-näsän. Afäl ämoos a-wen a ijan, ad-ärzən käl-Roma-i hanäy-äsitäymärnen ehän n-ämudd-nänäy wa šäddijän, ättäytäyän äkall-nänäy.» 49 Iggäd-dd däy-sän Qayäf-i s-ənta a äminakälän fäll-käl-tikutawen awätay-wen-däy, innä: «Ijmaḍ-t äššäk a-s wär t-illa a təjrahäm iket-däy-näwän, 50 ajän wär hənnəyäm a-s uf-awän, ad-ämmät äwadäm iyyän däy-təssəba n-tamətəte uhən ad-tämmät tamətəte iket-net.» 51 Mäjräd-wen-däy ija Qayäf, wädden a dd-ifälän tayətəte-net mäšan, šamad ənta a äminakälän fäll-käl-tikutawen awätay-wen-däy, ikf-e Mässinäy mäjräd hin-ässawäḍ tamətəte n-a-s ilkam ad-ämmät ʿİsa, däy-təssəba n-tamətəte ta n-İsrayil iket-net. 52 Təzzar day wädden käl-İsrayil ʿas a-s mad-ämmät, ad-ämmät i-ad-dd-isədəw aratän n-Mässinäy wi əmmähšnen jer-ikallän, umasän tiyyät tayəssa.

53 Äytäsän ʿur-ašäl-wen-däy n-a-s wär-e sunfən fäw wär jen iman-net. 54 İytäf ənta-däy ʿur-ašäl-wen-däy i-räjjoš däy-edägg t-hannäyän käl-Älyähud. İfäl äkall-wen-däy hän, ikkä teje ta tohäzät tanəzruft, izzäy ənta d-inəṭṭulab-net däy-ayrəm s-isəm-net İfyahim.

55 Ohäz-dd ämudd n-käl-Älyähud wa n-Faška ʿas, äh-hujjäjän-dd äddinät äjjootnen s-Yärušsäläm i-ad-šəsdəjän iman-näsän dat-ämudd-en-däy, 56 ad-tam-mäyän iməhhujjaj iket-näsän i-ʿİsa, tinmənnin jer-iman-näsän däy-ehän n-ämudd wa mäqqārän: «Ak, tordam a-s ihäl a dd-äkk ämudd mey?»

57 A-s jännen a-wen-däy, omarän imänokalän n-käl-tikutawen d-käl-faris s-ere ilmädän diha t-illa ʿİsa iket-net, isäydäret-t i-ad-ättärmäs.

Təssänyäl Märyäma aḍutän fäll-ʿİsa

(Mätti 26:6-13; Marqəs 14:3-9)

12 Ašäl wa s-säḍis dat-ämudd wa n-Faška, ikkä ʿİsa tayrəmt ta n-Bitanya däy-izzäy Lazar wa dd-is-sənkär jer-inəmmuttan. 2 Təssəskär-dd Marta imənsi-wän dat-ʿİsa, äniyäyima d-Lazar d-imäjarän wi iyyäḍ-nen. 3 Təḍkäl Märyäma ḍarät-a-wen təzune n-litär n-aḍutän lanen älqim wär-iqḡer hārät, ad-tän-sanyäl fäll-ıḍarän n-ʿİsa, timəs-tän s-tiškəkkəḍ-net. Äbyänyälän aḍutän däy-ehän-ənnin-däy iket-net. 4 Iggäd-dd iyyän däy-inəṭṭulab n-ʿİsa wa s-isəm-net Yähudəs wa n-İsxyaryut-i t-e-isəssäydärän, innä: 5 «Mafäl aḍutän-wi-däy wär hin-ənšen kəraḍät timaḍ n-ärriyal n-azrəf ämoosnen takute i-tiläqqiwen.» 6 İnnä a-wen wädden däy-a-s innin ozar däy-a əjrāwnät tiläqqiwen, änn-ak fäl-a-s innin emäkräḍ a ämoos, ənta a-s änazraf n-tag-

† A-wa älzamayät n-inušämän d-imizärän n-käl-İsrayil wa itirən äššäreya, əntəned a-s älqallitän, osayän day tamətəte d-əlxəkum d-äddin.

gayt ta n-inalkimän n-ʿİsa, a ätwäjjän däy-əssəndoḡḡ wa n-azrəf-däy, ad-där-s in-išləy. 7 İnn'-asän ʿİsa: «Äk-fät-tät älyafyät, a-wa təja, təj'-e däy-təssəba n-ašäl wa d-mad-əjjəšäy azəkka. 8 Tiläqqiwen ya, əllanät ʿur-wän hārkuḡ māšan näkk, ilkam ad-kāwän-äfläy.»

Utär n-iji n-iman n-Lazar

9 Əslän käl-Älyähud äjjootnen a-s iha ʿİsa tayrəmt ta n-Bitanya ʿas, fälän-dd Yärušsäläm, əkkän-t-dd mäšan, wädden ənta ʿas a-s otasän ahänay-net, ərhan day, ad-ənhəyän Lazar wa dd-issənkär jer-inəmmuttan, 10 äytäsän imänokalän n-käl-tikutawen s-ad-əjən iman n-Lazar ənta-däy 11 ed hannäyän a-s, däy-təssəba n-asənkär wa t-dd-ija ʿİsa jer-inəmmuttan a fäl, taqqälän imänokalän n-käl-Älyähud äjjootnen ḍarät käl-tikutawen, timənən s-ʿİsa.

Ujəš n-ʿİsa i-Yärušsäläm

(Mätti 21:1-11; Marqəs 11:1-11; Luḡa 19:28-40)

12 Äffaw ʿas, təslä tamətəte ta təjjet dd-təkkät ämudd a-s ʿİsa ikkä-dd Yärušsäläm. 13 Əjjäšän-tät isälän ʿas, ad-dd-ḡattäsän äddinät iləktan n-tišday, lakkäḍän-as, säyären s-afälla:

«Ozana! İja Mässinäy älbāraka däy-ämänokal wa n-İsrayil dd-osän fäll-isəm n-Emäli.»

14 İjrāw ʿİsa äza iyyän däy-zäbo, inäy-t, ämoos a-wen a ässitbätän a-wa iktäbän däy-əlkəttab n-Mässinäy a-s innä:

15 «Yärušsäläm ta dəyät fäll-taḍayt ta n-Sayon, wär tärmeḡäd, ənhəy ʿas ämänokal-näm imal-dd inay ara n-tešəḍt.»

16 Ašäl wa d-jän hārätän-winnin-däy, wär tän-əfhemän inəṭṭulab n-ʿİsa mäšan, ašäl wa d-ijjäs təmyäre n-älxurmät-net, əktän-dd a-s ənta-en-däy a fäl əktäbän ännäbitän hārätän-win-däy, ämešäl-tän day.

17 Ašäl-wen-däy, təssoyäl tamətəte iket-net a-wa ijä ʿİsa ed, təjjəyha a-s dd-issənkär Lazar jer-inəmmuttan, ikkäs-t-dd däy-azəkka. 18 Təlkäḍ-dd tamətəte-en iket-net i-ʿİsa däy-təssəba n-iji n-Mässinäy wa-däy s-təslä ij'-e. 19 Ənhäyän käl-faris a-wen ʿas, änmännän jer-iman-näsän: «Tənhäyäm ämära a-s a-wa wädden a dd-nəkka d-hārät, tamətəte iket-däy-net a ḍara-s tošälät.»

Äsdärhänän käl-Älyunan iyyäḍ ahänay n-ʿİsa

20 Osän-dd hārät däy-käl-Älyunan †† s-ijraz äddin wa n-käl-Älyähud, əkkan-dd daw-ämudd-i-däy i-ad-äybədän Mässinäy däy-Yärušsäläm, 21 əjrāwän änäṭṭalib wa s-isəm-net Fəlibb wa n-tayrəmt ta n-Bäṭsəyda ta n-Galila, ənnän-as: «Ähaləs, nārha ad-nənhəy ʿİsa.»

†† İtawann'-asän: Ḡeriktän. (Les Grecs däy-Təfränsit). Əzzaḡän Er-obba däy-äkall wa itawänna: Ḡəris (La Grèce däy-Təfränsit). Tawalt-näsän: Tällyunanit.

²² Iglä Fəlibb, ija isəlan dəy-Idris, äddewän issənän-es-sän s-Ŷisa, əlləyən-as. ²³ Əwwäḍān-dd Ŷisa ɣas, inn'-asän: «Ässayät wa dəy-mad-ijjəš *Ägg-ägg-adəm* əlxurmät-net, osä-dd.

²⁴ Älleyyə-awän s-tidət tädduuttet † a-s a təkās temätəwt n-älkəma wär tənbel dəy-əkall tämmät, ad-təmoos tiyyät tablalt ɣas məšan, afäl tənbal dəy-əkall har tämmut, a dd-tarəw tiblalen əjjootnen. ²⁵ Ere wa wärän itəttär ar əmmək s-ijmār iman-net dəy-äddunya-ta-dəy, ad-ifut dəy-älzännät, məšan, əwadəm wa irḍän əfota dəy-iman-net, dəy-äddunya-ta-dəy, dəy-äd-dimmät-nin, ad-ijrəw təmudre ta täylälät. ²⁶ Ere dəy-wän irhän tumast n-ənaxdim-in-dəy adiš, ilkəmet-ahi fäl-a-s, nəkk edəgg wa dəy-mad-əzzəyāy, ənta dəy a dəy-mad-izzəy ənaxdim-in, ijrəw semyar ɣur-Abba.»

Äloläy Ŷisa dəy-isəlan n-taməttant-net

²⁷ «Äryan iman-in, äryan əməra-dəy, ak ma he-ännəy fəw? Abba, äyləs-ahi dəy-ässayät-wa-dəy? Fəw, nəkk, əssanəy a-s təssəba n-ässayät-wa-dəy a fäl dd-əmešäləy. ²⁸ Abba, səkən äddinät təmyäre n-əlxurmät n-isəm-nək.» Ifäl-dd eməsli əlwəqq-wen-dəy işən-nawän innän:

«İsəm-in, əssəmyärəy-t,
ad-t-aləsəy dəy asəmyar.»

²⁹ Təslä tamətte ta t-təllät dihen i-eməsli-ənnin-dəy ɣas, innə ayil-net iyyän: «Ak salläm i-ejjaj wa ijjäjän?» Inna ayil wa iyyäḍän: «A-di wädden ejjaj, ənjalos a has-imməjrädän.» ³⁰ Inn'-asän Ŷisa day: «Eməsli wa s-iket has-təsläm, wädden təssəba-nin a dəy-ija, təssəba-nəwän kəwəneḍ a dəy-ija. ³¹ Elmədät a-s əməra-dəy, ad-mad-tətəwəšərrəy äddunya, itwəstəy dəy əmənokal-net Iblis, ³² nəkk dəy, afäl əmməkäləy, ad-dd-äyryəy s-iman-in äddinät iket-nəsän.» ³³ Innə a-wen-dəy i-ad-tän-isəlməd əmmək wa s-mad-əmmät. ³⁴ Tənn'-as tamətte: «Ajän wädden nəyra dəy-Ätṭəwrät a-s *Älmasex*, wär-e ämmät, iylal, adiš ma kəy-isawännen: «*Ägg-ägg-adəm*, ad-ämməḍkäl?» Wa *Ägg-ägg-adəm* fäl wär nəssen madän-ämməḍkäl, mi əmoos?» ³⁵ Inn'-asän Ŷisa: «Ännur, wär has-in-əqqima ar a əndərrän ill'-e jere-wän, əsimätärəy-kəwän d-ad-has-təlkəmäm i-ad-wär kəwän-yäddərnet tihay fäl-a-s, ere irjašan dəy-tihay, wär-issen e-s ihäl. ³⁶ Iket-di təzzegəzəm a-wen, a ikkəs ännur ill'-e jere-wän, amənät sār-s i-ad-tumasəm dəgg-ännur.» Innə Ŷisa a-wen ɣas, ifäl tamətte, iffär.

Təyart n-ulhawän n-tamətte

³⁷ Ija Ŷisa data-sän ijitän n-Mässinäy-i-dəy əjjootnen məšan, unjäyän sār-s omänän, ³⁸ əmoos a-wen a əssiit-

bätän məjräd wa ikfä Mässinäy ännäbi Saya †† a-s innə dəy-əkəttab n-Mässinäy:

«Emäli, mi omänän s-a-wa nənna?

Mi s-dd-tänfaläl tärna n-äfuss n-Emäli?»

³⁹ Äqqurän ulhawän n-käl-Işrayil fäl-a-s, innə ännäbi Saya day:

⁴⁰ «Äsdäryäl-tän Mässinäy,

əşyär ulhawän-nəsän i-ad-wär hənnəyän s-tiṭṭawen-nəsän,

əjrähän härät s-ulhawän-nəsän,

utabän i-ad-tän-izuzəy Mässinäy.»

⁴¹ Məjräd-wen-dəy, ij'-e ännäbi Saya äzzəman wa d-has-dd-änfaläl əlxurmät n-Ŷisa, ädwännät dəy-isəlan-net.

⁴² Hakd a-wen-dəy, omänän imizärän n-käl-Älyähud əjjootnen s-Ŷisa məšan, təgdal-asän tuksəḍa n-käl-faris ad-sətbətän immun-nəsän, fäl-a-s əksuḍän ad-tän-əkkəsän dəy-ihənan n-äddin-nəsän, ⁴³ əssofän təmmal ta dd-fälät dəgg-adəm uhən ta n-Mässinäy.

Ŷisa Älmasex a-s ilkam ad-işrəy dəgg-adəm

⁴⁴ İḍkäl Ŷisa eməsli-net, innə: «Ere sār-i omänän-dəy, ilmədet a-s wädden nəkk a-s omän, Mässinäy-i hi-dd-əşməşälän a-s omän, ⁴⁵ ere dəy wa hi-inhäyän, ilmədet a-s Mässinäy-i hi-dd-əşməşälän a inhäy. ⁴⁶ Nəkk a-s ən-nur, əmešäləy-dd s-äddunya dəy-təssəba n-ad-wär-itəzzəy fəw ere sār-i omanän dəy-tihay, ⁴⁷ ere islən i-məjräd-in wär t-iṭṭef, wädden nəkk a t-madän-işrəy fäl-a-s, wär dd-əmešäləy i-ad-əşrəyəy äddunya, änn-ak, əmešäləy-dd i-ad-tät-äyləsəy. ⁴⁸ Ere sār-i unjäyän, unjäy s-məjräd-in, məjräd-en-dəy a t-e-işrəyän aşäl wa ilkämän ⁴⁹ fäl-a-s, məjräd wa jey iket-net, wädden a dd-əkkəsəy dəy-eyäf-in ɣas, Abba-nin ənta iman-net-i hi-dd-əşməşälän a hi-ikfän turhajät n-ad-ännəy a-wa hi-inna, əjəy dəy isəlan-net i-äddinät. ⁵⁰ Əssanəy dəy a-s e d t-illäm əwadəm ilkämän i-a-wa innə, ad-ijrəw təmudre ta täylälät. A-wen-dəy a fäl nəkk, a-wa jänney iket-net, jänney-tän s-əmmək wa s-hi-tän-innə Abba.»

Əsseräd Ŷisa iḍarän n-inəṭṭulab-net

13 Ehəḍ wa n-dat-wa n-əmuḍ wa n-Faşka, ilmäd Ŷisa s-ässayät n-ajmuḍ-net i-äddunya i-ad-akk Abba, iwwəḍ-dd. Ehəḍ-en-dəy, issəmdä-dd təmyäre n-tərha-net s-inəṭṭulab-net, issəkn'-en tərha tokäyät ta tän-isakna hak aşäl a ija a-wa-dəy.

² Härwa tamənsawän a-s ija Iblis dəy-ulh n-Yähudəs Ägg Simyon wa n-İsxaryut erk ənniyät wa n-ad-isəyḍär Ŷisa. ³ Dəy-təlluləya-net, issan Ŷisa a-s wär t-illa a-s wädden ij'-e Abba-net dəy-ifassän-net, issan dəy a-s Mässinäy-i t-dd-əşməşälän, ənta a iqqal. ⁴ Əssəmdän tetəte ɣas, ibdəd Ŷisa, ikkəs eməls-net, iḍkäl-dd

† Dəy-Tälyunanit: Amin, amin (S-tidət, tidət).

†† A-wa ännäbi dd-əzzarän i-Ŷisa, əloläy dəy-isəlan-net əssayät timad n-awätay dat-tiwit-net.

ekäršäy iyyän, ijbäs sär-s, ⁵ ijä darät-a-wen aman dāy-tazāwat, ad-isarad iḍarän n-inəṭṭulab-net, itiməs-tän s-ekäršäy wa s-ijbäs. ⁶ Iwwāḍ-dd ässaḡāt wa n-asirəd n-iḍarän n-Simyön Bəṭrus ḡas, iggād inna i-ḡisa: «Xāša Älyalim! Näkk a iwar asirəd n-iḍarän-näkk wādden kāyy.» ⁷ Inn'-as ḡisa: «A-wa hi-išlän, wār mad-təjrähäd älmāyna-net ämära-dāy māšan, ilkam ad-t-təfhämäd.» ⁸ Inn'-as Bəṭrus älwāqq-wen: «Kāla kāla Älyalim, näkk lab wār-ilkem ad-ärḡey tässerädäd iḍarän-in.» Inn'-as ḡisa: «Afäl wār-ässerädäy iḍarän-näkk, wār hak t-illa ad-nahär.» ⁹ Innä Simyön Bəṭrus: «Adiš Älyalim, wār təbd-edäd ḡur-iḍarän-in ḡas, sirəd ḡay eyäf-in hakd ifassän-in.» ¹⁰ Inn'-as ḡisa: «Wādden ere ässerädän telämäkt-net, wār-ämḡatär s-ad-aləs asirəd ḡay kunta wādden iḍarän-net ed, šäddij iket-net, kāwāneḡ, a-s təkäsäm iyyän dāy-wän, šäddijäm.» ¹¹ Mäjräd-wen-dāy, ij'-e ḡisa ed, issan ere wa t-madän-isəssäḡdär. Dāy-təssəba n-a-wen-dāy a fäl hasän-innä iyyän dāy-sän, wār šäddij.

¹² Ässeräd iḍarän-näsän ḡas, ils' emäls-net, iqqäl-dd, äqqima dāy-edägg wa n-imənsiwän, inn'-asän: «Ak, kāwāneḡ, təfhämäm a-wa s-iket hawän-t-jey meḡ? ¹³ Wādden a hi-jannem: «Älyalim d-Emäli,» ikna ed a-wen-dāy a ämoosäy ¹⁴ ḡas, šämäd näkk-i n-Emäli d-älyalim, ässerädäy iḍarän-nāwän, adiš kāwāneḡ-dāy, iwar-kāwän ad-tinməsiridäm iḍarän jer-iman-nāwän; ¹⁵ əssəknäy-kāwän älmital he-tinməjjim jer-iman-nāwän s-əmmək-wa-dāy s-hawän-t-jey. ¹⁶ Älleḡey-awän s-tidət tädduuttet † a-s wār t-illa akli ojarän mässi-s, wāla änəmšašal ojarän ere wa t-äšmašälän. ¹⁷ Tənḡəḡ-awän kunta təssanäm s-härätän-wi-dāy, ad-tän-tamašäläm.

¹⁸ A-wa hawän-janneḡ, wādden iket-nāwän a fäl t-janneḡ fäl-a-s näkk, əzzayäy inəṭṭulab-in wi äsnäfränäy, ämära, mäjräd n-Mässinäy a madän-isətbət a-wen ed, iktab dāy-s a-s:

«Wa dār-i ohärän äkoss,
ənta a-s ašanjo-nin.»

¹⁹ Əkkasäy-kāwän dāy-tayḡärt n-härätän-wi-dāy härwa wār-ətbetän dāy-təssəba n-a-s afäl jän, ad-tamənäm a-s: «Näkk, äyläläy.» ²⁰ Älleḡey-awän s-tidət tädduuttet a-s ere äsbärräkän ere hin-äsimašäläy, a ämoos-dāy, näkk a äsbärräk, ere ḡay wa hi-äsbärräkän, Wa hi-dd-äšmašälän a äsbärräk.»

Äloläy ḡisa dāy-isälän n-ämāydar-net

(Mätti 26:20-25; Marḡəs 14:17-21; Luḡa 22:21-23)

²¹ A-s issəmda ḡisa mäjräd-wa-dāy, əkman-t iman-net, inn'-asän: «Älleḡey-awän s-tidət tädduuttet a-s iyyän dāy-wän a hi-madän-isəssäḡdär.» ²² Əslän inəṭṭulab i-a-wen ḡas, ad-tinməkyidän, tinməsəstinän d-ere wa s-iha ti-net. ²³ A-s itäj a-wen-dāy, äsiḡämär änəṭṭalib wa ikna ḡisa tārha edes-has, ²⁴ inzäj-as Simyön

† Dāy-Tälyunanit: Amin, amin (S-tidət, tidət).

Bəṭrus tiṭṭ, inn'-as, ad-isəstən ḡisa d-ere wa s-iha ti-net. ²⁵ Äsmätäktäk änəṭṭalib-en i-ḡisa, inn'-as: «Älyalim, mi kāy-madän-isəssäḡdär?» ²⁶ Inn'-as ḡisa: «Ere wa s-mad-səlmäḡäy afärs n-tajəlla dāy-aḡrəz, ənta-en-dāy a hi-madän-isəssäḡdär.» Issəlmäḡ ḡisa afärs n-tajəlla dāy-aḡrəz, ikf'-e Yähudəs wa s-itawänna Isxaryut n-ägg Simyön. ²⁷ Diha-dāy d-irmäs Yähudəs afärs n-tajəlla-ən-nin-dāy, ad-innäḡd Iblis dāy-ulh-net, inn'-as ḡisa älwāqq-wen: «Yähudəs! A-wa täjjäd, äj'-e šik.»

²⁸ Ijä ḡisa i-Yähudəs mäjräd-wen-dāy māšan, wār t-illa dāy-inəṭṭulab-net wi iyyäḡnen äsiḡämärnen dāy-isəftay i ifhamän a-wa innä, ²⁹ äyelän a has-innä: «Žänš-dd a-wa s-nämiḡatär i-ämudd wa n-Faška» meḡ «Äkf härät tiläqqiwen» fäl-a-s, ənta a-s änazraf-näsän. ³⁰ Irmäs-dd Yähudəs afärs n-tajəlla wa has-dd-izzäl ḡisa ḡas, izjār. Isälän-wi-dāy, ehäḡ a-s tajjän.

Alämär wa äynayän ikfä ḡisa inəṭṭulab-net

³¹ Izjār Yähudəs ḡas, innä ḡisa i-inəṭṭulab-net: «Ämära-dāy ad-mad-itwəsəḡyär Ägg-ägg-adəm, itwəsəḡyär ḡay Mässinäy dāy-təssəba-net, ³² äkf Ägg-ägg-adəm älxurmät ḡur-iman-net, äkf-as-t ḡay šik.

³³ Ilyadän-in, wār-e äḡajäy əlleḡ jere-wän, əssanäy a-s ilkam ad-hi-təmmäḡäm māšan, ənneḡ-awän a-wa s-kāla tän-ənneḡ i-käl-Älyähud wi iyyäḡnen: «Edägg wa əkkeḡ, wār mad-tudabem aggaḡ-net.» ³⁴ Ämära, ənta-da färed wa äynayän əfräḡäy fälla-wän: «Nəməjjät jer-iman-nāwän anmärh šund wa hawän-jey, nəmärhät jer-iman-nāwän, ³⁵ anmärh jer-iman-nāwän en-dāy a he-isəlmədän äddinät a-s tidət-dāy a-s inəṭṭulab-in a tämoosäm.» »

Äloläy ḡisa dāy-isälän n-akuddəl wa t-e-äj Bəṭrus

(Mätti 26:31-35; Marḡəs 14:27-31; Luḡa 22:31-34)

³⁶ Issəmdä ḡisa mäjräd-wen-dāy ḡas, iggād-dd Simyön Bəṭrus, innä: «Älyalim, əndek siha s-təkkeḡ?» Inn'-as ḡisa: «Edägg wa əkkeḡ, wār täddobed ad-hi-sär-s təlkəmad ämära-dāy māšan, ilkam dāy-k ad-hi-dd-tawəḡäd dāy-s.» ³⁷ Inn'-as Bəṭrus: «Älyalim, mafäl wār-äddobey alkum-hak ämära-dāy? Äddobey-t, näkk, äsidāwäy wāla i-tamättant dāy-təssəba-näkk.» ³⁸ Inn'-as ḡisa: «Wādden tənneḡ täsidāwäd wāla i-tamättant dāy-təssəba-nin? Ikna māšan, äsidättey-ak a-s, wār-e iwət ekäz äḡora wār hi-täkkuddäläd har kərəḡ ihändäggan.»

ḡisa Älmasex a-s tabarät ta tiḡədät s-Mässinäy

14 Inn'-asän ḡisa darät-a-wen: «Wār rammäḡnet ul-hawän-nāwän, amənät s-Mässinäy, amənät sär-i, ² ehän n-Abba-nin, han-t idäggan äjjootnen, ənnär wār-itbet a-wen, wār hawän-jenneḡ əgley i-ad-hawän-səmməjnuy edägg, ³ afäl əgley har hawän-äsmäjneḡ edägg, ad-kāwän-dd-äqqäläy, əḡkäläy-kāwän, təmləm

diha t-älley. ⁴ Edägg day wa äkkey, tæssanäm tabarät-net.» ⁵ Iggäd-dd änättalib wa s-isäm-net Tomi, inn'-as: «Älyalim, näkkäneḍ lab, wär næssen siha s-tækked, әndek әmmәk wa s-mad-nәlmәd tabarät-net?» ⁶ Inn'-as Ḡisa: «Näkk a-s tabarät, näkk a-s tidәt, näkk day a-s tä-mudre, wär t-illa fәw ere әddooben aggaḍ n-Abba ar s-ad-hi-ija әssәbab n-a-wen. ⁷ Šämad day näkk tәzza-yäm-ahi, ad-tәzzayäm Abba-nin, šämad tәzzayäm-t, adiš, tәnhäyäm-t.»

⁸ Iggäd-dd wa s-isäm-net Fәlibb, inn'-as: «Älyalim, sәkәn-anäy ḡas Abba, igdäh-anäy a-wen-däy.» ⁹ Inn'-as Ḡisa: «Ḡas Fәlibb, a-wa-däy jeḡ iket-net әrtayäy dәр-wән, wär hi-tәzzyәd? Wa hi-inhäyән, inhay Abba, ḡas әndek әmmәk wa s-jәnned: «sәkәn-anäy Abba.» ¹⁰ Ajән wär tomenäd a-s näkk әrtayäy d-Abba, irtay dәр-i day әnta, heeḡ-t, ih'-ahi? A-wen-däy a fäl imәjridән wi hawән-tәjjäy, wәdden a dd-әkkasäy däy-eḡäf-in ḡas, Abba-i dәр-i irtayән a әmoosән әssәbab n-ijitән wi tamašaläy iket-nәsән. ¹¹ Amәнät a-s näkk әrtayäy d-Abba, irtay dәр-i day әnta, heeḡ-t, ih'-ahi. Kunta day wär tomenäm s-mәjrad-in, amәнät bәnnan s-ijitән-wi tamašaläy. ¹² Älleḡey-awән s-tidәt tädduuttet † a-s ere sәр-i omәнән-däy, ad-әj әnta-däy ijitән-wi jeḡ, әj fәw-i tән-әknanen mijraw ed näkk, әkkey Abba. ¹³ A-wen-däy a fäl a tәttäräm-däy s-isäm-in, ad-t-әjәy i-ad-ijrәw Abba әlxurmät däy-tәssәba n-Rure-s. ¹⁴ A tәttäräm-däy s-isäm-in, ad-hawән-t-әjәy.»

Unfas wa s-ilkam ad t-dd-isәssiwәy Mәssinäy

¹⁵ «Kunta tidәt-däy a-s tәрham-ahi adiš, әttәfät fәрәḍән-in, ¹⁶ ad-hawән-әdәläy Abba i-ad-kәwән-әkf әnabdid iyyән ḡur-wән e-illan härkuk, ¹⁷ әnta a-s Unfas wa s-tidәt ḡas a t-dd-zajjәрät, wär täddoobät әddunya ad-t-tәqbәl fäl-a-s wär täddobät ahәнay-net wәla muzәyät-net mäšan, kәwәneḍ, tәzzayäm-t ed әherәj dәр-wән, izzaḡ day däy-ulhawән-nәwән.

¹⁸ Wәр kәwән-mad-äyyäy tәjohäläm, ad-kәwән-dd-әqqäläy, ¹⁹ әqqim-in a әnḍәrrән i-ad-әbas hi-hannäy әddunya mäšan kәwәneḍ, a hi-hannäyäm fäl-a-s, әd-daräy, tәddaräm. ²⁰ Ašäl-wen-däy ad-mad-tәlmәdäm a-s näkk әrtayäy d-Abba, tәrtayäm dәр-i kәwәneḍ, әrtayäy dәр-wән day näkk.

²¹ Ere wa iknән uḍәf n-fәрәḍән-in, әnta a-s emәрh-in, ere day wa hi-irhән, ad-t-әрh Abba-nin, әrhäy-t näkk-däy, sәnnәfilәläy-as-dd day iman-in.» ²² Inn'-as әnättalib wa s-isäm-net Hudd izleyән d-Yәhudәs wa n-Isxaryut: «Älyalim, әndek әmmәk wa s-mad-hanäy-dd-sәnnәfilәläd iman-nәk wär tән-dd-tәsnәfaläläd i-әd-dunya?» ²³ Inn'-as Ḡisa: «Ere hi-irhan, ad-agәz mәjrad-in, dihen, ad-t-әрh Abba-nin, nidaw-dd sәр-s, nәzzäy ḡur-s. ²⁴ Ere wa hi-wәрән-irha, wär mad-itтәf mәjrad-in. Mәjrad wa s-tәsläm ḡur-i, wәdden a dd-әkkasäy däy-

eḡäf-in ḡas, Abba-nin-i hi-dd-әšmašälән ahi-ikfән turhәjät n-tәnna-net.

²⁵ Ḡas, әkkasäy-kәwән däy-taydәrt härwa әlley jere-wән, ²⁶ әnabdid day wa s-hawән-әnney, a t-әmoosән Unfas Šәddijән, ad-hawән-t-dd-isәssiwәy Abba s-isäm-in, afäl hawән-t-dd-әssawäy, ad-kәwән-isäḡär härät iket-net, isәktәw-kәwән-dd a-wa hawән-әnney iket-net.

²⁷ Ämәra, oyyey ḡur-wән әlхer, әlхer day wa s-nәkk ḡas a t-ihakkән a ḡur-wән oyyey ed näkk, isuf-wi hawән-tәjjäy, wәр-olehән d-wi hawән-tәjjäy әddunya, wär täšәwwašnet ulhawән-nәwән, wär rәmmäyät.

²⁸ Wәdden, sallәм-ahi a-s hawән-әnney: «Ḡleḡ däy-tәssәba n-ad-kәwән-dd-әqqäläy», ḡas әnnär hi-tәрham, ijrәz-awән a-wa hawән-әnney ed Abba-i әkkey, ojar-ahi. ²⁹ Härätән-wi-däy, janney-awән-tән әmәra-däy i-ad-kәwән-әkkasäy däy-taydәrt härwa wәр jen, dihen afäl jән, ad-tamәнäm sәр-i. ³⁰ Igdäh däy-mәjrad dihadäy әmәra fäl-a-s, Iblis-i n-әmänokal n-әddunya, imal-dd. Elmәdät a-s wәр fәll-i ila tәрna ³¹ mäšan, әrheḡ ad-tәlmәd әddunya a-s näkk әrheḡ Abba, wär tәmišiläy day ḡas ar erhet-net. Әnkәрät әmәra, әflät-anäy edägg-wa-däy.»

Ḡisa a-s ahәšk wa däy-әrmamән imumәнән

15 Fälән dihen ḡas, inn'-asән Ḡisa: «Näkk a-s ahәšk n-lәḡnәb wa n-tidәt, Abba-nin a-s әnäsdamu.

² Kәwәneḍ a-s ilәktan n-ahәšk, e d t-illәм eläkät däy-i irmamән wәрән itirәw, ad-t-in-iyтәs Abba-nin, eläkät day iket-net itirәwән aratән, ad-hin-isrәmsәrәm ileḍan-net, išәšdәj-t i-ad-dd-arәw aratән s-әjut. ³ Ḡur-әmәra-däy, әlmәdät a-s šәddijäm däy-tәssәba n-asәssäḡär wa kәwән-jeḡ. ⁴ A-wen-däy a fäl ḡaymät tәrtayäm dәр-i s-әmmәk wa s-dәр-wән әrtayäy. Wәр t-illa eläkät әddooben tiirwe d-iman-net afäl wәр-irmem d-tafәja, әmmәk-wen-däy day a-s wәр t-illa a iha әrramät s-tәddobem amišәl-net i-Mәssinäy ar s-ad-dәр-i tәrtayäm.

⁵ Ässiilmädäy-kәwән a-s näkk a-s tafәja n-ahәšk n-lәḡnәb, kәwәneḍ a-s ilәktan-net. Ere wa dәр-i irtayән, әrtayäy dәр-s näkk-däy, ad-әmašäl i-Mәssinäy a iha әrramät fäl-a-s, wәр t-illa a-s täddobem iji-net wәla näkk.

⁶ Ere dәр-i wәрән irtey iket-net, ad-hin-itwәyтәs, itwәjәр-in šund eläkät әqqurән s-afäl hin-әtwәjәр däy-efew, ad-ärḡ s-iyяät mäšan, ⁷ afäl näkk a ihan inәzjam-nәwән, ad-dәр-i tәrtayäm, tamašalәм mәjrad-in, a tәttäräm däy-Mәssinäy-däy, ad-hawән-t-әkf. ⁸ Afäl inәttulab tamašalnen a iha әrramät i-Mәssinäy a tәmoosäm, ad-hawән-dd-isәnnifilәl a-wen әlxurmät n-Abba-nin.

⁹ Tәрha ta-hi ija Abba, әnta a hawән-jeḡ näkk-däy; әttәfät tәрha-nin, tәzzäyäm däy-s. ¹⁰ Tәрha-nin day, wәр tәt-mad-tәttәfäm ar s-ad-tәttәfäm fәрәḍән-in s-әmmәk

† Däy-Tälyunanit: Amin, amin (S-tidәt, tidәt).

wa s-əttafäy färəðän n-Abba-nin, əlkamäy i-tärha-net, əzzağäy däy-s.»

Äsmadaw Yisa inəttulab-net d-iman-net

¹¹ «Mäjräd-wa-däy hawän-jey, jey-awän-t däy-təssəba n-ad-təjəm tedäwit šund ta jey, təjəm day tedäwit təmdat. ¹² Ämära, ənta da färəð wa kəwän-əsiwäray: «Nəmərhät jer-iman-nəwän s-əmmək-wa-däy s-kəwän-ərhey». ¹³ Wär t-təlla tärha tojərät ad-əkf əwadəm iman-net däy-təssəba n-imidiwän-net, ¹⁴ afäl tamašaläm a-wa fälla-wän əfräðäy, ad-kəwän-ğarräy s-isəm: «imidiwän-in», ¹⁵ ad-əbas kəwän-jey eklan-in ed akli, wär däy-s itəjj məssi-s isälan-net, änn-ak, ad-tumasäm imidiwän-in fäl-a-s, a-wa s-əsley ɣur-Abba-nin iket-net, əssəlmädäy-awän-t. ¹⁶ Wädden kəwəneð a hi-əsnäfränän, näkk a kəwän-əsnäfränän, äyrey-kəwän-dd i-ad-tamašaläm a iha ärramät i-Mässinäy, umasnät timaşalen-nəwän a iylälän. Afäl jäm a-wen, a tətäräm däy Abba-nin s-isəm-in, ad-hawän-t-əkf. ¹⁷ Ənta da a-wa s-kəwän-omaräy: «Nəmərhät jer-iman-nəwän.» »

Äddunya, tašanjot n-älməssexitän

¹⁸ «Kunta tokäð dər-wän äddunya, əlmədät a-s tokäð dər-i data-wän, ¹⁹ ənnär tämoosäm äddinät ättälänen a-wa fäll-təgl' äddunya, wär kəwän-kəssən. Ässi-ilmädäy-kəwän a-s wär kəwän-təla äddunya, tokäð dər-wän day däy-təssəba n-a-wa s-kəwän-əsnäfränäy. ²⁰ ɣaymät dd-kittəwäm mäjräd wa s-käla hawän-t-jey a-s hawän-ənnəy: «Wär t-illa akli ojärän məssi-s.» Kunta, täqquzəbät-ahi äddunya-ta-däy, adiš ad-kəwän-täqquzəbət kəwəneð-däy, kunta day täsjäd i-mäjräd-in, adiš, ad-hawän-səjəd kəwəneð-däy ²¹ məšan, əlmədät a-s wär hawän-mad-səjdən äddinät, änn-ak, älyzabät a kəwän-e-səknən däy-təssəba-nin ed, wär-əzzyän ere wa hi-dd-äšmašälän. ²² Ənnär wär dd-osey i-ad-hasän-əjəy isälan, iket-di, wär tän-itəwwer abəkkað məšan, ämära-däy d-hasän-jey isälan, əbas hasän-t-illa əsarə injärän ibəkkaðän-nəsän. ²³ Ere wa dər-i okäðän, okäð day d-Abba-nin. ²⁴ Ənnär wär jeresän jey ijitän n-Mässinäy s-käla wär tän-ija əwadəm dat-i, äqqaymən wär tän-iwer abəkkað, məšan ämära-däy, d-ənhäyän ijitän n-Mässinäy wi jey dat-tittawen-nəsän, okäðän dər-i näkk hakd Abba-nin. ²⁵ Hakd a-wen-däy, mikdaw-nəsän dər-i, i n-təssəba n-ad-itbat mäjräd n-Mässinäy wa iktäbän däy-älämär-nəsän a-s tän-iytäl, inn'-asän:

«Okäðän dər-i dagg-adəm bännan bačilän.»

²⁶ Afäl hawän-dd-əssawäyäy änadbid wa t-illan ɣur-Abba, ənta-i n-Unfas wa wär dd-zəjjär ar tidət ta dd-fälät Abba, ad-hawän-äj isälan-in, ²⁷ tumasäm ti-juhawen-in fäl-a-s, kəwəneð-i-däy a-s wi s-a əssəntäy ämašal-in har näkk-da-däy, täddewäm dər-i.»

Ilkam älyzabät

16 «Jey däy-wän isälan-wi-däy i-ad-wär tin-məšrəyäm. ² Ilkam ad-hawän-əgdälän käl-Älyähud ämudd däy-ihänan n-äddin-nəsän, ilkam fäw äzzäman s-əwadəm inyän iyyän däy-wän, ad-iyäl teyse a ikät i-Mässinäy. ³ Ad-əjən a-wen ed wär hi-əzzyän näkk wäla Abba. ⁴ Əlläyey-awän härwa ämära, däy-təssəba n-a-s afäl dd-əwwäðän härätän-win-däy, ad-dd-təktəwäm a-s əlleyey-awän sär-sän härwa wär jen, wär hawän sär-sän əlläyey äru ed a-s ija a-wen, ärtayäy dər-wän məšan ⁵ ämära-däy d-əssawäðäy uyəl n-Wa hi-dd-äšmašälän, wär kəwän-iha-i hi-isastanän d-diha əkkey ⁶ məšan, äğšadän ulhawän-nəwän däy-təssəba n-a-wa hawän-ənnəy. ⁷ Tidət a hawän-ənnəy, uf-awän ad-əgläy ed, afäl wär-əgley, wär mad-kəwän-dd-ass änadbid, afäl əgley, ad-hawän-t-dd-sukäy. ⁸ Afäl dd-osa änadbid, ad-isəlməd a-s toška äddunya däy-a-wa ämoosän abəkkað d-a-wa ämoosän iqud d-a-wa ämoosän äššəreya n-Mässinäy; ⁹ ad-isəlməd äddinät a-s oškan däy-isälan n-ibəkkaðän ed, wär sär-i omenän, ¹⁰ isəlməd-tän a-s oškan däy-isälan n-iqud ed əkkey Abba, wär-ilkem ad-hi-tənhayäm, ¹¹ isəlməd-tän a-s oškan däy-isälan n-äššəreya ed Iblis-i n-ämänokal n-äddunya, äššəreya-net, äru d-t-iytäs Mässinäy.

¹² Leey a äjjeen s-ərhey ad-hawän-t-ännäy məšan, wär täddobem ujreh-net ämära-däy. ¹³ Afäl dd-osa Unfas wa wär dd-zəjjär ar tidət, ad-kəwän-ayəd däy-tidət iket-net fäl-a-s, wädden isälan n-iman-net a däy-e ämmäjräd, änn-ak, ad-äj isälan n-a-wa s-islä, əlläyät-awän härätän-wi dd-malənen. ¹⁴ Afäl dd-osa Unfas, ad-hi-isəmyär fäl-a-s, ad-dd-irməs mäjräd-in, isuyəl-awän-t. ¹⁵ A-wa ila Abba iket-net, i-nin, a-wen-däy a fäl hawän-ənnəy, ad-dd-irməs mäjräd-in, isuyəl-awän-t.»

Təssəkma tekle n-Yisa iman n-inəttulab-net

¹⁶ «Äqqima-hin a əndärrän i-ad-əbas hi-hannäyäm, akəy day əssağät əndärrän, taləsäm-ahi ahänay.» ¹⁷ Əslän iyyäð däy-inəttulab-net i-tifer-tin-däy ɣas, änmännän jer-iman-nəsän: «Əndek älmäyən n-mäjräd wa hanäy-ija a-s innä: «Äqqima-hin a əndärrän i-ad-əbas hi-hannäyäm, akəy day əssağät əndärrän, taləsäm-ahi ahänay.» Ma ämoos day älmäyən n-: «əkkey Abba-nin» wa hanäy-innä?» ¹⁸ Änmännän day: «Näkkəneð ya wär t-illa a nəfham, ma ämoos älmäyən n-«älwäqq əndärrän» wa s-hanäy-ijänna.» ¹⁹ Ilmäd Yisa a-s ärhan ad-t-səstənän ɣas, inn'-asän: «Kəwəneð, tinməssəstinäm härwa jer-iman-nəwän däy-a-wa s-hawän-ənnəy: «Äqqima-hin a əndärrän i-ad-əbas hi-hannäyäm, akəy day əssağät əndärrän, taləsäm-ahi ahänay.» ²⁰ Əlleyey-awän s-tidət tädduuttet † a-s ad-šoršəm, səkkəläläm, a-s ija a-wen äddunya ənta täsriiw, ad-äğšədän iman-

† Däy-Tälyunanit: Amin, amin (S-tidət, tidət).

nāwān māšan, ad-dd-təšrəy tedāwit a-wen. ²¹ Wādden tamāḍt ed, tābok ajāraw n-eyāf-net, ad-tazār hullan māšan, afāl tājraw eyāf-net ad-hin-titaw tizzurt-net tənning-dāy iket-net, tissant-net, ad-has-tāt-in-sətəw tedāwit n-ara wa təkraš. ²² Emmək-wen-dāy a-s kāwāneḍ-dāy āmāra-dāy, āyšadān iman-nāwān māšan, ad-kāwān-aləsāy ahānay, āddāwen ulhawān-nāwān, əjən day tedāwit-ta-dāy s-wār t-illa ere ād-doben ayāšad-net.

²³ Ašāl-wen d-hi-mad-tənhəyām, wār mad-t-iməl fāw a-s tāmiyatārām d-asəstan-in dār-s. Alleyey-awān s-tidət tādduuttet a-s a tətārām dāy-Abba s-isəm-in, ad-hawān-t-ākf. ²⁴ Har āmāra-dāy, wār t-illa a dāy-t-dalām s-isəm-in, ādəlāt-t āmāra, ad-kāwān-ākf a-wa dāy-s tət-tārām i-ad-sār-wān dd-təmdəw tedāwit.»

A əttārān imumənan dāy-Māssināy-dāy, ad-hasān-t-ākf

²⁵ «A ija a-wa-dāy, saylayāy-kāwān tangalen, sin-fāqqey-awān hārātān, māšan, imal-dd ālwāqq d-ābas hawān-e-tamājradāy s-tangalen, ašāl-en, ad-hawān-ājāy isālan n-Abba s-əmmək āssiifhāmān. ²⁶ Ašāl-wen, wār mad-təmyutārām s-ad-hawān-ādəlāy Abba, ad-t-tədələm kāwāneḍ iman-nāwān s-isəm-in ²⁷ fāl-a-s, Abba iman-net irh'-iwān ed tārham-ahi, tomanām day a-s Māssināy a dd-falāy. ²⁸ Ənta a hi-dd-āšmašālān s-ād-dunya ɣas, āmāra, falāy-tāt, āqqalāy-t ənta-i n-Abba.»

Ikrāš ɣisa ašāl fäll-āddunya

²⁹ Ənnān-as inəṭṭulab-net: «Nākkāneḍ iket nəjrāh a-wa hanāy-janned ed, ābas hanāy-saylayād tangalen, a-wa hanāy-janned āmāra iket-net, il' ujh. ³⁰ Nəssan āmāra a-s wār t-illa a-s wādden təssanād-t, wār tāmyatārād s-ad-kāy-isəstən āwadəm d-hārāt wāl' iyyān. Dāy-təssəba n-a-wen-dāy a fāl noman a-s kāyy Māssināy a dd-falād.» ³¹ Inn'-asən ɣisa: «Ak tənām tomanām sār-i wādden? ³² Ikna māšan, āssiilmādāy-kāwān a-s imal-dd āssayāt, āssayāt day s-išwar dd-osa, ad-tāmmāhāšām, ilal hak iyyān dāy-wān tenere n-iman-net, təyyəm-ahi nākk ɣas māšan, kud-hi-fālām-dāy, wār mad-āqqaymāy nākk ɣas ed, idhal-ahi Abba. ³³ Əkkāsāy-kāwān dāy-taydārt n-hārātān-wi-dāy i-ad-sār-i tamənām, tājrawām ālxe. Əlmədāt a-s ad-tənhəyām ayāna dāy-āddunya-ta-dāy māšan, wār kāwān-isārmaɣet hārāt, əkrāšāy ašāl fäll-āddunya.»

Tittar ti n-tinahəyən ija ɣisa

17 Ija ɣisa isālan-win-dāy ɣas, əjozāy išənnawān, in-nā: «Abba, tāqqān ta hi-təkfed, tāwwāḍ-dd, sətəbət təmyāre n-ālxurmāt n-Rure-k i-ad-isətəbət ənta-dāy wa-nāk ² fāl-a-s Rure-k, ənta a təkfed tārna fäll-e d t-illām āgg-adəm i-ad-umas əssəbab wa ihākkān tāmudre ta tāylālāt i-āddināt wi t-təssāylāfād. ³ Tāmudre-en, a tāt-āmoosān: ad-kāy-əzzəyān, kāyy-i n-Māssināy wa n-

tidət, əzzəyān Rure-k ɣisa *Ālmasex* wa dd-tāšmašālād. ⁴ Əssəlmādāy s-ālxurmāt-nāk fäll-ārori n-ākall, ās-sawāḍāy-in day āmašal wa hi-təssāylāfād, ⁵ āmāra Abba, iqqəlet-ahi-dd ālxurmāt wa ɣur-k ley hārwa wār dd-tāxlek āddunya.

⁶ Dāy-a-wa əkkāsāy hey āddunya-ta-dāy, āsbayānāy-kāy i-āddināt wi hi-dd-tohāyād dāy-s, təssāylāfād-ahitān; kāyy a tən-ilān māšan, təkfed-ahi-tān day ɣas, əlkāmān i-mājrād-nāk, əṭṭāfān-t. ⁷ Ašāl-i, əlmādān a-s a-wa hi-təkfed iket-net, kāyy a dd-ifal ⁸ fāl-a-s, a-wa hi-tənned iket-net, ənney-asān-t, āqbālān-t, əlmādān day a-s tidət a-s kāyy a dd-fālāy, əflāsān a-s kāyy a hi-dd-āšmašālān.

⁹ Təddalāy-kāy hasān, wār kāy-təddilāy i-āddunya ta wārāt sār-k tomen, təddalāy-kāy i-āddināt wi hi-tās-nāfrānād fāl-a-s, āddināt-win-dāy a-s wi-nāk. ¹⁰ A-wa ley iket-net, i-nāk, a-wa led day iket-net, i-nin; əntāneḍ-en-dāy day sār-k omānnen a dāy-dd-ānfalāl ālxurmāt-in. ¹¹ Šāmad nākk āmāra, əzjarāy āddunya-ta-dāy i-ad-kāy-in-ākkāy, āqqaymən dāy-s əntāneḍ, əttarāy dāy-k Abba Šāddijān, ad-tān-tagəzād s-tārna n-isəm-nāk wa hi-təkfed nākk-i n-Rure-k, i-ad-osayān s-əmmək wa s-nosay nākk d-kāyy. ¹² Əzzāman wa əkkāsāy jere-sān, oğazāy-tān s-tārna n-isəm-nāk, oğazāy-tān day iket-dāy-nāsān, jey ənniyāt, wār tən-iha fāw-i hi-ān-imāšrāyān a-s təkkāsād wa n-āgg-əlhəllak i-ad-itəbət a-wa dāy-ālolāy əlkəttab.

¹³ Āmāra, nākk-da-dāy s-išwar kāy-in-āqqalāy, tajjāy-asān mājrād-wa-dāy, dāy-āddunya-ta-dāy, i-ad-ād-dāwen s-tedāwit n-tānoflayt ta s-nākk ɣas a tāt-ihakkān. ¹⁴ Əssāylāfāy-tān mājrād-nāk māšan, tāššunjāt-tān āddunya ed, wār tən-təla s-əmmək wa s-wār hi-təla nākk-i s-omānān. ¹⁵ Abba, wār dāy-k tətārāy ad-tān-təkkəsād dāy-āddunya-ta-dāy, ānn-ak, tattārāy dāy-k, ad-tān-tagəzād dāy-a-wa lābasān. ¹⁶ Wār tən-təla āddunya-ta-dāy s-əmmək wa s-wār hi-təla nākk-dāy-i s-omānān. ¹⁷ Šəšdəj-tān s-mājrād-nāk ed mājrād-nāk a-s tidət ta n-tidət. ¹⁸ Āšimašālāy-tān s-āddunya s-əmmək wa s-hi-dd-tāšmašālād sār-s, ¹⁹ nākk, hakkāy-kāy iman-in dāy-təssəba-nāsān i-ad-kāy-əkfən iman-nāsān əntāneḍ-dāy, šəšdəj-tān s-tidət-nāk.

²⁰ Wādden əntāneḍ-i-dāy ɣas a fāl kāy-təddalāy, təddalāy-kāy day i-āddināt iket-dāy-nāsān wi s-ilkam ad-sār-k amənān dāy-təssəba n-tajuhe-ta mad-əjən fäll-i, ²¹ umasnet iket-dāy-nāsān iyyāt tayəssa s-əmmək wa s-nāmoos nākk d-kāyy iyyān, hey-kāy, hed-ahi, umasnet əntāneḍ-dāy iyyān dār-nāy i-ad-təfləs āddunya a-s kāyy a hi-dd-Āšmašālān. ²² Nākk day, ālxurmāt wa hi-təkfed, əkfey-asān-t i-ad-osayān, āmoosān iyyān s-əmmək wa s-nosay, nāmoos nākk d-kāyy, iyyān. ²³ Tartit-ta dār-k jey a dār-sān jey nākk-dāy i-ad-tumas tartit-nāsān ti təmdat, təlməd day āddunya a-s kāyy a hi-dd-āšmašālān, təlməd day a-s jed-asān tārha šund ta hi-jed.

²⁴ Ettaräy däy-k Abba a-s edägg wa hi-tækfed, ähräyēt-t yur-k day d-äddinät-wi hi-tækfed i-ad-əjjunfun əntāneḍ-däy, däy-älxurmät wa hi-tækfed ed, käyy tārha-ta hi-jed, jed-ahi-tät härwa wär dd-täxlek äddunya.

²⁵ Abba, käyy-i oḡädän, tunjäy äddunya-ta-däy s-ad-käy-təzzəy mäšan näkk, əzzäyäy-käy, äddinät day wi sār-i omännən, əflasän a-s käyy a hi-dd-äšmašälän;

²⁶ äzozäyäy-tän isəm-näk, ad-käy-aləsäy day azuzi-hasän i-ad-təjjəš tārha-ta hi-jed ulhawän-näsän, äknäy tartit dār-sän.»

Atärməs n-Ŷisa

(Mätti 26:47-56; Marqəs 14:43-50; Luqa 22:47-53)

18 Issəmnda Ŷisa d-tittar-tin-däy Ƴas, iglä ənta d-in-əṭṭulab-net, əjläyän tasənjit ta s-itawänna ta n-Šädrön, əjjäšän ammas n-ašəkrəš n-ihəškan ihan asälīm n-aman, ² a-wen edägg s-issan Yähudəs-i t-madän-isəssäydär a-s itakk'-e-hi-dd Ŷisa d-in-əṭṭulab-net. ³ Iha Ŷisa ammas n-ašəkrəš-en-däy a-s Yähudəs-da-däy äddew d-əssärdusa d-älgomitän n-ehän n-ämudd wa mäqqārän dd-ässiglän imänokalän n-käl-tikutawen d-käl-faris äwwayän tiftəl d-imämmälän, əšlajän tikobawen. ⁴ Issan Ŷisa yur-iman-net a-wa has-iqqälän, izjār-dd sār-sän, inn'-asän: «Mi s-tammäyäm?» ⁵ Ənnän-as: «Ŷisa wa n-Näširät.» Inn'-asän Ŷisa: «Näkk da.» Äddinät-en, ih'-en Yähudəs-i t-e-isəssäydärän.

⁶ Diha-däy d-hasän-innä: «Näkk da», issəkn'-en iman-net, ad-äškätäräšän, təwät-tän tarəmmeyt s-äkaläl-wäqq-wen-däy. ⁷ Oläs-tän asəstan, inn'-asän: «Ak käwänəḍ, mi s-tammäyäm?» Ənnän-as day: «Ŷisa wa n-Näširät.» ⁸ Inn'-asän: «Wädden ənney-awän: «Näkk da.» Kunta tidət-däy a-s näkk a-s təmmäyäm adiš, äyyät in-əṭṭulab-in ad-əglun.» ⁹ Ijä Ŷisa mäjräd-wen-däy i-ad-umas a äsidätten a-wa s-käla tän-innä a-s innä: «Abba, wi hi-tækfed, wär däy-sän änmäšräy wäl' iyyän.»

¹⁰ Ilbäy-dd älwäqq-wen-däy Simyon wa s-itawänna Bəṭrus təkoba-net, iwät sār-s Malkus wa n-akli n-ämänokal n-käl-tikutawen, inkäḍ-dd taməzzujt-net ta n-aḡil. ¹¹ Iytäl Ŷisa Bəṭrus, inn'-as: «Suḡəl təkoba-näk titar; wär t-illa əmmək s-unjäyäy s-tesäse n-kara n-tisnant wa hi-izzäl Abba ässaḡät-wa-däy.»

(Mätti 26:57-58; Marqəs 14:53-54; Luqa 22:54)

¹² Irmäs kumända d-əssärdusa-net d-älgomitän-wi dd-äšmašälän imänokalän n-käl-Älyähud Ŷisa, əkrädän-t, ¹³ əlwäyän-t s-tizarät s-ehän n-Xäna wa n-aḍəggal n-Qayäf-i n-ämänokal n-käl-tikutawen awätay-wen-däy. ¹⁴ Qayäf-en-däy a-s käla innä i-imänokalän n-käl-Älyähud däy-isälän n-Ŷisa: «Ufa ämmut ähaləs iyyän uhən təlhäs tamətte iket-net.»

Akuddəl wa ija Bəṭrus i-Ŷisa

(Mätti 26:69-70; Marqəs 14:66-68; Luqa 22:55-57)

¹⁵ A-s itäjj a-wen-däy, äddeew Simyon Bəṭrus d-änäṭṭalib iyyän, əjan alkum šajren i-Ŷisa. Änäṭṭalib-en

där-äddew Simyon, izzay-t ämänokal n-käl-tikutawen, ijrāw-as a-wen-däy ad-imzəyyət d-Ŷisa ujäš n-äyalla n-ehän n-ämänokal n-käl-tikutawen ¹⁶ mäšan, äqqimahi Bəṭrus ənta ibdad däy-təfärre dat-emm n-äyalla. Ähoja änäṭṭalib wa izzäy ämänokal n-käl-tikutawen Ƴas, izjār-dd, imməjräd i-taməḍt ta təṭṭäfät emm n-äyalla, toyy'-e, äšsojäš-dd Bəṭrus. ¹⁷ Təkyäd tänaxdimt ta təṭṭäfät emm n-äyalla däy-Bəṭrus, tənn'-as: «Ajän käyy wädden iyyän däy-inəṭṭulab n-ähaləs-wa-däy s-iket ittärmäs?» Inn'-as Bəṭrus: «Wär t-ämoosäy.» ¹⁸ Itäjj a-wen s-äzzäman n-tajrəst, ässiiryän inaxdimän n-ämänokal n-käl-tikutawen d-älgomitän wi äyläfnen ehän n-ämudd wa mäqqārän efew, əzzahän sār-s, ibdad-dd Bəṭrus edes-hasän, ad-itazzäh ənta-däy.

Tebädde n-Ŷisa dat-äššäreya wa mäqqārän

(Mätti 26:59-66; Marqəs 14:55-64; Luqa 22:66-71)

¹⁹ Issəstän ämänokal n-käl-tikutawen Ŷisa, ittär däy-s ad-has-äj isälän n-inəṭṭulab-net d-a-wa tän-isäyra.

²⁰ Äwwežäb-as Ŷisa, inn'-as: «Näkk, wär käla ənney härät fäw i-äddinät däy-ufär, əssäyryäy däy-ihänan n-äddin wi n-käl-Älyähud d-ehän n-ämudd wa mäqqārän-i däy-tazämmayän käl-Älyähud, wär t-illa a ässiiryäy däy-ufär Ƴas, ²¹ mafäl hi-sastanäd? Səstən äddinät-wi əslänen i-a-wa əssäyryäy, əssanän a-wa hasän-ənney.» ²² Diha-däy d-innä Ŷisa a-wen-däy ad-has-istäy iyyän däy-älgomitän n-ehän n-ämudd wa mäqqārän, inn'-as: «Käyy, ma käy-äsihälän a təjəd erk mäjräd i-amänokäl n-käl-tikutawen?» ²³ Inn'-as Ŷisa: «Kunta jey erk mäjräd, säkənät-ahi a-wa däy-änmäšräyäy, kunta day mäjräd oḡädän a jey adiš, mafäl tamättey?» ²⁴ Issəgdäh Xäna däy-isəstanän n-Ŷisa Ƴas, ikräd-t, äs-sawäy-t i-Qayäf-i n-ämänokal n-käl-tikutawen.

²⁵ A-s itäjj a-wen-däy, äqqiima Simyon Bəṭrus härwa s-efew, itazzäh. A ənḍärrän, äkrättät-t äwadəm iyyän, inn'-as: «Wädden käyy-däy iyyän däy-inəṭṭulab-net?» Äkkuddäl Bəṭrus a-wen, innä: «Wär t-ämoosäy.» ²⁶ Iggäd-dd iyyän däy-inaxdimän n-ämänokal n-käl-tikutawen, ämoosän ašəqqay n-ähaləs wa s-dd-ifräs Bəṭrus taməzzujt-net s-təkoba, innä i-Bəṭrus: «Käyy-i-däy, ənhayäy-käy täddewäd d-Ŷisa däy-ašəkrəš n-ihəškan wa-däy ittärmäs?» ²⁷ Oläs day Bəṭrus akuddəl n-a-wen. Tamäzäyyat-ten-däy, ad-iwät ekäz äḡora.

Ämewäy Ŷisa s-Bilatəs

(Mätti 27:1-2, 11-14; Marqəs 15:1-5; Luqa 23:1-5)

²⁸ Härwa tifawt ad-fälän d-Ŷisa ehän wa n-Qayäf, əkkän dār-s ehän wa n-gəfär mäšan, unjäyän s-ad-əjjəšän ammas-net fäl tuksəḍa n-ad-səmməḍəsän iman-näsän, igdəl-asän a-wen-däy tetäte n-isan n-taysiwen-ti länen s-ad-äyərəsnät ašäl wa n-ämudd wa n-Faşka. ²⁹ Əbdadän däy-ajäma n-ehän-en-däy a-s sār-sän dd-izjār Bilatəs, inn'-asän: «Ma ämoos uḍlem wa

täsiwäram ähaləs wa tälwäyäm?»³⁰ Ænnän-as: «Ænnär a-s ija a läbasän, wär t-dd-nələwwəy sār-k.»³¹ Inn'-asän Bilatəs: «Äglät, əşräyät-t s-a-wa innä älqanun-näwän.» Ænnän-as imänokalän n-käl-Älyähud: «Näkkäneḍ, däy-a-wa innä älqanun-nänäy, wär hanäy-t-illa ad-näj iman n-äwadəm.»³² Wär hasän-ijrew älqanun-näsän tenäye n-äwadəm i-ad-tədduttət tənna n-ÿisa fäl tamättant ta mad-äj.³³ Oläs Bilatəs uješ n-ehän-net, iyrä-dd ÿisa təzzar, inn'-as: «Ak, käyy a-s ämänokal n-käl-Älyähud mey?»³⁴ Inn'-as ÿisa: «Ak tifer-ti-däy jed ämära-däy, ad-dd-təkkasäd däy-eḡf-näk mey məsällät a tänät-jed?»³⁵ Inn'-as Bilatəs: «Näkk-š ma äkkuläy, ajän ägg-Älyähud a ämoosäy, täjjäšän-ahi isälan-näk? Tumast-näk d-imänokalän n-käl-tikutawen a käy-dd-äwwäyenen sār-i, ʒas, läyät-ahi, ma täşšädäd?»³⁶ Inn'-as ÿisa: «Təmmənəya-nin, wär tät-təla äddunya-ta-däy, ənnär tät-təla äddunya-ta-däy, iket-di, əknəsän inəṯṯulab-in i-ad-wär hi-jen imänokalän n-käl-Älyähud däy-ifassän-näk, ämära, Təmmənəya-nin, wär tät-təla äddunya-ta-däy.»³⁷ Inn'-as Bilatəs älwäqq-wen: «Adiš tidət-däy a-s ämänokal a tämoosäd?» Inn'-as ÿisa: «Käyy iman-näk tənnet-tän, ämänokal a ämoosäy. Näkk, ämeşäläy-dd s-äddunya-ta-däy, wey-dd däy-s i-ad-umasäy tajuhe i-tidət, ere wa ilkämän i-tidət iket-net, ad-isəjəd i-a-wa jänney.»³⁸ Innä ÿisa a-wen ʒas, inn'-as Bilatəs: «Tidət-i-däy fäw, əndek-tät?» Innä Bilatəs a-wen ʒas, izjār-dd day s-imänokalän n-käl-Älyähud, inn'-asän: «Ähaləs wa hi-dd-täwwäyäm, wär fälla-s əjrawäy uḡlem t-äsinähäjjän d-tamättant məšan, ³⁹ šämad ässilmädäy-käwän a-s hak ämudd n-Faška, äsiwäyyäy-awän-in u-takärmüt iyyän, əssənät ten'-i-däy tärham ad-hawän-in-səwwəyyäy ämänokal n-käl-Älyähud mey?»

(Mätti 27:15-31; Marqəs 15:6-20; Luqa 23:13-25)

⁴⁰ Əslän i-a-wen ʒas, äşyären däy-işənnawän, ənnän-as: «Fäw, wär hanäy-t-dd-toyyed, änn-ak, səwwəyy-anäy-dd Bäryäbbas.» Bäryäbbas-i s-ärhan a hasän-t-dd-isəwwəyy, ätiwässan a-s änaḡtaf a ämoos.

Irḡa Bilatəs s-atwəşləb n-ÿisa

(Mätti 27:15-31; Marqəs 15:6-20; Luqa 23:13-25)

19 Irmäs Bilatəs ÿisa, omär əssärdusa i-ad-däy-s əjən tiwit s-ibärtäkän. ² Əggädän-dd əssärdusa, əzzän älmät, korona, a-wen, takənbut n-isənnanän šund ta täjjän imänokalän təzzar, äswärän-tät eḡf-net, əssəlsän-t anäkäbba šəggäyän ³ təzzar, ad-t-tiyliyələyän, jannen-as: «Ämänokal n-käl-Älyähud, nəj'-ak gärdəbu», sattäyän-as siha d-siha.

⁴ Izjār-dd Bilatəs day s-käl-Älyähud, innä: «Ənhəywät, ähaləs-i-däy, äsoyäläy-awän-t-in i-ad-käwän-səlmədäy a-s wär t-illa uḡlem fälla-s əjrawäy t-äsinähäjjän d-tamättant.»⁵ Izjār-dd ÿisa sār-sän ḡarät-a-wen, ija takənbut ta n-isənnanän, ilsa anäkäbba wa šəggäyän, inn'-asän Bilatəs älwäqq-wen «Ähaləs-näwän dədi.»

⁶ Ənhäyän imänokalän n-käl-tikutawen d-älgomitän ÿisa ikk'-en-dd ʒas, äşyären iket-näsän, ənnän i-Bilatəs: «Itwəşləbet fäll-tajəttewt, Itwəşləbet fäll-tajəttewt!» Inn'-asän Bilatəs ämära: «Ärməsät-t, təşləbäm-t fäll-tajəttewt käwäneḍ iman-näwän fäl-a-s näkk, wär t-illa uḡlem fälla-s əjrawäy t-äsinähäjjän d-tamättant.»⁷ Ænnän-as imänokalän n-käl-Älyähud: «Näkkäneḍ, ijraw-anäy Äṯṯawrät iji n-iman-net ed, ija iman-net Rure-s n-Mässinäy.»

⁸ Isla Bilatəs i-mäjräd-wen-däy ʒas, irmäy, ⁹ ijjäš ehän-net təzzar, innä i-ÿisa: «Käyy-i-däy fäw, əndek siha s-dd-hed?» Wär t-illa a has-inna ÿisa. Inn'-as Bilatəs: ¹⁰ «Mafäl wär hi-jənnid härät? Ajän wär təssenäd a-s näkk leḡ tädabit n-ad-käy-in-äyyäy, leḡ day tädabit n-ad-käy-əşləbäy fäll-tajəttewt?»¹¹ Inn'-as ÿisa: «Wär fäll-i mad-təkrəşäd tärna wäl' iyyät säl ta käy-ikfa Mässinäy däy-ässayät-wa-däy, a-wen-däy a fäl ere wa hi-ijän jer-ifassän-näk, ojär-käy tifut n-abäkkəḡ.»¹² Ad-itammäy ya Bilatəs i-äddäbara s-t-in-äswäyya məšan, äşyären käl-Älyähud däy-işənnawän, ənnän-as: «Afäl t-in-toyyed, ad-nəlməd a-s käyy wädden amidi n-Qäyşär a tämoosäd fäl-a-s, nəssan a-s ere ijan iman-net ämänokal iket-net, ad-umas ašanjo n-Qäyşär.»

¹³ Islä Bilatəs i-a-wen ʒas, izzəzjār-dd ÿisa təzzar, äqqima däy-edägg wa däy-iḡattäs äşşäreya s-itawänna däy-ÿäbranəyya: ÿäbbata. ¹⁴ Itajj a-wen s-tarähut n-aşäl wa n-dat-wa n-ämudd wa n-Faška. Innä Bilatəs i-imänokalän n-käl-Älyähud: «Uhənät, ämänokal-näwän dədi.»¹⁵ Məšan, äškälälän iket-näsän, ənnän-as: «Äm-mätet, ämmätet, itwəşləbet fäll-tajəttewt.» Inn'-asän Bilatəs: «ÿas käwäneḍ, äba-hawän ere təşləbäm ar ämänokal-näwän?» Ænnän-as imänokalän n-käl-tikutawen: «Näkkäneḍ, wär nəla ämänokal säl Qäyşär.»

Atwəşləb n-ÿisa

(Mätti 27:32-44; Marqəs 15:21-32; Luqa 23:26-43)

¹⁶ Ijä Bilatəs ÿisa jer-ifassän-näsän i-ad-itwəşləb fäll-tajəttewt. Ärmäsän əssärdusa ÿisa, əlwäyän-t təzzar, ¹⁷ äslänjen-t tajəttewt ta fäll-mad-itwəşləb, əzjārän dār-s aḡrəm, əkkän dār-s edägg wa s-itawänna däy-ÿäbranəyya: «Gälgota»; a-wen älmäyuna-net: «Edägg wa n-akärkor.»¹⁸ Aşäl-en, ämizäyyen əssin inaytafan atwəşləb d-ÿisa; iyyän daw-aḡil-net, wa iyyäḡän daw-täşalje-net, imäl-t ənta jere-sän.

¹⁹ Əşləbän ÿisa ʒas, issəktäb Bilatəs fäll-ällox iyyän a-s:

«A-WA ÿISA WA N-NÄŞİRÄT
N-ÄMÄNOKAL N-KÄL-ÄLYÄHUD».

Əttəytäyän-t jənnəy-s fäll-tajəttewt ta fäll-ätwəşləb.

²⁰ Akätab-en, äyrän-t käl-Älyähud äjjootnen fäl-a-s, edägg wa däy-ätwəşləb ÿisa, ohaḡ aḡrəm. Ällox-en, akätab wa t-iwarän, ija däy kəraḡ iməjridän: ÿäbranəyya, Täromanit d-Tälyunanit. ²¹ Əggädän-dd

imānokālän n-kāl-tikutawen d-kāl-Älyāhud, äsmätärän Bilatēs d-uday ad-iktēb a-s Ŷisa ämānokāl n-kāl-Älyāhud änn-ak, iktēbet a-s, innä: näkk, ämānokāl n-kāl-Älyāhud māšan, ²² inn'-asän Bilatēs: «A-wa s-išwār äktäbäy-t, äktäbäy-t.»

²³ Əsläbän əssärdusa Ŷisa fäll-tajəttewt Ʒas, əjän i-isəlsa-net əkkožät tižunawen, iḍkäl hak iyyän däy-sän täzune tiyyät, wär dd-äqqima ar tanäkäbbat wär iha azāmay wäl' iyyän. ²⁴ Ärmäsän-tät əssärdusa Ʒas, änmännän jer-iman-näsän: «Uday ad-tät-nəsäyərriwət, näjet fälla-s tisäyeren i-ad-t-ikrəš iyyän däy-näy.» Əjän tisäyeren, ämoos a-wen a ässiitbätän a-wa iktäbän däy-mäjräd n-Mässinäy a-s inna:

«Äzunän isəlsa-nin,

jän tisäyeren fäll-tanäkäbbat-in.»

Jän əssärdusa a-wen s-əmmək-wa-däy s-tän-innä əlkətab n-Mässinäy.

²⁵ Edes i-tajəttewt ta fäll-ätwäšlāb Ŷisa, təbdad ma-s d-wälätma-s n-ma-s d-Märyäma ta n-hänne-s n-Klufas d-Märyäma ta s-itawänna ta n-Muläzḍaləyät. ²⁶ Inhäy Ŷisa ma-s təbdad edes i-änätḥalib wa ikna tärha Ʒas, in-n'-as: «Anna, rure-m dədi ibdädän edes-ham.» ²⁷ Innä day i-änätḥalib: «Käyy day, ma-k dədi təbdädät edes-hak, taḷälift-näk.» Ʒur-ašäl-wen-däy, ij'-et-dd änäḥḥalib-en s-iman-net, iḥḥaf-as tämudre.

Taməttant n-Ŷisa

(Mätti 27:45-56; Marqəs 15:33-41; Luqa 23:44-49)

²⁸ Ilmäḍ Ŷisa a-s əssəbab wa fäl dd-ämešäl s-äddunya, əssawəḍ-t-in iket-net, fäll-tajəttewt-en-däy, innä: «Äffuudäy.» Ämoos a-wen a ässiitbätän a-wa innä əlkəttab n-Mässinäy fälla-s. ²⁹ Iskar dihen äkoss iḍkarän bənegär, innä Ŷisa äffuud Ʒas, əttälän əssärdusa täḍuft fäll-äbori, əssəlmäyän-tät däy-bənegär təzzar, əzzälän-as-tät i-ad-tät-isməmə māšan, ³⁰ äkräbbät Ŷisa bənegär Ʒas, inna: «A-wa s-dd-osey, ijä, imdä.» Äskäräyry-dd eyäf-net ḍarät-a-wen, ijməḍ-t unfas.

(Mätti 27:57-61; Marqəs 15:42-47; Luqa 23:50-56)

³¹ Itajj a-wen ašäl wa n-dat-wa n-Faška-i-däy sadawän äddinät i-ämudd. Šämad wär-ərhen imānokālän n-kāl-Älyāhud ad-tän-dd-iyḍär ämudd wa n-Faška-i əknän asəmyar ed awätay-wen, oḍa ašäl wa n-ämudd fäll-əssəbət-i n-täsonfat, Ʒas, osän Bilatēs, əttärän däy-s ad-amär i-əssärdusa teräzze n-iḍarän n-äddinät-wi ätwäšlābnen fäll-tijəttewen təzzar, əkkəsän-tän-dd fäl-la-snät. ³² Osän-dd əssärdusa Ʒas, ärzän iḍarän n-änaytaf wa äzzarän, okäyän day s-amidi-net wa iyyäḍän, jän-as a-wen-däy ənta-däy. ³³ Əwwəḍän-dd Ŷisa, ənhäyän-t ämmut Ʒas, okäyän-t wär-ärzen iḍarän-net ³⁴ māšan, inbäj iyyän däy-əssärdusa tajəzzelt n-Ŷisa s-allay-net, izjär-tät-dd ašni s-əlkamän aman. ³⁵ Näkk a iktäbän isälan-wi-däy ed, äjjəyhäy-asän iket-däy-näsän, tajuhe-nin day, wär tät-ih' äššäk. Ʒas, siyuläy-tän näkk-i tän-inhäyän s-tiḥḥawen-in däy-

təssəba n-ad-tamənäm s-Ŷisa. ³⁶ Isälan-wi-däy, jän i-ad-itbət a-wa iktäbän däy-mäjräd n-Mässinäy a-s innä: «Wär mad-ärz eyäs-net wäl' iyyän.»

³⁷ Innä day mäjräd n-Mässinäy däy-edəgg iyyän säl-wen:

«Ad-əjjənfun äddinät däy-wa däjän.»

Azəkka n-Ŷisa

³⁸ Osä-dd Yusəf wa n-tadəbayt ta n-Arimata. Ämoos ənta iman-net, änäḥḥalib n-Ŷisa, māšan, iffar a-wen fäl tuksəḍa n-a-wa däy-s-e-ənnən imānokālän n-kāl-Älyāhud. Ənta-en-däy a ihälän tikawt n-Bilatēs, ittär däy-s turhajät n-ad-dd-ikkəs tafəkka n-Ŷisa fäll-tajəttewt; ikf'-e Bilatēs turhajät n-a-wen Ʒas, ikkäs-dd tafəkka n-Ŷisa fäll-tajəttewt. ³⁹ Osä-dd day dihen Nikodem wa s-käla dd-ädwännät i-Ŷisa s-ehäḍ, iwway a okäyän kərəḍät timərwen n-kelu n-matälxer d-aḍutän. ⁴⁰ Ärmäsän tafəkka n-Ŷisa, əknän-tät s-matälxer d-aḍutän təzzar, əttälän-tät däy-tefit, ed a-wen-däy a tajjän käl-Älyāhud i-ere äba təzzar, əjän-t däy-ažəkka. ⁴¹ Edəgg wa däy-ätwäšlāb Ŷisa, ohaž-t ašəkrəš n-ihəškan, iha azəkka s-käla wär däy-s insa ere äba. ⁴² Azəkka-wen-däy a däy-jän tafəkka n-Ŷisa ed, wär tän-ujəj, äsinäk-mäm-tän day ämudd-i s-afäl dd-iwwəḍ əssayät-net, ad-äbas t-illa eməremar.

Tanäkra n-Ŷisa jer-inəmmuttan

(Mätti 28:1-10; Marqəs 16:1-8; Luqa 24:1-12)

20 Abənnəbən n-älxad-i n-ašäl äzzarän däy-əssəboy, härwa janät tihay, tənšäy Märyäma ta n-Muläzḍaləyät azəkka wa iha Ŷisa, tənḥäy a-s tähunt ta mäqqärät härät emm n-ažəkka, tämmuqqäs-in. ² Tošäl s-Simyon Bəḥrus d-änätḥalib wa iyyäḍän ikna Ŷisa tärha, tənən'-asän: «Tafəkka n-Älyalim-nänäy, təm-məḍkäl, äbas ha azəkka, wär nəssen ənde d-tät-jän ämära.» ³ Iglä Bəḥrus d-änätḥalib wa iyyäḍän, əkkän azəkka. ⁴ Ošälän issənän-essän māšan, ijməḍ änäḥḥalib wa iyyäḍän Bəḥrus däy-azzal, išwār-t-in s-ažəkka, ⁵ äd-dunkät, ässijjä däy-ammas-net, inhäy tefit tənsa d-iman-net māšan, wär-ijješ ammas n-ažəkka. ⁶ Iwwəḍ-t-dd Simyon Bəḥrus Ʒas, ijjäš ənta azəkka, inhäy tefit ta tənsät d-iman-net, ⁷ oläs day ahänay n-taswəḍt ta s-käla təttäl eyäf n-Ŷisa, tənsa d-iman-net s-edes, toḍha. ⁸ Ijjäš-dd fälla-s ḍarät-a-wen änäḥḥalib wa iyyäḍän t-dd-išwārən s-ažəkka, inhäy, omän; ⁹ fäl-a-s, a-wa-däy jän ärtayän d-Ŷisa iket-net, wär-əfhemän a-wa ənnän əlkəttabän däy-isälan-net, a-s ənnän a-s, ilzam ad-t-iba təzzar, inkär-dd jer-inəmmuttan. ¹⁰ Əqqälän ḍarät-a-wen ihänan-näsän.

Issækna ʒisa iman-net i-Märyäma ta n-Muläzðaläyät
(Marqəs 16:9-11)

¹¹ Täqqimä-dd ðara-sän Märyäma, tæbdad edes i-azækka, hall. Halla dihen-däy har šik-däy tässijä däy-ammäs n-azækka, ¹² tænhäy æssin änjälösän ässiimläl-nen, äqqimän däy-edägg wa s-käla däy-s tænsa tafækka n-ʒisa. Äqqiima iyyän däy-edägg wa s-käla däy-s insa eyäf n-ʒisa, äqqiima wa iyyäðän däy-edägg wa s-käla däy-s ænsän iðarän-net. ¹³ Èssæstänän änjälösän Märyäma, ænnän-as: «Märyäma, ma käm-isalhen?» Tænn'-asän: «Tafækka n-Älyalim-in a tæmmäðkälät, wär-æssenäy ænde d-tät-jän ämära.» ¹⁴ Tænna a-wen ʒas, täšnäšläm, tænhäy ʒisa ibdad mäšan, indär-as ad-t-tæz-zøy. ¹⁵ Immæjräd-as, inn'-as: «Tamäðt, ma käm-isalhen? Ma däy-m äba?» Ämmiijräd-as mäšan, täyæl Märyäma mässi-s n-ašækræš a has-æmmiijrädän, tænn'-as: «Ya ähalæs-i-däy, kunta käyy a iðkälän tafækka n-Emäli-nin, ættaräy däy-k idäm n-ad-hi-sæknæd diha tät-jed i-ad-tät-æðkäläy.» ¹⁶ Iyr'-et ʒisa s-isæm-net, inn'-as: «Märyäma!» Tæggäð tæzzar, tænnäð-dd sär-s, tænn'-as däy-ʒäbranæyya: «Rabbuni»; a-wen älmäyña-net: «Mässi-y.» ¹⁷ Inn'-as ʒisa älwäqq-wen: «Wär hi-ðesäd, tawæyæd-ahi fäl-a-s, wär-osey išænnawän-i iha Abba-nin härwa. Ämära, æglæw, läyät i-ayætma-y a-s ækkey Abba-nin-i s-ænta day a-s Abba-näwän, ækkey Mässi-y-i n-Mässinäy-i s-ænta a-s Mässinäy-i n-Mässi-wän.» ¹⁸ Tækkä Märyäma ta n-Muläzðaläyät inættulab, tænn'-asän: «Näkk, ænhayäy Emäli». Ad-däy-sän tajj isälan n-a-wa has-innä ʒisa.

Issækna ʒisa iman-net i-inættulab-net
(Mätti 28:16-20; Marqəs 16:14-18; Luqa 24:36-49)

¹⁹ Ehäð n-ašäl-wænnin-däy n-älxad, äžžiiimmäyän in-ættulab däy-ehän iyyän, ättubben imawän-net fäll-iman-näsän a-wa hasän-tæja tuksæða n-imänokalän n-käl-Älyähud. Wär tän-hen isälan a-s ænta iman-net da-däy dd-ibdadän jere-sän, inn'-asän: «Ins' älxer n-Mässinäy fälla-wän.» ²⁰ Ij'-asän isofan, ad-tän-isakna ifassän-net d-tajæzzelt-net. Älwäqq-i-däy t-ænhäyän, æjän in-ættulab tedäwit-i-däy mäqqärät. ²¹ Inn'-asän ʒisa: «Ins' älxer n-Mässinäy fälla-wän. Ämašal wa ijä Abba däy-ifassän-in, jey-t näkk-däy ämära däy-ifassän-näwän.» ²² Ðarät-a-wen, äshäð ʒisa jænnæj-iyäfawän-näsän, inn'-asän: «Uhænät Unfas Šæddijän, ²³ ere wa s-tænšäm ibækkaðän-net, ad-ijræw tenäšše-näsän, ere wa s-tän wär tæšsem, wär mad-ijræw tenäšše-näsän.»

Issækna ʒisa iman-net i-Tomi

²⁴ Ašäl wa d-jän isälan-wi-däy, wär t-illa iyyän däy-in-ættulab wi n-märaw d-æssin s-isæm-net Tomi wa s-itawänna Ekne. ²⁵ Osä-dd ʒas, ænnän-as inættulab wi iyyäðnen: «Išräy-käy-dd Emäli ʒisa.» Unjäy s-ad-tän-

iflæs, inn'-asän: «Näkk ʒas, a ækkäsäy wär t-ænhayäy s-tiðtawen-in, ænhayäy day idraš n-ibuyæsän däy-ifassän-net, äjäy day assækäð-in däy-adäriš n-ibuyæsän, äjäy äfuss-in däy-tajæzzelt-net ta inbäj allay, wär mad-æflæsäy a-s dd-inkar jer-inæmmuttan.» ²⁶ Ašäl wa n-æt-tam ðarät-a-wen, äžžiiimmäyän inættulab däy-ehän ättubben, ih'-en ämära Tomi. Wäla hin-æjrahän a-s dd-ibdad ʒisa jere-sän, inn'-asän: «Ins' älxer n-Mässinäy fälla-wän.» ²⁷ Innä ʒisa i-Tomi ðarät-a-wen: «Ahæz-ahidd, sæjräh ifassän-in, hænða assækäð-näk, äj'-e däy-äfuss-in, tæjæd-t day däy-tajæzzelt-in, wär täsyäräd ulh-näk.» ²⁸ Äwwežäb-as Tomi, inn'-as: «Emäli-nin, Mässi-y Mässinäy.» ²⁹ Inn'-as ʒisa: «Käyy, tænhayäd-ahi tæzzar tomänäd, tændæð i-äddinät wi hi-wären-ænhay mäšan, omänän.»

Äddälil-wa fäl iktäb Exya ælkættab-wa-däy

³⁰ Ija ʒisa dat-inættulab-net ijitän n-Mässinäy äjjoot-nen wären ækteb däy-ælkættab-wa-däy ³¹ mäšan, a-wa däy-sän iktäbän däy-ælkættab-wa-däy iket-net, iktab däy-tæssæba n-ad-tamænäm a-s ʒisa a-s Älmæsex wa n-Rure-s n-Mässinäy, ere omänän s-isæm-net-däy, ad-ijræw tæmudre ta täylälät.

Oläs ʒisa asækæn n-iman-net i-æssa däy-inættulab-net

21 Ðarät-a-wen-däy ijän, äsnäfaläl-dd ʒisa day iman-net i-inættulab-net däy-asälim n-ejänš wa s-itawänna Tibäryad. Ènta da æmmæk wa s-hasän-dd äsnäfaläl iman-net: ² Ašäl iyyän, äžžiiimmäy Simyon Bætrus, Tomi wa n-ekne d-Natanähil wa n-tayræmt ta n-Käna tæhät teje ta n-Galila d-dägg-Zäbdi d-æssin inættulab iyyäð day, ³ äqqimän har šik-däy, inn'-asän Simyon Bætrus: «Näkk, ækkey ejänš i-ad-æhhuyey imänan.» Ènnän-as inættulab wi iyyäðnen: «Äqqæl-anäy, näddew dær-k.» Ezzjærän, æjjäšän turäft n-aman, æglän. Okäy-tän ehäð-wen-däy iket-net, wär t-illa a ärmäsän. ⁴ Äffäw ʒas, iwär-dd ʒisa asälim n-ejänš mäšan, indär-asän ad-t-æzzæyän. ⁵ Iyr'-en, inn'-asän: «Ilyäðän, äjän wär lem a tækšäm?» Ènnän-as: «Äbo!» ⁶ Inn'-asän: «Äjrät ämära tätart-näwän s-ašrut wa n-ayil n-turäft n-aman, ad-tär-mæsäm imänan.» Järän tätart-näsän s-ašrut-wen-däy tän-issækna, ættärän ad-tät-dd-ærkæbän däy-aman mäšan, tændär-asän fäl aðänay-i-däy tæja imänan. ⁷ In-häy änættalib wa ikna ʒisa tärha a-wen ʒas, inna i-Bætrus: «Ijmað-t äššäk a-s a-wa Emäli-nänäy.» Islä Simyon Bætrus a-s a-wa Emäli ʒisa ʒas, iðkäl emäls-net wa ikkäs i-älxidmät, ij'-e däy-err-net, ijär iman-net däy-aman, išyäf, ikk' asälim. ⁸ Äyyämme-dd inættulab wi iyyäðnen turäft, ähoben-dd tätart ta tæðkärät imänan ed, wär t-illa jere-sän d-asälim n-ejänš ar sänatät timað n-ayil. ⁹ Èwwäðän asälim n-aman ʒas, ænhayän efew iryan fäll-naŋŋän imänan d-tajella, ¹⁰ inn'-asän ʒisa: «Awæyät-dd a län imänan däy-wi s-iket tän-dd-tär-

mäsäm.»¹¹ Ijjäš Simyon Bətrus turäft ta n-aman, ähobät-dd tätart s-asälim n-aman, osän-tät, ih'-et a iwwädan temede d-səmmosät timərwen n-emän d-käraḍ dāy-wi šuharnen mäšan, hakd a-wen-dāy, wär ser tätart.¹² Ənḡän imānan d-tajəlla ɣas, inn'-asän ʒisa: «ʒyyāwāt, mänsāwāt.» Itajj a-wen-dāy iket-net mäšan, wär tən-iha-i ihälän asəstan-net d-ere wa ämoos ed, əssanän ämāra a-s Emāli iman-net a-wa.¹³ Iḍkäl ʒisa tajəlla, äzun-asän-tät, äzun day imānan jere-sän.

¹⁴ Ənta-da-dāy anfiləl wa s-käraḍ dd-ija ʒisa i-inəṭṭu-lab-net ḍarät tanākra-net jer-inəmmuttan.

Isəstanän wi ija ʒisa i-Bətrus

¹⁵ Əkšän ɣas, innä ʒisa i-Simyon Bətrus: «Simyon ägg Yunəs, ak torded a-s tojər tərha ta hi-jed, ta hi-jän imidiwän-näk?» Inn'-as Simyon: «Emāli, təssanäd a-s ärhey təmmidəwa-näk.» Inn'-as ʒisa: «Adiš, äj i-inəṭṭu-lab-in tayälift ta itäjj aməḍan i-ikərwatän-net.»¹⁶ Ij'-as ʒisa asəstan wa s-əssin, inn'-as: «Simyon ägg Yunəs, ak torded a-s tərhed-ahi?» Inn'-as Simyon: «Näkk lab, ärhey təmmidəwa-näk.» Inn'-as ʒisa: «Adiš, äj i-inəṭṭu-lab-in taməḍint ta itäjj aməḍan i-tihatten-net.»¹⁷ Ij'-as ʒisa asəstan wa s-käraḍ, inn'-as: «Simyon ägg Yunəs, ak tidət-dāy a-s tərhed təmmidəwa-nin?» Inxäs a-wen-dāy iman n-Bətrus d-a-s har kərəḍ ihändəggan isastan-t d-a-s irh'-e mey? Inn'-as Bətrus ämāra: «Emāli, wär t-illa a-s wadden təssanäd-t, təssanäd a-s jey-ak tərha təmdat.» Inn'-as ʒisa: «Adiš, äj i-inəṭṭu-lab-in tayälift ta itäjj aməḍan i-tihatten-net.»¹⁸ Äleyey-ak s-tidət tädduuttet a-s dāy-təmmiwəḍa-näk, salsed iman-näk, erhet-näk ɣas a käy-išilləwän mäšan, afäl wäššaräd, ere wär tämoosäd a käy-madän-isäls, tättär-

mäsäd, tättälwäyäd s-edägg wär tərhed.»¹⁹ Inn'-as a-wen-dāy i-ad-isəlməd Bətrus älxal n-taməttant ta has-təqqälät madät-tumas tajuhe ta s-mad-isəmyär Mäss-inäy. Ij'-as ʒisa mäjräd-wen-dāy ɣas, inn'-as: «Əlkəm-ahi.»

Änäṭṭalib wa ikna ʒisa tərha

²⁰ Äšnəšlām Bətrus ḍara-s, inhäy änäṭṭalib wa irha ʒisa, ilkam-asän. Änäṭṭalib-wen-dāy a dd-insän fäll-id-marän n-ʒisa ehäḍ wa dər-s ohärän amənsi, ənta-en-dāy a issəstänän ʒisa ehäḍ-wen a-s has-innä: «Älyalim, əndek dāy-näy wa käy-madän-isəssäyḍär?»²¹ Inhäy-t Bətrus ilkam-asän ɣas, innä i-ʒisa: «Emāli, wa hi-š änäṭṭalib, ma dāy-s ilkamän?»²² Inn'-as ʒisa: «Kud-ärhey ad-iddar har dd-äqqəlāy, ma täkkuuläd dāy-a-wen? Käyy, əlkəm-ahi ɣas.»²³ Mäjräd-wen-dāy ija ʒisa i-Bətrus a dd-orəwän a-wa s-jannen inalkimän n-ʒisa, änäṭṭalib-en-dāy, wär dāy-s təlkem taməttant mäšan, wär has-inna ʒisa wär mad-ämmät, änn-ak a inna i-Bətrus: «Ajän kud-ärhey ad-iddar har dd-äqqəlāy, ma täkkuuläd dāy-a-wen?»

Ajilal n-mäjräd

²⁴ Änäṭṭalib-wen-dāy fäll-ija ʒisa tajuhe-ten-dāy, a äjjəyhän i-isälan-wi-dāy, iktäb-tän, nəssan day a-s tajuhe-net, tädduuttät.²⁵ Əllan-t härätän äjjootnen ija ʒisa wären əkteb diha-dāy. A-wa ija, ija əjut wa-dāy s-ənnär ittär äwadəm akätab-net s-iyän-iyän, wär-or-dey a-s täddobät täkost n-äkall-i-dāy aggay n-əlkətabän-win-dāy he-siwəlne dāy-isälan-net. Amin!

Ijitän n-inəmмуšal

Äšajəš

1 A-wa näkk hin-iktabän i-enəssemjār-in Täyofil:
Däy-əlkəttab-in wa äzzarän, ässoyläläy-ak isälan
n-a-wa s-issəntä Ÿisa iji-net d-a-wa issäyra iket-net
2 hundäy har ašäl wa d-immədkäl s-išənnawän, đarät
a-s äsimätär inəmмуšal wi äsnäfrän s-tärna n-*Unfas
Šäddijän*. 3 Entäneđ-en-däy a-s dd-äsnäfaläl iman-net
s-tizarät đarät tamättant-net i-ad-tän-isəlməd s-timtär
äjootnen a-s iddar. Ija đarät tanäkra-net jer-inəmmut-
tan əkkožät timərwen n-ašäl izzay jer-inəttulab-net,
itajj'-asän isälan n-*Təmmənəya n-Mässinäy*.

Ärkawäl wa ija Mässinäy i-aratän-net

4 Ašäl iyyän, ohar dār-sän amənsi har šik-däy, inn'-
asän: «Wär feläm ayərəm wa n-Yärussälam, əqqəlät i-a
wa s-hi-təsläm sayrey-t s-hawän-ijjəš Abba ärkawäl-
net; 5 tidət, Exya, aman a däy-issəlmäy äddinät mäšan
kəwəneđ, däy-härät n-išilan, ad-tətəwəsəlmäyäm
däy-*Unfas Šäddijän*-i dd-e-izzubben fälla-wän.»

(Marqəs 16:19-20; Luqa 24:50-53)

6 Äžžiiimmäyän dihen-däy a-s t-əssəstänän, ənnän-as:
«Emäli, ajän äzzäman wa däy-dd-taqqäl təmmənukəla
Işrayil, osä-dd?» 7 Inn'-asän: «Wädden kəwəneđ a iwar
almud n-täqqän wəla ässağät wa iytäs Abba däy-älxik-
mät-net; 8 kəwəneđ, ad-təjrəwäm tärna, ad-fälla-wän
dd-izzubbət *Unfas Šäddijän*, tumasäm tjuhawen-in
däy-ayərəm wa n-Yärussälam, däy-teje ta n-Älyähudəyät
iket-net d-ta n-Sämari təkəkəm har diha dd-təmda äd-
dunya.»

9 Inn'-asän a-wen ғas, immədkäl data-sän s-išən-
nawän; əbdadän, əswađän däy-s har hasän-t tənjar
tejəräkt. 10 Äjožäyän išənnawän-i s-immədkäl a-s
hasän-dd-änfalälän əssin meddən ässiimlälän, ən-
nän-asän: 11 «Ya käl-Galila, ma s-təbdadäm təjožäyäm
išənnawän? Ÿisa wa immədkälän jere-wän s-išən-
nawän, ilkam a dd-iqqəl s-əmmək-wa-däy s-t-tən-
həyäm ikk'-en.»

12 Fälän inəmмуšal đarät-a-wen tađayt ta n-əzzäytu-
nitän, əqqälän ayərəm wa n-Yärussälam-i hasän-t-illän
əđđəkuđ n-təzune n-əssağät n-räjjoš. 13 Ewwađän-in
ayərəm, əkkän soro n-ehän-wa s-əzzäyän azəmmäy
däy-s. A-wen: Bətrus, Exya, Yaqub, Idris, Fəlibb, Tomi,
Bartälamma, Mätti, Yaqub ägg Älfa, Simyon wa s-
itawänna Äššəzey, Hudd wa n-ägg Yaqub. 14 Ejjayän

iket-däy-näsän däy-a-wa hän, oharän iyyän n-ulh däy-
temädilt n-Mässinäy əntäneđ d-tiđeđen təha Märyäma
ta n-ma-s n-Ÿisa d-ayətma-s n-Ÿisa.

Änəttalib wa ijjäšän edägg n-Yähudəs Isxaryut

15 Äžžiiimmäyän dihen-däy, ämoosän teməde n-
äwadəm d-sənatät timərwen a-s dd-ibdəd Bətrus jere-
sän, inn'-asän: 16 «Ayətma-ğ, a-wa innä *Unfas Šäddijän*
s-emm n-ännäbi Dawəd, däy-isälan n-Yähudəs-i dd-äs-
lälän äddinät wi ärmäsnen Ÿisa, ijä; 17 kälä däy-näy
äđđiin, kälä t-illa ijraw folät-net däy-ämašal wa hanäy-
issäyläf Mässinäy.

18 Azrəf-wa xəramän irmäs i-ad-ämašäl abäkkəđ wa
ofa, ižžənšä sār-s əšəkrəš wa däy-dd-iha äsikəttäy fäll-
eyäf-net, äsfätäqqät iman-net, äzun däy-ammas,
äbrəzzät-dd a-wa ihän təsa-net iket-net fäll-äkall; 19 wär
t-illa ere izzayän Yärussälam s-wädden han-t isälan n-
a-wen-däy, əglän äddinät fəw har əšəkrəš-wen-däy
däy-t-äba, əjän-as isəm däy-tawalt-näsän: «Häqqäldä-
ma», a-wen älmäyana-net: «Ašəkrəš wa n-ašni».

20 Ämära, iktab däy-əlkəttab wa n-Äžžäbur a-s:

«Iqqəlet ehän-net timšar,
wär t-itoləset äwadəm uzäy.»

Iktab day a-s:

«Ijjəšet iyyän edägg-net.»

21 Ilzam ämära ad-nəsənnəfrən iyyän däy-meddən wi
hanäy-hänen s-alkum i-Ÿisa däy-takliwen-net d-
uylawän-net däy-a-wa ikkäs Emäli Ÿisa ill'-e jere-näy,
22 a-wen, ғur-ašäl wa t-issəlmäy Exya däy-aman har
ašäl wa dd-inkär jer-inəmmuttan təkəkəd ašäl wa d-im-
mədkäl jere-näy s-išənnawän.»

23 Äsnäfränän-dd əssin meddən, iyyän Yusəf wa s-
itawänna Bərsabas, jannen-as iyyəđ Istus, wa iyyəđän
Matiyas.

24 Dälän Mässinäy đarät-a-wen, ənnän: «Emäli, käyy a
issanän a-wa ihän ulh n-e d t-illäm ägg-adəm, səlməd-
anäy wa təsnäfränəd jer-meddən-wi-däy n-əssin 25 i-
ad-ijjəš edägg wa n-tənnəmušəla irfəđ Yähudəs, ikk'
edägg wa ija i-iman-net.» 26 Jän tisäyeren đarät-a-wen,
ođänät fäll-Matiyas, äđđin ya fäll-inəmмуšal wi n-
märaw d-iyän.

Äzabbu wa dd-ija Unfas Šaddijän fäll-inəttulab

2 A-s dd-iwwäḍ ašäl n-ämudd n-käl-Älyähud wa sitawänna *Fantäkawt*, äžžiiimmäyän inəttulab iket-däy-näsän däy-iyän n-edägg.

² Wäla a hin-əjrähän a-s dd-ifäl emäsli iyyän olähän d-i n-taməḍalt täšsoohet išənnawän, änhäynähäy edägg-ənnin-däy däy-äqqiimän iket-net; ³ ibdäd-dd fäll-hak iyyän däy-sän a olähän d-ilsawän n-imäm-mälän n-efew əbḍanen, ⁴ idnäy-tän *Unfas Šaddijän* älwäqq-wen-däy, ad-taməjradän awalän äynaynen s-əm-mək wa s-hasän-issäryäs Unfas turhajät n-a-wen.

⁵ A-s itäjj a-wen-däy, ähhujjäjä-d-d käl-Älyähud äjjootnen äddinnen s-Yärussälam, wär t-illa äkall s-wädden falän-t-dd. ⁶ Təslä tamətte n-ayrəm i-emäsli wa ijän, tošäl-dd iket-net s-edägg wa däy-ija, təjraw-tät tākunt n-emäsli-wa-däy d-a-wa s-hak äwadəm-däy, isall i-inəmмуšal ämmijradän tawalt n-äkall-wa-däy dd-ifäl.

⁷ Əqqälän-dd äddinät yas, oran imawän, təjraw-tän tākunt, jannen: «Käh! Wi äddinät hanäy-ämmijrad-nen, ajän wädden teje ta n-Galila a tän-lät? ⁸ Ma n-əm-mək n-a-s hasän-nəsall ämmijradän tawalen-nänäy?»

⁹ Han-anäy äddinät dd-falnen Bartas, Midyas, Ilam, Mizəbbutamya, Älyähudäyät, Kafadusya, Fon, Azya; ¹⁰ Frižya, Banfilya, Mišra, Libya, Qərwan, Roma, ¹¹ iyyäḍ däy-näy käl-Älyähud s-aläšäl, iyyäḍ inalkimän n-äddin wa n-käl-Älyähud, iyyäḍ däy-näy käl-Kritus, iyyäḍ Arabän; mäšan, nəsall'-asän iket-däy-nänäy tiimələn ti-husay n-ijitän n-Mässinäy däy-tawalen-nänäy.»

¹² Əqqälän-dd äddinät yas oran imawän, iqqan a-wa ijän iyäfawän-näsän, tinmənnin: «Ma ämoos älmäyüna n-a-wa-däy?»

¹³ Əggädän-dd iyyäḍ, jän inəttulab tekäškäšt, ad-jannen: «A-di, asməd a däy-äyyiwänän.»

Älxuḍbat wa ija Bətrus ašäl wa n-Fantäkawt

¹⁴ Ibdäd-dd Bətrus jer-imidiwän-net wi n-märaw d-iyän, idkäl emäsli-net, innä i-tamətte: «Meddän, käwäneḍ-i n-iməhhujjaj, käwäneḍ-i n-käl-Älyähud əz-zäyänen Yärussälam, säjdät-ahi iket-däy-nawän, təjrahäm a-wa hawän-e-ännäy däy-älmäyüna n-a-wa ijän jere-wän ašäl-i-däy. ¹⁵ Wädden a-wa tordäm a ijan, meddän wi hannäyäm, wär-əswen asməd däy-sän ikkasän ənniyät, wär-ämmukkän a-wen ed agdälset-däy iket ija. ¹⁶ A-wa ijän ašäl-i-däy, wär-ämoos yas ar tasətbət n-a-wa inn' ännäbi Yuwil † äzzäman wa d-äloläy, innä; innä Mässinäy:

¹⁷ «Ḍnta da a-wa ilkämän däy-išilan wi dd-malənen, A dd-zəzzubbu Unfas-in fäll-e d t-illäm ägg-adəm, ad-äkfäy mäjrad-in mədda-wän d-ešše-wän,

† A-wa ännäbi dd-əzzarän i-ḡisa, äloläy däy-isälän-net səmmosät timaḍ n-awätay dat-tiwit-net.

səssiwəḍän-t-in däg-g-adəm, ad-dd-ənfilələn härätän ättunkälnen i-imawaḍän-nawän,

əhhərjun imyarän-nawän tikunen; ¹⁸ išilan-en, a dd-zəzzubbu Unfas-in fäll-eklan-in d-tiklaten-in, əluləyän iket-näsän.

¹⁹ Ad-dd-əjmäḍän härätän ässuksäḍnen išənnawän, äjəy ijitän n-Mässinäy fäll-ərori n-äkall, inḡəl ašni, äry efew, inkär äho s-išənnawän.

²⁰ Ad-tämayäy täfukt, əjənät tihay, išway ewär šund ašni təzzar, ass-dd ašäl wa mäqqärän n-älxurmät iytäš Emäli.

²¹ Ašäl-en, ere iyran isəm n-Emäli i-tinahäyən, ad-iyləs.»

²² Ya käl-Išrayil, säjdät i-isälän-wi-däy: ḡisa wa n-Näširät, təssanäm käwäneḍ iman-nawän a-s ähaləs äs-inäfrän Mässinäy a ämoos, issətbät a-wen dat-tiḡtawen-nawän s-tikunen d-tiḡšəb d-ijitän n-Mässinäy wi ija jere-wän, ²³ däy-a-wa itäjj Mässinäy d-təlluləyaneḍ, oyy'-iwän tärmäsäm-t, jəm iman-net s-ifassän n-in-əzzulam †† wi t-əšləbnen fäll-tajəttewt; ²⁴ tidət, ämmut mäšan, ikkäs-t-dd Mässinäy däy-taməttant ta t-təzbäbät, ed wär t-illa əmmək s-t-təḡḡäf däy-tiḡəm-net. ²⁵ Isälän n-a-wen-däy a däy-äloläy ännäbi Dawəd a-s innä:

«Hannäyäy hak ässaḡät Emäli dat-i; iwar ayil-in i-ad-ozja ənniyät-in.

²⁶ Äsidäwät a-wen ulh-in, olwa iləs-in ed jaräy äḡḡäma n-ad-täns tafəkka-nin däy-älxer,

²⁷ wär-e təyyəd iman-in ənsan däy-ider n-äkall, wär-e təyyəd Eməššeddəj-näk rakkäh tafəkka-net däy-azəkka.

²⁸ Käy a hi-issəknän tabarät ta ha tämudre, sämməḍ ulh-in, äddiwät ed tälled-t edes-in.»

²⁹ Meddän, käwäneḍ-i n-ayətma-ḡ, əkkasäy äššäk däy-a-wa hawän-janney: Amyar n-aməzzay Dawəd, äba-t, iḡka; azəkka-net day har ašäl-i-däy, ill'-e diha-däy jere-näy. ³⁰ Ḍnta-i n-ännäbi, issan fäll-ärkəwäl wa has-ihäḍ Mässinäy a-s has-innä:

«Ilkam ad-isəbdəd däy-edägg-net iyyän däy-ihäyawän-net däy-təmmənukəla.»

³¹ A-s ijänna Dawəd a-wen, ihannäy däy-ijəj tanäkra n-Älmasex jer-inəmmuttan ed äru d-äloläy Dawəd däy-isälän n-a wa s-ilkam ad-äj. Ḍnta-en-däy a däy-əssewäl Dawəd a-s innä:

«Wär-e təyyəd tafəkka-nin təjar-in däy-azəkka, wär-e təyyəd tafəkka-nin rakkäh däy-azəkka.»

†† — ḡur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, ännəzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, ännəzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

³² ʁisa-i s-hawän-hey isälan-net, näjjəyha i-asənkär wa t-dd-ija Mässinäy jer-inəmmuttan təzzar ³³ iḍkäl-t s-išənnawän, äšyäm'-e daw-a-yil-net i-ad-imnukəl, ikf'-e Abba *Unfas Šäddijän* wa s-ijjäs ärkäwäl-net, äzzäbbät-t-dd day fälla-näy, äsnäfläy-anäy däy-s, ənta-den-däy a-wa dd-oräwän a-wa s-sälläm d-a-wa hannäyäm ašäl-i-däy.

³⁴ Ännäbi Dawəd ya, təssanäm a-s wär-imməḍkäl s-išənnawän ed ənta iman-net a innän:

«Innä Emäli Mässinäy i-Emäli-nin:

ʔyyäw, ʔayəm, täxkəməd daw-a-yil-in

³⁵ hundäy har äjəy išenja-näk isəkkukal daw-iḍarän-näk.»

³⁶ Ašäl-i, əlmədnet käl-Išrayil iket-däy-näsän a-s ʁisa wa təšlābäm fäll-tajəttewt, ənta a ija Mässinäy Emäli d-Älmasex!»

Älmässexitän wi äzzarnen

³⁷ Iḍäs mäjräd wa ija Bəṭrus ulhawän n-äddinät wi has-äsijädnen, ənnän-as ənta d-inəmмуšal wi iyyädnen: «Ayətma-näy, ma hanäy-iwarän?»

³⁸ Inn'-asän Bəṭrus: «Utabät, tət-wəsəlmäyäm iket-näwän däy-aman s-isəm n-ʁisa Älmasex, i-ad-təjrəwän tenäšše n-ibäkkäḍän-näwän, äkf'-iwän Mässinäy *Unfas Šäddijän*, ³⁹ ed ärkäwäl wa ijjäs Mässinäy, käwänəḍ d-iḥäyawän-näwän d-äddinät wi əzzäyən däy-ijəj, d-e d t-illäm ere dd-iḥra Emäli-nänäy Mässinäy s-iman-net a-s t-ija.»

⁴⁰ Ij'-asän Bəṭrus isälan äjjootnen, isatbat häřätän data-sän, isamätar-tän, ijann'-asän: «Agəzät iman-näwän däy-əzzurəyät-ta-däy təfräyät.»

⁴¹ Äddinät wi omännen s-a-wa ätwännän, ätwäsälmäyän däy-aman; ämoos a-s, käraḍ afdän n-äwadəm ašäl-wen-däy a dd-əwwäḍnen fäll-imumənän.

Anməṭṭaf wa t-illän jer-imumənän

⁴² ʔkfän imumənän iket-däy-näsän iman-näsän i-a-wa tän-säyren inəmмуšal, oharän ittus, tuzanän amənsi wa šäddijän n-tasäktot, təddalän Mässinäy.

⁴³ Təjjäš tuksəḍa n-Mässinäy tamətte iket-net, fäl-a-s tamašalän inəmмуšal tišušab d-ijitän n-Mässinäy äqqannen eyäf.

⁴⁴ Äniməṭṭafän imumənän iket-däy-näsän jer-iman-näsän, əzzayän iyyän n-edägg, tihərən a-wa əṭṭäfän,

⁴⁵ žänš'-en-in a-wa län däy-ehäre, ad-tuzanän älqim-net s-a-wa dār-ogdähñät timyutar n-hak iyyän däy-sän.

⁴⁶ Äkoyädän hak ašäl s-iyän n-ənniyät däy-azəmmäy däy-təfärre n-ehän n-ämudd wa *mäqqārän*, tihərən imənsiwän däy-iḥänan-näsän s-iman äddiwätnen; a-wa təjjän iket-net, il' əmmək, ⁴⁷ tiimələn Mässinäy, ässi-imyärän-tän äddinät iket-näsän. Isawaḍ-dd Emäli hak ašäl fäll-älžamayät-näsän äddinät wi iyälläs.

Anəbdon wa äzozäyän inəmмуšal

3 Ašäl iyyän, ikka Bəṭrus *ehän n-ämudd wa mäqqārän*, äddeew d-Exya i-ämudd wa n-tezzar. ² Älwäqq-wen-däy day, ad-dd-ämewäy s-emm n-ehän n-ämudd wa s-itawänna: «Tihusay», ähaləs s-a-s dd-iwa-däy ibdan. Hak ašäl dihen-däy a t-sänsen äddinät-net i-ad-itattär takute däy-äddinät wi dd-tajjäsñen ehän n-ämudd. ³ Inhäy Bəṭrus d-Exya äbokän ujš n-ehän n-ämudd ʔas, izzäl-asän äfuss.

⁴ Ikn'-e Bəṭrus d-Exya azəjjəzz təzzar, inn'-as Bəṭrus: «ʔkən däy-näy akäyad.»

⁵ Iknä däy-sän ähaləs akäyad, ijar äṭṭäma n-ad-t-ək-fən häřät ⁶ mäšan, inn'-as Bəṭrus: «Wär ley oräy wäl' azrəf mäšan, a-wa ley, hakkäy-ak-t s-isəm n-ʁisaÄlmasex wa n-Näširät: əbdəd, ärjəš.»

⁷ Äšhätäl-as-dd Bəṭrus s-äfuss-net wa n-a-yil, issəb-däd-t. Iqqäl-dd äššahät iḍarän-net d-timzəzzəden-net ässayät-wen-däy; ⁸ ijä-dd tiyyät teggedt, irjəš, änmäjjas dār-sän ehän n-ämudd, itaggäd a-wa-däy has-təja tedäwit, itiiməl Mässinäy.

⁹ Ənhäyän-t äddinät iket-näsän irjəš, itiiməl Mässinäy, ¹⁰ əzzäyän-t ʔas, ad-jannen: «Ak, wa wädden emädäl wa s-härkuk äqqiima dat-emm wa ähusken n-ehän n-ämudd wa mäqqārän.»

Ənhäyän a-wa däy-s ijän ʔas, äqqänän iyäfawän-näsän, tof-en täkunt n-a-wa ijän.

Iffəssär Bəṭrus i-tamətte älmäyña n-azuzi wa jän i-än-abdon

¹¹ İltäy ähaləs-ənnin Bəṭrus d-Exya, unjäy fäw dār-sän ibḍa. Tošäl-dd tamətte iket-net s-edägg wa däy-əb-dädän s-itawänna tisuḍaf n-ehän wa n-Suläyman, äyläyäläyän-tän-dd äddinät tufa täkunt n-a-wa ijän.

¹² Inhäy Bəṭrus awnaf wa hasän-ämoosän ʔas, inn'-asän: «Käl-Išrayil, ma s-däy-näy təkyadäm s-əmmək-wa-däy šund a-s näkkänəḍ d-iman-nänäy, mey s-iqqud-nänäy dat-Mässinäy a-s nəzozäy ähaləs-i-däy?

¹³ Mässinäy wa n-Ibrahim d-Isxaqq d-Yaqub, ənta-i n-Mässi-s n-abbatän-nänäy, ənta a iḍkälän s-älxurmät-net, akli-net ʁisa-wa tästärmäsäm təzzar, täkkud-däläm-t dat-Bilatəs-i a-s itäjj a-wen-däy, äbook ad-t-in-isəwwəyy mäšan, ¹⁴ käwänəḍ täkkuddäläm Eməššed-dəj d-Ämaydal, tətäräm däy-ämänokal ad-hawän-dd-isəwwəyy emäjj n-iman, ¹⁵ jäm iman n-ämänokal wa ihakkän tämudre mäšan, issənkär-t-dd Mässinäy jer-inəmmuttan, näkkänəḍ a-s tijuhaben-net.

¹⁶ İlmədät a-s s-tärna n-isəm n-ʁisa d-təssəba n-immun wa sār-s nəja, a fäl hannäyäm ähaləs-wa-däy təz-zayäm, har t-dd-iqqäl äššahät-net data-wän; immun s-isəm n-ʁisa a äzozäyän ähaləs-i-däy hannäyäm ibdäd data-wän.

¹⁷ Ämära ayətma-γ, əssanäy a-s a-wa təjäm kəwāneḍ d-imizārān-nāwān, älzāhalāt a dəy-t təjäm, ¹⁸ a-wa ijän, a otas Mässinäy i-ad-isətbət a-wa s-äru d-äloläyän ännäbitän dəy-isälan-net, a-s ənnän a-s *Älmasex*, ad-inhəy ayāna təzzar imnukəl. ¹⁹ A-wa ənnän, ijä, a-wen-dəy a fäl ämära, mujrəzät ibäkkəḍän-nāwān, tutabām i-ad-hin-aməs Mässinäy ibäkkəḍän-nāwān, ²⁰ izəzzubət-dd fälla-wän išilan n-älxer, i-ad-hawän-dd isuyəl Ḡisa-i n-Älmasex äsnäfrän-i s-ämära-däy, ²¹ ih' išənnawän har ašäl wa d-mad-isəynəy Mässinäy härät iket-net, s-əmmək wa s-äru tän-innä s-imawän n-ännäbitän-net wi n-iməššeddəjän.

²² Däy-isälan n-a-wen-däy, ad-inn' ännäbi Mosa: «Ad-hawän-dd-isəssiwəy Emäli Mässinäy ännäbi dār-toharām temiḍt, dār-i olähän, säjdät i-a-wa hawän-e-änn iket-net.

²³ Ere unjäyän s-asjəd-has, ad-äbas äḍḍiin dəy-tamətə n-Mässinäy, ämmätet.»

²⁴ Ämära, ännäbitän iket-näsän, γur-Sumäyla har wi t-dd-əšräyən, äloläyän iket-dəy-näsän dəy-isälan wi s-hanäy-sallām nəttajj'-awän-tän ašäl-i-däy. ²⁵ Kəwāneḍ a-s iməkkusa n-ännäbitän-win-däy ed tākosäm ärkəwāl wa ohär Mässinäy d-abbatän-nänäy ašäl wa d-innä i-Ibrahim:

«S-isəm n-əzzurəyät-näk a-s mad-ijjəš älbāraka tiwsaten n-äkall iket-näsnät.»

²⁶ Təssəba-nāwän kəwāneḍ, s-tizarät, a fäl dd-is-sənkar Mässinäy akli-net, Ḡisa Älmasex, äšmašäl-t-dd sār-wän i-ad-däy-wän äj älbāraka, təbḍəwäm d-erk imojjan-nāwän.»

4 Ämmiijräd Bəṭrus d-Exya härwa i-tamətə a-s tän-dd-osän härät dəy-käl-tikutawen, äddewän d-emännähəḍ n-ehän n-ämudd wa māqqārän d-käl-sadus. ² Äsyäf-tän asəyär wa täjjän inəmмуšal i-tamətə ed, jannen i-äddinät a-s Ḡisa Älmasex, inkär-dd jer-inəmmuttan, ³ ärmäsän-tän, jän-tän dəy-takar-mut har äffāw ed a-s itäjj a-wen-däy, ijjaš-dd ehäḍ. ⁴ Omänän äddinät äjjootnen əslanen i-mäjräd wa jän, a-wa ätubän dəy-ašäl-wen-däy, iwwəḍ səmmos afdän n-äwadəm.

⁵ Äffāw γas, əžžəmmäyän-dd imizārän n-käl-Älyähud d-inušämän d-älγulam n-Ättäwrät wi hänen Yärušsälam ⁶ d-Hənnan wa n-ämänokal n-käl-tikutawen d-Qayäf d-Exya d-Älxəḍer d-käl-ehän n-ämänokal n-käl-tikutawen iket-näsän. ⁷ Əssəbdädän-dd Exya d-Bəṭrus jere-sän, ənnän-asän: «Kəwāneḍ, ma təmoos tärna d-isəm wa s-täjjäm a-wa täjjäm?»

⁸ Äzzubbät-dd Unfas Šäddijän s-əššahät fäll-Bəṭrus əssayät-wen-däy, inn'-asän: «Imizārän n-käl-Älyähud, kəwāneḍ-i n-inušämän, ⁹ asəstan a hanäy-tajjäm ašäl-i-däy, dəy-isälan n-a-wa ähusken ätwäjjän i-anäbdon d-əmmək wa s-iyäläs. ¹⁰ Närha ad-təlmədäm iket-nāwän, kəwāneḍ hakd käl-Išrayil wi iyyäḍnen a-s tärna n-isəm

n-Ḡisa Älmasex wa n-Näširät təšläbäm fäll-tajəttewt māšan, issənkar t-dd Mässinäy jer-inəmmuttan, tärna-net ənta-en-däy a təzozäyät ähaləs wa hannäyäm ibdad data-wän.

¹¹ Ḡisa, ənta a-s təhünt ta hin-järäm kəwāneḍ-i n-älbännatän māšan, təmoos-dd təhünt ta n-aγmār fäll-insa ehän iket-net.

¹² Wär t-illa əlyəllas ar s-isəm wa-net fäl-a-s wär t-illa isəm ikfa Mässinäy daw-išənnawän i-əlyəllas n-dəgg-adəm säl wa-net.»

¹³ Islä älzāmayät i-əššuhu n-mäjräd wa hasän-ija Bəṭrus d-Exya γas, tof-en təkunt-näsän, ed jan-tän äddinät əzhalnen wären əyra māšan, əlmädän a-s Bəṭrus d-Exya, ämoosän inalkimän n-Ḡisa. ¹⁴ Dərät-a-wen dəy, anäbdon-wa izzäyän, ənta-da-däy ibdädän edes-hasän, äbas əssanän a mad-ənnən.

¹⁵ Əzzəzjārän Bəṭrus d-Exya ehän wa dəy-γattäsän äššäreya iket-di d-tamänhayän əntäneḍ. ¹⁶ Däy-tayimit-näsän, ənnän: «Wi äddinät, ma hasän-e-näj? Iji n-Mässinäy wa ijän, wär t-iha äššäk ed əssanän sār-s käl-Yärušsälam iket-dəy-näsän, wär näddoobät akuddəl-net. ¹⁷ Ämära, i-ad-wär səməlsin isälan-wi-däy fäll-tamətə, nə səmmähəḍet fälla-sän i-ad-äbas ilkam ad-jan isälan n-isəm n-Ḡisa i-äwadəm wäl' iyyän, olasän γas, ämmänhayän d-iman-näsän.»

¹⁸ Əssäyran-dd Bəṭrus d-Exya dərät-a-wen, äsmäqqän fälla-sän i-ad-äbas ilkam ad-äyran wälä ässiyrän isəm n-Ḡisa i-äwadəm wäl' iyyän. ¹⁹ Äwwežəbän-asän, inn'-asän Bəṭrus d-Exya: «Əssənät kəwāneḍ iman-nāwän kunta ma ufän asjəd-hawän kəwāneḍ, meγ asjəd i-Mässinäy? ²⁰ Däy-a-wa hanäy-dd-iqqälän näkkəneḍ, wär näddobät asusəm fäll-isälan nənhay, nəsl'-asän.»

²¹ Oläs älzāmayät asəmmähəḍ dəy-sän təzzar, oyyän-tän-in ed wär t-illa uḍlem fälla-sän əjrawän. Täqqäl-dd tamətə iket-net, tiiməl Mässinäy fäl təssəba n-a-wa ija.

²² Anäbdon-wa izzäyän, ähaləs ilan a okäyän əkkozät timərwen n-awätay.

Tittar ti jän imumənän dərät a-s dd-ätiwäyya Exya d-Bəṭrus

²³ Ätwäyyän-in inəmмуšal γas, əkkän imidiwän-näsän, əjän dəy-sän isälan n-a-wa ənnän imänokalän n-käl-tikutawen d-inušämän.

²⁴ Əslän i-isälan-en-däy γas, əttäfän iyyän n-əmm, ad-təddälän Mässinäy s-afälla, jannen: «Emäli, käyy a d-dixläkän išənnawän d-äkall d-əjärew wa səmmän d-a-wa tän-ihän iket-net, ²⁵ käyy a innän s-tärna n-Unfas Šäddijän s-əmm n-abba-nänäy Dawəd-i n-akli-näk: «Ma dəy-ədgəznät tiwsaten?

Ma ijan äddinät dəy-a wären infa härät?»

²⁶ Ma äsihälän imänokalän əššənju-näk, tiherən d-imännähəḍän əmm fäll-Emäli d-Älmasex-net.

²⁷ Itbat a-s ijäq Bunəs Bilatəs d-Harudəs akli-näk Ÿisa Wa n-Eməššeddəj täsnäfränäd i-ad-umas *Älmasex*. Ohärän fölla-s emm əntäned d-tiwsaten ti n-inəzzulam † d-käl-İşrayil dāy-Yärussälam. ²⁸ A-wen jäñ-t i-ad-itbat erhet-näk d-a-wa s-äru t-dd-täytäsäd. ²⁹ Ämära Emäli, agəz-anäy dāy-äššar-näsän, təkfəd eklan-näk ənniyät ozjan s-äxtäbän mäjräd-näk. ³⁰ Ilal-anäy s-tärna n-äfuss-näk i-ad-nəzizuy äddinät, näj tikunen d-tišušab s-isəm n-akli-näk Ÿisa Wa Šäddijän.»

³¹ Diha-däy d-əssəmdän tamädilt n-Mässinäy, ad-äškädkäq edägg-wənnin-däy dāy-äzžiimmäyän, idnay-tän Unfas Šäddijän iket-näsän, ad-xatäbän mäjräd n-Mässinäy s-ənniyät ozjan.

Tassayt ta t-töllät jer-älməssexitän

³² Ittaf älzämayät wa n-imumənän iyyän n-ulh d-iiyyän n-ənniyät, wär tän-iha fäw ere ijannen a-wa i-nin wäla a-wa i-nin, änn-ak tihərən a-wa län iket-net jer-iman-näsän. ³³ Tajäyhen inəmмуšal s-tärna täšsohet, xatäbän i-äddinät tanakra-ta dd-ija Emäli Ÿisa jer-in-əmmuttan, ässinsa dāy Mässinäy ännuymət-net s-äššahät fölla-sän iket-näsän. ³⁴ Wär tän-iha fäw ere ämiyatärän s-härät, žänš'-en-in dāy-sän wi länen išəkräš d-ihänan, ³⁵ tiwəyən-dd äläqim n-a-wa tän-in-əžžənšän, sans'-en-t dat-inəmмуšal i-ad-t-uzanän jer-imumənän. Hak äwadəm, ijraw s-a-wa dər-ogdähnt timyutar-net.

³⁶ Osä-dd Yusəf wa n-ahäya n-Lewi, il' äkall wa n-Qəbrus, yarrän-t inəmмуšal s-isəm Bärnäbbas, a-wen älmäyna-net: enəssesmäq n-talyiwen. İžžənša-hin ašəkrəš-net, ³⁷ iwwäy-dd a-wa t-in-izžənša, ikf'-e inəm-mušal.

A-wa ija Änanyas d-hänne-s Säfiya

5 Däy-a-wen-däy a dd-iggäd Änanyas ənta d-hänne-s Säfiya, izžənša-hin ašəkrəš-net ² mäšan, änmännäk d-hänne-s föll-ad-hin-ittaf ayil n-äläqim n-in-äzzan-net, awəy-dd a-wa iyyädän i-inəmмуšal.

³ Osä-dd yəs, inn'-as Bətrus: «Änanyas! Mafäl təyyəd Iblis itajj erk ənniyät ogdähän d-a-wa-däy dāy ulh-näk? Ma käy-isawännen bahu i-*Unfas Šäddijän* a-s hin-tatäfäd ayil n-äläqim n-ašəkrəš-näk? ⁴ Mi käy-äšhəššälän inəzzan-net? Ajän wädden jer-inša-hin wäla, i n-näk yəs, täddobed ad-has-təjəd a-wa s-tärhed. Ma dd-oräwän sār-k erk əššäyəl-wa-däy? İlməd a-s wädden dägg-adəm a-s tənned bahu, Mässinäy a-s tän-tənned.»

⁵ İslä Änanyas i-tifer-tin-däy yəs, oqa, əjmädän-t iman. Ämoos a-wen isəksaq i-äddinät wi əslänen i-a-

† — *Yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änəzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyädnen iket-näsän, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änəzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).*

wen-däy. ⁶ Osän-dd härät dāy-imawaqän, əssəlsän-in tafəkka-net, əglän dər-s, ənbälän-t-in.

⁷ Okäy a iwwädän kəraq ässağätän qarät-a-wen yəs, tosä-dd hənne-s n-Änanyas, wär tät-təha tijya n-a-wa ijän. ⁸ Təjjäš-dd yəs, issəstän-tät Bətrus, inn'-as: «Sä-fiya, läyät-ahi, ak ajän äläqim-wa-däy a-s hin-təžžənšäm ašəkrəš mey?» Tənn'-as: «Yyya!» ⁹ Inn'-as Bətrus: «Ma sār-wän dd-oräwän tanmännakt šund-ta-däy, ti-irəməm Unfas Šäddijän? Ənhəy adäriš n-äddinät wi s-iket hin-ənbälän ähaləs-näm, əqqälän-dd, əbdadän dat-emm n-ehän i-ad-käm-awəyän kämm-däy.» ¹⁰ Toqä älwäqq-wen-däy daw-idarän n-Bətrus, tämmut ənta-däy s-iiyyät. Ədkälän-tät imawaqän, əžkän-tät edes i-ähaləs-net.

¹¹ Oräw-dd a-wen-däy taksäqt-i-däy mäqqärät föll-*älkänisät* iket-net d-äddinät wi iyyädnen əslänen i-a-wa ijän.

¹² Əjän inəmмуšal ijitän n-Mässinäy d-härätän ässuk-säqnen äjjootnen dat-äddinät. Täžəmməyän imumənän n-Ÿisa hak ašäl dāy-*ehän n-ämudd wa mäqqärän* edes i-täfala ta s-itawänna ta n-Suläyman. Əknan tassayt, əttafän iyyän n-emm, ¹³ wädden ere dd-iggädän-däy, ad-fälla-sän dd-iwwaq, ässiimyərän-tän äddinät. ¹⁴ Tiwwaqän-dd fölla-sän meddän d-tiqedən äjjootnen omannen s-Emäli. ¹⁵ Tiwəyän-dd sār-sän äd-dinät imarhinän, säns'-en-tän föll-isəftay dāy-ittus n-ad-tän-täls kud-däy tele n-Bətrus afäl okäy, ed ere təl-sa tele-net dāy, ad-izzəy. ¹⁶ Təffälän-dd äddinät iyär-man wi ohäznen, tišələn-dd s-Yärussälam äwwayän imarhinän d-iməlsän, zizuyän-tän inəmмуšal iket-däy-näsän.

¹⁷ İggäd-dd ämänokal n-*käl-tikutawen*, osäm hullan ənta d-iiyyäd sār-s oraknen n-taggayt ta təglät föll-tidət n-iman-net, s-itawänna ta n-*käl-sadus*, änmännäkän i-ad-əjrəwän əmmək s-äyšädän härät i-inəmмуšal.

¹⁸ Ästärmäsän-tän, əjän-tän dāy-takärmüt ta mäqqärät. ¹⁹ Mäšan, osä-dd ənjälos dd-äšimašäl Mässinäy s-ehäq, ora tishar n-takärmüt, izzəzjər-tän-dd təz-zar, inn'-asän: ²⁰ «Äkkät ehän n-ämudd wa mäqqärän, täxtəbäm i-tamətə isälan n-tämudre ta täylälät.»

²¹ Əjän inəmмуšal a-wa hasän-ätwännän, ənšäyän ehän n-ämudd wa mäqqärän ad-däy-s sağren äddinät. Älwäqq wa dd-osa ämänokal n-*käl-tikutawen* ənta d-äddinät wi sār-s oraknen, issäyär-dd käl-Sinhidrin wi n-imizärän n-käl-Älyähud yattäsnen äššəreya, d-in-ušämän n-käl-İşrayil wi iyyädnen, omärän s-ad-dd-ät-tälwäyän inəmмуšal dāy-takärmüt.

²² Əglän əssärdusa mäšan wär tän-in-ogezän dāy-səl-lul-näsän, əqqälän-dd, əjän isälan dāy-älzämayät wa äqyimän, ənnän-asän: ²³ «A-s hin-nosa takärmüt, ättubben imawän-net, əbdadän əssardusa wi tät-äyläf-nen dāy-idəggan-näsän mäšan, älwäqq wa d-nora səl-lul, wär t-təha tiqt.»

²⁴ Islä kumända wa ännihädän däy-əssärdusa wi jän-
nen ənniyät i-ehän n-ämudd wa mäqqārän d-
ämänokal n-käl-tikutawen i-a-wen yas, äqqänän iyä-
fawän-näsän har äbas əssanän a mad-ənnən. ²⁵ Osä-
dd ämaway n-isälan, inn'-asän: «Meddän wi jäm däy-
takärmüt, han ehän n-ämudd wa mäqqārän, sayren
däy-s tamətte.» ²⁶ Iggäd-dd kumända äddew d-ejhän
n-əssärdusa, əlwäyän-dd inəmмуšal s-tiläqqad, ed äk-
suđän ad-fälla-sän dd-təggəd tamətte əntäneđ-en-däy,
täkf-en sämmäjori n-tihun. ²⁷ Osän-dd yas, äššojašän-
tän ehän wa däy-äqqiima älzämayät wa n-imänokalän.
İđkäl ämänokal n-käl-tikutawen mäjräd, innä i-inəm-
mušal: ²⁸ «Ajän wädden äru d-fälla-wän näsmähäđ i-
ad-äbas ilkam ad-tässiyräm äwadəm wäl' iyyän s-isəm-
wa-däy? Ənhəywät yas a-wa jäm ämära, təđkäräm-
anäy Yärusšalam iket-net teyəre-näwän, tärham day
đarät-a-wen, ad-hanäy-səwəwəw iman n-ähaləs wa s-
jannem.»

²⁹ Äwwežäb-asän Bətrus d-inəmмуšal: «Ufa amišəl n-
a-wa innä Mässinäy uhən əsjəd i-a-wa jännen dägg-
adəm. ³⁰ Mässi-s n-abbatän-nänäy, ad-dd-issənkärän
Yisa wa s-jäm iman-net a-s t-təsläbäm fäll-tajəttewt,
³¹ təzzar idkäl-t s-iman-net, əsyäym'-e daw-ayil-net i-
ad-imnukəl, umas Ämaylas fäll-härät iket-net. A-wen ij'-
e Mässinäy i-ad-utabän käl-İşrayil, əjrəwän tenäšše n-
ibäkkadän-näsän. ³² A-wen, näjjəyh'-as iket-net, äjjəyh'-
as day Unfas Šäddijän-i ikfä äddinät wi tamašalnen er-
het-net.»

³³ Äfđändärräy älzämayät däy-älhäm a-s islä i-a-wen-
däy, ad-tattärän əmmək s-tän-in-olämän fäll-əröri n-
äkall.

³⁴ Kittəwän a-wen-däy a-s, dd-ibdäd jere-sän iyyän
däy-sän la taggayt ta n-käl-faris s-isəm-net Gamälyäl,
ällyalim äzizäbben alämär wa n-ännäbi Mosa a ämoos,
tässiimyar-t day tamətte iket-net. Omär s-ad-zəzjərän
inəmмуšal i-härät n-əssayät təzzar, inn'-asän: ³⁵ «Käl-
İşrayil, äjät ənniyät i-a-wa s-täbokäm ad-t-təjəm i-med-
dän-wi-däy; ³⁶ əktəwät-dd yas Tadi wa s-a ilan äzzäman
dd-osa, iji iman-net härät dat-äddinät, äsläl đara-s a
iwwädän əkkožät timađ n-äwadəm mäšan, wär-əhoja
a-s ätwäjjän iman-net, əmmähäšän inalkimän-net,
äbä-dd isälan-näsän đarät-a-wen. ³⁷ Đara-s day, däy-
äzzäman wa n-täđint n-äddinät, osä-dd Yähudəs wa n-
Galila, äsläl ənta-däy tamətte täjjeet đara-s mäšan,
ämmüt ənta-däy, əmmähäšän inalkimän-net.

³⁸ Ämära, äyyät-ahi ad-hawän-äjäy äddäbara:
əjməđät isälan n-äddinät-wi-däy, äkfät-tän älyafyät,
təyyəm-tän ad-əglun fäl-a-s tiyyät-i-däy, kunta a-wa
tän-išlän, erhet n-əgg-adəm mey a dd-ifalän dägg-
adəm, adiš, ad-t-in-iba ³⁹ mäšan, kunta Mässinäy ad-
dd-ifal a-wa tän-išlän, adiš, wär has-lem tärna. He
käwäneđ! Wär-itumaset a-s Mässinäy a dər-tät-jam.»
Äsjäd älzämayät iket-net i-äddäbara-wen-däy hasän-ija
Gamälyäl.

⁴⁰ Əssäyrän-dd inəmмуšal, äswäjjän däy-sän tiwit s-
ibärtäkän, äsmähädän däy-sän i-ad-äbas ilkam ad-äm-
mijrädän s-isəm n-Yisa təzzar, äswäyyän-tän-in.

⁴¹ A-s fälän inəmмуšal ehän-en-däy, əknan däy-
tedäwit fäl təssəba n-turhajät ta tän-ikfa Mässinäy n-
ad-ənhəyän erk əmmək šund wa-däy, däy-idəm n-Yisa.
⁴² Täžämmyän đarät-a-wen hak ašäl däy-ehän n-
ämudd wa mäqqārän, d-ihänan n-imumənän wi iyyäđ-
nen. Wär t-illa edəgg s-wädden xatətabän däy-s, sayren
däy-s Älanzil n-Yisa Älmasex.

Əssa inušämän wi ənnəfrännen

6 Äzzäman-en, hak ašäl tiwwađän-dd imaksađän n-
Mässinäy däy-wi əlkamnen i-ättäbeyä wa n-käl-
Älyunan † fäll-älzämayät wa n-imumənän. Däy-a-wen-
däy, ad-ikka mäjräd jer-käl-Älyähud wi əzzäyən jer-
käl-Älyunan d-käl-Älyähud wi sawalnen Yäbranəyya.
Ənnän wi n-käl-Älyunan, timəddun wi n-Yäbranitän tin-
uđafen-näsän däy-isälan n-tizunawen n-tadhəlt ta
tajjän hak ašäl.

² Əssäyrän-dd inəmмуšal wi n-märaw d-əssin
tamətte ta n-inəttulab, ənnän-asän: «Wär-änhäjja ad-
näy älxuṭbät n-isälan n-Mässinäy, näqqəl-dd nän-
nuṭṭäf d-tizunawen n-imənsiwän. ³ A-wen-däy a fäl,
sənnəfrənät jere-wän əssa meddän ätiwäsämyärnen,
iđnay Unfas Šäddijän n-iməssorha, ännuṭṭäfne d-
əššäyəl-wen-däy, ⁴ dihen, näkkäneđ, ad-näkf iman-
nänäy tamədilt n-Mässinäy d-älxuṭbät hak ašäl n-
mäjräd-net.»

⁵ İjröz äddäbara-wen-däy i-älzämayät iket-net, in-
nəfrän-dd Stifan, †† a-wen ähaləs n-immun imdan, iđ-
nay Unfas Šäddijän d-Fəlibb d-Brukurus d-Nikanur d-
Timun d-Bärmenas d-Nikola wa n-teje ta n-Intyuš s-
kälä ilkam i-äddin wa n-käl-Älyähud. ⁶ Meddän-win-däy
a dd-issəbdäd älzämayät dat-inəmмуšal, əttärän-asän
s-Mässinäy təzzar, äswärän-tän ifassän-näsän, jän däy-
sän älbäraka.

⁷ Ad-xatətabän əntäneđ mäjräd n-Mässinäy, tijatän-dd
fälla-sän hak ašäl imumənän äynaynen däy-
Yärusšalam. Omänän faw käl-tikutawen äjjootnen, ad-
tamašalän əntäneđ-däy, a-wa innä mäjräd n-Mässinäy.

Ajəyh wa ija Stifan dat-tamətte

⁸ Stifan, ämoos ähaləs s-tidət-däy, fäll-ässinsa Mäss-
inäy ännuymət-net d-tärna-net, itamašal härätän
äqqannen eyäf d-ijitän n-Mässinäy dat-tamətte iket-
net. ⁹ Əggädän-dd meddän ila ehän n-äddin wa n-käl-
Älyähud s-itawänna «İdärfan», əntäneđ d-iyyəđ dd-fal-
nen Qərwan d-İskändərya d-tajiwen ti n-Silisi d-ti n-
Azya, ad-taməzayän d-Stifan, ¹⁰ mäšan indär-asän ad-t-

† Itawann'-asän: Gəriktän. (Les Grecs däy-Təfränsit). Əzzayän Er-
obba däy-äkall wa itawänna: Gəris (La Grèce däy-Təfränsit). Tawalt-
näsän: Tälyunanit. †† Jannen-as iyyäđ: Älmustafa.

siḏewən dāy-mājrād fāl tihusay n-sārho wa t-ikfa Unfas Šaddijän.

¹¹ Eglän, əžžənšan imawän n-əddinät iyyäd i-ad-t-səḏləmän, ənnän, əslan-asän har əskafar, innä dāy a läbasän fäll-ännäbi Mosa d-Mässinäy. ¹² Entäjän-dd s-a-wen-dāy tamətte d-imizārän-net d-älyulam n-Ättäwrät. Wäla a hin-ijräh Stifan a-s fälla-s oḏän äd-dinät, əwwäyän-t s-käl-Sinhidrin wi n-imizārän n-käl-Älyähud yattäsnen əššäreya. ¹³ Äwwäyän-dd dāy ti-juhawen n-bahu ənnänen: «Ähaləs-i-dāy, wär käla okäy ašäl d-wär-innä a läbasän fäl ehän n-Mässinäy wa šaddijän d-alämär wa n-Mosa.» ¹⁴ Təhhaḏän, jannen: «Ijmaḏ-t əššäk a-s nəsl'-as har innä a-s ilkam, ad-ärz Ÿisa wa n-Näširät *ehän n-ämudd wa mäqqārän*, isəm-məkəl älyadatän wi hanäy-dd-oyya ännäbi Mosa.»

¹⁵ Iqqäl-dd älzämayät iket-net əsibäläläy dāy-Stifan, iqqäl-dd sār-sän a-s änjälos a dāy-əkyadän fäl tihusay-i-dāy dd-ija idəm-net.

Älxuḏbät wa ija Stifan i-käl-Älyähud i-ad-tän-dd-isəktəw a-wa innä Mässinäy

7 Issəstän ämänokal n-käl-tikutawen wa mäqqārän Stifan † ḏarät-a-wen, inn'-as: «Käyy, a-wa ätwän-nän fälla-k, ak tidət mey bahu?» ² Inn'-asän Stifan:

«Ayətma, abbatän, säjdät-ahi: Mässinäy-i ilän älxur-mät iket-net, ənta a dd-änfalälän i-abba-nänäy Ibrahim härwa izzaḏ äkall wa n Mizəbbutämya, härwa wär dd-iddek äkall wa n-Haran. ³ A-s has-dd-änfaläl Mässinäy, inn'-as:

⟨Əfəl äkall-näk d-imärawän-näk, tähanəd s-äkall wa käy-mad-säknäy.⟩

⁴ Ähona ya Ibrahim, ifäl äkall wa n-Käldäyän, iddäk wa n-Haran. ⁵ Äba abba-net dihen ḡas, inn'-as Mässinäy, ad-ähän s-äkall-wa-dāy, təzayäm ašäl-i-däy. Äkall-en, wär dāy-s ikfa Mässinäy Ibrahim täkasit n-wäla edägg dāy-ässinsa aḏär-net mäšan, ijjäš-as ärkäwäl n-ad-t-äkf äkall-en-dāy ənta d-ihäyawän-net. A-s has-ijänna Mässinäy a-wen-dāy, wär-ila Ibrahim ara.

⁶ Inn'-as Mässinäy äzzäman-en:

⟨Ihäyawän-näk ad-umasän imäjarän dāy-äkall wär len, ad-äkkälän, ənhəyän aḡäna har əkkožät timaḏ n-awätay

⁷ mäšan, ad-hasän-əkkəsäy tekäriḏt, əšräyäy äkall-en tän-äskälän, zəzjäryäy-asän-t-dd, äybədän dāy-edägg wa-dāy tän-əkfey.⟩

⁸ Ijjäš Mässinäy *ärkäwäl n-tassayt* i-Ibrahim, ärkäwäl-en, amili a-s tamätart-net. A-wen-dāy a fäl ikräš Ibrahim Isxaqq, äsmäläy-t ašäl wa s-əttam; a-wen-dāy dāy a ija Isxaqq i-rure-s Yaqub, ij'-e dāy Yaqub i-məd-

dana-s wi n-märaw d-əssin i n-imyarän n-imäzzayän n-tiwsaten-nänäy ti n-märawät d-sänatät.

⁹ Osämän ḏarät-a-wen məddana-s n-Yäqub wi n-imyarän n-imäzzayän fäll-Yusəf-i n-əḡḡa-sän, əžžənšan-t-in i-ad-äkkälät dāy-Mişra mäšan, issän Mässinäy dāy-Yusəf dāy-äkall-wen-dāy. ¹⁰ Wär t-illa erk əmmək dāy-wär t-dd-ikkəs Mässinäy, issənsä fälla-s ännuymət-net d-sārho i-ad-ikräš idəm dat-Firyäwna-i n-ämänokal n-Mişra-i has-ijän taflest-ta-dāy fäl t-äsmä-nakäl dawa-s fäll-äkall d-a-wa ihän eyewən-net iket-net. ¹¹ Dāy-a-wen-dāy a dd-oḏa laḏ läbasän fäll-Mişra d-Xäna, ämyätärän äddinät hullan har äbas əttafän imärawän-nänäy a əkšän. ¹² Isla Yaqub a-s ih' əttäyam Mişra ḡas, äšmašäl sār-s məddana-s wi hanäy-äshäyawnen. ¹³ Osän-dd, əqqälän, šämad dd-jan asikəl wa s-əssin a tän-äzozäy Yusəf iman-net, ilmäd dāy Firyäwna s-a-wen-dāy, tumast n-Yusəf. ¹⁴ Ässotär Yusəf ti-s d-imärawän-net iket-näsän, ämoos a-wen-dāy əs-sayät timərwen n-äwadəm d-səmmos. ¹⁵ Iddäk-dd ya Yaqub Mişra, äba-t dāy dihen-dāy ənta d-imärawän-nänäy wi hanäy-äshäyawnen. ¹⁶ Emməḏkälänäy tifək-wen-näsän ḏarät tamättant-näsän s-aḡrəm wa n-Sišäm i-ad-ənbelän dihen dāy-təfärre ta ižžənša Ibrahim fäll-məddana-s n-Hämmär dāy-Sišäm. ¹⁷ A-s dd-täwwäḏ täqqän n-ärkäwäl wa ijjäš Mässinäy i-Ibrahim, təkna tamətte-nänäy əjut dāy-Mişra. ¹⁸ Inäy-dd äzzäman-en Firyäwna äynayän wärän izzey Yusəf. ¹⁹ Ijjäš sār-näy erk älxal, issəknä tumast-nänäy aḡäna, ijä a wärän ijrez i-imärawän-nänäy, äsmäḏräy-tän hullan s-älxidmət wa dāy-tän-ijä, iglä dāy-tälläbäst-net har hasän-innä ad-hin-əndəwän aratän-näsän wi n-eyyan i-ad-ämmätän.

²⁰ Äzzäman-en-dāy ad-iwa Mosa-i ikräšan idəm dat-Mässinäy; käraḏ orän ḡas a jän imärawän-net əttafän-t, təzzar, äšhəššäl-tän a-wa inna Firyäwna täbəḏḏawt dār-s. ²¹ Järän-t-in ḡas, təkkmät-t-dd elle-s n-Firyäwna, təj'-e-hi-dd s-iman-net, təj'-as asədwal wa mad-täj i-ara n-täsa-net. ²² Ämoos Mosa ere iḡran dāy-təlyuləma d-musnät wa n-käl-Mişra, ikf'-e Mässinäy äššahät dāy-mäjräd hakd dāy-timašalen.

²³ Ikräš əkkožät timərwen n-awätay ḡas, ijjäš-t-dd ən-niyät n-ad-äkk ayətma-s wi n-Işrayil, idhəl-tän, ən-täneḏ-i n-tumast-net. ²⁴ Ašäl iyyän, inhäy iyyän dāy-sän isalmaḏ u-Mişra t-irnan ḡas, ohäy-as tinahäyən, ijä iman n-wa n-u-Mişra. ²⁵ Äḡel afäl ija a-wen, ad-əjrähän ayətma-s a-s Mässinäy a t-dd-äšmašälän sār-sän i-ad-tän-ikkəs dāy-əkkəlu wa hän mäšan, wär əjrehän a-wen.

²⁶ Ašäl wa ilkamän i-wen, inhäy əssin meddän n-käl-Älyähud əknasnen, ittär ad-äkk jere-sän, ibḏəw-tän, əjən älxer. Inn'-asän: ⟨Imidiwän, käwäneḏ wädden ayətmatän a tämoosäm, mafäl tinməjjim a läbasän jer-iman-näwän.⟩

²⁷ Iggäd-dd sār-s wa irnän, imhəl-t-in, inn'-as: ⟨Käyy, mi käy-ijän ämizär d-älqalli-hanäy, ²⁸ əyya, a tärhed ad-

† Jannen-as iyyäd: Älmüştafa.

hi-tänγəd šund a wa jed i-u-Mišra wa s-jed iman-net əndəšel.> ²⁹ Islä Mosa i-mäjräd-wen-däy γas, irmäy, äjewäđ älwäqq-wen-däy s-äkall wa n-Mädyan, izzäy, ädobän ya dihen-däy, ikräš əssin ilyađän.

³⁰ Šämad okaynät əkkožät timərwen n-awätay ad-has-dd-änfaläl änjälös n-Mässinäy däy-tenere fäll-ađay wa n-Säynay däy-tabsäyt ta tähijäljälät wär räqq.

³¹ Täqqän tänfalilt-ta-däy ihannäy eyäf-net, iknä-dd ihəz n-tabsäyt i-ad-ikən asənnəfli däy-a-wa ihannäy mäšan, izjär-tät-dd emäsl i-Emäli has-innän:

³² «Näkk a-s Mässinäy n-imyarän wi käy-äshäyawnen, näkk a-s Mässinäy wa n-Ibrahim d-Isxaqq d-Yaqub.» Ihä-dd γas Mosa äšikäđkäd a-wa-däy has-ja tarəmmeyt har äbas ihäl wälä-däy ad-iđkəl idəm-net, ikyəd. ³³ Inn'-as Emäli day:

«Əkkəs tifädelən-näk fäl-a-s edəgg wa däy-təbdadäd, edəgg šäddijän,

³⁴ ənhäyäy tisanant ta tärmäsät tamətte-nin däy-Mišra, əsley i-tihnəffa-näsän, a-wen-däy a fäl dd-äzzubbey i-ad-tän-səddärfey.

Ämära, əgləw, käyy a he-šəmməsäläy s-äkall wa n-Mišra.>

³⁵ Wädden hannäyäm a-s Mosa-wa-däy äkkuddälän a-s has-ənnän: «Mi käy-ijän ämizär d-älqalli-hanäy?» Ən-ta-en-däy a dd-äšmašäl Mässinäy i-ad-izar i-käl-Išrayil, isəddärf-en-dd s-tärna n-änjälös wa has-dd-änfalälän däy-tabsäyt ta tähijäljälät wär räqq. ³⁶ Ənta-en-däy a tän-dd-izzəzjärän Mišra itajj s-tärna n-Mässinäy härätän äqqannen eyäf d-ijitän n-Mässinäy har əjljälän ejärew wa səmmän šəggäyän, əjän đarät-a-wen əkkožät timərwen n-awätay ähonän däy-tenere.

³⁷ Mosa, ənta a-s käla innä i-käl-Išrayil: «Ilkam ad-sär-wän dd-išəmmišəl Mässinäy ännäbi đär-i olähän, ännäbi đär-wän oharän temiđt.>

³⁸ Ənta-en-däy day a ibdädän däy-tenere ta n-Säynay jer-änjälös wa has-ämmiijrädän fäll-afälla n-ađay wa n-Säynay d-tamətte, ikf-e Mässinäy mäjräd wa ihakkän tämudre i-ad-hanäy-t-dd isəssiwäđ ³⁹ mäšan, unjälän abbatän-nänäy s-asjəd-has, əsyärän-as ulhawän-näsän, ənnäđän fälla-s, ad-sadärhanän uyəl n-Mišra-i dd-əzjärän. ⁴⁰ Däy-a-wen-däy, a dd-təggäd tamətte s-Harun, tənn'-as:

«Äj'-anäy imälän äynaynen ärjäšnen data-näy fäl-a-s Mosa wa hi-hanäy-dd-izzəzjärän Mišra, äbas nəssan a ija.>

⁴¹ Əššəwwärän-dd đarät-a-wen i-iman-näsän ehädäl n-oräy, ad-tajjän tikutawen i-äššänäm wa jän s-ifassän-näsän, ad-t-yabbädän, tiimələn-t, sänkarän izəjraz d-isudal dat-a-wa dd-əknän ifassän-näsän.

⁴² Əssəksänän iman-näsän Mässinäy s-a-wen-däy tän-išlän, oyy-en ənta-däy s-äššänäm-näsän d-älyibadät wa täjjän i-ajhanän wi n-išənnawän: täfukt, ewär d-

etran; ämoos a-wen a ässiitbätän a-wa innä ännäbi Yämmosa † a-s inna däy-əlkəttab-net, innä Mässinäy: «Ya käl-Išrayil!

Əkkožät timərwen n-awätay a jäm däy-tenere, γarräsäm i-taysiwen, təkkatäm-tänät, ak ässistänäy-käwän, ajän näkk a-s tänät-kätäm?

⁴³ Wädden ehäket n-äššänäm wa s-isəm-net Molax d-atär wa s-isəm-net Rufan-i jäm emäli-näwän, tahanem đär-s siha d-siha, a-s tänät-kätäm, täqqäläm-dd yabbädäm-tän.

Däy-təssəba n-a-wen-däy tämešäläm a fäl mad-ärzən käl-Bäbilun äkall-näwän, täkkälem däy-ikallän wi hasän-in-əllanen.>

⁴⁴ A-s hän imyarän-nänäy tenere, ətəfän ehäket wa n-tämuqqest n-Mässinäy ämoosän tajuhe i-ärkäwäl n-tassayt wa ijjäš Mässinäy i-Mosa a-s, has-innä, ad-ikrəs ehäket-en s-əmmək wa s-has-omär s-a-wen. ⁴⁵ Ehäket-en, togəz-t-dd əzzurəyät ta hasän-təlkämät har äzzä-man wa d-hasän-əzzar Yešwa, əjjäšän d-ehäket äkall wa tän-ikfa Mässinäy, ohäyän däy-əddəwəlän wi iyyäđ-nen; ətəfän ehäket-en däy-äkall-en-däy har äzzäman wa n-Dawəd-i ⁴⁶ ijräwän idəm d-ännuymət dat-Mässinäy. Ənta-en-däy a ittärän däy-Mässinäy turhajät n-ad-isəkrəs ehän i-Mässi-s n-Yaqub ⁴⁷ mäšan, turhajät-tendäy, Suläyman-i n-rure-s n-Dawəd a tät-ijräwän.

⁴⁸ Ikräs ehän-en mäšan, issəlmäd-t Mässinäy s-härät iyyän, ⁴⁹ inn'-as Emäli:

«Išənnawän a-s tasəqqaymut-in, äkall a-s isəkkukal n-iđarän-in.

Ma ämoos ehän wa s-täddobem a hi-t-tədəyäm i-ad-hi-awəy, sunfäy däy-s?

⁵⁰ Ajän wädden äfuss-in a dd-ixläkän härät iket-net.>»

⁵¹ Oläs day inn'-asän Stifan: «Ya meddän-i-däy n-iyä-fawän äqqurnen n-ulhawän wären ätub s-ätəttubbätnät timəzəzjuen-näsän, tunjayäm s-Unfas Šäddijän šund a-wa jän abbatän-näwän, ⁵² ijmađ-t äššäk a-s a-wa əjän abbatän-näwän γas a käwän-išlän käwäneđ-däy, wär t-illa ännäbi s-wädden äqquzäben-t, jän iman n-wi hasän-älöläyenen n-a-s ilkam a dd-ass wa n-iyän n-Ämaydal äsnäfrän Mässinäy, tətəläläm-tän käwäneđ-däy ed təssäyđäräm-t ənta-däy təzzar, tänyäm-t kərəf, ⁵³ äzzäbbät-dd Mässinäy fälla-wän alämärän-net, əm-məjrädän-awän sär-sän änjälösän mäšan, tunjayäm s-asjəd-hasän.»

Tamättant n-Stifan

⁵⁴ Islä ämänokal n-älžəmayät wa iyattäsän äššəreya i-a-wen-däy γas, ad-isamädad ənta d-äddinät-net, zimkärkəwezän isenän, fäll-älhäm-i-däy mäqqärän tän-ijjäšän fäll-Stifan. ⁵⁵ Ənta älwäqq-wen-däy, iđnäy-t Unfas Šäddijän, iđkäl asəwəđ-net s-išənnawän, inhäy älx-

† A-wa ännäbi älöläyän däy-isälän n-γisa, a okäyän səmmosät timəđ n-awätay dat-tiwit-net.

urmät n-Mässinäy d-ŷisa ibdad daw-aŷil n-Mässinäy.
⁵⁶ İdkäl emäsli-net älwäqq-wen, innä i-älžämayät:
 «Säjdät, ənhəywät isənnawän, ämerän, ibdad *Ägg-
 ägg-adəm* daw-aŷil n-Mässinäy.» ⁵⁷ Eslän i-a-wen Ʒas,
 äšŷäyyän däy-išənnawän, härän timəzzujen-näsän,
 ošälän-dd šund iyyän n-äwadəm sār-s iket-däy-näsän,
 ođän fälla-s, ⁵⁸ äšräwräwän-t har dār-s əzjārən aƷrəm,
 ad-t-hakkän sämmäjori n-tihun har t-änyän kərəf. Äd-
 dinät wi jänen a-wen-däy, ämawađ s-isəm-net Sawəl a
 əssäyläfän isəlsa-näsän təzzar äšewäjän s-Stifan.
⁵⁹ Hakkän-t sämmäjori n-tihun wär dd-išrey, itəddal ən-
 ta Mässinäy, ijanna: «Emäli ŷisa, ässiyläfäy-käy iman-
 in.» ⁶⁰ İrkäy ɖarät-a-wen, idkäl emäsli-net s-afälla, innä:
 «Emäli, wär tən-täswäräd abäkkadı-wa-däy.» Innä a-
 wen-däy Ʒas, əjməđän-t iman.

Älyizabät d-amšanđu n-imumənän äzzäman-wen-däy

8 A-wa ijän ašäl-wen-däy iket-net issan-as Sawəl
 härät, iqqäs i-tamättant ta ija Stifan. † ŷur-ašäl-
 wen-däy, ad-intä älyizabät səmmän fäll-*älkänisät* ta
 təhät Yäruşsalam, əmmähäšan imumənän däy-tajiwen
 ti n-Älyähudəyät d-Sāmari, inəmмуšal Ʒas a dd-
 äqqimänen däy-Yäruşsalam. ² Osän-dd meddən äddin-
 nen, əštärän-in Stifan, əttäfän iba-net däy-tisnant. ³ İg-
 gäd-dd Sawəl däy-a-wen-däy, ad-itammäy i-əmmək s-
 hin-oläm älkänisät edəgg t-təlla-däy, wär t-illa ehän
 wär-ijješ, isatärmas äddinät wi omännen s-ŷisa jer-
 ämoosän meddən wäla tiđeđen, itəjjar-tän-in däy-
 tikärmuten.

Älxuṭbät wa ija Fəlibb däy-Sāmari

⁴ Imumənän wi dd-əzjārnen Yäruşsalam, əm-
 mähäšan Ʒas, ällilän äkall iket-net, xaṭṭäbän *Älənžil* i-
 äddinät. ⁵ Däy-a-wen-däy ad-ikkä Fəlibb aƷrəm iyyän
 ihan teje ta n-Sāmari ad-däy-s ixatṭäb i-tamətte isəlan
 n-*Älmasex*. ⁶ Sajadän-as äddinät äjjootnen s-ijraz
 mäjräd wa itäj d-ijitän n-Mässinäy wi itamašal data-
 sän, ⁷ itakkäs alšinän nađdäwnen iyəran däy-äddinät,
 izizuy day inayyabän d-inəbdan äjjootnen. ⁸ Ja tedäwit
 mäqqoorät däy-aƷrəm-wen-däy.

⁹ İzzaƷ dihen ähaləs n-emässäxär s-isəm-net Simon,
 ämoos a-wa itäj awnaf i-käl-Sāmari, ässimŷär iman-
 net hullan, ¹⁰ əltayän-t wi məđroynen hakd wi wäššar-
 nen, jannen fälla-s: «Wa ähaləs, tärna ta tojərät n-
 Mässinäy a itṭaf.» ¹¹ İltäyän-t ya äddinät äjjootnen däy-
 təssəba n-əssäxär wa itäj, itaqqän iyəfawän-näsän.
¹² İnhäy Simon a-s omänän äddinät s-Älənžil wa hasän-
 ixatṭäb Fəlibb fäl *Təmmənəya n-Mässinäy* d-ŷisa Älma-
 sex Ʒas, ad-titwəsəlmijän meddən hakd tiđeđen däy-
 aman, ¹³ omän ənta-däy, ätwäsälmäy däy-aman. İltäy
 ya Fəlibb ɖarät-a-wen fäl təssəba n-ijitän n-Mässinäy d-

tikunen ti s-t-ihannäy itajj'-enät, äqqännen eyäf-net ən-
 ta-däy.

Ajəraw wa jän käl-Sāmari i-Unfas Šəddijän

¹⁴ Eslän inəmмуšal wi hänen Yäruşsalam a-s käl-Sā-
 mari-däy omänän s-mäjräd n-Mässinäy Ʒas, äš-
 mašälän-dd sār-sän Bəṭrus d-Exya. ¹⁵ Ewwəđän-in Ʒas,
 dälän Mässinäy i-ad-dd-izəzzubbət *Unfas Šəddijän* fäll-
 äddinät wi ätubnen dihen ¹⁶ ed, dat-a-wen-däy, wär
 tən-iha-i fäll-dd-äzzubbät Unfas Šəddijän, atwəsəlmay
 Ʒas a ätwəjjän däy-aman s-isəm n-Emäli ŷisa. ¹⁷ Äswär-
 tən Bəṭrus d-Exya ifassän-näsän, äzzubbät-dd fälla-sän
Unfas Šəddijän.

¹⁸ İnhäy Simon a-s šəmad tən-əsiwərän inəmмуšal
 ifassän-näsän, ad-fälla-sän dd-äzzubbät Unfas Šəddi-
 jän Ʒas, ittär ad-tän-äkf aƷrəf, ijann'-asän: ¹⁹ «Äkfät-ahi
 näkk-däy tədabit-ta-däy i-ad-umas a-s ere äswäräy
 ifassän-in näkk-däy, ad-fälla-s dd-izəzzubbət Unfas Šəddi-
 jän.»

²⁰ İnn'-as Bəṭrus: «Təkšäfäd, käyy hakd aƷrəf-näk ed
 torded a-s a-wa ikfa Mässinäy bännan, təddoobed
 aženš-net. ²¹ Šəmad käyy ənniyät-näk da-däy, əlməd a-
 s a-wa ijän, äbas t-ihə folät-näk ed ifraƷ ulh-näk dat-
 Mässinäy. ²² A-wen-däy a fäl utab däy-amsud-näk iket-
 di, tədələd Emäli kunta ämmukkän a-wen, ad-hak-änš
 erk ənniyät wa innähəđän däy-ulh-näk ²³ ed, hannäyäy
 a-s ulh-näk, wär-iđney a səl təlläbäst d-iba n-iqqud.»

²⁴ Äwwežəb Simon, inn'-asän: «İttärät-ahi-in
 kəwəneđ-di-däy däy-Emäli i-ad-wär hi-irəmməs a-wa s-
 tənäm.»

²⁵ Äjjəyhän inəmмуšal, äxtəbän mäjräd n-Emäli i-äd-
 dinät äjjootnen təzzar, əqqälän Yäruşsalam. Däy-
 asikəl-näsän, tajjän isəlan n-*Älənžil* däy-tidbi äjjootnen
 n-Sāmari.

Mənistär n-İtyobyə wa omänän s-ŷisa Älmasex

²⁶ İmməjräd ɖarät-a-wen ənjaləs n-Emäli i-Fəlibb, in-
 n'-as: «Fəlibb, tärur, təjəd tabarät ta fälät Yäruşsalam
 təkka Gaza ed wär däy-s əjjətän iməssukal äməra-
 däy.» ²⁷ İglä, wär-əhoja a-s ähaləs iyyän n-ämudäš n-
 minəstär-da-däy, ənta a ännihəđän däy-a-wa la Kän-
 das ta n-tämänokalt n-äkall wa n-İtyobyə. Ähhujjəj-dd
 ənta-däy s-Yäruşsalam i-ad-däy-s iybəd Mässinäy. ²⁸ İs-
 səmda ähujjəj Ʒas, iqqäl äkall-net däy-turäft-net əl-
 wayän ibəjwan. Ässookal minəstär-di iyarr əlkəttab wa
 n-ännäbi Saya †† a-s dār-s ämmuqqäs Fəlibb.

²⁹ İnnä Unfas Šəddijän i-Fəlibb ad-hin-ahəz turäft-net.
³⁰ Ošäl Fəlibb har dār-s ämsadəy, isl'-as iyarr əlkəttab
 wa n-ännäbi Saya Ʒas, inn'-as: «Ähaləs, ak a-wa Ʒarräd,
 təjrahəd älməyana-net mey?» ³¹ İnn'-as ähaləs: «İndek
 a-wa he-äjəy əjrähəy-t a-s wär t-illa ere hi-t-iffəssärän.»

† Jannen-as iyyəđ: Älməštəfa.

†† A-wa ännäbi dd-äzzarän i-ŷisa, äloläy däy-isəlan-net əssayät
 timad n-awätay dat-tiwit-net.

³² Āsnäy-t-dd ähaləs edes-has ad-has-iyarr edägg wa däy-iktäb a-s:

«Oläh yās d-tiyše tättilwäyät s-asäyṛəs, oläh d-takəndəmt s-təllasän äddinät, wär t-illa eməsli dd-izjarän emm-net,

³³ imməḍrāy bānna, wär has-ätwājja äššāreya wa dār-āniihājja.

Mi s-ilkam ad-dd-iḍkal isālan-net i-ihāyawän-net ed tärza tayṛəst-net däy-äddunya?»

³⁴ Issəstän ähaləs wa n-ämudäš n-Ityobyā Fəlibb, inn'-as: «Läyät-ahi, mi s-ihā ännābi ti-net däy-edägg-wa-däy? Ak iman-net a däy-ämmijräd mey isālan n-ere s-ilkam ad-dd-ass a-s iha ti-net?»

³⁵ Irmäs-as-dd Fəlibb tifer-ti-däy, ad-has-itafässar a-wa inna *Ālənžil n-Ÿisa*.

³⁶ Əglan har dd-əkkän edes i-edägg han aman yās, inn'-as ähaləs wa n-ämudäš: «Aman da, ma igdalän ad-ətwəsəlmäyāy?» [³⁷ Inn'-as Fəlibb: «Amən yās s-ulh imdan.»] Inn'-as ähaləs wa n-ämudäš: «Omanäy a-s Ÿisa Ālmasex a-s *Rure-s n-Mässinäy*.» ³⁸ Omär älwäqq-wen-däy i-ad-təbdəd turäft, ijjäš dār-s Fəlibb aman, is-səlmäy-t. ³⁹ Diha-däy dd-əzjārän aman ad-iḍkäl Unfas n-Emäli Fəlibb, wär t-oles ämudäš-ənnin-däy ahānay, iglä ənta däy-zäbo-net, ikna tedäwit.

⁴⁰ A-s hin-ijräh Fəlibb iman-net ḍarät-a-wen, iha äkall wa n-Ašdud, ifäl dihen, ikk' ayṛəm wa n-Qäyšāra. Tadäbayt immär-däy, ad-däy-s äj isālan n-Ālənžil.

Tätubt n-Sawəl

(Ijitän 22:6-16; 26:12-18)

9 Äzzāman-en-däy, a dd-iggäd Sawəl, isamädad, isamāhaḍ, wär t-illa anəzjum ila sāl wa n-iji n-iman n-inəṭṭulab n-Ÿisa. Däy-isālan n-a-wen-däy a däy-ikka ämänokal n-*käl-tikutawen*² i-ad-t-äkf tikarḍiwen is-səknä däy-ihānan n-äddin wi n-*käl-Ālyāhud* hänen Dä-mašāq i-ad-ijrəw s-asəttärməs n-e d t-illäm ere ällilän tabarät-ten-däy n-Emäli, jer-ähaləs wāla tamäḍt, i-ad-t-dd-awəy däy-tiṣəm s-Yārussālam.

³ Ässookal Sawəl däy-a-wen a-s hin-ohāz ayṛəm wa n-Dämašāq. A ənḍärrän, ämläwlāw ännur-i-däy äššoohen dd-ifalän isənnawän; ⁴ ihä-dd oḍa, isl' älwäqq-wen-däy i-eməsli has-innän: «Sawəl, Sawəl, ma käy-orämän sār-i tiyəzzəbud-ahi?» ⁵ Inn'-as Sawəl: «Mi tämoosäd Emäli?» Inn'-as Emäli: «A-wa näkk Ÿisa wa tiyəzzəbud, ad-hak-indär amzəzzaj dār-i härkuk.

⁶ Ämära, əbdəd, əjjəš ayṛəm wa n-Dämašāq, ad hak-itwənn dihen a-wa s-led s-ad-t-təjəd.» ⁷ Əqqälän-dd yās meddən wi äddewnen d-Sawəl oran imawän, äbas əsanän a he-ənnən ed əslan i-eməsli-wənnin-däy mäšan, wär t-illa ere hannäyän. ⁸ Ibdäd Sawəl ḍarät-a-wen fäll-iman-net, ittär ad-arr tiṭṭawen-net mäšan, wär t-illa a ihannäy. Əlwäyän-t imidiwän-net har dār-s əjjäšän ayṛəm wa əkkän. ⁹ Ija kəraḍ išilan ḍarät-a-wen dəryal, wär-ikša, wär-iswa. ¹⁰ Ayṛəm wa n-Dämašāq,

ih'-e änäṭṭalib n-Ÿisa s-isəm-net Änanyas, änfaläl-as-dd Mässinäy, inn'-as: «Änanyas!» Inn'-as Änanyas: «Näkk da Emäli.» ¹¹ Inn'-as Emäli: «Äkk täšarrit ta s-itawänna <ta toḃädät>, təjjəšäd ehän wa n-Yāhudəs, səstənäd d-ähaləs n-tayṛəmt ta n-Tarša s-isəm-net Sawəl.» A-s itäjj a-wen-däy, itəddal Sawəl Mässinäy, ¹² änfaläl-as-dd däy-a-wen-däy a-s ikk'-e-hi-dd ähaləs s-isəm-net Änanyas-i t-madän-isəwär ifassän-net i-ad-t-dd-iqqəl ahānay-net. ¹³ Innä Änanyas: «Emäli, əsley a äjjeen fäll-ähaləs-i-däy, əlläyən-ahi äddinät äjjootnen erk əmmək wa issəkna iməššeddəjän wi hänen Yārussālam, ¹⁴ wāla Dämašāq-i dd-ikka, ikk'-et-dd äwway tikarḍiwen t-dd-əkfan imänokalän n-*käl-tikutawen* has-əjrawnen ad-isəttärməs e d t-illäm ere iyarrän isəm-näk.» ¹⁵ Inn'-as Emäli: «Əgləw, ähaləs-di, näkk a t-äsnäfränän i-ad-awəy isəm-in, isəlməd tiwsaten ti n-inəzzulam † d-imänokalän d-käl-Işrayil a-wa ämoosäy, ¹⁶ ad-t-säknäy ayāna wa mad-inhəy däy-təssəba-nin.» ¹⁷ Igl' Änanyas, ikk' ehän wa s-has-ätwänna ih'-e Sawəl, os'-in, äswär-t ifassän-net, inn'-as: «Äḥḥa-y Sawəl, Emäli Ÿisa-i hak-dd-änfalälän däy-tabarät ta dd-jed, ənta a hi-dd-äš-mašälän sār-k i-ad-käy-dd-iqqəl ahānay-näk, iḍnəy-käy Unfas Šäddijän.»

¹⁸ Tamäzäyyat-ten-däy a däy-dd-äträkkät a olähän d-tifrənkawen däy-tiṭṭawen n-Sawəl təzzar iqqäl-t-dd ahānay-net, ¹⁹ ibdäd ḍarät-a-wen, ätwäsälmaḃ däy-aman, immənsaw, iqqäl-t-dd äššahät-net, izzäy Sawəl yur-inəṭṭulab wi n-ayṛəm-en-däy har yur-sän ässakäy a län išilan.

Ämoos Sawəl ämära tajuhe n-Ÿisa Ālmasex

²⁰ Wār-əhoja a-s issəntä axəṭab n-isālan n-Ÿisa däy-ihānan n-äddin wi n-käl-Ālyāhud, isatbat dat-tamətte iket-net a-s, Ÿisa a-s, *Rure-s n-Mässinäy*. ²¹ Äkunän äddinät wi has-sällänen, əqqälän-dd yās, jannen: «A-wa, wädden Sawəl wa izzänän s-wi yarränen isəm wa n-Ÿisa hänen Yārussālam? Äjän wädden ass-net i-ayṛəm-wa-däy, i n-təssəba n-ad-tän-isəttärməs, äj'-en däy-ifassän n-ämänokal n-*käl-tikutawen*?» ²² Sawəl ənta, iti-ışuhut immun-net s-Mässinäy hak ašäl, isimxəlxlil käl-Ālyāhud wi əzzäyən Dämašāq, isikus-tän äššäk a-s Ÿisa a-s *Ālmasex*. ²³ Okäy äzzāman yās, änmännakän käl-Ālyāhud fäll-əmmək wa s-t-mad-säydärän, änyən-t kərəf. Əssəbdädän ḍarät-a-wen meddən däy-imawän n-ayṛəm iket-net i-ad-äqqaymən has-äyṭafän i-ad-əjrəwän əmmək s-t-änyän ²⁴ mäšan, əjjäšän-t isālan n-tayḍärt ta s-äbokän ad-has-tät-əjən. ²⁵ Ənkärän inəṭṭulab s-ehäḍ, jän Sawəl däy-deke hərəwän, ästärarän-t s-ašrut n-äyalla wa iyyäḍän iyläyän ayṛəm, əssəjmäḍän-t, ikkə Yārussālam. ²⁶ Iwwäḍ-in yās, ikkə inəṭṭulab wi

† — *Yur-käl-Ālyāhud, ere wārən ämoos ägg-Ālyāhud s-aläšäl mey ere wārən ilkem i-äddin-näsän, iket-net, ännəzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, ännəzzalim, äkafär (ere wārən issen s-Mässinäy).*

iyäđnen i-ad-där-sän irtäy mäšan, äksuđän-t iket-näsän ed wär-əflesän härwa a-s iyyän däy-sän a ämoos. ²⁷ Irmäs-t-dd Bärnäbbas s-iman-net, ilwäy-t s-inəmмуšal, illäyät-asän əmmək wa s-inhäy Sawəl Emäli *Yisa* däy-tabarät ta n-Dämašaq d-əmmək wa s-has-imməjräd Mässinäy d-turhajät ta t-ikfa n-ad-äm-mäjräd s-ənniyät ozjan däy-ihänan n-əddin wi n-käl-Älyähud i-ad-äjjäyh a-s *Yisa* a-s *Älmasex*. ²⁸ Äsbärräkän-t älwäqq-wen-däy, irtäy där-sän; edägg əkkän däy-Yärušsalam-däy, äddeew där-sän, itajäyha s-ənniyät ozjan ənta-däy fäll-isəm n-Emäli, ²⁹ itidwənnit, itamäzay d-käl-Älyähud wi sawalnen Tälyunanit mäšan, əggädän-dd sär-s, ad-tammäyän əntəneđ-däy i-tašləlt s-əjän iman-net. ³⁰ Əslän ayətma-s däy-əddin i-a-wen yas, əssəjməđän-t s-ağrəm wa n-Qäyşara təzzar, ikkä đarät-a-wen wa n-Tarša.

Ikkä Bətrus älkänisät ta n-teje ta n-Älyähudəyät

³¹ Äzzäman-en, təjraw *älkänisät* älyafyät däy-tajiwenti n-Älyähudəyät d-Galila d-Sämari, tişuhun inəttulab däy-immun-näsän, tinməkfin tayətte, tamašalän härät iket-net däy-tuksəda n-Emäli, idhal-tän Unfas Šəddijän, isawađ-dd fälla-sän hak ašäl äddinät wi iyläs Mässinäy.

³² Ällil Bətrus ənta äkall iket-net har dd-osa iməššed-dəjän wi əzzäyən tadəbayt ta n-Ludd. ³³ Ill'-e dihen ähaləs s-isəm-net Inyas s-a ilan əttam iwətyan ibdan, wär kälä ifäl asəftäy-net. ³⁴ Os'-e-hi-dd Bətrus, inn'-as: «Inyas, äzozäy-käy *Yisa* Älmasex, əbdəd, ađh asəftäy-näk.» Ibdəd Inyas ässağät-wen-däy. ³⁵ Ənhäyän käl-Ludd əntəneđ d-əddinät wi əzzäyən telämse ta n-Sarun a-wen yas, omänän s-Emäli iket-däy-näsän.

³⁶ A-s itäjj a-wen-däy, təzzay tənəttalibit s-isəm-net Täbita ağrəm wa n-Žafa, tawäyra day s-isəm wa n-Dorkas, a-wen älmäyana-net: «Tašənkəđt.» Tämoos taməđt n-wälät-älxer, tajj imärkedän äjjootnen, təkkat. ³⁷ İšilan-en-däy ad-tärhin, äba-tät, əknän äddinät tafəkka-net, əssənsän-tät däy-ehän n-soro.

³⁸ Əslän inəttulab wi hänen tayrəmt-en wärät tənmäjjaj d-Ludd a-s dd-ijjaš Bətrus äkall yas, äšmašälän sär-s əssin meddän i-ad-där-sän dd-idaw šik.

³⁹ Äddew där-sän Bətrus, əwwəđän-dd yas, əlwäyän-t s-soro wa däy-tənsa tafəkka n-taməđt, əlkəđnät-as-dd tinuđafen əttafnät iba-net, hallänät, saknenät isəlsa wi hasnät-təzzəzmäy Dorkas däy-a-wa təkäs təll'-e jeresnät. ⁴⁰ İzzəzjər-tənät əntənəteđ d-tamətte iket-net, irkäy đarät-a-wen jənnəj-s, idäl Mässinäy. İssəmdä tit-tar yas, innəđ-dd sär-s, inn'-as: «Täbita, ənkär-dd!» Torä-dd tişawen-net älwäqq-wen-däy, tənähäy Bətrus, təqqimä-dd. ⁴¹ Äšhätäl-as-dd s-əfuss-net, issəbdəd-tät, iyra-dd iməššeddəjän d-tinuđafen đarät-a-wen, issəkn'-asän-tät, təddar.

⁴² Šik-däy a-s dd-əssäyläyän isälan n-a-wen-däy ağrəm wa n-Žafa iket-net, omänän äddinät äjjootnen

s-Emäli. ⁴³ İja Bətrus äzzäman däy-Žafa izzay däy-ehän n-Simyon wa isafalän ilämawän.

Ikkä Bətrus ehän wa n-Kärnälyus

10 Ağrəm wa n-Qäyşara, izzay-t kəbtän n-käl-Roma s-isəm-net Kärnälyus, ännihəđ däy-əjhän n-əssärdusa wi hänen taggayt ta s-itawänna: İtali.

² Ähaləs äddiinän a ämoos ənta hakd käl-eyewən-net, itəkkat, infa tamətte s-a äjjeen, härkuk day itəddal Mässinäy. ³ Ašäl iyyän, ebre n-tezzar, yur ässağät wa s-kərađ, ənfaläl-as-dd ənjəlos n-Mässinäy däy-ehän-net s-älmäyana äsisəjrähän, inn'-as: «Kärnälyus!» ⁴ İssəjräh Kärnälyus däy-ənjəlos däy-a-s irmay, inn'-as: «Emäli, näkk-da, ma tənneđ?» Inn'-as ənjəlos: «Tittar-näk, d-tikutawen-näk, əwwəđnät Mässinäy, wär käy-in-ittəwa, ⁵ šəmmişəl əməra meddän s-Žafa i-ad-hak-dd ağrən Simyon wa s-itawänna Bətrus, ⁶ äzzubbät yur-Simyon wa isafalän ilämawän s-t-illa ehän-net däy-asəlim n-əjərew wa səmmän.»

⁷ İfäl-t ənjəlos wa hasän-imməjrädän yas, issäyğrä-dd Kärnälyus əssin däy-inaxdimän-net, äsdəw-tän d-əssärdasi äddinän däy-wi əyläfnen ehän-net, ikna taflest. ⁸ İjä däy-sän isälan n-a-wa ijän iket-net təzzar, äšmašäl-tän s-Žafa.

⁹ Härwa han tabarät ašäl wa iyyəđän, ad-iwwän Bətrus afälla n-ehän s-tarəhut, ad-itəddal Mässinäy. ¹⁰ İtəddal Mässinäy dihen-däy a-s əlluz, äsdərhän a ikša. Samäjnen-as äddinät imənsiwän dihen-däy a-s t-irmäs härät, ¹¹ oja išənnawän a-s dd-əmerän, ifäl-tän-dd ässärer məqqoorän ätiwəttəfän s-əkkəz išrutän-net, insä-dd data-s. ¹² Ässärer-en, iskar fälla-s a-wa t-il-län däy-irəzzejän d-işlulam d-igđaq.

¹³ Inn'-as eməsli iyyän älwäqq-wen: «Bətrus, ağrəs, äkš.» ¹⁴ Inn'-as Bətrus: «Fəw Emäli! Näkk, wär kälä əkšey a xəramän wälä a ämmiđəsän.» ¹⁵ Inn'-as eməsli day: «Wär käy-iwer asəxrəm n-a-wa issəxläl Mässinäy.» ¹⁶ İtajj ənjəlos məjräd-wənnin-däy i-Bətrus har kərađ ihändəggan təzzar, imməđkäl data-s ässärer s-işənnawän.

¹⁷ İqqän a-wen-däy eyäf-net, ad-isiməktəw, itassän ad-ijräh älmäyana n-a-wa has-dd-ənfalälän. Tamäzäyyat-ten-däy a däy-dd-əbdədän meddän dər-s sastannen dat-əmm n-ehän wa n-Simyon-i yur-äzzubbät, ¹⁸ əssəstänän s-afälla kunta ehän-wen-däy a däy-izzay Simyon wa s-itawänna Bətrus.

¹⁹ İsiməktəw Bətrus däy-isälan n-tənəfalilt-ta-däy a-s has-innä Unfas Šəddijän: «Sastanän dər-k kərađ med-dən, ²⁰ wär təsməsändədäd tidawt dər-sän ed näkk a tən-dd-äšmašälän sär-k.»

²¹ Äzzubbät-dd sär-sän Bətrus, äzozäy-tän iman-net, issəstän-tän d-əddälil wa fäl dər-s sastanän. ²² Ənnän-as: «Kärnälyus wa n-kəbtän n-Roma a hanäy-dd-äšmašälän sär-k, ähaləs n-əmaydal n-əmaksəđ n-Mäss-

inäy, ässiimyärän käl-Älyähud iket-näsän a ämoos. A ilan išilan d-has-dd-änfaläl änjälös n-eməššeddəy n-Mässinäy t-äsmätärän d-ad-käy-dd-isəssäyär, isəjəd i-a-wa has-mad-tənnəd afäl t-dd-tosed.»

²³ Äsbärräkät Bətrus meddän wi dd-äšmašäl Kärnälyus, äsmäjarät-tän. Äffaw yas, ärkäbän, äddewän dār-sän härät dāy-ayətma-sän dāy-äddin əzzaynen Žafa.

Ajəyh wa ija Bətrus dat-äddinät wären ämoos dägg-Älyähud

²⁴ Əwwäḍän-in ašäl wa iyyäḍän Qäyşära. A-s hin-os-än, iqqal-asän Kärnälyus ənta d-käl-eyewən-net d-in-aflisän-net. ²⁵ Iräs-dd Bətrus ehän yas, ilkäḍ-as-dd Kärnälyus, oḍa daw-iḍarän-net, irkäy data-s ²⁶ mäšan, issəbdäd-t-dd Bətrus, inn'-as: «Ahaa, wär jed a-di, näkk-däy ägg-adəm yas a ämoosäy.»

²⁷ Ädiwännən har-əjjäšän fäll-älžəmayät wa äqqi-imän dāy-ammäs n-ehän. ²⁸ Iḍkäl Bətrus mäjräd, inn'-asän: «Təssanäm käwäneḍ iman-näwän a-s ässixräm alämär wa n-käl-Älyähud i-iyän dāy-sän uješ n-ehän, wälä təmmidəwa d-ere d-wär-oher äddin mäšan, näkk-i-hi, inn'-ahi Mässinäy a-s wär ley s-ad-səjrähäy äwadəm wäl' iyyän i-ad-t-äjäy a xaramän wälä a äm-miḍäsän. ²⁹ Təssəba n-a-wen-däy afäl wär jey əsarü wäl' iyyän i-ad-wär käwän-dd-əkkey, läyätät-ahi ämära, äddälil wa fäl hi-dd-təssäyräm.»

³⁰ Inn'-as Kärnälyus: «A ilan kəraḍ išilan, s-ässayät šund-wa-däy, təddaläy Mässinäy s-tezzar dāy-ehän-in, har šik-däy, ibdäd-dd ähaləs ilsan imälsan äsimäymäy-nen dat-i, ³¹ inn'-ahi: «Kärnälyus, tittar-näk d-tikutawen-näk, əwwäḍnät Mässinäy, wär käy-in-ittəwa, ³² šəm-mišəl ämära meddän s-ayrəm wa n-Žafa i-ad-dd-idawän d-ähaləs s-isəm-net Simyon wa s-itawänna Bətrus, äzzubbät dāy-ehän n-Simyon wa isafälän ilä-mawän, ehän-net, ih' asälim n-əjärew wa səmmän.»

³³ Äšmašäläy-in sär-k älwäqq-wen-däy meddän-in, iräš-ak Mässinäy ass wa hi-dd-jed. Ämära, iket-däy-nänäy da-däy, Mässinäy a dāy-nəjar ättäma, näsijäd day iket-nänäy i-a-wa s-hak-inna Emäli ad-hanäy-t-səlmədäd.»

³⁴ Iḍkäl Bətrus mäjräd, innä: «Tidät-däy a-s, iket əjrähäy a-s, Mässinäy, wär-izley äddinät, ³⁵ änn-ak, e d t-illäm ere t-äksuḍän, itamašal erhet-net s-iqqud, tawset t-tälät-däy, ijrəz-as. ³⁶ Mässinäy, ässawäy-dd s-tizarät mäjräd-net i-käl-Işrayil i-ad-tän-isəlməd s-älxer wa tän-mad-äkf YisaÄlməse-xi n-Emäli n-e d t-illäm ägg-adəm. ³⁷ Təssanäm a-wa ijän dāy-Galila d-Älyähudəyät ḍarät asəlmaḡ wa ij' Exya i-äddinät dāy-aman. ³⁸ Yisa wa n-Nəširät, äsnäfrän-t Mässinäy, ikf'e Unfas, issäyläy-dd äkall iket-net, itajj älxer, izizuy äd-dinät iket-näsän wi ässirmäy Iblis.

³⁹ Näjjəyh i-a-wa ija iket-net dāy-teje ta n-Älyähudəyät d-ayrəm wa n-Yäruşsaläm hundäy har ašäl wa d-t-ärmäsän käl-Älyähud, əşläbän-t fäll-tajət-

tewt ⁴⁰ mäšan, issənkär-t-dd Mässinäy s-tärna-net jer-inəmmuttan ašäl wa s kəraḍ i-ad-t-ənhəyän äddinät, iddar, ⁴¹ wädden äddinät iket-näsän a t-ənhəyən, wär t-inhey ar wi äsnäfrän ənta iman-net i-a-wen. Äddinät-en, nəh'-en näkkəneḍ-i ohärnen išəkša d-isəswa d-yisa ḍarät a-s t-dd-ässinkär Mässinäy jer-inəmmuttan.

⁴² Ənta-en-däy a hanäy-äsnäfränän, omär-anäy s-axäṭṭab n-isälan-net i-äddinät, nəselməd-tän a-s Yisa a äsnäfrän Mässinäy i-ad-işräy e d t-illäm ägg-adəm, wi äba hakd wi əddärnen. ⁴³ Däy-isälan-net ənta-en-däy a dāy-äjjəyhän, ənnän ännäbitän iket-däy-näsän a-s, ere sär-s omänän-däy, ad-ijrəw tenäšše n-ibäkkəḍän-net s-tärna n-isəm-net.»

Ajäraw wa jän inəzzulam i-Unfas Šəddijän

⁴⁴ Ijana Bətrus a-wen-däy a-s dd-äzzubbät Unfas Šəddijän fäll-älžəmayät-en iket-net. ⁴⁵ Iqqän a-wen eyäf n-imumənän wi n-käl-Älyähud ämeläyən äddew-nen d-Bətrus ed ənhəyän Unfas Šəddijän har dd-äz-zubbät fäll-äddinät s-aläšäl-näsän, inəzzulam a ämoosän. ⁴⁶ Sallän-asän day ämmiirädän awalän äy-naynen, samyarän Mässinäy. ⁴⁷ Inn'-asän Bətrus ḍarät-a-wen: «Ak, ma igdalän i-äddinät fäll-dd-äzzubbät Unfas Šəddijän s-əmmək wa s-fälla-näy dd-äzzubbät ad-ətwəsəlmäyän dāy-aman?» ⁴⁸ Omär älwäqq-wen-däy s-ad-ətwəsəlmäyän dāy-aman s-isəm n-yisa Älməse-x.

Ittar Kärnälyus d-älžəmayät-net dāy-Bətrus ad-yur-sän isəssikəy a län išilan.

Isälan wi ija Bətrus dat-imumənän wi n-Yäruşsaläm

11 Əslän inəmmušal d-ayətma wi iyyäḍnen hänen teje ta n-Älyähudəyät a-s iyyäḍ dāy-inəzzulam † omänän s-mäjräd n-Mässinäy. ² Älwäqq wa dd-iqqäl Bətrus Yäruşsaläm, ämžəyzyän-t imumənän wi n-dägg-Älyähud jänen amili härät, ənnän-as: ³ «Käyy, ma käy-äsihälän uješ n-ehän n-äddinät wären ämeläy ti-hərəd dār-sän imənsiwän?»

⁴ Issənt'-asän Bətrus afəssär n-isälan s-iyän-iyän yur-aläšäl-näsän har ašäl-i-däy, inn'-asän: ⁵ «Heḡ ayrəm wa n-Žafa, təddaläy Mässinäy a-s dd-heḡ oḍey, irmäs-ahi härät, änfäläl-ahi-dd ässärer dd-ifälän išənnawän ⁶ fäll-ənsanät taysiwen d-tawäqqast d-izlulam d-igḍaḍ. Zajəzzey a-wa insän fäll-ässärer-en-däy ⁷ a-s əsley i-eməsli hi-innän: «Bətrus, ayrəs, äkš» ⁸ mäšan, əney-as: «Faw Emäli! Näkk, wär kälä əkšey a xaramän wälä a äm-miḍäsän.» ⁹ Inn'-ahi eməsli-ənnin day: «Wär käy-iwer asäxrəm n-a-wa issäxläl Mässinäy.»

¹⁰ Itajj a-wen har kəraḍ ihändəggan təzzar, imməḍkäl dat-i ässärer s-işənnawän.

† — Yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, ännəzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, ännəzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

¹¹ Iqqan a-wa ijän eḡäf-in dihen-däy a-s dd-əbdädän kəraḡ meddən dd-falnen Qäyşära dat-emm n-ehän wa ḡur-əzzubbeḡ, ¹² inn'-ahi *Unfas Šaddijän* ad-där-sän idawäy šik. Äddewäy där-sän, äddeewäy day d-säḡis ayətma wi t-əllänen data-wän ämära-däy s-ehän n-Kärnälyus-i hi-dd-issäḡrän.

¹³ Näwwäḡ-in ḡas, ija däy-näy Kärnälyus isälan n-əm-mək wa s-has-dd-änfaläl änjälös wa has-innän: «Šəm-mišəl ämära äwadəm s-ayrəm wa n-Žafa i-ad-dd-idaw d-ähaləs s-isəm-net Simyon wa s-itawänna Bəḡrus.

¹⁴ Afäl dd-osa, ad-hak-älläḡät əmmək wa s-mad-täḡləsäd käyy d-eyewən-näk.»

¹⁵ Ämmiijräḡäy-asän dihen-däy, a-s fälla-sän dd-äz-zubbät *Unfas Šaddijän* iket-näsän s-əmmək wa s-fälla-näy dd-əzzubbät näkkəneḡ ašäl äzzarän. ¹⁶ Əkteḡ-dd älwäqq-wen mäjräd n-Emäli ḡisa a-s inna: «Exya, is-səlmäy däy-aman mäšan, käwäneḡ, ad-tətwəsəlmäḡäm däy-*Unfas Šaddijän*.» ¹⁷ ḡas šämad ij'-asän Mässinäy ihuk šund wi hanäy-ija a-s nomän s-Emäli *ḡisaÄlmaseḡ*, mi ämoosäy timsəgəgḡiyäy d-Mässinäy?» ¹⁸ Isl' älzämayät i-isälan-win-däy ḡas, säm-meḡ ənniyät-net ad-tiimələn Mässinäy, jannen: «Itbat a-s inəzzulam-däy, ikf'-en Mässinäy turhajät n-ad-utabän, amənän sär-s, əjrəwän əntäneḡ-däy tämudre ta n-tidət.»

Ätwäjjän isälan n-älxer däy-tayrəmt ta n-Intyuš

¹⁹ Imumənän wi əmmähäšnen ḡarät tissust ta təlkämät i-tamättant n-Stifan, † əkkän däy-sän iyyäḡ äkall wa n-Finisya, əkkän iyyäḡ awtəl wa n-Qəbrus, əkkän iyyäḡ ayrəm wa n-Intyuš, mäšan wär xəḡḡəb təššəm-näsän ar i-käl-Älyähud. ²⁰ Däy-a-wen-däy a däy-sän əkkän iyyäḡ əwanen däy-əkall wa n-Qəbrus d-wa n-Libya ayrəm wa n-Intyuš, ad-xəḡḡəbän dihen isälan n-älxer n-Emäli ḡisa i-käl-Älyunan. ²¹ Idhal-tän Emäli däy-a-wa täjjän. Omənän äddinät äjjootnen däy-a-wen-däy, əkfän iman-näsän i-Emäli.

²² Təs'l' *älkänisät* ta hät Yärussälam i-a-wen ḡas, täš-mašäl-dd Bärnäbbas s-ayrəm wa n-Intyuš. ²³ Osa-hin, inhäy tihusay n-ännuḡmät n-Mässinäy ḡas, äsdäwät-t a-wen, ad-isamätar imumənän d-ad-əknən uḡəf n-Emäli s-ulhawän əjlaynen. ²⁴ Ämoos ənta iman-net ähaləs n-emässärho, iḡnay *Unfas Šaddijän*, äšsoohät day däy-immun-net. Išilan-en-däy, omənän äddinät äjjootnen s-Emäli. ²⁵ Däy-a-wen-däy ad-ikka Bärnäbbas tayrəmt ta n-Tarša itammäy i-Sawəl, ijrəw-t ḡas, ilwäy-t-dd s-Intyuš. ²⁶ Jän dihen awätay imdan ännixdämän d-*älkänisät* n-ayrəm-en, sayr'-en tamətte täjjet. Ayrəm-wen-däy n-Intyuš a däy-ätwäḡrän inəḡḡulab n-ḡisa s-isəm wa n-älməssexitän s-tizarät.

²⁷ Äzzäman-en-däy ad-dd-fälän ännäbitän iha Äggäb-bas ayrəm wa n-Yärussälam, əkkän-dd Intyuš. ²⁸ Ənta-

en-däy a ibdädän, äloläy s-tärna n-Unfas Šaddijän n-a-s ilkam ad-äj laḡ läbasän fäll-ärori n-əkall iket-net. Ija day a-wen s-əmmək-wen-däy s-tän-innä däy-əzzäman wa d-ämoos Kələd ämänokal n-əkall. ²⁹ Təssəba n-a-wen-däy a fäl, änmännakän imumənän wi hānen Intyuš i-ad-arəj hak iyyän däy-sän s-a-wa iḡḡäf d-a-wa s-äddoobät i-ayətma-sän däy-äddin wi hānen Älyähudəyät. ³⁰ Əjän a-wen s-əmmək-en-däy təzzar, jän tasəssiwit-ten-däy jer-ifassän n-Bärnäbbas d-Sawəl i-ad-tät-in-səssiwəḡän inušämän n-älkänisät ta hät Älyähudəyät.

Iḡläs-dd Mässinäy Bəḡrus däy-tamättant

12 Äzzäman-wen-däy, ad-izzän ämänokal Harudəs Ägribba s-iyäḡ däy-äddinät n-*älkänisät* ta hät Yärussälam, ad-tän-itiyəzzəbut. ² Däy-a-wen-däy, ad-in-ḡa s-təkoba Yaquub wa n-əḡḡa-s n-Exya. ³ Inhäy a-s a-wa ija, ijrəz i-käl-Älyähud ḡas, ästärməs Bəḡrus ašäl n-*ämudd wa n-Faška*-i-däy tattän äddinät tijəlwen ti wär ha täzḡa, ⁴ ij'-e däy-takärmüt təzzar, issəbdäd əkkoḡät taggayen n-əkkəz-əkkəz əssärdusa i-ad-t-äḡləfän ed irha ad-t-dd-isəbdəd dat-käl-äššäreḡa afäl okäy ašäl wa n-Faška.

⁵ Iha Bəḡrus takärmüt-en-däy mäšan, a-s ija a-wen-däy, *älkänisät* ənta, täžziimäy, tajäynan dat-Mässinäy, tattär däy-s ad-t-dd-äswäyyän. ⁶ Däy-ehäḡ wa n-dat-wa d-ila Harudəs ad-t-išräy, insa Bəḡrus däy-takärmüt jer-əssin əssärdusa däy-s janen sənātät tišəm, əbdadän day əssärdusa iyyäḡ dat-emm n-takärmüt.

⁷ Har šik-däy, osä-dd änjälös n-Emäli edägg-en, ämläwläw səllul wa iha, äkrättät änjälös tasäja n-Bəḡrus, issənkar-t, inn'-as: «Tärmaḡ, əbdəd šik!» Särnät fälla-s tišəm ässaḡät-wen-däy, oḡänät. ⁸ Inn'-as änjälös day: «Tärmaḡ, əjbəs taməntəka-näk, əsəl tifädelen-näk, uhən, äj anəkäbba-näk, əlkəm-ahi.» Ija Bəḡrus a-wa has-innä änjälös iket-net.

⁹ Izjār-dd Bəḡrus takärmüt, ilkäm i-änjälös mäšan har ämära-däy, ija ḡur-s a-s tāharjit ḡas a-wa-däy iket-net. ¹⁰ Əkkän-dd edes i-əssärdusa wi äzzarnen, əkkän-dd day edes i-taggayt ta s-sənātät har dd-ohäḡän tashärt ta n-täzoli təkfät emm-net ayrəm, tämera d-iman-net data-sän, əzjārän, əjjäšän ammas n-täšarrit ḡas, ifäl änjälös Bəḡrus.

¹¹ Älwäqq-wen-däy, ad-t-dd-iqqäl ənniyät-net, ikkäs äššäk a-s Mässinäy a sär-s dd-äšmašälän änjälös-net i-ad-t-dd-ikkəs jer-ifassän n-Harudəs, d-a-wa läbasän s-ärhän käl-Älyähud ad-has-t-əjen.

¹² Ijräh tayārha-net ämära ḡas, ikkə ehän n-Märyäma ta n-ma-s n-Exya wa s-itawänna Marḡəs, äžziimmäḡän ḡur-s imumənän äjjootnen təddalnen Mässinäy.

¹³ Ikkəwkəw emm n-ehän, tošäl-dd sär-s tämawaḡt n-tänaxdimt s-isəm-net Roda, təssəstän-t d-ere wa ämoos, ¹⁴ təzzäy temäsläyt-net mäšan, təja tedäwit-ta-

† Jannen-as iyyäḡ: Älmuštafa.

däy fäl hin-təttəwa wäla-däy ad-has-tarr emm n-ehän, tošäl, täqqäl ammas n-ehän, tēja isälan däy-älžamayät n-a-s Bətrus a itakawkawän emm n-ehän. ¹⁵ Əslän i-a-wa jänna ƣas, əjän-tät tenəbbeddält, ənnän-as: «A-di änjälos-net ƣas a-s təsled.» Mäšan, tənn'-asän: «Tidət-in, əjlayäy a-s ənta.»

¹⁶ Jannen a-wen-däy, itakawkaw-asän Bətrus emm n-ehän. Əglän, orän-as-t, əqqälän-dd ƣas, tof-en täkunt n-a-s tidət-däy a-s ənta a-wa. ¹⁷ Əswär-asän assəkäd emm-net, əstafäy-asän d-ad-susəmän, ad-hasän-itajj ɖarät-a-wen isälan n-əmmək wa s-t-dd-ikkäs Emäli däy-takärmüt. Inn'-asän day: «Äglät, äjät ämära isälan däy-Yaqub d-ayətma-näy däy-əddin wi iyyäɖnen.» Ifäl-tän ɖarät-a-wen, ikk' edəgg iyyän.

¹⁸ Äffäw ƣas tēja tämdärwäy mäqqoorät däy-əssär-dusa, hak iyyän isastan amidi-net d-a-wa ija Bətrus. ¹⁹ Ässomäy-asän-t Harudəs mäšan, äba-hasän-t-dd. Is-säyrä-dd əssärdusa wi s-käla t-äyläfän, omär s-ad-ətwəsəstənän təzzar, ämmätän. Ifäl Harudəs ɖarät-a-wen teje ta n-Älyähudəyät, ikk' ayrəm wa n-Qäyşara i-ad-däy-s isəssikəy a län išilan.

Taməttant n-ämänokal Harudəs

²⁰ A-s itäjj a-wen-däy, ih' adkär n-iyärman wi n-Tir d-Säyda ämänokal Harudəs. Təssəba n-ad-äj älxer dār-sän a fäl dd-äšməšälän iyärman-en älzamayät n-älyafyät. Ännämänkän d-Blastas-i ännihädän däy-ehän n-ämänokal Harudəs d-a-wa t-dd-iqqälän iket-net. Ənta-en-däy a däy-əttärän ad-ilyəd ämänokal i-ad-äj älxer ed isudar-näsän teje-ten-däy fäll-ixkäm Harudəs a dd-təffälän. ²¹ Ašäl wa d-əlän s-ad-sətbətən älxer jere-sän, ässahäy-dd Harudəs ašäl däy-isəlsa-net wi n-təmmənukəla, äqqima fäll-tasäqqaymut-net ta n-təmmənukəla, imməjräd i-tamətte. ²² Təsla tamətte i-mäjräd-net ƣas, təsyäyya däy-išənnawän, ad-janna: «Ašäl-i, Mässinäy iman-net a hanäy-ämmijrädän, wäd-den ägg-adəm.»

²³ Diha-däy d-tənna tamətte a-wen-däy, ad-has-äzzuggät änjälos n-Mässinäy ed unjäy ikfa Mässinäy semƣar wa dār-änihäjjä. A-s t-in-əjrähän äddinät, əfradnät däy-s tiwəkkawen har ämmüt.

²⁴ Intäj mäjräd n-Mässinäy däy-idəggan äjjootnen, omänän äddinät däy-išilan-win-däy. ²⁵ Ässawäɖ-in Bärnäbbas d-Sawəl ämašal-näsän i-käl-Yärussälam ƣas, əqqälän siha s-dd-hän, äddeewän ämära d-Exya wa s-itawänna Marqəs.

Asikəl wa äzzarän ija Sawəl äddew d-Bärnäbbas

13 *Älkänisät* ta hät ayrəm wa n-Intyuš, ännäbitän-net d-imäsäyran-net da: Bärnäbbas, Simyon wa s-itawänna «Ekäwel», Lisyus wa n-äkall wa n-Qərwan, Mänahin wa s-ənta d-Harudəs Intibbas a ədwälnen däy-iyän n-ehän d-Sawəl.

² Ašäl wa n-älyibadät n-Emäli, äzuumän imumənän, äžžimmäyän däy-iyän n-edəgg, ƣabbädän Emäli a-s hasän-innä *Unfas Šəddijän*. «Äjät-ahi Bärnäbbas d-Sawəl s-edes i-ämašal wa s-tän-dd-äyrey.»

³ Äzumän, dälän Mässinäy təzzar, äswärän ifassän-näsän Bärnäbbas d-Sawəl, oyyän-tän, əglän. ⁴ Oɖät-tän Unfas Šəddijän, äzzubben s-ayrəm wa n-Slukya təzzar əjjäšän turäft n-aman, jän tamdujt ta n-Qəbrus; ⁵ əwwäɖän-in tayrəmt s-isəm-net Sälamin ƣas, jän isälan n-mäjräd n-Mässinäy däy-ihänan n-əddin wi n-käl-Älyähud, ämoos-asän Exya Marqəs ämadhal.

Ƴəlimas wa n-emässäxär

⁶ Əjläyän awtəl wa n-Qərwan iket-net har Bafus, əjräwän dihen ägg-Älyähud n-emässäxär s-isəm-net BärƳisa, ijanna s-bahu, ännäbi a ämoos, ⁷ izzay ƣur-Saržus Buləs-i n-ämänokal n-awtəl, ähaləs, a-wen, iknan terše n-tayətte. Isla ämänokal Bärnäbbas d-Sawəl ƣas, issäyr'-en-dd däy-derhan n-ad-t-səslən mäjräd n-Mässinäy. ⁸ Iggäd-dd Ƴəlimas wa n-emässäxär, a-wen isəm-net däy-Tälyunanit, äšmäšakkät-asän mäjräd, ad-itattär ad-hin-išəšləl ämänokal fäll-isälan n-immun. ⁹ Ibdäd-dd sār-s Sawəl-i s-itawänna day Buləs, iɖkar-t Unfas Šəddijän, ikna asəns n-akäyad-net fäll-Ƴəlimas, ¹⁰ inn'-as: «Ƴyya isəm n-ägg-Iblis, käyy wär təɖneyäd a säl amsud d-təlmənufäya, ašanjo n-a-wa oɖädän a təmoosäd, isəm n-eməkkerrəs, ƣas äba-hak a käy-išil-ləwän ar asəfray n-tabarät ta toɖädät n-Emäli.

¹¹ Ämära, səjəd-ahi: ad-fälla-k isäns Emäli äfuss-net, täddäryäläd, təhajəd wär tənheyäd täfukt s-tiṭṭawen-näk.» Wärnät tihay d-tähozt tiṭṭawen-net ässayät-wen-däy, ad-isikluluf siha d-siha, itammäy i-ere t-ilwäyän.

¹² Inhäy ämänokal n-äkall a-wa ijan ƣas, omän, təɖəs teyəre ta s-islä fäll-Emäli ulh-net.

Älxuṭbät wa ija Buləs däy-tayrəmt ta n-Intyuš

¹³ Ijjäš Buləs d-imidiwän-net turäft n-aman däy-Bafus, əkkän ayrəm wa n-Birga däy-äkall wa n-Bänfəli, dihen-däy a dār-sän ibɖa Marqəs, ässof ad-iqqəl Yärussälam. ¹⁴ Fälän Birga, əkkän Intyuš ta n-teje ta n-Bəssidi. Ij'-en ašäl wa n-əssəbət dihen ƣas, əkkän *ehän n-əddin wa n-käl-Älyähud*. ¹⁵ Äqqimän dihen-däy, itawäyra alämär n-Mässinäy d-a-wa ənnän ännäbitän däy-əlkəttabän ƣas, ənnän-asän imizärän n-ehän wa n-əddin: «Meddän, ayətma-näy, kunta lam isəmməterän s-tärham ad-tän-təjəm i-əddinät, äxtəbät-asän.»

¹⁶ Ästafäy Buləs i-älžamayät, ibdäd, inn'-asän: «Käl-Işrayil d-imaksaɖän n-Mässinäy, säjädät-ahi. ¹⁷ Mässinäy n-tamətte-ta-däy n-Işrayil, ənta a äšnəfränän abbatän-nänäy, ässet'-en härwa han äkall wa n-Mişra təzzar, iz-zəzjār-asän-t-dd s-tärna n-äfuss-net, ¹⁸ wär t-illa erk älxal wär has-əjješän mäšan, äzzäyɖär fälla-sän har jän əkközät timərwen n-awätay däy-tenere. ¹⁹ ɖarät a-s

tän-ikfa tärna fäll-əssa əddəwəlän dāy-Xāna a tän-ikfa tākasit ta hasān-āmoos ākall-wen-dāy. ²⁰ Okāy dārāt-a-wen a ojarän əkkožāt timaḍ n-awātay d-səmmosāt timərwen təzzar, ikf-en ālqal||itän-i fälla-sān āmnakäl-nen hundāy har āzzāman wa n-ānnābi Sumāyla. ²¹ Ənta-en-dāy a dāy-əttārən käl-Işrayil ere fälla-sān āmnakälän, ij'-asān a-wa dāy-s əttārən, ikf-en Mässināy Sayəl ägg Kis wa n-tawset ta n-Bānyamin. Āmnakäl fäl-la-sān əkkožāt timərwen n-awātay ²² māšan, innāḍ fäl-la-s Mässināy, ijā-dd Dawəd ägg Yasa-i s-ənta a fäll in-na Mässināy:

«Ejrāwāy Dawəd ägg Yasa,
ənta a-s āhaləs-wa s-ulh-net ilkam i-wa-nin,
ad-āmašāl erhet-in iket-net.»

²³ Ijəllan n-Dawəd-en-dāy a dāy-dd-ikkās Mässināy Ÿisa-i s-ənta a-s Āmaylas wa s-ijjāš ārkāwāl-net i-käl-Işrayil. ²⁴ Ÿisa, a-s ija Exya isālan-net härwa wär-issənta āmašal-net ālwāqq wa d-ixatṭāb asəlmāy dāy-aman i-ad-umas a-wen ašāmol n-tātubt i-tamətte n-Işrayil iket-net. ²⁵ Ālwāqq wa dd-tohāz taməttant n-Exya, innā i-tamətte: «Mi s-tordam āmoosāy-t? Wär teyalāt näkk a-s ātwānna ilkam a dd-asāy; wa s-ātwānna ilkam a dd-ass, imal-dd, ənta-en, wär-ānhājjāy wāla-dāy d-ad-əkkəsāy tifadəlen dāy-iḍarän-net.»

²⁶ Ayətma-γ wi n-ihāyawān n-Ibrahim, kāwāneḍ-i āksuḍnen Mässināy, näkkāneḍ a-s dd-āssawāy Emāli mājrād wa n-əlyəllas.

²⁷ Āduuttāt a-s Yārussālam d-imizārən-net, əžžəzhälän iman-nāsān i-Ÿisa, wär t-illa a əfhamān dāy-a-wa ənnān ānnābitän dāy-əlkəttabän wi titwāyri-nen hak əssəbət n-ālyibadāt dāy-ihānan n-āddin, āswārən Ÿisa uḍlem, ittārmās, ²⁸ a-s ija a-wen, wär t-illa uḍlem fälla-s əttijrāwän, hakd a-wen-dāy, əttārən dāy-Bilatəs ad-ətwəjjən iman-net. ²⁹ Əssəbətän a-wa fälla-s ənnān əlkəttabän γas, əkkāsān-t-dd fäll-tajəttewt, jän-t dāy-ažəkka ³⁰ māšan, issənkār-t-dd Mässināy jer-inəmmuttan. ³¹ Ānfa-läl-dd i-āddināt əjjootnen dāy-wi dār-s āddewnen wa-dāy n-Galila har Yārussālam, ija išilan əjjootnen ill'-e jere-sān. Āmāra, āddināt-win-dāy s-dd-ānfa-läl a tajāyhanen i-isālan-win-dāy data-wän.

³² Näkkāneḍ āmāra, nətajj'-awän isālan-win-dāy n-ālxer s-ātwājja ārkāwāl-nāsān i-abbatän-nānāy. ³³ Ārkāwāl-en, näkkāneḍ-i āmoosnen ihāyawān-nāsān a-s t-ijjāš Mässināy ənta-i dd-issənkārən Ÿisa jer-inəmmuttan s-əmmək wa s-iktāb dāy-əlxəsəb-wa s-əssin n-əlkəttab wa n-Āzzābur, innā Mässināy dāy-isālan n-Ÿisa:

«Kāyy a-s Rure-γ, orāwāy-kāy ašāl-i-dāy.»

³⁴ Āywa, Ÿisa ya, Mässināy iman-net a innān, a t-dd-issənkārən jer-inəmmuttan härwa wär-inhey märkähaw wa n-ažəkka. A-wen-dāy day a fäl innā dāy-isālan-net:

«Ad-kāwän-ākfāy ālbāraka wa šāddijän itbātän s-jeγ ārkāwāl n-ad-t-ākfāy i-ānnābi Dawəd.»

³⁵ Iktab day a-s:

«Wär-e təyyəd Eməššeddəj-nāk irakkäh dāy-ažəkka.»

³⁶ Təssanām a-s Dawəd ənta iman-net āmešāl a-wa fälla-s irha Mässināy dāy-āzzāman-net təzzar, ämmut, inhāy märkähaw wa n-ažəkka šund a-wa jän abbatän-net wi has-dd āzzarnen ³⁷ māšan Ÿisa ənta, wär-inhey märkähaw-wen-dāy ed, issənkār-t-dd Mässināy jer-in-əmmuttan.

³⁸ Ayətma, əlmədāt a-s Ÿisa-i, ənta a γur-hawän-t-təlla tenāšše n-ibākkaḍän, ənta a-s sāmdo n-a-wa hawän-ihän alāmār wa dd-āzzābbāt Mässināy fäll-ānnābi Mosa iket-net, ³⁹ ənta a γur-ijarrāw e d t-illām amumən idəm dat-Mässināy, ⁴⁰ a-wen-dāy a fäl, agəžāt iman-nāwän iket-di d-wär fälla-wän oḍa āššar-wa s-ənnān ānnābitän. Innā Mässināy:

⁴¹ «Ənhəywāt, kāwāneḍ-i əḍnāynen kəssən, tärməset-kāwän tāqqän n-eγāf, ibāhet-kāwän fäl-a-s

ad-əjən ijitän dāy-āzzāman-nāwän s-kud-dāy ij'-awän āwadəm isālan-nāsān, wär mad-t-təfləsəm.» »

⁴² Izjār-dd Buləs d-Bärnābbas ehän n-āddin γas, əttārən dāy-sān āddināt a dd-aləsən uγəl əssəbət-wa ilkāmän i-ad-hasān-aləsən iji n-isālan-wi-dāy. ⁴³ Im-māhāš ālžāmayāt γas, əlkāmän-asān käl-Ālyāhud əjjootnen d-iyyəḍ əlkammen i-āddin wa n-käl-Ālyāhud, ādwānnen dār-sān, sisibuyunän-tän, sikusän-tän āššāk n-ad-āqqāymən əṭṭafän ānnuymət n-Mässināy.

Ija Buləs d-Bärnābbas isālan n-ālxer i-āddināt wären āmoos dāgg-Ālyāhud

⁴⁴ Ijā ašāl wa n-əssəbət-i n-tāsonfat γas, āddew-dd aγrəm iket-dāy-net i-ad-isəjəd i-mājrād n-Emāli. ⁴⁵ Ənhāyän käl-Ālyāhud əjut n-tamətte γas, osāmän, ad-šimšəkken mājrād i-Buləs, jannen isikufor.

⁴⁶ Buləs d-Bärnābbas āmoosän meddän ozjanen s-itbat immun-nāsān, ənnān-asān: «Kāwāneḍ a-s āniihājja ad-hawän-itwəxtəb mājrād n-Mässināy s-tizarāt māšan, tunjāyām sār-s ed, wär täsnāhājjām iman-nāwän d-tāmudre ta täylälät, a-wen-dāy a fäl āmāra, əlmədāt a-s ad-nənnāḍ s-inəzzulam. ^{†47} Ənta-den-dāy a-wa s-hanāy-omār Emāli dāy-əlkəttab-net a-s innā:

«Jeγ kāy-ānnur i-tiwsaten

i-ad-hin-səssiwāḍəḍ

əlyəllas ifāyyän n-ākall iket-net.» »

⁴⁸ Əslän inəzzulam i-a-wen γas, əddəwen, ad-timələn mājrād n-Emāli, omānän wi s-ātiwatäs ad-əjrəwän tāmudre ta täylälät iket-nāsān. ⁴⁹ Intāj mājrād n-Emāli dāy-ākall iket-net. ⁵⁰ Jän käl-Ālyāhud erk iman dāy-tiḍeḍen ātiwäsāmyārnen d-imuzārən n-aγrəm, oḍa-dd ālyizabāt səmmän fäll-Buləs d-Bärnābbas, āsmāhāḍän dāy-sān āddināt i-ad-əzjārən isāylyay n-ākall-nāsān.

† — *γur-käl-Ālyāhud, ere wārən āmoos ägg-Ālyāhud s-alāšäl mey ere wārən ilkem i-āddin-nāsān, iket-net, ānəzzalim a āmoos. A-wen-dāy a fäl tiwsaten ti iyyāḍnen iket-nāsnāt, ti n-inəzzulam. — Ašāl-i-dāy, ānəzzalim, ākafār (ere wārən issen s-Mässināy).*

⁵¹ Ebbəkbäkän äboqqal n-iđarän-näsän fäll-ayrəm-en təzzar, əkkän ayrəm wa n-Ikanyun. ⁵² Äqqimän-dd in-əttulab wi n-Intyuš ɗarät tekle-näsän, əknan dāy-tedāwit, iđnay-tän ɗay Unfas Šaddijän.

Ija Buləs d-Bärnäbbas isälan n-älxer dāy-Ikanyun

14 Oläs Buləs d-Bärnäbbas dāy-Ikanyun iji n-a-wa s-əzzäyän iji-net dāy-əzzäman-en-dāy, əjjäšan ehän n-əddin wa n-käl-Älyähud, jän dāy-s mäjräd-wa dāy fäl omänän käl-Älyähud äjjootnen d-tamətte täj-jeet dāy-ta n-käl-Älyunan, ¹² mäšan, əssənkärän-dd käl-Älyähud wi s-äqqurän ulhawän-näsän inəzzulam, ^{††} jän dāy-sän erk iman i-ad-əššunjen äddinät-wi omännen s-ŷisa. ³ Ädwännät Buləs d-Bärnäbbas ɗär-sän har jän äzzäman, tajjän-asän mäjräd ädduutten, tajjähen-asän fäll-Emäli. Ikf-en ɗay Mässinäy ännuymät s-tajjän ijitän n-Mässinäy d-härätän ässuksäɗnen, wär t-illa a tän-ässirmäyän, ed äsiwär-tän Emäli tärna-net.

⁴ Təbɗa tamətte n-ayrəm iket-net, əlkämän iyyäɗ i-käl-Älyähud, əlkämän wi iyyäɗnen i-inəmmušal.

⁵ Əjjäšan-dd erk iman inəzzulam d-käl-Älyähud iyyäɗ d-imizärän-näsän, ad-tattärän əmmək s-əsmäɗrāyän Buləs d-Bärnäbbas, əkfən-tän sämmäjori n-tihun,

⁶ əlmädän inəttulab s-a-wen ɗas, əjewäɗän s-Likawni d-Listra d-Darba d-attayän n-tidbi-tin-dāy.

Ija Buləs d-Bärnäbbas isälan n-älxer dāy-Listra

⁷ Jän isälan n-Älənžil dāy-iyərman-win-dāy iket-näsän. ⁸ Ayrəm wa n-Listra, ih'e əhaləs n-anäbdon s-a dd-iwa-dāy, ibdan. ⁹ Islä i-Buləs ämmijräd ɗas, äsjäd-as. Inhäy Buləs dāy-tiɗtawen-net a-s ila immun t-əzozäyän, iyłəs ɗas, ¹⁰ inn'-as s-afälla: «Əbdəd fäll-iman-näk.» Iggäd əhaləs, irjäs.

¹¹ Ənhäyän äddinät a-wa ija Buləs ɗas, äşyären, ən-nän dāy-tawalt ta n-Likawni: «Ašäl-i, məssaw-näy dd-falnen isənnawän dāy-tayəssa n-ɗəgg-adəm a dd-əz-zubbätnen fälla-näy.»

¹² Jän i-Bärnäbbas isəm Zuss, jän i-Buləs isəm Armas † ed, ənta a ämmijrädän ässaɗät-wen-dāy.

¹³ Ošäl-dd u-tikutawen wa n-Zuss ila ehän-n-ämudd wa ihän emm n-ayrəm, ilwäy-dd iwdesän d-täboyt n-isəhhəska, ad-itattär ənta d-tamətte əmmək s-jän härätän-win-dāy takute i-Buləs d-Bärnäbbas.

¹⁴ Əlmädän inəmмуšal s-a-wen ɗas, äşyärrewen inkubba-näsän fäll-iman-näsän, ošälän s-tamətte äşyären, ¹⁵ jannen: «Ya meddän! Wär jem a-di, ma ämoos a-wa s-täbokäm iji-net? Näkkäneɗ ɗəgg-adəm

† Itawann'-asän: Gərikän. (Les Grecs dāy-Təfränsit). Əzzayän Er-
obba dāy-əkall wa itawänna: Gəris (La Grèce dāy-Təfränsit). Tawalt-
näsän: Tälyunanit. †† — ŷur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-
Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net,
änəzzalim a ämoos. A-wen-dāy a fäl tiwsaten ti iyyäɗnen iket-näsnät,
ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-dāy, änəzzalim, äkafär (ere wärän issen s-
Mässinäy). † A-wa ismawän n-härät dāy-asmel n-imakrašän wi jan
käl-Älyunan i-iman-näsän.

ɗas a nämoos, wär t-illa a ɗär-wän nəzlay. Isälan n-älx-
er a häwän-näwway i-ad-təbɗewäm d-mälāyāyña,
tutabäm s-Mässinäy-i n-Ämaylal dd-ixläkän isənnawän
d-äkall d-ijərwan d-a-wa tän-ihän iket-net. ¹⁶ Ibda, oyya
əzzurəyyatän-ti okäyenen əlkamnät i-erhet n-iman-näs-
nät ¹⁷ mäšan hakd a-wen-dāy, wär hin-issəbdəd fälla-
snät älxer-net. Ənta a fälla-wän dd-əzzäbben ijən-
nawän, iymär-käwän s-əzzämanän olaynen, ikf-iwän
isudar, ij' älxer dāy-ulhawän-näwän.» ¹⁸ Jannen-asän a-
wen-dāy mäšan, šärnaš d-əgdälän tikutawen-ti s-
ärhan äddinät a tänät-əjən dāy-təssəba-näsän.

¹⁹ Osän-dd härät dāy-käl-Älyähud dd-falnen Intyuš d-
Ikanyun, əzzänän s-Buləs. Əkfän-t sämmäjori n-tihun
təzzar, äšräwräwän-t har t-əzzəzjārän ayrəm ed,
äyelän äba-t. ²⁰ Əlkämän-as-dd inəttulab-net,
äyläyäläyän-t ɗas, inkär-dd, oläs ujəš n-ayrəm. Äffäw
ɗas, äddew d-Bärnäbbas s-Darba.

Iqqäl-dd Buləs d-Bärnäbbas tayrəmt ta n-Intyuš

²¹ Äslänžen ayrəm-wen-dāy, jän dāy-s inəttulab
äwwäɗnen härät təzzar, əqqälän Listra d-Ikanyun d-In-
tyuš. ²² Samätärän inəttulab dāy-idəggan-win-dāy d-
ad-əttəfän immun s-Mässinäy ed, itbat a-s ujəš n-Təm-
mənyə n-Mässinäy, äddeew ɗay d-älɷizabät äjjeen.

²³ Älkänisät əmmärän-dāy, a dāy-s səbdədän in-
ušämän, ədələn-asän Mässinäy, uzamän təzzar,
säyləfän-tän i-tärna n-Emäli-i s-omänän i-ad-dāy-sän äj
älbäraka.

²⁴ Əjläyän ɗarät-a-wen teje ta n-Bəssidi, okäyän s-ta
n-Bänfəli, ²⁵ äxtəbän dāy-ayrəm wa n-Birga təzzar
ätärän s-Antalya. ²⁶ Əjjäšan turäft n-aman dihen, jän
tamdujt ta n-Intyuš-i-dāy dd-əmešälän ɗarät a-s ässi-
iyłäfän imumənän i-ännuymät n-Mässinäy.

²⁷ Osän-in ɗas, äsdäwän-dd älkänisät, ad-siyulän i-
imumənän isälan n-a-wa s-tän-ikfa Mässinäy turhajät
n-iji-net, d-əmmək wa s-ora Mässinäy emm n-ehän n-
immun i-inəzzulam. ²⁸ Ähojän ɗarät-a-wen əzzaɗän
ɗur-inəttulab wi n-dihen.

Mäjräd wa ikkän jer-imumənän dāy-isälan n-a-wa iyal-läsän

15 Äzzäman-en-dāy a dd-fälän meddän iyyäɗ teje
ta n-Älyähudəyät, ad-sayren imumənän n-a-s
ere wärän əmeläy s-älyadät wa dd-oyya ännäbi Mosa,
wär-e iyłəs.

² Ija ɗär-sän Buləs d-Bärnäbbas tamyənnant
täşsoohet təzzar, änmärɗän imumənän fäl ad-sukən
Buləs d-Bärnäbbas d-härät dāy-meddän n-älkänisät-
näsän Yäruşsalam i-ad-əjən isälan n-tamyənnant-ta-
dāy i-inəmmušal d-inušämän wi t-əllänen dihen i-ad-
hasän-tät-arən. ³ Ässofəɗän-tän-in imumənän n-
älkänisät ta n-Intyuš-i tän-täşmašälät s-tizarät, räsän
teje ta n-Finisyä d-ta n-Sämari, siyulän isälan n-əmmək

wa s-ätubän inəzzulam † i-Mässinäy. Ämoos umär wa täñ-dd-jän a iknan asəddəwi n-ayətma-sän däy-äddin däy-idəggañ-win-däy.

⁴ Ewwäðän-in Yärußälam, täsbärräk-tän älkänisät d-inəmмуšal d-inušämän, jän däy-sän isälan n-a-wa s-tän-ikfa Mässinäy turhajät n-iji-net s-ifassän-näsän.

⁵ Egğädän-dd meddän iyyäð hanen taggayt ta n-käl-faris təglät fäll-tidət n-iman-net, ənnän əflasän a-s ämoos amili d-alkum i-alämär wa n-ännäbi Mosa a ifraðän fäll-inəzzulam i-ad-əjjəšän *Təmmənəya n-Mässinäy*.

⁶ Əžžəmmäyän inəmмуšal d-inušämän i-ad-əjrəwän äddäbara däy-isälan-wi-däy. ⁷ Təja däy-sän taməzayt täşşoohet. Däy-a-wen-däy, ad-dd-ibdäd Bətrus jere-sän, inna: «Ayətma-γ, təssanəm a-s äru d-hi-äs-näfranän Mässinäy jere-wän i-ad-säsläy inəzzulam isälan n-Älənžil i-ad-amənän s-Mässinäy.

⁸ Mässinäy i issänän a-wa ihän ulh n-əgg-adəm a hasän-imməjrädän, ikf-en Unfas Šəddijän s-əmmək wa s-hanäy-t-ikfa näkkäneð-i n-käl-Älyähud, ⁹ wär t-illa a-s hanäy-azimäzläy dər-sän ed, immun s-Mässinäy a iššəşdäjän ulhawän-näsän.

¹⁰ Šəmad tidət a-wen, adiš mafäl tirəməm Mässinäy, tajjäm fäll-errawän n-inəttulab əzuk s-näkkäneð wälä abbatän-nänäy, indär-anäy älänji-net? ¹¹ Wädden ännuymät n-Emäli Yisa-i s-nomän, iyläs-anäy, ənta day a-s omänän əntäneð-däy.»

¹² Təssosäm tamətte iket-net, əsjädän äddinät dərät-a-wen i-Bärnäbbas d-Buləs siyulän isälan n-ijitän n-Mässinäy wi jän d-härätän wi əssuksəðnen jän jer-in-əzzulam. ¹³ Əssəmdän məjräd γas, idkäl-t Yaqub, inna: «Ayətma-γ, säjdät-ahi. ¹⁴ Ija däy-näy Simyon Bətrus isälan n-əmmək wa s-dd-əşbašəj Mässinäy s-inəzzulam i-ad-däy-sän isənnəfrən tamətte təkamät i-isəm-net ed, ¹⁵ ämoos a-wen a änimännakän d-a-wa ənnän ännäbitän ed, iktab a-s, innä Mässinäy:

¹⁶ «Dərät-a-wen, ilkam a dd-əqqələy i-ad-aləsäy edey n-ehän n-Dawəd-wa oðän, səbdədəy-t-dd däy-timšar-net, ädyäy-t.»

¹⁷ A-wen, däy-təssəba n-ad-immäy a-wa t-illän däy-äddinät i-Emäli, əmmäyñät-as day tiwsaten-ti fäll-itawäyra isəm-in. A-wen, Emäli a täñ-innän, erhet-net day den-däy ənta-i ilän tärna n-iji n-härätän-win-däy day den-däy, ¹⁸ wär t-illa day a has-idrajän däy-a-wen-däy, ed issän-t yur-aləşäl-net.

¹⁹ Təssəba n-a-wen-däy a fäl hawän-janney a-s, wär təsmäyatäräm inəzzulam-wi maden-utab s-Mässinäy ²⁰ məšan, nəktəbet-asän təkərde n-tamətert i-ad-əbdəwän d-härät iket-net äddooben asəmməðəs-näsän, əbdəwnet d-äljibadät n-əşšanämän d-əzzəna

† — *Yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aləşäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, ännəzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäðnen iket-nəsnät, ti n-inəzzulam. — Aşäl-i-däy, ännəzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).*

d-tetäte n-mäysoy d-tesäse n-aşni. ²¹ Äduuttät a-s ila ännäbi Mosa däy-əzzurəyatän-ti-däy hakd-däy ti-okäy-nen äddinät däy-iyərman iket-näsän γarränen əlkətabän-net hak əssəbət-i n-təsonfat däy-ihänan n-äddin.»

²² Änmännakän inəmмуšal d-inušämän d-älkänisät dərät-a-wen fäll-ad-sənnəfrənän härät däy-meddän-näsän maden-idaw d-Buləs d-Bärnäbbas s-Intyuş, əş-däwän dər-sän day Yahudəs wa itawäyren s-isəm Bərsabas d-Sillas, əssin meddän a-wen ätiwäsämγər-nen jer-ayətma-sän däy-äddin. ²³ Əkfän-tän təkərde əktabän s-ifassän-näsän. Ənnän däy-s:

A-wa näkkäneð inəmмуšal d-inušämän wi n-ayətma-wän däy-äddin. Nähuul-in ayətma-näy wi s-käla ämoosän inəzzulam hänen Intyuş d-Surya d-Silisi.

²⁴ Ijmað-t əşšək a-s nəşšəwəwəş a-s nəslä ass wa käwän-in-jän meddän hanäy-in-falnen wär hin-näş-maşäl, nəssan a-s, ənxäsän iman-näwän. ²⁵ A-wen-däy a fäl nohär iyyän n-äddäbara iket däy-nänäy i-ad-käwän-in-nəsuk meddän nəsidaw d-Bärnäbbas d-Buləs-i nəkna tərha ed, ²⁶ ämoosän meddän jänen iman-näsän däy-miši fäl təssəba n-isəm n-Emäli-nänäy *YisaÄlmasex*. ²⁷ Nəşimaşäl-in day sər-wän Yähudəs d-Sillas i-ad-hawän-aləsän asuyəl n-isälan-wi-däy. ²⁸ Is-səlmäd-anäy Unfas Šəddijän, nərdə day s-ad-wär nətəjj fälla-wän əzuk wäl' iyyän säl wa ämoosän färəð, ²⁹ a-wen a t-ämoosän, asəxrəm n-tetäte n-takute jat i-əşšanämän, asəxrəm n-tesäse n-aşni d-tetäte n-mäysoy d-təbəðdawt d-iji n-əzzəna. Afäl tətəfäm iman-näwän fäll-härätän-win-däy, ad-təjəm a əhuusken ed, wär mad-iyşəd isəm-näwän dat-äddinät. Nähuul-käwän-in, wəssälam!

³⁰ Ärkäbän dərät-a-wen, əqqälän Intyuş, äwwayän təkərde-tənnin-däy. Ewwäðän-in γas, əsdäwän-dd *älkänisät*, əkfän älžəmayät təkərde, ³¹ tätwäyra, ämoosän isälan-wi tät-hänen əssəbab n-tedawit məqqoorät.

³² Äsmätär-tän day Yähudəs d-Sillas ed ännäbitän a ämoosän s-iməjridän äjjootnen, sasmaðän ulhawän n-imumənän, sişuhun-tän däy-immun-näsän. ³³ Äs-sakäyän härät n-işilan dihen γas, fälän-tän imumənän-wi dd-fälnen Yärußälam däy-älxer, əqqälän älkänisät ta täñ-dd-təşməşälät [³⁴ məšan, əqqima Sillas dəräsän]. ³⁵ İzzäy Buləs d-Bärnäbbas däy-Intyuş-en-däy, sayr-en əntäneð d-iyäð, xaţəbän s-älxalän äjjootnen isälan n-Emäli.

Təbəðdawt n-Buləs d-Bärnäbbas

³⁶ Härät n-işilan dərät-a-wen, innä Buləs i-Bärnäbbas: «Nəqqəlet ayətma-näy däy-äddin wi hänen iyərman wi däy-nəja isälan n-məjräd n-Emäli, nəssən əndek əmmək-näsän.»

³⁷ Ittär Bärnābbas a-dār-sān aləs Exya Marqəs tādiwt
³⁸ māšan, wār has-irḍa Buləs s-a-wen. Inn'-as, wār-ān-
hājja a-dār-sān idaw ed, ənta iman-net a hin-iytāsān
iman-net dār-sān a-s ḍara-sān ibḍa dāy-Bānfəli.

³⁹ Tākkus talya jere-sān har dd-orāw a-wen-dāy
tābəḍḍawt-nāsān s-iyyāt. Ädew Bärnābbas d-Marqəs
ḍarāt-a-wen, əjjāšān turāft n-aman, əkkān Qəbrus.

⁴⁰ Iyrā-dd Buləs Sillas s-iman-net, iglā ḍarāt a-s t-
āsseyləfān ayətma-s dāy-āddin ānnuymət n-Emāli.

⁴¹ Immār Buləs ākall wa n-Surya d-Silisi, isiṣuhut im-
mun n-ālkānisāten dāy-idəggan-win-dāy iket-nāsān.

U-Māsidunya wa ittārān tinahäyən dāy-Māssināy

16 Immār Buləs ayrəm wa n-Darba d-wa n-Listra,
ill'-e dihen-dāy a-s ānəṭṭalib iyyān da-dāy s-isəm-
net Timoti, ma-s tamumənt lan käl-Ālyāhud māšan, ti-
s, i n-käl-Ālyunan, ^{†2} jannen fälla-s imumənān wi n-Lis-
tra hakd-dāy wi n-Ikanyun a āhuusken. ³ Iyr'-e-hi-dd
Buləs s-iman-net i-ad-dār-s idaw māšan, āsmalāy-t tēz-
zar i-ad-wār jārrewān käl-Ālyāhud wi t-əllānen dihen a
fälla-s ənnān ed, əssanān iket-nāsān a-s abba-net, i n-
käl-Ālyunan. ^{††4} Ayrəm əmmārān-dāy ḍarāt-a-wen, ad-
dāy-s səmmətārān imumənān dāy-alkum d-uḍəf n-ād-
dābaratān-wi hasān-āytāsān inəmмуšal d-inušāmān
dāy-Yārussālam. ⁵ Samātarān ālkānisāten i-ad-iṣṣuhət
immun n-inəṭṭulab, isajat-dd Māssināy hak ašāl ād-
dināt āynaynen dāy-ālkānisāt əkfanen iman-nāsān i-
Emāli.

⁶ Ijlāy Buləs d-imidiwān-net Frižya d-teje ta n-Gālasya
māšan, wār hasān-irḍa *Unfas Šāddijān* jan isālan dāy-
ākall wa n-Azya, ⁷ əwwəḍān-dd Masi, əttārān ad-əkkən
Bətni māšan, igdal-asān dāy Unfas n-Ŷisa s-a-wen,
⁸ əjlāyān Masi, āzzubben dāy-Tārwas. ⁹ Illan-t dihen-
dāy a-s āhhurjāt Buləs u-Masidunya iyyān t-iyarrān, ib-
dad, iddal Māssināy, ijann'-as: «Ya Māssināy! Šəm-
mišəl-dd sār-nāy ere hanāy-ohāyān tinahäyən, nāyləs.»

¹⁰ Nəfhām s-a-wen-dāy dd-ānfalālān i-Buləs, a-s irha
fälla-nāy Māssināy ad-nəsəllənžət teje-ten-dāy, ad-nə-
tammāy ya i-əmmək s-nəkka Masidunya. Ŷur-dihen-
dāy ad-tān-dd-əjjāšāy, ohārāy d-Buləs asikəl nākk-i ik-
tābān isālan-wi-dāy.

¹¹ Nəjjāš turāft n-aman dāy-Tārwas, nəja s-iyyāt tam-
dujt ta n-Somātras, āffāw nəkka Nāyyabolis; ¹² nəfāl di-
hen, nəkka ayrəm wa n-Fəlibb-i s-ənta a itammār ere
dd-ijjāšān Masidunya s-tizarāt, āmoos dāy ayrəm fäll-
ixkam Roma, nāssakāy hārāt n-išilan dihen.

Ija Buləs isālan n-ālxer dāy-tayrəmt ta n-Fəlibb

¹³ Ašāl wa n-əssəbət-i n-tāsonfat, nəzjār ayrəm, nək-
ka asālim n-əjārew ed, norda s-ad-dāy-s nəjrəw edəgg

ištarān dāy-nədāl Māssināy, nogāz-in dihen tiḍeḍen
āžžimmāynen, nəqqima ad-hasnāt-nətajj isālan.

¹⁴ Tāsjād-anāy tiyyāt dāy-snāt n-tāmaksəḍt n-Māss-
ināy s-isəm-net Lidya, tu-mamālat n-ayrəm wa n-Təy-
atir hin-žānšət māšār wa n-nefran n-ini šāggāyān. Orā
Emāli ulh-net, tomān s-a-wa has-ijānna Buləs,
¹⁵ tāt-wāsālmāy dāy-aman ənta d-käl-ehān-net. Tənnā i-
Buləs d-imidiwān-net ḍarāt-a-wen: «Kunta təflasām a-s
tamumənt n-Emāli a āmoosāy, məjurerāt-ahi».
Laqqād-anāy har hanāy-tāšhāššāl s-a-wen.

¹⁶ Nolās dāy nəkka edəgg n-tittar a-s hanāy-dd-təlkəḍ
tānaxdimt tiyyāt ih' alšin iknan tālləbāst, tāmoos i-məs-
saw-s əssəbab n-ārrəzāy ed, itiləyut alšin wa tāt-ihān
a-wa ilkāmān, təzžalān-as āddināt. ¹⁷ Tənhāy-anāy Ŷas,
təltāy-anāy, e-s nəkka-dāy tāseyārāt ḍara-nāy, janna:
«Ya āddināt, əlmədāt a-s meddēn-wi-dāy hannāyām,
eklan n-Māssināy wa iknān aḍkul, isālan n-tabarāt ta n-
əlyəllas a-s dd-osān i-ad-tān-əjən.»

¹⁸ Təj'-anāy alkum-wen-dāy har ja išilan, təglā fāw har
tāsyāf Buləs; əmlāllāy-dd sār-s, āsmāhəḍ fäll-alšin wa
tāt-ihān, inn'-as: «Omarāy-kāy s-isəm n-Ŷisa Ālmasex,
əsjār-tāt!» Izjār-tāt alšin əssayāt-wen-dāy.

¹⁹ Ənhāyān məssaw-s a-s taklit-nāsān ābas-hasān-dd-
səysal ehäre Ŷas, ārmāsān Buləs d-Sillas, əlwāyān-tān
s-eyāryār wa n-tamyənnant s-itawānna Larofaž dāy-
itamār āššāreya, əssəbdādān-tān dat-əlqallitān,
²⁰ əssəknān-tān ḍarāt-a-wen dāy i-käl-āššāreya wi n-
Roma, ənnān-asān: «Meddēn-i n-käl-Ālyāhud han-
nāyām, wār dd-āwweyān a sāl āḍḍārora s-ayrəm-
nāy, ²¹ sasāyren āddināt əlyadatān s-nākkāneḍ-i n-
käl-Roma wār hanāy-t-illa uḍəf-nāsān wāla alkum-
hasān.»

²² Təsla tamətte i-a-wen Ŷas, təzzān sār-sān. Ənnān
käl-āššāreya, ətwəkkəsnet isəlsa dāy-Buləs d-Sillas, āt-
tāwātnet.

²³ Əknān-tān asəsnan təzzar, jārān-tān-in dāy-takār-
mut dāy-a-s ənnan i-əssārdusa ad-hasān-əknən iji n-
ənniyāt. ²⁴ Ātwānnā a-wen i-emānnāhəḍ n-takārmut
Ŷas, ija dāy-sān tišəm, ij'-en dāy-səllul.

²⁵ Ebre n-ammās n-ehəḍ, irmās Buləs d-Sillas āsahāy
n-təmmal i-Māssināy, āsijādān-asān käl-takārmut wi
iyyāḍnen.

²⁶ A əndārrān-dāy āškəḍkəḍ-dd ākall daw-sān s-
āššahāt hār āsnāhāyānāy issas n-takārmut, āmerān
isāyfal n-takārmut iket-dāy-nāsān əssayāt-wen-dāy,
āmerānāt dāy tišəm-nāsān. ²⁷ Inkār-dd emānnāhəḍ n-
takārmut dāy-eḍəs, inhāy tishar n-takārmut āmerānāt
Ŷas, ilbāy-dd takoba-net i-ad-sār-s idəj iman-net ed,
āyel käl-takārmut wi iyləf, əjmāḍān.

²⁸ Māšan, āsyārāt-as Buləs s-afālla, inn'-as: «Ahaa!
Wār jed a-di, nəll'-e diha iket-nāy.»

²⁹ Irmās-dd emānnāhəḍ n-takārmut emāmmāl n-
efew s-inhāy data-s, ošāl-dd, irkāy dat-Buləs d-Sillas
āšikəḍkəḍ, ³⁰ ikkās-tān-dd dāy-ammās n-takārmut təz-

† Itawann'-asān: Gəriktān. (Les Grecs dāy-Təfrānsit). Ezzayān Er-
obba dāy-ākall wa itawānna: Gəris (La Grèce dāy-Təfrānsit). Tawalt-
nāsān: Tālyunanit. †† Gərik (Grec) dāy-Təfrānsit.

zar, inn'-asän: «Meddän, ma s-ley s-ad-t-äjjäy i-ad-äyləsäy?»³¹ Ennän-as: «Amən käyy d-ejadäš-näk s-Emäli Ÿisa, ad-täyləsäm.»

³² Äxtäbän-as mäjräd n-Emäli änta d-käl-ehän-net äl-wäqq-wen-däy.

³³ Ilwäy-tän däy-täkkäwält n-ehäq-en-däy s-ehän-net, issəfär ibuyəsän-näsän, ätwäsälmaý däy-aman qarät-a-wen änta hakd käl-ehän-net iket-näsän. ³⁴ Äsmäjarät-tän däy-a-s ikna tedäwit änta d-käl-ehän-net n-a-wa s-omänän iket-näsän s-Mässinäy.

³⁵ Äffaw ýas, äšmašälän-dd käl-äššäreya meddän s-emännähäq n-takärmüt i-ad-hin-isəwwəy Buləs d-Sillas. ³⁶ Ija däy-sän emännähäq isälan n-a-wa ännän käl-äššäreya mäšan, ³⁷ inn'-as Buləs: «Faw, šamad jän däy-näy tiwit dat-tamətte, a-s ija a-wen, wär nätwäšräy, näkkäneq-i ädđinnen fäll-Roma, jārān-anäy-in däy-takärmüt s-əmmək-wa-däy, ämära ärhan ad-hin-nətwəyy däy-ufär, wär nārđa s-a-wen, asənet-dd əntāneq iman-näsän, səwwəyyən-anäy-in.»

³⁸ Eqqälän meddän-wi dd-ämešälän, ässoyalän isälan n-a-wa inna Buləs i-imännähäqän. Eslän i-isälan n-a-s Buləs d-Sillas ädđinän fäll-Roma ýas, ärmäyän. ³⁹ Osän-tän-dd qarät-a-wen əntāneq iman-näsän, ət-tārān tenäšše däy-Buləs d-Sillas, əkkəsän-tän-dd däy-takärmüt däy-a-s däy-sän əttarän ad-əfələn ayğəm-näsän.

⁴⁰ Ezejärän-dd takärmüt ýas, əkkän ehän wa n-Lidya, ad-samātarän dihen ayətma-sän däy-äddin d-alkum i-Mässinäy təzzar, əglän.

Buləs d-Sillas däy-ayğəm wa n-Täslonika

17 Ejläyän Änfibbolis d-Abuləbbis, osän-dd Täslonika ýas, ijjäš Buləs ehän n-äddin wa n-käl-Älyähud² ed a-wen-däy a-s izzay ad-t-äj. Ija dihen kəraq əssəbətän itidwənnit d-käl-Älyähud däy-isälan n-a-wa ännän əlkəttabän n-Mässinäy. ³ Itafässar-asän-tän, isatbat-asän a-s iktab däy-sän a-s Älmasex, ilzam-t ad-inhəy tersəmmawen, ämmät təzzar, inkär-dd jer-inəmmuttan. Ijann'-asän day a-s Ÿisa-wa hasän-ixatṭāb a-s Älmasex.

⁴ Ekkäsän iyyäq däy-sän äššäk däy-a-wa hasän-ijanna, əlkämän-asän day käl-Älyunan † äjjootnen äddinən d-tiđeđen äjjootnen lanen isəm däy-ayğəm.

⁵ Mäšan, osämän fälla-sän käl-Älyähud, əglän, äsdäwän-dd härät däy-erk äddinät, äsmädärwäyän ayğəm təzzar, əkkän ehän wa n-Yazun, əmmaýän i-Buləs d-Sillas i-ad-tän-səbdədän dat-tamətte, təšräy-tän. ⁶ Wär tän-in-ogežän dihen ýas, ođän fäll-Yazun iman-net, äšräwräwän-t änta d-imumənän iyyäq, əssəbdədän-tän dat-imännähäqän n-ayğəm, ad-tän-sawarän käl-Älyähud uđlem, jannen: «Äddinät-wi-däy,

† Itawann'-asän: Gəriktän. (Les Grecs däy-Təfränsit). Ezzayän Er-obba däy-äkall wa itawänna: Gəris (La Grèce däy-Təfränsit). Tawalt-näsän: Tälyunanit.

äkall iket-net a äsnäxänbälän siha d-siha təzzar, əwwäqän-anäy-dd ämära, ⁷ əntāneq-da-däy äsmäjarät Yazun, ad-tajjän härätän əšlaynen i-a-wa innä ämänokal wa mäqqārän ed, jannen ill'-e ämänokal säl Qäyšär s-isəm-net Ÿisa.»

⁸ Wär-əjrezän isälan-wi-däy i-tamətte wäla i-imännähäqän n-ayğəm, ⁹ äytäsän i-Yazun d-imumənän wi iyyäqnen äddäyyät s-lan s-ad-t-əzələn i-əlxəkum təzzar, ətwəyyən-in.

Buləs d-Sillas däy-ayğəm wa n-Biri

¹⁰ Ənhäyän imumənän tukəse n-talya-ta-däy ýas, əssəjmäqän Buləs d-Sillas ehäq-wen-däy, ässokän-tän ayğəm wa n-Biri. Ewwäqän-in dihen ýas, əkkän ehän n-äddin wa n-käl-Älyähud. ¹¹ Əssəknän-tän käl-ayğəm wa n-Biri tārha tojərät ta n-käl-Täslonika, ed əntāneq, əslän i-mäjräd n-Mässinäy ýas, omänän sār-s šik, ad-ğar-rän hak ašäl əlkəttabän, tassänän a-wa hasän-itawännen tidət meý. ¹² Omänän däy-sän äddinät äjjootnen hanät tiđeđen äjjootnen n-Tälyunaniten lanen isəm d-meddän day äjjootnen.

¹³ Eslän käl-Älyähud wi n-Täslonika a-s itajj Buləs isälan n-mäjräd n-Mässinäy däy-Biri ýas, əlkämän-as-dd, ad-tattārän day asənkər n-tamətte fälla-s ənta d-imidiwän-net; ¹⁴ əssəglän imumənän Buləs qarät-a-wen däy-armuq, əssəjmäqän-t ayğəm s-ašrut wa nejärew mäšan, äqqimä-dd ýur-sän Sillas d-Timoti. ¹⁵ Äddewän meddän wi hin-ässofäqnen Buləs har hin-əwwäqän ayğəm wa n-Atinya təzzar, ənnäqän-dd, äs-sawäy-tän Buləs ämašal i-ad-has-dd-ilkəm Sillas d-Timoti däy-armuq.

Buləs, däy-ayğəm wa n-Atinya

¹⁶ Isimäqqul-asän Buləs däy-Atinya dihen-däy a-s in-xäs a-wa ihannäy iman-net fäl əjut-i-däy jän äššänämän däy-ayğəm-en-däy. ¹⁷ Iglä, ädwännät d-käl-Älyähud däy-ehän n-äddin-näsän, ad-itidwənnit day hak ašäl d-inaybadän n-Mässinäy wi hānen eýäryär wa n-tamyənnant s-itawänna Larofaž. ¹⁸ Ädwānnen dār-s dihen käl-fälšäfa wi s-itawänna käl-Ibbikur d-iyyəq s-itawänna käl-Stoyis. Jannen däy-sän iyyäq: «Ak i n-iləs šəjren-wa, ma ijanna?» Jannen wi iyyäqnen: «A-wa məssaw-näy iyyäq fäll-wär nəssen əzzaýnen išənwān a-s hanäy-ixatṭāb isälan-näsän.» Jannen a-wen fäl-a-s ij'-asän Buləs isälan n-älxer n-Ÿisa d-isälan n-tanäkra jer-inəmmuttan.

¹⁹ Ärmäsän Buləs qarät-a-wen, əlwäyän-t s-Larofaž, ənnän-as. «Säsəl-anäy ya ämära isälan n-teýäre ta täy-nayät dār-hanäy-dd-tosed ²⁰ fäl-a-s käyy, tikunen ti s-hanäy-säsləd, wär kála hasnät-nəsla däy-äddunya, fässär-anäy älmäyana-näsän.»

²¹ Äzzäman-en, käl-Atinya hakd-däy imäjarän-näsän, wär t-illa ere s-wädden issan a-s wär-oren timəzzujen ar däy-umay n-isälan d-iji-näsän.

²² Ibdäd-dd Buləs däy-ämmas n-Larofaž, eyäryär wa n-tamyənnant, innä: «Ya käl-Atinya, däy-a-wa han-näyäy, ijmađ-t äššäk a-s təjlayäm hullan däy-äddin wa häm, ²³ əssäyläyäy-dd däy-ayrəm-näwän, əkney azəjjəzz n-idəggan n-älyibadät-näwän, əgley fäw har ođey fäll-edəgg n-tikutawen-näwän fäll-iktäb:

«I-Ämakraš wa wär nəzzey.»

Əlmədät ašäl-i, a-s Wa yabbädäm wär t-təzzeyäm a-wa hawän-ija äljəhalät, ənta a-s hawän-tajjäy isälan-net.

²⁴ Mässinäy-i dd-ixläkän äddunya d-a-wa tät-ihän iket-net, ənta-i n-Emäli n-išənnawän d-äkall, wär-itəz-zäy ehän dayän ifassän-n-əgg-adəm, ²⁵ wär-ämyatär s-tadhəlt n-ifassän n-əgg-adəm wäla s-härät wäl' iyyän ed, ənta a ihakkän e d t-illäm əgg-adəm tämudre, ənta day a ihakkän unfas d-tämudre i-härät iket-net. ²⁶ Ənta a dd-ixläkän əhaləs-wa dd-əshäyāwän e d t-illäm əgg-adəm iwarän ərori n-äkall, ənta a iyāsän təkost n-ikallän wi tazzäyän, ənta day a hanäy-dd ijän äzzämanän.

²⁷ A-wen, ij'-e Mässinäy i-ad-has-əmmäyän äddinät kud-däy s-ekälelaf i-ad-t-əjrəwän ed, ijmađ-t äššäk a-s Mässinäy, wär hanäy-ihä i uəj. ²⁸ Ənta a hanäy-ikfän tämudre d-eməremar d-tumast. Mäjräd-wen-däy, täsdät-tät täsawit-näwän ta tənnät:

«Noläh dār-s ed nämoos aratan-net.»

²⁹ Yas, šamad nämoos aratan-net, adiš täləš fälla-näy torda n-a-s Mässinäy ənifäqqa d-a ämoosän oräy mey azrəf mey təhünt mey ätəšwer dd-izjarän təhore wäla tayətə n-əgg-adəm.

³⁰ Əlmədät a-s Mässinäy, iwətyan-wi ässakäyän äd-dinät däy-äljəhalät, wär tän-ixseb fäll-errawän-näsän, a-wen-däy a fäl ämära, omar i-e d t-illäm əgg-adəm däy-e d-t-illäm edəgg s-ad-utab ³¹ fäl-a-s ässiibdäd ašäl däy-mad-išräy äddunya-ta-däy s-əhaləs-wa əsnäfrän tat-madän-išräy s-iqqud. A-wen, issətbät-t Mässinäy i-tamətə iket-net s-əmmək wa s-dd-issənkär yisa jer-in-əmmuttan.»

³² Təslä tamətə i-isälan n-tanakra jer-inəmmuttan yas, jän-t iyyäđ tekäškäšt, ənnän-as iyyäđ: «Əgləw, təqqəläd-anäy-dd ašäl iyyän säl wa i-ad-naləs asjed i-isälan-wi-däy.» ³³ Ifäl Buləs jere-sän älwäqq-wen-däy mäšan, əlkämän-as iyyäđ omännen s-a-wa innä. ³⁴ Äd-dinät-en, ih'-en Denis wa ijän ənniyät i-Larofaž d-taməđt tiyyät s-isəm-net Dəmaris d-iyäđ day säl-win-däy.

Akilas d-Briska

18 Ifäl Buləs Atinya qarät-a-wen, ikkä ayrəm wa n-Kurənta. ² Ämmoqqäs dihen d-əgg-Älyähud n-äkall wa n-Fon s-isəm-net Akilas. Iket-dd ifäl İtali ənta

d-hänne-s s-isəm-net Briska fäl-a-s äzziizjər-dd ämänokal n-äkall Kəlod alämär däy-iktab a-s, əzjərnət käl-Älyähud iket-näsän Roma. ³ Ämedäw Buləs d-Akilas ed oharän älxidmət wa n-iji n-ihəktan.

Buləs d-Sillas, däy-ayrəm wa n-Kurənta

⁴ Hak əssəbət-i n-təsonfat, isatbat Buləs isälan i-äddinät däy-ehän n-äddin i-käl-Älyähud hakd-däy käl-Älyunan. ⁵ Iwwäđ-dd Sillas d-Timoti Buləs, falän-dd Masidunya yas, oyyä iji n-ihəktan, ikfä iman-net axətab n-mäjräd n-Mässinäy, itajäyha i-käl-Älyähud a-s yisa a-s Älmasex.

⁶ Äšmäšäkken a-wa hasän-ijanna, ad-sikuforän. Ib-bəkbäk Buləs isəlsa-net, inn'-asän: «Əđmanän däy-wän iman-näwän, əbas däy-i əđmanän, ämära, inəzzulam a-s e-ənnäđäy, äjəy-asän isälan.»

⁷ Ifäl Buləs dihen, ikk' ehän n-əhaləs s-isəm-net Titus Istus, ənaybad n-Mässinäy s-animältay ehän-net d-wa n-äddin. ⁸ Däy-a-wen-däy, ad-omän Krisbus wa n-älfäqqi n-ehän n-äddin s-Emäli ənta hakd d-əjadš-net d-käl-Kurənta äjjootnen əsijädnen i-Buləs; omänän, ad-titwəsəlmijän däy-aman.

⁹ Ehäđ iyyän, ənfäläl-dd Emäli i-Buləs, inn'-as: «Buləs, wär käy-isərmayet härät, mäjräd, wär tässosämäd, ¹⁰ əlley-t edes-hak, ədhaläy-käy, wär t-illa ere hak madän-iyšəd härät fäl-a-s ley tamətə təjjeet s-ərheey ad-tät-äyləsäy däy-ayrəm-wa-däy.» ¹¹ İzzäy Buləs dihen har ija awätay d-səđis orän, isayra äddinät mäjräd n-Mässinäy.

¹² Äzzäman wa d-ämoos Galyon gəfar n-Akaya, ən-männakän käl-Älyähud fäll-Buləs, ayrän-t s-älqallitän i-ad-t-əšräyän. ¹³ Äswärän-t uđlem dat-gəfär, ənnän-as: «Əhaləs-i, isayra äddinät älyibadät n-Mässinäy s-älyadät animəšrayän i-a-wa innä alämär.»

¹⁴ İttär Buləs ad-arr emm-net i-ad-ämmäjräd yas, innä Galyon i-käl-Älyähud: «Ənnär anməšri i-äššäreya mey erk ämašal a fäl hi-dd-təkkäm i-ad-hawän-aräy äššäreya-net, äjəy-awän-t ¹⁵ mäšan, šamad a-wa tamädašt jat fall-tijəttewen n-teyəre-näwän d-ismawän wi əktäbnen däy-alämär-näwän, wär-ərheey ad-umasäy ällqalli-näwän däy-isälan-win-däy, əšräyät-tän käwäned iman-näwän.»

¹⁶ Äsfäl-tän Galyon ehän wa n-äššäreya qarät-a-wen. ¹⁷ Təzzän tamətə iket-net s-Sustin wa n-älfäqqi n-ehän n-äddin, ad-t-təggatän dat-älqallitän mäšan, wär t-illa a hasän-inna Galyon wa n-gəfär.

¹⁸ Ähoja Buləs däy-Kurənta təzzar, ässälläm fäll-imumənän, əkfän-t turäft n-aman ijjäš s-äkall wa n-Surya, igla, äddew d-Briska d-Akilas. İwwäđän-in ayrəm wa n-Sänkərya yas, ästäbälbäl Buləs i-ad-umas a-wen a ässitbätän ärkäwäl wa ijjäš. ¹⁹ Osän-dd ayrəm

† *Itawann'-asän: Gəriktän. (Les Grecs däy-Təfränsit). İzzayän Er-obbä däy-äkall wa itawänna: Gəris (La Grèce däy-Təfränsit). Tawalt-näsän: Tälyunanit.*

wa n-Ifäsus Ƴas, ibda dār-sän Buləs, ijjäš ehän n-äddin, ad-itidwənnit d-käl-Älyähud. ²⁰ Ettärän dāy-s ad-Ƴur-sän ähaj ²¹ mäšan, wär hasän-irða s-a-wen ed, inn'-asän: «Kunta otäs Mässinäy a-wen, ilkam ad-kāwān-dd-äqqäläy.» Ifäl-tän, ijjäš turäft n-aman, ²² äzzubbät dāy-Qäysära ɖarät-a-wen. Ijjäš aƳrəm, ässälläm fäll-älkānisät təzzar, okäy s-Intyuš. ²³ Ija härät n-išilan dihen Ƴas, ijlāy s-teje ta n-Gälasya d-ta n-Frižya. Edägg immär-dāy, ad-dāy-s isəmmətär inəttulab i-ad-isəşşuhət immun-näsän.

Isälan n-Äbbäloš

²⁴ A-s itäj a-wen-dāy, aƳrəm wa n-Ifäsus, ih'-e ähaləs n-ägg-Älyähud il' aƳrəm wa n-Iskändərya s-isəm-net Äbbäloš. Älyalim iknan musnät n-mäjräd a ämoos, ikna day teƳäre n-a-wa ənnän əlkəttabän. ²⁵ Han-t isälan n-tabarät n-Emäli, ijlay hullan dāy-a-wa iha, itamäjräd, isayra s-älmäyna oƳadän isälan n-Ƴisa dāy-a-s wär t-təha tijya ar ta n-asəlmay dāy-aman wa n-Exya. ²⁶ Təsl'-as Briska d-Akilas a-s ixtäb s-tihusay dāy-ehän n-äddin wa n-Ifäsus Ƴas, äƳrən-t-dd s-iman-näsän, ad-t-sasayadän, tafässarän-as tabarät n-Mässinäy. ²⁷ Äs-därhän Äbbäloš ɖarät-a-wen tikawt n-äkall wa n-Akaya, ədhälän-t imumənän dāy-derhan-net wen-dāy, əkfän-t təkərde i-inəttulab wi n-äkall-en i-ad-t-səbbär-rəkän afäl tän-in-iwwäɖ. Iwwäɖ-in Ƴas, ämoos tadhəlt məqqoorät i-äddinät-wi omännen s-ännuymət n-Mässinäy. ²⁸ Isibəggut s-tayətəte käl-Älyähud dat-tamətəte, isasäjräh-tän a-s Ƴisa a-s Älmasex.

Ijjäš Buləs aƳrəm wa n-Ifäsus

19 Äzzäman-wen-dāy d-iha Äbbäloš Kurənta, ad-ijlāy Buləs ejaREW s-afälla n-äkall, ikka Ifäsus. Ijrāw dihen härät dāy-inəttulab, ² inn'-asän: «Ak kəwāneɖ, a-s tomänäm, təjrāwäm Unfas Šäddijän?» Ənnän-as: «Wär kälə nəslä fāw a-s t-illa a-s itawänna Unfas Šäddijän.» ³ Inn'-asän: «Adiš ma ämoos asəlmay wa hawän-ätwäjjän?» Ənnän-as: «Asəlmay wa n-Exya.» ⁴ Inn'-asän Buləs: «Exya, issəlmäy tamətəte dāy-aman i-ad-umas a-wen ašəmol n-tätubt-näsän mäšan, illäyät i-äddinät a-s ilkam iyyän wär-ämoos, a-wen a t-ämoosän Ƴisa, ənta-en-dāy a-s lan äddinät ad-sär-s amənän.»

⁵ Eslän meddän-en i-mäjräd-wen-dāy Ƴas, əttärän ad-ətwəsəlmäyän dāy-aman s-isəm n-Emäli Ƴisa. ⁶ Äswär-tän Buləs ɖarät-a-wen ifassän-net, äzzubbät-dd Unfas Šäddijän fälla-sän, ad-tamäjrädän tawalen äynaynen, tamajradän dāy-isälan n-Mässinäy. ⁷ Meddän-en, märaw-essän d-əssin.

⁸ Itakk Buləs ehän n-äddin wa n-käl-Älyähud, ixattäb dāy-s tidət s-äşşahät har ässakäy dihen kərəɖ orän, itidwənnit d-äddinät, isatbat-asän isälan wi n-Təm-mənəya n-Mässinäy. ⁹ Mäšan, äşƳärän iyyäɖ dāy-sän

ulhawän-näsän, unjāyän omänän s-a-wa ijanna, əglän fāw har jannen a läbasän fäll-tabarät-ta-dāy s-itäj Buləs isälan-net dat-tamətəte. Ikkäs-dd Buləs iman-net dāy-sän, ad-isayra hak ašäl inəttulab dāy-läkkol n-äddin ora ähaləs s-isəm-net Tiranus.

¹⁰ Işl'-e a-wen-dāy dihen har əssin iwətyan, əmmək-wen-dāy a-s əslän käl-Azya iket-näsän i-mäjräd n-Emäli jer-wi n-käl-Älyähud-näsän hakd-dāy wi n-käl-Älyunan.

¹¹ Itajj Mässinäy s-ifassän n-Buləs tikunen äjjootnen, äqqannen eƳaf, ¹² tişələn-dd äddinät sär-s, tazäwen imälsan d-ikärşäyän t-ɖasnen, sänsen-tän fäll-imarhinän, tazžäyän, zajjärän day alšinän iməlsan.

¹³ Eɡgädän-dd imässäxärän n-käl-Älyähud takkānen jer-ikallän, ad-Ƴarrän əntəneɖ-dāy fäll-iməlsan isəm n-Emäli Ƴisa-wa ixattäb Buləs.

¹⁴ Meddän-wi işla a-wen-dāy, əssa-essän, abba-näsän u-tikutawen s-isəm-net Žibba. ¹⁵ E-d əttärän teƳäre n-isəm n-Ƴisa fäll-iməlsan, ad-hasän-änn alšin: «Näkk ya əzzayäy Ƴisa, əssanäy day a-wa ämoos Buləs-i t-ixattäbän mäšan kəwāneɖ, mi təmoosäm?»

¹⁶ Oɖa fälla-sän amälşon iyyän, iknäs-tän ed irn'-en äşşahät, ikn'-en asəlməɖ hundäy har a-s əzjärän ehän-en-dāy, əzzafän, şarän.

¹⁷ Eslän käl-Älyähud hakd käl-Älyunan-wi hänen Ifäsus i-isälan-en-dāy Ƴas, ärmäyän ad-samyarän isəm n-Emäli Ƴisa. ¹⁸ A dd-tisən äddinät äjjootnen omannen s-Mässinäy, safäkkarän-dd terk timaşalen-näsän.

¹⁹ Äwwäyän-dd imässäxärän äjjootnen əlkəttabän-näsän, ad-tän-saryen dat-tamətəte iket-net, äɖkəɖän älqim n-a-wen-dāy iryän, osän-t, iwwäɖ səmmosät timərwen n-efäɖ n-ärriyal n-aƳrəf. ²⁰ Emmək-wen-dāy a-s təntäm tärna n-Mässinäy d-äşşahät n-mäjräd n-Emäli dāy-ulhawän n-äddinät, ad-nattäjän day isälan-net.

²¹ Ijjäš-dd ɖarät-a-wen ənniyät n-Buləs tärha n-ad-ijlāy Masidunya d-Akaya, äkk Yärussälam, ijanna dāy-iman-net a-s afäl-hin-iwwäɖ dihen, ad-ittär əmmək s-ikka Roma. ²² Äşmaşäl Timoti d-Errast wi n-imadhalän-net s-Masidunya, ija ənta äzzäman dāy-Azya.

AƳwi n-iji n-isälan dāy-Ifäsus

²³ Äzzäman-en-dāy ad-təja tamdərwayt məqqoorät fäl təssəba n-tabarät n-Emäli-ta isayra Buləs. ²⁴ Iggäd-dd enhäɖ iyyän s-isəm-net Dimitrus, ikanna ättäşwerän n-aƳrəf fäll-äşşiwəwər idəm n-temälit tiyyät s-isəm-net Artamis, ämoos a-wen a ih' älfäyda məqqoorän i-inhäɖän ed, itiirəw-dd sär-sän ehäre n-tikunen. ²⁵ Äsdāw-dd inhäɖän-wi dār-ohär älxidmət, inn'-asän: «Meddän, nəhläk, təssanäm a-s älxidmət-nänäy, a-s terše-nänäy, wädden hannäyäm, salläm day dāy-Ifäsus hakd-dāy dāy-Azya iket-net a-s Buləs-wa-hi,

† Itawann'-asän: Gəriktän. (Les Grecs dāy-Təfrānsit). Ezzayän Er-obbā dāy-äkall wa itawänna: Gəris (La Grèce dāy-Təfrānsit). Tawalt-näsän: Tālyunanit.

²⁶ äsmättäy tamətte täjjeet ed edägg osa-däy, ad-däy-s änn a-s: «Imakrašän wi näkann s-ifassän-nänäy, mälayäyna yas.» ²⁷ Ämoos-anäy a-wa t-išlän säbxas, ämoos-t day i-ehän n-ämudd wa n-Artamis fäl-a-s išwar äba s-tät-ässimyärän äddinät wi tät-γabbädnen däy-Ifäsus d-ikallän n-äddunya wi iyyäḍnen.»

²⁸ Ʒslän i-a-wen yas, ijjäš-tän aḍkär, ad-sayären däy-išennawän, jannen: «Artamis ta n käl-Ifäsus, ənta a-s mässa-näy ta tojärät däy-išennawän d-äkall.»

²⁹ Ämdärwäy ayərəm iket-net, ad-dd-tidaw tamətte s-ehän wa n-äddäl d-ižəjraz. Təzzän tamətte s-Gayəs d-Aristarəq wi n-Masidunya n-imidiwän n-Buləs dər-ohär asikəl, əlwäyän-tän. ³⁰ İttär Buləs ənta-däy ad-äkk ehän wa n-äddäl d-ižəjraz mäšan, əgdalän-as inəṭṭulab s-a-wen, ³¹ äsmätärän-t day imizärän n-Azya n-imidiwän-net t-əllanen dihen-däy d-ad-wär-ikka ehän-en. ³² A-s itäj a-wen-däy, täseyärät tamətte däy-išennawän, ämidärwäy a-wen-däy iket-net s-iyəran, wär t-illa-i s-olähän iyəran-net d-wi n-amidi-net, fäl-a-s təššəm n-tamətte-ten-däy, wär tessen wäla-däy äddälil n-tamdərwayt-ta-däy təjät. ³³ Ʒmhälän-dd käl-Älyähud ähaləs s-isəm-net Älxadə i-ad-iməl dat-tamətte, jän-as isälän n-a-wa ijän, ästafäy-asän i-ad-hasän-ämmäjräd ³⁴ mäšan, təlmäd tamətte a-s i n-käl-Älyähud yas, ad-sayären, jannen: «Artamis ta n-käl-Ifäsus, ənta a-s mässa-näy ta tojärät däy-išennawän d-äkall.» Täseyäyya tamətte s-əmmək-wen-däy hundäy har okäyän əssin ässayätän.

³⁵ İggäd-dd älmer n-ayərəm wa n-Ifäsus, ad-isasmaḍ tamətte, ijann'-as: «Ya käl-Ifäsus, mi wärän issen däy-äddunya a-s näkkäneḍ-i-däy n-Ifäsus a iylafän ehän wa-däy titwäybid Artamis ta tojärät, ənta d-tele-net ta täššiwwärät däy-tähunt ta dd-täträkket däy-išennawän?» ³⁶ Yas, šamad a-wen, wär t-ih' äššäk, adiš, sän-sät ənniyät-nawän, wär täjjät a išlayän, ³⁷ meddön-wi dd-täwwäyäm, wär-äskafärän, wär-ənnen day a läbasän fäll-mässa-näy, ³⁸ kunta äyşadän a läbasän i-Dimitrus d-imidiwän-net, adiš, əqqəlnet i-išilan wi däy-itayätäs äššäreya ed, əllan-t älqallitän i-a-wen, əškəwnet sār-sän; ³⁹ kunta day täsiwäräm-tän uḍlem säl wen-däy, ad-itwäytəs äššäreya-net däy-älžämayät wa ilän s-a-wen. ⁴⁰ Afäl wär nəlkem i-äddäbara-wen-däy, ad-hanäy-isəwär əlxəkum uḍlem ed azəmmäy-nänäy ämära-däy, wär-ila äddälil.» ⁴¹ İnnä älmer a-wen yas, innä i-tamətte, ad-tämmähäš.

Asikəl n-Buləs s-Masidunya d-Älyuna

20 Tokäy tamdərwayt, sämmiḍ tanfust yas, issäyrä-dd Buləs inəṭṭulab, ad-tän-isamätar, isasmaḍ ulhawän-näsän, issəlläm fälla-sän ḍarät-a-wen, ikkä teje ta n-Masidunya. ² İssäyläy-dd däy-s iket-net, isamätar imumənän. İfäl dihen, ikk' äkall wa n-Älyuna, ¹³ ässakäy

† Gəris (Grèce) däy-Təfränsit.

dihen, kərəḍ orän; älwäqq wa d-itəffal äkall-en, äkk wa n-Surya, əjjäšän-t isälän n-tayḍärt ta s-ärhän käl-Älyähud ad-has-tät-əjən yas, oläs uyəl n-teje ta n-Masidunya, ⁴ äddeew d-Subatir ägg Birus wa n-ayərəm wa n-Biri, d-Aristarəq d-Skändus wa n-Täslonika d-Gayəs wa n-Darba d-Timoti, d-Tušik d-Tirfim wa n-teje ta n-Azya. ⁵ Äzzarän-as meddön-win-däy, əqqälän-asän däy-ayərəm wa n-Tärwas, ⁶ okäy-anäy ämudd wa däy-tattän äddinät tijəlwen ti wär ha täzəza yas, nəjjäš turäft n-aman däy-ayərəm wa n-Fəlibb, nässakäy səmmos išilan fäll-əjärew təzzar, näwwäḍ-tän-in däy-Tärwas-i-däy nässakäy əssəboy imdan.

⁷ İj'-anäy ašäl wa n-älxad-i n-ašäl wa äzzarän däy-əssəboy dihen yas, näžžimäy iket-nänäy, nətatt amənsi wa n-tasäktot šəddijän. İssan Buləs, a-s ašäl wa ilkämän i-wen, iglä. Däy-təssəba n-a-wen-däy a fäl äs-sakäy ehäḍ-wen-däy, ädiwännät d-imadhalän-net d-äddinät. ⁸ Näžžimmäy iket-nänäy fäll-afälla n-ehän n-soro äsimäləwläwnät tiftəl äjjootnen, ⁹ ädiwännät Buləs i-älžämayät dihen-däy, a-s ija a-wen-däy, äsihätäl ämawaḍ s-isəm-net İtikus fäll-fənetär ämerän. Ämmi-ijräd Buləs ehäḍ-en-däy a-s hin-ilyäḍ eḍəs İtikus, äträkkät-dd fäll-afälla n-soro wa s-kərəḍ. A-s sār-s dd-äzzubben imumənän, əjmaḍän-t iman. ¹⁰ Äzzubbät-dd sār-s Buləs ənta-däy, ibdäd jənnəj-s, irmäs-t-dd s-äfuss təzzar, innä i-äddinät: «Änset ənniyät-nawän, iddar.» ¹¹ İqqäl ḍarät-a-wen afälla n-ehän, äzun amənsi wa n-tasäktot šəddijän, oläs-asän edäwänne har tänfəraräw tifawt. ¹² İqqäl ämawaḍ ənta ehän-net, iddar-iyas. Ämoos a-wen əssəbab n-tedäwit ässismäḍän ulhawän n-tamətte iket-net.

İfäl Buləs Tärwas, ikkä Milati

¹³ Näzzar näkkäneḍ i-Buləs, nəjjäš turäft n-aman, nəkka Asus-i dər-s nohär ed, ässof ənta ad-äj asikəl-en fäll-iḍarän-net. ¹⁴ İwwäḍ-anäy-dd däy-Asus yas, nämo-här dər-s asikəl har näsjän däy-Mittilän, ¹⁵ nokäy ašäl wa iyyäḍän s-Şayo, təzzar, nokäy s-Samos d-Milati. ¹⁶ Ässof Buləs ad-wär-immer ayərəm wa n-Ifäsus i-ad-wär t-äwwəyän däy-s äddinät wi n-teje ta n-Azya ed, äroräd Yärussälam i-ad-däy-s isəssikəy ämudd wa n-Fantəkawt.

İsəmməterän wi ija Buləs i-inušämän n-älkänisät ta n-İfäsus

¹⁷ Älwäqq wa d-näsjän däy-Milati, ässoka Buləs in-ušämän n-älkänisät ta n-İfäsus.

¹⁸ Osän-t-dd yas, inn'-asän: «Təssanäm käwänəḍ iman-nawän tämudre ta əṭṭäfäy yur-wän däy-a-wa əkkäsäy əlley jere-wän ašäl wa d-käwän-dd-osey däy-teje ta n-Azya, ¹⁹ təssanäm əmmək wa s-äsräsäy iman-in data-wän däy-älxidmət wa hey i-Emäli. A-wen, jey-t s-iməṭṭawän d-ahänay n-talyiwen sämumnen sār-i dd-

orawän käl-Älyähud. ²⁰ Təssanäm day a-s wär t-illa a hawän-əffaräy, äxtäbäy-awän, əssäyräy-käwän däy-ihānan-nāwän hakd tifārrawen a-wa hawän-ihā älfäy-da iket-net, ²¹ wär kälā hi-okäy ašāl d-wär-əsmätäräy käl-Älyähud hakd inəzzulam † d-ad-utabän i-Mässinäy, əjən immun-nāsän däy-Emäli Yisa.

²² Ämära näkk da-hi, izzəlzäm Unfas Šəddijän tikawt n-Yärušsalām, wär-əssenäy a hi-iqqälän däy-s ²³ māšan, ikkas-ahi Unfas Šəddijän däy-taydärt n-a-s tayrəmt oseḡ-däy, äjāyət fäll-ujəš n-tišəm d-ahānay n-ayāna. ²⁴ Diha t-əllej, wär-əjej təmudre-nin härät, wär fälla-s ärmeḡäy ed, wär hənneyäy a sāl ittus wa s-ošäläy i-ad-hin-səssiweḡäy amāšal wa hi-issäyläf Emäli Yisa, äxtəbäy isālan n-Älənzil-i hān isālan n-ännuymät n-Mässinäy. ²⁵ Ämära, käwāneḡ-i jer-äxtəbäy isālan n-Təmmənəya n-Mässinäy, əssanäy a-s äbas ilkam ad-tənhayäm idəm-in, ²⁶ əkkasäy-käwän däy-taydärt iket-däy-nāwän, äbas däy-i əḡmanän iman-nāwän ed, a-wa ämoosän älmäyḡa n-əlyəllas n-Mässinäy wa hawän-irha, ²⁷ əssäyräy-käwän tayətte-net iket-net, wär däy-s in-oyyey härät. ²⁸ Ämära, äjät ənniyät i-iman-nāwän, tagəzäm day älzāmayät n-imumənän wa käwän-is-säyläf Unfas Šəddijän, umasät šund imāḡanän äyḡal-nen, agəzät älkānisät n-Mässinäy ta ikfä iman-net s-ašni-net wa inyälän. ²⁹ Əssanäy a-s afäl käwän-əfäläy, ad-jere-wän dd-əlmuməsnät tiḡəs wāren-e-aḡən tāhanint i-tahrut ta n-imumənän. ³⁰ Ad-käwän-dd-əzjārän meddən n-inəsbuha maden-əttär ere äšlälän ḡara-sän, ³¹ a-wen-däy a fäl, äjät ənniyät, əktəwät-dd a-s kāraḡ iwətyan-wi əkkāsäy jere-wän, ehäḡ d-ašäl, samätäräy-käwän s-iyän-iyän, dehiyyän faw, iməḡawän a-s jeḡ a-wen.

³² Ämära, ayətma, əssiyläfäy-käwän i-Mässinäy d-ännuymät n-mäjräd-net, Mässinäy a ilan tärna n-ad-käwän-isədwəl däy-immun-nāwän, isətbət tākasit ta itwār i-iməššeddəjän iket-däy-nāsän. ³³ A-s t-əllej jere-wän, wär-äsdärhānāy azrəf wāla oräy wāla isəlsa n-wäl' iyyän däy-wän, ³⁴ səjrähät ifassän-in, təssanäm käwāneḡ iman-nāwän a-s ifassän-in a-s äxdämäy i-a-wa s-əmiyatäräy, näkk d-meddən-wi dār-i äddewnen, ³⁵ əssəknäy-käwän hak ašäl a-s a-wen-däy a-s təlam s-ad-t-təjəm i-ad-tədhäläm tiläqqiwen. Əktəwät-dd a-wa innä Emäli Yisa a-s innä:

«Ojār älxer ihān isuf uhən ajāraw.»

³⁶ İssəmdä Buləs d-timtär-tin-däy ḡas, ärkäyän iket-däy-nāsän, ad-hasän-itəddal Mässinäy. ³⁷ Hallän iket-däy-nāsän, tikrirəyän däy-s, tisəsän-t däy-idmarän-nāsän, ³⁸ äsniinän iman-nāsän fäll-a-wa s-hasän-innä, äbas ilkam ad-t-ənhayän. Äsofəḡän-t-in ḡarät-a-wen hundäy har ijjäš turäft n-aman təzzar, əḡḡälän.

† — ḡur-käl-Älyähud, ere wārän ämoos äḡḡ-Älyähud s-aläšäl meḡ ere wārän ilkem i-äddin-nāsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḡḡnen iket-näsän, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änäzzalim, äkafār (ere wārän issen s-Mässinäy).

Tikawt n-Buləs d-imidiwän-net i-Yärušsalām

21 Nəbḡa dār-sän ḡas, nəjjäš turäft n-aman, nār-mäs tamdujt n-awtəl wa n-Kus, äffaw-anäy, nokäy s-Rudus təzzar, nəkkä Batara.

² Nəjrāw dihen turäft n-aman tiyyät təkkat teje ta n-Finisya, nəjjäš-tät, ³ nohəz-in awtəl wa n-Qəbrus, noyy'e fäll-täšalje-nänäy, nokäy s-Surya, nəzzubbät däy-ayrəm wa n-Tir-i däy-la turäft s-ad-zəzzubbət ilalän wi tät-əhānen.

⁴ Nəjrāw härät däy-inəḡḡulab, nəssakäy ḡur-sän əssa išilan. Nəll'e ḡur-sän dihen-däy a-s tän-dd-imhāl Unfas Šəddijän s-Buləs, ad-t-salyadän d-ad-wär-ikka Yärušsalām.

⁵ Okäyän-anäy išilan-en-däy dihen ḡas, äsofəḡän-anäy-in imumənän-win-däy, meddən, tiḡeḡen d-aratän har nəzjār ayrəm, nārkäy däy-asälīm n-əjäreḡ, ad-nəḡəddal Mässinäy. ⁶ Nəssəmdä tittar d-isənnäyläf dār-sän ḡas, nəjjäš turäft n-aman, əḡḡälän əntəneḡ ihānan-nāsän. ⁷ Nəfāl näkkəneḡ Tir, nəkkä Bätlomis. Näsjan däy-s ḡas, nəkkä ayətma-näy däy-äddin wi t-əl-länen dihen, nəssälläm fälla-sän təzzar, nəssakäy ašäl ḡur-sän.

⁸ Äffaw-anäy ḡas, nəkk' ehän wa n-Filəbb wa n-amäl-länžal, †† izzay ayrəm wa n-Qäyšəra, ənta a-s iyyän däy-meddən wi n-əssa ənnəfrānnen däy-Yärušsalām, nəzzubbät ḡur-s. ⁹ İla əkkozät tilyaḡen wāren əzzey meddən, jarrəwnät mäjräd ḡur-Mässinäy i-ad-t-in-səssi-wəḡnät äddinät. ¹⁰ Nəssakäy härät n-išilan dihen-däy a-s hanäy-dd-osa ännäbi dd-ifalän Älyähudəyät s-isəm-net Äḡḡəbbas. ¹¹ Os'-anäy-dd ḡas, iḡkäl taməntəka n-Buləs, osäy sār-s ifassän-net d-iḡarän-net, inna: «Ənta da a-wa innä Unfas Šəddijän: məssi-s n-taməntəka-ta-däy, ilkam ad-t-əkrədän käl-Älyähud s-əmmək-wa-däy däy-Yärušsalām, əjən-t jer-ifassän n-inəzzulam. ‡»

¹² Nəslä i-isālan-win-däy ḡas, ad-nəlaqqäd näkkəneḡ hakd imumənän wi əzzäyḡen Qäyšəra Buləs i-ad-wär ikkə Yärušsalām ¹³ māšan, inn'-anäy: «Ma ämoos a-wa käwän-išlän, naxxäsäm ulh-in s-iməḡawän-nāwän? Näkk, diha t-əllej, äsidawäy i-tišəm hakd-däy i-taməttant däy-Yärušsalām fäl təssəba n-isəm n-Emäli Yisa.»

¹⁴ İssəndār-anäy ḡas, nəkf'e älyafyät, nənn-as: «İja Mässinäy erhet-net.»

¹⁵ Nəssakäy äzzəman däy-Qäyšəra təzzar, nəsdaw, nəjozəy s-Yärušsalām. ¹⁶ Äsofəḡän-anäy-in härät däy-inəḡḡulab n-ayrəm-en, äwwäyän-anäy s-ehän n-amumən s-isəm-net Mānasun ila awtəl wa n-Qəbrus, nəzzubbät ḡur-s.

†† — İsam n-əwadəm wa ikkäläf Mässinäy däy-älkānisät d-älx-utbät n-Älənzil. — Afäl əjjətän a hasän-itawānnen: İməllänžalän.

‡ — ḡur-käl-Älyähud, ere wārän ämoos äḡḡ-Älyähud s-aläšäl meḡ ere wārän ilkem i-äddin-nāsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḡḡnen iket-näsän, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änäzzalim, äkafār (ere wārän issen s-Mässinäy).

Amuqqəs n-Buləs d-Yaqub

¹⁷ Näwwäq-in Yärušsalam Ʒas, äsbärräkän-anäy däy-s ayətma-näy däy-äddin s-tedäwit. ¹⁸ Äffäw, näddew d-Buləs s-ehän wa n-Yaqub-i Ʒur-äžžimmäyän inušämän n-älikänisät iket-näsän. ¹⁹ Nänmäjja dār-sän isofan təzzar, illäyät-asän Buləs isälan s-iyjän-iyjän n-a-wa ija Mässinäy iket-net jer-inəzzulam s-älxidmät wa ija jeresän.

²⁰ Ʒslän i-isälan-en-däy Ʒas, ad-tiimələn Mässinäy. Ʒn-nän-as ɖarät-a-wen: «Äŋŋa-näy Buləs, ənhəy Ʒas afdän fäll-afɖän n-käl-Älyähud wi omännen s-Mässinäy, əttäfän iket-däy-näsän alkum i-alämär wa n-Mosa däy-isälan n-asəmmili n-aratän d-älyadatän wi-iyjäɖnen; ²¹ nəssan a-s ämära d-əslän a-s dd-tosed, ilkam däy-sän tənna n-härät ed əslän a-s käyy, tänimäšrayäd i-alämär wa n-Mosa. ²² Nārha fälla-k ämära ad-tän-təkkəsäd däy-täqqän n-eyäf-ten-däy.

²³ Ämära, äddäbara-nänäy hak da: hann-anäy əkkoz meddän əjjašnen ärkäwäl, ²⁴ idawnet dār-k s-edägg wa däy-šašdajän äddinät iman-näsän, šəšdjad iman-näk dār-sän, təkkəsäd-asän ehäre wa n-asəttəbəlbel-näsän, dihen, ad-əlmədän äddinät a-s a-wa fälla-k itawännen, wädden a ijan ed, a-wa mad-təjäd, äsijäyha a-s wär tänmäšrayäd i-alämär wa n-Mosa. ²⁵ Däy-isälan n-inəzzulam wi s-ämära, omanän s-Älmasex, nəktabasän təkarɖe n-tamätert däy-hasän-nənnä, wär tät-tänet isan ämoosnen takute i-äššänäm, wär sässänet ašni, wär tättänet mäysoy, əbɖəwnet d-e d t-illäm a isamäɖasän tayəssa.»

²⁶ Äffäw, äddew Buləs d-meddän wi n-əkkoz, ijjäš dār-sän edägg wa n-təšəɖje, illäyät i-äddinät täqqän ta mad-səssikəyən təzzar išdajän, təzzar äkt hak iyyän däy-sän fäll-iman-net.

Atärməs n-Buləs

²⁷ Išwar imda əssəboɷ wa n-təšəɖje-näsän, ənhäyän härät däy-käl-Älyähud n-äkall wa n-Azya Buləs däy-ehän n-ämudd wa mäqqārän Ʒas jän-dd erk iman däy-tamətte, toɖa fälla-s, ²⁸ sayären äddinät, jannen: «Ya käl-Išrayil, əyyäwät! Ənhəywät äwadəm-wa s-edägg osa-däy, išinməšrəy tamətte-nänäy s-a-wa ix-əttäb fäll-alämär wa n-Mosa d-a-wa ijän fäll-ehän n-ämudd wa mäqqārän, ənhəywät-ak, igla fäw har dd-äššoɷjäš däg-Älyunan † iyyäɖ ehän n-ämudd wa mäqqārän, äsmäɖəs-t.» ²⁹ Ʒn-nän a-wen fäl-a-s innin, ənhäyän Tirfim wa n-İfäsus äddeew d-Buləs däy-ammas n-ayrəm, əyelän, äššoɷjäs-t-dd ehän n-ämudd wa mäqqārän.

³⁰ İwäs ayrəm-ənnin-däy iket-net, tošäl-dd tamətte, ärmäsän äddinät Buləs, äšräwräwän-t har t-əzzəzjārän ehän n-ämudd təzzar, äyfälän tishar-net ɖara-sän.

† Gərik (Grec) däy-Təfränsit.

³¹ Tattärän iji n-iman-net dihen-däy a-s osän isälan n-tamdərwayt ta jat däy-ayrəm kumända wa ännihäɖän däy-əssärdusa wi n-käl-Roma hänen Yärušsalam. ³² Is-säyrä-dd älwäqq-wen-däy kəbtänän d-əssärdusa, äddew dār-sän šik s-tamətte. Tənhäy-t tamətte imal-dd ənta d-əssärdusa-net Ʒas, əbɖän d-Buləs. ³³ İkkä-dd kumända Buləs, omär s-ad-däy-s ətwəjjənät sənätät tišəm təzzar, issəstän-t d-ere wa ämoos d-a-wa iyšäd. ³⁴ Täsiyärät tamətte iket-net, hak ašrut-däy wär-oher d-amidi-net iyäran, indär i-kumända ad-isəl i-a-wa has-ijanna Buləs. Omär ɖarät-a-wen s-ad-ättälwäy Buləs s-ehän wa n-əlyəškär.

³⁵ Älwäqq wa d-itiwən Buləs asəggaggən wa išijušän äwadəm ehän wa n-əlyəškär, amsiwi a t-əjän əssärdusa fäl təssəba n-ašunəj-i-däy sār-s təja tamətte i-ad-t-än. Issəntä Buləs ujšəš n-ehän, təzzän sār-s tamətte har dd-əqqälän əssärdusa jan-as afəraj. ³⁶ Täsiyärät tamətte iket-däy-net, janna: «Ämmätet, ämmätet.»

Ämewäy Buləs s-ehän wa n-əlyəškär

³⁷ Älwäqq wa d-äbok Buləs ujšəš n-ammas n-ehän wa n-əlyəškär, innä i-kumända: «Ak äddobey ad-hak-än-näy härät mey?» Inn'-as kumända: «Käh! Ʒas käyy təssənäd Tälyunanit? ³⁸ Adiš käyy, wädden u-Mišra-wa s-a äynayän d-äsfälläg əkkoz afdän n-äwadəm wi has-əlkämnen s-tenere?» ³⁹ Inn'-as Buləs: «Näkk, ägg-Älyähud, əwey däy-tayrəmt ta n-Tarša däy-teje ta n-Silisi, a-wen tayrəmt təlat isəm. Ämära, ärheey däy-k, adhi-təkfəd turhajät n-ad-äjäy härät n-mäjräd i-tamətta-däy.»

⁴⁰ İkf-e kumända mäjräd Ʒas, ibdäd Buləs, ikkə-dd tamətte, ibdäd fäll-isəgguggan n-ehän, illäf i-tamətte i-ad-susəm, tässosäm. İmməjräd-asän älwäqq-wen däy-Ÿäbranəyya, tawalt ta-däy ənkäsän. Inn'-asän:

Mäjräd wa ija Buləs i-ad sār-s iyłəs iman-net

(Ijitän 9:1-9; 26:12-18)

22 «Ayətma-ɷ, abba-tän-in, säjdät ämära i-mäjräd wa s-ärheey ad-hawän-t-äjäy i-ad-sār-s əkkəsäy uɖlem fäll-iman-in.» ² Ʒslän a-s Ÿäbranəyya-ta-däy ət-täɖän a däy-hasän-əssewäl, əttäfän təbb, äsjädän-as. Inn'-asän: ³ «Näkk, ägg-Älyähud, əwey däy-tayrəmt ta n-Tarša təhät Silisi mäšan, ayrəm wa n-Yärušsalam a däy-ədwäläy. A-wa əlmädäy iket-net, əlmädäy-t daw-təlyuləma n-Gamälyäl. Ʒnta a hi-issäyrän alkum i-a-wa innä alämär n-abbatän-nänäy iket-net. Ʒjjəluyät-in däy-tuksəɖa n-Mässinäy a hi-iwwäyän s-əššənju n-tabarät ta-däy n-Ÿisa s-əmmək wa s-tät-täššunjem ašäl-i-däy. ⁴ Ʒgley däy-əššənju wa has-jeɷ har tajjäy iman n-äd-dinät wi əlkämnen i-zäbo-wen-däy, tajjäy tišəm däy-iyäɖ, təjjaräy-tän däy-takärmüt, wär-əzleyäy meddän d-tiɖəɖen. ⁵ A-wen, äjjəyh'-as ämänokal n-käl-tikutawen, äjjəyhän-as ɖay inušämän wi ɷattäsnen

äššäreya ed əntəneḍ iman-näsän a hi-əkfänen tikarḍi-wen əkkanen käl-Älyähud wi n-aḡrəm wa n-Dämašaq i-ad-əjrəwäy tabarät n-asəttärməs n-əddinät-wi əlkämnen i-tabarät-ta-däy, äjāy däy-sän tišəm təzzar, əl-wəyāy-tän-dd s-Yärušsälam.

(Ijitän 9:1-19; 26:12-18)

⁶ Ässokaläy däy-isälan n-a-wen-däy har hin-ohäzäy Dämašaq. Diha-däy tät-in-ohäzäy s-tarähut, wälä a hin-əjrähäy, a-s fäll-i dd-äzzubbät ännur, dd-ifalän išənnawän, ijan amləwləw n-tikunen, ⁷ əhey-dd oḍey, əsley i-eməsli hi-innän: «Sawəl, Sawəl! Ma käy-orämän sār-i, tiyəzzubud-ahi?» ⁸ Ənney: «Emäli, mi tämoosäd?» Inn'-ahi: «Näkk a-wa Ÿisa wa n-Näširät tiyəzzəbud.»

⁹ Ənhäyän meddän wi dār-əddewäy ännur wa dd-äm-läwläwän mäšan, wār-əslen i-eməsli wa hi-äm-mi-jrädän. ¹⁰ Ənney-as: «Emäli! Ma s-leḡ s-ad-t-əjāy?» Inn'-ahi Emäli: «Əbdəd, äkk aḡrəm wa n-Dämašaq, ad-hak-itwənn dihen a-wa s-led s-ad-t-təjəd.»

¹¹ A-s itäj a-wen-däy, wār t-illa a hannäyāy ed, äs-däryäl-ahi ännur wa fäll-i dd-äzzubben. Əlwäyän-ahi imidiwän-in s-əfuss har nəjjäš Dämašaq. ¹² Ill'-e dihen əhaləs əddiinän däy-a-wa innä alämär wa n-Mosa, ässiimyarän käl-Älyähud s-isəm-net Änyanyas, ¹³ ənta-endäy a hi-dd-osän, äzozäy-ahi iman-net, inn'-ahi: «Äñḡa-ḡ Sawəl, arr tiṭṭawen-näk». Ämeränät-dd tiṭṭawen-in, ənhäyāy-t.

¹⁴ Inn'-ahi day: «Mässinäy-i s-əlkämän abbatän-nänäy a-s ärü d-käy-əsnäfrän i-ad-käy-isəlməd erhet-net, tən-həyäd wa s-itawänna Ämayḍal, təsləd i-a-wa fälla-k irha s-emm-net, ¹⁵ tumasäd tajuhe-net dat-dägg-adəm, tälläyed-asän a-wa tənähäyäd d-a-wa s-təsled iket-net. ¹⁶ Ämära, ma käy-iwwayän? Əbdəd, tət-wəsəlmäyäd däy-aman, säyləfäd iman-näk Mässinäy i-ad-käy-išəsdəj däy-ibäkkadän-näk.»

¹⁷ Älwäqq wa d-əqqäläy Yärušsälam ḍarät-a-wen, təd-däläy Mässinäy däy-ehän n-ämudd wa mäqqārən ašäl iyyän a-s hi-täsoḍa tänəfalilt dd-falät Mässinäy. ¹⁸ Ənhäyāy Emäli, inn'-ahi: «Tärmaḍ, əzjār Yärušsälam šik fäl-a-s wār mad-ärḍən imuzäyän-net s-tajuhe ta fäll-i mad-təjəd.» ¹⁹ Ənney-as: «Emäli, wädden, əssanän imumənän əmmək wa s-əkkey jer-ihänen n-əddin wi n-käl-Älyähud, naqqäy iyyäḍ däy-sän, tajjāy tiwit s-ebärtäk däy-iyäḍ, təjjaräy-in wi iyyäḍnen däy-takärrmut. ²⁰ Ašäl wa d-inyäl ašni n-Stifan †-i n-tajuhe-näk, əbdadäy, taqqäsäy i-wi t-naqqänen, näkk fäw a əssäyləfän isəlsa-näsän.»

²¹ Inn'-ahi Emäli älwäqq-wen: «Əḡləw, ad-käy-sukäy tiwsaten n-inəzzulam †† ti hänen ikallän wi ujännen.» »

† Jannen-as iyyäḍ: Älmustafa. †† — ḡur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl meḡ ere wärän ilkem i-əddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

Ujəš n-Buləs i-takärrmut

²² Äsijädän-as əddinät hundäy har ten-däy ḡas, äsyären däy-išənnawän, ad-jannen: «Əlhəsät fälla-näy äwadəm-wa-däy, wār-ilä s-ad-əqqayəm iddar.»

²³ Naddawän iyāran, täkkäsän isəlsa-näsän fäll-iman-näsän, nabbäsän-as äkall. ²⁴ Omär kumända älwäqq-wen i-ad-t-šujəšan əssärdusa ammas n-ehän wa n-əlyəskär, əjən däy-s tiwit i-ad-t-šəhhəššälän tənna n-əddälil-wa fäl fälla-s sayərat tamətte.

²⁵ Karrädän-t əssärdusa dihen-däy i-ad-däy-s əjən tiwit a-s innä Buləs i-käbtän wa t-illän dihen: «Ajän, ijraw-awän älqanun ad-təjəm tiwit däy-u-Roma wār-əswär äššäreya uḍlem.» ²⁶ Isla käbtän-en i-a-wen ḡas, ošäl s-kumända, inn'-as: «Hekäyy! Äj ənniyät i-a-wa s-tärhed iji-net, əhaləs-i, i n-Roma.» ²⁷ Ikkä-dd kumända Buləs, inn'-as: «ḡas, tidət käyy u-Roma?» Inn'-as Buləs: «Əyya.» ²⁸ Inn'-as kumända: «Näkk, azrəf äjjeen a zäläy i-ad-əjrəwäy tumast-ten-däy.» Inn'-as Buləs: «Näkk, a əwey-däy, ämoosäy-t.»

²⁹ Əššənkäšan fälla-s əssärdusa wi s-ihənnin ärhan ad-t-əkrədän, əjən däy-s tiwit. Irmäy kumända ed, ija tišəm däy-ere la Roma iket-di d-iritwəšrey.

Ätwäyrä-dd Buləs s-imizärän n-käl-Išrayil

³⁰ Äffäw ḡas, ad-itammäy kumända i-əddälil n-əḍḍārora wa t-əswärän käl-Älyähud, ikkäs Buləs däy-tišəm, issäyrä-dd ḍarät-a-wen imänokalän n-käl-tikutawen d-inušämän-wi ḡattäsnen äššäreya təzzar, issäyrä-dd Buləs, ij'-e jere-sän.

23 Ikna Buləs akäyad n-inušämän wi n-Sinhidrin † ḡattäsnen äššäreya təzzar, inn'-asän: «Ayətma-ḡ, wār t-illa a däy-əššakäy iman-in, a-wa s-ila ägg-adəm s-iji-net däy-isälan n-ta n-jere-s d-Mässinäy, wār käla has-änmäšräyāy har näkk-da-däy.» ² Iggäd-dd sār-s Änyanyas wa n-ämänokal n-käl-tikutawen, omär i-əssärdusa wi t-əllanen edes i-Buləs s-ad-has-ənfäzän, is-usəm s-iyät. ³ Ənfäzän əssärdusa i-Buləs ḡas, innä i-ämänokal n-käl-tikutawen: «İnfäz-ak Mässinäy isəm n-erk äwadəm; ənde d-ämmukkän a-s käyy-i s-änihäjja d-ad-hi-təšräyäd s-iqqud s-a-wa innä alämär, käyy-da-däy ämära has-itinməšriyän, sasänyed-ahi.»

⁴ Ənnän-as əddinät: «Käyy, ma käy-əsihälän tigəggar n-ämänokal n-käl-tikutawen n-Mässinäy?» ⁵ Inn'-asän Buləs: «Ayətma, änsät-ahi-dd, wār-əssenäy a-s ənta-i-däy a-s ämänokal n-käl-tikutawen ed əssanäy a-s iktab a-s:

«Wār tənneḍ a läbasän fäll-ämänokal-näk.» »

⁶ Däy-a-wen-däy, ad-ilmäd Buləs a-s ašrut n-tamətte iyyän, i n-tagḡayt ta n-käl-sadus, wa iyyäḍän, i n-ta

† A-wa älzəmayät n-inušämän d-imizärän n-käl-Išrayil wa itirən äššäreya, əntəneḍ a-s älqalilitän, osayän day tamətte d-əlxəkum d-əddin.

n-käl-faris. Iḏkäl emäsli-net dat-käl-Sinhidrin, † innä: «Ayətma-γ, näkk u-faris n-ägg-u-faris a ämoosäγ, kunta ill'-e uḏlem hi-iwarän ašäl-i-däγ, wär t-illa a ämoos kunta wädden wa n-äṭṭama-i jāräγ n-a-s tälkam tanäkra jer-inəmmuttan.»

⁷ Innä a-wen γas, tänkär tamγənnant jer-käl-faris d-käl-sadus, täzun tamətte. ⁸ Ämoos ašrut iyyän wa n-käl-sadus-i jannänen wär tälkem tanäkra n-inəmmuttan, wär t-ellen änjälösän wäla alšinän; ämoos ašrut wa iyyäḏän wa n-käl-faris-i ässiitbätän emel n-härätän-win-däγ iket-näsän.

⁹ Təwäs tamətte iket-net, ja täkat. Eḡgädän älyulam wi n-taggayt ta n-käl-faris, əwārän s-äššahät s-ašrut wa n-Buləs, ad-jannen: «Ähaləs-i-däγ, wär t-illa uḏlem fälla-s nəhannäγ, ak mi issanän fäw kunta wädden a dd-ifalän išənnawän mey änjälös iyyän a has-im-məjrädän?»

¹⁰ Inhäγ kumända tukäse n-talya ta dd-təšräyät γas, irmäγ fäll-ad-t-təmzəyγəγ tamətte, tänkäḏnəkäḏ-t. Omär i-əssärdusa s-ad-t-əlwəyän s-ehän wa n-əlyəškär i-ad-t-səssijəjän tamətte.

¹¹ Ehäḏ wa ilkämän i-wen, änfaläl-dd Emäli i-Buləs, in'-as: «Buləs, kuyəd, wär käy-iššälalet härät fäll-ämašäl wa käy-əssäyläfäγ, əmmək wa s-hi-tämoosäd tajuhe däγ-Yärušsälam, əmmək-wen-däγ ḏay a-s mad-hi-tumasäd tajuhe däγ-Roma.»

Tayḏärt ta s-əttärän käl-Älyähud ad-tät-əjən i-Buləs

¹² Äffäw γas, häḏän käl-Älyähud n-a-s wär t-illa a mad-əkšən wäla a mad-əswən a əkkän wär-əssäyḏärän Buləs, əjən iman-net. ¹³ Ekkozät timərwen n-ähaləs a jänen tahuḏe-ten-däγ. ¹⁴ Däγ-a-wen-däγ, ad-əkkan ämänokal n-käl-tikutawen d-imännähäḏän n-tamətte, ənnän-asän: «Nəj'-awän tahuḏe, ilyan-anäγ ḏay Mässinäγ kunta ill'-e a he-näkš wäla a he-nəsəw a nəkkäs wär nəja iman n-Buləs. ¹⁵ Nārha däγ-wän ämära, ad-təttäräm däγ-kumända d-käl-Sinhidrin, ad-dd-səbdədän Buləs data-wän däγ-äsaru n-a-s tärham asəstan-net, afäl təjäm a-wen, ad-näj näkkäneḏ əmmək fäll-has-in-nəssəmdä.»

¹⁶ Təsla tejäše n-Buləs i-tayḏärt-näsän γas, ikka ehän n-əssärdusa wa iha Buləs, ija däγ-s isälän.

¹⁷ Iyrä-dd Buləs iyyän däγ-käbtänän, inn'-as: «Elwəy alyad-i-däγ s-kumända fäl-a-s ila a-s irha ad-has-tän-änn.» ¹⁸ Äddew dār-s käbtän-en s-kumända, innä i-kumända: «Buləs wa n-u-takärmüt a hi-innän ad-sär-k dd-əlwəyāγ ämawaḏ-i-däγ fäl-a-s äwway isälän s-irha ad-däγ-k tän-äj.» ¹⁹ Ikkäs-dd kumända alyad s-takše təzzar, issəstän-t d-isälän wi äwwäy. ²⁰ Inn'-as alyad: «Änmännäkän käl-Älyähud fäll-ad-däγ-k əttärän ašəkka ad-dd-təyyəd Buləs sār-sän i-ad-t-səbdədän dat-käl-

† A-wa älzəmayät n-inušämän d-imizärän n-käl-Išrayil wa itirən äššäreγa, əntäneḏ a-s älqalilitän, osayän ḏay tamətte d-əlxəkum d-äddin.

Sinhidrin älmät ärhan ad-t-əknən asəstan d-a-wa iγšäd, ²¹ wär käy-səswadnet fäl-a-s, a iwwäḏän əkkozät timərwen n-ähaləs a ihäḏän n-a-s wär mad-əkšən, wär mad-əswən a əkkän wär jen iman-net, wär-äqqelän ämära γas ar i-ad-sär-sän t-dd-təyyəd.»

²² Älwäqq wa d-isigləw kumända ämawaḏ-ənnin-däγ, äsmätär-t d-ad-wär ija isälän-wi-däγ i-äwadəm wäl' iyyän.

Ujəš n-Buləs i-takärmüt däγ-ayrəm wa n-Qäyšära

²³ Issäyṛä-dd ḏarät-a-wen əssin käbtänän, inn'-asän: «Sädwät-dd sänatät-timaḏ n-əssärdusa, əssayät timərwen n-əssärdasi däγ-wi näynen ibəjwan d-sänatät timaḏ däγ-wi ärjašnen, äwwayän allayän, sədəwəm afäl okäynät tisuḏəsen i-tikawt n-Qäyšära, ²⁴ əstəjät i-tisnay, səssiwəḏäm-in Buləs iddar-iγylas Filiks wa n-gəfär.»

²⁵ Iktäb kumända täkarḏe ḏarät-a-wen-däγ innä:

²⁶ A-wa näkk Kəlod Lisyas hin-ähuulän gəfär Filiks-i əkney semγar.

²⁷ Ähaləs-i-däγ sār-k-in-ässiigläγ, ärmäsän-t käl-Älyähud, əttärän ad-əjən iman-net. Elmäḏäγ a-s äḏḏiin fäll-Roma γas, ässokäsäγ-t-dd jer-ifassän-näsän s-ejhän n-əssärdusa. ²⁸ Däγ-derhan-in n-almud n-a-wa fäl ärhän tenäγe-net, əssəbdədäγ-t-dd dat-inušämän-wi γattäsnen äššäreγa i-ad-əlmədäγ äddälil n-uḏlem wa t-äsiwārän, ²⁹ əlmədäγ a-s a ihalän ebre n-tijet-tewen n-alämär-näsän γas, wädden a änihäjjän d-taməttant wäla takärmüt. ³⁰ Iket hi-əjjäšän isälän n-a-s ärhan käl-Älyähud asäyḏär-net i-ad-əjən iman-net. Däγ-təssəba n-a-wen-däγ a fäl t-in-əssärmäḏäγ sār-k, səlmədäγ ḏay wi has-dd-əškänen a-s käyγ a ännihäḏän däγ-isälän-net.

Wässälam!

³¹ Əjän əssärdusa älwäqq-wen-däγ a-wa hasän-innä kumända, əglän d-Buləs ehäḏ-en-däγ har t-in-äs-sawäḏän tayrəmt ta n-Antibatris. ³² Äffäw γas, əqqälän əssärdusa wi ärjäšnen Yärušsälam, ässofäḏän-in wi näynen ibəjwan Buləs s-Qäyšära.

³³ Əwwäḏän-in γas, jän täkarḏe-tənnin-däγ ifassän n-gəfär, əssəbdədän-dd ḏay Buləs data-s.

³⁴ Iyrə gəfär täkarḏe təzzar, issəstän d-teje ta lät Buləs. Ilmäḏ a-s Silisi a t-lät γas, inn'-as: ³⁵ «Ad-käy-dd-säyṛäγ afäl dd-əwwäḏän äddinät wi hak-dd-əškänen.» Omär ḏarät-a-wen i-əssärdusa i-ad-t-əjən däγ-ehän s-ätiwäjjä ənniyät, däγ-ehän n-təmmənukəla wa äsdäγ ämänokal Harudəs.

Tebädde n-Buləs dat-ämänokal Filiks

24 Səmmos išilan ḏarät-a-wen, osä-dd Änanyas wa n-ämänokal n-käl-tikutawen ifal-dd Yärušsälam, äddeew d-härät däγ-inušämän d-änabdid s-isəm-net Tartaloš. Osän-dd γas, əškän i-Buləs s-gəfär.

² Ätwäyrä-dd Buləs. Diha-däy dd-osa, ad-sär-s äšonäj Tärtäloš, ad-t-isawar uđlem, ijanna: ³ «Ämänokal-nänäj Filiks, näm moy-ak älxal wa ähusken d-älyafyät wa s-tä-zozäyäd äkall-nänäj, a-wen, wär t-illa äwadəm s-wädden issan sär-s. ⁴ Ämära, wär närha asyöf-näk s-mäjräd äjjen, ärheey däy-k däy-milyaw-näk, ad-hanäy-täkfäd ässayät əndärrän n-mäjräd. ⁵ Ähaləs-i-däy n-ägg-äddärorra, edägg osa-däy, ad-däy-s isəfföllög käl-Älyähud, ittär ašənnəməšri-näsän, ämoos iyyän däy-imizärän n-taggayt ta təglät fäll-tidət n-iman-net s-itawänna ta n-käl-Näširät. ⁶ Däy-təmyäre n-anməšri-i-däy ija, ittär fäw ad-isəmmäçəs ehän n-ämudd wa mäqqärän. Nästärmäs-t s-a-wa innä alämär-nänäj [⁷ mäšan, ohäy-t däy-näj Kumända Lisyas s-äššahät. ⁸ Täddobed käyy iman-näk ad-t-səstənnäd d-uđlem wa t-näswär ed ənta iman-net, ill'-e diha].»

⁹ Ohärän käl-Älyähud wi iyyäçnen iket-näsän iyyän n-əmm, ad-jannen isälan-den-däy.

¹⁰ Ästafäy gəfär çarät-a-wen i-Buləs, inn'-as ad-äm-mäjräd. Içkäl Buləs mäjräd, innä: «Çsanäj ämänokal-in a-s käyy äru tämoosäd ägg-äššäreya i-käl-äkall-i-däy, a-wen-däy day a fäl əflasäy a-s ad-hi-təkkəsäd tekəriçt. ¹¹ A ilan märaw išilan d-əssin dd-əjjäšäy Yärussälam i-ad-däy-s äybədäy Mässinäj, täddobed käyy iman-näk ad-səbbuyənäd isälan-win-däy, ¹² wär t-illa ere hi-inhayän əntajäy tamətte, wäla ämiiyännanäj d-äwadəm däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän, wäla däy-ihänan n-äddin wi n-käl-Älyähud, wäla däy-ayrəm, ¹³ wär t-illa day däy-äddinät wi-hi-sawarnen uđlem data-k-i äddooben asətbat n-a-wen ed, wär len ti-juhawen. ¹⁴ Hakd a-wen-däy, härät iyyän, ädduuttät, janney-t day data-k: näkk, Mässinäj wa n-abbatän-nänäj a-s əlkamäj s-əmmək wa s-tän-innä alämär d-əkkəttabän n-ännäbitän. A-wen-däy a-s jannen əntäneç taggayt təglät fäll-tidət n-iman-net. ¹⁵ Mässinäj a däy-jaräj äççäma, jarän-t däy-s əntäneç-däy n-a-s təlkam tanäkra n-inəmmuttan, jer-wi oläyən, wäla wi läbasnen. ¹⁶ Təssəba n-a-wen-däy a fäl tattäräj, ad-wär-itəmmil a däy-əššakäj iman-in, dat-Mässinäj wäla dat-dägg-adəm.

¹⁷ A ilan iwətyan d-əzjäräj äkall-i-däy, a-s t-dd-äçqäläj, äwwayäj takute n-açrəf tämoosät tadhəlt i-imumənän n-äkall-in, äwwayäj day näkk a-wa s-ärhey ad t-əkətäj i-Mässinäj. ¹⁸ Ašäl wa d-əssəmdäj a-wa ik-täbän däy-alämär däy-isälan n-təšədje-nin, əbdadäj däy-ammäs n-ehän n-ämudd wa mäqqärän, wär çur-i t-təlla tamətte wäla tamdərwayt wäl'-iyyät. Əbdadäj dihen-däy a-s fäll-i toça tamətte. ¹⁹ A-wa wär-ih' äššək ənta da: käl-Älyähud wi dd-fälən Azya a fäll-i oçänen, a-wen-däy a fäl äniihäija day a-s kunta ill'-e uđlem hi-iwarän, əntäneç-en-däy a lanen s-ad-hi-səwrən uđlem data-k i-ad-səddəttun a-wa fäll-i itawännen. ²⁰ Kunta a-wen, wär-ija, adiš, läyätnet meddən-wi əbdäçnen diha uđlem wa hi-iwarän a-s dd-əbdadäj dat-käl-Sinhidrin-

wi † yattäsnen äššäreya. ²¹ Wär t-illa uđlem hi-iwarän säl wa n-a-s ənney: təlkam tanäkra jer-inəmmuttan, tənna day n-a-wen-däy a fäl əbdadäj data-k ašäl-i-däy.»

²² Äsfäl Filiks äddinät iman-net çarät-a-wen ed issan a äjjeen fäll-taggayt-ta-däy təglät fäll-tidət n-iman-net, inn'-asän: «Afäl dd-osa Lisyas wa n-ämänokal n-əssär-dusa, ad-käwän-dd-säyräj.»

²³ Omär çarät-a-wen i-käbtän iyyän i-ad-äj ənniyät i-Buləs mäšan, äkfet-t turhajät n-ad-t-dd-tisən äddinät-net, tassänän däy-s.

²⁴ Härät n-išilan çarät-a-wen, iqqäl-dd Filiks äddeew d-Dərusil ta n-hänne-s län käl-Älyähud. Issäyrä-dd Buləs, äsjäd i-isälan-wi itäjj fäll-immun s-YisaÄlmasex.

²⁵ Itajj'-as Buləs isälan har dd-iwwäç edägg-wa däy-has-ijanna əmmək wa s-ila ägg-adəm ad-sär-s iddär dat-Mässinäj, ijrəw älyafyät, isədəw i-äššäreya wa dd-imalän, ännähäç däy-iman-net ças, irmäj Filiks, innä i-Buləs: «Çgləw ämära, afäl sär-k əjrəwäj, ad-käy-dd-aləsäj asäyär.»

²⁶ E-d ähoj a dd-isäyär Buləs, isəddəwənnət-t, däy-a-s, ijar äççäma n-ad-t-äkf Buləs a ila açrəf.

²⁷ Ija a-wen-däy har okäyän əssin iwətyan, izjär Filiks Təmmənəya, ijjäš Bursəs Fistus edägg-net. Ässof ənta, ad-itçəf Buləs däy-takärmüt i-ad-izəjrəç iman-net i-käl-Älyähud.

Iyra Buləs Qäyşär i-ad-has-ikkəs tekəriçt

25 Käraç išilan çarät a-s içkal Fistus tanäya, ifäl-dd Qäyşära, teje ta fäll-ixkäm, ikkä Yärussälam.

² Çškän-dd sär-s imänokalän n-käl-tikutawen d-imizärän n-Älyähud däy-isälan n-Buləs, ³ laçqädän-t d-ad-hasän-dd-isəwwəy Buləs i-ad-t-əšräyän däy-Yärussälam, jannen a-wen, a-s ija a-wen, äru d-əjän äç-däbara n-ad-t-säyçdärän däy-tabarät, änyən-t kərəf.

⁴ Inn'-asän Fistus: «Buləs iha takärmüt däy-Qäyşära, çarät-a-wen day, näkk iman-in, əkkeç Yärussälam däy-išilan-i-däy, ⁵ idawnet dər-i iyyäç däy-wän təflasäm i-ad-əbdədän fälla-wän, umasän tjuhawen-näwän däy-isälan n-ähaləs-wa-däy sawarän uđlem.»

⁶ Ikkä Fistus Yärussälam, ija däy-s a t-illan jer-əttam təkkəd märaw išilan təzzar, iqqäl-dd Qäyşära. Ašäl wa ilkämän i-wa n-uçəl-net, issäyrä-dd Buləs s-edägg wa däy-iyättäs äššäreya. ⁷ Ijjäš-dd Buləs ehän-en ças, äyläyäläyän-t-dd käl-Älyähud wi-dd fälən Yärussälam, ad-t-sawarän bahutän d-uđlemän s-wär t-illa ere äddoben asəddəttu-näsän.

⁸ Içkäl Buləs mäjräd i-ad-ihəl iman-net, isəbbuggət a-wa fälla-s itawännen, inna: «Wär t-illa uđlem hi-iwarän, wär t-illa a läbasän äyşadäj wäla ənney fäll-alämär n-

† A-wa äljəmayät n-inušämän d-imizärän n-käl-Işrayil wa itirən äššäreya, əntäneç a-s äçqällitän, osayän day tamətte d-əlxəkum d-äddin.

käl-Älyähud, wäla fäll-ehän n-ämudd wa mäqqārän, wäla fäll-Qäyšār-i n-ämānokāl wa mäqqārän.»

⁹ Innä Fistus älwäqq-wen i-Buləs i-ad-ijrāz i-käl-Älyähud: «Ak tärðed s-ad-təkkəd Yärussälām i-ad-käy dāy-s əšräyāy mey?» ¹⁰ Inn'-as Buləs: «Näkk, ämära, Qäyšār-i n-ämānokāl wa mäqqārän ihän Roma, ənta a-s ärhey tebadde data-s i-ad-hi-išräy. Käl-Älyähud-i sār-k dd-əškänen, wär t-illa a hasän-äyşadäy, a-wen, käyy iman-näk, hannäyad-t. ¹¹ Kunta ill'-e a äyşadäy wäla a jey läbasän, ärðeey s-tamättant mäšan, kunta a wa fäll-i itawännen bahu, adiş, wär-əley s-ad-ətwəjjäy jer-ifassän-näsän. Ämära, şamad tanfust-da-däy, äyrey Qäyšār wa n-ämānokāl mäqqārän.»

¹² Ämānhäy Fistus d-inušämän wi yattäsnen äşşäreya təzzar, innä i-Buləs: «Şamad käyy iman-näk a iyran ämānokāl wa mäqqārän, adiş, ad-hak-sukäy.»

Tebädde n-Buləs dat-Fistus d-Ägribba

¹³ Härät n-işilan çarät-a-wen-däy, osä-dd ämānokāl iyyän s-isəm-net Ägribba äddeew d-wälätma-s s-isəm-net Berenis, jan-dd täboşajt s-Fistus dāy-Qäyšära.

¹⁴ Jän işilan dihen yas, iðkäl-asän-dd Fistus isälan n-Buləs, inn'-asän: «Ill'-e diha ähaləs dd-ooya Filiks dāy-takärmüt, ¹⁵ əškän-dd sār-i fälla-s imānokälän n-käl-tikutawen d-inušämän n-käl-Älyähud, əttärän dāy-i ad-t-siðəwäy dāy-äşşäreya ¹⁶ mäšan, əlläyey-asän a-s älqanun-nänäy näkkəneð-i n-käl-Roma, wär hanäy-ijrew ad-nəsiðəw əwadəm dāy-äşşäreya ar s-ad-t-dd-nässib-däd dat-äşşäreya təzzar, nəlməd kunta a-wa fälla-s itawännen tidət mey. ¹⁷ Osän-ahi-dd dāy-Qäyšära yas, əssäyry-asän-dd näkk iman-in ähaləs wa s-sār-i dd-əškän.

¹⁸ Äyäläy dāy-a-wa fälla-s jannen, iyşad a mäqqoorän mäšan, oseyy-t wär-ija a-wen ¹⁹ ed, isälan n-äddin-näsän d-isälan əkkanen ähaləs iyyän ämmun s-isəm-net Ÿisa, s-orda ənta a-s inkär-dd jer-inəmmuttan, ənta-den-däy a-wa ikkän jere-sän, ²⁰ wär-əssenäy a has-ə-äjäy, əttäräy dāy-s ad-äkk Yärussälām i-ad-däy-s itwəşräy ed, näkk iman-in, wär hənneyäy uðlem t-äswäräy ²¹ mäšan, ässof teyəre n-Qäyšār wa n-ämānokāl mäqqārän ed, ijraw-as älqanun-nänäy a-wen.»

²² Iggäd-dd Ägribba älwäqq-wen, inna i-Fistus: «Ähaləs-wa-däy, säsl'-ahi-has näkk-däy.» Inn'-as Fistus: «Aşəkka, ad-t-dd-səbdədäy data-k, təsləd-as.»

²³ Äffaw yas, ässahäy-dd Ägribba aşäl s-älxal wa n-imānokälän ənta d-Berenis ta n-wälätma-s, əjjäşän ehän wa n-äşşäreya äddeewän d-kumända d-inušämän n-ayrəm. Issäyryä-dd Fistus Buləs, ittəlwäy-dd.

²⁴ Imməjräd Fistus, innä: «Ämānokāl Ägribba, käwänəð-i dd-əžžəmmäyñen diha-däy aşäl-i, ähaləs-i dāy hannäyäm, wär t-illa dāy-Yärussälām hakd diha-däy, ere s-wädden innä, äbas änihäjjä d-tämudre.

²⁵ Däy-a-wa hi-dd-iqqälän näkk, wär t-illa uðlem fälla-s əjrawäy t-äsinähäjjän d-tamättant mäšan, şamad ənta iman-net a äšnəfränän ad-t-işräy ämānokāl wa mäqqārän, adiş ad-has-t-sukay i-ad-t-işräy. ²⁶ Hakd a-wen-däy, wär-ärhey, ad-has-t-sukay ar s-ad-t-äsidäwäy d-täkarðe dāy-iktab uðlem wa t-iwarän. Təssəba n-a-wen-däy a fäl ässofäy ad-t-dd-səbdədäy data-k i-ad-hi-təkfəd tayette n-a-wa mad-əktəbäy dāy-täkarðe i-ämānokāl wa mäqqārän çarät isəstanän wi t-mad-äjäy ²⁷ ed, wär-il' əmmək n-ad-sukay ämānokāl u-takärmüt s-wär-ätwässän a-wa iyşad.»

Edäwänne wa ija Buləs i-ad-ikkəs uðlem fäll-iman-net
(Ijitän 22:6-16; 26:12-18)

26 Iðkäl Ägribba mäjräd, inna i-Buləs: «Mäjräd! Əkkəs uðlem fäll-iman-näk.» Iðkäl Buləs äfuss-net i-ad-has-səjed tamette, innä: ² «Ämānokāl Ägribba, ämoos-ahi a mäqqorän turhajät n-mäjräd wa hi-təkfəd aşäl-i-däy i-ad-əkkəsäy fäll-i uðlem wa hi-äswärän käl-Älyähud wi hi-dd-əškänen sār-wän. ³ Əssanäy a-s wär t-illa a hak-idrajän dāy-älyadatän-näsän, wäla dāy-tijət-tewen n-äddin-näsän, a-wen-däy a fäl əttaräy dāy-k tazidert n-ad-hi-səjedəd.

⁴ Näkk, wär t-illa ägg-äkall-i-däy wärän issen a-s təm-mäðrit-in iket-net, jey-tät jer-käl-tumast-in dāy-Yärussälām-i-däy ədwäläy. ⁵ Äru əzzayän-ahi, əssanän day a-wa ämoosäy kunta äbokän i-a-wen, tämudre-nin iket-net, əjey-tät dāy-alkum i-a-wa sayra taggayt ta n-käl-faris, wär t-təlla taggayt tät-tojarät isəm, wäla älyädalät dāy-äddin-nänäy.

⁶ Aşäl-i, əbdadäy dat-äşşäreya fäl təssəba n-ättäma wa järäy dāy-ärkäwäl-wa ijjäş Mässinäy i-abbatän-nänäy wi n-ibda, ⁷ ättäma-en-däy, a-s äqqalnät tiwsat-en-nänäy ti n-märawät d-sənatät n-Işrayil ed, a-wen-däy a sār-snät dd-oräwän älyibadät n-Mässinäy ehäð d-aşäl. Ämānokāl-in, wär t-illa uðlem hi-äsiwärän käl-Älyähud wi hi-dd-əškänen säl wen-däy. ⁸ Ak ajän ämoos-awän täkunt a-wa s-ilkam ad-dd-isənkär Mässinäy inəmmuttan?

⁹ Däy-a-wa hi-dd-iqqälän näkk, wär t-illa a-wa-däy wär-əjey i-ad-hin-aləməy s-iyät isəm wa n-Ÿisa wa n-Näşirät. ¹⁰ A-wen, jey-t dāy-ayrəm wa n-Yärussälām-i dāy-hi-əjräwän imānokälän n-käl-tikutawen asəttär-məs n-e d t-illäm ere ilkamän i-Ÿisa Älmasex, äjäy-t dāy-takärmüt. Afäl ənhäyäy i dāy-sän änihäjjän d-tamättant, ifassän-in a-s tadjäy iman-net. ¹¹ Əkkeyy jer-ihänan n-äddin wi n-käl-Älyähud i-ad-tän-säknäy dāy-sän ayäna, şahäşşäläy-tän s-asəkkufär, dāy-təmyäre n-aðkär-näsän wa hi-ihän, ähorey-tän har ikallän wi iyyäðnen dāy-əzzayän.

(Ijitän 9:1-19; 22:6-16)

¹² Däy-isälan n-a-wen-däy a fäl əkkeyy Dəmaşäq, äwwayäy tikarðiwen hi-əkfän imānokälän n-käl-tikutawen, hi-əjrawnen tädabit n-a-wa s-ärhey iji-net.

¹³ Āmānokāl-in, əgleŷ dāy-a-wen-dāy a-s hin-ohāzāy Dāmašāq s-ammas n-tarāhut, wāla a hin-əjrāhāy nākk d-imidiwān-in a-s ənhāyāy ānnur dd-ifalān išənnawān ojarān tāfukt amləwləw. ¹⁴ Nəhā-dd noḍa iket-dāy-nānāy, əsleŷ dihen i-emāslī hi-innān dāy-Ŷābranəyya: «Sawəl, Sawəl! Ma kāy-orāmān sār-i, tiŷəzzəbud-ahi? Ad-hak-indār amzəzzaj dār-i hārkuŷ.»

¹⁵ Ənney-as: «Emāli, mi tāmoosād?» Inn'-ahi Emāli: «Nākk a-wa Ŷisa wa tiŷəzzəbud. ¹⁶ Āmāra, əbdəd fäll-iman-nāk, ānfalālāy-ak-dd i-ad-tumasād ānəmmašul-in, tumasād day tajuhe-nin dāy-a-wa tənəhāyād ašāl-i-dāy d-a-wa hak dd-madān-infiləl ḍarāt a-wa, ¹⁷ ad-kāy-dd-əŷləsāy dāy-kāl-Ālyāhud d-inəzzulam † šəmmišəlāy-kāy sār-sān, ¹⁸ i-ad-tarəd tiṭṭawen-nāsān, əzjārān-dd ti-hay s-ānnur, əzjārān-dd tārna n-Iblis s-Māssināy, amənān sār-i i-ad-tān-ākfāy tenāšše n-ibākkaḍān i-ad-ahərən tākasit d-iməššedḍəjan wi iyyāḍnen.»

¹⁹ Āmānokāl-in Āgribba, wār-ətterāy anməšri i-a-wa hi-dd-ānfalālān dd-ifalān išənnawān ed, Māssināy ad-dd-ifal. ²⁰ Əmməjrādāy s-tizarāt i-kāl-Dāmašāq d-kāl-Ŷarussālam təzzar, okāyāy s-Ālyāhudəyāt d-iŷārman wi iyyāḍnen hān inəzzulam, xaṭṭābāy-asān iket-dāy-nāsān isālan n-a-s lan s-ad-utabān, əjən tāmudre tāddewāt d-imārkedān olaynen əssiitbātneŷ tiynəya ta dd-təšrāyāt fälla-sān. ²¹ Təssəba n-a-wen dāy, a fāl fäll-i oḍān kāl-Ālyāhud dāy-ammas n-ehān n-āmudd wa māqqārān, əttārān tenāye-nin ²² māšan, idhāl-ahi Māssināy, ikkās-ahi-dd dāy-ifassān-nāsān i-ad-udabəy tebdəde, əjjay-hāy fäll-isālan-net har ašāl-i-dāy i-wi lānen isəm hakd wi t-wären əla. A-wa jānneŷ day ašāl-i-dāy, wār-āmoos a əynayān, əru dāy-s əssewālān ānnābitān d-Mosa-i əssətbātneŷ a-s əlkamān isālan-wi-dāy hawān-tajjāy. ²³ A-wen a t-āmoosān, a-s ilkam ad-inhəy Ŷisa Ālmasəx tersəmmawen təzzar, umas teŷāfādde n-āddināt wi dd-maden-ənkār jer-inəmmuttan i-ad-ətwəjjən isālan n-ānnur n-əlyəllas i-kāl-Ālyāhud hakd inəzzulam.»

Ālwizāb n-Āgribba i-Buləs

²⁴ Āmmiijrād Buləs itakkās uḍlem fäll-iman-net dihen-dāy a-s idkāl Fistus emāslī-net, innā: «Kāy Buləs, ābas təssanād a jānneḍ, təkkas dāy-k təmŷäre n-təlyuləma tayətte.» ²⁵ Inn'-as Buləs: «Āmānokāl-in Fistus, nākk ŷas ozja ənniyāt-in, əjrahāy a-wa heŷ; a-wa jānneŷ iket-net, wār-āmoos ŷas ar tidət lat ujreh. ²⁶ Kāy day āmānokāl-in Āgribba, wār hak-ədrejān isālan-win-dāy, a-wen-dāy day a fāl wār-āksuḍāy mājrād data-k, ed wār t-illa dāy-isālan-wi-dāy a-s wādden təssanād sār-s e-d, əkkasāy aššāk a-s isālan-wi-dāy, wār jen dāy-ufār. ²⁷ Āmānokāl-in Āgribba, tomanād s-a-wa ənnān ānnābitān, wādden?»

† — Ŷur-kāl-Ālyāhud, ere wārān āmoos əgg-Ālyāhud s-alāšāl meŷ ere wārān ilkem i-āddin-nāsān, iket-net, ānāzzalim a āmoos. A-wen-dāy a fāl tiwsaten ti iyyāḍnen iket-nāsān, ti n-inəzzulam. — Ašāl-i-dāy, ānāzzalim, ākafār (ere wārān issen s-Māssināy).

²⁸ Iggād-dd Āgribba ālwāqq-wen s-Buləs, inn'-as: «Kāy, hannāyāy-kāy, a əndərrān ŷas teŷalād āmoosāy ālmāssexi.» ²⁹ Inn'-as Buləs: «Jer-a əndərrān wāla a hin-illan i-ad-tumasād a-wen, dalāy-ak Māssināy kāy hakd ālžāmayāt wa hi-āsijādān, ad-dār-i taləhəm hārāt iket-net, a sāl tišəm-ti-dāy hi-hānen.»

³⁰ Issəmdā Buləs mājrād-wen-dāy ŷas, ibdād āmānokāl Fistus hakd Āgribba d-Berenis, təlkām-asān day tamətte, ³¹ zājārān āddināt, tinmənnin: «Āhaləs-i-dāy, wār t-illa a iŷšad t-āsinaḥjān d-tamāttant wāla tišəm.»

³² Inna Āgribba i-Fistus ālwāqq-wen: «Ənnār wādden teŷäre-i ija āhaləs-i-dāy i-Qāyšār wa n-āmānokāl māqqārān, itwəyy'-in.»

Asikəl n-Buləs s-Roma

27 Tāwwāḍ-dd tāqqān ta n-tikawt n-ākall wa n-Iṭali ŷas, jān kāl-əlxəkum Buləs d-kāl-takārmuŷ wi iyyāḍnen dāy-ifassān n-kābtān s-isəm-net Yulyus, ənta a ānnihāḍān fäll-ejhān n-əlyəskār wa s-isəm-net: «Wa tān-ojarān». ² Nəjjāš turāft n-aman jat isəm Adāramit, nəkkā ākall wa n-Azya, nāddeew dāy-asikəl-nānāy d-Aristarāq wa n-Tāslonika.

³ Ašāl wa ilkāmān i-wen, nāsjan dāy-teje ta n-Sidon. Āmoos kābtān Yulyus āwadəm s-ikna Buləs əjjāruzāt, iglā fāw har t-ikfā turhājāt n-ad-ākk imuzāyān-net wi hānen aŷrəm-en i-ad-has-arəjan dāy-asikəl. ⁴ Nəfāl dihen, nāllil asālim n-aman, nāmsadāy i-awtəl wa n-Qəbrus i-ad-nəmjūšət d-aḍu d-tināzzāmāren-ti dd-bah-hālnen i-turāft. ⁵ Nəjlāy ḍarāt-a-wen ejārew wa səmmān ošālān dāy-ākall wa n-Silisi d-Banfəli, nāsjan dāy-tayrəmt ta n-Mira təhāt ākall wa n-Lisya. ⁶ Ijrāw kābtān-nānāy dihen turāft n-aman təkkat Iṭali, ij'-anāy dāy-s.

⁷ Nəjā išilan nāsilalām sollan fäll-aman har šārnaš d-nānmawāḍ d-aŷrəm wa n-Kānida, igdāl-anāy əşşuhu n-aḍu ad-nakəy ŷas, nārmās tamdujt ta n-ajus n-ākall wa n-Kritus, nəkka dawa-s har nāmsadāy d-Sālmuni. ⁸ Šārnaš d-nāllil asālim n-ejārew har dd-nāwwāḍ edəgg ijan isəm: tasjənt ta n-tihusay, a-wen edəgg, ān-imahāzān d-tayrəmt ta n-Lazaya.

Anməntaš n-ejārew fäll-turāft n-aman ta iha Buləs

⁹ Nəja išilan s-əmmək-en-dāy a-s fälla-nāy ānməntaš ejārew, nəjjāš miši, okāy fälla-nāy day əzəm wa n-tajrəst. ¹⁰ Dihen-dāy, ad-āsmātār Buləs iməssukal wi iyyāḍnen hānen turāft n-aman, inn'-asān: «Meddən, hannāyāy a-s asikəl-nānāy wār-mad-āj wāla šāŷšad d-miši; nākkāneḍ hakd a-wa ihān turāft, nəha miši d-šāŷšad-wen-dāy.»

¹¹ Māšan ojar tāfləst ija kābtān a-wa has-innā u-tayāya-net a-wa innā Buləs. ¹² Ənhāyān a-s edəgg-wa-dāy əsjānān wādden edəgg dāy-isasakay āwadəm

tajrəst Ƴas, əssoƳälän tisdas n-turäft, ärmäsän tamdujt n-aƳrəm wa n-Fənikus daw-awtəl wa n-Kritus i-ad-däƳ-s səssikəƳän tajrəst. ¹³ Əllan-t dihen-däƳ a-s dd-isrəj aƳu dd-ifalän əjus, orän-dd turäft, ärkäbän däƳ-a-s ällilän tasəja n-ejərew ed, əyelän əyläsän däƳ-əššar-net.

¹⁴ A əndərrän ɟarät-a-wen-däƳ, toɟä-dd fälla-sän təšikwält təšsoohet s-itawänna däƳ-Tälyunanit: Erak-ilun. ¹⁵ Izzəwät əššahät-net turäft, iglä dər-s emänän, əbas t-illa ere däƳ-s ənnihəɟän. ¹⁶ Ija a-wen-däƳ har nokəƳ afälla n-awtəl wa n-Kluda, ij'-anəƳ aƳrəm-en eff Ƴas, nəttär äddäbara s-nənmawəɟ d-isəƳlas wi hənen turäft. ¹⁷ Əjrəwän meddən aɟkul n-asəƳləs wa n-əndərrän ihän turäft, äštärəkken-t däƳ-aman, əkräsän-t däƳ-turäft s-iƳunan, nəɟkäl tisdas i-ad-tänät-isəkəf aƳu i-ad-əbas hanəƳ-əzziwät aƳu. Nəšinanəj s-əmmək-wen-däƳ har nənmawəɟ d-Libya, noyya iman-nənəƳ s-ašrut wa däƳ-wär šəjrətän aman.

¹⁸ OkəƳ fälla-nəƳ əšäl imdan nəbbillän d-aƳu s-əmmək-wen-däƳ, har hanəƳ-ilzəm əšäl wa iyyəɟän, ad-hin-nəjər ilalän wi hənen turäft i-ad-tifsas. ¹⁹ Ašäl wa s-kəraɟ, jərän-in inaxdimän a-wa əzzəƳän ihän turäft iket-net. ²⁰ Nəjə əzzəman wär nənhey təfukt wəla etran, a ija a-wen-däƳ, itiwwəɟ-dd fälla-nəƳ əššahät n-aƳu har əbas hanəƳ-iha ere ijarän ättəma n-təmdre.

²¹ İšilan-win-däƳ, nəssakəƳ-tän wär t-illa a nəkša, dəƳ-a-wen-däƳ ad-dd-ibdäd Buləs, innə i-əddinät: «İmidi-wän-in, ənnär hi-təšijədäm ihənnin a-s hawän-əmməjrädəƳ dəƳ-awtəl wa n-Kritus, wär nətəjjəš miši d-šəƳšad ogdähän d-a-wa-däƳ. ²² Ärheey fälla-wän əməra, ad-hi-səjdəm: sənsät ənniyät-nəwän, əɟmanəƳ-awän a-s wär t-illa i dəƳ-nəƳ mad-iba məšan, turäft ənta, əkkəsät ättəma-net. ²³ Ənfäləl-ahi-dd ənjəlos n-MəssinəƳ əndəhaɟ, ²⁴ inn'-ahi: Buləs, wär tərmeyəd ed, wär t-illa ad-wär təbdeɟəd dat-QəƳšər wa n-əmənokal məqqərän. Ad kəƳ-iƳləs MəssinəƳ kəƳy d-iməssukal wi dər-təddewəd. ²⁵ Ƴas, imidiwän-in, kuyədät, wär təkkesəm ättəma, əflasəƳ a-s MəssinəƳ a-wa hi-innä, ad-əj, ²⁶ ilkam dəƳ-nəƳ ad-nəsəjən fäll-awtəl iyyän.»

²⁷ Nəja ehəɟ-nənəƳ wa s-məraw d-əkkoƳ məšan, əzziwät-anəƳ aƳu hərwa fäll-ejərew wa səmmän s-itawänna Adərya, a-wen, dəƳ-ejərew wa səmmän məqqərän n-Miditerani. Ebre n-ammas n-ehəɟ, ofrəƳän käl-təƳəƳa n-turäft a-s ohazən edəgg dəƳ-wär əknen aman əjut. ²⁸ Jərän aƳan dəƳ-aman i-ad-sər-s əkətən təššəjrət n-aman, osän aman jan təššəjrət n-kəraɟät timərwen n-metär d-əssa. Əglän har dihen, oläsän dəƳ ejer n-aƳan-ənnin dəƳ-aman, imäl-asän ider n-aman əməra, dəƳ-sənətät timərwen n-metär d-əttam. ²⁹ Əksuɟän käl-təƳəƳa ad-tidəw turäft-nəsän, tənəkəf i-tihun, Ƴas, jərän əkkoƳät tizolyawen dəƳ-aman i-ad-əhəlnät turäft, əqqälän ɟarät-a-wen i-tebədde n-ašäl. ³⁰ DəƳ-a-wen-däƳ, ad-tattərän käl-təƳəƳa əmmək s-əjməɟän, əsräsän dəƳ-aman asəƳləs əndərrän, jän əsaru n-a-s ərhan ad-

hin-šəššənkəšän tizolyawen ti jän dəƳ-aman i-ad-əknenät antum, əttəfnät turäft.

³¹ İlməd Buləs fäll-amsud-nəsän Ƴas, innə i-kəbtän d-əssərdusa: «Ənn i-meddən-nək, afäl wär-əqqimän meddən-wi-däƳ dəƳ-turäft, adiš, əkkəsnet ättəma n-təmdre.» ³² Əytäsän əssərdusa ɟarät-a-wen iƳunan n-asəƳləs wa əndərrän, oyyän-t iglä, əwwəƳän-t aman.

³³ A əndərrän dat-əbaqqu n-tifawt, əsmätär Buləs imidiwän-net i-ad-əkšən hərät fäl-a-s lan a iwwəɟän məraw išilan d-əkkoƳ wär t-illa a ikkan imawän-nəsän. ³⁴ İnn'-asän Buləs: «Ənfəwät iman-nəwän s-hərät iyyän, əfləsät a-s wär t-illa dəƳ-wän-i s-mad-hin-iba wəla-dəƳ emzəd iyyän Ƴas dəƳ-eƳəf-net.»

³⁵ İnn'-asän Buləs a-wen-däƳ Ƴas, iɟkäl-dd tijəlwen, əmmoy i-MəssinəƳ dat-əddinät wi hanen turäft, əzuntänät ɟarät-a-wen, ad-itatt. ³⁶ TokəƳ-tän tarəmmeyt, ad-tattän əntəneɟ-dəƳ. ³⁷ DəƳ-turäft-en-däƳ, nəwwəɟ sənatät timəɟ n-əhaləs d-əssəƳət timərwen d-səɟis. ³⁸ Əlwəqq wa d-əyyəwänän əddinät, əssənəƳälän-in əlkəma dəƳ-ejərew i-ad-səfsəsän turäft.

³⁹ Ja tifawt, əšləməän dəƳ-ijəj təymärt dəƳ-ijjət əkall məšan wär-əssenän ma əmoos əkall-wen-däƳ. Ənnän ad-sər-s ənnəɟän turäft, səjnən-tät dihen-däƳ kunta əmmukkän a-wen. ⁴⁰ Əkkəsän isəssərän wi ittəfnen turäft, oyyän-tän-in s-aman, orän iƳunan wi n-təƳəƳa sasəƳadnen turäft, jän tisdas i-aƳu s-data n-turäft i-ad-tän-in-imhəl aƳu s-edəgg wa əqqurän əšləməän. ⁴¹ Diha-dəƳ d-əkəkän s-data a əndərrän ad-oɟän fäll-hərät n-tejeft, təntəm-asän turäft dəƳ-əkall. İttəytəƳ əkumkum-net dəƳ-əkall hundəƳ har əbas timtəkwəƳ, irzə-dd dəƳ əjilal-net fäll-əššahät wa ija anməntaş n-ejərew wa səmmän.

⁴² ƏnhəƳän əssərdusa a-wen Ƴas, ənmənnəkän i-ad-əjən iman n-käl-takərmüt i-udəƳ ad-ijməɟ wäl' iyyän dəƳ-eššaf, ⁴³ məšan unjəƳ-asän kəbtän s-a-wen fäl tərha-i ija i-Buləs. Dihen-dəƳ ad-innä kəbtän i-əddinät wi əssənən eššaf, ad-əyyən iman-nəsän s-tizarät s-aman, əšƳəfän s-asəlim. ⁴⁴ İnnə i-wi iyyəɟnen, ad-əjən äddäbara fäl nəƳän iferəsän n-tisəjwen n-turäft wi dd-irzə aƳu. Əmmək-wen-däƳ a-s hin-əwwəɟän iket-dəƳ-nəsän asəlim n-aman, əddarän-əƳlasän.

Təsjan turäft n-aman ta iha Buləs dəƳ-awtəl wa n-Malta

28 NəƳləs-dd dəƳ-a-wen-däƳ iket-dəƳ-nənəƳ, nəzjər-dd aman Ƴas, nəslə a-s awtəl wa dəƳ-nəsjän, isəm-net Malta. ² Əsməjaren-anəƳ käl-awtəl-en, əssəryän-anəƳ efew, nəzzäh sər-s iket-nənəƳ ed, iwət əjənna, ija esəmed.

³ İkkəmät-dd Buləs isuksukän s-əshəjäljäl efew məšan, təkwəttät-t təššält dd-təstəƳ tukəsə n-efew, tərmäm dəƳ-əfuss-net. ⁴ ƏnhəƳän käl-awtəl a-wen Ƴas, ad-tinmənnin: «Əhaləs-i-dəƳ, wär t-ih' əššək a-s eməjj

n-iman, ənta da-däy s-iket dd-iyläs däy-aman mäšan, ilkäm-as-dd əlyədär n-a-wa iyšäd i-Mässinäy.»

⁵ Irsäy-in Buləs taššält ɖarät-a-wen fäll-iman-net, ən-nunnäžät-tät däy-efew, wär t-illa a has-täyşad.

⁶ Ija a-wen ɣas, äsbäläläyän käl-awtəl däy-Buləs, ija ɣur-sän a-s a əndärrän ɣas a has-in-äqqimän ihdədi, meɣ ämmut älwäqq-wen-däy. Ähojän wär t-illa a ijan däy torda-näsän ɣas, əqqälän s-a-wa ənnän, ad-jannen ämära: «A-wa, härät däy-imälan wi n-işənnawän.»

⁷ Edägg-en, ohazän-t išəkraş n-ämänokal n-awtəl s-isəm-net Bubləs. Isl'-anäy ɣas, äsmäjarät-anäy s-ehän-net, nässakäy ɣur-s kəraɖ išilan. ⁸ Nəl'-e dihen-däy a-s tärmäs tenäde täddewät d-tanänäyət abba n-ämänokal. Os'-e Buləs, äswär-t ifassän-net, ittär-as däy-Mässinäy, izzäy. ⁹ Äwwäyän-dd käl-äkall ɖarät-a-wen imarhinän-näsän, äzozäy-tän Buləs əntäneɖ-däy. ¹⁰ Əssəmyärän-anäy käl-awtəl en-däy fäl təssəba n-a-wen-däy. Nässawəɖ tekle ɣas, jän-anäy äzzad igdähän i-a-wa hanäy-in-äqqimän däy-asikəl.

Ujəš n-Buləs i-ayrəm wa n-Roma

¹¹ Šämad fälla-näy okayän kəraɖ orän n-asikəl, ad-nəjrāw turäft n-aman täşšiwwärät idmawän d-is-mawän n-imälan n-eknewän wi s-itawänna: Kästur d-Boläkəs dd-falät Iskändərya, nəjjäš-tät, tässakäy dər-näy tajrəst däy-awtəl-wen-däy. ¹² Nəfäl dihen, näsjän kəraɖ išilan däy-Sirakuz, ¹³ təzzar nällil asälim n-aman har Rajyo. Aşäl wa ilkämän i-wen, inkär-dd fälla-näy aɖu dd-ifalän əjus, izzəwät-anäy emänän har näsjän däy-Bäzula. ¹⁴ Nəjrāw dihen härät däy-ayətma-näy däy-äddin, äsmäjaren-anäy; nässakäy ɣur-sän əssəboɣ im-dan. ɣur-sän en-däy, ad-närmäs tamdujt ta n-Roma. ¹⁵ Əslän-anäy härät däy-älməssexitän n-Roma ɣas, əlkäɖän-anäy-dd s-ässuk n-ayrəm wa n-Abyud, əssəlkäɖän-anäy-dd day iyyäɖ s-ässuk wa n-ayrəm wa n-kəraɖät tihənzubba. Inhäy-tän Buləs ɣas, iräš i-Mässinäy, ikf'-e a-wen-däy ättäma d-äşşahät äynayän.

¹⁶ Näwwəɖ-in Roma ɣas, irɖa əlxəkum i-Buləs s-ad-ifär ehän n-iman-net, izzäy däy-s ənta d-əssärdasi wa has-ijän ənniyät.

Ajəyh wa ija Buləs däy-ayrəm wa n-Roma

¹⁷ Kəraɖ išilan ɖarät-a-wen, issäyrä-dd Buləs in-uşmään n-käl-Älyähud wi əzzäyunen Roma. Əzzəm-mäyän-dd sār-s ɣas, inn'-asän: «Ayətma-ɣ, wär t-illa a äyşadäy s-änimäşrəyäy i-tumast-nänäy, wəla i-älyə-datän-nänäy. Ayrəm wa n-Yärussälam a däy-dd-əttär-mäsäy, əjjäşäy däy-s takärmüt, ätwäjjäy jer-ifassän n-käl-Roma, ¹⁸ əttärän əntäneɖ almud n-a-wa äyşädäy ɖarät a-s hi-äsimäjrädän mäšan, wär t-illa äɖɖärora fäll-i əjrawän hi-äsinähjjan d-tamättant, əttärän fəw ad-hin-səwwəyyən mäšan, ¹⁹ ənkärän-dd käl-Älyähud dihen fäll-i, unjäyän ärɖän a-wa hi-äytäsän käl-Roma.

Ənhäyäy a-s wär t-illa a ärhan säl tamättant-in ɣas, tä-moos-ahi teyəre n-Qäyşär wa n-ämänokal mäqqärän ihän Roma tähaşšilt. Mäšan, hakd a-wen-däy, wär-ihə ənniyät-in n-ad-səwräy tumast-in uɖlem wäl' iyyän.

²⁰ A-wa-däy a fäl äsdärhänäy ahänay-nəwän, səfhəmäy-kəwän a-s tişəm-ti-hey, wär tänät-dd-orew sār-i a säl ättäma wa ohäräy d-käl-Işrayil iket-näsän.»

²¹ Inn'-as äljəməyät wa sār-s dd-äddewän: «Däy-a-wa hanäy-dd-iqqälän näkkäneɖ, wär t-təlla təkarɖe hanäy-dd-tosat dd-falät Älyähudəyät hanäy-təjat isälän-näk, wär t-illa day ere nənhay däy-ayətma-näy dd-ifalän dihen hanäy-käy-omalän wəla i hanäy-käy-ozamän.

²² Ämära, nässof, ad-hak-nəsəll näkkäneɖ iman-nänäy ed taggayt ta hed təglät fäll-tidət n-iman-net, nəssan a-s wär t-illa edägg s-wädden äşşunjen-tät däy-s äd-dinät.»

²³ Ohärän dər-s ɖarät-a-wen aşäl däy-t-dd-mad-äqqälän äddewän d-äddinät ojärnen wi dd-osänen äsi-he-wa. Osän-dd aşäl-en, imməjräd-asän wa-däy n-tifawt har toɖa täfukt, itafässar-asän tijəttewen n-a-wa isayra, ixatṭäb-asän isälän n-Təmmənəya n-Mässinäy d-a-wa innä alämär wa n-Mosa d-ännäbitän wi iyyäɖ-nen, isafham-tän day a-wa ənnän fäll-*YisaÄlmasex*.

²⁴ Issətbat aşrut iyyän däy-sän tənna-net, äsyär-as aşrut wa iyyäɖän ulh-net, unjäyän omänän s-mäjräd n-Mässinäy.

²⁵ A-s t-fälän äddinät, äzunän däy-a-wa ordän fäll-*Yisa Älmasex*. Inhäy Buləs täzune ta jän ɣas, inn'-asän: «Ijmaɖ-t äşşäk a-s tidət a-wa innä Unfas Šäddijän i-imärəwän-nänäy s-emm n-ännäbi Saya † a-s t-äşmaşäl Mässinäy. Äzzäman-en, inn'-as:

²⁶ «İgləw, äkk äddinät-i-däy, tənneɖ-asän:

ad-salläm s-timəzzujen-nəwän mäšan, wär t-illa a mad-təfhəmäm, ad-təswaɖäm s-tittawen-nəwän mäšan, wär t-illa a mad-tənhəyäm

²⁷ fäl-a-s tamətte-i, täsyär-ahi ulh-net, täyfäl-ahi timəzzujen-net, tähär-ahi tittawen-net i-ad-wär hənnəy, wär səll,

i-ad-wär t-illa a isalmaɖän ulh-net,

i-ad-sār-i dd-tənnəɖ, zuzəyäy-tät.»

²⁸ Inn'-asän Buləs ɖarät-a-wen: «İlməɖät, ɣur-aşäl-i-däy a-s, əlyəllas wa kəwän-ikfa Mässinäy, ikf'-e day i-in-əzzulam †† -i has-e-səjəɖnen.» [²⁹ Issəmɖa Buləs tənna n-a-wen ɣas, fälän-t käl-Älyähud ämiyyännän jer-iman-näsän.]

³⁰ İzzäy Buləs däy-ehän-wen-däy ifär har däy-s äs-sakäy əssin iwətyan əmdanen. İjraw iman-net, ehän-

† A-wa ännäbi dd-äzzarän i-Yisa, äloläy däy-isälän-net əssayät timəɖ n-awätay dat-tiwit-net. †† — ɣur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläşäl meɣ ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäɖnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Aşäl-i-däy, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

en-däy, a däy-t-dd-tisən äddinät iket-näsän wi ärhänen
ahānay-net, ³¹ ixaṭṭāb-asän isālan n-*Təmmənəya n-*

Mässinäy, isayr'-en, wär t-illa day ere has-igdalän tən-
na n-a-wa s-irha, ad-tän-änn fäll-Emäli Үisa Älmasex.

Käl-Roma

Äšajəš

1 A-wa näkk Buləs wa n-akli n-*YisaÄlmasex* dd-iyra s-iman-net i-ad-umasəy ännämmašul ixattäbän *Älənžil* n-Mässinäy i-dəgg-adəm. ² Älənžil, isälan-net, äru d-äsjar Mässinäy ättäma-näsän däy-əlkəttabän wi šäddijnen əktäbän ännäbitän ³ i-ad-əjən däy-sän isälan n-*Yisa Älmasex* wa n-*Rure-s n-Mässinäy*. ⁴ *Yisa*, s-eyäs-net, ahäya n-ämänokal Dawəd a ämoos mäšan, tu-mast-net i-*Rure-s n-Mässinäy*, äsdättät-tät Mässinäy s-tärna n-*Unfas Šäddijän*-i t-dd-issənkärän jer-inəmmut-tan. ⁵ Təssəba n-*Yisa Älmasex*-i n-Emäli-nänäy-en-däy, ad-fälla-näy dd-äzzäbbät Mässinäy ännuymät-net, ij'anäy inəmmušal-net i-ad-amənnät tiwsaten ti n-in-əzzulam, † ämašäl-nät erhet-net, səmyärnät isəm-net. ⁶ Inəzzulam, käla tän-ham käwəneḍ-däy, mäšan, ašäl-i-däy, iy'r-iwän-dd *Yisa Älmasex* s-iman-net.

⁷ Təssəba n-a-wen-däy a fäl hawän-in-kattäbäy təkərḍe-ta-däy, käwəneḍ-i n-iməššeddəjän ikna Mässinäy tärha əzzaḡnen ayḡəm wa n-Roma. Ähuuläy-käwän-in, ikf'-iwän Mässinäy-i n-Abba-nänäy d-Emäli *Yisa Älmasex* ännuymät d-älxer.

Tenere n-käl-Roma ta tärməsät Buləs

⁸ Däy-eyäf n-a-wa s-ärheḡ ad-hawän-tän-ännäy, ärheḡ ad-umayäy i-Mässinäy däy-idəm n-*YisaÄlmasex* fäl-a-s, wär t-ill' äwadəm däy-äddunya s-wädden isl' isälan n-iqqud n-immun-näwän. ⁹ A-wa heḡ däy-asəssi-wäḍ n-isälan n-*Älənžil* n-*Rure-s n-Mässinäy*, heḡ-t s-ulh imdan. Mässinäy-i ḡabbädäy s-ulh imdan a-s tajuhe-nin, wär käla okäy ašäl s-wädden kittəwäy-käwän, təd-daläy-awän-t ¹⁰ hak ašäl n-a-s kunta erhet-net a-wen, isäryəset-ahi əmmək fäl käwän-in-əkkeḡ. ¹¹ Ijmaḍ-t äššäk a-s äsidärhänäy hullan ahänay-näwän, əzzəyäy-käwän, äkfäy-käwän härät däy-isuf wi hi-ija *Unfas Šäddijän* i-ad-iššuhət immun-näwän, ¹² tənfüm-ahi, ən-fəwäy-käwän näkk-däy däy-immun wa hanäy-osayän.

¹³ Ayətma-ḡ, ärheḡ ad-təssanäm a-s äru d-äs-därhänäy ad-käwän-in-äkkäy mäšan, har ašäl-i-däy, wär-otes Mässinäy a-wen. Äsidärhänäy hullan ad-ikrəš älxidmət wa heḡ fälla-wän älfäyda s-əmmək wa s-t-

† — *Yur-käl-Älyähud*, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl meḡ ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, ännäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, ännäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

ikrəš jer-tiwsaten ti iyyäḍnen n-inəzzulam ¹⁴ fäl-a-s däy-isälan wi n-*Älənžil*, wär t-illa ere s-wädden ila fäll-i älyar jer-käl-iyärman wäla käl-əjef, jer-älyulam wäla älzuhäl.

¹⁵ Iba n-azəmmäzli n-äddinät-en-däy a sār-i dd-oräwän derhan n-ad-käwän-in-äkkäy käwəneḍ-däy i əzzäḡnen Roma, äjäy-awän isälan n-Älənžil.

Immun a ihakkän idəm dat-Mässinäy

¹⁶ Wär-äkrakäḍäy *Älənžil* ed ənta a-s tärna ta s-iyalläs Mässinäy ere sār-s omänän-däy, käl-Älyähud təzzar əlkämän-asäl inəzzulam. ¹⁷ Älənžil-en-däy a hanäy-isalmadän mi ilan idəm dat-Mässinäy s-əmmək wa s-tän-ənnän əlkəttabän n-Mässinäy a-s ənnän:

«Yur-sänto har sämdo,

immun a ihakkän ägg-adəm idəm dat-Mässinäy

i-ad-äj tämudre ta fälla-s irha Mässinäy.»

A-wa tamašalän inəzzulam

¹⁸ Tidət, Mässinäy, izazäbbat-dd aḍkär-net fäll-dəgg-adəm däy-təssəba n-iba n-tuksəḍa ta t-wär jen d-iba n-iqqud däy-a-wa tamašalän, əgdälän i-iman-näsän tidət, ənkazän-tät day i-äddinät wi iyyäḍnen s-a-wa läbasän tamašalän. ¹⁹ A-wa s-ämiyatär ägg-adəm i-ad-sār-s izzəy Mässinäy, inbaj tiṭṭawen ed äsnäfaläl-t-dd. ²⁰ A-wa dār-oläh Mässinäy, wär t-illa ere t-inhayän s-tiṭṭawen-net mäšan, tärna-net ta täylälät, tumast-net i-Mässinäy, a-wen-däy iket-net, afäl däy-s äznäzjamät ägg-adəm, ad-t-inhəy däy-a-wa dd-ibna a-s dd-ixlök äddunya. ²¹ Təssəba n-a-wen-däy a fäl äbas t-illa asäru wäl' iyyän i-iba n-tuksəḍa-net ed, dägg-adəm, əssanän a-s Mässinäy ill'-e mäšan, unjäyän s-ad-t-səmyärän wäla s-ad-has-umayän. Əzzəwen-tän erk inəzjam-näsän s-mäläyayna, oräw-dd sār-sän a-wen-däy tekle däy-tihay d-täḡart n-ulh. ²² Jan iman-näsän äddinät äz-izäbbätnen musnät, a-s ija a-wen, irmas-tän iba n-tayətte. ²³ Ənnär lan tayətte, wär häkkən iroriyawän-näsän Mässinäy-i iyälälän n-Mässi-s n-ännur, samäskalän-t älyibadät n-äššänämän äššiwwärnen dägg-adəm-i s-a ijän-däy, ad-tän-iba, ad-ḡabbädän tali-wen d-igḍaḍ d-irəzzejän d-izlulam.

²⁴ Inhäy Mässinäy erk əzḡənəf wa əjjäšän ḡas, äsräs-tän, oyy'-en, iwway-tän aḍu, ošäl dār-sän ḍarät erk derhanän n-ulhawän-näsän, ad-saməḍasän iman-näsän, šilləwnät-tän tikrukaḍ. ²⁵ Äsmättäyän tidət ta n-Mässinäy, jän-tät bahu; əqqälän-dd ḡabbädän

amätawäxlak, oyyän Ämaxlak-i änihäjjan d-tëmmal härkuk. Amin!

²⁶ Tëssäba n-a-wen-däy a fäl fölla-sän innäđ Mässinäy, oyy'-en, ođän däy-tikrukađ-tin-däy. A-wa is-säxram Mässinäy, ässiixlälän-t ëntäneđ; äbđänät tiđeđen-näsän d-meddän-näsnät, oyyänät a-wa ilän ämmäk, äqqälänät-dd tinmäkinät jer-iman-näsnät.

²⁷ A-wen-däy day a jän meddän-näsnät, järän-in a-wa dd-äzzäbbät Mässinäy ašäl äzzarän, ad-tän-išillöw a äsikarakäđän. Oyyän meddän tiđeđen-näsän, izzawät-tän iblis-näsän ad-itakk ähaləs-ähaləs, ämoos a-wen-däy tän-išlän älxäqq wa där-änihäjjan imojjan-näsän d-tëmyäre n-tanmäšrayt-näsän.

²⁸ Šamad, unjäyän s-ad-ukšađän Mässinäy, išläy-asän änta-däy däy-xorëzzëma wa äkfän iman-näsän, immär härat tiyëtwen-näsän, ad-tän-išillöw a äsikarakäđän wärän itätwëj. ²⁹ Äsikäyän ulhawän-näsän däy-iba n-iqqud d-tälläbäst d-erk derhan, d-tismiten d-iji n-iman d-ikënnasän d-äkkäzzu d-erk inëzjam d-ukšaf.

³⁰ Ämoosän imawayän n-ännämima, äššunjen Mässinäy, äkfärän, hällän, äđnayän ättäkëbru d-ibärajän, äsisikäyän däy-musnät n-iji n-a-wa läbasän, inëbbudar iket-däy-näsän, ³¹ irmas-tän iba n-tayëtte, imärzan n-ärkäwäl, äqqurän, käwalän ulhawän-näsän, wär tän-ha tähanint. ³² Išl'-en a-wen-däy kud-däy ässanän a-s ilkam däy-sän äššäreya n-Mässinäy ed iktab däy-mäjräd-net a-s äddinät wi šillun häratän-win-däy, əlhëllak yas a däy-sän ilkamän. Ässetän däy-a-wa ässuksäđän tän-išlän har eqqas faw a täjjan i-äddinät wi tamašalnen a-wen-däy tän-išlän wärän il' ämmäk.

Hak äwadëm d-a-wa has-jän imojjan-net

2 Äywa, käyy-i isawarän äddinät wi iyyäđnen uđlem, ere tämoosäd-däy, äbas hak t-illa äsaru; dädi-däy faw d-sawaräd äddinät wi iyyäđnen uđlem, ad-satbatäd a-s käyy iman-näk, iwar-käy uđlem ed a-wa-däy tän-sawaräd a xaddämäd käyy iman-näk. ² Wär t-ih' äššäk, nëssan iket-däy-nänäy, a-s äddinät wi tamašalnen häratän-win-däy läbasnen, ad-tän-išräy Mässinäy s-äššäreya wär-iha bahu. ³ Uhən käyy, ma yur-k ijan? Käyy-i s-a-wa täjjäđ, i läbasän, sawaräd uđlem äddinät, torded a-s ad-täylösäd däy-äššäreya n-Mässinäy wa ilkämän? ⁴ Mey käyy šäynet, wär tössëfräräd tëmyäre n-milyaw wa ija Mässinäy d-tazidert-net d-marušät-net? Änihäjja s-oräw-dd sär-k a-wen-däy tämujrižt, tutabäd. ⁵ Mäšan, käyy wa han-näyäy, äqqur ulh-näk, wär tärhed ad-tutabäd. Äššar yas n-Mässinäy a-s ilkam ad-t-dd-izëzzëbbät fölla-k ašäl wa n-ađkär-net d-äššäreya-net wa oýäđän. ⁶ Ašäl-en, hak äwadëm d-a-wa has-jän imojjan-net. ⁷ Äddinät-wi äkoyäđnen däy-amışäl n-a-wa oläyän d-tëmmal n-Mässinäy d-semyar-net d-umäy i-tämudre ta n-tidët, ad-tän-äkf Mässinäy tämudre ta täylälät ⁸ mäšan, wi

has-äffullägnen, ässofnen iba n-iqqud uhən tidët, ad-tän-isëlmäd a-s wär has-ijrez älxal-näsän, izëzzëbbät-dd ađkär-net fölla-sän. ⁹ Ad-tärmës tissust d-tizzurt e d-t-illäm ägg-adëm itamašalän a läbasän, isänt a-wen s-käl-Älyähud, akäy s-tiwsaten ti iyyäđnen n-inëzzulam. ¹⁰ Mäšan, äddinät-wi tamašalnen a-wa oläyän, ad-əjrëwän semyar d-tëmmal d-älxer yur-Mässinäy, isänt a-wen s-käl-Älyähud, akäy s-tiwsaten ti iyyäđnen ¹¹ fäl-a-s Mässinäy, wär-äzmäzläy äddinät.

¹² Äddinät wi ofänen abäkkäđ a-s ija a-wen əzhalän i-a-wa innä alämär n-Mässinäy wa dd-äzzäbbät föll-ännäbi Mosa, ad-dd-ətwäyrən s-äššäreya äntäneđ-däy mäšan, wär mad-ətwëšräyän s-tijöttewen ti n-alämär-wen-däy. Käl-Älyähud-i ha tijya n-a-wa innä alämär, wär t-illa a hasän-idrajän däy-s, tijöttewen n-alämär-en-däy a-s tän-e-išräy Mässinäy. ¹³ Wädden äddinät-wi sajadnen i-a-wa innä alämär s-timëzzujen-näsän a he-əkräšnen idëm yur-Mässinäy, änn-ak, wi has-sajadnen s-ulhawän-näsän, tamašalän a-wa däy-s iktäbän, a data-s-e-əkräšnen idëm. ¹⁴ Kunta tiwsaten ti n-inëzzulam, wär-ässennät s-alämär wa dd-äzzäbbät Mässinäy föll-ännäbi Mosa, mäšan tamašalnät d-iman-näsnät däy-älžahalät a-wa däy-s ätwännän, ässiilmäd-anäy a-wen-däy a-s, ässannät a-wa oläyän d-iman-näsnät, ämešäl-nät-t. ¹⁵ Änta-den-däy a-wa hanäy-isalmaidän a-s a-wa innä alämär n-Mässinäy, iktab-t däy-ulhawän-näsnät i-ad-t-ämašälänät, ässiilmäd-tänät day änniyät-näsnät sär-s, mäqqär day iššaki wa jänät däy-iman-näsnät, tänät-isalmaidän s-išk wa jänät kud-däy dehiyyän un-jaynät s-a-wen. ¹⁶ Wär t-illa a-s wädden ilkam ad-itbät, infiläl-dd iket-däy-net ašäl wa ilkämän d-e-išräy Mässinäy äddinät s-*YisaÄlmase*x, isënnëfiläl-dd a-wa iffärän däy-ulhawän n-dägg-adëm s-ämmäk wa s-tän-innä *Älənžil*-i xatäbäy.

Uđlem wa iwärän käl-Älyähud

¹⁷ Käyy-i ijännen ägg-Älyähud a tämoosäd, tabärajäd n-a-s il'-ik Mässinäy, täsifälläd föll-a-wa s-tamašaläd a-wa innä alämär wa n-Mosa, ¹⁸ ija yur-k a-s tössanäd a-wa fölla-k irha Mässinäy, issëlmäd-käy alämär jer-a-wa oläyän d-a-wa läbasän, ¹⁹ təkkašäd äššäk a-s äddinät wi iyyäđnen, imëddoryal, käyy a-s ämalway-näsän, käyy a-s ännur i-wi əzzäyänen däy-tihay; ²⁰ tärhed tu-mast n-älyalim i-älžuhäl, emässäyär n-aratän, təflasäd iman-näk s-tidët ta käy-issäyra alämär wa n-Mosa. ²¹ Uhən käyy-i s-härkuk tëmmaýäđ i-ere tössäyräd, ma s-hak-indar ad-säyräd iman-näk? Xatäbäd i-äddinät iba n-tikra, a-s ija a-wen, tikërad; ²² xatäbäd-asän täxärme n-ëzzëna, a-s ija a-wen, zinnud; janned-asän, uday ad-yabbädän äššänämän, a-s ija a-wen, tikërad a-

† — *yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäđnen iket-näsnät, ti n-inëzzulam. — Ašäl-i-däy, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).*

wa ihän ihänan wi dāy-əzzāyän äššänämän-win-dāy, ad-t-in-žanšed. ²³ Tabārajād n-a-s təssanād alāmār wa n-Mosa, a-s ija a-wen, tänimäšräyād-as; ənta-den-dāy iba n-tuksəḍa-nāk i-Mässināy. ²⁴ A-wen-dāy a fäl inna əlkəttab n-Mässināy dāy-isālan n-käl-Älyāhud:

«Təssəba-nāwän kāwāneḍ-di-dāy
a fäl wār-ätwäsāmyār isəm n-Mässināy jer-inəzzu-
lam.»

Wār t-illa a ihan amili wāla iba-net

²⁵ Tidət, amili infa härät afäl itamašäl äwadəm a-wa fälla-s ifraḍ alāmār māšan, ere irazzän a-wa innä alāmār, wār-izley amili-net d-iba-net ²⁶ fäl-a-s, kunta ere wa wārän ämeläy, ilkam i-a-wa ifraḍ alāmār fäll-ägg-adəm, ajän wädden dat-Mässināy, ad-äbas izlay d-wa ämeläyän. ²⁷ Kāwāneḍ, təssanäm a-wa fälla-wän ifraḍ alāmār, samalayäm iman-nāwän, a-s ija a-wen, wār kāwän-išla ar teräzze n-a-wa fälla-wän ifraḍ alāmār, kunta inəzzulam əntäneḍ, wār səmiləyän iman-nāsän māšan, tamašalän a-wa fälla-sän ifraḍ alāmār, əntäneḍ-en-dāy a-s ilkam ad-kāwän-səḍləmän dat-Mässināy, səkkərukəḍän-kāwän. ²⁸ Sājdät ämära, tidət, ənta da: ägg-Älyāhud wa n-tidət, wädden ere iwar ešwāl ilan mänhoy wāla amili, änn-ak, ²⁹ ämoos-t ere wa s-äsmaläy Mässināy ulh-net, wädden ere wa yur-ija a-s itamašal a-wa innä alāmār dāy-täkarḍe-net. Ənta-den-dāy, ägg-Älyāhud wa n-tidət. Ḍarät-a-wen dāy, amili wa n-tidət, a t-ämoosän a-wa ija *Unfas Šād-dijän* n-Mässināy dāy-ulh n-ägg-adəm wädden härät n-taknəssət jat dāy-tayəssa. Amili wa dd-orāw Unfas Šād-dijän s-ägg-adəm, kud irha wār-ikreš idəm dat-dägg-adəm, ad-t-ikreš dat-Mässināy.

Wār t-illa ere s-wädden iwar-t uḍlem

3 Adiš, əndek abāraj wa ihän tumast n-ägg-Älyāhud? Mey dāy: amili-i-dāy, ma infa? ² Ila tänfo māqqārät ed käl-Älyāhud əntäneḍ a fäll-dd-äzzäbbät Mässināy mäjräd-net. ³ Nəssan a-s wār has-äsjädän, ed, wār-ämešälän a-wa hasän-innä māšan hakd a-wen-dāy, ajän a-wen a hin-äsibätälän älyädalät n-Mässināy-hasän? Äbo, wār-ämmukkän a-wen ed, ⁴ kunta dägg-adəm razzän dāy-tənna-nāsän, Mässināy, tidət yās a t-dd-təffalät s-əmmək wa s-tän-innä əlkəttab n-Mässināy a-s innä:

«Mässināy, a innä-dāy, oyaḍ.
Ere has-iškän dāy,
ad-fälla-s ikrəš tidət.»

⁵ Māšan, kunta iba n-iqqud-nänäy ənta, a izazharän iqqud wa n-Mässināy, ma nənnä dāy-a-wen? Ämära, edāwänne wa itäjj ägg-adəm dāy-isəstanän-net a hawän-tajjāy näkk-dāy. Ak ajän Mässināy-i-dāy, wār-oyed fäl-a-s innin itakkäs dāy-näy älxaqq? ⁶ Aa fāw ed ənnär ha wāla-dāy tafräyt tiyyät yās Mässināy, əndek

əmmək wa s-mad-išräy äddunya? ⁷ Ämmukkän a-s dāy-a-wa jänney, əllan-t äddinät jannänen a-s: kunta bahu wa janney, isinfiləl-dd tidət i-ad-iwwaḍ səmyar fäll-isəm n-Mässināy, adiš mafäl hi-itəggar uḍlem, tu-masāy anəsbäkkəḍ bännan? ⁸ Adiš šamad isālan ənt-äneḍ-den-dāy, nilbaset yās i-ad-dd-tarəw təlläbäst-nänäy-en-dāy imärkedän. Tordam a-s bahu šund-wen-dāy, həlāy ad-t-səssäyryäy. Äddinät wi tiwəynen ännämimatän šund-win-dāy, iskar äššäreya wa dār-äni-häjjän yur-Mässināy.

A-wa s-olähän dägg-adəm

⁹ Adiš, əndek tidət dāy-a-wa-dāy? Ak, ajän näkkäneḍ-i n-käl-Älyāhud, nufa äddinät wi iyyäḍnen? Ma n-əmmək? Əssəjrähäy-kāwän-in a-s käl-Älyāhud hakd in-əzzulam, [†] wār-əzleyän, ännihəḍ dāy-sän abäkkəḍ iket-dāy-nāsän. ¹⁰ Isālan n-a-wen-dāy a dāy-hanäy-əssewāl əlkəttab n-Mässināy a-s innä:

«Wār t-illa ägg-adəm oyaḍän,
wāla-dāy iyyän yās,

¹¹ wār t-illa-i ijarahän härät,
wāla-i itattärän ad-uksaḍ Mässināy.

¹² Oškan iket-dāy-nāsän, wār-äynen härät,
wār tän-iha wāla-dāy iyyän yās itamašalän a-wa olāyän.

¹³ A-wa dd-izajjārän imawän-nāsän,
ija märkähaw wa ija azəkka ämerän;
ilsawän-nāsän a-s saswadän äddinät;
a-wa jännen s-iḍlay-nāsän,
irrn' ihäräynänän n-emäjäl.

¹⁴ Laqqänän äddinät, sasmamän fälla-sän
s-a-wa dd-ijammäḍän imawän-nāsän,

¹⁵ ärorädän iji n-iman,

¹⁶ edägg əmmärän-dāy,
wār dāy-s dd-tiyyən a säl ahälak d-älmäššibät.

¹⁷ A-wa s-itawänna tabarät n-älxer, wār hen zäbo-net,

¹⁸ wār ha tuksəḍa n-Mässināy tiṭṭawen-nāsän.»

¹⁹ Nəssan ya a-s a-wa innä alāmār wa n-Mosa iket-net, inn'-en i-äddinät əssannen s-alāmār-en, hakd a-wen-dāy, han-tän-i äsisändärnen. A-wen, ädduuttät i-ad-wār-itəmmil äwadəm itabārajän dat-Mässināy ed äddunya iket-dāy-net, a iwar uḍlem dat-Mässināy. ²⁰ A-wen älmäyuna-net a-s wädden amišəl n-a-wa innä alāmār a hanäy-ihakkän idəm dat-Mässināy ed wār t-ih' äššäk a-s a-wa innä alāmār, indär i-dägg-adəm ad-t-ämašälän. Ənta-den-dāy a-wa ässiitbätän a-s ägg-adəm-i-dāy, tidət-dāy a-s anəsbäkkəḍ a ämoos.

† — Yur-käl-Älyāhud, ere wārän ämoos ägg-Älyāhud s-aläšäl mey ere wārän ilkem i-äddin-nāsän, iket-net, ännäzzalim a ämoos. A-wen-dāy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsän, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-dāy, ännäzzalim, äkafär (ere wārän issen s-Mässināy).

Immun a ihakkän ägg-adəm idəm dat-Älmasex

²¹ Ämära, a-wa hanäy-ihakkän idəm dat-Mässinäy, äsnäfaläl-anäy-t-dd. Iktab däy-alämär d-a-wa ännän əlkəttabän wi n-ännäbitän, ²² äsdätten iket-däy-näsän a-s immun s-*YisaÄlmasex* a ihakkän imumənän idəm dat-Mässinäy, a-wen, wär sār-s izley dāgg-adəm. ²³ Dāgg-adəm iket-däy-näsän a ofän abäkkad, ibd'en a-wen d-ännur n-Mässinäy ²⁴ mäšan, hakd a-wen-däy, iyās Mässinäy däy-ännuymät-net n-a-s ere omänän s-*Yisa Älmasex*-däy, ad-ikräš idəm dat-Mässinäy ed ämoos-as *Yisa Älmasex*, Ämaγlas wa has-in-inaššän ibäkkadän-net bännan. ²⁵ Mässinäy däy-tārha-net i-iqqud, ija *Yisa* tasəbdärt i-ad-isəlməd s-iqqud, inyäl ašni-net fäll-tajəttewt, ämmut däy-idāggan-nänäy i-ad-izəl ibäkkadän-nänäy. Ibda, Mässinäy däy-tazidert-net, wär-išrey ibäkkadän wi ämešälän äddinät ²⁶ mäšan ämära, takute n-täfaške-ta-däy ija a hanäy-salmaidät s-iqqud n-a-wa ija, a-wen-däy a hanäy-isalmaidän a-s ila tärna n-ad-äkf idəm dat-Mässinäy i-ere wa omänän s-*Yisa*.

²⁷ Əndek γas a-wa däy-mad-äbbäräj ägg-adəm? Wär t-illa ed ämära, immun s-*YisaÄlmasex* a iyalläsän wädden amišəl n-a-wa ifrəđ alämär. ²⁸ Ənta-den-däy a-wa hanäy-isawännen a-s: immun a ihakkän ägg-adəm idəm dat-Mässinäy wädden amišəl n-a-wa fälla-s ifrəđ alämär. ²⁹ Mey day a tordam a-s Mässinäy-i-däy, i n-käl-Älyähud wädden in-inəzzulam? ³⁰ I näsän lab iket-däy-näsän ed Mässinäy, iyyän γas, ənta a ihakkän ere wa sār-s omänän idəm, tawset t-lät-däy, jer-ti n-käl-Älyähud-i jänen amili härät wäla ti n-inəzzulam-i wären əja amili härät. ³¹ Ajän a-wen-š älmäyna-net a hin-ikkasän alämär wa n-ännäbi Mosa fäl-a-s innin nənna a-s immun a ih' älfäyda? Äbo, wär nənna a-wen, alämär, ih' edägg-net.

Älmital wa hanäy-ämoos Ibrahim

4 Ämära, ännäbi Ibrahim-i hanäy-äshäyāwän, ma däy-s-e-nänn, ma t-ikfän idəm dat-Mässinäy? ² Ən-när timaşalen-net a t-əkfänen idəm dat-Mässinäy, umas-as a-wen abəraj, mäšan, wär-äddobät a-wen dat-Mässinäy ³ ed, əlkəttab n-Mässinäy iman-net a hanäy-innän a-s:

«Omän Ibrahim s-Mässinäy, ikräš data-s idəm.»
⁴ Ägg-adəm ya, afäl ixdäm härät, timzäl-net dihen, wädden bännan, äniihäjja d-älxaqq n-tide-net ⁵ mäšan ägg-adəm, immun-net s-Mässinäy a t-ihakkän data-s idəm, wädden älxidmät ija s-äššahät-net. Ənta-den-däy əmmək wa s-ihakk Mässinäy idəm i-wi wären äddin.

Təttəläl ta hanäy-ämoos Dawəd

⁶ Däy-təssəba n-a-wen-däy ijarrāw äwadəm ikrašän idəm γur-Mässinäy wäla imärkedän a fäl innä ämänokal Dawəd:

⁷ «Təndəđ i-wi s-hin-inša Mässinäy erk imojjan-näsän, omäs-in ibäkkadän-näsän,

⁸ təndəđ i-wa s-hin-inša Emäli ibäkkadän-net, wär tän-dd-iđkel däy-međan.»

Amili, wär-ihəkk idəm dat-Mässinäy

⁹ Äl-xer-wen-däy, ajän wädden, ill'e fäll-wi ämeläyner hakd wi wären ämeläy? Wädden, ätwänn'-anäy a-s: «Omän Ibrahim s-Mässinäy, ikräš data-s idəm.»

¹⁰ Əmme d-ikräš Ibrahim idəm-wen-däy dat-Mässinäy? Ak ajän a-s t-ikräš, äzizäbbät-dd Mässinäy amili mey? Äbo, a-s ikräš Ibrahim idəm dat-Mässinäy, wär fälla-s ins' absär. ¹¹ Šämad oman s-Mässinäy, ikräš γur-s idəm, ad-ämeläy i-ad-umas a-wen tamätart tässitbätät idəm wa ikräš. Otäs Mässinäy s-a-wen-däy ad-umas Ibrahim abba n-e d t-illäm amumən däy-təssəba n-ad-γur-s əkrəšän wi ämeläyner hakd-däy wi wären ämeläy idəm ¹² s-əmmək wa s-t-γur-s ikräš Ibrahim-i s-ənta a-s abba n-äddinät-wi wären äsfälla fäll-amili, änn-ak wär-omenän ar s-Mässinäy s-əmmək wa s-sār-s omän Ibrahim-i n-abba-nänäy-i γur-s ikräšän idəm här-wa wär t-immer absär.

Immun a ihakkän ägg-adəm ärkäwälän wi ijjäš Mässinäy

¹³ Ijjäš Mässinäy ärkäwäl i-Ibrahim, inn'-as, ad-ikus äddunya ənta d-ihäyāwän-net mäšan, täkasit-en, wädden alkum i-a-wa innä alämär a has-tät-e-ikfən, immun s-Mässinäy d-idəm wa γur-s ikräš a has-ijrāwän a-wen.

¹⁴ A-wen-däy afäl kunta täkasit-ten-däy, alkum i-alämär a-s əssəbab-net, adiš ma infa immun s-*YisaÄlmasex* ed, ärkäwäl-wa t-ässitbätän, ibbəttäl-in? ¹⁵ Mäšan, alämär, wär dd-itirəw sār-näy ar ađkär n-Mässinäy ed, ənnär wär dd-ixlek, wär-itəmməl musnät n-a-wa ämoos abäkkad, wär-itəmmil dihen ere iwar uđlem.

¹⁶ Däy-təssəba n-a-wen-däy a fäl, ere wa omänän s-Mässinäy γas a-s tətwar täkasit-ten-däy i-ad-tumas isuf ätiwäjjänen däy-ännuymät-net. γas, a-wen-däy a dd-orāwän a-s ärkäwäl wa ijjäš Mässinäy i-Ibrahim, oharän-t dār-s ihäyāwän-net iket-däy-näsän jer-wi əttäfnen alämär hakd wi omännen s-Mässinäy s-əmmək wa s-sār-s omän Ibrahim-i n-abba-nänäy iket-däy-nänäy. ¹⁷ Isälän n-a-wen-däy a fäl innä əlkəttab n-Mässinäy:

«Ibrahim, jey-käy abba n-abrək n-tiwsaten.»

γas, Ibrahim-en-däy dat-Mässinäy-i dd-isankarän in-əmmuttan, ixalläk-dd a wärän t-illa, a-s abba-nänäy däy-təssəba n-immun wa ija s-Mässinäy. ¹⁸ Ibda, wär t-

illa ättäma ijar Ibrahim mäšan, omän s-Mässinäy yas, ikräš-t. Təssəba n-a-wen-däy a fäl t-ija Mässinäy:

«Abba n-tiwsaten äjjootnen»,
inn'-as:

«Ad-ətəyän ihäyawän-näk, agdähän d-etran.»

¹⁹ A-s ijä Mässinäy mäjräd-wen-däy, ikn' Ibrahim tušäre, lämməd hullan däy-tayəssa-net ed ila teməde n-awätay mäšan, wär-ifnež immun-net. Saräta day i n-hänne-s, wär tänmäjjaj d-a-wen, äbas təjar ättäma n-ad-təkräš ara. ²⁰ Hakd a-wen-däy, wär-ifnež immun n-Ibrahim, wär ij' äššäk däy-ärkäwäl wa has-ijjäs Mässinäy, ikf'-e immun-net äššahät n-ad-ifləs Mässinäy, ad-t-itəmmal, ²¹ ikkas äššäk n-a-s ärkäwäl wa has-ijjäs Mässinäy, ad-t-äj. ²² Təssəba n-a-wen-däy a fäl ikräš idəm yur-s, ädđin jer-imaɣdalän ²³ mäšan, tifer-tin-däy n-a-s ikräš idəm dat-Mässinäy, wädden ənta yas a-s ätwännänät, ²⁴ ätwännänät-anäy näkkäneđ däy-i ässeđän Mässinäy däy-imaɣdalän däy-təssəba n-immun wa sār-s nəja ənta-i dd-issənkärän Emäli-nänäy Yisa jer-inəmmuttan. ²⁵ Ənta-en-däy a ämmun däy-təssəba n-timəntal n-ibäkkadän-nänäy təzzar, is-sənkär-t-dd Mässinäy jer-inəmmuttan i-ad-nəkräš idəm data-s.

Ušreyän n-immun, älxer d-Mässinäy

5 Ämära d-hanäy-ikfä immun-nänäy idəm dat-Mässinäy, imäl-t älxer jere-näy dār-s däy-äddim-mät n-Emäli-nänäy Yisa Älmasex, ² ənta-en-däy a hanäy-ijrəwän tabarät s-Mässinäy i-ad-nəjrəw ännuymät-net, intəm immun-nänäy. Ənta-en-däy ämära a-s ättäma wa fäll-näsifälla ed, nəjar ättäma n-a-s ilkam ašäl wa d-fälla-näy dd-mad-izəzzəbbət Mässinäy älxurmät-net, a-wen-däy a hanäy-äsihäläyläyän. ³ Älyiz-abät nənhäy-däy, ad-sār-näy-dd-arəw akuyəd däy-alkum-has, ⁴ arəw-dd sār-näy akuyəd, immun išmārän, arəw sār-näy a-wen, ättäma ädduutten ⁵ wär henät tikərras, itbat ed, Mässinäy iman-net a ijän tārha-net däy-ulhawän-nänäy s-tärna n-Unfas Šäddijän-i hanäy-ikfa.

Tārha n-Mässinäy i-dəgg-adəm, Älmasex a tät-dd-äs-näfalän

⁶ Darät-a-wen-däy, Älmasex, härwa wär t-illa älfäyda hanäy-ihan a-wa-däy hanäy-ija abäkkad, tosä-dd täqqän ta issəbdäd Mässinäy yas, ämmut däy-äddim-mät n-inəsbäkkadän. ⁷ Izzəwät ere madän-äj iman-net däy-miši däy-təssəba n-iyjän kud-irha fəw umas a-s ənta a ojārän älyədälät däy-äddunya, šärnaš d-e-isəmməkəl əwadəm iman-net iman n-iyjän, a ija däy-milyaw-däy. ⁸ Mäšan Mässinäy, ij'-anäy tārha-ta-däy s-härwa-däy nämoos äddinät warän ibäkkadän-näsän, ämmut Älmasex däy-təssəba-nänäy. ⁹ Yas, kunta nəkräš idəm ogdähän d-a-wen-däy yur-Mässinäy däy-

təssəba n-ašni n-Yisa Älmasex wa inyəlän, äb' ättäma n-əddəttu wa ija igguž wa hanäy-e-äj däy-äššar wa ilkämän. ¹⁰ Yas, kunta härwa nämoos isənja n-Mässinäy, äznämäžäl-anäy Mässinäy d-iman-net s-tamät-tant ta ija Rure-s, äb' ättäma n-əddəttu wa ija anməžəl-nänäy dār-s däy-təssəba n-tanäkra ta dd-ija Yisa-i hanäy-iyalläsän jer-inəmmuttan. ¹¹ A-wen-däy a fäl ämära, näddiwät, näsifälla fäll-Mässinäy däy-idəm n-Emäli-nänäy Yisa Älmasex-i hanäy dār-s äznämäžälän.

Adəm, ässođa dəgg-adəm; Älmasex, issəbdäd-tän-dd

¹² Adəm a dd-orəwän abäkkad s-äddunya iket-net, abäkkad-wen-däy ofa, a dd-orəwän tamättant s-äddunya. Əmmək-wen-däy a-s tođa tamättant fäll-dəgg-adəm iket-däy-näsän ed wär t-illa fəw ere s-wädden itra-dd abäkkad-wen-däy. ¹³ Abäkkad, ämoos a ihan äddunya härwa wär dd-əzzəbbät Mässinäy alämär fäll-ännäbi Mosa mäšan, ibäkkadän wi ämešälän äddinät dat-əzabbu n-alämär-wen-däy, wär tän-ixseb Mässinäy fäll-dəgg-adəm ¹⁴ mäšan, hakd a-wen-däy, a-wen, wär hin-ikkəs a-s a dd-täxläk äddunya-däy, yur-Adəm hundäy har ännäbi Mosa, tamätten äddinät wären ämešäl abäkkad olähän d-wa ämešäl Adəm-i ämoosän tele n-wa s-ätwänna ilkam ad-dd-ass.

¹⁵ Ännuymät wa ihäkk Mässinäy bännan d-abäkkad wa ämešäl Adəm, wädden a oharän härät. Təssəba n-abäkkad wa ofa iyyän n-əhaləs, Adəm, a fäll-dd-tođa tamättant fäll-e d t-illäm ägg-adəm, mäšan ännuymät wa ihäkk Mässinäy d-ännuymät wa sār-näy dd-orəw iyyän n-əhaləs, Yisa Älmasex, ih'-e älfäyda mäqqoorän. ¹⁶ A-wen wädden fəw a-s äddobät əwadəm ad-t-isən-nəfäqq ed, däy-təssəba n-anməšri n-iyjän n-əhaləs yas a fäl dd-ođa äššäreya n-Mässinäy-wa äswärän uđlem e d t-illäm ägg-adəm mäšan, ännuymät wa dd-əzzəbbät Mässinäy, ikf'-anäy idəm yur-Mässinäy, äsdärfät-anäy. ¹⁷ Yas, kunta šäyšad n-iyjän n-əhaləs a sār-näy dd-orəwän tärna ta fälla-näy təkräš tamättant, äb' ättäma n-ärrəzäy wa mäqqārän sār-näy dd-mad-arəw ännuymät n-Mässinäy wa hanäy-ikfän tämudre d-Təm-mənəya däy-təssəba n-Yisa Älmasex-i n-iyjän.

¹⁸ A-wen-däy a fäl kunta šäyšad n-iyjän n-əhaləs a dd-orəwän uđlem fäll-e d t-illäm ägg-adəm, orəw-dd sār-näy day iqqud n-iyjän n-əhaləs, Yisa Älmasex, ajärəw n-idəm yur-Mässinäy d-tämudre täylälät. ¹⁹ Əmmək-wa-däy s-anməšri n-iyjän n-əhaləs a ijän e d t-illäm ägg-adəm anəsbäkkad dat-Mässinäy, əmmək-wen-däy day a-s iqqud n-iyjän n-əhaləs, a ijrəwän idəm yur-Mässinäy i-e d t-illäm ägg-adəm.

²⁰ Alämär, äzzəbbät-t-dd Mässinäy fäll-Mosa i-ad-isəlməd dəgg-adəm a-s inəsbäkkadän a ämoosän mäšan, əjut dd-ija abäkkad-däy, äsjät-dd fälla-s Mässinäy ännuymät ²¹ däy-ittus n-a-s əmmək-wa-däy s-käla fälla-näy ixkäm abäkkad-i sār-näy dd-orəwän tamät-

tant, ad-fälla-näy ixkäm ämära ännuymät n-Mässinäy wa ihäkkän idäm yur-s i-ad-nəjrəw tāmudre ta täylälät s-ämoos yisa Älmasex-i n-Emäli-nänäy əssəbab-net i-e d t-illām ägg-adəm.

Tassayt d-Älmasex a ihäkkän ašäl fäll-abäkkad

6 Mäjräd-wa-däy, ma ämoos älmäyna-net? Adiš näkfet yas ämära iman-nänäy i-abäkkad i-ad-itwənhəy əjut n-ännuymät n-Mässinäy. ² Xäša! Näkkäneḏ-i ämmutnen däy-isälan n-abäkkad, əndek əmmək wa s-has-e nəddar, nəhakk'-e iman-nänäy day? Wār-ämmukän a-wen. ³ Ajän wār təssenäm a-s näkkäneḏ-i ätwäsälmäynen däy-aman s-isəm n-yisaÄlmasex i-ad-där-s nasäy, atwəsəlmay-nänäy-en, älmäyna-net a-s nohär där-s tamättant ta ija, ⁴ ämoos a-wen šund yas a-s ašäl wa d-ijjäs Älmasex azəkka, nohär-t där-s, nohär där-s day tanäkra ta dd-ija jer-inəmmuttan s-əmmək wa s-dd-inkär jere-sän s-tärna n-älxurmät n-Abba Mässinäy i-ad-nəkrəš ašäl, nərjəš däy-tämudre ta täynayät ihäkk. ⁵ Äduuttät day a-s kunta nohär där-s azəkka, ad-där-s nahär day tāmudre ed, inkär-dd jer-inəmmuttan ⁶ fäl-a-s nəlmədet a-s ägg-adəm n-anəsbäkkad wa s-käla t-nämoos, ätwäšlāb d-yisa fäll-tajəttewt i-ad-hin-tämmät tasna ta tärəwät i-ad-äba s-näkkilät i-abäkkad ⁷ ed, ere wa ämmun ya, ibḏa s-iyjät d-a-wa s-itawänna abäkkad. ⁸ Yas, šamad äduuttät a-s nohär d-Älmasex tamättant, adiš, äduuttät a-s ad-där-s nahär day tāmudre ed, ⁹ nəssan day a-s Älmasex-i dd-inkärän jer-inəmmuttan, äbas ilkam ad-olas tamättant tiyyät fäl-a-s äbas fälla-s təla tamättant tärna. ¹⁰ Ija tiyyät tamättant i-ad-äbas ila abäkkad äššar; ämära dd-iddär, iddar i-amišəl n-erhet n-Mässinäy. ¹¹ A-wen-däy a fäl käwəneḏ, äjät iman-näwän äddinät ämmutnen däy-isälan n-a-wa ämoosän abäkkad däy-a-s tämoosäm ämära äddinät əddarnen i-Mässinäy däy-tassayt-näwän d-yisa Älmasex. ¹² Wār toyem abäkkad ännihäḏ däy-tayəssa-näwän-i fäll-la tamättant tärna i-ad-tättäläläm erk derhanän-net. ¹³ Wār toyem ašrut n-tayəssa-näwän wäl' iyyän ännihäḏ däy-s Iblis, isawäjj'-et a wärän oyed, änn-ak, äkfät iman-näwän i-Mässinäy, taləhəm d-äddinät äynaynen, təkfəm-t day tiyəswen-näwän, tämašäläm iqqud. ¹⁴ Afäl jäm a-wen, wār däy-wän-e-ännähäḏ abäkkad ed, äbas t-təllam daw-älxikmät n-alämär, änn-ak, mäläm ämära daw-ännuymät n-Mässinäy.

Amumən, Mässinäy a-s äkkilät wädden abäkkad

¹⁵ Ma ämoos day älmäyna n-mäjräd-wa-däy s-iket t-jeḡ n-a-s äbas-t-nəlla daw-alämär wa n-Mosa, nəməl-t ämära daw-ännuymät n-Mässinäy? Ak ajän a-wen älmäyna-net, niḏəwet yas däy-abäkkad? Xäša! ¹⁶ Ajän wār təssenäm a-s ere təkfäm tanhaḏt fäll-iman-näwän däy, ad-has-täkkälem, ad-tamašäläm erhet-net, umas

mässi-wän. Əmmək-wen-däy day a-s afäl toyyəm abäkkad ännihäḏ däy-wän, ad-has-täkkälem, arəw-dd sār-wän a-wen-däy tamättant. Umasät eklan n-Mässinäy i-ad-sār-wän dd-arəw a-wen tāmudre toyadät. ¹⁷ Naməlet Mässinäy ed kunta ibda täkkilem i-abäkkad, ašäl-i, tamašäläm s-tayərha təjlayät tijəttewen n-äddin ti təlmädäm. ¹⁸ Təntäšäm-dd iman-näwän däy-tanhaḏt n-abäkkad i-ad-däy-wän ännähäḏ ämära amišəl n-a-wa oḡädän. ¹⁹ Mäjräd šund wa tajjän dagg-adəm a hawän-in-jeḡ i-ad-tudabem ujreh n-isälan-wi-däy. Yas, kunta ibda, täsnähäḏäm abäkkad däy-tiyəswen-näwän s-iba n-təšəḏje d-azzal ḏarät a-wa äsikärakəḏän, adiš ämära, sənnəhəḏät iman-näwän däy-amišəl n-a-wa oḡädän däy-ittus n-ad-təzzäyäm tāmudre šäddijät. ²⁰ Ibda, a-s däy-wän ännihäḏ abäkkad, wädden wār täkkuläm däy-iji n-a-wa oḡädän mäšan, ²¹ əndek a-wa sār-wän dd-iššəšräy a-wen? Ajän wädden, wār sār-wän dd-iššəšräy a-wen ar təkrakidḏ n-a-wa tamašäläm ed tamättant dat-Mässinäy yas a sār-wän dd-orəw a-wen. ²² Mäšan ämära d-käwän-äsdärfät Mässinäy däy-isälan n-abäkkad, ənta a-s tämoosäm eklan-net i-ad-tamašäläm a-wa šäddijän sār-wän dd-madän-isäyşəl tāmudre ta täylälät ed, ²³ älxaqq n-abäkkad, tamättant, mäšan, ännuymät n-Mässinäy wa ihäkk bännan a t-ämoosän, tāmudre ta täylälät däy-idäm n-Emäli-nänäy yisaÄlmasex.

Älmital dd-izjarän adubən

7 Ayətma-y! Əssanäy a-s a-wa s-əkkeḡ tənna-net däy-isälan n-a-wa innä alämär, wār has-təzheläm. A ikkäs əwadəm iddar-däy, ifraḏ fälla-s amišəl n-alämär. ² Älmital da əssiifhämän a-wen: taməḏt tədobänät, a ikka ähaləs-net iddar, wār has-t-illa däy-a-wa innä alämär a däy-s tärkəb eyäf-net mäšan afäl ašäl wa d-äba ähaləs-net, təjrəw ya iman-net, ad-äbas fälla-s ifraḏ a-wa innä alämär. ³ Afäl tärkəb eyäf-net däy-ähaləs-net, təglä, təjä adubən iyyän äynayän, a-di təzna mäšan, afäl ijmaḏ ähaləs-net äddunya, təjrəw ya iman-net däy-a-wa iyḏäs alämär däy-isälan-win-däy. Afäl toläs adubən ḏarät iba n-ähaləs-net, wār mad-has-umas a-wen əzzəna. ⁴ Ämära, ayətma-y, šund a-wen-däy a jam käwəneḏ-däy: däy-təssəba n-tassayt ta jäm d-tayəssa n-Älmasex, tämoosäm i-a-wa innä alämär äddinät s-äbas əddarän. Ämoos a-s ənta a käwän-ikräšän, ənta-i dd-inkärän jer-inəmmuttan i-ad-tamašäläm erhet n-Mässinäy. ⁵ Ibda a-s nəlkäm i-erk derhanän n-tiyəswen-nänäy d-mäləyaynatän wi iyyäḏ-nen, ällil-anäy alämär s-a-wen ed, wār sār-näy dd-orew a-wen a säl tamättant mäšan, ⁶ ämära d-nəmmut däy-isälan n-a-wa fälla-näy ifraḏ alämär-i hanäy-ikräḏän däy-tišəm n-tansit n-tiyəswen-nänäy, nəddoobät amišəl n-erhet n-Mässinäy s-tasna täynayät däy-ixkam

Unfas Šaddijän. Ənta-en-däy a-s tärna ta ihäkk, təzlay d-tärna ta ila alämär-i s-älkäq yas a fäll-təktab.

Isälan n-alämär d-abäkkäq

⁷ Ma ämoos älmäyna n-mäjräd-wen-däy? Adiš alämär wa n-Mosa, ənta a hanäy-isiqəwän däy-abäkkäq? Xäša! Änn-ak alämär-en-däy a hi-issəlmädän s-abäkkäq ed, ənnär wär hi-innäl alämär: «Wär täsdärhänäd a ila äwadəm wär led», wär ləmmədäy s-a-wen. ⁸ A-wen-däy a fäl ayätäl-wen-däy hi-ija alämär a ijräwän i-abäkkäq tašläl ta sār-i-dd-toräwät e d t-illäm erk derhan. Ənnär wär dd-ixlek alämär, wär hi-təjjəš tija n-a-wa s-itawänna abäkkäq. ⁹ İbda, əddaräy wäla alämär mäšan, äzzubbät-dd a-wa ifräd alämär yas, innähäd däy-i abäkkäq, ämoos šund a-s äbas əddaräy. ¹⁰ Färəq n-alämär wa s-änihäja a-s tämudre a sār-i dd-oräw, tamättant yas a sār-i dd-iwwäy ¹¹ ed, ämoos-dd färəq-wen-däy əsarü wa s-hi-əşjəqlät abäkkäq däy-tamättant. ¹² Hakd a-wen-däy, alämär, wär t-illa a t-ijrawän, Mässinäy ad-dd-ifal, a-wen-däy a-s: šaddij, oyaq, ifran. ¹³ Adiš, ma n-əmmək n-a-s a-wa oläyän, oräw-dd sār-i tamättant? A-wen ya, wär il' əmmək. Tidət ənta da: alämär-en-däy šaddijän, a sār-i dd-oräwän əsarü wa dd-äwwäyän asənnəfiləl wa dd-ija abäkkäq iman-net däy-i.

Tumast n-əgg-adəm

¹⁴ Nəssan, äduuttät day a-wen, a-s alämär, Unfas n-Mässinäy a-s əssəbab-net mäšan älwäxla a-s näkk-i-däy n-əgg-adəm, a wär-iha älfäyda s-əməşäläy a-wa ifräd ed, äkkiley i-abäkkäq šund azənš a hi-ijä. ¹⁵ A-wa tamaşaläy, iqqan eyäf-in, indär-ahi ad-t-əjrähäy ed a-wa s-ärhey amişəl-net, wär t-təmişiläy; a-wa-däy dār-okädäy yas a tamaşaläy. ¹⁶ Yas, šamad a-wa dār-okädäy yas a tamaşaläy, ənta-den-däy a-wa ämoosän tajuhe yur-i n-a-s alämär-i-däy, wär t-illa älyib t-iwarän. ¹⁷ Tidət-däy a-s abäkkäq wa däy-i ännihädän a itamaşälän härätän-win-däy, wädden näkk ¹⁸ ed, əssanäy a-s a-wa oläyän, näkk-i n-əgg-adəm, wär iha tayəssanin. A-wa oläyän, ärhey iji-net mäšan, indar-ahi. İjmaq-t äşşäk a-s əkfäräy däy-amişəl n-a-wen-däy, ¹⁹ wär təmişiläy a-wa oläyän, wär təmişiläy yas ar a-wa läbasän dār-əkney mikdaw. ²⁰ Šamad äbas tamaşaläy ar a-wa dār-okädäy, adiš, äbas näkk a itamaşälän tälläbäst-ten-däy, änn-ak abäkkäq wa däy-i ännihädän a t-itamaşälän.

²¹ İssəjräh-ah'-in a-wen-däy härät iyyän: əsidärhänäy iji n-a oläyän mäšan a-wa läbasän a fäll-i ikarräşän aşäl. ²² Däy-ammäs n-ulh-in, ijrəz-ahi alämär n-Mässinäy ²³ mäšan, tayəssanin ənta, ih'-et alämär iyyän säl wa ärhey. Alämär-wen-däy a hi-iknasän hak aşäl, ittaf-ahi däy-tişəm n-alämär n-abäkkäq wa däy-i ännihädän. ²⁴ Amäşkyo näkk-i s-wär t-illa älfäyda hi-ihan! Mi hi-e-

adənän tähanint, ikkəs-ahi-dd däy-tayəssa-ta-däy hi-tähobet s-tamättant? ²⁵ Təmmal i-Mässinäy däy-əddim-mät n-*YisaÄlmasex*-i n-Emäli-nänäy hanäy-ijräwän ad-dd-nəkkəs errawän-nänäy däy-a-wen-däy. Ämära, ənniyät-in, alämär wa n-Mässinäy a-s äkkilät, a-s ija a-wen, tayəssa-nin ənta, alämär wa n-abäkkäq a-s täkkilät.

Tämudre ta n-tidət ihäkk Unfas Šaddijän

8 Ämära, qarät-a-wen-däy ätwännän, äddinät wi osäyñen d-*Yisa Älmasex*, äbas t-illa fäw-fäw uqlem täni-iwarän dat-Mässinäy ed ənniyät-näsän wädden tiyəswen-näsän a däy-sän ännihädän. ² *Unfas Šaddijän*-i ihakkän alämär wa n-tämudre ta n-tidət dd-tirəw tassayt d-*Yisa Älmasex*, tärna-net a hi-täsdärfet, təbd'-ahi d-alämär wa n-abäkkäq d-tamättant. ³ A-wa s-käla ämoos isəssəndar i-alämär wa n-Mosa-i ännihädän däy-e d t-illäm ägg-adəm däy-təssəba n-abror wa taja tayəssa-net, issäryäs-t-dd Mässinäy ed, äşməşäl-dd *Rure-s*, ämoos-dd ägg-adəm i-ad-umas tasəbdärt ta jarräwät i-ägg-adəm tenäşše n-ibäkkäqän yur-Mässinäy. ⁴ A-wa fälla-näy ifräd alämär, äməşäl-t ed, ämära, wädden a-wa tärha tayəssa-nänäy yas a däy-näy ixkamän, Unfas Šaddijän n-Mässinäy a däy-näy ännihädän. ⁵ Äduuttät a-s ere ättilälän erhet n-tayəssanet, wär mad-äməşäl day yas ar a-wa fälla-s tärha tayəssa-net mäšan, wa s-Unfas n-Mässinäy a ättiläl, wär-e äməşäl yas ar erhet n-Unfas Šaddijän. ⁶ İjmaq-t äşşäk a-s a-wa tärha tayəssa n-əgg-adəm, tamättant yas a sār-s dd-itirəw, a-s ija a-wen, Unfas ənta, tämudre ta n-tidət d-älxer a dd-itiirəw s-əgg-adəm. ⁷ Äwadəm wa wärän izənnəzjumət ar däy-a-wa fälla-s tärha tayəssa-net, aşänjo n-Mässinäy, wär-äddobät as-rəs n-iman-net dat-alämär n-Mässinäy, wär t-äddobät kud t-irha-däy. ⁸ A-wen-däy a fäl äddinät wi ättilälän erhet n-tiyəswen-näsän, wär t-illa əmmək s-əjrəzän i-Mässinäy.

⁹ Käwänəq, äbas təglam fäll-derhan wa n-tiyəswen-näwän, änn-ak, jəm iman-näwän daw-tärna n-Unfas wa ija Mässinäy däy-ulhawän-näwän. Ere day wa s-wär-iha Unfas Šaddijän n-*Älmasex* ulh-net, wär t-ila *Älmasex*. ¹⁰ Kunta day iha *Älmasex* ulhawän-näwän, kud-däy tamättant a mad-təjəm däy-abäkkäq, ill'-awän-t əlyəllas ed ij'-iwän Mässinäy däy-təssəba n-tassayt ta jəm d-Unfas Šaddijän n-*Älmasex* äddinät yur-s lanen idəm. ¹¹ A-wen-däy a fäl kunta iha Unfas Šaddijän n-Mässinäy-i dd-issənkärän *Yisa* jer-inəmmuttan ulhawän-näwän, adiš, ad-käwän-äkf day ənta-i dd-issənkärän *Älmasex* jer-inəmmuttan tämudre ta dd-essənkärät tiyəswen-näwän jer-inəmmuttan s-tärna n-Unfas wa izzäyän ulhawän-näwän.

¹² Ayətma-y, kunta ill'-e färəq hanäy-iwarän, əlmədät a-s wädden wa n-alkum i-erk derhanän n-tiyəswen-

nänäy. ¹³ Ere ättälälän erhet n-tayəssa-net, tamättant yas a dd-e-arəw s-iman-net māšan, ere wa hin-ijärän s-tärna n-Unfas Šäddijän erhet n-tayəssa-net, tämudre ta n-tidət a dāy-s tälkamät.

Mässinäy d-aratän wi dd-ija s-iman-net

¹⁴ Ere wa s-Unfas n-Mässinäy a t-oyadän, ara n-Mässinäy a ämoos. ¹⁵ Unfas dāy wa kāwän-ikfä Mässinäy, wädden Unfas kāwän-ijan eklan s-härkuk han tarəmeyt, änn-ak, ikf-iwän Mässinäy Unfas-net i-ad-talähäm d-äddinät dd-ija s-iman-net. A-wen-dāy a hanäy-ikfän turhajät n-ad-nəyarr Mässinäy s-isəm: «Abba». ¹⁶ Tärna n-Unfas Šäddijän-en-dāy hanäy-ikfa Mässinäy a hanäy-ämoosän tajuhe ta hanäy-satbatät n-a-s tidət-dāy a-s arātän n-Mässinäy a nämoos. ¹⁷ Yas, šāmad ädduuttät a-s arātän n-Mässinäy a nämoos, adiš, nämoos iməkkusa, ad-hanäy-äkf Mässinäy a-wa s-hanäy-ijjāš ärkəwäl-net, nahär dāy d-Älmasex terše-net. Kunta närđa s-ad-där-s nahär ayāna wa inhäy, adiš, ad-där-s nahär älxurmät-net.

Älxurmät wa ilkämän

¹⁸ Ija yur-i a-s tersəmmawen ti nəhannäy ämära-dāy, wädden wäla a əndärrän edes i-älxurmät wa s-ilkam ad-hanäy-dd-infiləl. ¹⁹ Älxurmät wa s-äqqalän arātän n-Mässinäy, wädden əntäneđ yas a irmas iba n-tazidert n-ad-āj; a-wa iwärän ärori n-äkall iket-net a ärorädän ad-dd-ass. ²⁰ Ämoos a-wa iwärän ärori n-äkall a wärän issen e-s ihäl, wädden ad-t-dd-ikkasän a-wen, Mässinäy a has-iytäsän a-wen. Māšan, a-wen, wär hin-ikkəs ättäma wa äsjär Mässinäy taxləkt iket-net. ²¹ Imal-dd ašäl d-mad-isəttäyləl Mässinäy taxləkt-net iket-net dāy-əlhəllak wa s-täšewāj, əjrəwän arātän n-Mässinäy älxurmät wa s-hasän-innä. ²² Nəssan a-s ašäl-i-dāy, taxləkt iket-net a täššorsät, təkna tizzurt tolähät d-ta rammäsät taməđt jarrəwät eyäf-net. ²³ Wädden dāy ənta yas a irmas a-wen-dāy, irmas-anäy näkkäneđ dāy-i ija Mässinäy tiyāffaddiwen n-Unfas-net. Näkkäneđ dāy, nətihnəffit dāy-iman-nänäy, näqqal i-ašäl wa d-enumas s-tidət-dāy arātän n-Mässinäy, ikkəs-anäy dāy-tissust ta dāy-hanäy-jänät tiyəswen-ti-dāy. ²⁴ Ed näkkäneđ, tidət-dāy a-s əlyəllas-nänäy itbat māšan har ämära-dāy, ämoos a dāy-nəjar ättäma. Äywa, ättäma wa ihannäy äwadəm, ad-äbas ämoos ättäma; əndek ättäma wa ilkämän dāy-a-wa-s išwär, inhäy-t äwadəm? Wär t-illa. ²⁵ Māšan afäl ättäma-nänäy, ämoos a wär nəhənnəy, dihen, ad-has-nəqqəl s-tazidert d-ulh ijlayän. ²⁶ A-wen-dāy fäw a fäl hanäy-italil Unfas Šäddijän dāy-tələmde-nänäy ed a-wa s-äniihäjja ad-t-nəttär dāy-Mässinäy, wär t-nəssen. Ənta-en-dāy a hanäy-itəd-dälän Mässinäy s-tihnəffa wären la afəssär.

²⁷ Tidət a-wen, Mässinäy-i issanän a-wa ihän ul-hawän, issan dāy a-wa ihän ənniyät n-Unfas. A-wen-

dāy a fäl ənta, erhet n-Mässinäy a itattär i-iməšsed-dəjän.

Tihusay d-təmyäre n-tärha ta hanäy-ija Yisa Älmasex

²⁸ Đarät-a-wen dāy, nəssan a-s äddinät wi ärhänen Mässinäy d-äddinät wi dd-iyrä s-iman-net dāy-erhet-net, a tän-irmäsän-dāy, a ämoos-dāy, Mässinäy iman-net a itajjän a-s tišrayäten n-tanfust-ten-dāy tän-tär-mäsät, i n-tänfo-näsän. ²⁹ Mässinäy äddinät wi äs-näfrän dat-axälak i-ad-umasän arātän-net, iytäs-asän milhaw d-Rure-s i-ad-umas Rure-s teyäfädde n-əŋətatän äjjootnen. ³⁰ Mässinäy, äddinät wi s-dd-iytäs a-wen, iyř-en-dd s-iman-net; wi dd-iyra s-iman-net, ikf-en idəm data-s, wi ikfa idəm data-s, ikf-en dāy älxurmät-net.

Tärha n-Mässinäy ta hanäy dd-äsnäfaläl dāy-Älmasex

³¹ Šāmad isälan-den-dāy, ma s-näddoobät tənna-net dāy? Kunta Mässinäy-i-dāy, tidət-dāy a-s ašrut wa-nänäy a iha, mi fälla-näy ilan tärna? ³² Zənnəzjumətät yas: kunta Mässinäy, Rure-s iman-net wa n-iyyän ila, wär t-iyles dāy-tamättant, änn-ak, oyy'-e ämmut dāy-təssəba-nänäy, əndek yas đarät-a-wen-dāy a-wa hanäy mad-unjəy? Wär t-illa. ³³ Äddinät wi äsnäfrän Mässinäy, mi tän-e-isəwärän uđlem? Wär t-illa ed Mässinäy iman-net a tän-ikfän idəm data-s. ³⁴ Mi äddoben ad-tän-isəwär uđlem? Ajän wädden Älmasex ämmut māšan, isälan, wär-əmden dihen yas, a ojärän a-wen, inkär-dd jer-inəmmuttan, ikk' išənnawän, äqqima dihen daw-ayil n-Mässinäy, itattär-anäy s-Mässinäy. ³⁵ Əndek yas a-wa-dāy hanäy-e-ibdəwän d-tärha ta hanäy-ija Älmasex? Ak tirəmmay mey erk əmmək, ak älyizabät mey laž mey yəlləl, ak miši mey təkoba? Wär t-illa fäw a hanäy-där-s-e-ibdəwän, a ämoos-dāy. ³⁶ Dāy-isälan n-a-wen-dāy a dāy-hanäy-innä əlkəttab n-Mässinäy: «Təssəba-näk, Mässinäy a fäl nətamättat hak ašäl, jän-anäy äddinät yas šund taysiwen dāy-wär-ilkem a säl ayäras.»

³⁷ Māšan, hakd a-wen-dāy, dāy-a-wen-dāy iket-net, nämoos imärnan, nokäy fäw tumast n-imärnan, nəkräš ašäl imdan fäll-išənja-nänäy s-turhajät n-Wa hanäy-irhän. ³⁸ Əkkasäy äššäk a-s wär t-illa fäw a hanäy-e-ibdəwän d-tärha ta hanäy-ija Mässinäy: ak tamättant wäla tämudre wäla ənjalosän wäla išənnawän wäla käl-tärna, a-wa t-illän d-a-wa ilkämän, ³⁹ käl-äššahät wi n-išənnawän d-a-wa iwärän ärori n-äkall, wär t-illa fäw a dd-ätiwäxläkän äddooben ad-hanäy-ibdəw d-tärha n-Mässinäy ta hanäy-dd-äsnäfaläl dāy-Emäli-nänäy Yisa Älmasex.

Tisnant n-iman ta ija Buləs däy-təssəba n-käl-Işrayil-i äşyärnen ulhawän-näsän i-Mässinäy

9 Näkk-i s-ašäl-i-däy osayäy d-*YisaÄlmasex*, tidət a hawän-janney wädden bahu, *Unfas Šaddijän* iman-net a hi-ojadän däy-ənniyät-in däy-a-wa s-ärhey ad-hawän-tän-ännäy. ² Äryan iman-in, äryan; jan tisnant wärät kəttəl. ³ Äsniinän day hullan däy-isälan n-a-wa dd-iqälän ayətma wi n-käl-Işrayil. Diha t-älley, kud irha fäw təwār-ahi tilyant, ənməjjəjəyət fäw d-Älmasex i-ad-där-s ənmihəzän əntäneḍ, əjrəwän əlyəllas. ⁴ Käl-Işrayil, Mässinäy a tän-dd-ijän s-iman-net, äswär-tän ännur-net, änmäjjäš dār-sän ärkäwälän n-tassayt, äz-zäbbät fälla-sän älämär wa n-Mosa, issəlmäd-tän älyibadät n-Mässinäy wa n-tidət, ijjäš-asän ärkäwälän äjjootnen. ⁵ Əntäneḍ a länen imärəwän-nänäy wi n-ibda dd-izjār Älmasex s-eyäs-net ənta-i n-Mässinäy-i t-ilan jənnəj-härät iket-net. Naməlet-t, amin!

Mässinäy, a-wa s-ijjāš ärkäwäl-net, ad-t-äj

⁶ A-wa hawän-janney, wädden i n-a-s innin ärkäwäl wa hasän-ijjāš Mässinäy, äbottäl-in. Äbo, änn-ak, wädden äddinät iket-näsän wi-dd-əzjərnen Işrayil a ämoosnen dägg-Işrayil wi n-tidət. ⁷ Wädden day äddinät iket-näsän wi dd-əzjərnen Ibrahim a-s ihäyawän-net wi n-tidət, əktəwät-dd a-s Mässinäy iman-net a innän i-Ibrahim:

«Isxaqq a hak dd-e-əzjərän ihäyawän.»

⁸ A-wen älmäyna-net a-s wädden aratan wi s-dd-issəbäb ägg-adəm, a-s wi n-Mässinäy, änn-ak, aratan-net a tän-ämoosän, wi s-dd-issəbäb ärkäwäl wa ijjāš i-Ibrahim. ⁹ Ärkäwäl-en, ənta da a-wa däy-s innä Mässinäy i-Ibrahim:

«Ad-käy-dd-äqqələy däy-äzzäman šund wa-däy, a-s käy-dd-e-äqqələy s-äzzäman-en, təkraš-ak Saräta alyad.»

¹⁰ A-wa has-innä Mässinäy, wädden Saräta yas a yur-dd-imdä, inn'-en day i-Räbka ta n-hänne-s n-Isxaqq-i n-abba-nänäy iket-nänäy ed təkraš-as eknewän s-əmmək-wen-däy. ¹¹ Härwa wär-əwen eknewän-en-däy, härwa wär-əmešälän a oläyän wäla a läbasän a-s imməjräd Mässinäy i-Räbka, issəlmäd-tät s-wa äsnäfrän jere-sän; ämoos a-wen erhet n-Mässinäy wädden fäl təssəba n-emärked jan i-ad-dd-iyär s-iman-net wa s-irha. ¹² A-s itäjj a-wen, innä Mässinäy i-Räbka:

«Ad-äkkälät wa n-amäqqar i-wa n-amäḍray.»

¹³ Ənta-den-däy a-wa ijän ed innä Mässinäy iman-net: «Ässofäy Yaqub uhən Iso.»

Mässinäy, enəsdebbär n-iman-net

¹⁴ Ak ajän a-wa ija Mässinäy, ajän ad-hanäy-isəwwənn a-s Mässinäy, wär-oḡed? Aa fäw, wädden a ijan a-wen ¹⁵ ed Mässinäy iman-net a innän i-Mosa:

«Sansey ärräxmät-in fäll-ere wa s-ärhey, naqq'-ahi tähanint n-ere wa s-ärhey.»

¹⁶ A-wen wädden a dd-izjarän erhet n-ägg-adəm wäla äššahät-net, tähanint n-Mässinäy a dd-ifal. ¹⁷ Iktab däy-əlkəttab a-s innä Mässinäy i-Firyäwna:

«Jey-käy əssəbab i-ad-səlmädäy s-tärna-nin i-ad-itwäxtəb isəm-in fäll-ärori n-äkall iket-net.»

¹⁸ A-wen-däy a fäl ere wa s-oḡän Mässinäy tähanint, oḡän-as-tät, wa s-äşyär ulh-net day, ad-iyar.

Mässinäy a-s ämaxlak d-ämänokal

¹⁹ Ämmukkän a-s afäl əslän iyyäḍ däy-wän i-mäjräd-wen-däy, ad-dd-əggədän, ənnən: Mässinäy adiš, ma s-isawar dägg-adəm uḍlem? Ajän mi äddooben aḡəzḡəwi n-iman-net data-s? Wädden a-wa s-irha yas a itäjj.

²⁰ Uhən käyy-i n-ägg-adəm dd-tajjāšän inəzjam šund-win-däy, mi tämoosäd fäw taməzayäd d-Mässinäy? Kälä tənhyäd ayäsis isastan ere wa t-iknän d-äddälil wa fäl t-dd-ikna. ²¹ Wädden ere wa ikannän iysas, a-wa s-irha yas a itäjj, tälayt a iḡarrəz təzzar ikən sār-s jer-ayäsis ilan älqim d-i t-wärän ila. Tälayt-en-däy a-s ikann a-wen-däy iket-net.

Derhan n-Mässinäy i-käl-Işrayil

²² Mässinäy day, isakna aḍkär-net i-ad-isəlmäd s-tärna-net. Ähoja äzizäydär i-wi äniihäjjänen d-aḍkär-net wären änhäjjä ar d-əlhəllak ²³ mäšan wi s-oḡän tähanint s-irha ad-t-səmyärän, irha day ad-tän-isənnəfləy däy-älxurmät-net. ²⁴ Teḡäre ta hanäy-dd-ija Mässinäy s-iman-net näkkäneḍ-i n-käl-Älyähud, ənta day a dd-ija i-tiwsaten ti iyyäḍnen n-inəzzulam ²⁵ s-əmmək wa s-tän-innä ännäbi Ozi däy-əlkəttab-net a-s innä, innä Mässinäy:

«Tamətte ta s-ibda wär tämoos ta-nin, ənta ämära a he-äjäy tamətte-nin.

Tamətte ta s-ibda tätiwäksän, ənta a he-tumasät ta əkney tärha.»

²⁶ Edägg day wa-däy hasän-ätwännä: «Wär tämoosäm tamətte n-Mässinäy», edägg-wen-däy iman-net a däy-e-ətwäyrən s-isəm:

«Aratan n-Mässinäy wa iddarän.»

²⁷ Ännäbi Saya †† ənta, innä:

«käl-Älyähud, kud-ärhan əjən əjut wa wär jenät timətwen n-äkall däy-asälim n-əjärew wa səmmän tasəkkemt däy-sän yas a he-ijrəwän əlyəllas»

²⁸ Emäli day a-wa s-innä, ad-t-äj, äššäreya wa s-innä ilkam ad-t-dd-izəzubbət fäll-äddunya, ad-t-äj šik šik.

† — *Yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, ännäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, ännäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy). †† A-wa ännäbi dd-äzzarän i-Yisa, äloläy däy-isälan-net əssayät timaḍ n-awätay dat-tiwit-net.*

²⁹ Oläs day ännäbi Saya innä:
«Ännär wär hanäy-dd-oyya
Mässinäy-i n-Mässi-s n-ajhanän
härät däy-əzzurəyät-nänäy,
ašäl-i-däy, nooläh yas
d-iyärman wi n-Sodoma d-Gomora-i ihläk.»

Äddälil wa fäll-innäḍ Mässinäy fäll-käl-Işrayil

³⁰ Ma sä l a-wen? Inəzzulam-i wären təmmäy i-iqqud dat-Mässinäy, ij'-en immun-näsän s-Mässinäy imay-dalän data-s lanen idəm. Immun-näsän s-Mässinäy a sār-sän dd-orāwän a-wen. ³¹ A-s ija a-wen käl-Işrayil əntāneḍ, amišəl n-a-wa innä alämär a-s tattärän ad-tän-äkf idəm dat-Mässinäy mäšan, indär-asän ad-dd-säysälän a-wen. ³² A-wen-š ma t-ijän? Adiš əttärän ad-əjrəwän iqqud išlayän i-wa ihakk immun s-Mässinäy. Əttärän ajärəw n-a-wen s-a-wa tamašalän, ämoosän yas šund äddinät s-tärsal tähünt har išwar oḍan.

³³ Ija a-wen s-əmmək-wa-däy s-ätwännä, innä Mässinäy däy-isälan n-Ÿisa:
«Änhəywät! Sansey tähünt rassälät i-äddinät
däy-ayrəm wa n-Sayon.
Ad-tumas əssəbab n-əjäḍäl i-iyäḍ mäšan,
ere fälla-s äšhätälän-däy,
wär-ilkem ad-ämmujrəz.»

10 Ayətma-γ, derhan n-ulh-in d-a-wa tattäräy hak ašäl däy-Mässinäy da: äyləsnet käl-Işrayil. ² Äd-doobey tajuhe n-a-s käl-Işrayil, ədgažän hullan däy-isälan wi n-Mässinäy mäšan, wär jen a-wen s-ənniyät ijrahän härät. ³ Əžhalän härwa däy-isälan n-a-s Mässinäy a isaydalän ägg-adəm i-ad-γur-s ikrəš idəm wädden imärkedän-net, a-wen, unjäyän sār-s. ⁴ Älmasex, a γur-dd-imdä a-wa innä alämär, ere sār-s omänän-däy, ad-ikrəš idəm dat-Mässinäy.

Ere omänän s-Ÿisa Älmasex, ad-iyələs

⁵ Däy-isälan n-a-wa ihakkän ägg-adəm idəm dat-Mässinäy, innä Mosa:

«Ere ämešälän färəḍän
wi əktäbnen däy-alämär,
ad-has-umas a-wen-däy
əssəbab n-əlyəllas.»

⁶ Mäšan ašäl-i, immun-nänäy s-Mässinäy, issəlmäd-anäy a-wa hanäy-ihakkän idəm dat-Mässinäy, inn'-anäy:

«Wär tənneḍ däy-iman-näk:
mi he-ikkən išənnawän?»

A-wen, azəzzəbbu n-Älmasex däy-sän; ⁷ wär tənneḍ day:

«Mi he-ikkən ider n-äkall?»

Ajän wädden Älmasex, äru dd-inkär jer-inəmmuttan.

⁸ Isälan n-a-wen-däy, a däy-hanäy-innä mäjräd n-Mässinäy:

«Ašäl-i, mäjräd n-Mässinäy,
ohaz-käy, ih'-emm-näk, ih'-ulh-näk.»

Isälan-win-däy a hin-nəsasawaḍ dägg-adəm i-ad-amənän s-Ÿisa. ⁹ Ere ittäfän däy-tämudre-net tənna n-a-s Ÿisa, Emäli, ifläs däy-ulh-net a-s issənkar-t-dd Mässinäy jer-inəmmuttan, ad-iyələs ¹⁰ fäl-a-s immun wa dd-ifälän ulh n-äwadəm a t-ihakkän idəm γur-Mässinäy, wa ittäfän tənna n-a-wen s-əmm-net, ad-t-iyələs Mässinäy. ¹¹ Ənta-den-däy a-wa innä əlkəttab n-Mässinäy a-s innä:

«Ere omänän s-Emäli-däy,
wär-ilkem ad-ämmujrəz.»

¹² A-wen ämära, wär sār-s izley ägg-Älyähud wäla wa t-wärän ämoos ed iket-näsän, iyyän n-Emäli ihakkän a olayän s-əjut a oharän, ere t-iyrän-däy, ad-has-äkawən.

¹³ Iktab a-s:

«Ere iyrän isəm n-Emäli,
omän sār-s däy, ad-iyələs.»

Täyart n-ulhawän n-käl-Älyähud

¹⁴ Mäšan, äddinät ya, əndek əmmək wa s-mad-əygrən isəm n-Emäli a-s wär sār-s omenän? Əndek day əmmək wa s-mad-sār-s amənän a-s wär käla əslän i-isälan-net? Əndek əmmək wa s-mad-əslən i-isälan-net a-s wär t-illa ere hasän-tän-ixtäbän? ¹⁵ Əndek əmmək wa s-mad-hasän-ətwäxəbän a-s wär t-illa ere sār-sän ämešälän? Təssəba n-a-wen-däy a fäl innä əlkəttab n-Mässinäy:

«Tihusay ija ass n-imawayän n-isälan n-Älənžil,
edägg äkokälän iḍarän-näsän däy,
älxer a sār-s dd-tirəwän.»

¹⁶ Älwäxla a-s a äjjeen däy-äddinät, unjay s-Älənžil. A-wen-däy a äswännän ännäbi Saya: †

«Emäli, a ija a-wa-däy nässewäl,
mi omänän s-a-wa nəxattäb?»

¹⁷ Immun wa iyalläsän, a-wa s-isäl äwadəm ihän Älənžil-wa-däy nəxattäb dd-ifälän Älmasex, a iha. ¹⁸ Ak ajän a-wen älmäyana-net a-s har ämära-däy, wär-əslən käl-Älyähud i-isälan-win-däy? Əslan-asän lab ed a-wen-däy fäw a däy-innä əlkəttab n-Mässinäy:

«Ässewälän imawayän n-isälan fäll-ärori n-äkall iket-net,

wär t-təlla tamdujt däy-äddunya s-wädden təsl'-asän.»

¹⁹ Ad-käwän-səstənäy:

«Tordam a-s isälan-wi-däy,
wär tän-əjrehän käl-Işrayil?»

Əjrahän-tän lab. Əntāneḍ-en-däy fäw a-s innä ännäbi Mosa s-tizarät, innä Mässinäy:

† A-wa ännäbi dd-äzzarän i-Ÿisa, äloläy däy-isälan-net əssayät timaḍ n-awätay dat-tiwit-net.

«Ad-däy-wän äjāy tismiten
fäll-tamət̄te wārāt tāmoos ta-nin,
zəzəkənžārāy-kāwän fäll-tawset jam tawset n-
älžuhäl.»

²⁰ Olās day ännābi Saya, iglā har innā:

«Äddināt wi s-ibda, əkfan-ahi iroriyawän-nāsän,
əqqälän-ahi-dd;
wi s-ihənnin, wār däy-i äkkulän,
äsnāfalälāy-asän-dd iman-in.»

²¹ Däy-a-wa dd-iqqälän käl-Işrayil, ənta da a-wa däy-
sän innā Mässināy:

«Əzžalāy əfuss-in har äqqur
i-tawset hi-tənkārāt,
osey-tāt a-wa tawset hi-täsiyārāt ulh-net,
tawset sār-i tunjayāt.»

Mässināy, wār hin-inḍew käl-Işrayil

11 Ässistänāy-kāwän ämära, ak ajän Mässināy ijär-
in tamət̄te ta n-käl-Işrayil äsnāfrän? Äbo! Näkk-i
hawän-ässewälän, ägg-Işrayil n-ahāya n-Ibrahim la
tawset ta n-Bānyamin a ämoosāy. ² Mässināy, tawset
ta äsnāfrän i-iman-net härwa wār dd-täxlek äddunya,
wār tät-in-ijer. Əktəwāt-dd ḡas a-wa innā ännābi ʔəli
däy-isälän n-käl-Işrayil a-s hasän-iškä s-Mässināy, inn'-
as:

³ «Emāli, tamət̄te-ta-hi, tänyä ännābitän-nāk,
tärzä idäggan wi däy-tajjānāt tikutawen-nāk.
Näkk day-i dd-äqqimän, təzzan sār-i,
tārha ad-tāj iman-in.»

⁴ Innā a-wen ḡas, inn'-as Mässināy:

«ʔəli, änsət ənniyāt-nāk,
leḡ əssa afdän n-āhaləs wār-iha wäl' iyyän
s-kāla irkāy dat-Baal-i n-ämānokäl n-äşşänämän.»

⁵ A-wa ijän däy-äzzāman-wen-däy, ənta day a ijan däy-
äzzāman-wa-däy, iḡlaf Mässināy däy-ännuymət-net
tamət̄te wārāt təjjət dd-äsināfrän jer-käl-Işrayil. ⁶ Šā-
mad ännuymət n-Mässināy a äsnāfränän tamət̄te-ten-
däy i-ad-tät-iḡləs, adiš, wädden imärkedän-nāsän a
tän-e-iḡləsän ed, afäl ija a-wen, ad-ābas ämoos ä-
nnuymət, ännuymət wa n-tidət. ⁷ A-wen-š, ma ämoos
älmāyḡa-net? Ajän a-wa s-əmmāyän käl-Işrayil, wār t-
əjrewän? Əjrāwän-t däy-sän lab wi däy-sän äsnāfrän
Mässināy. Wi iyyäḍnen wären əjrew a-wen, asyār a
has-jän ulhawän-nāsän. ⁸ Isälän n-a-wen-däy a däy-in-
nä əlkəttab n-Mässināy:

«Iššəšläl-tän-in Mässināy
i-ad-wār hənnəyän, wār səllən.
Ənta-den-däy a-wa ijrāwän käl-Işrayil har ašäl-i-däy.»

⁹ Olās day ḡarāt-a-wen, innā ännābi Dawəd:

«Umasnet imjora-nāsän
a hasän-iha sunsəj,
ättärməsnet däy-tändärbaten;
iḍewet-dd fälla-sän älmäşşibāt tän-in-immärän.

¹⁰ Təwäret təməlle tittawen-nāsän i-ad-ābas han-
näyän,
äjənet aləḍḍeš wa-däy fäll-hak iyyän däy-sän,
umaset ḡas, šund äzək a ällinjät.»

Ejädäl d-tebädde n-käl-Işrayil

¹¹ Ak ejädäl wa jän käl-Işrayil, i n-härkuk meḡ? Äbo!
Änn-ak šäḡşad-nāsän əntäneḍ-en-däy a dd-orāwän
tašlält i-əḡəllas i-tiwsaten ti iyyäḍnen i-ad-asəmən käl-
Işrayil. ¹² ḡas kunta wāla šäḡşad-nāsän däy, älfäyda a
dd-orāw s-äddunya, äb' ätṡāma n-təmyäre ta he-äj
älfäyda wa sār-s dd-e-arəwän afäl dd-əqqälän Mäss-
ināy i-ad-utabän. Ijmaḍ-t äşşäk a-s ad-umas a-wen älx-
er mäqqoorän.

Älənžil a iha əḡəllas i-inəzžulam

¹³ Ämära kāwāneḍ-i n-inəzžulam a-s ämmijrädäy:
Näkk-i-hi, Mässināy a hi-ijän ännəmāşul-hawän, išl'-
ahi day ämaşal hi-ijrazän. ¹⁴ Ija ḡur-i a-s ämaşal wa hi-
issäḡlāf Mässināy ija təmyäre-ta-däy s-afäl t-in-äs-
sawāḍäy, ad-dd-arəw a-wen tismiten n-käl-tumast-in,
utabän, iḡləs Mässināy iyyäḍ däy-sän ¹⁵ fäl-a-s, kunta
ämära, ij'-en Mässināy s-edes i-ad-dd-arəw a-wen tan-
məzalt n-äddunya d-Mässināy, ma he-äj afäl ätubän
käl-Işrayil? Ad-umas a-wen təkunt tolähät d-äddināt
äba, oläsän-dd tanākra jer-inəmmuttan.

¹⁶ Kunta afärs n-tajella wa n-eḡäf a ikät äwadəm i-
Mässināy, adiš tajella day, iket-net ti-net ed šäddij. A-
wen-däy a ijän a-s kunta ikewän n-ahəşk, i n-Mässināy,
adiş, iləktan-net day, iket-nāsän, i-net ed šäddij.

¹⁷ Tamət̄te ta n-Işrayil, toläh d-ahəşk n-əzžaytun s-hin-
inkäḍ Mässināy härät däy-iləktan-net təzzar issärmäm-
kāy-dd kāyy-i wārän ämoos ägg-Älyāhud i-ad-kāy-in-
fəw kāyy-däy a-wa dd-itəffälän ikewän, isidorän ahəşk
iket-net. ¹⁸ Təssəba n-a-wen-däy a fäl, kāyy-i n-änəzžal-
im, he kāyy! Wār təlkehäd iləktan wi hin-əttənkäḍnen.
Ma däy-tabārajäd? Wädden kāyy a itṡafän təmudre i-
ikewän, änn-ak, ikewän a hak-tät-əṡṡafnen. ¹⁹ Äm-
mukkän a-s ad-hi-tənnəd a-s: ajän wädden iləktan, ət-
tənkäḍän-in i-ad-dd-ətwəsärmämäy däy-edägg-nāsän?

²⁰ Tidət lab a-wen mäşan, əlməd a-s iba n-immun-
nāsän a fäl hin-əttənkäḍän, tätwäsärmämäd-dd däy-
edägg-nāsän ed tomänäd. ḡas, wār sakaf iman-nāk,
uksaḍ Mässināy! ²¹ Fäl-a-s Mässināy wār-oyya iləktan-
wi s-aləşäl-däy, ärmämän d-ahəşk äb' ätṡāma n-kāyy-i
s-a äynayän dd-təjjäşäd a-wa-däy iket-net. ²² Ənhəywät
ḡas əmmək wa s-isalmad Mässināy miḡyaw-net wa äd-
dewän d-aḍkär-net: wi t-wären äksuḍ, ad-ənmənhəyän
d-älmäşşibāt-net, wi t-äksuḍnen, ad-äḡləsän däy-äşşar-
net. ḡas, äj ätṡāma-nāk däy-miḡyaw n-Mässināy ed afäl
wār jed a-wen, ad-hin-tättənkäḍäd šund eläkät.

²³ Afäl dd-əzjārän käl-Älyāhud täyart n-ulh ta tän-tär-
mäşät, ad-ətwəsärmämän däy-edägg-nāsän ed Mäss-

inäy ila tärna s-tän-dd-äsoyäl idäggan-näsän. ²⁴ Käy ibda, wär tätzleyäd d-eläkät irmamän däy-ahəšk n-täkoyt, tätwänkädäd-dd fälla-s, tätwäsärmämäd däy-ahəšk n-əzzäytun olayän kud-däy a-wen, əssin ihəşkan wären oleh iyyän n-əzzənəf. Käl-Işrayil-i s-aləşäl-däy är-mamän d-ahəšk-en, räqqiis i-Mässinäy, ad-tän-dd-isuyəl edägg-näsän.

Ännuyät n-Mässinäy, äddinät iket-näsän a-s t-irha

²⁵ Ayətma, əkkasäy-käwän däy-taydärt däy-isälan n-əddäraj wa s-käla ättunkäl dd-änfalälän i-ad-wär tor-dem iman-näwän tayətte. Əlmədät a-s täyart n-ulh ta tärmasät təşşəm n-käl-Işrayil ämära-däy, ti n-ad-dd-əjjəsnät tiwsaten ti iyyädnen iket-däy-näsnät, amənnät s Mässinäy, iyləs-tänät. ²⁶ Ənta-den-däy əmmək wa s-mad-əyləsän käl-Işrayil iket-däy-näsän s-əmmək wa s-tän-innä əlkəttab n-Mässinäy a-s innä:

«Taḍayt ta n-Sayon ad-dd-e-ifəl əmukäs n-tekəriqt wa hin-e-ikkəsän iba n-äddin fäll-ihäyawän n-Yaqub.

²⁷ Dihen, ad-där-sän ahäräy *ärkäwäl n-tassayt*, aməsäy-in ibäkkädän-näsän iket-däy-näsän.»

²⁸ Afäl täqqäl tanfust s-isälan n-anməşri wa jän i-Älənžil, ij'-en a-wen-däy išənja n-Mässinäy iket-däy-näsän, məşan ämoos-awän a-wen käwəneḍ, tänfo məşan, afäl täqqäl tanfust s-ebre n-nefran wa n-Mässinäy, itṭaf-asän ärkäwäl däy-idəm n-imärawän-näsän ²⁹ ed Mässinäy, wär-itäqqəl s-a-wa ikfä, wär-itäqqəl s-ämaşal-net. ³⁰ Ibda, täḍḍinäm däy-inämäşrayän məşan aşäl-i, təlmädäm s-təhanint n-Mässinäy ed än-mäşräyän käl-Älyähud. ³¹ Anməşri-näsän ad-dd-orawän təhanint-ten-däy däy-a-s irha Mässinäy ad-ämarənät tiṭṭawen-näsän i-ad-əlmədän əntäneḍ-däy ämära s-təhanint-net. ³² Mässinäy a oyyän dägg-adəm oḍan däy-tanməşrayt i-ad-isəlməd hak iyyän däy-sän s-təhanint-net.

Təmyäre n-tärna n-Mässinäy

³³ Isälan n-a-wen-däy a däy-ässewäl əlkəttab n-Mässinäy a-s innä:

«Təmyäre n-tihusay ij'-enät ärrəzäy wa n-Mässinäy Mi äddoben ad-dd-isäyləy sərho-net wäla tayətte-net A-wa itäj, ojar tayətte n-əgg-adəm, wär t-illa ere dd-e-isäyləyän zäbotän-net.

³⁴ Mi issanän a-wa ihän ənniyät n-Emäli?

³⁵ Mi s-käla t-ikfa härät äb' äṭṭäma n-ad-ijär äṭṭäma n-timzal n-älxer-net?»

³⁶ Wär t-illa ed ənta a dd-ibnän a-wa-däy iket-net, tärna-net a-s t-illa a-wa t-illän, wär t-illa a-s wädden i-net. Ənta yas a äniihäjän d-semyar härkuk. Amin!

Ihuk n-iman d-tayəssa i-Mässinäy

12 Ayətma-γ! Jaräy-käwän s-idəm n-təmyäre n-təhanint ta hanäy-oḍän Mässinäy, äkfät-t iman-

nawän däy-tiyəswen-näwän iket-di təddaräm s-älxal šaddijän, ənta-den-däy takute ta has-təjrəzät, ənta-den-däy älyibadät wa n-tidət. ² Wär təkemäm i-a-wa fäll-təgl' äddunya-ta-däy, änn-ak äyyät Mässinäy ad-isəynəy ənniyätän-näwän i-ad-tudabem azəmmäzli däy-a-wa ämoosän erhet-net, wa oläyän, a-wa has-ijrəzän d-a-wa ifränän.

Ašəmmişəl n-isuf wi hanäy-ija Unfas Šaddijän

³ Əttaräy däy-hak iyyän däy-wän däy-idəm n-än-nuyät wa fäll-i issensä Mässinäy d-ad-wär-ija wäl' iyyän däy-wän iman-net jənnəy-a-wa t-ija Mässinäy. Isärəset hak iyyän iman-net dat-amidi-net s-a-wa ilän əmmək. A-wa s-käwän-ikfä Mässinäy turhajät n-iji-net, äjät-t s-a-wa dər-ogdäh immun-näwän. ⁴ Wädden tayəssa n-əgg-adəm tiyyät yas məşan, əjjətnät tizu-nawen-net, hakd a-wen-däy, wär t-təlla täzunt tolähät d-tamidit-net älxidmät, hak iyyät d-a-wa tənfa. ⁵ Əm-mək-wen-däy a-s näkkəneḍ-i omännen s-Mässinäy, nəjjət, məşan däy-təssəba n-tassayt-nänäy d-Älmasex, nämoos šund tiyyät tayəssa s-hak iyyän däy-näy-däy änimätṭaf d-amidi-net. ⁶ Mässinäy, däy-ännuymät-net, ij'-anäy isuf s-hak iyyän-däy izlay d-wa n-amidi-net. A-wen-däy a fäl wa ijrəwän yur-Mässinäy mäjräd s-ila s-ad-t-isuyəl i-äddinät, ixṭəbet s-älxal wa ihälän ebre n-immun. ⁷ Wa ijrəwän yur-Mässinäy turhajät n-ad-idhəl äddinät wi iyyädnen, ijləyet däy-a-wen; wa isäyren, isäyret s-sərho. ⁸ Wa ijrəwän turhajät n-a-s e-d im-məjräd, isəsməḍ ulhawän n-imidiwän-net, išləwet-t a-wen; wa ijrəwän turhajät n-ihuk, wär-itəməjruzet a-wa ikfa; wa ikfä Mässinäy turhajät n-ad-izar i-äddinät, ijləyet däy-a-wen. Wa n-ämədhal n-tiläqqiwen, idhəlet-tänät s-ulh əsriiwän.

Akuyəd däy-təlməssexəya

⁹ Tärha ta n-tidət, wär yəddär, akəḍät d-a-wa läbasän, əjləyät hullan däy-amışəl n-a-wa oläyän. ¹⁰ Nəmərhät hullan jer-iman-näwän šund äñḡatän, nəsemyärät, zäzrät äddinät wi iyyädnen iman-näwän. ¹¹ Edgəzät däy-a-wa häm, äyyät fälla-wän sendad, ukasät däy-älx-idmät n-Emäli s-ənniyät imdan. ¹² Isəddəwətet-käwän äṭṭäma wa käwän-əşjär Mässinäy, ijjəšet-käwän äşşəbarät afäl käwän-tärmas tissust, əjləyät däy-tamädilt n-Mässinäy.

¹³ Iməşšeddəjän wi tärmas təməyatert, ədhəlä-tän, səmməjurətät wi käwän-dd-tisənen. ¹⁴ Ədälät Mässinäy i-äddinät-wi käwän-yazzäbnen, ärhät-asän älxer, wär hasän-jem terk təttert. ¹⁵ Ahrät tedäwit d-wi äddiwät-nen, tahərəm imeṭṭawän d-wi hallänen. ¹⁶ Nəmə-nəkät jer-iman-näwän s-älxal, wär tətteräm a-wa dər-wär togdehäm wäla a-wa wär təmoosäm, sərəsät iman-näwän, wär jem iman-näwän äddinät s-wär t-illa a-s wädden əssanän-t.

¹⁷ Wār zelām tälläbäst s-tälläbäst i-äwadəm, mašälät a-wa oläyän i-äddinät iket-näsän. ¹⁸ A təkäs talya, täqqal-käwän-dd, iməlet älher jere-wän d-äddinät iket-näsän. ¹⁹ Ayətma-i əkney tärha, wār təkkesäm eya i-iman-näwän, säyləfät talya-näwän i-Mässinäy ed Emäli iman-net innä däy-əlkəttab-net:

«Näkk a hawän-e-ikkəsän eya, näkk a hawän-e-ikkəsän älxär.»

²⁰ Oläs day, inn'-anäy mäjräd n-Mässinäy:

«Ašänjo-näk wa inäqq laz, šäkš'-e; kunta äffud, säsw'-e ed afäl has-jed a-wen, ad-t-täny təkraqidt wärät təzley d-a-s tahəst a jed fäll-eyäf-net.»

²¹ Wār toyyed tälläbäst təkraš fälla-k ašäl, änn-ak, mišəl a-wa oläyän i-ad-təkrəšad ašäl fäll-tälläbäst.

Asjed i-a-wa innä əlxəkum

13 Ilzam hak äwadəm ad-ämašäl a-wa s-omär əlxəkum ed wār t-təlla təmmənəya warät ärori n-äkall-i-däy s-wädden a-wa la däy-tärna Mässinäy a dd-ifal; ənta day a tät-ässiiəbdädän. ² Təssəba n-a-wen-däy a fäl ere issəkfärän iman-net i-əlxəkum n-əddəwəl, ilmədet a-s wār-izley d-a-s tənna n-Mässinäy a-s änmäšräy. Ere day wa änmäšräyän i-a-wa innä Mässinäy, ijmađ-t äššäk a-s, təborit n-äššäreya n-Mässinäy a-s irha ad-tiđəw fälla-s. ³ Äwadəm wa itamašälän a läbasän, a ässirmäyän əlqallitän, mäšan wa itamašälän a olayän, wār t-e-särmäyän. Kunta tärhed ad-wär käy-issärmäy əlxəkum, adiš mašäl a-wa fälla-k irha, dihen, ad-ğur-s təkrašad tisenen. ⁴ Əlxəkum, tänfo-näk a fäl t-dd-ixläk Mässinäy, mäšan afäl wār käy-išla ar a-wa läbasän, adiš uksađ-t ed wädden bännan a fäl ittaf təborit ta n-äššäreya. A-wen älmäyana-net, a-s, ilkam ad-dd-isənnəfiləl Mässinäy ađkär-net fäll-wi tamašälän a-wa läbasän. ⁵ Uf-awän ad-tamašäläm a-wa fälla-wän irha əlxəkum wädden ғas fäl tuksəđa n-ad-fälla-wän isiđəw Mässinäy ađkär-net, änn-ak day, i-ad-wär t-illa fäw a däy-təššäkäm iman-näwän.

Anmärh jer-iman-nänäy

⁶ Təssəba n-a-wen-däy a fäl ғaymät təzçaläm tiwse ed käl-tiwse-i däy-wän tät-tattärnen, wār-izley d-a-s Mässinäy a-s äxdamän. ⁷ Hak äwadəm, äkfät-t a-wa fäl-la-wän ila jer-tiwse wäla äddäyyät wäla tuksəđa wäla semyar.

⁸ Ayətma-ğ, wār käwän-iräwwäset äwadəm wäl' iyyän a säl tärha. Ere wa s-ha tärha n-äddinät ulh-net, äz-izäbbät ämišəl n-a-wa fälla-s ifrad älämär iket-net.

⁹ Wädden ätwännä:

«Wār jed əzzəna, wār jed iman, wār tokeräd, wār täsdärhänäd a ila äwadəm wār led»,

d-a-wa säl a-wen.

Älämārən-win-däy, äsdäw-tän-dd iket-däy-näsän wa innän:

«Äj i-änhäräjä-näk tärha-ta-däy jed i-iman-näk.»

¹⁰ Tärha, ere wa s-ha ulh-net, wār mad-iyšəd härät i-änhäräjä-net. Äwadəm day wa s-ha tärha n-äddinät wi iyyäđnen ulh-net, šund ғas äzizäbbät a-wa innä Mässinäy däy-älämär.

Ašäl wa dd-imiddəw əlyəllas, ohəz-dd

¹¹ Mäjräd-wa-däy, äjät-as ənniyät ed təh'-iwän tijya n-äzzämän a nəha, äbas ija ässayät n-eđəs, ənkärät-dd. Ašäl wa n-əlyəllas, äbas uja, ojar ihəz wa dd-ija ašäl-i-däy uhən ašäl wa d-tomänäm. ¹² Ehəđ iglä, tifawt, täsmäqqät-dd, nəkkəset-in fäll-iman-nänäy a-wa osäyän härät d-tihay, nasäyet d-a-wa ohärän härät d-ännur.

¹³ Närjəšet šund tarähut a fäll-anäy ijan, tumaset tämudre-nänäy, tämudre šaddiiät s-wär t-illa a nətajj däy-ufär, najəjet iba n-asəgdah däy-härät d-tesäse n-asməd d-asri wa n-kəššəf d-asəmməđəs n-iman-nänäy d-härät n-kənīs-kənīsän iyyäđ wären ənfa härät d-tismiten. ¹⁴ Tumaset-awän tämudre ta ittaf Emäli ғisaÄlmasex šund asälso äynayän, älsät-t. Wār täsbäläläm erk derhanän n-tiyəswen-nänäy, tiyyəm-tän ännihəđän däy-wän.

Nəməšmärit jer-iman-näwän

14 Ayətma-ğ, äwadəm wa s-rəkkəm immun-net, arät-as ifassän-näwän, wār has-jem erk mäjräd.

² Əllan-t äddinät ordanen a-s wär t-illa amənsi s-wädden äddooben tetäte-net, əllan-t day iyyäđ s-rəkkəm immun-näsän wären tət ar isudar wi n-išəkraš.

³ Ämära, wār-isäməđrayet wa s-a ijräw-däy, ad-t-äkš, wa iyyäđän igdälän i-iman-net tetäte n-imənsiwän iyyäđ; wār-isəwaret day wa wärän itətt härät iyyän uđlem ere wa s-a ijräw-däy, ad-t-äkš ed ij'-as Mässinäy edəgg ənta-däy. ⁴ Ak käyy fäw-i isawarän akli n-iiyyän uđlem, mi tämoosäd? Äjän wädden jer-ibdad wäla ođa, mässi-s a iqqal a-wen, ma təkkuuläd? Əlməd a-s ad-ibdəd fäll-iman-net ed Emäli-i t-illän ila tärna n-ehel-net.

⁵ Iyyäđ äddinät, ija ғur-sän a-s ill'-e ašäl ufän iyyän, ija ғur-iiyyäđ a-s, a-di, wār-əzleyän härät; äyyät hak äwadəm d-a-wa orda, igdäh ғas ad-ikna ukəs n-äššäk däy-a-wa iha. ⁶ Wa äzinämäzläyän išilan, ittaf əlxal-wa däy-ašäl-wa, izənnəməzläyət-tän i-ad-isəmyär Emäli s-a-wen; ere day wa s-a ijräw, ad-t-äkš, isəmyäret Mässinäy ed a ijräw-däy, ad-irəš i-Mässinäy isuf-win-däy t-ija. Ere day wa s-ill'-e a wär-itətt, isəmyär Emäli däy-a-wen-däy ed ənta däy, itumay i-Mässinäy a-wa has-ija. ⁷ Wār t-illa däy-näy ere wärän idder ar i-iman wi-net ғas, wār t-illa day ere madän-ämmät i-iman wi-net ғas.

⁸ Ȳas kunta nēddar, Emāli a-s nēddar, kunta day nām-mut, ənta a-s nāmmut. A-wen-dāy a fāl jer-nēddar wāla nāmmut, Emāli a hanāy-ilān. ⁹ Wār t-iha āššāk a-s *Ālmasex* ämmut, inkār-dd jer-inēmmuttan i-ad-ixkəm fäll-inēmmuttan hakd-dāy d-äddināt wi əddārnen. ¹⁰ Adiš, kāyy, ma s-dallāmād āŋŋa-k, samādrayāt-t? Iket-dāy-nānāy, ilkam ad-dd-nəbdəd dat-Māssināy i-ad-hanāy-išrāy? ¹¹ A-wen-dāy a dāy-hanāy-āssewāl əlkəttab n-Māssināy a-s innā:

«Innā Emāli:

Nākk əddarāy,

wār t-illa ägg-adəm s-wādden ilkam ad-dat-i irkāy, ilkam ad-hi-aməlān iket-dāy-nāsān.»

¹² Ašāl-en n-tebādde dat-Māssināy, hak ägg-adəm d-a-wa has-jān imojjan-net.

Nəbdəwet d-amsəwār n-uḍlem jer-iman-nānāy

¹³ Nāyyet anməšray jer-iman-nānāy, ətṭəfāt ənniyāt n-ad-wār jem dat-āŋŋa-wān a t-isijärtācqilān wāla a t-e-isidəwən dāy-immun-net. ¹⁴ Dāy-a-wa ordey, a-wen day torda sār-i dd-falāt Emāli *Ȳisa*, əkkasāy day āššāk dāy-a-wen, wār t-illa fāw a itamākšen xāramān, māšan afāl issāxrām āwadəm hārāt i-iman-net, adiš, xāram-as. ¹⁵ Kunta kāyy, təssəba n-a itakkān emm-nāk a fāl mad-šənnəmšrəyād āŋŋa-k, adiš, əndek tārha dāy-a-wen? Wār tāšnāmāšrəyād āŋŋa-k dāy-təssəba n-a itakkān emm ed ənta-dāy, təssəba-net a dāy-ämmut *Ālmasex*. ¹⁶ Wār hawān-itumaset hārāt tārham əssəbab fāl kāwān-tizəmən äddināt, əbdəwāt dār-s ¹⁷ ed, isālan wi n-*Təmmənəya n-Māssināy*, wādden isālan n-tetāte d-tesāse Ȳas, isālan n-iqqud d-älxer d-tedāwit s-tārna n-*Unfas Šāddijān*. ¹⁸ Ere wa itamašalān erhet n-*Ālmasex* s-a-wen-dāy, ad-ijrəz ālxal-net i-Māssināy, əqqəsān-as dāgg-adəm.

¹⁹ Ayətma-Ȳ, nədgəzet dāy-umāy n-älxer d-anmədhal jer-iman-nānāy i-ad-nəşşuhət dāy-immun-nānāy.

²⁰ Wār-itumaset a itakkān emm əssəbab inaxxāsān a-wa ija Māssināy dāy-ulh n-āŋŋa-k. Äduuttāt a-s wār t-illa hārāt s-wādden šāddij māšan hakd a-wen-dāy uf-ak, ad-tajələd hārāt uhən, ad-sidəwād āŋŋa-k dāy-abākkaḍ. ²¹ Uf-ak ad-təyyəd fälla-k isan hakd-dāy as-məd d-a-wa sāl a-wen iket-net äddooben ad-işən-məşrəy āŋŋa-k. ²² A-wa dāy-təkkasād āššāk, ətṭəf-t jere-k d-Māssināy, igdāh dihen-dāy. Təndəḍ i-ere wa wārān iššek iman-net dāy-ijitān-net. ²³ Ere wa əssokān hārāt emm-net uhən-dāy iššak iman-net, āwadəm-en, asiḍəw Ȳas a itajj iman-net dāy-āššərəya n-Māssināy. A ij' āwadəm-dāy, dāy-işšak iman-net, abākkaḍ.

Zāydārāt fäll-wi s-fāsus immun-nāsān

15 Nākkāneḍ-i āşşohätnen dāy-immun-nānāy s-Māssināy, nəşməret i-wi s-rəkkəm wa-nāsān. Wār nətumaset äddināt wāren zənəzjumut ar dāy-

iman wi-nāsān Ȳas, ² änn-ak, nədgəzet dāy-a-wa infān äddināt wi iyyäḍnen i-ad-əşşuhun dāy-immun ³ fāl-a-s *Ālmasex* ya, wādden iman wi-net Ȳas a dāy-āznāz-jamāt. Isālan-net ənta-en-dāy a dāy-innā əlkəttab:

«Innā Māssināy:

Äddināt wi kāy-gaggārnen, nākk, a gaggārān.»

⁴ Əlkəttabān wi ārəwnen, a-wa dāy-sān iktābān iket-net, iktab i-ad-hanāy-umas isəkta hanāy-samātarnen i-ad-nəşmər dāy-alkum i-Māssināy, ismaḍān ulhawān-nānāy, nəkrəş ätṭāma itbatān. ⁵ Māssināy-i ihakkān əşşəmurāt dāy-alkum-has, isasmaḍ ulhawān, äd-doobāt ad-sār-nāy dd-arəw tanmənnak jer-iman-nānāy, nalāh d-*Ȳisa* *Ālmasex*. ⁶ Afāl ija a-wen, ad-nəṭṭəf iyyān n-ənniyāt, nəqqayəm nətəmmal Māssināy-i n-Abba-i dd-izjār Emāli-nānāy Ȳisa *Ālmasex*.

Ȳisa, tamətte iket-net a-s dd-osa

⁷ Nəməqbəlāt jer-iman-nāwān s-əmmək wa s-kāwān-iqbāl *Ālmasex* i-ad-itwəsəmyār isəm n-Māssināy. ⁸ Təs-sanām a-s *Ālmasex*, Māssināy a t-dd-āşmaşälān s-kāl-Ālyāhud i-ad-tān-isəlməd a-s ärkāwālān wi ijjāş ibda i-imyarān-nāsān ənta a Ȳur-dd-əmdān, ənta a-s tasəbat-nāsān, Māssināy day, wār-irəzz dāy-tənnā-net. ⁹ S-tizarāt, käl-Ālyāhud a-s dd-osa, təzzar, əlkāmān-asān äddināt-wi iyyäḍnen wāren āmoos dāgg-Ālyāhud. A-wen, ij'-e Māssināy i-ad-t-aməlān inəzzulam dāy-təssəba n-tāhanint-net s-əmmək wa s-tān-innā əlkəttab n-Māssināy a-s innā:

«Ad-kāy-amələy jer-tiwsaten, itwəsəmyār isəm-nāk.»

¹⁰ Iktab day a-s:

«Ya tiwsaten!

Ahärmāt tedāwit d-tamətte ta n-Emāli.»

¹¹ Iktab day a-s:

«Ya tiwsaten! Aməlmāt Emāli iket-dāy-nākmāt, əzzəjmāt imāslan-nākmāt, taməlmāt-t.»

¹² Isālan n-a-wen-dāy a dāy-innā ännābi Saya: †

«Ilkam ad-ikrəş Ȳasa ahāya,

ad-imnukəl fäll-tiwsaten n-äddunya iket-dāy-nāsnāt, ad-umas ätṭāma-nāsnāt.»

¹³ Ikf-iwān Māssināy-i s-ənta Ȳas a isajarān ätṭāma, isanāflay dāy-tedāwit d-älxer dāy-äddimmāt n-immun-nāwān i-ad-imyar ätṭāma-nāwān sār-s s-tārna n-*Unfas Šāddijān*.

Äddälil n-takarḍe n-Buləs

¹⁴ Ayətma-Ȳ, əkkasāy āššāk a-s təjlayām dāy-a-wa hām, wār t-illa musnāt hin-toḍanām, täddoobem day ad-tənməkfəm äddābaratān jer-iman-nāwān dāy-isālan n-immun. ¹⁵ Māšan hakd a-wen-dāy, ijjāş-ahi-dd

† A-wa ännābi dd-äzzarān i-Ȳisa, ālolāy dāy-isālan-net əssayāt timaḍ n-awātay dat-tiwit-net.

derhan n-ad-kāwān-dd-səktoḡ hārātān iyyāḍ s-hi-ikfa Māssināḡ turhajāt-nāsān d-iba n-tasāja n-ad-hawān-tān-in-səssiwəḍāḡ. ¹⁶ Ēnta a hi-āsnafrānān dāḡ-ān-nuymāt-net i-ad-umasāḡ akli n-ḡisaĀlmaseḡ ixdamān jer-āddināt-wi wāren āmoos dāgg-Ālyāhud i-ad-tān-sāslāḡ *Ālənžil* n-Māssināḡ əntāneḍ-dāḡ, umasān šund takute āššišdāj *Unfas Šāddijān*, takute has-təjrazāt. ¹⁷ Abāraj-in, tassaḡt d-ḡisa Ālmaseḡ ed Māssināḡ a hi-ijān dāḡ-āmašal-wa-dāḡ. ¹⁸ Kunta hannāyām a-s hālāḡ mājrād, ārheey ad-təlmədām a-s a-wa jānney iket-net, jānney-t dāḡ-isālan n-a-wa ija Ālmaseḡ s-iman wi-nin jer-inəzzulam † i-ad-āmašālān erhet n-Māssināḡ. ¹⁹ A-wen ij'e Māssināḡ s-a-wa xaṭṭābāḡ d-a-wa tajjāḡ. Āssewāḍ fäll-a-wen a-s ikf'ahi turhajāt s-tārna n-Unfas-net amišəl n-ijitān n-Māssināḡ d-hārātān āssuksāḍ-nen āqqannen eyāf. A dd-fälāḡ Yārussälām har ākall wa n-Ilirya, wār t-illa edāgg s-wādden jey dāḡ-s isālan n-Ālənžil n-Ālmaseḡ. ²⁰ Dāḡ-iji n-isālan-en, jey ittus i-iman-in n-a-s wār səllənžey ar idāggan wi s-kāla wār əslen i-isəm n-Ālmaseḡ ed, wār-ārheey ad-ādyāḡ fäll-ās-sas əssinta āwadəm dat-i. ²¹ Jey a-wen dāḡ-ənniyāt n-ad-āmašālāḡ a-wa innā əlkəttab n-Māssināḡ a-s innā: «Wi s-wār kāla əslān i-isəm-net, ad-t-ənhəyān; wi s-wār kāla əslān i-isālan-net, ad-t-əjrahān.» ²² Ēnta-den-dāḡ a ija a-wa-dāḡ, a-wa hi-ikkāsān ad-kāwān-in-asāḡ.

Derhan wa ija Buləs n-ad-ākk Roma

²³ Āmāra, hannāyāḡ a-s ābas hi-iṭṭaf hārāt dāḡ-idāggan-win-dāḡ, wār-ārheey ḡas āmāra ar ad-kāwān-in-ākkāḡ ed a ilan iwətyan āsidārhanāḡ a-wen, ²⁴ ənhəyāḡ-kāwān afāl əkkeḡ ākall wa n-Isbanya. Dihen, afāl əkkāsāḡ tenere-nāwān, ad-hi-təjəm āddābara s-hin-āwwāḍāḡ siha s-əkkeḡ. ²⁵ Iket-di d-itājj a-wen-dāḡ, əkkeḡ Yārussälām, āwwayāḡ tirjit i-iməššeddəjān wi t-əllānen dihen, tārmās təməyatert. ²⁶ Əssāylāfān-ahi iməššeddəjān wi hānen ālkānisāten ti hānen tajiwen ti n-Masidunya d-Akaya tasəssiwit jan i-ālməssexitān wi n-kāl-Ālyāhud tārmās təməyatert dāḡ-Yārussälām. ²⁷ A-wa jān, wādden āwadəm a hasān-t-āšhāššālān, a tān-dd-ikkāsān, ānihājja day a-wa jān ed kunta imumənān wi n-kāl-Ālyāhud, əntāneḍ a āzozāynen Māssināḡ i-in-əzzulam, ānihājja s-āmāra-dāḡ d-tān-tārmās təməyatert, kāwāneḍ a hasān-tāt-itakkāsān s-a-wa təṭṭāfām. ²⁸ Afāl hin-āssawāḍāḡ isālan-win-dāḡ har jey tasəssiwit-ten-dāḡ jer-ifassān n-kāl-Yārussälām, ad-kāwān-in-əmmārāḡ təzzar akəyāḡ s-Isbanya. ²⁹ Əssanāḡ

† — ḡur-kāl-Ālyāhud, ere wārān āmoos āgg-Ālyāhud s-alāšāl mey ere wārān ilkem i-āddin-nāsān, iket-net, ānāzzalim a āmoos. A-wen-dāḡ a fāl tiwsaten ti iyyāḍnen iket-nāsnaṭ, ti n-inəzzulam. — Ašāl-i-dāḡ, ānāzzalim, ākafār (ere wārān issen s-Māssināḡ).

a-s a-s kāwān-in-e-asāḡ, ad-hi-umas a-wen imraš ājjootnen sār-i dd-oraw Ālmaseḡ.

³⁰ Ayətma-ḡ, jey-awān idəm Emāli-nānāḡ ḡisa Ālmaseḡ d-tārha ta ija Unfas Šāddijān dāḡ-ulhawān-nānāḡ, d-ad-tāqqayməm hin-təddalām Māssināḡ, tahəram dār-i anmāḡ wa heḡ ³¹ i-ad-dd-əzjārāḡ ifassān n-in-āmāšrayān wi hānen Ālyāhudəyāt, tumas tadhəlt ta āwwāyāḡ i-iməššeddəjān wi hānen Yārussälām əssəbab n-tedāwit. ³² Afāl otās Māssināḡ a-wen, a-s kāwān-in-mad-asāḡ, əjrazān-ahi iman-in, əjrwāḡ ya s-ad-ājāḡ išilan n-tāsonfat ḡur-wān. ³³ Oyyey-kāwān d-ālxer n-Māssināḡ. Amin!

Timtār d-tihulawen

16 Āssiylāfāḡ-kāwān Fibya ta n-wālātma-nāḡ dāḡ-āddin, tədhāl s-a ājjeen *ālkānisāt* ta n-ayrəm wa n-Sinkərya. ² Afāl ašāl wa d-kāwān-in-tosa, səbbār-rəkāt-tāt s-asəbbārrək wa dār-ānihājjān iməššeddəjān ilā Emāli, a-s təmyatār-dāḡ, ākfāt-as-t. Sārho-net, ij-maḍ-t āššāk a-s ānuflāyān dāḡ-s āddināt ājjootnen heḡ nākk iman-in.

³ Tāhuulām-ah'-in Briska d-Akilas-i n-imadhalān-in dāḡ-ālxidmāt wa nəha i-ḡisaĀlmaseḡ. ⁴ Irāš-asān Māssināḡ; jān iman-nāsān dāḡ-miši i-ad-hi-ədhəlān. A-wen, wādden nākk ḡas a t-ijannen, jannen-t day imumənān wi hānen ālkānisāten ti n-tiwsaten ti iyyāḍnen.

⁵ Tāhuulām-ah'-in ālkānisāt ta tāzzāmmaḡat dāḡ-ehān-nāsān.

Tāhuulām-ah'-in Ibāntus-i əkney tārha, ənta-en-dāḡ a āzzarān s-immun s-Ālmaseḡ dāḡ-teje ta n-Azya.

⁶ Tāhuulām-ah'-in Māryāma, tədgāz hullan dāḡ-ālxidmāt wa ha fälla-wān.

⁷ Tāhuulām-ah'-in Idrinikus d-Yunya-i n-kāl-ākall-in, kāla dār-sān ohārāḡ takārmūt. Meddən, a-wa āti-wāsāmyārnen jer-inəmmušal, āzzarān-ahi immun s-Ālmaseḡ.

⁸ Tāhuulām-ah'-in Ānbliyatus-i əkney tārha dāḡ-Emāli.

⁹ Tāhuulām-ah'-in Urban wa n-āmadhal-in dāḡ-a-wa heḡ i-Ālmaseḡ, āhuulāḡ-in Stakis-i əkney tārha.

¹⁰ Tāhuulām-ah'-in Ābbelis, ānhāynāhāḡ dāḡ-immun-net, māšan, itbat.

Tāhuulām-ah'-in ehān wa n-Aristubul.

¹¹ Tāhuulām-ah'-in Haruddin-i n-ašāqqay-in.

Tāhuulām-ah'-in imumənān wi ila Emāli əzzāynen ehān wa n-Narsisus.

¹² Tāhuulām-ah'-in Trifina d-Trifusa, ədgāznāt hullan dāḡ-a-wa hānāt i-Emāli.

Tāhuulām-ah'-in Bārsidya ta n-wālātma-nāḡ dāḡ-āddin-i əkney tārha dāḡ-Emāli, tədgāz ənta-dāḡ hullan dāḡ-a-wa ha i-Emāli.

¹³ Tāhuulām-ah'-in Rufus, āhaləs n-nefran n-Emāli a āmoos.

[Tāhuulām-ah'-in day ma-s-i wārāt təzley d-ta-nin.]

¹⁴ Tähuuläm-ah'-in Asinkiritus d-Fälγun d-Armis d-Bättrubbas d-Irmis d-ayətma-wi əzzäγnen γur-sän.

¹⁵ Tähuuläm-ah'-in Fäylalug d-Yulya.

Tähuuläm-ah'-in Nere d-wälätma-s ənta d-Olinbas d-iməššeddəjän iket-näsän wi t-əllänen γur-sän.

¹⁶ Nəməjjät jer-iman-nāwän isofan n-tārha təmdat, ähuulnät-kāwän-in älkänisäten n-Älmasex iket-däγ-näsnät.

Timtär

¹⁷ Ayətma, äsimätäräγ-kāwän d-ad-tagəzäm iman-nāwän däγ-äddinät-wi dd-tirəwnen täbədḏawt jere-wän, tattärän ere äšnämäšräyän. Äddinät-en, wär-əkemän i-a-wa kāwän-nəssäγra, sənnəməjjəät iman-nāwän dār-sän s-iyät. ¹⁸ Wädden Älmasex-i n-Emälinänäγ a-s äxdamän, a äštäräjjen däγ-tisatten-näsän γas a-s əmmaγän. Ekkan jer-äddinät wi s-wär ikna immun-näsän tenəγje, takərrasän-tän s-təzude n-iləs d-tiläqqad. ¹⁹ Käwəneḏ, äjjəyhän äddinät iket-däγ-näsän a-s təssanäm a-wa häm, sajadäm i-mäjräd n-Mässinäγ. Äddiwey hullan däγ-isälan-nāwän, siwəḏät härwa fäll-a-wen, tumasäm iməssorha tamašalnen a-wa oläγän, wär toseyäm faw härät d-a-wa läbasän. ²⁰ Elmədät a-s Mässinäγ-i n-Mässi-s n-älxer, šik däγ a-s-e-ilkəz Iblis daw-iḏarän-nāwän, ikf'-iwän Emäli-nänäγ γisa ännuymät-net.

²¹ Ähuul-kāwän-in Timoti-i n-ämədhal-in, ähuul-kāwän-in Lisyus d-Yasun d-Sosibätus; dägg-äkall-in əntəneḏ-däγ. ²² Näkk Tärtəyas-i isaktab Buləs təkərḏeta-däγ, ähuuläγ-kāwän-in däγ-idəm n-tassayt ta nəja d-Emäli. ²³ Ähuul-kāwän-in Gayəs-i γur-tizəbbuy, ənta daγ a γur-tažammaγ *älkänisät*. Ähuul-kāwän-in Irastus wa n-änazraf n-aγrəm, ähuul-kāwän-in əγḡa-näγ Kartus. [²⁴ Ikf'-iwän Emäli-nänäγ *γisaÄlmasex* ännuymät-net. Amin!]

Təmmal i-Mässinäγ

²⁵ Təmmal i-Mässinäγ-i ilän tärna n-ad-kāwän-isəşşuhət däγ-immun-nāwän s-əmmək wa s-t-xatḏəbäγ däγ-*Älənžil*-i ämoosän mäjräd n-γisa Älmasex. Älənžil, isälan-net, käla ämoosän əddəraj məšan, äsnəfaläl-tän-dd Mässinäγ. ²⁶ Ašäl-i, isälan-en, əlmədän sār-sän äddinät, əktəbän-tän daγ ännəbitän s-a-wa s-hasän-omär Mässinäγ-i n-Amäγlol. A-wa s-käla iffär dd-än-falälän, äsnəfaläl-t-dd Mässinäγ i-ad-isəlməd tiwsaten ti n-inəzzulam † s-Älənžil, amənnät s-γisa, ämašälänät erhet n-Mässinäγ.

²⁷ Mässinäγ γas a-s Ämusän. Naməlet isəm-net härkuk däγ-äddimmät n-γisaÄlmasex. Amin!

† — *γur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aləšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däγ a fäl tiwsaten ti iyyəḏnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däγ, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäγ).*

1 Käl-Kurənta

Äšajəš

1 A-wa näkk, Buləs, wa dd-iyra Mässinäy däy-erhet-net, i-ad-umasäy änəmšašul n-*YisaÄlmasex*, hawän-in-iktabän näkk d-Sustin-i n-äŋŋa-γ däy-äddin. **2** Nəktab-awän-in käwäneḍ-i n-iməššeddəjän hänen *älkänisät* ta n-ayrəm wa n-Kurənta, nəktab-in day i-iməššeddəjän wi iyyäḍnen yarränen isəm n-Emäli *Yisa Älmasex*, edägg hän-däy, Emäli-näsän a-s wa-nänäy. **3** Nähuul-käwän-in, nəttar s-Mässinäy-i n-Abba-nänäy d-Emäli-nänäy *Yisa Älmasex* a käwän-ikfän ännuymət d-älxer.

Təmayit n-Buləs i-Mässinäy däy-təssəba n-käl-Kurənta

4 Ämmoyäy i-Mässinäy, timələy-t hak ašäl däy-təssəba n-ännuymət wa sār-wän-dd-toräw tassayt ta jäm d-*YisaÄlmasex*, **5** wär t-illa fäw a-s wädden ikf-awän-t; ikf-iwän musnät n-mäjräd, ikf-iwän day musnät n-erhet-net. **6** Hannäyäy a-s isälan n-Älmasex wi fäl hawän-näjjəy, təsläm-asän, təjrahäm-tän, əntämän däy-ulhawän-näwän. **7** Däy-isälan n-isuf wi itäj *Unfas Šäddijän* i-dägg-adəm, wär t-illa däy-sän-i hin-toḍanäm, təjrawäm-tän iket-däy-näsän; diha t-təlläm ašäl-i-däy, wär täqqeläm yas ar i-uḡəl n-Emäli-nänäy *Yisa Älmasex*-i **8** äddooben ad-käwän-isəntəm däy-immun-näwän, itḡəf-käwän i-ašäl wa n-tebädde dd-mad-iqqəl *Yisa Älmasex*, wär t-illa uḡlem käwän-iwarän. **9** Mässinäy-i käwän-dd-iyran s-iman-net i-ad-tärtəyäm d-Rure-s *Yisa Älmasex*-i n-Emäli-nänäy, ämaydal a ämoos.

Bäḍḍo-bäḍḍo wa ijän däy-älkänisät ta n-Kurənta

10 Ayətma! Ettaräy däy-wän däy-idəm n-Emäli-nänäy *YisaÄlmasex* d-ad-tahərəm iyyän n-emm, wär itəm-malet bäḍḍo-bäḍḍo wäl' iyyän jere-wän, äjät härät iket-net s-iyät tayətte d-iyän n-ənniyät. **11** A-wen janney-awän-t, ayətma-γ, fäl-a-s, jan däy-i äddinät n-ehän wa n-Kəluwi isälan ädduuttättnen n-a-s, əllan-t ikənnasän dd-orawnen tibəḍḍawen jere-wän. **12** Əgley har əsley fäw a-s yur-wän dihen, əllan-t iyyäḍ jannänen: «Näkkäneḍ, a-wa fäll-igla Buləs a fäll-nəgla.» Iyyäḍ jannen: «Näkkäneḍ, Äbbäloš a nəssof», jannen day iyyäḍ: «Aa, näkkäneḍ yas, Bəḡrus a-s nəlkam», jannen day wi iyyäḍnen: «Fäw, näkkäneḍ, *Yisa* a-s nəlkam.» **13** Uhen käwäneḍ, ma käwän-ijräwän? Ajän *Älmasex*, ibḍa mey

äzun? Ajän Buləs a ätwäšläbän däy-təssəba n-ibäkkäḍän-näwän? Ajän, isəm wa-nin Buləs a-s tätwäsäl-mäyäm däy-aman? **14** Ämmoyäy i-Mässinäy a-s, wär t-illa ere däy-wän ässilmäyäy, kunta wädden, Krisbus d-Gayəs **15** i-ad-wär ijənn əwadəm wäl' iyyän a-s isəm wa-nin a-s ätwäsäl-may däy-aman. **16** Änšät-ahidd, əktey-dd a-s näkk a issəlmäyän käl-ehän wa n-Stifanas. Ḍarät äddinät-win-däy, wär-əssenäy fäl ere ässilmäyäy däy-aman yur-wän ed, näkk, **17** wädden asəlmay n-äddinät däy-aman a fäl hi-dd-äšmašäl *Älmasex*, änn-ak, äšmašäl-ahi-dd i-ad-səllənžey äddinät, wädden s-a iglan s-tayətte ta säyren dägg-adəm i-ad-wär fən-nəzäy härät däy-tärna ta hät tamättant ta ija *Älmasex* fäll-tajəttewt.

Tärna n-Mässinäy ta təhät tajəttewt ta fäll-ämmut *Yisa*

18 Tidət, älxuḡbät wa ihälän ebre n-isälan n-tamättant ta ija *Yisa* fäll-tajəttewt, ämoos i-wi halläknen mälayäy-na mäšan, näkkäneḍ-i dd-iyäläs Mässinäy, ämoos-anäy tärna ta t-dd-fälät. **19** Däy-isälan n-a-wen-däy a däy-in-nä əlkəttab n-Mässinäy:

«Ad-äyšəḍäy iyəfawän n-iməssorha, səbboḡḡäläy musnät n-käl-musnät.»
20 Šämad isälan-den-däy, ma s-äddooben iməssorha tənna-net? Ma s-äddooben käl-musnät iji-net? Ma s-äddooben inəsdebbärän n-äddunya-ta-däy tənna-net? Mässinäy iman-net a issətbätän a-s sārho n-äddunya-ta-däy, mälayäy-na yas **21** fäl-a-s, šämad äddunya-ta-däy, ənta hakd sārho-net, indär-as ad-təzəy Mässinäy-i s-a-wa ija iket-net, sārho a-s t-ija, ijrəz-as ad-iyələs imumənän s-immun sār-s, a-wen, jan-t wi sār-s wären omen, mälayäy-na.

22 Ənhəywät yas, käl-Älyähud, wär-ošelän yas ar ḍarät ahänay n-ijitän n-Mässinäy, käl-Älyunan † əntäneḍ, sārho wa n-fälšäfa a ḍarät ošalän, **23** mäšan, näkkäneḍ, *Älmasex* wa ätwäšläbän fäll-tajəttewt a nəxəḡḡäb, ämoos a-wen i-käl-Älyähud a-s wär-ərhen məsällät-net, ämoos i-inəzzulam †† mälayäy-na. **24** Hakd a-wen-däy, ämoos i-äddinät-wi dd-iyrä Mässinäy s-iman-net i-

† *Itawann'-asän: Gəriktän. (Les Grecs däy-Təfränsit). Ezzayän Er-
obba däy-äkall wa itawänna: Gəris (La Grèce däy-Təfränsit). Tawalt-
näsän: Tälyunanit. †† — Yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-
Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net,
änəzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsän,
ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änəzzalim, äkafär (ere wärän issen s-
Mässinäy).*

ad-tän-iyłəs, jer-i n-käl-Älyähud wäla i n-käl-Älyunan, tärna d-särho wa tän-isalmaidän s-Mässinäy. ²⁵ A-wa dd-ifälän Mässinäy wär jen äddinät härät, ojär särho wa t-ihän, uhən wa ihän dagg-adəm iket-däy-näsän, a-wa dd-ifälän Mässinäy wär jen dagg-adəm härät, ojär äşşahät wa t-ihän, wa ihän dagg-adəm iket-däy-näsän.

²⁶ Səjrähät Ʒas, ayətma, əmmək wa s-käwän-dd-iyrä Mässinäy s-iman-net. A-s käwän-dd-iyra, wär däy-wän əjjätän iməssorha s-a-wa ədkäđän dagg-adəm s-särho, wär käwän-hen day iməşsuha wäla ilällan s-əjut,

²⁷ məşan a-wa-däy ämoosän dat-tiṭṭawen n-äddunya-ta-däy mälayäyna, ənta a äsnäfrän Mässinäy i-ad-iqqən iyäfawän n-iməssorha, a-wa-däy wär jen käl-äddunya härät, a äsnäfrän i-ad-tän-isəmmäxəlxəl sär-s.

²⁸ Härätän-win-däy, wär-əssəfrärän, əlkähän, wären əla idəm data-sän, a äsnäfrän Mässinäy i-ad-tän-isəmmäđrəy sär-sän. ²⁹ A-wen, ij'-e Mässinäy i-ad-wär-isəkif äwadəm wäl' iyyän iman-net data-s. ³⁰ Ənta-en-däy a käwän-osäyän d-*YisaÄlmasex*-i hawän-dd-ämoosän särho wa dd-ifälän Mässinäy d-iqqud; idəm-net a däy-käwän-işşəşdəj Mässinäy, äsdärfät-käwän-dd däy-ibäkkäđän-näwän ³¹ s-əmmək wa s-tän-innä əlkəttab a-s innä:

«Ere s-əsriwän iman-net-däy, israwnet däy-təssəba n-a-wa has-ija Mässinäy.»

A-wa ibđän fälşäfa ta n-dägg-adəm d-tänäfalilt ta n-Mässinäy

2 Ayətma, aşäl wa d-käwän-in-osey i-ad-hawän-äjäy isälan n-əddäraj wa dd-äsnäfaläl Mässinäy, wär hawän-jeŷ iman-in ere ojärän äddinät wi iyyäđnen musnät n-mäjräd, wäla ere tän-øjärän särho. ² A-wa əkkäsäy əlleŷ jere-wän, wär t-illa anəzjum hi-dd-ijjaşän kunta wädden wa n-ad-hawän-äjäy isälan n-isəm n-*YisaÄlmasex* d-tamättant ta ija fäll-tajəttewt; a-wa säla-wen-däy, wär hawän-əjjeşäy isälan-net. ³ Äs-räkkämäy-awän iman-in, jeŷ tarəmmeyt-ta-däy fäl aşkəđkəđ a tajjäy, ⁴ a-wa ənney d-a-wa äxtäbäy, wär-insa fäll-musnät n-mäjräd wäla fäll-tihusay-net s-əmmək wa s-täjjän dagg-adəm a-wen i-ad-äkkärräsän imidiwän-näsän, änn-ak, a-wa hawän-ənney, tärna ta ihäkk *Unfas Şäddijän* a fäll insa ⁵ i-ad-äns immun-näwän fäll-tärna ta n-Mässinäy wädden fäll-särho n-tayətə wa n-dägg-adəm.

⁶ Äduuttät a-s äddinät wi ərhanen afäham d-tikawt n-s-data däy-immun, ämoos-asän a-wa hawän-nəx-attäb särho məşan särho-wen-däy, wär-ohər härät d-särho wa fäll-təgl' äddunya wäla wa fäll-əglän iməşsuha n-äddunya-ta-däy-i s-a ijän-däy, ilkam ad-tät-iba. ⁷ Näkkäneđ, särho wa dd-ifälän Mässinäy a-s nəx-attäb, a-wen, əddäraj a-s käla t-ämoos s-aşäl-i-däy, äsnäfaläl-dd Mässinäy älmäyna-net; ənta-den-däy a-wa hanäy-dd-äsmäjnät Mässinäy härwa wär dd-täxlek äd-

dunya i-ad-nəkrəş idəm Ʒur-s. ⁸ Wär t-illa däy-iməşsuha n-äddunya-ta-däy-i ijrawän särho-wen-däy ed ənnär sär-s əssanän, wär təyyən Emäli-i n-mässi-s n-ännur ätiwäşläb fäll-tajəttewt. ⁹ Ämoos a-wen a ässi-itbätän a-wa innä əlkəttab n-Mässinäy a-s innä:

«A-wa s-wär käla t-tənhäy tiṭṭ, wär käla has-təslä taməzzujt, wär käla dd-ijjāş ulh n-ägg-adəm fäl təmyäre n-tihusay-i-däy ija, ənta-den-däy a-wa dd-äsmäjnät Mässinäy i-imärhan-net.»

¹⁰ A-wen, äsnäfaläl-anäy-t-dd Mässinäy s-tärna n-Unfas-net, ənta-i s-wär t-illa a-s wädden isafäyk'-e-hi-dd, isafäyk-dd wäla a-wa ikittəw Mässinäy. ¹¹ Əndek Ʒas däy-dägg-adəm-i issanän inəzjam n-amidi-net? Wär t-illa ere tän-issanän kunta wädden ənta iman-net, əmmək-wen-däy day a-s, wär t-illa ere issanän a-wa ihän inəzjam n-Mässinäy, kunta wädden Unfas n-Mässinäy iman-net. ¹² Näkkäneđ, wädden unfas wa n-äddunya a nəjraw, Mässinäy a hanäy-ikfän Unfas-net i-ad-nəlməd s-isuf wi ähuuskätnen hanäy-ija. ¹³ A-wen-däy a fäl a-wa nəxattäb, wädden särho iglan fäll-tayətə ta n-dägg-adəm, särho hanäy-ihakk *Unfas Şäddijän* a-s nətamäjräd, nəsayra äddinät a-wa ämoos Unfas Şäddijän s-əmmək wa s-irha Unfas Şäddijän iman-net ad-nəsi-wəl däy-isälan-net. ¹⁴ Äwadəm wa iglän fäll-iman-net, wär-ihä Unfas Şäddijän ulh-net, wär-äddoobät ad-ijräh a-wa innä Unfas n-Mässinäy ed wär t-ija härät, wär-äddoobät ad-ijräh isälan-en ed härätän wi n-Unfas n-Mässinäy, tärna n-Unfas Şäddijän a-s tän-ijarräh äwadəm. ¹⁵ Äwadəm wa s-ihä Unfas Şäddijän ulh-net, ijraw musnät n-härät iket-net, issan ebäđđi n-härätän, wär t-illa ere t-madän-işənnəməşrəy. ¹⁶ Ənta-den-däy a-wa äsdättät Mässinäy a-s innä:

«Mi issanän a-wa ihän inəzjam n-Mässinäy bärşey ad-has-umas enəsdebbär?»

Näkkäneđ-i omännen, ikf'-anäy Älmasex ənniyät wa t-ihän.

Bäđđo-bäđđo, i läbasän

3 Ayətma-Ʒ, a-wa hawän-janney, wär hawän-t-jəney s-əmmək wa s-t-mad-ännäy i-äddinät däy-ännihäđ *Unfas Şäddijän*, änn-ak, jeŷ-awän-in mäjräd wa mad-äjäy i-äddinät əglanən fäll-derhan n-iman-näsän, ed ija Ʒur-i a-s däy-isälan-wi-däy n-immun, tämoosäm aratan härwa. ² A-wen-däy a fäl mäjräd wa hawän-intajjäy, ämoos sär-i a-s şund axx, wädden imənsiwän äzzaynen, ed wär täddobem aləməz-net, älwäxla a-s hannäyäy a-s har aşäl-i-däy, wär has-täddobem härät, ed wädden Unfas Şäddijän a däy-wän ännihäđän.

³ Käwäneđ day har äməra-däy, wär t-illa a käwän-izlayän d-inəzzulam † ed hak iyyän däy-wän, osam fäll-amidi-net, kannäsäm jer-iman-näwän. Əntäneđ-den-

däy härätän wi käwän-əşlanen äsidättätnen a-s wär təzleyäm d-äddinät əglanan fäll-derhan n-iman-näsän. ⁴ Wädden, afäl dd-iggäd iyyän däy-wän ad-ijanna: «Näkk Buləs a-s əlkamäy», ijann'-as wa iyyäđän: «Aa fäw, näkk Äbbäloš a-s əlkamäy», ajän wädden əntaden-däy a wa äsidätten a-s təttafäm älxal n-äddinät əglanan fäll-derhan n-iman-näsän.

⁵ Uhən Äbbäloš-i-däy fäw, mi ämoos? Näkk day Buləs, mi ämoosäy? Ənhəywät! Näkkäneđ, wär nämoos yas ar inaxdimän n-Mässinäy hawän-dd-ija əssəbab i-ad-käwän-in-nəsəssiyeđ isälan n-immun sars, wär hanäy-iha day ere s-wädden a-wa itamaşal iket-net, Emäli a t-ikfän turhajät n-amışəl-net. ⁶ A-wa ämeşäläy, oläh yas d-ahəşk s-näkk a t-äddomen, äd-domey-t mäşan, Äbbäloš, a t-issəswän, issədwäl-t-dd Mässinäy. ⁷ A-wen-däy a fäl wa äddomen hakd wa is-səswän, wär-ämoosän wäla, änn-ak Mässinäy-i dd-is-sədwälän a-s härät. ⁸ Wa äddomen hakd wa issəswän, wär t-illa a-s änimajärän ed hak iyyän däy-sän, ad-t-äkf Mässinäy älxəqq n-tide-net. ⁹ Iket-nänäy, Mässinäy a dār-nänniixdäm, käwäneđ a-s ašəkrəş-net wa däy-ixdäm, käwäneđ day a-s ehän-net wa itədday.

A-wa iwärän imäsäyran

¹⁰ Däy-a-wa hi-dd-iqqälän näkk, ikf'-ahi Mässinäy änuymät n-ad-alähäy d-älbänna n-emässərho issanän älxidmät-net, əkney asəns n-ässas n-ehän, osä-dd dar'-i älbänna iyyän, ikräs fälla-s. Hakd a-wen-däy, ənta da a-wa dār-käwän-äsimätäräy: hak äwadəm-däy, äjet ən-niyät i-əmmək wa s-itədday fäll-ehän-en ¹¹ ed wär t-illa ere äddoben asəns n-ässas säl wa s-işwār insä, a-wen a t-ämoosän *Yisa wa n-Älmasex*. ¹² A-wen-däy a fäl ässas-en, jer-ikras fälla-s äwadəm s-oräy wäla s-azrəf wäla s-timäywanen ti n-tillaten länen älxim, wäla s-isäyerän wäla s-aləmmoz wäla s-ajəbäl, ¹³ hak äwadəm-däy, ilkam ad-dd-infiləl a-wa ämeşäl ed, ad-dd-isəffukkär ašäl wa ilkämän fäl-a-s ašäl-en, ähijäljäl efew wa išəşdajän härät iket-net i-ad-dd-infiləl a-wa ämeşäl hak äwadəm. ¹⁴ Wa s-dd-äqqimän ijitän-net, wär tän-ikša efew, ad-ijrəw älhäk-net, ¹⁵ wa s-ikša efew ijitän-net, ad-ifut. Tidət, ad-iyłəs mäşan, ad-aläh əlyəlas-net d-i n-ere fäll-intäs efew, iyłäs-dd däy-s.

¹⁶ Ajän, wär təssenäm a-s käwäneđ a-s ehän n-ämudd wa šəddijän n-Mässinäy? Izzaş Unfas Šəddijän däy-ulhawän-näwän. ¹⁷ Əlmədät a-s ere äsməđäsän mey ere iyšädän ehän n-ämudd-en-däy, ad-t-ihlək Mässinäy fäl-a-s ehän n-Mässinäy, šəddiij. Ehän-en day, käwäneđ a t-ämoosän.

¹⁸ Wär däy-wän itäkərraset wäl' iyyän iman-net, i däy-wän ordän iman-net tayette s-timtär ti fäll-təgl' äddun-

† — *Yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aləşäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäđnen iket-näsän, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).*

ya, äsimätäräy-t d-ad-äj iman-net enəbbeddəl i-ad-t-äkf Mässinäy tayette ta n-tidət ¹⁹ fäl-a-s, musnät wa tättiläl äddunya, əbbuddəl dat-Mässinäy. A-wen-däy a fäl iktab däy-əlkəttab n-Mässinäy a-s:

«Imusänän n-äddunya-ta-däy, tikərras-näsän a-s tän-iramməs Mässinäy.»

²⁰ Iktab day a-s:

«Issan Emäli a-wa ihän inəzjam n-imusänän n-äddunya-ta-däy, musnät-näsän, wär sār-s iyłey d-əho əhohän.»

²¹ Ayətma, wär täjjät fella-näwän däy-äwadəm wäl' iyyän bärşey ad-jannem: əlkamäy i-mändam wa wäla wa, ed wär t-illa fäw a-s wädden, ikf'-awän-t Mässinäy, ²² jer-näkk Buləs, wäla Äbbäloš, wäla Bətrus wäla äddunya wäla tämudre, wäla tamättant, a-wa t-illän ämära-däy hakd a-wa ilkämän. A-wen-däy iket-net, i-näwän, ²³ mäşan, käwäneđ, il'-iwän *Älmasex*, *Yisa Älmasex* ənta, i n-Mässinäy.

A-wa iwärän inəmmušal dat-Mässinäy

4 Ayətma-y, näkkäneđ-i n-inəmmušal, eklan n-Älmasex a nämoos, ikf'-anäy Mässinäy turhajät n-ad-näwwäkkäl əddärəj wa s-dd-äsnəfaläl älmäyuna-net. ² Ämära, äddinät äwwikkälnen härät, wär t-illa a däy-sän ätiwärhän a säl iqud däy-a-wa äyläfän. ³ Däy-a-wa hi-dd-iqqälän, wär-äkkuläy däy-a-wa däy-i jannem käwäneđ, wäla däy-a-wa däy-i jännen äddinät wi iyyäđnen, wär-ədgezäy däy-almud n-ak, a-wa fäll-i itawännen i olayän mey i läbasän. ⁴ Wär t-illa a däy-əşšakäy iman-in, hakd a-wen-däy, wädden a fäll-i ikkasän uđlem, Emäli a-s eməşšerräy-in. ⁵ A-wen-däy a fäl hawän-janey, wär täswäräm äwadəm wäl' iyyän uđlem a ikkäs äzzäman n-a-wen wär dd-iwweđ. Äyyät a-wen i-ašäl wa dd-mad-ass Emäli-i he-ijən ännur-net fäll-a-wa täjjän äddinät däy-tihay, isənnəfiləl-dd a-wa ihän ulhawän n-äddinät. Ašäl-en, hak äwadəm, ad-ijrəw yur-Mässinäy təmmal ta dār-ənihäjjä.

⁶ Ayətma-y, əđkäläy-awän-dd isälan-in näkk d-Äbbäloš i-ad-umas a-wen älmital wa s-käwän-safhamäy a-s: «Wär itäkket äwadəm wäl' iyyän jənnəj a-wa ənnän əlkəttabän n-Mässinäy.» A-wen-däy a fäl wär-itəbərəjet wäl' iyyän däy-wän däy-tənnə n-a-s ässof iyyän däy-näy amidi-net. ⁷ Käyy day-i itabərəjən s-a-wen, ma led wär len äddinät wi iyyäđnen? Ma led fäw s-wädden Mässinäy a hak-t-ikfän? Šəmad day a-wa led iket-net, Mässinäy a hak-t-ikfän, adiş ma däy-tabərəjäd şund a-s wädden Mässinäy a käy-ikfän.

⁸ Ayətma, käwäneđ ya, äru d-təyyəwänäm, tärzäyäm, təssəntäm fäw təmmənukəla, äbas sār-näy tämiyatäräm. Kunta tidət-däy a-s tämnakäläm, tanəmmirt, adiş, nahret dār-wän təmmənukəla-ten-däy.

⁹ Näkkäneđ-i n-inəmmušal, s-tənnəd, ij'-anäy Mässinäy adday n-äddinät, noläh d-äddinät s-äru d-täyətäs tamät-

tant-näsän, nämooos i-äddinät hakd änjälosän taliwen dāy-sabāryaḡän. ¹⁰ Nāmooos äddinät wāren əjreh hārät dāy-təssəba n-isəm n-*Ālmasex*, māšan kud-dāy wār nəjreh hārät, kāwāneḡ ya təmdam, tässorhem dāy-tas-sayt ta jām d-*Ālmasex*; nəbrar, nātiwālkāh māšan, kāwāneḡ tāmoosām iməşşuha, əssimyarān-kāwān äd-dinät. ¹¹ Har ämära-dāy, isimnənniḡ-anāy laḡ d-fad, ir-mas-anāy ʔəlləl, nəjarrāw tiwit, nāmitānjār siha d-siha, ¹² hak ašāl təffay tide-nānāy fāl əşşuhu n-älxidmät wa nəha s-ifassän-nānāy i-ad-nəkkəs ayāna fäll-iman-nānāy. Wi hanāy-gaggārnen, nəlaqqān-asān iman-nānāy, wi hanāy-ʔazzābnen, nəšammār-asān, ¹³ wi ʔaššādnen ismawān-nānāy, nəzazad-asān mājrad; nämooos ʔas dat-äddinät šund ännikal hin-ifarrāḡ äwadəm, har ämära-dāy, wār t-illa ere hanāy-əs-sifrārān.

Isəmmāḡq d-äddäbaratān n-abba i-aratān-net

¹⁴ Ayətma, wār hawān-in-əkṭebāy isālan-wi-dāy i-ad-kāwān-səkmoy iman, wāla i-ad-kāwān-səkkurəkəḡdāy, änn-ak, äddäbaratān šund wi itājj abba isamātarān məddana-s a hawān-in-tājjāy, ed tidət-dāy a-s, aratān əkney tārha a tāmoosām. ¹⁵ Ämära, kud-dāy lam māraw afdān n-imäsāyran kāwān-sayranen isālan n-*Ālmasex*, iyyān n-abba a lam, näkk a t-āmoosān ed näkk a kāwān-in-ässawāḡdān isālan n-*Ālənžil*-i kāwān-osayān d-*Ālmasex*. ¹⁶ A-wen-dāy a fāl, äsimātārāy-kāwān d-ad-hi-tättäläläm. ¹⁷ Dāy-isālan n-a-wen-dāy a fāl sār-wān-in-äšmašälāy Timoti-i n-rure-ʔ əkney tārha, iḡdal hullan dāy-alkum-net i-Emāli, afāl kāwān-in-osa, ad-kāwān-dd-isəktəw tašniwen ti s-əlkamāy i-*ʔisa* *Ālmasex* d-əmə-mək wa s-tānāt-salmaidāy i-*älkänisäten* iket-dāy-nās-nät.

¹⁸ Iyyāḡ dāy-wān ordan a-s wār-ilkem ad-kāwān-in-äqqalāy, itājj dāy-sān a-wen-dāy aḡu, ¹⁹ änsət ənniyät-nāwān, kunta irdā Mässināy s-a-wen, ad-kāwān-in-äkkāy šik, dihen äddinät wi ʔur-ija a-s wār-ilkem ad-kāwān-in-äqqalāy, ad-ənhəyāy a-wa äddoben ²⁰ fāl-a-s *Təmmənəya n-Mässināy*, Mässināy a tät-isatbatān dāy-imojjan-nāwān wādden tāzude n-mājrad d-milyaw n-iləs. ²¹ Ma tārham dāy ämära? Ak ma tässofām ad-kāwān-in-äkkāy äwwayāy tāborit meḡ ad-kāwān-in-äkkāy d-ənniyät äzedān?

Asəmmāḡḡəs n-iman okāyān ämaku

5 Ayətma! Ma ämoos erk älxal wa fälla-wān nəsal? Ätiwāsla a-s ih'-iwān äwadəm itṭafān erk älxal, erk älxal s-kāla wār-ätwāsla wāla jer-inəzzulam, † ed itawānna a-s ih'-iwān ähaləs itihrən asəftāy d-hānne-s n-ti-s. ² ʔas kāwāneḡ, ija ʔur-wān xorəzzəma ogdāhān

† — ʔur-käl-*Ālyāhud*, ere wārān ämoos äḡḡ-*Ālyāhud* s-äläšäl meḡ ere wārān ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-dāy a fāl tiwsaten ti iyyāḡḡnen iket-nās-nät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-dāy, änäzzalim, äkafār (ere wārān issen s-Mässināy).

d-a-wen-dāy, uhən-dāy, hālām ad-tabārajām, äniihājja a-s iba a tətṭāfām, isnanān iman-nāwān, təkkəsəm-in äwadəm wa ämešälān tākunt togdāhāt d-a-wen-dāy jere-wān. ³ Tidət, wār t-əlleḡ ʔur-wān māšan, a-wen wār hin-ikkəs a-s ham inəzjam-in, äwadəm wa ämešälān tākunt-ten-dāy, äru t-əssəḡlāmāy šund ʔas əlleḡ jere-wān. ⁴ Ämära, žämmāyät s-isəm n-Emāli-nānāy *ʔisa*, təjəm ʔas šund a-s näkk iman-in a t-illan jere-wān, ad-fälla-wān dd-izəzzubbət Emāli-nānāy tār-na-net, ⁵ təjəm dihen äwadəm wa ämešälān tākunt-ten-dāy dāy-ifassän n-Iblis i-ad-umas a-s kud-dāy, təhläk taḡəssa-net, ašäl wa ilkāmān dd-mad-ass Emāli, ad-ijjəš äljānnät.

⁶ Təluše n-ibārajān han-kāwān! Ajān wār təssenām a-s takmättet n-tāzḡa əndārrät a sakafāt ejel äjjeen.

⁷ Abäkkəḡ-wen-dāy, olāh d-tāzḡa ta tārəwāt, əkkəsät-t-in jere-wān i-ad-tišdajām šund a-wa ija ejel äynayān. *Ālmasex* a-s *Faska*-nānāy, ənta a hanāy-dd-ija Mäss-ināy *Ašāyol* wa n-tenäšše n-ibäkkəḡdān. ⁸ A-wen-dāy a fāl, äzəmmāy-nānāy, wār-ija fäll-tāzḡa tārəwāt, nəbḡəwet d-a-wa ärəwān läbasān hanāy-išlān d-am-sud, umaset äzəmmāy-nānāy a ijan fäll-tijəlwen ti wār ha tāzḡa, a-wen älmāyḡna-net a-s, nənmənnət tidət jer-iman-nānāy s-ənniyät šäddijān.

⁹ Dāy-täkarḡe-nin ta sāl ta-dāy, əktabāy-awān-in a-s əbḡəwāt iman-nāwān d-ere isamāḡasān iman-net. ¹⁰ A-s hawān-in-əktābāy a-wen, wār-otesāy ʔas äddinät wi samāḡasnen iman-näsän, wāla wi n-imārhan n-azrəf, wāla wi tamašalnen taxərbənit, wāla wi n-imäkrāḡdān, wāla wi n-iməşşānāmān dāy-äddunya-ta-dāy, ed dihen, ad-hawān-iqqəl äššil, ad-təzjārām äddunya-ta-dāy. ¹¹ A hawān-ənney, əbḡəwāt iman-nāwān, wār sār-tayät hārät d-äwadəm ijannen ämoos äḡḡa-wān dāy-äddin, a-s ija a-wen, isamāḡas iman-net, meḡ təšl'-e taxərbənit, meḡ ämoos eməşşānām, meḡ äḡḡ-ännāmi-ma, meḡ emäsāw n-asməd, meḡ itihāy; äwadəm ita-mašalān hārätān-win-dāy, wār dār-s toherām wāla äkoss.

¹² Wādden näkk a iwar asəḡlam n-äddinät wi n-ajāma wāren əzzey Mässināy, Mässināy a-s ilkam ad-tān-išrāy māšan, älməssexitān wi hānen ammas n-älkänisät, kāwāneḡ a iwar ad-tān-tāyṭälām, səssiḡəḡdām-tān.

¹³ Äddinät wi n-ajāma wāren ämoos älməssexitān, Mässināy a-s ilkam ad-tān-išrāy, isəḡlām-tān, māšan, kāwāneḡ, innä əlkəttab n-Mässināy:

«Əkkəsät enälläbäs jere-wān.»

Amumən, wār-isərrəwrəw i-amidi-net s-əlxəkum

6 Ənd'-e-d-il' älmāyḡna n-a-s e-d iḡšād iyyān dāy-wān hārät i-äḡḡa-s, ad-äyy-wen äljāmayät wa n-iməşšeddəjan-i s-äniihājja ad-dāy-sān äj isālan, ašəl, isərrəwrəw-as s-äššāreḡa wa n-inəzzulam †† i-ad-has-əkkəsān tekəriḡt. ² Meḡ kāwāneḡ, wār təssenām a-s

iməššeddəjän a he-əšräynen käl-äddunya-ta-däy? Kunta day däy-təssəba-nänäy näkkəneḏ-i-däy a-s ilkam, ad-išräy Məssinäy äddinät, mafäl hawän-indar ad-təjrəwäm äddäbara jer-iman-näwän i-härät wärän färör. ³ Ajän wär təssenäm a-s wälä änjälosän, ilkam ad-tän-nəšräy äb' ätṭäma n-ad-hanäy-indär ad-nəjrəw äddäbara i-talya wärät färör jat fäll-ärori n-äkall-wa-däy. ⁴ Kunta ill'-e a ikkan jere-wän, käwäneḏ-i n-imumənän, ma tattärän isälan n-a-wen s-käl-äššäreya wären oher härät d-älkänisät? ⁵ Äsikärakəḏ a-wa jəm, yas käwäneḏ, äljəmayät-näwän imda, äbä-dd däy-s enəsdebbär iwar sārho ikkän jer-əssin äḡḡatän jer-ikka härät. ⁶ Wär käwän-əjrehäy! Ma n-əmmək n-ad-itišk iyyän däy-wän i-amidi-net s-inəzzulam, iyaššäd isəm-net.

⁷ Äyyät-ahi ad-käwän-səlmədäy a-s uyšad-wen-däy toyyəm ikka jere-wän, ənta a ässiitbätän iba n-iqqud-näwän. Uhen käwäneḏ, ma ja tazidert-näwän? Kunta idläm-käwän äwadəm, ma hawän-ikkasän ad-fälla-s təsbäräm? ⁸ Yas, käwäneḏ, tokäyäm-dd a-wen har ämära-däy, wär t-illa ere s-wädden, issan s-iba n-iqqud-näwän, käwäneḏ-di-däy a iwar uḏlem ed ti-häyäm ayətma-wän. ⁹ Ajän wär təssenäm a-s äddinät wi wären oyed, xaram-asän ujəš n-Təmmənəya n-Məssinäy? Wär säswadät iman-näwän: inämmädäsän, iməššanämän, † iməzzəna, meddən wi sasalahnen iman-näsän d-tiḏeḏen, meddən wi tinməkkənen jer-iman-näsän, ¹⁰ imäkrəḏän, käl-taxərbənit, iməswan n-asməd, käl-tinawen d-wi tihäyynen, xaram-asän ujəš n-Təmmənəya n-Məssinäy. ¹¹ Əntäneḏ-den-däy härätän wi s-täkkilem ibda, tamašalän-tän iyyəḏ däy-wän mäšan, ašäl-i-däy, tärriḏäm-dd däy-a-wen, iššəšdäj-käwän Məssinäy, ikf'-iwän idəm s-isəm n-Emäli-nänäy *YisaÄlmasex s-tärna n-Unfas Šäddijän n-Məssinäy-i hanäy-ilän.*

Tuksəḏa n-Məssinäy, wär tidaw d-tämudre däy-ännihəḏ abäkkəḏ

¹² Əjrawäy s-härät iket-net, mäšan wädden härät iket-net a infan härät, wär t-illa a-s wädden əjrawäy sār-s mäšan, wär-e äyyäy härät wäl' iyyän ännihəḏ däy-i. ¹³ Iyyəḏ däy-wän, jannen: imənsiwän, täsa a takkän, täsa day, imənsiwän a-s dd-täxläk, tidət a-wen, mäšan, əlmədät a-s täsa hakd imənsiwän, ilkam ad-tän-iba. Tayəssa, wär tänhäjja d-ad-tät-isaməḏas äwadəm ed tayəssa, ti n-Emäli, Emäli day, i n-tayəssa, ənta a ilan s-ad-däy-s ännähəḏ. ¹⁴ Məssinäy day-i dd-issənkärän Emäli *Yisa jer-inəmmuttan, ənta day a-s ilkam ad-hanäy-dd-isənkär jere-sän s-tärna-net.*

†† — *Yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aləšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, ännəzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyəḏnen iket-nəsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, ännəzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Məssinäy).*
† *Iməššanämän (eməššanäm): Äddinät wi yabbädnen äššanämän.*

¹⁵ Ajän wär təssenäm a-s tayəssa-näwän, ašrut n-ta n-Älmasex a tämoos? Yas ənd'-e-d-il' əmmək ad-idkəl äwadəm ašrut la tayəssa n-Älmasex, asäy-t d-tayəssa n-tälkäxəbat? Xäša! ¹⁶ Mey, ajän, wär təssenäm a-s ere ohärän isəftay d-tälkäxəbat, ämoos dār-s tiyyät tayəssa ed iktab a-s:

«Ähaləs, afäl osäy d-taməḏt, ämoosän tiyyät tayəssa.»
¹⁷ Əmmək-wen-däy day a-s ere ikfän iman-net i-Emäli, ad-dār-s ahär iyyän n-ənniyät.

¹⁸ Ayətma, jawəḏät i-asəmməḏəs n-iman-näwän. Abäkkəḏ ämešäl äwadəm-däy, wär-oher härät d-tayəssa-net, mäšan, ere isaməḏasän iman-net, han-t iman-net. ¹⁹ Mey ajän, wär təssenäm a-s tayəssa-näwän ämära, ənta a-s *ehän n-ämudd wa mäqqārän* däy-izzay *Unfas Šäddijän* wa käwän-ikfa Məssinäy, ikraš-käwän, äbas lam iman-näwän. ²⁰ Äsdärfät-käwän Məssinäy s-älqim mäqqārän, a-wen-däy a fäl, səmyərät-t däy-ənniyät-näwän hakd-däy tiyəswen-näwän. [Däy-isälan n-a-wen-däy a fäl iktab a-s:

Tayəssa hakd ənniyät, i n-Məssinäy.]

Isälan n-adubən d-iba-net d-aməzzi

7 Ämära, ad-hawän-dd-äqqələy isəstanän wi hi-jäm däy-täkarḏe ta hi-dd-təktäbäm. Däy-a-wa ordey, ufa ad-äqqayəm ähaləs wär-ädobän ² mäšan, i-ad-wär-itidəw äwadəm däy-asəmməḏəs n-iman-net, hak ähaləs, ikrašet hənne-s, təkrašet day hak taməḏt ähaləs-net. ³ Äkfet ähaləs hənne-s älxəqq wa fälla-s la, täkfet day taməḏt älxəqq wa fälla-s ila ähaləs-net. ⁴ A-wen-däy a änihəjjän fäl-a-s, wädden taməḏt a tännihəḏät däy-tayəssa-net, ähaləs-net a däy-s ännihəḏän; wädden day ähaləs a ännihəḏän däy-tayəssa-net, hənne-s a däy-s tännihəḏät. ⁵ Wär-igəddälet wäl' iyyän iman-net i-wa iyyəḏän kunta wädden ad-tänimärḏäm s-a-wen i-härät n-äzzäman i-ad-təkfəm iman-näwän i-tamədilt n-Məssinäy. A-wa säl a-wen, uday fäw, ad-igdəl iyyän iman-net i-amidi-net i-ad-wär käwän-jäm-məḏ tanəmagizt, ijrəw sār-wän Iblis tašlilt s-käwän-äžžurräb, isiḏəw-käwän däy-abäkkəḏ.

⁶ Mäjräd wa hawän-in-jey ämära-däy, əssəyasa wädden alämär. ⁷ Ənnär sār-i täqqal näkk yas, iket-di, ännäy i-e d t-illäm ähaləs ad-dār-i aläh iba n-adubən mäšan, hak äwadəm, wär-e äj ar a-wa dār-t-äskälläf Məssinäy: äwadəm iyyän, ijrəw a-wa, a-s ija a-wen, iyyän day ijrəw härät iyyän säl wa ijrəw amidi-net.

⁸ Ämära, äddinät wi wären ädobän, əntäneḏ d-tin-udəfen, ənney-asän: kunta äddoben ad-əjən a-wa jey, adiš, äqqaymənet wär-ädobänän, ikna ⁹ mäšan, kunta hannäyän a-s, wär-äddoben ad-ännähəḏän däy-iblis-näsän, adiš dubənnət, ed ufa, ad-idubən äwadəm, uhen ad-t-äj derhan-net däy-a t-e-išəkšən temse.

¹⁰ Äddinät wi ädobännen, omaräy-tän, änn-ak, Emäli a tän-omarän s-a-wen, wädden näkk, wär bəḏḏəwet

taməđt d-āhaləs-net, ¹¹ kunta day fäl-t, adiš wär tiləset adubən, təttāret əmmək s-tāt-dd-āsoyāl āhaləs-net; āhaləs day ənta, wär hin-itəyyet hānne-s.

¹² Äddināt wi iyyāđnen, ənney-asān, nākk day a hasān-ijannen, wādden Emāli: afāl ādobān amumən taməđt wārāt tāmoos tamumənt, wär tāt-in-itəyyet a təkās tārđa s-tayimit yur-s, ¹³ kunta day ādobān āhaləs wārān āmoos amumən tamumənt, wär tättāret tamumənt-en efel-net a ikkās āhaləs-en irđ'-as s-tayim-it yur-s, ¹⁴ fäl-a-s, taməđt-en, tāddoobāt ad-tumas əssəbab wa t-madān-āj dāy-tabarāt n-Māssināy, išdaj. Āhaləs day wa n-amumən s-wār tāmoos hānne-s tamumənt, āddoobāt ad-umas əssəbab wa madān-āj hānne-s dāy-tabarāt n-Māssināy. Afāl wär jem a-wen, har təbđām, wär mad-ārməsān arātān-nāwān zābo olađān. ¹⁵ Jer-āhaləs wa wārān omen wāla taməđt ta wārāt tomen, afāl ābas irha iyyān dāy-sān tayimit yur-amidi-net, adiš, ijrəwet-as tekke, dihen, wär t-illa uđlem iwarān amumən wāla tamumənt ed Māssināy-i hanāy-dd-iyrān s-iman-net, ālxe jer-iman-nānāy a-s hanāy-dd-iyra. ¹⁶ Kāmm-i n-taməđt, ma təssanād kunta wādden kāmm a madāt-tumas i-āhaləs-nām əssəbab wa s-t-mad-iyłəs Māssināy? Kāyy day-i n-āhaləs, ma təssanād kunta wādden kāyy a madān-umas əssəbab wa s-mad-iyłəs Māssināy hānne-k?

Hak āwadəm, āqqaymet dāy-tayārha-net

¹⁷ Đarāt-a-wen day, hak āwadəm-dāy, itťəfet tāmudre ta t-ikfa Emāli, hak āwadəm, itťəfet tāmudre ta iha a-s t-dd-iyrā Māssināy s-iman-net; ənta-den-dāy a-wa sāyređ dāy-ālkānisāten iket-dāy-nāsnāt.

¹⁸ Kunta iyyān dāy-wān a-s dd-āt-wāyra, wār-āmelāy, wār-itättāret ad-isəmmiləy iman-net; kunta day kāyy a-s kāy-dd-iyra Māssināy tāmēlāyād, adiš, wär hak itumaset a-wen asākor. ¹⁹ Jer-amili wāla iba-net, wādden a-wen a infan hārāt, hārāt a t-infan, amišəl n-alāmārān n-Māssināy.

²⁰ Hak iyyān dāy-wān, itťəfet əmmək wa s-t-dd-iyrā Māssināy s-iman-net. ²¹ Kunta a-s kāy-dd-iyrā Māssināy, akli a tāmoosād, wār tāmujrāžād tumast-nāk; māšan kunta ill'-e əmmək s-təjrāwād iman-nāk, āj'-e. ²² Akli day wa dd-iyrā Emāli s-iman-net, āmoos eläll-net; wa n-eläll day dd-iyrā Emāli s-iman-net, āmoos āmāra, akli n-Ālmasex. ²³ Wār toyyem äddināt āsikālen-kāwān ed Emāli-i kāwān-dd-iyrān s-iman-net i-ad-kāwān-isəddārfət, a ilan ālqim a-s kāwān-āslällāt.

²⁴ Ayətma, hak iyyān dāy-wān-dāy, āqqaymet dāy-əmmək wa s-t-dd-iyrā Māssināy s-iman-net, yāymāt təlka-mām i-Māssināy.

Edāwānne i-timawađen d-āddināt wi s-kāla wār-ādobānān

²⁵ Dāy-isālan n-timawađen ti wāren əzzey meddən d-ti s-kāla wār-ādobānnāt, wär yur-i t-illa alāmār hi-ikfa Emāli hasnāt, māšan, ad-kāwān-sənnəmhəläy dāy-isālan-nāsnāt, ājāy-awān day asənnəmhəl n-āhaləs ijrāwān yur-Māssināy s-a-wa ijānna tidət, ed Māssināy a dd-ifal a-wen.

²⁶ Ənta da a-wa hawān-janney: ordey a-s dāy-təssəba n-tirəmma y ti t-əllānen āmāra-dāy, ufa i-hak āwadəm-dāy, ad-āqqayem dāy-tayārha-ta-dāy-t-dd-iyrā Emāli.

²⁷ Ak kāyy, osay-kāy hārāt d-taməđt? Wār tətterād aməzzi. Ak kāyy, wär kāy-osey hārāt d-iyyāt? Adiš, wär tətterād adubən ²⁸ māšan, hakd a-wen-dāy, kud tādobānād-dāy, wär tofed abākkađ; tāmawađt day ta wārāt təzzey meddən tāssofāt ad-tədubən, afāl ja a-wen, wär tof' abākkađ. A ārhey ad-təssanām a-s təlka tissust s-āsofāy ad-kāwān-əkkəsāy dāy-taydārt-net i-ad-has-tāsidāwām iket-di dd-tiđəw fälla-wān.

²⁹ Ayətma, ājilal n-āddunya a nəha, a-wen-dāy a fäl yur-ašāl-i-dāy, wa ādobānān, idgəzet hullan dāy-ālxidmāt n-Emāli wa iha šund wār-ādobān, ³⁰ wa s-āsninān iman-net, idgəzet hullan dāy-ālxidmāt n-Emāli wa iha šund yas wär t-illa a t-ijrāwān; wa āsriwān, idgəzet hullan dāy-ālxidmāt n-Emāli wa iha šund yas a-s wār-id-dəwət; wa ižānšen, idgəzet hullan dāy-ālxidmāt n-Emāli wa iha šund yas wär t-illa a ižānša; ³¹ wi rabbāxnen dāy-āddunya-ta-dāy, əjənet iman-nāsān šund a-s wär t-illa a dāy-s əjrāwān ed āddunya-ta-dāy d-a-wa tāt-ihān, ilkam ad-t-iba.

³² Wār kāwān-isərma yet hārāt. Idgəzet wa wārān ādobān dāy-hārātān wi n-Emāli, wen ənta, a itājj-dāy, ad-t-āj i-ad-izəjrəz iman-net i-Emāli ³³ māšan, wa ādobānān, hārātān n-āddunya-ta-dāy a dāy-idgaz, a itājj-dāy, ad-t-āj dāy-umay n-ad-izəjrəz iman-net i-hānne-s, ³⁴ ad-ānimāntaš ənniyāt-net ebre n-hānne-s d-ebre n-Māssināy. Əmmək-wen-dāy day a-s taməđt wārāt tādobān mey tāmawađt wārāt təzzey meddən, tiyəswen-nāsnāt d-ənniyātān-nāsnāt, ebre n-ālxidmāt i-Emāli yas a-s orakān māšan, taməđt tādobānāt, wär zənnəzjumət yas ar dāy-āddunya-i-dāy d-əmmək s-təzəzjəz iman-net i-āhaləs-net.

³⁵ A-wa hawān-ənney, tānfo-nāwān a dāy-hawān-t-ənney, wär hawān-əgdələy adubən, ānn-ak, a ārhey, ad-təlka-mām i-Emāli s-ulh imdan, təjəm tāmudre wār ih' anməntaš, tāmudre, tāsšitbātāt tuksəđa-nāwān i-Māssināy.

³⁶ Kunta inhāy abba n-talyađt elle-s har tokāy adubən har has-āmoos a-wen a āsikārakāđān, kunta ijrāw ād-dābara s-təja elle-s ehān, ājet-as-t, wār-ofa abākkađ.

³⁷ Āwadəm wa irhān adubən, idubənnet māšan day, afāl

dd-inkär abba innä, wär t-äshäššäl äwadəm s-a-wen, a-s täqqaymet elle-s wäla adubən, äjet-as a-wa t-dd-ijjāšän, ikna. ³⁸ Abba, wa irđän s-ad-täj elle-s wärät täzzey meddän ehän, ija a iknan, wa äqqimän day wär-äsdobän elle-s, ija a ufän a-wa ija-wənnin.

³⁹ Tamäđt a ikkäs ähaləs-net iddar, wär has-t-illa adubən iyyän säl-wen-däy ha, mäšan, afäl t-äba, idubənet-tät ere wa s-tärha, täjet yas a-wen s-älmäyña ilkamän i-Emäli. ⁴⁰ Hakd a-wen-däy, tənđəđ i-tamäđt ta täqqimät wär toles adubən. Ənta-den-däy mäjräd wa s-ärhey ad-hawän-t-in-səssiwəđäy däy-isälan-wi-däy, ordey day a-s a-wa ənney, iha erhet n-Unfas Šäddijän n-Mässinäy iket-net.

Isälan n-isän wi itəkkat äwadəm i-äššänämän

8 Ayətma! Däy-a-wa dd-iqqälän isälan n-isän wi itəkkat äwadəm i-äššänämän, ənta da a-wa hawän-janney däy-sän: musnät, iket-nänäy nəla däy-s hārät mäšan, musnät, isabəraj, a-s ija a-wen, tärha, sartay; ² ere ordän iman-net musnät, ilmədet a-s wär-äzzäbbät almud härwa ³ mäšan, äwadəm wa irhän Mässinäy s-ulh imdan, wen ənta, izzay-t Mässinäy.

⁴ Däy-isälan n-isän wi ämoosnen takute i-äššänämän, äššänämän, wädden wäla a əndərrän, Mässinäy, ənta yas, wär-ila amidi. ⁵ Tidət, han hārätän äjootnen išənawän d-äkall jan äddinät imälän fäll-iman-näsän, ordan day äddinät a-s a-wen-däy tidət ⁶ mäšan, yur-näy näkkäneđ, wär t-illa a säl Mässinäy, ənta a-s Abbanänäy, ənta a dd-ixläkän a-wa t-illän iket-net, ənta a hanäy-ilän; wär t-illa ar iyyän n-Emäli, Yisa Älmasex, idəm-net a däy-dd-ixläk hārät iket-net, ənta day a hanäy-itəfafän tämudre.

Iššaki n-iman

⁷ Mäšan, kud-däy nəssan a-s äššänämän wädden hārät-däy, äddinät, wär-ogdehän musnät. Iyyäđ, äy-nayän s-älyibadät n-äššänämän, a-wen-däy a fäl ed əkšän isän ikat äwadəm i-äššänämän, ad-əššəkän iman-näsän a-s jan a ämmiđäsän. ⁸ Đarät-a-wen day, wädden amənsi a hanäy-e-izənnəmihezän d-Mässinäy; isän-win-däy, jer-təkšed-tän wäla, wär käy-ifnez, wär käy-ässewəđ a-wen s-wäla a əndərrän.

⁹ Äjät ənniyät i-iman-näwän, wär t-illa a-s wädden xälal-awän mäšan, a tättäm-däy, wär-itumaset a äd-doben ad-isiđəw ere wärän ikna əşşuhu däy-immunet däy-abäkkəđ. ¹⁰ Kunta käyy-i ijrähän hārät, inhay-käy ere wärän ikna ujreh n-hārät täqqimäd tattäd däy-ehän n-äššänämän, wädden ad-käy-iššək, arəw-dd sār-s a-wen-däy ad-äkš ənta-däy isän-win-däy ikät äwadəm i-äššänämän? ¹¹ Dihen, ad-umas ujreh-näk i-hārät əssəbab n-tanməšrayt i-əñña-k wa wärän ikna ujreh n-hārät s-ənta däy-ämmut-as Älmasex s-əmmək wa s-hak-ämmut käyy-däy. ¹² Ere əssəđän əñña-s däy-

tanməšrayt šund-ten-däy, ad-däy-s əđmənän iman-net ed a-wa ija abäkkəđ, toyyəm-t day käwäneđ, ij'-e. Ere day wa ijän a-wen, Älmasex a-s itajj tihäyyen, itirəm-t.

¹³ A-wen-däy a fäl kunta amənsi a madän-umas əssəbab n-tanməšrayt i-əñña-k, adiš sährəm-t i-ad-wär-itumas a-wen, tanməšrayt i-əñña-k däy-äddin.

Älfäyda d-älxidmət wa ihän tumast n-änämmašul

9 Ayətma, näkk-i-däy, wädden əjrawäy iman-in. Ajän wädden, änämmašul a ämoosäy? Ajän wädden ənhayäy Emäli-nänäy Yisa s-tittawen-in? Ajän wädden käwäneđ iman-näwän a-s tasətbət n-a-wa äxdämäy i-Emäli. ² Kud-däy ija yur-iyyəđ a-s wädden änämmašul a ämoosäy, änihäjja a-s wädden käwäneđ ed käwäneđ-di-däy a-s tasətbət n-tənnəmušəla-nin dat-Emäli.

³ Äddinät day wi hi-tizəmmen, sawarän-ahi bahu, älwizab-in hasän da: ⁴ wädden näkkäneđ nəjraw s-ad-näkš, nəşəw s-əmmək wa s-t-täjjän äddinät wi iyyäđ-nen? ⁵ Mey əndek diha d-ätiwänna a-s wär näddobät ad-nəduwən hārät däy-šätma-näy ti n-tälməssexiten, nidaw dār-snät däy-isikilän-nänäy s-əmmək wa s-t-jän inəmmušal wi iyyäđnen d-ayətma-s n-Yisa d-Bətrus? ⁶ Mey näkk d-Bärnäbbas yas a iwar älxidmət s-ifassän-nänäy i-ad-nəttəf tämudre n-iman-nänäy? ⁷ Mi s-käla inhäy əssərdasi ihan əlyəskär wäla timzäl, mey mi s-käla äddomät ašəkrəš äqqayəm wär däy-s ikša? Mi s-käla iđän ehäre, äqqayəm wär-əzožaj, isəw?

⁸ A-wa hawän-janney, wädden älyadät dd-əkkasän dagg-adəm däy-iyäfawän-näsän, änn-ak, alämär wa n-Mosa a tän-innän. ⁹ Iktab däy-Ättäwrät a-s:

«E-d jed awdes däy-tijenen n-älkäma i-ad-däy-snät išəbbäytəš i-ad-hak-ibđəw tiblalen d-ahošär,

wär has-jed äkinbäb.»
Ak tordam a-s Mässinäy-i-däy, iwdesän a däy-idgaž s-əmmək-wen-däy? ¹⁰ Näkkäneđ-i-däy n-inəmmušal a-s iha isälan-nänäy. Tidət-däy a-s däy-təssəba-nänäy a fäl dd-äzzäbbät alämär-wen-däy ed äwadəm äddomen ašəkrəš-net, ähhuuššäl-t yas ad-ijar ättäma n-ad-has-t-dd-izjär hārät. ¹¹ Näkkäneđ, näxtäb-awän mäjräd n-Mässinäy, ämoos a-wen šund ašəkrəš näddoomät, ajän afäl dd-izjär hārät ifassän-näwän sār-näy, ajän a-wen a iqqanän eyäf đarät älxer n-Mässinäy wa nəja däy-ulhawän-näwän? ¹² Kunta ill'-e ere s-käwän-iwar älxəqq-net, ajän wär t-nojer sār-wän? Mäšan, hakd a-wen-däy, wär käwän-iha i nəzzilzäm d-hārät, änn-ak, näqbäl hārät iket-net i-ad-wär nəja təsahayt wäl' iyyät i-Älənžil n-Älmasex. ¹³ Ajän, wär təssenäm a-s äddinät wi äxdammen däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän, ehän-en-däy a hasän-itəfafän tämudre? Mey, ajän wär təssenäm a-s äddinät wi yarräsnen i-tikutawen fäll-tasəskärt ta n-tikutawen, a-s äyräsän-däy, lan däy-s

ejädär? ¹⁴ Emmək-wen-däy day a fäl omär Emäli a-s äd-dinät wi xaṭṭäbnen Älənžil, äddärnet s-Älənžil.

¹⁵ Näkk, wär t-illa äzuk fälla-wän jey. Akätab day wa hawän-in-tajjäj ämära-däy, wär hawän-t-in-tajjäj fäl-a-s innin ärhey däy-wän härät, wär t-illa a däy-wän ärhey, änn-ak, äsidäwät-ahi hullan a-wa s-hawän-äxtäbäj Älənžil wär t-illa a däy-wän ättaräj, ässofäj fäw tamättant uhən ad-däy-i ikkəs äwadəm tedäwit-ten-däy n-a-s wär t-illa a däy-wän ättaräj a-s hawän äxtäbäj Älənžil. ¹⁶ Asəllənzi wa täjjäj i-äddinät, wär tət-täräj ad-hi-umas abäraj, änn-ak, färəḍ a hi-ämoos, amäskoy näkk afäl äqqimäj wär-äxtəbäj Älənžil. ¹⁷ En-när älxuṭbät wa täjjäj, ämoos a tajjäj däy-izəjraz n-iman-in, adiš, äniihäjjä d-ad-əjrəwäj älxəqq n-tide-nin mäšan, wädden a-wen a ijän, Mässinäy a hi-ijän däy-a-wen, ənta a hi-issäylälfän ämašal-wen-däy. ¹⁸ Ma sār-i dd-issäysäl a-wen-däy? Adiš, emärked-in yur-Mässinäy a t-ämoosän ad-salänzey äddinät däy-a-s, wär t-illa a däy-sän rammäsäj i-ad-umasän isälan-en, a əjrawän bännan.

Ässagdäh Buləs iman-net d-äddinät iket-däy-näsän

¹⁹ Näkk, wär t-illa ere s-ämoosäj akli-net mäšan, hakd a-wen-däy, wär t-illa ere s-wädden äsräsäj iman-in data-s i-ad-umas a-wen, əssəbab n-əlyəllas n-təššəm n-äddinät. ²⁰ Käl-Älyähud, jey-asän iman-in ägg-Älyähud i-ad-səjədən i-a-wa hasän-janney, utabän, iyłəs-tän Mässinäy; wi əglänen s-a-wa tənnä Äṭṭäwrät, jey-asän iman-in ere iglan fäll-a-wa tənna Äṭṭäwrät kud-däy ädduuttät a-s wädden ənta a tännihädät däy-a-wa fäll-əgley; a-wen, jey-t i-ad-səjədən i-a-wa hasän-xaṭṭäbäj, utabän, iyłəs-tän Mässinäy. ²¹ Äddinät wi wären əssen fäll-Mässinäy, ässalähäj iman-in dār-sän, a-s ija a-wen, näkk, ijmaḍ-t äššäk a-s əssanäj s-Mässinäy ed älqanun wa n-Älmasex a fäll-əgley. A-wen, jey-t i-ad-səjədən i-a-wa xaṭṭäbäj, utabän, iyłəs-tän Mässinäy.

²² Äddinät wi rəkkəmnen, jey-asän iman-in iyyän däy-sän i-ad-äyləsän əntäneḍ-däy, älxal hi-ijjäs ägg-adəm-däy, ad-has-səssilähäj iman-in dār-s i-ad-umas a-s emärema jey-däy, ad-iyłəs Mässinäy iyyäḍ däy-sän.

²³ Jey a-wen-däy iket-net däy-təssəba n-Älənžil i-ad-əjrəwäj näkk-däy ejädär-in.

Tabillänt a ijarrəwän tärna

²⁴ Ajän, wär təssenäm a-s äddinät wi timšəšijnen däy-eyäryär, ošalän iket-däy-näsän mäšan, iyyän däy-sän yəs a madän-ijrəw älhäk wa fäll-igla azzal. Däy-isälan wi n-immun, ašəläṭ kəwəneḍ-däy i-ad-təjrəwäm älhäk-wen-däy. ²⁵ Təssanäm a-s käl-azzal, wär t-illa arəkan d-asəmənnəḍ s-wädden tajjän-t i-tiyəswen-näsän i-ad-ännehädän däy-snät. Əntäneḍ-i išla a-wen-däy, älhäk wärän-e ähaj a däy-sän ilkamän, a-s ija a-wen

näkkäneḍ, älhäk wa mad-nəjrəw, afäl nəjläj däy-azzal wa n-immun-nänäj, iyłal. ²⁶ A-wen-däy a fäl näkk, ošaläj mäšan, wädden azzal n-derhan n-iman-in yəs a jey s-tənnəd äwadəm änikäfnäkäfän siha d-siha, wär-issen a iha, näkk, wär šəšləyäj, ²⁷ ännihädäj däy-iman-in hullan, wär-əlkemäj yəs i-a-wa fäll-i tärha taṟəssanin, änn-ak, Mässinäy a oyyey a däy-i ännähäd i-ad-ämašäläj erhet-net däy-a-s äksuḍäj ad-äbas hey azzal-wen-däy ḍarät älxuṭbät wa jey i-äddinät.

Älmital dd-izjarän äzzäman wa əkkäsän käl-Işrayil däy-tenere

10 Ayətma, wär ärhey ad-təzhaläm däy-isälan n-a-wa irmäsän imyarän-nänäj ibda däy-tenere. Äz-zäman-en, təllay jənnəj-sän tejäräkt, sasayad-tän, ijrəw-asän Mässinäy ad-əjləyän ejärew wa səmmän, ² oläh a-wen d-a-s ätiwäsälmäyän däy-tejäräkt-en d-ejərew wa səmmän däy-idəm n-tassayt ta jän d-ännäbi Mosa, ³ äzzäbbät-dd Mässinäy fälla-sän amənsi n-taləmmizt dd-ifalän išənnawän, əkšän, ⁴ əswän däy-aman wi fälla-sän dd-äzzäbbät Mässinäy. Aman-en, taḍayt dd-falät išənnawän a dd-əzjarän, tärjäs ḍärasän e-s əkkän däy; taḍayt-en, tamätart n-Älmasex a təmoos. ⁵ Hakd a-wen-däy, tunjäj təššəm-näsän amišəl n-erhet n-Mässinäy, äbjänjänän fälla-s, hän-dd-i äjjoot-nen däy-sän ämmuun däy-tenere-en-däy.

⁶ Härätän-win-däy, älmitalän a hanäj-ämoosän i-ad-wär nəjješ älxal wa əjjäšän, i-ad-wär nəsedärhən a-wa läbasän äsdärhänän. ⁷ Əbḍəwät d-älyibadät n-äššanämän, wär jem a-wa jän iyyäḍ däy-sän ed ätwän-n'-anäj:

«Täqqima tamətte, təkšä, təswä, təbdad ad-dalläl dat-äššanämän-net.»

⁸ Wär nəsaməḍaset iman-nänäj šund a-wa jän iyyäḍ däy-sän; win-hi əntäneḍ, ihläk däy-sän Mässinäy sənatät timərwen d-kəraḍ n-efäḍ n-ähaləs däy-iyän n-ašäl. ⁹ Wär nətirmet Älmasex šund a-wa jän iyyäḍ däy-sän, ed wi jänen a-wen, əkšänät-tän taššälən. ¹⁰ Wär täbjänjänäm šund a-wa jän iyyäḍ däy-sän ed, təssanäm a-s, oš'en-dd änjəlos wa itṭäfän tamättant, ilhäs-tän iket-däy-näsän.

¹¹ A-wa tän-irmäsän, ifäqqän n-a-wa äddoben ad-hanäj-irməs a ämoos i-ad-näj ənniyät i-iman-nänäj. Isälan-wi-däy, əktäbän i-ad-hanäj-səfhəmän härät näkkäneḍ-i hänen ajilal n-äddunya. ¹² A-wen-däy a fäl ere ordän iman-net tebdäde, äjet ənniyät i-ad-wär-oḍa. ¹³ A-s kəwän-äžžurräb Iblis-däy, ənta a-s itizərrub dagg-adəm iket-näsän, Mässinäy Ämaydal a ämoos, wär kəwän-e-äyy äžžurräb-kəwän Iblis s-a t-illän jən-nəj-tädabit-nəwän, änn-ak, e-d kəwän-äžžurräb-däy, ad-kəwän-äkf day tädabit n-äššəbarät s-dd-təntäšäm iman-nəwän däy-a-wen.

Imumənan, wär yəbbədan əşşānāmān

¹⁴ Ayətma wi əkney tərha, jawādət i-əlyibadət n-əşşānāmān, ¹⁵ meddən əjrahnən hārət a-s əssewālāy, a-wen-dāy a fāl zənnəzjumətāt hullan dāy-a-wa hawān-janney. ¹⁶ Afāl əlwāqq wa d-nətiħār amənsi wa šaddijān n-Emāli, afāl əlwāqq wa d-nəsass dāy-alkas wa šaddijān i-ad-numay i-Mässināy, ajān wādden əntaden-dāy a-wa isidəttun tartit-nānāy d-*Ālmasex* s-tārna n-ašni-net. Ajān wādden tajəlla ta nətuzaŋ jer-iman-nānāy i-ad-hanāy-dd-səktəw taməttant ta ija *Yisa* dāy-təssəba n-ibəkkadān, taməttant-ten-dāy inhāy dāy-tayəssa-net, a hanāy-təssərtāyāt dār-s. ¹⁷ Šāmad wār t-illa ar tajəlla tiyyāt, a-wen a t-əmoosān tayəssa n-*Ālmasex*, a-wen-dāy day a-s nəkkəneḍ, kud nəjjet-dāy, nəmoos tiyyāt tayəssa dāy-təssəba n-tassayt-nānāy dār-s.

¹⁸ Əkyədət yəs dāy-käl-İşrayil, yur-sān wi tattānen isan n-tikutawen ti jānen i-Mässināy, osayān day dāy-təssəba n-takute-ten-dāy d-Mässināy ed asəyərəs wa fäll-yarrās takute, i n-Mässināy. ¹⁹ Ma tordam, ma əkkey dāy-a-wen? Tordam a-s isan ikat əwadəm i-əşşānāmān, əmoosān hārət? Meḡ əşşānāmān iman-nāsān fāw, ak hārət? Wār-əmoosān wāla a əndərrān, ²⁰ ənn-ak, a ərhey, ad-kāwān-səlmədāy a-s a ikāt əwadəm i-əşşānāmān-dāy, wādden Mässināy a-s t-ikāt, alšinān a-s t-ikāt. Aywa! Nəkk, wār-ərhey ad-tasyəm hārət d-alšinān. ²¹ Wār təddobem ad-sassām dāy-alkas wa kāwān-dd-isakten tanāyla ta ija ašni n-Emāli *Yisa* dāy-təssəba n-ad-təjrəwām tenəšše n-ibəkkadān-nāwān, taləsām day ɸarət-a-wen, tesəse dāy-alkas wa dāy-sassān inaybadān n-alšinān əssayāt wa d-tān-yabbādān. Wār təddobem ad-təkšəm tajəlla ta kāwān-dd-saktet tayəssa n-*Yisa*-i əmmun i-ad-təjrəwām tenəšše n-ibəkkadān-nāwān, taləsām day ɸarət-a-wen tetāte n-tajəlla ta tättān inaybadān n-alšinān əssayāt wa d-tān-yabbādān. ²² Meḡ, kāwāneḍ, a tərham ad-asəm Emāli fālla-wān? Tordam a-s təddobem ad-təyləsām dāy-əššar-net afāl t-ijjāš aḍkār fālla-wān?

Atsəmyar n-Mässināy dāy-hārət iket-net

²³ Wār t-illa a-s wādden nəjraw sār-s məšan, wādden hārət iket-net a infan hārət. ²⁴ Wār dāy-wān itəmmāyet wāl' iyyān i-tənfā ta n-iman-net ənta yəs, ənn-ak, izəzəret tənfā ta n-imidiwān-net ta n-iman-net.

²⁵ Isan təjrəwām nazzān dāy-əssuk-dāy, a əmoosān-dāy, əkšāt dāy-sān kunta wār tān-əkrehān ulhawān-nāwān ²⁶ ed əlkəttab n-Mässināy, innā:

«*Ākall* d-a-wa t-iħān iket-net, i n-Emāli.»

²⁷ Afāl kāwān-dd-əsməjarət ere wārān əmoos amumən, afāl t-təkkām, amənsi hawān-dd-issəskār-dāy, əkšāt dāy-s, wār t-kərrāhnet ulhawān-nāwān

²⁸ məšan, afāl kāwān-iytāl əwadəm, inn'-awān: «Hewāt, isan-di, i n-teyse ikat əwadəm i-əşşānām, wār tān-təkšəm dāy-təssəba n-əwadəm wa hawān-illāyən i-ad-wār təyšedām iman-net.» ²⁹ Wār hawān-ənnəy a-wen dāy-təssəba n-aḡāšad n-iman wi-nāwān, ənn-ak, ənnəy-awān-t dāy-təssəba n-ad-wār təyšedām iman n-əwadəm wa kāwān-ikkāsān dāy-taydārt d-ad-wār təššekām iman-nāwān ɸarət a-wa.

Əssanāy a-s ad-hi-ənnən iyyāḍ dāy-wān: «Ajān nəkk, mafāl təyyāy əwadəm ikmam-ahi dāy-tərha n-iman-in, dāy-təssəba n-a-s ikrah a-wa tajjāy? ³⁰ Nəkk a-wa dāy-əmmoyāy i-Mässināy əlwāqq wa d-tattāy, əndek a-wa ijrəwān i-əwadəm ad-ijjəš ti-nin fäll-amənsi s-išwār əmmoyāy i-Mässināy dāy-təssəba-net?»

³¹ Āmāra, ənnəy-awān: jer-tattām wāla sassām, a tajjām-dāy, əjāt-t dāy-derhan n-ad-səmyārām Emāli.

³² Wār tumasāt i-əwadəm wāl' iyyān əssəbab n-tan-məšrayt jer-əmoos əgg-*Ālyāhud* wāla əgg-*Ālyunan* † wāla amumən.

³³ Təlālāt-ahi, wār təjjāy fāw a dāy-hi-əššakān əd-dināt, wādden tənfā n-iman-in yəs a ɸarət ošalāy, ənn-ak, dāy-a-wa təjjāy iket-net, əzizārāy tənfā n-əddināt wi iyyāḍnen ta-nin i-ad-tān-iyləs Mässināy.

A-wa ətwānnān i-tiḍeḍen dāy-isālan n-aswār

11 Təlālāt-ahi s-əmmək wa s-əttilālay *Ālmasex*.

² Ayətma, əmmoyāy-awān əmmək wa s-hi-kit-təwām hak ašāl, hannāyāy day a-s a-wa kāwān-əssəyərəy d-a-wa dār-kāwān-əsmātārāy, tamašālām-t iket-net. ³ Āmāra, ərhey ad-kāwān-in-səjrāhāy hārət iyyān: *Yisa* a ixkamān dāy-hak əhaləs, əhaləs a ixkamān dāy hānnə-s, *Yisa* day Mässināy a dāy-s ixkamān. ⁴ A-wen-dāy a fāl e-d itəddal əhaləs Mässināy, meḡ ijrəw yur-Mässināy məjrəd s-ila s-ad-t-əff-əssār i-əddināt, wār-itəjjət a-wen injaḍ ed asəmməḍri a itajj *Yisa*-i n-əmənokāl-net. ⁵ Taməḍt day, e-d təddal Mässināy, meḡ e-d təjrəw yur-Mässināy məjrəd s-la s-ad-t-təffəssār i-əddināt, wār la s-ad-tāj a-wen wār təswār ed taməḍt wārāt təswār, asəmməḍri a tajj əhaləs-net ed wār təzley d-ere əsitəbālbālān; asət-təbəlbel ya, əsikərakəḍ fäll-taməḍt. ⁶ A-wen-dāy a fāl taməḍt ta wārāt tərha aswār, adiš šəjwəšet day, məšan, kunta ija yur-wān a-s əsikərakəḍ ad-šəjwəš taməḍt meḡ təstəbālbāl, adiš, uḑ-as ad-səwār.

⁷ Əhaləs ənta, wār-əmyatār s-ad-injaḍ e-d itəddal Mässināy ed Mässināy, ixlāk-anāy dāy-milhaw wa-net i-ad-t-nəsəmyār, a-s ija a-wen, semyar wa ila əhaləs, hānnə-s a dd-ifal, ⁸ ed ašāl wa dd-ixlāk Mässināy əd-dunya, wādden əhaləs, a dd-iknān dāy-taməḍt, ənn-ak taməḍt a dd-təknāt dāy-əhaləs. ⁹ Wādden əhaləs a dd-iknān dāy-təssəba n-taməḍt, ənn-ak, taməḍt a dd-təknāt dāy-təssəba n-əhaləs. ¹⁰ Dāy-təssəba n-a-wen-

† *Gərik (Grec) dāy-Təfrānsit.*

däy d-däy-təssəba n-änjəlosən wi əsijədnen hak əs-sayət, a fäl iwar taməqt ad-təsiwər eyəf-net i-ad-təssikka s-a-wen-däy a-s təqbal a-s ill'e jənnəj-s əhaləs-net. ¹¹ Məšan, hakd a-wen-däy däy, nəkkəneḍ-i s-aşəl-i-däy, nosäy d-Emäli s-immun wa sār-s nəja, əhaləs, wär t-illa ar s-taməqt, taməqt day, wär t-təlla ar s-əhaləs ¹² fäl-a-s, aşəl wa dd-ixlāk Məssinäy əddunya, əhaləs a däy-dd-ikkəs taməqt məšan, aşəl-i-däy, wär t-illa əhaləs s-wədden taməqt a t-torəwät. A-wen iket-net, Məssinäy ad-dd-ifal.

¹³ Əjrähət-in yas kəwəneḍ iman-nəwän: ak, əhuuskät ad-dd-təjjəş taməqt wərat təswär əlžəmayət n-immənən təddalnen Məssinäy, ad-t-təddal ənta-däy? ¹⁴ Ajän wədden, a-wa hanäy-iyłäyən iket-net, isakn'anäy a-s wär dd-osenät tişəkkaḍ fäll-əhaləs? İläş fälla-a-wen ¹⁵ məšan, taməqt ənta, a-wa hanäy-iyłäyən iket-net, əssiikn'anäy a-s tişəkkaḍ, taməqt a fäll-əhusknät ed Məssinäy a has-tənät-ikfän i-ad-tudabät ad-təştär iman-net. ¹⁶ Äywa, kunta han-kəwän əddinät ha tamədaşt däy-isəlan-wi-däy, əlmənet a-s wär t-illa agna nəzzay səl wa-däy, wär t-illa day agna əzzaynät *əlkənisäten* n-Məssinäy ti iyyəḍnen səl wa-däy.

İsəlan n-amənsi wa šəddijän

¹⁷ Ämära, əssiilmädäy-kəwän a-s wär yur-i lem tisenen ed, əsley a-s kəwəneḍ, e-d təžəmmayäm, wär tinyəymim i-ad-təhələm s-data, ənn-ak, a-wa kəwän-isahalän s-ider yas a fäl təžəmmayäm. ¹⁸ S-tizarät, əsley a-s e-d təžəmmayäm i-əlyibadät, tizunawen a tajjäm, əflasäy a-s a-wen, ija däy-s härät, ¹⁹ ed bəḍḍo-bəḍḍo, əhhuşşäl yas i-ad-itwənhəy wi s-itbät a-s tidət a-s əlkamän. ²⁰ Əsley a-s təžəmmayäm məšan, əžəmmayə-nəwän i-ad-tahərəm amənsi wa n-tasəktot šəddijän n-Emäli, wär-itəjj s-əlməyuna ²¹ fäl-a-s, e-d iwwəḍ əlwəqq wa n-tətəte n-amənsi-en, hak iyyän däy-wän, ad-iḍəw däy-a-wa dd-iwwəy ad-t-itatt, umas a-s ayil-nəwän iyyän, əlluz, a-s ija a-wen, ayil wa iyyəḍän, əyyiwän har däy-s ikkəs fəw asməd ənniyät. ²² Ma jän ihənan-nəwän təkşəm-dd, təswəm-dd däy-sən təzzar təkəkəm-dd əlkənisät n-Məssinäy? Meş kəwəneḍ, wär təssəmyəräm *əlkənisät* ta n-Məssinäy? Meş a tərham ad-səmməḍrəyäm əddinät wi kəwän-hənən wəren la härät? Ak əndek yas a-wa s-tərhəm ad-hawän-tən-ənäy däy-a-wen? Ak a tərham ad-hawän-əqqəsäy? Xəram-awän!

Tasəktot ta šəddijät

(Mätti 26:26-29; Marqəs 14:22-25; Luqa 22:14-20)

²³ Ämära, a-wa hi-issäyra Emäli a-s ärhey ad-hawän-t-in-səssiwəḍäy: Ehəḍ wa däy-ila Emäli *Yisa* s-ad-əttär-məs, iḍkäl tajjəlla, ²⁴ əmmoy i-Məssinäy təzzar, əzun-tät jer-inəttulab-net, inn'-aşən: tajjəlla-ta-däy a-s tayəssanin ta mad-əkfäy däy-idəggan-nəwän. Yəymät təžəm-

mayäm, tuzanəm-tät jer-iman-nəwän i-ad-hi-dd-kit-təwäm. ²⁵ Əssəmdän tetəte yas, ijä a ənnin-däy day i-kara wa n-tesəse, iḍkäl-t, innə: «A-wa ihən kara-wa-däy a-s tasəktot n-*ərkəwəl* n-təssayt wa əynayən madän-iməl jer-i dər-wän afäl inyäl aşni-nin däy-təssəba-nəwän. E-d t-təswəm-däy, yəymät hi-dd-kittəwäm, ²⁶ e-d təžəmmayäm-däy har tohəräm tajjəlla d-kara-wa-däy, isəlan n-taməttant n-Emäli a tajjäm har aşəl wa dd-mad-iqqəl.»

A-wa wəran il' əmmək

²⁷ A-wen-däy a fäl ere ikşän tajjəlla-ta-däy dd-siktəwät tayəssa n-Emäli, meş ere iswän kara-wa-däy dd-isiktəwän aşni-net, däy-a-s, wär-ikfa a-wen semyar, asəf-fätti yas a itajj däy-tayəssa d-aşni n-Emäli-i ikfa i-əlyələs n-dəgg-adəm. ²⁸ A-wen-däy a fäl hak əwadəm-däy, izəjjəzzet iman-net, ikkəset abəkkaḍ däy-təmmudre-net təzzar, ijrəw s-ad-əkş tajjəlla n-Emäli, isəw day kara-net ²⁹ fäl-a-s, ere ikşän tajjəlla n-Emäli meş iswə kara-net däy-a-s wär-omen a-s a-wa tayəssa n-Emäli d-aşni-net, əwadəm-en, ilmədet a-s əḍmanən däy-s iman-net. ³⁰ Däy-təssəba n-a-wen-däy fəw a fäl kəwän-han əddinät əssilməḍnät turhənnawen d-inəbdan, iyyəḍ fəw, əmmun. ³¹ Afäl nədoş i-iman-nənäy, wär hanäy mad-iwər uḍlem dat-Məssinäy.

³² Məšan, kud hanäy-iwər uḍlem däy-əşşəreya n-Emäli-däy, ija a-wen däy-ittu n-ad-nayəḍ, dihen, wär mad-nahär d-əddunya uşəş n-temse.

³³ Ayətma, e-d təžəmmayäm i-ad-təkşəm tajjəlla ta dd-siktut tayəssa n-Emäli, zəzzidärät, nəməqqələt jer-iman-nəwän, ³⁴ kunta ih'-iwän ere əlluzän, əkşet-dd yur-ehən-net təzzar, i-ad-wär-itumas əžəmmayə-nəwän a fälla-wän dd-isidəwän əşşəreya n-Məssinäy.

Harätän wi iyyəḍnen hin-oyyey wär tən-ənnəy, ad-hawän fälla-sən ədwənnəy afäl kəwän-in-osey.

İsuf wi itəjj Unfas Šəddijän i-dəgg-adəm

12 Ayətma, əmära, däy-isəlan n-isuf wi itəjj Məssinäy s-tərna n-*Unfas Šəddijän* i-əddinät wi omənən s-*Əlməsex*, wär-ärhey ad-däy-sən təžhaləm. ² Təssanəm a-s ibda a-s təniməşrəyäm i-Məssinäy, əşşənəmən yas a ḍarət toşaləm siha d-siha, a-s ija a-wen, wär t-təlla təfərt təddobət ad-dd-təzjər imawän-nəsən. ³ A-wen-däy a fäl ärhey, ad-hawän-əlləyey a-s, wär t-illa ere s-ihə Unfas Šəddijän ulh-net dd-e-ig-gəḍän, ad-ijanna: «İlyän Məssinäy Yisa», wär t-illa day əgg-adəm əddooben tənna n-a-s: «Yisa a-s Emäli» ar s-ad-t-dd-intaj Unfas Šəddijän s-tənna n-a-wen.

⁴ İsuf n-Məssinäy wi itəjj i-dəgg-adəm s-tərna n-*Unfas Šəddijän*, əjjətän ənnuyən-nəsən məšan, Unfas ənta iyyän yas; ⁵ imaşalən wi issəyläf Məssinäy i-dəgg-adəm s-tərna n-*Unfas*-net, əjjətän, əzlayən məšan, a-wen, wär hin-ikkəs a-s Emäli iyyän a ihakkən a-wen;

⁶ tādabit day ta ihäkk Mässinäy i-asəssiwəḍ n-imaşalān-win-däy, təbḍa s-āwadəm-āwadəm māşan, Mässinäy iyyān a isarḡasān a-wen-däy iket-net i-ād-dināt iket-nāsān.

⁷ Hak amumən-däy, ijraw ḡur-*Unfas Šāddijān* tādabit tiyyāt s-ixdām a infan imumənān wi iyyāḍnen.

⁸ Āwadəm iyyān, ijraw ḡur-*Unfas Šāddijān* tādabit n-tənnā n-mājrād ilan ujhre, iyyān ijraw ḡur-*Unfas Šāddijān* təlyuləma, a-wen iket-net, *Unfas-en-däy* n-iiyyān a t-ihakkān. ⁹ Āwadəm iyyān, ihakk'-e *Unfas* immun, äkf iyyān tādabit n-ad-izizuy imarhinān, ¹⁰ äkf iyyāḍ tādabit n-tijawt n-tikunen, äkf iyyāḍ tādabit n-asəssiwəḍ i-ād-dināt isālan fälla-s dd-āzizābbāt Mässinäy, äkf iyyān musnāt jer-āddināt, iyyāḍ tādabit n-asiwəl n-awalān wāren ātwāssan, äkf day iyyāḍ tādabit n-ättāfässir n-awalān-en-däy. ¹¹ *Unfas Šāddijān-en-däy* a itajjān hārātān-win-däy iket-däy-nāsān. Hak āwadəm-däy d-tādabit ta s-irha ad-has-tāt-äkf, hak āwadəm-däy, wār-āssalāh a-wa t-ikfā d-a-wa ikfā amidi-net.

Imumənān əjjətān māşan, āmoosān tiyyāt tayəssa

¹² Äyyāt-ahi ad-kāwān-äkfäy älmital s-kāwān-əssəfhəmāy edägg wa-däy: wādden tayəssa n-āwadəm-i-däy, tiyyāt ḡas māşan, tämmuzjäl, tartit n-izəmmuzjal-en-däy iket-nāsān a-s tayəssa. Ənta-den-däy day a-wa nəja däy-tassayt-nānāy d-*Älmasex*, ¹³ iket-nānāy, iyyān n-*Unfas* a däy-nāt-wāssäl-māy i-ad-nasāy, numas tiyyāt tayəssa. A-wen, wār sār-s əzleyān käl-Älyāhud wāla käl-Älyunan † wāla eklan wāla ilāllan ed iket-däy-nāsān, *Unfas-wen-däy* n-iiyyān a əjrāwān.

¹⁴ Tayəssa ya, wār tāmoos azämmazjul iyyān ḡas, əjjətān izəmmuzjal-net. ¹⁵ Afäl dd-iggād aḍār, inna: «Näkk, wār hi-təla tayəssa ed wār-āmoosāy äfuss», ajān ikkās-t a-wen däy-tumast n-azämmazjul n-tayəssa? ¹⁶ Kud dd-təggād day taməzzujt, tənna: «Näkk, wār hi-la tayəssa ed, wār-āmoosāy tiṭṭ», ajān a-wen ikkas-tāt däy-tumast n-hārāt däy-tayəssa? ¹⁷ Ənnār tāmoos tayəssa iket-net tiṭṭ, ma s-mad-isəl ägg-adəm hārāt? Ənnār tāmoos tayəssa iket-net taməzzujt, ma s-mad-isunsəj āwadəm hārāt? ¹⁸ Wādden əmmək-wen-däy day a-s dd-ixlāk Mässinäy tayəssa, änn-ak a-s tāt-dd-ixlāk, hak azämmazjul n-tayəssa-däy d-edägg wa s-has-irha däy-tayəssa. ¹⁹ Ənnār azämmazjul iyyān ḡas a t-illan, iket-di, wār t-təmmil tayəssa. ²⁰ Däy-təssəba n-a-wen-däy a fäl, tayəssa, əjjətān izəmmuzjal-net māşan, tayəssa ənta, tiyyāt ḡas. ²¹ A-wen-däy a fäl wār tād-dobāt, ad-dd-təggəd tiṭṭ, tānn i-äfuss: «Näkk, wār däy-k ley əşşāyəl», wār-āddobāt day eyāf, ad-dd-iggəd, änn i-ıḍarān: «Wār sār-wān ämyātäräy.»

Hak azämmazjul n-tayəssa-däy, iṭṭaf amidi-net

²² Wādden, hannāyām a-s izəmmuzjal n-tayəssa-nānāy wi wār nəkna asəfrar, əntāneḍ-en-däy a hanāy-ənfanen s-hārāt, ²³ ija ḡur-nāy a-s izəmmuzjal n-tayəssa-nānāy wi nəkna məkāhaw, əntāneḍ, a nəkna asəb-bələl, wi s-hanāy-āsikārakāḍ wāla ad-nāyār ismawān-nāsān, əntāneḍ-en-däy a nəkkan aşātar. ²⁴ Wi iwār sārho, wār nāmyātār s-aşātar-nāsān fäl-a-s Mässinäy iman-net-i dd-iknān tayəssa, ij'-asān äddābara fäl iwār sārho işrutān wi ifäl. ²⁵ A-wen ij'-e Mässinäy i-ad-wār kənnəs tayəssa d-iman-net, dihen, hak azämmazjul-däy, äkkuul däy-amidi-net. ²⁶ A-wen-däy a fäl e-d äşnin edägg iyyān däy-tayəssa, tayəssa iket-net day a tāsni-ināt, e-d irxām day edägg iyyān däy-tayəssa, tayəssa iket-net a madāt-tisraw.

²⁷ Kāwāneḍ, a-s tayəssa n-*Älmasex*, hak iyyān däy-wān-däy, āmoos azämmazjul-net iyyān. ²⁸ A-wen-däy a fäl dd-āşmaşāl Mässinäy inəmmuşal s-tizarāt däy-älx-idmāt-net wa n-*älkānisāt*, issəlkām-asān-dd ännābitān, əlkāmān-asān älyulam, əlkāmān-asān äddināt wi länen tādabit n-iji n-tikunen, əlkāmān-asān wi länen tādabit n-azuzi n-imarhinān, əlkāmān-asān wi ha tārha n-ad-ədhəlān imidiwān-nāsān d-wi länen tādabit n-asəsiyəd-nāsān d-wi länen tādabit n-mājrād n-awalān wāren ātwāssan.

²⁹ Ənhəywāt, wādden äddināt iket-däy-nāsān a-s in-əmmuşal, wādden iket-däy-nāsān a-s ännābitān, wār āmoosān iket-nāsān älyulam, wādden iket-nāsān a əjrawnen tādabit n-tijawt n-tikunen ³⁰ wāla azuzi n-imarhinān wāla mājrād n-awalān wāren ātwāssan wāla tādabit n-ättāfässir-nāsān. ³¹ Şāmad isālan-den-däy, adiş, ärhey däy-wān ad-səddārhenām isuf n-*Unfas Šāddijān* wi ufānen, win-däy a-s lam s-ad-tədgəzām däy-umāy-hasān. Äyyāt-ahi ad-kāwān-səlmədäy a-wa ufān däy-a-wen-däy iket-net.

Tārha ta n-tidət

13 Kud-irha siwələy awalān wi n-dägg-adəm hakd-däy wi n-ənjālosān, kunta ämmuukkān a-wen, afäl wār-āsdāwāy a-wen d-tārha n-ulh təmdat, wār iz-ley mājrād-in d-eməsli n-tāzoli təssewālāt bannān mey tefelt n-daroḡ təzyakāt. ² Kud-irha fāw umas a-s wār t-illa mājrād n-Mässinäy s-wādden äzizābbāt-t-dd fäll-i i-ad-t-in-səssiwəḍäy äddināt, kud-irha fāw, wār t-illa əd-dāraj s-wādden əssanāy-t, kud-irha äzizābbey musnāt, kud-irha ley immun wa isahanen iḍayān, afäl wār-āsdāwāy a-wen d-tārha n-ulh təmdat, wār-āmoosāy wāla a əndārrān. ³ Kud-irha, ärməsāy ehäre-nin iket-net, äjāy-t takute i-tilāqqiwen, kud-irha fāw äjāy i-Emāli alkum-wa-däy s-wār-äkkuläy a-s arḡey däy-efew däy-təssəba-net, afäl wār-āsdāwāy a-wen d-tārha n-ulh təmdat, wādden wāla a əndārrān.

† *Itawann'-asān: Gərīktān. (Les Grecs däy-Təfrānsit). Ezayān Er-obba däy-ākall wa itawānna: Gəris (La Grèce däy-Təfrānsit). Tawalt-nāsān: Tālyunanit.*

⁴ Äwadəm wa s-ha tärha təmdat ulh-net, he tazidert, oolay, wär-itisəm fäl a ikfa Mässinäy wär t-ikfa, wär-itəbärij, wär-ässakäy, ⁵ wär itəjj a iläšan, wär-igla fäl derhan n-iman-net, išmär, ilammäz-in a äjjeen, ⁶ wär-itäqqəs i-a wärän oyed, tidət a t-isadäwen, ⁷ inašš, iflas, ijar ätṭäma, işbär.

⁸ Tärha, wär-ilkem ad-tät-äba, təlluləya dāy-isälan n-Mässinäy, ad-təmdəw; awalän wi wären ätwässan, ad-tän-iba, musnät ad-imdəw ⁹ ed musnät, hakd-dāy təlluləya dāy-isälan n-Mässinäy, hak iyyän dāy-näy ila dāy-s härät ¹⁰ mäšan, afäl dd-osa a-wa imdän, ad-imdəw a-wa därrusän, ijješ a-wa imdän edägg-net.

¹¹ A-s nämoos aratan, mäjräd n-aratan a nətajj, inəzjam n-aratan a nətṭaf, tayətə n-ara a-s nərjaš mäšan, nämoos meddən yas, noyy'-in fälla-näy a-wa län aratan. ¹² Tidət-dāy a-s ämära-dāy, wär nannufläy dāy-ahänay n-härätän wi n-Mässinäy ed ahänay-nänäy, oläh d-ahänay wa itäjj äwadəm i-iman-net dāy-tiset wäššärät, wär-äddobät s-iyät ad-dāy-s inhəy iman-net iket-net mäšan, ašäl wa n-tebädde, ad-nənhəy Mässinäy s-tittawen-nänäy, nəzzəy-t s-əmmək wa s-hanäy-izzäy ašäl-i-dāy.

¹³ Iket-di d-itäjj a-wen, əllan-t kərəḍ härätän äylalnen: immun, ätṭäma d-tärha mäšan, toojär-tän tärha iket-dāy-näsän.

Isuf wi itäjj Unfas i-äddinät

14 Ayətma! Təjjəšet tärha təmdat ulhawän-näwän, ärhät isuf wi itäjj *Unfas Šäddijän* i-dägg-adəm hullan wi n-asəssiwəḍ n-mäjräd dd-äzizäbbät Mässinäy fälla-wän i-äddinät. ² Äwadəm wa äddooben ad-isiwəl awalän wären ätwässan, Mässinäy a-s itamäjräd wädden dägg-adəm, wär t-illa ere t-ifhamän ed, Unfas a t-dd-intäjän i-ad-isiwəl əddärajän-wi dāy-ässewäl. ³ Äwadəm wa fäll-dd-äzzäbbät Mässinäy mäjräd hin-ässawəḍ dägg-adəm, dägg-adəm a-s itamäjräd i-ad-tän-isəşşuhət dāy-immun, isəmmətär-tän, isəsməḍ ulhawän-näsän. ⁴ Wa isawalän awalän wären ätwässan, iman-net yas a iniffəw, isişuhut-tän s-a-wa ijänna mäšan, wa fäll-dd-äzzäbbät Mässinäy mäjräd hin-ässawəḍ dägg-adəm, *älkänisät* iket-net a iniffəw, isişuhut-tät.

⁵ Ayətma, derhan-in a-s ad-siwäläm iket-näwän awalän wären ätwässan mäšan, ässofäy ad-təjrəwäm tädabit n-ad-hin-sasawəḍäm äddinät mäjräd fälla-wän dd-äzizäbbät Mässinäy ed wa ijräwän turhajät-ten-dāy, ojär wa isawalän awalän wären atwässan hullan afäl wär-äddobät wa isawalän awalän-en, ad-äffässär a-wa ijänna i-ad-isəşşuhət sär-s älkänisät. ⁶ Ayətma, kud käwän-in-əkkey ämära, ad-hawän-sawaläy awalän wären ätwässan, ma s-mad-infəw a-wen? Wädden ufa ad-käwän-səfhəməy a hi-dd-äsinäfaläl Mässinäy mey ad-hawän-siwəḍäy musnät mey ad-käwän-in-səssi-

wəḍäy mäjräd fäll-i dd-äzizäbbät Mässinäy mey ad-hawän-t-säyräy?

⁷ Əḍkələyət-dd yas älmital fäl härät wär iha unfas šund tayänibt mey tehärdänt, afäl eməsli wa takkäsän, wär ija ewet olayän, əndek a-wa he-äj äwadəm ibḍəw eməsli wa n-tayänibt d-wa n-tehärdänt? ⁸ Täsinsäyt day ta dd-γarrät əlyəskär s-tebädde, afäl wär tät-äshəḍ äwadəm s-əmmək-net, ma ämoos əssärdasi wa dd-e-ibḍədän i-amjär? ⁹ Əmmək-wen-dāy day a-s, mäjräd wa täjjäm, afäl wär-issəfhäm, mi madän-ijrah a-wa jän-nem? Ad-talähäm yas d-ere ässewälän dāy-aḍu.

¹⁰ Awalän, əjjətän dāy-äddunya mäšan wär t-illa-i s-wädden il' älmäyña, ¹¹ afäl wär-əssenäy älmäyña n-iyän dāy-sän, ad-umasäy älzahil i-wa t-ämmijrädän, umas-ahi näkk-dāy wa t-ämmijrädän, älzahil.

¹² Yas, šamad käwəneḍ təknam tärha n-ajärəw n-isuf wi ihakk Mässinäy i-dägg-adəm s-tärna n-Unfas Šäddijän, adiš, əmmäyät dāy-sän i-wi ufänen sişuhutnen älkänisäten.

¹³ A-wen-dāy a fäl, äwadəm wa ijräwän dāy-Mässinäy turhajät n-ad-ämmäjräd awalän wären ätwässan, it-täret day dāy-Mässinäy ad-t-äkf turhajät n-ättäfässir-näsän ¹⁴ fäl-a-s, e-d təddaläy Mässinäy dāy-awal wär-əssenäy, Mässinäy a yabbädäy s-ənniyät-in mäšan a-wa jänney, näkk iman-in, wär sär-i ila ujhəh. ¹⁵ Adiš, ma änihäjjän? Äddoobey ad-ədäläy Mässinäy dāy-mäjräd wärän ätwässan s-tärna n-Unfas Šäddijän mäšan, a-wen, wär hin-ikkəs a-s äddoobey ad-t-ədäläy s-tayəttenin dāy-mäjräd əfhämän äddinät, äddoobey ad-amäläy Mässinäy dāy-awal wärän ätwässan mäšan a-wen wär hin-ikkəs a-s äddoobey ad-t-amäläy s-tayəttenin s-älmäyña əjrahän äddinät. ¹⁶ Afäl wär jey a-wen har yabbädäy Mässinäy dāy-mäjräd wärän ätwässan, əndek əmmək wa s-mad-əkawənän äddinät wi hänen älzəmayät n-imumənän hi-äsijädnen, ənnən-ak: «Amin!» a-s wär t-illa a əfhämän dāy a-wa ənney?

¹⁷ Kud-dāy tittar n-təmayit i-Mässinäy a täjjäy s-a-wen, wär-idhel a-wen amumən wa hi-äsijädän i-ad-işşuhət dāy-immun-net ed wär-issen a jänney.

¹⁸ Näkk, ämmoyäy i-Mässinäy, ojäräy-käwän iket-näwän mäjräd dāy-awalän wären ätwässan ¹⁹ mäšan, e-d hey älkänisät, ässofäy ad-ännäy səmmosät tifer saşranen härät dāy-erhet n-Mässinäy uhən ad-ännäy märaw afdän n-tifer dāy-iməjridän wären ätwässan s-wär t-illa ere tän-ifhamän.

²⁰ Ayətma-y, iwşarät, təyyəm tumast n-aratan; tidət, dāy-isälan wi hälnen ebre n-tälläbäst, umasät šund aratan mäšan, dāy-isälan n-a-wa ihälän ebre n-tayətə ta n-almud n-erhet n-Mässinäy, umašät meddən əmdanen. ²¹ Iktab dāy-alämär n-Mässinäy a-s, innä Mässinäy:

«Tamətəta-dāy,
ad-sär-s dd-šəmmišäläy äddinät ämmijrädnen
awal säl wa tamäjräd,

ad-has-ämmäjrädäy s-idlay n-imäjarän māšan hakd a-wen-däy iket-net, wär hi-mad-səjed.»
²² A-wen, əssiilmäd-anäy a-s awalän wi wären ätwässan, iji n-Mässinäy dd-äsawäy i-ad-umas ašämol wädden i-imumənän, änn-ak i-wi wären omen, a-s ija a-wen, asiwəl däy-mäjräd dd-äzizäbbät Mässinäy fäll-awadəm, imumənän a-s ämoos ašämol wädden äd-dinät wi wären omen.

²³ Əssənät Ƴas afäl täžžimmäy *älkänisät* iket-net, ad-tamäjrädän äddinät wi tät-hänen iket-näsän s-awalän wären ätwässan, äddinät wi s-a äynayän d-omänän, ma he-ənnən däy-a-wen? MeƳ day ma däy-wän-e-ənnən wi wären omen? Wädden ad-hasän-talähäm Ƴas d-inəbbuddal iket-däy-näwän? ²⁴ Mäšan, afäl mäjräd fäl-la-wän dd-äzizäbbät Mässinäy a hin-sasawađäm äd-dinät, kud fälla-wän dd-ijjäs äwadəm wärän omen wäla-i s-a äynayän d-omän, ämzäyyen-dd d-mäjräd n-Mässinäy wa siyuläm, ad-əlmädän a-s tidət a däy-tässewäläm, əššəkän iman-näsän, əlmädän day s-ibäkkadän-näsän ²⁵ ed, ad-dd-isəffukkär mäjräd wa jäm a-wa iffärän däy-ulhawän-näsän. Dihen, äwadəmen, ad-irkäy dat-Mässinäy, iybəd-t, äjjayh day a-s tidət-däy a-s ill'e Mässinäy jere-wän.

Hak härät-däy, äjet s-älxal

²⁶ Ayətma-Ƴ, əndek äddäbara? ÄrheƳ däy-wän a-s e-d təžəmmäƳäm, kunta, ih'-iwän ere irhan iji n-təmmal i-Mässinäy dd-təjmađät a-wa iƳra däy-Äzzäbur, meƳ ere irhan ad-isäƳär äddinät, meƳ-i s-dd-äsinäfaläl Mässinäy härät, meƳ-i ijrawän Ƴur-Mässinäy turhajät n-ad-äm-mäjräd awal wärän ätwässan, meƳ-i Ƴur-s ijrawän turhajät n-ad-älläƳät älmäƳna n-mäjräd wärän ätwässan, äjät härätän-win-däy iket-näsän däy-ənniyät n-ad-səşsuhum *älkänisät*. ²⁷ Wi tamäjrädnen awalän wären ätwässan, əgdähän əssin meƳ kərađ, əmzizärnet s-mäjräd, ämlet-t ere itafässarän a-wa jännen, ²⁸ afäl wär t-illa ere iffəssärän a-wa jännen, adiš susəmnet däy-älkänisät, ämmäjrädet hak iyyän däy-sän i-Mässinäy däy-iman-net. ²⁹ Äddinät wi fäll-dd-äzzäbbät Mässinäy mäjräd hin-ässawađän äddinät, mäjrädnet däy-sän əssin meƳ kərađ s-eməzəzar, səjednet-asän äddinät wi iyyäđnen, zəjjəznet-tän hullan i-ad-əbđəwän a-wa oläƳän dd-ifälän Mässinäy d-a-wa dd-əkkäsän äddinät-en däy-iyäfawän-näsän. ³⁰ Afäl däy-wän-in-isasawađ iyyän i-tamətəte mäjräd fälla-s dd-äzizäbbät Mässinäy har dd-inkär iyyän s-dd-äsinäfaläl Mässinäy härät s-irha tənna-net, isusəmet wa äzzarän i-ad-ämmäjräd wa dd-išräyän. ³¹ Täddobem s-eməzəzar, ad-hin-səssi-wəđäm tamətəte mäjräd fälla-wän dd-äzizäbbät Mässinäy i-ad-säƳrəm imumənän iket-näsän, səmmətäräm-tän ³² fäl-a-s ännäbitän, änihäjjä ad-t-illa ənniyät-näsän daw-wa n-ännäbitän wi iyyäđnen. ³³ Hak härät-däy, äjet s-älxal ed Mässinäy, älxer wädden tämšäršär.

Däy-isälan n-tiđeden ämära, ärheƳ däy-wän, ad-təjəm a-wa jänät *älkänisäten* n-iməššeddəjän, ³⁴ susəmnet däy-älkänisät, ed wär hasnät t-illa mäjräd däy-s, änn-ak sərəsnet iman-näsän, səjednät ed a-wen-däy a innä alämär n-Mässinäy. ³⁵ Ti däy-snät lät asəstan, täqqəlet ehän-net təzzar səstənet ähaləs-net fäl-a-s iläš fäll-taməđt, ad-tämmäjräd däy-älkänisät.

³⁶ Äjän kəwəneđ, ija Ƴur-wän a-s mäjräd n-Mässinäy, kəwəneđ ad-dd-ifäl? MeƳ ija Ƴur-wän a-s kəwəneđ Ƴas a fäll-t-dd-äzzäbbät? ³⁷ Kunta ih'-iwän ere ordan a-s ənta ännäbi a ämoos, meƳ orda s-ijraw Ƴur-Unfas Šaddi-jän, a wär-əjrewän äddinät wi iyyäđnen, adiš, ilmədet day a-s a-wa-däy hawän-in-əktäbäy, alämär dd-ifälän Emäli a ämoos. ³⁸ Ere dd-iggädän innä a-wen bahu, wär t-in-təjrehäm, Mässinäy a fäl wär-issen.

³⁹ Ayətma-Ƴ, ədgəzät däy-asəssiwəđ n-äddinät i-mäjräd fälla-wän dd-äzizäbbät Mässinäy, wär təgdeläm i-äddinät wi iyyäđnen mäjräd däy-awalän wären ätwässan ⁴⁰ mäšan, äjät a-wen iket-net s-əneđam d-älxal.

Isälan n-tanakra n-Ƴisa ÄlmaseƳ jer-inəmmuttan

15 Ayətma-Ƴ, ärheƳ ämära ad-kəwän-dd-səktoƳ a-s *Älənžil* wa s-hawän-jeƳ isälan-net, tomänäm sär-s, tətəfäm-t, ittaf day tämudre-näwän hak ašäl, ² Älənžil-en, ənta a-s əssəbab n-əƳəlləs-näwän afäl has-jäm uđəf s-əmmək-wa-däy s-hawän-t-in-äs-sawađäy, afäl wär has-jem a-wen, ad-umas immun-näwän, i n-bännan.

³ Ayətma-Ƴ, a-wa äƳreƳ a kəwän-əssäƳräy näkk-däy. A-wa kəwän-əssäƳräy day, eƳaf-net da:

Inn'-anäƳ əlkəttab n-Mässinäy a-s *ÄlmaseƳ*, ämmut däy-təssəba n-ibäkkadän-nänäy; ⁴ inn'-anäƳ day əlkəttab n-Mässinäy a-s ijjäs azəkka mäšan, ašäl wa s-kərađ đarät taməttant-net, inkär-dd jer-inəmmuttan, ⁵ is-səknä iman-net i-Bətrus, đara-s inəttulab wi n-məraw d-əssin, ⁶ đara-sän əntəneđ, issəknä iman-net i-imumənän okäyten səmmosät timađ n-awadəm s-təššəm-näsän, təddar kud-däy aƳil-näsän iyyän, äba-t, ⁷ đara-sän, issəknä iman-net i-Yaqub, təzzar ənhäyän-t day inəmmušal iket-näsän.

⁸ Đara-sän iket-däy-näsän, änfaläl-ahi-dd näkk-däy Buləs, näkk-i n-ayri ⁹ ed, näkk a-s wa əndərrän n-ajjal däy-inəmmušal, wär-ənhäjjä fäw d-ad-itwənn näkk ännəmäsul fäl təmƳäre n-äƳizabät-i-däy əssəknäy *älkänisät* n-Mässinäy. ¹⁰ Mäšan, a-wen, wär hin-ikkes a-s, Mässinäy a hi-ijän däy-ännuymät-net a-wa ämoosäy ašäl-i-däy, ännuymät day wa fäll-i ija, wär hin-inƳel bännan, ed, ašäl-i-däy, äddoobey ad-ännäy a-s ojäräy inəmmušal iket-näsän älxidmät mäšan, älxidmät-en, wädden näkk a t-ijän, ännuymät n-Mässinäy-i däy-i ixdämän a t-ijän. ¹¹ Jer-näk wäla inəmmušal wi iyyäđ-

nen, härät iyyän a hawän-näxtäb, ənta-den-däy day a wa s-tomänäm.

Isälan n-tanäkra n-imumənän jer-inəmmuttan

¹² Kunta näkkäneḍ nənñ'-awän a-s *Älmasex*, inkär-dd jer-inəmmuttan, adiš ma isawännen iyyäḍ däy-wän a-s wär tälkem tanäkra jer-inəmmuttan? ¹³ Kunta tidət-däy a-s wär t-təlla tanäkra jer-inəmmuttan ašäl ilkämän, adiš *Älmasex*-däy, wär dd-inker jere-sän. ¹⁴ Kunta day *Älmasex* wär dd-inker jer-inəmmuttan, adiš älxuḗbat-nänäy, taxxalen ɣas, wär t-illa a infa, adiš, immun-näwän day sär-s, wär t-illa a infa. ¹⁵ Kunta inəmmuttan wär-ilkem ad-dd-ənkärän, adiš, terk tjuhawen a nä-moos, nənñä bahu ed nənñä issənkär-dd *Mässinäy Älmasex* jer-inəmmuttan, a-s ija a-wen, wär t-dd-issənkär jere-sän. ¹⁶ Afäl ɣas inəmmuttan, wär dd-nəkkärän däy-taməttant, adiš, *Älmasex* day, wär dd-inker jere-sän. ¹⁷ Kunta day *Yisa Älmasex*, wär dd-inker jer-inəmmuttan, adiš immun-näwän sär-s, wär infa härät ed tənsam härwa daw-əžuk n-ibäkkadän-näwän. ¹⁸ Kunta day a-wa tordäm tidət, adiš, wi s-a-s tän-äba-däy omanän s-*Älmasex*, adiš äba-tän bännan, wär hasän t-illa äṭṭäma wäl' iyyän. ¹⁹ Kunta day äṭṭämanänäy wa nəjər däy-*Älmasex*, imdä-dd däy-äddunya-ta-däy ɣas, adiš, iməskay näkkäneḍ däy-dägg-adəm, wär t-illa ere hanäy-ojərän təla n-təhanint.

²⁰ Ayətma-ɣ, *Älmasex*, tidət-däy a-s inkär-dd jer-inəmmuttan, ənta a dd-issənkär *Mässinäy* s-tizarät i-ad-hanäy-isəfləs a-s inəmmuttan wi iyyäḍnen, ilkam ənt-äneḍ-däy ad-dd-ənkärän. ²¹ Emmək-wa-däy s-ähaləs iyyän ad-dd-oräwän taməttant s-dägg-adəm iket-näsän, əmmək-wen-däy day, a-s ähaləs iyyän-däy ɣas ad-dd-oräwän a-s tälkam tanäkra n-äddinät iket-näsän jer-inəmmuttan. ²² Dägg-adəm, tälkam däy-sän taməttant iket-näsän ed Adəm ad-dd-əzjarän iket-däy-näsän; əmmək-wen-däy day a-s mad-əjrəwän äddinät iket-näsän wi ärtäynen d-*Älmasex* təmudre täynayät täylälät. ²³ Ämära, tanäkra n-inəmmuttan, ad-täj s-emäzəzar: *Älmasex* a dd-inkärän s-tizarät jer-inəmmuttan i-ad-umas äḍḍimmana i-äddinät wi has-əlkämnen, ḍara-s, ad-dd-ənkärän äddinät wi sär-s omännen, win, tanäkra-näsän, ad-täj ašäl wa dd-mad-iqqəl *Yisa*. ²⁴ ɣur-a-wen-däy, ad-mad-təmdəw äddunya. Älwäqq-wen-däy ad-mad-isuk *Yisa* Iblis äkall ənta d-a-wa ila däy-alšinän d-tärna d-äššahät, äkf dihen Təmmənəya iket-net Abba *Mässinäy*. ²⁵ *Yisa*, ähhuuššäl ad-iṭṭaf Təmmənəya hundäy har äj *Mässinäy* išənja-net daw-ıdarän-net, ikrəš fälla-sän ašäl. ²⁶ Ašänjo-net wa s-mad-išrəy, taməttant ²⁷ fäl-a-s, iktab däy-əlkəttab n-*Mässinäy* a-s:

«İkf-e *Mässinäy* ašäl fäll-härät iket-net.»
Tidət, *Mässinäy* ija härät iket-net daw-ıdarän n-*Älmasex*, məšan, kunta ija *Mässinäy* härät iket-net daw-

ıdarän n-*Yisa*, *Mässinäy* ənta iman-net, wär-ıha härätän wi mälnen daw-ıdarän n-*Yisa*. ²⁸ Afäl ija *Mässinäy* e d t-illäm härät daw-ıdarän n-*Älmasex*, dihen, *Yisa* iman-net a madän-äj iman-net daw-tanhaḗt n-*Mässinäy* i-ad-titbat təmmənukəla n-*Mässinäy* fäll-e d t-illäm härät d-e d t-illäm ägg-adəm.

²⁹ Zənnəzjumətät ɣas däy-mäjräd-wa-däy: kunta wär tälkem tanäkra däy-inəmmuttan, adiš äddinät wi titwəsəlmiynen däy-təssəba n-tasäktot n-ayətma-sän wi äba, ma s-tän-išilləw a-wen a-s əssänän a-s wär tälkem tanäkra jer-inəmmuttan? Ma tordam, mafäl šalḍašän iman-näsän?

³⁰ Uhən kunta inəmmuttan-i-däy, wär däy-sän tälkem tanäkra, adiš, näkkäneḍ-i-däy, ma däy-nədgaz, nətajjäs hak ašäl miši bännan-bännan? ³¹ Hak ašäl, əkkeɣ edes i-taməttant. Ayətma-ɣ, a-wa hawän-jänney ija əddəttu-wa-däy fäl kəwəneḍ a-s mad-äbbäräjäy dat-*Yisa Älmasex*-i n-Emäli-nänäy. ³² Kunta näkk erhet n-dägg-adəm ɣas a-s əlkamäy, wär hi-t-illa äṭṭäma n-a-s tälkam tanäkra jer-inəmmuttan, adiš ma s-hi-infa akənnas wa jeɣ d-iwäɣsan däy-ayrəm wa n-İfäsus? Šəmad wär tälkem tanäkra jer-inəmmuttan, adiš, «Näkšet, nəswet ed ašəkka, wär däy-näy ilkem ar taməttant.» ³³ He kəwəneḍ, wär təssəs-wädäm iman-näwän!

«Erk amidi jed,
ad t-tumasäd.»

³⁴ İqqəlet-kəwän-dd ənniyät, əbdəwät d-abäkkəḍ ed a-wen-däy a äniihäjjan fäll-äddinät äksuḍnen *Mässinäy*. Tidət-däy a-s han-kəwän äddinät wəren əzzey *Mässinäy*, a-wen janney-awän-t i-ad-däy-wän äjəy tasəja.

Tayəssa ta täynayät mad-əkrəšən imumənän

³⁵ Əssanäy a-s mäjräd-wa-däy, afäl has-əslän iyyäḍ, ad hi-ənnən: «Əndək əmmək wa s-mad-dd-ənkärän in-əmmuttan? Ma dər-mad-taläh tayəssa ta dar-mad-dd-ənkärän?» ³⁶ İba n-tayətte yaden! Ajän wär təssenäd a-s afäl täddomed tablalt ämära-däy, wär-ilkem ad-hak-dd-tässidwəl ar s-ad-tämmät təzzar. ³⁷ A-wa mad-təddumud, wädden ənta a dd-madän-idwəl, jer-tablalt n-älkəma wəla tiyyät n-allonän wi iyyäḍnen, tablalt-net ɣas a täddomed wädden ahəšk-net iket-net a təddomed. ³⁸ Hakd a-wen-däy, tablalt-ten-däy täddomed, ad-tät-äkf *Mässinäy* turhajät n-ad-dd-sədwəl a-wa s-irha s-ad-t-dd-sədwəl, hak ädomm-däy, ikf-e əzzənəf-net.

³⁹ A-wa iwärän ärori n-äkall, wär-oleh tiyəswen iket-net, tayəssa ta n-dägg-adəm, təzlay d-ta n-irəzzejän, təzlay d-ta n-igḍaḍ, təzlay d-ta n-imänan.

⁴⁰ Emmək-wen-däy day a-s t-əllanät tiyəswen n-härätän wi əlläynen däy-išənnawän d-tiyəswen n-härätän wi wärnen ärori n-äkall; təssanäm a-s härätän wi əlläynen däy-išənnawän, wär olehän d-wi rajjäsən

fäll-ārori n-ākall. ⁴¹ Asmäqqi wa n-täfukt, izlay d-təmölle n-ewär, täfukt d-ewär day, asmäymäy-näsän, izlay d-wa n-etran; etran iman-näsän, əllan-t iyyäđ ojärnen imidiwän-näsän asmäymäy.

⁴² A-wen-däy a dār-toläh tanäkra jer-inəmmuttan. A-s tajjäsän äddinät azəkka, olähän d-tablalt äddomät äwadəm, ad-tənbəl, tämmät təzzar. Afäl dd-täsfäqqät, tədwäl, äbas däy-s ilkam märkähaw, inəmmuttan day a-s dd-mad-ənkärän, wär fölla-sän təla tamättant tärna. ⁴³ A-s tajjäs tablalt ider n-ākall, wär färör, wär t-illa ere fölla-s issanän; inəmmuttan day a-s tajjäsän azəkka, wär t-illa äşşahät tän-ihan mäşan, a-s dd-mad-ənkärän, əđnayän äşşahät şund tablalt-ten-däy s-ad-dd-tifäqqut, la mänhoy. ⁴⁴ Enəmmettən, a-s itajjäs azəkka, ämoos tafəkka wär-iha unfas mäşan, a-s dd-mad-inkär, ih'e unfas. Emmək-wa-däy s-əllanät tiyəswen iha unfas wa tänät-ässodärän, əmmək-wen-däy day a-s mad-əməlnät tiyəswen ässodär Unfas Şäddijän n-Mässinäy. ⁴⁵ Däy-isälan n-a-wen-däy fäw a fäl innä əlkəttab n-Mässinäy a-s:

«Adəm a-s əhaləs wa dd-ixläk Mässinäy s-tizarät, ixläk-t-dd yəs, ija däy-s Mässinäy unfas, ämoos äwadəm han iman»

mäşan, Yisa-i n-Adəm wa dd-işräyän, Unfas Şäddijän-i ihakkän tämudre a t-ikfän tämudre. ⁴⁶ Wädden tayəssa ta täynayät ihäkk Unfas Şäddijän a dd-täzzarät, änn-ak tayəssa yəs ta ikarräş ägg-adəm a dd-täzzarät, tälkäm-as çarät a-wa tayəssa ta täynayät ihäkk Unfas Şäddijän. ⁴⁷ Adəm-i dd-äzzarän föll-ārori n-ākall, äzarəz n-ākall a däy-dd-ikna; ij'e a-wen ere ila ārori n-ākall-i-däy mäşan, Yisa-i n-əhaləs wa iyyäđän, išənnawän a dd-ifäl. ⁴⁸ Äddinät wi wärnen ārori n-ākall, olähän d-ere wa tän-dd-äşhäywän dd-iknän däy-äzarəz n-ākall mäşan, əhaləs wa dd-ifälän išənnawän, äddinät wi ila əkkänen älzännät, ähhuuşşäl ad-där-s alähän ənta-en-däy dd-ifälän išənnawän. ⁴⁹ Emmək day wa-däy a-s ämära-däy, noläh d-ere wa hanäy-äşhäywän dd-iknän däy-äzarəz n-ākall, əmmək-wen-däy day a-s ilkam däy-näy ad-naläh näkkəneđ d-ere wa dd-ifälän išənnawän.

⁵⁰ Ayətma, əlmədät a-wa ihälän ebre n-tayəssa d-aşni, wär-e ikus Təmmənəya n-Mässinäy ed tayəssa-ta-däy, tälkam däy-s tamättant, äywa, a däy-tälkam tamättant, wär mad-ijjəş tämudre ta täylälät dd-malät.

⁵¹ Ənta da əddärəj wa s-käwän-salmadäy: wädden iket-däy-nänäy a maden-ənhəy eđəs wa n-tamättant, änn-ak, ad-əmmuttəynät tiyəswen-nänay iket-däy-nänäy. ⁵² A-wen, ad-äj däy-tamäzäyyat n-ewet n-täsin-säyt, fäl eşäfälli n-titt, afäl ija a-wen, ad-dd-ənkärän in-əmmuttan däy-tizəska d-tiyəswen äynaynen föll-wär təla tamättant tärna. Tanäkra n-inəmmuttan-ten-däy, ad-təmzəyyət d-amutti n-tiyəswen-nänäy näkkəneđ-i əddärnen i-ad-äbas fölla-snät la tamättant tärna ⁵³ fäl-a-s, ähhuuşşäl a-s tayəssa-nänäy ta-däy föll-la tamät-

tant tärna, wär t-illa ar ad-äbas fölla-s la tamättant tärna, ähhuuşşäl day a-s tayəssa-nänäy ta-däy tamättant, wär t-illa ar ad-tiyənəy, tumas tayəssa s-äbas fölla-s la tamättant tärna. ⁵⁴ Afäl tämmuttäy tayəssa-nänäy ta n-ämära-däy, tämoos tayəssa täynayät, ilsa a-wa wärän irəkkäh a-wa irəkkähän, ilsa a-wa föll-wär la tamättant tärna, dihen, ad-itbət a-wa innä əlkəttab n-Mässinäy a-s innä:

«Tamättant, tətəlməz-in, tamättant tämmut!»

⁵⁵ Ätwännä day:

«Onin tamättant, ya tamättant, əndek tärna-nəm? Ma ja tistant ta s-təddajäd äddinät a ija a-wa-däy, naqqäd-tän sār-s?»

⁵⁶ Abäkkəđ a ikfän tamättant tistant-ten-däy s-hanäy-näqq. Alämär wa n-ännäbi Mosa s-hanäy-indär ad-nä-maşäl a-wa innä a ikfän abäkkəđ tärna ta s-hanäy-isikəw äkall. ⁵⁷ Tidət ənta-den-däy mäşan, ənhəywät, näkfet Mässinäy-i hanäy-ikfän tärna föll-abäkkəđ semyar däy-idəm n-Emäli-nänäy *YisaÄlmasex*.

⁵⁸ A-wen-däy a fäl, ayətma-i əkney tärha, əbdədät föll-iman-näwän, təntəmäm däy-immun-näwän, ədgəzät hak aşäl i-ad-ihəl älxidmət wa häm i-Emäli s-data däy-a-s təssanäm a-s tiluyay-näwän, wär-e umasnät bännan dat-Emäli.

Tirjit n-käl-Kurənta i-imumənän wi əzzäynen Yärussälam

16 Ayətma! Däy-isälan n-a-wa s-tärhäm ad-t-səd-wəm i-ad-sär-s tədhäläm iməşşeddəjän wi hänen Yärussälam, äjät yəs a-wa däy-s ənney i-*älkänisäten* ti n-teje ta n-Gälasya. ² Hak älxad-i n-aşäl äzzarän däy-əssəboş, äjet hak äwadəm a-wa s-irha s-edes s-a-wa dār-ogdäh ajärəw-net, dihen, wär hi-mad-täqqələm har hin-asäy təzzar ad-tattäräm asdu n-härät siha d-siha. ³ Afäl käwän-in-osey, ad-sənnəfrənäm jer-iman-näwän meddən wi s-tärhäm, dihen, ad-tän-äkfäy tikarđiwen tan-əđmannen təzzar, sukäy-tän-in Yärussälam d-tirjit-näwän. ⁴ Kunta day ənhäyay a-s wär hi-t-illa ar ad-där-sän idawäy, adiš, ad-hi-ilzəm a-wen.

A-wa inna Buləs i-käl-Kurənta däy asikəl wa ikittəw

⁵ İlkam däy-i ad-käwän-in-äkkäy mäşan, ad-əmmäräy teje ta n-Masidunya təzzar. ⁶ Däy-a-wa kittəwäy, ärhey ad-äjäy äzzäman yur-wän, səssikəyay iha mişi tajrəst yur-wän, tədhäläm-ahi däy-asikəl-in s-idəggan wi iyyäđnen. ⁷ Wär-ärhey ad-käwän-in-əmmäräy yəs akəyay, änn-ak, ärhey ad-ähajäy yur-wän kunta irđa Emäli s-a-wen.

⁸ Iket-di, ad-äqqaymäy däy-ayrəm wa n-Ifäsus har däy-s səssikəyay *ämudd wa n-Fantäkawt*, ⁹ hannäyay a-s amer-ahi däy-s emm hərəwän s-hin-ässawəđän isälan n-*Älənzil*, ärhan äddinät äjjootnen məsällät n-isälan-en kud-däy wär-äba išənja s-wär-ijrez a-wen.

¹⁰ Afäl kăwăn-in-osa Timoti, äjät ənniyät i-ad-wăr t-is-sărmăy hărät jere-wăn, iyyăn n-əššăyəl i-Emăli a nəha năkk d-ənta yur-wăn, ¹¹ wăr t-ilăkkăhet äwadəm wăl' iyyăn dăy-wăn, änn-ak, săryəsät-as asikəl-net i-ad-hidd-iqqəl šik dăy-ălxer ed, năkk hakd ayətma-năy dăy-ăddin wi iyyăḍnen, năqqal-as.

¹² Dăy-a-wa dd-iqqălän isălan n-ăḡḡa-năy, Äbbăloš, əttărăy dăy-s hullan ad-hin-nidaw săr-wăn năkkăneḍ d-ayətma-năy dăy-ăddin, măšan, s-tənnəd yas, wăr ija făll-a-wen ämăra-dăy, afäl ijraw s-a-wen, ad-kăwăn-in-ăkk ənta-dăy.

Isəmməterän d-ajilal n-măjrăd

¹³ Ayətma-y, ählăt iman-năwăn dăy-immun, umasăt meddən əmdanen, šuhətăt. ¹⁴ Zăzrăt tărha dăy-hărät iket-net. ¹⁵ Äsimătărăy-kăwăn d-ad-təssanăm hărät i-Stifanas d-eyewən-net, əntăneḍ a äzzarnen s-immun s-Ÿisa dăy-teje ta n-Akaya, ixdăm hullan i-ad-idhəl iməššeddəjăn. Ayətma, ärhey dăy-wăn ¹⁶ ad-sajadăm i-ăddinăt šund-win-dăy, əntăneḍ hakd d-ăddinăt wi iyyăḍnen ədgăznen dăy-ălxidmăt n-Măssinăy.

¹⁷ Təjraz-ahi tăbošăjt ta săr-i dd-ija Stifanas d-Furtinatus d-Akăyyăkos, ənhăyăy-tăn yas, olăh-ahi d-a-s kăwăneḍ a hannăyăy, ¹⁸ əssənsăn ənniyät-in s-əmmək wa s-əssənsăn wa-năwăn. Əjrzənet-awăn meddən šund-win-dăy, səmyărăt-tăn.

¹⁹ Ähuulăn-kăwăn-in imumənăn wi hănen *ălkănisăten* ti n-Azya. Ähuul-kăwăn-in Akilas d-Briska d-ălkănisăt ta tazămmayăt dăy-ehăn-năsăn. Ähuulăn-kăwăn-in hullan hullan dăy-idəm n-tassayt ta nəja d-Emăli *Ălmasex*. ²⁰ Ähuulăn-kăwăn-in ayətma-wăn dăy-ăddin wi t-əllănen diha-dăy iket-năsăn. Afäl tăyrăm tăkarḍe-ta-dăy, nəməjjăt jer-iman-năwăn isofan janen s-tărha təmdat.

²¹ Năkk day Buləs, ähuulăy-kăwăn-in. Hannăyăm-t edăgg wa-dăy dăy-tăkarḍe, năkk iman-in a t-iktăbăn.

²² Ilyăn Măssinăy ere wărăn irha *ŸisaĂlmasex*. «MARANATA», a-wen älmăyna-net: Emăli, əqqəl-dd šik.

²³ Ikf'-iwăn Emăli Ÿisa älxer-net.

²⁴ Oyyey yur-wăn iket-dăy-năwăn tărha-nin dăy-idəm n-tassayt ta nəja d-*ŸisaĂlmasex*. Amin!

2 Käl-Kurənta

Äšajəš

1 A-wa näkk, Buləs, wa ija *YisaÄlmasex* änəmmašul dāy-erhet n-Mässināy hin-iktabān näkk d-Timoti wa n-əŋŋa-nāy dāy-äddin i-*älkānisāt* n-Mässināy ta häť ayrəm wa n-Kurənta.

Nāhuul-kāwān-in, nāhuul-in day iməššeddəjān wi əz-zāynen äkall wa n-Akaya, 2 ikf-iwān Mässināy-i n-Abba-nānāy d-Emāli *Yisa Älmasex* ännuymät d-älxer.

Tāmāyit i-Mässināy

3 Näkfet Mässināy-i n-Abba n-Emāli-nānāy *YisaÄlmasex* semyar, naməlet-t ənta-i n-māssi-s n-tāhanint, isasmađān ulhawān-nānāy dāy-tersəmmawen ti hanāy-rammāsnen, 4 i-ad-nudabāt näkkāneđ-dāy, asəsmāđ n-ulhawān n-äddināt wi tärmas tisanť, arəw-dd sār-sān a-wen-dāy, tälawit n-ulh tolähāt d-ta hanāy-ikfa Mässināy. 5 Emmək-wa-dāy s-a äjjeen dāy-a-wa hanāy-irammāsān, irammās-anāy dāy-təssəba n-a-wa s-hanāy-ila Älmasex, əmmək-wen-dāy day a-s ikann Mässināy asəsmāđ n-ulhawān-nānāy dāy-təssəba n-tassayť ta nəja d-Älmasex. 6 A-wen-dāy a fäl a-wa hanāy-irammāsān näkkāneđ dāy-tisanť, wār-əmoos yas ar a sār-wān dd-oraw Mässināy i-ad-ismađān ulhawān-nāwān, täyləsām. Äššahāt day wa hanāy-ihakk Mässināy, i n-ad-kāwān-nədhəl kāwāneđ-dāy i-ad-tudabem äššābarāt dāy-a-wa hanāy-irmāsān s-ašāl-i-dāy, irmas-kāwān kāwāneđ-dāy. 7 Nəkkas äššāk dāy-isālan-nāwān ed, nəflas a-s a-wa hanāy-irmāsān dāy-tisanť šund yas kāwāneđ a irmās, a-wa nəjrāw day näkkāneđ dāy-tälawit, nohar-t dār-wān.

8 Ayətma! Elmədāt a-s äkall wa n-Azya, nənhay dāy-s älyizabāt ässuksäđān, izbāb-anāy dāy-s a hanāy-irnan här näyel fāw a-s sāmdo-nānāy, osä-dd. 9 Nəkkās äťťāma dāy-iman-nānāy šund yas a-s tamättant a hanāy-tātiwäťsāt māšan, a-wen, otās-t Mässināy i-ad-umas a-s fella-nānāy ənta, wädden iman-nānāy, ed Mässināy, ila tärna n-ad-dd-isənkār inəmmuttan; 10 ənta a hanāy-dd-intāšān dāy-tamättant-ten-dāy tässuksäđāt, ənnār wädden a-wen, ärü d-nəssəmāda. Nəflas day a-s ənta yas a hanāy-e-agəzān dāy-e d t-illām äššar. 11 Nəsan a-s tədhälām-anāy s-tittar-nāwān, ədhälān-anāy day äddināt äjjootnen hanāy-təddalnen Mässināy, tittar-nāwān iket-dāy-nāwān, a sār-nāy-dd-orāwnen ännuymät n-Mässināy, əmoos a-wen-dāy əssəbab wa fäl

tiimələn äddināt äjjootnen tihsay n-Mässināy, dāy-təssəba n-a-wa hanāy-ija.

Äddälil n-isikilān n-Buləs

12 Kunta ill'-e a-s naddoobāt ad-sār-s nəbbärāj, wār t-illa a əmoos kunta wädden a-s wār t-illa a dāy-nəššak iman-nānāy, tajuhe-ten-dāy a hanāy-salmadāt a-s a-wa nəjä dāy-äddunya hakd a-wa nəjä jere-wān iket-net, ojad. A-wen wädden a dd-ifalān sārho-nānāy, Mässināy a t-ijān dāy-ännuymät-net, ənta-i hanāy-ikfān turhajāt n-iji n-a-wen s-älxal räqqiisān dāy-iman šäddijnen d-tidət. 13 Nārha ad-təssanām a-s dāy-tikarđiwen-nānāy, a-wa ilān ujreh s-ənta a yarrām yas a dāy-hawān-nəssewāl, wār hawān-nəssewāl dāy-a sāl a-wen-dāy, əflasāy day a-s, ad-iwwađ härāt fäll-ujreh-nāwān dāy-isālan-win-dāy. 14 Ämāra, wädden härāt iket-net a sār-wān ilan ujreh; a-wen-dāy a fäl ašāl-i-dāy, nəmoos abəraj-nāwān, mašan afäl dd-osa ašāl wa isəbdād Emāli-nānāy *Yisa*, ašāl-wen, kāwāneđ a heumasnen abəraj-nānāy.

Äddälil wa fäl wār-oles Buləs uyəl n-Kurənta

15 Təssəba n-tafləst-ten-dāy hawān-jeý a fäl hi-dd-ijjāš s-tizarāt derhan n-ad-kāwān-in äkkāy i-ad-tumas tedāwit-nāwān, tedāwit təmdat, 16 ed dāy-derhan-in, əyelāy ad-kāwān-in-əmmärāy təzzar, akəyāy s-teje ta n-Masidunya, aləsāy-kāwān-dd day umār afäl tāt-dd-fälāy i-ad-hi-tarəjām dāy-asikəl-in s-teje ta n-Älyāhudəyāt. 17 Kunta a-wa əsdārhanāy, wār-ija, ajān, ija yur-wān a-s, wār-əjleyāy dāy-a-wa hawān-ənnəy? Mey ajān tordam a-s derhan-in, a dd-əkkašāy yas dāy-eyāf-in šund a-wa täjjān dāgg-adəm s-ad-hak-änniyyān: Əyya, igləw, iqqəl-kāy-dd a əndərrān đarāt-a-wen, änn-ak: Äbo? 18 Mässināy a hi-äjjəyhān dāy-a-wa hawān-nəjanña, wār kälā hawān-nəssärtāy tidət d-bahu. 19 A-wen, janney-awān-t fäl-a-s *YisaÄlmasex*-i n-Rure-s n-Mässināy-i s-hawān-nətajj isālan-net näkk d-Sillas d-Timoti, wār ämtälā əyya-net d-äbo-net, tidət yas a ijanna. 20 Ənta-en-dāy, a dāy-äsdättāt Mässināy a-wa s-ija ärkāwāl-net, a-wen-dāy a fäl, a nəttār dāy-Mässināy-dāy, isəm-net a dāy-nəjanña: «A|scMIN|d», i-ad-itwəsəmyār Mässināy dāy-təssəba-net. 21 Mässināy iman-net a hanāy-osāyān s-äššahāt dār-wān d-Älmasex-i hanāy-ijān inəmmušal-net ašāl wa d-hanāy-äs-nāfrān. 22 Ənta day a hanāy-iššəšwālān s-ešwāl šund

wa itäjǵ awadəm i-təla-net, ija day Unfas-net dāy-ul-hawān-nānāy i-ad-itbat a-s ənta a hanāy-ilān, nəkkəs əššāk dāy-marušāt wa hanāy-itwār s-ilkam ad-hanāy-t-ākf.

²³ Mässināy a hi-əjjəyhān wādden ägg-adəm, inǵ-ahi day kunta bahu a hawān-janney, wār t-illa a hi-ikkasān ad-kāwān-in-äkkāy dāy-Kurənta ar iba n-tārha n-ad-ānxəsāy iman-nāwān, ²⁴ fāl-a-s, dāy-isālan wi n-immun, wār-ihā ənniyāt-nānāy ad-fālla-wān nəfrāḍ a-wa wāla a-wa, ed nəkkəs əššāk a-s immun-nāwān, itbat, änn-ak, a-wa hanāy-išlān, išl'-anāy fāl-a-s innin, nār'h'-awān ālǵer.

Inəzjam wi itṭāf Buləs i-käl-Kurənta

2 Ärheý dāy-iman-in, ad-wār kāwān-in-tiləsāy uyəl i-ad-äýšədāy iman-nāwān ² ed kunta näkk-i-dāy a dd-iqqälān ǵaššādāy-awān iman, mi hi-e-isəddəwen? Kunta kāwāneḍ-i n-əssəbab n-tedāwit-in, äýšādāy iman-nāwān, əndek əmmək wa s-hi-e-səddəwem? ³ A-wen-dāy fāw a dd-orāwān a-s əssofāy ad-hawān-in-ək-təbāy, uhən ad-kāwān-in-äkkāy näkk iman-in, ed əs-sanāy a-s afāl kāwān-in-əkkeý s-əmmək-wa-dāy, ad-äýšədān iman-in fālla-wān ed əkkasāy əššāk a-s tedāwit-in, a-s tedāwit-nāwān. ⁴ Tākarḍe-ta-dāy, kat-tābāy-awān-tāt-in māšan, ärmāsnāt-ahi tirəmmaý, osas ulh-in, jey tisanat ta n-imeṭṭawān dāy-təssəba-nāwān māšan hakd a-wen-dāy, akātab wa hawān-jey, wādden i n-ad-äýšədāy iman-nāwān, änn-ak, i-ad-təlmədām fäll-tārha-i-dāy mäqqārāt hawān-jey.

Änšāt i-awadəm wa ämmujrāzān a-wa lābasān ämešāl

⁵ Ämāra, awadəm wa sār-wān dd-äwwāyān uyšad n-iman-wen-dāy, wādden näkk ǵas a-s iyšād hārāt, iyšād-awān-t day kāwāneḍ, änn-ak, ännāyet: iyšād iman n-təššəm-nāwān, māšan, wār-ärheý ad-šəššəjrey məjrād dāy-isālan n-a-wa iyšād. ⁶ Äwadəm-en-hi, igdāh-as ämāra uḍlem-wen-dāy t-tāswār təššəm-nāwān, ed tās-mäqqām fālla-s. ⁷ Ämāra d-ämmujrāz a-wa ija, ätub, adiš, äjät-t-dd s-iman-nāwān, tənšəm-as, səsməḍām ulh-net i-ad-wār t-nāqq təmujriṭt tojārāt ta t-tärməsāt s-tizarāt. ⁸ Ettarāy dāy-wān, ad-t-səknəm tārha t-tässi-ilmädāt a-s täkkulām dāy-s. ⁹ Tākarḍe ta hawān-in-ək-tābāy, ti s-kāwān-tirəmāy i-ad-əlmədāy ak fāw tamašalām a-wa hawān-janney meý. ¹⁰ Elmädāt a-s ere s-tənšäm-dāy, ənšey-as. Ere day wa s-ənšeeý, kunta ill'-e ere hi-iyšādān hārāt, ämiiyatārān s-ad-has-änšāy, ilmədet a-s ənšey-as-in dāy-təssəba-nāwān, ənšey-as day dāy-təssəba n-Älmaseý. ¹¹ Afāl nətajj a-wen, wār sār-nāy dd-mad-ijrəw Iblis tašləlt s-hanāy-ikkārrās ed tiddas-net, wār hanāy-ədrejñāt.

Äzzāman wa ija Buləs dāy-ayrəm wa n-Tārwas

¹² Äzzāman wa d-əjjəšāy ayrəm wa n-Tārwas i-ad-dāy-s əxtəbāy Älənžil n-Älmaseý, orā-hi dāy-s Emāli emm hərəwān, issāryās-ahi iji n-isālan dāy-idäggan äjjoot-nen ¹³ māšan, hakd a-wen-dāy, wār-insa ənniyāt-in, fāl-a-s wār dāy-s in-ogežāy Titus-i n-əñña-nāy dāy-äddin, a-wen-dāy a fāl fälāy ayətma dāy-äddin wi t-əllānen di-hen, okāyāy s-teje ta n-Masidunya.

Yisa Älmaseý ihakk ašāl fäll-Iblis

¹⁴ Təmmal i-Mässināy-i ihakkān ašāl fäll-Iblis, dāy-äd-dimmāt n-Älmaseý-i dār-nosaý, ənta day a hanāy-ikfān turhajāt n-ad-nətajj isālan n-Älənžil i-äddināt dāy-edägg iket-net, isālan a-wen s-ašāl-i-dāy, jän abyānyəl wa tājjān aḍutān äzednen. ¹⁵ A-wen-dāy a fāl näkkāneḍ-i ila Älmaseý, nāmoos i-Mässināy šund aḍutān-win-dāy äzednen ikna tārha, a-wen-dāy day a nāmoos i-äddināt wi hānen tabarāt ta n-əlyəllas hakd wi hānen tabarāt ta n-əlhəllak ¹⁶ māšan äddināt wi hānen tabarāt ta n-əlhəllak, aḍu wa hasān-nāmoos, erk aḍu dd-itiirəwān sār-sān taməttant, a-s ija a-wen, äddināt wi iyyäḍnen, nāmoos-asān, aḍu äzedān dd-itiirəwān sār-sān təmudre täylalāt.

Ässiistānāy-kāwān: mi s-əgdāhān iman-net dāy-älxid-māt ogdāhān d-a-wen-dāy?

¹⁷ Näkkāneḍ, wār noleh d-äddināt wi iyyäḍnen jānen məjrād n-Mässināy mamāla s-əbbāyārān; Mässināy a hanāy-ijān dāy-a-wa hanāy-išlān iket-net, a-wa hanāy-issāylāf day, nətajj'-e s-ənniyāt šəddiijān dat-Mässināy dāy-təssəba n-tassayt ta nəja d-Älmaseý.

Tihusay n-ärkəwāl n-tassayt wa äynayān

3 Edāwānne-wa s-iket hawān-t-jey, ajān idəm äynayān a nətattār ǵur-wān? Äbo! Meý ajān näkkāneḍ, nāmiiyatār s-tākarḍe əktabān dāgg-adəm tässiilmädāt a-s inəmmušal s-tidət a nāmoos? Əllan-t äddināt ämiiyatārnen s-a-wen i-ad-səlmədān a-wa ämoosān māšan, näkkāneḍ, wār dāy-wān nārha a-wen. ² Tākarḍe-nānāy, kāwāneḍ-di-dāy. Tākarḍe a-wa, təktabāt dāy-ulhawān-nānāy, əssanān sār-s dāgg-adəm, ǵarrān-tāt day iket-dāy-nāsān. ³ Älmaseý a ik-tābān tākarḍe-ten-dāy dāy-ulhawān-nānāy, ij'-anāy näkkāneḍ imawayān-net i-ad-tāt-nāj dāy-ifassān-nāwān māšan, tākarḍe-en, wādden adāloš a-s təktab, änn-ak, Unfas n-Mässināy-i n-Amāylol a tāt-iktābān, wādden isəllam n-tihun a fäll-tāt-iktāb, ulhawān n-dāgg-adəm a dāy-tāt-iktāb.

⁴ Nəkkəs əššāk dāy-tārna n-Mässināy ta hanāy-ikfa dāy-äddimmāt n-Älmaseý. ⁵ Wār nəhel wāla-dāy ad-nānn a-s, a-wa-dāy hanāy-išlān, išl'-anāy s-tārna dd-nəkkəs dāy-iman-nānāy, änn-ak, Mässināy a hanāy-ikfān turhajāt n-tādabit n-iji-net, ⁶ ənta a hanāy-ikfān

turhajät n-ad-numas inaxdimän n-*ärkäwäl* n-tassayt äynayän wärän äshätäl fäll-alämär wa n-Mosa änn-ak fäll-tärna n-Unfas Šaddijän:

Alämär, tamättant
Unfas, tämudre.

Älənžil a isidorän wädden alämär

⁷ Alämär wa s-janney dd-itirəwän tamättant s-ägg-adəm, äzzäbbät-t-dd Mässinäy fäll-ännäbi Mosa, iktab fäll-isellam n-tihun. Ija däy-s Mässinäy älxurmät ijan tihusay s-indär wäla-däy i-käl-Išrayil ad-däy-s əjən wäla-däy härät n-ässayät əndərrän n-akäyad fäl təssəba n-ännur-i äsmäymäyän fäll-idəm n-ännäbi Mosa, uhəndäy ännur-en, wär-əhoja äsimäymäy fälla-s. ⁸ Kunta älxurmät n-ässayät-wen-däy əndərrän, ija tihusay ogdähnen d-a-wen-däy, äb' ätṭäma n-təmyäre n-tihusay ti ija ämašal wa dd-ässawəḍ Unfas n-Mässinäy-i s-ənta ad-əhaj. ⁹ Yas, kunta, alämär-wen-däy, wärän sār-näy dd-itirəw ar tamättant, ila älxurmät ogdähän d-a-wen-däy, äb' ätṭäma n-təmyäre n-älxurmät wa mad-äj alämär-i hanäy-itajjän äddinät lanen idəm dat-Mässinäy. ¹⁰ A-wen-däy fəw a fäl älxurmät-wen-däy dd-əzzarän, äba-hin älxurmät-net ed osä-dd-i t-iknan mijraw, ¹¹ fäl-a-s, kunta a-wa t-illän s-ilkam ad-t-iba, ila älxurmät ogdähän d-a-wen-däy, äb' ätṭäma n-älxurmät wa mad-ikrəš a-wa s-ənta a iyälälän.

¹² Ätṭäma ogdähän d-wen-däy a fäll-näsifälla, a-wen-däy a fäl ozja ənniyät-nänäy, ¹³ wär noleh d-ännäbi Mosa-i s-älwəqq wa d-fälla-s dd-äsmäymäy ännur n-Mässinäy, äškänbäš-as i-ad-wär hənnəyän käl-Išrayil a-s äsmäymäy wa ija idəm-net, ifannəz-in s-a əndərrän a əndərrän. ¹⁴ Äsyärän käl-Išrayil ulhawän-näsän, a-wen-däy a fäl har ašäl-i-däy, ed yarrän əlkəttab wa n-ärkäwäl n-tassayt wa ärəwän, indar-asän afəham-net ed oläh-asän əlkəttab-en d-a hasän-ilsa härät, s-əmmək-wa-däy s-äškänbäš ännäbi Mosa idəm-net i-ad-wär t-hənnəyän äddinät. Ämära, a-wa ilsän tiṭṭawen n-äddinät hasän-igdälän ujhəh, wär t-illa ujhəh-net ar s-tartit d-Älmasex. ¹⁵ Ijmaḍ-t äššäk a-s har ašäl-i-däy, kud-äyrän əlkəttabän wi iktab ännäbi Mosa-däy, ad-tän-asən, wär hasän-len ujhəh ed, ilsa härät tiṭṭawen n-ulhawän-näsän, ¹⁶ məšan äddinät wi əkfänen iman-näsän i-Emäli, äbas äškänbäš härät i-idmawän-näsän.

¹⁷ Emäli, Unfas a ämoos, ere s-iha Unfas n-Emäli ulh-net, a-di, ijraw iman-net. ¹⁸ Näkkəneḍ day-i s-ämärä-däy, äbas äškänbäš härät i-idmawän-nänäy, ere däy-näy ikyədän däy, ad-inhəy šund däy-tiset älxurmät n-Emäli məšan, ilkam ad-təmmuttəy talya-nänäy, äkf-anäy Unfas n-Emäli älxurmät ojärän wa-däy nəjrəw ämära-däy.

Älxidmət wa iha Buləs ənta d-imidiwän-net

4 Šamad Mässinäy, oḍän-anäy təhanint-ta-däy fäl ija ämašal ogdähän d-a-wa-däy däy-ifassän-nänäy, adiš, kuyədät-anäy, ² nəbḍəwet d-a-wa äsikärakəḍän tamašalän äddinät däy-ufär, wär nətət-təret tikərras n-əwadəm, wär nəseməskil məjrad n-Mässinäy, tidət yas a nəjanna i-äddinät dat-Mässinäy i-ad-əlmədän a-s a-wa hasän-nəjanna iket-net tidət. ³ Kunta day *Älənžil*, əllan-t äddinät s-iffar älməyuna-net, a-di wi əkfänen iman-näsän i-əlhəllak a-s ättunkäl, ⁴ änimäšräyän i-Mässinäy, äsdäryäl-tän Iblis-i äminakälän fäll-äddunya-ta-däy, igdäl-asän ahənay n-ännur wa məqqärän äsmäymäyän ihän isälan n-Älənžil-i hanäy-isalmadän s-älxurmät n-ännur wa ihän Älmasex-i s-əwadəm wa t-inhəyän, inhəy Mässinäy. ⁵ Wädden isälan n-iman-nänäy a nəxaṭṭäb i-ad-hanäy-in-əjrähän äddinät, isälan n-Älmasex a nəxaṭṭäb. Däy-təssəba-net ənta-en-däy a fäl nəja iman-nänäy eklan-nəwän, ⁶ ed Mässinäy-i innän ašäl äzzarän:

«Äməlet ännur i-ad-iba tihay»,
ənta-en-däy, a dd-ijän ännur wa s-ämära-däy,
äsimäymäy däy-ulhawän-nänäy i-ad-nudabät ahənay n-tihusay n-ännur wa äsimäymäyän fäll-idəm n-Älmasex.

Älyzabät wa inhəy Buləs ənta d-imidiwän-net

⁷ Härät-wen-däy, ij'-anäy-t Mässinäy, məšan hakd a-wen-däy ufa ad-nəssan nəkittəw a-s wär t-illa a nəmoos. Wär nəmoos yas ar šund härät ilan əlqim itwarän däy-iləkkən s-rəqqiis terəzže-näsän i-ad-itbət a-s tärna ta n-Mässinäy, wädden ta n-iman-nänäy a-s nəxdam i-Mässinäy. ⁸ Əzbäbän-anäy äddinät siha d-siha məšan, wär nəlfəzzät, nəššəwwəš məšan, wär nəkkəs ätṭäma; ⁹ ästəyänän-anäy äddinät məšan, wär ḍaranäy iqqel Mässinäy, indär-asän ad-hanäy-ärməsän; təggatän-anäy s-əkall məšan, indär-asän ad-hanäy-in-səmdun, issəbdäd-anäy-dd Mässinäy. ¹⁰ Hak ässayät-däy, ärhan-anäy äddinät təsəmmə n-tamättant šund ta ija yisa məšan, intäš-anäy-dd Mässinäy däy-sän i-ad-əlmədän a-s tämudre-ta-däy ija yisa, a nəja näkkəneḍ-däy, šamad iddar, adiš, nəddar näkkəneḍ-däy däy-təssəba-net. ¹¹ Äšeräkken yas däy-äddunya-ta-däy tamättant-nänäy däy-təssəba n-alkum-nänäy i-yisa. Tidət, təbrar tayəssa-nänäy, məšan, nəddar; ämoos a-wen a ässiitbätän i-äddinät tämudre ta ija yisa däy-ulhawän-nänäy. ¹² Ärhan tamättant-nänäy däy-təssəba n-älxuṭbät wa nətəjj məšan, hakd a-wen-däy, orəw-dd sār-wän a-wen-däy hanäy-təjjän, tämudre təynayät.

¹³ Nəṭṭaf yas ənniyät wa s-innä ännäbi iyyän däy-əlkəttab n-Mässinäy:

«Omanäy s-Mässinäy, a-wen-däy a fäl ämmijradäy däy-isälan-net.»

Ämära, immun šund-wen-däy a nətəf nakkäneḍ-däy, nomän ɣas, ad-nəxəttəb isəlan-net. ¹⁴ Nəkkas äššək a-s Mässinäy-i dd-issənkärän Emäli ɣisa jer-inəmmuttan, ilkam ad-hanäy-dd-isənkär jere-sän, isəbdəd-anäy nakkäneḍ hakd kəwāneḍ edes-has dat-Mässinäy. ¹⁵ A-wa hanäy-išlän iket-net, kəwāneḍ a he-infəw i-ad-imyar ännuymät n-Mässinäy, iwwaḍän-dd fälla-wän äddinät äjjootnen, ijatän wi tiiməlnen Mässinäy.

A-wa t-illän ad-t-iba, išrəy-t-dd a-wa iylälän

¹⁶ A-wen-däy a fäl, kuyədät-anäy ed nəssan a-s kud-däy ašäl-i-däy, tikməmedə tayəssa-nänäy s-a ənḍär-rän a ənḍärrän, hak ašäl-däy itiwwaḍ-dd, a äynayän fäll-tiynəya n-ulhawän-nänäy. ¹⁷ Härät n-aɣäna wa nəhannäy ämära-däy, tazidert, ilkam ad-t-iba, išrəy-t-dd älxurmät iylälän, äsinäfläyän wärän il' asuyəl. ¹⁸ Wār-inəbbäjet a-wa inabbäjän tiṭṭawen n-dägg-adəm tiṭṭawen-nänäy, änn-ak, näknet akäyad däy-a-wa wärän ila mänhoy t-illän ɣur-Mässinäy fäl-a-s, a-wa ilän mänhoy, ad-t-iba, a-s ija a-wen, a-wa t-wärän ila t-illan ɣur-Mässinäy, iylal härkuk.

Isälan n-tämudre ta täynayät d-tayəssa ta täynayät tälkämət

5 Ämära, nəssan a-s tayəssa-ta-däy nəha tolähät ɣas d-ehäket, ilkam ad-tumas šund ebäršäj mäšan, nəssan a-s ašäl wa n-sämdo n-härät iket-net, a-s e-äj, äsimäjnät-anäy-dd Mässinäy ehäket äynayän däy-išənnawän. Wen ənta, wädden a əknan ifassän n-ägg-adəm, Mässinäy iman-net a t-dd-iknän, iylal day. ² Ämära, nozar däy-ehäket-wa-däy, näsidärhan ad-nəddək ɣur-Mässinäy i-ad-nəjjəš ehäket wa n-tiɣəswen ti äynaynen, ³ s-afäl ašäl wa tänät-nəjjäš, ad-äbas nəz-zaf. ⁴ A nəkka nəzzay däy-tayəssa-ta-däy, ad-nozar, näsnin hak ašäl mäšan, wädden arurəd a nəja ad-hanäy-ikkəs Mässinäy däy-äddunya-ta-däy, änn-ak a närha, ad-fälla-näy-in-ikkəs tayəssa ta tärəwät s-hak ašäl tamättat, äj ta täylälät däy-edägg-net. ⁵ Mässinäy iman-net a hanäy-dd-ixlākän i-a-wen, ənta-i hanäy-ik-fän *Unfas*-net i-ad-umas tasətbət d-äḍḍimmana n-ärkäwäl wa hanäy-ijjäs.

⁶ Äsikayäd-anäy a-wen-däy hak ašäl ed, nəssan a-s a nəkka nəha tayəssa-ta-däy, ad-nujəj Emäli. ⁷ Tidət, wär t-nəhənnəy s-tiṭṭawen-nänäy ämära-däy mäšan, nakkäneḍ immun wädden a-wa hannäynät tiṭṭawen-nänäy a fäl näsifälla. ⁸ Nəflas hullan a-wa s-nomän mäšan, näsoof ad-nəhan, nəzjər tayəssa-ta-däy, nəddək edes i-Emäli. ⁹ A-wen-däy a fäl jer-nəqqima däy-tayəssa-ta-däy wälə nəzjar-tät, nəjrəzet i-Emäli däy-härät iket-net, ¹⁰ fäl-a-s ähhuuššäl, ad-dd-nəbdəd iket däy-nänäy däy-edägg n-äššäreɣa wa n-Älmasex i-ad-hanäy-išrəy. Dihen, hak äwadəm d-a-wa has-jän imojjan-net. Wa ämešälän a-wa oläyän, ad-ijrəw marušät-

net, wa s-a-wa läbasän day ɣas a ämešäl, ad-ijrəw älhäk-net.

Älmasex a-s əssəbab n-tanməzalt jer-Mässinäy d-dägg-adəm

¹¹ Šämad nəssan a-wa s-itawänna tuksəḍa n-Emäli, nətattär day ad-təjjəš tuksəḍa-ten-däy ulhawän n-dägg-adəm, Mässinäy, wär has-tədrej talɣa-nänäy, norda day a-s kəwāneḍ, däy-ulhawän-nəwän, təs-sanäm fälla-näy. ¹² A-wa hawän-nəjanna, wär hawän-t-nəjənn fäl-a-s innin närha ad-hanäy-in-təjrähäm, änn-ak, nəjann'-awän-t i-ad-tudabem abəraj däy-təssəba n-a-wa näxdäm jere-wän, dihen, ad-təlmədäm a-wa mad-tənnəm i-wi tabərajnen dat-äddinät, a-s ija a-wen, wär šäddijän ulhawän-näsän. ¹³ Kunta iyyäḍ ija ɣur-sän a-s iba n-tayətə a hanäy-irmasän, wär-iɣšed härät a-wen ed älxidmət n-Mässinäy wa nəha, a hasän-ijrəwän tənna n-a-wen; kunta day, jän-anäy äddinät əssannen a-wa hän, a-wen, tänfo-nəwän. ¹⁴ Älxidmət wa nəha, təntaj-anäy sār-s tərha ta məqqärät hanäy-ija *Älmasex*, a-wen-däy a fäl nədgaz. Nəkkas äššək a-s ənta-i n-iyän, ämmut däy-təssəba-nəwän, ämoos a-wen-däy a-s šund iket-däy-nänäy a ämmutnen däy-a-wa ämoosän amišəl n-erk härätän wi nətamašal ibda. ¹⁵ Däy-təssəba-nänäy iket-nänäy a fäl ämmut i-ad-umas a-s äddinät wi ikfa tämudre ta täynayät, ad-äbas ärjašän däy-derhan n-iman-näsän, änn-ak, ärjašän s-a-wa fälla-sän irha Älmasex-i ämmun, inkär-dd jer-inəmmuttan.

Tämudre ta täynayät ihäk Älmasex

¹⁶ Ašäl-i, äbas nəḍkaḍ äwadəm wäl' iyyän s-a-wa s-t-əḍkəḍän dägg-adəm. Ibda a-wen-däy a-s nəḍkaḍ *Älmasex* iman-net mäšan ämära, wädden tayətə-ten-däy a-s nəgla. ¹⁷ E-d osäy äwadəm d-Älmasex-däy, ämoos äwadəm äynayän, a-wa n-ibda ibbədäy; ənhəy-wät-t, härät iket-net, äynay-dd sār-s. ¹⁸ A-wen, Mässinäy-i hanäy-äzmäzälän d-iman-net s-Älmasex a t-ijän, ijä day ašäl-i-däy ämašal-wen-däy n-a-zəmməzəl n-dägg-adəm d-Mässinäy däy-ifassän-nänäy. ¹⁹ Däy-təssəba n-tärna n-Älmasex-en-däy, ad-ija Mässinäy tanməzalt dār-s d-äddinät iket-däy-näsän, ənta a ijjäšän ärkäwäl wa n-ad-äbas hasän-e-iṭṭaf uḍlem-näsän, ij'-anäy nakkäneḍ-däy inəmməjrədän äwwikkäl-nen tanməzalt-net.

Ämašal wa n-a-zəmməzəl n-dägg-adəm d-Mässinäy

²⁰ Ämära, nakkäneḍ a-s älzämayät n-imawayän n-isälan n-älxer n-Älmasex šund ɣas a-s Mässinäy iman-net a itamäjrädän i-dägg-adəm däy-təssəba-nänäy; a-wen-däy a fäl däy-wän nətattär, nəj'-awän isəm wa n-Älmasex, ehäff, mäzälät d-Mässinäy iket-di. ²¹ ɣisa-i s-wär käla ofa abäkkəḍ, ij'-e Mässinäy däy-edägg n-inäs-

bäkkadän i-ad-nasäy dār-s, nəkrəš idəm dat-Mässinäy.

Ašäl-i-däy a-s ašäl wa n-tätubt

6 Näkkäneḍ, Mässinäy a dār-nännixdäm, a-wen-däy a fäl käwän-näsimätär d-ad-wär hin-täs-bätäläm ännuymät n-Mässinäy-wa käwän-ikfa ² ed Mässinäy iman-net innä:

«Ḍsley i-tittar-nāwän,
ašäl wa əssəbdädäy i-ad-kāwän-äyləsäy osä-dd yās,
ogäzäy-kāwän.»

Ämära, ašäl-en n-əlyəllas issəbdäd Mässinäy, osä-dd, ənta-da-däy nəha ašäl-i-däy.

³ Näkkäneḍ, wär t-illa a nətajj i-ad-nəkkəs əwadəm däy-tuksəḍa n-Mässinäy, i-ad-wär-ijärrew əwadəm a läbasän innä däy-ämašal wa nəha. ⁴ A-wa nətajj iket-net, nətajj-e i-ad-itbət dat-äddinät, a-s inaxdimän dd-äšimašäl Mässinäy a nämoos. A ijän-däy, nəbdad fäll-iman-nänäy, wär t-illa ayäna s-wädden nəhannäy-t jer-älyizabät, wäla tissust, wäla tirəmmaḡ mäšan, nəšbar däy-a-wen-däy iket-net. ⁵ Əjjäšnät-anäy tiwit, nəjjäš tikärmuten, ožäyän-anäy äddinät, ehäḍ d-ašäl näl-luyyäy ed nəšyal, dehiyyän fäw wär nəjərrəw s-eḍəs, nətajj išilan wär t-illa a nəkša. ⁶ Mäšan, šäddiij tämudre-nänäy, tämudre n-äddinät əzzaynen Mässinäy. Hanäy-tazidert, noolay, idhal-anäy *Unfas Šäddijän*, nārha äddinät s-ulh imdan. ⁷ Nəxaṭṭāb mäjräd n-Mässinäy s-tidət-net d-tärna-net, iqqud a-s härät däy-imutaj wi s-nəkannäs d-išənja-nänäy, ənta a nəja təkoba hakd ayärh. ⁸ Däy-a-wa nəha, əssiimyärän-anäy iyyäḍ, əlkähän-anäy iyyäḍ; təmmälän-anäy iyyäḍ, gaggärän-anäy iyyäḍ; jan-anäy iyyäḍ inəsbuha, a-s ija a-wen, wär t-illa a dd-izajjārän imawän-nänäy säl tidət; ⁹ jan-anäy iyyäḍ äddinät wären ätwässän, a-s ija a-wen, nəkna atwəzzi; ija yur-iyäḍ a-s nässijja-hin fäw mäšan, wär nämmut härwa, äyṭasän-anäy tamättant mäšan, nəddar härwa. ¹⁰ Jan-anäy iyyäḍ iməskay mäšan, härkuk nāddiwät; jan-anäy iyyäḍ tiläqqiwen mäšan, nətirəw-dd ärrəzäy s-äddinät äjjootnen; jan-anäy iyyäḍ äddinät s-wär t-illa a lan uhən-däy, wär t-illa a hin-noḍan.

Ulhawän olwanen

¹¹ Ayətma-γ wi n-käl-Kurənta, wär t-ih' äššäk a-s nor'-awän imawän-nänäy i-tidət, nor'-awän day ulhawän-nänäy, wär t-illa fäw a hawän-nəffar; ¹² änn-ak, ulhawän-wi-di-däy-nāwän a hanäy-wären-olwa, ənnär wädden a-wen, olwan-awän wi-nänäy hullan hullan. ¹³ Šämad ilyaḍän-in a tämoosäm, äyyät-ahi ad-hawän-äjäy mäjräd wa he-äj abba i-aratän-net: äjät-anäy a-wa hawän-nəja, arät-anäy ulhawän-nāwän s-əmmək wa s-hawän-nora wi-nänäy.

Ännur d-tihay ya, wär t-illa a osayän

¹⁴ Wär toseyäm iman-nāwän d-äddinät wi wären oher härät d-Emäli. Ma ohar a-wa oläyän d-a-wa läbasän, meḡ ma ohar ännur d-tihay? ¹⁵ Ma tämoos tassayt ta t-təllät jer-*Älmasex* d-Iblis meḡ jer-amumən d-änäzzalim? ¹⁶ Ma ohar ehän wa šäddijän n-Mässinäy d-äššanämän. Əlməḍät a-s näkkäneḍ a-s ehän n-ämudd wa šäddijän n-Mässinäy. Mässinäy-i iddärän innä:

«Ad-əzzäyāy jere-sän,
ədhäläy-tän e-s əkkän-däy,
umasäy-asän Mässinäy, umasän əntäneḍ tamətte-nin.»

¹⁷ A-wen-däy a fäl innä Emäli:

«Əzjārät-dd jer-inəzzulam,
əbḍəwät iman-nāwän dār-sän,
wär ḍesäm a ämmidäsän.
Afäl jäm a-wa fälla-wän ärheḡ,
ad-kāwän-dd-äjäy s-iman-in,
səbbəläläy-kāwän,

¹⁸ umasäy-awän Abba,
tumasäm məddana-γ d-ešše-γ.

Näkk-i n-Emäli-i ilän tärna a innän a-wen.»

7 Ənhəywät yās ayətma-γ wi əkney tārha, šämad näkkäneḍ a-s ija Mässinäy ärkāwälän-win-däy, adiš, nəbḍəwet d-asəmməḍəs n-tiyəswen-nänäy d-ən-niyätän-nänäy, nišdajet, tännähəḍet däy-näy tuksəḍa n-Mässinäy.

A-wa dd-orāwän tedāwit ta ija Buləs

² Ayətma, arät-anäy ulhawän-nāwän, äjät-anäy edägg. Wär t-illa ere nāddiywät, wäl' ere nässok' äkall, wäl' ere näkkirräš i-ad-nəkš ehäre-net. ³ A-wa hawän-janney, wär teyalät janney-awän-t i-ad-kāwän-səḍləmäy, ham ulhawän-nänäy, nəj'-awän tārha-ta-däy s-wär hanäy-e-ibḍəw a säl tamättant. ⁴ Əjrawäy s-mäjräd däy-isälan-nāwän, ämoos-ahi day abəraj ad-fäl-la-wän äbbäräjäy, əssənsän isälan wi fälla-wän əsley ənniyät-in har jeḡ tedāwit-ta-däy hin-tästāwät wäla däy-tersəmmawen ti nənhäy.

⁵ A hin-nāwwäḍ teje ta n-Masidunya-däy har ašäl-i-däy, wär kälə nəja härät n-əssayät n-täsonfat. Iwwäywyäy-anäy älyizabät siha d-siha, əknäsän-anäy äddinät, närmäy fäll-iman-nänäy hakd-däy fäll-tiyəswen-nänäy, ⁶ mäšan issəsməḍ Mässinäy-i n-enəss-esməḍ n-talyiwen ulhawän-nänäy, ed nəha a-wen-däy, a-s hanäy-dd-osa Titus. ⁷ Äsdāwät-anäy ass-net, äsdāwen-anäy day isälan-nāwän wi däy-näy ija. Illäyät əmmək wa s-t-täsbäläläm, ija däy-näy isälan n-awnaf wa hanäy-jäm, illäyät-anäy day tisanat ta jäm däy isälan n-a-wa ijän; iglä har hanäy-innä a-s ašrut wa-nin a tärmäsäm däy-isälan-win-däy har ämära, näkk a fäll-

təknasām d-išənja-nin. Əsley i-isālan-en-däy ƣas, əs-sakäyäy däy-tedäwit.

⁸ Əssanäy a-s ikm'-iwän a-wa s-käla hawän-t-in-ək-täbäy mäšan, wär t-ämmujrəzäy, kud-däy ämmu-jrəzäy-t, hannäyäy a-s wär tähoja tissant-näwän.

⁹ Ämära, äddiwey däy-isālan-näwän mäšan, wädden tissant ta kəwän-tärmasät a hi-täsidäwet, änn-ak, tä-tubt ta jəm s-Mässinäy sār-wän-dd-orāw məjräd wa hawän-in-jey a hi-äsidäwen. ¹⁰ Tissant ta s-Mässinäy a tät-dd-orāwän sār-näy, wär la imujraz ed tiirəw-dd sār-näy täbəđdawt d-a-wa läbasän nətamaşal, näyləs, a-s ija a-wen, tissant ta s-äddunya a sār-näy-tät-dd-orāwän, ten, uşreyän-net, əlhəllak ƣas.

¹¹ Tidət, ikm'-iwän a-wa hawän-ənney mäšan, ämoos a-wa sār-wän dd-orāw a ihan erhet n-Mässinäy. Ənhəy-wät kəwəneđ iman-näwän əlxal wa əhusken tärmasäm ämära, təşşäkäm iman-näwän, təkrakəđäm, tär-mäyäm, täsdärhänäm ad-hi-taləsäm ahänay, tärđäm iket-näwän däy-armuđ a-s əwadəm wa əmeşälän təluşe-ten-däy jere-wän, inmənəhəyet d-imojjan-net; ənta-den-däy a-wa issətbätän a-s ənta a iwar uđlem, wädden kəwəneđ.

¹² Ärheey ad-təssanäm a-s təkarde ta iyyəđät hawän-in-ək-täbäy, wär tät-in-ək-tebäy däy-təssəba n-əwadəm wa änməşräyän wəla wa ittəđlämən, änn-ak, əktäbäy-awän-tät-in däy-təssəba n-əddəguzät wa jəm fälla-näy s-Mässinäy a-s əssəbab-net. ¹³ Ämära-däy, issəsməđ a-wa jəm ulhawän-nänäy, tässewəđ day tedäwit ta ija Titus fäll-ta-nänäy, ikkäs-anäy däy-täqqän n-eyəf däy-isālan-näwän, ¹⁴ əbbäräjäy data-s däy-isālan-näwän, ənhäyäy a-s a-wa əhusken has-ənney fälla-wän, wär t-ämmujrəzäy ed wär-əbbuggät. Tidət d-tärha ƣas a kəwän-nəssəkna, nosa day a-s a-wa nənna i-Titus däy-isālan-näwän, tidət.

¹⁵ Aşäl-i, e-d dd-iktä asəbbələl wa t-jəm a-s kəwän-in-osa d-əjjeluyät d-semƣar wa jəm däy-amışəl n-a-wa hawän-nəjaranna, ad-kəwän-itiməl s-tärha. ¹⁶ Tedäwit-ten-däy ija, a jey näkk-däy, ed əssanäy a-s äddoobey ad-fälla-wän səffəlläy, əfləsäy-kəwän däy-härät iket-net.

Isālan n-tirjit i-imumənän wi n-teje ta n-Masidunya

8 Ayətma-ƣ, nərha ad-hawän-näj isālan n-än-nuymət wa ikfa Mässinäy əlkänisäten ti hənən teje ta n-Masidunya. ² Wär t-illa əlyizabät s-wädden ənhäyän-t mäšan, wär-ifnez a-wen təmyäre n-tedäwit-näsän, läqqəwän mäšan wär-əşyärän ifassän-näsän i-imumənän wi wären ətəf hărät. ³ Äjjəyhäy a-s jän a-wa äddooben, änn-ak, jän fəw a okäyän a-wa äddooben, ämoos a-wen a tän-dd-ifalän, wädden a-s tän-əşihəşşäl əwadəm. ⁴ Əntəneđ iman-näsän a dd-ifäl ənniyät-wen-däy, tiläqqad fəw a hanäy-jän fäll-tärha-i-däy jän n-ad-ədhəlän iməşşeddəjan-wi hənən Yärussälam. ⁵ Tanəm-

mirt-näsän, jän a okäyän a-wa tän-norda. Eməli a ək-fän iman-näsän, əkfän-anäy day iman-näsän däy-erhet n-Mässinäy.

⁶ Isālan n-a-wen-däy jəm a fäl nəsmätär Titus i-ad-kəwän-in-iqqəl, isəmdəw a-wa issənta jere-wän, awəy-dd tirjit ta s-täbokäm i-imumənän. ⁷ Tidət-däy a-s wär t-illa a-s wädden əsnəfläy-kəwän Mässinäy däy-s, jer-immun wəla musnät wa n-tayətə wəla musnät n-məjräd, wəla äddəguzät däy-iji n-isālan-net wəla tärha təmdat. A-wen-däy a fäl isālan-wi-däy n-tirjit i-imumənän, əjləyät däy-sän hullan.

⁸ A-wa dər-kəwän-əsimätäräy, wär-ərhey ad-hawän-umas təhaşşilt. Isālan ƣas n-armuđ wa s-əkfänät əlkänisäten ti iyyəđnen a däy-wän tajjäy i-ad-təjləyäm kəwəneđ-däy, sətbətäm tärha ta jəm i-ayətma-wän wi iyyəđnen.

Əlmital wa hanäy-dd-oyyā Əlmasex

⁹ Təssanäm iman-näwän təmyäre n-ännuymət wa kəwän-ikfä Eməli-nänäy ƣisa Əlmasex däy-təssəba-näwän, ənta-i n-amərrəzäy, əsläqqəw iman-net i-ad-tärzäyäm kəwəneđ, däy-əlläqqu-net.

¹⁰ Äddäbara-nin hawän da: səmdəwät-in a-wa əhusken təssəntäm; ənhađ, kəwəneđ a əzzarnen s-ajəraw n-ənniyät-wa-däy, kəwəneđ day a əzzarnen s-iji-net. ¹¹ A-wen-däy a fäl ärhey a-s a-wa däy-təssəntäm äddəguzät, səmdät-t-in s-tədabit-näwän. ¹² Ere ikfän hărät i-Mässinäy s-ulh imdan, ikf-e s-ənniyät n-a-wa ila wädden a wär-ila, ad-ijrəz əlxal-net i-Mässinäy, Mässinäy day, wär däy-näy-e ittär a wär nəla, wəla a wär nəddobät. ¹³ Wär hawän-jənney, käykäyät-dd a-wa tətəfäm i-ad-səyyəwənäm äddinät iyyəđ, fəw, änn-ak, a tattäräy ad-tagdəhäm iket-däy-näwän däy-a-wa ləm. ¹⁴ Tidət, aşäl-i, kəwəneđ, əsnəfläy-kəwän Mässinäy, a-wen-däy a fäl däy-wän tattäräy ad-tədhəläm ayətma-wän wi tärmas təməyatert ed äddobät a-s aşəkka, ad-təbrəjwəl talƣa, umas a-s win-däy tədhəläm aşäl-i-däy, a he-isənnəfləy Mässinäy, a-s ija a-wen, kəwəneđ, tärmas-kəwän təməyatert. Dihen, əntəneđ a iwar ad-kəwän-ədhəlän. ¹⁵ Ənta-den-däy migdəhaw wa s-hawän-jənney däy-hanäy-əşsewəl əlkəttab n-Mässinäy a-s innä:

«Wa dd-əjlaben a əjjen, wär-əssakäy, wa s-a-əndərrän day a dd-əjlabät, wär fälla-s in-əba hărät.»

Asikəl n-Titus d-imidiwän-net s-ayrəm wa n-Kurənta

¹⁶ Nəmmoy i-Mässinäy ed issəjläy Titus däy-isālan-näwän s-əmmək wa s-däy-sän-əjlayäy näkk iman-in. ¹⁷ Titus iman-net a irđän s-ad-kəwän-in-əkk, nəttär däy-s day ad-kəwän-in-əkk şik, ija day fäll-a-wen. ¹⁸ Däy-isālan n-asikəl wa sār-wän-in-ija, nəsidaw-t-in d-əñƣanäy iyyän däy-äddin s-wär t-illa *əlkänisät* s-wädden

tajäyha fäll-tihusay n-älxidmät-wa t-išlän däy-efes n-*Älənžil*.¹⁹ Wädden däy-təssəba n-a-wen-däy yas a fäl sär-wän-t-in-näsidaw d-Titus, ənta-en-däy day a əs-näfrännät älkänisäten i-ad-isärtəy tirjiten iket-di d-tuzannät. Älxidmät-wen-däy, nəh'-e i-ad-itwəsəmyär isəm n-Emäli, nəsetbət tärha n-tadhəlt ta s-närha ad-tät-näj i-ayətma-näy.

²⁰ Däy-isälan n-tasəssiwit-ta-däy, azrəf äjjeen a-wa, a-wen-däy a fäl wär närha ad-hanäy-iššək əwadəm däy-isälan n-əmmək wa s-t-nəttəf hundäy har ašäl wa d-e-ijjəš ifassän n-məssaw-s²¹ ed, närha amišəl n-a-wa oläyän dat-Emäli hakd-däy dagg-adəm.

²² Meddən-wi hin-näšmašäl sär-wän, näsidaw-tän-in day d-əŋŋa-näy iyyän nəkna azəjjəzz, nənhäy a-s əwadəm irhan tadhəlt n-äddinät wi iyyädnen, a-wen-däy a fäl t-noyya, ikk'-iwän-in. Ijläy hullan däy-derhan n-ad-käwän-in-äkk, ikn'-iwän day tafləst, ijlay hullan däy-derhan n-amišəl n-erhet n-Mässinäy.²³ Ämära, tayälift-näwän Titus wa n-amidi-nin dər-oharäy älxidmät, tayälift-näwän meddən wi iyyädnen dər-nänni-ixdäm dər-s äddewnen. Iket-nänäy käwəneḍ-di-däy a-s näxdam. Meddən wi n-əssin dər-äddew Titus, älkänisät a tän-in-täšimašälät i-ad-äxdəmən jere-wän, səmyärän isəm n-*Älmasex*.²⁴ Säknät-tän tärha təmdat i-ad-umas a-wen tajuhe i-älkänisäten-ti tän-dd-äšmašälnen, əlmədnät a-s wär-əbbuggät abəraj wa fälla-wän nətajj.

Tadhəlt n-imumənän wi n-Älyähudəyät

9 Däy-isälan n-tadhəlt ta təkkät iməššeddəjän wi hänen teje ta n-Älyähudəyät, əjrähäy-in a-s wär-əmyatäräy ad-hawän-siwələy däy-isälan-net,² ed diha t-təlläm, təjlayäm hullan däy-a-wen. Iwwäy-dd sär-i faw a-wen ad-käwän-amələy dat-imumənän wi əzzäy-nen teje ta n-Masidunya; ənney-asän a-s: imumənän-wi hänen teje ta n-Akaya, wa-däy n-ənhaḍ jan əmmək i-ad-ədhəlän imumənän wi əzzäy-nen Älyähudəyät. Hannäyäm ämära a-s əjjəluyät-näwän, oraw-dd derhan s-äddinät äjjootnen n-ad-arəjän əntəneḍ-däy.

³ A-wen, wär hin-ikkəs a-s ämära, äšimašäläy-in sär-wän härät däy-ayətma-näy iyyäḍ däy-äddin i-ad-wär-itəbəggut a-wa fälla-wän ənney. A-s käwän-in-tisən, əjrəwnet-käwän təknam däy-asdu i-ad-titbat təmmal ta käwän-jeḍ däy-isälan n-azrəf-wa-däy.⁴ Äksuudäy a-s afäl käwän-in-əkkey, näkk d-härät däy-imumənän wi n-Masidunya, har käwän-in-nosa wär təsdawäm, ad-hi-umas a-wen təkrakidḥ, umas-awän-tät käwəneḍ-däy ḍarät təmmal ta käwän-jeḍ hasän.⁵ Təssəba n-ad-wär ija a-wen-däy a fäl hi-dd-ijjəš ənniyät n-ad-əttäräy däy-ayətma-win-däy n-kəraḍ, ad-hi sär-wän-in-izarän, sədəwən tirjit ta s-jäm ärkəwäl-net i-ad-təmdəw talḡaten-däy iket-di d-käwän-in-tisäy. A-wen a madän-isət-bət a-s a-wa jäm, wädden əwadəm a käwän-

äšhəššälän sär-s, änn-ak, ämoos a jam d-iman-näwän däy-tedäwit.

Äfuss wa ihakkän, wär has-e-iba a ikfä

⁶ Elmədät a-s əwadəm wa äddomen a ənḍärrän, wär-e aləy a äjjeen, məšan, wa äddomen a äjjen, ad-aləy a äjjeen.⁷ Hak əwadəm, äkfet a-wa issəbdäd däy-ulh-net, wär-itumaset a-wa ihakk a däy-äzikänzär, wäla a t-ähhuuššälän ed Mässinäy, əwadəm yas wa ihakkän s-ulh əsriiwän a has-ijrazän.⁸ Mässinäy a äddoben ad-käwän-äkf a ojarän a-wa s-təmiyatäräm, isənnəfləy-käwän i-ad-tudabem käwəneḍ-däy ad-tədhələm äddinät wi iyyädnen, təjrəwäm imärkedän,⁹ s-əmmək wa s-tän-innä əlkəttab n-Mässinäy a-s innä:

«Äfuss n-emässärho wa izzäyän ihuk, wär käla has-äba a ikfa, imärkedän-net äylalän.»

¹⁰ Mässinäy a ihakkän idommän i-anəsdamu, isajat fäl-la-s isudar, ənta day a he-isənnəḍfəsän ajärəw-näwän i-ad-tudabem amišəl n-imärkedän.¹¹ Mässinäy a äddoben asəbbələl-näwän däy-a-wa itḥəf əhusken i-ad-əmerän ifassän-näwän i-äddinät. Däy-a-wen-däy a-s afäl hin-nəssawəḍ azrəf-wa-däy n-tadhəlt məssaw-s, ad-aməlän äddinät äjjootnen Mässinäy däy-təssəba n-tadhəlt ta käwän-dd-fälät.¹² Ijmaḍ-t äššək a-s azrəf n-tadhəlt wa mad-təkfəm, ad-ikkəs iməššeddəjän äjjootnen däy-timḡutar-näsän, arəw-dd a-wen-däy day s-ad-aməlän äddinät äjjootnen Mässinäy.¹³ Tihusay n-a-wen-däy jäm a he-isət-bətän tärəḍḍawt ta jäm s-*Älənžil* n-*Älmasex* d-amišəl wa təjjäm i-erhet n-Mässinäy. Afäl jäm a-wen har t-ənhäyän äddinät, ad-aməlän Mässinäy, umayän-as däy-təssəba n-tadhəlt ta jäm i-imumənän d-äddinät wi iyyädnen ed wär hasän-täsyäräm ifassän-näwän.¹⁴ Əntəneḍ day ämära, däy-təssəba n-təmyäre n-ənnuymət wa käwän-issəknä Mässinäy, təddalän-awän Mässinäy i-ad-käwän-səlmədän s-tärha ta käwän-jän.

¹⁵ Ämära ayətma, naməlet Mässinäy fäl tihusay n-isuf wi hanäy-ija wären la milhaw.

Mäjräd wa ija Buləs i-ad-isəddəttət tənnəmušəla-net

10 Ayətma-ḡ, näkk Buləs, ənnän däy-wän iyyäḍ e-d t-əlleḡ ḡur-wän, ad-sərəsəy iman-in; e-d käwän-ujəjäy, ad-əhhuləsəy. Ämära, härät iyyän a däy-wän ärheḡ däy-idəm n-təzude d-milyaw-i ija *Älmasex*:² wär hi-təšhəššäläm ad-käwän-in-äkkäy səlmədäy-käwän a-s həläy. Äddinät wi ordanen a-s a-wa hanäy-išlän, a dd-nəkkas yas däy-iḡafawän-nänäy, əlmədnet a-s afäl-tän-in-oseḡ, wär tän-e-äyyäy s-əkall, ad-tän-səlmədäy a-wa ämoosəy.

³ Tidət a-s dagg-adəm yas a nämoos məšan, itbat a-s anmäny wa nəha, wär t-nəha s-imutaj dd-təkna tayətə n-əgg-adəm,⁴ ed təzoli ta s-nəknäs, wädden a dd-ikna ägg-adəm, Mässinäy a hanäy-tät-dd-iknän i-ad-nəknəs

s-ässhät wa-net, nudabät teräzze n-iyallan wi äşso-hätnen idäy Iblis, ⁵ nəsibəggut ättəkəbru wa sabdadän dägg-adəm i-ad-əgdälän i-äddinät muzəyät n-Mässinäy. Nətattär ad-ännähäd Mässinäy däy-ənniyät n-hak ägg-adəm i-ad-ämaşäl erhet n-Älmasex. ⁶ Afäl itbät a-s kəwəneḏ, təmdam-dd däy-amişəl n-a-wen-däy, ijmaḏ-t äşşäk a-s äddinät wi wären təmişil a-wen, ad-ənmən-həyän d-iman-näsän.

⁷ Səjrähät däy-tidət, wär təḏkeläm äwadəm wäl' iyyän s-a-wa fälla-s hannäyäm, kunta ih'-iwän ere iflasän s-təla ta t-ija Älmasex, adiš, ilmədet yur-iman-net a-s, əmmək wa s-t-ila Älmasex, a-s hanäy-ila näkkəneḏ-däy ⁸ ed älxikmät wa hanäy-ikfä Emäli, ikf-anäy-t i-ad-nəşşuhət, wädden i-ad-nəhəl ider, a-wen-däy a fäl a-wa fäl tabərajäy, wär hi-ämoos təkrakiḏt ed Emäli, a dd-ifal.

⁹ Wär teyalät a-s däy-tikarḏiwen-in, wär tətträy yəs ar asərməy-nəwän; ¹⁰ əsley a-s ənnän iyyäḏ däy-wän: wa Buləs, tikarḏiwen-net yəs a däy-ihäl, isimäqqəw fäl-la-näy məšan, e-d t-illa jere-näy, ad-t-izjār aḏu, iqqəl äkall. ¹¹ Äddinät wi jännänen a-wen, əlmənet a-s afäl tän-in-nosa, ad-tän-nəsəlməd a-s a-wa-däy nəkattäb däy-tikarḏiwen-nänäy e-d t-nəlla yur-wän, ənta day a nətamaşäl jere-wän.

¹² Äddinät-en jänen iman-näsän härät, ijmaḏ-t äşşäk a-s wär nətattär ad-nəḏkəl wäla ad-nəsənnəfäqq iman-nänäy dār-sän, ämoosän äddinät wär-işla ar utär n-asəgdah n-iman-näsän jer-iman-näsän, irmas-tän iba n-tayətte. ¹³ Näkkəneḏ, wär nəḏəkkəl iman-nänäy s-əmmək-wen-däy, wär nətəjj a säl a-wa s-hanäy-ikfa Mässinäy turhajät n-iji-net, ənta day a hanäy-ijrəwän s-ad-kəwän-in-näkk. ¹⁴ Aşäl day wa d-kəwän-in-nosa nəwway-awän *Älənžil*, wär nəja jere-wän a-s wädden Mässinäy a hanäy-ikfän turhajät-net. Təssanäm day a-s näkkəneḏ a sār-wän-in-äzzarän i-ad-hawän-näj isälan n-Älənžil n-Älmasex. ¹⁵ Äməra, wär nətəbəri s-a wärän ämmukkän ija äwadəm iyyän data-näy. Däy-a-wa nəkkäs näxdam jere-wän, wär näxdem fäll-a ässinta ägg-adəm. Ḍarät-a-wen day, nəjar ätṭäma n-a-s afäl mäqqār immun-nəwän s-Mässinäy, ad-timyar day təkost ta nəla jere-wän däy-a-s noğaz təkost ta hanäy-issäyläf Mässinäy. ¹⁶ Dihen, ad-nudabät axəṭab n-Älənžil däy-tajiwən ti hawän-in-əllänen, wär nārha fəw, ad-nəḏəs edägg iḏas äwadəm data-näy i-ad-wär nəb-bäräj fäll-a ija äwadəm iyyän data-näy.

¹⁷ Ere itabərajän däy, äbbärəjet däy-a-wa ija Emäli. ¹⁸ Təssəba n-a-wen-däy a fäl innä əlkəttab n-Mässinäy: «Abəraj wa ijä äwadəm i-iman-net, uʔ-e wa has-ijä Mässinäy.»

Tumast n-änəmmaşul wa n-tidət

11 Ayətma, əşbərät äməra härät n-iba n-tayətte hi-dd-ifalän, əyya, əşbərät fäll-i a əḏärrän ² fäl-a-s,

jeḏ-awän tārha ta n-tismiten, tismiten day s-Mässinäy a dd-falnät. Ija yur-i a-s Älmasex a dār-kəwän-äs-dobänäy i-ad-tumasäm şund təmutärt şäddijät wärät təzzey meddän s-wär t-illa fəw əlyib tät-iwarän, ärheey day ad-täqqayməm däy-təşəḏje-ten-däy.

³ Məšan, ässirmäy-ahi a-s, tassayt ta n-tidət jəm d-Älmasex, äbas däy-s təjlayäm. Hannäyäy a-s tārham, ad-təşləyäm i-tabarät s-əmmək wa s-has-təşləy Xəwwa-i təkkərräs taşşält, təşnämäşrəy-tät. ⁴ Əjrähäy-in a-s afäl kəwän-in-osa ere hawän-ixatṭäbän isälan n-*Yisa* wärän oher härät d-a-wa hawän-nəxṭäb, meḏ ere hawän-ijän isälan n-unfas wärän oher härät d-Unfas wa ihän ul-hawän-nəwän, meḏ ere hawän-ijän isälan n-*Älənžil* säl wi hawän-nəja, şik-däy a-s hasän-tirəm timəzəzjujennəwän, təyyəm-t s-mäjräd. ⁵ Əyya, ija yur-wän a-s äddinät wi jəm inəmmuşäl mäqqornen, ojärän-ahi tumast n-änəmmaşul. Təzidert! Wär t-illa a-s hi-ojärän. ⁶ Tidət, ämmukkän a-s ojärän-ahi ällifaz n-mäjräd məšan, däy-isälan wi n-musnät, əssanäy a-wa heḏ, nəssəkn'-awän-t s-älxälän äjjootnen, nəsdättät-t data-wän s-a-wa nənnä d-a-wa nəjä.

⁷ Təssanäm a-s aşäl wa äzzarän d-hawän-nəxṭäb isälan n-*Älənžil* n-Mässinäy, bännan a-s hawän-t-nəxṭäb meḏ ämmukkän a-s a-wa jeḏ a-s hawän-əs-rəsäy iman-in i-ad-timyaräm kəwəneḏ, i läbasän; ak ajän älx-er wa hawän-jeḏ, iqqäl emänkäs? ⁸ Əgley fəw har *älkənisäten* tiyyäḏ a hi-ədhälnen däy-älxidmət wa jeḏ jere-wän, əfnəzäy-tänät i-ad-kəwän-siwəḏäy kəwəneḏ. ⁹ A-wa əkkəsäy əlley jere-wän, tidət-däy a-s ämyatäräy məšan, wär t-illa ere s-käla has-ämoosäy əzək, wär-ärheey day ad-t-umasäy i-äwadəm wäl' iyyän aşäl-i-däy wäla aşəkka. Təssanäm a-s ayətma däy-äddin dd-fal-nen Masidunya a hi-ədhälnen äzzəman-wen-däy. ¹⁰ Aşäl-i, ənta-den-däy abəraj-in, wär t-illa ere s-əkşey ehäre-net. A-wen äddoobey ad-däy-s äbbärəjäy däy-əkall wa n-Akaya iket-däy-net. A-wen, təsiidättät-t tidət ta n-*Älmasex* hi-hät. ¹¹ Ma hi-əşwännän a-wen-däy? Ak iba n-tārha-nəwän? Äbo, Mässinäy a issanän a-s ärheey-kəwän.

¹² A-wa jeḏ jere-wän, ad-t-aləsäy iji. Dihen, äddinät wi tabərajinen a-s wär dār-sän nəzley, ad-ənmən-həyän d-iman-näsän ed, wär mad-əjrəwän fälla-näy əlyib s-hanäy-äkkulmen. ¹³ Äddinät-win-däy, inəmmuşäl n-bahu a ämoosän, erk inaxdimän ässiijbärnen tumast n-inəmmuşäl n-*Älmasex* s-bahu yəs.

¹⁴ A-wen, wär-iqqen eyäf ed Iblis iman-net dehiyyän itajj-dd iman-net dat-äddinät älmät änjəlos n-ännur äwwayän tidət, ¹⁵ wär-iqqen adiš eyäf kunta in-axdimän-net, sajbarän tumast n-inaxdimän oḏadnen dat-Mässinäy; ajilal-näsän, imojjan-näsän.

A-wa ibdān Buləs d-inəmмуšal wi n-bahu

¹⁶ Ənney-awān hārwa a-s wār-iteyalet āwadəm, ir-mas-ahi iba n-tayətə məšan, kud-dāy ija yur-wān a-s a-wen-dāy a ijan, səjdāt-ahi, təyyəm-ahi ad-əbbärājāy a n-bānnan. ¹⁷ Mäjrād wa hawān-in-tajjāy əməra-dāy, wādden mäjrād ija Emāli dāy-əmm-in, ānn-ak, mäjrād šund wa he-āj ere irmas iba n-tayətə a hawān-in-tajjāy. ¹⁸ Əllan-t əddināt əjjootnen tabərajnen s-a-wār ih' əlfāyda, əyyāt-ahi näkk-dāy, ad-əbbärājāy a n-bān-nan.

¹⁹ Təjraw-ahi təkunt-nāwān! Kāwāneḍ-i ənnānen lam tayətə, šik-dāy a-s riḍdum s-a-wa hawān-jannen əd-dināt wi irmās iba n-tayətə kāwān-in-tisənen. ²⁰ Tān-nuflāyām dāy-əkkəlu-hasān, əntāneḍ-i kāwān-tihāy-nen, saməḍrayān-kāwān, əlkāhān-kāwān, sattāyān-awān dat-əddināt.

Tinfusen ti ərmāsnen Buləs

²¹ Jan-awān tanhaḍt, ed näkkāneḍ, nəkkas-awān əşşahāt dāy-iman-nānāy, wār nəhel ad-hawān-nāj šund a-wen. Mäjrād n-ere irmas iba n-tayətə a hawān-tajjāy i-ad-kāwān-səlməḍāy a-s əddoobey näkk-dāy əh-huləs-wen-dāy. ²² Kunta əddināt wi kāwān-takərrasnen ənnān əntāneḍ Yəbranitān a əmoosān, əmoosāy-t näkk-dāy, kunta dəgg-İşrayil a əmoosān, əmoosāy-t näkk-dāy, kunta ihāyawān n-İbrahim a əmoosān, əmoosāy-t näkk-dāy. ²³ Kunta inəmмуšal n-Əlmasex a əmoosān, əmoosāy-t, ojarāy-tān day tumast-net. Əyyāt-ahi əməra ed edāwānne n-ere s-əba eyāf-net a hawān-tajjāy. Əddināt wi tordām hārāt, kunta tiluyay, ojarāy-asān-tānāt; kunta tikərmuten, ojarāy-tān ahā-nay-nāsnāt; wār tān-iha-i inhayān tiwit ti ənhāyāy, wār tān-iha-i ijaşān mişi wa əjjāşāy. Dāy-idəggan əjjoot-nen, əjjāşāy mişi-wa-dāy fāl dəroy hin-əssijjāy.

²⁴ Səmmos ihändəggan, salalān-ahi käl-Əlyāhud tiwit ti n-kāraḍāt timərwən d-təzza wār dd-işərray āwadəm. ²⁵ Har kāraḍ ihändəggan, hakkān-ahi käl-Roma tiwit s-ebärtək wa səmmān, kāla hi-əkfān əddināt səmməjori n-tihun, har kāraḍ ihändəggan yəşşād turāft n-aman ta hey fäll-ejərew wa səmmān, okāy fäll-i ehəḍ d-aşāl hey ammas n-aman. ²⁶ Əssekalāy fäll-iḍarān s-iyərman əjjootnen, dehiyyān a əndərrān yās a hin-əqqiimān, əkşən-ahi aman, dehiyyān inaytafān a fäll-i oḍānen, dehiyyān əddināt-wi-dāy n-tumast-in, dehiyyān inəzzu-lam † a fäll-i oḍānen i-ad-hi-ānyən. Wār t-illa ayāna wār-ənhəyāy dāy-iyərman wāla dāy-tinariwen wāla fäll-ijərwān, hakd-dāy mişi wa sār-i dd-tirəwān wi jannā-nen s-bahu a-s əlməssexitān a əmoosān. ²⁷ Wār t-illa aləḍḍeş wār-ənhəyāy, ənhāyāy ayāna, jān-ahi ihəḍan

† — Yur-käl-Əlyāhud, ere wārān əmoos əgg-Əlyāhud s-aləşāl mey ere wārān ilkem i-əddin-nāsān, iket-net, ənəzzalim a əmoos. A-wen-dāy a fāl tiwsaten ti iyyāḍnen iket-nāsnāt, ti n-inəzzulam. — Aşāl-i-dāy, ənəzzalim, əkafār (ere wārān issen s-Məssināy).

n-iba n-eḍəs, jey išilan n-laḗ d-fad, itikəy fäll-i əzzāman d-wār jərrəwāy a əkşey, əşkəybəyāy-ahi esāmeḍ, yālulāy.

²⁸ Ill'-e a əjjeen s-əddobey tənna-net məšan, ufa ad-susəməy kud-dāy a-wen-dāy iket-net, irn'-e sār-i a-wa s-hak aşāl-dāy, əjrawān-ahi inəzjam n-əlkānisäten.

²⁹ Amumən irmās hārāt-dāy, ad-əjāy adəgəz-wa-dāy s-şund näkk a irmās a-wa t-irmāsān, afāl əsley-i dāy-sān oḍan dāy-tanməşrayt, ad-əry ulh-in dāy-təssəba-net.

³⁰ Näkk, kunta ill'-e a tajjāy abəraj, wār t-illa a əmoos kunta wādden iba n-əşşahāt-in. ³¹ Məssināy-i n-Abba n-Emāli Yisa-i ənihəjjān d-təmmal hārkuq a əjjəyhān a-s tidət a janney.

³² Aşāl iyyān d-hey ayərəm wa n-Dəməşəq, issəbdād gəfār, wa əsmānakāl Aritas-i n-əmānokāl n-əkall, ejhān n-əlgomitān dāy-imawān n-ayərəm iket-net i-ad-hi-əytəfān, səttərməsān-ahi ³³ məšan, jān-ahi imumənān wi t-əllānen dihen dāy-deke hərəwān, əstərarān-ahi s-fənetār ihan ayālla wa fäll-idāy ayərəm, əmmək-wen-dāy a dāy-əzjəry ayərəm, əyləsəy dāy-əşşar n-gəfār.

Tənəfalilt d-asrəs n-iman wa ija Buləs i-iman-net

12 Ayətma, əttəkəbru, ma t-ihan? Wār t-illa! Əyyāt-ahi əməra ad-hawān-əjāy hārāt dāy-isālan n-a-wa ənhāyāy d-a-wa hi-dd-əsnəfalāl Emāli. ² Əzzayāy əhaləs n-əlməssexi imməḍkālān s-aşənnā wa s-kəraḍ a ilan məraw iwətyan d-əkkoḗ. Əhaləs-en, wār-əssenāy kunta ənta iman-net a osān edəgg-en, mey anfiləl a has-dd-ija a-wa inhāy, a-wen, Məssināy a t-issanān, ³ əssanāy yās a-s əhaləs-en-dāy, osa aşənnā wa s-kəraḍ, iqqāl-dd. Kunta ənta iman-net a t-osān, mey Məssināy a has-dd-əsnəfalālān a-wa inhāy, wār t-əssenāy, Məssināy a t-issanān. ⁴ Əhaləs-en-dāy, əlwəqq wa d-osa əlžānnāt, aşənnā wa s-kəraḍ, islā i-isālan-i-dāy əhuuskätnen s-wār t-illa əgg-adəm ijrawān s-asuyəl-nāsān fāl tihusay-i-dāy jān. ⁵ Əhaləs şund wa-dāy, əddoobey ad-əbbärājāy dāy-isālan-net məšan, a-s təkəsām a-wen-dāy, wār t-illa a dāy-e-əbbärājāy kun-ta wādden iba n-əşşahāt-in. ⁶ A-wen-dāy a fāl kud-ərhey ad-əḍkəlay iman-in dāy, wār hi-ija a-wen ere wārān ijreh hārāt, wār-əmoosāy enəbbeddəl ed a-wa he-ənnāy iket-net, a-s mad-t-tasəm, tidət. Wār təbəri-jāy ed wār-ərhey ad-hi-iḍkəḍ āwadəm ar s-a-wa jānney d-a-wa təjjāy. A-wa sāl a-wen, məlayayna.

A-wa əşwār Məssināy Buləs

⁷ Tinfilal-ti-dāy əhuuskätnen s-hi-ikfa Emāli turhajāt n-ahānay-nāsnāt, əddoobātnāt ad-hi-səssəffənnəynāt məšan, i-ad-wār təjjāy a-wen, ija dāy-i Məssināy əlyib hi-olāhān d-asənnān ihan adār n-āwadəm, əlyib olāhān d-tewete n-ənjələs n-Iblis i-ad-wār səffənnəyāy.

⁸ Har kāraḍ ihändəggan, təddalāy Emāli i-ad-hi-ibḍəw d-əlyib-wen-dāy, ⁹ məšan, inn'-ahi: «Buləs, igdāh-ak ən-

nuymät-in ed yur-i, dədi-däy d-lämmed əwadəm, ad-t-ikann əşşahät-in uđəf.» A-wen-däy a fäl əssoofäy, əb-bäräjäy däy-iba n-əşşahät-in i-ad-fäll-i ikən *Älmasex* asəns n-tärna-net. ¹⁰ A-wen-däy a fäl iba n-əşşahät hi-irmäsän-däy, jer-wa n-tirəbbađ, wäla tissusen wäla wa n-älyizabät wäla tirəmma, a hi-irmäsän-däy däy-təssəba n-Älmasex, əsidäwät-ahi ed dihen-däy iman-net d-əbraräy, ad-tumasäy eməşşehi.

A-wa ämoosän abäraj i-Buləs

¹¹ Ənhəywät! Kəwəneđ a hi-əşhəşšälnen d-ad-hawän-in-əjäy məjräd wa itäj ere irmas iba n-tayətte; kəwəneđ a-s ənihəjja a-s timələm-ahi dat-əddinät wi s-tordam a-s ojarän-ahi tumast n-inəmмуşal. Əssanäy a-s wär t-illa a ämoosäy məşan, wär t-illa a-s hi-ufän əddinät wi jəm inəmмуşal täskakäm däy-işənnawän.

¹² Ämära, ijitän wi satbatnen tumast n-änəmmaşul, jän jere-wän: əşşumorät, ijitän n-Mässinäy, härätän əssuk-səđnen, tikunen, əmeşäläy a-wen-däy iket-net jere-wän. ¹³ Ləyätät-ahi yas a jeý däy-älkənisäten ti iyyäđnen wär jeý yur-wän säl wa n-a-s unjäyäy ad-hawän-umasäy əzuk; kunta a-wen, ikm'-iwän, adiş, ənşät-ahidd.

¹⁴ Ämära, näkk da əbokän ad-sär-wän-in-əjäy asikəl-in wa s-kərađ, məşan əlmədät a-s wär kəwän-in-əkkey i-ad-hi-təkfəm härät ənn-ak, əkkey-kəwän-in ed to-järäm sär-i ehäre, a ämoos-däy. Ajän wädden abbatän a-s ənihəjja ad-əttəfän təmudre i-aratän-nəsän a əkkän məđrəyän wädden aratan a iwar a-wen. ¹⁵ S-iman wi-nin näkk, wär t-illa a ley hawän-ənkazäy ed diha t-əlleý, əsidəwäy i-ad-kəwän-əkfäy wäla-däy təmudre-nin. Ak, ajän kəwəneđ tərha ta məqqärät hawän-jeý, wär sär-wän dd-torew ar iba n-tərha-nin?

¹⁶ Təssanäm a-s wär kəwän-ihə fəw ere əddoben ad-əjjäy a-s kəla has-ämoosäy əzuk. Adiş, ma əsihəlän iyyäđ jannen: wa Buləs, imsäd, amsud day yas a-s ikša ehäre-nänäy. ¹⁷ Ləyätät-ahi yas däy-meddəwən wi sär-wän-in-əşməşäläy i kəwän-ikkən s-täkkärzəzzäl i-ad-əkš ehäre-nəwän? ¹⁸ Näkk a əsmätärän Titus d-ad-kəwän-in-akk ənta d-əñḡa-y däy-əddin wa s-hawän-jeý isəlan-net. Ak, ajän a-s kəwän-in-osän, əkšän ehärenəwän? Näkk hakd Titus, iyyän n-ənniyät a nəttäf jere-wän, iyyän n-əmm a nohär däy-a-wa nəmeşäl iket-net.

Inəzjam n-Buləs

¹⁹ Təkarđe-ta-däy, wär hawän-tät-in-nəkkeb fäl-a-s in-nin nərha ad-nəkf iman-nänäy tidət. A-wa nənnä iket-net, Mässinäy a dat-tän-nənnä däy-təssəba n-tassayt ta nəja d-Älmasex. Ayətma-y, ittus n-məjräd wa hawän-in-jeý, i n-ad-təşşuhum däy-immun-nəwän.

²⁰ Əssiirmäy-ahi a-s afäl kəwän-in-osey, ad-kəwän-in-asäy wär hem əlxal wa dər-kəwän-əzzäyäy, əkrukəđäy; a-wen, əlməy-na-net a-s əssiirmäy-ahi ad-kəwän-in-

asäy, əllan-t ikənnasän d-tismiten d-akfor d-tərha n-anmijar d-mawmaw d-əhhuləs d-asənnəxəmbəl n-əddinät jere-wän. ²¹ Əssiirmäy-ahi a-s afäl kəwän-in-osey, ad-hi-isərəs Mässinäy, isəkn'-ahi a-s han-kəwän əddinät əjjootnen s-har əməra-däy, wär-əmmujrəžän a-wa jän, utabän; ad-hi-umas a-s şund iba a əttəfäy däy-təssəba n-iyyəđ däy-wän s-har əməra-däy, əkfan iman-nəsän iba n-təşədje d-erk əlxal, d-asəmməđəs n-iman-nəsän.

A-wa ikittəw Buləs afäl ikka Kurənta

¹³ Näkk-da-hi əbokän əməra ad-sär-wän-in-əjäy asikəl-in wa s-kərađ. Ere itəggar uđlem-däy, ad-t-iwär s-a-wa ənnänät sənətät meý kərađät tjuhawen ed a-wen-däy a iytäş əlkəttab n-Mässinäy. ² A-s sär-wän-in-jeý asikəl-in wa s-əssin, əlləyey-awän a-s əddinät wi əmeşälnen abəkkəđ hakd wi iyyäđnen, əlməd-net a-s kud-däy ujeýäy-tän əməra-däy, afäl hin-osey, wär hasän-e-səlməđäy iman-in ³ ed, wädden tənnəm tərham ad-səbbuyənəm kunta Älmasex a-s ämoosäy enəmmejrəd-net meý. Sollanät, işwar təkkasäm əşşäk däy-a-wen. A-wa əkkəsäy əxdamäy jere-wän, ijmađ-t əşşäk a-s wädden *Älmasex* ibrarän a tənhyäm, səjrähät yas däy-əşşahät wa s-ihə ulhawän-nəwän i-ad-təkkəsäm əşşäk a-s tidət-däy a-s əşşohät. ⁴ Tidət a-s ibrar əşäl wa d-ätwəşláb fäll-tajəttewt məşan, təssənkär-t-dd tərna n-Mässinäy jer-inəmmuttan. Näkkəneđ-i dər-s osəyənən, nəbrar məşan, nohär dər-s təmudre ta təşşohet ija s-tərna n-Mässinäy ta dd-e-tənfiləlat jere-wän.

⁵ Zəjjəzzät yas iman-nəwän: ak ma dər-ogdäh immun-nəwän? Əqqəlät-in iman-nəwän, zəjjəzzəm-tän. Ak ajän wär hənnyäm a-s *YisaÄlmasex*, izzay däy-ulhawän-nəwän. Wär-əyeläy han-kəwän əddinät wəren əddin, ⁶ ija yur-i näkk a-s təssanäm a-s inəmмуşal n-tidət a nəmoos, tənhyäm-t a-wen, ⁷ nəttar däy-Mässinäy ad-təbđəwäm d-e d t-illäm a läbasän. Issan Mässinäy a-s wär nərha fəw, ad-kəwän-nəşəhhəşşəl s-tərəđdawt n-a-wa nəmoos, wär nərha yas ar ad-kəwän-işləw a-wa oläyän, kud-däy wär hanäy-təkfem tidət.

⁸ A-wa ämoosän tidət, wär t-dd-nəkka d-härät, wär nəddobät yas ar tənna-net. ⁹ Əsidəwät-anäy abror wa nəja, igdäh yas a-s kəwəneđ, təşşohem, tittar-nänäy däy-Mässinäy, ad-tumasäm meddəwən əmdanen, şəddijnen.

¹⁰ Ənta-den-däy əddälil wa fäl hawän-in-əssəktəbäy təkarđe-ta-däy əşäl-i-däy; derhan-in a-s, afäl kəwän-in-osey, uday ad-kəwän-səknäy ežəwe wa əddobey ed, tədəbit ta hi-ikfa Eməli, ti n-ad-kəwän-səbdəđäy, təşşuhum, wädden ti n-ad-kəwän-siđəwäy.

Isəmməterän d-tihulawen

¹¹ Ɖarät-a-wen day, ayətma-γ, dəwätät, umasät med-dən əmdanen, işdajät, nəmsəkkuyədät jer-iman-nəwän, ətṭəfät iyyän n-ənniyät, nəmhirəjät dəγ-älxer i-ad-kəwän-idhəl Mässinäγ-i dd-ijän tərha d-älxer.

¹² Nəməjjät jer-iman-nəwän tərha təmdat. Ähuulän-kəwän-in iməššeddəjän wi t-əllänen diha-däγ.

¹³ Issənsä fälla-wän Emäli *γisaÄlmasex* ännuymət, ik-f-iwän Abba tərha-net, osäγ-kəwän *Unfas Šəddijän* iket-däγ-nəwän. Amin!

Käl-Gälasya

Äšajəš

1 A-wa näkk Buləs wa s-tumast-net i-änammašul wär dd-təfel tərha n-əgg-adəm, wär has-dd-is-səbāb day əgg-adəm wäl' iyyän, Mässinäy-i n-Abba dd-issənkārān *YisaÄlmasex* jer-inəmmuttan d-Ÿisa Älmasex iman-net a hi-äsnäfrānān i-āmašal-wen-däy. ² Ähu-uläy-kāwän-in, näkk d-ayətma-γ wi γur-i-t-əllänen dār-oharäy immun s-Emäli Ÿisa Älmasex a hawän-in-əktab-nen kāwāneḍ-i hänen *älkānisäten* ti n-Gälasya.

³ Ettaräy s-Mässinäy-i n-Abba-nänäy d-Emäli-nänäy Ÿisa Älmasex a kāwän-ikfän ännuymät d-älxer. ⁴ Ÿisa Älmasex, iman-net a ikfa i-ad-nəjrəw tenäšše n-ibäkkadān-nänäy, ištāf-anäy däy-a-wa läbasān fäll-təglä äddunya, äzzehäz-anäy-dd d-iman-net, ənta-den-däy a-wa ihan erhet n-Abba-nänäy Mässinäy-i ⁵ äni-häjjän härkuk d-təmmal. Amin!

Täqqän n-eyäf n-Buləs däy-isälan n-käl-Gälasya

⁶ Kāwāneḍ ya təjraw-ahi tākunt n-armuḍ wa dār-täqqälām ḍarät wa kāwän-dd-iyrän s-ännuymät-net i-ad-təlkəmäm i-Älənžil iyyän säl wa-net. ⁷ Äyyät-ahi ad-kāwän-səlmədäy a-s wär t-illa ar iyyän n-Älənžil, a t-ämoosän wa n-Älmasex. He kāwāneḍ, wär toyjem erk äddinät wi tattärnen tikärras-nāwän, samäskalān-awän Älənžil wa n-iyän iha əlyəllas. ⁸ Ənney-awän: ere kāwän-dd-osän, kud-irha umas iyyän däy-näy wāla änjālos dd-ifalän išənnawän, ad-hawän-ixatṭāb Älənžil säl wa hawän-näxtāb, inžäy-t Mässinäy.

⁹ A-wen, äru d-hawän-tän-nənnä, nəjann'-awän-t day ämära, ere hawän-ixtābän *Älənžil* säl wa n-iyän hawän-näxtāb, täqbälām, inžäy-t Mässinäy.

¹⁰ Ämära, ajän dägg-adəm a-s tattäräy ad-əkrəšäy idəm data-sän mey Mässinäy? Fäw! Mey tordam a-s tattäräy ad-zəjrəzäy iman-in i-dägg-adəm? Fäw! Ənnär tattäräy ad-zəjrəzäy iman-in i-dägg-adəm, wär tu-masäy akli ixdamän i-Älmasex.

Emmæk wa s-ikfä Mässinäy tənnəmušəla Buləs

¹¹ Ayətma, əlmədät a-s *Älənžil* wa hawän-äxtābäy, wädden a dd-ikkas ägg-adəm däy-eyäf-net, ¹² wädden äwadəm a hi-t-issäqbalän, wāla äwadəm a hi-t-is-säyrän, *YisaÄlmasex* iman-net a hi-t-dd-äsnäfalälän i-ad-t-əfhəməy.

¹³ ḍarät-a-wen day, han-kāwän isälan n-a-wa s- kälä t-hey ibda a-s əlkamäy i-äddin wa n-käl- Älyähud. Äqquzzäbey *älkānisät* n-Mässinäy s-a-wa äddobey iket-net, wär t-illa a äsidärhänäy ar ad- tāt-in-aləməy fäll-ärori n-äkall. ¹⁴ Äzzāman-en, ojäräy imigdähän-in däy-tumast-in uḍəf n-äddin wa n-käl-Älyähud, ojäräy-tän s-a äjjeen däy-tərha n-igguz n-älyadatän wi hanäy-dd-oyyän imärəwän-nänäy.

¹⁵ Mäšan, Mässinäy, däy-tərha ta hi-ija, äsnäfrän-ahi härwa wär-əwey, osä-dd ašäl wa issəbdäd i-a-wen γas, iy'r-ahi-dd s-iman-net däy-ännuymät-net i-ad-umasäy akli-net, ¹⁶ äsmäqqäs-ahi d-*Rure*-s wa dd-ifälän išənnawän i-ad-äjäy isälan-net i-inəzzulam. † Ija a-wen γas, əgley, wär t-illa ere däy-əttaräy äddäbara n-a-wa wāla a-wa. ¹⁷ Wär-əkkey wāla Yärussälam i-ad-däy-s ənməz-zəyäy d-meddän wi hi-äzzarnen s-tumast n-inəmmuša, əkkey äkall wa n-arabän, təzzar, äqqäläy-dd ayrəm wa n-Dämašaq.

¹⁸ Šämad okayän kərəḍ iwətyan ḍarät-a-wen-däy, ad-əkkey Yärussälam, änmäzzayäy d-Bətrus-i γur-äz-zubbey har jey məraw išilan d-səmmos. ¹⁹ A-wa säl ənta-en-däy, wär-ənheyäy däy-inəmmuša ar Yaquub wa n-əḡḡa-s n-Ÿisa.

²⁰ Isälan-wi-däy hawän-in-kattābäy, Mässinäy a-s tajuhe-nin, tidət wädden bahu. ²¹ Fäläy dihen γas, əkkey tajiwen ti n-Surya d-Silisi.

²² A-s itäj a-wen-däy, wär kälä ənhäyän älməssexitän wi əzzäyunen teje ta n-Älyähudəyät idəm-in, ²³ mäsällät γas a jän n-a-s ähaləs wa s-kälä itiγəzzəbut *älkānisät*, ənta-da-däy ämära s-ənta iman-net a ixatṭābän immun wa s-kälä itattär ad-t-in-aləm fäll-ärori n-äkall. ²⁴ Ad-timələn Mässinäy däy-təssəba n-a-wa hi-ija.

Ämašal n-Buləs s-ayrəm wa n-Yärussälam

2 Məraw iwətyan d-əkkoz ḍarät-a-wen-däy ad-oläsäy ajozi s-Yärussälam äddeewäy äsihe-wa d-Bärnābbas d-Titus. ² Ajozi-nin day s-Yärussälam, Mässinäy a hi-t-dd-äsnäfalälän, jey-t. Əžžəmmäyäy dihen d-inušämän n-*älkānisät* ta t-təllät dihen, ässoyäläy-asän isälan n-*Älənžil* wa xatṭābäy i-inəzzulam, †† əffəsäräy-

† — *γur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).* †† — *γur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl ti*

asän s-iyjän-iyjän isälan n-a-wa jey d-a-wa hi-išlän iket-net i-ad-wär-itumas älxidmät wa s-išwār jey-t, a jey bännan. ³Jey-där-sän anəfham-wa-däy fäl wär-äšhāššälän wäla däy-Titus-i dār-i äddewän asəmmili n-iman-net ed əssanän a-s ägg-Älyunan † a ämoos. ⁴Wär t-illa fāw ere dd-iḍkalän isälan n-amili wäla iba-net har jere-näy dd-älmamäsän käl-Älyähud iyyäḍ jannänen s-bahu a-s älməssexitän a ämoosän, ad-tattärän asəmmili-net mäšan, nəlmäd šik a-s a-wa inaramän hanäy-dd-əjjašnen i-ad-zəjjəzən ajärāw n-iman wa hanäy-ikfa *YisaÄlmasex* a-s nomän sār-s. Nəlmäd a-s wär tət-tärän yas ar ad-nāj äššāk däy-əlləllu wa nəjrāw, aləsän-anäy asəkkəlu i-alämär wa n-ännäbi Mosa. ⁵Äddinät-en-däy, wär hasän-noyya iman-nänäy s-ākall, nəssək-fār-asän iman-nänäy, nunjäy s-a-wa säyren i-ad-täqqayməm kəwāneḍ tətṭafäm Älənžil-i ämoosän tidət ta s-tärḍäm.

⁶Däy-tayimit-nänäy-ten-däy, ad-ənnän meddän wi n-inušämän n-imizärän, kud-däy, s-iman wi-nin, wär-äkkuläy d-a-wa ämoosän ed Mässinäy, wär-iḍəkkəl äd-dinät s-əḍḍəkuḍ wa däy-tän-jän imidiwän-näsän, hakd a-wen-däy, wär t-illa äššāk jan däy-a-wa säyrey, ⁷ännak, ärḍän iket-däy-näsän a-s näkk, ikkəlläf-ahi Mässinäy axəṭab n-Älənžil i-inəzzulam-i wären əja amili härät s-əmmək wa s-ikkəlläf Bəṭrus d-a-wen i-käl-Älyähud-i yur-ämoos amili härät. ⁸Əfhämän iket-näsän a-s tärna n-Mässinäy ta hi-jät däy-tənnəmušəla n-Älənžil i-inəzzulam, ənta day a jät Bəṭrus däy-tənnəmušəla-net i-käl-Älyähud. ⁹Däy-edäwänne-nin d-inušämän, irḍa Yaqub d-Bəṭrus d-Exya-i ämoosnen imizärän wi əššämnen n-älkänisät a-s näkk-däy, ikf-ahi Mässinäy turhajät n-ad-äjäy isälan n-Älənžil-net i-inəzzulam. Yur dihen-däy ad-där-näy jän näkk d-Bärnābas ifassän n-älxer, nänmärḍa dār-sän i-ad-näkk näkkəneḍ inəzzulam, əkkən əntəneḍ käl-Älyähud. ¹⁰Härät iyyän a dār-hanäy-äsmätärän, ənnän-anäy: «Wär hin-təttəwäm tiläqqiwen n-älkänisät ta häṭ Yärussälam». Ämoos a-wen-däy däy-näy əttärän a däy-əkney əjjəlyüt ḍarät-a-wen.

Äsmäqqa Buləs fäll-Bəṭrus

¹¹Təglä tanfust hundäy har ašäl wa dd-osa Bəṭrus ayram wa n-Intyuš. Indär-ahi dihen anəfham dār-s ed iwar-t uḍlem däy-a-wa ija ¹²fäl-a-s iket-di dd-tisən meddän dd-äšimašäl Yaqub, itihär imənsiwän d-älməssexitän wi wären ämoos dägg-Älyähud mäšan, osänd inämmašälän n-Yaqub yas, imäl ənta s-edes šund kälä wär-inhey älməssexitän-win-däy, äbas dār-sän itihär wäla imənsiwän a-wa-däy has-təja tuksəḍa n-a-wa he-ənnən käl-Älyähud wi jännänen ifraḍ amili fäll-äd-dinät iket-näsän. ¹³Ənhäyän käl-Älyähud wi iyyäḍnen

wsaten ti iyyäḍnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änäzzalim, äkäfär (ere wärän issen s-Mässinäy). † Gərik (Grec) däy-Təfränsit.

n-älməssexitän a-wa ija Bəṭrus yas, əlkämän-as əntəneḍ-däy har dd-iha ilkam-asän Bärnābas iman-net däy-təlmənufäya ta ijjäš Bəṭrus. ¹⁴Ənhäyäy a-s ifraḍ Bəṭrus i-tidət n-a-wa inna *Älənžil* yas, äytäläy-t dat-äd-dinät iket-näsän, ənney-as: kunta käyy-i n-ägg-Älyähud təlkamäd i-agna wa s-əlkämän inəzzulam, ənd'e-d-il' əmmək ämära-däy, ad-təttäräd däy-inəzzulam ad-ilälän agna wa n-käl-Älyähud?

Immun s-Yisa Älmasex yas a iyalläsän ägg-adəm

¹⁵Tidət, s-aläšäl-däy, dägg-Älyähud a nämoos, wär hanäy-iha ašni n-tiwsaten ti n-inəzzulam wären əssen s-alämär n-Mässinäy ¹⁶mäšan, hakd a-wen-däy, nəssan a-s äwadəm, immun s-YisaÄlmasex yas a t-ihakkän idəm dat-Mässinäy wädden amišəl n-a-wa innä alämär wa n-ännäbi Mosa kud-irha itṭaf-t iket-däy-net. A-wen-däy, a fäl näkkəneḍ-däy, nomän s-Yisa Älmasex i-ad-hanäy-äkf immun-nänäy sār-s idəm dat-Mässinäy wädden imärkedän-nänäy ed wär t-illa äwadəm madän-ijrəw idəm yur-Mässinäy fäl-a-s innin əmešäl a-wa innä alämär wa n-ännäbi Mosa. ¹⁷Näkkəneḍ, Älmasex a-s nətattär ad-hanäy-ijrəw idəm yur-Mässinäy mäšan, kunta hakd a-wen-däy iket-net, äffukkär-dd a-s nämoos inäsbäkkəḍän, ajän a-wen älmäyna-net a-s Älmasex a hanäy-äsoḍän däy-ibäkkəḍän-win-däy? Xäša! ¹⁸Ädduuttät a-s afäl dd-äqqäläy alämär wa n-ännäbi Mosa wa äbboṭäläy, ad-janney i-iman-in, äddoobey amišəl-net, a-di, uḍlem yas a sawaräy iman-in ed a-wen wär-ämmukkän. ¹⁹Alämär, iman-net a hi-madän-äny i-ad-äbas əddaräy i-alämär, ännak, Mässinäy a-s əddaräy. ²⁰Näkk, ohäräy d-Älmasex atwəšləb wa ätwäjjä fäll-tajəttewt, kunta ämära əddaräy, äbas näkk a iddarän, Älmasex a iddarän däy-tayəssa-nin. Tämu-dre-nin däy-äddunya-ta-däy, jey-tät däy-təssəba n-immun wa jey s-Rure-s n-Mässinäy-i hi-ijän tärha-ta-däy fäl ämmut däy-təssəba-nin i-ad-äyləsäy. ²¹A-wen-däy a fäl wär-ärḍey sibəṭṭuläy ännuymət wa hi-ikfa Mässinäy ed ädduuttät a-s ənnär ihakk amišəl n-alämär wa n-Mosa idəm yur-Mässinäy, adiš Älmasex-i-däy, ämmut bännan.

Älyädalät wa ilän älfäyda yur-Mässinäy

3 Ya käl-Gälasya! Ajän kəwāneḍ iba n-tayette a kəwän-irmäsän? Mi kəwän-äkrakəwän i-ad-täqqəläm ḍarät Yisa-i s-hawän-nəffəssär äddälil wa fäl ätwəšləb fäll-tajəttewt? ²Sastanäy-kəwän ämära: amišəl n-a-wa innä alämär mey immun s-Älənžil-i s-täsjädäm a kəwän-ikfän Unfas Šäddijän? ³Ajän kəwāneḍ irmas-kəwän iba n-tayette ogdähän d-a-wen-däy! Ənd'e-d-il' əmmək a-s a-wa təssəntäm s-tärna n-Unfas Šäddijän, täsbəṭṭäläm-t-in har dd-täqqäläm ämära, täsifälläm fäll-iman-nəwän? ⁴Yas kəwāneḍ a-wa-däy dd-tokäyäm iket-net däy-immun-nəwän, wär t-

illa a käwän-ikfa dāy-tayette? Wār il' əmmək a-wen!

⁵ Ak Unfas Šaddijän wa käwän-ikfa Mässināy d-tikunen ti ija jere-wän, ma tordam, mafäl ija a-wen-dāy iket-net jere-wän? Ak ajän tordam a-s amišəl-nāwän i-alāmär n-ännäbi Mosa a fäl hawän-ija a-wen mey a-wa s-innin tomänäm s-Älənžil-i s-täsjadäm?

⁶ Ektəwät-dd mājrad wa innä Mässināy fäll-ännäbi Ibrahim a-s innä:

«Omän Ibrahim s-Mässināy, ikrāš data-s idəm.»

⁷ Älmäyña n-a-wen a-s äddinät wi omännen s-Mässināy a-s aratän n-Ibrahim wi n-tidət. ⁸ Äru d-ätwäktäb dāy-əlkəttab n-Mässināy n-a-s ilkam ad-amənän in-əzzulam † s-Mässināy, äkf-en immun-näsän-en-dāy idəm dat-Mässināy. Äru d-ija Mässināy i-Ibrahim isälan n-älxer-wi-dāy a-s has-innä:

«Ad-äjjäy älbäraka dāy-tiwsaten iket-dāy-näsänät dāy-äddimmät-näk.»

⁹ A-wen-dāy a fäl ere omänän s-Ÿisa-dāy, ad-dāy-s äj Mässināy älbäraka wa ija dāy-Ibrahim.

¹⁰ Dāy-isälan n-äddinät wi jären ättäma n-a-s amišəl-näsän i-alāmär wa n-ännäbi Mosa a tän-madän-iyłəs, əlmədnet a-s iwar-tän uđlem dat-Mässināy, ed iktab dāy-əlkəttab n-Mässināy a-s:

«Ilyän Mässināy äwadəm wärän itəmišil hak ässayät a-wa ənnän färəđän wi hänen alāmär wa n-ännäbi Mosa.»

¹¹ Wār t-illa äwadəm mad-äj alāmär ämaydal dat-Mässināy ed iktab a-s:

«Immun a ihakkän ägg-adəm idəm dat-Mässināy i-ad-äj tämudre ta fälla-s irha Mässināy.»

¹² Nəssan a-s immun, wär-osey härät d-alāmär ed iktab dāy-əlkəttabän a-s ere ämešälän s-iqqud färəđän n-alāmär wa n-Mosa iket-net, ad-iddär sār-sän.

¹³ Iwar-anāy uđlem dat-Mässināy ed indär-anāy ad-nämašäl a-wa innä alāmär mäšan, osä-dd Älmasex Ÿas, äsdärfät-anāy dāy-tilyant ta hanāy-äswär, idkäl-tät fäll-iman-net, ämmut i-ad-näyłəs ed iktab a-s:

«Ilyän Mässināy äwadəm ätiwäšläbän fäll-tajəttewt.»

¹⁴ Tamättant ta ija Ÿisa fäll-tajəttewt, ij'-et i-ad-ənmi-wəđän inəzzulam dāy-idəm-net d-älbäraka wa s-ijjäs Mässināy ärkäwäl-net i-Ibrahim, nəjrəw dāy näkkäned-i sār-s omännen *Unfas Šaddijän* dāy-təssəba n-Ÿisa *Älmasex*.

Ärkäwäl wa ijjäš Mässināy i-Ibrahim

¹⁵ Ärheey ayətma ämära, ad-hawän-äffässäräy isälan-wi-dāy s-älmital iglan fäll-agnatän wi dāy-nänäy: təssanäm a-s ed iktäb ähaləs təkardə dāy-ija isälan n-əm-

† — Ÿur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änəzzalim a ämoos. A-wen-dāy a fäl tiwsaten ti iyyäđnen iket-näsänät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-dāy, änəzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässināy).

mək wa s-mad-tužan təkasiit ta dd-mad-äyy, afäl issəmda akätab-net, iyfäl-tät, ad-äbas t-illa ere äddooben asiwəđ wäla afänäž n-a-wa s-išwär iktäb-t. ¹⁶ Emmək-wen-dāy dāy a-s ijjäš Mässināy ärkäwäl-net i-Ibrahim d-ahäya-net. Əjrähät-in a-s wär-innä əlkəttab:

«Ad-där-k əjjəšäy ärkäwäl käyy d-ihäyawän-näk.»

A innä: «Käyy d-ahäya-näk», i-ad-əlmədän äddinät a-s äwadəm iyyän Ÿas a-s iha Mässināy ti-net, a t-ämoosän Älmasex. ¹⁷ Ämära, älmäyña n-a-wen, ənta da: Mässināy, ijjäš d-Ibrahim *ärkäwäl n-tassayt*, šamad okaynät əkközät timađ d-kärađät timərwen n-awätay ad-dd-äz-zäbbät Mässināy alāmär wa n-ännäbi Mosa fäll-käl-Älyähud, ämära, alāmär-wen, wär-äddobät ad-hin-ikkəs ärkäwäl wa s-išwär ijjäš-t Mässināy s-tizarät.

¹⁸ Ənnär ija a-wen, adiš, ma ija ärkäwäl wa s-išwär ijjäš-t Mässināy i-Ibrahim? Nəssan a-s Ibrahim, issətbät Mässināy ärkäwäl wa has-ijjäš, wädden s-alāmär mäšan s-tənnan-net ed Mässināy iman-net a has-innä: «Ad-käy-äkfäy ännuymät-in.»

Äddälil wa fäl dd-äzzäbbät Mässināy alāmär

¹⁹ Alāmär, adiš, ma infa? Alāmär, temähidät hanāy-salmaidät a-s näkkäned-i-dāy, inäsbäkkäđän a nämoos ämiyatärnen s-tenäšše hundäy har ašäl wa dd-mad-ass ahäya n-Ibrahim wa s-ätwänna ed ənta-en-dāy a-s ijjäš Mässināy ärkäwäl-wen-dāy. Alāmär-en, təssanäm a-s änjälösän a t-dd-äwwäyñen s-ännäbi Mosa-i t-dd-äwwäyän s-tamətəta ta jer-imäl d-Mässināy. ²⁰ Dāy-ärkäwäl wa ijjäš Mässināy d-Ibrahim, wär t-illa ere imalän jere-s d-Ibrahim ed Mässināy, ənta Ÿas a ijjäšän ärkäwäl-wen-dāy i-Ibrahim wäla əssəbab wäl' iyyän.

²¹ A-wen ak älmäyña-net a-s alāmär wa n-ännäbi Mosa, ill'-e a-s änimäšräy i-ärkäwäl wa ijjäš Mässināy? Äbo, wär-ämmukkän a-wen ed ənnär t-illa alāmär äddooben ihuk n-älžännät, əjrəwän-t äddinät, äj'-en alāmär-en-dāy äddinät əjrawnen idəm dat-Mässināy ²² mäšan, illäyät-anāy əlkəttab n-Mässināy a-s äddunya iket-net a t-təllat daw-tärna n-abäkkäđ, ämoos a-wen a itbatän dāy-təssəba n-ad-əjrəwän äddinät wi omännen s-Ÿisa Älmasex a-wa s-hasän-ijjäš Mässināy ärkäwäl-net.

²³ Ämära, dat-äzzäman wa dd-issäräyäs Mässināy immun s-Ÿisa *Älmasex*, alāmär wa n-ännäbi Mosa a dāy-näy ännihäđän, nämoos-as šund käl-takärmüt ikna uđəf dāy-tišəm-net, ännihäđ dāy-näy hundäy har ašäl wa dd-äsnäfaläl Mässināy immun s-Älmasex. ²⁴ A-wen, isalmaid-anāy a-s alāmär wa n-ännäbi Mosa, tayəlift a hanāy-ija; iyłaf-anāy i-äzzäman wa dd-mad-ass Älmasex i-ad-hanāy-äkf immun-nänäy idəm Ÿur-Mässināy.

Ušreyän n-immun s-Mässināy

²⁵ Ämära-dāy d-nəjjäs äzzäman wa n-immun, äbas fälla-näy ila änayłaf-en tärna ²⁶ ed Ÿur-ašäl-wa-dāy d-

tomänäm, tämoosäm aratan n-Mässinäy dāy-təssəba n-Ŷisa Ālmasex, ²⁷ ənta-i s-isəm-net a dāy-tāt-wāsäl-māyām dāy-aman, āmoos a-wen a əssiitbātän tassayt-nāwän dār-s, tärmasäm day ālxal wa irmas Ālmasex. ²⁸ Āmāra-hi, ābas izlay wa n-āgg-Ālyāhud d-wa n-Ālyunan, ābas izlay wa n-eläll d-wa n-akli, ābas izlay āhaləs d-tamāqt ed tämoosäm iket-dāy-nāwän iyyän n-āwadəm dāy-təssəba n-tassayt-nāwän d-Ŷisa Ālmasex. ²⁹ Ŷas, šāmad Ŷisa Ālmasex a kāwän-ilan, adiš tämoosäm ihāyawän n-Ibrahim, ad-təjrəwäm tākasit ta s-hawän-ijjāš Mässinäy ārkāwāl-net.

Azājor n-əkkəlu s-ajəraw n-iman

4 Ārheey day dāy-edāgg-wa-dāy, ad-kāwän-āknāy asəssəjarah n-a-wa s-ārheey tənna-net: wādden ara s-ilkam ad-ikus ti-s, a ikka wār-ikreš tayətte, wār-izley d-akli n-māssi-s kud-dāy wār t-ih' āššāk a-s a-wa ila abba-net dāy-ehäre iket-net, i-net. ² A ikka āmoos ara əndərrän, ad-ila imännähäqän d-ālwākilän has-janen ənniyät ənta hakd a-wa ila iket-net. Ad-ija a-wen-dāy hundāy har ašäl wa d-ikkäs abba-net āššāk a-s rure-s, āmoos āhaləs ilan tanhaqt āmāra. ³ Šund a-wen-dāy a fälla-nāy ijan näkkəneq-dāy, noläh d-aratan s-kāla ākkilen i-tārna ta fäll-təgl' äddunya ⁴ māšan, täwwäq-dd tāqqän ta issəbdād Mässinäy Ŷas, āšmašäl-dd sār-nāy *Rure-s* toraw tamāqt i-ad-izzāy jere-nāy, āmašäl ənta-dāy a-wa innä alāmār wa n-käl-Ālyāhud, ⁵ a-wen, ij'e Mässinäy dāy-təssəba n-ad-isəddarfət äddinät wi əzzāyən daw-alāmār-wen-dāy, ākf'anāy day näkkəneq turhajät ta n-tumast n-aratan-net. ⁶ Tidət-dāy a-s aratan-net a tämoosäm ed tasətbət n-a-wen, a tāt-āmoosän, Unfas Šäddijän n-*Rure-s* n-*Mässinäy* wa ija dāy-ulhawän-nānāy. Unfas-net-en-dāy a hanāy-ijrāwän s-ad-nəyarr Mässinäy s-isəm: Abba. ⁷ A-wen-dāy a fäl, ābas tämoosäm eklan, änn-ak aratan n-Mässinäy a tämoosäm. Ŷas šāmad aratan n-Mässinäy a tämoosäm, adiš, tämoosäm iməkkusa wi s-irh' ālxer iket-net.

Isəmməterän wi ija Buləs i-käl-Gälasya

⁸ Ibdā, a-s wār təzzeyäm Mässinäy, āššänämän-i n-mālayāyña Ŷas a-s tākkilem, Ŷabbādäm-tän ⁹ māšan, ašäl-i d-təzzeyäm Mässinäy, änn-ak, ännäyət, ašäl-i d-kāwän-izzāy Mässinäy, ənd'e-d-il' əmmək n-ad-taləsäm ihuk n-iman-nāwän i-mālayāyñatän wi fäll-təgl' äddunya s-wār t-illa fāw a ənfan wāla a tən-ihan, adiš kāwāneq a tārham ad-tāqqəlām əkkəlu-wa-dāy dd-təzjāräm? ¹⁰ Əjrahäy-in a-s təknam asəmyar n-uqəf n-išilan iyyäq d-orän iyyäq d-äzzāmanän iyyäq d-iwətyan iyyäq, ¹¹ əssiirmāy-ahi hullan a-wa kāwän-išlän har ämmukkän fāw a-s ija Ŷur-i a-s ālxidmät wa jey jere-wän, äbboṭṭäl-in bännan.

¹² Ayətma! Asəlyad a kāwän-tajjāy āmāra, tälälät-ahi ed äzzāman wa əkkäsāy əlley-t jere-wän, jey iman-in iyyän dāy-wän, wār-ənheyāy day a hi-tāyšadäm. ¹³ Təs-sanäm fāw a-s ašäl wa äzzarän d-kāwän-in-osey i-ad-hawän-ājāy isālan n-*Ālənžil*, a-s kāwän-in-osey, ārhi-ināy, ¹⁴ ja tayəssa-nin tələmde-ta-dāy fäl tāsijälälhāy māšan, hakd a-wen-dāy, wār hi-təkrehäm, wār hi-täjlälhāyäm, änn-ak, täsbərrākäm-ahi šund Ŷas änjälös n-Mässinäy a kāwän-dd-osän, šund Ŷas a-s näkk iman-in a-s *ŶisaĀlmasex*. ¹⁵ Ma ija ālxer wa hi-təssəknäm äzzāman-wen-dāy? Ma kāwän-ijrāwän? Ajän tətəwäm-in a-s äzzāman-en-dāy d-kāwän-in-osey, ārhiināy, təssəknäm-ahi tārha-ta-dāy fäl ənnär ämmukkän a-wen-dāy, təkkukkərem-dd tiṭṭawen-nāwän i-ad-hi-tänät-təkfəm. ¹⁶ Ajän tidət ta hawän-jänney, təj'-ahi ašänjo-nāwän?

¹⁷ Äddinät wi ədgəznen dāy-asəmməskəl n-isālan wi hawän-nəja, wār teyalät äkkulän dāy-wän, änn-ak tārha Ŷas n-ad-kāwän-sənnəməjjəjan dār-i i-ad-hasän-təlkəməm a dāy-ošälän. ¹⁸ Tidət, idgəzet āwadəm māšan, idgəzet dāy-amišəl n-a-wa olāyän. Näkk, əs-sofāy ad-tamašäläm a-wa olāyän s-ālwāqq iket-net jer-əlley Ŷur-wän wāla wār Ŷur-wän t-əlley.

¹⁹ Ilyadän-in, əssiilmädāy-kāwän a-s ozarāy dāy-təssəba-nāwän, ijmaqt-t äššāk day a-s jey tiżzurt ta täjj tamāqt jarrāwät eyäf-net, tiżzurt day ta jey, ad-tāt-əṭṭafāy hundāy har ašäl wa d-mad-ikən *Ālmasex* äntum dāy-ulhawän-nāwän. ²⁰ Āsiidārhanāy ad-t-əlley Ŷur-wän əssayät-wa-dāy i-ad-hawän-ājāy məjräd säl wa-dāy fäl-a-s iqqan eyäf-in fäll-təmyäre n-asəm-māxəlxəl-i-dāy hi-ija a-wa kāwän-išlän.

Ālmital dd-ätiwäqkälän fäll-tanfust ta n-Sarāta d-ta n-Xäzrāta

²¹ Äyyät-ahi ad-kāwän-səstənāy kāwāneq-i ədgəznen s-əmmək-wa-dāy dāy-utär n-amišəl n-a-wa innä alāmār wa n-ännäbi Mosa. Ak ajän təknam fāw teyäre n-a-wa innä? ²² Wādden, iktab dāy-s a-s ikräš Ibrahim əssin ilyadän, iyyän, ohar-t d-Xäzrāta ta n-taklit, wa iyyäqän, ohar-t d-Sarāta ta n-telällit-i issäxläl. ²³ Ara wa ohär d-taklit, ohär-t dār-s s-əmmək-wa-dāy s-itihär āhaləs d-tamāqt ara māšan, ara wa ohär d-telällit, āmoos ara n-ārkāwāl wa ijjāš Mässinäy i-Ibrahim. ²⁴ Tanfust-ta-dāy jät fäll-tiḏeḏen-ti-dāy n-sānatät, la älmāyña šəjreen, älmāyña-net da: tiḏeḏen-ti-dāy n-sānatät, äni-fäqqänät d-ārkāwälän wi n-əssin: Ārkāwälän-en, wa äzzarän, tamātart-net, Xäzrāta; a-wen ārkāwāl wa ijjāš Mässinäy d-ännäbi Mosa fäll-aḏay wa n-Sāy-nay, wen ārkāwāl, a-wa t-dd-ijmädän dāy-aratan iket-net eklan ed Xäzrāta-i n-ma-sän, taklit. ²⁵ Xäzrāta-en-dāy a-s šund aḏay wa n-Sāy-nay ihän ākall wa n-arabän, tooläh day d-ayrəm wa n-Yārussälām-i s-ašäl-i-dāy, məssaw-s iket-dāy-näsän, ākkiilen hārwa i-alāmār-en-

däy. ²⁶ Mäšan, Yärussälam ta n-tidət t-tällät yur-Mässinäy däy-išənnawän, ənta a-s taməđt ta n-telällit n-anna-nänäy. ²⁷ A-wen-däy faw a fäl iktab däy-isälan n-taməđt ta n-telällit a-s:

«Taməđt, kämm-i n-teməjjejrut, däwät, säqqələlət day kämm-i s-käla wär käm-tärmes tizzurt ta n-ajəraw n-eyäf ed ädduuttät a-s taməđt ta tätwäksänät, fäl-a-s innin wär tətəy, ad-tajär ta dər-ohär ähaləs-net aratan.»

²⁸ Ayətma, əlmədät a-s käwəneđ aratan dd-oraw ärkäwäl n-Mässinäy a tämoosäm šund əmmək wa s-ijjäs Mässinäy ärkäwäl i-Ibrahim yas, ikräš Isxaqq. ²⁹ S-əmmək-wa-däy s-ibda iwä-dd alyad wa təkraš Xäzräta, idwäl yas, ad-isakna wa n-Saräta ayäna; əmmək-wen-däy day a ijan jer-äddinät har ašäl-i-däy. ³⁰ Ämära, ilyađän-win-däy n-əssin, ma hanäy-innä əlkəttab n-Mässinäy däy-isälan-näsän? Wädden iktab a-s innä Mässinäy i-Ibrahim:

«Səfəl iman-näk taklit d-rure-s ed wär t-illa əmmək s-ohär alyad wa n-taklit təkasit d-alyad wa n-telällit.»

³¹ Ayətma, näkkəneđ, anna-nänäy telällit wädden taklit.

Älməssexitän, əjrəwän iman-näsän däy-təssəba n-Älməsex

5 *Älməsex* a hanäy-ijrəwän iman-nänäy, nəjrəw-tän day s-älxal imdan. A-wen-däy a fäl, əhəlät iman-nəwän, wär jem iman-nəwän toläs daw-əzük wa n-Iblis i-ad-has-täkkälem.

² Näkk Buləs, ənney-awän: afäl täsmäläyäm iman-nəwän s-əmmək wa s-t-ifrəđ alämär, adiš, wär käwän-e-infəw *Älməsex* s-wäla a əndərrän. ³ Ärhey day ad-əkkəsäy əwadəm iktet-net irhan ad-isəmmiləy iman-net däy-taydärt, afäl äsmäläy iman-net, ämoos-as färəđ ad-ämašäl day färəđän wi iyyäđnen əktäbnen däy-alämär. ⁴ Käwəneđ-i tattärnen ad-kəwän-äj amišəl n-färəđän n-alämär wa n-ännäbi Mosa äddinät lanen idəm dat-Mässinäy, ässiilmädäy-kəwän a-s ibd'-iwän a-wen d-ŷisa *Älməsex*, äsiinäməjjäj-kəwän d-ännuymət n-Mässinäy.

⁵ Näkkəneđ-i omännen s-ŷisa *Älməsex*, Mässinäy a ih' ättäma-nänäy i-ad-hanäy-äj imaydalän. Ättäma-en, näqqal-as s-tazidert ta ihakk Unfas Šäddijän-i s-ənta a ässixdämän immun-nänäy. ⁶ Äwadəm, afäl išwär irtäy d-ŷisa *Älməsex*, wädden amili wäla iba-net a infan härät, a-wa infän härät, immun d-asətbat-net s-tärhanänäy i-äddinät.

⁷ Anna säbxas yaden, uhən käwəneđ-i s-a ija a-wa-däy tosasäm däy-azzal wa n-immun s-əmmək-wa-däy, ma käwän-dd-iwwäyän, igdäl-awän amišəl n-tidət?

⁸ Erk ənniyät-wen-däy, wädden Mässinäy-i käwän-dd-

iyrän s-iman-net a dd-ifal, ⁹ ajän tətəwäm-in a-s täzza əndərrät a sakafät ejel n-älkäma äjjeen. ¹⁰ Näkk, ikf'-ahi Emäli däy-isälan-nəwän taflest n-a-s wär-e təjəm yas ar inəzjam šund wi jey mäšan, ärheey ad-təssanäm a-s əwadəm wa itattärän uyən n-iyäfawän-nəwän, ilmədet a-s ad-t-irməs Mässinäy ed anməšri šund-wen-däy, wär sār-s izley Mässinäy äddinät.

¹¹ Ayətma, däy-a-wa hi-dd-iqqälän näkk, ənnär isälan wi täjjäy, əfrađäy fäll-äddinät amili, adiš mafäl hi-tiyəz-zuben käl-Älyähud bännan? Ənnär a-wen-däy a xaṭṭäbäy, iket-di, wär tumas tajəttewt ta fäll-ämmut *Älməsex* älmuxal i-əwadəm wäl' iyyän. ¹² Ärheey däy-äddinät wi käwän-šaškanen ad-kəwän-əkfən älyafyät kud-ärhan qarät-a-wen, səmməkəđməkəđän iman-näsän.

A-wa ibdan ere iddarän i-tayəssa d-ere iddarän s-Unfas Šäddijän

¹³ Ayətma, ajəraw n-iman-nəwän a-s käwän-dd-iyra *Älməsex* s-iman-net, wär täjjät a-wen əsaru fäll-hakkäm iman-nəwän abäkkəđ, änn-ak, kunta ill'-e a däy-wän itanəhadän, umaset tanmədhalt jer-iman-nəwän däy-tärha ¹⁴ fäl-a-s alämär wa n-ännäbi Mosa iktet-net, äkiläwkäläw-t-dd məjräd wa innän:

«Äj i-änhəraj-näk tärha-ta-däy jed i-iman-näk.»

¹⁵ Mäšan, afäl dd-täqqäläm tänifäqqäm d-iwäyysan, tinmədidäm, tinməksim jer-iman-nəwän, dihen, äjät ənniyät i-ad-wär tənmlhisäm jer-iman-nəwän.

¹⁶ Äyyät Unfas Šäddijän ad-ännähəđ däy-wän, dihen, ad-əbas təlkamäm i-erk derhanän n-tiyəswen-nəwän.

¹⁷ A-wa läbasän isadərhan ägg-adəm, iknas Unfas Šäddijän; Unfas Šäddijän day iknas a-wa läbasän isadərhan ägg-adəm. Wär käla imda akənnas wa n-jere-sän, a-wen-däy a dd-orəwän a-s, wädden a dd-ijjäsän eyäf n-əwadəm-däy, ad-t-äj. ¹⁸ Afäl Unfas Šäddijän a däy-wän ännihəđän, wär däy-wän-e-ännähəđ alämär wa n-ännäbi Mosa.

¹⁹ Erk imojjan wi läbasnen itamašal ägg-adəm, wär-əfferän, ätiwässanän, əntäneđ da: əlkäxbu, iba n-təšədje, asəmməđəs n-iman, ²⁰ älyibadät n-äššanämän, əkkəriku, amšənji, akənnas, tismiten, asjət n-ađkär, tärha n-mijraw, bəđđo-bəđđo, ejhän-ejhän, ²¹ munkäzi, tesäse n-asməd, täruft d-a äjjeen wärän izley d-a-wen-däy. Əkkəsäy-kəwän däy-taydärt s-əmmək wa s-käla hawän-t jey, ənney-awän: äddinät wi tamašalnen härätän-win-däy, xəram-asän ujəs n-*Təmənəya n-Mässinäy*.

²² A-wa oläyän dd-itirəw Unfas Šäddijän s-ulh n-ägg-adəm ənta da: tärha, tedäwit, älxer, tazidert, təhanint, milyaw, immun, ²³ täzude, tanhađt däy iman. Härätän-win-däy, wär tän-iha-i iknas alämär. ²⁴ Äddinät wi əkfänen iman-näsän ŷisa *Älməsex*, əšläbän fäll-tajəttewt ta fäll-ätwəšläb ŷisa derhanän-näsän wi läbasnen tän-əl-

waynen. ²⁵ Šāmad Unfas Šāddijän a dāy-nāy ānni-hāḏän, adiš, nāyyet-t day ad-ānnāhāḏ dāy-tāmudrenānāy s-a-wa olāyän. ²⁶ Wār nētumaset āddināt tabārajnen wāla tinmākənžernen jer-iman-nānāy, wār-itisāmet wāl' iyyän fäll-a ila amidi-net wār ila.

Isəmməterän wi n-ajjal

6 Ayətma, ärheey dāy-wän, kāwāneḏ-i dāy-ānni-ihāḏ *Unfas Šāddijän* n-Mässināy a-s, e-d tär-māsām āwadəm iḡšadän härät, səssiḡədāt s-ənniyāt āzedän, wār t-tāxweläm. Käyy day-i t-isasayadän, āj ənniyāt i-iman-nāk i-ad-wār toḡed dāy-abākkaḏ šund wa dāy-oḡa. ² İḏkəlet hak iyyän dāy-wän āzük wa āllinjät amidi-net, dihen, ad-tāmašälām alāmār wa n-*Ālmasex*.

³ Ere ordän iman-net härät-dāy, a-s ija a-wen, wār-āmoos wāla a ənḡärrän, ilmədet a-s iman-net ḡas a isaswad, ⁴ iššəkət āwadəm imojjan-net təzzar iššək wi n-āwadəm iyyän, dihen kunta ihannāy fäll-iman-net a āniihājjan d-təmmal, adiš aməlet iman-net s-a-wen-dāy, māšan, wār-itājjət fāw əmmək s-āsnāfāqqa iman-net d-āddināt wi iyyāḡnen, ⁵ fäl-a-s, hak āwadəm ad-itwəsəstən d-āzük n-a-wa āmešäl.

⁶ Wi kāwän-sayranen mājrad n-Mässināy, ifraḡ fälla-wän ad-dār-sän tahərəm a-wa s-kāwän-irxām Mässināy iket-net.

⁷ Wār tākārrasāt iman-nāwän, Mässināy, wār t-itəjj āwadəm tekākšāšt, wār-e aləy āwadəm ar a-wa ād-domāt: ⁸ wa s-tayəssa-net ḡas a-s ixdam derhan-net, ad-sār-s dd-arəw a-wa itamašal əlhəllak māšan, wa s-*Unfas Šāddijän* a-s itamašal derhan-net, ad-sār-s dd-arəw a-wen tāmudre täylalāt. ⁹ Wār hanāy-itājjāšet sendad n-amišəl n-a-wa olāyän ed, afäl dd-tosa tāqqän ta issəbdād Mässināy, kunta wār sāmmeḡ fälla-nāy iji n-a-wa olāyän, ad-nəjrəw əlxer n-a-wa nəjä. ¹⁰ A-wen-

dāy a fäl āmāra, iket-di nəjraw s-a-wen, ihəlet miḡyaw-nānāy ebre n-e d t-illām āwadəm hullan ebre n-wi dār-nohār immun.

Ajjal n-mājrad wa ija Buləs

¹¹ Ənhəywät təššuhärt n-akātab dāy-edəgg-wa-dāy i-ad-təlmədäm a-s nākk iman-in a hawän-in-iktābän tākərḡe-ta-dāy. ¹² Āddināt wi tattärnen ad-hawän-əjən amili fārəḡ, əjrähät-ah'-in ḡas a wa tən-išlan, wār-ərhen ahānay n-aḡāna, a-wen-dāy a fäl, wār helän ad-ənnən i-āddināt a-s əlyəllas wār-iha ar tajəttewt ta fäll-āmmut *Ālmasex*. ¹³ Təzzar day āddināt-en əḡḡāfnen amili, əjrähät-in ḡas a-s əntāneḡ iman-nāsän, wār təmišilän fārəḡän n-alāmār iket-net, jan dāy-sän nefran, wār fäl-la-wän əfreḡän amili ḡas ar dāy-tārha n-ad-ābbārjäñ n-a-s əntāneḡ a āmoosnen əssəbab n-amili-nāwän.

¹⁴ Nākk, wār t-illa a jeḡ abāraj kunta wādden tidət ta n-a-s Emāli-nānāy *ḡisa Ālmasex*, āmmut fäll-tajəttewt. Tamāttant day ten-dāy ija a təmoosāt əssəbab wa fäl sār-i olāh a-wa-dāy ihän āddunya-ta-dāy šund a āmmun, olāhāy-as day nākk d-ere āmmun. ¹⁵ Wādden amili wāla iba-net a-s härät, tumast n-āwadəm əssiynāy Mässināy a-s härät.

¹⁶ Əttarāy s-Mässināy, ad-ākf əlxer-net d-tāhanint-net i-e d t-illām ere ilkamän i-a-wa ənney, ijrāw day a-wen i-e d t-illām ere ihan İşrayil wa n-Mässināy.

¹⁷ Əttarāy dāy-wän, kāwāneḡ ašäl-i-dāy, ad-wār dāy-wän itiləs āwadəm asəsnan n-iman-in, əḡḡāhän-ahi ibuyəsän-wi-dāy āššišwālnen tayəssa-nin s-əntāneḡ a-s tajuhe n-a-s nākk, il'-ahi *ḡisa*.

¹⁸ Ayətma-ḡ dāy-āddin, āhuulāy-kāwän-in, əttarāy day dāy-Emāli-nānāy *ḡisa Ālmasex*, ad-āj ānnuymət-net dāy-ənniyāt-nāwän. Amin!

Käl-Ifäsus

Äsajəš

1 A-wa näkk, Buləs, wa ija erhet n-Mässinäy ənäm-mašul n-*Yisa Ąlmasex* hin-iktabän i-iməššeddəjän wi äydälne s-*Yisa Ąlmasex* əzzäynen ayərəm wa n-Ifäsus. ² Ähuuläy-käwän-in, ikf'iwän Mässinäy-i n-Abbanänäy d-Emäli *Yisa Ąlmasex* ännuymät d-älxer.

Təmayit i-Mässinäy i-əlyəllas wa ikfä dəy-idəm n-*Yisa Ąlmasex*

³ Təmmal i-Mässinäy-i n-Abba n-Emäli-nänäy *Yisa Ąlmasex*-i fälla-näy dd-əzzäbben s-tärna n-*Unfas*-net e d t-illäm ärräxmät ihan isənnawän itatəjrawän yur-Mässinäy dəy-idəm n-*Ąlmasex*.

⁴ Mässinäy a hanäy-äsnäfränän härwa wär dd-täxle äddunya i-ad-numas data-s dəy-təssəba n-*Ąlmasex* iməššeddəjän, wär-iwer uđlem wäl' iyyän.

⁵ Dəy-təssəba n-tärha ta hanäy-ija a fäl iytäs dəy-ti-husay n-erhet-net s-ad-numas aratan-net dd-ija s-iman-net dəy-idəm n-*Yisa Ąlmasex*.

⁶ Ämāra, naməlet-t dəy-təssəba n-təmyäre n-ännuymät-net-wa hanäy-ikfa bännan dəy-äddimmät n-Wa ikna tärha.

⁷ Tədarfit ta häť ašni n-*Rure-s*, wa inyälän a hanäy-ijrāwän tenäšše n-ibäkkadän, äzzäbbät-dd fälla-näy ärrəzäy n-ännuymät-net ed, ⁸ äsnäfläy-anäy dəy-a-wen s-särho d-tayətte ta hanäy-ikfä i-ad-nəjräh erhet-net. ⁹ Ifəssār-anäy-dd əddəraj n-erhet wa s-dd-äsnäfaläl älmäyna-net ašäl-i-däy: a-wen, a t-ämoosän äddäbara ähuusken s-äru d-t-issəbdäd Mässinäy, ¹⁰ innä afäl dd-äddewän äzzämanän har dd-osa wa n-*Ąlmasex*, ad-dd-isədəw a-wa ihän isənnawän d-äkall, imnukəl fälla-s.

¹¹ Dəy-təssəba-net ənta-en-dəy d-a-wa hanäy-ikittəw a fäl äru, härwa wär t-illa fāw a dd-ixlakän, ad-iytäs Mässinäy s-ad-hanäy-isənnəfrən dəy-erhet-net wa isəbdäd. ¹² Adiš, naməlet älxurmät n-a-wa hanäy-ija Mässinäy, näkkäneđ-i järnen ättäma-nänäy s-tizarät dəy-*Ąlmasex*.

¹³ Ənta-den-dəy a-wa jām käwäneđ-dəy, ed təsläm i-tidət ta ämoos *Älənžil*-i iyalläsän, tomänäm sār-s, jām a-wen yas, isšəšwāl-käwän s-*Unfas Šəddijän*-i s-hawän-ijjāš ärkāwāl-net. ¹⁴ *Unfas Šəddijän* a-s äđđimmana n-täkasit ta hanäy-itwār Mässinäy. Ijjāš-anäy ärkāwāl n-a-s ašäl wa dd-e-isəmdəw sār-näy tədarfit-net, ad-äj

jer-ifassän-nänäy imraš wi ähuuskätne hanäy-itwār, a-wen-dəy a fäl, naməlet älxurmät n-Mässinäy.

Tittar ti ijä Buləs i-käl-Ifäsus

¹⁵ Dəy-isälan n-a-wen-dəy, a fäl näkk-dəy, əjjāšän-ahi isälan n-immun-näwän s-Emäli *Yisa* d-tärha ta säknem iməššeddəjän, ¹⁶ ad-t-təddaläy hak ašäl, tumayäy-as dəy-təssəba-näwän. ¹⁷ Təddaläy Abba n-Emäli-nänäy *Yisa Ąlmasex*, ənta-i t-illän jənnəj-härät iket-net i-ad-käwän-äkf särho, isənnəfiləl-dd-hawän iman-net i-ad-təknəm muzəyät, ¹⁸ isəmməlewlew ulhawän-näwän s-ännur-net i-ad-təkkəsäm äššäk dəy-ättäma wa käwän-äsjär a-s käwän-dd-iyrä s-iman-net, təlmədäm dəy fäll-təmyäre n-täkasit ta s-irha ad-hawän-tät-užan käwäneđ d-iməššeddəjän, ¹⁹ d-təmyäre n-tärna ta s-wär t-illa a dər-togdäh ihäkk imumənän s-a-wa dər-ogdäh äššahät-net, tədabit-net d-tärna-net.

Tärna n-Mässinäy ta dd-täsnäfaläl tanäkra n-*Yisa* jer-in-əmmuttan

²⁰ Tärna-ten-dəy, äšmašäl-tät-dd s-äššahät ašäl wa dd-issənkär *Ąlmasex* jer-inəmmuttan təzzar, äšyäym'-e daw-ayil-net dəy-išənnawän, ²¹ jənnəj-e d t-illäm änjä-los, d-e d t-illäm ämänokal, d-e d t-illäm härät ilan tärna dəy-išənnawän, d-e d t-illäm amānay; ässajär isəm-net e d t-illäm isəm itawäyren dəy-äddunya hakd-dəy e d t-illäm isəm s-ilkam ad-dəy-s ätiwäyra. ²² Ija härät iket-net daw-ıdarän-net, ij'-e eyäf n-*älkänisät* iket-net-i ²³ tämoosät tayəssa ta dəy-izzäy ənta-i dd-äsnäfalälän Mässinäy-i ilsän äkall s-älmäyna imdan.

Ännuymät n-Mässinäy a iyalläsän

2 Käwäneđ ibda, təmmum dat-Mässinäy, a-wa-dəy hawän-jän älyibän-näwän d-ibäkkadän-näwän. ² Tättäläläm äzzäman-en a-wa fäll-təgl' äddunya, tamašaläm a-wa fälla-wän irha Iblis-i äminakälän fäll-älsinän-i əlläynen, ämiinakäl dəy fäll-inämašrayän wi n-iməffelləgän.

³ Äddinät-win-dəy, käla dəy-sän näđđin näkkäneđ-dəy, nəlkam yas i-derhanän wi läbasnen n-tiyəswen-nänäy d-erk inəzjam-nänäy; ässiitbät a-wen tumast-nänäy n-käl-äddunya wären əzley d-imidiwän-näsän. Wär hin-äqqima yas ar ad-fälla-näy dd-izəzzubbət

Mässinäy aḍkär-net s-əmmək wa s-t-dd-mad-izəzzubət fäll-əddinät wi iyyäḍnen t-wären äksuḍ.

⁴ Māšan Mässinäy, mäqqār tāhanint-net, ij'-anäy tārha-i-däy mäqqārät, ⁵ s-härwa nämmut dat-Mässinäy, a-wa-däy hanäy-jän uḍlemän-nänäy, ässodär-anäy näkkäneḍ hakd *Älmasex* ed ännuymät-net a käwän-iyalläsän. ⁶ Däy-təssəba n-*Yisa* Älmasex-en-däy a fäl hanäy-dd-issənkar Mässinäy näkkäneḍ hakd ənta jer-inəmmuttan, äsnäyäm'-anäy dār-s däy-išənnawän. ⁷ A-wen, ij'-e däy-milyaw-net i-ad-əlmədän äddinät fäll-təmyäre, d-əjut n-ännuymät wa ihän *Yisa* Älmasex s-wär-ilkem ad-istak.

⁸ Ännuymät n-Mässinäy äddewän d-immun sār-s a iyalläsän; a-wen, wädden ägg-adəm a dd-ifal, ihuk n-Mässinäy a ämoos. ⁹ Wār t-järrəwän imärkedän ämešäl äwadəm i-ad-wär-itəbärij wäl' iyyän.

¹⁰ Mässinäy a dd-ifäl a-wen, ənta a hanäy-dd-ixlākän s-tihusay s-tärna n-*Yisa* Älmasex i-ad-nudabät amišəl n-imärkedän wi s-äru d-tän-dd-äsmäjnät Mässinäy i-ad-tän-nämašäl.

Tassayt ta täynayät t-təllät jer-imumənän däy-älkänisät

¹¹ A-wen-däy a fäl ämära, wär hin-təttəwäm a-s käla tämoosäm inəzzulam, † jannen-awän käl-Älyähud-i yur-ämoos amili härät: «Ed-kärämeläy», kud-däy, amili-en, wär-ämoos ar härät n-tamənkiḍt dd-inakkäḍ äwadəm s-äfuss-net däy-tayəssa.

¹² Äzzäman-en-hi, wär t-illa a toharäm d-Älmasex, wär t-illa a tässirtäyäm d-tamətte ta n-käl-Işrayil, wär toharäm dār-sän ärkawäl wäla ärkawälän n-tassayt wi hasän-ätwäjjän, wäla äṭṭäma n-Mässinäy däy-äddunya wäla däy-älaxärät. ¹³ Ənta-den-däy a-wa däy-wän ijan māšan, ašäl-i-däy, käwäneḍ-i s-käla tujajäm, äzzehäz-kawän-dd Mässinäy iman-net s-ašni wa n-Älmasex in-yälän, tosäyäm d-*Yisa* Älmasex.

¹⁴ Ənta-en-däy a-s älxer-nänäy, ənta-i issärtäyän käl-Älyähud d-inəzzulam, ämoosnen ihənnin, sənätät tiwsaten, ij'-en iyyän n-äwadəm, ikkäs-in jere-sän ajəz-zar wa ikkän jere-sän ed ikfa tayəssa-net ašäl wa d-äm-mut i-ad-hin-änd ayalla wa tän-ibḍän. ¹⁵ Tamättant-tendäy ija a-s hin-issəmdä a-wa hin-äba däy-a-wa innä alämär wa n-ännäbi Mosa däy-isälan n-a-wa xälälän d-a-wa xəramän. Issärtäy ämära käl-Älyähud d-inəzzulam, imäl-t älxer jere-sän i-ad-umasän fäll-əssin-essän tiyyät tawset dār-s tosayät, ¹⁶ äzmäzäl äddinät d-Mässinäy d-jer-iman-näsän s-tamättant ta ija fäll-tajəttewt, ij'-en tiyyät tayəssa i-ad-äbas t-illa anməksar jere-sän.

¹⁷ *Yisa*Älmasex, ašäl wa dd-osa, osä-dd i-ad-ixtəb isälan n-Älənžil-i hawän-ih' älxer käwäneḍ-i n-inəzzulam-i änimäjjäjnən d-Mässinäy hakd-däy käl-Älyähud-i

† — *Yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änəzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änəzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).*

sār-s dd-əllanen; ¹⁸ ənta-en-däy a ikfän Unfas iyyän Šäddijän i-käl-Älyähud hakd inəzzulam i-ad-əjrəwän tabarät s-Abba.

¹⁹ Ämära, äbas tämoosäm imäjarän wäla äddinät əz-zaynen äkall wär len, toharäm äkall d-iməššeddəjän, tämoosäm d-ägg-ehän wa n-Mässinäy, ²⁰ tolähäm d-ibəlyan n-tihun wi s-ikräs ehän däy-a-s ässas n-ehän-en, a-wa äxtäbän inəmmušal d-ännäbitän a t-ämoosän; *Yisa*Älmasex iman-net a-s tähünt n-ehän ta n-aymär fäll-idäy ehän iket-net. ²¹ *Yisa*-en-däy a fäl än-imäṭṭäfnät tihun ti s-ikräs ehän i-ad-wär t-tisiḍəw härät, ogdäh iket-net, itimyar i-ad-umas ehän-en, ehän šäddijän däy-izzay Emäli. ²² Käwäneḍ day-i n-imumənän, tänimäṭṭäfäm dār-s, i-ad-tumasäm ehän däy-izzay Mässinäy s-Unfas-net.

Buləs a-s änämmašul n-Mässinäy s-inəzzulam

3 A-wen-däy a fäl, näkk Buləs, ašäl-i-däy, ämoosay u-takärmüt däy-təssəba n-*Yisa*Älmasex-i hi-ijän änämmašul hawän käwäneḍ-i n-inəzzulam, ² äšmašäl-ahi-dd sār-wän Mässinäy däy-ännuymät-net i-ad-kawän-in-səssiwəḍäy isälan-net, ³ ənta-i hi-dd-äs-näflälän əddəraj wa s-hawän-odäššay isälan-net a əndərrän däy-armuḍ, ⁴ māšan afäl täyräm təkarḍe-ta-däy, ad-təjrähäm a-wa-däy s-hawän-əssewäläy ed näkk, Älmasex a hi-issəfhämän älmäyña n-əddəraj-wen-däy.

⁵ Isälan-wi-däy, əzzurəyatän ti hin-okäynen, wär tänät-dd-izjer ägg-adəm s-dd-äsinäfaläl Mässinäy älmäyña-näsän-has māšan, ašäl-i-däy, issəlmäd älmäyña-näsän s-tärna n-*Unfas* Šäddijän i-inəmmušal-net wi n-iməššeddəjän d-ännäbitän.

⁶ Əddəraj-en-hi, älmäyña-net a-s inəzzulam hakd käl-Älyähud, iyyän n-ajəraw a jän yur-Mässinäy, ämoosän tiyyät tawset, ohärän iket-däy-näsän d-*Yisa* Älmasex ärkawäl wa s-ätwäjjän isälan-net däy-Älənžil.

⁷ Näkk-i, ij'-ahi Mässinäy s-tärna n-ännuymät-net akli-net, wa ixatṭäbän isälan n-Älənžil, ⁸ näkk-i n-adday jer-iməššeddəjän, ikf'-ahi Mässinäy ännuymät-net i-ad-äjäy i-inəzzulam isälan n-təmyäre n-ärrəzäy wa ihän *Älmasex*, ⁹ äffäsäräy-asän iket-däy-näsän isälan n-əd-dəraj wa s-käla ättunkäl iket-di dd-ixalläk Mässinäy äddunya, s-ašäl-i-däy, änfäläl-dd älmäyña-net.

¹⁰ Isälan-en, äsnäfaläl-tän-dd Mässinäy i-ad-tumas *älkänisät* əssəbab wa s-lammädän imänokalän d-käl-äššahät wi əzzäynen išənnawän s-tihusay d-əjut wa ija sārho n-Mässinäy. ¹¹ A-wa s-äru t-issəbdäd Mässinäy däy-isälan-win-däy, ämešäl-t Emäli-nänäy *Yisa* Älmasex-i ¹² hanäy-ijräwän däy-təssəba n-immun wa sār-s nəja, anmihaḍ d-Mässinäy s-ənniyät t-iflasän. ¹³ A-wen-däy a fäl däy-wän ärheey, ad-wär hawän-igəddəl ayäna wa hannäyay akuyəd, änn-ak, umaset-awän a-wen əssəbab n-aḍkul n-iyäfawän-nawän.

Təmyäre n-tärha ta ija Yisa Älmasex i-tamətte-net

¹⁴ A-wen-däy a fäl rakkäyay dat-Abba i-ad-t-ädäläy, ¹⁵ ənta-i s-wär t-illa ejädäš iwarän išənnawän wäla äkall s-wädden iyarr isəm-net, ¹⁶ təddaläy-t ənta-i s-irzäy ən-nuymət-net, wär t-illa a-s wädden ill'-e jənnəj-s i-ad-kāwän-isəşuhət däy-iman-nāwän s-tärna n-Unfas-net, ¹⁷ ikən immun s-Älmasex antum däy-ulhawän-nāwän, təkənəm dəy anmārḥ jer-iman-nāwän, ¹⁸ tudabem kāwāneḍ d-iməššeddəjən iket-nāsən ujreh n-tärha-net-i-däy məqqārät: tärha dəy jat tähḥərut d-təššəjərət d-aḍkul d-atrəjji-i-däy s-wär t-illa fəw a tāt-madän-iktəl. ¹⁹ Təddaläy Mässinäy i-ad-təkənəm ujreh n-tärha n-Älmasex-i-däy məqqārät tojārät a-wa s-äddoobät eyäf n-ägg-adəm ad-t-dd-isäyləy, iḍney Mässinäy ulhawän-nāwän s-a-wa iḍnəy wa-net.

²⁰ Mässinäy-i äddoben ad-äj a ojārən a-wa s-äddooben iyāfawän-nāny utär-net d-azənnəzjəmi däy-s, ənta-i äddooben ad-hanäy-idhəl s-tärna-net ta simrumirät ulhawän-nāny, ²¹ tumaset təmmal ti-net däy-älkānisät, d-däy-təssəba n-Yisa Älmasex ḥärkuk. Amin!

Tassayt däy-alkum i-Yisa Älmasex

4 Ayətma! Äsimätäräy-kāwän näkk-i n-u-takärmüt däy-təssəba n-Emäli d-ad-təjəm təmudre täni-häjjät d-teyäre ta kāwän-dd-ija Mässinäy s-iman-net. ² Särəsät iman-nāwän däy-ḥärät iket-net, izadät, zäy-därät, tənmešmāräm jer-iman-nāwän däy-tärha. ³ Äjät a-wa təddobem iket-net i-ad-təttəfäm tassayt ta n-iyät däy-kāwän-ija *Unfas Šəddijän*, ämlet älxer jere-wän.

⁴ Tiyyät tayəssa a təmoosäm, Unfas dəy iyyän yəs, iyyän n-ättäma a kāwän-äsjär Mässinäy a-s kāwän-dd-iyär s-iman-net; ⁵ Emäli iyyän, immun iyyän, atwəsəlmaḡ dəy-aman dəy iyyän.

⁶ Mässinäy, iyyän yəs, ənta a-s Abba n-e d t-illäm ägg-adəm, ill'-e jənnəj-ḥärät iket-net, ässodär ḥärät iket-net, ih' ulhawän iket-nāsən.

⁷ Däy-ännuymət-net, hak äwadəm-däy, ij'-as isuf wi itäj Älmasex i-äddinät i-ad-hin-səssiwəḍän ämašal-net.

⁸ A-wen-däy a fäl innä əlkəttab n-Mässinäy däy-isälan n-Yisa:

«A-s ikk' išənnawän, irna imiksänän-net, äšräwräw-tän ḍara-s təzzar ija isuf wi s-irha i-dägg-adəm.»

⁹ Ma ämoos älmäyḡna n-täfert ta tənnät: «Ikk' išənnawän?» Älmäyḡna-net a-s Yisa-i ijjäšän ider n-äkall, ənta dəy a ikkän išənnawän. ¹⁰ Ənta-en-däy s-hawän-heḡ ti-net, ənta-i ijjäšän ider n-äkall, ənta dəy a ikkän ašəna wa hin-illan däy-išənnawän, ämnakäl fäll-ḥärät iket-net.

¹¹ Ämära, däy-isälan n-isuf wi ijä, ənta iman-net a ijän iyyäd inəmmušal, iyyäd ännäbitän, iyyäd imällänžalän, † iyyäd ärrabexän wi n-imännähəḍän d-imäsäyran n-älkānisät. ¹² Isuf-win-däy, ij'-asän-tän i-ad-säryəsän i-iməššeddəjən tadəwla, əkfən-tän imutaj wi s-ämiyatärän i-ad-təhəl älkānisät-i təmoosät tayəssa n-Älmasex s-data.

¹³ Dihen, ad-näj issuy imdan däy-immun wa noḥär, nəkən təməzzuyt n-Rure-s n-Mässinäy, numas äddinät äyradnen s-toläh təmudre-nāsən d-ta n-Älmasex-i wär-iwer älyib wäl' iyyän. ¹⁴ Ad-äbas nämoos aratan s-täşik-wält n-teyäre tän-dd-təmmärät-däy, ad-tän-təzzawät; nəyləs däy-a-wa sälmadän dägg-adəm wi wären təttär ar ere äšnämäšräyän s-tikārras-nāsən.

¹⁵ Numaset äddinät tinmənninen tidət təddeewät d-tärha i-ad-nədwəl, naläh d-Älmasex-i n-ämizär-nāny. ¹⁶ Ənta-en-däy a-s əssəbab wa dd-isadawän äddinät i-ad-asəyən s-əmmək wa s-osäyän izəmmuz tayəssa n-ägg-adəm. Tayəssa, afäl hak tasläḍt-net däy, išl'-eet a-wa tāt-iwārən, ad-daggäl iket-net, togdäh, tosay. A-wen-däy a fäl, nənmārḥet i-ad-nəhəl s-data.

A-wa s-käla t-nämoos d-a-wa nämoos ašäl-i-däy

¹⁷ Ämära, a-wa, ənney-t, tiləsäy dəy tənna-net däy-təssəba n-Emäli: wär tolehäm d-inəzzulam †† -i wären əgla ar fäll-mäläyḡna n-älxal, ¹⁸ tihay a däy-ärjašän, əžḥalän, äqqurän ulhawän-nāsən, tədraj-asän təmudre ta ihäkk Mässinäy. ¹⁹ Ässetän däy-təzzuləma d-iba n-täkrakiḍt d-asəmməḍəs n-iman-nāsən d-tärha n-ajäräw okäyän ämaku.

²⁰ Mäšan, kāwāneḍ, wädden erk älxal-wen-däy a kāwän-issäyḡra Älmasex²¹ kunta ənta a fäl təlmädäm, təlkämäm i-tidət ta kāwän-issäyḡra Yisa. ²² Äyyät fällawän erk älxal wa s-käla t-tättläläm, təbḍəwäm d-derhanän n-tiyəswen-nāwän ed a-wen wär dd-itirəw ar əlhəllak s-ägg-adəm. ²³ Äyyät Mässinäy ad-isəynəy in-əzjam-nāwän, äj'-iwän äddinät ärjašnen s-tayətə təynayät, ²⁴ əkrəšät älxal wa ikarräš äwadəm ässiynäy Mässinäy, äyədät, išdajät, tənneḡm tidət däy-ḥärät iket-net. ²⁵ A-wen-däy a fäl, əbḍəwät d-bahu, ännət hak iyyän däy-wän tidət i-amidi-net ed ämära-däy, hak iyyän däy-näy, ämoos ašrut n-iyän.

† Isəm n-äddinät wi s-ämašal-nāsən, jji n-isälan n-Älənžil. †† — Yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl meḡ ere wärän ilkem i-äddin-nāsən, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

²⁶ Afäl käy-ijjäs aḍkär, wär tøy aḍkär-näk ässoḍ'-ik dāy-a išlayän, wär toyyed täfukt toḍa ha täsämme n-a-wen ulh-näk, ²⁷ wär jem i-Iblis tašlät s-kāwän-orām.

²⁸ Wa itikrən, wär-itolset tikra, änn-ak, ixḍemet s-ifassän-net i-ad-ijrəw s-älxaqq n-tide-net, idhəl ənta dāy wa tärmäs tämäyatert.

²⁹ Wär dd-izäjjäret mäjräd səmmän, a ämoos-dāy, imawän-nāwän, änn-ak, i dāy-wän orän emm-net i-mäjräd-dāy, izjäret-t-dd a infan härät, iknan, wärän in-xes iman n-äddinät wi has-äsijädnen.

³⁰ Wär zäzzäkänzärät *Unfas Šäddijän* n-Mässinäy-i s-kāwän-iššəšwāl i-ašäl wa dd-e-isəmdəw sār-wän tä-darfit ta s-innä.

³¹ Wär toyyem täsämme wāla äšo wāla aḍkär wāla terk tettert wāla tigəggar, wär toyyem wāla dāy-härätän-win-dāy ikraš ekew dāy-ulhawän-nāwän. Əbḍəwät d-tälläbäst a tämoos-dāy. ³² Izädät jer-iman-nāwän, nəmiḍənät tähanint, ɣaymät tinmənšim jer-iman-nāwän s-əmmək wa s-hawän-in-inša Mässinäy dāy-idəm n-Älmasex.

Ättäbeya n-äddinät hanen ännur

5 Ayətma! Šämad aratan n-Mässinäy ikna tārha a tämoosäm, adiš, tälälät-t.

² Tännähädet tārha dāy-a-wa täjjäm iket-net s-əmmək wa s-hawän-tät-issəkna Älmasex-i ikfän iman-net, ämmut i-ad-umas takute lat älqim, s-ijraz aḍu-net i-Mässinäy.

³ A-wen-dāy a fäl wär jere-wän dd-tätwäḍkalnet isälan n-äwadəm ikfan iman-net iba n-täkrakiḍt wāla asəmmäḍəs n-iman-net wāla utär n-terše tokäyät ämaku. A-wa härätän s-wär-änhəjja fāw ad-dd-titwäyrin jer-iməššeddəjän. ⁴ Wär safälɣayät, wär täjjät mäjräd wärän ila älmäyḡna, wāla tekäškäšt wärät la äd-dälil, änn-ak, a täjjäm-dāy, ɣaymät tumayäm i-Mässinäy ijitän-net. ⁵ İlmədät a-s äddinät wi əkfänen iman-näsän iba n-täkrakiḍt d-wi samäḍasnen iman-näsän d-wi ha tārha n-härät-i wärät təzley d-älyibadät n-äššanämän; äddinät-en, xəram-asän ahänay n-Təm-mənəya ta n-Älmasex d-Mässinäy.

⁶ Wär kāwän-isəswadet äwadəm s-təzude n-iləs wärän infa härät ed anməšri šund-wen-dāy ad-dd-itirəwän aḍkär n-Mässinäy fäll-äddinät wi unjäynen s-ämišəl n-tənna-net.

⁷ Äddinät wi tamašalnen härätän-win-dāy, wär täntäsmadawäm. ⁸ Käla häm kāwəneḍ-dāy tihay mäšan, ašäl-i-dāy, tosäyäm d-Emäli, adiš, ətḡəfät älخال wa n-dägg-ännur; ⁹ ännur day, wär t-dd-izəjjär ar milyaw, iqqud d-tidət. ¹⁰ Šämad dägg-ännur a tämoosäm, əlmədät a-wa ijrəzän i-Emäli, tamašäläm-t.

¹¹ Wär tihrät härät d-mäləyänatän wi tamašalän käl-tihay, änn-ak, səffukkärät a-wa tamašalän ¹² ed a-wa tänišillun dāy-ufär, äsikarakäḍ wāla edawänne dāy-s.

¹³ Wär täkərrasnet iman-näsän, ilkam ad-dd-isəffukkär ännur a-wa tänišlän iket-net, ¹⁴ ed ännur, wär t-dd-izəjjär ar ännur. A-wen-dāy a fäl ätwännä:

«Jäy! Käyy-i itḡäsän, ənkär-dd dāy-eḍəs
Ənkär-dd jer-inəmmuttan wi jer-tənsed
i-ad-fälla-k isəmmələwlew Älmasex ännur-net.»

¹⁵ Äjät ənniyät i-tämudre-nāwän, uday ad-tumasäm äd-dinät wären la tayette, umasät iməssorha. ¹⁶ Äjät är-ramät dāy-tayrəst-nāwän, äyyät fälla-wän a-wa wär-iha älfäyda ed, išilan läbasnen a fälla-näy janen.

¹⁷ Wär tämoosäm äddinät irmas iba n-tayette, əjrähät erhet n-Emäli.

¹⁸ Wär sässät asməd har dāy-wän itakkäs ənniyät ed iba n-älخال a-wen, änn-ak, äyyät *Unfas Šäddijän* a dāy-wän ännähäḍ.

¹⁹ Nəmətḡəfät jer-iman-nāwän s-təmmalen dd-əzjar-nen Äzžəbur, d-təmmalen kāwän-samätarnen d-isuhay sār-wän dd-oraw *Unfas Šäddijän*. Amələt Emäli s-ulh imdan.

²⁰ Umayät härkuk i-Mässinäy-i n-Abba a-wa hawän-ija iket-net dāy-isəm n-Emäli-nänäy ɣisa Älmasex.

²¹ İsarəset hak iyyän dāy-wän iman-net i-amidi-net dāy-təssəba n-tuksəḍa ta jəm i-Älmasex.

Ehän n-älməssexitän

²² Tiḍeḍen! Särəsmät iman-näkmät dat-meddän-näkmät šund a-s Emäli a dat-täsrəsmät iman-näkmät,

²³ äniihəjja a-wen fäl-a-s, ähaləs a-s ämizär n-hänne-s s-əmmək wa s-ämoos *Älmasex* eyäf n-älkänisät-i tämoosät tayəssa-net ta dd-iyłäs. ²⁴ Əmmək-wa-dāy s-täsiräs älkänisät iman-net dat-Älmasex, əmmək-wen-dāy day a-s lanät tiḍeḍen ad-särəsnät iman-näsnät dat-meddän-näsnät dāy-härät iket-net.

²⁵ Meddän! Ärhet hak iyyän hänne-s s-əmmək wa s-irha *Älmasex älkänisät-net-i* s-ija tārha ta fäll tät-ikfä iman-net, ²⁶ i-ad-tät-dd-isəbdəd dat-Mässinäy, wär tät-iwer älyib wäl' iyyän ed, ənta iman-net a tät-iššəšdäjän, ässiräd-tät s-mäjräd-net-i išašdajän, ²⁷ i-ad-dd-təbdəd data-s təkna tihusay, täsisahäy ašäl, wāla älyib wāla ešer wāla ankəmmi wäl' iyyän.

²⁸ Əmmək-wen-dāy day a-s lan meddän s-ad-əḡḡafän tiḍeḍen-näsän, əjən-asnät tārha d-ənniyät wa jän i-tiyəswen-näsän. Tārha ta jed i-iman-näk, äjet i-hänne-k ²⁹ ed wär t-illa ere iksanän iman-net, änn-ak, hak äwadəm ija ənniyät i-tayəssa-net, išakš'-et, isals'-et. Əmmək-wen-dāy day a ija Älmasex i-älkänisät ³⁰ ed näkkəneḍ-i sār-s omännen, nämoos tisləḍ n-tayəssa-net.

³¹ A-wen-dāy a fäl innä mäjräd n-Mässinäy:
«Ad-ifəl ähaləs ti-s d-ma-s, asäy d-hänne-s,
umasän fäll-əssin-essän tiyyät tayəssa d-iyyan n-äwadəm.»

³² Mäjräd-wa-däy hawän-jeḡ däy-isälan n-əddäraj wa tämoos tassayt ta ija Älmaseḡ d-älkänisät-net, əssanäy a-s wär räqis ujreh-net ³³ mäšan, ifraḡ fäll-hak ähaləs-däy, ad-ärh hänne-s s-əmmək-wa-däy s-irha iman-net; səmyäret day hak taməḡt, ähaləs-net.

Isälan n-a-wa dd-iqqälän imärawän d-aratän-näsän

6 Aratän! Sajadät i-imärawän-näwän, ənta-den-däy a-wa oḡädän fälla-wän irha Emäli. ² Innä iyyän däy-alämärän n-Mässinäy:

«Səmyär ti-k d-ma-k»;

alämär-wa-däy, ənta a-s wa äzzarän äsdaw Mässinäy d-ärkäwäl, innä:

³ «Afäl təssəmyäräd ti-k d-ma-k, ad-təjrəwäd älxer, təkrəšäd tayrəst.»

⁴ Käwäneḡ-i day n-imärawän, wär täzzäkänzäräm aratän-näwän änn-ak, äjät-asän asədwal däy-tän sayrem, tadäbbaräm-asän s-a-wa innä Emäli däy-mäjräd-net.

Isälan dd-äqqalnen eklan d-məssaw-sän

⁵ Eklan! Säjdät i-imälan-näwän, uksaḡät-tän, səmyäräm-tän s-ulhawän šaddijnen šund ḡas a-s Älmaseḡ iman-net a-s jām a-wen. ⁶ Uday ad-tajjäm a-wa fälla-wän ärhän dihad käwän-hannäyän ḡas šund a-s tärham ad-käwän-in-əjrähän äddinät, änn-ak, äjät a-wa fälla-wän ärhän s-ulh irdan, ed a-wen-däy a fälla-wän irha Mässinäy. ⁷ Äjät a-wa käwän-iwäran s-ulh imdan šund a-s Emäli a-s t-tajjäm wädden dägğ-adəm.

⁸ Təssanäm a-s hak äwadəm, jer-akli wäla eläll, hak äwadəm-däy, ad-t-äkf Emäli a-wa has-jän imojjan-net.

⁹ Käwäneḡ day-i n-məssaw-s n-eklan, tajjät a olayän i-eklan-näwän, uday ḡas ad-fälla-sän samahaḡäm ed təssanäm a-s käwäneḡ hagd eklan-näwän, Emäli-näwän wa n-tidət ih' išənnawän, wär təzleyäm data-s.

Imutaj n-akənnas wi ikfa Mässinäy i-imumənän

¹⁰ Ḋarät-a-wen day, əḡḡəfät tärna n-Emäli i-ad-käwän-isəşşuhət.

¹¹ Əjbəsät, təḡkäläm əzzənəfän n-imutaj n-amjär wi käwän-ikfa Mässinäy i-ad-tudabem ehel n-iman-näwän dat-Iblis d-tidämäten-net. ¹² Ämära, anmäny wa nəha,

təssanäm a-s wädden dägğ-adəm a dər-t nəja, änn-ak, nəj'-e d-käl-tärna d-käl-əlxəkum d-käl-tädabit wi n-äd-dunya ärjäšnen däy-tihay, nəj'-e d-a-wa-däy iglän fäll-tälläbäst d-alšinän wi əlläynen däy-älhəwa.

¹³ Šamad isälan-den-däy, adiš, əjbəsät s-əzzənəfän n-imutaj n-akənnas wi käwän-ikfä Mässinäy i-ad-tudabem ehel n-iman-näwän, afäl fälla-wän dd-oḡa erk ašäl, tudabem akənnas s-a-wa təḡḡəfäm, wär təjew-äḡäm. ¹⁴ Əhəlät iman-näwän: tumaset-awän tidət, taməntəka; umaset-awän iqqud, əltäy-idmar wa wär nəbbəjnət tidij, ¹⁵ əmmək-wa-däy s-tässirməḡäm esel n-tifädelen-näwän, əmmək-wen-däy day a-s härkuk, ḡaymät täsidawäm i-iji n-isälan n-Älənžil-i sār-wän-dd-äwwäyän älxer. ¹⁶ A təjjäm-däy, umaset immun s-Mässinäy ayärh wa hin-itiwäyän fälla-wän ässämän wi ähi-jäljälnen s-käwän-itəjjar Iblis. ¹⁷ Umaset-awän əlyəllas wa käwän-ikfa Mässinäy takənbut ta hin-tiwäyät fälla-wän tisawaten, əšləjät təkoba ta ämoos mäjräd n-Mässinäy-i käwän-ikfä Unfas Šaddijän.

¹⁸ Təddalät Mässinäy härkuk s-tärna n-Unfas Šaddijän, əjləyät hullan däy-a-wen-däy, wär toyem sendad n-a-wen irmas-käwän, təddalät Mässinäy i-iməššed-dəjän iket-däy-näsän. ¹⁹ Ädələt-ah'-in Mässinäy näkk-däy a hi-issäryäsän mäjräd, udabey asuyəl n-isälan n-əddäraj wa ämoos Älənžil s-ənniyät ozjan. ²⁰ Älənžil-en-däy a-s ämoosäy älwakil, kud-däy ašäl-i-däy, däy-təssəba n-iji n-isälan-net a fäl heḡ takärmüt. Əttärät-ah'-in ad-əjrəwəy iman-in i-ad-udabey iji n-isälan-en s-a-wa ilän əmmək d-esəwe.

Tihulawen ti n-tišrayät

²¹ Däy-a-wa dd-iqqälän tayärha-nin hagd-däy a-wa hi-išlän, ad-däy-wän äj, Tušik-i emärh-in n-əḡḡa-ḡ n-ämaydal däy-ämašal-wa-däy hanäy-ija Emäli, isälan-in; ²² äšimašäläy-t-in sār-wän i-ad-hawän-äj isälan-nänäy, isəsməḡ ulhawän-näwän.

²³ Ähuuläy-käwän-in, əttaräy day s-Mässinäy-i n-Abba d-Emäli ḡisaÄlmaseḡ a käwän-ikfän älxer käwäneḡ hagd imumənän iket-däy-näsän, tənmärhəm jer-iman-näwän, iwwaḡ immun-näwän.

²⁴ Ikfä Mässinäy ännuymät-net i-äddinät wi jänen tärha təmdat i-Emäli-nänäy ḡisa Älmaseḡ. Amin!

Käl-Felibb

Äšajəš

1 A-wa Buləs d-Timoti, eklan n-*YisaÄlmasex*, hin-ək-tabnen i-e d t-illām eməššeddəj n-*Yisa Älmasex* iz-zayän ayərəm wa n-Filəbb, nəktab-in day i-ərrabexän wi n-imännähəḍän n-*älkänisät* d-imadhalän-näsän.

² Nəhuul-kāwän-in, ikf-iwän Mässināy-i n-Abba-nänāy d-Emäli *Yisa Älmasex* ännuymät d-älxer.

Tämayit d-tedawit n-Buləs dəy-isälan n-käl-Felibb

³ E-d kāwän-dd-əktey-däy, ad-dd-äqqäläy yəs tu-mayäy i-Mässināy dəy-təssəba-nāwän, ⁴ e-d t-däläy-däy, ad-has-äjäy tamädilt-hawän täddewät d-tedawit ⁵ fäl-a-s yur-ašäl-i-däy d-kāwän-in-ässawädäy isälan n-*Älənžil* har näkk-da-däy, kāwäned a-s imadhalän-in wi n-tidət. ⁶ Ekkasäy äššäk a-s Mässināy-i kāwän-dd-in-täjän s-a-wa-däy oläyän, ənta a kāwän-e-idhəlän s-amišəl-net s-särho hundäy har ašäl-wa dd-e-iqqəl *YisaÄlmasex*. ⁷ Inəzjam-in hawän-den-däy, ənta-den-däy day a-wa äniihäjjän ed wär kälä okäy ašäl s-wädden təjraw-ahi tenere-nāwän ed, ämašal-wa hi-issäyläf Mässināy dəy-ännuymät-net, oharäy-t dār-wän härwa wär hey takärmüt äzzāman wa d-xaṭṭäbäy *Älənžil*, ək-nasäy fälla-s bäršey ašäl-i-däy d-hey tišəm. ⁸ Mässināy a äjjəyhän i-tärha ta mäqqārät hawän-jey, tärha-nin day hawän, tooläh d-ta hawän-ija *Yisa Älmasex*. ⁹ Tat-täräy s-Mässināy, ad-timyar tärha-nāwän, təhələm s-data, təjrəwäm musnät wa n-tidət, äddewän d-särho ¹⁰ i-ad-tudabem təbəḍḍawt jer-a-wa oläyän d-a-wa läbasän, i-ad-tišdajäm, tumasäm äddinät wär-iwer älyib, äqqalnen i-ašäl wa dd-e-iqqəl *Älmasex*. ¹¹ *Yisa Älmasex*-en-däy a kāwän-e-idhəlän i-ad-tumas tämudrenāwän, tämudre dd-tirəwät iqqud ed a-wen-däy a ämoosän älxurmät d-təmmal i-Mässināy.

Ušreyän n-a-wa s-ihä Buləs takärmüt

¹² Ayətma-y, ärhey ad-təlmədäm a-s a-wa səmmän hi-irmäsän, ehel n-s-data n-*Älənžil* a dd-orāw dəy-ul-hawän n-äddinät äjjootnen ¹³ fäl-a-s, ašäl-i-däy, jerdäy-ehän n-ämānokäl wa mäqqārän wälä dəy-idäggan wi iyyäḍnen diha-däy, wär t-illa ere s-wädden issan a-s tišəm ti hey, təssəba n-isəm wa n-*Älmasex* a fäl tänät-hey. ¹⁴ Təššəm n-ayətma dəy-äddin, təkkäs äššäk dəy-alkum i-*Yisa* ed hannäyän tišəm ti-hey, ikf-en a-wen-

däy hi-irmäsän tahlät täynayät d-iba n-tasäja dəy-iji n-isälan n-Mässināy. ¹⁵ Tidət, äddinät iyyäḍ, erk ənniyät d-utär n-asəgdah n-iman dār-i a tän-ijän dəy-iji n-isälan n-*Älmasex* mäšan, a-wen, wär hin-ikkəs a-s äddinät iyyäḍ, ənniyät oläyän a-s xaṭṭäbän *Älənžil*. ¹⁶ Wi əntāned, ärhan a-wa hän, əjlayän dəy-s ed əssanän a-s Mässināy a hi-äsnäfränän i-ad-sətbətäy i-äddinät tidət ta ämoos *Älənžil*. ¹⁷ Wi tattärnen asəgdah n-iman-näsän dār-i dəy-iji n-isälan n-*Älmasex*, erk ənniyät wa n-əjrähät-ah'-in a äwwayän, ordan a-s a-wen-däy a fäll-i dd-e-isiwəḍän təsəmmə d-erk əmmək wa hey dəy-tišəm-in.

¹⁸ Ämära, ma iyšad a-wen? Jer-s-isoran wälä s-tidət, *Älmasex*, ad-titwəjjin isälan-net i-äddinät. Ənta-den-däy a-wa hi-äsidiwən, hak ašäl day timyar-dd tedawit-in ¹⁹ ed əflasäy a-s a-wa hannäyäy dəy-älyizabät iket-net, i n-tänfo-nin. Əssanäy a-s, ad-dd-əzjäräy a-wen-däy iket-net ed, təddaläm-ahi Mässināy, idhal-ahi day Unfas n-*Yisa Älmasex*. ²⁰ Ekney asəddärhən n-ad-äj a-wen-däy ed, wär-əkkesäy äṭṭäma-net, a-wen-däy a fäl, wär hi-äskärakəḍ iji n-isälan-net. A-wa ärhey dəy-Mässināy a-s jer-ašäl-i-däy wälä ašəkka, umaset derhan-in asəmyar n-isəm n-*Yisa Älmasex* dəy-tayəssa-nin jer-ədaräy wälä ämmu ²¹ fäl-a-s yur-i, *Älmasex* a-s tämudre-nin, tämoos-ahi tamättant täsonḍaḍt.

Ma ufän i-amumən jer-tamättant d-tämudre?

²² A hi-ikfa Mässināy dəy-tayrəst-däy, ad-əšyaläy a ih' älfäyda i-*Yisa Älmasex*, a-wen-däy a fäl wär-əssenäy əndek a-wa he-sənnəfrənäy jer-tamättant d-tämudre; ²³ änimäntäšäy jer-härätän-win-däy n-əssin: itajjāš-ahidd derhan n-a-s uf-ahi, ad-əjmäḍäy äddunya, äkkäy diha t-illa *Älmasex*, ənta-den-däy day a-wa ufän s-a äj-jeen, ²⁴ mäšan day hannäyäy a-s, dəy-təssəba-nāwän, iššäm-ah'-in, äqqiimäy əddaräy edes-hawän. ²⁵ Ekkasäy äššäk a-s ad-əkkəsäy härwa äzzāman jere-wän i-ad-təhələm s-data, timyar day tedawit n-immun-nāwän. ²⁶ Dihən, ašäl wa d-kāwän-in mad-äqqäläy, ad-hawän-umas ašäl n-tedawit s-dd-tässibäb tassayt-nänäy d-*Yisa Älmasex* fäl təssəba n-a-wa hi-ija.

Tämudre tämmittälät Älənžil

²⁷ Təssəba n-a-wen a fäl, əṭṭəfät dat-äddinät tämudre tässitbätät alkum-nāwän i-*Älənžil* wa n-*Älmasex*; jer-äqqäläy-kāwän-in wälä, umaset a-s salläy a-s tətṭafäm

Älənžil s-ässhähät, tətṭafäm iyyän n-ənniyät d-iyän n-ulh, jam iyyän n-akənnas dāy-isālan n-immun s-Älənžil.
²⁸ A ijän-däy, wär käwän-särmaṅnet isənja-nāwän s-wāla a əndärrän. A-wa tamašalän a-s tasəṭbat n-əlḥəl-lak-näsän, a-s ija a-wen käwāneḍ, tämudre-nāwän a salmadät s-əlyəllas wa käwän-ikfa Mässināy, a-wen, Mässināy a t-ijän. ²⁹ A-wen, janney-awän-t, i-ad-təs-sanäm a-s teyəre ta hanāy-dd-ija Mässināy dāy-än-nuymät-net s-Älmasex, ij'-anāy-tät-dd i-ad-sär-s namən, nənhəy day ayāna dāy-təssəba n-isəm-net, ³⁰ tahərəm dār-i day käwāneḍ, anmäny wa s-hi-tən-häyäm hey-t, hey-t day har ašäl-i-däy.

Tassayt d-asrəs n-iman jer-imumənän

2 Ämära, šamad tinmədhiläm jer-iman-nāwän dāy-təssəba n-tassayt ta jām d-Älmasex, šamad tän-imaṭṭafäm jer-iman-nāwän dāy-tārha i-ad-təṭṭafäm iyyän n-emm s-tärna n-Unfas, adiš, nəmərhät jer-iman-nāwän, tənmeḍinäm tāhanint. ² Ämära d-jām tartit jat s-iyän n-ulh, kunta tārham ad-hi-ijrəz a-wa häm, adiš, nəməṭṭafät jer-iman-nāwän, tənmärhəm jer-iman-nāwän, tumasäm šund iyyän n-äwadəm, talähäm d-äddinät oharnen iyyän n-ittus. ³ Wär täjjät a dāy-wär kəttəwäm ar iman wi-nāwän, wär säjarät iman-nāwän äddinät, änn-ak, särəsät iman-nāwän, təjəm fāw äddinät wi iyyäḍnen jənnəj-wän. ⁴ Wär tošeläm yas ḍarät tənfa n-iman-nāwän, änn-ak, im-mäyət hak iyyän dāy-wän i-a-wa he infun tamətte iket-net.

Älmital n-asrəs n-iman wa dd-oyya Älmasex

⁵ Tälälät ənniyät wa fäll-igla Yisa Älmasex, təgləm fäl-la-s käwāneḍ-däy.

⁶ Ənta, a-wa ämoos Mässināy, ämoos-t iket-net māšan, wär-itter ad-has-tumas tumast n-Mässināy mälyay

dāy-äkkermämmäy i-ad-isigdäh iman-net d-Mässināy s-äššil,

⁷ änn-ak, oyyä a-wen-däy iket-net, ijä-dd iman-net akli,

oläh-dd d-dägg-adəm i-ad-där-sän aläh härät iket-net.

⁸ Äsräs iman-net i-ad-ämašäl erhet n-Mässināy, irḍa s-tamättant, tamättant ta səmmät n-tajəttewt.

⁹ Təssəba n-a-wen-däy ämešäl, a fäl t-iḍkäl Mässināy jənnəj-härät iket-net, ikf'-e isəm t-illan jənnəj-ismawän iket-näsän.

¹⁰ A-wen, ij'-e Mässināy dāy-təssəba n-a-s ed ätwäyra isəm wa n-Yisa, ad-data-s irkāy a-wa ihän isənnawän d-a-wa ihän äkall d-a-wa t-illän daw-äkall, iybəd-t;

¹¹ äjjayhən äddinät iket-däy-näsän,

a-s Yisa Älmasex, a-s Emäli; itwəsəmyär s-a-wen-däy isəm wa n-Abba Mässināy.

Akuyəd d-amišäl n-erhet n-Mässināy

¹² Ayətma, käwāneḍ-i əkney tārha, mašälät mäjräd n-Mässināy, säxdəmäm əlyəllas wa käwän-ikfa Mässināy dāy-tuksəḍa-net d-asəmyar-net. A-wen äjät-t jer-əllej-t jere-wän bäršey ašäl-i-däy d-wär yur-wän t-əllej, əjləyät day hullan dāy-a-wen-däy ed ¹³ Mässināy iman-net i sär-wän dd-orāwän tārha d-tādabit n-iji n-a-wen a käwän-e-idḥəlän i-ad-tudabem amišäl n-erhet-net.

¹⁴ A täjjäm-däy, äjät-t wāla abjənjen, wāla tekenzart.

¹⁵ Wär käwän-itəggaret uḍlem wäl' iyyän, išdajät, umasät aratan n-Mässināy wär-iwer əlyib wäl' iyyän kud-däy təzəyäm jer-əzzurəyät təfrayät, tänimäšräyät i-Mässināy. Umasät i-äddinät šund ännur ämiläwlāwän dāy-tihay s-əmmək-wa-däy s-äsimäymäyän etran dāy-isənnawän. ¹⁶ Äjät-asän isālan n-Älənžil-i tətṭafäm ihäkkän tämudre, dihen, afäl ašäl-wa dd-iqqäl Älmasex, ad-hi-umas alkum-nāwän-has tāsonḍaḍt tässiit-bätät a-s wär-äxdemäy, wär-ənheyäy ayāna bännan.

¹⁷ Təssəba n-a-wen a fäl wär hi-issärmäy fāw ad-inyöl ašni-nin, ämmätäy fāw, umasäy šund takute täwwəḍät fäll-immun-nāwän s-Mässināy. Ädiwey, oharäy dār-wän day tedawit-ten-däy. ¹⁸ A-wen-däy a fäl dāwätät i-ad-där-wän ahäräy näkk-däy tedawit ta jām.

Imadhalän n-Buləs: Timoti d-Ibbafärodit

¹⁹ Kunta otäs Emäli Yisa s-a-wen, diha-däy s-a əndär-rän, jaräy äṭṭäma n-ad-sär-wän-in-šəmmišäläy Timoti i-ad-hanäy-dd-äj isālan-nāwän, ismaḍ ulh-in. ²⁰ Ənta-en-däy yas a dār-i oharän äddägaḗät wa jey fälla-wän, wär yur-i t-illa day ere säl ənta. ²¹ A-wa iyyäḍän dāy-äddinät, əššäyälän n-iman-näsän yas a dāy-ošalän wädden dāy-wi n-Yisa Älmasex. ²² Däy-a-wa dd-iqqälän Timoti, təssanäm käwāneḍ iman-nāwän a-s änaxdim s-tidət a ämoos; ikf' iman-net hullan i-iji n-isālan n-Älənžil, nämoos näkk d-ənta šund abba d-rure-s.

²³ Ənta-en-däy a-s jaräy äṭṭäma n-ad-t-in-šəmmišäläy sär-wän, afäl əlmädäy a-wa dāy-i-dd-e-išrəyän.

²⁴ Əkkasäy äššäk a-s kunta otas Emäli a-wen-däy, wär-e əhajäy wär käwän-in-osey näkk iman-in. ²⁵ Mäšan, iket-di d-itäjj a-wen, äšimašäläy-in sär-wän Ibbafärodit wa n-əṅṅa-y dāy-äddin dār-oharäy əlxidmät i-Yisa. Wär t-illa anmäny əjašäy dāy-iji n-isālan n-Älənžil s-wädden änmäjjäš-t dār-i, ənta-en-däy a sär-i dd-täšmašäläm, äwway-ahi tirjət-nāwän. ²⁶ Naqq'-e tenere-nāwän. Ikm'-e mäsällät wa jām n-a-s ärhin hullan. ²⁷ Tidət-däy a-s ärhin har äbas t-norda tämudre māšan, oḍän-as Mässināy tāhanint, oḍän-ahi-tät näkk-däy i-ad-wär fäll-i dd-tiwwaḍ tisanant tojārät ta hi-tärmasät ämära-däy. ²⁸ A-wen-däy a fäl t-in-äsrarädäy sär-wän i-ad-t-taləsäm ahänay, täddawem, təfnəz fäll-i tisanant näkk-däy.

²⁹ Səbbärrəkät-t afäl kăwăn-in-iqqäl, təjəm-as day asəbbärrək wa dăr-ānihājja ere ila Emāli ed äddinät šund-win-däy a ānihājjanen d-ad-tān-səmyārām. ³⁰ Ən-ta-en-däy a däy-hawăn-ässewäläy, ənney-awăn, dāroy hin-ässijjā a-wa-däy has-ija älxidmät i-Ālmasex. Iglā har ijā iman-net däy-miši, ij'-ahi däy-idəggan-năwăn a-wa s-ānihājja a-s kăwāneḍ a hi-t-ijän ənnär t-təllam edes-hahi.

Iqqud wa s-ānihājja iṭṭäf-t äwadəm ilkamän i-Ālmasex

3 Ḍarät-a-wen, ayətma-γ, səddəwətet-kăwăn tas-sayt ta jām d-Emāli. Wār hi-ikma ad-hawăn-sən-niləsäy məjrād wa s-āru d-hawăn-in-əktäbäy däy-isālan-net. Tānfo-năwăn a ihan a-wen i-ad-tayədäm. ² Agəzät iman-năwăn däy-erk inaxdimän, olähän γas d-iyyəḍan ənsaynen, agəzät iman-năwăn däy-sän; agəzät iman-năwăn däy-erk äddinät-win-däy γur-ija s-bahu a-s amili a itajjān äwadəm däy-tamətte n-Mässināy. ³ Ənhəywät! Näkkäneḍ-i-däy a-s äddinät wi jānen amili wa n-tidət s-ənta Mässināy a-s əssəbab-net, nəyabbäd-t s-tärna n-Unfas, abāraj-nānāy *γisaĀlmasex* wädden färəḍän wāla älyadatän əssiibdädän dagg-adəm. ⁴ Ənnär t-illa ere äddooben ad-isəffullət iman-net fäll-färəḍän wāla älyadatän əssiibdädän dagg-adəm, adiš näkk a he-izarän s-əlyəllas. Lăyätät-ahi γas ere hi-ojārən däy-isālan-win-däy? ⁵ Näkk, əmeläyāy ašäl wa s-əttam ḍarät tiwit-in, ägg-İşrayil wa n-tidət a əmoosäy, la-hi tawset ta n-Bānyamin, əmoosäy Ḡābrani orawän Ḡābranitän. Däy-a-wa əmoosän alämär wa n-ännābi Mosa, kāla hey taggayt ta n-*käl-faris*; ⁶ wār t-illa ere hi-ojārən əjjəlyət wāla akfor, äqquzzäbey *älkānisät*; däy-isālan n-a-wa ifrəḍ alämär fäll-ägg-adəm d-iqqud-has, wār t-illa uḍlem hi-iwarän.

γisa a ha tānfo

⁷ Āmāra, härätän-win-däy jey ibda abāraj, ābas dat-i əzlayän d-a wārən infa härät däy-təssəba n-*Ālmasex*, ⁸ əgley fāw har ašäl-i-däy, ija γur-i a-s wār t-illa a hi-infan s-härät fäl təssəba n-azəzār-i jey i-muzəyät wa jey i-*γisa* Ālmasex-i n-Emāli-nin, uḑ-ahi muzəyät-net härät iket-net. Təssəba n-a-wen-däy a fäl əsserädäy ifassän-in däy-a-wa-däy s-kāla hi-əmoos abāraj iket-net, ābas sār-i izlay d-ännikal ed wār t-illa a ärhey ar ad-təntəm təmudre ta n-Ālmasex däy-ta-nin, ⁹ äqqaymäy day osayäy dār-s hak ašäl, ättäjrəwäyət əsifälläy iqqud-in fäll-alkum-has ənta uhən iqqud i-alkum i-a-wa innä alämär ed γur-Mässināy, wār t-illa iqqud ilan idəm data-s sāl wa ihäkk immun s-Ālmasex.

¹⁰ Wār t-illa a əsidärhänāy a sāl muzəyät-net ənta, äknäy day muzəyät n-tärna ta t-dd-təssənkärät jer-in-əmmuttan, ährəy dār-s tersəmmawen ti inhäy, alähäy dār-s taməttant ta ija ¹¹ ed a ijän-däy, jaräy äṭṭāma n-

ad-dd-aləsäy näkk-däy tanākra jer-inəmmuttan, əjrəwäy təmudre ta təynayät.

Alkum i-γisa har təmdəw äddunya

¹² A-wen janney-awăn-t wädden i n-a-s innin əssəmdäy azzal wa hey, mey day i n-a-s innin əsisəgdähäy däy-härät iket-net; äbo! Ānn-ak, diha t-əlley, osasäy hullan däy-azzal-wen-däy i-ad-əjrəwäy marušät wa hi-itwār Mässināy ed näkk, ijrāw-ahi *γisaĀlmasex*. ¹³ Ayətma-γ, wār-ordey härwa a-s näkk-i-däy, härätän-win-däy, əzizäbbey-tän məšan, härät iyyän γas a iwwayän inəzjam-in: əkfey ārori-nin i-a-wa s-kāla hi-išla ibda iket-net, wār t-illa a däy-ədgazäy ar a-wa t-illän dat-i. ¹⁴ A-wen-däy a fäl əjlayäy hullan däy-a-wa hi-išlän i-ad-əjrəwäy marušät wa hanäy-itwār Mässināy däy-išənnawän s-hanäy-ija Mässināy ärkäwāl-net däy-idəm n-γisa Ālmasex.

¹⁵ Āmāra, näkkäneḍ-i əmoosnen meddän əmdanen däy-isālan wi n-immun s-Mässināy, nəṭṭəfet älxal-wen-däy hak ašäl, kunta day təll'e talya təmiišäkkem, ədələt Mässināy i-ad-arr tiṭṭawen-năwăn däy-isālan-win-däy. ¹⁶ Hakd a-wen-däy, a ijän-däy, šāmad nārmäs tabarät-ten-däy toyädät, adiš nəjləyət däy-s, nəm-sidäyət däy-tekle-nānāy.

Ālmital wa dd-oyya Buləs

¹⁷ Ayətma-γ, təlälät təmudre ta əṭṭäfäy, səjrähäm day təmudre n-meddän-wi əlkämnen i-ālmital wa tän-nək-fä, təläläm-tän əntāneḍ-däy.

Išənja n-Ālmasex

¹⁸ Əllan-t äddinät äjjootnen wāren əja taməttant ta ija Ālmasex fäll-tajəttewt härät. Äddinät-en, āru d-kăwăn-əsmätäräy i-ad-hasän-təjəm ənniyät, ärheey day əmāra ad-kăwăn-aləsäy ayətal fälla-sän. Āsninän iman-in a-s hawăn-janney a-wa-däy. ¹⁹ Ilkam däy-sän erk aji-lal, əšlāyän i-Mässināy, ənnähəḍnät däy-sän tisattennäsän. A-wa s-kāla inäqq, ābas tän-əsikärakəḍ, jān-t abāraj; wār-əlkemän inəzjam-näsän ar i-a-wa fäll-təgl' äddunya.

Ākall-nänāy wa äynayän

²⁰ Win-äddinät, wār dār-sän noleh ed näkkäneḍ, äkall-nänāy wa äynayän, išənnawän a iha. Išənnawän-en-däy a-s ilkam ad-hanäy-tän-dd ifəl Emāli *γisaĀlmasex*-i n-Āmaylas-nänāy. ²¹ Ənta a iha äṭṭāma-nänāy ed afäl dd-iqqäl, ad-fälla-näy-in-ikkəs tayəssa-ta-däy tärna taməttant, äkf-anäy tiyyät təynayät lat älxurmät šund ta-net ed ila tärna s-innähəḍ däy-härät iket-net.

Isəmməterän wi ija Buləs i-käl-Fəlibb

4 Ayətma-γ-i əkney tərha, naqq'-ahi tenere-nāwän ed tedāwit-in d-abāraj-in a tāmoosäm; ayətma-i əkney tərha, äknät uḍəf n-Emäli.

² Iwədyā d-Sintəkya-i n-šätma-näy, əttaräy dāy-snät ad-əjənät älxer jer-iman-näsnät, ətṭəfnet iyyän n-ən-nyät dāy-alkum-näsnät i-Emäli. ³ Käyy day-i n-əmaydal wa n-tidət dāy-älxidmät-wa nohär, səlyən-tänät Iblis, tiläläd-asnät i-ad-ənəməzəlnät. A-wa tiḍeḍen hi-ədhäl-nen hullan hullan dāy-iji n-isālan n-*Älənzil*, əntänäteḍ d-Klima d-äyətma wi iyyäḍnen dār-änniixdämäy, itbat a-s əktabän ismawän-näsän dāy-əlkənnəš wa-dāy əktābän ismawän n-əddinät wi əkkänen älžännät.

⁴ Ayətma-γ, dāwätät härkuk dāy-Emäli; a-wen, oläsäy-t tənna, ənney-awän: dāwätät härkuk.

⁵ Əlmədnet äddinät iket-dāy-näsän s-təzude-nāwän ed Emäli ya, os'-iwän fäw. ⁶ Wār kəwän-itäšəwəšet härät wäl' iyyän, a-s təmyatäräm-dāy, təlläyem-t i-Mässinäy s-tamädilt d-tittar əjlaynen äddewnen d-tə-mayit; ⁷ afäl jəm a-wen, ad-äj Mässinäy älxer dāy-ul-hawän-nāwän, əj'-asän igguz ojarän a-wa s-əddobät ənniyät n-əgg-adəm ad-t-dd-awəy, asäy ulhawän-nāwän d-ənniyät-nāwän d-*YisaÄlmasex*.

⁸ Dārät-a-wen day, ayətma-γ, a-wa ädduutten, a-wa ilän təmmal, a-wa oḡädän, a-wa šəddijän, a-wa ämoosän isəssārha d-iḗəjraz d-a-wa ilän tənna d-a-wa ilän älخال olayän d-təmmal, əntäneḍ-den-dāy härätän wi s-äniihəjja a-s jam-asän edəgg dāy-ulhawän-nāwän. ⁹ Mašälät a-wa kəwän-əssäyräy d-a-wa tənähäyäm fäll-i d-a-wa s-hi-təsläm har t-ənney d-a-wa jey iket-net. Afäl jəm a-wen, ad-kəwän-idhəl Mässinäy, äkf'-iwän älxer.

Təmayit ta ija Buləs i-käl-Fəlibb

¹⁰ Wār t-ih' äššäk a-wen, äddiwen iman-in hullan dāy-Emäli dāy-təssəba n-əmmək wa s-hi-dd-təktäm, təssəlmädäm-ahi a-s wār hin-jeräm. Əssanäy a-s əru d-täsdärhänäm iji n-a-wen, änn-ak, äddäbara-net ḡas a wār təjrewäm. ¹¹ A-wen janney-awän-t wädden i n-a-s innin ämiyatäräy s-härät, diha t-əlleḡ, əzzayäy ad-əjəy

ärramät dāy-a-wa ley dāy-talyiwen iket-dāy-näsnät.

¹² Wār t-illa a-s wädden onanäy-as, jer-əlläqqu wäla terše n-ehäre. Wār t-təlla talḡa s-wädden ənhayäy-tät, jer-tewwant wäla laḡ, wār sār-i təzley terše d-iba-net.

¹³ Wār t-təlla tanfust s-wädden, əštäfäy-dd dāy-s iman-in dāy-təssəba n-tärna ta hi-ikfa Älmasex. ¹⁴ Mäšan, hakd a-wen-dāy, a-wen, wār hin-ikkəs a-s iräš-awän Mässinäy tadhəlt ta hi-jəm fäll-i təfnəzät timḡutar.

¹⁵ Ya ayətma-γ wi əzzäyñen ayrəm wa n-Fəlibb, təs-sanäm kəwänəḍ iman-nāwän a-s, a-s əssəntäy iji n-isālan n-*Älənzil*, äzzäman wa dd-fäläy teje ta n-Masidunya, a-wa-dāy səl *älkənisät* ta-nāwän, wār t-təlla älkənisät dār-wän tolähät anuflī dāy-a-wa säyrey, wār t-təlla day ti hi-tədhälät s-əmmək wa s-hi-tədhäläm kəwänəḍ. ¹⁶ A-wen, kəwänəḍ ḡas a t-ijän ed här-wa heḡ ayrəm wa n-Täslonika, har əssin ihändəggañ tirəjəm-ahi a-s əkkəsäy timḡutar-in. ¹⁷ Wädden ihuk-nāwän a ḍarät ošäläy, änn-ak, derhan a tattäräy n-ad-ijätän imärkedän-nāwän ed ilkam, ad-təjrewäm imraš-näsän ḡur-Mässinäy. ¹⁸ Əlmədät a-s a-wa hi-dd-təs-sawäyäm, əjrawäy-t iket-dāy-net. A ija Ibbafärodit a-wa hi-dd-təssawäyäm dāy-ifassän-in-dāy, wār t-illa fäw a fäll-in äba wäla a hin-oḡanäy. Ämoos dat-i a-wa jəm a olähän d-aḍutän n-nefran isihəwhəw äwadəm. Tirjit-nāwän-hahi, tooläh d-takute lat idəm dat-Mässinäy, irḍa sār-s, təjraz-as. ¹⁹ Mässi-γ, Mässinäy, wār t-illa a-s wädden itṭaf-t, ənta-en-dāy a kəwän-e-ikkəsän dāy-e d t-təlläm təməyatert s-a-wa dār-togdäh terše-net i-ad-itwəsəmyär isəm-net dāy-təssəba n-*YisaÄlmasex*. ²⁰ Imḡaret isəm n-Mässinäy-i n-Abba-nänäy härkuk. Amin!

Tihulawen

²¹ Tähuuläm-in iməššeddəjän n-*YisaÄlmasex* iket-dāy-näsän, ähuulän-kəwän-in day ayətma wi ḡur-i t-əllanen diha-dāy. ²² Ähuulän-kəwän-in day iməššeddəjän iket-näsän, hullan wi äxdämnen dāy-ehän wa n-Qäyşär-i n-ämänokal n-äkall wa mäqqärän.

²³ Ija Emäli *Yisa Älmasex* ännuymət-net dāy-ənniyät-nāwän iket-dāy-nāwän. Amin!

Käl-Kuləs

Äšajəš

1 A-wa näkk, Buləs, wa ija erhet n-Mässinäy änäm-mašul n-*YisaÄlmasex*. Ähuuläy-in näkk d-äñḡa-y däy-äddin wa s-isəm-net Timoti ² ayətma-näy wi n-iməššeddəjän n-imaydalän däy-tassayt d-Älmasex əz-zäyñen ayḡəm wa n-Kuləs. Ikf'-iwän Abba-nänäy Mäss-inäy d-Emäli *Yisa Älmasex* ännuymät-net d-älxer-net.

Tämawayt d-tittar n-Buləs

³ Wär kälä hanäy-okäy ašäl d-wär nämmoy i-Mäss-inäy-i n-Abba n-Emäli-nänäy *YisaÄlmasex* däy-tittar ti has-nətäjj däy-təssəba-näwän. ⁴ Nətumay-as hak ašäl fäl-a-s, osän-anäy-dd isälän n-immun wa jəm s-*Yisa Älmasex* d-tärha ta n-tidət jəm i-iməššeddəjän. ⁵ A-wen, jəm-t ed təssanäm fäl ätṭäma wa kəwän-äsjar Mäss-inäy-i ihän isənnawän. Ätṭäma-en, mäjräd wa n-tidət ämoos *Älənžil* a hawän-t-issəslän, tomänäm sār-s. ⁶ Älənžil day wa s-kəwän-in-əwwädän isälän-net, əmmək-wa-däy s-has-təsläm a-s titwəjjin isälän-net däy-äddunya iket-net, jarrāwän äddinät tämudre ta täylälät däy-təssəba-net. Əmmək-wen-däy day s-takkän isälän-en s-data yur-wän, yur-ašäl wa d-hasän-təsläm, təjrahäm əddəttu wa ija ännuymät n-Mässinäy, əmmək-wen-däy day a-s təhhalän s-data däy-ifäyyän n-äkall. ⁷ Älənžil wa s-təsläm, issäyḡ'-awän-t Ibbafra wa n-emärh-nänäy dār-nohär əššäyəl, ənta-i n-əmaydal ixdəmän i-Älmasex däy-idəggan-nänäy-hawän. ⁸ Ənta-en-däy a hanäy-ijän isälän n-tärha ta dd-iššənšär *Unfas Šəddijän* däy-ulhawän-näwän.

⁹ Təssəba n-a-wen-däy a fäl näkkəneḡ-däy, yur-ašäl-i-däy d-hanäy-əjjäšän isälän-näwän-däy, wär kälä nəs-sunfa däy-tamädilt n-Mässinäy-hawän, nətattär däy-s ad-kəwän-äkf musnät imdan n-erhet-net, äkf'-iwän day s-tärna n-Unfas Šəddijän sārho d-ujreh iket-net ¹⁰ i-ad-təlmədäm əmmək wa s-äniihəjja ad-sār-s təlkəmäm i-Emäli, təjrazəm-as däy-härät iket-net. Dihen, ad-təkrəšäm ännuy n-imärkedän iket-nəsän, təhələm day s-data däy-təməzzuyt n-Mässinäy, ¹¹ təššuhum s-tärna n-älxurmät-net, tudabem tebädde däy-härät iket-net s-tazidert täddeewät d-tedawit.

¹² Dəwätät, tumayäm i-Abba-i kəwän-ikfän turhajät n-ad-təjjəšäm ännur-net, tahəram d-iməššeddəjän təkasit ta hasän-itwār däy-*Təmmənəya*-net. ¹³ Mässinäy, ohäy-anäy-dd däy-tärna n-tihay n-Iblis, iwwäy-anäy s-

Təmmənəya n-*Rure*-s wa ikna tärha. ¹⁴ Idəm n-*Rure*-s-en-däy a däy-dd-nəjrāw əlləllu däy-tišəm n-Iblis d-tenəšše n-ibäkkədən.

Wär t-illa a-s wädden uf-e *Yisa Älmasex*

¹⁵ Mässinäy, wär-itətəwəñhiy, a-wa ämoos iket-net, itawänhay däy-*YisaÄlmasex*-i n-*Rure*-s-i t-illän härwa wär t-illa a t-illan. ¹⁶ Təssəba n-tärna-net ənta-en-däy a däy-dd-ixläk Mässinäy härät iket-net, jer-a-wa ihän isənnawän wälä a-wa iwärän äkall, a-wa ilän mänhoy hakd a-wa t-wärän ila; imänokalän, imännähədən, iməššuha, imärnan, wär t-illa a-s wädden ənta a t-dd-ixläkän, ənta day a-s dd-ixläk. ¹⁷ Ənta a dd-äzzarän i-härät iket-net, ənta day a itṭafän tämudre n-härät iket-net. ¹⁸ Ənta a-s eyäf n-tayəssa ta tämoos *älkänisät*, ənta a issənsän itabbän n-äddunya, ənta a dd-äzzarän tanäkra jer-inəmmuttan i-ad-wär-itiləs tamättant, umas ämizär däy-härät iket-net. ¹⁹ Fäl-a-s, ijrəz i-Mäss-inäy, ad-izzäy s-a-wa ämoos iket-net däy-*Rure*-s *Yisa*. ²⁰ Ənta a dd-ija Mässinäy əssəbab i-ad-izəmməzəl d-iman-net a-wa t-illän iket-net, jer-a-wa izzäyän isənnawän wälä a-wa izzäyän äkall; əsni n-*Yisa* wa inyälän a-s ätwäšlāb fäll-tajəttewt a-s əssəbab n-älxer jer-Mässinäy d-dəgg-adəm-i dd-ixläk.

²¹ Kəwänəḡ day i s-ibda, jan-kəwän erk inəzjam-näwän d-erk imojjan-näwän, iməjarän d-išənja n-Mäss-inäy, ²² äzməzäl-kəwän Mässinäy äməra-däy d-iman-net s-tamättant ta ija *Rure*-s a-s dd-ämoos ägg-adəm fäll-ärori n-äkall. A-wen, ij'-e däy-təssəba n-ad-tudabem tebädde data-s šəddijäm, wär kəwän-iwer älyib wäl' iyyän, wär t-illa day uḡlem kəwän-iwarän. ²³ A-wen, ad-itbət afäl wär dd-tärzem däy-immun-näwän, təknəm antum däy-s i-ad-wär kəwän-äsnäməjjäj härät wäl' iyyän d-äṭṭäma wa kəwän-äsjarän isälän n-*Älənžil* wi s-təsläm; isälän-en-hi, wär t-illa ere s-wädden, is'-asän. Näkk day, Buləs, ij'-ahi Mässinäy ämaway n-isälän n-Älənžil.

Älyizabät wa ihannäy Buləs d-täbbillānt ta ija i-ad-täkk *älkänisät* s-data

²⁴ Ayətma-y, äməra-däy, äsidawät-ahi a-wa hannäyäy däy-tersəmmawen fälla-wän ed oläh sār-i d-a-s näkk -i-däy a hin-isimdun älyizabät wa hin-oḡän *Älmasex*; ärḡey s-ahänay n-äyana-wen-däy däy-təssəba n-*älkänisät*-i tämoosät tayəssa n-Älmasex. ²⁵ Älkänisät-

en-däy a-s ämoosäy äanaxdim ed, ikkälläf-ahi Mässinäy däy-turhajät-net d-ad-käwän-säyräy s-ujreh mäjräd-net iket-net, ²⁶ səlmədəy-käwän s-əddəraj wa s-käla ät-tunkäl iwətyan fäll-iwətyan i-äddunya iket-däy-net mäšan, ašäl-i-däy, äsnäfaläl-t-dd Mässinäy i-iməššed-dəjan-net ²⁷ wi äsnäfrän i-ad-tän-isəlməd s-təmyäre n-ərrəzäy, d-älxurmät n-a-wa s-käla t-iffär i-tiwsaten iket-däy-näsnät. Eddəraj-en-hi s-ašäl-i-däy änfaläl-dd, älmäyña-net da: Älmasex däy-ulhawän-näwän, a-di, təjjäšäm təmyäre n-ännur n-Mässinäy.

²⁸ Älmasex-en-däy a-s nəxaṭṭäb isälan-net, nətakkäs hak ägg-adəm däy-taydärt, nəsayra hak ägg-adəm s-särho ilan ujhre i-ad-dd-nəsəbdəd hak ägg-adəm iyrad, imda däy-tassayt-net d-Älmasex. ²⁹ Təssəba n-a-wen-däy a fäl ədgažäy däy-älxidmät wa hey, äbbiil-länäy s-tärna ta hi-ikfa Älmasex ed tärna-net a fäl äsifälläy däy-a-wa hey iket-net.

2 Ayətma-γ, ärheey ad-təssanäm fäll-ezəwe wa ija amjār wa hey fälla-wän, käwäned d-käl-Läwdisa, d-äddinät wi iyyäḍnen s-wär käla ənhäyän idəm-in. ² A-wa hey, hey-t fälla-sän əntäned-däy i-ad-ismadän ulhawän-näsän, tasäyäm däy-tärha s-iyän n-ənniyät, ənnufləyän däy-ərrəzäy n-ənnuyämät n-Mässinäy, äkf-en musnät imdan i-ad-udaben ujhre n-əddəraj n-Mässinäy wa s-käla ättunkäl s-ašäl-i-däy änfaläl-dd älmäyña-net; a-wen a t-ämoosän Älmasex. ³ Ənta-en-däy a γur-dd-imdä ärrəzäy wa n-särho hakd-däy tayətte.

Hewät fälšäfa ta n-bahu

⁴ A-wa, janney-awän-t i-ad-wär käwän-isəswid əwadəm wäl' iyyän s-təzude n-iləs ⁵ fäl-a-s, kud-käwän-ujəjäy däy-tayəssa-nin-däy, ärtayäy dār-wän s-ənniyät-in ed tartit ta təhuusket jəm jer-iman-näwän d-antum wa ija immun-näwän däy-tassayt d-Älmasex, ij'-ahi asəddəwi wa fäl sär-i, šund γas, əlley-t γur-wän, hannäy-äy-käwän.

Tihusay n-tämudre ta ikarräš əwadəm irtayän d-γisa Älmasex

⁶ Ämära, ayətma-γ, šämad tidət-däy a-s tärḍam s-Emäli γisaÄlmasex, adiš, äjät-as alkum itbatän. ⁷ Äjet alkum-näwän-has antum wa təjjän ikewän n-ahəšk däy-äkall, umaset asəyār wa təjrawäm a äsišahen immun-näwän däy-a-s təsidäwäm a-wen härkuk d-tämayit.

⁸ Agəzät iman-näwän, wär käwän-isəswadət əwadəm wäl' iyyän s-tiddas n-fälšäfa dd-ikkas däy-eγäf-net wäla s-bahutän äsihätälnen fäll-agna dd-əknan dägg-adəm i-iman-näsän, wäla s-a-wa fäll-təgl' äddunya, a-s ija a-wen, wär t-illa a osay a-wen d-Älmasex. ⁹ Wär hasän-täsjädäm. Mässinäy, a-wa ämoos, äsbayän-anäy-t-dd iket-net däy-γisa Älmasex. ¹⁰ A-wen-däy a fäl, a hin-

toḍänäm-däy, ill'-awän-t γur-Älmasex-i äminakälän fäll-iməşšuha d-imärnan iket-däy-näsän.

¹¹ Ənta-en-däy a γur-təjrawäm amili äynayän wärän oleh d-wa təjjän ifassän n-dägg-adəm, ed amili wa s-Älmasex iman-net a t-itajän i-inəṭṭulab-net, älmäyña-net a-s, ad-təjrawäm tärna fäll-abäkkad, təkrəšäm ašäl fäll-erk imojjan-näwän. ¹² Käwäned day i omännen s-tärna n-Mässinäy ta dd-təssənkärät γisa jer-inəmmuttan, əlmədät a-s atwəsəlmay wa tätwəjjäm däy-aman, älmäyña-net a-s tohäräm dār-s tamättant. Azənjäz day wa dd-jäm ḍarät aləmay-näwän däy-aman, älmäyña-net a-s tohäräm d-Älmasex tanakra ta dd-ija jer-inəmmuttan i-ad-dār-s tärtəyäm.

¹³ Käwäned-i s-ibda jan-käwän erk ijitän-näwän šund inəmmuttan dat-Mässinäy, äsialähän-käwän d-in-əzžulam † wären əmeläy; ašäl-i-däy, däy-idəm n-Älmasex, issənkär-käwän-dd Mässinäy däy-tamättant, ikf-iwän tämudre täynayät; inš-anäy näkkäned hakd käwäned ibäkkadän-nänäy. ¹⁴ Älkaḍ wa itwärän s-ənta a fäl əktabän uḍlemän-nänäy däy-isälan n-anməšri-nänäy i-färəḍän d-alämär n-Mässinäy, omäs-t-in γisa, ikkäs-t-in s-iyät s-tärna n-atwəşləb wa ätwəjjä fäll-tajəttewt. ¹⁵ Äzzäman wa d-ämmut γisa fäll-tajəttewt, ikräš tärna fäll-iməşšuha d-imärnan, ikšäf-tän dat-tiṭṭawen n-äddunya iket-net, ija iyunan däy-errawän-näsän, iwät-tän data-s.

Täbəḍḍawt d-a-wa fäll-təgl' äddunya

¹⁶ A-wen-däy a fäl wär käwän-isəwaret əwadəm wäl' iyyän uḍlem däy-isälan n-a-wa tättäm wäla a-wa sässäm; däy-isälan n-ašäl n-ämudd s-wär təlkemäm, wäla däy-iba n-uḍəf n-tebädde n-orän; wäla däy-isälan n-ašäl n-əssəbət-i n-təsonfat s-wär təlkemäm. ¹⁷ Härätan-win-däy iket-däy-näsän, taliwen n-a dd-imalän a ämoosän. Ämära tidət ənta tosä-dd, a tät-ämoosän, Älmasex. ¹⁸ Wär toyem əwadəm wäl' iyyän isiləbbuḍän tayəssa-net, älmät əmmək-wen-däy a-s isaras iman-net dat-Mässinäy, wäla i iyabbädän ənjalosän, ija däy-wän tasäja fäl-a-s innin itajj a wär təjjəm. Äddinät wi išilləw a-wen, sakafän iman-näsän, jannen s-bahu a-s a-wa tän-išlän, Mässinäy a hasän-t-dd-äsnäfalälän däy-təharjit, wär hasän-täsjädäm fäl-a-s inəzjam-näsän, wär-əglen ar fäll-a-wa fäll-təgl' äddunya. ¹⁹ Äddinät-en, wär-änməṭṭafän d-Älmasex-i ämoosän eγäf-wa ihakkän tayəssa a-wa s-təmiγatär, ənta-en-däy a-s əssəbab n-tassayt ta t-təllät jer-izəmmuz d-ažarän, isadwal-tät Mässinäy s-əmmək wa s-irha.

²⁰ Šämad ämära, tohäräm d-Älmasex tamättant däy-isälan n-a-wa fäll-təgl' äddunya, mafäl təyyəm dägg-adəm sawarän-käwän färəḍän wi təggarnen äddinät

† — γur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzžalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsnät, ti n-inəzžulam. — Ašäl-i-däy, änäzžalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

əglanan fäll-a-wa fäll-təgl' äddunya? ²¹ Jannen-awän: «He käwäneḍ, wär təḍkeläm härät wa, i läbasän; wär təkərbem härät-wədi, ixäramän; wär ḍesäm härät-wen, wär-oley», ²² jannen a-wen-däy a-s ija a-wen härätän-win-däy iket-däy-näsän, wädden wäla a əndärrän ed wär t-illa a ənfan afäl işwār ikš'-en əwadəm. Ḍarät-a-wen day, färəḍän-win-däy, wär-əmoosän ɣas ar a sayren dāgg-adəm, wädden Mässinäy a dd-falän. ²³ Äduuttät a-s färəḍän-ənnin-däy, änifäqqän d-a isawaḍän sārho fäll-əgg-adəm, ässiiktän-dd älyibadät dd-ifalän ulh d-asiinən n-tayəssa d-tanhaḍt däy-s məšan, wär t-illa a-s ənfan ägg-adəm irhan ad-ikrəš tärna fäll-erk derhanän wi ännihäḍnen däy-tayəssa-net.

Tämudre ta täynayät tatäjrəwät däy-ɣisa Älmasex

3 Šamad tidət-däy a-s toharäm d-Älmasex tanäkra ta dd-ija jer-inəmmuttan, adiš, əmmäyät i-a-wa hawän-itwār Mässinäy däy-išənnawän-i däy-äqqiima Älmasex, ämiinakäl daw-ayil n-Mässinäy, ² äyləbnet-käwän härätän-win-däy hänen išənnawän, təyyəm fäl-la-wän azənnuzjəm däy-wi n-äddunya. ³ Käwäneḍ, ɣur-ašäl wa d-tomänäm s-ɣisa Älmasex, tämoosäm šund äddinät ämmuutnen däy-isälän n-a-wa fäll-təgl' äddunya, tämudre ta täynayät tərjäwäm, toohar d-ta n-Älmasex atunkəl ɣur-Mässinäy. ⁴ A-wen-däy a fäl ašäl wa dd-mad-infiləl Älmasex-i ämoosän tämudre-näwän, ad-där-s dd-təmzəyyim anfiləl däy-älxurmät-net.

⁵ Təssəba n-a-wen-däy a fäl däy-wän ärhey ad-təḍḍəwäm d-erk imojjan-näwän iket-däy-näsän, əḍḍəwät d-a-wa isamäḍasän tiɣəswen-näwän d-iba n-təšəḍje d-derhan dərɣälän d-derhan äsisakäyän, tərha n-härät-i wärät təzley d-älyibadät n-äššanämän.

⁶ Təssəba n-härätän-win-däy a fäl dd-izizəbbut Mässinäy äššar-net [fäll-äddinät wi has-änimäšräynen].

⁷ Härätän-win-däy a-s käla tän-tamašäläm käwäneḍ-däy a-s tətṭafäm tämudre-ten-däy ⁸ məšan, ämära, əḍḍəwät dər-sän iket-däy-näsän, wär tän-tolesäm amišəl. Äyyät fälla-wän aḍkär d-tukəse n-ulh d-täl-läbäst d-tizmiten, wär säfälyayät, ⁹ wär tinmənnit bahu jer-iman-näwän käwäneḍ-i əḍḍänen d-tasna-näwän ta-däy ännihäḍ abäkkəḍ d-timašalen-net, ¹⁰ ed ämära, təlsäm tasna ta täynayät-i s-Mässinäy-i n-Ämaxlak-nänäy a hawän-tät-ikfän, isaynay-tät day härkuk däy-təssəba n-ad-t-təknəm muzəyät, taləhəm dər-s.

¹¹ Däy-tasna ta-hi täynayät, wär-izley wa n-Älyunan d-wa n-əgg-Älyähud; wär-izley wa ämeläyän d-wa wärän ämeläy; wär-izley wa n-änäzzalim d-wa n-älžahil; wär-izley eläll d-akli, äbas t-illa ar Älmasex, ənta a-s härät däy-härät iket-net.

Yaymät tinmədhiläm jer-iman-näwän

¹² Šamad äddinät äsinäfrän Mässinäy a tämoosäm, ij'-iwän iməššeddəjən s-təṭbat tərha ta hawän-ija, adiš, nəməḍḍənät təhanint käwäneḍ-däy jer-iman-näwän, tənmədhiläm jer-iman-näwän, isərəset hak iyyän iman-net dat-amidi-net, izadät jer-iman-näwän, tən-məzəzəyḍäräm, ¹³ tənməšmāräm, tənmenšəm jer-iman-näwän; ere s-iyšäd əḅḅa-s härät-däy, äñšet-as-in s-əmmək wa s-hawän-inša Emäli.

¹⁴ Äjät jənnəj-a-wen-däy iket-net anmärh imdan jere-wän ed ənta a dd-itiirowən tartit təmdat. ¹⁵ Äyyät älyafyät wa ihäkk Älmasex ad-ännähäḍ däy-ulhawän-näwän ed ənta a käwän-dd-iyrän s-älyafyät-wen-däy, issärtäy-käwän i-ad-tumasäm tiyyät tayəssa, tumayät i-Mässinäy. ¹⁶ İjätet məjräd wa n-Älmasex jere-wän s-sārho, tənməkəfəm tayətte, tənməkəsäm däy-tayḍärt s-sārho imdan, tamäläm Mässinäy s-ulhawän əmdanen, tumayäm-as s-təmmalen dd-əzjarnen əlkəttab wa n-Äzžəbur d-təmmalen janen fäll-tuksəḍa n-Mässinäy d-isuhay dd-oraw sār-wän *Unfas Šəddijän* i-ad-sär-sän tamäläm Mässinäy.

¹⁷ A jännem d-a tajjäm-däy, äjät-t däy-derhan n-ad-səmyäräm isəm n-Emäli *ɣisa* däy-a-s tumayäm i-Abba Mässinäy däy-təssəba n-isəm wa n-ɣisa.

Ejädəš wa n-älməssexitän

¹⁸ Tidəḍen! Särəsmät iman-näkmät dat-meddən-näkmät s-a-wa änihäjjän ed a-wen-däy a ijrazän i-Emäli.

¹⁹ Meddən! Ärhət hak iyyän däy-wän hənne-s, wär təssəsmämäm fälla-snät.

²⁰ Aratän! Säjdät i-imärəwän-näwän däy-härät iket-net ed a-wen-däy a ijrazän i-Emäli.

²¹ Abbatän! Wär təzžəkänzäräm aratän-näwän i-ad-wär fälla-wän wär-änxesän iman-näsän.

²² Eklan! Säjdät i-wi käwän-länen däy-äddunya-ta-däy däy-härät iket-net, wädden dihad käwän-hannäyän ɣas däy-ittus n-ad-käwän-amälän, änn-ak, jer-hannäyän-käwän wäla, äknät əššəyəl-näwän s-ulh ijlayän däy-tuksəḍa n-Emäli. ²³ Əššəyəl häm-däy, äjät-t s-ənniyät imdan šund Emäli a-s təxdamäm wädden dāgg-adəm, ²⁴ älhäk wa s-ilkam ad-t-təjrəwäm, itwar-awän-t Emäli däy-išənnawän. *Älmasex* a-s Emäli, umasät eklan-net ²⁵ fäl-a-s, ere iyḍärän däy-a-wa iha, ilkam däy-s ad-ijrəw älxəqq n-tayḍärt-net ed Mässinäy ya, wär-izley äddinät.

4 Məssaw-s n-eklan! Äjät i-eklan-näwän a-wa oläyän d-a-wa oḅädän däy-a-s təssanäm a-s käwäneḍ-däy, lam Məssi-wän, iha älzännät, däy-išənnawän.

Infəşet Älənžil fäll-ärori n-äkall

² Təddalät Mässinäy härkuk, əjləyät hullan dəy-a-wen, äkfät Mässinäy semyar, tumayäm-as. ³ Təddalät-anäy-in näkkəneḍ-dəy i-ad-hanäy-ijrəw Mässinäy taşlət s-nəxtəb i-əddinät isälan n-*Älənžil*, nəsefhəmtän əddəraj n-*Älmasex* wa hasän-əttunkälän s-aşäl-i-dəy, ənfaläl-dd älmäyna-net ed dəy-təssəba n-iji n-isälan-en-dəy a fäl hey tişəm. ⁴ Təddalät-ah'-in Mässinäy i-ad-xatṭəbäy isälan-en-dəy s-əmmək iknan asəjarah ed a-wen-dəy a hi-iwarän. ⁵ İwəret-kəwän sārho jer-əddinät wi n-ajəma wəren əzzey *YisaÄlmasex*, taşlət təjrəwäm-dəy, əjät-asän isälan-net; təyyəm fälla-wän a-wa wār-ıha älfäyda. ⁶ E-d tažəwwabəm i-əddinät dəy-isälan n-*Yisa Älmasex*, əjät-asän məjräd əzədän, ilan temḍe, təlmədäm dəy a-wa jännem i-häk əwadəm.

Tihulawen d-ajilal n-məjräd

⁷ Dəy-a-wa hi-dd-iqqälän näkk, isälan-nin, ad-dəy-wän tən-əj əḡḡa-y wa əkney tərha Tuşik. Nohar näkk hakd ənta əlxidmət wa hanäy-issäyläf Eməli, əjjəyhəy a-s ıyḍal dəy-a-wa itəjj iket-net. ⁸ Näkk iman-in a hawän-t-in-əssokän i-ad-hawän-əj isälan-nənəy, isəsməḍ ulhawän-nəwän. ⁹ Äsiidəwəy-t-in d-Unažəm wa n-*älkənisät*-nəwän, əḡḡa-y n-əmaydal əkney tərha a əmoos ənta-dəy. A dəy-wän əjən isälan n-a-wa ijən diha-dəy iket-net.

¹⁰ Ähuul-kəwän-in amidi-nin Aristarəq-i dər-oharəy takärmüt, ähuul-kəwän-in dəy Marqəs wa n-ara n-meddən n-Bärnäbbas. Ənta-en-dəy a-s əru d-kəwän-əsmätärəy dər-s, a-s hawän-ənney, afäl kəwän-in-osa, səbbələlət-t. ¹¹ Ähuul-kəwän-in *Yisa* wa itawəyren s-isəm İstus. Meddən-wi-dəy n-kəraḍ yəs dəy-dəgg-Älyəhud wi n-älməssexitän, a hi-ədhälən a ija a-wa-dəy dəy-əlxidmət wa hey i-ad-tətbət *Təmmənəya n-Mässinäy*; ijmaḍ-t əşşək a-s əknən asəsmaḍ n-ulh-in.

¹² Ähuul-kəwän-in İbbafras wa n-ənaxdim n-*Älmasex*, ənta-dəy, i n-*älkənisät* tədi-dəy-nəwän. Itajəynan härkuk dat-Mässinäy i-ad-təbdadäm dəy-immun, wār t-illa əlyib kəwän-iwarän i-ad-təlmədäm erhet n-Mässinäy iket-net. ¹³ Əjjəyhəy i-əddəgozət wa ija dəy-təssəba-nəwän kəwəneḍ d-käl-Ləwdisa d-käl-İrabolis.

¹⁴ Ähuul-kəwän-in Luqa wa n-ləxtur nəkna tərha, ähuul-kəwän-in dəy Dimas.

¹⁵ Təhuuləm-anəy-in ayətma-nəy wi hənen ayrəm wa n-Ləwdisa, təhuuləm-in dəy Ninfa d-älkənisät ta tažəmməyät dəy-ehən-net. ¹⁶ Afäl yur-wän tətəwəyra təkarḍe-ta-dəy, əjät əmmək fäl tətəwəyra dəy dəy-älkənisät ta n-käl-Ləwdisa, təyrəm dəy ta tən-ddmadət-təfəl sār-wän. ¹⁷ Ənnət-ahi i-Arşibb, ənney-as: «Hekəyy! Əj ənniyät i-əmaşal wa kəy-issäyläf Eməli, ayəd dəy-s.»

¹⁸ Edəgg-wa-dəy dəy-təkarḍe-ta-dəy, näkk iman-in Buləs a t-iktəbän s-əfuss-in: «Näkk, Buləs, ähuuləy-kəwän-in.» Kittəwät-dd a-s näkk ya, takärmüt a hey.

İssənsä fälla-wän Mässinäy ənnuymət-net. Amin!

1 Käl-Täslonika

Äšajəš

1 A-wa näkk, Buləs, hin-iktabän näkk d-Silwan d-Timoti i-*älkänisät* n-Mässinäy-i n-Abba, osäy d-Emäli *YisaÄlmasex* häť ayərəm wa n-Täslonika. Nähuul-käwän-in, nəttar dāy-Mässinäy ad-käwän-äkf än-nuyməť d-älxer.

² Hak ašäl-däy nämmoy i-Mässinäy dāy-təssəba-näwän, e-d t-nədäl-dāy, ad-hawän-t-nədäl käwäned-dāy.

Tihusay n-immun n-käl-Täslonika

³ E-d nədäl Abba-nänäy Mässinäy-dāy, ad-dd-nəktəw əmmək wa s-təssixdämäm immun-näwän d-anmärh wa n-tidət jəm jer-iman-näwän d-akuyəd wa jəm dāy-ätťäma wa käwän-əsjär Emäli-nänäy *YisaÄlmasex*.

⁴ Ayətma-näy! Nəssan a-s, Mässinäy, irh'-iwän, əs-näfrän-käwän i-ad-tumasəm tamətte-net. ⁵ Isälän n-*Älənžil* wi käwän-in-nəssawəd, tärna n-*Unfas Šaddijän* a-s hawän-tän-in-nəssawəd wädden s-mäjräd yəs, a-wen, tənhayəm-t käwäned iman-näwän, nämešäl-t data-wän i-ad-käwän-infəw s-härät. ⁶ Təttəläläm-anäy, təttəläläm dāy Emäli, wär hawän-təgdəl tizzurt ta tən-häyäm ad-təqbäläm mäjräd n-Mässinäy s-tedawit ta ihäkk Unfas Šaddijän.

⁷ A-wen-dāy fāw, a dd-oräwän ašäl-i-dāy derhan s-älmassexitän wi əzzäyən teje ta Masidunya hakd wi əzzäyən teje ta n-Akaya n-ad-ättälälän əntäned-dāy, älxal-näwän. ⁸ Älxidməť wa ija mäjräd n-Emäli yur-wän, ikräš mawmaw-wa-dāy fäl t-əslän wäla äddinät wi hänen teje ta n-Masidunya d-ta n-Akaya. Əssäyläyän-dd isälän n-immun-näwän s-Mässinäy äkall iket-net har äbas nämiyatär fāw ašäl-i-dāy s-asuyəl-näsän. ⁹ Wär t-illa ere s-wädden isiyul isälän n-asəbbärrək wa hanäy-jäm d-əmmək wa s-tomänäm s-Mässinäy a-s təqqäläm đarät äššänämän i-ad-tamašäläm erhet n-Mässinäy-i iddärän äddutten, ¹⁰ təqqäläm s-äššahät ämära i-uyl n-*Yisa*-i n-*Rure-s* n-*Mässinäy* dd-issənkar jer-inəmmutan dd-e-ifələn isənnawän i-ad-hanäy-iyələs dāy-ađkär n-Mässinäy wa ilkämän.

Ämašal d-älxidməť n-Buləs dāy-Täslonika

2 Ayətma-y, təssanäm käwäned iman-näwän a-s asəbbärrək wa hanäy-jäm a-s käwän-in-nosa, wär-

əmoos bännan. ² Təssanäm a-s dat-ass-nänäy-hawän, nənhay ayəna d-əmmäđri dāy-ayərəm wa n-Fəlibb mäšan, Mässinäy yəs a dāy-nəjär äťťäma, ikf'-anäy turhajät s-hawän-nəxtäb *Älənžil* kud-dāy wär t-illa əmmək s-wädden əttärän äddinät ad-hanäy-əgdälän s-a-wen. ³ A-wa dār-käwän-nəsmätär wädden i n-ad-nəšənnəməšrəy əwadəm, wär t-nəja d-erk ənniyät wäla s-tikərras n-äddinät, ⁴ änn-ak, Mässinäy a hanäy-əzjəzzän təzzar, issäyläf-anäy ämašal wa n-*Älənžil*-net-i s-dāy älxuťbät wa has-nətäjj, Mässinäy-i izajəzzen ul-hawän-nänäy a-s nārha ad-has-nəjrəz, wädden däg-g-adəm.

⁵ Mässinäy a hanäy-əjjəyhän, wädden mäjräd n-tikərras wäla-i n-utär n-tetäte n-ehäre n-iyän dāy-wän s-milyaw n-iləs a hawän-nəja, a-wen təssanäm sār-s.

⁶ Wär nətter təmmal n-dəgg-adəm jer-käwäned wäl' iyyäđ säl käwäned. ⁷ Ənnär nārha a-wen, nəddoobät ad-käwän-nəsəlməd a-s inəmmušal n-*Älmasex* a nämoos, mäšan, wär hanäy-dd-ijješ ənniyät-wen-dāy, änn-ak, äzzäman wa nəkkas jere-wän tārha šund ta tāj anna i-aratän-net d-asəbbəläwəl wa hasän-täjj a käwän-nəssəkna. ⁸ Nəj'-awän tārha-ta-dāy fäl nəsdärhän ad-käwän-in-nəsəssiwođ *Älənžil* n-Mässinäy, nämmät dāy dāy-idəggan-näwän, kunta a-wen-dāy a ihan erhet n-Mässinäy fäl təssəba n-təmyäre n-tārha-i-dāy hawän-nəja.

⁹ Ayətma, əktəwät-dd əššuhu n-älxidməť d-tiluyay ti nənhy jere-wän a-s hawän-nəxtäb *Älənžil* n-Mässinäy, ehäđ d-ašäl nəxdam s-ifassän-nänäy i-ad-wär nətumas əzuk i-wäl' iyyän dāy-wän.

¹⁰ A-wen, təjjəyhäm-as, əjjəyh'-as dāy Mässinäy. A-s t-nəlla yur-wän, nəťťäf jere-wän təmudre ta təjjän imumənän šaddijnen, təmudre toydät, wär t-illa älyib fāw hanäy-iwarän. ¹¹ Təssanäm a-s hak iyyän dāy-wän-dāy, nəj'-as šund a-wa mad-əjj abba i-məddana-s.

¹² Hak ašäl, nəsamatar-käwän i-ad-təkuyədäm, təťťəfäm təmudre təniihəjjät d-teyəre ta käwän-dd-ija Emäli s-iman-net i-ad-dār-s tärteyəm dāy-*Təmmənəya*-net d-älxurmät-net.

Älənžil, tidət-dāy a-s mäjräd n-Mässinäy

¹³ Nämmoy i-Mässinäy, nämmoy-as dāy hak ašäl ed yur-ašäl-i-dāy käwän-in-nəssawəd mäjräd-net, təqbäläm-t, wär t-jem mäjräd dd-ifälän dəgg-adəm, änn-ak, jəm-t mäjräd n-Mässinäy iman-net, a-wen-dāy

day a ämoos ed ixdam s-ässhät dāy-ulhawān-nāwān kāwāneḍ-i sār-s omānnen ašāl-i-dāy.

Isālan n-ālyizabāt

¹⁴ Ayətma, a-wa irmāsān ālkānisāten n-Māssināy ti hānen teje ta n-Ālyāhudayāt osāyūnen d-*Yisa Ālmase* x a kāwān-irmāsān kāwāneḍ-dāy ed kāwāneḍ-dāy, āqquz-zāben-kāwān käl-ākall-nāwān s-əmmək wa s-əntāneḍ-dāy, āqquzzāben-tān käl-Ālyāhud. ¹⁵ Käl-Ālyāhud, əntāneḍ a ānyānen ānnābitān s-tizarāt, ānyān day Emāli *Yisa*, ašāl-i, nākkāneḍ a tiyəzzəbun, ānimāšrāyān i-Māssināy, wār t-illa day ere s-wādden āššunjen-t, ¹⁶ gaddālān-anāy ad-nāj i-inəzzulam † isālan i-ad-tān-iyləs Māssināy, okāyān ibākkāḍān-nāsān āmakū. Ilkam ad-dd-izəzzəbbət Māssināy aḍkār-net fälla-sān.

Āzyu Buləs i-käl-Täslonika

¹⁷ Ayətma, tidət, ibḍ'-anāy āssayāt, tujəjām tiṭṭawen-nānāy māšan, ham ulhawān-nānāy. Wār t-illa a-wa-dāy wār nəja i-ad-kāwān-naləs ahānay ed naqq'-anāy tenere-nāwān. ¹⁸ Nəttār a-wa-dāy he-nāj nākk'-iwān-in; nākk Buləs, har əssin ihāndəggan, tattārāy ad-kāwān-in-ākkāy māšan, igdāl-anāy Iblis s-a-wen.

¹⁹ Šāmad isālan-den-dāy, əndek āṭṭāma-nānāy? Əndek əssəbab n-tedāwit-nānāy? Əndek abāraj-nānāy? Kāwāneḍ a hanāy-āmoosān a-wen-dāy iket-net ašāl wa dd-mad-iqqəl Emāli-nānāy *Yisa*. ²⁰ Tidət-dāy a-s kāwāneḍ a-s abāraj-nānāy, kāwāneḍ a-s əssəbab n-tedāwit-nānāy.

Ašəmmišəl wa ija Buləs Timoti s-Täslonika

3 Ayətma, təndār-anāy tayimit wāla isālan-nāwān, a-wen-dāy a fāl nāssof ad-nāqqayəm nākkāneḍ dāy-ayrəm wa n-Atinya, ² nəšəmmišəl-in sār-wān āṅṅanāy Timoti-i dār-nohār ālxidmāt-nānāy i-Māssināy dāy-isālan n-asəssiwəḍ n-*Ālənzil* n-*Ālmase* x i-ad-kāwān-isəššuhət dāy-immun-nāwān, isəsməḍ ulhawān-nāwān. ³ Wār-itəggādet ālyizabāt wa hannāyām ašāl-i-dāy d-ənniyāt n-wāl' iyyān dāy-wān, isinhəynəhəy immun-nāwān, təssanām a-s ālyizabāt iha a-wa s-hanāy-dd-iyra Māssināy s-iman-net, nəjet fälla-s. ⁴ Āzzāman wa nəkkās yur-wān, nəkkās-kāwān dāy-tayḍārt n-a-s ad-nāqquzzəbāt s-išəkkəlān n-tersəmmawen ājjootnen. Mājrād-wen-dāy hawān-nəja, itbāt, ənta-da-dāy hannāyām ija ašāl-i-dāy. ⁵ Indār-ahi ad-āhajāy əšbarāy iba n-isālan-nāwān yās, āšmašālāy-in sār-wān Timoti i-ad-hi-dd-ilməd isālan n-immun-nāwān ed, əssiirmāy-ahi hullan a-s āmmukkān, āžžurrāb-kāwān Iblis dāy-

utār n-asəbbuṭṭəl n-ālxidmāt wa āššohen nəja yur-wān.

Āsdāwen isālan n-käl-Täslonika Buləs

⁶ Āssiilmədāy-kāwān a-s Timoti iket hi-dd-osa, ifal-kāwān-dd, ija dāy-nāy isālan n-ālxer n-a-wa dār-ogdāh immun d-anmārḥ wa jām jer-iman-nāwān. Illāyāt-anāy day a-s wār hanāy-təkyeḍām ed tenere-nāwān ta hanāy-tārmāsāt, tārmās-kāwān kāwāneḍ-dāy. ⁷ Ārheey ayətma-y, ad-hawān-āllāyey a-s isālan-nāwān-win-dāy s-nəslā, āsdāttēn-anāy immun-nāwān, āmoos-anāy a-wen a əssismāḍān tirəmmay d-tersəmmawen ti hanāy-ārmāsnen. ⁸ Āmāra-dāy, wār-izley d-a-s nofray i-iman-nānāy, nākkārān-dd dāy-tamāttant ed nəslā, a-s hālām iman-nāwān dāy-alkum-nāwān i-Emāli.

⁹ Əndek yās təmyāre n-təmayit ta s-nāddobāt ad-tāt-nāj i-Māssināy i-ad-tagdāh d-tedāwit-i-dāy nəja a-s nəsla isālan-n-immun-nāwān? ¹⁰ A-wen-dāy a fāl, ehāḍ d-ašāl, nətajāynan dat-Māssināy i-ad-hanāy-ākf turhājāt n-ad-kāwān-naləs ahānay i-ad-sār-wān-in nəšəmdəw a-wa hin-osār immun-nāwān.

Derhan n-Buləs i-käl-Täslonika

¹¹ Dalāy Māssināy-i n-Abba-nānāy, dalāy-t ənta d-Emāli-nānāy *Yisa* dāy-ad-hanāy-isəfrār tabarāt s-kāwān-in-nəkka, ¹² dalāy-t i-ad-isiwəḍ tārha jer-iman-nāwān, isənnəfləy ulhawān-nāwān dāy-tārha n-e d t-illām əgg-adəm, tagdāh tārha-nāwān d-ta hawān-nəja, ¹³ iššuhət immun-nāwān, išdajān ulhawān-nāwān, ifəl-kāwān e d t-illām uḍlem dat-Abba-nānāy Māssināy ašāl wa dd-mad-iqqəl Emāli-nānāy *Yisa Ālmase* x, āddeew d-iməššeddəjān-net iket-dāy-nāsān. [Amin.]

Uḍəf n-tāmudre dāy-tānnihāḍ təšəḍje

4 Ḍarāt-a-wen day, ayətma, nəttar dāy-wān, nəsimātār-kāwān dāy-idəm n-Emāli *Yisa* d-ad-təṭṭəfām tāmudre təjrazāt i-Māssināy, nəssəlmād-kāwān tayārha n-tāmudre-ten-dāy, nəjrah-in a-s tamašalām a-wa kāwān-nəssāyra māšan, nārha dāy-wān, ad-siwəḍām hārwa dāy-a-wen.

² Isəmməterān wi sār-nāy dd-fālān Emāli *Yisa Ālmase* x kāwān-in-nəssawāḍ, təssanām-tān. ³ Erhet n-Māssināy a t-āmoosān, ad-təhələm s-data dāy-təšəḍje, təbḍəwām d-e d t-illām a kāwān-isamāḍasān. ⁴ Hak āwadəm-dāy, təgdāhet-as hāne-s, təṭṭəfām tāmudre təjrazāt, təssimyərat Māssināy. ⁵ Wār toyem erk derhanān əlwayān-kāwān, šinməšrəyān-kāwān šund a-wa tājjān inəzzulam †-i wāren əzzey Māssināy, ⁶ wār-itākərraset wāl' iyyān dāy-wān amidi-net, wār-iḍāl-

† — *Yur-käl-Ālyāhud, ere wārān āmoos əgg-Ālyāhud s-alāšāl mey ere wārān ilkem i-āddin-nāsān, iket-net, ānāzzalim a āmoos. A-wen-dāy a fāl tiwsaten ti iyyāḍnen iket-nāsnāt, ti n-inəzzulam. — Ašāl-i-dāy, ānāzzalim, ākafār (ere wārān issen s-Māssināy).*

†† — *Yur-käl-Ālyāhud, ere wārān āmoos əgg-Ālyāhud s-alāšāl mey ere wārān ilkem i-āddin-nāsān, iket-net, ānāzzalim a āmoos. A-wen-dāy a fāl tiwsaten ti iyyāḍnen iket-nāsnāt, ti n-inəzzulam. — Ašāl-i-dāy, ānāzzalim, ākafār (ere wārān issen s-Māssināy).*

lämet wäl' iyyän däy-wän äñña-s däy-isälan äkkanen hanne-s wäla äkkanen adubən-net. Äru d-hawän-nən-nä, noläs-t, a-s ere itajjän a-wen, ilmædet a-s ilkam ad-däy-s dd-ikkəs Emäli älxäqq-net.

⁷ Mässinäy, wär hanäy-dd-iyra s-iman-net i-ad-nəsamādas tiyəswen-nänäy, änn-ak, i-ad-nəttəf tämudre däy-tännihäd təšədje. ⁸ A-wen-däy a fäl ere un-jäyän s-asjəd i-isəmmäterän-wi-däy, wädden ägg-adəm a-s unjäy s-asjəd-has, Mässinäy-i käwän-ihakkän *Unfas Šäddijän*-net day a-s unjäy s-asjəd-has.

⁹ Ämära ayətma-y, däy-isälan wi n-anmärh jer-iman-näwän, wär tämyatäräm s-ere hawän-in-iktäbän i-ad-käwän-isəmmätär d-a-wen ed, Mässinäy iman-net a käwän-isəlmädän anmärh jer-iman-näwän. ¹⁰ Äduut-tät day a-s tärha-ten-däy tətṭäfäm, təssəknäm-tät i-e d-t-illäm älməssexi izzayän teje ta n-Masidunya mäšan, hakd a-wen-däy, nəttar däy-wän ad-siwəḍäm fälla-s härwa.

¹¹ Əjləyät däy-tärha n-täməzzuyt däy-älxer, əjjəšät əššäyəl-näwän, äxdəmät s-ifassän-näwän, äyyät fälla-wän sendad, ənta-den-däy a-wa dər-käwän-näsımätär ¹² i-ad-təttəfäm älxal ässimyarän äddinät wi n-ajäma wären ämoos älməssexitän i-ad-äbas tämoosäm äzuk i-äwadəm wäl' iyyän.

Isälan n-tanäkra jer-inəmmuttan

¹³ Ayətma! Wär närha ad-təzhaläm däy-isälan n-ayətma-näy däy-äddin wi s-ašäl-i-däy, han eḍəs wa n-iba, wär yäššädnet iman-näwän šund a-wa jän wi n-äddinät wi iyyäḍnen s-wär dd-ixlek ättäma däy-Mässinäy.

¹⁴ Kunta nəflas a-s *Yisa*, äba-t mäšan, inkär-dd jer-in-əmmuttan, adiš, nəfləset day a-s ilkam ad-dd-isənkär Mässinäy jer-inəmmuttan imumənän wi äba i-ad-əmələn edes-has.

¹⁵ Ämära, däy-isälan-win-däy, edäwänne wa hanäy-ija Emäli, ənta a hawän-nəsiyul: ätwänn'-anäy a-s näkkäneḍ-i dd-mad-agəz uyəl n-Emäli nəddar, wär mad-nəšwār äddinät wi hänen eḍəs wa n-iba ahānay-net, ¹⁶ änn-ak, ašäl-en, ad-isiwəl Emäli s-afälla təzzar, ilkəm-as emäli n-ämānokäl n-änjəlosän, təwət ḍara-s täsinsäyt ta n-Mässinäy, ifəl-dd Emäli *Yisa* iman-net älwäqq-wen išənnawän, ənkärän-dd ya äddinät wi s-a-s tən-äba-däy omanän s-*Älmasex*, ¹⁷ ḍarät-a-wen, näkkäneḍ-i dd-ogəz älwäqq-wen-däy nəddar, ad-där-sän nahär aməḍkəl fäll-tijäräken s-išənnawän, nəlkəḍ i-Emäli iket-nänäy, närtəy dər-s dihen härkuk. ¹⁸ Isəsməḍet hak iyyän däy-wän ulh n-amidi-net s-isälan-wi-däy.

Isälan n-uyəl n-Emäli Yisa

5 Ayətma, ämära, däy-isälan n-äzzāman wäla älwäqq wa d-mad-äj a-wen, wär tämyatäräm s-ad-hawän-in-iktəb äwadəm däy-isälan-win-däy; ² təs-

sanäm käwāneḍ iman-näwän a-s ašäl wa dd-itaqqäl Emäli, ad-dd-iḍəw fäll-äddinät s-əmmək wa s-dd-itidəw emäkrəḍ fäll-äwadəm s-tišrayät n-ehäd. ³ Ad-äqqimän äddinät jannen: «Älyafyät ija, xayy, təzude n-tämudre, wär fälla-näy ija härät», har fälla-sän dd-iḍəw älmäššibät ijan armuḍ ässuksäḍän, olähän d-əjäḍäl wa dd-täjj tizzurt fäll-taməḍt lat ənniyät, wär däy-sän dd-e-iyləs äwadəm.

⁴ Ayətma, käwāneḍ, wär käwän-iha ere ihan tihay har fälla-wän dd-iḍəw ašäl-en šund emäkrəḍ, ⁵ dagg-ännur wädden dagg-ehäḍ wäla dagg-tihay a tämoosäm, wär t-illa a iffarän däy-a-wa täjjäm. ⁶ A-wen-däy a fäl wär hanäy-irämmäset eḍəs šund äddinät wi iyyäḍnen, nə-jet ənniyät, nəttəfet älxal däy-härät iket-net. ⁷ Äddinät wi tətṭäsnen, s-ehäd a-s tətṭäsän, wi sassänen asməd, itakkäs däy-sän ənniyät, ehäḍ a-s tājjan a-wen, ⁸ näkkäneḍ, dagg-ännur a nämoos, nəttəfet älxal däy-härät iket-net, umaset-anäy immun d-tärha šund ayärh ilsan tayəssa-nänäy, umaset-anäy əlyəllas wa s-nəjər ättäma-net šund takənbut n-təzoli tigəzät eyäf n-äwadəm däy-tisəwaten ⁹ fäl-a-s Mässinäy, wär hanäy-äsnäfrän i-temse, änn-ak, äsnäfrän-anäy, i-ad-hanäy-ijrəw əlyəllas däy-idəm n-Emäli-nänäy *YisaÄlmasex*.

¹⁰ Däy-təssəba n-a-wen-däy a fäl ämmut *Yisa Älmasex* däy-idəggan-nänäy i-ad-där-s nahär tämudre jer-näm-mut wäla nəddar.

¹¹ Yas, hak iyyän däy-wän däy, isəsməḍet ulh n-amidi-net, tən-mədhəläm jer-iman-näwän s-əmmək-wədi-däy s-käwän-išla a-wen ämära-däy.

Isəmmäterän d-ajilal n-mäjräd

¹² ḍarät-a-wen, ayətma, imizärän wi käwän-ikfa Emäli, tiləyyoynen däy-asənnəmhəl-näwän däy-tabarät-net, əssənät däy-sän, ¹³ äkfät-tän semyar d-tärha däy-təssəba n-a-wa äxdämän jere-wän; iməlet älxer jere-wän.

¹⁴ Ayətma, näsmätär-käwän d-ad-täytäläm äddinät wi ämišäršärnen wären ərha älxidmät s-äššahät-näsän, səkkuyəḍät wi ha tasəja, ədhəlät wi lämməḍnen, zəzzidärät fäll-äddinät iket-näsän. ¹⁵ Äjät ənniyät i-iman-näwän; wär zəläm təlläbäst s-tälläbäst, änn-ak, asəsät härkuk däy-amišəl n-a-wa oläyän jer-jere-wän käwāneḍ wäla jere-wän d-äddinät wi iyyäḍnen.

¹⁶ Dəwätät härkuk, ¹⁷ ädəlät Mässinäy härkuk, ¹⁸ umayät i-Mässinäy däy-härät iket-net, ənta-den-däy a-wa fälla-wän irha Mässinäy däy-tassayt-näwän d-*YisaÄlmasex*.

¹⁹ Wär təkṭeläm älxidmät n-*Unfas Šäddijän* däy-ul-hawän-näwän, ²⁰ wär təsfätṭem day a-wa hawän-jannen äddinät wi ikfa Mässinäy mäjräd-net i-ad-hawän-t-in-səssiwəḍän, ²¹ äknät azəjjəz n-a-wa hawän-jannen iket-net, tətṭəfäm däy-s a-wa oläyän, təšləyäm i-bahu, ²² udayät i-a-wa läbasän, a ämoos-däy.

Tihulawen n-Buləs

²³ Mässinäy-i n-Mässi-s n-älxer iman-net a daläy i-ad-käwän-išəşdəj təmdam, əttaräy dāy-s ad-agəz ənniyät-näwän d-iman-näwän d-tiyəswen-näwän i-ad-wär käwän-itəwwer uđlem wäl' iyyän har ašäl wa dd-mad-iqqəl Emäli-nänäy *YisaÄlmasex*. ²⁴ Mässinäy-i käwän-dd-iyrän s-iman-net, oɣad, ənta dəy a käwän-e-agəzän

däy-e d t-illäm äššar. ²⁵ Ayətma, ädəläät-anäy-in Mäss-inäy näkkäneđ-däy.

²⁶ Nəməjjät jer-iman-näwän isofan janen s-tärha təm-dat.

²⁷ Əttaräy dāy-wän dāy-idəm n-Emäli, ad-täyrəm təkərde-ta-däy i-ayətma dāy-äddin iket-däy-näsän.

²⁸ İkf'-iwän Emäli-nänäy *YisaÄlmasex* ännuymət-net. Amin!

2 Käl-Täslonika

Äšajəš

1 A-wa näkk, Buləs, hin-iktabän näkk d-Silwan d-Timoti i-*älkänisät* n-Mässinäy-i n-Abba-nänäy d-Emäli *YisaÄlmasex* ta häť ayrəm wa n-Täslonika.
2 Nähuul-käwän-in, nəttar dəy-Mässinäy-i n-Abba-nänäy d-Emäli *Yisa Älmasex* ad-käwän-äkf ännuymät d-älxer.

Äššäreya wa ilkämän afäl dd-iqqäl Älmasex

3 Ayətma, hak ašäl nämmoy i-Mässinäy dəy-təssəba-näwän, änihäija a-wen ed itəhhal immun-näwän s-da-ta, tiwwađ dəy tərha ta tänimäjjäm jer-iman-näwän.
4 A-wen-dəy a dd-oräwän a-s wär t-təlla *älkänisät* n-Mässinäy s-wädden nətabäraj-as dəy-isälan-näwän, ed kud-dəy, wär t-illa älyizabät wäla talya wär tənheyäm, təšbäräm, wär-ifnez a-wen wäla a əndärrän dəy-akuyəd-näwän wäla immun-näwän.
5 Hakd a-wen-dəy, ayətma-y, a-wa käwän-irmäsän a ämoos-dəy, asəddəttu yas a ämoos n-a-s ilkam ašäl dəy-mad-išräy Mässinäy s-iqqud. Älyizabät käwän-irmäsän-dəy, wär-ämoos yas, ar a käwän-isinhəjjin d-ujəš n-*Təmmənəya n-Mässinäy* ed Təmmənəya-net a fäl hannäyäm a-wa hannäyäm. **6** Itbat a-s Mässinäy-i oyadän, wär-e äyy ere käwän-itayəzzäben ässunfa, äs-silkäm dəy-s. **7** İlkam ad-käwän-äkf täsonfat, käwänəđ-i hannäyən älyizabät ašäl-i-dəy, äkf-anäy-tät näkkäneđ-dəy ašäl wa dd-e-infiləl Emäli *Yisa* ifal-dd išənnawän, äddeew d-änjälösän wi n-iməşsuha. **8** Ad-dd-iqqäl dəy-ammas n-efew ähijäljälän, išəj eya dəy-äddinät wi has-äsyärnen ulhawän-näsän, unjäyən ämišəl n-a-wa innä *Älənžil* n-Emäli-nänäy *Yisa*. **9** Äddinät-en, təlkam dəy-sän tisanant səmmät d-teräzze täylälät jat dəy-anməjjaj d-Emäli d-tärna n-älxurmät-net. Wär dəy-sän ilkem ad-t-ənhayän. **10** Ašäl-en dd-mad-ass Emäli, ad-səmyärän iməššeddəjän wi sār-s omännen älxurmät-net ed äsidäwät-tän ass-net. Käwänəđ, äddinät-en, ham-tän ed tomänäm s-isälan wi hawän-näxtäb.

11 Ayətma, a-wen-dəy dəy a fäl hawän-nətattär s-Mässinäy hak ašäl, nətattär dəy-s ad-täqqayməm təttafäm tabarät ta dəy-käwän-ija, tənhejj tämudrenäwän d-teyəre ta käwän-dd-ija Mässinäy s-iman-net, idhəl-käwän s-tärna-net i-ad-tamašaläm a-wa oläyän iket-dəy-net, umas immun-näwän, immun ih' älfäyda.

12 Emmək-wen-dəy a dəy-mad-itwəsəmyär Emäli-nänäy *Yisa* dəy-tämudrenäwän, təkərəšäm idəm data-s dəy-ännuymät n-Mässinäy d-Emäli-nänäy *YisaÄlmasex*.

Isälan n-uyəl n-Yisa Älmasex

2 Ayətma, hakd a-wen-dəy ämära, dəy-isälan n-uyəl n-Emäli-nänäy *Yisa Älmasex* d-azəmmäy wa s-ilkam ad-t-nənməjj dār-s, nənn'-awän: **2** tazidert, wär-itəggädet äwadəm wäl' iyyän d-ənniyät-näwän, wär saryasät i-äwadəm wäl' iyyän ayəšad n-iman-näwän s-a has-dd-änifälälän wäla s-a nənna wäla s-takarđe hawän-in-nəktab dəy-nənna a-s ašäl n-uyəl n-Emäli äru dd-osa. **3** Wär käwän-isəswadet äwadəm s-wäla a əndärrän fäl-a-s ašäl wa n-uyəl n-Emäli, iket-di d-itəjj, ad-irməs iba n-äddin ässuksäđän äddinät äjjootnen təzzar ass-dd u-tanməšrayt wa s-itawänna Äddäžžäl † he-ihlək Mässinäy. **4** Ənta-en-dəy a-s ämakšar n-e d t-il-läm a ititwəybidän. Dəy-tanməšrayt-net, ad-igləw har äqqayəm dəy-*ehän n-ämudd wa mäqqärän*, isigdəh iman-net d-Mässinäy.

5 Ajän tətəwäm-in a-wa hawän-ənnəy a-s t-əllej yur-wän. **6** Təssanäm a-wa t-in-ittafän, a ikkäs dəy wär dd-äwwəđ ašäl-net, wär dd-e-ass. **7** Təmyäre n-əddäraj n-iba n-äddin-net ixdam dəy-äddunya-ta-dəy, afäl has-dd-təssəlwäs tärna ta t-in-təttafät fälla-näy, ad-dd-in-filəl a-wa t-išlän, os'-iwän fäw. **8** Afäl dd-osa anämäšray-wen-dəy, ad-has-dd-ilkəm Emäli *Yisa*-i t-in-e-isähəđän s-tärna-net, ikkəs dəy-s älfäyda iket-net s-tiyyät tashəđt n-emm-net. **9** Ähaləs wa t-illän qarät-a-wen-dəy, ad-t-äkf Iblis tärna s-mad-itajj ijitän ässuksäđnen, tikunen d-tišušab s-issəsəwəd tamətte, **10** wär t-təlla tälläbäst d-iba n-iqqud s-wädden ad-t-äj i-ad-isəsəwəd äddinät wi hänen tabarät n-tanməšrayt s-əlhəllak yas a hasän-iqqälän, äsyärän ulhawän-näsän i-tidət ta lät s-ad-tän-täyləs. **11** Dəy-təssəba n-a-wen-dəy, a fäl hasän-išläy Mässinäy, oyy'-en ođän dəy-a-wa tän-itakärrasän, išinməšrey-tän. **12** İlkam ad-ənmənhəyän d-äššäreya ed ässofän bahu tidət, ässofän färräy, iqqud.

Təmayit d-tittar

13 Ayətma-y, iwar-anäy hak ašäl ad-numay i-Mässinäy dəy-təssəba-näwän. Emäli iman-net a käwän-is-səlmädän s-tärha-net, äsnäfrän-käwän Mässinäy, iyläs-

† *Ämakšar, ašänjo d-eməkkənəs n-Älmasex.*

kāwān s-tārna n-*Unfas Šaddijān*, iššəšdāj-kāwān i-ad-tumasām tamətte-net ed tomānām s-tidət. ¹⁴ Iyr'-iwān-dd s-iman-net i-ad-təsləm i-*Ālənžil* wa hawān-nāxtāb, təjrəwām ejādār-nāwān dāy-ālxurmāt n-Emāli-nānāy *YisaĀlmasex*. ¹⁵ Ayətma! A-wen-dāy a fāl əkfārət i-Iblis, āknāt uḏəf n-ālyadatān wi kāwān-nəssāyra s-imawān-nānāy hakd-dāy s-tikarḏiwen ti hawān-in-nəktāb.

¹⁶ Emāli-nānāy *Yisa Ālmasex* hakd-dāy Māssināy-i n-Abba-nānāy, tətbat tārha-nāsān hanāy, əntāneḏ a hanāy-əkfānen dāy-ānnuymət-nāsān turhajāt n-ad-nākk s-data, nəhləyləy hārkuk dāy-əttāma ədduutten.

¹⁷ Nəttar dāy-Māssināy ad-iḏnəy ulhawān-nāwān tārha n-tikawt n-s-data, ija dāy-wān ālbāraka n-ad-tamašalām a-wa olāyān dāy-ijitān-nāwān hakd-dāy dāy-mājrād-nāwān.

Derhanān n-Buləs i-käl-Täslonika

3 Ayətma, tasəmdot n-mājrād-nānāy da: təddalāt-anāy-in Māssināy i-ad-ihəl mājrād n-Emāli s-data šik dāy-idəggaan iket-nāsān, səmyārān əddināt mājrād-en s-əmmək wa s-t-təssimyarām kāwāneḏ. ² Ədələt-anāy-in Māssināy i-ad-hanāy-iyələs dāy-erk imojjan n-erk əddināt d-ināllābāsān ed wādden əddināt iket-nāsān a əttafnen immun.

³ Emāli, oḡad, ənta-en-dāy a kāwān-e-isəşşuhun dāy-immun-nāwān, agəz-kāwān dāy-Iblis-i n-Anāmsod.

⁴ Emāli a ih' əttāma-nānāy dāy-isālan-nāwān, nəkkas əşšāk a-s a-wa dār-kāwān-nāsmātār, təttafām-t, ad-t-təknəm day uḏəf.

⁵ Ij'-iwān Emāli dāy-tabarət, əssewəḏ Māssināy tārha-net dāy-ulhawān-nāwān, ija dāy-wān akuyəḏ dāy-tazidert šund ta hāt *Ālmasex*.

Əxdəmät, äyyät fälla-wān sendad

⁶ Ayətma, nəsimātār-kāwān hullan dāy-isəm n-Emāli-nānāy *YisaĀlmasex* i-ad-sənnəməjjəjam iman-nāwān

d-ere ijannen ənta āḡḡa-wān dāy-əddin, a-s ija a-wen, unjay s-ad-iḏtəf ālyadatān wi kāwān-nəssāyra, unjay s-ālxidmət s-sifassān-net, təmišāršār təmudre-net. ⁷ Tə-mudre ta tāttilälät a-wa kāwān-nəssāyra, təssanām-tāt; təssanām a-s, a-s t-nəlla jere-wān, wār hanāy-təzzeyām d-a-wārān oḡed. ⁸ Wār t-illa ere s-nəkša əsink-net bānna, ehəḏ d-ašāl nəxdam s-əşşahāt-nānāy, tidət, nəlluyyāy məšan, wār t-illa fāw ere s-nə-moos əzək. ⁹ A-wen, nəj'-e, wādden i n-a-s innin wār-ānhājja d-ad-nākš isinkawān-nāwān məšan, nəssof ad-wār nəja a-wen, i-ad-hanāy-tāttäläläm kāwāneḏ-dāy, təlmədām a-s əlxidmət, a iwarān hak əgg-adəm. ¹⁰ Əz-zāman wa nəkkās jere-wān, nəkna azəzəwəi fälla-wān tənna n-a-s: «*Əwadəm wa wārān irha ad-ixdəm, adiş, wār-itəttet.*»

¹¹ Kāwāneḏ, nəsla a-s han-kāwān əddināt əmišāršār-nen wāren ərha ad-əxdəmān, tājjaşān isālan wāren tān-dd-əqqel. ¹² Əddināt-en, nārha ad-nəsəmməqq fälla-sān, nəssəmmətār-tān: nəj'-asān isəm n-Emāli *YisaĀlmasex* idəm n-ad-əxdəmān s-əşşahāt-nāsān, əyyənət sendad i-ad-udaben uḏəf n-təmdre n-iman-nāsān.

¹³ Kāwāneḏ-i n-ayətma-y, wār kāwān-işəlḏaşet amişəl n-a-wa olāyān. ¹⁴ Isəmməterān wi hawān-nətājj dāy-təkarḏe-ta-dāy, ere sār-sān unjayān, əzzəyāt-t, širəşām fälla-s i-ad-ikrukəḏ, ¹⁵ wār t-jem aşānjo-nāwān, səmməqqāt fälla-s šund āḡḡa-wān.

Tittar d-tihulawen

¹⁶ Ikf'-iwān Emāli-i n-Māssi-s n-əlxe, əlxe s-əjut hak əssayāt, idhəl-kāwān Emāli iket-dāy-nāwān. ¹⁷ Tihulawen-ti-dāy, nəkk iman-in, Buləs a hawān-tānāt-in-iktābān s-əfuss-in; eşwāl-in day, dāy-tikarḏiwen-in iket-dāy-nāsnāt da-dāy. ¹⁸ Əhuulāy-kāwān-in, əttarāy dāy-Emāli-nānāy *YisaĀlmasex* ad-kāwān-əkf ānnuymət iket-dāy-nāwān. Amin!

1 Timoti

Äšajəš

1 A-wa näkk, Buləs, wa s-omär Mässinäy-i n-Ämaylas-nänäy d-*YisaÄlmasex*-i iha ätṭäma-nänäy, tumast n-anämmašul-net. ² Ähuuläy-käy-in Timoti käyy-i n-rure-y wa n-tidət dāy-immun.

Ikʼ-ik Mässinäy-i n-Abba-nänäy d-Emäli-nänäy *Yisa Älmasex* ännuymät, tärha d-älxer.

Agəzät iman-näwän dāy-inämšrayän

³ Timoti, a-s käy-fäläy, əkkey teje ta n-Masidunya, äs-mätäräy-käy d-ad-täqqayməd dāy-ayrəm wa n-İfäsus, səmmäqqəd fäll-äddinät wi t-hänen sayranen tijət-tewen änimäšräynen i-tidət ta tädduttet, ⁴ i-ad əyyen fälla-sän tinfusen ti n-ibda wären ənfa härät d-tamä-dašt dāy-ätṭarexän n-imyarän wären dd-itirəw ar təšəjrət n-mäjräd. Wär t-illa a dd-isayšal a-wen-dāy dāy-amišəl n-erhet n-Mässinäy wälä dāy-ehel n-s-data dāy-immun. ⁵ Dāy-a-wa s-käy-omäräy, ənney-ak, ətṭəfnət äddinät jer-iman-näsän tärha təmdat d-ad-wär t-illa a dāy-əššakän iman-näsän d-immun wär ha təlmənuṭəy. ⁶ Härätän-win-dāy, əšläyän-asän äddinät äjjootnen, əššəškän iman-näsän s-taxxalen. ⁷ Äddinät-en, ərhan tumast n-älɣulam n-alämär wa n-ännäbi Mosa, a-s ija a-wen, a-wa jännen s-ɣur-sän ija a-s wär t-illa ere hasän-t-ojārən musnät, hakd-dāy a-wa säyren äddinät, wär t-illa a dāy-s əjrahän əntəneṭ iman-näsän.

⁸ Alämär wa n-Mosa, wär t-ijrew härät, olay iket-net afäl t-itamašal əwadəm s-älmäyṭna. ⁹ Nəssan a-s alämär, a ämoos-dāy, wär dd-əzzubbät i-äddinät oɣaden, änn-ak, osä-dd i-inälläbäsän d-iməffelləgän d-äddinät wi wären äddiin d-inäsbäkkadän d-inämšrayän d-ikufar d-imäjjan n-iman n-imärəwän-näsän d-imäjjan n-iman n-äddinät ¹⁰ d-wi saməḍasnen tiɣəswen-näsän d-meddän wi tajjänen meddän tiḍeḍen, d-wi hin-žanšanen äddinät d-inəsbuha d-imärzan n-ärkäwäl d-e d t-illäm ägg-adəm änimäšräyän i-tijəttewen n-teyäre ta n-tidət tädduttet təjrəwäm, əntəneṭ-den-dāy äddinät wi s-dd-əzzäbbät Mässinäy alämär-net. ¹¹ Teyären-hi, isälan n-*Älənzil*-wi hi-issäyäläf Mässinäy a ha. Ənta-en-dāy day a hanäy-itajjän isälan n-älxer d-tənoflayt ta hanäy-t-təllät ɣur-Mässinäy-i n-Mässi-s n-älxurmät.

Təmayit n-Buləs i-Mässinäy

¹² Ämmoyäy i-Emäli-nänäy *YisaÄlmasex* ənta-i hi-ik-fän äššahät wa s-ämyatäräy, ifläs-ahi i-ad-hin-səssi-wəḍäy ämašal wa dār-hi-äsnähäjjä, ¹³ wär hi-itṭef eya n-a-wa s-kälä ämoosäy äkafär d-älmuyäzzäb n-enälläbäs s-äkkus ašni-net mäšan, tätwaḍän-ahi təhanint ed a-wa ämešäläy, älzähalät d-täyart n-ulh a dāy-t-ämešäläy. ¹⁴ A-wen iket-net, ojär-t sār-i ännuymät wa mäqqārən fäll-i issənsä Emäli-nänäy, äsnäfläy-ahi dāy-immun d-tärha ta dd-tirəw tassayt d-*Yisa Älmasex*.

¹⁵ A-wa mäjräd itbatän s-änihäjjä ad-sār-s iqbəl e d t-illäm ägg-adəm: *YisaÄlmasex*, ijjäš-dd äddunya i-ad-iyələs inäsbäkkadän s-näkk Buləs a-s wa äzzarän, dāy-sän ojārən iket-dāy-näsän. ¹⁶ A-wen-dāy a fäl hi-oḍän Mässinäy təhanint i-ad-umasäy älmital i-äddinät wi iyyäḍnen n-a-s *Yisa Älmasex*, h'e tazidert n-a-s ere sār-s omänän, ad-ijrəw təmudre täylälät. A-wen hi-ija, äd-doobät day ad-t-äj i-e d t-illäm ägg-adəm. ¹⁷ A-wen-dāy a fäl näkfet härkuk Mässinäy semyar d-älxurmät, ənta a-s Ämänokal wa n-Ämaylal, wär fälla-s la taməttant tärna, wär-itətəwənhəy, ənta a-s Mässinäy wa n-iyän. Amin!

Əhəl iman-näk dāy-immun

¹⁸ Alyaḍ-in Timoti, a-wa s-ärheyy ad-käy-səmmätäräy dār-s, wär-izley d-mäjräd wa s-kälä t-innä Mässinäy i-äddinät i-ad-hak-t-ənnən, ənnän-ak-tän day. Umaset mäjräd-wen-dāy hak-ätwännän a käy-äsinämänyän dāy-älxidmət wa ähuusken hed i-ad-äkk s-data. ¹⁹ Ətṭəf immun, wär-itəmmalet a dāy-təššakäd iman-näk, əhläkän äddinät äjjootnen wären ja a-wen, änmäšräyän i-immun; ²⁰ äddinät en-dāy, ih'-en Himni d-Älxəḍer-i jey dāy-ifassän n-Iblis, änmänhäyän d-iman-näsän i-ad-əlmədän a-wa ihän asəkkufär.

Tajjät älhimmät

2 Dat-härät iket-net, äsimätäräy-käwän d-ad-tədələm Mässinäy, təjəm älhimmät, tajjäynänäm-t, tumayäm-as i-ad-aḍən təhanint i-e d t-illäm ägg-adəm. ² Ädəlät Mässinäy i-imänokalän d-käl-əlxəkum i-ad-ozja äkall, ija dāy-s älxer, nətṭəf təmudre täddiinät, tässiimyarät Mässinäy. ³ Tittar-tin-dāy ähuskätnen a əjraznen i-Mässinäy-i n-Ämaylas-nänäy-i ⁴ irhan əlyəl-

las n-e d t-illām ägg-adəm, äzzäyän tidät iket-däy-näsän. ⁵ Mässinäy, iyyän yās, wär dd-ija day ar iyyän n-əssəbab s-äzmäzäl iman-net d-dägg-adəm, a t-ämoosän *YisaÄlmasex*-i dd-ämoosän ägg-adəm. ⁶ Ikfä iman-net i-ad-isəddärfət e d t-illām ägg-adəm däy-ibäkkadän-net, ənta-den-däy əmmək wa s-äjjəyha äl-wäqq wa dd-täwwäq, täqqän ta issəbdäd Mässinäy n-a-s irha əlyəllas n-äddinät iket-däy-näsän. ⁷ Däy-təssəba n-a-wen-däy a fäl hi-ija Mässinäy ämaway n-isälan-net d-anämmašul; tidät a janney wädden bahu, Mässinäy a hi-dd-äšmašälän i-ad-säyräy inəzzulam † immun d-tidät ta-net.

⁸ A-wen-däy a fäl däy-wän ärhey käwäneq-i n-med-dən, ad-təddaläm Mässinäy däy-edägg iket-net, tajjäm älhimmät däy-ḡakkäläm ifassän šaddiijnen, wäla aḡkär wäla abjenjen.

A-wa ätiwättärän däy-tiḡeḡen

⁹ Tiḡeḡen day, ärhey däy-snät, ad-əjənät a-wen-däy. Ärhey däy-snät ad-tajjänät isəlsa tänät-wären-əkšef, isəlsa tänät-əštarnen; uday ad-sasahaynät ašäl i-ad-tänät-in-əjrähän äddinät, wär tajjänet i-iyäfawän-näs-nät asəssəkən s-izəwät älqim-net, wär tajjänet oräy wäla timäywanen okäyner ämaku wäla isəlsa s-ikna älqim-näsän ezäwe, ¹⁰ änn-ak, zəzjernet-dd tihusay n-imärkedän wi änihäjjänen d-tiḡeḡen jannänen äk-suḡnät Mässinäy.

¹¹ Älwäqq wa n-älxuḡbät n-mäjräd n-Mässinäy däy-älkänisät, susəmmet däy-a-s äsidäwnät a-wen d-asjəd d-asrəs n-iman; ¹² əgdäläy-asnät ad-xatḡäbnät mey ad-tanähəḡnät däy-meddən d-a-wa s-län s-ad-t-əjən däy-älkänisät, susəmmet. ¹³ Mässinäy, Adəm a dd-ixlāk s-tizarät təzzar, issəlkäm-as-dd Xəwwa. ¹⁴ Wädden Adəm a ikkäräs Iblis s-tizarät i-ad-inməšrəy, änn-ak, taməḡt a äšnämäšrəy; tänmäšrəy s-a-wen-däy ja i-mäjräd n-Mässinäy. ¹⁵ Hakd a-wen-däy, a-wen wär hin-ikkəs a-s ad-tumas anna, təkrəš aratan, iyləs-tät Mässinäy. Sədəwet immun-net d-tärha təmdat d-tämudre šaddiijät, təštärät.

Tumas n-emännähəḡ n-älkänisät

3 A-wa mäjräd änihäjjän: ere irhän tumast n-ärrabex-i n-emännähəḡ n-älkänisät, ilmədet a-s äsidärhän ämašal ällullen. ² A-wen-däy a fäl, emän-nähəḡ n-älkänisät, ilzam ad-:

Wär t-iwer uḡlem,
umaset ähaləs n-iyät taməḡt,
ere ilan älxal d-esəwe,
inhəjjət d-semyar,
ijjəšet-t aməjaru,

† — *Yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyädnen iket-näsän, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).*

umaset ere äddoben asəyər n-äddinät, ³ wär-itumaset emäsaw n-asməd wäla ere ih' äjaḡ;

umaset ere äzedän, ägg-älxer, wär-itumaset emärh n-azrəf.

⁴ Umaset ere ännihəḡän hullan däy-ehän-net d-ere s-äsijädän aratan-net, ässiimyärän-t däy-härät iket-net

⁵ fäl-a-s ere s-indar ad-ännähəḡ däy-əjadäš-net, əndek əmmək wa s-mad-udabät täzert i-älkänisät n-Mässinäy?

⁶ Wär-itumaset ere s-iket omän i-ad-wär t-irəmməs ət-təkəbru,

isəddäryəl-t, iḡəw däy-uḡlem wa däy-oḡa Iblis iman-net.

⁷ Umaset ere ilan tajuhe tähusket dat-äddinät wi n-ajäma wären ämoos älməssexitän, dihen, wär mad-itwəlkäh, wär mad-iḡəw däy-tänḡärbaten n-Iblis.

Imadhalän n-ärrabexän

⁸ Imadhalän n-ärrabexän-i n-imännähəḡän n-älkänisät, ilzam-tän ad-:

Tän-iwar särho,

wär tumasnet äddinät n-əssin ilsawän, əkrəšnet tənna tətbatät,

wär säsakaynet tesäse n-asməd,

wär tämmäyner i-terše n-azrəf s-taxərbənit, äsikärakəḡ a-wen.

⁹ Əddäraj n-immun wa tän-issəlmäd Mässinäy däy-mäjräd-net,

əḡḡəfnət-t däy-a-s wär t-illa a däy-əššakän iman-näsän.

¹⁰ Zəjjəzənət-tän äddinät, itwəlməd a-s wär t-illa uḡlem tän-iwarän təzzar, əjjəšän ämašal-wen-däy.

¹¹ Tiḡeḡen day, iwaret-tänät särho, wär tänät-itäjjäšet ännämima, əkrəšnet älxal ähuusken, äyḡəlnet däy-härät iket-net. ¹² Imadhalän n-emännähəḡ n-älkänisät, hak iyyän, iyyät taməḡt, nähəḡnet däy-aratan-näsän d-ijədšan-näsän.

¹³ Äddinät-win-däy, wi išla ämašal-näsän s-iqqud, ad-ətwəsəmyärän, ad-äbas tän-ha tasäja däy-təssəba n-immun-näsän d-tassayt ta jän d-*YisaÄlmasex*.

Əddäraj wa dd-änfalälän

¹⁴ Timoti, təkarḡe-ta-däy, kattäbäy-ak-tät-in däy-a-s jaräy äḡḡäma n-ad-käy-in-asäy šik ¹⁵ mäšan, kunta wärotəs Mässinäy a-wen har hin-əhojəy fälla-k, ärhey ad-hak-tilal təkarḡe-ta-däy i-ad-təlmədäd älxal wa s-led s-ad-t-təḡḡəfäd, səssiyədäd sär-s tamətte ta n-imumənän n-Mässinäy, a-wen a t-ämoosän *älkänisät* n-Mässinäy-i

iddärän, ənta a-s tämankayt ta təbnät föll tidət, wär t-illa day a dāy-s tät-madän-ikkəs.

¹⁶ Tidət n-Mässinäy ta s-ərđän äddinät dāy-isälan n-əddäraj wa n-immun, ti-mäqqärät, a-wen a t-ämoosän a-s:

Yisa Älmasex,
änfaläl-dd dāy-äddunya, ämoos-dd ägg-adəm,
ənhäyän-t day dāgg-adəm,
illäyät *Unfas Šäddijän* s-idəm wa ikräš dat-Mässinäy,
äjjunfän dāy-s änjälosän,
ätwäjjan isälan-net i-inəzzulam, †
omänän sär-s äddinät iyyäđ,
imməđkäl s-išənnawän s-edägg wa n-älxurmät.

Älyulam wi sayranen bahu

4 Ämära, dāy-isälan-wi-dāy n-ajjal n-äddunya, *Unfas Šäddijän* iman-net a innän, ad-əkfen äddinät iyyäđ iman-näsän iba n-äddin, əltäyän iyyäđ tänsaswadnen. Äddinät-en, a-wa säyren, a sär-sän dd-orawän alšinän, ² imäsäyran n-inəsbuha n-älmu-nafeyän s-ässiikwäl əjut-i-dāy jän ibäkkadän-näsän ulhawän-näsän, ³ ad-əzzənän s-imumənän əssannen a-wa ämoosän tidət, säxrəmən-asän adubən, əgdələn-asän tetäte n-imənsiwän iyyäđ, a-s ija a-wen, härätän-win-dāy, Mässinäy a tän-dd-ixläkän i-tänoflayt n-imumənän i-ad-tän-əkšən dāy-təmayit-has. ⁴ A-wa dd-ixläk Mässinäy, olay iket-net, wär t-iha fäw a xaramän, umayet yas əwadəm i-Mässinäy təzzar äkšet a-wa s-irha tetäte-net ⁵ fäl-a-s, wär t-illa amənsi s-wädden, äššiišdāj-t mäjräd n-Mässinäy d-tittar.

Änaxdim wa ufän dat-Yisa Älmasex

⁶ Timoti, fässär i-ayətma-k dāy-äddin härätän-wi-dāy, afäl jed a-wen, ad-tumasäd ənaxdim n-YisaÄlmasex ifranän, sətbətäd käyy-dāy a-s a-wa innä mäjräd wa ihakkän immun a-s təddaräd, təssanäd day a-wa ən-nänät tijəttewen ti n-teyäre n-tidət ta tädduttet. ⁷ A-wen-dāy a fäl hak-janney, wär säjad i-tinfusen ti n-käl-äddunya d-ti n-käl-ibda siyulnät timyaren, mälayayna yas a-wen wärän oher härät d-Mässinäy. ⁸ Käyy, šəmmišəl äššahät-näk dāy-isälan wi n-äddin ašəšrah n-tayəssa, wär-infa s-a äjjen, a-s ija a-wen, ašəšsuhu n-iman dāy-äddin, infa s-a äjjeen ed ere äddiinän, ijrav yur-Mässinäy ärkawäl n-tämudre dāy-äddunya hakd-dāy əlaxarät. ⁹ A-wa hak-janney, mäjräd ənihäjjän d-ad-itwäqbəl iket-dāy-net. ¹⁰ Tidət, nosas dāy-älxidmät, nəha amjār äššoheh ed ätəmə-nänäy, Mässinäy-i id-därän a iha, ənta a-s Ämaylas n-e d t-illäm ägg-adəm hullan imumənän.

† — Yur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aləšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, ənəzzalim a ämoos. A-wen-dāy a fäl tiwsaten ti iyyäđnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-dāy, ənəzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

¹¹ Əntəneđ-den-dāy isälan wi s-led s-ad-tän-sayred, səmmətäräd äddinät dər-sän i-ad-tän-əknen ujhre.

¹² Wär käy-iläkkähet əwadəm fäl-a-s innin mäđrəyäd, änn-ak, ətəf dat-imumənän tətälal dāy-mäjräd d-älxal d-tärha d-immun d-təšədje n-ulh.

¹³ Iket-di d-käy-in-tisäy, yarr əlkəttabän n-Mässinäy dat-äddinät, xaṭṭāb-asän-tän, tafässaräd-asän-tän.

¹⁴ Wär toyyed isuf wi hak-ija *Unfas Šäddijän* i-ad-tud-abad s-älxidmät-näk, isuf-en, Mässinäy a hak-tän-ik-fän, əlläyən-ak sär-sän day äddinät s-inna Mässinäy a-wen, əswär-käy day əlžəmayät wa n-inušämän ifassän-näsän i-ad-dāy-k äj Mässinäy əlbäraka. ¹⁵ Härätän-win-dāy s-hak-əney, ärđəl-tän, ədgəz dāy-sän i-ad-dd-ib-buyən ehel-näk s-data dat-äddinät iket-näsän.

¹⁶ Hekäyy! Äj ənniyät i-iman-näk, təjəd-t day i-a-wa säyred äddinät, kuyəd dāy-tazidert dāy-a-wen. Afäl jed a-wen, ad-täyləsäd iman-näk, täyləsäd day iman n-äddinät wi hak-əsijädnen.

A-wa iwärän Timoti dāy-isälan n-təzert i-imumənän

5 Timoti! Wär täsnäryämäd föll-ere wäššärän, änn-ak, äj'-as mäjräd šund wa mad-təjəd i-abba-näk. Imawađän əntəneđ, äj'-asän mäjräd wa mad-təjəd i-ayətma-k, ² təjəd i-timyaren mäjräd wa mad-təjəd i-matte-k, təjəd day dāy-təšədje i-timawađen asəmmətär wa mad-təjəd i-šätma-k.

Isälan əkkanen tadhəlt ta dər-ənihäjjänät tinuđafen

³ Yəyäm təssanäd dāy-tinuđafen, hullan ti n-tiläqqi-wen s-wär t-illa ere lanät tänät-idhəlän. ⁴ Afäl la tänuđaft aratan mey ihəyawän, əlmədnet dat-härät iket-net a-s dat-Mässinäy, əntəneđ-en-dāy a iwar əlx-aqq n-imärawän-näsän. Emmək-wen-dāy a-s mad-əzələn i-imärawän-näsän d-imärawän n-imärawän-näsän asədwal wa tän-jän. Ənta-den-dāy day a-wa ijrəzän i-Mässinäy.

⁵ Tänuđaft ta wärät təla ere dər-s, täqqimä-dd ənta yas, təzəy d-iman-net, täjet ätəmə-net dāy-Mässinäy, täqqaymet tattär dāy-Mässinäy ehəđ d-ašäl i-ad-tät-ikkəs dāy-təməyater. ⁶ Məšan, tänuđaft ta wärät tətär ar izəjraz n-iman-net, əlməd a-s wär təzley d-ere əba kud-dāy təddar. ⁷ Əntəneđ-den-dāy härätän wi s-led s-ad tän-dd-suktəwäd äddinät i-ad-ətəfnät tinuđafen tə-mudre-ten-dāy i-ad-wär tänät-itizəm əwadəm wäl' iyyän. ⁸ Ämära, ere hin-ijjärän imärawän-net hullan wi t-oräwnen, ilmədet a-s äkkuddäl immun, iššam-as-in əmära wəla-dāy ənəzzalim.

⁹ Ämära, tänuđaft ta tärhät ad-təjjəš tiđeđen ti tədhäl *älkənisät*, wär has-t-illa a-wen ar s-ad-təla säđisät timərwen n-awätay d-ad-wär kəla təja ar iyyän n-adubən yas. ¹⁰ La day s-ad-tätiwəzzäy s-imärkedän wi tamašal d-asədwal olayän i-aratan-net d-ad-tät-ih' aməjaru d-ad-tät-iha əlxidmät i-iməššeddəjän d-ad-

kann härät i-tiläqqiwen, d-ad-tamašal a-wa oläyän iket-net.

¹¹ Wär täqbeläd s-tadhält n-tinuđäfen ti mäđroynen fäl-a-s afäl tänät-dd-iqqäl iblis-näsnät, ad-əšləynät i-tabarät ta n-*Älmasex*, umas a-s wär t-illa a ihan ən-niyät-näsnät kunta wädden adubən äynayän. ¹² Ənta-den-däy əmmək wa s-sawarnät uđlem iman-näsnät ed ärkəwäl wa jänät i-*Älmasex* n-a-s ənta Ƴas a-s mad-əd-därnät, äxdəmnät-as, äqqälänät sār-s. ¹³ Afäl jänät a-wen, wär t-illa a tänät-išillun kunta wädden tikawt jer-ihānan, d-sendad, a-wen day, ojār-t a-wa s-wär tänät-išla ar aggay n-tinawen, wär t-illa a-s wädden hanät-t kud-däy wär tänät-iqqel a-wen, wär tänät-äskärakäd asəffəlyäy. ¹⁴ Däy-tuksəda n-a-wen-däy a fäl tənüđäft əndərrät, ässofäy-as ad-taləs adubən, təkraš aratan, tännähäd däy-əjadäš-net s-sārho i-ad-wär fälla-näy jār-rəwän fəw išənja-nänäy tašlət s-hanäy-əssəđlämän.

¹⁵ A-wa jänney, janney-t fäl-a-s a äjjeen däy-tin-uđäfen-tin-däy mäđroynen, äru d-änmäšräynät i-tabarät n-Mässinäy, əlkəmnät i-Iblis. ¹⁶ Afäl t-təlla taməđt hat n-*älkənisät* təla tinuđäfen däy-ehän-net, tədbəlet-tänät ənta iman-net, wär tumasnet äzuk i-älkənisät i-ad-tudabät älkənisät dihen ad-kann härät i-ti wären däy-snät ila ere hasnät-iknän härät.

Semyar wa dār-ənihäjjän imizärän n-älkənisät

¹⁷ Imizärän n-älkənisät wi əknänen issus däy-älxid-mät-näsnän s-sārho, sənnəđfəsät-asän semyar hullan wi s-əntəneđ a ännuđäfnen d-älxidmät wa izzəwen ämoos älxuđbät d-asəssäyär n-imumənän. ¹⁸ Däy-isəlan n-a-wen-däy fəw a däy-innä əlkəttab n-Mässinäy:

«E-d šišbäytišäd awdes däy-əttäƳam i-ad-t-iddəš, wär has-jed äkinbäb.»

Innä əlkəttab day a-s:

«Hak ənaxdim, əniihäjja d-älxaqq n-tide-net.»

¹⁹ Wär täqbeläd a ätiwännän fäll-ənušäm n-älkənisät ar s-ad-ila sənätät mey kərađät tjuhawen. ²⁰ Inušämän wi änməšräynen, äytəl-tän dat-älkənisät iket-net, təlläyəd a-wa däy-änmäšräyän i-ad-äj a-wen tuksəda däy-äddinät wi iyyäđnen, uksəđän əntəneđ-däy amišəl n-abəkkađ šund-wen-däy. ²¹ Əttaräy däy-k fäll-Mässinäy d-*ƳisaÄlmasex* d-änjəlosän wi ənnəfrännen d-ad-tamašaläd härätän-wi-däy s-iqqud, wär tän-täsnəma-järäd, wär sār-sän täzməzläyäd day äddinät.

Isəmməterän n-Buləs

²² Wär təsrarädäd aswär n-ifassän-nək eyäf n-əwadəm wäl' iyyän i-ad-has-təjəd əlhimmät, ijješ älxid-mät wa n-*älkənisät*; hekəyy, wär tihär d-äddinät ibəkkađän-näsnän, Ƴayəm təttafäd iman-nək härkuk däy-təšədje. ²³ Wär səss aman Ƴas, sass day dehiyyän a əndərrän däy-aman n-läynäb äxxiimärnen i-ad-käy-in-

fəw a-wen däy-tanännäyat ta käy-ramməsät d-turhənwənen ti iyyäđnen käy-jarrəwənen.

²⁴ Äddinät iyyäđ, ibəkkađän-näsnän, ənifalälän harwa wär dd-əmməđkälän isəlan-näsnän məšan, iyyäđ, taha-jen wi-näsnän əštärän hundäy har ašäl wa dd-e-əbbəqqen dat-äddinät iket-näsnän. ²⁵ A-wen-däy day a jan imärkedän wi tamašalän äddinät, wär təhijin wär-ätwänhäyän, kunta day wär-ätwänhäyän šik, wär mad-əhajən əštärän.

Semyärnet eklan məssaw-sän

⁶ Älməssexitän wi äkkilätnen i-əwadəm, iwar-tän s-ad-əknan asemyar n-məssaw-sän. Afäl jän a-wen, wär mad-isəkkufär əwadəm isəm n-Mässinäy, wär mad-ažəmən day äddinät a-wa kəwän-nəsayra. ² Wi s-məssi-sän älməssexitän a ämoosän, uday ad-unjəyän s-asemyar-näsnän fäl-a-s innin oharän dār-sän äməra temiđt ta n-tassayt d-*ƳisaÄlmasex*, iwar-tän s-ad-tajjän s-ənniyät älxidmät wa däy-tän-jän məssaw-sän ed wi tän-əssiixdəmnen, imumənän irha Mässinäy a ämoosän.

Isəlan n-älyulam wi n-bahu d-imärhan n-ehäre

³ Ənta-den-däy a-wa s-leed s-ad-t-sayred äddinät, samataräd-tän dār-s. Əllan-t äddinät sayranen bahu wärän oher härät d-tidət n-mäjräd n-Eməli-nänäy *ƳisaÄlmasex*, wär əlkemän day i-asəyär wa äddewän d-äddin-nänäy, ⁴ äddinät-en, əsidäryälän-tän ibərajän. Älžuhal tässiirhän tərha n-tamədašt d-amšəkki n-mäjräd a ämoosän. Ənta-den-däy a-wa dd-itiirəwän tismiten d-imšəwəllitän d-təkkufära d-tordawen läbasnen, ⁵ d-tamədašt wärät məddəw jer-äddinät s-təfray tayətə-näsnän. Wär-əssenän tidət, jan äddin əsaru s-əbbäyärän.

Tərha n-azrəf tokäyät ämaku, sajraw härät

⁶ Tidət lab a-s uđəf n-äddin itirəw-dd s-əwadəm är-rəzäy məqqoorän afäl wär-əzož a-wa t-ikfä Mässinäy; ⁷ wär t-illa a dd-nəwway a-s dd-nəjjäš äddunya-ta-däy, wär t-illa day a-s nəddobät aggay-net ašäl wa d-tät-nə-jammäđ. ⁸ A-wen-däy a fäl, kunta nəla a nəkša d-a nəlsa, igdäh-anäy a-wen-däy. ⁹ Äddinät wi wären ərha ar ad-əbbäyärän, ad-ətwirəmən s-a äjjeen, irməs-tän Iblis s-tänđərbat n-derhanän äjjootnen läbasnen däy-wär-itiđəw ar emeskel. Wär t-illa a sār-sän dd-išašray a-wen-däy kunta wädden säbxas d-əlhəllak. ¹⁰ Tərha n-azrəf tokäyät ämaku, sajraw härät ed, ənta a-s ekew n-e d t-illäm älməššibät, ođän däy-s äddinät äjjootnen, änməšräyän i-immun, orəwän-dd s-iman-näsnän tidij n-tersəmmawen äjjootnen.

Isəmməterän wi ija Buləs i-Timoti iman-net

¹¹ Ämära, Timoti, käyy-i n-u-Mässinäy a-s ämmi-jrädäy: jawäd i-härätän-win-däy, ämmäy i-uđəf n-äddin d-immun d-tazidert, uday i-a-wa käy-əssäyräy iket-net, əbđəw iman-näk d-a-wa läbasän. Əttär iqqud d-älyä-dalät däy-tuksəda n-Mässinäy, əttəf immun d-tärha d-tumast n-əwadəm äzedän. ¹² Əknəs amjār wa ufän däy-imjārän ihälän ebre n-äddin i-ad-təjrəwäd tämudre ta täylälät s-käy-dd-iyrä Mässinäy. Äj isälan-win-däy käyy-däy i-ad-sətbətäd immun dat-tijuhawen äjjootnen.

¹³ Ämära, əfrađäy fälla-k dat-Mässinäy-i ihakkän tämudre i-härät iket-net d-*YisaÄlmasex*-i äjjəyhän däy-isälan n-tihusay n-a-wa ämoos dat-gəfär, Bunəs Bilatəs.

¹⁴ Agəz iman-näk däy-älyib iket-net d-a xəramän iket-net, əttəf iman-näk däy-təşədje härkuk i-ad-togazäd a-wa fälla-k ifrəđ Mässinäy har ašäl wa däy-dd-mad-in-filəl Ämänokal-nänäy *Yisa Älmasex*. ¹⁵ Ašäl-en, ad-hanäy-t dd-isuyəl Mässinäy-i t-illän jənnəj härät iket-net, ənta-i yur-t-təlla tänoflayt ta n-tidət, ənta-i n-Emäli n-imänokalän, ənta-i n-Emäli n-imälän, ¹⁶ ənta yas a iyälän, wär fälla-s la tamättant tärna, izzay däy-ännur s-wär hanäy-t-illa äggađ-net fäl təmyäre d-tihusay-net, wär t-illa ere s-käla t-inhäy, wär-ilkem day ere äddoben ahänay-net; umaset semyar d-tärna, i n-Mässinäy härkuk. Amin!

A-wa iwarän imärrəzäyän

¹⁷ Ämära, änn i-imärrəzäyän n-äddunya-ta-däy, ad-əjən ənniyät, wär däckälnet iman-näsän, wär täjjänet fella-näsän däy-ärrəzäy-näsän ed a ijän-däy, ilkam ad-imdəw, änn-ak, əjənət ättäma-näsän däy-Mässinäy-i hanäy-ihakkän härät iket-net s-tənoflayt i-tənoflayt-nänäy. ¹⁸ Änn'-asän, ad-əjən imärkedän i-ad-ärzäyän däy-imärkedän, użannet d-äddinät wi iyyäđnen təlanäsän, əjənət isuf janen s-ulh irđan s-a-wen. ¹⁹ Afäl jän a-wen, ad-ətwärän i-iman-näsän däy-äddunya ta dd-malät ärrəzäy n-imärkedän, əjrəwän day tämudre ta n-tidət täylälät.

Ajilal n-mäjräd

²⁰ Ya Timoti, əkən uđəf n-a-wa käy-issäyläf Mässinäy, əşləy i-iməjridän wi əglänen fäll-iba n-äddin, əbđəw d-anməntaş n-mäjräd d-äddinät wi s-älmät əssanän, a-s ija a-wen, wär t-illa a əssanän. ²¹ Äddinät iyyäđ, ija yursän a-s äzizäbben musnät, ere tənhyäd ija a-wen, a-di, äbas ohar härät d-immun.

Ähuuläy-käwän-in, oyyey-käwän d-ännuymät n-Mässinäy. Amin!

2 Timoti

Äšajəš

1 A-wa näkk, Buləs, wa n-änämmašul n-*YisaÄlmasex* däj-erhet n-Mässinäj. Ənta a hi-əšwārən iji n-isälan n-tämudre ta s-ijjəš ärkäwäl n-ad-tät-äkf i-dägg-adəm däj-idəm n-*Yisa Älmasex*. 2 Ähuuläj-käy-in Timoti käyy-i n-rure-γ däj-äddin əkney tərha. Ikf-ik Abba Mässinäj d-Emäli-nänäj *Yisa Älmasex* ännuymät, təhanint d-älxer.

Isəmməterän wi ijä Buləs i-Timoti

3 E-d däläj Mässinäj-däj jer-ehəđ wäla ašäl, ad-käy-dd-əktoy, umayäj-as däj-təssəba-näk, äybədäj-t s-ulh mällän šund a-wa jän imərawän-in ibda. 4 E-d dd-əktey imetəawän-näk-däj, ad-hi-tänγ tenere-näk, səd-därhənäj ahənay-näk i-ad-äknäj tedəwit. 5 Kittəwäj day tidət n-immun-näk, immun tətətaf s-tizarət ma-s n-ma-k Ləwwisa hakd-däj ma-k Anisa, əkkasäj day äššäk a-s tətətafəd-t käyy däj-ašäl-i-däj. 6 A-wen-däj a fäl däj-k ärhey, ad-dd-sudərad isuf n-Mässinäj wi hak-ija däj-ännuymät-net, ašäl wa d-käy-əšwāräj ifassän-in, däläj-ak Mässinäj 7 fäl-a-s, *Unfas Šəddijän* wa hanäj-ikfä Mässinäj, wär hanäj-itəjj iməjejeđän, änn-ak, ikf-anäj-t i-ad-hanäj-äkf tərna, d-tərha d-tanhađt däj-iman-nänäj.

8 Wär təkrakəđəd tumast n-tajuhe n-Emäli-nänäj, wär təkrakəđəd day a-wa s-əmoosäj u-takərmüt ihan tišəm däj-təssəba-net, änn-ak, nahret s-tərna n-Mässinäj aγəna wa hannäjäj däj-təssəba n-*Älənžil*. 9 Mässinäj a hanäj-iyläsän, iyr'-anäj s-tihusay s-iman-net wədden däj-təssəba n-imärkedän nämešäl, änn-ak, däj-təssəba n-a-wa issəbdəd däj-erhet-net d-däj-təssəba n-ännuymät wa hanäj-ikfä däj-idəm n-*YisaÄlmasex* härwa wär dd-täxlek äddunya. 10 Ännuymät-wen-däj, äsnəfaläl-t-dd äməra ass n-Ämaylas-nänäj *Yisa Älmasex*-i iddəšän tərna n-taməttant, ässäsməyməy-dd fälla-näj tämudre ta täylälät šəddijät s-itəjj *Älənžil* isälan-net.

11 Däj-təssəba n-*Älənžil*-en-däj a fäl hi-dd-iyrä Mässinäj s-iman-net, ij'-ahi ämaway n-isälan-net d-änämmašul d-äljalim 12 däj-təssəba-net a fäl hannäjäj tersəmmawen-ti-däj, məšan, hakd a-wen-däj, wär hi-äskərakəđ a-wen ed əssanäj ere wa s-omənäj, əkkasäj day äššäk a-s ila tərna s-ogəz a-wa hi-issəyläf iket-net hundäj har ašäl wa n-tebədde.

13 Əkən uđəf n-tifer ti n-tidət käy-əssəyräj, umaset a-s əntənəteđ a ännihəđnen däj-tämudre-näk, məšäl-tənət däj-a-s tənət-təsidəwəd d-immun d-tərha-i dd-tirəw tassəyt d-*YisaÄlmasex* s-əwadəm. 14 Tayəlift-näk a-wa ähuusken käy-issəyläf Mässinäj, agəz-t s-tərna n-*Unfas Šəddijän* wa däj-näj izzäjän.

15 Təssanəd a-s äddinät wi n-teje ta n-Azya, jərən-ah'-in iket-däj-nəsän hullan Fižilus d-Hirminus. 16 Daläj Emäli d-ad-ađən təhanint i-ehän wa n-Unizifur, issəsməđ ulh-in däj-älwəqqän äjjootnen, wär has-əmoos day a-wa s-əheγ tišəm däj-takərmüt təkrakidət. 17 A-s dd-osey aγrəm wa n-Roma, immäj-t iket-net, wär-əs-sunfa har hi-ijrəw. 18 Əttaräj däj-Emäli ad-has-ađən təhanint ašäl wa n-tebədde, təssanəd käyy iman-näk a-s inf-ahi s-a äjjeen däj-aγrəm wa n-İfəsus.

Tumast n-änaxdim iyradän

2 Yas, käyy-i n-rure-γ däj-äddin, səşsuhət iman-näk härkuk däj-ännuymät wa ihän *YisaÄlmasex*. 2 A-wa käy-əssəyräj dat-tijuhawen äjjootnen, säyr'-e käyy-däj i-imumənän n-imaydalän äddoobätnen əntənəddäj, ad-t-səyrən i-iyyəđ. 3 Aläh d-əssərdasi ifranän n-*Yisa Älmasex*, əđkəl käyy-däj šund a-wa jeγ folät-näk däj-tersəmmawen ti inhäj. 4 Əssərdasi ya, e-d irha ad-ijrəz i-əlxəkum wa t-ijän däj-əlyəskär, ad-əbas iz-inəzjumət däj-tämudre ta wərat təmoos ta n-əlyəskär afäl išwär ijjəš ejhän ikkan edəgg n-akənnas. 5 U-ašəšrah, wär mad-inžəx ar s-ad-ilkam i-färəđän wi fäll-igla ašəšrah iket-däj-nəsän. 6 Änəsdamu wa osəsän däj-älxidmət yas a madän-aləy ašəkrəš-net s-tizarət. 7 Zənnəzjumət hullan hullan däj-härätän-win-däj hak-ənnəy ed, ad-käy-äkf Emäli turhajät n-afəham-nəsän iket-däj-nəsän.

8 Yəyəm kittəwəd *YisaÄlmasex* wa n-ahəya n-ännəbi Dawəd dd-issənkär Mässinäj jer-inəmmuttan s-əmmək wa s-tän-innä *Älənžil*-i xaṭṭəbäy. 9 Däj-təssəba n-*Älənžil*-en-däj a fäl hannäjäj əlyizabət har dd-əqqäləy hey äməra-däj tišəm šund änäsjafa məšan, hakd a-wen-däj-däj, məjrəd n-Mässinäj ənta, wär-iha tišəm.

10 A-wen-däj a fäl əşbaräj härət iket-net däj-təssəba n-äddinät wi äsnəfrän Mässinäj däj-ittus n-ad-ənmi-wəđän əntənəddäj d-əlyəllas wa ihäk *Yisa Älmasex* d-älxurmät wa iylälän dər-əddew. 11 A-wa məjrəd äni-həjjän:

«*Yisa Älmasex*, afäl taməttant ta ija,

nohär-tät dār-s, adiſ, ad-dār-s nahär day tanākra ta dd-ija jer-inəmmuttan.

¹² Afäl nəſbār dāy-a-wa hanāy-irammāsān, ad-dār-s nahär təmmənukəla māſān, afäl t-nākkuddäl, ad-hanāy-ikkuddäl ənta-dāy.

¹³ Afäl wār näydel näkkəneḍ, ənta iḡdal härkuk ed wār-əddobāt ad-iqqəl ḍarāt tənna-net.»

Isəmmäqqq dāy-isālan n-akuddäl n-immun

¹⁴ Härätän-wi-dāy a-s led s-ad tən-dd-siktəwäd i-əddināt härkuk, əttär dāy-sän dāy-idəm n-Mässināy ad-əbḍəwän d-anməntaſ n-tifer ed wār t-illa ad-dd-iſaſray a-wen kunta wädden əlhəllak n-əddināt wi has-sajadenen.

¹⁵ Käyy, əj a-wa täddobed iket-net i-ad-dd-təbdədäd dat-Mässināy təmoosäd əhaləs has-ijrazän dd-əs-simḍän əmaſal-wa dāy-t-ija, umas ənaxdim wār-əskärakəḍ əlxidmət wa iha, ənaxdim hin-isasawəḍän s-iqqud, məjräd wa əmoosän tidət. ¹⁶ Jiwəḍ i-idəwän-nitän wi əſläynen i-əddin dd-wären ſəſrəy härät, wi wār-əſlenät ar taxxalen-tin-dāy, iba n-əddin ḡas a dd-e-itidəwän fälla-sän. ¹⁷ Iməjridän-nəsän olähän ḡas d-abuyəs ijjaſän, itihraw. Əlžəməyät n-əddināt-win-dāy, ih'e, Himnayus d-Filitus, ¹⁸ jän anməjjaj d-tidət wa-dāy fäl, jannen tanākra jer-inəmmuttan, əru d-təja; əmmək-wen-dāy a-s takkəsän əddināt iyyəḍ dāy-immun ¹⁹ māſān, əſsas wa s-iſwār issəns'e Mässināy, intam dāy-edəgg-net. Əntəneḍ da iſəkkəlän n-akətab wi t-wärnen:

«Emäli, izzay əddināt-net»,

iktab fälla-s day a-s:

«Ere innän a-s il'e Emäli, adiſ,

isənnəməjjajet iman-net d-iba n-iqqud.»

²⁰ Ehän əhuusken məqqorän, wädden han-t ikassän n-orəy d-i n-azrəf, han-t day iyyəḍ əknanen s-ahəſk d-i əknanen dāy-täləyṭ. Ikassän wi n-orəy d-wi n-azrəf, i n-iſilan wi n-imjora, wi n-ahəſk d-täləyṭ, i n-imənsiwän wi n-hak aſäl. ²¹ Afäl ittəf əwadəm isālan-wi-dāy s-iket tən-jeḡ, iſſəſdāj iman-net, ad-umas ſund əkoss ilan əlqim, əkoss ſəddijän, itwar məſsi-s i-aſäl wa n-imjora. Əkoss-en, infa məſsi-s ed əddobāt ad-sār-s ixdəm a-wa oləyän iket-net.

²² Jiwəḍ i-derhanän wi tisəsnen ere ənḍərrän, əmmäy i-iqqud d-immun d-tārha d-əlyəfyät d-əddināt iket-nəsän wi ḡabbədnen Emäli s-ulh ſəddijän, ²³ sən-nəməjjəj iman-nək d-mätlofät d-taxxalen wären dd-itirəw a səl ikənnasän jer-əddināt. ²⁴ Akli n-Emäli, umaset emärh, wädden eməkkənəs, umaset ere əd-dooben əsəyər n-əddināt, ere iſmərän inəlləbəsän; ²⁵ iwar-t s-ad-itajj i-əddināt wi t-əḍḍukrätən əlwizəbän əhuuskätən ed iha miſi s-ad-tən-əkf Mässināy turhajät n-ad-səmməskəlän erk əzḡənəf wa hən, utabän, əz-zəyän tidət, ²⁶ dihen, ad-tən-dd-əqqəlän iman-nəsän,

ad-əbas əllilän erhet n-Iblis, isiḍəw-tən dāy-tənḍərbaten-net.

Iſmal n-ajjal n-əddunya

3 Timoti, əlməd a-s dāy-iſilan-wi-dāy n-ajjal n-əddunya, əlkamän əzzəmanän səmmunnen, ² ad-ən-nəhəḍ munkəzi dāy-əddināt, əjən azrəf amidi, səffən-nəyän, ijjaſ-tən əttəkəbru, səkkufärän, umasän inəb-budar; ad-əbas tən-ha təməyit, ad-əbas əssiməyärän a-wa ila Mässināy, ³ ad-əbas tən-ha tārha wəla təhanint, ad-ijatnät tiḡmiten dāy-sän, ad-əmsəſrəſärän, ikwalän ul-hawän-nəsän, əksənän a-wa oləyän, ⁴ ad-umasän iməydarän d-imənhaj əzziwät əttəkəbru wa tən-əsidiyälän, səmmidəwän izəjraz n-iman-nəsän uhən Mässināy, ⁵ ad-saknen əddināt əlmät a-s əṭtafän əddin māſān, hakd a-wen-dāy, unjayän s-a-wa ihakkän əddin əſſahät-net. Salləd-ahi, əddināt-win-dāy, əjəj-tən.

⁶ Iyyəḍ dāy-sän, wār tən-iſla ar tikawt jer-ihənan i-ad-səswədən s-təzude n-iləs tiḍeḍen wären əla tayətte s-wār-intem immun-nəsənät, tənḡay day təmudre-nəsənät, wār t-illa erk derhan ḍarāt wār-oſelnät, ⁷ ərhanät härkuk almud māſān, indar-asnät fəw, ad-əlmədnät wəla ad-ənnufləynät dāy-musnät n-tidət. ⁸ Əmmək-wa-dāy s-əmyännan Yanis d-Yinbris tidət i-ənnəbi Mosa, əmmək-wen-dāy day a-s tattärän meddən-en-dāy asəbbəggu n-tidət. Meddən-en, tayətte-nəsän, təfraz, wār-ibded immun-nəsän fäll-härät ⁹ māſān, wār mad-əkkən ijəj ed ad-ənhəyän əddināt iket-nəsän əbbuddəl wa dāy-oḍän, oſkän s-əmmək wa s-ənhəyän əddināt iket-nəsän ibda iſk wa ijə Yanis d-Yinbris.

Antum wa iwärän Timoti dāy-məjräd n-Mässināy

¹⁰ Käyy, tərḍaləd a-wa käy-əssəyərəy, wār has-təſleyäd siha wəla siha, tətṭəläləd təmudre-nin, təssanäd härätän wi s-ənnuyəy iji-nəsän d-immun-in d-tazidert-in d-tārha-nin d-akuyəd dāy-tazidert, ¹¹ təjəyḡad i-əlyizabät d-tersəmmawen ti hi-ərməsnen dāy-ayrəm wa n-Intyuſ, d-wa n-Ikanyun, d-wa n-Listra. Təssanäd a-s hak iyyän dāy-idəggan-win-dāy, ənhəyəy dāy-s-əlyizabät māſān, ikkəs-ahi-dd dāy-sän Emäli iket-dāy-nəsän. ¹² Əlmədnet əddināt wi ərhənən uḍəf n-əddin i-ad-sətbətän tassayṭ-nəsän d-ḡisa Əlməsəx a-s ad-ənhəyän əlyizabät ¹³ māſān, əddināt wi n-inəlləbəsän n-inəsbuha, ad-əssetän härkuk dāy-təlləbäst d-ahəlak, saswadän, tinməsəswidän day əntəneḍ jer-iman-nəsän.

¹⁴ Käyy, agəz iman-nək, əkən uḍəf n-a-wa təyred, təfləsəd a-s ədduuttät ed təssanäd ere wa hak-t-iſ-səyran. ¹⁵ Əlkəttabän wi ſəddijnen təyred härwa məḍriyäd, əntəneḍ a əddobätən ad-kəy-səwərən sārho wa ihakkän əlyəllas s-immun s-ḡisa Əlməsəx. ¹⁶ Əlkəttabän, iket-dāy-nəsän, Mässināy a tən-dd-əz-zəbben s-tərna n-*Unfas*-net i-ad-tən-ha tənfa, toləs,

däy-isälan n-teyäre d-asəbbəggu d-asəmmäqq d-asəsiyəd i-ad-əlmədän äddinät iqqud dat-Mässinäy, ¹⁷ ud-abät u-Mässinäy amišəl n-e d t-illäm emärked ijrāžän i-Mässinäy.

Iji n-isälan n-mäjräd n-Mässinäy

4 Ettäräy däy-k däy-idəm n-Mässinäy d-idəm n-*YisaAlmasex*-i s-ənta a madän-išräy äddinät wi əddärnen hakd wi ämmutnen d-däy-idəm n-ašäl wa n-uyəl-net d-idəm n-Təmmənəya-net: ² xaṭṭāb mäjräd n-Mässinäy, äj a-wen s-älwäqq iket-net jer-təjrawäd sār-s wälā; səssiyeḍ, äytəl, səmmətär äddinät. Sədew a-wa säyred d-tazidert təmdat. ³ Wār t-ih' äššāk a-s ilkam äz-zāman d-ābas əšmārän äddinät i-asjəd i-tijəttewen n-teyäre ta n-tidət tädduttet, änn-ak, ad-ilalän izəjraz n-iman-nāsän, əkfən iman-nāsän älyulam s-takärkarän timəzzujen-nāsän, jannen-asän a hasän-ijrāžän, ⁴ ad-əṭṭubbun timəzzujen-nāsän, usafän tinfusen tidət ⁵ māšan, käyy, əkrəš älxal däy-härät iket-net, əšmār i-älyizabät, äj ämašal wa n-amällänžal, † səllənžət äddinät, äj a-wa käy-iwārän s-sārho.

Ajilal n-mäjräd

⁶ Däy-a-wa hi-dd-iqqälän näkk, ässayät n-tekle-nin, ohäz-dd, älwäqq wa d-ley s-ad-äkfäy tämudre-nin i-ad-tumas takute i-Mässinäy, iwwäḍ-dd. ⁷ Änmänäy däy-amjār wa ufän däy-imjārän, əssəmdäy temäšejt ta hey, əṭṭäfäy immun; ⁸ əməra, iqqäl-ahi älhäk n-tärənnawt ta jey, älhäk-en, a t-əmoosän, korona, a-wen, takənbut n-əlyəllas ta n-oräy hi-mad-äkf Emäli wa n-eməššerräy oyädän ašäl wa n-tebädde, wädden day näkk yas a-s tät-mad-äkf, ad-tät-äkf i-e d t-illäm ere iknan tärha n-ašäl-wen-däy dd-e-infiləl *Yisa*.

† — *Isəm n-əwadəm wa ikkäläf Mässinäy däy-älkänisät d-älx-utḅät n-Älänžil. — Afäl əjjetän a hasän-itawännən: Imällänžalän.*

⁹ Ass-ahi-dd šik ¹⁰ fäl-a-s Dimas, ijär-ah'-in fäl tärha n-wälät-äddunya, ikk' ayərəm wa n-Täslonika. Kribus ənta, ikkä teje ta n-Gälasya, Titus ikkä ta n-Dälmasya. ¹¹ Wār dd-äqqima yur-i a säl Luqa. Idaw-dd d-Marqəs afäl dd-gilləwäd fäl-a-s ämiiyatäräy sār-s hullan i-ad-hi-ilal däy-ämašal wa hey. ¹² Äšmašäläy Tušik s-ayərəm wa n-Ifäsus, ¹³ afäl dd-gilləwäd, əmmär-ahi-dd abärnuš wa oyyey yur-Qarfäs däy-ayərəm wa n-Tärwas, əmmär-ahi-dd däy-əlkəttabän-in, hullan wi n-ilämawän.

¹⁴ Älxader wa n-enhäḍ, wār hi-oyya härät, ijrāw-as Emäli älhäk n-a-wa ämešäl. ¹⁵ Hekäyy! Äj'-as ənniyät käyy-däy ed ikna eket hullan däy-akənnas n-a-wa nəsayra.

¹⁶ Däy-tebädde-nin ta täzzarät dat-äššäreya, wār t-illa fäw ere hi-idhalän, häläy iman-in, jārän-ah'-in äddinät iket-däy-nāsän. Ettäräy däy-Mässinäy, ad-wār hasän-ittef a-wen. ¹⁷ Kud-däy jārän-ah'-in äddinät, idhāl-ahi Emäli, ikf'-ahi äššahät, äsdabät-ahi ad-äxṭəbäy isälan-net i-inəzzulam, †† ikkäs-ahi-dd däy-əmm n-ahär. ¹⁸ Ən-ta day a hi-e-agəžän däy-e d t-illäm äššar, iyləs-ahi i-ad-əjjəšäy Təmmənəya-net däy-išənnawän, wār hi-äkränkarät ešš. Äqqamet-as älxurmät härkuk. Amin!

Tihulawen

¹⁹ Tähuuläd-ah'-in Briska d-Akilas d-ehän wa n-Uniz-ifur. ²⁰ Iräštän, äqqiim-in däy-ayərəm wa n-Kurənta, oyyey-in Trufim ärhiin däy-ayərəm wa n-Milati, ²¹ ass-ahi-dd šik. Ähuul-käy-in Ibbulu d-Badi d-Linus d-Klodya d-ayətma-k däy-äddin iket-däy-nāsän. ²² Äqqima Emäli d-ənniyät-näk, ikf'-iwän ännuymət-net. Amin!

†† — *yur käl-Älyähud, ere wārän əmoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Äšl-i-däy, änäzzalim, äkafär (ere wārän issen s-Mässinäy).*

Titus

Äšajəš

1 A-wa näkk, Buləs wa n-akli n-Mässinäy, d-änäm-mašul n-*YisaÄlmasex*. Mässinäy a hi-dd-iyrän s-iman-net i-ad-əlmədän wi äsnäfrän immun sär-s, əz-zəyän tidət-net, ətəfän tämudre täddiinät, ² əjrən ätətä-ma n-tämudre ta täylälät s-ijjəš Mässinäy-i wärän irəzz dāy-tənnə-net ärkāwāl-net, härwa wär dd-täxlek äd-dunya. ³ Tosä-dd täqqän ta issəbdäd i-a-wen yəs, äš-mašäl-ahi i-ad-äxtebäy a-wa s-äru sär-s omär Mässinäy-i n-Ämaylas-nänäy dāy-mäjräd-net. ⁴ A-wen-dāy a sär-i dd-orāwän, ad-hak-in-əktəbäy käyy Titus-i n-alyaḍ-in itbätän dāy-immun wa nohär. Ähuuläy-käy-in, əttaräy s-Mässinäy-i n-Abba-nänäy d-*Yisa Älmasex*-i n-Ämaylas-nänäy a käy-ikfän ännuymät d-älxer.

A-wa dār-äsmätär Buləs Titus

⁵ Äzzäman wa d-käy-in-oyyey dāy-äkall wa n-Kritus, äsmätäräy-käy d-ad-hin-səmdəwäd a-wa hin-äqqiimän dāy-äššəyälän n-*älkänisät*, sənnəfrənäd jer-imumənän dāy-hak ayrəm, inušämän jänen ənniyät i-älkänisät s-əmmək wa s-käy-omäräy s-a-wen. ⁶ Ənney-ak, änušäm, umaset ere wär-iwer uḍlem wäl' iyyän, ähaləs n-iyyät taməḍt, umasnet aratan-net imumənän wären ämoos inəbbudar. ⁷ Änušäm ijan ənniyät i-älkänisät, wär-ufa ad-t-iwar uḍlem ed ənta a issäyläf Mässinäy tamətte-net. Wär-itumaset anəkfor, eməkkenzär, emäsaw n-as-məd, eməkkənəs, wär-isädärhanet terše n-ehäre s-taxärbənit, ⁸ umaset ere ih' aməjaru, isəmmidəwet amišəl n-a-wa oläyän, umaset emässärho, ere oyadän, itəfet tämudre šaddijät, ännähəḍet dāy-iman-net. ⁹ In-təmet hullan dāy-uḍəf n-mäjräd n-Mässinäy-i wär-ih' äššäk s-əmmək wa s-ätwäsäyra ašäl äzzarän i-ad-ud-abät ənta-dāy asəmmätär n-äddinät dāy-isälan n-tijəttewen ti n-teyäre ta n-tidət tädduttet, isəbbuggət in-ämäšrayän.

Imäsäyran n-bahu

¹⁰ Inämäšrayän ya, hekäyy! Əllan-t s-əjut jer-älmäs-sexitän wi n-käl-Älyähud, wär səjədän i-a-wa hasän-itawännən, äsijätän mäjräd wärän infa härät d-tikərras n-äddinät. ¹¹ Səssuḍəf-tän imawän-näsän fäl-a-s, šin-məšrəyän tihusay n-timəzzay n-ihənan əmdanen, sayren a wärän il' əmmək i-ad-äbbäyärän s-taxärbənit.

¹² Təgla tanfust dāy-isälan-näsän har innä faw iyyän dāy-wi jän ännäbitän-näsän:

«Onin käl-Kritus-i wären ošel ar dāy-bahu, iket n-iwäywan, wär kəttəwäm ar a jəm dāy tisatten-nāwän uhən-dāy wär käla täynäm.»

¹³ Ijmaḍ-t äššäk a-s a-wa fälla-sän ätwännän, tidət. Dāy-təssəba n-a-wen-dāy a fäl ärhey fälla-k a-s i dāy-sän tənähäyäd ifray, äytəl-t i-ad-itbət immun-net. ¹⁴ Wär läkkämnet i-tinfusen n-käl-Älyähud ti n-ibda wäla alkum i-älyadatän n-äddinät wi ənkärnen tidət, äs-sofän bahu tidət. ¹⁵ Äwadəm wa s-šaddij ulh-net, šaddij-as day härät iket-net; mäšan äddinät wi n-in-ämäšrayän s-ämmiḍäsän ulhawän-näsän, wär t-illa a data-sän šaddiijän ed ənniyät-näsän hakd-dāy ammas n-ulhawän-näsän, ämmiḍäs. ¹⁶ Jannen s-imawän-näsän, əzzayän Mässinäy a-s ija a-wen, tikəddulän-t s-imojjan-näsän, äsikärakəḍän, iməffelləgän n-imänkarän wär t-illa faw a olayän s-äddoben amišəl-net.

Tämudre ta tänihəjjät d-tuksəḍa n-Mässinäy

2 Dāy-a-wa käy-dd-iqqälän käyy Titus, wär säyra äddinät ar tidət n-tijəttewen n-teyäre ta n-tidət tädduttet. ² Änn i-imyarän, ad-ännähəḍän dāy-iman-näsän, nəhəjjənət d-səmyar, jarrähän, šaddij immun-näsän, ärhan äddinät, əşbarän. ³ Änn i-timyəren, ad-əjənät šund a-wen-dāy, wär tänät-itəjjäšet ännämima, wär säsakaynet dāy-tesäse n-asməd, umasnet tinəs-debbären n-a-wa oläyän; ⁴ səmmätärnet tiḍeḍen ti məḍroynen s-iket ädobännät d-tärha n-meddän-näsnät d-aratan-näsnät, ⁵ səlmədnet-tänät tayimit təştarät dāy-ihənan-näsnät, d-iba n-tikra i-meddän-näsnät, d-uḍəf n-ihənan-näsnät s-särho, d-milyaw d-asrəs n-iman dat-meddän-näsnät i-uday ad-ijrəw äwadəm äsarü, s-ožäm mäjräd n-Mässinäy dāy-isälan n-adubən.

⁶ Änn šund a-wen-dāy i-imawaḍän, səmmätär-tän d-ad-tän-iwar särho dāy-härät iket-net. ⁷ Käyy day-i n-ämizär-näsän, umas-asän dāy-a-wa täjjäd ere hasän-təha təttälal, sayrä äddinät tijəttewen ti n-teyäre ta n-tidət tädduttet s-ulh šaddiijän, nəhəjj d-səmyar, ⁸ tāj mäjräd oyadän wär ha tamyənnant i-ad-əkrukəḍän imiksänän, iba-hasän tašləlt s-hanäy-ožämän.

⁹ Eklan, änn'-asän: sajadät härkuk i-məssaw-wän, tajjät-asän a-wa fälla-wän ärhän, wär hasän-täšmäšäkkem mäjräd, ¹⁰ wär dāy-sän tikərät härät, əfləsnet-kāwän härkuk i-ad-səmyärän äddinät a-wa inä Mässināy-i n-Ämaylas-nänāy.

Tädarfit ta dd-äsnäfaläl Mässināy

¹¹ Ännuymät wa iyalläsän, äsnäfaläl-t-dd Mässināy i-e d t-illäm ägg-adəm. ¹² Ännuymät-net en-dāy a hanāy-isälmadän a-s, iwar-anāy ad-nəbədəw d-iba n-äddin d-azzal dərät wälät äddunya, nəttəfet dāy-äddunya-ta-dāy, tämudre täddiinät, tojadät dāy-särho. ¹³ A-wen-dāy a hanāy-iwarän iket-di dd-itis älxer wa mäqqārän s-nəjār ättäma-net, a t-ämoosän: uyəl n-*YisaÄlmasex*-i n-Mässināy wa mäqqārän ilän älxurmät, ənta a-s Ämaylas-nänāy. ¹⁴ Ənta-en-dāy a ikfän iman-net, inyäl ašni-net, ämmut dāy-idäggan-nänāy i-ad-hanāy-dd-ikkəs dāy-e d t-illäm iba n-iqqud, iššəšdāj-anāy, ij'-anāy tamətte-net tədgazät hak ašäl dāy-iji n-imärkedän.

¹⁵ Isälan-wi-dāy, səmmətär sär-sän äddinät, säyər-asän-tän, täytläd-tän sär-sän s-əmmək wa s-t-e-äj ere äzzarän i-äddinät, wär käy-iläkkähet äwadəm.

Asjəd i-käl-əlxəkum

3 Səktəw-dd imumənän a-s iwar-tän ad-sajadän i-imizärän n-äkall d-käl-əlxəkum-net, mašälnet a-wa fälla-sän ätiwärhän, əjənet hak ašäl fäl amišəl n-a-wa oläyän. ² Wär tizəmnet äwadəm wäl' iyyän, wär kän-näsnet, umasnet dāgg-älyafyät s-azedän ulhawän-näsän i-äddinät iket-näsän. ³ Wär hin-təttəwäm a-s ib-da, näkkänəd-dāy käla nämoos älžuhäl s-wär t-illa a ässimyärän, nänimäšräy i-Mässināy, noška, wär t-illa erk derhan d-Iblis s-wädden ännihäd dāy-nāy, wär hanāy-išla ar tälläbäst jer-iman-nänāy d-derhan n-a ila äwadəm wär nəla. ⁴ Mäšan, ašäl wa dd-äsnäfaläl Mässināy-i n-Ämaylas-nänāy milyaw-net d-tärha-net i-dägg-adəm, iyläs-anāy dāy-äššarän-win-dāy. ⁵ Iyläs-anāy, wädden a-s innin ill'-e a oyadän nämesäl, änn-ak, iyläs-anāy dāy-təssəba n-təmyäre n-təhanint-net, iššəšdāj-

anāy s-tärna n-*Unfas Šäddijän* i-ad-numas äddinät äy-naynen; ikf'-anāy tämudre täynayät. ⁶ Mässināy a fällanāy-dd-äzzäbben *Unfas Šäddijän* s-tänoflayt dāy-idəm n-Ämaylas-nänāy, *YisaÄlmasex*. ⁷ A-wen, ij'-e dāy-än-nuymät-net i-ad-numas s-tärna-net äddinät data-s lannen idəm, numas iməkkusa-net wi äsjär ättäma n-tämudre ta täylälät-i s-nəjār ättäma-net.

⁸ A-wa mäjräd änihäjjän, ärheey dāy ad-t-sənniləsäd hullan i-äddinät i-ad-sär-s əssanän, ədgəzän wi n-imumənän dāy-iji n-imärkedän, ənta-den-dāy a-wa ähusken infän dāgg-adəm iket-näsän s-härät.

⁹ Hekäyy! Wär tänmäntäšäd mäjräd d-äwadəm wäl' iyyän ed wär t-illa a infa a-wen. Äyy fälla-k abäraj dāy-ättərexän d-härät n-iməjridän wären əzley d-taxxalen, wär täsjätäd mäjräd d-amsiwi-net wärän oher härät dāy-isälan n-alämär wa n-ännäbi Mosa, wär t-illa a-s infa a-wen-dāy, əšləy-as, mälayäyña yas. ¹⁰ E-d tən-häyäd ere änimäšräyän, itattärän bädədo-bädədo jer-äd-dinät, äj'-as ayätäl wa äzzarän, təjəd-as dāy wa s-əssin. Afäl unjäy s-asjəd-hak, səssijə-t iman-näk ¹¹ ed təssanäd a-s äwadəm šund-wen, äbas təha tuksəda n-Mässināy ulh-net, imməntäl i-iman-net, oräw-dd sär-sän əlhəllak.

Ajilal n-mäjräd

¹² Afäl sär-k-in äšmäšäläy Artimas mey Tušik, wär täjj a fäl wär hi-dd-tosed, äqqaläy-ak dāy-ayrəm wa n-Nikabolis ed dihen-dāy ad-kittəwäy ad-səssikəyäy tajrəst. ¹³ Ədhəl Zenas wa n-änabdid ənta d-Äbbäloš, uday faw ad-əmyutärän s-härät dāy-asikəl-näsän.

¹⁴ Wär-änhäjja ad-ämoosän imumənän, äddinät s-äqqurän ifassän-näsän, əlmədnet iji n-a-wa oläyän i-ad-ijjəš ärramät tämudre-näsän dat-Mässināy.

¹⁵ Ähuulän-käy-in äddinät wi yur-i t-əllänen iket-dāy-näsän, təhuuläd-in dāy imärhan-nänāy wi dər-nohär äddin iket-näsän.

Issənsa Mässināy fälla-wän ännuymät iket-dāy-nāwän. Amin!

Fälyamon

Äšajəš

¹ A-wa näkk, Buləs, wa ihän takärmüt dāy-təssəba n-*YisaÄlmasex* d-əŋŋa Timoti i-Fälyamon wa n-eməššerək-nänäy nəkna tārha. ² Nəktab-ak-in käyy d-älkänisät ta täžžämmayät dāy-ehän-näk, nəhuul-in Afya ta n-wälätma-näy dāy-äddin d-Aršib wa n-amidi-nänäy dāy-amjār wa nəha.

³ Ähuuläy-kāwän-in iket-nāwän, əttaräy day s-Mässinäy-i n-Abba-nänäy d-Emäli *YisaÄlmasex* a kāwän-ik-fän ännuymət d-älxer.

Təmayit n-Buləs dāy-isälan n-Fälyamon

⁴ E-d däläy Mässinäy-dāy, ad-käy-dd-əktoy, ad-has-tu-mayäy dāy-təssəba-näk. ⁵ Əjjäšän-ahi isälan n-tārha ta jed i-iməššeddəjän iket-dāy-näsän d-immun-näk s-*YisaÄlmasex*. ⁶ Tattäräy s-Mässinäy ad-umas immun wa hanäy-ässiirtäyän näkk d-käyy a ih' älfäyda, ihakkän musnät n-a-wa s-näddoobät ad-t-näxdəm i-Älmasex. ⁷ Əkneey tedäwit, əŋŋa-γ dāy-äddin, olwan iman-in dāy-təssəba n-tārha ta käy-hät s-ənta a-s təssəsməđəd ulhawän n-iməššeddəjän.

A-wa irha Buləs dāy-Fälyamon

⁸ Ämära, kud-dāy dāy-təssəba n-a-wa hanäy-osayän, əjrawäy turhajät γur-*Älmasex* n-ad-fälla-k əfrəđäy a-wa mad-təjəd, ⁹ əssoofäy ad-γur-k əttaräy idəm dāy-təssəba n-tārha ta n-jere-näy, näkk Buləs-i n-amyar s-ašäl-i-dāy, hey takärmüt dāy-təssəba n-*Yisa Älmasex*.

¹⁰ Äsimätäräy-käy d-alyađ, Unažəm † wa dd-äwwayäy s-immun s-*YisaÄlmasex* dāy-takärmüt-ta-dāy hey.

¹¹ Tidət, ibda, wär hak-t-ihä härät məšan ašäl-i-dāy, ih'-ahi-t härät näkk hakd käyy.

¹² Näkk a sār-k-t-in-ässiglän, wär t-əzleyäy d-iman-in,

¹³ äsdärhänäy ad-γur-i äqqayəm i-ad-hi-idhəl dāy-edägg-näk näkk-i ihän takärmüt dāy-təssəba n-*Älanžil*,

† *Unažəm dāy-Tälyunanit, älmäyana-net: Wär infa härät.*

¹⁴ məšan, wär-ärhey ad-äjäy a-s wär tärđed, wär-ärhey ad-umas älxer-näk a käy-ähhuuššälän, əssoofäy, ad-dd-ifal ulh-näk.

¹⁵ Iha miši s-ajmuđ wa käy-dd-ija har ija härät n-äzzä-man, i n-atwitas n-ad-käy-in-iqqəl härkuk, ¹⁶ wädden šund akli, imäl jənnəj-a-wen, ämoos ämära, əŋŋa-näy nəkna tārha dāy-äddin. Tidət-dāy a-s jeey-as tārha təmdat məšan, käyy a iwar ad-has-təjəd tārha toojərät ta has-jeey ed ämära-dāy, ämoos akli-näk, ämoos day älməssexi.

¹⁷ Yas kunta təttafäd-ahi dāy-edägg n-əŋŋa-k dāy-äddin har əjud-i, səbbärrək-t s-əmmək wa s-hi mad-səbbärrəkäd. ¹⁸ Kunta ill'-e-t a hak-iyšad, wälä ill'-e a t-tär-wasäd, näkk a t-iđmanän. ¹⁹ Zəjjəzz hullan edägg-wa-dāy dāy-takarđe-ta-dāy, näkk iman-in Buləs a t-iktäbän s-äfuss-in. Əđmanäy-ak day a-s näkk a hak-madän-ižəl fälla-s, wär-ämyatäräy day s-ad-käy-dd-səktoy a-s käyy iman-näk, leey-käy, iwar-käy älxəqq-in ed näkk-i-dāy a ija Mässinäy əssəbab wa käy-dd-äwwayän s-təməzzuyt n-*YisaÄlmasex*.

²⁰ Yas, əŋŋa-γ, əttaräy dāy-k ad-hi-təjəd idəm dāy-təssəba n-Emäli. Afäl-hi jed a-wen ad-səsməđəd ulh-in dāy-təssəba n-Älmasex.

²¹ Əflasäy a-s ad-hi-səjədəd, a-wen-dāy a fäl hak-in-əktäbäy, əkkasäy day äššäk a-s ad-hi-təjəd a ojarän a-wa dāy-k tattäräy.

²² Đarät-a-wen, səmmujnət-ah'-in edägg dāy-əz-zubbey afäl kāwän-in-osey ed jaräy ättäma n-ad-hin-ətwəyyäy dāy-təssəba n-tittar-nāwän.

Tihulawen

²³ Ähuul-käy-in Ibbafra wa n-amidi-nin dār-oharäy takärmüt dāy-təssəba n-*YisaÄlmasex*. ²⁴ Ähuulän-käy-in day imidiwän-in Marqəs d-Aristarəq d-Dimas d-Luqa.

²⁵ Ähuuläy-kāwän-in, əttaräy dāy-Emäli *YisaÄlmasex* ad-äy ännuymət-net dāy-ənniyät-nāwän. Amin!

Ÿäbranitän

Ÿisa a ija Mässinäy enəmmejräd-net

1 Mässinäy ibda, wär t-illa äzzäman d-älmäyna s-wädden imməjräd däy-s i-imärawän-nänäy s-imawän n-ännäbitän ² mäšan, däy-äzzämanän-wi-däy n-ajilal n-äddunya, Rure-s a-s imməjräd. Rure-s en-däy a ija amäkkasu n-härät iket-net, s-tärna-net ənta-en-däy a-s dd-ixläk äddunya. ³ Ənta a-s ännur n-älxurmät n-Mässinäy, änifäqqa d-Mässinäy däy-härät iket-net. Tärna n-mäjräd-net a-s ittaf, ihal a-wa ihän äddunya iket-net. Ənta a ijräwän i-dägg-adəm əmmək s-šaddi-jän däy-tilušawen n-abäkkad, təzzar ikk' išənnawän, äqqima dihen daw-aýil n-Mässinäy-i n-ämänokal ilän tärna iket-net.

Ÿisa, ojär änjälosän

⁴ Rure-s n-Mässinäy, ojär änjälosän; təmyäre n-tifut-i tän-ija a fäl ijräw isəm ojärän wa-näsän. ⁵ Əndek Ÿas däy-änjälosän-i s-käla has-ätwännä?

«Käyy a-s Rure-ý,
yur-ašäl-i-däy, näkk a-s Abba-näk.» Wär t-illa!
Əndek day-i s-käla has-ätwännä?
«Ad-hak-umasäy Abba,
tumasäd Rure-ý.» Wär t-illa!

⁶ Mäšan, Rure-s n-Mässinäy-i n-teyäfädde, ašäl wa t-dd-äšmašäl s-äddunya, innä:

«Ärkäy-net data-s änjälosän n-Mässinäy iket-däy-näsän.»

⁷ Ämära, däy a-wa dd-iqqälän änjälosän, ənta da a-wa fälla-sän innä Mässinäy:

«Änjälosän, inəmmušal-in, eklan-nin;
jan armuđ wa ja täšikwält,
olähän d-efew ähijäljälän.»

⁸ Mäšan, Rure-s n-Mässinäy ənta, inn'-as:

«Käyy a-s Mässinäy,
təmmənukəla-näk, täylal;
wi hänen Təmmənəya-näk,
täxkamäd fälla-sän s-iqqud;

⁹ ijraz-ak a-wa oýädän,
wär səggəđäd däy-a-wa läbasän.

A-wen-däy a fäl käy-äsnäfrän Mässinäy-i n-Mässi-k,
ikn'-ik asəddəwi,
äsof käyy imidiwän-näk.»

¹⁰ Oläs day innä Mässinäy däy-isälan n-Rure-s:

«Emäli, s-aläšäl dat-härät iket-net,

käyy ad-dd-ibnän äkall,
ifassän-näk a-s dd-täxläkd išənnawän.

¹¹ Išənnawän d-äkall,
ilkam ad-tän-iba,
iyyən-käy-dd hed edägg-näk;
ilkam ad-əjən amənd wa n-ebärđäy
¹² tađhed-tän-in šund abärnuš,
səmməskələd-tän-dd šund temäslit
isamäskal äwadəm,
mäšan, käyy, wär təmiskiläd,
hed edägg-näk,
täylal tayrəst-näk.»

¹³ Əndek Ÿas däy-änjälos-i s-käla has-innä Mässinäy a olähän d-a-wa innä i-Rure-s a-s has-innä:

«Ýyāw, Ÿayəm daw-aýil-in
hundäy har käy-äkfäy tärna fäll-išənja-näk,
äjäy-tän isəkkukal dawa-k.»

¹⁴ Ak, änjälosän-i-däy fäw ma äqqalän? Ajän wädden unfasän ija Mässinäy inəmmušal has-äxdammen iša-mašal i-ad-ahäyän tinahäyən i-äddinät wi s-irha Mässinäy ad-tän-iýləs däy-ibäkkadän-näsän?

Təmyäre d-tihusay n-əlyəllas wa ikfä Mässinäy dägg-adəm

2 A-wen-däy a fäl əlyəllas wa hanäy-ikfa Mässinäy, nəjləyet däy-s i-ad-wär hanäy-itəzəwit emänän wa

n-tanməšrayt sār-näy dd-e-arəwän əlhəllak. ² Däy-äz-zäman hin-okayän, mäjräd wa jän änjälosän i-

imärawän-nänäy, itbät, wi däy-sän änmäšräyən, hakd wi unjäyən s-asjəd i-mäjräd-wen-däy, änmänhäyän d-

iman-näsän s-a-wa dār-ogdäh a-wa äyšädän. ³ Əlyəllas wa hanäy-ikfa Mässinäy, Emäli iman-net a sār-näy dd-

äzzarän, ij'-anäy isälan n-təmyäre-net. Đara-s, äsdät-ten-anäy-t inəmmušal wi äjjihänen i-a-wa innä. Ak

əlyəllas ogdähän d-a-wen-däy, afäl has-in-näšbäššäd, ma t-illan day hanäy-e-iýləsän däy-äššar wa ilkämän?

⁴ Äddinät wi hanäy-äjjihänen s-əlyəllas-wen-däy, äsdät-tät Mässinäy a-wa ənnän s-ijitän n-Mässinäy d-än-

nuyän n-härätän ässuksäđnen wi ämešälän, ij'-asän day Unfas Šaddijän isuf wi itäj i-äddinät däy-erhet-net.

⁵ Ənhəywät! Äddunya ta dd-malät s-hawän-nəha isälan-net, dägg-adəm a däy-s-e-izarän wädden änjälosän. ⁶ Isälan n-a-wen-däy a däy-innä əlkəttab n-

Mässinäy däy-edägg iyyän:

«Mässinäy! Ak ägg-adəm-i-däy, ma ämoos, kittəwäd-t-dd?

Ak ma iqqal rure-s n-Adəm, danäd-t?

⁷ Tidət-däy a-s jed-t daw-änjəlosän

i-härät n-äzzəman dəruusän,

təkfed-t älxurmät d-semyar,

⁸ jed-t jənnəj-härät iket-net.»

Däy-tärna ta ikfa Mässinäy i-ägg-adəm fäll-härät iket-net, wär t-illa a hin-oyya s-wädden ij'-e jənnəj-s məšan, hakd a-wen-däy, nəhannäy a-s ämära-däy, wädden härät iket-net a fäll-ila tärna, härät ilkamän a-wen.

⁹ Yisa, ämära-däy, ij'-e Mässinäy i-härät n-äzzəman dəruusän daw-änjəlosän i-ad-ämmät däy-ännuymət n-Mässinäy däy-təssəba n-ibəkkaḏän n-əddinät iket-däy-nəsän. A-wen-däy a fäl ašäl-i-däy, ij'-as Mässinäy älxurmät d-semyar älhäk.

¹⁰ Wär t-illa a t-illan s-wädden Mässinäy a t-iṭṭafän s-emel. Ənta a irhän ad-inhəy Yisa tersəmmawen, imdəw-dd sār-s semyar iket-net, umasän əddinät əjjootnen aratan n-Mässinäy, əjrəwän älxurmät ed təyläs-tän tärna n-Yisa-i ¹¹ iššəsdəjən dagg-adəm däy-ibəkkaḏän-nəsän, ohär dār-sän Abba. A-wen-däy a fäl wär tän-əssajär iman-net, iglä har tän-iyarr s-isəm:

«Ayətma-γ.» ¹² Təssəba n-a-wen-däy a fäl innä Yisa i-Mässinäy, iktab a-wen däy-əlkəttab, innä:

«Mässinäy! Ad-əjəy isəlan-näk i-ayətma-γ,

Amələy-käy däy-ammās n-idəggan wi däy-tazəm-mayän.»

¹³ Oläs däy innä:

«Äsifälläy fäll-Mässinäy),

təzzar əssewəḏ fäll-a-wen:

«Mässinäy, tamətte ta hi-təkfed,

nəkk d-ənta da, nəžžimməy data-k.»

¹⁴ Yisa, əlyəllas n-dəgg-adəm a-s dd-osa, a-wen-däy a fäl ənta-däy, ämoos-dd ägg-adəm. Osä-dd, ämmut; taməttant-net-en-däy a t-təkfat ašäl fäll-Iblis-i ännihəḏän däy-taməttant, ¹⁵ ikkäs-dd əddinät iket-nəsän däy-əkkəlu wa däy-tän-ja tuksəḏa n-taməttant. ¹⁶ Yisa, wädden ənjəlosän a-s dd-osa i-ad-hasän-ahəy tinahəyən, ihəyawän n-ännəbi Ibrahim a-s dd-osa. ¹⁷ A-wen-däy a fäl ämoos-as təhaššilt, ad-dd-umas ere olähän d-ayətma-s däy-härät iket-net, umas U-tikutawen wa məqqārən s-ha təhanint ulh-net, əmašäl a-wa fälla-s irha Mässinäy i-ad-əjrəwän yur-Mässinäy tenəšše n-ibəkkaḏän-nəsän. ¹⁸ Yisa, ittär Iblis a-wa däy he-əj izžurrəb-t, idgəz-t hullan məšan, indār-as ad t-isidəw. A-wen-däy a-s ašäl-i-däy, əddoobät ad-ahəy tinahəyən i-wi itizərrub Iblis.

Yisa, ojar ännəbi Mosa

3 Təssəba n-a-wen-däy a fäl, ayətma-γ, kəwəneḏ-i dd-iyrä Mässinäy s-iman-net, ij'-iwän iməššed-dəjən, zəjjəzzät təmudre ta itṭaf Yisa, yəymät t-dd-kit-

təwäm, ənta-i n-änəmmašul d-U-tikutawen məqqārən hanəy-itajjən isəlan n-tijəttewen ti fäll-igla immun-nənəy.

² Äsnəfrän-t Mässinäy, iydal däy-älxidmət wa t-is-səyläf s-əmmək wa s-ibda, iydal ännəbi Mosa däy-ehän-net. ³ Məšan, semyar wa dār-əniihəjja Yisa, ojərnät tisenen-net wa n-Mosa s-a əjjeen ed ere wa idəyän ehän, ojərnät tisenen-net ehän wa idəy.

⁴ A-wen älməyana-net a-s, ehän, a ämoos-däy, ägg-adəm n-älbəna yās a t-idəyän məšan, Mässinäy ənta, wär t-illa a t-illan s-wädden ənta a t-idəyän. ⁵ Ännəbi Mosa, akli n-Mässinäy, ənta a äsnəfrän i-ad-izar i-tamətte däy-älxidmət wa ija däy-ehän n-Mässinäy; a innä Mässinäy-däy, ənta a iwar ad-t-in-isəssiwəḏ tamətte. ⁶ Məšan Älməsəx ənta, äzzär-t Mässinäy däy-ehän-net, ij'-e jənnəj-härät iket-net ed ənta a-s Rure-s. Ašäl-i-däy, nəkkəneḏ a-s ehän n-Mässinäy-wen-däy a nəkkəs wär nəja äššək däy-immun-nənəy, əsihələyləy-anəy äṭṭəma wa hanəy-əsjär.

⁷ Isəlan n-a-wen-däy a däy-imməjrəd *Unfas Šəddijən* a-s innä:

«Ašäl-i-däy, afäl təsləm i-məjrəd dd-ifalän Mässinäy,

⁸ wär has-təsyäräm ulhawän-nəwän

šund a-wa jän imərawän-nəwän-i

hi-jänen təmmaz n-tihəyən däy-tanəzruft.

⁹ Äzzəman-en orəmən-ahi imərawän-nəwän,

kud-däy wär t-illa iji n-Mässinäy

s-wädden jey-t data-sän har əkkozät timərwən n-awə-tay.

¹⁰ Ijjäš-ahi fälla-sän aḏkär, ənney-asän:

«Frayän ulhawän-nəwän hahi,

tabarät ta s-əyeləy, ad-tät-tərməsəm, tunjəyäm sār-s.»

¹¹ A-wen-däy a fäl, a-wa däy hi-ija aḏkär-nəsän,

həḏəy-asän kud ilkam

ad-əjjašän əkall wa däy-hasän-kittəwəy i-təsonfat.»

Əjləyät däy-immun-nəwän

¹² Ayətma-γ, əjät ənniyät i-iman-nəwän; wär-itətəjrawet wäl' iyyän däy-wän s-ləbas wəla-i s-əqqur ulh-net, igdal-as a-wen-däy asjəd i-tənna n-Mässinäy-i iddärən. ¹³ Mässinäy a innä: «Ašäl-i-däy», a-wen-däy a fäl hak iyyän däy-wän, əqqaymet hak ašäl isamatär amidi-net i-ad-wär-əsyär wäl' iyyän däy-wän ulh-net, itidəw däy-abəkkaḏ. ¹⁴ Äduuttät ämära a-s nəmeedəw d-Älməsəx a nəkkəs nəjlay däy-alkum-has s-əmmək wa s-sār-s nomän ašäl əzzarän.

¹⁵ Inn'-anəy əlkəttab n-Mässinäy:

«Ašäl-i-däy),

afäl təsləm i-məjrəd dd-ifalän Mässinäy,

wär has-təsyäräm ulhawän-nəwän

šund a-wa jän imərawän-nəwän ibda

a-s has-änməšräyän.»

¹⁶ Ämära, ma ämoosän äddinät-wi-däy äslänen i-mäjräd n-Emäli mäšan änmäšräyän-as? Wär t-illa a ämoosän ar tamätte-tädi-däy dd-izzəzjār ännäbi Mosa äkall wa n-Mišra. ¹⁷ Mi fäll t-ijjāš adkār har ijä äkkožät timərwen n-awätay? Äddinät wi di-däy ofänen abäkkad s-ašäl-i-däy, äba-tän, ənsänät tifəkwen-näsän däy-tanəzruft. ¹⁸ Mi s-iha Mässinäy ti-net a-s ihäd innä: «Wär-ilkem ad-əjjašän äkall wa däy-hasän-kittəwäy i-täsonfat?» Äddinät-wi-däy fälla-s äffulägnen, a-s iha ti-näsän. ¹⁹ A-wa isalmad-anäy a-s äddinät-en, täyart n-ulhawän-näsän a hasän-igdälän ad-əjjəšän äkall wa n-täsonfat.

Täsonfat ta ihakk Mässinäy

4 Mässinäy iman-net a hanäy-ijjāšän ärkäwäl n-a-s ilkam ad-yur-s nəjrəw täsonfat, adiš näjet ənniyät i-iman-nänäy; wär käwän-itäjjäšet wäl' iyyän inkazän i-iman-net uješ n-äkall-wen-däy n-täsonfat. ² Älənzil-wa-däy s-nəsla a-s əslän imärəwän-nänäy mäšan, wär tän-infa s-härät, äsjädän-asän mäšan wär sār-s omenän i-ad-tän-infəw s-härät. ³ Nəzlay dār-sän näkkäneḍ-i omännen s-Ÿisa ed nəjjāš täsonfat ta hanäy-ikittəw Mässinäy a-s innä i-imärəwän-nänäy ibda: «Ijjāš-ahi fälla-sän adkār, häḍäy-asän a-s wär-ilkem ad-əjjašän äkall wa däy-hasän-kittəwäy i-täsonfat.» Wen-mäjräd, a-s t-ija Mässinäy, ixlak-dd a-wa t-illän iket-net. ⁴ Ill'-e edägg däy-əlkəttab n-Mässinäy innän fäll-ašäl-wen-däy n-əssa:

«Ašäl wa s-əssa,
ässunfa Mässinäy däy-a-wa t-išlän iket-net.»

⁵ Ätwännä day a-s:

«Äkall wa s-hasän-əjjāšäy ärkäwäl-net,
wär däy-sän ilkem ad-t-əjjašän i-täsonfat.»

⁶ Äddinät wi äzzarnen s-mäsällät n-Älənzil, wär əj-ješän täsonfat-net ed unjäyän s-asjəd-has. Mäšan, wär hin-ikkəs a-wen a-s əllan-t iyyäḍ he-ijjəšnen täsonfat-ten-däy. ⁷ A-wen-däy a fäl issəbdäd Mässinäy ašäl iyyän day s-ijä isəm: «Ašäl-i-däy.» Okäy äzzāman-wen-däy s-a äjjeen, oläs day mäjräd-wen-däy atwənn s-əmm n-ännäbi Dawəd, ätwänn'-anäy, innä Mässinäy: «Afäl təsläm i-mäjräd dd-ifalän Mässinäy ašäl-i-däy, wär has-täşyäräm ulhawän-näwän.»

⁸ Äkall wa s-ijjāš Mässinäy ärkäwäl-net i-käl-ibda, ənar ijraw Yešwa i-tamätte-net uješ-net i-ad-däy-s sunf, wär-itəmyutor Mässinäy s-ad-äj isälän n-ašäl n-täsonfat ilkamän. ⁹ Täsonfat šund-ten-däy a təlkmät däy-tamätte ta n-Mässinäy. ¹⁰ Äwadəm wa ijjāšän täsonfat ta dd-ijä Mässinäy, ad-ijrəw täsonfat däy-a-wa t-išlän iket-net šund əmmək wa s-ässunfa Mässinäy däy-a-wa t-išlän ənta iman-net. ¹¹ A-wen-däy a fäl, rurədät-anäy uješ n-täsonfat-ten-däy, wär hanäy-itäjjäšet äwadəm wäl' iyyän hin-oḍan fäl-a-s innin unjäy s-asjəd i-a-wa innä Mässinäy šund a-wa jän imärəwän-nänäy ibda.

¹² Mäjräd n-Mässinäy, ihakk tämudre, ila tärna, ojar tākoba n-əssin imawän əmsädnen amsud, ibiḍḍəw iman d-unfas, itakk jer-izəmmuz d-axäräbba; wär t-illa derhan wäla anəzjum ihan ägg-adəm s-wädden ihan-näy-t, issan sār-s. ¹³ Wär t-illa fäw a ihan äddunya idra-jän i-Mässinäy. Wär t-illa a dd-ixlakän s-wädden izzaf data-s, ənta-en-däy day a-s ilkam a data-s dd-nəbdəd iket-däy-nänäy, iffukkār-dd a-wa nämešäl iket-net.

Ÿisa a-s U-tikutawen wa mäqqärän

¹⁴ Šamad, wär t-ih' äššäk a-s nəla U-tikutawen ijan təmyäre-ten-däy, iräs išənnawän, ikkä wa däy-sän-in-illan, ämoos-anäy änadbid yur-Mässinäy, a-wen a t-ämoosän Ÿisa-i n-Rure-s n-Mässinäy, adiš, näknet uḍəf n-tijəttewen n-immun-nänäy. ¹⁵ U-tikutawen wa mäqqärän nəla, wädden-i s-wär ha tähanint ulh-net wäla-i wärän äddobät ad-hanäy-idhəl däy-iba n-äššahät-nänäy. Äžžurräb-t Iblis s-əmmək wa s-hanäy-itizärrub däy-härät iket-net mäšan, wär t-illa abäkkad ämešäl. ¹⁶ Wär hanäy-isärməyet härät, nahəzet-in tasäqqaymut n-Mässinäy ta n-ännuymət s-ənniyät ozjan i-ad-hanäy-aḍən tähanint, äkf'-anäy ännuymət, ilalanäy älwäqq wa d-näməyətär s-tidət-däy s-a-wen.

5 U-tikutawen wa mäqqärän, jer-tamätte ta n-käl-Işrayil a däy-dd-itanäfran, isäxdəm-t Mässinäy, umas änadbid n-dägg-adəm jere-sän d-Mässinäy. A-wa ihakk ägg-adəm i-Mässinäy, hakd tikutawen ti itäjj i-Mässinäy, u-tikutawen a iwar ad-ikət a-wen i-Mässinäy i-tenäšše n-ibäkkadän.

² U-tikutawen wa mäqqärän, äddobät ad-aḍən tähanint i-wi əzhälnen i-a-wa innä alämär d-wi has-tin-məşriyən ed ənta iman-net ägg-adəm šund əntäneḍ. ³ A-wen-däy a fäl t-iwar ənta iman-net ad-ikkəs takute fäll-iman-net i-ibäkkadän s-tizarät s-əmmək wa s-itəkkat fäll-äddinät wi iyyäḍnen i-ad-əjrəwän tenäšše. ⁴ Wär t-illa äwadəm äddooben ad-dd-iggəd yas, äj iman-net u-tikutawen wa mäqqärän, ed Mässinäy a dd-iyarrän äwadəm s-a-wen, s-əmmək wa s-dd-iyra ibda Harun s-iman-net.

⁵ Älmasex day, wär dd-igged yas, ijä iman-net ämänokal n-käl-tikutawen, Mässinäy a t-ikfän turhajät-ten-däy ed iy'r'-e-hi-dd, inn'-as:

«Käyy a-s Rure-y,
yur ašäl-i-däy,
näkk a-s Abba-näk.»

⁶ Oläs day innä Mässinäy däy-edägg iyyän däy-əlkəttab:

«Tumast-näk n-u-tikutawen wa mäqqärän,
täylal ed təlkm i-ta n-Mälkässäddiq.»

⁷ Äzzāman wa ikkäs Ÿisa fäll-ärori n-äkall-i-däy, ikkəs äššäk n-a-s Mässinäy ila tärna s-t-iyläs-dd däy-tamät-tant; a-wen-däy a fäl ijjäynän Mässinäy, ittär däy-s älhimmät s-äššahät, iyläs-t Mässinäy, iqbäl tittar-net ed

äsräs iman-net data-s. ⁸Yisa, tidät, *Rure-s n-Mässinäy* a ämoos mäšan a-wen wär fölla-s in-iwwey ahānay n-ayāna. ⁹Šamad ämešäl a-wa fölla-s irha Mässinäy iket-net ad-ijrāw turhajät n-ad-umas i-äddinät wi has-sajad-nen Ämaylas wa tän-ihakkän əlyəllas iyälälän. ¹⁰Mässinäy a t-ijän U-tikutawen wa *mäqqārān* ilkamän i-tumast ta n-Mälkässäddiq.

Ehel n-s-data dāy-immun

¹¹Ayətma! Ill'-e a äjjeen s-nārha ad-hawän-tän-nänn dāy-isälän-wi-dāy mäšan wär hanäy-lämmiḍ asəssəjrah-nāwän ed wär-irmeḍ ujreh-nāwän.

¹²Kāwāneḍ-i s-ašäl-i-dāy, ānihājja s-arū d-tāmoosām imusānän sayranen, nəhannäy a-s härwa-dāy tämiyatāräm s-ere kāwän-issäyrän tijəttewen ti äz-zarnen n-mäjräd n-Mässinäy. Tolähäm härwa d-aratän tattäḍnen, wär täddobem tetäte n-imənsiwän äzzaynen. ¹³Äwadəm ya itattäḍän, amärkəs a ämoos; amärkəs day, təssanäm a-s wär t-illa a ijarah dāy-tämdre bäršey ad-ilməd a-wa oyädän. ¹⁴Imənsiwän wi äzzaynen, äddinät äyradnen lanen tayətte s-əbḍän a-wa oläyän d-a-wa läbasän a tän-tattänen.

6 A-wen-dāy a fäl tijəttewen ti äzzarnen, räqqisnen föll-nätt teyəre dāy-isälän n-*Älmasex*, nakəyet-tänät s-a-wa hanäy-itajjän meddän äyradnen. Tijəttewen-en-hi, a tänät-ämoosän: tätubt dāy-timašalen ti wären ənfa härät, immun s-Mässinäy, ²itwəsəlmiyän dāy-aman, isälän n-asəwār n-ifassän iyəfawän n-äddinät i-ad-dāy-sän ijän älbäraka, tanākra jer-inəmmuttan d-isälän n-ašäl wa n-tebädde. ³Ämära, nəhəlet dāy-tānāy; a-wen-dāy day a he-nāj kunta irḍä Mässinäy.

Udayät i-anməšri

⁴Ämära, äddinät wi s-ora ännur n-mäjräd n-Mässinäy tiṭṭawen-näsän, äkräbben tizudawen ti ihäkk Mässinäy, osäyän d-*Unfas Šäddijän*, ⁵äzzorräben täzude ta ija mäjräd n-Mässinäy, əlmädän s-təmyäre n-äddunya ta dd-malät, ⁶mäšan hakd a-wen-dāy iket-net, əqqälän ḍara-s, oḍän dāy-erk imojjan-näsän wi nibda, a-di, äbas hasän-t-təlla tämujriḗt tän-dd-siyulät *Älmasex* ed a-wa jän, wär-izley d-a-s atwəşləb äynayän a tajjän i-*Rure-s* n-Mässinäy, tajjän-t isəḍsa dat-äddunya iket-net.

⁷Äkall, wädden, e-d t-iwät ajənnā har dāy-s äddomät äwadəm härät, ad-dd-isədwəl teyəsše tənfat äddinät wi t-əyäknen mäšan, Mässinäy ad-dd-izizəbben är-räxmät-net föll-äkall-en. ⁸Afäl wär dd-isədwəl äkall-en ar isənnanän d-tabəḥḥənt, adiš, wär-infa härät, wär has-in-äqqima ar ad-t-ilyən Mässinäy, isəntəs terk teyəsše ta dd-issədwäl.

⁹Ayətma-i nəkna tārha, a hawän-ija mäjräd wa hawän-nətäjj dāy-täkmō-dāy, insa ənniyät-nänäy dāy-isälän-nāwän, wär nəkkəs äṭṭäma, ed nəssan a-s ašrut

wa oläyän a waräm, ənta-den-dāy day ašrut wa ih' əlyəllas. ¹⁰Mässinäy, oyad dāy-a-wa itäjj iket-net, wär hin-ittəwa a-wa kāwän-išlän d-tārha ta jām i-iməšsed-däjän; a-wen jām-t, ənta-den-dāy day a-wa kāwän-išlän har ašäl-i-dāy.

¹¹Derhan-nänäy hawän da: Ədgəzät dāy-a-wa hām härkuk i-ad-kāwän-äkf Mässinäy a-wa ih' äṭṭäma-nāwän imda.

¹²Äyyät fölla-wän sendad, tälälät immun d-akuyəd wa jän äddinät wi omännen s-Mässinäy s-ijjäs ärkāwäl n-ad-tän-äkf a-wa s-hasän-innä.

Ärkāwäl wa ijjäs Mässinäy i-imumənän a iha äṭṭäma wa n-tidət

¹³Äzzāman wa d-ijjäs Mässinäy ärkāwäl i-ännäbi Ibrahim, inhäy a-s wär t-illa ere t-illan jənnəj-s s-has-ihəḍ yas, ihəḍ-as s-iman wi-net, inn'-as: ¹⁴«Ibrahim, haḍäy-ak a-s ad-dāy-k äjāy älbäraka, tətəy əzzurəyät-näk.»

¹⁵A-wa innä Mässinäy i-Ibrahim, äzzäydär-as, iqqäl-as, ijrāw-t day. ¹⁶Dägg-adəm äzzāman-en, e-d itəhhaḍ äwadəm i-iyän, ad-əjən tahuḍe s-ere tän-əjārän; tahuḍe day ten-dāy a he-tumasät äḍḍimmana n-ärkāwäl wa änmäjjäsän. ¹⁷A-wen-dāy a fäl Mässinäy iman-net, irha ad-isəkən iməkkusa wi təkka tənfa n-ärkāwäl wa hasän-ijjäs, issəlməd a-s wär-ilkem ad-irza dāy-tənna-net, a-wa innä, ad-äj. ¹⁸Əllan-t əssin ijitän s-wär-ilkem ad-sär-sän iqqal Mässinäy wäla ad-äbbuggät a-wa innä: ärkāwäl wa ijjäs d-təhuḍe ta ässewäḍ föll-a-wen i-ad-isədduttät ärkāwäl-en.

A-wen-dāy a fäl näkkəneḍ-i əjrāwnen tinahäyən yur-Mässinäy, mäjräd-wa-dāy, äsikoyäd-anäy s-äşşahät i-ad-nəjrəw äṭṭäma wa hanäy-äsjär Mässinäy. ¹⁹Äṭṭäma day wa-hi, oläh d-asəmdi wa äşşohen n-ti n-äho, intam dāy-ulhawän-nänäy, wär-ijənn bahu. A-wen-dāy a fäl ärido wa ibḍän edägg wa šäddijän d-wa iknän təşəḍje dāy-ehän n-ämudd wa mäqqārän, ämer'-anäy ämära i-ad-nəjjəš har ammas-net. ²⁰Edägg-en-hi, äzzar-anäy sār-s *Yisa*, ämoos U-*tikutawen* wa mäqqārän iyälälän, ilkamän i-tumast ta n-Mälkässäddiq.

Tumast ta n-Yisa, täniyəqqa d-ta n-Mälkässäddiq

7 Mälkässäddiq, ənta a-s kälā ämoos ämänokal n-ayrəm wa n-Saləm, ənta a-s u-*tikutawen* n-Mässinäy-i iknän aḍkul. Dāy-äzzāman-net ad-ijjäd Ibrahim imänokalän n-ikallän iyyäḍ, irz'-en-dd. Älwäqq wa dd-iqqäl Ibrahim ifal-dd akənnas, ilkäḍ-as Mälkässäddiq, ittär-as dāy-Mässinäy a dāy-s ijän älbäraka.

²Dāy-a-wen-dāy ad-t-ikfa Ibrahim tämukäst n-a-wa ila dāy-ehäre. Mälkässäddiq, älmäyna n-isəm-net: «Ämänokal n-iqqud»; ayrəm day wa n-Saləm-i föll-äminakal, älmäyna-net: «Ämänokal n-älxer.» ³Mälkässäddiq, wär hanäy-jen əlkəttabän isälän n-abba-net wäla

anna-net wäla ätṭarex-net; wär-ätwässän əmmək wa s-iwa wäla əmmək wa s-ijmäḍ äddunya, ätiwässän ƣas a-s oläh d-Rure-s n-Mässinäy ed tumast-net i-u-tikutawen, täylal.

⁴ Ähaləs-i-däy, tidət-däy a-s i mäqqārän. Təmyäre-net a dd-toräwät a-s wäla Ibrahim-i n-amyar n-amäzzay, ikkäs-as tämukäst n-a-wa dd-ohäy däy-akənnas iket-net. ⁵ Dägg-Lewi-i n-käl-tikutawen, innä alämär wa n-ännäbi Mosa, əntäneḍ a he-rammäsnen timukäsen n-tamətṭe ta n-käl-Işrayil-i n-temiḍt-näsän kud-däy iket-däy-näsän ijəllan n-Ibrahim a dd-əzjarän. ⁶ Mälkässäddiq ənta, kud-däy, wär-ih' ätṭarex wa dd-iträn tumast n-u-tikutawen, irmäs däy-Ibrahim-i s-ijjäš Mässinäy ärkäwäl, tämukäst, oläs day ḍarät-a-wen, ittär däy-Mässinäy a ijän älbäraka däy-Ibrahim. ⁷ Wär t-ih' äššäk a-wen a-s əwadəm wa ojärän, a itajjän älbäraka däy-wa ojär. ⁸ Dägg-Lewi i-n-käl-tikutawen, tidət, əntäneḍ a rammäsnen timukäsen mäšan dägg-adəm ƣas a ämoosän fäll-la taməttant tärna, a-s ija a-wen, Mälkässäddiq-i irmäsän tämukäst fäll-Ibrahim, ənnän-anäy əlkəttabän a-s iddar härkuk. ⁹ Näddoobät fäw ämära-däy ad-nänn a-s dägg-Lewi-i rammäsnen tämukäst, əntäneḍ iman-näsän, əkkasän-tät i-Mälkässäddiq ed ikkäs-as-tät Ibrahim-i tän-dd-äshäyāwän. ¹⁰ A-wen, ma t-ijän? Ij'-e a-wa s-a-s itäjj a-wen-däy, iha Lewi tiktukar n-ti-s Ibrahim äzzäman wa d-ämmoqqäs d-Mälkässäddiq.

Yisa, ojär Lewi wa n-U-tikutawen

¹¹ Alämär wa ikfä Mässinäy tamətṭe ta n-käl-Işrayil, tikutawen ti täjjän käl-Lewi-i n-käl-tikutawen, a fäl igla. Ənnär əjrawnät tikutawen-tin-däy tenäšše n-ibäkkadän, iket-di, wär-itəmyutor Mässinäy s-asəssiwi n-u-tikutawen iyyän dār-sän izlayän ijan alädäb wa n-Mälkässäddiq, änn-ak, ad-äqqayəm-wen-däy ilkämän i-Lewi-i dd-ijmäḍän alädäb wa n-Harun.

¹² Ämära, šämad imməkäl älxal wa n-käl-tikutawen, adiš, ähhuüssäl day ad-ämmäskäl alämär wa tän-dd-iqqälän. ¹³ Emäli-i s-hawän-nəha ti-net, isälan-net hakd-däy tawset ta dd-izjār, wär tät-iha ere s-käla iqqäl u-tikutawen; wär t-illa ere ihan temiḍt-net s-käla äsha-ha aḍutän wi n-tikutawen däy-edägg wa däy-raqqänät. ¹⁴ Ädduuttät a-s Emäli-nänäy, tawset ta n-Yähuda ad-dd-izjār. Äzzäman day wa d-imməjräd ännäbi Mosa däy-isälan n-käl-tikutawen, wär dd-iḍkel isälan n-tawset ta n-Yähuda.

Yisa, u-tikutawen wa mäqqārän iylalän

¹⁵ Tumast n-Yisa i-u-tikutawen, tämoos a iglan fäll-tumast ta n-Mälkässäddiq; ässiitbät a-wen a-s ənta d-Lewi, wär-olehän. ¹⁶ Tumast-net i-u-tikutawen, wädden erhet n-ägg-adəm a tät-dd-oräwän; ijräw-tät s-äššahät

n-tämudre-net ta täylälät. ¹⁷ Äjjəyha Mässinäy däy-isälan-net däy-əlkəttab a-s innä:

«Ad-käy-äjäy u-tikutawen iylalän iglan fäll-tumast ta n-Mälkässäddiq.»

¹⁸ Alämär wa dd-äzzarän, izjār-in ed wär-ila tärna s-iy-läs äddinät däy-ibäkkadän-näsän, wär t-illa älfäyda t-ihan. ¹⁹ Alämär wa n-ännäbi Mosa, indär-as ad-sär-näy dd-isəmdəw təšəḍje, a-wen-däy a fäl ämära, nəkräš ätṭäma ufän wa hanäy-əsjar alämär. Ənta-den-däy a-wa hanäy-ikfän turhajät d-ad-nənmihäz d-Mässinäy.

²⁰ ḍarät-a-wen day, Mässinäy iman-net a ihäḍän n-a-s ad-umas Yisa u-tikutawen wa mäqqārän. Tahuḍe šund ten-däy, wär t-illa u-tikutawen s-käla has-tät-ija.

²¹ A-wen-däy a fäl ašäl wa d-ämoos Yisa u-tikutawen, ihäḍ-as Mässinäy, inn'-as: «Näkk Emäli a ihäḍän, a-wa ənney day wär-ilkem ad-sär-s äqqaläy: ad-tumasäd u-tikutawen iylalän.» ²² Ämära, Yisa a-s tasəṭbat n-tassayt ta nəja d-Mässinäy, ənta a hanäy iḍmänän ärkäwäl n-tassayt ufän wa n-ibda.

²³ Käl-tikutawen, əjjətän, nəssan a-s wär tän-iha-i ähojän däy-tumast n-u-tikutawen, ed təgdal-asän taməttant a-wen. ²⁴ Yisa ənta, iddar härkuk. A-wen-däy a fäl tumast-net i-u-tikutawen, wär-ilkem ad-t-təjmaḍ täylal. ²⁵ A-wen-däy a fäl äddinät wi jänen Yisa əssəbab n-tassayt-näsän d-Mässinäy, ila tärna s-tän-dd-iy-läs däy-e d t-illäm abäkkad ed härkuk iddar, itəddal-asän day Mässinäy.

²⁶ Ijmaḍ-t äššäk a-s ämänokal n-käl-tikutawen šund-wen-däy a-s nämiyatär itəmmalän jere-näy d-Mässinäy. Yisa, äddoobät a-wen ed šäddiij, wär t-illa iššaki t-iwarän, wär-il' älyib, ibḍ'-e Mässinäy d-inäsäbäkkadän, iḍkäl-t s-diha dd-əmdän išənnawän. ²⁷ Wär-ämyatär day šund a-wa jän käl-tikutawen wi iyyäḍnen-i s-ämoos färəḍ ad-təkkatän fäll-ibäkkadän-näsän hak ašäl təzzar, əkətän fäll-wi n-tamətṭe. Yisa ənta, ikf-iman-net s-iy-yät, takute ta ija təgdäh härkuk, äbas təlcam day tiyyät säl ten-däy.

²⁸ Äddinät wi ija Ätṭawrät wa n-ännäbi Mosa käl-tikutawen wi mäqqornen, han-tän äddinät räkkəmnen mäšan, mäjräd wa ija Mässinäy a-s ihäḍ ḍarät a-s dd-äzzäbbät alämär, mäjräd-wen-däy a-s əssəbab wa dd-oräwän a-s ämoos Rure-s n-Mässinäy u-tikutawen wa mäqqārän iylalän s-wär t-illa älyib t-iwarän.

Isälan n-Yisa, U-tikutawen wa mäqqārän d-ärkäwäl n-tassayt wa äynayän

8 Ämära, edägg-wa-däy, äknät-t ujhə, ila tənfa: «U-tikutawen wa mäqqārän nəla, wär t-illa a dār-änifäqqa; äqqiima däy-išənnawän daw-ayil n-Mässinäy i-ilän tärna.»

² Ämašal wa t-iwarän, itajj'-e däy-edägg wa šäddijän ihän ehän n-ämudd wa mäqqārän n-tidət, wen ənta, Emäli a t-idäyän, wädden dägg-adəm. ³ Käl-tikutawen

wi mäqqornen, äsmänakäl-tän Mässinäy i-ad-hakkän, təkkatän fäll-iman wi-näsän; a-wen-däy day a fäl u-tikutawen wa mäqqārän nəla, ähhuuššäl-as ənta-däy ad-ikət häřät i-Mässinäy. ⁴ Ənnär iwar *Yisa* ärori n-äkall, iket-di, wär-itumas u-tikutawen ed fäll-ärori n-äkall-i, əllan-t äddinät wi tajiänen a-wen s-əmmək wa s-t-ifrəđ alämär ⁵ məšan äddinät-en, a-wa tän-išlän, taliwen n-a-wa dār-olähän išənnawän a ämoos fäl-a-s ännäbi Mosa iman-net, a-s has-innä Mässinäy ad-idəy ehəket wa šaddijän n-tämoqqest, inn'-as:

«Əqqən ehəket olähän d-wa käy-əssəknäy fäll-tađayt.»

⁶ Ämašal wa ufän izläyän d-wen-däy, ijrāw-t *Yisa*, fäl-a-s, ämoos ämära, änađdid n-ärkäwäl n-tassayt ufän wa äzzarän.

⁷ Ənnär wär-ih' älyib *ärkäwäl n-tassayt* wa äzzarän, wär-itəməskil ijjəš-dd iyyän äynayän edəgg-net. ⁸ Äsmäqqa Mässinäy fäll-tamətə-net, inn'-as:

«Əlkamän išilan däy-e-äjäy d-ehän wa n-käl-Işrayil d-ehän wa n-käl-Yähuda *ärkäwäl n-tassayt* äynayän.

⁹ Ärkäwäl izlayän d-wa jey d-täy-sän ašäl wa tän-dd-ärmäsäy s-äfuss, əzzəzjäre-y-tän-dd Mişra.

Jey dār-sän ärkäwäl-wen-däy məšan, ärfəđän-t; jän a-wen Ƴas, əšläyäy-asän.

¹⁰ Afäl okäyän äzzäman, ad-ahäre-y ärkäwäl d-ehän wa n-Işrayil; ärkäwäl-en, ənta da a-wa fäll-ibdəd; ad-äjäy tijəttewen n-alämärän-in däy tiyətwen-näsän, əktəbäy-tänät fäll-ulhawän-näsän, umasäy Mässinäy-i n-Mässi-sän, umasän tamətə-nin.»

¹¹ Ad-äbas-tän-iha wäl' iyyän ämiyatärän s-ad-isäyär ägg-äkall-net, wäla i-he-innən i-əñña-s: «Uksađ Emäli» fäl-a-s ad-hi-əzzəyän iket-däy-näsän, Ƴur-wa əndärrän har tawəđad wa wäššärän; ¹² ad-hasän-in-änšäy älyibän-näsän iket-däy-näsän, itawäy-in day ibäkkadən-näsän iket-däy-näsän.

¹³ A-wen-däy ija Mässinäy a ässiilmädän a-s ärkäwäl n-tassayt wa äynayän ufa wa ärəwän ed wäššar. Häřät-i-däy day, e-d wäššar, išwar t-in-äba.

Tassayt ta täynayät t-təllät jer-imumənän d-Mässinäy

9 Ärkäwäl wa äzzarän, ila alämärän-net tiyədnen tamətə däy-isälan n-älyibadät d-edəgg wa s-irha Mässinäy ad-t-täybəd tamətə däy-s. ² Edəgg n-älyibadät äzzäman-en, a has-itawännən: ehəket wa n-tämuqqest. Ehəket-en, ija sänatät tižunawen: täžune ta s-itizar äwadəm, isəm-net: edəgg wa šaddijän. Ənsanät däy-s tisəskar n-imämmälän əžwaynen d-tasəskärt tiyyät fäll-ənsanät tijəlwen n-tikutawen i-Mässinäy. ³ Illa-hin i-edəgg-en, ill'-e ärido wa s-əssin ćarät t-illa edəgg wa s-itawänna: Wa iknän təšədje.

⁴ Insa äkoss n-oräy wa däy-räqq matälxer ta n-älyibadät. Däy-amməs n-edəgg wa iknän təšədje, tən-sa takbat ta n-ärkäwälän n-tassayt s-ilsa oräy ifäyyän-net. Takbat-en n-ärkäwäl, ənta a iha äkoss n-oräy wa iha mana, [†] talimmizt n-Mässinäy ta dd-äzzäbbät fäll-käl-Işrayil äzzäman wa d-əzzäyän tanəžruft. Tənsa däy-s täborit ta dd-tənšärät s-käla tät-itəf Harun d-isəl-lumän n-tihun wi fäll-iktab a-wa innä Mässinäy. ⁵ Jən-nəj-takbat-en, äššiiwärän əssin äñjəlosän n-älxurmät janen tele s-afrewän-näsän i-ashär n-takbat ta n-ärkäwäl. A-wen a isalmadän tamətə s-älxurmät n-Mässinäy d-emel-net. Ashär n-takbat n-ärkäwäl en-däy a fäll inaqqäl ašni n-tikutawen i-tenäšše n-ibäkkadən-näsän. Məšan, wär hawän-e-əjjəšäy asiđən n-härätän wi hänen edəgg-en ämära.

⁶ Əmmək-wen-däy a-s ənsan häřätän däy-ehəket wa n-tämuqqest. Edəgg wa äzzarän, tajišän-t *käl-tikutawen* hak ašäl i-ad-əjən älxidmət-näsän ⁷ məšan edəgg wa iknän təšədje, u-tikutawen wa mäqqārän Ƴas a ilan s-ujəš-net iyyän n-ašäl däy-awätay, wär has-t-illa day ujəš n-edəgg-en ar s-ad-ässinyäl ašni däy-təssəba n-ibäkkadən wi-net hakd-däy däy-təssəba n-inməšriyän wi s-wär totes tamətə amišəl-näsän.

⁸ Ənta den-däy day əmmək wa s-hanäy-isalmad Un-fas Šaddijän a-s däy-äzzäman-en a ikkäs ehəket n-tämuqqest-wen-däy ill'-e, wär tämera tabarät s-edəgg wa iknän təšədje. ⁹ Ämoos a-wen tele dd-tässiktät äz-zäman-wa-däy nəha, isalmad-anäy a-wen a-s äddinät wi sänyalnen ašni wäla wi tajiänen tikutawen ti iyyäđ-nen, wär hasän-ijrew a-wen iba n-išsaki n-iman-näsän wäla təšədje n-ulhawän.

¹⁰ Älyibadät-näsän, insa fäll-älyadatän n-dəgg-adəm har ašäl wa d-isimtəttəy Mässinäy häřät iket-net. Älyadatän-en, ənsan fäll-älwällätän d-isälan n-a-wa s-ila äwadəm s-ad-t-äkš d-a-wa s-ila s-ad-t-isəw.

Ašəđaj wa itäjj ašni n-Ƴisa i-əgg-adəm

¹¹ Iгла a-wen-däy s-əmmək-en-däy har dd-osa äzzäman wa d-äsmättäy Mässinäy talƳa, išräy-dd a äynayän. Osä-dd *Älmasex*, ənta a-s ämänokal n-*käl-tikutawen* wa hanäy-ijrəwän a-wa s-hanäy-ijjəš Mässi-näy ärkäwäl-net, ənta a ijjəšän ehän n-ämudd wa ojärän ufän wa äzzarän ikräs ägg-adəm; wen-hi, wär t-la day äddunya-ta-däy dd-tätwäxläkät. ¹² Ehän-en-hi, iyyän n-ujəš a has-ija Älmasex, wär t-ijjəš s-ašni n-išulay wäla iwdesän, ašni-net ənta iman-net a inƳälän i-ad-hanäy-išəđəj, nəjrəw tenäšše n-ibäkkadən təmdat.

¹³ Äddinät wi änməšräyən, təšədje ta fälla-sän ifrəđ alämär, ašni n-išulay d-iwdesän d-iməkkärora n-iwan a fälla-sän inaqqälän i-ad-išdajän däy-ibäkkadən-näsän, ¹⁴ äb' ättäma n-ämära-i s-ašni n-Älmasex-i ojärän a-

[†] A-wa isəm n-amənsi wa dd-äzzäbbät Mässinäy fäll-käl-Işrayil äzzäman wa d-hän tanəžruft. Itawänn'-as däy-Tälyunanit: Mana; itawänn'-as däy-Təməšäyt: Taləmmizt n-Mässinäy.

wen a hanäy-iššəšdäjän dāy-ibākkaḍän-nānāy. Tärna n-*Unfas Šaddijän*-i iylälän a t-ikfän tādabit ta s-ikf iman-net, ämoos takute wär iwer älyib. Ašni-net ənta-en-dāy a äddooben ad-hanäy-ikkəs dāy-iššaki n-iman-nānāy d-erk imojjan wi wär hanäy-iha a sāl tamättant, nudabāt älxidmät i-Mässināy-i iddärän.

¹⁵ A-wen-dāy a fäl *ärkəwāl n-tassayt* wa äynayän, Yisa a ämmun i-ad-umas änabdid-nānāy dat-Mässināy i-ad-iyləs dāgg-adəm dāy-ibākkaḍän wi ämešälän dāy-ärkəwāl wa äzzarän, əmmək-wen-dāy a-s ikfa Mässināy äddinät wi dd-iyrä d-wi s-ijjāš ärkəwāl turhajät n-ad-əjrəwän yur-Mässināy təkasiit täylälät.

¹⁶ Ämära, isälan n-təkasiit a nəha. Təkasiit ya, nəssan a-s wär t-illa əmmək s-təzun ar s-ad-iba äwadəm wa itətəwəkusun təzzar dihen, ad-e-tuzan s-a-wa innä.

¹⁷ Älmäyuna n-a-wen a-s a ikk' äwadəm iddar, wär dd-idəkkəl iyyän isälan n-əlkənnəš wa n-təkasiit, har t-iba təzzar. ¹⁸ A-wen-dāy a fäl *ärkəwāl n-tassayt* wa äzzarän, wär t-illa a infa dāy-äzzamän-net ar s-ašni wa sänyalän äddinät. ¹⁹ Äzzaman wa n-ännäbi Mosa, iffəssär i-tamətə tijəttewen n-alämär n-Mässināy təzzar idkäl ašni n-iwdesän d-išulay d-älxärer wa šəggäyän, is-särtäy a-wen-dāy iket-net d-aman, təzzar änfäsnäfäs sār-s s-tisiḍsedən əlkəttab wa n-alämär hakd tamətə iket-net. ²⁰ Innä i-tamətə ḍarät-a-wen: «Ənta da ašni n-ärkəwāl n-tassayt ta dār-wän ija Mässināy i-ad-tumasäm tamətə-nin.» ²¹ Änfäsnäfäs day Mosa ḍarät-a-wen ehäket wa n-tämuqqest d-ikassän wi n-älyibadät iket-näsän s-ašni. ²² Ašni, izzəwät a t-illan wär-išəšdəj, a ikka day ašni wär-inyəl, wär t-təlla tenäšše n-ibākkaḍän.

Takute ta ija Yisa, wär t-illa a dār-tänifäqqa

²³ Härätän-wi-dāy dd-nokäy iket-dāy-näsän, taliwen a ämoosän äñifäqqänen d-härätän wi hänen išənnawän, a-wa ihän ehän wa n-tämuqqest, ašni a t-išašdajän, əmmək-wen-dāy day a-s härätän wi hänen išənnawän, ämiyatärän əntəneḍ-dāy s-ad-tän-šəšdəj takute tojərät ta jät fäll-ärori n-äkall.

²⁴ *Älmasex*, wädden ehän n-ämudd dayän ifassän n-dāgg-adəm äñifäqqän d-wa ihän išənnawän a ijjäš, änn-ak, ehän n-ämudd wa n-tidət ihän išənnawän a ijjäš i-ad-umas änabdid-nānāy dat-Mässināy.

²⁵ Yur-käl-Älyähud, U-*tikutawen* wa mäqqärän, wär has-t-illa ar iyyän n-ujəš dāy-awätay i-edägg wa iknän təšədje-i s-a-s t-itajjāš day, äwway ašni mäšan, *Älmasex*, wär-ämyatär s-ad-itajjāš dihen hak awätay; iyyän n-ujəš a has-ija, iknä-dd əššäyəl. ²⁶ Ənnar wär ija a-wen, adiš, ad-dd-tənta äddunya har ašäl-i-dāy, wär has-təgdeh tiyyät tamättant; adiš, ähhuuššäl-as ad-wär t-itəffil ayāna mäšan *Älmasex*, dāy-ajilal n-äddunya-i-dāy, iyyän n-ass yas a dd-ijä, ikfä iman-net, ämoos takute ta jarrəwät tenäšše n-ibākkaḍän. ²⁷ Dāgg-adəm,

tiyyät tamättant a hasän-täqqalät, ḍara-s tebädde dat-Mässināy. ²⁸ Dāy-isälan n-a-wen-dāy a fäl, *Älmasex*, ikf iman-net s-iyyät i-ad-dd-ikkəs dāgg-adəm äjjootnen dāy-ibākkaḍän, wär dāy-s təlkem tiyyät sāl-ten-dāy. Ilkam dāy-s ad-dd-äj ass wa s-əssin mäšan äsihe-wa, wädden dāy-isälan n-tenäšše n-ibākkaḍän, äddinät wi has-äqqälnen a-s dd-e-ass i-ad-tän-iyləs.

Ašni n-Yisa, ojar wa n-irəzzejän

10 Ämära, härätän-wi hanäy-issəkna Mässināy dāy-alämär-net, taliwen äñifäqqänen d-tidət a ämoosän. Wär hanäy-sənnəfliyän dāy-ujreh n-a-wa dār-olähän. A-wen-dāy a fäl äddinät wi järnen ättämanäsän dāy-a-wa innä alämär, indär-as ad-tän-äj äddinät äyradnen ed hak awätay-dāy, sanalasän tikutawen-tin-dāy. ² Tikutawen-tin-dāy əšlänen äddinät, ənnar jarrəwnät tenäšše n-ibākkaḍän i-äddinät s-iyyät, iket-di, iba-tänät-in; ad-äbas tänät-sanalasän; ad-äbas əššakän äddinät iman-näsän abākkaḍ. ³ Mäšan tikutawen-en-hi, hak awätay-dāy, siktunät-dd tamətə ibākkaḍän-net ⁴ fäl-a-s, wär t-illa əmmək fäw s-hin-omäs ašni, jer-wa n-iwdesän wäla wa n-išulay, ibākkaḍän n-äddinät.

⁵ A-wen-dāy a fäl *Älmasex*, a-s dd-ijjāš äddunya, innä i-Mässināy:

«Wär hak-təjrəz takute ta jät s-ašni wäla ta wärät ja sār-s,

mäšan təkfed-ahi tayəssa s-äddoobey ad-tät-äktäy.

⁶ Wär hak-əjreznät tikutawen ti räqqänen

har tänät-akš efew,

wäla ti jarrəwnen tenäšše n-abākkaḍ.»

⁷ Ənhäyāy a-wen yas ənney:

«Mässināy, näkk da!

Osey-dd i-ad-äjäy erhet-näk.»

⁸ Innä Yisa ḍarät-a-wen:

«Wär hak-təjrəz takute ta jät s-ašni wäla ta wärät ja sār-s,

wär hak-əjreznät tikutawen ti räqqänen

har tänät-akš efew,

wäla ti jarrəwnen tenäšše n-abākkaḍ.»

Ənta-den-dāy a-wa innä Yisa kud-dāy ill'-e a-wa ifräḍ Mässināy dāy-isälan n-tikutawen. ⁹ Oläs day Yisa innä:

«Mässināy, näkk da!

Osey-dd i-ad-äjäy erhet-näk.»

Ikkäs-in Yisa s-a-wen-dāy älyibadät wa äzzarän, iššəšräy t-dd i äynayän. ¹⁰ Dāy-erhet n-Mässināy a dāy-hanäy-iššəšdəj *Älmasex* s-iyyät, išəšdəj-anāy s-iman-net wi ija takute.

¹¹ Käl-tikutawen iket-näsän, iqqal-asän äššil hak ašäl ad-əbdadän yarräsän i-tikutawen ti s-käla tänät-jän oläsän wären šəšdij dāy-ibākkaḍän. ¹² Mäšan Yisa ənta, ikfa tayəssa-net s-iyyät, ämoos takute ta takkäsät ibākkaḍän, äqqima ḍarät-a-wen härkuk daw-ayil n-

Mässinäy, ¹³ iqqal dihen i-ad-ətwəjjən išənja-net iket-näsän daw-iḍarän-net. ¹⁴ Ikfa tiyyät takute, təgdäh harkuk i-äddinät wi išäšdaj.

¹⁵ A-wen-däy a hanäy-äsdättät *Unfas Šäddijän* fäl-a-s innä Emäli s-tizarät:

¹⁶ «Ənta da arkäwäl-in n-tassayt wa dār-sän mad-ahäräy ḍarät išilan-win-däy:
 «Afäl tän-əkfeḡ färəḍän-in,
 ad-tän-əktəbäy fäll-ulhawän-näsän
 d-ənniyätän-näsän.» »

¹⁷ Inna day ḍarät-a-wen:
 «Ad-äbas dd-ḍakkäläy
 isälan n-ibäkkəḍän-näsän,
 itawäy-in s-iyät tinməšriyen-näsän.»

¹⁸ Tenäšše ya, e-d ja, ad-äbas təlkam takute n-ašni tiyyät däy-təssəba n-abäkkəḍ.

Isəmmäqq d-isəmməterän

¹⁹ Ayətma-ḡ, ämoos-anäy ašni n-ḡisa takute tətbatät s-ənta a hanäy-torät emm n-ehän wa n-Mässinäy wa iknän təšəḍje, ²⁰ or'-anäy tabarät täynayät ha tämudre t-təllat ḍarät ärido, a-wen a t-ämoosän tayəssa-net.

²¹ Ämära, nəla U-tikutawen ifranän ixkämän fäll-ehän n-Mässinäy.

²² ḡas nahəzet-t-dd s-ulhawän ädduuttänen d-immun imdan, däy-a-s ärridän ulhawän-näwän däy-inəzjam wi läbasnen, ärridnät tiḡeswen-näwän däy-aman šäddijen, wär t-illa fäw a däy-nəššak iman-nänäy. ²³ Wär nətəḍqəlet s-ḍarät, wär nəsisumet däy-isälan n-ätṭäma-nänäy ed ere wa hanäy-ijjäšän ärkäwäl-wen-däy, emärkäwäl, wär-irəzz däy-tənna-net. ²⁴ Nənməjjət ən-nyät jer-iman-nänäy, nənməsəmmətäret tārha jer-iman-nänäy d-imärkedän. ²⁵ Wär nəzəjjəret älzəmayät wa nəha s-älyibadät n-Mässinäy šund a-wa täjjän iyyäḍ, änn-ak, nəmsəkkuyədet jer-iman-nänäy, hullan ämära-däy d-nəhannäy a-s dd-ohəz ašäl wa n-uḡəl n-Emäli.

²⁶ Afäl nofa abäkkəḍ däy-erhet n-iman-nänäy ḍarät a-s nəlmad tidət iket-net, äbas t-təlla takute täddoobet ad-hin-taməs abäkkəḍ-nänäy, ²⁷ ad-äbas-hanäy-in-äqqim ḡas ar asəmmoqqəl i-äššəreḡa wa dd-imälän d-efew wa ähjäljälän he-ikšən inäməšrayän.

²⁸ Təssanäm a-s e-d änməšräy äwadəm i-Äṭṭawrät ta n-Mosa, wär has-t-təlla təhanint, igdäh ḡas ad-dd əzjərnät sənātät tjuhawen meḡ kərəḍät i-ad-ämmät äl-waqq-wen-däy. ²⁹ Əmmək-wen-däy day a-s, äwadəm wa äfkälfäkälän *Rure-s n-Mässinäy*, äsməḍrəy-t meḡ äsbännän ašni-net wa hanäy-iššəšdäjän, sār-näy dd-orəwän ärkäwäl n-tassayt d-Mässinäy, meḡ day, wär-is-səfrär Unfas wa n-ännuymät, ajän wädden äwadəm-wen-däy, änihäja d-tisnant tojərat, ta dār-änihäja wa änməšräyän i-a-wa innä alämär wa n-ännäbi Mosa.

³⁰ Näkkəneḍ, nəzzay wa innän:

«Eḡa, i-nin, ukəs n-älxär, ḡur-i.»

Inna day:

«Emäli a-s ilkam ad-išräy tamətte-net.»

³¹ Asuksəḍ ija ejaḍḍäl däy-ifassän n-Mässinäy-i iddärän.

Akuyəd däy-immun

³² Əktəwät-dd a-s ibda, kälä təzzäḡäm tihay, təb-bəlänäm däy-a-wa ämoosän immun-näwän, tənhäyäm ayäna, ³³ əkwärän-käwän äddinät, äqquzəben-käwän, jän-käwän isəḍsa dat-tamətte; äddinät wi tənhäyäm hannäyän ayäna-wen-däy, täwwäḡäm-asän timudda.

³⁴ Wi hänen tikärmuten däy-təssəba n-ḡisa, täny'-iwän təhanint-näsän, ohäḡän däy-wän išənja a-wa tətṭäfäm, məšan, wär-ifneḡ a-wen tisrawt-näwän s-Mässinäy ed təkkasäm äššək a-s a-wa ihän ifassän-näwän, ufa a-wen-däy iket-net ed iḡlal. ³⁵ A-wa fäl təsifälläm, äknät-t uḍəf ed əjjətän imraš-net. ³⁶ Härwa-däy, əšmərat däy-amišəl n-erhet n-Mässinäy, afäl jəm a-wen, ad-sār-wän dd-isäḡsəl Mässinäy ärkäwäl wa hawän-ijjäš. ³⁷ Innä əlkəttab n-Mässinäy a-s:

«A ənḍərrän, a ənḍərrän ḡas a hin-äqqimän ass-dd wa s-ätwännä ilkam ad-dd-ass, os'-iwän fäw!

³⁸ Äddinät wi oḡädnen däy-zäbo-nin, ad-hasän-ijrəw immun-näsän tämudre ta n-tidət məšan wi əšläynen i-zäbo-en, wär-ilkem ad-hi-ijraz älxal-näsän.»

³⁹ Näkkəneḍ, wär nəha äddinät wi šalläynen, hakkən-imen näsän i-əlhəllak, änn-ak, nəha wi taṭṭəfnen immun i-ad-tän-iḡləs Mässinäy.

Isälan n-immun d-imumənän wi n-ibda

11 Immun, älmäḡna-net a-s a-wa däy-ijär äwadəm äṭṭäma, ad-has-umas šund a-s insa data-s; meḡ day, a-wa-däy wär-ihənnəy s-tiṭṭawen-net, ad-has-umas šund äsiḍäläläk däy-s. ² Immun-wen-däy a ikfän imḡarän-nänäy idəm ḡur-Mässinäy.

³ Immun a hanäy-issəfläsän a-s äddunya-ta-däy, məjrad n-Mässinäy a has-dd-issəbäbän. A-wen-däy a fäl a-wa nəhannäy däy-äddunya, wär dd-izjer a ilan mänhoy.

⁴ Immun a ijrəwän i-Xəbälla ad-äj i-Mässinäy takute tufät ta n-əḡḡa-s, Kayin. Təssəba n-immun-net-en-däy a fäl t-ässiḍän Mässinäy däy-äddinät wi oḡädnen, iqbäl takute-net. Tidət, Xəbälla, äru t-äba məšan, har ašäl-i-däy, ixatṭäb-anäy s-immun-net.

⁵ Immun a-s əssəbab wa fäl imməḍkäl Inuk s-išən-nawän har əjud-i iddar. Wär t-oles äwadəm ahänay ed, idkäl-t Mässinäy. Dat-aməḍkəl-net, Mässinäy iman-net a innän, ijrəz-as Inuk.

⁶ Immun, wär t-illa iba-net ed ere t-wärän ila, wär t-ill'əmmək fäw s-ijrəz i-Mässinäy. A-wen-däy a fäl ere wa irhän anmiḡaz d-Mässinäy, ämoos-as immun färəḍ,

iflæs a-s Mässinäy ill'-e, ənta day a yur-t-əllan imraš i-wi has-tammäyñen.

⁷ Immun a ikfän Nox tafləst s-Mässinäy a-s has-ijä isälan n-a-wa dd-imalän wär ihənnəy. Tuksəða-net i-Mässinäy a sār-s dd-orāwän ad-ikən turäft n-aman ta määqārät dāy-e-iyłæs ənta d-əjadš-net. Immun-net ad-dd-äsfäkkärän terk timaşalen n-tamətte, äddin dāy-äddinät wi oyädñen, ämoos ya älqalli n-äddunya, äsođ'-et dāy-äššareya wa n-Mässinäy.

⁸ Immun a dd-orāwän akiwən wa ija Ibrahim i-Mässinäy a-s t-iyrä, ibdäd, ikk' äkall wa s-has-innä ad-t-ikus iket-di d-ilämmäd ma tämoos tamdujt ta ih' äkall-wen-dāy.

⁹ Immun a t-äzozäyän dāy-ihəktan šund amäjar dāy-äkall wa s-has-ijjāš Mässinäy ärkāwāl-net. Taməzzuyt-ten-dāy ijä, a ijä Isxaqq d-Yaqub-i dār-s ohärñen täkasit n-ärkāwāl wa has-ijjāš Mässinäy. ¹⁰ A-wen, ma t-ijän? Ij'-e a-wa s-ij' Ibrahim ənniyät-net dāy-ayrəm wa n-tidət s-intäm ässas-net, s-Mässinäy iman-net a t-dd-iknän dāy-anəzjum-net, ibn'-e-dd ənta iman-net.

¹¹ Immun day a ijrāwän i-Saräta kud-dāy wäššar, tämoos teməjjejrut ad-təkrəš ənniyät, təkrəš ihäyawän ed tomän a-s Mässinäy-i has-ijjāšän ärkāwāl, wär-irəzz dāy-təñna-net.

¹² Immun a ijrāwän i-Ibrahim šämad wäššar, wär has-in-äqqima ar tamättant, ad-ikrəš ihäyawän janen əjut wa jän etran d-tiblalen n-äkall dāy-asälim n-əjärew wa səmmän, wär t-illa ere äddooben asiðen-näsän.

¹³ Äddinät-wi-dāy, äba-tän əttäfän immun iket-dāy-näsän härwa wär-əjrewän ärkāwāl wa hasän-ijjāš Mässinäy mäšan, wär sār-sän izley d-a-s t-ənhayän, əl-läfän-as dāy-ijəj, əddəwen, əlmädän a-s əntäneð iməjarän n-iməssukal a ämoosän fäll-äröri n-äkall-i-dāy.

¹⁴ Əntäneð-i äddoobätñen tənna n-a-wen-dāy, salmadän-anäy a-s äkall äynayän a-s əmmaḡän ed, ¹⁵ ənnar jan tārha n-härät dāy-äkall wa dd-fälän, iket-di, əqqəlän-t ḡas ¹⁶ mäšan, wär jen a-wen ed äkall ufän wa dd-fälän a-s əmmaḡän; a-wen a t-ämoosän, äkall ihan isənnawän. Ənniyät-wen-dāy əttäfän a fäl hasän-irða Mässinäy, wär t-äskärakəð a-wa s-t-jän-t Mässinäy ed, əntäneð a-s idäy ayrəm wa hasän-itwär.

¹⁷ Immun a ijrāwän i-Ibrahim ašäl wa t-oyäs Mässinäy i-ad-has-ikət Isxaqq, rure-s wa n-iyän t-ikfä. Mässinäy a t-omärän s-ad-äj a-wen, a-s ija a-wen, dat-a-wen, ijjāš-as ärkāwāl, inn'-as: ¹⁸ «Isxaqq a he-isətəyən əz-zurəyät ta he-iwär isəm-näk s-hak-əjjäšäy ärkāwāl-net.» ¹⁹ Ijä Ibrahim a-wa has-innä Mässinäy ed ikkas äššäk a-s kud-dāy äba Isxaqq, ila Mässinäy tärna s-t-dd-issenkär jer-inəmmuttan. Ənta-den-dāy a-wa ämoosän əssəbab wa fäl t-dd-äsoyäl Mässinäy rure-s iket-di d-t-itəkkat Ibrahim ed inhäy Mässinäy a-s wär unjäy s-a-wa s-has-innä. Ämoos a-wen, tangalt n-a ilkamän.

²⁰ Immun a ijrāwän i-Isxaqq ad-ittär dāy-Mässinäy a ijän älbäräka dāy-məddana-s, Yaqub d-Iso, dāy-iwətyan wi əlkämnen.

²¹ Immun a ijrāwän i-Yaqub ässaḡät wa d-ijammäð äddunya ad-dd-isəhhətəl s-täborit-net, irkäy, təzzar it-tär dāy-Mässinäy a ijän älbäräka dāy-hak iyyän dāy-məddana-s n-Yusəf-i n-rure-s.

²² Immun a ijrāwän i-Yusəf a-s dd-tohäz tamättant-net ad-älläyät i-käl-Işrayil s-ilkam ad-əzjārän äkall wa n-Mişra, omär-tän s-ad-hin-əmmärän iyäsän n-tafəkka-net s-äkall wa əkkän afäl t-äba.

²³ Immun a ijrāwän i-imärawän n-Mosa ad-t-əffärän har kərəð orän çarät tiwit-net ed ənhäyän tihusay ti ija rure-sän, wär tän-issärmäy älhäm n-Firḡawna-i dd-iz-zəzjārän alämär dāy-isälan n-tamättant n-aratän wi neyyan n-käl-Işrayil.

²⁴ Immun a ijrāwän i-Mosa šämad ämoos ähaləs ad-unjäy s-ad-itawäyrä s-isəm: rure-s n-elle-s n-Firḡawna, ²⁵ ässof ad-ahär ayäna d-tamətte n-Mässinäy, uhən tämudre jer-inämäşrayän dāy-tänoflayt wärät la uşreyän. ²⁶ Inhäy a-s ufa ayäna wa ohar äwadəm d-Äl-masex uhən ärräxmät n-Mişra fäl-a-s, ənniyät-net, ij'-e dāy-imraš wi dd-malənen wädden dāy-a-wa t-illän darta-s. ²⁷ Immun-net a has-ijrāwän ad-wär has-təgdel tuksəða n-ämänokal efel n-Mişra, ikna tebädde fäll-iman-net dāy-a-wa iha, ikyad ḡas dāy-Mässinäy-i wärän itətwənhəy. ²⁸ Immun a has-ijrāwän ad-ikət Faşka ta dd-saktet azəjor n-käl-Işrayil i-əkkəlu, omär-tän s-ad-səwərən əşni n-işḡal imawän n-ihänan-näsän i-ad-wär-iyəššəd ənjalos wa ittäfän tamättant härät i-tiyäffaddi-wen-näsän.

²⁹ Immun a ijrāwän i-käl-Işrayil ad-ərəsän əjärew wa səmmän šäggäyän, əjläyän-t šund äkall äqqurän a fäll-ärjašän; a-s əttärän käl-Mişra ad-əjləyän əjärew çarät-a-wen, ämlämmälät-dd fälla-sän, əksän-tän aman.

³⁰ Immun a ijrāwän i-käl-Işrayil asiðəw n-äḡalla wa ifrājän ayrəm wa n-Žärriko šämad jan əssa išilan tiḡləyyəlyän-t.

³¹ Immun a ijrāwän i-Rahab ta n-tälkäxbat ad-wär toher tamättant d-inämäşrayän wi n-äkall-net, ənta a täsmäjaret inaramän wi dd-äzzarnen i-ad-zəjjəzən ayrəm wa təzzäy.

³² Ma säl a-wen? Iket iyyän dāy s-äddoobey ad-hawän-dd-əðkäläy isälan-net, mäšan hannäyäy a-s os-äs-ahi-dd älwäqq. Ənnär wädden a-wen, siwəläy-awän dāy Žädyon d-Bäräyka d-Samsun d-Yäfti d-Dawəd d-Sumäyla d-ännäbitän wi iyyäðñen. ³³ Immun-näsän a tän-ikfän ašäl fäll-əddəwəlän əmdanen, ärzän-tän; əkfän iman-näsän iqqud, ənhäyän tisətbət n-ärkāwälän wi hasän-ijjāš Mässinäy, ätwäjäran-in iyyäð dāy-sän i-ehran mäšan, äḡläsän-dd dāy-sän; ³⁴ ännunnäzen iyyäð dāy-sän dāy-efew mäšan, wär tän-issärya; iyyäð, äḡläsän-dd dāy-imawän n-tikobawen; ijmäð äşşahät iyyäð dāy-sän mäšan, iqqäl-tän-dd. Iyyäð əbbäräðän

däy-amjār har data-sän ošälän ajhanän wi dd-jäḍnen äkall-näsän. ³⁵ Tiḍeḍen tiyyäḍ, issenkār-asnät-dd Mäss-inäy äddinät-näsän äba, äšyārrawen iyyäḍ däy-sän māšan, wār-ətterän ad-äyläsän iman-näsän däy-a-wen, ässofän tamättant i-ad-dd-aläsän tanākra yur-Mäss-inäy. ³⁶ Jän äddinät iyyäḍ däy-sän tekäškäšt, äslälän iyyäḍ däy-sän tiwit s-ebärtäk, jän tišəm däy-iyäḍ, jārän-in iyyäḍ däy-takārmüt. ³⁷ Iyyäḍ, änyän-tän s-säm-mājori n-tihun, iyyäḍ kākšäši a-s tän-əbläjän, jän iman n-iyäḍ s-tākoba; tämudre-näsän iket-net, jän-tät däy-amtənjar, wār-əlsen a sāl ilāmawän n-tihatten d-ullī; ənhäyän iyyäḍ əlläqqu läbasän, äqquzzäben-tän äd-dinät, äsmäḍrāyän-tän. ³⁸ Han a-wen-däy iket-net, a-s ija a-wen, wār tänhäjjä äddunya-ta-däy fāw d-ad-tən-həy äddinät janen milyaw-wa-däy; iyyäḍ däy-sän, äwwäyän tinariwen, əzzäyän iḍayän d-isəlwān d-unan.

³⁹ Äddinät-wi-däy, ijrāw-asän immun-näsän idəm dat-Mässināy kud-däy, ärkāwāl wa hasän-ijjāš, wār sār-sän dd-ixsel. ⁴⁰ A-wen, ma t-ijän? Adiš fäl-a-s innin itwar'-anāy Mässināy iket-nänāy a ufän a-wen, irha ad-dār-sän nəmzəyyət uješ n-ärkāwāl-wen-däy hasän-ijjāš.

Yisa Älmasex a-s älmital i-imumənän

12 Ämära, näkkäneḍ-i-hi, šämad äzzar-anāy älä-mayät n-imumənän ijan əjut-wen-däy, adiš, nəbḍəwet d-e d t-illām a äddoben ad-hanāy-umas äzuk däy-akuyəd däy-immun, närsiyet-in fälla-nāy e d t-illām abäkkäḍ hanāy-iltayän, nərurədet ämašal wa hanāy-issäyläf Mässināy, nəšmäret däy-a-wa nəhan-nāy. ² Näjet asəwəḍ-nänāy iket-net däy-Yisa-i s-ənta a-s ekew n-immun-nänāy, ənta a has-itḥafän tämudre har ašäl wa dd-e-iqqəl. Yisa, oyy'-in tedāwit ta ila, ätwäšlāb fäll-tajəttewt, iqbäl ad-äj tamättant täsikarakäḍät. A-wen-däy a fäl ašäl-i-däy, äqqiima daw-ayil n-Mässināy.

³ Zənəzjumətät yas däy-Yisa, taktum-dd əmmək wa s-t-ənkārän inäsbäkkäḍän d-ayāna wa inhäy māšan, išmār i-a-wen-däy iket-net, dihen wār fälla-wän-e-täm-mät tayəssa-nāwän, wār-e ismaḍ ašni-nāwän.

Ere käy-irhan a käy-isasayadän

⁴ Akənnas wa häm d-abäkkäḍ, wār sār-wän dd-iwwey härwa tamättant, ⁵ tättəwäm-in a-s Emäli, asəmmətär wa itäjj abba i-ara-net a hawän-ija, ənta a innän:

«Alyad-in, wār käy-isäyafet asənnəmənəhəy wa käy-itäjj Emäli d-iman-nāk, wār käy-izäzzäkänzaret asənnəmənəhəl wa hak-itäjj, ⁶ ed Emäli, isasayad ere irha, ara wa dd-ija s-iman-net a isinmənəhəy d-iman-net.»

⁷ Ešmārät däy-tisnant ta s-Mässināy a tät-dd-orāwän sār-wän ed ənta asənnəmənəhəy kāwän-ija d-iman-nāwän däy, itḥaf-kāwän šund amāraw d-aratän-net, i n-ad-tayədäm. Ḍarät-a-wen day, əndek yas ara wa wār-inäqq ti-s? ⁸ Afäl wār kāwän-isənnəmənəhəy Mässināy

d-iman-nāwän s-əmmək wa s-isinmənəhəy aratän-net iket-näsän d-iman-näsän, adiš wädden aratän-net a tämoosäm, ikzewän a tämoosäm. ⁹ Ektəwät-dd abbatän-nänāy-i hanāy-tadäbbarnen, wädden naqqän-anāy māšan ajän a-wen a hin-ikkasän semyar wa hasän-nə-ja? Äniihäjjä a-s ojar semyar wa nəja Abba-nänāy-i ihän išənnawän wa tän-nəja ed ənta tämudre ta täylälät a hanāy-ihakk. ¹⁰ Abbatän-nänāy, tajjän däy-nāy tiwit wären təhijj s-əmmək wa s-ärhän a-wen māšan, Mäss-ināy ənta, asənnəmənəhəy hanāy-ija d-iman-nänāy däy, i n-tənfa-nänāy i-ad-nišdaj s-əmmək wa s-šäddij ənta iman-net. ¹¹ Ädduuttät a-s tiwit, a ämoosnät-däy, wār-ämoosnät əssəbab n-tedāwit i-ere wa itämätten, ännak tekenzart a sār-nāy dd-tirəwnät māšan afäl ijräh äwadəm äddälil wa fäll-itamättat, ušreyän-net, älxer d-tämudre toḡadät.

¹² A-wen-däy a fäl, äjät äššahät däy-ifassän-nāwän, təkəkəsäm tisas däy-ifaddän-nāwän, təhələm s-data, ¹³ ärjəšät däy-zäbo wa oḡädän i-ad-əšsuhun iḍarän n-wi jänen aḍär däy-immun-näsän.

Wār täsboḥäläm ännuyät n-Mässināy

¹⁴ Ämlet-t älxer jere-wän d-äddinät, tišdajäm ed ere wārän šäddij, wār-ilkem ad-inhay Emäli. ¹⁵ Nəməssənät härät jer-iman-nāwän i-ad-wär dd-inəttəš wäl' iyyän däy-wän iman-net däy-ännuyät n-Mässināy, wār toyyem təsəmmə naššār-dd däy-ulhawän-nāwän, tumas-awän əssəbab n-ikənnasän d-tagäršät jer-äddinät, ¹⁶ wār kāwän-itäjjäšet enämmäḍäs wälä äkafär šund a-wa ija Iso-i äsmälkāwän tumast-net n-amäqqar telleyt, ¹⁷ təssanäm a-s ḍarät-a-wen, ihall, itattär däy-tis ad-has-ittär, äj däy-s älbāraka i-ad-t-ikus māšan, unjäy-as s-a-wen, ämmujrəz a-wa ija kud-däy wār t-illa a sār-s dd-ässiysäl a-wen.

Ärkāwāl n-tassayt wa ärəwän d-wa äynayän

¹⁸ Käl-Išrayil äzzāman-wen-däy d-əzzäyän tanəzruft, ärheey ad-kāwän-səssəjrähäy a-s tassayt ta jām d-Emäli YisaÄlmasex, wār toleh d-ta s-kāla tät-jän ən-tāneḍ däy-tanəzruft. Däy-äzzāman-näsän, əzzayän edes i-taḍayt s-ere irhän eḍes-net däy-ad-tät-iḍəs, taḍayt-en, iraqq däy-s efew, äylyanät-tät tijäraken kəwalnen d-tihay d-aḍu äššoohen. A-wen iket-net, wār fälla-wän ija kāwāneḍ, ¹⁹ wār təslem i-täsinsäyt ta n-emäslī äššoohen d-emäslī wa ässuksäḍän s-əslän hasän-ijän asärmaḡ wa däy fäl härän timəzzujen-näsän i-ad-äbas has-sallän. ²⁰ Issärmäy-tän hullan a-wa s-ätwänna: «Ere iḍäsän taḍayt-däy, jer-ämudär wäl' äggadəm, ämmätet s-sämmājori n-tihun.» ²¹ A-wa ən-häyän, ij'-asän asärmaḡ-wa-däy fäl ännäbi Mosa-i hasän-äzzarän, ija tarəmmeyt ta-däy fäl dd-iha yas äšikäḍkəḍ.

²² Kāwāneḏ, wār fälla-wān ija a-wa tăn-irmāsān ed taḏayt ta n-Sayon s-dd-mälām edes-has, aḡrēm wa n-Mässināy, a-wen a t-āmoosān, Yārussālam ta n-išēnawān dāy-əzzāyān afdān fäll-afḏān n-ānjālosān əzhanen, ²³ tējǰšām ālžāmayāt n-tiḡāffaddiwen s-əktabān ismawān-nāsnāt dāy-išēnnawān; ašāl-i, tohāzām-dd Mässināy i-išarrāyān āddināt iket-dāy-nāsān, tārtāyām dāy-iyān n-edāgg d-iman n-imumənān wi hin-āwwāḏnen dihad izzay Mässināy. Əntāneḏ-en-hi, ašāl-i-dāy, wār t-illa ālyib tăn-iwarān. ²⁴ Tārtāyām d-ḡisa-i āmoosān ānabdid n-ārkāwāl n-tassayt wa āynayān, imāl jere-nāy d-Mässināy, infās-kāwān s-ašni-net wa iknān mijraw n-wa n-Xābālla.

²⁵ Ājāt ənniyāt, wār tāzmāzzājām iman-nāwān i-ere wa hawān-āmmijrādān. Kāl-Išrayil wi unjāyenen s-asjəd-has, āssoḏā-dd fälla-sān ālmāššibāt, ḡas, šāmad əntaden-dāy a-wa tăn-ijrāwān, əndek əmmək wa s-e-nāyḡəs nākkāneḏ afāl nunjāy s-asjəd i-Mässināy-i hanāy-āmmijrādān dāy-išēnnawān. ²⁶ Āzzāman-en, ij' emāsli n-Mässināy əššuhu wa dāy fāl āššākāḏkāḏ ākall, māšan āmāra, ijjāš Mässināy ārkāwāl dāy-innā: «Āsihe wa dd-imalān, wādden ākall ḡas a he-iškāḏkəḏān, išēnnawān iman-nāsān ad-əškəḏkəḏān.» ²⁷ Ma āmoos ālmāyāna n-«āsihe wa dd-imalān»? A-wen a hanāy-ikkasān dāy-taydārt n-a-s āddunya-ta-dāy d-a-wa tāt-ihān iket-net, ilkam ad-iškəḏkəḏ, iba-t i-ad-wār dd-itāyiməy ar a-wa iknān antum, wārān itənhəynəhəy.

²⁸ Šāmad Təmmənəya ta dāy-nāy təlcamāt, ja antum ogdahān d-a-wen-dāy, adiš numayət i-Mässināy, naməlet-t s-a-wa has-ijrāzān dāy-semyar d-tuksəḏa-net. ²⁹ He kāwāneḏ! Mässināy-i hanāy-ilān, olāh d-efew itattān.

Isəmməterān i-imumənān

13 Nəmārhāt jer-iman-nāwān šund ānḡatān. ² Ijjəšet-kāwān amājaru, wār hin-təšlelām fāl a-wen; wi ijjāš amājaru, dāy-āzzāman hin-okayān, āsmājaren ānjālosān dāy-a wār-əssenān.

³ ḡaymāt kittəwām āddināt wi hānen tikarmuten šund ḡas a-s toharām dār-sān takārmut-ten-dāy. ḡaymāt dāy kittəwām wi irammās ālyizabāt šund a-s tiḡəswen-nāwān a irmas ālyizabāt-wen-dāy.

⁴ Səmyārāt adubən, tənhirəjəm dāy-təšəḏje. Wār itikāret āhaləs i-hāne-s, wār tikāret dāy tamāḏt i-āhaləs-net ed asəmmāḏəs n-iman-nāsān a-wen. Hewāt! Mässināy, āssiilkām dāy-iməzzəna d-iməkkərukaḏ.

⁵ Wār tāggādet tārha n-azrəf d-ənniyātān-nāwān, wār tāzožām a-wa lām ed Mässināy, innā:

«Wār kāy-e-əžyälāy,
wār kāy-e-āyyāy d-iman-nāk.»

⁶ A-wen-dāy a fāl wār nəkkəs ātḡāma, nəkoyād, nəḏdobāt fāw ad-nānn dāy-hārāt iket-net:

«Emāli a-s āmadhal-in, ma āksuḏāy?
Ma s-āddobāt ad-hi-t-iyšəd āgg-adəm?»

Asjəd i-imizārān

⁷ Əktəwāt-dd imizārān-nāwān wi n-ibda kāwān-in-ās-sawāḏnen mājrad n-Mässināy, ətḡəfāt a-wa dd-oyyān, tāttālālām immun-nāsān.

⁸ ḡisaĀlmasex, a-wa āmoos ənḏəšel, āmoos-t ašāl-i-dāy, āmoos-t dāy hārkuk.

⁹ Sājdāt, wār toyyem āddināt šiškin-kāwān s-ālmāt teḡäre tāynayāt wārāt toher hārāt d-mājrad n-Mässināy. Səššuhətāt ulhawān-nāwān dāy-ānnuymāt n-Mässināy. A-wen, uf-awān asəššuhu n-iman-nāwān dāy-uḏəf n-iba n-tetāte n-imənsiwān s-āddināt wi ətḡāfnen iba n-tetāte-nāsān, wār t-illa ad-dd-āššišrāy a-wen sār-sān.

¹⁰ ḡur-nāy nākkāneḏ-i n-kāl-Ālyāhud, kāl-tikutawen wi ḡarrāsnen i-tikutawen dāy-ehāket n-tāmoqqest, wār hasān-t-təlla tetāte n-a-wa s-āḡrāsān. ¹¹ Taysiwen ti s-itiwəy U-tikutawen wa māqqārān ašni-nāsnāt s-edāgg wa iknān təšəḏje i-ad-ətwənšən ibākkaḏān n-tamətte, asāry a titwəjjin isan-nāsnāt dāy-edāgg hin-āššinkāšān fäll-amāzzaḡ. ¹² A-wen-dāy a fāl ḡisa, inyāl ašni-net illa-hin i-aḡrəm sihen i-ad-išəḏəj tamətte dāy-ibākkaḏān. ¹³ Āmāra, nākkāneḏ-dāy, nəlkəmet-as s-edāgg-en-dāy, nahāret dār-s əmmāḏri wa inhāy. ¹⁴ Āddunya-ta-dāy, wār dāy-s nəla aḡrəm iyālān, ānn-ak, aḡrəm wa ilkāmān, ufān a ḏarāt nošal. ¹⁵ Nākfet s-isəm wa n-ḡisa i-Mässināy hak ašāl təmmalen āybadnen isəm-net. Takute-nānāy has-den-dāy. ¹⁶ Wār hin-təttəwām tan-məḏhalt d-anməkkas n-tāmāyatert jer-iman-nāwān ed əntānəteḏ-den-dāy tikutawen ti əjraznen i-Mässināy.

Ālxer wa ihān amišəl n-a-wa innā Mässināy

¹⁷ Sājdāt i-a-wa hawān-jannen imizārān-nāwān, ḡaymāt-hasān bālluhām ed əntāneḏ a dāy-āssiḏmān Mässināy iman-nāwān, ilkam dāy ad-tān-isəstən d-isālan n-iman-nāwān. Afāl hasān-sajadām, ad-hawān-əjən ənniyāt s-iman əsriwnen, wār-e zəkkənəzārān. Afāl wār jem a-wen, kāwāneḏ a ikma.

¹⁸ Əttārāt-anāy-in dāy-Mässināy. Dāy-a-wa hanāy-dd-iqqālān, wār t-illa a dāy-nəššak iman-nānāy. Wār t-illa a nāsīdārhan ar tekle dāy-iqqud dāy-hārāt iket-net. ¹⁹ Əttārāt-ah'-in hullan dāy-Mässināy i-ad-hin-ətwəyyāy, āqqəlāy-kāwān-in šik.

Ajilal n-mājrad

²⁰ Dalāy Mässināy-i n-Māssi-s n-ālxer, dalāy-t ənta-i dd-issənkārān jer-inəmmuttan Amāḏan-nānāy wa māqqārān Emāli ḡisa-i s-hanāy-ikfā ašni-net ārkāwāl n-tassayt tāynayāt d-Mässināy. ²¹ Idhāl-kāwān Mässināy iket-dāy-nāwān i-ad-tudabem amišəl n-a-wa olāyān iket-net, tamašalām erhet-net, təjəm hārkuk a has-

ijrazăn dăy-isəm n-*Yisa Ālmase*x-i äniihăjjăn d-semyar hărkuk. Amin!

²² Ayətma! Wăr-ətterăy ad-hawăn-šəššəjrey măjrăd dăy-isəmməterăn-wi-dăy hawăn-in-əktăbăy i-ad-wăr kăwăn-kəmmun iman. ²³ Elmədăt a-s äŋŋa-năy dăy-ăd-din Timoti, ätwăyy-dd; os'-ahi-dd yas, năddew-in săr-wăn.

²⁴ Tăhuulăm-anăy-in imizărăn-năwăn d-iməššeddəjăn iket-dăy-năsăn. Ähuulăn-kăwăn-in ayətma-wăn wi n-imumənăn əzzăynen İtali.

²⁵ Issənsa Măssinäy ännuymăt-net fälla-wăn iket-dăy-năwăn. Amin!

Yaqub

Äšajəš

1 A-wa näkk Yaqub wa n-akli n-Mässinäy d-Emäli *YisaÄlmasex* hin-ähuulän märawät tiwsaten d-sä-natät ti əmmähäšnen jer-ikallän.

Utär n-immun d-särho däy-Mässinäy

² Ayətma-γ, ärheey däy-wän a-s talya kəwän-tär-mäsät-däy, a tämoos-däy, tumaset-awän əssəbab n-tedäwit ³ ed ädduuttät a-s tissust tənähäyäm däy-təssəba n-immun-nəwän däy, ad-sär-wän dd-arəw a-wen əššəmurät, ⁴ məšan, wär-e əj a-wen ar s-ad-təşbaräm hullan i-ad-tumasäm meddən əmdanen s-wär t-illa a däy-šayšadän.

⁵ Wa däy-wän wär-iwer särho, ittäret-t däy-Mässinäy-i ihakkän äddinät iket-näsän bännan wäla imoqqan, ad-t-ijrəw; ⁶ məšan ittäret s-immun däy-wär ij' äššäk wäl' iyyän fäl-a-s ere ijan äššäk däy-a-wa ittär däy-Mässinäy, wär-izley d-tinəzzämären n-əjärew wa səmmän äzziwät aču, itaggäd dər-snät siha d-siha. ⁷ Wa ijän a-wen, wär-itəjjaret ättäma n-ad-ijrəw härät yur-Emäli ⁸ ed əwadəm šund-wen, änimäntäš, ija əssin ulhawän, wär t-illa a däy-itbat.

Ärrəzäy wa ilän idəm dat-Mässinäy

⁹ Ere däy-wän läqqəwän-däy ijrəzet-as a-wen ed dat-Mässinäy, irzay ¹⁰ məšan wa däy-wän irzäyän, ijrəzet-as əlläqqu-net dat-Mässinäy ed ənta hakd ehäre-net togdäh tayrəst-näsän d-ta n-täboyt-i ¹¹ s-e-d tädwäläl täfukt, täkkus, ad-särγ teyəšše, tətərkət-in täboyt-net, iba-hin asmäyämäy n-tihusay-net. Aləsu šund-wen-däy a hin-mad-əj ere əsifällän fäll-ehäre-net ənta hakd a-wa itamašal.

Isəswidän n-äddunya i-əgg-adəm

¹² Təndəđ i-əwadəm wa išmäran däy-talya fälla-s dd-täzzubbet-däy ed afäl tät-dd-izjər, ad-t-äkf Emäli, kورونا, a-wen, takənbut n-təmmənukəla ta s-ijjāš ärkəwäl-net i-wi t-ärhanen, a-wen, a t-ämoosän tämudre ta täylälät.

¹³ I däy-wän ätwarämän, wär-ijännət Mässinäy a hirämän fäl-a-s Mässinäy wär-itətwirəm s-a läbasän, wär sär-s itirəm day əwadəm wäl' iyyän, ¹⁴ änn-ak, hak əwadəm-däy erk derhan-net a has-itumasän särmas

wa t-inattäšan, isiđəw-t däy-erk əmmək, ¹⁵ darät-a-wen, e-d əssakäy erk derhan däy-əwadəm, ad-sär-s dd-arəw abäkkəđ; abäkkəđ day ənta, e-d dd-imda s-əwadəm, ad-sär-s dd-arəw tamättant dat-Mässinäy.

¹⁶ Ayətma-γ wi əkney tärha, wär səs-wadät iman-nəwän. ¹⁷ Wär t-əllen isuf olaynen wäla-i əfrannen s-wadden išənnawän a dd-falän yur-Mässinäy-i n-Abba dd-ixläkän e d-t-illäm ännur, ənta-i wärän itəməskil, wär-oleh d-tele-i timtəttiyät. ¹⁸ Ənta a hanäy-dd-ixläkän däy-erhet-net s-tärna n-mäjräd-net-i ädduutten i-ad-numas tiyəffaddiwen n-a-wa dd-ixläk.

Asjəd i-Mäjräd n-Mässinäy d-amišəl n-a-wa oläyän

¹⁹ Ayətma-i əkney tärha, säjdät: əttaräy däy-hak iyyän däy-wän, ad-əsijät əsjəd, wär-äroräd mäjräd, wär-issär-mäđ ađkär ²⁰ fäl-a-s ere s-irmäđ ađkär-net, wär-itəmišəl iqqud wa n-erhet n-Mässinäy. ²¹ A-wen-däy a fäl əbđəwät iman-nəwän d-a-wa kəwän-isaməđasän d-älxalän wi kəwän-salbasnen, täqbəläm s-ənniyät əzedän mäjräd n-Mässinäy wa issəntäm däy-ulhawän-nəwän äddooben ad-kəwän-iyłəs däy-temse.

²² Umasät äddinät tamašalnen mäjräd n-Mässinäy wadden äddinät has-sajadnen, γas saswadäm iman-nəwän s-erk inəzjam ²³ fäl-a-s ere isajadän i-mäjräd wär t-itəmišəl, oläh γas d-ere ikyədän iman-net däy-tiset, ²⁴ ifäl-tät γas ittəw'-in älwäqq-wen-däy a-wa dər-oläh, äqqima wär-əsmättäy talya fäll-iman-net; ²⁵ məšan əwadəm wa äjjunfän däy-alämär wa ifränän n-Mässinäy, alämär wa isadərfeen, ittäf a-wa s-t-omär, tənđəđ-as.

²⁶ Ere ordän a-s äddiin, a-s ija a-wen, wär-innähəđ däy-iləs-net, iman-net γas a itakərras; äddin-net, wär t-illa ²⁷ fäl-a-s dat-Abba Mässinäy, äddin wa n-tidət wär-iwer älyib, a t-ämoosän: uđəf n-ijuhelän, tadhəlt n-tin-uđəfen däy-timγutar-nəsnät d-ad-wär käy-əsməđäs a-wa fäll-təgl' äddunya.

Iba n-azəmmäzli jer-äddinät

2 Kəwänəđ-i n-ayətma-γ omännen s-Emäli-nänäy *YisaÄlmasex*-i ilän älxurmät, wär täzmäzläyäm äddinät. ² Näjət älmital n-a-s kunta ijjāš-dd əhaləs ilan ehäre, əmdan issəkađ-net s-tiđhoten n-oräy, äzizmäy, älzəmayät-nəwän, a-s ija a-wen day, ijjāš-t-dd iyyän n-taläqqe; ³ kunta däy-a-wen, təjrähäm-in wa iknän azəz-mi, təggädäm-dd sär-s, tənnäm-as: «Mändam, ärhuj-

ak, ɣayəm diha, nufləy»; a-s ija a-wen, wa n-taläqce ənta, tənäm-as: «Jäy, käyy əbdəd-in sidi-däy meɣ əyyäw ɣayəm daw-ıdarän-nänäy», ⁴ afäl jām a-wen, wädden ənta-den-däy a-wa isälmadän s-ažəmmäzli wa tin-məjjim jer-ıman-näwän, tinməşreyäm jer-ıman-näwän s-erk inəzjam.

⁵ Ayətma-i əkney tärha, säjdät-ahi: äddinät wi s-ɣur-äddunya läqqəwän, əntäneɖ a-s irzäy Mässinäy immun-näsän, ij'-en iməkkusa n-*Təmmənəya* ta s-ijjäs ärkäwäl-net i-wi t-ärhanen. ⁶ ɣas mafäl lakkähäm tiläqqiwen? Ajän wädden käl-ehäre-i-däy tässimɣäräm a käwän-äşihänşarəɖnen, şikkun-awän s-äşşäreya? ⁷ Ajän wädden əntäneɖ a jänen isəm wa ähusken kawän-ikfa Mässinäy tekäşkäşt.

⁸ Innä əlkəttab n-Mässinäy:
«Äj i-änhəraj-näk tärha ta-däy jed i-ıman-näk», ənta-den-däy alämär wa n-*Təmmənəya* n-*Mässinäy*, ere t-əmeşälän, əmeşäl tihusay. ⁹ Əlmədät a-s afäl täzmäzläyäm äddinät, ad-tifum abäkkəɖ, abäkkəɖ day ere t-ofän, ad-t-isəwär alämär uɖlem, iɖɖan däy-in-ämäşrayän. ¹⁰ Ädduuttät a-s ere əmeşälän a-wa innä alämär iket-net har änmäşräy i-tajəttewt-net tiyyät, a-di alämär iket-net a-s änmäşräy. ¹¹ Fäl-a-s Mässinäy-i innän:

«Wär jed əzzəna»,
ənta day a innän:

«Wär jed iman»,
ɣas kunta käyy täqqimäd wär jed əzzəna uhən-däy, jed iman, a-di härät iyyän, tänimäşräyäd härwa i-alämär. ¹² ɣas tajiät iməjridän d-timaşalen n-äddinät əssannen s-alämär wa isadərfeɖ a-s ilkam ad-tän-işräy; ¹³ äşşäreya day wen, aşäl wa d-e-äj, wär däy-s-e-tətwiɖən təhanint i-ere wa s-käla wär tät-oɖen i-äddinät ed ere wa s-oɖän Mässinäy təhanint, wär t-issär-mäy äşşäreya-net.

A-wa dd-itirəw immun wa n-tidət s-əgg-adəm

¹⁴ Ayətma-ɣ, ak ma s-infa əgg-adəm, ad-itabəraj s-oman s-Mässinäy, a-s ija a-wen, wär ila imärkedän äsidättätneɖ a-wen? Ak ajän orda s-ad-t-ıyləs immun-wen-däy? ¹⁵ Kunta lam wälätma-wän meɣ äŋŋa-wän ɣälülän, älluz, ¹⁶ ma s-infa a dd-iggəd ɣas iyyän däy-wän, änn'-asän: «İyläs-käwän Mässinäy däy-esämeɖ d-laz, təgläm däy-älxer»? A-s ija a-wen, tənsam fäll-ehäre, mäšan, wär t-illa a-s tən-təɖhaläd däy-a-wa s-ämiyatärnät tiyəswen-näsän. ¹⁷ Emmək-wen-däy day a-s immun s-Mässinäy wärän dd-itirəw s-əwadəm imärkedän, ämmut.

¹⁸ Iha mişi a-s ämära, ad-hi-änn iyyän däy-wän: «Käyy led immun mäšan wär-äddew d-imärkedän, a-s ija a-wen, näkk, leey-tän.» Wa däy-wän ordän a-wen, ənney-as: «Səkən-ahi a-wa ässitbätän immun wärän äddew d-imärkedän, ad-hak-sətbətäy näkk immun-in s-

imärkedän-in. ¹⁹ Ak täsitäyrafäd a-s Mässinäy iyyän? İk-na, mäšan, əlməd a-s alşinän däy-omanän s-a-wen, äşişäkəɖkəɖ-tän. ²⁰ Əyyaa, käyy-i n-älzähil wär ih' älfäy-da, äyy-ahi ad-käy-səfhəməy, a-s immun warän äddew d-imärkedän, wär t-illa a infa.»

²¹ Ajän wädden amyər-nänäy İbrahim, aşäl wa d-iqbäl ad-ikət i-Mässinäy rure-s İsaqq, tämaşalt-ten-däy ija, a t-ikfän idəm data-s? ²² Wädden hannäyäd a-s immun äddeew härkuk d-imärkedän wi t-satbatnen! ²³ Ənta-den-däy a-wa isatbatän a-wa innä əlkəttab a-s innä:

«Omän İbrahim s-Mässinäy,
a-wen-däy a t-ikfan idəm ɣur-s,
iwär-t isəm: Amidi n-Mässinäy.»

²⁴ Wädden, hannäyäm a-s əgg-adəm, imärkedän ad-t-hakkänen idəm dat-Mässinäy wädden immun ästikän.

²⁵ Emmək-wen-däy day a-s təkraš Rahab ta n-tälkäx-bat idəm dat-Mässinäy; tēja tämaşalt tähuusket aşäl wa d-təffär inaramän wi n-käl-İşrayil dd-oyäsnen äkall-net, təffär-tän, təj'-asän day äddəbara tən-issəjməɖän äkall härwa wär tən-irmes əlxəkum n-äkall-en.

²⁶ Säjdät: əmmək-wa-däy s-tayəssa wär hen iman, tämmut, əmmək-wen-däy day a-s immun wärän ila imärkedän, ämmut.

Nännähəɖet däy-ilsawän-nänäy

3 Ayətma, wär käwän-täjjäşnet älyulam äjjootnen fäl-a-s näkkəneɖ-i n-älyulam, ilkam däy-näy äşşäreya ojarän wa n-äddinät wi iyyəɖnen təsəmmə. ² Wär hanäy-iha ere s-wädden išayşad däy-mäjräd mäšan, wa äddooben däy-näy, ad-äqqayəm wär-işayşid däy-mäjräd, ähaləs imdan ännihəɖän däy-ıman-net a ämoos. ³ Tənhayäm a-s afäl ija əwadəm ayäba däy-əmm n-ebäje, ad-t-oyad, ännihəɖ däy-tayəssa-net iket-net, ⁴ zənnəzjumətät däy-əd-tin-əho, a dər-togdäh tiyyät təmyäre d-a dər-ogdäh aɖu wa tät-imahhälän, härät n-tayäya əndərrät a-s tät-oyad wa tät-äşşeşälän, itannəɖ-tät siha s-irha. ⁵ A-wen-däy day a dər-oläh iləs, mətki mäšan, itabəraj s-a äjjeen, temäntäst əndərrät mäšan, ənta-da-däy he-səntəsät äroj imdan. ⁶ İləs day, oläh d-efew, wär t-illa əzzənəf n-tälläbäst t-dd-wärät təffil, iha tışlaɖ-nänäy, isamälsa fäll-tayəssa-nänäy iket-net, ässintäs fälla-näy efew wa n-zohännäma, ässintäs day tämudre-nänäy. ⁷ Wär t-illa əzzənəf n-tawəqqast wäla n-igɖaɖ wäla n-izlulam wäla n-imudärän wi n-aman s-wädden itinən, ässenän-t day əgg-adəm ⁸ mäšan, iləs, wär t-illa ere äddooben ad-t-isinən, tagärşät a ämoos, ihäräynän-net, ässäm dd-wär-işərrəy əwadəm, härkuk ɣas ämiyälɣäl. ⁹ İləs a-s nətiməl Abba-nänäy Emäli, ənta day a-s nəsarar tilɣant dəgg-adəm-i dd-ixläk Mässinäy däy-milhaw-net. ¹⁰ Emm iyyän, zəjjärnät-dd tittar ti oläyñen hakd ti läbasnen. Ayətma, wär-itäjjət däy-wän a-wen. ¹¹ Ak

käla tənähäyäm terəst s-dd-zazjar tiṭṭ-net aman äzed-nen d-i äkosämnen? ¹² Ayətma-γ, ajän ahəšk n-ašar, təggarän-t aratan n-əzzäytun mey ahešk n-läynäb, təggarän-t aratan n-ašar? Terəst day təkösämät, wär tät-dd-e-əzjārän aman äzednen.

Särho wa n-tidət

¹³ Əndek dāy-wän wa n-emässärho, ilän tayətte? Adiš, isäknet a-wen s-älxal-net d-imärkedän dāy-wär-itter aḍkul n-iman-net ed a-wen-dāy a-s ašamol wa n-särho. ¹⁴ Mäšan, kunta käwäneḍ ässiismämnät tismiten ulhawän-näwän, täsidäwäm a-wen d-asəgdah n-iman-näwän d-äddinät, wär jem a-wen abäraj, wär jem bahu tidət ¹⁵ fäl-a-s, särho-wen, wädden Mässinäy-i ihän išənnawän a dd-ifal, i n-äddunya-i-däy, i n-ere ilkamän i-derhan n-iman-net d-Iblis ¹⁶ fäl-a-s edägg mey ulh ässiismämnät tismiten d-asəgdah n-iman, änimahäz d-amšəndaw d-e d t-illäm erk ämašal. ¹⁷ Särho wa dd-ifälän Mässinäy, äzizär təšədje, iqqal ägg-älxer, olay, išmä, təh'-e təhanint, äsijät imärkedän wär henät timudda wäla təlmənuḍäy. ¹⁸ Äddinät wi ədgažnen dāy-umäy n-äläfyät, sayšalän-dd s-iman-näsän dāy-äläfyät, timaşalen hasän-əjrawnen idəm γur-Mässinäy.

Tiyät-i-däy Mässinäy mey Iblis

4 Əndek siha s-dd-han imjārän d-ikənnasän wi käwän-hänen? Ajän wädden erk derhanän wi təg-gasnen dāy-ulhawän-näwän? ² Sadärhanäm a äjjeen wär jārrewäm, wär t-jārrewäm ed tämoosäm išənja n-imäjjan n-iman s-iha munkäzi ulhawän-näsän, täsidäwäm a-wen d-amjār d-akənnas. Wär jārrewäm a-wa tattäräm dāy-Mässinäy ed tājäm-as erk utär ³ mey day a-wa tattäräm wär t-jārrewäm ed a-s t-tattäräm, tattäräm-t s-erk ənniyät dāy-wär kəttəwäm γas ar tänoflayt n-iman-näwän. ⁴ Iməzzəna yaden! Ajän wär təssenäm a-s tārha n-a-wa fäll-təgl' äddunya, isakaḍ d-Mässinäy? Ere day wa ijän äddunya tamidit, ij'-iman-net, ašänjo n-Mässinäy. ⁵ Ajän täyeläm a-wa innä əlkəttab, bännan a fäl tän-innä:

«Osamäy fäll-unfas wa jey dāy-ulhawän-näwän, wär-əqbeläy fäw oharäy-tän d-iyän.»

Mäjräd-wen-dāy, Mässinäy a t-ijän.

⁶ Mäšan a-wen iket-net, ojar-t ännuymət wa hanäy-ihakk. Inn'-anäy əlkəttab:

«Mässinäy, ikfär i-wi äkkubrätnen, ihakk ännuymət i-wi data-s sarasnen iman-näsän.»

⁷ Särəsät iman-näwän dat-Mässinäy, əkfärät i-Iblis ad-käwän-ajəj. ⁸ Žihəzät-dd iman-näwän Mässinäy, ad-käwän-dd-ahəz. Ya inäsbäkkadän, ššədjät ifassän-näwän, ššədjät ulhawän-näwän käwäneḍ-i jānen äššäk dāy-a-wa häm. ⁹ Səlləqqəwät iman-näwän, isnanät, tətəfäm iba, šuršəm; tumaset taḍəzza-näwän

uḍəf n-iba, təjəm tedäwit-näwän, tisanant. ¹⁰ Särəsät iman-näwän dat-Emäli i-ad-käwän-iḍkəl.

Äyyät fälla-wän anmizəm jer-iman-näwän

¹¹ Ayətma-γ, wär tänmazämäm jer-iman-näwän. Ere itizəmən äŋŋa-s, isawar-t uḍlem, alämär a itizəm, isawar-t uḍlem; alämär ya, wär-täddobed ad-fälla-k ila tārha n-ämašal, sawaräd-t day uḍlem. ¹² Mässinäy γas a-s älwakil d-älqalli, inaq, isidur. Käyy-š, ma täqqaläd, sawaräd uḍlem änhäraj-näk?

Särəsät iman-näwän dat-Mässinäy

¹³ Ḍarät-a-wen day, käwäneḍ-i jānnanen: ašäl-i mey ašəkka, ad-nässakäl s-ayrəm mädam, näj'-in dāy-s awätay n-mamäla dāy-närbäx. ¹⁴ Xäxx-dāy, iməskay, ajän təssanäm a-wa hawän-itwār ašəkka? Ajän käwäneḍ fäw, ma täqqal tämudre-näwän? Ajän wädden, wär tämoosäm ar tahälähäləy äwway aḍu s-e-d dd-təzjār, šik-dāy a-s hin-layyäm. ¹⁵ A äniihäjjan, ad-tənnəm: kunta irḍa Emäli s-a-wen, kunta nəddar näylas, ad-näj a-wa d-a-wa. ¹⁶ Mäšan ämära-dāy, wär t-illa a kawän-išlan säl ibärajän sär-wän dd-orawän erk inəzjam-näwän, əlmədät a-s abäraj šund-wen-dāy, wär-oley. ¹⁷ Əkkasäy-käwän dāy-tayḍärt a-s ere issanän a-wa ihä emärked, äqqima-dāy, wär t-ija, ofa abäkkad.

Käl-ehäre, wär täsfälläm fäll-ehäre-näwän

5 Äywa, käwäneḍ-i n-käl-ehäre, älhät, šuršəm dāy-təssəba n-älməššibatän wi fälla-wän dd-madän-iḍəw. ² Ehäre-näwän wa irkähän, tattänät-t ti-wəkkawen, isəlsa-näwän, tatt'-en temedhe; ³ təkša tenekt ta s-ilkam ad-fälla-wän tājjäy, säry tiyəswen-näwän šund temse, oräy-näwän d-azrəf-näwän ed täsbäkänäm i-iman-näwän ehäre n-tikunen dāy-išlan-wi-dāy s-əntäneḍ a-s wi n-ajilal n-äddunya. ⁴ Ənhəywät inaxdimän wi dd-omädnen išəkräš-näwän, əntäneḍ-da-dāy s-təkšam älxəqq n-tide-näsän, äsikälälän ämära hundäy har täwwəḍ tekälelt-näsän timəzzujen n-Emäli n-ajhanän wi n-išənnawän. ⁵ Fäll-ärori n-äkall-i-dāy, täsnäfläyäm iman-näwän dāy-ižəjraz d-tizudawen ti n-ulh d-tiṭṭawen, təknam tewwant, təttəwäm-in ašäl wa ilkämän, ⁶ täswäräm imaydalän uḍlem, jəm iman-näsän, wär t-illa a hawän-äyšadän.

Tazidert

⁷ Ayətma-γ, a ikkä Emäli-dāy wär dd-iqqel, təjjəšet-käwän tazidert. Zəjjəzzät γas änasdamu, äzizäydär, iqqal i-ašäl wa d-mad-äŋŋ ašəkrəš-net. Tazidert ta t-təhät ašäl wa d-wätän ijənnawän wi äzzarnen, ənta day a t-hat a-s mad-əwətən wi əšräynen. ⁸ Ətṭəfät käwäneḍ-dāy tazidert-ten-dāy, səšsuhum ulhawän-näwän, təjbəsäm ed Emäli išwar dd-iqqal.

⁹ Ārhey dāy-wān ayətma-γ, ad-wār ijənn wāl' iyyān-dāy a lābasān fäll-amidi-net fāl-a-s ālqaļli wa ojārān išwar dd-osa, os'-iwān fāw. ¹⁰ Tālālāt ayətma tazidert ta kāwān-sahalāt s-data dāy-tisnant šund a-wa jān ān-nābitān-i hawān-jānen isālan n-Emāli. ¹¹ A-wen-dāy a fāl nəjanna: tənḡəḡ i-wi dāy-wān hālnen iman-nāsān. Wādden təslam āššābarāt wa ija Āyyuba dāy-tisnant ta t-tārmāsāt, təssanām day s-ušreyān wi t-ikfa Emāli ed Emāli, milyaw-net d-tāhanint-net, wār len eket.

¹² Ārhey dāy-wān ayətma-γ, dat-hārāt iket-net, ad-wār tāhhiḡām s-išənnawān wāla ākall wāla s-hārāt wāl' iyyān. Umaset əyya-nāwān, əyya i-a wa āmoosān tidət, umaset day ābo-nāwān, ābo i-a-wa āmoosān bahu i-ad-dd-wār-isiḡəw Mässināy āššāreγa-net fälla-wān.

Tānfo ta hāt tamādilt n-Mässināy

¹³ Ak ozar iyyān dāy-wān? Adiš idəlet Mässināy. Ak ās-riiw iyyān dāy-wān? Adiš, awəyet təmmal i-Mässināy.

¹⁴ Ak ikna iyyān dāy-wān turhənnā? Adiš, āγret-dd in-ušāmān n-ālkānisāt, ədəlnet-as Mässināy, əšwəynet-as

s-əzzāyt s-isəm n-Emāli. ¹⁵ Afāl has-dālān Mässināy s-ulhawān sār-s omanen, ad-iyləs āwadəm-en, ijrəw ālafu. Kunta āmarhin, turhənnā-net, abākkaḡ a sār-s tāt-dd-orawān, ad-has-t-in-ānš Mässināy.

¹⁶ Nəmənšāt a-wa ikkān jere-wān, tāqqimām hak iyyān itəddal Mässināy i-amidi-net i-ad-t-izuzəy fāl-a-s tamādilt n-ere ilan idəm dat-Mässināy, la tādabit, tək-na təla n-tənfa.

¹⁷ Wādden, təslam isālan n-ānnābi γəli, † wār dār-s nəzley, āgg-adəm dār-nāy olāhān a āmoos, māšan ija i-Mässināy tamādilt dāy-ijlay i-ad-wār iwet ajənnā, ij' ajənnā kāraḡ iwətyan d-sāḡis oran, wār-iwet; ¹⁸ tokāy tāqqān-ten γas, idāl Mässināy i-ad-iwət ajənnā, iks' ākall.

¹⁹ Ayətma-γ, afāl dāy-wān ānmāšrāy iyyān i-tidət har t-dd-āssoγāl dāy-s iyyān, ²⁰ əlmədāt a-s ere dd-ās-soγālān anāmāšray tabarāt ta oyya, ad-t-iyləs Mässināy dāy-tamāttant, ānš-as-in əjut n-ibākkaḡān-net.

† A-wa ānnābi dd-āzzarān i-γisa, ālolāy dāy-isālan-net əssayāt timaḡ n-awātay dat-tiwit-net.

1 Bətrus

Əsajəş

1 A-wa näkk Bətrus wa n-ənəmmaşul n-*YisaÄlma*-sex hin-iktabän i-imumənän-wi əsnəfrän Mässinäy əmmähəşnen jer-ikallän wi n-Bəntu, Gälasya, Kafadusya, Azya d-Bitinya.

² Abba Mässinäy iman-net, dəy-təlluləya-net, a-s äru d-kəwän-əsnəfrän, ikrəş-kəwän s-tärna n-*Unfas*-net, izləy-kəwän-dd jer-timəttawen i-ad-tamaşaləm erhet n-*YisaÄlmase*x-i kəwän-işşəşdäjän s-aşni-net.

Ähuuləy-kəwän-in, əttarəy s-Mässinäy, ad-kəwän-isənnəfləy dəy-ännuymət d-älxer.

Ättäma wa məqqārən äynayän əsjär Mässinäy imumənän

³ Naməlet Mässinäy-i n-Abba n-Eməli-nənəy *YisaÄlmase*x. Təmyäre n-təhanint-net a dəy-dd-issənkär *Yisa Älmase*x jer-inəmmuttan, ikf-anəy dəy-təssəba-net təmudre təynayət, əsdəttət dəy ättäma wa hanəy-əsjär ⁴ i-ad-nəjrəw təkasit ta hət isənnawän itwär Mässinäy i-tamətte-net. Təkasit-en, hawän-itwär dəy-älžənnət, wär yəşşəd, wär tät-isəmədis hərət, wär-inəxxəs ənnur-net. ⁵ Mässinäy iman-net, dəy-təssəba n-immun wa sər-s jəm a kəwän-e-agəzən s-tärna-net i-ad-təjrəwəm əlyəllas wa hawän-itwär dd-e-infiləlän aşäl wa d-e-təmdəw əddunya-ta-dəy.

⁶ Ənta-den-dəy əssəbab n-tedəwit ta jəm kud-dəy iramməs-kəwän, əməra-dəy, əlyizabət əjjeen kəwän-əssikmən iman məşan, a-wa səmmən kəwän-irməsən, wär-e əhaj irmas-kəwän. ⁷ Əlyizabət-en, əddälil-net, i n-ad-itbat ekew n-immun-nəwän-i ilän əlqin ufən wəla orəy. Orəy iman-net, wär-iyləle, efew a dəy-t-itajj əwadəm i-ad-işdaj. Əmmək-wen-dəy dəy a-s kəwənəđ, afäl wədden ad-inşəş immun-nəwän s-əlyizabət i-ad-əttəlməd a-wa dər-ogdäh immun-nəwän. Afäl tidət-dəy a-s itbat immun-nəwän, aşäl wa dd-e-iqqəl *YisaÄlmase*x, a data-s təkrəşəm təmmal d-əlxurmət d-semyar. ⁸ *Yisa*, tərham-t kud-dəy wär kəla t-tənhəyäm s-tiştawen-nəwän, tomanəm sər-s dəy kud-dəy har əməra-dəy, wär t-tənhəyäm. A-wen-dəy a fäl əssəbab n-tedəwit-nəwän, ija dəy-təmyäre s-wär t-illa məjrəd t-əssiifhəmən. ⁹ Dəwätət ed əlyəllas a-s maruşət wa kəwän-e-əkf *Yisa* ed tomanəm sər-s. ¹⁰ Əlyəllas wa kəwän-ikfä Mässinäy, äru d-əssewälän ənnəbitän dəy-isəlan-net, əmməyän hullan i-ad-əjrähän tisəylyay-net,

wär t-illa əlkəttab wär-əşfəykän i-a-wen, ¹¹ wär t-illa a-s wədden jän-t i-ad-əlmədän əzzəman d-hərətän wi maden-əj dəy-a-wa hasən-dd-əsnəfaläl *Unfas* n-*Älmase*x-i izzəyän dəy-ulhawän-nəsən. Ənta-en-dəy a tən-is-səlmədän a-s Älmase, ad-inhəy tersəmmawen, təzzar ijjeş əlxurmət. ¹² Ənnəbitän-en, issəlməd-tən Mässinäy a-s əlyəllas wa s-xəttəbän isəlan-net, wədden əzzəman wa hən a dəy-dd-e-infiləl, ənn-ak, inn'-asən, i nəwän kəwənəđ-i s-əxtəbän inəmmuşal isəlan n-*Älənžil* s-tärna n-*Unfas* Şəddijän-wa dd-ifälän isənnawän. Älənžil-i hi, wəla ənjəlosən əsidərhanən əjunf dəy-s məşan, wär-əjrewän turhəjät n-a-wen.

Təmudre təksuudət Mässinäy

¹³ Təssəba n-a-wen-dəy a fäl, əsimätärəy-kəwän d-ad-təqqayməm təjbasəm, yəymət jam ənniyət, əjät ättäma-nəwän iket-net dəy-a-wa kəwän-e-əkf *YisaÄlmase*x aşäl wa dd-e-infiləl. ¹⁴ Məşälət a-wa fəlla-wän irha Mässinäy, wär təlkeməm i-erk derhanən wi n-ibda tamaşaləm dəy-älžəhalət, ¹⁵ ənn-ak, təlkəmet təşədje n-təmudre-nəwän i-ta n-Mässinäy ed ənta-i kəwän-dd-iyrän s-iman-net, şəddij. ¹⁶ Mässinäy iman-net a innən dəy-məjrəd-net:

«İşdajət ed näkk şəddijəy.»

¹⁷ Şəmad dəy-tittar-nəwän, yarrəm Mässinäy s-isəm «Abba», adiş təjjeşet tuksəda-net ulhawän-nəwän, a təkkam təddarəm təmoosəm iməjarən fəll-əreri n-əkall-i-dəy. Ənta, wär-əznəməzläy əddinət, ilkam, ad-işrəy hak əwadəm s-a-wa has-jän imojjan-net. ¹⁸ Təssənəm a-s wədden hərətän wəren ənfa hərət şund əzrəf mey orəy a-s kəwän-dd-ikkəs Mässinäy dəy-terk təmudre ta dd-tətrəm, ¹⁹ ənn-ak aşni ilan əlqim, aşni n-Älmase-x-i əmmun şund *Aşəyol* şəddijän s-wär t-illa əlyib t-iwarən a-s kəwän-iyləs. ²⁰ Äru, iket-di fəw dd-xal-lək əddunya, əsnəfrän-t Mässinäy i-a-wen-dəy. Aşäl-i hi, a-wen s-äru t-iktəb Mässinäy, əsnəfaläl-t-dd dəy-təssəba-nəwän dəy-işilan-wi-dəy n-ajilal. ²¹ Ənta-en-dəy a dd-orəwän immun-nəwän s-Mässinäy ed issənkär-t-dd dəy-taməttant, ikf-e əlxurmət dəy-ittus n-ad-əns immun-nəwän d-əttäma-nəwän fəll-Mässinäy.

²² Aşäl-i, şəmad, təməşäləm tidət, adiş, şəddijəm. Orəw-dd sər-wän a-wen tərha jer-iman-nəwän wär təha təlmənufəya. Nəmərhət hərwa jer-iman-nəwän s-ulh imdan ²³ ed təmudre ta təynayət kəwän-ikfa Mässinäy, wədden abbatän-nəwän wi n-əddunya-ta-dəy s-a

ijän dəy-ilkam ad-tän-iba a hawän-tät-ikfän; məjräd wa iylälän n-Mässinäy-i ihakkän tämudre a-s əssəbab-net²⁴ fäl-a-s innä əlkəttab n-Mässinäy a-s:

«Aməskoy ägg-adəm, wär-izley d-teyəsše, tayrəst-net, wär təzley d-ta n-täboyt.

Teyəsše tiyar, täboyt ad-tiḏəw, tiyar-in ənta-däy

²⁵ məšan, məjräd n-Emäli ənta, iylal.»

Äywa, məjräd-wen-däy a hawän-ätwäjän a-s təsläm i-isälan n-Älənžil.

Tamətəte ta ila Mässinäy: tamətəte təddarät, šäddij

2 Ənhəywät, əbḏəwät d-tälläbäst a tämoos-däy, əbḏəwät d-amsud d-təlmənufäya d-əmmunšäy d-tizmit jer-iman-näwän.

² Alähät d-imärkäsän s-härkuk ärhan taḏəḏt, ənsəyät kəwänəḏ-däy axx wa wär-inxə hərət ämoos məjräd n-Mässinäy i-ad-kəwän-isəşşuhət, tədwələm dəy-immun, təyləsäm ed innä əlkəttab n-Mässinäy:

³ «Kəwänəḏ, təkräbbem təzude ta ija alkum i-Emäli.»

⁴ Zəzəhəzət-dd iman-näwän Emäli ed iddar. Ənta a-s təhunt ta n-aymār lät əlqim hakkät äşşahät i-ehän, un-jäyän sār-s dəgg-adəm məšan, əsnäfrän-tät Mässinäy ed inhäy a-s ənta a tufät. ⁵ Ämərə, kəwänəḏ-däy, tämoosäm şund tihun əddarnen warnen təhunt-ten-däy, umasät şund ehän wa šäddijän izzäy Mässinäy, tämoosäm şund käl-tikutawen-net äşşiişdäj t-əkfanen iman-näsän i-ad-tamaşaläm erhet-net, ʔabbädäm-t dəy-idəm n-a-wa hawän-ämoos ʔisa Älmasex. Ənta-den-däy takute ta kəwän-warät i-ad-təkrəşäm idəm dat-Mässinäy.

⁶ Däy-isälan n-a-wen-däy a dəy-innä əlkəttab, innä Mässinäy:

«Äsnäfränäy təhunt n-aymār ta təfränät lät əlqim dəy-ayrəm wa n-Sayon.

Ənta a he-sänsäy s-tizarät i-ad-tumas ässas.

Ere fälla-s issəntämän immun-net-däy, wär-iha mişi n-ad-ilkam ad-ämmujrəz.»

⁷ Kəwänəḏ-i sār-s omännen, ad-tətəwəsəmyäräm məšan äddinät wi has-äşyärnen ulhawän-näsän, iktab a-s:

«Təhunt-ta hin-järän əlbännatän, a-s dd-təşräy tanfust, ənta a təqqälät ta n-aymār n-ässas n-ehän iket-net.»

⁸ Ätwänn'-anäy day a-s:

«Təhunt, a hasän-irassälän, tiḏəwän.»

Rassäl-asän ed unjäyän omänän s-məjräd n-Mässinäy, ənta-den-däy tetewärt-näsän, a-wen-däy a dār-äni-ihäjjan.

⁹ Məšan kəwänəḏ-i n-imumənän, ij'-iwän Mässinäy tamətəte äsinäfrän i-iman-net, tämoosäm ejhän n-käl-tikutawen fäll-äminakäl, əddəwəl šäddijän, tamətəte äsidärfät; ikkäs-kəwän-dd Mässinäy iman-net dəy-ti-

hay, ij'-iwän dəy-ännur-net wa ähusken i-ad-tiimələm dat-äddinät təmyäre d-tihusay n-ijitän-net. ¹⁰ İbda, wär hem tamətəte-net məšan, aşäl-i, tämoosäm tamətəte n-Mässinäy; ibda, wär hem wi s-oḏän təhanint məšan aşäl-i, oḏän-awän-tät.

Äyyät fälla-wän a-wa läbasän

¹¹ Ayətma-y-i əkney tərha, iməjarän d-iməhhujjaj a tämoosäm fäll-äröri n-əkall-wa-däy; a-wen-däy a fäl, ət-taräy dəy-wän ad-təyyəm erk derhanän wi n-ibda kəwän-saknasnen d-tumast-näwän ta təynayät.

¹² Ətḏəfät əlxal olayän jer-inəzzulam † i-ad-səbbuggət-nät tihusay n-tämudre-näwän a-wa-däy kəwän-sawarän uḏlem n-a-s erk äddinät a tämoosäm, afäl tamaşaläm a-wa oläyän data-sän, ad-hasän-umas a-wen ännur i-ad-səmyärän Mässinäy aşäl wa hasän-dd-e-infiləl.

Asjəd i-a-wa omär əlxəkum

¹³ Təssəba n-a-wen-däy hawän-iqqäl Emäli a fäl maşälät a-wa fälla-wän irha əlxəkum iket-net, sərəsät iman-näwän dat-ämänokal n-əkall ed ənta a ixkamän fäll-hərət iket-net, ¹⁴ sərəsät iman-näwän dat-gəfär wa ija ämänokal n-əkall jənnəy-wän ed ənta a t-ikfän tärna ta s-iyəttäs äşşäreya, isawar uḏlem iməsdäywa, itiməl wi tamaşalnen a-wa oläyän. ¹⁵ Erhet n-Mässinäy, itbat: maşälät a-wa oläyän i-ad-səssusəmäm erk äddinät wi əzhälnen wären əla tayətə.

¹⁶ Tidət-däy a-s lam iman-näwän məšan, wär təjjät a-wen əsaru i-ad-tamaşaläm təlläbäst, änn-ak, a təjjäm-däy, äjät-t dəy-a-s kittəwäm a-s eklan n-Mässinäy a tämoosäm. ¹⁷ Səmyärät äddinät iket-näsän, ärhät ayətma-wän dəy-äddin, uksaḏät Mässinäy, səmyärät ämänokal n-əkall.

İsəmməterän i-ad-nəḏḏəf təmudre ta iḏḏəf Älmasex

¹⁸ Eklan! Sərəsät iman-näwän dəy-tuksəḏa n-Mässinäy daw-məssaw-wän, uksaḏät, səmyäräm wi dəy-sän oläyən, äzednen, hakd-däy wi s-izzəwät əlxal-näsän. ¹⁹ İrhuj-awän afäl əlyizabät wa hannäyäm amişəl n-erhet n-Mässinäy a t-dd-oräwän sār-wän wädden äḏḏərəra. ²⁰ Əndek isəm wa-ihän əbbərəḏ dd-oraw äḏḏərəra? Wär t-illa. Məšan, kunta əlyizabät-wa hannäyäm, tuksəḏa n-Mässinäy a sār-wän-t-dd-oräwän, adiş, irhuj-awän ed a-wen-däy a he-isiwəḏän idəm-näwän dat-Mässinäy.

²¹ Əlyizabät şund-wen-däy a-s kəwän-dd-iyrä Mässinäy ed Älmasex ənta-däy, inhäy əlyizabät, oyy'-awän-dd s-a-wen-däy əlmital i-ad-t-tättäläläm.

† — ʔur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aləşäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyäḏnen iket-nəşnät, ti n-inəzzulam. — Aşäl-i-däy, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

²² «*Ālmasex*, wär kälä ofa abäkkad, wär kälä innä bahu»,
²³ ätwärbäd məšan, wär-irbed;
 inhäy tersəmmawen məšan
 wär kälä dd-təzjār terk tettert emm-net,
 änn-ak, ässoyäl talya-net Mässinäy-i išarräyän s-
 iqqud.

²⁴ *Ālmasex* iman-net
 a irđän s-ad-inhäy ayäna dāy-tayəssa-net,
 ätwäşläb fäll-tajəttewt, ämmut
 i-ad-iđkəl fäll-iman-net ibäkkadän-nänäy,
 i-ad-numas šund inəmmuttan
 dāy-isälan wi n-ibäkkadän,
 nəjrəw tämudre täynayät,
 nəttəf tämudre toyadät dat-Mässinäy.
 Ällubbäd hullan dāy-tayəssa-net
 i-ad-təzzəyäm dāy-turhənnə-näwän
²⁵ fäl-a-s ibda, kälä tämoosäm šund tihatten
 ässujjälnen məšan ämära,
 täqqäläm-dd Amədan wa iđmənän iman-näwän.

Timtär i-tiđeđen d-meddän

3 Tiđeđen! Särəset hak iyyät dāy-kmät iman-net dat-ähaləs-net, wär hasän-təsjätmät məjräd, dihen, kunta ih'-ikmät ti s-wär-irđa ähaləs-net s-məjräd n-Mässinäy, ad-t-dd-awəynät sär-s tihusay n-älxal-näkmät. ² Afäl jämät a-wen, ad-ənhəyän d-iman-näsän təşədje n-tämudre-näkmät d-semyar wa hasän-jämät dāy-tuksəda n-Mässinäy.

³ Wär toşelmät dərät tihusay-ti länen mänhoy d-isəh-həska d-isəssəkna wi jänen s-izəban d-izərkan n-azrəf d-oräy d-isəlsa wi länen älqim, ⁴ änn-ak, səhhəskətmät ammas n-ulhawän-näkmät, tihusay-tin-dāy a lanen älqim iyälän dat-Mässinäy, tin-dāy a dd-tirəwnen təzude d-ənniyät ozjan. ⁵ Tihusay-tin-dāy a-s kälä hasnät-tamməynät timəşšeddəjen ti n-ibda järnen ättəma-nəsnät dāy-Mässinäy, äsijädnät i-meddän-nəsnät. ⁶ A-wen-dāy a-s kälä t-ja Saräta-i s-fäl təmyäre n-semyar-i-dāy tēja i-Ibrahim, təglä fäw har t-ğarr s-isəm: məssi-y. Äywa, ašäl-i-hi, kəməted, Saräta-en-dāy a-s tämoosmät ešše-s afäl tamaşalmät a-wa oläyän dāy-a-s, wär toyemät hərət wäl' iyyän iggad d-ənniyät-näkmät.

⁷ Meddän! Əssənät hullan dāy-tiđeđen-näwän, wär hin-təttəwäm a-s tiđeđen ya, rəkkəmnät fälla-wän, səbbəlälät-tänät ed timəkkusa a ämoosnät dər-wän oğdähnen dāy-təzunt ta hawän-ija Mässinäy ännuymät-net, äjät a-wen i-ad-wär-itəmmil fäw hərət inzayän tittar-näwän dat-Mässinäy.

Təhanint ta s-änihäjjä a-s ha ulhawän n-älməssexitän

⁸ Dərät-a-wen dāy, ahərət iyyän n-ənniyät dāy-hərət iket-net, aret hak iyyän dāy-wän ulh-net i-amidi-net jer-

iman-näwän šund a-wa təjjän ayətma, nəmiđenät təhanint, isərəset hak iyyän dāy-wän iman-net dat-amidi-net, ⁹ wär zəlām təlläbäst s-təlläbäst, wär zəlām tarəbbeđt s-tarəbbeđt. E-d hawän-iyşäd əwadəm hərət, ännät-as: «Irəş-ak Mässinäy.» A-wen-dāy a-s kəwän-dd-iyrä Mässinäy s-iman-net i-ad-təkusəm maruşät wa hawän-itwär. ¹⁰ Iktab dāy-əlkəttab n-Mässinäy a-s:

«*Əwadəm* wa irhän tämudre iwar sərho d-tayrəst, agəzət iləs-net dāy-tənna n-a läbasän, agəzət iđlay-net dāy-tənna n-bahu.»

¹¹ Jawädät i-təlläbäst, məşälät a-wa oläyän, äməlet älxer d-uđəf-net həkuk jere-wän d-äddinät, ¹² fäl-a-s tiđtawen n-Emäli ənsənät fäll-wi data-s lanen

idəm,
 isajad i-tittar-näsän məšan,
 inälläbasän əntəned, ikfär-asän.

Ahənay n-älizabät fäl a-wa oläyän wädden a-wa läbasän

¹³ Mi hawän-e-iyşədän hərət afäl amişəl n-a-wa oläyän a dāy-tədgazäm? ¹⁴ Təndəđ-awän afäl erk əmmək wa hannäyäm, amişəl n-a olayän a sər-wän-t-dd oräwän. Wär kəwän-sərmaynet dəgg-adəm, wär təg-gädnet d-ənniyätän-näwän. ¹⁵ İxkəmet *Ālmasex* dāy-ulhawän-näwän, ənta a-s Emäli. Ättəma wa kəwän-əsjar Mässinäy, çaymät həkuk təsidəwäm i-ad-t-səsləm s-təzidert i-ere kəwän-əssistänän dāy-isälan-net. ¹⁶ A-wen, äjät-t s-təzude təddeewät d-uksad, wär-immalet a dāy-təşşakäm iman-näwän, dihen, ad-səbbəggum äddinät wi fälla-wän jannänen bahu fäl-a-s innin il'iwän *Ālmasex*. Əttəfät älxal olayän dāy-hərət iket-net i-ad-əkrukəđän imiksänän-näwän. ¹⁷ Kunta Mässinäy a dd-ifal a-wen, ufa erk əmmək irməsän əwadəm dāy-a-s t-işla a olayän uhən-i t-irməsän dāy-a-s t-işla a läbasän.

¹⁸ Ənhəywät, *Ālmasex*, inhäy ayäna, ämmut s-iyät i-ibäkkadän n-dəgg-adəm; wär t-illa uđlem t-iwarän məšan, ämmut dāy-təssəba n-inəsbäkkadän i-ad-tän-izənnəməzəl d-Mässinäy. Tidət-dāy a-s ämmut dāy-tayəssa-net, məšan, ässoyäl-t-dd *Unfas Şəddijän* unfas-net s-tärna-net, issənkär-t-dd jer-inəmmuttan. ¹⁹ S-tärna n-Unfas-en-dāy a-s ixtəb isälan n-*Ālənzil* i-äddinät-wi s-aşäl-i-dāy han əlxarät; ²⁰ äddinät-en, izzəy-där Mässinäy fälla-sän a ikka ännəbi Nox ikarrəs turäft n-aman ta məqqärät məšan hakd a-wen-dāy, əşyərən-as ulhawän-näsän har fälla-sän dd-ođän aman wi n-đuf, əksän-tän iket-dāy-näsän, wär dāy-sän dd-iyles a säl əttam äddinät.

²¹ Sälläm, aman-win-dāy fälla-sän-dd əffäyən, ämoosän tele n-atwəsəlməy-näwän dāy-aman. A-wen-dāy a-s aşäl-i-dāy, wa irđän s-atwəsəlməy, asətbət a itajj n-a-s tidət-dāy a-s iylaş-t Mässinäy. Əlyəllas-en,

wädden ašəşdaj n-tayəssa s-aman a sār-wän t-dd-orāwän, änn-ak, əjjəlüyät dəy-alkum i-Mässinäy s-iman šəddijnen, wār-ih' äššək. A-wen əssəbab-net *YisaĀlmasex*-i dd-inkārən jer-inəmmuttan ²² təzzar, ikkə išən-nawän, ixkäm dəy-sən daw-a-yil n-Mässinäy. Ašäl-i, Ālmasex a daw-t-əllan änjəlosən d-imänokalän d-iməşşuha wi əzzäyənən išənnawän.

Əlyənät abəkkəq dəy-tämudre ta täynayät təjrəwäm

4 Yas šəmad *Ālmasex* iman-net inhäy ayəna dəy-tayəssa-net məšan hakd a-wen-dəy, izzəydär, adiš, äjät kəwəneq-dəy fäll-a-wen ed əwadəm wa ihan-näyän əlyizabät fäll-təssəba n-Ālmasex, asəlmad a itajj a-wen, a-s ənta-i-dəy, tidət-dəy a-s ibda d-abəkkəq. ² A təkkäm təddarəm dəy-tayəssa-ta-dəy, wār tättälälät erk derhanän-wi fäll-təg' äddunya, änn-ak, mašälät erhet n-Mässinäy. ³ Igdäh-awän a-wa-dəy təkkəsäm dəy-iba n-tuksəda n-Mässinäy a-s təmoosäm inəzzulam. † Äzzəman-en, wār təmišiläm ar asəmməqəş n-iman-nawän, erk derhanän, tesəse n-asməd, tansit, iba n-asəgdah, əlyibadät n-əşşänämän d-a-wa olähän d-a-wen. ⁴ Ašäl-i, tämudre-nawän, təmoos təqqän n-eyäf i-äddinät wi s-käla dār-wän ohärän tämudre-ten-dəy ed təbdäm d-a-wa qarät oşälän əntəneq härwa, a t-əmoosän: asəmməqəş n-iman, asəssiki, təkkufära. ⁵ Ilkam ad-tän-işrəy Mässinäy, ənta-en-dəy a-s ilkam, ad-işrəy äddinät iket-dəy-nəsän jer-wi äba hakd-dəy wi əddärnen. ⁶ A-wen-dəy a fäl wi äba s-ätwəjjän isälän n-älxer, ätwəşrəyän dəy-isälän n-a-wa əmešälän fäll-ərör n-əkall ed a-wen-dəy a iqqälän i-dəgg-adəm iket-dəy-nəsän. Ašäl-i, əddarän iket-dəy-nəsän dat-Mässinäy s-tärna n-*Unfas Šəddijän*.

Tädabit ta ikfa Mässinäy imumənän

⁷ Ayətma, səmdo n-härät iket-net, ohəz-dd. Iwäret-kəwän sārho, äjät ənniyät i-iman-nawän, agəzät iman-nawän. Wār kəwän-in-išəšlalet härät wäl' iyyän i-ad-tudabem tamədilt n-Mässinäy. ⁸ Zəzrät tərha təmdat jer-iman-nawän i-härät iket-net fäl-a-s, tərha, timəs-in ibəkkəqän äjjootnen. ⁹ Ijjəşet-kəwän aməjaru wärän ija s-a-zəžžənyəl n-tiṭṭawen wəla abjənən.

¹⁰ Tädabit ta kəwän-ikfa Mässinäy dəy-ännuymət-net, wār tät-inəkkəzət wäl' iyyän dəy-wän i-amidi-net, mašälät a-wen i-ad-tumasäm imədanən əfrannen n-a-wa kəwän-issəyläf Mässinäy. ¹¹ Wa ikfä Mässinäy musnät n-məjräd, ämməjrädət s-a-wa innä Mässinäy, wa ijrəwän s-ad-ixdəm i-imidiwän-net, ixdəmet s-əşşahät wa t-ikfä Mässinäy. Səmyərät Mässinäy dəy-idəm n-*YisaĀlmasex* dəy-härät iket-net, ənta a änihəjjän d-älxurmät iyälälän d-tanhaṭt təyälälät. Amin!

† — *Yur-käl-Ālyəhud*, ere wärän ämoos ägg-Ālyəhud s-aləşäl mey ere wärän ilkem i-äddin-nəsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-dəy a fäl tiwsaten ti iyyädnen iket-nəsän, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-dəy, änäzzalim, äkafär (ere wärän issen s-Mässinäy).

Tämudre täddiinät täddeew day d-əlyizabät

¹² Ayətma wi əkney tərha, wār təqqännet irrumän wi hannäyäm olähnen d-tukəse n-tahəst iyəfawän-nawän, wār teyalät irmas-kəwän a-wärän änhəjja, ¹³ änn-ak, umaset-awän a-wen əssəbab n-tedəwit ed a-wa kəwän-irmasän, käla irmäs *Ālmasex*. Dəwätät äməra-dəy dār-s tohäräm tersəmmawen-tin-dəy i-ad-timyar tedəwit-nawän ašäl wa dd-e-infiləl *Ālmasex* dəy-älxurmät-net. ¹⁴ Təndəq-d-awän afäl kəwän-rab-bəqän äddinät dəy-təssəba n-a-s il'-iwän *Ālmasex*, təndəq-d-awän ed dihen, a kəwän-irməsän-dəy, ad-fälla-wän isäns Mässinäy *Unfas*-net wa ilän älxurmät.

¹⁵ Wār kəwän-itəjjəşet ere ihannäyän ayəna fäl-a-s in-nin ija iman n-əwadəm, wəla okar, wəla ija erk härät, wəla ijaš isälän t-dd-wären iqqel. ¹⁶ Kunta ih'-iwän ere ititwəyəzzəben fäl-a-s innin älməssexi a ämoos, wār has-itumaset a-wen asəkor, änn-ak umaset-as a-wen əssəbab n-təmayit i-Mässinäy n-a-s t-iwar isəm-wen-dəy n-älməssexi. ¹⁷ Äššəreyə n-Mässinäy wa ilkämän, issəntä; tamətte-net day a-s issəntä. Adiš šəmad näkkəneq-i-dəy a-s issəntä Mässinäy, əndek isälän n-wi unjəyən omanän s-*Ālənzil* n-Mässinäy? Ma dəy-sən ilkamän? ¹⁸ Iktab a-s:

«Kunta wəla wa n-əmaydal, šərnaš d-e-iyələs, adiš, ma innä wa n-enälläbəs d-wa n-anəsbəkkəq?» ¹⁹ A-wa-dəy a fäl ere dəy-wän ihannäyän ayəna-dəy dəy-təssəba n-amişəl n-erhet n-Mässinäy, isəyləfet iman-net Āmaxlak-i n-Āmaydal, wärän irəzq dəy-tənnanet. Wār kəwän-işäləşet iji n-a-wa oləyän.

A-wa iwärän inušämän n-älkənisät

5 Inušämän, näkk-i n-ənušäm äjjəyhan i-tersəmmawen ti inhäy *Ālmasex*, kəwəneq a-s əssewäləy äməra. A əndərrän yas a hin-əqqimän iqqəl-dd ənta iman-net, itwənhəy älxurmät-net, ahärəy-t dār-s. ² Ənta da a-wa dār-kəwän-əsimätärəy: tayəlift-nawän tahrut n-imumənän ta kəwän-issəyläf Mässinäy, äjät-as taməqint ta mad-əy aməqan i-tahrut-net, wār has-jem taməqint kəwän-tähhuuššälät, änn-ak, umaset-awän a-wen a jam d-iman-nawän dəy-erhet n-Mässinäy. Wār jem a-wen əssəbab n-akəraš n-ehäre wärän xälal, änn-ak, ədgəzät dəy-a-wen s-ulhawän əmdanen s-iqqud. ³ Wār tətteräm tanəya n-errawän n-imumənän wi kəwän-issəyläf Mässinäy, änn-ak, umasət-asän ere hasän-ha tətəlal. ⁴ Dihen, afäl ašäl wa dd-änfaläl Āmänokal n-imədanən wa məqqärän, ad-kəwän-əkf, korona, a-wen, takənbut n-təmmənukəla ta s-wär t-illa a inaxxäsän ini-net. Ənta-den-dəy marušät-nawän.

⁵ Kəwəneq day-i n-imawaqän, səmyərät inušämän-nawän, sərəsät iman-nawän jer-iman-nawän ed iktab a-s:

«Mässinäy ikfär i-äddinät wi iha əttəkəbru məšan,

wi data-s sarasnen iman-näsən,
ihakk'-en ännuymät.»

Isəmməterän i-imumənän

⁶ Särəsät iman-nəwän daw-tärna n-äfuss n-Mässinäy i-ad-kəwän-iqkəl dəy-aşäl wa issəbdäd i-a-wen, ⁷ sän-sät fälla-s inəzjam-nəwän iket-dəy-näsən ed ənta a kəwän-iqmanän.

⁸ Äjät ənniyät, çaymät tokayäm. He kəwäneç! Wär toyyem Iblis-i n-əmakşar-nəwän äşşişläl-kəwän-in, oläh ças d-ahär inijjəwän, or' emm, äçiläyçäläy, itam-mäy i-ere fäll-oça, ilməz-t-in. ⁹ Ekfärät-as, səşsuhətät immun-nəwän s-Mässinäy ed təssanäm a-s tersəmmawen ti kəwän-ramməsnen əməra-dəy, ərmasnät day ayətma-wän dəy-əddin səl kəwäneç fäll-ərori n-əkall-i-dəy. ¹⁰ Älyizabät wa kəwän-irmasən, wär-e-əhaj irmas-kəwän ed Mässinäy-i n-Məssi-s n-ännuymät-i

kəwän-dd-içrən s-iman-net, içr'-iwän-dd i-ad-där-s tärtəyäm dəy-əlxurmät-net wa iylälän dəy-idəm n-*çisaÄlmasex*. Təssəba n-a-wen-dəy a fäl ənta iman-net a kəwän-e-işəşdəcän, isəbdəd immun-nəwän fäll-əssas intämän. ¹¹ Tumaset tärna härkuk ti-net. Amin!

Ajilal n-məjräd

¹² Silwan wa n-əçça-ç n-əməyçal a əssəktəbäy tifer-ti-dəy i-ad-kəwän-səmmətäräy, təkuyədäm dəy-a-wa həm, təlmədäm a-s ännuymät n-Mässinäy wa dər-kəwän-osäy d-iman-net, tidət. ¹³ Təhuul-kəwän-in *älkənisät*-ta əsnəfrän Mässinäy hət əkall wa n-Babilun, əhuul-kəwän-in day Marçəs-i n-rure-ç dəy-əddin.

¹⁴ Nəməjjät jer-iman-nəwän isofan n-tärha təmdat. Kəwäneç-i ila *Älmasex*, ikç'-iwän Mässinäy əlxer-net iket-dəy-nəwän. Amin!

2 Bətrus

Əşajəş

1 A-wa näkk Simyon Bətrus wa n-akli d-änəmnaşul n-*YisaÄlmasex* hin-iktabän i-imumənän wi ikfa *Yisa Älmasex*-i n-Mässinäy d-Ämaylas-nänäy immun ilan älqim, omänän sär-s, noman sär-s näkkäneç-däy.

² Ähuuläy-käwän-in, äsnädfäs fälla-wän Mässinäy d-Emäli-nänäy *Yisa Älmasex* ännuymät d-älxer däy-təssəba n-muzəyät wa n-tidət t-jäm.

Tirhujen ti län älməssexitän

³ Mässinäy, däy-tärna-net, wär t-illa a-wa-däy hanäy-ihakkän tämudre ta n-tidət täddiinät däy-tuksəda-net s-wädden, ikf'-anäy-t. Issəlmäd-anäy s-Emäli-i hanäy-dd-iyrän s-iman-net i-ad-hanäy-äkf däy-ännur-net d-älxal-net. ⁴ Təssəba n-ännur d-älxal-wen-däy a fäl hanäy-ässahär d-iman-net, ijjäş-anäy ärkawälän n-nefran äjjootnen lanen älqim i-ad-nəbdəw d-erk derhanän wi fäll-təgl' äddunya sär-s dd-tirəwnen əlhəllak, nəttəf älxal wa-net.

⁵ A-wen-däy a fäl käwän-äsımätäräy d-ad-təjəm täd-abit-nəwän iket-net i-ad-siwədam fäll-immun-nəwän amişəl n-a-wa oläyän, siwədam fäll-amişəl n-a-wa oläyän muzəyät n-Mässinäy; siwədam fäll-muzəyät n-Mässinäy, tanhaçt däy-iman-nəwän, ⁶ siwədam fäll-tanhaçt däy-iman-nəwän, ehel n-iman-nəwän däy-älizabät; siwədam fäll-ehel n-iman-nəwän däy-älizabät tämudre täddiinät, ⁷ siwədam fäll-tämudre täddiinät, anmäh jer-iman-nəwän şund äñjatän, siwədam fäll-anmäh jer-iman-nəwän şund äñjatän, tärha təmdat.

⁸ Afäl tamaşaläm tihusay-tin-däy s-əjut, wär-e tumasäm äddinät wären dd-säysəl härät, änn-ak, ad-ijjəş älbäraka tassayt-nəwän d-Emäli-nänäy *YisaÄlmasex*, təkənəm-t muzəyät. ⁹ Wa wärän itəmmişil tihusay-tin-däy, ilmədet a-s wär-izley d-adäryal d-asəffänəwnaw, ittəw'-in aşəşdaj wa t-ija Mässinäy däy-ibəkkaçän-net wi n-ibda.

¹⁰ Ayətma-ç, şamad Mässinäy iman-net a käwän-äs-nəfränän, əjləyät hullan däy-alkum-has i-ad-itbat nəfran d-teyäre ta käwän-dd-ija s-iman-net. Afäl tämudre-ten-däy a təttafäm, wär-e täjjärtəqqäläm. ¹¹ Əmmək-wen-däy day a däy-hawän-e-ikən Mässinäy arr n-imawän n-*Təmmənəya* ta täylälät däy-ixkäm Emäli-nänäy d-Ämaylas-nänäy *YisaÄlmasex*.

A-wa innä Bətrus däy-taməttant-net

¹² Härätän-wi-däy, siktoç-awän-tän-dd däy-a-s, əsanäy a-s tən-təssanäm, təttafäm day tidət məşan hakd a-wen-däy, indär-ahi faw ad-wär hawän-tän-dd-əssəktäy. ¹³ İja çur-i a-s a əkkəsäy əddaräy, iwar-ahi, ad-hawän-tän-dd siktoç i-ad-jam ənniyät ¹⁴ ed əssanäy a-s aşäl-in, ohəz-dd. İşwar əzjaräy äddunya-ta-däy, äj a-wen s-əmmək wa s-äru hi-t-dd-äsnəfaläl Emäli-nänäy *YisaÄlmasex*. ¹⁵ A-wen-däy a fäl ärhey iket-di d-itäjç a-wen, ad-käwän-dd-siktoç härätän-win-däy i-ad-fälla-şän jam wäla çarät taməttant-in.

Tajuhe ta ija Bətrus d-ännəbitän wi iyyəçnen

¹⁶ İşalan wi hawän-in-nəja fäll-ass n-Emäli-nänäy *YisaÄlmasex*, wädden a insan fäll-tinfusen dd-näs-inəxənbäl wäla dd-nəşihəskät däy-iyəfawän-nänäy. Aa faw! Tihusay n-a-wa hawän-nəjanəna, a nənhay s-tiçtawen-nänäy, ¹⁷ nəjjəyç i-semyar d-älxurmät wa t-ikfa Abba Mässinäy-i n-Məssi-s n-tihusay d-älxurmät, nəbdad a-s dd-ijməç eməsli n-Mässinäy işənnawän in-nä:

«A-wa *Rure-ç* wa n-iyyəän əkney tärha, ənta ças a däy-əsriwän iman-in.»

¹⁸ Eməsli-en s-nəsla dd-ifälän işənnawän, nəsl'-as aşäl d-nəddew d-*Yisa* fäll-taçayt ta şəddijät.

¹⁹ A-wen-däy a fäl, a-wa ənnän ännəbitän, nəflas-t, əfləsät-t käwəneç-däy i-ad-käwän-infəw s-a äjjeen ed ad-hin-ikkəs tihay fäll-ülhawän-nəwän s-əmmək wa s-hin-takkəs tefätelt tärmasät tihay, imləwləw edəgg, işəşdəj ännur wa n-Älmasex ulhawän-nəwän şund tatrit ta n-tifawt dd-təsıməçqet. ²⁰ Əlmədät dat-härät iket-net a-s məjrad wa jän ännəbitän, wär t-illa däy-əlkəttab n-Mässinäy ere äddooben ad-t-əffässär s-a-wa dd-ikkəs däy-eyəf-net ças ²¹ fäl-a-s, wär t-illa ännəbi n-Mässinäy dd-iggadän ças ittär tənna n-a-wär-innä Mässinäy, ed məjrad wa jän ännəbitän däy-ışalan n-Mässinäy, tärna n-Unfas Şəddijän a tən-dd-intäjän s-tənna-net iket-net.

He käwəneç iməsəçran wi n-bahu!

(Hudd 4-13)

2 Däy-əzzəman hin-okayän, käla hən ännəbitän n-bahu iyyəç tamətte ta n-käl-İşrayil s-əmmək wa s-aşäl-i-däy, han-käwän iməsəçran n-bahu iyyəç tikəd-

dulnen Mässinäy-i n-ämānokāl wa məqqārān tən-iy-lāsān. 1 Ekkāzzu a-s dd-silmumusān iman-nāsān jere-wān, tilāqqad a-s saswadān äddināt i-ad-tān-šən-nəmāšrəyān. Imojjan-nāsān a tən-e-awəynen šik s-əl-həllak. 2 Ad-hasān-əlkəmān äddināt äjjootnen dāy-asəmmāḍəs wa täjjān i-iman-nāsān, səssəkkufārān-tān i-ad-əšləyān i-tabarāt n-Mässinäy ta n-tidət. 3 Iməkkor-ras-win-dāy, ad-əttārān asəswad-nāwān s-tinfusen əglanan s-azrəf, dd-əkkasān dāy-iyāfawān-nāsān i-ad-suməmān a-wa lām. Äru d-issəbdād Mässinäy əlhəllak-nāsān, wär-e əhaj dāy wär-ija a-wen.

4 Ekkasāy-kāwān dāy-taydärt: Mässinäy, wär-inya tiṭṭawen-net fäll-änjəlosān wi änmāšrəynen, änn-ak, ija dāy-sān tišəm təzzar ijär-tān-in s-iyyāt dāy-tihay ti n-žohānnāma i-ad-əqqəlān dihen i-äššərəya wa ilkāmān. 5 Äddināt dāy wi n-ibda änmāšrəynen i-Mässinäy dāy-äzzāman wa n-Nox, wär tən-oyya Mässinäy s-əmmək-wen-dāy. Äsmāqqəs-dd fälla-sān aman wi n-ḍuf dd-fäl-nen išənnawān d-əkall, əkšān-tān. Wär dāy-sān dd-iy-les ar Nox d-äddināt n-käl-ehān əssa. Inhāy Mässinäy a-s äzzāman-wen-dāy, Nox-en-dāy ɣas a oɣadān data-s, ixatṭāb iqqud s-Mässinäy. 6 Olās dāy Mässinäy, alāhas n-iyārman wi n-Sodoma d-Gomora, issəntās-tān, ij'-en eɣəd fäl təmyäre n-anməšri-i-dāy jän i-ad-umas a-wen əlmital i-inämāšrayān iket-dāy-nāsān. 7-8 İlhas-tān Mässinäy iket-dāy-nāsān, wär dd-oyya ar Lut-i n-əmaydal. Jän käl-iyārman-en-dāy asəssiki okāyān əmaku. Ihannāy Lut, isall hak ašäl i-xorəzzəma wa tən-išlān, əsniinān iman-net fäl təmyäre n-täl-ləbāst-i-dāy jän käl-iyārman-en-dāy.

9 Isālan-win-dāy, salmadān-anāy a-s äddināt wi äddi-innen, a jän dāy-əlyzabāt-dāy, ad-tān-dd-iy-ləs Eməli dāy-s, məšan, inämāšrayān əntāneḍ, ašäl wa ilkāmān, itwar-asān äššərəya əssuuksäḍān. 10 Təlkam tisanant n-äššərəya n-Mässinäy hullan dāy-äddināt wi wāren əlkem ar i-derhan n-iman-nāsān wa tən-isamāḍasān.

Imäsāyran n-bahu-win-dāy, wär-ərhen ad-fälla-sān ixkəm Eməli, əflasān iman-nāsān, həlān, wär tən-issār-māy asəkkufār n-a-wa əssiməyār Mässinäy dāy-išən-nawān 11 s-wāla änjəlosān iman-nāsān-i ojarən imäsāyran n-bahu-win-dāy tärna hakd-dāy əššahāt, wär helān ad-ənnən a ləbasān wārān il' əmmək dat-Eməli. 12 Äddināt-wi-dāy, wär-əzleyān d-taysiwen wāren la tayette, wāren əgla ar fäll a-wa hannāynāt, ir-məs-tānāt-dd əwadəm, iyrəs-asnāt. Sikuforān i-a-wa s-wär-əssenān hārāt, erk imojjan-nāsān a-s ilkam ad-tān-əjən dāy-hārāt. 13 İlkamnāt timzəl n-iba n-iqqud-nāsān. A-wa əškərakəḍān tamašalān, tarāhut a-s t-tajjān, samāḍasān, samāḍrayān iman-nāsān. İšl'-en a-wen-dāy, uhən-dāy, tažəmmayān dāy-imjora-nāwān, dāy-utār n-ad-kāwān-səkkərukəḍān. 14 Wär t-təlla taməḍt s-wādden lan-as ənniyāt, ənsayān amišəl n-abəkkəḍ, taqqānān tənḍərbaten i-äddināt wi wāren əssen a han, šinməšriyān-tān; ošalān həkuk dāy-

umāy i-azrəf s-təkkärzəzzäl, a-di, iməlyan dat-Mässinäy. 15 Əzjārān tabarāt ta toyädət, əššəškān iman-nāsān. Ässofān alkum i-adəriš n-Balam ägg Bayor-i ijän a wārān itətwəjj a-wa-dāy has-ija utār n-azrəf wārān xälal. 16 İytäl-t Mässinäy dāy-anməšri wa ija. İgla fāw har has-imməjrəd s-tešəḍt. Tešəḍt ya, wär təməjrid məšan ašäl-en, s-tärna n-Mässinäy, təssewāl-as šund ägg-adəm i-ad-wär-itəjj ännābi Balam əbbud-dəl wa s-ikittəw iji-net.

17 İməsāyran n-bahu-win-dāy dāy-hawān-əssewäläy, wär t-illa a ənfan. Olähān ɣas d-terəst s-əqqurān aman-net, olähān d-tijäräken äzziwāt aḍu, šik-dāy a-s jamməḍnāt mənhoj. Təlkam dāy-sān tisanant səmmət dāy-tihay ti n-ələxärāt. 18 Äziḍädān ilsawān-nāsān kud-dāy taxxalen ɣas a jannen, šinməšriyān äddināt wi s-iket dd-əzjārān ifassān n-äddināt s-ihənnin-dāy bahu a-s əlkəmān, tattārān ad-tān-səswədān. 19 Tajjān-asān ärkəwāl n-ad-tān-səddärfen s-bahu, a-s ija a-wen, əntāneḍ iman-nāsān äkkilen i-derhanān-nāsān wi tən-äzziwätnen s-əlhəllak. Äywa, hak ägg-adəm, äkkilāt i-a-wa fälla-s ilän tärna.

Iba n-uyəl s-ḍara

20 Äddināt wi omānnen s-Eməli-nānāy d-Ämaylas-nānāy *YisaÄlmasex*, əylāsān, a-wen, wär t-ih' äššək. Təssəba n-a-wen-dāy əməra, a fäl əbas samāḍasān iman-nāsān s-a-wa fäll-təgla äddunya. Məšan ere wa oyyān iman-net ḍarāt-a-wen təkraš fälla-s äddunya ašäl, ad-umas a-s talɣa-net ta təšrəyāt, təššäm-as ta təzzarāt. 21 Ere wa ilmädān a-wa əmoosān tabarāt ta n-iqqud təzzar oyy'-et i-ad-inməšrəy i-alāmār wa šäddi-jän issəbdād Mässinäy, əwadəm-en, iššäm-as-in ad-wär-issen fäll-tabarāt-ten-dāy hərwa dāy-tizaräten 22 ed ija ɣas a-wa innə ozz, wa innən:

«İqqäl edi ebsan-net»,
mey wa innən:

«Ärrid-dd əlxənžär, iqqäl tərbəbbəz-net.»

İšmal n-uyəl n-Yisa Älmasex

3 Ayətma-ɣ-i əkney tärha, təkarḍe-nin ta s-sənatāt hawān-in-əktəbäy a-wa. A-wa hawān-in-əktəbäy dāy-snāt iket-net, i n-ad-kāwān-säyräy, səmmətäräy-kāwān i-ad-təkrəšəm tayette ta ihəkk Mässinäy. 2 Wär hin-təttəwäm a-wa hawān-ənnən ännəbitān wi n-iməššeddəjān d-färəḍān wi kāwān-ikfa Eməli d-Ämaylas s-hawān-jän inəmmušal-nāwān isālan-nāsān.

3 Hārāt wa äzzarān s-ärhey ad-sär-s təssanām, ənta da: dāy-ajilal n-äddunya-ta-dāy, ad-tāt-dd-əjjəšān äddināt kāwān-janen isəḍsa, wär tən-išla ar alkum i-tärha n-iman-nāsān. 4 Ad kāwān-dd-asən, ənnən-awān: «Əyyaa, wādden a ija a-wa-dāy, jannem-anāy a-s ikf-iwān Yisa ärkəwāl n-a-s imal-dd. Əndek-t ya əməra!» Jannen-awān: «Yur-imərawān-nānāy wi n-ibda, har

aşal-i-däy, älxal wa s-dd-täxläk äddunya, ənta a ha har ämära-däy, wär t-illa a däy-s ifalän edägg-net.»⁵ Jan-nen a-wen-däy mäšan, otasän tetäwit n-a-s tärna n-mäjräd n-Mässinäy a-s dd-ixläk işənnawän d-äkall, ibda äkall d-aman, ibnā-dd äkall s-aman-en-däy,⁶ əm-mək-wen-däy a-s hin-omäs Mässinäy a-wa iwärän ärori n-äkall iket-net däy-äzzäman wa n-anji wa n-ɟuf.⁷ Aşal-i day, s-tärna n-mäjräd-net en-däy a-s ittaf işənnawän d-äkall i-efew wa hasän-iqqalän aşal wa ilkämän. Aşal-en-hi, a-s aşal wa n-äşşäreya wa n-tidət d-tinmənhiyän inämäşrayän d-iman-näsän.

⁸ Ayətma-γ-i əkney tərha, wär-ärhey ad-təzhaläm fäll-härät iyyän: dat-Emäli, aşal iyyän, wär-ižley d-efäɟ n-awätay, efäɟ n-awätay day data-s, wär-ižley d-iiyyän n-aşal.⁹ Ma äsihällän wi däy-wän jännanen a-s Emäli, irza däy-tənna-net, ähoj'-in fälla-näy? A-wen wädden a ijan. Emäli, azzəzidär fälla-näy γas a ija, wär-irha ad-ihlək wäl' iyyän däy-näy, änn-ak a irha, ad-utabän äddinät iket-däy-näsän.

¹⁰ Aşal wa n-Emäli, ad-dd-äj ejäɟäl wa itäjj emäkräɟ fäll-äwadəm. Aşal-en, işənnawän d-a-wa tän-ihän, ad-əjən anbäräqqəs ässuukşäɟän, ihjəljel efew fäll-ärori n-äkall iket-net, ilyəm-in s-iiyät, ad-äbas t-illa a t-illan.

Sädəwät i-ass n-Älmasex

¹¹ Şamad härätän-win-däy, ilkam ad-tän-in-iba s-əm-mək-wen-däy, adiş, əttəfät tämudre şaddiijät täddiinät,¹² täqqäläm i-aşal wa n-Mässinäy, särməɟäm-t faw ed işwar-dd-osa. Aşal-en, a-wa ihän işənnawän, ad-intəs iket-net, ilyəm-in a-wa iwärän ärori n-äkall.¹³ Mäss-

inäy, ijjäş-anäy ärkawäl n-ad-dd-izəzzubbət işənnawän äynaynen d-äkall äynayän-hanäy, ənta-den-däy a-wa iha ättäma-nänäy, näqqal-as ed dihen, wär t-illa a şal iqqud.

Kuyədät däy-alkum i-Älmasex

¹⁴ Ayətma-γ-i əkney tərha, iket-di d-tajjän härätän-win-däy, äjät a-wa täddobem iket-net i-ad-kawän-dd-agəz *γisa*, şaddiijäm, wär t-illa älyib kawän-iwarän, imal-t day älxer jere-wän d-Mässinäy.¹⁵ Elmədät a-s äşşabarät wa kawän-ija Emäli, i n-ad-täyləsäm. A-wen, äru d-hawän-t-in-iktäb Buləs-i n-äŋŋa-näy nəkna tərha, s-särho wa t-ikfa Mässinäy.¹⁶ A-wen-däy day a itäjj däy-tikarɟiwen-net iket-näsän ti-däy ässewäl däy-isälän-win-däy. Tidət day a-s, a-wa ikattäb, han-t idäggan s-wär räqqis ujreh-näsän. A-wen-däy a fäl mäjräd-en itäjj, e-d t-ärmäsän erk äddinät əzhalnen wären əssen a hän, ad-safraγän älmäyna-net ed a-wen-däy a tajjän i-a-wa ätwännän däy-əlkəttabän wi iyyäɟnen. Ənta-den-däy əmmək wa s-dd-tirəwän əlhəllak fäll-iman-näsän.

¹⁷ Ayətma-γ-i əkney tərha, näkk ya γas, əkkäsäy-kawän däy-tayɟärt: agəzät iman-nawän, wär toyem erk äddinät-win-däy, äşinämäşrayän-kawän däy-erk älxal wa hän, takkäsän-kawän däy-edägg-wa däy-kawän-issəntäm Mässinäy.¹⁸ Edwəlät, təhələm s-data däy-ännuymət d-muzəyät n-Ämaylas-nänäy *γisaÄlmasex*. Ənta a änihäjjän d-älxurmät aşal-i-däy har amäylo! Amin!

1 Exya

Yisa a-s Mäjräd wa isidurän

1 Wa t-illän a-s wär t-illa a t-illan ihakkän tämudre ta täylälät, nəsł'-as s-timəzzujen-nänäy, nənhay-t s-tiṭṭawen-nänäy, näzjəzz'-e, nəḍäs-t s-ifassän-nänäy. ²Tämudre-ten-däy, tänfaläl-anäy-dd, nənäh-y-tät, nämoos tijuhawen-net i-ad-hawän-näj isälan-net, təlmədäm a-s tämudre ta täylälät s-käla t-təlla yur-Abba, äsnäfaläl-anäy-tät-dd. ³A-wa nənäh-y d-a-wa s-nəslä, nəsiyul'-awän-t i-ad-tahəräm dər-näy kəwāneḍ-däy tassayt ta nohär d-Abba d-Rure-s *Yisa Ālmasex*. ⁴A-wen-däy a sār-näy dd-orāwän derhan n-ad-hawän-in-nək-təb təkarḍe-ta-däy i-ad-tumas tedāwit-nänäy, tedāwit təmdat.

Mässinäy ännur a ämoos.

⁵Entāneḍ da isälan wi s-nəslä yur-Yisa Ālmasex hawän-nəsiyul: Mässinäy, ännur, wär t-illa a osay d-tihay. ⁶Afäl nənna nosay dər-s uhən-däy nällil tihay, in-əsbuha wären oher härät d-tidət a nämoos. ⁷Mäšan, afäl nārjaš dəy-ännur s-əmmək wa s-däy-s izzay ənta iman-net, dihen ad-tətbət tassayt ta n-jere-näy näkkāneḍ-i n-imumənän, išəšdəj-anäy dəy ašni n-Rure-s, Yisa, dəy-e d t-illäm abäkkəḍ.

⁸Afäl nənna wär hanäy-werän ibäkkəḍän, iman-nänäy yas a nəsaswad, wär nənna tidət. ⁹Mässinäy, iy-dal, oḡad: afäl sār-s dd-nəsfäkkär ibäkkəḍän-nänäy, ad-hanäy-tän-in-änš, išəšdəj-anäy dəy-e d t-illäm iba n-iqqud. ¹⁰Afäl nənna wär käla-nəmešäl abäkkəḍ, ad-näj Mässinäy ənəsbahu ed wäla a-wa innä dəy-mäjräd-net, nəsiḅäggät-t.

Yisa Ālmasex a-s änadid-nänäy

2 Ilyaḍän-in, isälan-wi-däy, kattäbäy-awän-tän-in i-ad-wär həkkəm iman-nāwän abäkkəḍ. Kunta dəy oḡa iyyän dəy-wän dəy-abäkkəḍ, nəla änadid yur-Abba, a t-ämoosän *Yisa Ālmasex*-i oḡadän wär-iwer abäkkəḍ. ²Ənta a ikfän iman-net i-ad-hanäy-umas takute ta hanäy-jarrāwät tenäšše n-ibäkkəḍän-nänäy; a-wen wadden näkkāneḍ yas a-s t-ija, ij'-e i-käl-äddunya təmda.

Amišəl n-a-wa innä Mässinäy

³Ašəmol n-təməzzuyt-nänäy i-Mässinäy, a t-ämoosän amišəl-nänäy i-färəḍän-net. ⁴Ere innän izzay Mässinäy uhən-däy wär iṭṭef alämärän-net, anəsbahu wärän oher härät d-tidət a ämoos, ⁵mäšan, əwadəm wa itamašalän tənna n-Mässinäy, təmdä-dd tārha n-Mässinäy s-ulh-net, ənta-den-däy a-wa isalmadän a-s nosay d-Mässinäy. ⁶Ere innän osay d-Mässinäy härät, adiš, iṭṭefet amišəl n-erhet n-Mässinäy s-əmmək wa s-t-əmešäl Yisa.

⁷Imärhan-in, wadden isälan n-alämär äynayän a fäl hawän-in-kattäbäy, änn-ak, alämär s-äru-däy, yur-eḡäf n-härät iket-net, ill'-e; alämär-en, a t-ämoosän, mäjräd n-Mässinäy wa s-äru d-has-təsläm. ⁸Hakd a-wen-däy, a-wen, wär hin-ikkəs a-s alämär wa hawän-in-kattäbäy, alämär äynayän a ämoos. Alämär, s-tidət-net, äsnäfaläl-tät-dd Yisa, täsnäfaläläm-tät-dd dəy kəwāneḍ fäl-a-s tihay, tiləmnät-in, ad-dd-itimləwləw ännur wa n-tidət dəy-edägg-nəsnät.

⁹Ere innän ənta izzay dəy-ännur wa n-Mässinäy, a-s ija a-wen, okəḍ d-əḡḡa-s dəy-äddin, əwadəm-en, iha tihay härwa. ¹⁰Ere wa irhän əḡḡa-s dəy-äddin, ih' ännur, wär t-dd-e-ifəl a-s äšnämäšräy əḡḡa-s, isiḍəw-t dəy-abäkkəḍ ¹¹mäšan, ere okəḍän d-əḡḡa-s dəy-äddin, iha tihay, irjaš dəy-tihay, wär-issen e-s ikka ed, ärmasnät-t tihay.

¹²Ilyaḍän-in, isälan-wi-däy, kattäbäy-awän-tän-in ed ibäkkəḍän-nāwän, inš'-awän-tän-in Mässinäy dəy-idəm n-isəm n-Yisa.

¹³Kəwāneḍ-i n-abbatän dəy-äddin, kattäbäy-awän-in ed təzzayäm Wa t-illän härwa wär t-illa a t-illan, kattäbäy-awän kəwāneḍ-i n-imawaḍän ed, təkräšäm ašäl fall-Iblis-i n-Anəmsod.

¹⁴Kattäbäy-awän-in kəwāneḍ-i n-aratän-in dəy-äddin ed, təzzayäm Abba.

Əktabäy-awän kəwāneḍ-i n-abbatän ed təzzayäm Wa t-illän härwa wär t-illa a t-illan, əktabäy-awän-in kəwāneḍ-i n-imawaḍän ed, iməşsuha əṭṭafnen s-sārho mäjräd n-Mässinäy dəy-ulhawän-nəsän a təmoosäm, təkräšäm ašäl fäll-Iblis-i n-Anəmsod.

Tuksəda n-Mässinäy, wär tidaw d-tärha n-wälät-äddunya

¹⁵ Wär tärhem äddunya wäla a-wa la äddunya. Ere irhan äddunya, wär ha tärha n-Abba ulh-net ¹⁶ fäl-a-s, a-wa la äddunya iket-net, jer-əttəkəbru wa n-derhanän wi läbasnen n-tayəssa wäla əttəkəbru wa n-derhanän wi n-tiṭṭawen d-aḍkul n-iman dəy-əttəkəbru wa dd-tirəw terše n-wälät äddunya, wädden Abba a dd-ifal, äddunya a dd-ifal. ¹⁷ Tidət ənta da: äddunya, ilkam iba-net ənta d-izəjraz-net məšan, əwadəm wa itamašalän erhet n-Mässinäy, iyäl.

Imiksänän n-Älmasex

¹⁸ Ilyaḍän-in, ajilal n-äddunya a nəha. Wädden təslam a-s ilkam Äddäžžal † wa n-ämiksän n-Älmasex? Ärheey ad-käwän-səlmədəy härwa ämära-däy, a-s osän-dd äd-däžžalän n-imiksänän n-Älmasex äjjootnen. Ənta-den-däy ašämol wa hanäy-isalmandän a-s ajilal n-äddunya a nəha. ¹⁹ Äddäžžalän n-imiksänän n-Älmasex-en, a-s t-əllan jere-näy wär t-illa a-s hanäy-han ed, ənnär ämoosän härät dəy-näy, wär hanäy-həkkən iroriyawan-näsän. Ašäl-i, fälän-anäy i-ad-dd-infiləl a-s iket-näsän, wär-ämoosän härät dəy-näy.

²⁰ Käwäneḍ iket-näwän, təssanäm a-wa ämoosän tidət ed ikf-iwän Wa n-Eməššeddəj, *Unfas Šäddijän*. ²¹ Yas, akätab wa hawän-in-jey, wär hawän-t-in-jey dəy-təssəba n-a-s innin wär təssenäm tidət, təssanäm-tät, təssanäm dəy a-s wär t-illa əmmək s-dd-izjər bahu tidət.

²² Ak äddäžžal-wa-däy n-ämiksän n-Älmasex-i-däy fäw, mi t-ämoosän? Adiš ämoos-t ere wa innän a-s Yisa wädden ənta a-s Älmasex, ənta-den-däy äddäžžal n-Älmasex wa wärän irḍa s-Abba wäla *Rure-s*. ²³ Ere wa wärän irḍa a-s Yisa, Rure-s n-Mässinäy, wär-irḍa dəy s-Abba; ere wa iqbalän Rure-s n-Mässinäy, iqbal dəy Abba.

²⁴ Käwäneḍ, a-wa s-təsläm ašäl äzzarän d-tomänäm s-YisaÄlmasex dəy-ulhawän-näwän, əṭṭəfät-t. Afäl təṭṭəfäm dəy-ulhawän-näwän a-wa s-təsläm ašäl äzzarän d-tomänäm s-Yisa, ad-tətbət tassayt-näwän d-Rure-s n-Mässinäy hakd Abba. ²⁵ Ənta da ärkəwäl wa hanäy-ijjäs Älmasex, inn'-anäy: «Näkk, hakkäy-käwän tämudre ta täylälät.»

²⁶ Yas, akätab wa hawän-in-jey, i n-ad-käwän-səmmətäräy d-ad-təjəm ənniyät i-äddinät-wi tattärnen ašəšk-näwän, ²⁷ səktəwäy-käwän-dd dəy a-s, Älmasex, issänyəäl Unfas-net fälla-wän. Yas, šämad iha Unfas-net ulhawän-näwän, adiš wär tämyatäräm s-ad-käwän-isäyär əwadəm wäl' iyyän, änn-ak Unfas-en-däy a käwän-madän-isäyär härät iket-net. A-wa isayra dəy ənta, ädduuttät a-s wär t-ihä bahu, yas, mašälät a-wa

† Ämakšar, ašänjo d-eməkkennəs n-Älmasex.

käwän-issäyra Unfas dəy-isälän n-tartit-näwän d-Älmasex. ²⁸ Ämära-hi ilyaḍän-in, yaymät tosayäm d-Älmasex i-ad nudabät tebädde data-s ašäl wa dd-mad-infiləl ed ad-hanäy-ijrəw nəṭṭaf immun, dihen, wär mad-nəmmujrəz, wär mad-nəkrukäḍ. ²⁹ Šämad təssanäm a-s Älmasex oṟad, adiš, əlmədät dəy a-s ere itamašalän a oṟädän iket-net, ara n-Mässinäy a ämoos.

A-wa dər-oläh älxal n-äddinät əzzäynen Mässinäy

3 Ənhəywät yas təmyäre n-tärha ta hanäy-ija Abba, tärha ta t-täwwäyät har hanäy-ija isəm: «Aratän-nin,» ənta-den-däy dəy a-wa nämoos. A-wen-däy a fäl wär hanäy-fəhhəmän käl-äddunya ed wär-əzzeyän Mässinäy.

² Imärhan-in, tidət-däy a-s aratän n-Mässinäy a nämoos ämära-däy, məšan, a-wa s-ilkam ad-t-numas, wär dd-änfaläl härwa; nəssan yas a-s ašäl wa dd-mad-iqqəl Yisa, ad-där-s naläh ed ad-t-nənhəy ənta iman-net s-älxal wa iha ämära-däy. ³ Ere ijärän äṭṭäma n-a-wen-däy-däy, adiš, isəšdəjet iman-net s-əmmək wa s-Yisa iman-net, šäddij.

Iba n-ihuk n-iman-net i-abäkkəḍ, färəḍ

⁴ Ere itamašalän abäkkəḍ, ilmədət a-s änimäšräy i-alämär n-Mässinäy ed abäkkəḍ, tanməšrayt i-alämär n-Mässinäy. ⁵ Təssanäm dəy a-s YisaÄlmasex, osä-dd i-ad-ikkəs ibäkkəḍän fäll-äddinät, ənta, wär t-illa abäkkəḍ t-iwarän. ⁶ A-wen-däy a fäl ere osayän d-Yisa härät-däy, adiš, ibḍəwet d-abäkkəḍ fäl-a-s ere wärän izzey Yisa, wär t-illa a ijrah dəy-isälän-net, a ihakkän iman-net abäkkəḍ.

⁷ Ilyaḍän-in, wär käwän-išinməšrəyet əwadəm wäl' iyyän. Ere itamašalän iqqud, oṟad ed Älmasex-i s-ilkäm, oṟad, ⁸ məšan, əwadəm ikfan iman-net abäkkəḍ, Iblis a t-ilän, Iblis dəy, ənta a äzzarän s-abäkkəḍ. *Rure-s n-Mässinäy, Yisa*, osä-dd i-ad-išäyşəd fäll-Iblis a-wa itamašal.

⁹ Əwadəm, e-d ämoos ara n-Mässinäy, ad-äbas olwa dəy-abäkkəḍ ed ikf-e Mässinäy tärna-net, ad-äbas ikfa iman-net abäkkəḍ ed ara n-Mässinäy a ämoos. ¹⁰ Ənta-den-däy a-wa ibḍän aratän wi n-Mässinäy d-wi n-Iblis. Ere wärän itəjj a oṟädän mey ere wärän irha äṅṅa-s dəy-äddin iket-net, a-di, wär-ämoos ara n-Mässinäy.

¹¹ Isälän wi fälla-näy dd-äzzubbätnen härwa s-tizarät, ätwänn'-anäy dəy-sän: «Nəmərhät jer-iman-näwän.»

¹² Wär nətilähet d-Kayin-i dəy-innähəḍ Iblis har ij'-iman n-äṅṅa-s. Mafäl ij'-iman-net? Ij'-iman-net fäl-a-s ənta Kayin, imojjan-net iläbasnen, a-s ija a-wen wi n-äṅṅa-s, i oṟadnen.

Tärha ta tänihäjjät jer-äṅṅatän

¹³ Ayətma-y, mikḍaw wa dər-wän jän käl-äddunya, wär-itäqqänet iyəfawän-näwän. ¹⁴ Näkkəneḍ, nəssan

a-s nänkär-dd dāy-tamättant, nəjjāš tāmudre. Tāmu-dre-en, ašāmol-net, tārha-ta nəja i-ayətma-nāy dāy-ād-din. Ere wārān irha ayətma-s dāy-āddin, enəmmettən hārwa a āmoos. ¹⁵ Ere okāḍān d-āṅṅa-s dāy-āddin iket-net, emājj n-iman a āmoos, təssanām a-s wār t-illa emājj n-iman ijrawān tāmudre ta täylälät. ¹⁶ *YisaĀlmasex*, ikfā tāmudre-net dāy-təssəba-nānāy. A-wen dāy a fāl, nākkāneḍ-dāy, iwar-anāy ad-nākf tāmudre-nānāy i-ayətma-nāy dāy-āddin. ¹⁷ Afāl inhāy āhaləs n-amār-rəzāy āṅṅa-s dāy-āddin āmiyatārān, wār has-oḍen tāhanint, əndek əmmək wa s-mad-ānn ha tārha n-Māssināy ulh-net.

¹⁸ Ilyaḍān-in, wār bāddādet tārha-nānāy yur-mājrād d-tāzude n-iləs yās, tumaset tārha-nānāy, tārha n-tidət əssiitbātān imojjan-nānāy.

¹⁹ Əmmək-wen-dāy a-s mad-nəlməd a-s təl'-anāy tidət, əmmək-wen-dāy day a-s mad-ismaḍān ulhawān-nānāy dat-Māssināy ²⁰ fāl-a-s, kunta sawārān-anāy ulhawān-nānāy uḍlem, Māssināy ojār ulhawān-nānāy, wār t-illa day a has-idrajan.

²¹ Imārhan-in, kunta wār hanāy-āswārān ulhawān-nānāy uḍlem, adiš, wār t-illa a hanāy-madān-isārmāy dat-Māssināy, ²² dihen ad-dāy-s nəttār-dāy, ad-hanāy-t-ākf ed nətṭaf alāmārān-net, nətamašal a-wa irha.

²³ Māssināy, ənta da a-wa fälla-nāy ifrāḍ: namənet s-*Rure-sYisaĀlmasex*, nənmārhet jer-iman-nānāy s-əmmək wa s-fälla-nāy-t ifrāḍ *Ālmasex*. ²⁴ Ere wa itamašalān alāmārān n-Māssināy, osay d-Māssināy, osay dār-s day Māssināy; *Unfas Šāddijān* wa hanāy-ikfa a hanāy-isalmadān a-s nosay d-Māssināy.

Bahu, wār-itāqqəl tidət

4 Imārhan-in, he kāwāneḍ! Wādden ere dd-ig-gādān inn'-awān Māssināy ad-t-dd-āšimašālān, təfləsām-t. Arəmāt-tān iket-dāy-nāsān təzzar, təssənām tayətte-nāsān Māssināy a dd-təfal mey a dd-əkkašān yās dāy-iyāfawān-nāsān. A-wen, janney-awānt i-ad-təlmədām a-s əddunya-ta-dāy, əbsayān dāy-s ān-nābitān n-bahu əjjootnen.

² Ənta da tamātart ta kāwān-madāt-səlməd a-s ādināt-en, *Unfas Šāddijān* n-Māssināy a tān-ihan mey: e d t-illām āwadəm əjjəyhān a-s *YisaĀlmasex* osā-dd əddunya dāy-tayəssa n-əgg-adəm, *Unfas* n-Māssināy a t-ihan, ³ māšan, āwadəm iket-net ākkuddālān ass n-*YisaĀlmasex* i-əddunya iqqal əgg-adəm, wār t-ihā *Unfas* n-Māssināy, *Unfas* wa n-əddāžžal a t-ihan. Əddāžžal n-*Ālmasex*-en, təslām a-s imal-dd, əssiilmādāy-kāwān āmāra a-s ijjāš-dd əddunya.

⁴ Kāwāneḍ-i n-ilyaḍān-in, Māssināy a kāwān-ilān, təkrāšām day tārna fäll-ānnābitān wi n-bahu fāl-a-s *Unfas* wa kāwān-ihān irna *Unfas* wa ihān kāl-əddunya. ⁵ Ānnābitān-en n-bahu, mājrād wa n-əddunya a tajjān, təsijād-asān day əddunya ed, terše a tān-təja ⁶ māšan,

nākkāneḍ Māssināy a hanāy-ilān. Ere wa āksuḍān Māssināy, ad-hanāy-isəjəd, ere wa wārān āksuḍ Māssināy, wār hanāy-mad-isəjəd. A-wen-dāy a hanāy-isalmadān *Unfas* wa ilkamān i-tidət d-*Unfas* wa išən-məšrəyān əddināt.

Māssināy, emārḥ

⁷ Imārhan-in, nənmārhet jer-iman-nānāy ed tārha Māssināy a dd-təfāl, ere wa s-təha tārha ulh-net, ara n-Māssināy t-izzayān a āmoos, ⁸ ere wa s-wār ha tārha ulh-net, wār izzey Māssināy ed Māssināy emārḥ. ⁹ Ənta da əmmək wa s-hanāy-dd-āsnāfāl Māssināy tārha ta hanāy-ija: āšmašāl-dd *Rure-s* wa n-iyān s-əddunya i-ad-hanāy-umas əssəbab n-tāmudre. ¹⁰ Ənta da a-wa əsidāttən tārha ta hanāy-ija Māssināy: wādden nākkāneḍ a t-ārḥānen s-tizarāt, ənta a hanāy-irḥān s-tizarāt ed āšmašāl-dd sār-nāy *Rure-s* i-ad-umas takute hanāy-madāt-təjrəw tenāšše n-ibākkāḍān-nānāy.

¹¹ Imārhan-in, šāmad Māssināy, ij'-anāy tārha togdāhāt d-a-wen-dāy, adiš, nākkāneḍ-dāy, iwar-anāy ad-nənmārḥ jer-iman-nānāy. ¹² Wār t-illa ere s-kāla inhāy Māssināy māšan, afāl nənmārḥa jer-iman-nānāy, ad-dd-iddək ulhawān-nānāy, isənnəfiləl day tārha-net dāy-nāy s-əmmək itbatān.

¹³ *Unfas Šāddijān* wa hanāy-ikfa Māssināy, ənta a hanāy-isalmadān a-s nosay d-Māssināy, osay day dār-nāy. ¹⁴ Māssināy, āšmašāl-dd *Rure-s* i-ad-umas *Āmaylas* n-əddunya. *Āmoos* a-wen a nənhay s-tiṭṭawen-nānāy, nətilyut day sār-s. ¹⁵ Ere əjjəyhān a-s *Yisa Rure-s* n-Māssināy, osay d-Māssināy, osay dār-s day Māssināy. ¹⁶ Nākkāneḍ, nəflas tārha ta hanāy-ija Māssināy ed, Māssināy emārḥ. Ere āmoosān emārḥ iket-net, osay d-Māssināy, osay dār-s day Māssināy.

¹⁷ Afāl tətbat tārha-nānāy i-Māssināy dāy-ulhawān-nānāy, wār-mad-nārmāy ašāl wa ilkāmān fāl-a-s, ad-nāj dāy-əddunya-ta-dāy tāmudre tolāhāt d-ta dāy-s ija *Yisa*. ¹⁸ Tārha d-tuksəḍa, wār tidawnāt ed, tārha, wār təyy edəgg i-tuksəḍa. *Yās*, ere s-wār ha ar tuksəḍa ulh-net, a-di tārha a wārāt ha ulh-net ed, tuksəḍa wār təjj ar dāy-təssəba n-tisnant təlkamāt. ¹⁹ Nākkāneḍ, ha tārha ulhawān-nānāy ed, Māssināy a hanāy-irḥān s-tizarāt. ²⁰ Ere innān: ārhey Māssināy, a-s ija a-wen āššunjāt āṅṅa-s dāy-āddin, a-di anəsbahu a āmoos fāl-a-s kāyy, kunta āṅṅa-k wa t-illān dat-tiṭṭawen-nāk, hanāyād-t, wār t-tārḥed, ma isalmadān s-tārha-nāk i-Māssināy-i wār hənneyād? ²¹ Alāmār wa hanāy-dd-oyyā *YisaĀlmasex*, ənta da: «Ere innān irha Māssināy, adiš ārhet day āṅṅa-s dāy-āddin.»

Isālan n-immun wa wār-ihā aššāk

5 Ere omānān a-s *Yisa* a-s *Ālmasex*, ara n-Māssināy a āmoos, ere irḥān amāraw adiš ad-ārḥ day arātān-net. ² Ənta da a-wa hanāy-isalmadān a-s nārha

aratän n-Mässinäy: tärha ta n-Mässinäy d-amišəl n-alämärän-net. ³ Ere innän irha Mässinäy, adiš, ämašälet day alämärän-net; alämärän-net day, wär sār-näy jen ežawe-wen-däy. ⁴ E d t-illäm ara n-Mässinäy, ässiynäy, äddoobät ad-ikrəš ašäl fäll-äddunya. Immun-nänäy a hanäy-ikfän tärna-ten-däy fäll-äddunya.

⁵ Äddunya-ta-däy, mi fälla-s madän-ikrəš ašäl kunta wädden ere wa omänän s-*Yisa* wa n-*Rure-s n-Mässinäy*? ⁶ *Yisa*, ənta a dd-äšmašäl Mässinäy s-äddunya i-ad-itwəsəlmäy däy-aman, inyäl ašni-net, ämoos takute. Wär dd-ijješ äddunya i-ad-itwəsəlmäy yas, ijjäštät-dd i-ad-itwəsəlmäy däy-aman, inyəl ašni-net i-ad-umas takute. A-wen, tajuhe hanäy-ija Unfas Šäddijän-i wärän ijənn a sāl tidət. ⁷ Ämära, kərađät tijuhaben a ässitbätnen a-wa ämoos *Yisa*: ⁸ Unfas n-Mässinäy, aman-wi-däy ätwäsəlmäy d-ašni-net wa inyälän a-s ämmut. Tijuhaben-tin-däy, tikkäräđen, iyyän n-emm a oharnät däy-a-wa ämoos *Yisa*.

⁹ Ənta-den-däy tajuhe ta ija Mässinäy fäll-Rure-s. Tajuhe ta n-Mässinäy, tojär ta n-dägg-adəm-i s-hanäy-räqqis ad-tän-nəfləs. ¹⁰ Ere omänän s-*Rure-s n-Mässinäy* däy, ad-isətbət tajuhe-ten-däy məšan ere wa wärän omen s-tajuhe n-Mässinäy, ija Mässinäy anəsbahu ed, wär-omen s-tajuhe-ta ija Mässinäy fäll-Rure-s *Yisa*. ¹¹ Tajuhe-en, ätwänn'-anäy däy-s a-s: Mässinäy, ikf'-anäy tämudre ta täylälät. Tämudre-en, ikf'-anäy-tät däy-idəm n-Rure-s, ¹² ere omänän s-*Rure-s n-Mässinäy*, ijraw tämudre-ten-däy, ere wärän sār-s omen wär tätmad-ijrəw.

Ätṭäma wa hanäy-äsjär *Yisa Älmasex*

¹³ Isälan-wi-däy hawän-in-əktäbäy däy-täkarđe-ta-däy, əktäbäy-awän-tän-in i-ad-käwän-səlmədäy käwäneđ-i omännen s-Rure-s n-Mässinäy *Yisa* a-s təjrawäm tämudre ta täylälät. ¹⁴ Fella-nänäy yur-Mässinäy, ənta da: Nəssan a-s Mässinäy, äsijäd-anäy, afäl a-wa däy-s nətattär, wär-änmäšräy i-erhet-net. ¹⁵ Šamad nəflas a-s äsijäd-anäy, e-d t-nədəl-däy, adiš, nəflas a-s a däy-s nəttär-däy, ad-hanäy-t-äj.

¹⁶ Ere däy-wän inhäyän äŋŋa-s däy-äddin har ämešäl abäkkəđ wärän išəkš temse, ittäret-as däy-Mässinäy i-ad-has-änš, ad-has-änš. A-wen, ənney-tän fäll-ibäkkəđän wi wären šəkš temse fäl-a-s, ill'-e abäkkəđ išaksen temse; wen, wär hawän-jənney ad-tədələm Mässinäy däy-təssəba-net. ¹⁷ Iba n-iqqud, abäkkəđ məšan, əllan-t ibäkkəđän wären šəkš temse.

¹⁸ Nəssan a-s ara n-Mässinäy, wär ihəkk iman-net abäkkəđ ed, ogaž-t *Rure-s n-Mässinäy* i-ad-fälla-s wär-ikreš Iblis-i n-Anəmsod ašäl.

¹⁹ Näkkäneđ, nəssan a-s Mässinäy a hanäy-ilän, nəssan day a-s äddunya-ta-däy iket-net, ännihəđ däy-s Iblis.

²⁰ Nəssan a-s *Rure-s n-Mässinäy*, osä-dd äddunya, ikf'-anäy tayətte-ta hanäy-madät-suksəđ Mässinäy wa s-ənta yas d-Rure-s *Yisa Älmasex* a-s əssəbab n-tassayt ta dār-s nəja. Ənta a-s Mässinäy, ənta a ihakkän tämudre ta täylälät.

²¹ Ilyəđän-in, agəžät iman-nəwän däy-älyibadät n-äššanämän a ämoosän-däy. Amin!

2 Exya

Äšajəš

¹ A-wa näkk wa n-änušäm hin-iktabän i-Kərya ta äsnäfrän Mässinäy ənta d-aratän-net wi s-tärha ta n-tidət a hasän-jeŷ, wädden day näkk Ʒas a hasän-ijan tärha-ten-däy, irh'-en day e d t-illäm ere issanän fäll-tidət ta dd-fälät Mässinäy. ² Tärha a-wen jat fäll-tidət ta häť ulhawän-nänäy, wär-ilkem day ad-tän-təzjar.

³ Ähuuläy-käwän-in, əttaräy däy-Abba Mässinäy d-Rure-s, ƷisaÄlmaseŷ, a käwän-ikfän ännuymät, tähanint d-älxer i-ad-näqqayəm nətəťaf tidət-net d-tärha-net.

Tämudre täsidäwät tidət d-tärha

⁴ Äsidäwät-ahi hullan ahänay wa jeŷ n-a-s häřät däy-aratän-näm, əlkamän i-tidət s-əmmək wa s-hanäy-äs-mätär Abba d-a-wen. ⁵ Ämära temärhit-in Kərya, ənta da a-wa däy-m ärhey: wär ham-in-kəttəbäy alämär äy-nayän, alämär wa ham-in-kattäbäy, äru d-fälla-näy t-dd-äzzäbbät Mässinäy, inn'-anäy: «Nəmärhäť jer-iman-näwän.» ⁶ Tärha, amišəl n-a-wa innä Mässinäy, alämär day wen-däy, äru d-has-təsläm, äddälil-net day, i n-ad-tənmärhəm jer-iman-näwän.

Iməkkerrəsän wi hänen äddunya

⁷ Äddunya-ta-däy, əjjäšän-tät-dd iməkkorras äjjoot-nen wären əqbel a-s ƷisaÄlmaseŷ, ijjäš-dd äddunya däy-tayəssa n-əgg-adəm. Ere s-təsled ijanna a-wen-däy, təlmədäd a-s eməkkerrəs d-äddäžžal n-Älmaseŷ a ämoos. ⁸ He käwəneđ! Wär-itäbäytalet älxidmät wa nə-ja jere-wän, änn-ak, əhəlät s-data däy-a-wa s-tomänäm i-ad-təjrəwäm marušät-net.

⁹ Ere änmäšräyän i-tənnä n-Älmaseŷ, unjäy itəťaf teŷäre-net, əlmədät a-s änimäšräy i-Mässinäy mäšan, ere wa itämašalän tənna-net, itəťaf teŷäre-net, osay d-Abba, osay day d-Rure-s. ¹⁰ Ere käwän-in-osän s-wädden teŷäre-ten-däy n-Ʒisa a iwway, wär has-torem ehän-näwän bäršey ad-där-s tahəřəm isofan i-ad-täqqəsäm i-a-wa ijänna. ¹¹ Ere has-orän ehän-net, ad-där-s itinməjj isofan, ad-där-s ahär ibäkkadän-net.

¹² Ill'-e a äjjeen s-ärhey ad-hawän-t-in-əktəbäy mäšan, wär-äddobey ad-hawän-t-in-səssiwəđäy s-älkađ d-täddäwät. Jaräy ätəťäma n-ad-käwän-in-asäy, ämmäjrädäy-awän näkk iman-in, umas-anäy a-wen-däy iket-net əssəbab n-tedäwit təmdat.

¹³ Ähuulän-käm-in məddana-s n-wälätma-m däy-äd-din ta n-diha-däy äsnäfrän Mässinäy. Amin!

3 Exya

Āsajəš

1 A-wa nakk wa n-ānušām hin-iktabān i-Gayəs wa s-tārha ta n-tidət a has-jeḡ.

² Emārḥ-in, əttarəḡ dəḡ-Mässināḡ ad-dəḡ-k wār-ija hārāt, alāḥ əssexāt-nāk d-əššahāt wa s-itəhhal immun-nāk s-data. ³ Āsdāwāt-ahi hullan ass wa hi-dd-jān ayət-ma-ḡ dəḡ-əddin kāy-dd-falnen, omälän-ahi iket-dəḡ-nāsän iqqud wa jed dəḡ-tidət d-alkum wa jed i-tidət.

⁴ Äywa, nakk, wār t-illa a sār-i irnan tedawit n-ad-salläḡ a-s aratän-in dəḡ-əddin, əjlayän s-iqqud dəḡ-alkum i-tidət.

Tihusay n-tämudre n-Gayəs

⁵ Emārḥ-in, ijraz-ahi hullan a-wa ähusken täjjäd i-imumənän iket-dəḡ-nāsän har tawəḡäd wi n-imäjarän kāy-in-tammärnen, ⁶ äjjəyhän iket-nāsän dat-*älkänisät*-ta-dəḡ-nänäḡ a-s äwadəm irhan äddinät a tämoosäd. Ärheey dəḡ-k ad-hasän-tilaläd hārkuḡ i-ad-udaben asikəl ässimḡärän isəm n-Mässināḡ ⁷ fäl-a-s, asikəl wa hän, isəm wa n-*Älmasex* a dəḡ-t-han, unjäyän fäw s-ad-ärməsän tadhəlt dd-falät inəzzulam. ¹⁸ Iwar-anäḡ näkkäneḡ-i n-imumənän ad-nədhəl meddän šund-win-dəḡ i-ad-där-sän nohar älxidmət näkkäneḡ-dəḡ i-ad-tənfəš tidət n-Mässināḡ fäll-ärori n-äkall.

Iba n-sārḥo n-Dəyutrif

⁹ Käla hin-əktäbäḡ təkarḡe jəzzuulät i-*älkänisät*-nawän mäšan, igdäl Dutrif-i irhän täzert

† — *ḡur-käl-Älyähud, ere wārän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl meḡ ere wārän ilkem i-əddin-nāsän, iket-net, änəzzalim a ämoos. A-wen-dəḡ a fäl tiwsaten ti iyyäḡnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-dəḡ, änəzzalim, äkafär (ere wārän issen s-Mässināḡ).*

dəḡ-hārät iket-net asjəd i-a-wa jānney, ¹⁰ ässiilmädäḡ-käy a-s afäl hin-oseḡ, ad-älläḡeḡ i-əddinät iket-dəḡ-nāsän tälläbäst ta itamašal d-tizmit ta hanäḡ-itäjḡ d-bahutän-wi hanäḡ-isawär. Təzzar day, wār təmda tälläbäst-net dihen ḡas, ässewäḡ fäll-a-wen iba n-asəb-bärrək n-imumənän-wi hin-tammärnen dihen, igdal day i-imumənän-wi äboknen i-a-wen ad-tän-səbbär-rəkän, dəḡ-a-s dəḡ-sän isamähaḡ, ijann'-asän: «Ere tän-äsbärräkän, ad-t-əkkəsäḡ dəḡ-älkänisät.»

¹¹ Emārḥ-in, täläḡ a-wa oläḡän wädden a-wa läbasän. Ere itamašalän a oläḡän iket-net, u-Mässināḡ a ämoos mäšan, ere itamašalän a läbasän, wār-issen s-Mässināḡ.

Sārḥo wa iwärän Dimitrus

¹² Dəḡ-isälän n-Dimitrus, äjjəyhän äddinät iket-nāsän fäll-milyaw-net, ilkam i-tidət, äsidättätntät timašalennet iqqud-net i-tidət ta n-Mässināḡ. Näkkäneḡ day, näjjəyha a-s oḡad, təssanäd day käy a-s tajuhe-nänäḡ, tidət.

Ajilal n-mäjräd

¹³ Ärheey ad-hak-ännäḡ hārätän äjjootnen mäšan, wār-ärheey ad-hak-tän-äjäḡ s-täddawat d-aḡänib ¹⁴ fäl-a-s, jaräḡ ätḡäma n-ad-käy-in-asäḡ šik, ədwənnəy där-k näkk iman-in.

¹⁵ Täqqimä-dd dəḡ-älxer. Ähuulän-käy-in imidiwän-näk, tähuuläd-in day imidiwän-nänäḡ s-iyän iyyän.

Hudd

Äšajəš

1 A-wa näkk, Hudd, wa n-akli n-*YisaÄlmasex* n-*äŋŋa*-s n-Yəqub hin-iktabän i-äddinät wi dd-iyrä Mässinäy-i n-Abba s-iman-net, irh'-en, ogaž-tän däy-təssəba n-*Yisa Älmasex*. ² Äsnədfäs fälla-wän Mässinäy tähanint d-tenäšše d-älxer d-tärha-net.

Inəsbuha

³ Imärhan-in, äsdärhänäy hullan ad-hawän-in-əktəbäy däy-isälan n-immun wa nohär, a-wen-däy a fäl hi-iqqäl äššil ad-hawän-in-əktəbäy təkərde-ta-däy i-ad-käwän-səmmətäräy i-ad-tənmänyüm däy-təssəba n-immun wa dd-äzzäbbät Mässinäy s-iyyät fäll-iməššed-dəjän.

(2 Bətrus 2:1-17)

⁴ Ektəbäy-awän-in fäl-a-s, əjjäšän-käwän-dd meddən n-ilämamasän n-inälläbäsän fäll-wär təssenäm s-äru d-ässewälän əlkəttabän däy-äššäreya wa däy-sän ilkamän, safrayän älmäyna n-ännuymət n-Mässinäy i-ad-hasän-ijrəw a-wen äsaru fäl äsməđäsän iman-näsän, əmmək-wen-däy a-s äkkuddälän *YisaÄlmasex*-i n-Emäli n-Ämakraš-nänäy.

⁵ Kud-däy əssanäy a-s a-wa-däy hawän-ässewäläy, təknam-t musnät, ärheey ad-käwän-dd-səktoy əmmək wa s-dd-iyläs Emäli tamətte ta n-käl-İşrayil däy-əkall wa n-Mişra, wi unjäynen omänän sār-s, đarät-a-wen, iny'-en kərəf. ⁶ Ektəwät-dd day änjəlosän wi dd-əzjären idəggan-näsän, ad-tattärän tärna tojərät ta əjrəwän, ogaž-tän Mässinäy däy-tihay ti n-ider ässuksəđnen, han tišəm äylalnen, äqqalän i-ašäl wa ilkamän mäqqärän.

⁷ Ektəwät-dd day ayərəm wa n-Sodoma d-wa n-Gomora d-iyärman wi n-edes-hasän, əkfän imuzäyän-näsän iman-näsän i-əlkäxbu, jan tanməšrayt togdähät d-ten-däy jän änjəlosän-win-däy, ad-tajjän idubnawän d-a-wärän il' əmmək, äzzäbbät-dd Mässinäy fälla-sän tisanant n-efew iyälän. A-wa tän-ijrəwän, älmital a ämoos s-hanäy-ikkas Mässinäy däy-taydärt. ⁸ Ilämamasän-winnin-däy s-hawän-janney, əntəneđ-däy a-wen-däy a tamašalän; iməhhurja əlwayän derhanän-näsän, saməđäsän iman-näsän, sifəttun däy-tärna n-Emäli d-ənjəlosän wi ikfa älxurmät. ⁹ Wen-härät wäla Mikaylu-i n-ənjəlos mäqqärän wär t-ija ed ašäl wa d-iknäs d-Iblis d-tinməšəkkin tafəkka n-ännäbi Mosa, wär t-ikwer

Mikaylu, inn'-as ƣas: «Oyyey-käy s-Mässinäy.» ¹⁰ Mäšan, ilämamasän wi s-hawän-janney, wär tän-išla ar tigəgar n-a-wa s-əžhalän, sikuforän. A-wa əssänän, wär t-əssenän ar s-ulhawän-näsän šund taysiwen, a-wen-däy day a sār-sän dd-orəwän əlhəllak.

¹¹ Iməskay, jän tabarät ta ija Kayin, täšnämäšräy-tän tärha n-azrəf šund a-wa ija Balam, ođä-dd fälla-sän älməššibät däy-təssəba n-a wa s-äffullägän šund a-wa ija Äkori.

¹² Tämoos tähađra-näsän däy-imjora-nəwän a äsikärakəđän fäl-a-s ed tän-əjjäšän wär t-illa a äheräkken hasän-igdalän täzähhawt däy-wär kəttəwän ar iman-näsän. Olähän d-tijäräken wär hen aman äwway ađu, olähän d-ihəškan wären tiirəw kud-däy s-äzzäman n-a-wen, olähän ƣas d-ihəškan ämmutnen ihənnin-däy s-afäl hin-əttəlbäyän, ad-əjən taməttant ta s-sənatät.

¹³ Änifäqqän d-tinäzzämären n-əjärew äššohätnen, wär tän-išla ar ejer data-sän n-təkuffe n-ijitän-näsän wi äsikärakəđnen. Olähän d-etran n-iməššoraj, itwar-asän Mässinäy edəgg härkuk däy-ehəđ wa ojarän täkkəwält däy-ihəđan. ¹⁴ Äru fälla-sän äloläy Inuk wa n-ahäya n-Adəm wa s-əssa a-s innä:

«Ənhəywät Emäli,
imal-dd ənta d-timərwen n-afđän
n-ənjəlosän-net wi šəddijnen»

¹⁵ i-ad-išräy dəgg-adəm iket-näsän, äny s-äššäreya-net e d t-illäm anəsbäkkəđ däy-təssəba n-e d t-illäm erk iji jan däy-əffulləg wa jän fäll-Mässinäy d-e d t-illäm mäjräd läbasän jan äddinät-ənnin-däy s-wär t-illa a däy-ässimjörän Mässinäy. ¹⁶ Meddən-win-däy, härkuk əkmän-tän iman-näsän, saləqqawän iman-näsän i-ad-hasän-ađənän äddinät tähanint, wär-əlkemän ar i-derhanän n-iman-näsän, wär tän-išla ar abərəj dat-äddinät d-təmmal n-äddinät i-ad-däy-sän dd-əkkəsän härät.

Ässas n-immun

¹⁷ Imärhan-in, käwəneđ, wär jem a-wen, ƣaymət kit-təwäm a-wa s-äru d-hawän-t-ənnän inəmmušal n-Emäli-nänäy *YisaÄlmasex* a-s hawän-jannen: ¹⁸ «Däy-ajilal n-äddunya ad-dd-asən äddinät wären əlkem ar i-derhanän n-iman-näsän käwän-jänen isəđsa.»

¹⁹ Təbəđdawt ƣas a dd-tirəwän jer-äddinät, wär-

əlkemän Ʒas ar i-a-wa hannäyän, wär t-illa a oharän d-*Unfas* n-Mässinäy.

²⁰ Kăwăneḍ-i n-imărhan-in, Ʒaymăt binnəwăm kăwăneḍ iman-năwăn tămudre-năwăn fäll-ăddin-năwăn wa šăddijän, tadjäm älhimăt s-tărna ta n-*Unfas Šăddijän*.

²¹ Səntəmăt iman-năwăn dăy-tărha n-Mässinäy dăy-a-s tăqqalām i-ad-kăwăn-ăkf Emăli-nănăy Ʒisa Ālmasex dăy-tăhanint-net tămudre ta täylälät.

²² Aḍənăt tăhanint i-ăddinăt wi jänen ulhawăn əssin, ²³ iyyăḍ dăy-săn, tăddoobem ad-tăn-dd-təntəšəm dăy-temse, täyləsăm-tăn; wi iyyăḍnen, aḍənăt-asăn tăhanint, tăhanint tärtayăt d-tuksəḍa. Udayăt făw i-an-

məḍas dăr-săn kud-dăy anməḍas d-isəlsa-năsän wi əs-măḍăsän s-erk imojjan-năsän.

Təmmal i-Mässinäy

²⁴ I-Wa äddooben ad-kăwăn-agəz dăy-e d t-illām iba n-iqqud, isəbdəd-dd-kăwăn dăy-ălxurmăt n-idəm-net wär kăwăn-iwer əlyib, təknam tedăwit, ²⁵ i-Mässinäy-i s-ənta Ʒas a t-illan, ənta-i n-Āmaylas-nănăy dăy-idəm n-*ƷisaĀlmasex* wa n-Emăli-nănăy, əlxurmăt d-təmyäre d-tărna d-ălxikmăt hărkuk dăy-ăzzămanän iket-năsän jer-wi okăyner wi n-ămăra-dăy hakd wi dd-malənen. Amin!

Tänäfalilt

Äšajəš

1 A-wa tänäfalilt ta dd-äsnäfaläl Mässinäy i-*Yisa* *Älmasex* i-ad-isəlməd eklan-net isälan n-härätän wi s-išwar jan. Däy-təssəba n-a-wen-däy a fäl sār-i dd-äš-masäl *Älmasex* änjəlos-net, näkk Exya-i n-akli-net, i-ad-hi-isəlməd s-isälan-win-däy näkk-däy. ² A-wa s-äjjəyhäy iket-net, ənhäyäy-t, ämoosän mäjräd n-Mässinäy d-tidət ta hi-dd-äsnäfaläl *Yisa* *Älmasex* a hawän-siyuläy diha-däy.

³ Ere iyran əlkəttab-i-däy däy-iktäb a-wa t-illän d-a-wa ilkämän, äšjad i-a-wa däy-ässewäl, ad-itamašal a-wa in-nä, tənəde-as ed a əndərrän yas a hin-äqqimän i-ad-it-bət a-wa innä.

Derhan n-Exya i-imumənän

⁴ A-wa näkk Exya, hin-iktabän i-*älkänisäten* ti n-əssayät hänen teje ta n-Azya. Ähuuläy-käwän-in, ikf-iwän Mässinäy-i dd-äzzarän, ill'-e, ilkam, ännuymät d-älxer. Daläy unfasän wi n-əssa t-əllänen dat-tasäqqaymut n-Mässinäy ta n-təmmənukəla däy-ad-käwän-äkf ännuymät d-älxer. ⁵ Ikf-iwän day *Yisa* *Älmasex*-i n-ämay-dal n-emäjjäyh n-tidət dd-äzzarän tanäkra däy-tamät-tant, ənta-i n-Ämänokal n-a-wa t-illän däy-imänokalän iwarän ärori n-äkall, ännuymät d-älxer.

Ənta a hanäy-irhan, äsdärfät-anäy däy-ibäkkadän-nänäy s-ašni-net wa inyälän a-s ämmut däy-təssəbanänäy. ⁶ Ənta a hanäy-ijän tawset n-*käl-tikutawen*, ij'-anäy däy-Təmmənəya-net i-ad-näxdəm i-Mässinäy-i n-Abba-net. Umaset älxurmät d-tärna, i-net härkuk! Amin!

⁷ Ənheywät-ak, imal-dd, äddeew d-tijäräken! Ad-t-tənhəy e d t-təlläm tiṭṭ, wälä äddinät wi däjnen tajəzzelt-net s-ajor. Ad-šoršənät tiwsaten n-äddunya iket-däy-näsnät, əlhənät däy-təssəba-net. A-wen, ad-äj, wär t-iha äššäk. Amin!

⁸ Innä Emäli Mässinäy-i ilän tärna iket-net: «*«Näkk a-s Tizarät, näkk a-s Tilkamät», † ənta a dd-äzzarän, ill'-e, ilkam.»*

A-wa dd-äsnäfaläl Mässinäy i-Exya

⁹ A-wa näkk, Exya wa n-əŋŋa-wän däy-äddin dār-wän oharän tiṭṭurt d-*Təmmənəya* ta n-Mässinäy d-tebädde däy-älyzabät däy-təssəba n-*Yisa*. Äzzäman wa d-əttär-mäsäy, ämewäyäy, əjjäšäy takärmüt däy-awtəl wa n-Batmus däy-təssəba n-iqqud wa jeṭ däy-iji n-isälan n-mäjräd n-Mässinäy d-tajuhe ta täjjäy fäll-*Yisa*. ¹⁰ Ašäl iyyän n-älxad-i n-ašäl wa n-Emäli, irmäs-ahi *Unfas Šäd-dijän*, əsley i-emäsl-i-däy äššoohen hi-olähän d-i n-täsinsäyt dār'-i ¹¹ hi-innän: «*Əktəb a-wa hännäyäd däy-əlkəttab, səssiwəde-d-t-in älkänisäten ti n-əssayät n-teje ta n-Azya hänen iyärman wi n-İfäsus d-Smirna d-Biryamus d-Təyatir d-Sardas d-Filadäfyä d-Läwdisa.»*

¹² Äšnäšlämäy dār'-i i-ad-ənhəyäy ere wa hi-ässewälän. Əkyädäy, ənhäyäy əssayät tiṭṭəl n-oräy ¹³ jer-ibdad ere olähän d-ägg-adəm. Ilsä emäls has-t-illan yur-iḍarän, ijbas s-taməntəka n-oräy. ¹⁴ Jan amzadän-net təməlle n-tikunen, olähän yas d-täduft wär-inxes härät, izajjār-dd ännur olähän d-imämmälän n-efew tiṭṭawen-net. ¹⁵ Jan iḍarän-net asmäymäy wa itäjj daroy täššiišdäj tahəst təzzar izzəzzəwät-t äwadəm; oläh emäsl-i-net d-i n-aman n-anji ošalnen s-äššahät. ¹⁶ İṭṭaf əssa etran däy-äfuss-net wa n-ayil, təz-jar-dd təkoba s-əmsädän imawän-net issənän emm-net, ija idəm-net asmäymäy wa täjj täfukt n-tarähut. ¹⁷ Ənhäyäy-t yas, heṭ-dd oḍey daw-iḍarän-net šund ämmuy mäšan, äswär-ahi äfuss-net wa n-ayil, inn'-ahi: «*Wär tärmeyəd, näkk a-s Tizarät, näkk a-s Tilkamät, ††18 näkk a-s wa iddarän. Tidət, ənhäyäy tamättant mäšan, näkk-da ämära, əddaräy amäylo. Näkk a itṭafän asäyar wa n-tamättant hakd-däy wa n-älaxärät.*

¹⁹ A tənhyäd-däy, jer-a-wa ijän d-a-wa itajjän d-a-wa ilkämän, əktəb-t iket-däy-net. ²⁰ Etran wi n-əssa han-näyäd däy-äfuss-in wa n-ayil d-əssayät tiṭṭəl n-oräy ti hannäyäd, əddaraj mäšan älmäyna-n-a-wen da: etran, əntəneḍ a-s änjəlosän n-älkänisäten ti n-əssayät; tiṭṭəl ti n-əssayät, əntänəteḍ a-s *älkänisäten* ti n-əssayät.»

Täkarde ta təkät älkänisät ta n-İfäsus

2 Inn'-ahi *Yisa*: «*Əktəb i-änjəlos n-älkänisät ta hät ayərəm wa n-İfäsus, änn'-as:*

† *Däy-Tälyunanit, itawänna i-Tizarät: Älfa, itawänna i-Tilkamät: Omega.*

†† *Däy-Tälyunanit, itawänna i-Tizarät: Älfa, itawänna i-Tilkamät: Omega.*

«Inn'-ak wa ittäfän əssa etran dāy-äfuss-net wa n-ayil, irjäšan jer-əssayät tiftəl ti n-orāy: ² Wār hi-ədrejnat timaşalen-nāk wāla tiluyyay-nāk wāla tebādde-nāk hārkuuk dāy-a-wa hed. Əssanāy a-s wār təşberäd erk äddinät; äddinät-wi jannänen s-bahu a-s əntäneḍ in-əmmušal-in a ämoosän uhən-dāy wār ämoosän a-wen, torämäd-tän, täsfäkkäräd-dd a-s inəsbuha a ämoosän iket-dāy-näsän. ³ Əssanāy a-s təbdadäd hārkuuk dāy-a-wa hed, tənähäyäd ayāna dāy-təssəba n-isəm-in mäšan, təşbäräd, wār kāy-ikkəs a-wen dāy-a-wa hed.

⁴ Hakd a-wen-dāy, ikm'-ahi fälla-k hārät iyyän: tārha tə-di-hi täzzarät s-kāla hi-tät-jed, äbas-hi-tät-jed, täqqäläd särs-s. ⁵ A-wen-dāy a fäl, əktəw-dd adwəyləl wa s-kāla t-jed dāy-dd-toḍed, tutabäd, täqqäläd-in timaşalen-nāk ti n-ibda. Afäl wār jed a-wen, he-kāyy! Malāy-kāy-in; afäl kāy-in-ogəzāy wār tätubäd, ad-əkkəsāy tefätelt-nāk dāy-edägg-net. ⁶ A-wen, wār hin-ikkəs a-s, ijraz-ahi fälla-k mikḍaw wa jed d-timaşalen n-käl-Nikula-i dār-jed mikḍaw wa dār-sän jey.

⁷ Ere ilän timəzzujen-dāy s-islä, isäjdət i-mäjräd wa itäj *Unfas Šəddijän i-älkänisäten*.

Wa ikräšan tärna fäll-Iblis d-tänḍärbaten-net, ad-t-šäksäy aratan n-ahəšk wa n-tämudre ihän älžännät n-Mässināy.»

Täkarḍe ta təkät älkänisät ta n-Smirna

⁸ Ätwänn'-ahi ḍarät-a-wen:

«Əktəb i-änjəlos n-älkänisät ta hät ayərəm wa n-Smirna, änn'-as:

«Inn'-ak wa n-Tizarät d-Tilkamät, † wa ämmun, iddär-dd, ⁹ əssanāy əmmək wa s-tätwarämäd d-əlläqqu-nāk mäšan hakd a-wen-dāy, kāyy a-s ägg-ehäre wa n-tidət. Əssanāy fäll-tälläbäsen-ti kāy-sawarän äddinät wi jannänen s-bahu a-s dāgg-Işrayil a ämoosän, a-s ija a-wen, wār ämoosän yas ar ehän n-äddin n-inaybadän n-Iblis. ¹⁰ Wār kāy-isärməyət älyizabät wa kāy-mad-səknən. Ad-äj Iblis i äjjootnen dāy-wän dāy-takärmüt i ad-tän-ižžurrəb s-a-wen-dāy, təjəm märaw išilan titwəžžurribäm dāy-təssəba n-äddin-nāwän. Kāyy, ətḥəf immun kud-dāy hak-t tamättant a-wen. Afäl dd-təzjäräd a-wen, ad-hak-äjäy älhäk, takənbut ta n-tämudre täylälät.

¹¹ Ere ilän timəzzujen-dāy s-islä, isäjdət i-mäjräd wa itäj *Unfas Šəddijän n-Mässināy i-älkänisäten*.

Wa ikräšan ašäl fäll-Iblis d-tänḍärbaten-net, wār-ihə miši n-ad-inhəy tamättant ta s-sänatät.»

Täkarḍe ta təkät älkänisät ta n-Biryamus

¹² Ätwänn'-ahi dāy:

† Dāy-Tälyunanit, itawännə i-Tizarät: Älfa, itawännə i-Tilkamät: Omega.

«Əktəb i-änjəlos n-älkänisät ta hät ayərəm wa n-Biryamus, änn'-as:

«Inn'-ak Wa ittäfän təkoba ta s-əmsädän imawän-net issənän: ¹³ Əssanāy diha d-təzzäyäd, dihen-dāy ad-təkkäs təmmənukəla n-Iblis ifəklan-net. Intibbas wa n-ämaksad-in n-ämaydal-in, yur-wän di-dāy d-izzäy Iblis ad-t-äba. Hakd a-wen-dāy, täqqimäd-dd kāyy, tosayäd dār-i, wār täkkuddäläd immun-nāk.

¹⁴ Mäšan, ill'-e a əndärrän hi-ikman fälla-k: əllan-t yur-k äddinät ətḥəfnen tayette ta n-Balam-i ittärän ad-äj äd-däbara i-Balak i-ad-əkšən käl-Işrayil isan n-taysiwen ämoosnen takute i-äşşänämän, əkfän iman-näsän i-iba n-täkrakid, ad-zinnun ḍarät-a-wen. ¹⁵ Əllan-t dāy yur-k äddinät s-əjraznät timaşalen ti n-inəḥḥulab wi n-Nikula. ¹⁶ A-wen-dāy a fäl, utab iket-di d-kāy-in-tisäy əknəsäy erk äddinät wi kāwän-hänen s-təkoba ta hät emm-in. ¹⁷ Ere ilän timəzzujen-dāy s-islä, isäjdət i-mäjräd wa itäj *Unfas Šəddijän i-älkänisäten*.

Wa ikräšan ašäl fäll-Iblis d-tänḍärbaten-net, ad-t-ək-fäy mana, †† a-wen, amənsi n-taləmmizt wärän ätwəz-zäy, äkfäy-t tazžədt mällät fäll-iktəb isəm äynayän s-wär t-illa ere t-issanän səl ere wa ijrəwän tazžədt-ten-dāy.»

Täkarḍe ta təkät älkänisät ta n-Təyatir

¹⁸ «Əktəb i-änjəlos n-älkänisät ta hät ayərəm wa n-Təyatir, änn'-as:

«Inn'-ak Wa s-itawännə *Rure-s n-Mässināy* s-olahnät titḥawen-net d-efew ähijäljälän s-äsimäymäyän idarän-net šund daroy äzziizzäwen: ¹⁹ Əssanāy fäll-timaşalen-nāk d-tārha ta jed i-äddinät d-iqqud wa jed dāy-immun särs-i d-əmmək wa s-tədhäläd tiläqqiwen d-tebādde n-hārkuuk ta jed dāy-a-wa hed. Əssanāy a-s timaşalen-nāk ti n-ašäl-i-dāy, ojärnät ti n-ibda ²⁰ mäšan, ikm'-ahi fälla-k a-wa-s täqbäläd i-taməḍt ta-s isəm-net Yizabil jännet s-bahu tännäbit n-Mässināy tajjät isəlan-net a tämoos, taqqäl i-inaxdimän-in əssəbab n-tanməşrayt ed jarrəw-asän s-bahu dāy-asəssäyər-net, tetäte n-isən n-taysiwen ämoosnen takute i-äşşänämän, ad-zinnun ḍarät-a-wen. ²¹ Əkfey-tät äzzäman dāy-tätub mäšan tunjäy təbḍa d-əlkəxbu-net. ²² Dāy-təssəba n-a-wen-dāy a fäl tät-mad-äjräy fäll-isəftay s-tisnant. Afäl dāy wār-ätubän imidiwän-net wi dār-tärtäy dāy-əlkəxbu, afäl wār-oyyen amişəl n-a-wa hasän-janna, ad-tän-säknäy ayäna ässuuskäḍän iket-dāy-näsän. ²³ Siwəḍäy fäll-a-wen-dāy iket-net tenäye n-aratan-net kərəf. Afäl ija a-wen, ad-əlmədnät *älkänisäten* iket-näsnät a-s näkk, näkk a issanän a-wa dāy-zinəzjumun dāgg-adəm d-a-wa sadərhanän. Hak əwadəm, ad-has-äjäy älhäk wa dār-änihäjjän ijitän-net.

†† A-wa amənsi wa dd-äzzäbbät Mässināy fäll-käl-Işrayil äzzäman wa d-hän tanəzruft. Itawänn'-as dāy Tälyunanit: Mana; itawänn'-as dāy-Təməşäyt: Taləmmizt n-Mässināy.

²⁴ Enney i-äddinät wi iyyäḍnen hänen *älkänisät* ta n-ayräm wa n-Təyatir, wären əlkem i-a-wa jänn tamäḍt ənnin-däy, wär-əlmədän a-wa-s itawänna härätän wi n-Iblis ättunkälnen, wär käwän-əswäräy uḍlem wäl' iyyän. ²⁵ Äknät asəmməgəggi däy-immun wa tətṭäfäm har käwän-in-asäy.

²⁶ Wi n-imärnan ällilnen erhet-in har ašäl wa ilkämän, ad-tän-səmmənukäläy fäll-tiwsaten, ²⁷⁻²⁸ äkfäy-tän təmmənukəla ta hi-ikfa Abba-nin, səmmənukäläy-tän fäll-tiwsaten,

əḍnən-tänät s-əššahät,

əjən-asnät atäytäy wa itäj j äwadəm i-ayäsis irazz.

Wa irnän, ad-t-äkfäy tatrīt ta n-emäyär.

²⁹ Ere ilän timəzzujen-däy s-islā, isäjdēt i-a-wa ijänna *Unfas Šaddijän i-älkänisäten!* »

Täkarḍe ta təkät älkänisät ta n-Sardas

3 «Əktəb täkarḍe i-änjəlos n-älkänisät ta n-Sardas, tənəḍ-as:

«Inn'-ak Wa ilän əssa unfasän wi n-Mässinäy d-əssa etran: Əssanäy fäll-timašalen-näk, täseyäläd äddinät a-s təddaräd a-s ija a-wen, tämmuud. ² Äj ənniyät, sudär-dd a-wa däy-k dd-äqqimän iket-di d-hin-itamättat ənta-däy fäl-a-s, əjrähäy-in a-s imojjan-näk, wär tän-iha-i ilan idəm dat-Mässinäy. ³ Əktəw-dd a-wa tätwäsäyräd d-əmmək wa s-has-təsled, tämašäläd a-wa hak-ätwän-nän, tutabäd. Afäl wär jed ənniyät, ad-käy-in-äyḍäräy šund emäkräḍ s-älwäqq d-wär-iha miši n-ad-jed fäll-a-wen.

⁴ Mäšan han-käwän iyyäḍ däy-Sardas di-däy wären əsmäḍäs imälsan-näsän. Win-hi, ad-əjən isəlsa mällol-nen, idawän dār-i ed ənihäjjän d-a-wen.

⁵ Wa ikräšän ašäl fäll-Iblis d-tänḍärbaten-net, ad-t-säl-säy ənta-däy isəlsa mällol-nen, wär hin-e-aməsäy isəm-net däy-əlkəttab wa n-tämudre, äjjayhäy ḍay dat-Abba-nin d-änjələsän-net a-s äwadəm-en, i-nin.

⁶ Ere ilän timəzzujen-däy s-islā, isäjdēt i-mäjräd wa itäj *Unfas Šaddijän i-älkänisäten!* »

Täkarḍe ta təkät älkänisät ta n-Filadäfyä

⁷ «Əktəb i-änjələs n-älkänisät ta n-Filadäfyä, änn'-as:

«Inn'-ak Wa šaddijän, ädduutten, itṭafän əsäyar n-Təmmənəya ta n-ämänokal Dawəd, əneḡ: Äwadəm wa s-orey ashär, wär t-illa ere äddoben ayäfal-net-has, wa s-t-äyfäläy ḍay, wär t-illa ere s-ilkam ad-has-t-ora. ⁸ Əssanäy fäll-timašalen-näk, əssanäy a-s wär təkned əššuhu mäšan hakd a-wen-däy, tətṭafäd mäjräd-in, wär täkkuddäläd isəm-in. A-wen-däy a fäl data-k orey ashär s-wär t-illa ere äddoben ad-t-iyfəl. ⁹ Ənhəy, ad-käy-äkfäy ašäl fäll-ehän n-äddin wa n-Iblis ijännen s-bahu a-s ənta a han ḍəgg-Älyähud wi n-tidət. Äddinät-en-hi, ad-hak-tän-in-sukäy, ärkäyän data-k, səmyärän-käy, isəlməd-tän a-wen s-tärha ta hak-jey. ¹⁰ Käyy,

tətṭafäd mäjräd-in, təbdadäd härkuk däy a-wa hed, a-wen-däy a fäl ad-käy-agəzäy näkk-däy däy-əssayät wa n-tisnant ilkämän däy-äddunya iket-net i-ad-ətwəžžur-rəbän ḍəgg-adəm iket-näsän.

¹¹ Maläy-in šik, əhəl iman-näk däy-immun wa tətṭafäd i-ad-wär däy-k itihäy äwadəm wäl' iyyän takənbut ta n-təmmənukəla.

¹² Wa ikräšän ašäl fäll-Iblis d-tänḍärbaten-net, ad-t-äjäy təmankayt däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän n-Mässinäy, Mässinäy, wär-ilkem ad-t-izjar. Äwadəm-en-hi, ad-fälla-s əktəbäy isəm n-Mässinäy, Mässinäy, d-isəm n-ayräm-net wa mäqqärän, a-wen, Yärussälām ta täynayät dd-e-təflət išənnawän. Äwadəm-wen-däy, ad-fälla-s əktəbäy isəm-in wa äynayän.

¹³ Ere ilän timəzzujen-däy s-islā, isäjdēt i-mäjräd wa itäj *Unfas Šaddijän i-älkänisäten!* »

Täkarḍe ta təkät älkänisät ta n-Läwdisa

¹⁴ «Ämära, əktəb i-änjələs n-älkänisät ta n-Läwdisa, änn'-as:

«A-wa näkk wa s-itawänna: Amin. Näkk a-s emäjjäy n-Mässinäy wa n-əmaydal, näkk a dd-äzzarän i-härät iket-net. ¹⁵ Enney: əssanäy fäll-timašalen-näk, əssanäy a-s wär sämmedäd, wär täkkusäd; tiyyät-i-däy, ismaḍ meḡ ḍay ukas, ad-hak-in-iššəm a-wen ¹⁶ mäšan šamad, tāllimzayed, wär täkkusäd, wär sämmedäd, ad-käy-in-äbsäy. ¹⁷ Janned: Näkk-i-däy, äbbiyäräy, wär t-illa fäw a hin-oḍanäy. Janned a-wen-däy a-s ija a-wen, wär təssenäm a-s ayäna a hed. Amäskoy käyy, läqqəwäd, dāryäläd, yäluläd. ¹⁸ Äyy-ahi ad-käy-sənnəmhəlāy: žänš fäll-i oräy äššišdäj efew i-ad-tətbət terše-näk i-ehäre; žänš fäll-i isəlsa mällol-nen i-ad-təštäräd; žänš fäll-i tidrəbba n-asäfar wa n-tiṭṭawen, səssəfäräd i-ad-təkned ahänay.

¹⁹ Əlməd a-s näkk, ere ärhey a sasayadäy, yattäläy-t i-ad-ilməd s-a-wen. A-wen-däy a fäl utab, tukasäd däy-alkum-hahi. ²⁰ Səjäd! Näkk da ibdädän dat-əmm n-ehän, takäwkawäy-t: ere hi-islän, or'-ahi, ad-fälla-s əjjəšäy, ahäräy dār-s, ahär dār-i.

²¹ Wa ikräšän tärna fäll-Iblis d-tänḍärbaten-net, ad-t-äkfäy turhajät n-ad-där-s ənyəymäy fäll-tasäqqaymut-in ta n-təmmənukəla, s-əmmək-wa-däy s-näkk iman-in, əkräšäy fälla-s tärna yas, änyaymäy d-Abba-nin fäll-tasäqqaymut-net ta n-təmmənukəla.

²² Ere ilän timəzzujen-däy s-islā, isäjdēt i-mäjräd wa itäj *Unfas Šaddijän i-älkänisäten!* »

A-wa dd-änfalälän däy-išənnawän

4 Ḍarät härätän-wi-däy, əkyädäy, ənhäyäy däy-išənnawän ashär ämerän. Inn'-ahi emäsl-i-wənnin s-əsley hi-olähän d-täsinsäyt: «Awən-dd, ad-käy-säknäy ämära härätän wi əlkamnen.» ² İḍkäl-ahi *Unfas Šaddijän* älwäqq-wen-däy s-išənnawän, ənhäyäy dihen

tasäqqaymut n-tämmənukəla fäll-äqqiim äwadəm.
³ Äwadəm-en, ij' asmäymäy wa tajjänät tihun n-tillat-
 en ti s-itawänna žasəb d-sarədwan. Tasäqqaymut-net
 ta n-tämmənukəla, äyiläyyäläy-tät azännäzzal ijan ti-
 husay olähnen d-ti n-tekädäyt ta n-tasämäymayt s-
 itawänna žimrud. ⁴ Enhäyäy day a-s tasäqqaymut-ən-
 nin, äyiläyyäläynät-tät sänatät timərwen n-tasäqqay-
 mut n-tämmənukəla d-əkkožät fäll-äqqimän sänatät
 timərwen n-amyar d-əkkož ässimlälnen, jan iket-däy-
 näsän, koronatän, a-wen, tikənbuten n-oräy.

⁵ Tasäqqaymut tännin täzzarät, zajjärän-tät-dd es-
 samän d-imäslan d-ejjajän, äryanät data-s əssayät
 tiftəl ti äššiwwärnen əssa unfasän wi n-Mässinäy.

⁶ Tasäqqaymut-ənnin-däy day, ill'-e data-s a olähän d-
 ejärew wa səmmän s-dd-ässikta älmäyña-net təšədje
 ta n-täšoka. Tasäqqaymut, han-tät əkkož häřätän əd-
 darnen änimäyläynen ammas-net. Häřätän-en-hi,
 ämoos data-sän hakd-däy čara-sän, tičrurəjen.

⁷ Häřätän-win-däy əddärnen, wa äzzarän däy-sän, han-
 t ifäqqän n-ahär; wa s-əssin, han-t ifäqqän n-esej; wa
 s-kärađ, oläh idəm-net d-i n-äwadəm; wa s-əkkož, oläh
 d-ejäft illayän. ⁸ Häřätän ənnin n-əkkož əddärnen, hak
 iyyän däy-sän ila säđis afrewän əlsanät tičtawen däy-
 ammas hakd-däy däy-afälla. Ehäđ d-ašäl, əčtəfän
 əsahäy jannen:

«Emäli Mässinäy,
 käyy-i ilän tärna iket-net,
 käyy-i t-illän, telled-t, təlcamäd:
 Šäddijäd, šäddijäd, šäddijäd!»

⁹ E-d jän əkkož häřätän-win-däy əddärnen əsahäy-ən-
 nin-däy-däy, timələn älxurmät, samyarän, tumayän i-
 ere wa s-ənta a iyälän äqqimän fäll-tasäqqaymut ta n-
 tämmənukəla, ¹⁰ ad-ärkäyän imyarän wi n-sänatät
 timərwen d-əkkož dat-wa äqqimän däy-tasäqqaymut
 ta n-tämmənukəla s-ənta a iyälän, aməlän-t, əkkəsän
 tikənbuten-näsän ti n-tämmənukəla, äjrən-tänät dat-
 tasäqqaymut, ənnən:

¹¹ «Emäli-nänäy, Mässinäy!
 Täniihäjjäd d-älxurmät
 d-semyar d-tärna
 ed käyy a dd-ixläkän häřät iket-net;
 ijjäš-dd a-wen ənniyät-näk yas, jed-t.»

Ašäyol n-Mässinäy

5 Enhäyäy čarät-a-wen däy-äfuss wa n-ayil n-ere
 wa äqqimän fäll-tasäqqaymut ta n-tämmənukəla
 əlkəttab warän ikətabän fäll-idmawän-net issənän,
 warän-t day əssa izəzla has-əgdalnen amer. ² Oläsäy
 day ahänay n-änjəlos däy-wi n-imärnan, ibdad, ijanna
 s-afälla: «Mi äddoben, änihäjja d-ad-ärz izəzla-wi-däy
 n-əssa, arr əlkəttab-wa-däy?»

³ Äbä-dd äwadəm däy-išənnawän d-äkall d-ider n-
 äkall äddoben arr-net, äba-dd wäla ere äddoben

asəjarah däy-ammās-net. ⁴ Enhäyäy a-s äbä-dd äwadəm
 orän əlkəttab-ənnin-däy, wäla i issəjrähän däy-s, yas
 ad-sakäläläy. ⁵ Älwäqq-wen-däy ad-hi-innä iyyän däy-
 imyarän: «Susəm, wär təlhed! Enhəy-t-ak ägg-Yähuda
 wa n-ahär n-ahäya n-ännäbi Dawəd, ikräš tärna, äd-
 doobät teräzze n-izəzla wi n-əssa, arr əlkəttab.»

⁶ Enhäyäy älwäqq-wen Ašäyol/ibdadän däy-tasäqqay-
 mut ta n-tämmənukəla änimäyläyän häřätän wi n-
 əkkož əddärnen d-imyarän wi n-sänatät timərwen d-
 əkkož. Ašäyol-i-hi, s-tənnəd iyras, ila əssa iskawän d-
 əssayät tičtawen. Tičtawen-tin-däy a-s əssa unfasän wi
 dd-äšmašäl Mässinäy fäll-ärori n-äkall iket-net. ⁷ Irjäš-
 dd Ašäyol har dd-osa ere wa äqqimän fäll-tasäqqay-
 mut ta n-tämmənukəla, irmäs fälla-s əlkəttab wa ičtəf
 s-äfuss-net wa n-ayil.

Ätwamäl Ašäyol n-Mässinäy

⁸ Irmäs əlkəttab-ənnin-däy yas, ärkäyän häřätän wi
 n-əkkož d-imyarän wi n-sänatät timərwen d-əkkož
 dat-Ašäyol, ad-t-timəlän, yabbädän-t. Hak iyyän däy-
 sän ičtəf tehärdänt d-alkas n-oräy ičkarän əlyənfärän.
 Alkasän-ənnin n-oräy d-isəkkurora wi əđnäyän, ämmit-
 tälän tittar n-älyibadät n-iməššeddəjän n-Mässinäy.

⁹ Äwwayän əsahäy äynayän däy-jannen:
 «Ärhuj-ak ad-tärməsäd əlkəttab,
 tärzəd izəzla wi n-əssa t-härnen
 ed tämmud, jed iman-näk takute,
 täsdärfed s-ašni-näk tamətte s-ämära, ikräš-tät Mäss-
 inäy.

Tamətte day, han äddinät
 n-e d t-tälläm tawset,
 d-e d t-illäm awal,
 d-e d t-tälläm tumast
 d-e d t-illäm əddəwəl iwarän ärori n-äkall.

¹⁰ Jed-tän äljämäyät n-käl-tikutawen ixdamän i-Mäss-
 inäy,

jed-tän däy-Təmmənəya-näk
 i-ad-äxkəmän fäll-äkall.»

¹¹ Oläsäy day akäyad, əsley i-eməsli n-änjəlosän ək-
 nanen əjut, afdän fäll-timərwen n-afđän. Äyiläyyäläyän
 tasäqqaymut ta n-tämmənukəla d-häřätän wi n-əkkož
 əddärnen d-imyarän wi n-sänatät timərwen d-əkkož.

¹² Əđkälän imäslan-näsän, ad-jannen s-afälla:

«Ašäyol wa iyrasän i-ad-umas takute,
 tärhuj-as tärna d-ärrəzäy d-särho d-äššahät
 d-semyar d-älxurmät d-təmmal.»

¹³ Əsley day i-a-wa dd-ixläkän iket-däy-net jer-a-wa
 ihän išənnawän d-a-wa iwärän ärori n-äkall d-a-wa t-il-
 län daw-äkall d-a-wa ihän ejärew wa səmmän, a-wa
 dd-ätwäxläkän iket-net, išənnawän d-äkall, a-wen-däy
 iket-net, irmas əsahäy, ijanna:

«Tärhuj təmmal d-semyar
 d-älxurmät d-tärna täylälät

i-ere wa äqqimän föll-tasäqqaymut ta n-tämmenükela d-Ašäyol.»

¹⁴ Tämä taswält-ten-däy yas, ässägdälän härätän wi n-äkköz äddärnen, ännän: «Amin!» Ärkäyän imyarän äntäneḍ-däy ässayät-wen, ad-yabbädän.

Ämer n-izəzla wi n-säḍis

6 Oläsäy, äkyädäy; änhäyäy Ašäyol a-s irza azäzlo wa äzzarän däy-wi n-ässa härnen älkəttab. Esley i-iyän däy-härätän wi n-äkköz äddärnen a-s iḍkäl emäslinet šund ejjaj, innä: «Yyāw!» ² Innä a-wen yas, äkyädäy: änhäyäy ebäje mällän inay äwadäm itṭafän ässä, tätwäkf-e korona, a-wen, takənbut n-tämmenükela. Äwadäm-en, emärn, iglä day i-ad-ärn.

³ Irza Ašäyol azäzlo wa s-ässin ihärän älkəttab yas, äsley i-wa s-ässin däy-härätän wi n-äkköz äddärnen a-s innä: «Yyāw!» ⁴ Enhäyäy ämära ebäje šäggäyän dd-imälän, ijrāw ähaləs wa t-inäyän tädabit n-ad-ikkəs älyafyät föll-ärori n-äkall i-ad-änmөлhəsän äddinät jer-iman-näsän; änta-i-hi, ijrāw täkoba šajreet.

⁵ Irzä Ašäyol azäzlo wa n-käraḍ yas, äsley i-wa s-käraḍ däy-härätän wi n-äkköz äddärnen a-s innä: «Yyāw!» Äkyädäy, änhäyäy ebäje käwälän inay äwadäm itṭafän älmizan däy-äfuss-net. ⁶ Esley i-emäslid-d-ifälän jer-härätän wi n-äkköz har innä: «Kelu n-älkäma-i, älyim-net ašäl n-älxidmät n-äwadäm mey käraḍ kelutän n-tärruza mäšan, wär täfnežäd härät däy-əz-zäyt wäla däy-asməd wa n-läynäb.»

⁷ Irzä Ašäyol azäzlo wa n-äkköz iyfälän älkəttab yas, äsley i-härät wa s-äkköz iddärän a-s innä: «Yyāw!»

⁸ Äkyädäy, änhäyäy ebäje dalen inay ere iwar isəm: «Tamättant», äsiläl älxärät d-a-wa t-ihän däy-äddinät iket-net. Ejräwän tärna föll-täzune n-äkall ta n-äkközät i-ad-änynön imuzäyän-net s-täkoba d-laz d-turhənwawen ti läbasnen tamälsanen d-tiwäysen.

⁹ Irzä Ašäyol azäzlo wa n-səmmos yas, änhäyäy däy-išənnawän, daw-tasəskärt ta föll-yarräsnät taysiwen ti n-tikutawen däy-ehän n-ämudd wa mäqqärän, iman n-äddinät wi äba däy-təssəba n-mäjräd n-Mässinäy d-ajəyh däy-s i-äddinät. ¹⁰ Äḍkälän iman-en-hi imäslan-näsän s-afälla, ännän: «Emäli-nänäy wa šäddijän, äddutten, ma s-täqqaläd, tarəd äššäreya wa n-jere-näy d-imuzäyän n-äkall? Ma s-täqqaläd täšəjəd däy-sän eya n-asänyal wa jän i-ašni-nänäy?» ¹¹ Ijrāw hak iyyän däy-sän emäls mällän, ätwänn'-asän ad-sunfən äzzäman ändärrän əšbärän har dd-əmdəwän ayətma-sän d-imidiwän-näsän wi dər-oharän älxidmät länen s-ad-där-sän alähän əssəbab n-tamättant.

¹² Enhäyäy ḍarät-a-wen Ašäyol a-s irzä azäzlo wa n-säḍis iyfälän älkəttab yas, ijä-dd äkall äškäḍkäd-i-däy ässuksäḍän, käwal täfukt šund aläššo, šäggay ewär iket-net šund ašni, ¹³ jän-dd etran föll-äkall aftəktək wa dd-täjjän aratän n-ašar dihad tän-iwwəšwäš aḍu

äššoohen. ¹⁴ Olämän-in išənnawän šund älkəttab itidh äwadäm, ähonän iḍayän d-iwtälän. ¹⁵ Enhärän imuzäyän n-äkall iket-näsän, jer-wi n-imänokalän, hakd wi n-käl-eket d-wi n-imänokalän n-älyəskär d-wi n-imärrəzäyän d-käl-äššahät, wär-əzleyän wi n-eklan d-wi n-ilällan, äffärän iket-däy-näsän däy-iyäyan d-itäqqän n-iḍayän. ¹⁶ Sayären, jannen i-iḍayän d-isəwlan: «Aḍəwät-dd fölla-näy i-ad-wär hanäy-ihənnəy ämänokal wa äqqimän föll-tasäqqaymut ta n-tämmenükela, änjärät-anäy iket-di d-fälla-näy isidəw aḍkär n-Ašäyol ¹⁷ ed ašäl wa mäqqärän d-itakkäs älxär, osä-dd. Mi däy-s-e-iyləsän?»

Käl-Išrayil wi n-temeḍe d-äkközät timərwen d-äkköz n-efäḍ iwär ešwäl

7 ḍarät-a-wen, änhäyäy äkköz änjələsän s-hak iyyän däy-sän däy, ibdad däy-iyät däy-tisdas n-äkall ti n-äkközät. Hak iyyän ännihäd däy-iyän däy-aḍutän wi n-äkköz i-ad-wär-äsraräj wäl' iyyän däy-sän föll-äkall wäla föll-ejärew wäla fall-ihəškan.

² Enhäyäy day änjələs iyyän har dd-ifäl emäynäj itṭaf azäzlo n-Mässinäy-i iddärän. Ässewäl s-afälla i-äkköz änjələsän wi ejräwənen turhajät n-ad-əbxəsän äkall d-ejärew wa səmmän, inn'-asän: ³ «Tazidert, wär jem säbxas däy-äkall wäla däy-ijərwan wäla däy-ihəškan har näj ešwäl föll-timme n-eklan n-Mässinäy iket-däy-näsän.» ⁴ Esley älwäqq-wen i-a-wa dər-ogdähän äddinät wi iwär azäzlo n-Mässinäy: temeḍe d-äkközät timərwen d-äkköz n-efäḍ † n-äwadäm dd-əzjarnen tiwsaten n-Išrayil iket-däy-näsnät:

⁵ Märaw d-ässin n-efäḍ n-äwadäm, †† əzjarän-dd tawset ta n-Yähuda;

märaw d-ässin n-efäḍ n-äwadäm, əzjarän-dd tawset ta n-Rubin;

märaw d-ässin n-efäḍ n-äwadäm, əzjarän-dd tawset ta n-Gad;

⁶ märaw d-ässin n-efäḍ n-äwadäm, əzjarän-dd tawset ta n-Azir;

märaw d-ässin n-efäḍ n-äwadäm, əzjarän-dd tawset ta n-Naftali;

märaw d-ässin n-efäḍ n-äwadäm, əzjarän-dd tawset ta n-Mänasa;

⁷ märaw d-ässin n-efäḍ n-äwadäm, əzjarän-dd tawset ta n-Simonyn;

märaw d-ässin n-efäḍ n-äwadäm, əzjarän-dd tawset ta n-Lewi;

märaw d-ässin n-efäḍ n-äwadäm, əzjarän-dd tawset ta n-Isakar;

⁸ märaw d-ässin n-efäḍ n-äwadäm, əzjarän-dd tawset ta n-Zabilon;

märaw d-ässin n-efäḍ n-äwadäm, əzjarän-dd tawset ta n-Yusəf;

māraw d-əssin n-efəḍ n-āwadəm, əzjarän-dd tawset ta n-Bānyamin.

Tänäfalilt n-iməššeddəjän wi hänen äljännät

⁹ Ənhäyāy day ɗarät-a-wen, tamətte n-əddinät-i-däy tājjet s-wär t-illa ere äddooben asiḍən-net. Tamətte-ənnin-däy, han-tät äddinät n-e d t-illäm əddəwəl d-e d t-təlläm tawset d-e d t-təlläm tamətte d-e d t-illäm awal. Əbdadän dat-tasəqqaymut ta n-Təmmənəya d-dat-Ašəyol, əssiimlälän, ətṭafän iləktan n-tišday.

¹⁰ Əzzajän iməslan-näsän s-afälla, jannen:

«Əlyəllas-nänäy, Məssināy-i äqqiimän fäll-tasəqqaymut ta n-təmmənukəla d-Ašəyol a yur-t-illa.»

¹¹ Əbdadän ənjələsän iket-näsän wi əniməyläyänen tasəqqaymut ta n-təmmənukəla d-imyarän d-härätän wi n-əkkoz əddärnen, ärkäyän dat-tasəqqaymut ta n-təmmənukəla, əssənsän timmawen-näsän fäll-əkall, ad-yabbädän Məssināy, ¹² jannen:

«Tidət-däy a-s təmmal d-älxurmät d-särho d-təmayit d-semyar d-tärna d-əššahät, i n-Məssināy härkuk! Amin.»

¹³ Issəstän-ahi iyyän däy-imyarän ɗarät-a-wen, inn'-ahi: «Ma ämoosän äddinät-wi-däy əssiimlälänen? Ənde s-dd-hän?» ¹⁴ Əneḡ-as: «Məssi-y, a-wen, käyy a t-issanän.» Inn'-ahi älwəqq-wen: «A-wa äddinät wi dd-toyyä təyaz-zabit ta məqqärät, əsserädän isəlsa-näsän, issəmläl-tän ašni wa n-Ašəyol. ¹⁵ A-wen-däy a fäl əbdadän dat-tasəqqaymut ta n-təmmənukəla n-Məssināy. Ehəḍ d-ašäl, yabbädän-t däy-ehän n-ämudd-net wa məqqärän. Ere wa äqqiimän fäll-tasəqqaymut ta n-təmmənukəla däy-ehän-net, a tän-ogazän. ¹⁶ Wār-ilkem ad-əllozän, wāla ad-əffudän, wāla ad-tän-təssirya təfukt wāla a äkkusän a ämoos-däy ¹⁷ fäl-as Ašəyol wa ihän ammas n-tasəqqaymut ta n-təmmənukəla, iman-net a tän-e-iḍənän, ayəḍ-tän s-ersan wi n-aman əddärnen, irsəy-in Məssināy e d t-illäm ämiṭṭ däy-tiṭṭawen-näsän.»

Eməsli n-tisinsäyən ti n-əssayät

8 Irzä Ašəyol azəzlo wa s-əssa yas, əssosäm a-wa ihän išənnawän iket-däy-net har fälla-s tokäy təzune n-əssayät. ² Ənhäyāy ɗarät-a-wen əssa ənjələsän wi əbdadnen dat-Məssināy, ijrāw hak iyyän däy-sän təsinsäyt tiyyät.

³ Osä-dd ənjələs iyyän, ibdəd edes i-tasəskärt ta fäll-tajjänät tikutawen, itṭaf əkoss wa hän iməkkärora iknän däy-oräy. Ijrāw isəkkurora əjjootnen i-ad-tän-isəḍəw d-tittar n-tamətte ta n-iməššeddəjän n-Məssināy, isäry a-wen-däy iket-net fäll-tasəskärt ta n-tikutawen n-oräy t-təllät dat-tasəqqaymut ta n-təmmənukəla, əssewəḍ-in day fäll-a-wen tittar n-iməššed-

dəjän n-Məssināy. ⁴ Əhohän iməkkurora, əlkəmnät-asän tittar n-iməššeddəjän n-Məssināy.

⁵ Iḍkäl ənjələs ɗarät-a-wen əkoss wa däy-raqqän əlyənfärän, iḍkär-t däy-efew wa iwärän tasəskärt ta n-tikutawen təzzar, ibsäl-t-dd fäll-əkall, jän ejjajän älwəqq-wen-däy d-iməslan d-essamän, əškəḍkəḍ əkall.

Əshəḍän ənjələsän wi n-əkkoz təsinsäyən-näsän

⁶ Əsdəwän ya ənjələsän wi n-əssa ətṭafnen təsinsäyən ti n-əssayät i-əshəḍ-nəsnät.

⁷ Əshəḍ wa əzzarän təsinsäyt-net, oḍän-dd ijidrəšän əddewnen d-efew irtayän d-ašni fäll-əkall, intäs əttələt n-əkall d-əttələt n-ihəškan d-a-wa t-illän däy-teyəšše iket-net.

⁸ Əshəḍ ənjələs wa s-əssin təsinsäyt-net, ifäl-dd a olähän d-aḍay əhijäljälän išənnawän, oḍä-dd däy-ejərew. Iqqäl əttələt n-ejərew wa səmmän ašni älwəqq-wen-däy. ⁹ Əba əttələt n-e d t-illäm əmudär ihan ejərew wa səmmän, ittəyṭəy əttələt n-a-wa ila ejərew däy-turfen.

¹⁰ Əshəḍ ɗarät-a-wen ənjələs wa s-kəraḍ təsinsäyt-net, ifäl-dd atär məqqärän əhijäljälän šund emämmäl išənnawän, oḍä-dd fäll-əttələt n-ijərwan d-ersan.

¹¹ Atär-en, isəm-net: «Təsəmme.» Oḍä-dd yas, issəsmäm əttələt n-aman har təmmut təššəm n-əddinät iket-näsän wi tän-əswänen.

¹² Əshəḍ ənjələs wa s-əkkoz təsinsäyt-net, təjjäš tewete əttələt n-təfukt d-əttələt n-ewär d-əttələt n-etran, ijməḍ-tän əttələt n-ənnur-näsän har əbas itimləwləw əttələt n-ehəḍ d-əttələt n-ašäl.

Iməskay äddinät iyyäḍ

¹³ Əkyädäy day, əsley i-əjəft illayän däy-ijəḍ däy-äl-häwa, iḍkal eməsli-net, ijanna: «Iməskay, Xəxx-däy, iməskay imuzäyän n-əkall älwəqq wa d-e-səhəḍän ənjələsän wi n-kəraḍ hin-əqqimnen təsinsäyən-näsän!»

Əshəḍ ənjələs wa s-səmmos təsinsäyt-net

9 Əshəḍ ənjələs wa s-səmmos təsinsäyt-net, ənhäyāy atär dd-ifalän išənnawän har dd-oḍä fäll-əkall, ätwəkf-e asəyar n-anu wa wärän ila ider ihän əlaxärät. ² Or' atär-ənnin anu-en, izjār-t-dd a olähän d-tahəst-i-däy təssuksəḍät, issəkwäl əho wa dd-izjārän anu təfukt d-älhəwa. ³ Əho-ənnin-däy, təzjār-t-dd tašwalt təlsät ərori n-əkall, tašwalt-en, təjraw əssäm olähän d-wa ihän izurdam. ⁴ Təjraw tašwalt-ənnin-däy alämär n-ad-wär ɗes teyəšše wāla ihəškan wāla idom-män, ätwänn'-as yas ad-əkk əššar-net dəgg-adəm wi s-wär-iwer ešwäl wa n-Məssināy timmawen-näsän. ⁵ Əddinät-en, wär təjrew tašwalt turhajät n-tenäye-näsän, wär təjrew a säl turhajät n-ayəzzəbu-näsän har fälla-sän takəy təqqän n-səmmos orän. Təsəmme n-tisnant n-älyizabät-net toläh d-a-wa s-itifrəy əwadəm äkiwät-

tät ezerdäm. ⁶ Täqqän-ten-däy n-səmmos orän, ad-takəy tammäyän dägg-adəm i-tamättant mäšan, wär tät-järrəwän, sadārhanän-tät mäšan, tifäqqut-asän.

⁷ Tašwalt-ənnin, toläh d-ibəjwan əsidäwnen i-tikawt n-amjār, iyāfawän-näsän, iwar-tän a olähän d-koronatän, a-wen, tikənbuten n-oräy, olähän idmawän-näsän d-wi n-dägg-adəm, ⁸ lan amzadän olähnen d-tišəkkaḍ n-tiḍeḍen, lan day isenän olähnen d-wi n-ehran. ⁹ Ijerjar-näsän, s-tənnəd, təzoli a tän-ilsan, eməsli n-afrewän-näsän, oläh d-turfen ti n-amjār ti hubun ibəjwan əkkanen edägg n-amjār. ¹⁰ Lan tilänkäwen lanen teskärt šund ta n-izurdam, tilänkäwen-näsän en-däy a ih' əssäm wa s-tikwəttin dägg-adəm har əkəyən səmmos orän. ¹¹ Lan əmänokal wa ənnihəḍän däy-anu wa wärän ila ider ihän əlaxärät s-ənta a-s ənjəlos wa n-əlaxärät, isəm-net däy-Ÿəbranəyya: Abbädon; isəm-net däy-Tälyunanit: Ab-bolyon. Almäyña n-isəm-net: Əmahlak.

¹² Əlməššibät wa əzzarän okäy mäšan, əlkamän-as-dd əssin härwa.

Əshəḍ ənjəlos wa s-səḍis təsinsäyt-net

¹³ Əshəḍ ənjəlos wa s-səḍis təsinsäyt-net, əsley i-eməsli dd-ifalän tisəttuytay ti n-əkkožät n-tasəskärt n-oräy ta n-tikutawen t-təllät dat-Məssinäy. ¹⁴ Inn' eməsli-en i-ənjəlos wa s-səḍis itṭəfän təsinsäyt: «Arr-in ənjəlosän wi n-əkkož əkrädnen edes i-əjərew wa məqqärän s-isəm-net Ifrəyti.» ¹⁵ Əmerän-dd ənjəlosän-win-däy n-əkkož əssayät-wen-däy n-ašäl-wen-däy n-ewär-wen-däy n-awätay-wen-däy i-ad-ənyən əttələt n-dägg-adəm ed a-wen-däy a-s ətwarän a ijä a-wa-däy. ¹⁶ Ətwänn'-ahi a-wa dār-ogdäh əlyəskär wa inäyän ibəjwan, oseyt-t iwwəḍ sənātät timaḍ n-ajjim n-əwadəm. ¹⁷ Ibəjwan-ənnin d-əddinät wi tän-näyən, ənta da əmmək wa s-hi-dd-ənfälälän: iməlsan-näsän, i n-təzoli šəggəyät šund efew, i dalatnen šund tekädäyt ta n-telällit lät əlqim s-itawänna: Safir; ja təroye ta itəjj əlkəbrit. Iyāfawän n-ibəjwan, olähän d-iyāfawän n-ehran, izajjār-dd efew d-ihohan d-əlkəbrit imawän-näsän. ¹⁸ Əlməššibatän-winnin-däy n-kəraḍ dd-zajjār-nen imawän n-ibəjwan, efew d-əho d-əlkəbrit, əlhäsän əttələt n-dägg-adəm ¹⁹ ed ibəjwan ənnin-däy, əššar-näsän, imawän-näsän d-tilänkäwen-näsän a iha fäl-a-s olähnät tilänkäwen-näsän d-taššälən, lan iyāfawän s-tiḍərrun dägg-adəm. ²⁰ Unjäy a-wa dd-əqqimän däy-dägg-adəm wär-ənyən əlməššibatän-ənnin-däy s-ad-ibḍəw d-əššänämän wi əknän s-ifassän-näsän, unjäyän s-ad-əbḍəwän d-əlyibadät n-alšinän d-əššänämän wi əknän i-iman-näsän s-oräy d-azrəf d-daroy d-tihun d-isäyerän wären əddobät ahənay wəla məsällät wəla rəjjoš. ²¹ Unjäyän day s-ad-əbḍəwän d-iji n-iman d-əkkəriku d-asəmməḍəs n-iman d-tikra.

Tänäfalilt n-ənjəlos wa itṭəfän əlkəttab wa n-ayätas n-əššəreya

10 Olasäy day ahənay n-ənjəlos n-eməššehi a-s dd-ifäl isənnawän təls'-e tejäräkt, iqqal-as azän-nəzzal takənbut, oläh idəm-net d-täfukt, olähän iḍarän-net d-timänkayen n-efew, ² itṭaf däy-əfuss-net əlkəttab əntəkkän əmerän. Ibdäd s-aḍār-net wa n-ayil fäll-əjərew wa səmmän, ibdäd s-wa n-təšälje fäll-əkall. ³ Inḍaw teyərät tolähät d-eməsli n-ahär inijjəwän. Əsyärät ɣas, əkewänän-as iməslan n-ejjajän wi n-əssa. ⁴ Əttäräy ad-əktəbäy a-wa ənnän ɣas, əsley i-eməsli dd-ifalän isənnawän a-s hi-innä: «Əštär a-wa ənnän ejjajän wi n-əssa, wär t-təkəbäd.» ⁵ Iḍkäl ḍarät-a-wen ənjəlos-wənnin ənhäyäy əsixätärtär fäll-əjərew d-əkall əfuss-net wa n-ayil s-ebre n-isənnawän, ⁶ ihəḍ s-Məssinäy-i iddärän dd-ixläkän isənnawän d-əkall d-ijəwan d-a-wa tän-ihän iket-net, innä: «Täqqän, təmdä-dd.» ⁷ Afäl is-səntä ənjəlos wa s-əssa ewet n-təsinsäyt-net, ad-dd-imdəw əddərəj n-Məssinäy wa s-a ija a-wa-däy iffar, dihen, ad-itbət a-wa ənnän ənnəbitän-i n-eklan-net.

⁸ Əssewəl-ahi day eməsli wa s-əseley ifal-dd isənnawän, inn'-ahi: «Əgləw, ərməs əlkəttab wa əntəkkän əmerän ihän əfuss n-ənjəlos wa əsixätärtärän fäll-əkall d-əjərew.» ⁹ Ohəzäy-dd ənjəlos i-ad-hi-əkf əlkəttab wa əntəkkän, inn'-ahi: «Ərməs əlkəttab, təkšəd-t, ad-is-mam däy-təsa-nək mäšan däy-emm-nək, ad-aläh d-torawät təzude.» ¹⁰ Ərməsäy-dd əlkəttab däy-əfuss n-ənjəlos, əkšey-t ɣas, ija däy-emm-in təzude ta n-torawät mäšan, osa təsa-nin ɣas, sāmum däy-s. ¹¹ Ətwänn'-ahi əlwəqq-wen: «Səlməd härwa timət-tawen d-tiwsaten d-awalän d-imənokälän a-wa hasän-itwār Məssinäy.»

Tijuhawen n-Məssinäy ti n-sənātät

11 ḍarät-a-wen, tätwäkf'-ahi tezewt tolähät d-härät n-teləwəyət ta n-eket, ətwänn'-ahi: «Əgləw, əkət ehän n-əmmud wa məqqärän n-Məssinäy d-tasəskärt ta n-tikutawen, siḍənäd-dd a-wa dār-ogdähän əddinät-wi däy-s ɣabbädnen Məssinäy ² mäšan, äyy ayalla-net, wär t-keṭäd ed əjrawän fälla-s inəzzulam † tärna, ad-əjən əkkožät timərwen n-ewär d-əssin tikukulän ayərəm wa šəddijän. ³ Ad-hin-šəmmişäləy tijuhawen-nin ti n-sənātät əlsänen isəlsa wi ilass ere itṭafän iba, ad-əjən efəḍ n-ašäl d-sənātät timaḍ d-səḍisät timərwen siyulän isälän wi hasän-dd-əssawäy Məssinäy.

⁴ Tijuhawen-en n-sənātät, əntänäteḍ a-s əzzäytunitän wi n-əssin d-tiftəl ti n-sənātät əbdädnen dat-Eməli n-əkall. ⁵ E-d ittär əwadəm ad-hasän-iyšəd härät, ad-dd-izjār efew imawän-näsän ihläkän isənja-näsän, əm-

† — ɣur-käl-Əlyəhud, ere wärän əmoos ägg-Əlyəhud s-aləšäl mey ere wärän ilkem i-əddin-näsän, iket-net, ənəzzalim a əmoos. A-wen-däy a fäl tiwsaten ti iyyəḍnen iket-nəsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, ənəzzalim, əkəfär (ere wärän issen s-Məssinäy).

mæk-wen-däy a-s mad-ämmät äwadəm a ämoos itat-tärän ad-hasän-iyšəd härät. ⁶ Ejrāwän turhajät n-ad-äyfelän išənnawän, əgdälän i-əjəna ad-iwət a əkkän tajjän isälan wi dd-äwwäyän ħur-Mässinäy. Ejrāwän day turhajät n-ad-əjən aman ašni, zəzzubbun-dd fäll-ākall ännuy n-älmäššibät iket-net, älwäqq d-äs-därhänän a-wen iket-net.

⁷ Afäl əssəmdän d-asəssiwäq d-isälan wi dd-äwwäyän, ad-fälla-sän idəw awäys wa dd-madän-izjār anu wa wärän ila ider ihän äläxärät, ärn'-en, äny'-en; ⁸ äqqaymənät-dd tifəkwen-näsän däy-təfärre n-ayrəm wa däy-tazəmmayän iməssorha-net, däy-edägg wa däy-ätwäšlāb Emäli-näsän fäll-tajəttewt. Ayrəm-en, äti-wäjj'-as isəm n-ämada, itawänn'-as, Sodoma; itawänn'-as day: Mišra. ⁹ Ad-əkrəšän äddinät n-timəttawen iket-däy-näsnät d-tiwsaten-näsnät d-awalän-näsnät, d-əddəwəlän-näsnät iket-näsän, kəraḍ išilan d-təzune əkyadän däy-sän, əgdälän-asän ad-änbəlän. ¹⁰ Ad-äd-däwen imuzäyän n-ākall hullan däy-təssəba n-a-wa s-tän-äba, äd-əjən äzzəhotän, ənməkfən älhäkän jer-iman-näsän, fäl-a-s ännäbitän-ənnin-däy n-əssin, əssəknän imuzäyän n-ākall ayäna hullan ¹¹ mäšan, afäl okäyän kəraḍ išilan d-təzune winnin-däy, ad-dd-ifəl unfas n-tämudre n-Mässinäy ijjäš ännäbitän-ənnin n-əssin, ənkärän-dd däy-taməttant, tərməs tarəmmeyt äddinät wi tän-hannäyən iket-näsän.» ¹² Eslän ännäbitän wi n-əssin i-eməsli äššohen hasän-innän däy-išənnawän: «Awənät-dd diha.» Təḍkäl-tän tejäräkt, əkkän išənnawän, əkyadän däy-sän išənja-näsän. ¹³ Äškäḍkəḍ äkall s-äššahät älwäqq-wen-däy, təzə tāzune n-ayrəm ta s-märawät, ämmun əssa afḍän n-äwadəm däy-äškəḍkəḍ-wənnin-däy; ärmäyän äddinät wi iyyäḍnen, ad-samyarän Mässinäy-i ihän išənnawän. ¹⁴ Okäy älmäššibät wa s-əssin mäšan, hewät! Os'-iwän fäw wa s-kəraḍ.

Äshäḍ änjəlos təsinsäyt ta s-əssayät

¹⁵ Äshäḍ älwäqq-wen änjəlos wa s-əssa təsinsäyt-net, jän iməslan äššoohätnen däy-išənnawän jannänen:

«Ämära-däy, təmmənukəla fäll-äddunya, ti n-Emäli-nänäy Mässinäy d-Älməsax-net i-ad-imnukəl härkuk.»

¹⁶ Ənkärän imyarän wi n-sənatät timərwen d-əkkəz fäll-tisäqqima-näsän ti t-əllänen dat-Mässinäy, oḍän data-s, ärkäyän data-s, äsḍäsän timmawen-näsän äkall, ad-t-yabbädän, ¹⁷ jannen:

«Emäli Mässinäy-i ilän tärna, käyy-i t-illän, talled-t, təkamäd, nomal-käy ed təssəbtätä d-təmmənukəla-näk s-tärna-näk.

¹⁸ Ibda, äḍḍukren-käy əddəwəlän wi n-inəzzulam †

† — ħur-käl-Älyähud, ere wärän ämoos ägg-Älyähud s-aläšäl mey ere wärän ilkem i-äddin-näsän, iket-net, änäzzalim a ämoos. A-wen-

mäšan, ašäl-i, aḍkär wa-näk, a dd-madän-infiləl fälla-sän, ašäl-näk wa däy-šarräyäd inəmmuttan, osä-dd.

Iwwäḍ älwäqq wa däy-mad-təjəd älhäk i-eklan-näk-i n-ännäbitän d-äddinät wi led n-iməššeddəjän-näk iket-däy-näsän, ässimyarän-käy wi n-iməššuha hakd wi n-tiläqqiwen, älwäqq wa n-ahälak n-imahlakän n-äkall, osä-dd.»

¹⁹ Älwäqq-wen, ämerä-dd ehän n-ämudd n-Mässinäy wa mäqqärän däy-išənnawän, ätwänhäy däy-s əssən-doqq wa iha əlkəttab n-ärkäwäl n-tassayt wa n-jer-Mässinäy d-tamətə-net, jän əssamän ḍarät-a-wen d-iməslan d-ejjajän; äškäḍkəḍ äkall, ənfärän-dd ijidräšän šuharnen.

Tänäfalilt ta n-taməḍt d-alyaḍ wi iknäs ämudär

12 ḍarät-a-wen, təzjār-dd təkunt təssuksäḍät išənnawän. Ənhäyäy taməḍt təyəsät täfukt təbdad fäll-ewär, təsiwär märaw etran d-əssin eyäf-net, märaw etran d-əssin əddasnen šund takənbut n-ämənokal eyäf-net. ² Taməḍt-ənnin, la ənniyät, tərməstät tiżzurt n-ajəraw n-eyäf, təsikäläl a-wa däy-has-ja tisnant.

³ Tənfäläl-dd təkunt tiyyät day däy-išənnawän, ənhäyäy ämudär mäqqorän šäggäyän han ifäqqän n-äyata ilan əssa iyäfawän d-märaw iskawän, hak eyäf-net-däy, təwar-t takənbut n-təmmənukəla. ⁴ Ifräḍ-dd telänkəwt-net əttlət n-etran wi hənən išənnawän, ijärtän-dd fäll-akäll. İbdäd-dd ḍarät-a-wen dat-taməḍt i-ad-hin-ilməz ara-net afäl dd-iwä. ⁵ Təkräš taməḍt alyäḍ s-ənta a madän-ixkəm s-tärna tolähät d-ta n-təzoli fäll-əddəwəlän iket-näsän, iwä-dd alyäḍ ħas imməḍkäl älwäqq-wen-däy, ämewäy s-Mässinäy d-tasäqqaymut ta n-təmmənukəla-net. ⁶ Taməḍt ənta, təjewäḍ s-tanəzruf-i-däy has-itwär Mässinäy edägg däy-mad-has-itḥaf tenäfäkt har təj efäḍ n-ašäl d-sənatät timəḍ d-säḍisät timərwen.

⁷ İnkär ḍarät-a-wen amjār mäqqoorän däy-išənnawän. İməl-t amjār äššoohen jer-Mikaylu d-änjəlosän wi has-əlkamnen d-ämudär wa hən ifäqqän n-äyata d-änjəlosän wi has-əlkamnen. ⁸ Ätwärna äyata d-änjəlosän wi has-əlkamnen, äbas hasän-t-təlla tayimit däy-išənnawän. ⁹ Ätwäjär-dd äyata wa mäqqärän, ätwästäy-dd, izjār-dd išənnawän. Ənta a-s aššäl wa n-ibda s-itawänna İblis meḍ Äššäyḥan-i n-eməkkerrəs n-äddunya təmda, ätwäjär-dd fäll-äkall ənta d-änjəlosän-net.

¹⁰ Esləy ḍarät-a-wen i-eməsli äššoohen ijannen däy-išənnawän:

«Ämära, ässayät wa n-əlyəllas, iwwäḍ-dd.

Mässinäy, äsnäfaläl-dd tärna-net d-Təmmənəya-net!

däy a fäl tiwsaten ti iyyäḍnen iket-näsnät, ti n-inəzzulam. — Ašäl-i-däy, änäzzalim, äkäfär (ere wärän issen s-Mässinäy).

Elxækum, ijjäš ifassän n-*Älmase*x-net
fäl-a-s ere wa s-käla isaqlam ayætma-näy,
isaqlam-tän ehäð d-ašäl yur-Mässinäy,
ätwästäy-dd, äbas ih' isönnawän.

¹¹ Ekräšän fälla-s ayætma-näy tärna
däy-tössöba n-ašni wa n-*Ašäyol*
d-mäjräd n-Mässinäy wa däy-tajäyhen äddinät,
wär jen tärha n-härät däy-tämudre-näsän,
əqbälän tamättant däy-tössöba n-*Ašäyol*
d-däy-tössöba n-mäjräd n-Mässinäy.

¹² A-wen-däy a fäl isönnawän
d-imuzäyän-näsän, nufloyät!

Mäšan iməskay imuzäyän n-äkall d-əjärew wa səmmän

fäl-a-s Iblis, äzzubbät-in sār-wän,
ikn'-e aḍkār uješ ed issan

a-s a-wa has-in-aqqimän däy-älwäqq i jəzzulän.»

¹³ Ilmäð ämudär wa hän ifäqqän n-äyata a-s ätwästäy-
dd däy-isönnawän, äträkkät-dd fäll-äkall yas,
ästäyänän tamäðt ta toräwät alyað. ¹⁴ Mäšan təjraw
tamäðt afrewän əssin n-əjäft mäqqoorän, təggäd sār-
sän här täwwäð edägg wa has-itwārän däy-tanəzruft i-
ad-däy-s təjraw tenäfäkt, tətwigäz däy-aššäl har täj di-
hen kärað iwətyan d-təzune. ¹⁵ Inhäy aššäl a-s təbok
tamäðt ad-t-təjmäð yas, ora emm-net, ijär-tät s-əjəju
n-aman ogdähän d-əjärew i-ad-tät-əkšən. ¹⁶ Mäšan,
ohäy äkall tinahäyən i-tamäðt, ämerä-dd, ilmäz-in
aman wi-s ijär äyata tamäðt. ¹⁷ Ikn' aḍkār n-tamäðt
ujəš n-äyata, iglä i-ad-iknəs a-wa dd-äqqimän däy-
aratän-net, a tän-ämoosän äddinät iket-näsän wi
tamašalnen alämärän n-Mässinäy tajäyhen däy-isälän
n-ŷisa.

¹⁸ Osä-dd äyata, ibdäd däy-asälim n-əjärew wa səmmän.

Tänäfalilt ta n-əssin imudärän

13 Oläsäy, ənhäyäy ämudär iyyän ilan märaw
iskawän d-əssa iŷäfawän a-s dd-izjär əjärew wa
səmmän. Hak eŷäf, təwar-t takənbut n-təmmənukəla
tiyyät, hak idəm-däy, iktab fälla-s isəm əsikafärän.

² Ämudär wa ənhäyäy, oläh d-wašil; tihw-net,
šuharnät, emm-net, oläh d-i n-ahär. Ikn'-e äyata tärna-
net, d-təmmənukəla-net d-tädabit mäqqoorät.

³ Ämudär-ənnin, iyyän däy-iŷäfawän-net, ih'-e abuyəs
däy-edägg n-əsənsay wärän itəzzəy mäšan, izzäy.
Iqqäl-a-wen täkunt i-imuzäyän n-äkall iket-näsän,
əlkämän i-ämudär. ⁴ Ad-ŷabbäd äddunya iket-net äya-
ta ed ənta a ikfän ämudär tärna. Tärkäy tamətte iket-
net dat-ämudär, ad-t-ŷabbäd, janna: «Mi ogdähän d-
ämudär, mi ihälän amjär dār-s?» ⁵ Ijräw ämudär turha-
jäät n-ad-isəffəlyäy, isəkkufär har äj əkkožät timərwen
n-ewär d-əssin. ⁶ Ad-ijanna ämudär härätän läbasnen
fäll-Mässinäy, igaggär isəm-net, d-edägg wa däy-izzäy

d-a-wa izzäyän isönnawän iket-net. ⁷ Ijräw turhajät n-
ad-iknəs iməššeddəjä, ärn'-en; ijräw tärna fäll-e d t-
təlläm tawset d-e d t-təlläm tamətte d-e d t-illäm awal
d-e d t-illäm əddəwəl. ⁸ Ad-ŷabbädän imuzäyän n-äkall
iket-näsän ämudär-ənnin, iŷabbäd-t e d t-illäm
äwadəm s-wär-ikteb isəm-net yur-axälak n-äddunya
däy-əlkəttab n-tämudre n-*Ašäyol* wa ätwäyräsän.

⁹ Ere ilän timəzzujen s-islam, isäjdət: ¹⁰ «Ere wa s-inna
Mässinäy ad-ijjəš takärmüt, ad-tät-ijjəš, ere wa s-inna,
ad-t-täks täkoba, ad-t-täks. A-wa əssayät s-hak
eməššeddəj-däy, ibdädət fäll-iman-net däy-immun,
ikuyədet.»

¹¹ Ənhäyäy dəy ämudär iyyän dd-izjarän äkall, il'
iskawän əssin olähnen d-i n-ekrär mäšan isawal šund
äyata. ¹² Itamašal tädabit ta itamašal ämudär wa äz-
zarän iket-net däy-a-s äjjəyħ ämudär wa äzzarän i-a-
wen. Išahäššäl äkall d-imuzäyän-net ad-äyḷəbdän
ämudär wa äzzarän äboyäšän däy-edägg n-əsənsay s-
izzäy äbuyəs-net. ¹³ Ämudär wa s-əssin, ija tikunen
äjjootnen mäqqornen dat-äddinät, izizəbbut-dd wäla
efew wa n-isönnawän fäll-äkall. ¹⁴ Išäšk käl-äkall s-
tikunen ti-s äddobät ad-tänät-äj dat-ämudär wa äz-
zarän äboyäsän s-izzäy abuyəs-net. Issärð'-en s-ad-
əjən äššänäm əssimŷärän ämudär wa äzzarän t-äs-
bayäsän s-täkoba mäšan, izzäy. ¹⁵ Ijräw ämudär wa s-
əssin tädabit n-ad-äj iman däy-äššänäm wa olähän d-
ämudär wa äzzarän i-ad-itamäjräd äššänäm-ənnin,
isasänŷa äddinät iket-näsän wi t-wären əyḷəbed.

¹⁶ Äšhəššäl ämudär äddinät iket-näsän: wi mədroynen
hakd-wi əššämnen, wi ärzäyən hakd wi läqqəwnen,
wi n-ilälän hakd wi n-eklan, ad-tän-iwär ešwäl fäll-
ifassän-näsän wi n-ayil d-timmawen-näsän. ¹⁷ Äbas t-il-
la ere äddoben ad-izänš wäla ad-ittuzžär afäl wär t-iw-
er ešwäl-wənnin-däy, ešwäl-wənnin dəy ənta a-s isəm
n-ämudär mey ämaḍin wa änimähälän d-isəm-en.

¹⁸ Edägg-i, ämiyatär äwadəm d-särho d-tayətte i-ad-t-
ijräh. Ere s-lämmeð eŷäf-net iket-net, äddoobät ad-
ijrəw älmäyña n-ämaḍin wa n-ämudär ed ämaḍin-en,
iha edägg n-isəm n-ägg-adəm. Ämaḍin-en-hi, ənta da:
«Säḍisät timaḍ d-säḍisät timərwen d-säḍis.» Ənta-den-
däy ešwäl n-ägg-adəm yur-Mässinäy.

Ašäyol d-əlyəllas wa ihäkk imumənän

14 Oläsäy dəy akäyad ḍarät-a-wen, ənhäyäy *Ašäyol*
ibdad fäll-taḍayt ta n-Sayon. Təbdad edes-has
temeðe d-əkkožät timərwen d-əkkož n-efäð n-äwadəm
wi s-iktäb isəm-net d-isəm n-Abba fäll-timmawen-
näsän. ² Esley i-eməsli dd-ifalän isönnawän; eməsli-en,
oläh d-wa n-tinəzzämären n-əjärew wa səmmän, oläh
yas d-ejjaj ijajän. Eməsli wa s-əsley, oläh yas d-i n-ti-
häränen watnen. ³ Täwway tamətte-ten-däy təmmal
täynayät dat-tasäqqaymut ta n-təmmənukəla d-
härätän wi n-əkkož əddärnen d-dat-imŷarän. Təmmal-

en, wär t-illa ere äddoben almud-net a säl äddinät-windäy n-temede d-əkkožät timərwen d-əkkož n-efäč dd-äsdärfät Mässinäy däy-äddunya.

⁴ Äddinät-en-hi, wär-äsmäđäsän iman-näsän s-tiđeden, wär-əzzeyän tiđeden. Elkamän i-Ašäyol e-s ika-däy, äsdärfät-tän-dd jer-dägg-adəm i-ad-umasän wi ikräš Mässinäy d-Ašäyol s-tizarät. ⁵ Imawän n-äddinät-en, wär kälä tän-dd-izjār bahu, wär t-illa älyib tän-iwarän.

Tänäfalilt n-änjälösän wi n-kärađ

⁶ Oläsäy đarät-a-wen ahänay n-änjälös iyyän day il-layän däy-ijəj n-älhāwa, ənta a ittafän Älənžil wa iylälän, isalänžat käl-äddunya iket-net, e d t-illäm əddəwəl d-e d t-təlläm tawset d-e d t-illäm awal d-e d t-təlläm tamətte. ⁷ Änjälös-ənnin-hi, iđkal emäsli-net, ijanna: «Uksađät Mässinäy, səmyäräm-t fäl-a-s ašäl wa n-tebädde, osä-dd; aməlat-t ənta-i dd-ixläkän išənnawän d-əkall d-əjärew wa səmmän d-ersan.»

⁸ Änjälös-ənnin, išräy-t-dd iyyän, ijannen: «Babilun ta mäqqārät, tođa, ya tođa. Ənta-i təssəswät asməd n-əlkäxbu-net wa okäyän ämaku i-əddəwəlän iket-däy-näsän, tođa ämära.»

⁹ Išräy-tän-dd änjälös wa s-kärađ, iđkal emäsli-net, inä: «Afäl irkäy äwadəm dat-ämudär mey dat-ättašwer-net, mey iwär-t ešwäl-net idəm-net mey äfuss-net, ¹⁰ ijmađ-t äššäk a-s ad-t-isəsəw Mässinäy əlxəmār n-ađkär-net wär-iqger härät wa mad-isänyəl däy-alkas-net wa n-ađkär. Äddinät-en, ad-əqquzəben däy-əlkäbrit wa ähjäljälän dat-änjälösän wi šäddijnen d-dat-Ašäyol. ¹¹ Äho n-efew wa tän-itijəzzəben, härkuk yas intas. Wär mad-sunfən s-ehäđ wälä s-ašäl äddinät wi ärkäyən i-ämudär mey ättašwer-net, d-ere iwar ešwäl n-isəm-net iket-net.»

¹² A-wa ässayät s-hak eməššeddəj-däy, ibdədet fäll-iman-net, ikuyədet däy-immun s-ŷisa, ämašäl alämärän n-Mässinäy.

¹³ Əsley đarät-a-wen däy-išənnawän i-emäsli innän: «Əktəb: yur-ašäl-i-däy, tənđəđ i-wi äba äxdamän i-Emäli! Tidət a-wen, innä *Unfas Šäddijän* fäl-a-s ad-sunfən däy-älxidmət-näsän ed, əlkamän-asän imärkedän-näsän.»

Ađkär n-Mässinäy

¹⁴ Əkyadäy härwa a-s ənhäyäy tejäräkt mällät; tejäräkt-en, äqqiima fälla-s ere olähän d-äwadəm ijan takənbut n-təmmənukəla n-oräy, ittaf älgori imsädän däy-äfuss-net. ¹⁵ Izjār-dd änjälös iyyän day *ehän n-ämudd wa mäqqārän*, iđkal emäsli-net s-afälla, innä i-wa äqqimän fäll-tejäräkt: «Säxdəm älgori-näk, aləy, fäl-a-s iwwäđ-dd älwäqq n-a-wen ed äkall iŋğa šund ət-täyäm, äbas irha ar amili.» ¹⁶ Innä änjälös a-wen yas, ijär ähaləs wa äqqimän fäll-tejäräkt älgori-net fäll-

əkall, oləy sār-s äkall iket-net šund ašəkrəš n-əttäyäm iŋğan.

¹⁷ Oläs-dd day änjälös iyyän azəjor n-*ehän n-ämudd wa mäqqārän* ihän išənnawän, ənta day, ittaf älgori imsädän.

¹⁸ Izjār-dd day änjälös iyyän tasəskärt ta däy-naŋjənät tikutawen, änjälös-en, ənta a-s wa n-efew; iđkäl emäsli-net, innä i-änjälös wa ittafän älgori wa imsädän: «Säxdəm älgori-näk wa imsädän, aləy sār-s ilək-tan n-läynəb n-əkall ed, aratän-net əŋjən.» ¹⁹ Ijār änjälös älgori-net fäll-əkall, inkäđ sār-s läynəb n-əkall iket-net, ijär-t däy-tebent-ta-däy izimməw i-ad-umas älmital n-ađkär wa mäqqārän ihän Mässinäy. ²⁰ Tämewäy tebent, təzjār ayərəm, izmä-dd däy-s läynəb, əzjārən-tät-dd injitän n-ašni; injitän-ənnin, timyarän har əwwäđän iyəban n-ibəjwan, əlsän däy-əkall a iwwäđän kərəđät timađ n-kelumetär.

Älmäššibatän

15 Oläsäy day ənhäyäy däy-išənnawän iji n-Mässinäy iyyän ijan təmyäre d-tihusay n-tikunen. Ənhäyäy əssa änjälösän əttafnen əssa älmäššibatän; älmäššibatän-en, əntəneđ a-s wi n-ajilal ed əntəneđ a dd-maden-isəmdəw ađkär n-Mässinäy.

² Ənhäyäy đarät-a-wen ejärew wa səmmän, oläh-ahi d-täšoka, ähijäljäl s-efew. Ənhäyäy day äddinät wi əkräšnen tärna fäll-ämudär d-ättašwer-net d-ämađin n-isəm-net, əbdadän fäll-ejärew ənnin n-täšoka, əttafän tihärdänen ti s-təmmälän Mässinäy. ³ Ənzarän ässayät-wen-däy təmmal ta n-Mosa wa n-akli n-Mässinäy d-təmmal ta n-Ašäyol, jannen:

«Emäli Mässinäy-i ilän tärna iket-net, wär t-illa a ojarän timaşalen-näk təmyäre wälä ti-husay,

käyy a-s ämänokal n-äddunya təmda; Ibaran-näk, ojadän, ämoosän tidət iket-däy-näsän.

⁴ Mi ihälän ad-änn wär käy-äksuđ?

Änn, wär irh' asəmyar-näk?

Käyy a yur-dd-təmda təšədje.

Əddəwəlän iket-näsän ad-ärkäyän data-k ed iqqud-näk, itbat.»

⁵ Oläsäy akäyad, ənhäyäy ehän n-ämudd d-ehäket wa n-*ärkäwäl n-tassayt* a-s dd-ämera däy-išənnawän.

⁶ Əzjārən-t-dd əssa änjälösän wi əttafnen əssa älmäššibatän, əlsan älxärir šäddijän mällän, äsimäymäyän, əjbasän s-timəntəkawen n-oräy. ⁷ Ikfa iyyän däy härätän wi n-əkkož əddärnen änjälösän ənnin n-əssa, əssa alkasän n-oräy əđkarnen ađkär n-Mässinäy-i s-härkuk iddar. ⁸ Ija a-wen yas, iđkär *ehän n-ämudd wa mäqqārän* äho däy-təssəba n-älxurmät n-Mässinäy d-tärna-net, äbas äddoobät äwadəm wäl' iyyän uješ n-ehän n-ämudd wa mäqqārän har akəyən əssa älmäššibatän wi dd-äwwäyän änjälösän wi n-əssa.

Essa älmäššibatän älkammen

16 Darät a-wen-däy, oläsäy i-mäsällät n-emäsli äšsoohen dd-ifalän ehän n-ämudd wa mäqqārän. Innä i-änjälösän wi n-əssa: «Äglät, sänyälät fäll-äkall əssa alkasän wi əḍkärnen aḍkär n-Mässinäy.»

² Igl' änjälos wa äzzarän, issänyäl alkas-net fäll-äkall. Ija a-wen yas, əzjarnät-dd tikussawen sämuumnen läbasnen äddinät wi iwär ešwäl n-ämudär, yabbädnen tele-net.

³ Issänyäl änjälos wa s-əssin alkas-net däy-əjärew wa səmmän. Ija a-wen yas, olähän aman n-əjärew d-ašni n-enəmmettən, ämmut a-wa-däy ihän əjärew wa səmmän iket-däy-net. ⁴ Igl' änjälos wa s-käraḍ, issänyäl alkas-net däy-ijərwan d-ersan wi n-aman, əqqälän aman-näsän ašni. ⁵ Əsley älwäqq-wen i-änjälös wa änihäḍän fäll-aman a-s innä:

«Käyy a oḡadän,
käyy a t-illan, tälled-t,
käyy a šaddijän ed äššäreya wa täytäsäd, oḡad
härkuk,

⁶ fäl-a-s dägğ-adəm, əssänyälän ašni n-iməššeddəjän d-ännäbitän. Ämära, təkfed-tän ašni i-ad-t-əswən ed a-wen-däy a dār-äniihäjjän.» ⁷ Oläsäy mäsällät n-emäsli dd-ifalän tasəskärt ta n-tikutawen häät ehän n-ämudd wa mäqqārän, innä: «Emäli Mässinäy-i ilän tärna iket-net, äššäreyatän-näk, tidət, oḡadän iket-däy-näsän.»

⁸ Issänyäl ḍarät-a-wen änjälos wa s-əkkəz alkas-net fäll-täfukt, təjrāw täfukt turhajät n-ad-səkkənənnəwət e d t-illäm ägg-adəm s-tukəse-net. ⁹ Ad-siknənnəwət tukəse-i-däy mäqqārät dd-ja täfukt dägğ-adəm. Hakd a-wen-däy, gaggārän dägğ-adəm Mässinäy-i iṭṭafän älmäššibatän-en, unjäyän s-ad-utabän i-ad-səmyārän Mässinäy.

¹⁰ Issänyäl änjälos wa s-səmmos alkas-net fäll-tasäqqaymut n-təmmənukəla ta n-ämudär. Ija a-wen yas, jänät tihay fäll-lamu-net iket-net. Tärmäs tisanant-i-däy mäqqārät dägğ-adəm har dd-əqqälän yas tədadän ilsawän-näsän, ¹¹ gaggārän Mässinäy-i ihän išənnawän däy-təssəba n-tisanant-näsän d-tikussawen ti sār-sän dd-orāw māšan, hakd a-wen-däy, wär sār-sän dd-orew a-wen tätubt däy-erk imojjan-näsän.

¹² Issänyäl ämära änjälos wa s-säḍis alkas-net fäll-əjärew wa mäqqārän s-itawänna Ifräyti; äqqur-in əjärew-en; əjrāwän imänokalän wi dd-fälnen emäynäj zäbo, okäyän. ¹³ Darät-a-wen, ənhäyäy kərəḍ unfasän ämmiḍäsnen olähnen d-ijəran dd-əzjarnen emm n-äyata d-əmm n-ämudär d-əmm n-ännäbi wa n-änäs-bahu. ¹⁴ A-wen, unfasän n-alšinän wi tajjänen älmät a olähän d-ijitän n-Mässinäy; əkkän imänokalän n-äkall iket-net i-ad-tän dd-sədəwən i-ašäl wa n-amjär wa mäqqārän n-Mässinäy-i ilän tärna.

¹⁵ Innä Emäli: «Ənhəywät, äqqaläy-kāwän-in šund emäkrəḍ; tənḍəḍ i-ere wa ogäzän iman-net däy-uzəf, ad-irjəš wär tätwänhäy täkrakidət-net.»

¹⁶ Äsdāwän-dd unfasän ənnin n-kərəḍ imänokalän n-äkall s-edägg wa s-itawänna däy-ŷäbranəyya: «Är-magidun.»

¹⁷ Issänyäl älwäqq-wen änjälos wa s-əssa alkas-net däy-älhəwa, ija a-wen yas, izjār-dd emäsli äšsoohen tasäqqaymut ta n-təmmənukəla häät ehän n-ämudd wa mäqqārän; innä emäsli-en: «A-wa ijän, ijä, isälän əmdän.» ¹⁸ Jän essamän d-iməslan, d-əjjajän, ijä äkall aškəḍkəḍ ässuksäḍän s-a dd-iwär ägg-adəm ärori n-äkall-däy, wär kälä ija-i dār-s olähän. ¹⁹ Ij' ayərəm wa mäqqārän kərəḍät tirəzə, oḍän iḡərman n-e d t-illäm əddəwəl; wär hin-ittəwa Mässinäy ayərəm wa mäqqārän s-itawänna Bābilun; äsoḍä-dd aḍkär-net fäll-imuzäyän-net šund a-s asməd a əswan käl-äkall-en, ikkäs däy-sän ənniyät. Issəs-w'e ənta əlxəmär wa ihän alkas-net, a-wen a t-ämoosän, asməd n-aḍkär-net wa ojärän. ²⁰ Əlsän aman ikallän wi hänen iwtälän, äbas t-illa a dd-äzjinjäzän; ²¹ oḍän-dd ijidräsän šuhar-nen fäll-dägğ-adəm, ad-sikuforän däy-təssəba n-älmäššibat wa n-ijidräsän fäl-a-s älmäššibat-en, ija təsəmmə n-tikunen.

Isälän n-taməḍt ta n-tälkäxbat d-ämudär

17 Ija a-wen-däy yas, inn'-ahi iyyän däy-əssa änjälösän wi əṭṭäfnen əssa alkasän: «Zyyäw, ad-käy-säknäy äddäyyät wa he-iḍəwän fäll-tälkäxbat ta mäqqārät. Tälkäxbat-i-hi, ənta a-s ayərəm wa mäqqārän idäyän fäll-asälim n-əjärew wa səmmän. ² Tälkäxbat ḍay ta-däy, ohärän dār-s imänokalän n-äkall əlkäxbu-net, əswän ḍay imuzäyän n-äkall iket-näsän däy-as-məd n-əlkäxbu-net, ikkäs däy-sän a-wen ənniyät.»

³ Irmäs-ahi *Unfas Šaddijän*, izzəwät-ahi s-tenere tiyyät. Ənhäyäy dihen taməḍt täqqimät fäll-ämudär šäggäyän fäll-əktabän ismawän gaggärnen Mässinäy, ila ḍay əssa iḡäfawän d-märāw iskawän.

⁴ Taməḍt-ənnin ənta, təlsa isəlsa šäggaynen lanen älqim, täsisahäy ašäl s-uynawän n-oräy d-tikädäyen ti n-tiläläten länen älqim d-timäywanen. Təṭṭaf däy-äfuss-net alkas n-oräy iḍkarän tilušawen d-a-wa xəramän dd-orāw a-wa təmešäl däy-əlkäxbu-net.

⁵ Timme-net, iktab fälla-s isəm s-ättunkäl älmäyuna-net. Ənta da a-wa fälla-s iktäbän:

«A-wa Babilun
ta mäqqārät n-ma-s n-tälkäxbaten
d-tilušawen n-äddunya.»

⁶ Ənhäyäy a-s taməḍt-i-däy, ikkäs däy-s ašni n-iməššeddəjän d-tijuhawen n-ḡisa wa təswa ənniyät. Ənhäyäy taməḍt ənnin yas, iqqän eyäf-in. ⁷ Inn'-ahi änjälos älwäqq-wen: «Ma iqqanän eyäf-näk? Ad-hak-älläyey älmäyuna n-əddäraj n-taməḍt d-ämudär wa näy ilän əs-

sa iyāfawān d-māraw iskawān. ⁸ Āmudār wa hannāyād, kāla iddār māšan, ābas iddar, ila s-ad-dd-izjār anu wa wārān ila ider ihān ālaxārāt, ijjəš edāgg wa n-eheḍ-net. Āddināt wi s-wār-əkṭebān ismawān-nāsān dāy-əlkəttab wa n-tāmudre yur-alāšāl n-āddunya afāl ənhāyān āmudār-ənnin-dāy, ad-tān-tārməs tākunt fāl-a-s āmudār-i-hi, kāla iddār, āmmut māšan, ilkam ad-dd-id-dār day.»

⁹ Edāgg-wa-dāy, ānihājja d-təla n-tayətte d-sārho. Iyāfawān n-āmudār wi n-əssa a-s əssayāt tiḍayen ti fāl-tāqqima tamāḍt, ¹⁰ əssa iyāfawān-winnin-hi, əssa imānokālān; āmmun səmmos dāy-sān, iyyān dāy-sān ixkam hārwa; wa s-əssa, wār dd-osa hārwa māšan, afāl dd-osa, wār-e āj ar əssayāt əndārrān dāy-təm-mənukəla. ¹¹ Āmudār wa s-kāla t-illa, āba, ənta a-s āmānokāl wa s-əttam; ənta-i hi, eheḍ-net yās a-s oyaḍ.

¹² Māraw iskawān wi tənḥāyād, əntāneḍ a-s māraw imānokālān wāren əney hārwa māšan, hak iyyān dāy-sān dāy, ad-āj āzzāman n-təmmənukəla əndārrān ənta d-āmudār ¹³ fāl-a-s māraw imānokālān-i-hi, oharān it-tus, ārhan ad-sāxdəmān āššahāt-nāsān d-əlxəkum-nāsān i-āmudār. ¹⁴ Ad-əbdədān iket-dāy-nāsān, əknəsān *Ašāyol* māšan, ad-tān-ārən ed ənta a-s Emāli n-imālan d-Āmānokāl n-imānokālān; ad-tān-ārən ənta d-wi dd-iyra s-iman-net, āsnāfrān n-imaydalān.

¹⁵ Inn'-ahi ānjālos day: «Aman wi tənḥāyād təbdad tālkāxbat edes-hasān, aman-en-dāy a-s hārāt dāy-tu-masen d-timəttawen tiyyāḍ d-əddəwəlān iyyāḍ d-awalān iyyāḍ. ¹⁶ Āmāra, māraw iskawān wi tənḥāyād, ilkam ad-aḍənān aḍkār i-tālkāxbat əntāneḍ d-āmudār, ad-dāy-s ahəyān a-wa la iket-net, əzzəfān-tāt, āyərəsān-as, əkšən isan-net, sārəyən a-wa dd-ijlāšān dāy-s ¹⁷ fāl-a-s ija Māssināy dāy-ulhawān-nāsān erhet n-ad-āmašālān ittus-net; ad-ānnāfhāmān fāl ad-sārtəyān tāḍabit ta tān-təkfa təmmənukəla-nāsān, āxdəmān sār-s erhet n-āmudār har itbət mājrād n-Māssināy iket-net.

¹⁸ Ḍarāt-a-wen day, tamāḍt ta tənḥāyād, ənta a-s ayərəm wa māqqārān ānnihāḍān dāy-imānokālān n-ākall iket-net.»

Ejāḍāl n-Babilun ta māqqārāt

18 Ḍarāt hārātān-win-dāy, ənhāyāy ānjālos iyyān a-s dd-āzzubbāt iṣənnawān. Ānjālos-en, emāššehi n-tikunen a āmoos, āsmālāwlāw s-ānnur-net ākall iket-net. ² Iḍkāl emāslī-net s-afālla, innā:

«Toḍā, ya toḍā,
Babilun ta māqqārāt toḍā!
Ābas tāqqal āmāra-dāy ar edāgg əzzayān alšīnān,
tāhala n-ināmmāḍāsān,
tāhānzabbut n-igḍaḍ wi əmməḍāsnen
d-imudārān wi āmmiḍāsnen āsjālālhāyenen.

³ Əddəwəlān iket-dāy-nāsān a əswānen dāy-asməd n-əlkāxbu-net wa wārān ila eket. Imānokālān n-ākall iket-net oharān dār-s əlkāxbu-net. Āttužžar n-ākall iket-dāy-nāsān, ārzāyān dāy-ilalān-net wi s-wār t-illa a dār-olāhān tiḥusay wāla nefran.»

⁴ Olāsāy day māšāllāt n-emāslī dd-ifalān iṣənnawān innān:

«Āddināt-in, əzjārāt-dd ammas n-ayərəm-wa-dāy i-ad-wār dār-s toherəm ibākkāḍān-net, sārtəyān-kāwān dār-s ālmāššibatān wi fālla-s e-iḍunen,

⁵ fāl-a-s ibākkāḍān-net, timtulun har əwwāḍān iṣənnawān. Māssināy day, wār hin-ittəwa erk imojjan-net.

⁶ Ājāt-as a-wa təja i-āddināt wi iyyāḍnen, āyšədāt-as anāḍfus n-a-wa tāyšād; sənnəḍfəsāt-as āššahāt n-alkas-net n-asməd wa təssəswā tamətte. ⁷ Sāknāt-tāt ālyizabāt d-ayāna ogdāhnen d-ālxurmāt d-tānoflayt ta təkfā iman-net ənta-i jānnet dāy-iman-net: «Nākk, tāmānokalt a āmoosāy, wār hey miši n-ad-iba āhaləs-in, wār-ilkem day ad-āqqalāy tānuḍāft.» ⁸ A-wen-dāy a fāl ālmāššibatān wi has-ətwārnen, ad-fālla-s dd-əjən iyyān n-əjāḍāl dāy-iyān n-ašāl, tiḍəw-dd fālla-s tamāt-tant d-tahāla d-laz, ākš-et efew fāl-a-s Emāli-i tāt-e-išrāyān, ila tārna.»

⁹ Ālwāqq-wen, ad-əlhən imānokālān n-ākall wi dār-s oharānen əlkāxbu-net d-tānoflayt-net, ad-səkkələlān fālla-s afāl ənhāyān āho n-efew wa tāt-itattān ikk' iṣənnawān, ¹⁰ ad-əbdədān imānokālān-ənnin-dāy ijəj fāl tuksəḍa n-ad-tān-irməs ālmāššibat wa oḍān fāll-ayərəm. Əbdədān dihen, ad-jannen:

«Xāxx-dāy, unhh xāxx-dāy!
Ayərəm-nānāy Babilun,
Babilun wa māqqārān āššoohen,
a-wa šāynet, āššāreya-net,
wār dd-okey iyyān n-āssayāt.»

¹¹ Āttužžar n-ākall, ad-əlhən əntāneḍ-dāy, əṭṭəfān iba n-ayərəm wa n-Babilun ed ābas t-illa ere ižžənšān ilalān-nāsān. ¹² Orāy-nāsān d-azrəf d-tikāḍāyən ti n-tilāllaten d-timāywanen d-ālxārərān-nāsān d-tabduyt ta šāg-gāyāt təsmāymāyāt lāt ālqim, d-e d t-illām ānnuy ihan isāyerān wi s-wār rāqqis ajāraw-nāsān d-e d t-illām ānnuy n-tāhore jat s-isenān n-elwan mey dāy-iḥəškan n-aḍutān mey dāy-daroḡ mey dāy-tāzoli mey dāy-ālhər ¹³ d-əlyənfārān d-iḍədraz wi iyyāḍnen d-aḍutān d-telḍəḍt d-matālxer d-asməd d-əzzāy d-əjel n-ālkāma d-iwan d-tihatten d-ibəjwan d-turferen ti n-amjār d-eklan d-wāla iman n-āddināt. ¹⁴ Ad-āj a-wen-dāy iket-net, ad-itawānna dāy-Babilun: «Xāxx, unhh, xāxx-dāy! Hārātān wi s-kāla tān-təkned tārha iket-nāsān ābā-tān fālla-m, ārrəzāy-nām d-tānoflayt iket-net, ad-t-iba fālla-m, wār-ilkem day ad-tān-tolasād ajāraw. ¹⁵ Āttužžar day wi ārzāyenen s-mamāla wa s-kāla t-əjān dāy-ayərəm, ad-has-əbdədān dāy-ijəj fāl tuksəḍa n-ad-fālla-sān iḍəw

älmäššibät wa ođän fäll-ayrəm, ad-hallän, aţţafän iba.

¹⁶ Jannen:

«Xäxx-däy,
unhh, xäxx-däy,
ayrəm-nänäy wa mäqqārän irza;
käla ilsa imälsan n-älxärir əknanen täləmde
d-mäšär ijan təşuyə ta täsmäymäyät
iknan təla n-älqim,
ija uynawän n-oräy d-tikädäyen ti n-tilällaten
d-timäywanen.»

¹⁷ Yas ehäre ogdähän d-wa-däy iket-net, äsbät-t-in
fälla-m iyyän n-ässayät. Äddinät day iket-näsän wi
šašalnen turfen ti n-aman d-iməssukal wi tiwəyən däy-
turfen-näsän, d-wi xaddämnen däy-turfen-näsän d-wi
əddarnen s-a-wa dd-izajjārän ejärew iket-net, əbdadän
iket-näsän däy-ijəj, ¹⁸ əkyadän däy-əho n-ayrəm wa
däy-iryə efew, jannen: «Wär käla t-imäl ayrəm ogdähän
d-wa-däy təmyäre.» ¹⁹ Ad-sawarän äkall iyäfwän-
näsän, hallän, širšun, aţţafän iba, jannen:

«Xäxx,
unhh xäxx-däy Babilun!
Ayrəm wa mäqqārän,
ərrəzäy-net a däy-razzäyän
äddinät iket-näsän wi länen turfen
ärjäšnen fäll-ejärew mäšan,
a-wen-däy iket-net,
äsbät-in fälla-m iyyän n-ässayät.»

²⁰ Ya käl-išənnawän, däwätät däy-təssəba n-a-wa s-
Babilun, tođä, təhläk. Täddawätet tamətte ta n-
iməššeddəjän n-Mässinäy d-inəmmušal d-ännäbitän
fäl-a-s, izäl däy-s Mässinäy terwidəma ta käwän-
təssəkna.»

²¹ Irmäs älwäqq-wen änjəlos əşsoohen tähünt ta
mäqqārät tolähät d-ta fäll-itəzzad älkäma, ijär-tät-in
däy-ejärew, innä:

«Əmmək-wa-däy
a-s hin-e-itwəjər ayrəm
wa n-Babilun mäqqārän s-əşšahät,
iba-t-in s-iyäät,
wär-ilkem ad-ätiwänhäy.

²² Wär-ilkem ad-däy-s ija emäsl
n-iməwatän n-tihärdänen d-imänzarän
d-iməwatän n-tiynab d-tisinsäyen.

Wär-ilkem, ad-dd-ätiwäjräw
däy-ammäs-näk, amähhäraw wäl' iyyän,
wär-ilkem ad-yur-k ätiwäsla
emäsl n-ere itəzzadän älkäma.

²³ Wär-ilkem ad-däy-s tärya tefätelt,
wäla ad-däy-s əndawän imazlayän eyäri.

Ättužzar-näk, əntəneđ a-s käla
ojärän ərrəzäy däy-äddunya,
təššəškäd timəttawen iket-näsnät
s-išäyawän-näk.»

²⁴ Babilun ənta, a däy-inyäl ašni n-ännäbitän

d-iməššeddəjän d-ašni n-äddinät iket-näsän
wi ätwäyräsnen fäll-əröri n-äkall.

Tärna ta ija Ašäyol d-ažli wa ilkämän däy-išənnawän

19 Dərät-a-wen-däy, əsley i-emäsl i-əşsoohen däy-
i-šənnawän olähän d-i n-tamətte təknať əjut, jan-
net:

«Aleluya!
Aməläť Mässinäy,
əlyəllas d-semyar d-tärna,
i n-Mässinäy.

² Äššäreyatän-net, ädduutten, oýadän. Ässođa
äššäreyatän-net fäll-taməđť ta n-tälkäxbat mäqqārät
samađasät äddinät; äžžäl-tät taməttant n-inaxdimän-
net.» ³ Tənnä tamətte-ənnin-däy: «Aleluya! Aməläť
Emäli fäl-a-s əho n-ayrəm wa mäqqārän iryän əhoha s-
i-šənnawän härkuk, wär-ilkem ad-ämmikät.» ⁴ Imda a-
wen yas, ärkäyän imyarän wi n-sänatät timərwən d-
əkkož d-härätän wi n-əkkož əddärnen dat-Mässinäy-i
äqqiimän fäll-tasäqqaymut ta n-təmmənukəla,
äybädän-t, jannen:

«Amin!
Aleluya!»

⁵ Innä emäsl dd-ifalän tasäqqaymut ta n-təm-
mənukəla dərät-a-wen: «Aməläť Mässinäy iket-nəwän
käwänəđ-i n-eklan-net; käwänəđ-i n-imaksađän-net, wi
mäđroynen hakd wi əššämnen.» ⁶ Əsley dərät-a-wen i-
emäsl iyyän olähän d-i n-tamətte təknať əjut, emäsl-
net, oläh d-i n-anji iknan təmyäre meý d-ejjajän əkna-
nen əşşuhu. Ənta da a-wa ijänna emäsl-en:

«Aleluya!
Aməläť Emäli
fäl-a-s Mässinäy-i n-Emäli-nänäy,
ila tärna iket-net,
issəťbät Təmmənəya-net.

⁷ Däwätät-anäy, əjrəznet-anäy iman-nänäy,
nəsəmyäret-t fäl-a-s, əmära-däy, azli wa n-Ašäyol a dd-
iwwäđän, hənne-s day täsidaw-as. ⁸ Təjrəw asälso n-
azli izmayän däy-mäšär n-älxärir iknan täləmde, äsi-
imäymäy, šäddiij; mäšär-ənnin n-älxärir, ənta a-s
imärkedän wi əmešälän iməššeddəjän n-Mässinäy.»

⁹ Inn'-ahi änjəlos əmära ad-əktəbäy: «Təndəđ i-äd-
dinät wi dd-e-ətwäyrənen s-aməjaru wa he-ijən ašäl
wa n-ažli n-Ašäyol.» Oläs day, inn'-ahi: «Mäjräd-wa-däy,
Mässinäy iman-net a dd-ifal; wär t-ih' äššäk a-wen.»

¹⁰ Ärkäyäy dat-ənjəlos däy-ənniyät n-ad-t-äybədäy
mäšan, inn'-ahi: «Ahaa, wär jed a-di. Akli n-Mässinäy
där-k olähän a əmoosäy näkk d-ayətma-k wi äydälnen
i-tidəť ta dd-äsnəfaläl ýisa. Äybəd Mässinäy, wär hi-
täybədäd.»

Tidəť day ta dd-äsnəfaläl ýisa, ənta a dd-ässawäđän
ännäbitän.

Tärna n-Älmasex

¹¹ Enhäyāy ɖarät-a-wen išənnawän ämerän, izjār-tān-dd ebäje mällän. Inay-t ähaləs s-isəm-net: «Ämaydal demän n-tidət.» Wār-iššārrāy ar s-iqqud, wār-ikənnəs ar s-iqqud. ¹² Ähijäljälänät tiṭṭawen-net šund efew; eyāf-net, warnät tikənbuten ti n-təmmənukəla, iktab fälla-s isəm s-ənta ɣas a t-issanän. ¹³ Ilsa abärnuš ilmayän dāy-ašni, isəm-net: «Mäjräd n-Mässināy.» ¹⁴ Elkamän-as əlyəskärän wi n-išənnawän nayän ibəjwan mällolnen, əlsan timälsaten n-älxärir mällolnen, šaddijnen, əknanen tələmɖe. ¹⁵ Emm-net, təzjar-t-dd təkoba təmsädät s-ənta-en-dāy a-s mad-iwət əddəwəlän, ärn'-en. Ad-fälla-sän ixkəm s-əššahət olähän d-wa n-təzoli; ad-dāy-sän dd-ikkəs Mässināy-i ilän tärna iket-net aɖkär-net wa məqqārän s-əmmək wa s-izimməw əwadəm ara n-läynäb i-ad-dāy-s dd-ikkəs aman-net. ¹⁶ Abärnuš-net d-tayma-net, iktab fälla-sän:

«ÄMÄNOKAL N-IMÄNOKALÄN,
EMÄLI N-IMÄLAN».

Elhəllak n-išənja

¹⁷ Enhäyāy ɖarät-a-wen änjəlos ibdadän dāy-täfukt, äšyārät s-afälla i-igɖaɖ iket-näsän wi taggädnen dāy-älhəwa wa ujäjä, inn'-asän: «Idawät-dd i-amäjaru wa məqqārän n-Mässināy. ¹⁸ Eyyəwät, äkšät isan n-imänokalän d-isän n-imizärän n-əlyəskär d-isän n-əlyəskär d-isän n-ibəjwan d-wi n-äddinät wi tän-näy-nen, isan n-äddinät a ämoosän-dāy, wi n-ilällan hakd wi n-eklan, isan n-wi mədroynen hakd wi əššämnen.»

¹⁹ Enhäyāy älwäqq-wen ämudär wa äzzarän d-imänokalän n-äkall d-əlyəskärän-näsän, äddewän-dd i-ad-əknəsän ähaləs wa inäyän ebäje d-əlyəskär-net. ²⁰ İttärmäs ämudär iman-net s-tizarät, ittärmäs-dd ɖara-s ännäbi wa n-bahu ijan a olähän d-ijitän n-Mässināy dat-ämudär i-ad sār-sän išəšk äddinät wi iwär azəzlo wa n-ämudär äybädnen äṭṭəşwer-net. Ätwäjäri-in ämudär d-ännäbi wa n-bahu dāy-tebänyäwt n-əlkäbrit ähijäljälän. ²¹ Tänyä təkoba ta dd-təzjārät emm n-ähaləs wa inäyän ebäje əlyəskär-näsän iket-net, əyyəwänän igɖaɖ ɖarät-a-wen dāy-timäysa-näsän.

Efäɖ n-awätay wa n-Təmmənəya

20 Enhäyāy ɖarät-a-wen änjəlos iyyän dd-ifalän išənnawän iṭṭaf dāy-äfuss-net asäyar n-anu wa wärän ila ider ihän žohännäma d-esässär äzzayän.

² İrmäs-dd äyata wa məqqārän, a-wen aššäl wa n-ib-da s-ənta a-s Iblis d-Äššäyṭan, ikräd-t i-ad-äj efäɖ n-awätay ikrad ³ təzzar, ijär-t-in dāy-anu wa wärän ila ider ihän žohännäma, äṭṭubbät-t-in fälla-s i-ad-äbas ilkam ad-äššiška äyata əddəwəlän har akəy efäɖ n-awätay-ənnin-dāy təzzar, ämar-dd i-härät n-äzzäman əndärrän.

⁴ ɖarät-a-wen, ənhäyāy tisäqqima n-təmmənukəla, əjrəwän äddinät wi fälla-snät äqqimnen turhajät n-ad-äytəsän äššəreyə. Enhäyāy dāy iman n-äddinät wi s-hin-əttəfräsän iyāfawän-näsän dāy-təssəba n-immun wa jän s-tidət ta dd-äsnäfaläl ɣisa d-tənna ta n-Mässināy. Wār-äybedän ämudär, wäla äššänäm-net, wār-iw-er dāy azəzlo-net timmawen-näsän wäla ifassän-näsän. Enkärän-dd dāy inəmmuttan, ohärän d-Älmasex Təmmənəya har okäy efäɖ n-awätay.

⁵ Wār dd-ənkərän inəmmuttan wi iyyäɖnen har okäy efäɖ n-awätay-wənnin-dāy. Wi s-dd-ənkərän iman-näsän jer-inəmmuttan, jän-dd s-a-wen-dāy tanäkra ta s-itawänna ta təzzarät. ⁶ Təndəɖ i-äddinät wi hänen tanäkra-ten-dāy təzzarät. İššəşdäj-tän Mässināy, ikräş-tän, ad-äbas fälla-sän la tamättant ta s-sänatät tärna; ad-umasän käl-tikutawen i-Mässināy d-Älmasex, ahərən d-Älmasex Təmmənəya dāy-efäɖ n-awätay-wen-dāy.

Elhəllak n-Iblis d-ajhanän-net

⁷ Afäl okäy efäɖ n-awätay-wen-dāy, ad-dd-ämar Iblis, izjār-dd takärmüt-net; ⁸ dihen, ad-igləw i-ad-äkkärräs əddəwəlän wi wärnen təkost n-äkall. Əddəwəlän-en-hi, isəm-näsän: Žuž d-Mäyžuž. Ad-tän-dd-isədəw iket-näsän i-amjār har əjən əjut-wa-dāy jänät tiblalen n-äkall ti ənsanen dāy-tarrayt n-əjərew wa səmmän, ⁹ əl-sän ärori n-äkall iket-net, wätän-dd afəraj i-iməşsed-djäjä n-Mässināy d-ayrəm wa ikna tärha. Han a-wen-dāy a-s dd-ifäl efew išənnawän, ilhäs-tän, issäryə ajhanän n-əddəwəlän wi has-əlkämnen. ¹⁰ Älwäqq-wen, ittärmäs Iblis-i išaşken tamətte, ätwäjäri-in dāy-tebänyäwt n-əlkäbrit tähijäljälät ta ih' ämudär d-ännäbi wa n-bahu; ad-tirkətrəkitän dihen ehäɖ d-aşäl.

Aşäl wa n-tebädde

¹¹ Enhäyāy ɖarät-a-wen tasäqqaymut n-təmmənukəla məqqārät mällät d-ere wa fälla-s äqqimän, äffoqqen-as išənnawän d-äkall, wär-olesän atwənhəy. ¹² Enhäyāy dāy inəmmuttan wi mədroynen hakd wi əššämnen əbdadän iket-dāy-näsän dat-tasäqqaymut ta n-təmmənukəla, ämerän əlkəttabän, ämera dāy əlkəttab iyyän s-edes, əlkəttab-en, ənta a-s əlkəttab wa n-tämudre. Ätwäşräyän inəmmuttan s-iyän-iyän s-a-wa ämeşälän iktabän dāy-əlkəttabän. ¹³ İbsä-dd əjərew wa səmmän äddinät wi ikša, təssoyäl-dd tamättant d-älaxärät a-wa hin-əlmäzän dāy-äddinät, ätwäşräyän iket-näsän s-iyän-iyän s-a-wa ämeşälän. ¹⁴ Təttärmäs-dd tamättant d-älaxärät, ätwäjäri-in dāy-ebäny wa n-efew. Tamättant-ten-dāy tiwəyät əwadəm s-edägg-wen-dāy a-s tamättant ta s-sänatät. ¹⁵ Ere s-wär-ittəjrəw isəm-net dāy-əlkəttab wa n-tämudre iket-net, ätwäjäri-in dāy-ebäny wa n-efew.

Išənnawān āynaynen, ākall āynayān

21 Ənhāyāy ɔarāt-a-wen išənnawān āynaynen d-ākall āynayān. Āb' išənnawān wi ārəwnen, āba day ākall wa ārəwān, āb'-in day ejārew wa səmmān.

² Ənhāyāy ɔarāt-a-wen ayrəm wa āynayān šəddijān n-Yārussālam dd-āzizābbāt Māssināy, ifal-dd išənnawān. Ayrəm wa ənhāyāy, āsisahāy ašāl šund tā-mazlayt dd-təzlayāt s-āhaləs-net. ³ Əsley ālwāqq-wen i-emāslī āššoohen dd-ifalān tasāqqaymut ta n-Təmmənəya, innā: «Edāgg wa n-Māssināy šəddijān a-wa; Māssināy, izzāy-dd āmāra tamətte, māl-dd taməzzuyt n-Māssināy jer-tamətte-net. ⁴ Ad-hin-irsəy imeṭṭawān-nāsān, iba tamāttant, iba uɔəf n-iba; iba tahāla; iba tisanant fāl-a-s, ādduuttāt a-s a-wa n-ibda ārəwān, ib-bədāy, ijjəwāy.»

⁵ Innā ālwāqq-wen wa āqqiimān fāll-tasāqqaymut ta n-təmmənukəla: «Āmāra, hārāt iket-net, ad-iynay.» In-n'ahi ɔarāt-a-wen: «Ķtəb a-wen ed mājrad-wa-dāy, oɔad, ādduuttāt.» ⁶ Olās day, inn'-ahi: «Isālan, əmdān! Nākk a-s Tizarāt, nākk a-s Tilkamāt, † nākk a-s Sānto, nākk a-s Sāmdo; ere āffudān-dāy, ad-t-sāswāy bānnan dāy-aman n-erəs wi hakkānen tāmudre ta n-tidət. ⁷ Ere irnān-dāy, ad-has-ājāy ālhāk wa n-ad-has-umasāy Māssināy, umas rure-ɣ ⁸ māšan, dāy-isālan n-imājjiwād d-wi wāren la ālxal d-wi n-iməkkərukād d-imājjan n-iman d-ināmašrayān d-imāššāyāwān d-imāššānāmān, əntāneɔ, edāgg-nāsān žohānnāma, a-wen tebānyāwt ta n-əlkābrit s-hārəkuk āhijāljal; ənta-den-dāy a-wa āmoosān: tamāttant ta s-sānatāt.»

Yārussālam ta tāynayāt

⁹ Inn'-ahi iyyān dāy-ānjālosān wi n-əssa s-kāla əṭṭāfān əssa alkasān wi əɔkārnen əssa ālmāššibatān wi əšrāy-nen: «Ķyyāw, ad-kāy-sāknāy tāmazlayt ta n-hānne-s n-Ašāyol.» ¹⁰ Irmās-ahi *Unfas Šəddijān*, izzəwāt-ahi ānjālos s-afālla n-aɔay iknan aɔkul, issəkn'-ahi Yārussālam ta tāynayāt, šəddijāt dd-āzzābbāt Māssināy təfal-dd išənnawān, ¹¹ āsisāmāymāy-tāt ānnur n-Māssināy, ja asmāymāy wa tājj tamāywant dāy-ti n-tilāllaten, šund tekādāyt ta n-žasəb s-tāddobed ad-sār-s tənhyād iman-nāk šund tāšoka. ¹² Ənhāyāy āyalla-net ikna təššəjrət, ila mārəwāt tishar d-sānatāt, hak emm-dāy, oɔaɔ-t ānjālos iyyān. Tishar-ənnin, əktabān fālla-snāt ismawān n-mārəwāt tiwsaten d-sānatāt ti n-Išrayil. ¹³ Hak tamdujt-dāy, ənnaɔnāt sār-s kārəɔāt tishar: kārəɔāt s-emāynāj, kārəɔāt s-afālla, kārəɔāt s-ajus, kārəɔāt s-atāram. ¹⁴ Āyalla-i-hi, āssas-net, iday s-mārəwāt tihun d-sānatāt s-hak iyyāt-dāy, iktab fālla-s isəm n-iiyyān dāy-inəmmušal wi n-mārəw d-əssin n-Ašāyol.

† Dāy-Tālyunanit, itawānna i-Tizarāt: Ālfa, itawānna i-Tilkamāt: Omega.

¹⁵ Iṭṭaf ānjālos wa hi-imməjrādān taskət n-orāy s-itəkkat ayrəm d-tishar-net d-āyalla-net. ¹⁶ Āyrəm-ən-nin, āribāy, oɔdāhān išrutān-net iket-dāy-nāsān. Ikāt ānjālos ayrəm s-tāborit-net, os'-e, išrutān-net ikkəzān, oɔdāhān, hak iyyān dāy-sān ikat əssin afdān n-kelumətār d-sānatāt timaɔ d-sānatāt timərwen, a-wendāy day a dār-togdāh tebādde-net. ¹⁷ Ikāt day āyalla, os'-e tebādde-net, temede n-ayil d-əkkəzāt timərwen d-əkkəz s-taskət ta s-itəkkat. ¹⁸ Āyalla, ikna s-tāhūnt ta n-telāllit s-itawānna žasəb, ayrəm iman-net iday s-orāy šəddijān, orāy-en day, āddoobāt āwadəm ad-sār-s inhəy iman-net šund tāšoka fāl asmāymāy-i-dāy ija. ¹⁹ Tihun ti n-āssas n-āyalla n-ayrəm, ədlajnāt s-ānnuy n-tihun ti n-tilāllaten lānen ālqim iket-nāsān: tāhūnt ta tāzzarāt, təkna dāy-tāhūnt ta n-telāllit s-itawānna žasəb; ta s-sānatāt, təkna dāy-ta s-itawānna safir; ta s-kārəɔāt təkna dāy-ta s-itawānna zakkāt; ta s-əkkəzāt, təkna dāy-ta s-itawānna amārod; ²⁰ ta s-səmmosāt, təkna dāy-ta s-itawānna onikəs; ta s-sāɔisāt, təkna dāy-ta s-itawānna sarədwān; ta s-əssayāt, təkna dāy-ta s-itawānna kārəzolit; ta s-əttamāt, təkna dāy-ta s-itawānna beril; ta s-təzəzayāt, təkna dāy-ta s-itawānna tobaz; ta s-mārəwāt, təkna dāy-ta s-itawānna, kārizobāraz; ta s-mārəwāt d-iiyyāt, təkna dāy-ta s-itawānna, tirkāwaz; ta s-mārəwāt d-sānatāt, təkna dāy-ta s-itawānna, amatist. ²¹ Hak tashārt-dāy-tin-dāy n-mārəwāt d-sānatāt, tamāywant; hak tashārt-dāy, təd-das s-ānnuy n-tamāywant iyyān. Tišarriten n-ayrəm-wa-dāy, əknanāt s-orāy s-āddoobāt āwadəm ad-sār-s inhəy iman-net šund tāšoka.

²² Ayrəm-i-hi, wār dāy-s ənheyāy *ehān n-āmudd wa māqqārān* fāl-a-s Emāli Māssināy-i ilān tārna iket-net d-Ašāyol a-s ehān n-āmudd-net. ²³ Wār-āmyatār ayrəm s-tāfukt wāla s-ewār i-ad-sār-sān inhəy āwadəm fāl-a-s, āsimālāwīlāw-t ālxurmāt n-Māssināy. Ašāyol iman-net a-s, tefātelt-net. ²⁴ Ānnur-net a-s ārjašān əddəwəlān, Māssināy a-s dd-tiwəyān sār-s imānokālān tirəzəzay-nāsān d-səmyar-nāsān. ²⁵ Tishar n-ayrəm, ad-āmerānāt ašāl iket-net, wār-ilkem fāw ad-āyfalnāt ed, wār-ilkem ad-fālla-s ija ehāɔ. ²⁶ Ad-sār-s dd-awəyān əd-dəwəlān a-wa lān āhusken d-tirəzəzay-nāsān d-səmyar-nāsān ²⁷ māšan, ayrəm-i-dāy, wār t-dd-e-ijjəš enām-māɔās wāla ere əšlanāt tilušawen wāla ānāsbahu; wār t-dd-e-ijjəš ɣas ar āddināt wi s-əktābān ismawān-nāsān dāy-əlkəttab wa n-tāmudre-i s-ənta a-s əlkəttab wa n-Ašāyol.

22 ɔarāt-a-wen-dāy, issəkn'-ahi day ānjālos ejārew n-aman wi n-tāmudre, a-wen aman šəddijān, āsimāymāyān šund tāšoka. Ejārew-wa-dāy, iffay-dd dāy-tasāqqaymut ta n-təmmənukəla n-Māssināy d-Ašāyol. ² Injay s-edāgg n-ayrəm wa dāy-tāžāmmajān āddināt. Hak asālim n-ejārew-en, idwal fālla-s ahəšk wa n-tāmudre itirəwān mārəw ihāndāggan dāy-awātay d-əssin, hak ewār-dāy, ija tirwe tāynayāt. Ifārketān-net

a isasäfarän i-äddunya, tæzzæy. ³ Ayräm-wa-däy, wär-ilkem ad-däy-s ättijrāw ere äsibännän Mässinäy. Tasäqqaymut n-tämmənukəla n-Mässinäy d-Ašāyol a ihan ayräm-ənnin-däy; ayräm-en-däy day, a däy-t-e-yabbädän eklan-net, ⁴ ənhəyän idəm-net ed iktab isəm-net fäll-timmawen-näsän. ⁵ Wär-ilkem ad-däy-s ij' ehäḍ, wär-ilkem ad-ämiyatär äwadəm s-efew n-tefätelt, wäla s-ännur n-täfukt fäl-a-s, ad-fälla-sän isəssəməyümäy Emäli Mässinäy ännur-net, əṭṭəfän Tämmənəya härkuk.

Tämmənəya n-Älmasex ta täylälät

⁶ Oläs day änjälos, inn'-ahi: «Isälan-wi-däy, ädduuten, änihäjjän d-tafləst. Emäli Mässinäy-i isamäjrädän ännäbitän, ənta a dd-äšmašälän änjälos-net i-ad-äl-läyät i-eklan-net a-wa s-išwar ija.»

⁷ Yisa, innä: «A əndärrän yas, osej-kāwän. Təndəḍ i-ere wa äqqiimän äsijäd i-härätän wi s-ənnän ännäbitän, əktäbän-tän däy-əlkəttab-wa-däy.»

⁸ Ämāra-hi, näkk Exya, härätän-wi-däy, əsley-asän, ənhäyāy-tän. Ḍarät a-s tän-ənhayāy, d-a-s hasän-əsleey, ärkäyāy dat-ənjälos wa hi-tän-issəknän i-ad-t-äybədäy ⁹ māšan, inn'-ahi: «Ahaa! Wär jed a-di, näkk akli šund käyy a ämoosäy, näkk d-ayətma-k wi n-ännäbitän d-ere omanän s-mäjräd n-əlkəttab-i-däy iket-net, Mässinäy yas a-s käy-iwar älyibadät-net.»

¹⁰ Inn'-ahi ḍarät-a-wen: «Wär tæfferäd iməjridän wi is-səlmäd Mässinäy inəmmušal-net, əktäbän-tän däy-əlkəttab-wa-däy ed a-wa däy-əssewälän, išwar ija.

¹¹ Wa wärän itəjj a olayän, änn'-as ad-isiwəḍ däy-täl-läbäst; wa n-enämmäḍäs, ihəlet s-data däy-asəmmäḍəs n-iman-net, wa oḡädän, isiwəḍet däy-iqqud-net, wa šaddijän, isiwəḍet däy-təšəḍje-net.»

¹² Inn'-ahi Yisa: «A əndärrän yas, osej-kāwän, äwwayāy i-hak äwadəm älhäk n-a-wa has-jän imojjan-net. ¹³ Näkk a-s Tizarät, näkk a-s Tišrayät, † hej eyäf, hej ajilal, näkk a-s Sānto, näkk a-s Sämdo.»

† Däy-Tälyunanit, itawänna i-Tizarät: Älfa, itawänna i-Tilkamät: Omega.

¹⁴ Təndəḍ i-äddinät wi əššəšdäjnen isəlsa-näsän, ikf-en a-wen turhajät n-ad-əkšən ara n-ahəšk wa n-tämu-dre d-turhajät n-ujəš s-imawän n-ayräm-wa-däy

¹⁵ māšan, imässäxärän d-inəmmušal n-əlkäxbu d-imäj-jan n-iman d-imäššänämän †† d-inəsbuha, xəram-asän ayräm-en.

¹⁶ Näkk a-wa Yisa; näkk a hin-äšmašälän änjälos-in sār-wän i-ad-hawän-dd-isənnəfiləl härätän-wi-däy däy-älkänisäten. Näkk a-wa Yisa wa n-ahäya n-Dawəd s-ätwänna ilkam ad-ixkəm, näkk a-s tatrit ta n-tifawt tismäyimiät.»

¹⁷ A-wen-däy a fäl, Unfas Šaddijän hakd-däy tä-mazlayt əṭṭafän iyyän n-emm, jannen: «Yyāw!» Ännət day wa isällän i-isälan-wi-däy: «Yyāw!» Ere äffudän-däy, aset-dd; ere irhän aman əddärnen-däy, ilkəwet, äswet däy-sän bännan.

Ajilal n-mäjräd

¹⁸ Näkk Exya, älleey i-äddinät iket-näsän wi əslänen i-härätän wi s-innä Mässinäy i-inəmmušal-net, əktäbän-tän däy-əlkəttab-i-däy. Ekkasäy-kāwän däy-taydärt: isälan-wi-däy, ere fälla-sän əssewäḍän härät, ilmədet a-s ad-isiwəḍ Mässinäy fäll-a-wa has-ikittəw älmäššibatän wi s-ätwäjjän isälan-näsän däy-əlkəttab-wa-däy. ¹⁹ Afäl day ikkäs äwadəm härät däy-iməjridän-wi-däy s-ätwänna i-inəmmušal ad-tän-əktəbän, əktäbän-tän däy-əlkəttab-wa-däy, ad-iqqəl Mässinäy s-ejadär wa has-ija däy-ahəšk wa n-tämudre d-ayräm wa šaddijän s-isiyul əlkəttab-wa-däy isälan-net.

²⁰ Ere wa s-ənta a yur-t-təlla tidət n-härätän-wi-däy iket-näsän, ənta a innän: «A əndärrän yas, osej-kāwän.» Amin! Emäli Yisa, əqqəl-dd.

²¹ Issənsä fälla-wän Emäli Yisa ännuyümät iket-däy-nāwän. Amin!

†† Imäššänämän (emäššänäm): Äddinät wi yabbädnen äššänämän.